

ANJOU-OKLT.
DOC. HUNG. ANDEG.
XXIX.

**DOCUMENTA RES HUNGARICAS
TEMPORE REGUM ANDEGAVENSIIUM
ILLUSTRANTIA
1301–1387**

Fundavit

JULIUS KRISTÓ

Praeside

TIBURTIO ALMÁSI

Adiuvantibus

**LADISLAO BLAZOVICH
GEISA ÉRSZEGI
FRANCISCO MAKK
FRANCISCO PITI**

BUDAPESTINI–SZEGEDINI

**ANJOU-KORI
OKLEVÉLTÁR
XXIX.
1345**

Szerkesztette

PITI FERENC

BUDAPEST–SZEGED
2013

Lektorálta

WEISZ BOGLÁRKA

A kutatást a

Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (BO/00429/10/2),

a kötet megjelenését az

MTA Támogatott Kutatócsoportok Irodája

támogatta.

ISBN 963 481 852 8 Ö

ISBN 978 963 306 226 5

INDEX ABBREVIATIONUM
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

1. Archiva, libri, periodica

Levéltárak, könyvek, folyóiratok

- Abaffy–Dancs–Hanvay = Ila Bálint–Borsa Iván: Az Abaffy család levéltára 1247–1515. A Dancs család levéltára 1232–1525. A Hanvay család levéltára 1216–1525. Bp., 1993.
- Abraham, Stanowisko = W. Abraham: Stanowisko Kurii papieskiej wobec koronacj Łokietka Księga pamiątkow Uniwersytetu Lwowskiego. 1900.
- Acta Albaniae = L. Thallóczy–Const. Jireček–Emil Šufflay: Acta et diplomata res Albaniae mediae aetatis illustrantia. I–II. Vindobonae, 1913–1918.
- Acta Arch. = Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae. Bp., 1952–.
- Acta Bosnae = Eusebius Fermendžin: Acta Bosnae, potissimum ecclesiastica cum insertis editorum documentorum regestis ab anno 925 usque ad annum 1752. Zagrabiae, 1892.
- Acta Clementis VI. = Aloysius L. Täutu: Acta Clementis PP. VI. Vatican, 1960.
- Acta Gent. = Acta legationis cardinalis Gentilis. Gentilis bíbornok magyarországi követségének okiratai. 1307–1311. Budapestini, 1885.
- Acta Kegl. = Acta Keglevichiana. Zagrabiae, 1917.
- Adatok = Kandra Kabos–Leskó József (szerk.): Adatok az egri egyházmegye történelméhez. I–IV. Eger, 1885–1908.
- Adler = Jarbuch der Kais. Kön. Heraldischen Gesellschaft Adler. Wien, 1871–1916.
- AECO = Archivum Europae Centro Orientalis. Bp., 1935–1944.
- AH. = Archiv Hrvatske. Zagreb.
- AHA. = Acta Historiae Artium. Bp., 1953–.
- A. HAZU. = Archiv Hrvatske Akademije Znanosti i Umjetnosti. Zagreb (Zágráb).
- AIR. = Arhiva Istorică a României. I. Bucuresti, 2004.
- AJ. = Arhivă județeană.
- Akad. Ért. = Akadémiai Értesítő
- AKÖG. = Archiv zur Kunde österreichischer Geschichtsquellen. Wien, 1848–1865.
- AL. = Akadémiai Levéltár. Cluj-Napoca (Kolozsvár).
- Alapi = Alapi Gyula: Regeszták Komárom város levéltárából. Nemzeti Kultúra 1934.
- Áldásy = Áldásy Antal: Regeszták a vatikáni levéltárból. Bp., 1895.
- Áldásy, Czímereslevelek = Áldásy Antal: A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának czímereslevelei. I–II. Bp., 1904–1923.
- Almási, Vasvár = Almási Tibor: A vasvári káptalan 1328-ban átírt oklevelei. In: "Magyaroknak eleiről". Ünnepi tanulmányok a hatvan esztendő Makk Ferenc tiszteletére. Szerk. Piti Ferenc-Szabados György. Szeged, 2000. 19–38.

- Alsó-fehér vm. Évk. = Az Alsó-Fehér vármegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egylet Évkönyve. Gyulafehérvár, 1888–1908.
- Alsószlavónia = Thallóczy Lajos–Horváth Sándor: Alsó-Szlavóniai okmánytár (Dubicza, Orbász és Szana vármegyék). Codex diplomaticus partium regno Hungariae adnexarum (Comitatum Dubicza, Orbász et Szana). 1244–1718. Bp., 1912.
- AM. = Archiv mesta.
- AMB. Inventár = Archiv mesta Bratislavy. Inventár stredovekých listín, listov a iných príbuzných písomností. Praha, 1956.
- Amlacher = A. Amlacher: Urkundenbuch zur Geschichte der Stadt und des Stuhles Broos bis zum Übergang Siebenbürgens unter Erbfürsten aus dem Hause Österreich. Hermannstadt, 1879.
- AMP. = Acta Mvsei Porolissensis.
- AN. = Arhiv nadbiskupije. Zagreb (Zágráb).
- Anjou-oklt. = Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. Bp.–Szeged, 1990–.
- Antal, Szolnok = Antal Árpád: Olvasókönyv Szolnok megye történetéhez. Szolnok, 1969.
- AO. = Nagy Imre–Tasnádi Nagy Gyula: Anjoukori Okmánytár. Codex diplom. Hungaricus Andegavensis. I–VII. Bp., 1878–1920.
- AÖG. = Archiv für Österreichische Geschichte. Wien, 1865–.
- AP. = Acta Paulinorum. Magyar Országos Levéltár. Bp., Kamarai Levéltár. E. 153.
- Apponyi = A Pécz nemzetség Apponyi ágának az Apponyi grófok családi levéltárában őrizett oklevelei. I. 1241–1526. Bp., 1906.
- Arch. Ért. = Archaeologiai Értesítő. Pest–Bp., 1869–
- Arch. Közl. = Archaeologiai Közlemények. Pest–Bp., 1859–1899.
- Archiv = Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Hermannstadt–Kronstadt 1843–1852; Neue Folge: Kronstadt–Hermannstadt–Bistritz, 1853–1944.
- Archivum = Archivum. A Heves Megyei Levéltár Közleményei. Eger, 1973–.
- Arkiv = Arkiv za povestnicu Jugoslavensku. Zagreb, 1851–1898.
- Árpádia = Kovacsóczy Mihály: Árpádia. Honi történetek zsebkönyve. Kassa, 1833–1838.
- ASV. = Archivio Segreto Vaticano. Roma.
- Auner = Auner Mihály: Az erdélyi szászok oklevelei a XV. század kezdetéig. Beszterce, 1912.
- AUSZ. AH. = Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Historica. Szeged, 1957–.
- AV. = Archivio Vaticano. Roma.
- AVPT. = Adalékok a veszprémi püspökség történetéhez. I–II. Veszprém, 1901–1903.

- AZ = Archivalische Zeitschrift. Stuttgart–München. Alte Folge: 1876–1888.;
Neue Folge: 1890–1914.; Dritte Folge: 1915–.
- AZVM. = Adalékok Zemplén-vármegye történetéhez. I–XXII. Sátoraljaújhely, 1895–1917.
- Ba. = Batthyaneum. Alba Iulia (Gyulafehérvár).
- Bács-Bodrog vm. Évk. = A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat Évkönyve. Zombor, 1885–1917.
- Bakács, Pest megye = Bakács István: Iratok Pest megye történetéhez. Oklevélregeszták 1002–1437. Bp., 1982.
- Balassa = Fekete Nagy Antal–Borsa Iván: A Balassa család levéltára. 1193–1526. Bp., 1990.
- Balássy, Heves vm. = Balássy Ferencz–Szederkényi Nándor: Heves vármegye története. I. Eger, 1897.
- Balla, Nagykörös = Balla Gergely: Nagykörösi krónika. Jegyzetekkel és oklevél-tárral ellátva kiadták Szabó Károly és Szilágyi Sándor. Kecskemét, 1856.
- Balogh, Középk. okl. = Középkori oklevelek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltárban. Összegejtötte, átirta Balogh István. Szerk.: Érszegi Géza. Nyíregyháza, 2000.
- Balogh, Varadinum = Balogh Jolán: Varadinum. Várad vára. II. Művészettörténeti füzetek. 13/2. Bp., 1982.
- Balogh–Németh, Szabolcs-Szatmár = Szabolcs-Szatmár megyei történelmi olvasókönyv. Nyíregyháza, 1970.
- Bánffy = Varjú Elemér–Iványi Béla: Oklevéltár a Tomaj nemzetségbeli losonczi Bánffy család történetéhez. I–II. Bp., 1908–1928.
- Bar. ht. = Baranyai helytörténetírás. Pécs, 1967–.
- Bar. tí. = Baranyai történetírás. Pécs.
- Bárány, Torontál vm. = Bárány Ágoston: Torontál vármegye' hajdana. II. Oklevelek. Buda, 1845.
- Bárdosy, Moldav. = Joannes Bárdosy: Moldavensis vel Szepiensis decimae indagatio et huic innexarum sacroprofanarum iurisdictionum evolutio. Posonii, 1802.
- Bárdosy, Suppl. = Joannes Bárdosy: Supplementum analectorum terrae Scepusiensis I. Leutschoviae, 1802.
- Bars = Botka Tivadar: Bars vármegye hajdan és most. I. Regesták és okmányok. II. osztály. Latin okmányok. Pest, 1868.
- Bartal = Bartal Aurél: A beleházi és ethekarchai Bartal család. Karcag, 1937.
- Bartal, Comment. = Georgius Bartal de Beleháza: Commentariorum ad historiam status jurisque publici Hungariae aevi medii libri XV. I–III. Posonii, 1847.
- Bartal, Karcsaiak = Bartal Aurél: A csallóközi Karcsák és Karcsaiak a középkorban. 1941.

- Bártfai Szabó, Óbuda = Bártfai Szabó László: Óbuda egyházi intézményei a középkorban. Bp., 1935.
- Bártfai Szabó, Széchényi = Bártfai Szabó László: A sárvár-felsővidéki gróf Széchényi család története. I. Bp., 1911.
- Bátorfy, AZMT. = Bátorfy Lajos: Adatok Zala megye történetéhez. I–V. N.-Kanizsa, 1876–1878.
- Batthyány, Leges eccl. = Ignatius de Batthyan: Leges ecclesiasticae regni Hungariae et provinciarum adiacentium. I–III. Albae Carolinae–Claudiopoli, 1785–1827.
- BAZML. = Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár. Miskolc.
- Ber. Wr. Akad. = Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse. Sitzungsberichte. Wien, I–, 1848–.
- Bedy = Bedy Vincze: A győri székeskáptalan története. 1938.
- Beke = Beke Antal: Az erdélyi káptalan levéltára Gyulafehérvárt. Bp., 1896.
- Beke, Czimjegyzék = Beke Antal: A gyulafehérvári káptalani levéltárnak czimjegyzéke. Bp., 1884.
- Beke, Kolozsmonostor = Beke Antal: A kolozsmonostori konvent levéltára. Bp., 1898.
- Békefi, Balaton = Békefi Remig: A Balaton környékének egyházai és várai a középkorban. Bp., 1907.
- Békefi, Czikádor = Békefi Remig: A czikádori apátság története. Pécs, 1894.
- Békefi, Kápt. Iskolák = Békefi Remig: A káptalani iskolák története Magyarországon 1540-ig. Bp., 1910.
- Békefi, Népoktatás = Békefi Remig: A népoktatás története Magyarországon 1540-ig. Bp., 1906.
- Békefi, Pásztó = Békefi Remig: A pásztói apátság története [I–II.]. A pásztói apátság oklevéltára [III.]. Bp., 1898–1902.
- Békés I. = Lud. Aug. Haan: Diplomatarium Békessiensense. Békés vármegye hajdana II. Pestini, 1870.
- Békés II. = Haan Lajos–Zsilinszky Mihály: Békésmegyei oklevéltár számos, hazánk beltörténetére vonatkozó adatokkal. Bp., 1877.
- Békés vm. Évk. = A Békésvármegyei Régészeti és Művelődéstörténeti Társulat Évkönyve. Gyula, 1874–1897.
- Békeszerződések = Köblös József–Süttő Szilárd–Szende Katalin: Magyar békeszerződések 1000–1526. Pápa, 2000.
- Bél M., Not. = Bél, M.: Notitia Hungariae novae historico-geographica. I–V. Vindobonae, 1735–1742.
- Benedek–Zádorné = Benedek Gyula–Zádorné Zsoldos Mária: Jász-Nagykun-Szolnok megyei oklevelek 1075–1526. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár Közleményei 3. Szolnok, 1998.

- Beniczky Album = Dugovich Titus: Beniczky Album. Beniczky Kálmán Turóc vármegye alispánjának huszonöt éves alispáni jubileuma alkalmából. Turócszentmárton, 1913.
- Benkó, Farkas cs. = Benkó Imre: Az inárcsi Farkas család története. Nagykőrös, 1903.
- Ber. U. Mitt. Wr. Altermums Ver. = Berichte und Mitteilungen des Altermums-Vereines zu Wien. Wien, 1856–1918.
- Berger–Wagner = Albert Berger–Ernst Wagner: Urkunden-Regesten aus dem Archiv der Stadt Bistritz in Siebenbürgen 1203–1570. I. Köln–Wien, 1986.
- Bertényi = Bertényi Iván (szerk.): Magyar történeti szöveggyűjtemény 1000–1526.
- Bessenyei = Széll Farkas: A nagybesenyői Bessenyei-család története. Bp., 1890.
- BFL. = Bencés Főapátsági Levéltár. Pannonhalma.
- Bgl. = Hans Wagner–Irmtraut Lindeck-Pozza et alii: Urkundenbuch des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete der Komitate Wieselburg, Ödenburg und Eisenburg. I–V. Graz–Köln–Wien, 1955–1999.
- Bibl. Acad. = Biblioteca Academiei. București.
- Bl. f. Ldeske. V. Ndöst. = Blätter des Vereins für Landeskunde von Niederösterreich.
- Blagay = Thallóczy Lajos–Barabás Samu: A Blagay-család oklevéltára. Codex diplomaticus comitum de Blagay. Bevezető tanulmánnyal a család történetéhez. Bp., 1897.
- Blazovich, Csongrád = Blazovich László (szerk.): Csongrád megye évszázadai. Történelmi olvasókönyv I. Szeged, 1985.
- BLÉ. = Borsodi Levéltári Évkönyv 1977–.
- Bodócs, Hetényegyháza = Bodócs Gyula: Történelmi okmányok Hetényegyháza nevének és helyének megállapításához (1341–1512). Kecskemét, 1960.
- Bogdan = I. Bogdan: Documente privitoare la relațiile Țării Românești cu Brașovul. București, 1905.
- Bolla–Rottler = Bolla Ilona és Rottler Ferenc: Szemelvények az 1526 előtti magyar történelem forrásaiból. I. Bp., 1974.
- Bónis–Balogh (= Bónis, SZR) = Bónis György: Szentszéki regeszták. Iratok az egyházi bíraskodás történetéhez a középkori Magyarországon. A szerző hátrahagyott kéziratát gondozta és szerkesztette: Balogh Elemér. Szeged, 1997.
- Borovszky, Borsod = Borovszky Samu: Borsod vármegye története a legrégibb időktől a jelenkorig. I. Bp., 1909.
- Borovszky, Csanád vm. tört. = Borovszky Samu: Csanád vármegye története 1715-ig. I. Budapest, 1896.
- Bors, Kunszentmiklós = Bors Károly: Kunszentmiklós város történelmi adatai. Kunszentmiklós, 1892.

- Bory = Gregorich Mária: A bori és borfői Bory család és levéltára. Családtörténeti és levéltári tanulmány. Szeged, 1935.
- Botka, Chák Máté = Botka Tivadar: Trentsini Chák Máté és kortársai. Ért. Tört. Tud. III. 4. Bp., 1873.
- Böhmer = Johann Friedrich Böhmer: Regesta chronologico-diplomatica regum atque imperatorum Romanorum inde a Conrado I. usque ad Heinricum VII. Frankfurt, 1831.
- Böhmer, Reg. Imp. = Johann Friedrich Böhmer: Regesta Imperii inde ab anno MCCCXIII usque ad annum MCCCXLVII. [Reg. Imp. VII.] Francofurti, 1839. [Additamentum I–III. 1841–1865.]
- Böhmer, Wittelsbach. Reg. = Böhmer, Johann Friedrich: Wittelsbachische Regesten von der Erwerbung des Herzogtums Baiern 1180 bis zu dessen erster Wiedereinigung 1340. In Oberbaiern bis auf Rudolfs I. Tod 1319 und Ludwigs des Baiern Königswahl 1314, in Niederbaiern bis auf erlöschen der ersten niederbaierischen Linie 1340. Stuttgart, 1854.
- Bp., I. = Budapest történetének okleveles emlékei. Monumenta diplomatica civitatis Budapest. I. Csányi [!] Dezső gyűjtését kiegészítette és sajtó alá rendezte Gárdonyi Albert. Bp., 1936.
- Bp. III. = Kumorovitz L. Bernát: Budapest történetének okleveles emlékei. III. (1382–1439) Bp., 1987.
- Brüsztle = Josephus Brüsztle: Recensio universi cleri dioecesis Quinqueecclesiensis. I–IV. Quinque-Ecclesiis, 1874–1880.
- Bucko = V. Bucko: Reformné hnutie v arcibiskupstve ostrihomskom do r. 1564. Bratislava, 1939.
- Bud. rég. = Budapest régiségei. Bp., 1889–1945., 1955–.
- Buday, 1912. = Buday Károly: A magyar művelődés a XIV. század első felében. Bp., 1912.
- Bull. Pol. = Irena Sulkowska-Kuraś–Stanisław Kuraś: Bullarium Poloniae. I. 1000–1342. Romae, 1982.; II. (1342–1378.) Romae, 1985.
- Buny. = Bunyitai Vincze: A váradi püspökség története alapításától a jelenkorig. I–III. Nagy-Várad, 1883–1884.
- BV. = Bibliotheca Vaticana. Roma.
- Capitulum = Capitulum I. Tanulmányok a középkori magyar egyház történetéből. Szerk. Koszta László. Szeged, 1998.
- CD. Boh. = Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae. I–. Praegae, 1904–.
- CD. Mor. = Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae. I–XV. Olomucii–Brunae, 1836–1903.
- CD. Sil. = Codex diplomaticus Silesiae. I–XXXVI. Breslau, 1857–1933.
- CDES. = Richard Marsina: Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae. I–II. Bratislavae, 1970–1987.
- Cesca = G. Cesca: La sollevazione di Capodistria nel 1348. Padova, 1882.
- Chaloupecký = Václav Chaloupecký: Kniha Žilinská. Bratislava, 1934.

- Chmel = Joseph Chmel: Der oesterreichische Geschichtsforscher. II. Wien, 1841.
- Chorényi, Illava = Chorényi József: Illava okmánytára 1339–1526. Trencsén, 1896.
- Cicogna, Memorie = Emmanuele Antonio Cicogna: Memorie tratte della Cronaca detta Berbo che data de 421 25. Marzo al 1547. Delle iscrizioni Veneziane raccolte ed illustrate. VI. Venezia, 1853.
- Codex Strig. = Knauz Nándor: Az esztergomi főegyháznak okmánytára. I–II. Esztergom, 1863–1866.
- C. Tóth N., Ugocsa m. = C. Tóth Norbert: Ugocsa megye hatóságának oklevelei (1290–1526). Bp., 2006.
- Czeplédy, Diósgyőr = Czeplédy Ilona: A diósgyőri vár. Bp., 1988.
- Csáky = Oklevéltár a gróf Csáky család történetéhez. I. 1. rész. Bp., 1919.
- Csánki = Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I–III., V. Bp., 1890–1913.
- CSML. = Csongrád Megyei Levéltár. Szeged.
- Csomor = Csomor Lajos: A kolozsmonostori benczés apátság és birtokai (1556-ig). Kolozsvár, 1912.
- Csöre, Erdőgazdálkodás = Csöre Pál: A magyar erdőgazdálkodás története. Középkor. Bp., 1980.
- Deák–Gyimesi, Borsod = Deák Gábor–Gyimesi Sándor: Olvasókönyv Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc város történetéhez. Miskolc, 1965.
- Decr. Hung. = Franciscus Döry–Georgius Bónis–Vera Bácskai: Decreta regni Hungariae. Gesetze und Verordnungen Ungarns. 1301–1457. Bp., 1976.
- Degré, Zala = Degré Alajos: Olvasókönyv Zala megye történetéhez. Zalaegerszeg, 1961.
- Densușianu = Nic. Densușianu-Eudoxiu de Hurmuzaki: Documente privitoare la istoria Românilor. I/1–2. București, 1887–1890.
- Densușianu, Făgăraș = Nic. Densușianu: Monumente pentru istoria țierei Făgărașului. București, 1885.
- Déprez-Mollat, VI. Kelemen A. = E. Déprez–G. Mollat: Clément VI. (1342–1352) Lettres closes, patentes et curiales rapportant a la France. I–III. Paris, 1901–1959.
- Déprez-Mollat, VI. Kelemen B. = E. Déprez–G. Mollat: Clément VI. (1342–1352) Lettres closes, patentes et curiales intéressant les pays autres que la France. Paris, 1960.
- Df. = Magyar Országos Levéltár. Diplomatikai Fényképgyűjtemény. Bp.
- DHA = Györffy György: Diplomata Hungariae antiquissima. I. Bp., 1992.
- Dl. = Magyar Országos Levéltár. Diplomatikai Levéltár. Bp.
- Doc. Art. Paulin. = Documenta Artis Paulinorum. A magyar rendtartomány monostorai. I–III. Bp., 1975–1978.
- Doc. Rom. Hist. = Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania. Vol. X–XIV. (1351–1375.) București, 1977–2002.

- Doc. Trans. = Documente privind istoria României. Documenta Romaniae historica. Veacul XIV. C. Transilvania. I–XII. București, 1953–1985.
- Doc. Val. = Antonius Fekete Nagy–Ladislaus Makkai: Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia usque ad annum 1400 p. Christum. Bp., 1941.
- Dogiel = Mathias Dogiel: Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus Lituaniae. I., III–V. Vilnae, 1758–1759.
- Domanovszky, Szepesi városok = Domanovszky Sándor: A szepesi városok árumegállító joga. Lőcse és Késmárk küzdelme az árumegállításért. 1358–1570. Bp., 1922.
- Dreska G., Pannonhalmi konvent I. = Dreska Gábor: A pannonhalmi konvent hiteleshelyi működésének oklevéltára I. (1244–1398) Győr, 2007.
- Dudik, Iter Rom. = Dudik B.: Iter Romanum I–II. Wien, 1855.
- Eder, Observationes = Josephus Eder: Observationes criticae et prag-maticae ad historiam Transsilvaniae sub regibus Arpadianae et mixtae propaginis. Cibinii, 1803.
- Egyh. ért. = Egyházi értekezések, és tudósítások. II. Veszprém, 1820.
- Elenchus = Elenchus summarius archivi almae Provinciae Hungaricae Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae. Kézirat, 1750. Magyar Országos Levéltár. Bp., E 153. 101.
- Elenchus Andrassianae = Elenchus literalium documentorum familiae Andrassianae. OSZK. Fol. Lat. 4396.
- ELTE. Kvt. = Eötvös Loránd Tudományegyetem Könyvtára. Bp.
- ELTE. TSTsz. = Eötvös Loránd Tudományegyetem. Történelem Segédtudományai Tanszék. Oklevélgyűjtemény. Bp.,
- Enchiridion = Marczali Henrik: Enchiridion fontium historiae Hungarorum. A magyar történet kútfőinek kézikönyve. Bp., 1902.
- Endlicher = Stephanus Ladislaus Endlicher: Rerum Hungaricarum monumenta Arpadiana. Sangalli 1849.
- Engel, Archontológia = Engel Pál: Magyarország világi arcontológiája. 1301–1457. I–II. História könyvtár. Kronológiák, adattárak 5. Bp., 1996.
- Engel P., MKA = Engel Pál: Magyar középkori adattár. CD-ROM. Bp., 2001.
- EPL. = Esztergomi Prímási Levéltár.
- Erd. kápt. jegyz. = Bogdánfi Zsolt–Gálfi Emőke: Az erdélyi káptalan jegyzőkönyvei 1222–1599. Kolozsvár, 2006.
- Erd. Múz. = Erdélyi Múzeum. Kolozsvár, 1874–1946., 1991–.
- Erdélyi Okm. = Jakó Zsigmond–W. Kovács András–Hegyi Géza: Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történelméhez. I–III. Bp., 1997–2009.
- Erdészeti Okl. = Tagányi Károly: Magyar erdészeti oklevéltár. I–III. Bp., 1896.
- Érdy, Croy = Érdy János: Magyarországi Croy nemzetségnek története, nemzedékrendje és oklevéltára. Pest, 1848.

- Érszegi = Érszegi Géza: Eredeti pápai oklevelek Magyarországon. Bp., 1989. (kézirat az MTA Kvt.-ban).
- Érszegi, Tolna = K. Balog János (szerk.): Évszázadokon át. Tolna megye történetének olvasókönyve I. Szekszárd, 1978.
- Ért. Tört. Tud. = Értekezések a Történettudományi Osztály (később: a történeti ~ történelmi tudományok) köréből. Bp., 1870–.
- Eszterházi. főkápt. okmt. = Az esztergomi főkáptalan fekvő, s egyéb birtokaira vonatkozó okmányok tára. Pest, 1871.
- Eszterházy = Gr. Eszterházy János: Az Eszterházy család és oldalágainak leírásához tartozó oklevéltár. Bp., 1901.
- Eubel, Bull. Francisc. = C. Eubel: Bullarium Franciscanum. V–VII. Quaracchi, 1898., 1902., 1907.
- F. = Georgius Fejér: Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. I–XI. Budae, 1829–1844.
- Fabre = Paul Fabre: Liber Censuum de l'église Romaine. I. Paris, 1905.
- Fabritius = Karl Fabritius: Urkundenbuch zur Geschichte des Kisder Kapitels vor der Reformation und der auf dem Gebiete desselben ehemals befindlichen Orden. Hermannstadt, 1875.
- Farkas–Móra, Fejér = Farkas Gábor–Móra Magda: Fejér megye múltja írott emlékekben. Székesfehérvár, 1962.
- Farlati = Daniel Farlati: Illyrici sacri tomi VIII. Venetiis, 1751–1819.
- FE. = Föld és Ember. Bp.–Szeged, 1921–1930.
- Fejér m. Évk. = Fejér megyei történeti évkönyv. A Fejér megyei Levéltár Évkönyve. Székesfehérvár, 1968–.
- Fejér, Croatia = Georgius Fejér: Croatiae ac Slavoniae cum regno Hungariae nexus et relationes. Budae, 1839.
- Fejér, Jurium = Georgius Fejér: Jurium ac libertatum religionis et ecclesiae catholicae in regno Hungariae partibusque adnexis codicillus diplomaticus. Buda, 1847.
- Fejérm. Szfv. Évk. = A Fejérmegyei és Székesfehérvár Városi Történelmi és Régészeti Egylet Évkönyve. Székesfehérvár, 1885–1893.
- Fejérpataky Ek. = Emlékkönyv Fejérpataky László életének hatvanadik évfordulója ünnepére. Bp., 1917.
- Fekete Nagy = Fekete Nagy Antal: A Szepesség területi és társadalmi kialakulása. Bp., 1934.
- Fekete Nagy A., Temesi Bánság = Fekete Nagy Antal: Temesi bánság okmánytára. Kézirat. Magyar Országos Levéltár P. 1732. (Fekete Nagy Antal-hagyaték. 1. csomó.)
- Felsőm. Évk. = A Felsőmagyarországi Múzeum Egylet Évkönyve. Kassa, 1872–1902.
- Feňarová = Magda Feňarová: Spišské prepoštstvo. Stredoveké listiny 1248–1526. Bratislava, 1964.

- Fenyvesi, Tolna = Fenyvesi László: Tolna megye középkori történetéhez kapcsolódó oklevelek regesztái. Tolna Megyei Levéltári Füzetek. Tanulmányok. Szekszárd, 2000.
- FHKA. = Finanz- und Hofhammerarchiv. Wien.
- Fierens, XII. Benedek = Alphonse Fierens: Lettres de Benoit XII. (1334–1342) Textes et analyses. Rome–Bruxelles–Paris, 1910.
- Finke = H. Finke: Acta Aragonensia. I–III. Berlin–Leipzig, 1908–1923.
- Finke, Papsttum = Heinrich Finke: Papsttum und Untergang des Templerordens. II. Quellen. Münster i. W. 1907.
- FK. = Filológiai Közlöny. Bp., 1955–.
- Florek = Pavol Florek: Turčiansky Sv. Martin v stredoveku. Stredoveký vývin slovenského mesta. Turčiansky Sv. Martin 1941.
- Fodor = Fodor Zoltán: Oklevéltár Mezőtúr város történetéhez. Mezőtúr, 1968.
- Fodor, Marosvásárhely = Fodor István: Marosvásárhely oklevéltára. Marosvásárhely, 1938.
- Foltin, Zázty = Foltin János: A zázty-i apátság. XI. századi alapító oklevelének taglalata s ismeretlen helyének meghatározása. Eger, 1883.
- Forgách = Bártfai Szabó László: A Hunt-Paznan nemzetségbeli Forgách család története. Esztergom, 1910.
- Fraknói, Oklevéltár = Fraknói Vilmos: Oklevéltár a magyar királyi kegyúri jog történetéhez. Bp., 1899.
- Fraknói, Szekszárd = Fraknói Vilmos: A szekszárdi apátság története. Bp., 1879.
- Frangepán = Thallóczy Lajos–Barabás Samu: Codex diplomaticus comitum de Frangepanibus. A Frangepán család oklevéltára. I–II. 1135–1527. Bp., 1910–1913.
- GA. = Grande Archivio. Napoli (Nápoly).
- Gábor, Megye = Gábor Gyula: A megyei intézmény alakulása és működése Nagy Lajos alatt. Bp., 1908.
- Ganoczi, Ep. Varad = Antonius Ganoczi: Episcopi Varadienses. I–II. Vindobonae, 1776.
- Gelchich, Ragusa = Gelchich József: Ragusa és Magyarország összeköttetéseinak oklevéltára. Diplomatarium relationum rei publicae Ragusanae cum regno Hungariae. Bp., 1887.
- Georgisch, Reg. chron.-dipl. = P. Georgisch: Regesta chronologico-diplomatica, in quibus recensuntur omnis generis monumenta et documenta publica. I–IV. Frankofurti et Lipsiae, 1740–1744.
- Gerbertus = Martinus Gerbertus: Taphographia Principum Austriae. Typis Sanblasianis 1772.
- Gercken = Ph. W. Gercken: Codex diplomaticus Brandenburgensis. I–VIII. Salzwedel, 1769–1785.
- Golubovich = Girolamo Golubovich: Biblioteca bio-bibliografica della Terra Santa e dell' Oriente francescano. I–V. Quaracchi–Firenze, 1906–1927.

- Görgey = Görgey Albert: A toporci és görgői Görgey nemzetség történetéből. Igló, 1908.
- Grandjean = Ch. Grandjean: Le registre de Benoit XI. Paris, 1883–1905.
- Gutheil, Veszprém = Gutheil Jenő: Az Árpád-kori Veszprém. Veszprém, 1977.
- Güssinger = Die Güssinger. Hg. H. Dienst–I. Lindek-Pozza. Eisenstadt, 1989.
- Gy. = Györffy György: Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. I–IV. Bp., 1963–1998.
- Gyárfás = Gyárfás István: A Jász-kunok története. I–IV. Kecskemét–Szolnok–Bp., 1870–1885.
- GYMSML. = Győr-Moson-Sopron Megyei Levéltár.
- Györffy, Keleti elemei = Györffy György: A magyarság keleti elemei. Bp., 1990.
- Győri Füz. = Győri történelmi és régészeti füzetek. I–IV. Győr, 1861–1865.
- Gyulafv. Füz. = Gyulafejérvári Füzetek. I–II. Kolozsvár, 1861–1862.
- Gyurgyik, Körmöcbánya = Gyurgyik Gyula: Körmöcbánya szab. Kir. Főbányaváros és a magyar kir. Bányakincstár között a város területi és stubna uradalmi erdők kezelése és használata iránt fennforgó viszály, tekintettel a hazai bányajogra. Eredeti kútfők után. Bp., 1879.
- Hadtört. Közl. = Hadtörténelmi Közlemények. Bp., 1888–1943. Új folyam: 1954–.
- Hajdú-Bihar m. Évk. = A Hajdú-Bihar megyei Levéltár Évkönyve. Debrecen, 1974–.
- Hajdú-bihari tört. olv. = Hajdú-bihari történelmi olvasókönyv. Debrecen 1973.
- Hajnóci = Hajnóci R. József: Lőcse szabad királyi város levéltárának tartalomjegyzéke. Lőcse, 1904.
- Halaga = Ondrej Halaga, Archiv mesta Košíc. Praha, 1957.
- Halász É., Szlavón = Halász Éva: A szlavón hercegek és bánok 14. századi oklevéladó tevékenysége (1323–1381). PhD-értekezés. Bp., 2008.
- Házi = Házi Jenő: Sopron szabad királyi város története. I. rész 1–7, II. rész 1–6., Oklevelek. Sopron, 1921–1943.
- HBML. = Hajdú-Bihar Megyei Levéltár. Debrecen.
- HDA. = Hrvatski Državni Archiv. Zagreb (Zágráb).
- Héderváry = Br. Radvánszky Béla-Závodszy Levente: A Héderváry család oklevéltára. I–II. Bp., 1909–1922.
- Hermann Zs., 1983. = Hermann Zsuzsanna: Az Egyetemi Könyvtár Werbőczy-kéziratai és az “Analecta saeculi XVI. Hungarica.” Bp., 1983.
- Herpay = Herpay Gábor: Debrecen szab. kir. város levéltára diplomagyűjteményének regesztái. Debrecen, 1916.
- Hervay, Rep. Cist. Hung. = Hervay L. Ferenc: Repertorium historicum Ordinis Cisterciensis in Hungaria. Roma, 1984.
- Hessisches UB. = Artur Wyss–Heinrich Reimer: Hessisches Urkundenbuch. 1. Urkundenbuch der Deutschordens-Ballei Hessen. I–III. Leipzig, 1879–1899.
- Heumann, Com. De re dipl. = Heumann von Teutschenbrunn, Johann: Commentarii de re diplomatica imperatricum augustarum ac reginarum

Germaniae ex probis literarum monumentis ad temporum seriem adornati... Accedunt appendices II. in quibus de diplomatibus nonnullis cum augustarum et reginarum Italiae tum imperatricum Constantinopol. disseritur. Norimbergae, 1749.

HHStA. = Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Wien (Bécs).

Hilibi Gál, Értekeződés = Hilibi Gál László: Értekeződés az Erdélyi ns. Szász nemzet eredetéről és némely törzsökös polgári jogairól. Nagy-Enyeden 1846.

Historické Sbornik. Bratislava 1943–.

Historické Štúdie. Bratislava 1955–.

Historijski Zbornik. Zagreb 1948–.

HML. = Heves Megyei Levéltár. Eger.

HO. = Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius. I–VIII. Győr–Bp., 1865–1891.

HOkI. = Hazai oklevéltár 1234–1536. Bp., 1879.

Hóman, A magyar királyság pénzügyei = Hóman Bálint: A magyar királyság pénzügyei és gazdaságpolitikája Károly Róbert korában. Bp., 1921.

Hornyik = Hornyik János: Kecskemét város története oklevéltárral. I–IV. Kecskemét, 1860–1866.

Horvát Á., Bevezetés = Horvát Árpád: Bevezetés a magyar oklevéltanba. Bp., 1880.

Horvát Á., Dipl. írástan = Horvát Árpád: A diplomatikai írástan alapvonalai. Bp., 1883.

Horvát Á., Oklevélhasonmások = Horvát Árpád: Oklevélhasonmások gyűjteménye. Bp., 1883.

Horváth I. = Horváth István: Werbőczy István emlékezete. II. Pest 1819.

Horváth J. = Horváth Jenő: Magyarország államszerződéseinek jegyzéke. Catalogue des traités de la Hongrie 973–1526. Bp., 1921.

Horváth, Galgamente = Horváth Lajos: A Galgamente történetének írott forrásai 1526-ig. Aszód, 1980.

Horváth, Gödöllő = Horváth Lajos: Gödöllő történetének írott forrásai. Gödöllő 1987.

Horváth, Sopron = Horváth Zoltán: Sopron és a megye múltja egykori iratok tükrében. Sopron, 1964.

Horváth, Zirc = Horváth K.: Zirc története. Veszprém, 1930.

Horváth–Kiss, Vas = Horváth Ferenc–Kiss Mária: Vas megye helytörténeti olvasókönyve. Szombathely, 1975.

Houdek = Fedor Houdek: 600 rokov z minulosti býv. výsadného mesta Ružomberka. Ružomberok, 1934.

Hunyadi, Hospitallars = Zsolt Hunyadi: The Hospitallars in the Medieval Kingdom of Hungary c. 1150–1387. Bp., 2010.

Hunyadm. Évk. = A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat évkönyve. Bp.–Déva, 1882–1913.

- Hurmuzaki = Eudozin Hurmuzaki–N. Jorga: Documente privitoare la istoria Românilor, XIV–XV. București, 1910–1911.
- Húščava, Ján literát = Alexander Húščava: Ján literát a liptovské falzá. Bratislava, 1936.
- Húščava, Trnava = Alexander Húščava: Najstaršie výsady mesta Trnavy. Bratislava, 1939.
- Illés, Bevezetés = Illés József: Bevezetés a magyar jog történetébe. A források története. Függelékül válogatott forráshelyek gyűjteménye. Bp., 1910.
- Illéssy = Illéssy János: Igló kir. korona- és bányaváros levéltára. Bp., 1899.
- Implom, Gyula = Implom József: Gyula város története szemelvényekben. 1. 1313–1659. Gyula, 1961.
- Inventarium = Inventarium privilegiorum omnium et singularum domorum Ordinis Heremitarum Sancti Pauli Primi Heremitaie. Kézirat 1522. Egyetemi Könyvtár. Bp., Kézirattár. Ab 115.
- Irinyi = Irinyi István: Az irinyi Irinyi család levéltára. Szatmár, 1902.
- Ivánka = Ivánka Zsigmond: Hat okmány a draskóczi és jordánföldi Ivánka család levéltárából. Bp., 1895.
- Iványi, Bártfa = Iványi Béla: Bártfa szabad királyi város levéltára. I. 1319–1526. Bp., 1910.
- Iványi, Dom. lev. = Iványi Béla: Dominikánus levelek és oklevelek a körmendi levéltárban. 1318–1672. Körmend, 1942.
- Iványi, Eperjes = Iványi Béla: Eperjes szabad királyi város levéltára. Archivum liberae regiaeque civitatis perjes. 1245–1526. Szeged, 1931.
- Iványi, Körmend = Iványi Béla: A körmendi levéltár Memorabiliái. Körmend, 1942.
- Iványi, Teleki = Iványi Béla: A római szent birodalmi széki gróf Teleki család gyömrői levéltára. Archivum Gyömrőense gentis comitum Teleki de Szék. Szeged, 1931.
- Jahrbch. Kunstsammlgen. d. a. h. Kaiserhauses. = Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses. Wien. I–XXXVI. 1883–1918.
- Jakab, Bicske = Jakab István László: Bicske története. Bicske, 1969.
- Jakó, Kolozsmonostor = Jakó Zsigmond: A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei (1289–1556). I–II. Bp., 1990.
- Jakó–Manolescu = Jakó Zs.–R. Manolescu: A latin írás története. Bp., 1987.
- JAL. = Jugoszláv Akadémia Levéltára. Arhiv Jugoslavenske Akademije. Zagreb (Zágráb).
- JAMÉ = A Josa András Múzeum Évkönyve. Nyíregyháza.
- Janota, Bardyjów = Eugeniusz Janota: Bardyjów. Kraków, 1862.
- Jászberény = Jászberény rt. város levéltárában levő kiváltság- és oklevelek gyűjteménye. Jászberény, 1910.
- Jékey = Baán Kálmán: A bulyi és jékei Jékey család oklevéltára 1271–1660. Regeszták. Bp., 1937.

- Jeršová = Mária Jeršová: Rod Ivanka z Jordánu a Dražkoviec (Príspevok k dejinám Turca). Turčiansky Sv. Martin, 1937.
- JNSZ = Benedek Gyula–Zádorné Zsoldos Mária: Jász-Nagykun-Szolnok megyei oklevelek 1075–1526. Szolnok, 1998.
- Juck = L'ubomir Juck: Výsady miest a mestechiek na Slovensku I. 1238–1350. Bratislava, 1984.
- Juhász, Aradi reg. = Juhász Kálmán: Egy dél-alföldi hiteleshely kiadványai. Aradi regeszták 1229–1552. Gyula, 1962.
- Juhász, Csanádi székeskápt. = Juhász Kálmán: A csanádi székeskáptalan a középkorban 1030–1552. Makó, 1941.
- Juhász, Stifte = Koloman Juhász: Die Stifte der Tschanader Diözese im Mittelalter. Ein Beitrag zur Frühgeschichte und Kulturgeschichte des Banats. Münster in Westfalen, 1927.
- Justh = Borsa Iván: Justh család levéltára 1274–1525. Bp., 1991.
- Kállay = A nagykállói Kállay-család levéltára. (Az oklevelek és egyéb iratok kivonatai.) I–II. Bp., 1943.
- Kanyar J., Somogy = 30 nemzedék Somogyról. Szerk. Kanyar József. Kaposvár, 1989.²
- Kapocs, Szeremle = Kapocs Nándor: Szeremle középkori oklevelei a Zichy okmánytárban. Baja, 1980.
- Kapocs–Kőhegyi = Kapocs Nándor–Kőhegyi Mihály: Katymár és környékének középkori oklevelei a Zichy okmánytárban. Bajai dolgozatok 5. Baja, 1983.
- Kar., HH. = Karácsonyi János: A hamis, hibáskeltű és keltezetlen oklevelek jegyzéke 1400-ig. Bp., 1902.
- Karácsonyi, Die ersten Lónyay = Karácsonyi János: Die ersten Lónyay. Pozsony, 1912.
- Karácsonyi, Nemz. = Karácsonyi János: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig. I–III. Bp., 1900–1901. (Reprint: Bp., 1995.)
- Karcsú, Vác = Karcsú Antal Arzén: Vác város története. I–VI. Vác, 1880–1886.
- Károly, Fejér vm. = Károly János: Fejér vármegye története. I–V. Székesfehérvár, 1896–1904.
- Károly, Nádasdy = Károly János: Oklevelek gr. Nádasdy Ferencz nádasdladányi levéltárából. Bp., 1889.
- Károlyi = Géresi Kálmán: A nagy-károlyi gróf Károlyi család oklevéltára. Codex diplomaticus comitum Károlyi de Nagy-Károly. I–V. Bp., 1882–1897.
- Katalog = Kazimierz Kaczmarczyk: Katalog archiwum aktów dawnych miasta Krakowa – Zbiory Rusieckich I. Diplomy pergaminowe. Kraków, 1911.
- Kath. Szle = Katholikus Szemle. Bp., 1887–1944.
- Katona, Hist. crit. = Stephanus Katona: Historia critica regum Hungariae. Pestini–Budae, 1779–1817.

- KCsA. = Kőrösi Csoma-Archivum. I–III., I. kieg. kötet. Bp., 1921–1941.
- Kemény, Notitia = Josephus Kemény: Notitia historico-diplomatica archivi et literalium capituli Albensis Transsilvaniae. I–II. Cibinii, 1836.
- Kercselich, Hist. eccl. Zagrab. = Balthasar Adamus Kercselich de Corbavia: Historiarum cathedralis ecclesiae Zagrabienensis partis primae tomus I. Zagrabiae, [1760.].
- Kercselich, Not. praelim. = Balthasar Adamus Kercselich de Corbavia: De regnis Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae notitiae praeli-minares. Zagrabiae, é. n.
- Kirsch = Joh. Peter Kirsch: Die päpstlichen Kollektorien in Deutschland während des XIV. Jahrhunderts. Paderborn, 1894.
- Kisbán, 1938. = Kisbán Emil: A magyar pálosrend története. I. Bp., 1938.
- Klicman = L. Klicman: Monumenta Vaticana res gestas Bohemiae illustrantia. I–V. Praeae, 1903–1905.
- KML. = Komárom-Esztergom Megyei Levéltár. Esztergom
- Knauz, Garamszentbenedek = Knauz Nándor: A Garam-melletti Szent-Benedeki apátság. Bp., 1890.
- Kodeks Krakowa = Franciszek Piekosiński: Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa. I. Kraków, 1879.
- Kodeks Małop. = Franciszek Piekosiński: Kodeks dyplomatyczny Małopolski. I–IV. Kraków, 1876–1905.
- Kodeks Mazow. = Kodeks dyplomatyczny księstwa Mazowieckiego. Warszawa, 1863.
- Kodeks Wacł. = Franciszek Piekosiński: Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej sw. Wacława. I. Kraków, 1874.
- Kodeks Wielkop. = Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski. II. Poznań, 1878.
- Kollányi = Kollányi Ferencz: Regesták a római és parmai levéltárakból. Bp., 1905.
- Koller = Josephus Koller: Historia episcopatus Quinqueecclesiarum. I–VII. Posonii–Pesthini, 1782–1812.
- Kolozsvár = Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár története I., II., III. kötetéhez. Buda, 1870–1888.
- Komárom = Komárom megyei helytörténeti olvasókönyv. Válogatta és szerkesztette: Ortutay András. Tatabánya, 1988.
- Komárom vm. = Alapi Gyula: Komárom vármegye levéltárának középkori oklevelei. Komárom, 1917.
- Kordé Z., Székelység = A középkori székelység. Krónikák és oklevelek a középkori székelyekről. A szövegeket válogatta, a kísérő tanulmányokat és a jegyzeteket írta Kordé Zoltán. Csíkszereda, 2001.
- Kormos, Kenderes = Kormos László: Kenderes története. II. Oklevéltár 1728-ig. Szolnok, 1979.
- Korponay, Abaúj vm. = Korponay János: Abaúj vármegye monographiája. I–II. Kassa, 1866–1878.

- Korrespondenzblatt = Korrespondenzblatt des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Hermannstadt 1878–1930. Siebenbürgische Vierteljahrsschrift. Korrespondenzblatt des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Hermannstadt, 1931–1941.
- Kóta = Kóta Péter: Regeszták a vasvári káptalan levéltárának okleveleiről (1130) 1212–1526. Középkori oklevelek Vas megyei levéltárakban I. Vas megyei levéltári füzetek 8. Szombathely, 1997.
- Kovachich, Formulae = Martinus Georgius Kovachich: Formulae solennes styli in cancellaria, curiaque regum, foris minoribus, ac locis credibilibus, authenticisque regni Hungariae olim usitati. Pesthini, 1799.
- Kovachich, Mon. vet. Legisl. = Josephus Nicolaus Kovachich: Monumenta veteris legislationis Hungaricae, quae nunc primum detecta. Claudiopoli, 1815.
- Kovachich, Supplementum = Martinus Georgius Kovachich: Supplementum ad vestigia comitiorum apud Hungaros ab exordio regni eorum in Pannonia usque ad hodiernum diem celebratorum. I. Budae, 1798.
- Kovachich, Sylloge decr. = Josephus Nic. Kovachich: Sylloge decretorum comitialium incltyi regni Hungariae. I–II. Pesthini, 1818.
- Kovachich, Vestigia = Martinus Georgius Kovachich: Vestigia comitiorum apud Hungaros. Budae, 1790.
- Kovács, Borsmonostor = Kovács Ignác: A borsmonostori apátság története. Sopron, 1910.
- Kovács, Túrje = Kovács Imre: A türjei Premontrei Prépostság története. Zalai Gyűjtemény. 32. Szerk.: Gyimesi Endre. Zalaegerszeg, 1991.
- Köblös, DREL = Köblös József: A Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának magyar vonatkozású oklevelei. 1265–1525.
- Kőfalvi T., Pécsvárad = Kőfalvi Tamás: A pécsvárad konvent hiteleshelyi oklevéltára 1254–1526. PhD-értekezés, kézirat. Szeged, 2000.
- Kőfalvi T., Pécsvárad konvent = A pécsvárad konvent hiteleshelyi oklevéltára 1254–1526. Szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta Kőfalvi Tamás. Szeged, 2006.
- Középk. hist. = Középkori históriák oklevelekben (1002–1410). A szövegeket válogatta, az előszót és a jegyzeteket írta Kristó Gyula. Szegedi Középkortörténeti Könyvtár. 1. Szeged, 1992.
- Közl. Miskolc Borsod = Történelmi és régészeti közlemények Miskolc város és Borsod vármegye múltjából. Miskolc thjf. város Hivatalos Értesítőjének melléklete. Miskolc, 1926–1928.
- Közl. Szepes vm. = Közlemények Szepes vármegye múltjából. I–XV. Lőcse, 1909–1932.
- Krassó = Pesty Frigyes: Krassó vármegye története. III–IV. Oklevéltár. Bp., 1882–1883.
- KRE. = Kristó Gyula–Makk Ferenc: Károly Róbert emlékezete. Bp., 1988.

- Kristó, Békés = Kristó Gyula: Békés megye a honfoglalástól a törökvilág végéig. Békéscsaba, 1981.
- Kristó, Olvasókönyv = Kristó Gyula: Olvasókönyv Békés megye történetéhez. I. A honfoglalástól 1705-ig. Forráskiadványok a Békés Megyei Levéltárból. 1. Békéscsaba, 1967.
- Kristó, Rozgony = Kristó Gyula: A rozgonyi csata. Sorsdöntő történelmi napok. 3. Bp., 1978.
- Kronstadt = Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt in Siebenbürgen. I–VII. Brassó, 1886.
- Kub. = Kubínyi Ferencz: Oklevelek hontvármegyei magánlevéltárakból. Diplomatarium Hontense. I. Bp., 1888.
- Kubínyi = ifj. Kubínyi Ferencz: Árpádkori oklevelek. 1095–1301.
- Kukuljević, Jura = Johannes Kukuljević: Jura regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Zagrabiae, 1862.
- Kurz, Friedr. d. Sch = Kurz, Franz: Österreich unter Kaiser dem Schönen. Linz, 1818.
- Kutrzeba = Stanisław Kutrzeba: Katalog krajowego archiwu aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie. III. Kraków, 1909.
- Lapedatu, Braşov = A. Lapedatu: Documetele istorice din archivele Braşovului. Bucureşti, 1903.
- Laszowski = Emilius Laszowski: Monumenta historica nob. Communitatis Turopolje olim “Campus Zagrabienensis” dictae. I. 1225–1466. Zagrabiae, 1904.
- Lasztókay, Eperjes = Lasztókay László: Eperjes szab. kir. város levéltárában található nevezetesebb okiratok ismertetése. Eperjes, 1881.
- Lederer = Lederer Emma (szerk.): Szöveggyűjtemény Magyarország történetének tanulmányozásához. I. Bp., 1964.
- Lengyel, Győr = Lengyel Alfréd: Győr megye történetének írásos emlékei. Győr, 1965.
- LEO. = Litterae et epistolae originales. Egyetemi Könyvtár. Bp., Kézirattár.
- Letopis = Letopis Matice Slovenskej. Bystrica-Turč. Sv. Martin, 1866–1875., 1921.
- Letopis Srp. = Letopis Matice Srpske. Novi Sad, 1851–.
- Levéltártört. Kron. = A magyar levéltártörténet kronológiája. 1000–2000. Bp., 2000.
- Libenau = Libenau, H. v.: Lebens-Geschichte der Königin Agnes von Ungarn, der Letzer Habsburgerin des erlauchten Stammhauses aus dem Aargone. Regensburg, 1868.
- Libenau, Hundert Urkunden = Libenau, H. v.: Hundert Urkunden zu der Geschichte der Königin Agnes, Wittve von Ungarn. 1288–1364. Regensburg, 1869.
- Lichnowsky = E. M. Lichnowsky: Geschichte des Hauses Habsburg. I–VIII. Wien, 1836–1844.
- Lipt. Reg. = Horváth Sándor: A liptói és turóczi registrum. Bp., 1902.

- Ljubić = S. Ljubić: Listine o odnosajih izmedju južnoga slavenstva i mletačke republike. I–V. 960–1527. Zagreb, 1868–1875.
- LK. = Levéltári Közlemények. Bp., 1923–.
- Lombardini, Žlinia = Alexander Lombardini: Stručný dejepis slobodného mesta Žliny. Turčanský Svätý Martin, 1874.
- Lónyay = Karácsonyi János: Az első Lónyayak. Családtörténeti tanulmány. Nagyvárad, 1904.
- LSz. = Levéltári Szemle. Bp., 1961–.
- LTR. = Horváth Sándor: Regesták a lipói és turóczi registrumhoz. Bp., 1904.
- Lucio, Trau = Giovanni Lucio: Memorie istoriche di Tragurio ora detto Trau. Venezia, 1673.
- Lucius = J. Lucius: De regno Dalmatiae et Croatiae libri sex. Amsterdami, 1676.
- Ludewig = Ludewig, J. P. de: Reliquiae manuscriptorum omnis aevi diplomatum ac monumentorum ineditorum adhuc I–XII. Francofurti et Lipsiae, 1720–1741.
- Lukcsics, Vásárhelyi apácák = Lukcsics Pál: A vásárhelyi apácák története. Veszprém, 1923.
- Lünig, Cod. Germ. dipl. = Lünig, J. Ch.: Codex Germaniae diplomaticus. I–II. Francofurti et Lipsiae, 1732–1734.
- M. Ak. Ért. = Magyar Akadémiai Értesítő. Pest 1860–1865. A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője. Pest–Bp., 1867–1889.
- M. Családtört. Szle = Magyar Családtörténeti Szemle. Bp., 1935–1944.
- M. Gazdaságtört. Szle = Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle. Bp., 1894–1906.
- M. Nemz. Tört. = Szilágyi Sándor (szerk.): A magyar nemzet története. I–X. Bp., 1895–1898.
- Magdics = Magdics István Diplomatarium Ráczeviense. Ráczevei okmánytár. Székesfehérvár, 1888.
- Magy. lltört. kron. = A magyar levéltártörténet kronológiája. Szerk. Dóka Klára, Müller Veronika, Réfi Oszkó Magdolna. Budapest, Magyar Országos Levéltár. 2000.
- Magyar-zsidó oklt. = Magyar-zsidó oklevéltár. Bp., 1903–.
- Makay, Kisvárdai = Makay László: Kisvárdai fejlődése 1486-ig. A Kisvárdai Vármúzeum Kiadványai. 6. Kisvárdai, 1975.
- Makkai, Kolozsvár = Makkai László: Kiadatlan oklevelek Kolozsvár középkori történetéhez. Kolozsvár, 1947.
- Makkai–Mezey = Makkai László–Mezey László: Árpád-kori és Anjou-kori levelek, XI–XIV. század. Bp., 1960.
- Makusev = Vinc. Makusev: Monumenta historica Slavorum meridionalium vicinorumque popularum. Varsaviae–Belgradi, 1874–1882.
- Mályusz, Turóc = Mályusz Elemér: Turóc megye kialakulása. Bp., 1922.
- Magyar középkor = Magyar középkor 997–1526. Összeállította Nagy Gábor. é. n.

- Máramaros = Apsai Mihályi János: Máramarosi diplomák a XIV. és XV. századból. Máramaros-Sziget, 1900.
- Máriássy = Iványi Béla: A márkusfalvi Máriássy-család levéltára 1243–1803. I. Lócse, 1917.
- Matunák = Matunák, Michel: Zdejín slobodného a hlavného banského mestza Kremnice. Kremnica, 1928.
- Méhes = Nyéki Méhes Mózes: A Nyéki Méhes család és a rokon családok. II. Bp., 1937.
- Melczer = Kellemesi Melczer István: Okmányok a kellemesi Melczer család levéltárából. XIII., XIV., XV. század. Bp., 1890.
- Meskó = Meskó Márton: A felső-kubini Meskó család leszármazása és történeti emlékei. A család okmányai alapján és iglói Szontágh Dániel munkája segítségével. Mezőberény, 1894.
- Mezey, Szöveggyűjt. = Mezey Barna (szerk.): A magyar állam- és jogtörténet forrásai. Szöveggyűjtemény. Bp., 1998.
- Migne, PL. = Jacques Paul Migne: Patrologiae cursus completus. Series Latina. I–CCXXI. Parisiis, 1841–1864.
- Mihnea = Mihnea istoria unui cnezat ardelean. Revistă de istorie românească. Director: I. Mihnea. Anul X–XII (1934–1936) nr 1. p. 3–61. Iasi, 1936.
- MIÖG. = Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung. Innsbruck 1880–1922.; Mitteilungen des Österreichischen Instituts für Geschichtsforschung. Wien, 1922–1925. Innsbruck, 1926–.
- Miskolci Múz. Közl. = A Herman Ottó Múzeum Közleményei. Miskolc, 1955–.
- Mitt. hist. Ver. Stmk. = Mitteilungen des historischen Vereins für Steiermark. I–L. Graz, 1850–1903.
- MKA. = Magyar Kamara Archivuma.
- MKszl. = Magyar Könyvszemle. Bp., 1876–.
- MNM. = Magyar Nemzeti Múzeum. Bp.,
- MNy. = Magyar Nyelv. Bp., 1905–.
- MOL. Jegyzék = A Magyar Királyi Országos Levéltárban közszemlére kitett okleveleknek jegyzéke. Bp., 1882.
- MOL. Pecsét mut. = A Magyar Királyi Országos Levéltár Diplomatikai osztályában őrzött pecsétek mutatója. Bp., 1889.
- Mollat = G. Mollat–G. de Lesquen: Jean XXII. (1316–1334). Lettres communes. I–XVI. Paris, 1904–1947.
- Mon. Pol. Vat. = Monumenta Poloniae Vaticana. I–IV. Cracoviae, 1913–1914.
- Mon. Rag. = Monumenta Ragusina. I–V. Zagrabiae, 1879–1897.
- Mon. Vat. Slov. III/2. = Monumenta Vaticana Slovacie. Tomus III. Registra Vaticana ex actis Clementis papae VI. res gestas Slovacas illustrantia. Vol. 2. (1342–1352) Ad edendum praeparavit Miloš Marek. Trnavae–Romae, 2010.

- Mons Sacer = Mons Sacer 996–1996. Pannonhalma 1000 éve. I. Szerk.: Takács Imre. Pannonhalma, 1996.
- Mooyer = Mooyer E. F.: Oklevéltári adalékok Magyarország régibb történetéhez. Pest, 1859.
- Mosheim = Johann Lorenz Mosheim: Historia Tartarorum ecclesiastica. Helmstedt, 1741.
- MS. = Magyar Sion. Esztergom, 1863–1869.
- MTA. Kvt. = Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. Kézirattár. Bp.
- MTT. = Magyar Történelmi Társ. Pest–Bp., 1855–1934.
- Műv. Tört. Ért. = Művészettörténeti Értesítő. Bp., 1952–.
- Nagy I., Pécz nemzetség = Nagy Imre: A Pécz nemzetség örökösödési pere. 1425–1433. Budapest, 1892. (Ért. Tört. Tud. XV. 10. szám.)
- Nagy Szeder, Kiskunhalas = Nagy Szeder István: Kiskunhalas város története oklevéltárral. I–IV. Kiskunhalas, 1924–1926.
- Nagy, Lipthay = Nagy Iván: F.-győri Lubellei és Kisfaludi Lipthay család nemzedékrendje és oklevelei. Pest, 1858.
- Nedeczky = Nedeczky Gáspár: A Nedeczky-család. Bp., 1891.
- Nemzeti Társalkodó = Nemzeti Társalkodó. Kolozsvár, 1830–1844.
- Neumann T., Bereg m. = Neumann Tibor: Bereg megye hatóságának oklevelei (1299–1526). Nyíregyháza, 2006.
- NI. = Nagy Iván. Családtörténeti értesítő.
- Niederöst. Urk. = Niederösterreichisches Urkundenbuch. I–II. Wien, 1891–1901.
- NK. = Numizmatikai Közlöny. Bp., 1902–.
- Nógrádi évsz. = Nógrádi évszázadok. Olvasókönyv a megye történetéhez. Salgótarján, 1976.
- Nyíry, Szathmári = Nyíri Dániel: A Szathmári Királyi Levéltár Árpád-kori oklevelei. In: Történelmi és Régészeti közlemények. II. 1927.
- OA. = Štátny okresný archiv.
- Okolicsányi = Alexander Húščava: Archiv zemianskeho rodu z Okoličného. Litterae e tabulario Okolicsányiorum gentis nobilis prolatae. Bratislava, 1943.
- OL-adatbázis = Collectio Diplomatica Hungarica. A középkori Magyarország digitális levéltára. Szerk. Rácz György. Bp., 2008.
- Oltvai, Szeged = Oltvai Ferenc: Szeged múltja írott emlékekben. Szeged, 1968.
- ÓMO. = Jakubovich Emil–Pais Dezső: Ó-magyar olvasókönyv. Pécs, 1929.
- Opočenská = M. Opočenská: Slovenika uherských listín v domácím dvorním a štátním archivu ve Vidni. Praha, 1927.
- Opočenská-Jeršová = Mária Opočenská-Jeršová: Inventár archivu Slovenského národného múzea v Turčianskom Sv. Martine. I. Turčiansky Sv. Martin, 1938.
- Orbán = Orbán Balázs: A Székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi s népművészeti szempontból. I–VI. Pest–Bp., 1868–1873.

- Ortvay, Földleírás = Ortvay Tivadar: Magyarország egyházi földleírása a XIV. század elején a pápai tizedjegyzék alapján feltüntetve. I–II. Bp., 1982.
- Ortvay, Pozsony = Ortvay Tivadar: Pozsony város története. I–III. Pozsony, 1892–1894.
- Osváth, Kassa = Osváth Gyula: Adalékok Kassa város közbiztonsági helyzetéhez és közigazgatási szervezéséhez I. Lipót koráig. Kassa, 1918.
- OSZK. = Országos Széchényi Könyvtár. Kézirattár. Bp.
- Óváry = Óváry Lipót: A Magyar Tud. Akadémia Történelmi Bizottságának oklevélmásolatai. Bp., 1890.
- Öbst. UB. = Urkundenbuch des Landes ob der Enns. I–XI. 1856–1956.
- P. = Erdélyi László–Sörös Pongrácz (szerk.): A pannónhalmi Szent-Benedek-rend története. I–XII/B. Bp., 1902–1916.
- Palacky = Franz Palacky: Ueber Formelbücher, zunächst in Bezug auf böhmische Geschichte. I–II. Prag, 1842–1847.
- Palásthy = Palásthy Pál: A Palásthyak. I–III. Bp., 1890–1891.
- Pataki, Anjou = Pataki József: Anjou királyaink és a két román vajdaság. Kolozsvár, 1944.
- Péchy = Gárdonyi Albert: A péchújfalusi Péchy-család levéltári lajstroma. Bp., 1909.
- Pécsi Múz. Évk. = A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. Pécs, 1955–.
- Pest m. = Bártfai Szabó László: Pest megye történetének okleveles emlékei 1002–1599-ig. Függelékül az inárcsi Farkas, az irsai Irsay, valamint a szilasi és pilisi Szilassy családok története. Bp., 1938.
- Pesty, Oláh kerületek = Pesty Frigyes: A Szörény vármegyei hajdani oláh kerületek. Ért. Tört. Tud. V. 3. Bp., 1876.
- Pesty, Szörény = Pesty Frigyes: A szörényi bánság és Szörény vármegye története. III. Oklevéltár. Bp., 1878.
- Péterffy = Carolus Péterffy: Sacra concilia ecclesiae Romano-Catholicae in regno Hungariae celebrata ab anno Christi 1016 usque ad annum 1715. I–II. Posonii, 1741–1742.
- Petrichevich = Petrichevich-Horváth Emil: A Petrichevich család általános története. I. rész 1–2. Bp.–Pécs, 1934–1942.
- Pettenegg = Gaston Graf von Pöttich-Pettenegg: Die Urkunden des Deutsch-Ordens-archiv zu Wien. Prag und Leipzig, 1887.
- Pez, Codex dipl. hist. epist. = Pez, Bernhard: Thesaurus enecdotorum novissimus: seu Veterum monumentorum, praecipue ecclesiasticorum ex germanicis potissimumbibliothecis adornata collectio recentissima. I–VI., 1721–1729. [vol. VI.: Codex diplomatico-historico-epistolaris... Proderunt nunc omnia primum tunc iunctim reliquis Thesauri anecdotorum novissimi tomis, quorum his sextus est, tum etiam separatim ex diversarum bibliathecarum mss. Codd. Et archivorum membranis, opera et studio RR. PP. Bernardi Pez... et Philberti Huber. 1729.]

- Pfeiffer, Ung. Dom. = Nicolaus Pfeiffer: Die ungarische Dominikanerordensprovinz von ihrer Gründung 1221 bis zur Tatarenverwüstung 1241–1242. Zürich, 1913.
- Pilis = Békefi Remig: A pilisi apátság története. I–II. 1184–1814. Pécs, 1891–1892.
- Piti F., Bodrog m. = Piti Ferenc: Bodrog megye hatóságának I. Lajos-kori oklevelei. In: Fons, skepsis, lex. Ünnepi tanulmányok a 70 esztendő Makk Ferenc tiszteletére. Szerk. Almási Tibor–Révész Éva–Szabados György. Szeged, 2010. 331–340.
- Piti F., Szabolcs m. = Piti Ferenc: Szabolcs megye hatóságának oklevelei (1284–1386). Szeged–Nyíregyháza, 2004.
- PML. = Pest Megyei Levéltár. Bp.
- Podhradczky, Béla király = Podhradczky József: Béla király névtelen jegyzőjének idejekora és hitelessége. Budán, 1861.
- Podmaniczky = Lukinich Imre: A podmanini Podmaniczky-család oklevéltára. I–V. Bp., 1937–1943.
- Pór, Csák Máté = Pór Antal: Trencsényi Csák Máté, 1260–1321. Bp., 1888.
- Potthast = Augustus Potthast: Regesta pontificum Romanorum inde ab anno post Christum natum MCXCVIII. ad annum MCCCIV. I–II. Berolini, 1874–1875.
- Pray, Annales = Georgius Pray: Annales regum Hungariae ab anno Chr. 997. usque ad a. 1564. deducti. I–II. Vindobonae, 1763–1764.
- Pray, Hier. = Georgius Pray: Specimen hierarchiae Hungaricae complectens seriem chronologicam archiepiscoporum et episcoporum Hungariae cum rudi dioecesium delineatione. I–II. Posonii–Cassoviae, 1776–1779.
- Pușcariu, Fragmente = Ioan Pușcariu: Fragmente istorice despre boerii din țara Făgărașului. Sibiu, 1907.
- Püspöki Nagy, Boldogfa = Püspöki Nagy Péter: Boldogfa. Bratislava, 1981.
- Quellen z. Wien = Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. Wien, 1895–1919.
- RA = Registra Avenionensia
- Rábik, Diplomatarium = Vladimír Rábik: Diplomatarium Sancto-Albertinum. Stredovenské listiny v literárom archíve Spolku Sv. Vojtecha (1181) 1214–1543. H.n., 2008.
- Rábik, Oklevelek = Vladimír Rábik: Középkori oklevelek a Nagyszombati Szent Adalbert Egyesület Levéltárában (1181) 1214–1543. Capitulum VII. Szeged, 2010.
- Rábik, Reg. Suppl. = Monumenta Vaticana Slovaciae II. Registra supplicationum ex actis pontificum Romanorum res gestas Slovacas illustrantia. Volumen 1. (1342–1415) Ad edendum praeparavit Vladimír Rábik. Trnavae–Romae, 2009.
- Rad = Rad Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti. I–CCLXXX. Zagreb, 1867–1945.
- Raynaldus = Raynaldi Annales ecclesiastici ab a. 1198. I–XV. Lucae, 1747–1756.

- RD = Zsoldos Attila: Az Árpád-házi hercegek, hercegnők és királynék okleveleinek kritikai jegyzéke. Bp., 2008.
- Reg. Arp. = Szentpétery Imre–Borsa Iván: Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke. *Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica*. I–II. Bp., 1923–1987.
- Reg. Boh. Mor. = *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*. Pragae, 1855–.
- Reg. Clem. = *Regestum Clementis papae V. ex Vaticanis archetypis*. Romae, 1885.
- Reg. Habsb. = *Regesta Habsburgica*. Abt. III. Die Regesten der Herzoge von Österreich sowie Friedrichs des Schönen als deutschen Königs von 1314–1330. Bearb. von L. Gross. Innsbruck, 1924.
- Reg. Slov. = Vincent Sedlák: *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. I–II. Bratislava, 1980–1987.
- Reg. Suppl. = Bossányi Árpád: *Regesta supplicationum*. I–II. 1342–1394. Bp., 1916–1918.
- Régi okm. Bártfa = Rhody Alajos: Régi érdekes okmányok sz. kir. Bártfa városa levéltárából. Bártfa, 1899.
- Regnum = *Regnum*. Egyháztörténeti Évkönyv. I–VI. Bp., 1936–1946.
- Reichert = Benedictus Maria Reichert: *Acta capitulorum generalium Ordinis Praedicatorum*. I–II. Romae, 1898–1899.
- Reizner, Szeged = Reizner János: Szeged története. IV. Szeged, 1900.
- Reviczky = Reviczky Sándor: A revisnyei Reviczky-család okmánytára. 1272–1623. Bp., 1878.
- Reviczky, Vágújhely = Reviczky Bertalan: A boldogságos Szűzről címzett vágújhelyi prépostság története. Trencsén, 1897.
- Revista Arhivelor = *Revista Arhivelor*. I–. București, 1924–.
- Riceputi–Pavlovich–Lucich, *Memorie* = *Memorie di cose dalmatiche nella storia della vita di San Giorgio Orsini vescovo di Trau*. Scritta del Padre Filippo Riceputi e pubblicata del canonico Stefano Pavlovich-Lucich. Zara, 1864.
- Riedel = Adolph Friedrich Riedel: *Codex diplomaticus Brandenburgensis*. Berlin, 1838–1865.
- Riezler, *Vat. Akt.* = *Vatikanische Akten in der Zeit Ludwigs des Bayern (1315–1350)*. Ed. S. Riezler. Innsbruck, 1891.
- Rimely = Carolus Rimely: *Capitulum insignis ecclesiae collegiatae Posoniensis. Posonii*, 1880.
- Roka, *Vitae Vespr. praes.* = Joannes Roka: *Vitae Vesprimiensium praesulum. Posonii*, 1779.
- Roskovány, *Monumenta* = Augustinus de Roskovány: *Monumenta Catholica pro Independentia Potestatis Ecclesiasticae ab Imperio Civili*. I. Quinqueecclesiis, 1847.

- Roskovány, Supplementa = Augustinus de Roskovány: Supplementa ad collectiones Monumentorum et literaturae. V. Nitriae, 1889.
- RV = Registrata Vaticana.
- Rymer = Thomas Rymer: Foedera, conventiones, litterae et cujuscunque generis acta publica inter reges Angliae et alios quosvis imperatores, reges, pontifices, principes vel communitates ab ... anno 1101 ad nostra usque tempora habita et tractata. Tomus V. Londini, 1708.
- ŠA. = Štátny oblastný archiv.
- ŠA. v Bytči = Štátny archiv v Bytči. Sprievodca po archívnych fondoch. I. Bratislava, 1959.
- Salzer, BIRTHÄLM = Johann Michael Salzer: Der königl. freie Markt BIRTHÄLM in Siebenbürgen. Wien, 1881.
- Schier, Mem. prov. Aug. = Paulus Xystus Schier: Memoria provinciae Hungaricae Augustiniana antiquae. Grecii, 1778.
- Schmauk, Suppl. Michael Schmauk: Supplementum analectorum terrae Scepusiensis. Pars II. Szepesváraljae, 1889.
- Schmitth, Archi-episc. Strig. = Nicolaus Schmitth: Archi-episcopi Strigonienses compendio dati. Tyrnaviae, 1752.
- Schmitth, Ep. Agr. = Nicolaus Schmitth: Episcopi Agrienses fide diplomatum concinnati. I. Jaurini, 1763.
- Schuller, Archiv = Schuller: Archiv für die Kenntniss von Siebenbürgens. Vorzeit und Gegenwart. I. Hermannstadt, 1841.
- Schuller, Umriss = J. K. Schuller: Umriss und kritische Studien zur Geschichte Siebenbürgen. I. Urkundenbuch. Hermannstadt, 1840.
- Schuller, Umriss II. = J. K. Schuller: Umriss und kritische Studien zur Geschichte Siebenbürgen II. Hermannstadt, 1851.
- Schünemann = Konrad Schünemann: Die Entstehung des Städtewesens in Südosteuropa. Südosteuropäische Bibliothek. 1. Breslau–Oppeln, é. n.
- Schwandner = Ioannes Georgivs Schwandner: Scriptores rerum Hungaricarum veteres ac genuini. I–III. Bibliopolae Vindobonensis, 1746–1748.
- Schwartner, De scultetiis = Martinus Schwartner: De scultetiis per Hungariam quondam obviis. Budae, 1815.
- Schwartner, Introductio = Martinus Schwartner: Introductio in artem diplomaticam praecipue Hungaricam. Pestini, 1790.
- Semkowich, Orawa = W. Semkowich: Materjaly zrodlówe do dziejow osadnictwa górnej Orawy. Zakopane, 1932.
- Simon, Supplementum = Matheus Simon: Supplementum ad dissertationem historico-criticam clar. Georgii Pray de Dextra S. Stephani primi Hungariae regis cum historia monasterii Sz. Jog, ubi olim sacra haec Dextra asservabatur. Vacii, 1797.
- Sindelár, Adatok = Sindelár József: Adatok a marturina történeti fejlődéséhez az oklevelek alapján. Esztergom, 1900.

- Smič, Oslobod. = T. Smičiklas: Dvjestogodišnjica oslobodjenja Slavonije. II. Zagreb, 1891.
- Smič. = Marko Kostrenčić–T. Smičiklas: Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae ac Slavoniae. Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. I–XVII. Zagrabiae, 1904–1981.
- SMK. = Somogyi Múzeumok Közleményei.
- SML. = Somogy Megyei Levéltár. Kaposvár.
- SNA. = Slovensky Národný Archív. Bratislava (Pozsony).
- Solymosi L., Földesúri járadékok = Solymosi László: A földesúri járadékok új rendszere a 13. századi Magyarországon. Bp., 1998.
- Somogy m. lt. Évk. = Somogy megye múltjából. Levéltári Évkönyv. Kaposvár, 1970–.
- Sopr. Szle = Soproni Szemle. Sopron, 1937–1944.; 1955–.
- Sopron vm. = Nagy Imre: Sopron vármegye története. Oklevéltár. I–II. Sopron, 1889–1891.
- Spiess, Aufklärgen. i. d. Gesch. u. Diplomatiek = Spiess, Philipp Ernst: Aufklärungen in der Geschichte und Diplomatiek als eine Fortsetzung der Archivischen Nebenarbeiten. Bayreuth, 1791.
- Sprawozdanie = Sprawozdanie z poszukiwań na Węgrzech. Kraków, 1919.
- Sprievodca = Sprievodca po výstavke listín župného múzea v Bardiove. V Bardiove, 1926.
- Sroka, Doc. Pol. = Documenta ad res Poloniae pertinentia, quae in archivis veteris Regni Hungariae asservantur. Edidit, Praefatione notisque instruxit Stanislaus A. Sroka. Tom. I. (usque ad a. 1450.) Cracoviae, 1998. Tom. II. (documenta ex annis 1451–1480.) Cracoviae, 2000.
- StA. = Stadtarchiv.
- Starine = Starine Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti. I–XL. Zagreb, 1869–1939.
- St. Gallen = Chartularium Sangallense. Band VI. (1327–1347) Bearbeitet von Otto P. Clavadetscher. St. Gallen, 1990.
- Str. = Ferdinandus Knauz–Ludovicus Crescens Dedek: Monumenta ecclesiae Strigoniensis. I–III. Strigonii, 1874–1924.
- Strehlke, Tabulae = Ernestus Strehlke: Tabulae ordinis Theutonici ex tabularii regii Berolinensis codice potissimum. Berolini, 1869.
- ŠÚA. = Štátny ústredný archív. Bratislava (Pozsony).
- Sugár = Sugár István: Borsodi oklevelek a Heves megyei Levéltárban (1245–1521). Miskolc, 1980.
- Sümeghy = Sümeghy Dezső: Sopron vármegye levéltárának oklevélgyűjteménye. I. Középkori oklevelek (1236–1526). Sopron, 1928.
- Szabó K., Erd. Múz. okl. = Szabó Károly: Az Erdélyi Múzeum eredeti okleveleinek kivonata (1232–1540). Bp., 1889.

- Szabolcsvm. okl. = Karlovsky Endre–Pettkó Béla: Szabolcsvármegye levéltárának mohácsi vész előtti oklevelei. 1335–1500. Nyíregyháza, 1901.
- Szádeczky, Iparfejlődés = Szádeczky Lajos: Iparfejlődés és a czehek története Magyarországon okirattárral (1307–1848). I–II. Bp., 1913.
- Szatmár m. = Piti Ferenc–C. Tóth Norbert–Neumann Tibor: Szatmár megye hatóságának oklevelei (1284–1524). Nyíregyháza, 2010.
- Száz. = Századok. Pest–Bp., 1867–.
- Székely okl. = Szabó Károly–Szádeczky Lajos–Barabás Samu: Székely oklevéltár. I–VIII. Kolozsvár–Bp., 1872–1934.
- Szendrei, Miskolc = Szendrei János: Oklevéltár Miskolcz város történetéhez. 1225–1843. Miskolc, 1890.
- Szent-Ivány = Mályusz Elemér–Borsa Iván: A Szent-Ivány család levéltára. 1230–1525. Bp., 1988.
- Szentpétery, Középkori okl. = Szentpétery Imre: Középkori oklevélszövegek. Bp., 1927.
- Szepesvm. Évk. = A Szepesvármegyei Történelmi Társulat Évkönyve. Lőcse, 1885–1914.
- Szerbia = Thallóczy Lajos–Áldásy Antal: A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára. 1198–1526. Bp., 1907.
- Szeredai = Antonius Szeredai: Series antiquorum et recentiorum episcoporum Transilvaniae. Albae Carolinae, 1790.
- Szeredai, Not. capit. Alb. Trans. = Antonius Szeredai: Notitia veteris et novi capituli ecclesiae Albensis Transilvaniae ex antiquis ac recentioribus litterarum monumentis eruta. Albae Carolinae, 1791.
- Szerémi, Draskovich = Szerémi: A Draskovichok trokostyányi levéltárából. Bp., 1893.
- Szerémi–Ernyey = Szerémi és Ernyey József: A Majthényiak és a Felvidék. Történelmi és genealogiai tanulmány. I. Bp., 1912.
- Szirmay, Not. topogr. Zemplén. = Ant. Szirmay de Szirma: Notitia topographica, politica incliti comitatus Zempléniensis. Budae, 1803.
- Szirmay, Szatmár = Szirmai Szirmay Antal: Szathmár vármegye fekvése, történetei, és polgári esmérete. I–II. Budán, 1809–1810.
- Szirmay, Ugocsa = Ant. Szirmay de Szirma: Notitia politica, historica, topographica incliti comitatus Ugochiensis. Pestini, 1805.
- Szirmay, Zemplén = Szirmay Antal: Notitia historica comitatus Zempléniensis. Buda, 1804.
- Szontagh = Szontagh Dániel: Az iglói és zabari Szontagh-nemzetség és oklevelei. Pest, 1864.
- Szontagh, Meskó = Szontagh Dániel: Felső-kubini Meskó család. Pest, 1861.
- SZR. = Bónis György: Szentszéki regeszták. Iratok az egyházi bíraskodás történetéhez a középkori Magyarországon. Szerk. Balogh Elemér. AUSz. Acta Juridica et Politica. LI/1. Szeged, 1997.

- SZSZBML. = Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár. Nyíregyháza.
- SzSzBSz = Szabolcs-Szatmár-Bereg Szemle. Nyíregyháza.
- SzTA. TTI. = Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete. Historický Ústav SAV. Bratislava (Pozsony).
- Sztáray = Nagy Gyula: A nagymihályi és sztárai gróf Sztáray család oklevéltára. I–II. Bp., 1887–1889.
- Szücs, Debreczen tört. = Szücs I.: Szabad királyi Debreczen város történelme I. Debrecen, 1870.
- T. = Turul. Bp., 1883–1950.
- Tabódy, Munkács = Tabódy József: Munkács múltja és jelene Magyarország történetében. Pest, 1861.
- Tanodi = Zlatko Tanodi: Monumenta historica liberae regiae civitatis Varasini. I. Varasini, 1942.
- Tanulm. Csongrád m. = Tanulmányok Csongrád megye történetéből. Szeged, 1977–.
- Tanulm. Tolna m. = Tanulmányok Tolna megye történetéből. Szekszárd, 1968–.
- TBM. = Tanulmányok Budapest múltjából. Bp., 1932–.
- TCST. = Tanulmányok Csongrád megye Történetéből.
- Telegdi = Blazovich László–Géczi Lajos: A Telegdiek pere 1568–1572. Dél-Alföldi Évszázadok. 6. Szeged, 1995.
- Teleki = Barabás Samu: A római szent birodalmi gróf széki Teleki család oklevéltára. Codex diplomaticus sacri Romani imperii comitum familiae Teleki de Szék. I–II. Bp., 1895.
- Teleki, Huny. = Teleki József gróf: Hunyadiak kora Magyarországon. I–VI/1., X–XII. Pest 1852–1863.
- Temes = Pesty Frigyes–Ortvay Tivadar: Oklevelek Temesvármegye és Temesvár város történetéhez. I. 1183–1430. Pozsony, 1896.
- TF. = G. D. Deutsch–Fr. Firnhaber: Urkundenbuch zur Geschichte Siebenbürgens. I. Fontes rerum Austriacarum. 2. XV. Wien, 1857.
- Thallóczy = Thallóczy Lajos: Tanulmányok a bosnyák bánság kezdetéről főtekintettel a körmendi levéltár okleveleire. Ért. Tört. Tud. XX. 5. Bp., 1905.
- Thallóczy, Kamara haszna = Thallóczy Lajos: A kamara haszna (lucrum camerae) története kapcsolatban a magyar adó- és pénzügy fejlődésével. Bp., 1879.
- Thallóczy, Mantova = Thallóczy Lajos: Mantovai követjárás Budán, 1395. Ért. Tört. Tud. XX. 4. Bp., 1905.
- Theil–Werner = Rudolf Theil–Karl Werner: Urkundenbuch des Mediascher Kapitels bis zur Reformation. Hermannstadt, 1870.
- Theiner = Augustinus Theiner: Vetera monumenta historica Hungarum sacram illustrantia. I–II. Romae, 1859–1860.
- Theiner, Mon. Pol. = Augustinus Theiner: Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia. I. Romae, 1860.

- Theiner, Mon. Slav. = Augustinus Theiner: Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia. I–II. Romae–Zagrabiae, 1863–1875.
- Thorotzkay = Jakó Zsigmond–Valentiny Antal: A toroczkoszentgyörgyi Thorotzkay család levéltára. Kolozsvár, 1944.
- Thuránszky = Thuránszky László: A thuriki (recte thurapataki) és komjathnai Thuránszky család története és leszármazása. Sátoraljaújhely, 1938.
- Tkalčić, Mon. civ. Zagr. = Joannes Bapt. Tkalčić: Monumenta historica liberae regiae civitatis Zagrabiae, metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae. Povjestni spomenici slob. kralj. grada Zagreba. I–XIV. Zagrabiae, 1889–1932.
- Tkalčić, Mon. ep. Zagr. = Joannes Bapt. Tkalčić: Monumenta historica episcopatus Zagradiensis. I–II. Zagrabiae, 1873–1874.
- TML. = Tolna Megyei Levéltár. Szekszárd.
- Tooth–Szilágyi, Kiskunhalas = Tooth János: Kis-Kun-Halas város története. Oklevéltárral ellátva kiadta Szilágyi Sándor. N.-Kőrös, 1861.
- Tóth = Tóth Péter: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár Miskolcon őrzött középkori oklevelei. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltári Füzetek. 28. Miskolc, 1990.
- Tóth I., Boszniai kápt. = Tóth Ildikó: A boszniai káptalan hiteleshelyi oklevelei 1353-ig. Kézirat. Szeged, 1997.
- Tóth K., Palásthy = Tóth Krisztina: A Palásthy család levéltára 1256–1847. Esztergom, 2001.
- Török, Mo. primása = Török János: Magyarország primása. Közjogi és történeti vázlat. Második rész. Oklevelek. Pest, 1859.
- Tört. Adattár Csanád egyhm. = Történelmi adattár Csanád egyházmegye hajdانا s jelenéhez. I–IV. Temesvár– Bp., 1871–1874.
- Tört. Ért. = Történelmi és Régészeti Értesítő. Új folyam. Temesvár, 1885–1917.
- Tört. Közl. Abaúj Kassa = Történelmi közlemények Abaúj-Torna vármegye és Kassa múltjából. I–VI. Kassa, 1910–1918.
- Tört. Lapok = Történeti Lapok. I–III. Kolozsvár, 1874–1876.
- Tört. Szle. = Történelmi Szemle. Bp., 1958–.
- Transilvani'a = Transilvani'a. Foi'a Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Brasiovu.
- TRÉ. = Történelmi és Régészeti Értesítő. A Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Múzeumtársulat Közlönye. Temesvár, 1875–1901.
- Truhelka = Ciro Truhelka: Die Slavonische Banalderaren. Wien, 1899.
- TSz. = Történeti Szemle. Bp., 1912–1930.
- TT. = Történelmi Tár. Bp., 1878–1911.
- Tud. Gyűjt. = Tudományos Gyűjtemény. I–XXV. Pest, 1817–1841.
- Tudománytár = Tudománytár. Új folyam. Értekezések. Pest, 1837–1845.
- Tur. Reg. = Horváth Sándor: A lipthói és turóczi registrum. Bp., 1902.

- Tutkó, Kassa = Tutkó József: Szabad királyi Kassa városának történelmi évkönyve. Kassa, 1861.
- UB. Enns = Urkunden-Buch des Landes ob der Enns. I–. Wien–Linz, 1852–.
- ÚBA. = Ústredný Banský Archív. Banská Štiavnica (Selmecbánya).
- Udvardy, Kalocsa = Udvardy József: A kalocsai főszékeskáptalan története a középkorban. Bp., 1992.
- Új M. Múz. = Új Magyar Múzeum. I–X. Pest, 1850–1860.
- UJb. = Ungarische Jahrbücher. Berlin, 1923–1944.
- Ujházy = Ujházy László: Monumenta historiae hungaricae diplomatica. Magyar Történelmi Emlékek. Oklevelek. Bp., 1914.
- ÚMS. = Új Magyar Sion. Esztergom, 1870–1886.
- Vagner, Nyitrai k. = Vagner József: Adalékok a nyitrai székeskáptalan történetéhez. Nyitra, 1896.
- VAML. = Vas Megyei Levéltár. Szombathely.
- Vámossy = Vámossy István: A pozsonyi katolikus polgári ápoló intézet. Pozsony, 1898.
- Vár. Kápt. Stat. = Bunyitay Vincze: A váradi káptalan legrégebbi statútumai. Nagy-Várad, 1886.
- Vasi Szle = Vasi Szemle. Szombathely, 1934–1939., 1958–.
- Vat. = Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. Series I. Tom. I–IV. Bp., 1885–1891.
- Vay berkeszi = Piti Ferenc: A Vay család berkeszi levéltárának 1342–1382 közötti oklevelei. In: A nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve. LII. Nyíregyháza, 2010. 387–606.
- Végh, Buda = Végh András: Buda város középkori helyrajza 2. Bp., 2008.
- VEML. = Veszprém Megyei Levéltár. Veszprém.
- Veress, Gyula = Veress Endre: Gyula város oklevéltára (1313–1800). Bp., 1938.
- Veress, Olasz egyetemek = Veress Endre: Olasz egyetemeken járt magyarországi tanulók anyakönyve és iratai 1221–1864. Bp., 1941.
- Vespr. = Monumenta Romana episcopatus Vesprimiensis. A veszprémi püspökség római oklevéltára. I–IV. Bp., 1896–1908.
- Veszpr. Reg. = Kumorovitz L. Bernát: Veszprémi regeszták (1301–1387). Bp., 1953.
- Veszprém pótkötet = Érszegi Géza–Solymosi László: Veszprém város okmánytára. Pótkötet. Veszprém, 2010.
- Veszprém város = Gutheil Jenő: Veszprém város okmánytára 1002–1523. Veszprém, 2007.
- Vidal = Vidal, J.-M.: Benoît XII. (1334–1342). Lettres communes. I–III. Paris, 1902–1911.
- Vidal–Mollat = Vidal, J.-M.–Mollat, G.: Lettres des papes d’Avignon. Benoît XII. (1334–1342). Lettres closes et patentes intéressant le pays autres que la France. I–II. Paris, 1935–1950.

- Vitae fratrum = Vitae fratrum. Ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Pauli Primi Heremitaie. Kézirat. 1526. Egyetemi Könyvtár. Bp., Kézirattár. Ab 151 a. 151 c.
- Vjesnik = Vjesnik kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva. Zagreb, 1899–1920.
- VMMK = A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.
- Voigt = Johannes Voigt: Codex diplomaticus Prussicus. Königsberg, 1836–1861.
- W. = Wenzel Gusztáv: Árpádkori új okmánytár. Codex diplomaticus Arpadianus continuatus. I–XII. Pest–Bp., 1860–1874.
- Wadding, Ann. Min. = I. Wadding: Annales Ordinis Minorum. I–VIII. Lyon 1625–1664.; IX–XXV. Ed. J. R. da Fonseca. Romae, 1731–1986.
- Wagner = Carolus Wagner: Analecta Scepusii sacri et profani. I–IV. Posonii–Cassoviae 1774–1778.
- Wagner, Quellen = Ernst Wagner: Quellen zur geschichte der Siebenbürger Sachsen. 1191–1975. Schriften zur Landeskunde Siebenbürgens. 1. Köln–Wien, 1976.
- Wagner, Sáros = Carolus Wagner: Diplomatarium comitatus Sarosiensis. Posonii–Cassoviae, 1780.
- Weber, Podolin = Weber Samu: Podolin város története. Bp., 1891.
- Weber, Suppl. = Samuel Weber: Supplementum III. analectorum terrae Scepusiensis. Lőcse, 1908.
- Weis = Johann Nepomuk Weis: Urkunden des Cistercienser-Stiftes Heiligenkreuz im Wiener Walde. II. Fontes rerum Austriacarum. 2. XVI. Wien, 1859.
- Wenzel, Bányászat = Wenzel Gusztáv: Magyarország bányászatának kritikai története. Bp., 1880.
- Wenzel, Diósgyőr = Wenzel Gusztáv: Diósgyőr egykori történelmi jelentősége. Ért. Tört. Tud. II.. Pest, 1872.
- Wenzel, Dipl. Eml. = Wenzel Gusztáv: Magyar diplomaciai emlékek az Anjou-korból. Acta externa Andegavensia. I–III. Bp., 1874–1876.
- Wertner, Grafen von Mattersdorf = Moriz Wertner: Die Grafen von Mattersdorf-Foillhtenstein (Nagymarton und Fraknó). Wien, 1889.
- Wertner, Nemzetségek = Wertner Mór: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig. I–II. Temesvár, 1891–1892.
- Werunsky = E. Werunsky: Excerpta ex registris Clementis VI. et Innocentii VI. Innsbruck, 1885.
- Z. = A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vásonkeő. I–XII. Pest–Bp., 1871–1931.
- Zahn, UB = J. v. Zahn: Urkundenbuch des Herzogthums Steiermark. I–III. Graz, 1875–1903.

- Zala = Nagy Imre–Véghely Dezső–Nagy Gyula: Zala vármegye története. Oklevéltár. I–II. Bp., 1886–1890.
- Zalai Gyűjt. = Zalai Gyűjtemény. Zalaegerszeg, 1974–.
- Zapiski = Zapiski imperatorskoj akademii nauk. Petersburg.
- Zbiór = Stanisław Kuraś–Irena Sułkowska-Kuraś: Zbiór dokumentów Małopolskich. IV. 1211–1400. Wrocław–Warszawa–Kraków, 1969.
- Zimmermann, Texte = F. Zimmermann: Texte von Urkunden aus siebenbürgisch-sachsichen Archiven. Hermannstadt, 1888.
- Ziridava = Ziridava. Muzeul Regional Arad. I–. Arad, 1967–.
- ZML. = Zala Megyei Levéltár. Zalaegerszeg.
- Zounuk = Zounuk. A Szolnok (Jász-Nagykun-Szolnok) Megyei Levéltár Évkönyve. Szolnok, 1986–.
- ZW. = Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. I–VI. Hermannstadt–Köln–Wien–Bukarest, 1892–1981.
- ZsO. = Zsigmondkori oklevéltár. I. (1387–1399) Összeáll.: Mályusz Elemér. Bp., 1951.; II/1. (1400–1406) Bp., 1956.; II/2. (1407–1410) Bp., 1958.; III. (1411–1412). Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette: Borsa Iván. Bp., 1993.; IV. (1413–1414) Bp., 1994.; V. (1415–1416) Bp., 1998.; VI. (1417–1418) Bp., 1999.; VII. (1419–1420.) Bp., 2001; Borsa Iván–C. Tóth Norbert: VIII. (1421.) Bp., 2003.; IX. (1422.) Bp., 2004; C. Tóth Norbert: X. (1423.) Bp., 2007.; Neumann Tibor–C. Tóth Norbert: XI. (1424.) Bp., 2009.; C. Tóth Norbert–Lakatos Bálint: XII. (1425.) Bp., 2013.

2. Nomina communia et propria Köz- és tulajdonnevek

a. = annus	Dé = dél, déli
A. = arenga	Dec., dec. = December, december
Á = átírás	Decoll. = Decollatio
abb. = abbas	Depos. = Depositio
abl. = ablativus	dict. = dictus
acc. = accusativus	domin. = dominicus
alesp. = alesperes	e. = előtt, előtti
an. = ante	E. = eredeti
Ann. = Annuntiatio Mariae	É = észak, északi
ap. = apostolus	é. n. = év nélkül
Apr., ápr. = Aprilis, április	Elev. = Elevatio
arch. = archangelus	Eml. = említés
Asc. = Ascensio	Epiph., Epif. = Epiphaniae
Ass. = Assumptio	ev., ewang. = evangelista
Au. = Ausztria	Exalt. = Exaltatio
B. = beatus	f. = feria
Bapt. = Baptista	Facs. = facsimile, hasonmás
BB. = beati	fe. = festum
BH. = Bosznia-Hercegovina	Febr., febr. = Februarius, február
Bo = Bohemia	Fk. = fénykép
Bp. = Budapest	Ford. = fordítás
Bu = Bulgária	főesp. = főesperes
c. = comes	fr. = frater
C = Croatia	Fro. = Franciaország
Circ. = Circumcisio	ft. = forint
Circumd. = Circumdederunt	G = Galícia
Co = Comania	gen. = genitivus
Conc. = Conceptio	glor. = gloriosus
conf. = confessor	H = Hungaria, Magyarország
Conv. = Conversio	hh. = hiteleshely, hiteleshelyi
cs. = család, családi	hn. = helynév
Cseho. = Csehország	Ho. = Horvátország
Cu = Cumania	id. = idősebb
d. = dominus	Id., Yd. = Idus, Ydus
D. = datum	ifj. = ifjabb
Da = Dalmatia	ill. = illetve
dat. = dativus	Incarn. = Incarnatio

ind. = indictio
 Inv. = Inventio
 Jan., jan. = Januarius, január
 Je. = Jeruzsálem, Hierosolitanum
 jegyz. = jegyzet
 Ju. = Jugoszlávia
 Jun., jún. = Junius, június
 Jul., júl. = Július, júl.
 K. = kiadás, kiadva
 Kal. = Kalendae
 kb. = körülbelül
 kápt. = káptalan
 Ke = kelet, keleti
 konv. = konvent
 köv. = következő
 l. = lásd
 L = Lodoméria
 Lo. = Lengyelország
 lt. = levéltár, levéltára
 m. = megye
 M. = marca, márka
 m. lt., mlt. = magánlevéltár
 Má. = másolat
 Mad. = Madius, május
 Marc., márc. = Marcius, Martius,
 március
 mart. = martyr
 Mai, May, máj. = Maius, május
 Megj. = megjegyzés
 mem. = memoria
 Mo. = Magyarország
 mont. S. Angeli. dom. ~ d. =
 montis S. Angeli dominus
 mr. = magister, mester
 N. F. = Neue Folge
 Nat. = Nativitas
 nb. = nembeli
 No. = Németország
 nom. = nominativus
 Non. = Nonae
 Nov., nov. = November, november
 Ny = nyugat, nyugati

o. = ország
 O. = Olaszország
 o. lt. = országos levéltár
 oct. = octava
 Oct., okt. = October, október
 old. = oldal
 OO. SS. = omnes sancti
 p. = post
 P = Polonia
 Pent., Penth. = Pent(h)ecostes
 princ. = princeps
 prox. = proximus
 Purif. = Purificatio
 Quadr. = Quadragesima
 quind. = quindena
 R. = regesta
 Ra = Rama
 Reg. = registrum
 Remin. = Reminiscere
 Resurr. = Resurrectio
 Ro. = Románia
 S. = sanctus
 s. k. = saját kezével
 sabb. = sabbatum
 Sal. = Salernitanus
 sc. = scilicet
 Se = Serbia, Szerbia
 Sept., szept. = September, szeptember
 Septuag. = Septuagesima
 Si = Sicilia, Szicília
 Spo. = Spanyolország
 sz. = század
 Sz. = Szlovákia
 szb. = szolgabíró
 Sze = Szerbia
 Szl. = Szlovénia
 szn. = személynév
 Szt. = szent
 Tá. = tartalmi átírás
 ti. = tudniillik
 u. = után, utáni
 U = Ungaria, Magyarország

ua. = ugyanaz(on)
ue. = ugyanez(en)
Ukr. = Ukrajna
Uo., uo. = ugyanott, ugyanoda
v. = vagy
V = Vngaria, Magyarország

v. lt. = város levéltára, városi levéltár
vig. = vigilia
virg. = virgo
vö. = vesd össze
Ze = Zervia, Szerbia

3. Signa Jelek

[ ] additamentum, pótlás
~ alia forma correctionis, névváltozat
æ: correctio, helyesbítés
(?) datum incertum, bizonytalan keltezés
..... lacuna, szöveghiány
[?] lectio incerta, bizonytalan olvasat
+ falsae litterae, hamis oklevél
< > pars superflua, felesleges rész
[!] sic, így
[[ ]] textus discrepans exemplarum, példányok közti eltérő szöveg

DOCUMENTA

1. 1345. jan. 1. Marton

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy Lorand fia: Pál és Albert fia: Pál, Damanya-i nemesek 3 bécsi márkáért (minden márkát 10 pensa-val számolva) kiváltották tőle Kysbeu birtok keleti, ti. a Damanya nevű birtokuk felőli részét – ami Anda fia: Lőrincé volt, aki Pál comes előtt Ludbreth-i Péter fia: Miklós mester ellenében hamis oklevél bemutatójának bizonyult, s ezért Kysbeu nevű birtoka az országbíró kezeihez háramlott –, mivel annak kiváltása őket szomszédság okán másoknál inkább megilleti. A birtok nyugati részét pedig a Rapcha folyón levő malomhellyel Jakou fia Péter fia: István váltotta ki Pál comes-től 11 márkáért (minden márkát 10 pensa-val számolva). Az országbíró mindezek alapján e birtokrészeket minden haszonvétellel és tartozékkal nevezetteknek adja jelen oklevelével, amit nagyobbik pecsétje és prothonotarius-a: Vgal-i Pál mester távolléte miatt középső pecsétjével lát el. D. in Mortun, in die Circ. d., a. eiusdem 1345.

Á.: (K. szerint) Nagymartoni Pál országbíró, 1346. (Verebi Végh cs. lt.)

K.: Sopron vm. I. 182.

R.: Bgl. V. 67–68.

2. 1345. jan. 1. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia bánja kinyilvánítja, hogy mivel döntésének (diffinicio) megfelelően színe előtt jan. 13-án (oct. Epiph. d.) a zágrábi káptalan tartozik bemutatni [II.] András király (H) 1217. évi privilégiumát (*l. Reg. Arp. 325. szám*) a zágrábi vár turopoljei (de campo) jobbágyságai elleni perben, ezért a káptalan részéről kérték a bánt, hogy az ezen privilégiumban levő, a mondott perben legszükségesebb articulus-t írja át, mivel e privilégiumot a káptalan a királyi curia-ban levő perében hamarosan be kell majd mutassa. A bán ennek megfelelően a kérést teljesíti pecsétjével ellátott oklevelében. D. vero predicti articuli sub nostro sigillo transcripti Zagrabię, in fe. Circ. d., a. eiusdem 1345.

Á.: Alsólendvai Miklós horvát-szlavón bán, 1353. okt. 18. HDA. Zágrábi kápt. lt. Liber acclavatus seu statutorum Zagrabiensis 821. 162. pag. 239–240. (Df. 291 740.)

K.: Tkalčić, Mon. ep. Zagr. II. 127–128. (Á.-ban.)

R.: Halász É., Szlavón 116. és 117. számok.

3. 1345. jan. 2. Eger

János mester borsodi főesperes, N. [Miklós] egri püspök lelkiekben általános vikáriusa kinyilvánítja, hogy korábbi döntéshozó oklevelének megfelelően familiárisát: Miklós mester litteratus-t (Zyrtua-i Fülöp fia István fiai: Tamás

és Moys felperesek részére) és Tamás papot, a Kerestwr-i egyház rector-át (András fia: Lőrinc mester és annak fiai: György, Miklós és Lőrinc Tyba-i nemesek, alperesek részére) kiküldte mint püspöki embereket Voynathyna, Remethe és Ruche (más néven Banahaza) birtokok, Tybawara vár része és az ezen várhoz tartozó bizonyos földek bejárására, megmérésére és becslésére, mivel ezekből Tamás és Moys a néhai anyjuk és ue. András fia Jakow leánya: Klára leálynegyedét a főesperes előtt követelve megszerezték (reoptinere). Miklós mester a maga és társa: Tamás pap nevében Miklós fia: András (a felperesek képviselője) és Nakas (dict.) Pál (az alperesek képviselője) jelenlétében elmondta a főesperesnek, hogy ők [1344.] dec. 1-jén (in crastino Andree) és a következő napokon a felekkel és fogott nemes bírókkal a mondott birtokokra, földekre és várrészre mentek, azokat a szomszédok összehívásával régi határaik mentén bejárták, királyi mértékkel megmérték, s megtekintve mennyiségüket és minőségüket 550 márkára becsülték (kivéve Korumalia birtokot, amit idegen kezek elfoglaltak). Ezután Pál képviselő elmondta a főesperesnek, hogy Ruche birtok felét az ő uraitól elvették (recaptivata et ablata), a felperesek pedig jog szerint nem a teljes leálynegyedet, hanem annak csak a felét kaphatják meg az ő uraitól, mivel András fia: Jakou-nak két lánya volt. A főesperes mindezek alapján az ülnökeivel együtt meghagyta, hogy a mondott becslésből – egy korábbi leálynegyedet leszámítva (exclusa una primaria quarte filialis), miként erről a főesperes más oklevele szól – a maradék 3 részből a felperesek a teljes leálynegyedet megkaphatják az alperesektől. A főesperes elrendelte továbbá, hogy színe előtt Lőrinc és fiai 103 kassai márkát fizessenek István fiainak, részben készpénzben, részben természetben (estimacione condigna), mégpedig 34 márkánként febr. 16-án (oct. diei Cinerum), márc. 9-én (oct. diei medii Quadr.) és máj. 1-jén (oct. Georgii). Ha az első időpontot elmulasztják, 10 márkát rónak le, ha pedig a másodikat és harmadikat, akkor kétszeresen fizetnek a felpereseknek. Az alperesek az első időpontban Ruche birtok fele elvétele ügyében tájékoztassák a főesperest, és akkor ő ez ügyben is dönt majd. D. Agrie, domin. p. oct. Nat. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 85 258. (Sztáray cs. lt. 48.) Papír. Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések (az egyik magyar nyelvű), valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Sztáray I. 181–183.

R.: Wertner, Nemzetségek II. 90–91; Bónis, SZR. 1014. szám.

4. 1345. jan. 3. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Magas-i Demeter a maga és ottani rokonai (Dénes, Péter fia: Miklós, Gyurk fia: Miklós és Tamás fia: Benedek) nevében, hogy ők az ország valódi nemesei (veri nobiles regni nostri et de stirpe ac

progenie verorum nobilium essent) és Magas az elődeik óta az ő örökjogú birtokuk. Ezért az uralkodó utasítja a vasvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Márton fia: Péter v. Ug-i Isak v. Gents-i Book (dict.) János királyi emberek valamelyike tudja meg, hogy ezen állítások igazak-e v. sem, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vissegrad, f. II. p. diem Strennarum, a. d. 1345.

Á.: a 115. számú oklevélben.

5. 1345. jan. 3.

1344. [!], die III. Jan. A velencei tanács határozata: válaszoljanak Sclauonia-i biztosaiknak, hogy azok térjenek vissza Velencébe az értük küldött hajóval.

K.: Ljubić II. 230. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXII. 67.)

Megj.: A velencei márc. 1-jei évkezdés miatt addig a velencei források dátumaiban 1345-öt illetően még az 1344. év szerepel.

6. 1345. jan. 4.

A váci káptalan jelenti Miklós nádornak (H), a kunok bírójának, hogy döntéshozó oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében László nádori ember [1344.] nov. 18-án (oct. Martini) Miklós fiai: Pál és Miklós Butka, Folkus, Dobroka és Zelepke nevű Zemlyn megyei birtokait a szomszédok összehívásával ossza két egyenlő részre, egyik felüket minden haszonvétellel iktassa Miklós fia: Miklósnak, másik felüket pedig (ami Pál része), megtekintve azok mennyiségét, minőségét és hasznait, becsülje fel az ország szokása szerint értékükön (condigno earum precio et valore), és 39 márkányit iktasson János és István mestereknek a pénzük kiegészítéseként, a maradéknak a kétharmadát iktassa a nádornak, az egyharmadát pedig János és István mestereknek; mivel Pál és Miklós az ország (regnum Hungarie) számos megyéjében és részén birtokosok, emiatt a nádori ember egy nap alatt ue. feladatot a többi birtokaikon nem tudja elvégezni, ezért azokon más alkalmas napokon hajtsa végre a teendőket, úgy, hogy e birtokokat is ossza két részre, az egyik felüket iktassa más jogának sérelme nélkül Miklós fia: Miklósnak mint saját jogát, a másik, Pál részéhez tartozó felüket pedig becsülje fel a mondott módon, majd ezek kétharmadát a nádornak, egyharmadát pedig Istvánéknak hagyja 90 márka mennyiségig, míg azok, akiket e birtokrészek kiváltása megillet, a nádortól v. Istvánéktól a nádor által kijelölendő időpontban ki nem váltják ezeket; ha Pál birtokrészei meghaladják a 90 márka mennyiséget, a többletet a nádori ember engedje át Pálnak, egyúttal hagyja meg Pál frater-einek, rokonainak és szomszédainak, akiket Pál birtokrészei kiváltása megil-

let, hogy jan. 8-án (oct. Strennarum) jelenjenek meg a nádor előtt, aki akkor kijelöli a kiváltás időpontját, Miklós fia: Miklós pedig ugyanakkor 6 márka bírságot fizessen a nádornak és a peres ellenfélnek birtokiktatás jogtalan tilalmazása miatt; a nádor szintén jan. 8-án dönt arról, hogy bár Pál fiai a váradi káptalan előtt megjelenve az apjuk általi birtokzálogosításhoz beleegyezésüket adták, de később a káptalan és a nádor előtt a birtokiktatást tilalmazták; a váci káptalan a nádornak szintén jan. 8-ra tegyen jelentést *communem iusticiam regnicolarum conservando* – kiküldték tanúságul Benedek karpapot, akivel László nádor ember nov. 18-án (oct. Martini) Miklós fiai: Miklós és Pál Buthka, Folkus és Selepké nevű Zemplén megyei birtokait a szomszédok összehívásával két egyenlő részre osztotta, egyik felület más jogának sérelme nélkül Miklósnak iktatta minden haszonvétellel, azon jogon, hogy hozzá tartoznak, másik felület pedig, ami Pál része, megtekintve minőségüket, mennyiségüket és hasznaikat, felbecsülte az ország szokása szerint értékükön, és kétharmadukat a nádornak, egyharmadukat János és István mestereknek iktatta minden haszonvétellel. A Jánosnak és Istvánnak aznap iktatott részek: Folkus déli fele, nyugat felől 3 telek (*mansio*); Dobroka birtok fele Buthka birtok felől 39 márka fejében, ti. János és István mesterek pénze kiegészítéseként; Buthka birtokon 10, Selephke birtokokon 2 telek, malmokkal és más haszonvételekkel 13 budai márka és 18 garas bírság (*birsagium*) fejében. Mivel Pál és Miklós az ország számos megyéjében és részén birtokos, emiatt a nádori ember a feladatot nem tudta aznap befejezni, ezért más alkalmas napokon iktatta az alábbiakat Istvánnak és Jánosnak a bírságok fejében: a Sobowch ~ Zobolch megyei Gawa és Chumb birtokokon 4 telket a halak harmadával és más haszonvételekkel (mindezeket 20 budai márkára becsülve); a Zobouch megyei Huge birtokon 3 telekhellyel (5 márkára becsülve); a Zothmar megyei Berwe birtokot 3 telekhellyel (*locus sessionalis*) és az ottani vámmal (15 márkára becsülve). Miklós fia Pál fiai a mondott birtokokon őket illető részeik, Pál leánytestvérei, az anyja és leánya pedig az ezekben őket megillető hitbérük, jegyajándékuk és leánynegyedük miatt (mindez a mondott 39 márka nélkül) tilalmazták az átörökítést, Miklós fia: Miklós pedig e birtokrészeket tilalmazta addig, míg ezeket ki nem tudja váltani István és János mesterektől. D. III. f. p. diem Strennarum, a. d. 1345.

E.: Dl. 64 025. (Kapy cs. lt. 20.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro magistris Johanne filio Petri et Stephano filio Stephani...), valamint kerek zárópecsét töredékei.

7. 1345. jan. 5.

Az esztergomi Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje kinyilvánítja, hogy színük előtt az Esztergom megyei Nyr-i Aladár fia:

János (az anyjával együtt) bizonyos szükségei miatt az esztergomi káptalan birtokai szomszédságában fekvő Nyr nevű birtoka azon felét, amelyiket a káptalan kiválaszt, minden tartozékkal (szőlők census-a, rétek, berkek, szántóföldek), Moch fia: Lukács (János frater-e, akinek nevében Miklós s fia: Balázs jelent meg a Sag-i konvent ügyvédvalló levelével) beleegyezésével elzálogosította az esztergomi káptalannak 35 budai márka széles bécsi [dénárért] a bármikori visszaváltás lehetőségével, úgy, hogy időközben a birtokfél hasznait a káptalan szedi be teljes joggal. János kötelezte magát, hogy a neki maradó birtokfelet csakis a káptalannak zálogosíthatja v. adhatja el, ha pedig csalárdul másként cselekedne, akkor birtoka v. birtokrésze elvételében (in pena privacionis sue possessionis seu portionis) marasztalják el. D. in vig. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 29. 1. 11. (Df. 236 712.) Hátlapján más középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések. Mandorla alakú függőpecsét és hártaszalagja.

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1356. márc. 27. Uo. 29. 1. 16. (Df. 236 717.) Eltérő névalak: Sagh.

2. Tá. 1. > I. Lajos király, 1365. márc. 26. Uo. 29. 1. 17. (Df. 236 718.) Eltérő névalak: Saagh.

K.: Wertner M., TT. 1911. 488–489; Str. III. 554. (mind E. alapján.)

8. 1345. jan. 6. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Jakou fia: László mester, András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jakou fiai: János és Erne, valamint András fia: Imre, hogy a Nogmihaluara nevű vár Nogmihal birtokkal és az ahhoz tartozó más birtokokkal, valamint Gyurkehege (mindezek Zemplén és Vngh megyékben fekszenek) elődeik óta az ő örökjogaik háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami ismeretes minden ottani (ipsius partis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúsgukat, akinek jelenlétében Leztemer-i Domokos fia: Donch v. András fia: János v. Mykete-i János fia: Mihály v. Fülöp fia: Ramacha királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Visegrad, in fe. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 83. számú oklevélben.

K.: Sztáray I. 183–184. (Á.-ban.)

Ford.: Mezey, Szöveggyűjt. 117–118.

9. 1345. jan. 6. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Jakow fia: László mester, András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jakow fiai: János és Endre [! ɐ: Erne], valamint András fia: Imre, hogy a Noghmihalwara nevű vár Nogmihal birtokkal és az ahhoz tartozó más birtokokkal, valamint Gywrkehege (mindezek Zemlyn és Vngh megyékben fekszenek) elődeik óta az ő örökjogaik háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami ismeretes minden ottani (ipsius partis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja a váradi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Telyky-i Dénes fia: János v. Bachkay-i Miklós fia: Pál v. Beruey-i Vid fia: Lorand v. Leztemer-i Domokos fia: Miklós királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, in fe. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 112. számú oklevélben.

K.: F. IX/1. 279–280.

10. 1345. jan. 6. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Jakow fia: László mester, András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jakow fiai: János és Ernee, valamint András fia: Imre, hogy a Noghmyhaluara nevű vár Noghmyhal birtokkal és az ahhoz tartozó más birtokokkal, valamint Gyrkehegye (mindezek Zemlyn és Hungh megyékben fekszenek) elődeik óta az ő örökjogaik háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami ismeretes minden ottani (ipsius partis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja a Jazow-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Bethlen-i Márton fia: Domokos v. Leztemer-i Miklós fia: Mihály v. Zadur fia: Imre királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, in fe. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 151. számú oklevélben.

11. 1345. jan. 6. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Jakow fia: László mester, András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jakow fiai: János és Erneu [!], valamint András fia: Imre, hogy a Noghmihaluara nevű vár Noghmihal birtokkal és az ahhoz tartozó más birtokokkal, valamint Gyurkehege (mindezek Zemlyn és Hungh megyékben fekszenek) elődeik óta az ő örökjogaik háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami ismeretes minden ottani (ipsius partis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja a Scepus-i káptalant, hogy küldjék

ki tanúságukat, akinek jelenlétében Mykete-i Nad fia: András v. Leztemer-i Simon fia: László v. Zubud-i Péter fia: János királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, in fe. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 185. számú oklevélben.

12. [1345. jan. 6. Visegrád]

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Jakou fia: [László mester], András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jakou fiai: János és Erney, valamint András fia: [Imre] mesterek, hogy a [N]ogmihalwara nevű vár Nogmihal birtokkal és az ahhoz tartozó más birtokokkal, valamint Gywrk[e]hege (mindezek Zemplén és Vngh megyékben fekszenek) elődeik óta az ő örökjogaik háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami [ismeretes] minden [ott]ani (ipsius [par]tis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja a Bereg megyei comes-t, v[icecomes-t] és a szolgabírókat, hogy .....

Á.: a 98. számú oklevélben.

R.: Neumann T., Bereg 25. szám. (jan. 6-i dátummal)

13. 1345. jan. 6.

Miklósnak, egész Sclauonia bánjának elmondtá János Guerche-i főesperes, zágrábi kanonok és Thusk fia Wlk fia Kozma fia: Antal a maga és árvái nevében, hogy a Tapolcaszentgyörgyön (Thoplica S. Georgii) levő birtokukon szükség van a határok bejárására és elkülönítésére. Ezért a bán kéri a zágrábi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében O[dola] fia: Ivan v. Fábián fia: Ivan báni emberek valamelyike a szomszédok jelenlétében, ahogy ez szokás (ut est moris), e birtokot járja be, új határjelek emelésével különítse el, az esetleges el-
lentmondókat pedig idézze a bán elé [János főesperes] és Antal ellenében, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in fe. Epiph. [d.], a. eiusdem 1345.

Á.: a 60. számú oklevélben.

K.: Smič. XI. 180. (A kiegészítések innen származnak.)

R.: Halász É., Szlavón 118. szám.

14. 1345. jan. 7. Visegrád

[I.] Lajos királynak Péter testvér, a szentgotthárdi (S. Guthardus) monostor szerzetese az apát és a konvent nevében bemutatta [I.] Károly király (H) privilegiális, a Havasalföldön (partes Transalpine) elveszett középső pecsétjével ellátott okle-

velét, ami megerősítette [II.] András király (H) oklevelét a monostor jogairól és szabadságairól, és aminek egy articulus-át Lajos itt szó szerint átírja: eszerint András király a fia: Béla kérésére annak koronázásakor (in nove sue coronacionis et consecracione) a szentgotthárdi (locus S. Guthardi) Boldogságos Szűz-egyház testvéreinek adta teljesen és örökre a szabad dénárokat, pondus-okat, minden collecta-t és a kamarahasznát. Ennek alapján Lajos utasítja a Vasvár és Zala megyei kamarahaszná-szedőket, a megyésispánokat (comites parochiales), vicecomes-eket és szolgabírókat, hogy a monostor szabadságának megfelelően a kamarahasznát a monostor népeitől és jobbágyaitól ne szedjék be. D. in Wysegrad, in crastino Epiph., a. d. 1345.

E.: Dl. 100 019. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Szentgotthárd 2. 8. 7. B.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét nyomában: relacio Laurencii Sclau et Tuteus (az előlap bal alsó sarkában ugyanez).

K.: Bgl. V. 68–69.

R.: F. IX/1. 285. (csak éves dátummal)

Megj.: II. András király (hamis, 1214. évre keltezett) oklevelét l. Reg. Arp. 296. szám.

15. 1345. jan. 8. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Nogmihal-i Jakou fia: László, másik Jakow fiai: Erne és János, András fiai: Mihály és Lőrinc, valamint András fia: Imre, hogy a Noghmihal nevű vár Nogmihal birtokkal és az ahhoz tartozó más birtokokkal elődeik óta az ő örökjogaik háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami ismeretes minden ottani (ipsius partis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja a váradelőhegyi Szt. István-egyház konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gergely fia: Imre v. Miklós fia: Gergely v. Bwnye-i Lőrinc királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Vysegrad, sab. p. Epiph., a. d. 1345.

Á.: a 113. számú oklevélben.

16. 1345. jan. 8.

A váci káptalan Fábián fia: Demeter comes-nek a maga és uterinus frater-ei: Miklós és Gergely nevében előadott kérésére függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelében átírja saját, 1343. júl. 17-én kelt nyílt oklevelét (l. *Anjou-oklt XXVII. 491. szám*). Kelt Miklós mester olvasókanonok keze által, oct. diei Strennarum, a. d. 1345., Domokos prépost, János örkanonok, Miklós váci, Miklós pesti, László Zolnuk-i [főesperes], Péter Thenew-i prépost, István Scygethfew-i, Péter Chengrad-i főesperes és a Boldogságos Szűz-egyház egyéb kanonokai jelenlétében.

E.: SNA. Jászói konvent hh. lt. Acta ab anno 3. 9. (Df. 251 715.) Független pecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

R.: Bakács, Pest m. 175.

17. [1345.] jan. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a velencei dózsénak. Mivel Gergely császári prépost (zágrábi – Zagabriensis [!] – egyházmegye) az apostoli székhöz tartva magával viszi a Mo.-ról (partes Vngarie) a pápai kamarát illető pénzeket, ezért a pápa kéri a dózsét: utasítsa alattvalóit, hogy gályáikon a prépostot és a vele utazókat méltányos fizetségért szállítsák, hogy azok e pénzüsszegekkel együtt biztonságban eljuthassanak Velencébe. D. Avinione, VI. Id. Jan., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 173r. ep. 636. (Df. 291 819.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 24; Áldásy 12; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1389. szám.

18. [1345. jan. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Duym-nak és frater-ének: Bertalannak, Modrusina-i comes-eknek. Értesült róla és köszönetét fejezi ki nekik, hogy a pápai kamarát illető pénzekkel az apostoli székhöz tartó Gergely császári prépostnak (zágrábi egyházmegye) és kíséretének a minap segítségére voltak. Kéri őket: továbbra is hasonlóan járjanak el, hogy védelmük alatt a prépost és társai e pénzekkel együtt biztonságban eljuthassanak Velencébe. D. ut supra. [Avinione, VI. Id. Jan., pápasága 3. évében. 1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 173r. ep. 637. (Df. 291 819.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 24; Áldásy 12; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1390. szám.

19. [1345. jan. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] a fiumei (de Flumine) comes-nek. Mivel Gergely császári prépost (zágrábi egyházmegye) Mo.-ról (V) a pápai kamarát illető pénzekkel a pápai curia-ba megy, kéri a comes-t: gondoskodjon arról, hogy területein a prépost és kísérete ezen pénzekkel együtt biztonságban áthaladhassanak. D. ut supra. [Avinione, VI. Id. Jan., pápasága 3. évében. 1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 173r-v. ep. 638. (Df. 291 819.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 24; Áldásy 12; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1390. szám.

20. [1345. jan. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Gergely császári prépostnak (zágrábi egyházmegye): értesült róla és köszöni neki, hogy elvégezte a rábízott feladatokat. Tudatja, hogy Gergely és kísérete, valamint azon pénzek biztonságos haladása érdekében, amiket Gergely a pápai kamarához visz, a jelen levélhez mellékelte cedula-n olvasható leveleket írt a velencei dózsénak, valamint a Modrus-i és fiumei comes-eknek. Ezeket a prépost belátása szerint használja fel. D. ut supra. [Avinione, VI. Id. Jan., pápasága 3. évében. 1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 173v. ep. 639. (Df. 291 819.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 25; Áldásy 13; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 620. szám.

21. 1345. jan. 9.

A bácsi káptalan előtt 1345. jan. 4-én (a. d. 1345., f. III. p. diem Strennarum) egyrészt Magyar (dict.) Pál mester Gymus-i várnagy képviselői – notarius-a: János litteratus és officialis-a: Rawaz (dict.) Miklós comes – ezen uruk nevében Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója ügyvédvalló levelével, másrészt Demeter fia: István, Gergely fia: András és Bolyar ~ Bulyar fia: László a maguk, valamint a káptalan ügyvédvalló levelével Lőrinc fiai: Gergely és Pethe, továbbá ue. Balyar fia: Mihály (az ő frater patruelis-eik) nevében (mindannyian Harazth nembeli Tarnuk-i nemesek) bemutatták Pál országbíró nyílt oklevelét e Tarnuk-i nemesek Budrug megyei, Ticya folyó melletti Fulsewadryan nevű örökbirtoka v. falva eladásáról, amit a káptalan a Tarnuk-i nemesek akarataiból a feleknek szó szerint felolvasott. Mivel ezután István, András és László 60 budai márka jó dénár készpénzt (kivéve 6,5 márkát, amit természetben – estimacione condigna –, ti. 10 ménesbeli lóban) megkaptak a káptalan előtt Pál mester képviselőitől, Felsewadryan birtokot az ottani Szt. Márton hitvalló-monostor kegyúri jogával, a Szt. György vértanúplébániával, a Ticya folyóval és annak vámjával, vizekkel, halászhelyekkel, művelt és nem művelt szántóföldekkel, berkekkel és más haszonvételekkel, azon régi határok alatt, ahogy ők és elődeik birtokolták, a mondott összegért Pál mesternek és örököseinek eladták, semmiféle jogot v. tulajdont abban maguknak és örököseiknek meg nem tartva mostantól, hanem azt Pál mesterre és leszármazottaira ruházva át. Ha bárki a Harazth nemből Pál mestert v. örököseit e birtok kapcsán, főleg az abból járó hitbér, jegyajándék és leánynegyed okán perben v. azon kívül zaklatná, ezen Tarnuk-i nemesek tartoznak Pál mestert és leszármazottait szavatolni és Felsewadryan birtokban békésen megőrizni. Pál mester képviselői kérték a Tharnuk-iaktól a birtokra vonatkozó privilégiumokat és okleveleket, de ők azt mondták, nem rendelkeznek ilyenekkel, hanem e birtokot eleddig az elődeik, generacio-ik, és ők maguk is

örökjogon birtokolták emberemlékezet óta. Ha mégis lennének efféle oklevelek, azokat érvénytelennek nyilvánították, bemutatóikat pedig vétkeseknek kell tekinteni. Erről a felek kérésére a káptalan pecsétjével ellátott és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. die domin. p. Epiph., a. d. supradict., amikor Jakab prépost, István olvasó-, László éneklő-, Péter örkanonok, Miklós bácsi, István Zeged-i főesperes, a szerémi főesperesség üreseésben van, Benedek dékán.

Á.: 1. a 88. számú oklevélben.

2. Bácsi káptalan, 1352. máj. 30. Dl. 3737. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 28. 11.) Eltérő névalakjai: Rauaz, Fulseuaduryan, Tycia.

Tá.: 1. Bácsi káptalan, 1348. aug. 17. Dl. 87 224. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 92.) Eltérő névalakjai: Magar, Bular, Peteu, Fulseuadrian. (Ezen Tá. csak a káptalan előtti megjelenés napját közli, az oklevél kiadásáét nem.)

2. Kont Miklós nádor, 1358. máj. 1. Dl. 4709. (Uo. 28. 18.) Á. 2. alapján. Eltérő névalakjai: Rouaz, Fulseuaduryan, Pete.

3. Tá. 2. > Uő., 1361. márc. 28. Dl. 756. (Uo. 28. 21.) Eltérő névalakjai: Roaz, Felsevadryan, Pete.

K.: AO. VII. 175–177. (Tá. 2. alapján, Tá.-ban.)

22. [1345.] jan. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa, hogy kalocsai egyházmegyei képviselőjének (procurator): Tamásnak az erdélyi egyházban tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) biztosítson, annak ellenére, hogy Tamás a kalocsai egyházmegyei hajszentlőrinci (S. Laurencii de Hay) egyház prépostja és a bácsi egyházban prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Jan., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 89. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 7. fol. 133v. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 222; Erdélyi okm. III. 235. szám.

23. [1345.] jan. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Péter [fia:] Tamásnak, a kalocsai egyházmegyei hajszentlőrinci (S. Laurencii de Hay) egyház prépostjának, a bácsi egyház prebendarius kanonokának, Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa képviselőjének (procurator) a kardinális kérésére az erdélyi egyházban lélek gondozással járó v. anélküli, üres v. megüresedő tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál minden joggal és tartozékkal, amit Tamás az

üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az erdélyi püspököt és káptalant, akikhez e tisztség adományozási jogköre (collacio) tartozik, hogy arról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekintí, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez akkor is érvényes, ha ellenkezik az erdélyi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Tamás nem tud jelen lenni az erdélyi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Tamás pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. Azonban, ha Tamás e tisztséget elfogadja az erdélyi egyházban, a prepositura-ról le kell mondjon. D. Avinione, IV. Id. Jan., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a csanádi (Cenad) püspököt, az erdélyi egyházmegyei Clus-i monostor apátját és a csanádi prépostot, hogy Tamást vezessék be e tisztség, annak jogai, bevételei s tartozékai tulajdonába, és védjék meg azokban. D. ut supra.

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 2v–3r. ep. 4. (Df. 292 400.)
2. ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 333r-v. (Df. 292 724.)

24. 1[3]45. jan. 11. Visegrád

[I.] Lajos [király (H)] azon pert, amit színe előtt István erdélyi vajda, [Zol]nuk-i comes oklevelének megfelelően az esztergomi káptalan jan. [8-án] ([oct.] diei Strennarum) viselt volna a Fuluinch-i székelyek ellen, mivel akkor az uralkodó külföldön (in partibus alienis) volt, valamint az ügy nehézsége és az oklevelek megvizs[gálása] miatt [máj.] 1-jére (oct. Ge[orgii]) halasztja el anyja: a királyné akaratából és beleegyezésével. D. in Wyssegrad, f. III. intra oct. Epiph., a. d. 1[3]45.

E.: KEML. Esztergomi kápt. hh. lt. 18. 4. 4. (Df. 208 799.) Foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint záró gyűrűspecst töredékeinél: commissio regine et baronum.

K.: Str. III. 555. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Erdélyi okm. III. 236. szám.

25. 1345. jan. 11. Visegrád

Erzsébet királyné (H) azon pert, amit színe előtt István erdélyi vajda, Zonuk-i comes oklevelének megfelelően az esztergomi káptalan jan. 8-án (oct. diei Strennarum) viselt volna a Feluincz-i székelyek ellen, mivel akkor a királyné saját ügyeivel volt elfoglalva, valamint az ügy nehézsége és az oklevelek megvizsgálása miatt máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el fia: a király akaratával és beleegyezésével. D. in Vyssegrad, f. III. intra oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

E.: KEML. Esztergomi kápt. hh. lt. 18. 4. 3. (Df. 208 798.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint vörös viaszú záró gyűrűspecst K betűs lenyomata.

K.: Str. III. 555–556.

R.: Erdélyi okm. III. 237. szám.

26. 1345. jan. 11.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró itt átírt oklevelének megfelelően (1344. nov. 27., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 780. szám*) Danus fia: Domokos királyi emberrel kiküldték tanúságuul Máté Jazow-i plébánost, akik amikor jan. 8-án (oct. diei Strennarum) Felgaradna, más néven Petry birtokra mentek a szomszédok jelenlétében, Bakow fia: Tamás, [János] Scepus-i prépost képviselője annak ügyvédvalló levelével a mondott birtokról (ahol a Boldogságos Szűz tiszteletére alapított egyház van) azt állította, hogy az a préposthoz és egyházához tartozik. Mivel azonban a birtokot régi határai mentén bejárva a prépostnak iktatni akarták, Dénes fia: János ottani villicus az ura, Mihály fia: János nevében nem a bejárásnak, hanem az iktatásnak ellentmondott. Mivel Mihály fia: János e birtok ügyében febr. 16-án (oct. diei Cynerum) a prépost ellenében meg kell jelenjen a király előtt, nem idézték meg őt. D. f. III. p. oct. Strennarum, a. d. 1345.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. 9. 4. 1. 9. (Df. 272 814.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecst töredékei.

Tá.: 1. Garai Miklós nádor, 1376. máj. 30. Uo. 9. 4. 1. 16. (Df. 272 821.)
Eltérő névalakjai: Jazou, Petri, Feulgaradna.

2. Tá. 1. > Garai Miklós nádor, 1376. jún. 3. Uo. 9. 4. 1. 14. (Df. 272 819.)
Eltérő névalakjai: Damas [!], Jazou, Felgradna, Bakou.

Má.: 1–2. Uo. 9. 4. 1. 14. A. (Df. 272 820.) Újkoriak, Tá. 1. alapján.

3. E.-vel azonos jelzet alatt. Újkori.

27. [1345.] jan. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Pilzna-i Swaton [fia:] János prágai egyházmegyei klerikus, a magyar (H) királyné nunciusa, hogy neki a pápa az esztergomi érsek és káptalan adományozási jogköréhez tartozó, lélek gondozással járó v. anélküli, üres v. megüresedő javadalmat biztosítson Esztergom városban, az esztergomi egyházban v. az egyházmegyében, annak ellenére is, hogy János a Titul-i Szt. Sapientia-egyházban (kalocsai egyházmegye) és a Pozon-i Szt. Üdvözítő, más néven Szt. Márton-egyházban (esztergomi egyházmegye) kanonokságot bír, prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja 30 márka

összegig, ha a javadalom lélegkondozással (cura) jár, 20 márkáig, ha anélküli. D. Avinione, III. Id. Jan., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 90. (Owaton névalakkal); Klicman I. 286; Rábik, Reg. Suppl. 87. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 7. fol. 139v. alapján.)

R.: Ortway, Pozsony III. 238.

28. [1345.] jan. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Pilzna-i Swaton [fia:] Jánosnak – annak ellenére is, hogy a Titul-i Szt. Sapientia- és a Pozon-i Szt. Üdvözítő-, más néven Szt. Márton-egyházban (kalocsai és esztergomi egyházmegye) kanonoksága van, prebenda reményével – az esztergomi érsek és káptalan adományozási jogköréhez tartozó, Esztergomban, v. az esztergomi egyházban v. az egyházmegyében üres v. megüresedő javadalmat (beneficium) rezervál, minden joggal és tartozékkal, aminek bevétele nem haladja meg az évi 30 márkát, ha az lélegkondozással jár, és a 20 márkát, ha anélküli, és amit János az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az esztergomi érseket és a káptalant, hogy e javadalomról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha valaki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik az adott egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az érseknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha János nem tud jelen lenni az azon egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, ahol a javadalma lesz, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, III. Id. Jan., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a Wienna-i skótok és a Goron-i Szt. Benedek[-monostor] apátját (passaui és esztergomi egyházmegye), hogy Jánost vezessék be a javadalom, jogai, bevételei és tartozékai tulajdonába, és védjék meg azokban. D. ut supra.

Reg.: 1. ASV. Reg. Aven. Vol. 227. fol. 693r–694r. (Df. 291 166.)

2. ASV. Reg. Vat. Vol. 163. fol. 475v. ep. 514. (Df. 292 399.)

K.: Klicman I. 286; Mon. Vat. Slov. III/2. 124–125.

R.: Theiner I. 682.

29. 1345. jan. 12.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy egyrészt Tyba [fia: Tamás], másrészt Razlaycha-i Bobul fia: Miklós az alábbi örök osztályt tették egymás között: a nyugat felőli Touthrazlauycha nevű örökbirtokuk az ottani [Szt.] Miklós[-egyházzal] és más haszonvételekkel Tyba fia: Tamásnak,

a kelet felőli Magyarrazlaycha ~ Magarrazlaycha nevű örökbirtokuk pedig a B[oldogságos] Szűz-egyházzal ..... és tartozékokkal Miklósnak (és örökösöknek) ..... A két birtokot elválasztó határok: Zekchu és Garbouch folyók között berch; egy lira; Zekchu folyó; ..... egy lira; rét; nagy út, ami Lo. (Polonya) felé tart; ..... Zekchu folyó köhajításnyi távolságig; az Ilupnychapatak ott, ahol belefolyik a Zeekchu folyóba; a mondott .....patak; Ilupnychapatak folyó; Domb (dict.) dombnál gyümölcsfa; Ber[ch]; Jemnyk patak; Berch; wlgariter Gepu nevű gyepük (indagines). ..... határai: Zekchu folyó; Halaspatak folyó; ..... Iuanusfalua határai; Berch; Zekchu folyó; 3 határjel, amik elkülönítik Razlaycha, Belcella és .....; Garbouch folyó; Troychan és Razlaycha határai; ..... Nogylazfeu .....; Troychan faluból Bugyzloufalua faluba tartó nagy út; wlgariter Ozzyupatak nevű három patak között határjel, ami elkülöníti Lapuhus falut Razlaycha-tól; nagy út, ami Razlauycha faluból Lapuchus faluba megy; Ilumpnicha folyó; Gepu nevű gyepü; Zekchu folyó. Geralthfalua nevű birtokuk nyugati fele Tamásnak, keleti fele Miklósnak jutott minden haszonvételrel. A birtokot középen elválasztó határok: Gepu nevű gyepü; ue. falu mellett szántóföld; a Geralthfalua közepén levő Szt. Pál-kápolna közepe; Halaspatak patak caput-ja; Bercz; Peryn-i Miklós birtoka határjelei. Geralthfalua határai: Halaspatak patak, ahol egy másik patak belefolyik; ezen másik patak; út; hegyoldal; nagy út, ami Gepel-ből Sarus-ra megy, és átkel Sethkfalua és Geralthfalua falvak között; gyepü; Melpatak patak; hely, ahol e folyó kettéválik; Melpatak patak caput-ja. Bercz; Egruspatak folyó; Bercz; bercz; Egruspataka folyó; Bercz; határjelek, amik elkülönítik Touthrazlaycha-t Geralthfalua falutól; Halaspotaka patak. Keer nevű Wyuar megyei birtokuk keleti fele a Zerench vízig Tamásnak, nyugati fele Voyk fia részéig Miklósnak jutott minden haszonvétellel; a birtokfelet elkülönítő határok: a Keer-i Szt. Péter vértanú-egyház sarka; utca (platea); jobbágyuk, Sydow fia: Péter telke (sessio), ahol kőhatárjel van; Zerench folyó. A Zerench és Sard folyó közötti, telkeknek rendelt földrészt is felosztották (ennek közepén kőhatárjel van), keleti fele Tamásnak, nyugati fele Miklósnak jutott Voyk fia részéig. Keer birtok földjeit – kivéve Zakalus (dict.) Tamás és Voyk földjeit – is két részre osztották mérőkötéllel (funiculo divisionis). Ha valamelyikük bármikor is tőlük elidegenített birtokot szerez vissza a saját költségein, a másikuk a maga részét csak akkor kaphatja meg e birtokból, ha fogott bírósági oklevelet megtekintve megállapítják a peres költségeket, és azok felét kifizeti. Erről a káptalan pecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. f. IV. p. Epyph. d., a. eiusdem 1345. Arenga.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. Metales Sáros 3. 1. 1. (Df. 262 699.) Hiányos.
Felül chirographált (ABC).

R.: F. VIII/3. 159–160; F. IX/4. 685.

30. 1345. jan. 13. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Nuzlin fia: Péter, hogy hű érdemeiért és Mikch, egész Sclauonia néhai bánja kérésére [I.] Károly néhai király (H), Lajos apja neki adományozta a királyi adományozási jogkörhöz tartozó Zagorya-beli Zabok-ot minden tartozékkal, mint az örökös nélkül elhunyt Sámson birtokát, és ezt Károly király embere a zágrábi káptalan tanúsága és a szomszédok jelenlétében régi határai mentén bejárva ellentmondó nélkül iktatta neki. Péter ezután a birtok békés tulajdonában volt, de mivel mind Károly király oklevele, mind a káptalan iktatólevele megsemmisült, ezért kérte: aszerint, ahogy Lajosnak, a főpapoknak és az ország báróinak a joggal egybehangzó megfontolása engedi, ezen birtokjoga megőrzéséről számára az uralkodó gondoskodjon. Mivel a királyi alkancellár a királyi regestrum-ba mindig be kell jegyezzen rövidítve (az ország constitucio-ja szerint ez feladata) minden birtok-, kiváltság- és kegyadományt (amiket Károly, majd utóbb Lajos tett bármely országlakosnak azok hű szolgálataiért) az ország joga (ius et iusticia regni) megőrzése érdekében, s hogy az országlakosokat az okleveleik elveszése miatt adományozott és szerzett jogaiktól ne fosszák meg, ezért Lajos Thatamer mester fehérvári préposttal, a királyi aula alkancellárjával, a király és az ország registrum-a őrzőjével az adomány valós mivolta érdekében megkerestette ezen birtokadomány bejegyzését. Zabok birtok Károly király által Nuzlin fia: Péternek történt adományozását Thatamer ezen registrum-ban megtalálta (azt a király, számos főpap és báró is megtekintette), e szavakkal: 1335. júl. 6. Zabok birtok, ami az örökös nélkül elhunyt Sámsoné volt, a tartozékaival együtt Nuzlin fia: Péternek került adományozásra Mikch, egész Sclauonia bánja kérésére, Tamás vajda és Pethew mester relacio-jára és meghagyására (a. d. 1335., in oct. fe. BB. Petri et Pauli ap., quedam possessio Zabok vocata cum ad se pertinentibus quondam Samsonis hominis sine herede decedentis est collata Petro filio Nuzlini ad petitionem Mikch bani tocius Sclauonie ad relacionem et legacionem Thome voywode et eciam Pethew magistri). A mondott adományról így megbizonyosodva, a főpapok és bárók megfontolásával, az ország kipróbált szokása szerint Lajos elrendeli, hogy e birtokot újra be kell járni és iktatni Péternek, ezért utasítja a zágrábi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Kwmur-i László fia János fia: Jakab v. frater-e: Pethan v. Stwlbicza-i Arnalth fia: Miklós v. Dénes fia: Lorand királyi emberek valamelyike Zabok birtokot és tartozékait a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, s így mások birtokaitól elkülönítve iktassa Péternek, azon jogon, hogy a mondott királyi adományból őt illeti, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg Péter ellen a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vissegrad, oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 116. számú oklevélben.

31. 1345. jan. 13.

Az esztergomi káptalan 1345. jan. 13-án (oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.) kelt privilegiális oklevelében megerősítette saját nyílt, 1294. febr. 1-jén (a. d. 1294., in vig. Purif. B. virg.) kelt, gyanútól mentes oklevelét, mely szerint egyrésztől Welk fia: Sándor és Hunthpaznan nembeli Péter fiai: Márton és Károly, másrésztől ue. nembeli Ders fia: Tamás a káptalan előtt megjelentek, és előbbieket megvallották, hogy azon perben, amit Tamás az ő ellenükben néhai vérrokonuk, Miklós fia: Atha Gumur megyei Harmach és Ozou, Borsod megyei Welez és Bors megyei Geyn és Gyarmath nevű birtokai ügyében a király előtt viselt, fogott bírók elrendezésével így egyeztek meg: bár a mondott birtokokat (amik Atha bírságai fejében a bíróhoz és Atha peres ellenfeléhez háramlottak a jog rendje szerint) Sándor, Márton és Károly becsértéken (pro suo valore videlicet estimacione regni requirente) 32 márkáért kiváltották a bírótól és Atha peres ellenfelétől, ám Tamás tudta nélkül, és mivel rokonság okán e birtokok kiváltása Tamást is ugyanúgy megilleti, mint őket, ezért ezen összeg felét Tamás kifizette Sándornak, Mártonnak és Károlynak, és így, ahogy az ország szokása megköveteli, Atha birtokainak felét ők átadták Tamásnak, miként rokoni címen (titulo generacionis) az őt megilleti, és a kiváltásról szóló országbírói privilegiális oklevelet is átadták neki; ha a felek valamelyike ezen elrendezést bármikor visszavonná, 100 márkában marasztalják el a másik féllal szemben.

Tá.: 1. Nagymartoni Pál országbíró, 1347. nov. 19. Dl. 41 062. (Múz. Ta. 1909. 31.)

2. Tá. 1. > Esztergomi kápt., 1385. nov. 18. Dl. 42 334. (Uo. Nyáry.)
Eltérő névalakja: Velk.

32. 1345. jan. 13.

A pécsi káptalan előtt Soklous-i Péter mester fia: István mester a Soklous-on, a sáncon belül (intra fossatum) levő teljes részét minden haszonvétellel, telekhe-lyekkel és más tartozékokkal Seliber mester Peech-i polgárnak 7 márka széles bécsi dénárért (minden márkát 6 pensa-val számolva) máj. 22-ig (oct. Penth.) elzálogosította. Ha akkor ezen összegért nem tudja kiváltani Seliber mestertől e részt, az minden haszonvétellel Seliber mesternek örökíttetik át. István a zálog idejére szavatosságot vállalt a rész ügyében Seliber felé, amit ha nem teljesí-tené, 4 telek – ahol ő lakik (ubi nunc habet descensum vel residenciam), továbbá Areus fia: Jánosé, Kovács (Faber) Domokosé és Myko fia: Tamásé – a zálog-összeg fejében Seliber-re háramlik. D. oct. Epyph. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 3746. (NRA. 1508. 46.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

K.: AO. IV. 481.

R.: Wertner, Nemzetségek II. 90.

33. 1345. jan. 13.

Jakab fia: Pethew és Kelemen fia: István bírók, Nagy (Magnus) Barnabás fia: Miklós esküdt, valamint a Pothok-i hospesek universitas-a előtt jan. 13-án (oct. Epiph. d.) egyrésztől Nogsymyan falubeli Lengen (dict.) János mester és polgártársuk (concivis): Debreceny (dict.) László a Lelez-i monostor konventje ügyvédvalló levelével ue. Symyan-i István mester nevében, másrésztől polgártársaik: Erney fia: Vyd és Péter fia János fia: Péter elmondták, hogy János és István mesterek a Pothok területén levő szőlőt, amit ezen Péter apja: János polgár zálogosított el nekik, Péternek iktatni akarják, ha azt tőlük kiváltja, ám Péter ezt nem tudja megtenni. Az oklevélkiadók ezért az ügyet a felek akaratából márc. 2-re (ad diem medii Quadr.) halasztják el. D. oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 76 757. (Zichy cs. zsélyi lt. 219. 671. S.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint István mester Lengen János frater-e), valamint kerek pecsét töredékei (K. szerint körirata: S. Hospitum de Pothok).

K.: Z. II. 144.

R.: Z. VII/1. 103.

34. [1345.] jan. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a velencei domonkos rendi testvérek perjelének és konventjének: mivel Gergely császári prépost (zágrábi egyházmegye) Mo.-ról (V) a pápai kamarát illető bizonyos pénzösszegeket visz magával, ezért kéri a címzetteket, hogy ha a prépost felkeresi őket, e pénzeket vegyék át és őrizzék, hogy azokat tőlük a kamarához biztonságosabban lehessen majd elszállítani. D. Avinione, Id. Jan., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 175r. ep. 646. (Df. 291 820.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 622. szám.

35. 1345. jan. 15. Visegrád

Erzsébet királyné (H) utasítja a győri káptalant, hogy a Pál comes országbíró Kvesd nevű birtokán régtől fogva szedett vámról kiadott okleveleit vigyék el Mykch, egész Sclauonia néhai bánja fiainak: István és Akus mestereknek, soproni és vasvári comes-eknek, majd ezen comes-ek írják meg a királynénak, amit a nyílt oklevelében szereplő parancsára cselekednek és válaszolnak. D. in Wysegrad, sab. p. oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 118. számú oklevélben.

K.: F. IX/1. 324–325. (Á.-ban.); Bgl. V. 69.

36. 1345. jan. 15. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint színe előtt jan. 8-án (oct. diei Strennarum) Ferenc (Franchyk) fia: Péter és Detric fia Miklós fia: György a néhai Chepan comes Zemplén megyei, Budrugh folyó melletti Basza birtokon levő részének másfél ekényi $\frac{1}{4}$ -ét Wz fia: Jánostól 1,5 márka dénárért tartoztak kiváltani. Akkor megjelent egyrészt Ferenc fia: Péter személyesen, Miklós fia: György nevében pedig Eury (dict.) János a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével, másrésztől László fia: Tamás Wz fia: Jánossal, s előbbieket megvallották, hogy a mondott $\frac{1}{4}$ -et Wz fia: János engedélyével László fia: Tamás váltja majd ki, úgy, hogy márc. 2-án (die medii Quadr., scilicet f. IV.) a Scepus-i káptalan előtt Wz fia: Jánosnak 8 garas híján 1,5 budai márkát fizet. Ha Tamás akkor ezt nem teszi, János ellenében 10 márkában marasztalják el, a bírósága nélkül. Tamás vállalta, hogy mostantól Pétert és Györgyöt a 1,5 márka ügyében szavatolja. Ha Tamás a 1,5 márkát kifizette, a birtokrész $\frac{1}{4}$ -e az ő jogába és tulajdonába menjen át. A birtok kiváltásáról szóló káptalani oklevelet a felek máj. 1-jére (oct. B. Georgii mart.) vigyék vissza az országbírónak. D. in Wissegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 96 255. (Vay cs. berkeszi lt. 251.)

R.: Vay berkeszi 41. szám.

37. 1345. jan. 15. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon oklevélbemutatást, amivel korábbi oklevele szerint egyrésztől Nogsemyen-i István fia: István mester, másrésztől Lengel (dict.) János jan. 8-án (oct. diei Strennarum) birtokzálogosítás ügyében tartoztak színe előtt egymás és frater-ük: Péter pap ellenében, királynéi parancsból máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el. D. in Wissegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: 1. Dl. 51 325. (Kállay cs. lt. 1300. 759.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Johanne dicto Lengel filio Stephani de Nogsemyen contra magistrum Stephanum et Petrum sacerdotem fratres suos de eadem...), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei. Előlap alján azonos kéztől, majd áthúzva: ad 22. [diem] res[idencie].

2. Dl. 51 326. (Kállay cs. lt. 1300. 755.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro magistro Stephano et Petro sacerdote fratribus Johannis dicti Lengel filii Stephani de Nogsemyen contra eundem Johannem...), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 783. és 784. szám.

38. 1345. jan. 15.

A pozsonyi káptalan előtt Margit, Weyz (dict.) Péter néhai pozsonyi polgár frater-e: Bálint özvegye a pozsonyi révátkelő tizenketted magistralis részét (unam integram partem ex 12 partibus magistralibus passagii seu navigii portus in Posonio), ami néhai férje: Bálint halálával jog szerint őrá háramlott, a szintén jelenlévő Kcheser (dict.) Bertalan pozsonyi polgárnak és örököseinek eladta 30 talentum bécsi dénárért (amit Bertalantól összességében részben Margit első férje: Bálint, részben második férje: Lőrinc és vele Margit, majd e férfiak halála után maga Margit kapott meg), a szintén jelenlévő révmesterek (magistri seu naute dicti portus): Marc, Fábián fia: Reyhard, Cristan, István és Schreyner (dict.) Miklós beleegyezésével. Erről a káptalan függőpecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki Bertalannak. D. sab. p. oct. Epiph. d., [a. eiusdem] 1345. Arenga.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 14. 15. 6. 1. (Df. 226 763.) Függőpecsétje kiszakadt. Alul chirographált (A, [B], C). Hátlapján újkori kéztől tárgy-megjelölés.

39. 1345. jan. 16.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt megjelent Mariusdorfh-i István fia: Marius nemes a maga és frater-ei: Miklós, István és Kelemen nevében, valamint Cassan (dict.) János fia: Miklós nemes a maga és frater-ei: Mark, Jakab, Szaniszló és István nevében, s megvallották, hogy egy Scepus megyei erdejüket és mezőjüket (novale) irtás, betelepítés és Szentpeterfalua-nak nevezendő falu alapítása céljából soltészoknak, Mylay-i András fia: Szaniszlónak és örököseinek adták az alábbi szabadságokkal (libertas): a soltész kap egy telket (curia) 40 hold szántófölddel, építhet malmot és sörfőzdét; megkapja a fertó összegű bírságokat, az azon túliakból pedig harmadot; census-t v. adót nem fizet. A faluba telepítendő népek 12 év libertas-t kapnak és mindegyikük szabadon építhet sörfőzdét. A 12 év elteltével mindegyikük minden 40 hold után évente fél márkát fizessen, ti. Húsvétkor (in fe. Pasche) 1 fertó-t és nov. 11-én (in fe. Martini) szintén 1 fertó-t. Húsvétkor a falu teljes közössége adjon 3 bárányt, jan. 1-jén (in die Strennarum) pedig mindegyikük minden 40 hold után 2 csirkét és 2 kalácsot ajándékként (munus). Ha valaki e népek közül örökös nélkül hunyna el, akkor javai felének harmada az ott alapítandó egyháznak jusson. Az erdő és mező határai: Gyenk falu határai; Jauorhege hegy; alpes; Swynka folyó; Zalaba határai; ue. folyó caput-ja; hegy; Stilbah-ba és Zalaba-ba vezető utak találkozása; Precupa folyó Gyenk falu határáig. A káptalan erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. domin. an. Agnetis, a. d. 1345. Arenga.

E.: Dl. 74 805. (Máriássy cs. márkusfalvi lt. 30.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Felül chirographált (ABC). Függőpecsét és zöld fonata.

Reg.: Dl. 105 428. (Uo.) XVI. századi; téves (domin. p. Agnetis) napi dátummal. Eltérő névalakjai: Marywsdorff, Marc, Zenthpeterfalwa, Melay ~ Milay.

K.: F. VIII/5. 99–101. (1315. jan. 19-i dátummal)

R.: Anjou-oklt. IV. 17–18. számok között (F. alapján, 1345-re javított keltezéssel); Reg. Slov. II. 25. (1345-ös évvel); Iványi B., Közl. Szepes vm. 1917. 27–28. Máriássy 27–28. (utóbbi kettő 1345. jan. 21-i dátummal)

40. 1345. jan. 17. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása előtt jan. 8-án (oct. diei Strennarum) Sándor fia: György a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével tiltakozott Panyala-i János fia: Péter nevében, hogy annak Panyala-n levő birtokrészét a Holthtyza halászhelyben levő részével együtt Mihály fia László fiai: Péter, Miklós és Ubul, Simon fiai: Péter és Imre, Byri ~ Biry-i Tamás, Iwan fiai: András és László, Lengel (dict.) János és Mihály fia: Miklós használják, Péter jogának sérelmére. Ezért György őket a birtokrész és a halászhely-rész használatától a mondott nemesek képviselői jelenlétében tilalmazta. Erről a nádor Péternek oklevelet bocsát ki. D. in Vysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 327. (Kállay cs. lt. 1300. 734.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 785. szám.

41. 1345. jan. 17. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy congregacio generalis-án, amit a nevében László mester alnádor tartott [1344.] okt. 25-én (f. II. an. Symonis et Jude) Owar faluban a Muson megyei nemesek universitas-ának, Bees fia: István Owar-i hospes azt állította, hogy az ő Tenefolua, más néven Fogundorf nevű örökbirtokát Aygul testvér, a Szt. Kereszt-egyház szerzeteseinek alsómonóhudvari (Olsoumunu-huduor ~ Curia) mestere és rendje testvérei elfoglalták, s ennek okát akarta tudni; erre Aygul és két testvér azt felelték, hogy e birtok királyi adomány címén oklevelek erejével tartozik hozzájuk, s időpontot kértek az alnádortól ezek bemutatására, amit ő jan. 8-ra (oct. diei Strennarum) tűzött ki oklevelében. Akkor a nádor előtt István bemutatta László alnádor nyílt oklevelét, mely szerint István a mondott congregacio-n a Moson megyei Tenefolua, más néven Fogundorf birtokról azt állította, hogy az hozzá örökjogon tartozik, e címen követelte azt a mondott testvérektől, és ez ügyben a Moson megyei szolgabírók, esküdt ülnökök és a nemesek teljes communitas-a tanúsítványának (testificacio)

vetette alá magát, és amikor az alnádor a jog rendjének megfelelően nevezetteket megkérdezte, ők hitükre, a királyi korona iránti hűségükre, az élő kereszt fáját megérintve azt felelték, hogy e birtok örökjogon Istvánt illeti. Erre AYGUL testvér, a Szt. Kereszt-egyház szerzetesei alsómonóh-udvari (Inferior Curia) mestere és DETRIC testvér bemutatták a nádornak [I.] Károly király (H) középső pecsétjével ellátott, 1323. dec. 9-én kiadott privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. VII. 638. szám*), mely szerint az uralkodótól az Austria-i, passauai egyházmegyei, ciszterci rendi Szt. Kereszt-monostor apátja: János testvér kérte, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartozó Wogelndorf és Potesdorf földeket királyi kegyből (clemencia) adja a Szt. Kereszt-egyháznak, ezért Károly azon odaadás miatt, amit királyi elődei is tápláltak ezen egyház felé, valamint saját lelke üdvéért e birtokokat földekkel, rétekekkel és halászhelyekkel régi határaik alatt, azon az alapon, hogy adományozási jogköréhez tartoznak, a Szt. Kereszt-egyháznak adta örökadományként nyílt oklevelével (1317. okt. 1., *l. Anjou-oklt. IV. 584. szám*), amit később privi-legiális oklevelében megerősített (1318. szept. 24., *l. Anjou-oklt. V. 267. szám*). Amikor a nádor ezen oklevelek alapján döntést akart hozni, a felek kérték a megegyezés lehetőségét, amit megkapva másnap visszatértek, s elmondták, hogy fogott bírók tanácsával úgy egyeztek meg, hogy István (tekintettel öreg korára, s hogy nincsenek carnalis frater-ei, patruelis frater-ei és semmilyen nemű örökösei, valamint lelki üdvéért és Krisztus keresztje iránti odaadásból) Wogelndorf nevű örökbirtokát a Szt. Kereszt-egyháznak és az ottani testvéreknek adta, a tulajdonjogát rájuk ruházva abban. A nádor tehát Károly király és István adománya alapján e birtokot minden haszonvétellel, joggal és bevétellel régi határai alatt a Szt. Kereszt-egyháznak ítéli és erősíti meg bírói hatáskörénél fogva, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 10. die oct. diei Strennarum, a. d. 1345.

E.: A Heiligenkreuzi monostor lt.-ában. Bgl. szerint hátlapján kortárs kéztől tárgymegjelölés, Vogelndorf névalakkal. Függőpecsét és vörös fonata.

Fk.: (1345. nov.-i keltezéssel): <http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/AT-StiAH/HeiligenkreuzOCist/1345/charter>

Á.: a 48. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Owaar, Thene-Folua ~ Tenesfolua ~ Temesfolua [!], Weguldorf ~ Veguldorf [!].

K.: Weis 192–195. (1345. nov.-i dátummal); Bgl. V. 70–73. (mindkettő E. alapján.)

42. 1345. jan. 17. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója igazolja, hogy korábbi döntéshozó oklevelének megfelelően színe előtt jan. 8-án (oct. diei Strennarum) László fia: Péter és Rozgun-i János fia: László 6 márka királyi bírságot kifizettek a per kezdete előtt 2/3 részben neki, 1/3 részben Keer-i Tyba fia: Tamásnak. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 3748. (NRA. 1698. 53.) Hátlapján doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.
K.: AO. IV. 482.

43. 1345. jan. 17. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója igazolja, hogy korábbi döntéshozó oklevelének megfelelően – Plebarthyda-i Iwanka fia: János [1344.] dec. 7-én (oct. Andree) Erdewteluk-i Pulhus (dict.) István ellenében tizenötöd-magával, nemesekkel a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent előtt tegyen le esküt arról, hogy ő ezen István famulus-át: Andrást, aki Erdélyből (partes Transsilvane), István házából jött, Plebarthyda falu határában a cinkosaival rabló módjára nem támadta meg, a nála levő 10 márka aranyat és 4 ökröt nem vette el tőle, a felek pedig a konvent jelentését [1345.] jan. 8-án (oct. diei Strennarum) vigyék vissza – János bemutatta neki a konvent oklevelét, mely szerint az esküt tásaival együtt letette. D. in Wysegrad, 10. die oct. diei Strennarum, a. d. 1345.

E.: Dl. 87 174. (Esterházy cs. hercegi lt. 47. I. 16.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.
R.: Erdélyi okm. III. 238. szám.

44. + 1345. jan. 17.

A zágrábi káptalan előtt megjelent egyrésztől Wyuar-i néhai Renold (magnificus) fia: Pál, másrésztől Starchy-i István (Stepan) fia: Pál (egregius), s megvallották, hogy István fia: Pál Wyuar vár területén levő Dracta nevű birtoka tőle és Medwe vártól nagy távolságban van, de Renold fia: Pálhoz és annak Wywar nevű várához közel, Renold fia: Pál Blyzna nevű birtoka pedig Medwe vár területén fekszik, ezért a király engedélyével olyan cserében egyeztek meg, hogy Renold fia: Pál Blyzna birtokot minden joggal, erdőkkel, művelt és nem művelt földekkel István fia: Pálnak, örököseinek és Medwe várnak adta István fia: Pál Dracta nevű birtokáért. A felek vállalták, hogy egymást e birtokokban és tartozékaikban bárki ellenében megvédik. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. f. II. p. oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

K.: Smič. XI. 183–184. (jan. 18-i dátummal) Eszerint a zágrábi káptalan 1377. évi átiratából, aminek E.-je Zágrábban volt.

Megj.: Az egregius szó szereplése, valamint az, hogy Medvevár ekkor a szlávón báni honor része, későbbi hamisítás gyanújára adhat okot.

45. 1345. jan. 17.

1344. [!], die. XVII. Jan. A velencei tanács határozatai: mivel Vegla-i Duym a tanács más határozatának megfelelően távozott comitatus-ából, utasítják a Chersum-i comes-t, hogy Duym comitatus-át Velence nevében vegye át, s helyezzen oda egy megfelelő személyt, aki beszedi a bevételeket, míg a tanács mást nem rendel el. A tanács írjon Duym frater-ének: Bertalan comes-nek, akinek Duym comitatus-a a megbízatása (concessio) alapján jutnia kell, hogy jelenjen meg a tanács előtt jún. 29-ig (usque ad S. Petri) a hűségeskü letételére, amit Duym többször is semmibe vett, mivel a tanács szeretné, hogy az eskü után Bertalan birtokolja Duym comitatus-át, mindazon bevételekkel és kötelezettségekkel, amikkel Duym is bírta azt.

K.: Ljubić II. 230–231. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXII. 69.)

R.: Frangepán I. 67–68.

46. 1345. jan. 18.

A fehérvári káptalan előtt megjelent egyrésztől Sagy-i Lőrinc fia: Farkas (dict.) Jakab besenyő, másrésztől Tulge-i András fia: Ferench besenyő (mindkettő Fejér megyeiek), és Jakab elmondta, hogy ő a felesége, rokonai és szomszédai beleegyezésével jegyajándékként (pro sponsaliciis donis) a Saag-on levő örökjogú birtokrésze felét (nem érintve a fehérvári káptalan jogát abban) a leányával (filia carnalis), Ilonával együtt sponsus-ának: Ferench-nek – akit mintegy fiává fogadott (tamquam in filium suum carnalem suscepit) – átadta minden haszonvételrel, oly módon, hogy ha leánya örökös nélkül hunyna el, a fél rész visszakerül Jakabhoz, Ferench ellentmondása ellenére is, ha viszont Ferench bármilyen nemű örökösöket nemz Ilonával, a fél rész Ferench-re és örököseire háramlik örökjoggal. A káptalan a felek kérésére ezen adományról pecsétjével (memoriale sigillum) megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. in fe. Prissce, a. d. 1345.

E.: ŠA. Brno. Seilern cs. lt. Révay és Serényi iratok 17. (Df. 249 094.)

47. 1345. jan. 18.

A győri káptalan Dyetric ~ Detric testvér szerzetespap és Ayglin conversus testvér, a passauai (Pathauiensis) egyházmegyei, ciszterci rendi Szt. Kereszt-monostor konventje tagjai kérésére függőpecsétjével megerősített oklevelében átírja [I.] Károly király (H) ép és gyanútól mentes privilegiális adománylevelét (1323. dec. 8., *l. Anjou-oklt. VII. 632. szám*). Kelt Mátyás mester olvasókanonok keze által, XV. Kal. Febr., a. d. incarn. 1345., amikor Bereck mester prépost és Kálmán győri püspök kancellárja, Mátyás mester olvasókanonok és a püspök lelkiekben általános vikáriusa, György mester éneklő-, Péter mester örkanonok. Arenga.

E.: A Heiligenkreuzi monostor lt.-ában. Függőpecsét és zöld-vörös fonata.
Fk.: http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/AT-StiAH/HeiligenkreuzOCist/1345_I_18.1/charter
R.: Bgl. V. 73.

48. 1345. jan. 18.

A győri káptalan Aygwl ~ Aygul testvér, a ciszterci rendi Szt. Kereszt[-monostor] szerzetesei alsómonóhudvari (Inferior Curia de Monuh-wduor) predium-ának mestere és Detric testvér, a másik predium (alterius grangie sive predii) mestere kérésére függőpecsétjével megerősített oklevelében átírja Miklós nádor (H), a kunok bírása ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (l. 41. szám). Kelt Mátyás mester olvasókanonok keze által, XV. Kal. Febr., a. d. incarn. 1345., amikor Bereck mester prépost, Mátyás mester olvasó-, György mester éneklő-, Péter mester örkanonok. Arenga.

E.: A Heiligenkreuzi monostor lt.-ában. Függőpecsét és vörös fonata.
Fk.: http://www.mom-ca.uni-koeln.de/mom/AT-StiAH/HeiligenkreuzOCist/1345_I_18/charter
R.: Bgl. V. 73–74.

49. 1345. jan. 19. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően jan. 8-án (oct. diei Strennarum) színe előtt Panyala-i János fia: Péter (akinek nevében Sándor fia: György jelent meg a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) birtokosztály ügyében viselt Mihály fia László fiai: Péter, Miklós és Ubul (akik közül Miklós jelent meg a maga és ezen frater-ei nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével), Simon fiai: Péter és Imre (akiket Magy-i János képviselt), Biry ~ Byri-i Tamás (akinek érdekében András fia: Mihály jelent meg), Iwan fia: László (akinek nevében Albert fia: Miklós állt elő), Mihály fia: Miklós (akit Jakab fia: Péter képviselt) és a személyesen megjelent István fia: János ellenében, tekintve, hogy a per Iwan fia: Andrással és István fia: Istvánnal együtt királynéi parancsból máj. 1-jére (oct. Georgii) lett halasztva, az alperesek képviselői pedig azt mondták, hogy András és István nélkül az alperesek a perben nem tudnak választ adni, máj. 1-jére halasztja el. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 328. (Kállay cs. lt. 1300. 1483.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.
R.: Kállay 786. szám.

50. 1345. jan. 19.

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi oklevele szerint színe előtt jan. 8-án (oct. diei Strennarum) Nyakas (dict.) Pál 6 garas híján 5 márkát (minden márkát 50 garassal számolva) tartozott fizetni részben dénárokból, részben természetben (in estimacione condigna) István fia: Lengel (dict.) Jánosnak, valamint László fiainak: Péternek, Miklósnak és Wbul-nak Kyskeerc birtok fele kiváltásáért. Akkor megjelent Nyakas (dict.) Pál nevében Zádor fia: Imre a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével, István fia: János személyesen, László fia: Miklós pedig a maga, Péter és Wbul nevében a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent ügyvédvalló levelével, és Imre képviselő azt mondta a nádornak, hogy Pál az összeget nem tudja most kifizetni, ezért ez ügyben halasztást kért Pál részére. A nádor ezért meghagyta, hogy máj. 22-én (oct. Penth.) színe előtt Pál ezen összeget Jánosnak és László fiainak kétszeresen fizesse ki, részben dénárokból, részben természetben. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: 1. Dl. 51 329. (Kállay cs. lt. 1300. 738.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint László apja Mihály; Wbul névalak), valamint kerek zárópecsét töredékei.

2. Ue. jelzet alatt. Papír. Eltérő névalakja: Wbol. Az előlapi szöveg alatt: Nicolaus pro se pro Petro et Ubul cum comitis capelle, pro Johanne Lengel Petrus filius Petri cum Varad. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint László apja Mihály; Wbul névalak), valamint kerek zárópecsét töredékei. A tárgymegjelölés alatt: ad quindenas pro actoribus ad duas partes et tercia parte adversario.

Má.: Pálffy Salamon, a Kállay cs. lt.-a registrator-a, 1785. máj. 9. Ue. jelzet alatt.

R.: Kállay 787. szám.

51. 1345. jan. 19. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi oklevele szerint jan. 8-án (oct. diei Strennarum) István fia: Lengel (dict.) János, valamint Mihály fia László fiai: Péter, Miklós és Wbul azon 3 márka bírságból, amiben színe előtt Nyakas (dict.) Pál ellenében elmarasztaltattak, a nádor részét: 2 márkát ki kellett neki fizessék. Kérésükre ő ezen 2 márkát 5 fertó-ra [*alatta lehúzza*: forintra] mérsékelte, mely 5 fertó-t [*alatta lehúzza*: forintot] kifizették neki, ezért őket a nádor ez ügyben a maga részéről nyugtatja. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: 1. Dl. 51 330. (Kállay cs. lt. 1300. 698.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala. (László fiai példánya)

2. Dl. 75 840. (Szathmáry-Király cs. lt. 1. 60.) Papír. Eltérő névalakjai: Lengeel, Wbwl. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Nakas névalakkal), valamint kerek zárópecsét körvonala. (János példánya)

Má.: Pálffy Salamon, a Kállay cs. lt.-a registrator-a, 1785. máj. 6. E. 1.-el azonos jelzet alatt, 1344. évvel.

R.: Kállay 788. szám.

52. 1345. jan. 19. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy Miklós fia: András mester Machow-i várnagy Morouth-i István fia: István mestert azon bírságok ügyében, amikben István a Zynichadraxin és Zynichaobrad nevű tolvajok rejtegetése (hospitalitas) miatt András mester ellenében eskü letételének [elmulasztásában] marasztaltatott el, először véglegesen megidézttette (evocare), majd három megyei vásáron nyilvánosan kikiáltatta Pál comes és a boszniai káptalan oklevelei szerint jan. 8-ra (ad oct. diei Strennarum). Akkor megjelent Pál comes előtt egyrésztől Mihály fia: István (András mester nevében a S. Irineus-káptalan ügyvédvalló levelével), másrésztől István mester személyesen, s elmondták, hogy bárók és nemesek – Miklós nádor (H), Pál királynéi tárnokmester, Gelet fia: János mester Turuch-i comes, Puk-i Deseu comes országbírói albíró, Wgal-i Pál mester országbírói prothonotarius, és sokan mások – elrendezésével a közöttük jelen oklevél kiadásáig létrejött károk, jogtalanságok, hatalmaskodások és mindenféle gonosztettek ügyében úgy egyeztek meg, hogy István mester a Wolkow megyei Sumus nevű birtokot, ami zálog címen jutott hozzá Apor fiaitól: Gergelytől és Jakabtól, minden haszonvétellel András mesternek adja (úgy, hogy azt Apor fiai a zálogösszegért bármikor kiválthatják Andrástól), e birtok dominium-ába ápr. 25-én (2. die Georgii) őt bevezeti, továbbá a Wolkow megyei Dywanfolua nevű birtoka és András mester Zelenzad nevű birtoka közötti valós és régi határokat Budun-i Lőrinc v. Gege fia: Benedek v. Chyk-i Domokos (András mester részére) és Feldura (dict.) Gergely v. Illés (Elyas) fia: Mihály v. Marcell fia: Gergely (István részére) királyi emberek valamelyike és a bosznai káptalan tanúságai (akik kiküldését Pál comes jelen oklevelével kéri a káptalantól) ápr. 26-án (3. die Georgii) jelenlétében a szomszédok és fogott bírók összehívásával megmutatja és kiadja, a régi határjelek mellett a szükséges helyeken új határjeleket emelve; a Sumus birtok zálogosításáról szóló okleveleket átadja András mesternek v. képviselőjének a birtok iktatása napján a helyszínen a királyi és káptalani emberek jelenlétében; 40 budai márkát fizet Andrásnak Pál comes előtt részben forgalomban levő dénárokból, részben természetben, kivéve birtokban (in estimacione condigna denarios valenti exceptis possessionibus), mégpedig 20 márkát máj. 8-án (quind. Georgii) és 20 márkát aug. 1-jén (oct. Jacobi). Ha István az első fizetést elmulasztja, 3 márka bírság sújtsa, s ha Sumus birtokot

András mesternek nem adja át, Zelenzad birtok határait pedig Dywanfolua felől nem adja ki és nem emel új határjeleket, valamint a második fizetést is elmulasztja, hatalombajban való elbukásban (succubitus duelli facti potencialis) marasztalják el. A Sumus iktatásáról és a mondott határ-elkülönítésről szóló boszniai káptalani jelentést a felek aug. 1-jére vigyék el Pál comes-nek. D. in Wyssograd, 12. die oct. Strennarum, a. d. 1345.

Á.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. okt. 18. Dl. 41 058. (Múz. Ta. Jankovich.)

K.: AO. V. 144–145. (Á.-ban.); Smič. XI. 184–186. (jan. 20-i dátummal)

53. 1345. jan. 19. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Batha fia: Jakab, a királyi aula ifja a királynénak a Tengerentúlról a visegrádi lakhelyére való visszatérése (1344. máj. 21.) 15. napján, jún. 4.-én (quind. reversionis domine regine de partibus Transmarinis in Wyssograd locum mansionis sue f. VI. an. Penth. anno prox. elapsum facte) Balázs fia: Pál, Feldric fiai: János és László, valamint Beke fia: Feldric Balsa-i nemesek ellenében előadta, hogy azoké a Zobolch megyei Balsa nevű birtok, ami az őt királyi adományból illető Solyumus nevű birtok szomszédságában van, és aminek régi határait ő kérte kiadni felőlük, mivel Balázs fia: Pál az országbíró oklevelével kötelezte magát, hogy Solyumus birtok határait a királyi ember és az egri káptalan tanúsága jelenlétében 1343. okt. 6-án (oct. Mychaelis, a. d. 1343.) Balsa felől kiadja; akkor azonban Pálék nem jelentek meg és nem is küldtek senkit maguk helyett, miként ezt Jakab az országbíró és az egri káptalan oklevelének bemutatásával bizonyította Pál comes-nek. Erre Pál, valamint László a maga, uterinus frater-e: János és Feldric nevében is az egri káptalan ügyvédvalló levelével azt felelték, hogy ha Jakab a birtokát bejárja az országbíró által kitűzendő időpontban a királyi emberrel és valamely káptalan v. hiteles konvent tanúságával, akkor ők a Solyumus-t Balsa-tól elkülönítő valós határok kiadására készek. Ezért Pál comes írásban kérte az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Dénes fia: Miklós v. Chura-i Sebestyén fia: Jakab v. Antal fia: Miklós v. Sebestyén fia: Lőrinc (Jakab részére), ill. Rakamaz-i Benedek fia: Pouch v. Nogfolw-i Morouth fia: Egyed v. Nogfolw-i Péter fia: János (a Balsa-iak részére) királyi emberek valamelyike [1344.] aug. 1-jén (oct. Jacobi prox. nunc preteritis) menjenek a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében Solyumus birtokra, azt régi határai mentén járják be, új határjeleket emelve különítsék el Balsa birtoktól, és a feleknek hagyják a maguk birtokát, ha egyetértenek a határjelek emelésében és más sem mond ellent; az esetleges egyéb ellentmondókat idézzék meg Jakab ellenében aug. 27-re (oct. regis Stephani prox. transactas) a királyi jelenlét elé (a Balsa-i nemeseket nem kell

megidézni ebben az esetben, mert idézés nélkül is meg kell akkor jelenniük Pál comes előtt ellentmondásuk megindokolására); a bárki által tilalmazott és vitatott birtokrészt ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve, királyi mértékkel megmérve (ha ez lehetséges), v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd a káptalan aug. 27-re tegyen a királynak jelentést. Akkor megjelent Jakab, ill. János és Pál a maguk, előbbi pedig Feldric nevében is a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével (László nem állt elő és nem is küldött senkit, így 3 márka bírságban maradt) Pál comes-nek bemutatták az egri káptalan jelentését, mely szerint kérésére kiküldték tanúságul Jakab karpapot (Jakab részére) és Márton mestert, kórusuk klerikusát (a Balsa-i nemesek részére), akikkel, valamint Jakab felperessel, Jánossal, Lászlóval, Feldric-kel, János fia: Istvánnal (Balázs fia: Pál famulus-ával és officialis-ával annak nevében) és a szomszédokkal Dénes fia: Miklós és Morouth fia: Egyed királyi emberek aug. 1-jén (oct. Jacobi) Balsa és Solyumus birtokokra mentek, ahol Jakab e két birtok elkülönítésére így vezette őket: a Tycia folyón túl észak felé Solyumus határa e folyó egyik kanyarjában; egy úton dél felé haladva 2 elhagyatott (deserta) ház, amik Solyumus birtoké; ue. úton menve egy domb, amit e részeken Hethleansere-nek neveznek, és ami Jakab szerint a két birtokot elkülönítő határjel; egy hold föld hosszúság; 2 tölgyfa mint határjel egy Berch-en, ahol a Balsa-i nemesek őket nem a bejárástól, hanem Solyumus Jakabnak e módon történő iktatásától tilalmazták, mondván, hogy Jakab így a Tycia folyótól kezdve e fáig végig Balsa birtok határain belül vezette őket, és hogy a Tycia folyón túl észak felé és e 2 fán túl a mezőig dél felé az ő birtokuk határa nem terjed túl; innen ezután a Balsa-i nemesek vezetésével és mutatása alapján haladtak: kelet felé egy határjel, amit a Balsa-iak a két birtokot elválasztó határjelnek neveztek; észak és Jakab Wenchelleu nevű birtoka felé egy másik föld-határjel, amiben farkasvermek (foramina wlpium) voltak, s amit a Balsa-iak szintén közös határjelnek neveztek, Jakab viszont ezen 2 határjelről azt állította, hogy nem Solyumus és Balsa birtokokat különítik el, hanem az ő Wenchelleu nevű birtoka határjelei; Tycia folyó felé egy újonnan kivágott tölgyfa csonkjá, amiről a Balsa-i nemesek azt mondták, hogy a Balsa-t és Solyumus-t elkülönítő fa-határjel, míg Jakab azt állította, hogy egykor e fa az ő Wenchelleu és Solyumus nevű birtokai között állt és nem tartozik a Balsa-iakhoz; Iwanustowa halászhelynél egy földjelhez hasonló kis emelkedés, amiről a Balsa-iak azt mondták, ez egy régi föld-határjel, de a nyájak nyomai (vestigia gregum) lerombolták, Jakab viszont azt felelte, ez nem határjel, hanem hanyaboly (a királyi emberek sem tudták e helyet határjelnek vélni), és tiltakozott, hogy a Balsa-i nemesek az efféle bejárással nem csak az ő teljes Solyumus birtokát, hanem Wenchelleu nevű birtoka (ami nincs perben) nagy részét is elfoglalnák, mire a Balsa-iak azt mondták, megmutatva egy kis földrész Wenchelleu birtok felől a mondott halászhelytől egy kő-határjelig,

hogy Solyumus birtok csak ez a földrész, és ennek bejárásában és iktatásában nem mondanak ellent Jakabnak; mivel a felek a határjelek emelésében nem értettek egyet, így a királyi és káptalani emberek a vitás részt az ország szokása szerint 11 ekényinek tekintették, és fogott bírókkal 33 márkára becsülték. A káptalan ezen jelentése alapján, és mivel a Balsa-i nemesek az országbíró előtt azt mondták, hogy e vitás birtokrész az ő Balsa nevű örökbirtokuk határain belül fekszik, Pál comes, miként az ország szokása megköveteli, a birtokrész ügyében esküt kellett előírjon a Balsa-iaknak, annyi nemes személlyel, amennyi márkára e birtokrészt becsülték. Ezért a vele ülésező bárókkal és az ország nemeseivel elrendelte, hogy János, Feldric és Pál – velük együtt 33 nemessel, akik közül 4 szomszédos legyen Rakamaz és Gawa birtokokról (vagyis olyanok, akiknek házaik v. jobbágyaik vannak ott), 13 személy Zabolch megyei nemes legyen, a többi 13 pedig más részekre valósi – Dénes fia: Miklós v. Chuur-i Sebestyén fia: Jakab v. Antal fia: Miklós v. Sebestyén fia: Lőrinc (Jakab részére), ill. Nogfolw-i Morouth fia: Egyed v. Nogfolw-i Péter fia: János v. Kysfolud-i Deseu fia: Péter (a Balsa-iak részére) királyi emberek valamelyike és az egri káptalan tanúságai (akik kiküldését az országbíró kérte a káptalantól) nov. 25-én (quind. Martini) jelenlétében a vitás birtokrészen az ország szokása szerint, miként földre esküdni szokás (moris est), tegyenek le esküt arról, hogy ezen 11 ekényinek tekintett és 33 márkára becsült birtokrész az ő örökjoguk, Balsa nevű birtokuk határain belül fekszik és régtől fogva ahhoz tartozik; ha az esküt leteszik, e birtokrészt Balsa nevű birtokukhoz, ellenkező esetben Jakab Solyumus nevű birtokához csatolják és iktassák a királyi emberek új határjelek emelésével, a felek pedig a káptalan jelentését [1345.] jan. 8-ra (oct. diei Strennarum) vigyék vissza Pál comesnek, aki azonban azt is megengedte a feleknek, hogy megegyezzenek, ha őt a békebírással kiengesztelik a per mértékének, ti. a vitás föld becsülésének megfelelően. Jan. 8-án megjelentek Pál comes előtt Batha fia: Jakab felperes, ill. Feldric fia: János és Balázs fia: Pál alperesek (Beke fia: Feldric nevében pedig előbbi a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével), s bemutatták az egri káptalan jelentését, mely szerint kérésére kiküldték tanúságul Márton mestert, kórusuk klerikus-át (Jakab részére) és Jakab papot, egyházuk Szt. Péter és Szt. Pál apostolok-oltára mesterét (a Balsa-iak részére), akikkel, valamint Jakabbal és Feldric fia: Lászlóval Chuur-i Sebestyén fia: Lőrinc és Nogfolw-i Morouth fia: Egyed királyi emberek a káptalanhoz visszatérve elmondták, hogy ők a felekkel nov. 25-én a vitás földrészre mentek, s bár János, Feldric és Pál társaikkal együtt az esküt Pál comes döntésének megfelelően készek voltak letenni, de végül a felek fogott nemes rokon és megyebeli nemesek – Gawa-i Miklós fia: Pál, László fia: János, Benedek fia: Pouch, Geergye fia: Mihály és Lőrinc fia: Illés Rakamaz-i nemesek, Kereztur-i István fia: Pasaar (dict.) János, Fyzery (dict.) Mihály fia: János, Tholchwa-i János fia: László – elrendezésével és az országbíró engedélyével úgy egyeztek meg, hogy a vitás föld-

részt 2 egyenlő részre osztották, elkülönítették, s az egyik felét kelet és Wenchelleu birtok felől Jakabnak, a másik felét nyugat és Balsa felől Jánosnak, Feldric-nek és Pálnak hagyták, nem lévén ellentmondó; a két részt elválasztó határok: Tycia folyó mellett egy mező Balsa és Solyumus birtokok között; csonka tölgyfa; cserjés; tölgyfák. A káptalan jelentése alapján Pál comes a vele ülésező bárókkal és az ország nemeseivel bírói hatáskörénél fogva a vitás földrész keleti felét Jakabnak, nyugati felét a Balsa-iaknak ítéli a mondott határok szerint. Erről a feleknek privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. diei Strennarum, a. d. 1345.

E.: SNA. Jászói konvent hh. lt. Acta ab anno 3. 7. (Df. 251 713.) Hátlapján későbbi középkori kéztől: Venceleu; újkori kéztől tárgymegjelölés.

Á.: Jászói konvent, 1816. jan. 31. HBML. Mohács előtti oklevelek 316. 5. pag. 5–17. (Df. 278 887.)

R.: F. IX/6. 15; Herpay, Debrecen 22.

54. 1345. jan. 19.

A nyitrai káptalan kinyilvánítja, hogy Tamás testvér apát és a Zobor-i Szt. Ipolít-vértanú monostor konventje kérésére kiküldték János olvasókanonokot és ..... örkanonokot, akik jelenlétében Tamás apát és konventje a monostoruk Nyitra megyei Leunay Apaty nevű birtokából egy földrészt – ami Nadlyan birtokkal szomszédos és amit a Nadlyan-i hospesek az apát és a konvent engedélyéből néhány évig műveltek (per aliquot annorum revolutiones coluerunt) – elzálogosítottak a személyesen megjelent Vörös (Rufus) Tamás mester Wyuar-i várnagynak 32 budai márka bécsi dénárért (minden márkát 8 pensa-val és 16 dénárral számolva). A földrészt bármikor visszaválthatják ezen összegért – kizárva a természetbeli fizetést (estimacione exclusiva) – Tamás mestertől v. fiaitól és utódaitól, akik az összeget megkapva a földrészt a királyi ember és a káptalan tanúsága jelenlétében tartoznak visszaadni késlekedés nélkül, annyi megkötéssel, hogy mivel Tamás mester a király parancsa végrehajtására a pápához fog menni, ezért úgy rendelkezett az apáttal és a konventtel egyetértésben, hogy jelen oklevél kiadásától 1 évig a birtokrészt nem lehet kiváltani, de azután bármikor. A visszaváltásig a földrész terméseinek és haszonvételeinek beszedésében Tamás mester v. fiai nem szenvedhetnek kárt. Ha Tamás mester v. fiai királyi v. királynéi oklevelet adatnának ki bármely okból a földrész visszaváltásának elhalasztására, miközben az apát v. a konvent azt vissza akarnák váltani, az efféle oklevél érvénytelen. Ha Tamás mester v. fiai és utódai a földrész visszaváltása ügyében az apátot és a konventet akadályoznák és velük ellenkeznének, a per kezdete előtt a bírórész nélkül fizessenek 10 márkát az apátnak és a konventnek. Tamás apát és a konvent megerősítették, hogy a földrészt azért zálogosították el, hogy a Tamás mestertől megkapott összegből kiváltsák azt a Radasna folyó melletti földrészt, amit a

Nyitra megyei Scentpal nevű birtokukból Gergely testvér, a monostor egykori apátja bizonyos szükségei miatt Miklós egykori erdélyi vajda fia: Móric mesternek elzalogosított, s ami termékenyebb és a monostorhoz közelebb fekszik. D. f. IV. an. .... Fabyani, a. d. 1345.

E.: Nyitrai kápt. lt. 11. 2. (Df. 273 435.) Helyenként hiányos. Hátlapján más középkori kéztől: super Lewnay et Apathi; újkori kéztől tárgymegjelölés.

55. 1345. jan. 20. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király országbírója a váradi káptalannak. Amikor jan. 20-án (quind. Epiph. d.) bírói székében ülésezett, Nyadan fia: Mihály – Balázs testvér Lelez-i prépost és a konvent nevében azok ügyvédvalló levelével – bemutatta neki memorialis és bírságoló oklevelét. Előbbi szerint Pál comes azon pert, amit színe előtt a személyesen megjelent Balázs testvér [és konventje], mely utóbbi érdekében Teber fia: László jelent meg annak ügyvédvalló levelével, a váradi káptalan idézőlevelének megfelelően [1344.] aug. 27-én (oct. regis Stephani) viselt Jakab fia: Jakab, annak fia: László, [Ben]chench [fia: György] és annak frater-e: János ellenében (akik közül Jakab jelent meg a maga és a többiek nevében a ..... ügyvédvalló levelével) ..... [1345.] jan. 8-ra (oct. diei Strennarum) halasztotta el, úgy, hogy Jakab kötelezte magát és a többi alperest, miszerint akkor v. ők személyesen, v. képviselőik Zalouka birtok és határai szavatolása ügyében eredetiben bemutatják Pál comes-nek [V.] István király (H) [1272. évi] privilégiumát (*l. Reg. Arp. 2166. szám*), és ezt arról a napról sem királyi, sem királynéi oklevelekkel, v. más egyéb biztosítékokkal (caucio) nem halaszthatják tovább, s ha másként cselekednének, a bíró része nélkül 10 márkát fizessenek a prépostnak és konventjének a per kezdete előtt. A bírságlevél szerint pedig Jakab fia: Jakab, annak fia: László, Benchench fia: György és annak frater-e: János jan. 8-án nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, a privilégiumot sem mutatták be, noha Nyadan fia: Mihály, Balázs Lelez-i prépost és konventje nevében azok ügyvédvalló levelével 19 napig várt rájuk Pál comes előtt, aki ezért Jakabékat kötelezettség-vállalásuknak megfelelően 30 márkában (aminek 2/3-a Pál comest mint bírót, 1/3-a a prépostot és a Lelez-i konventet mint peres ellenfelet illeti) marasztalta el. Mindezek alapján az országbíró az oklevél bemutatása és a bírság kifizetése miatt meg akarja idéztetni Jakabékat, ezért kéri a váradi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Palad-i János fia: Pál v. Rozuagh-i Balázs fia: Ábrahám v. Lukahazy-i Tamás fia: Lőrinc v. Dénes fia: Gergely v. Miklós fia: András királyi emberek valamelyike márc. 9-én (oct. diei medii Quadr., f. IV.) Jakabékat (v. ott, ahol személyesen épp megtalálja őket, v. a saját birtokaikon, ahol lakhelyük van) a prépost és a konvent ellenében máj. 1-jére (oct. Georgii) idézze meg a királyi jelenlét elé, meghagyva, hogy a 30 márká bírságot a mondott megoszlásban fizessék ki az országbírónak és a peres ellenfél-

nek, majd a privilégiumot mutassák be Pál comes előtt, s ha mindezt nem teljesítik, az országbíró bírói szigorúsággal (*iudiciaria censura*) jár el ellenük; a káptalan pedig ugyanekkorra tegyen jelentést a királynak. D. in Wyssegrad, in termino supradict., a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 32. (Df. 233 643.) He-lyenként foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

56. 13[45.] jan. 20. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király országbírója tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt jan. 13-án (oct. Epiph. d.) János fia: Miklós a maga, valamint Bud fia: László, Balázs fia: Miklós és Markolph fia: Miklós nevében a Jazou-i konvent ügyvédvalló levelével Zeech-i László fiai: Mihály és László ellenében előadta, hogy László fiai két éve, Mihály ünnepe előtti kedden (f. III. prox. an. Mychaelis cuius secunda adveniret revolutio annualis) az ő Olhuzzyumezeu nevű birtokukra mentek hatalmaskodva és 3 jobbágyukat onnan a saját birtokukra vitték. Erre Ewry-i (dict.) János a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével László fiai nevében őket az ügyben ártatlannak nevezte. Mivel János fia: Miklós azt mondta, hogy keresetüket (*accio*) sem tudomány-vevő [oklevéllel], sem tanúállítással (*humanum testimonium*) nem tudják igazolni, Pál comes ezért [elrendelte], hogy László fiai hatodmagukkal, nemesekkel a Lelez-i konvent előtt ápr. 4-én (f. [II. p.] oct. Passce) tegyenek esküt arról, hogy Miklósék vádjában teljesen ártatlanok, a felek pedig a konvent jelentését máj. 1-jére ([oct.] Georgii) [vigyék vissza] neki. D. in Vissegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 13[45.]

E.: Dl. 76 758. (Zichy cs. zsélyi lt. 217. E. 19.) Hiányos, foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Markorph névalakkal), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 145–146. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Z. VII/1. 104.

57. 1345. jan. 20. Visegrád

Lőrinc, [I.] Lajos király (H) tárnokmestere és nyitrai [comes] azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt jan. 13-án ([oct.] Epiph. d.) a zágrábi káptalan (akik nevében ügyvédvalló levelükkel Demeter mester főesperes jelent meg) viselt Stanech Gerech-i villicus, Jaxa aranyműves, Jakab monetarius, Wlch fia: Tamás, [Ale]n, Strosak, Lapho[d] (dict.) Mihály és Pulyan (dict.) Tamás esküdtek, valamint a [Gerech] városbeli polgárok és

hospesek ellen, akik nevében Mykuch egykori [villicus] jelent meg a város ügyvédvalló levelével, a képviselők akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, úgy, hogy a káptalan akkor fizesse ki a tárnokmester korábbi oklevelében szereplő királyi bírságot a Gerech-iek ellenében. Ha a felek időközben meg tudnak egyezni, a tárnokmestert a per nehézségének és minőségének megfelelően békebírsággal engeszteljük ki. D. in Vissegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: AHA. Diplomata latina 4. 24. (Df. 230 395.) Foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 178; Smič. XI. 186–187. (a kiegészítések ezekből származnak)

58. 1345. jan. 20.

Bekus mester, Mik[lós egyko]ri vajda Borsud megyei [vicecomes-e] és a 4 szolgabíró tudatja, hogy a Thurny (dict.) István által Zigeth nevű birtokukon megidézett Zigeth-i Mako frater-e: Pethew, valamint annak fiai: István és Ágoston jan. 20-án (quind. Epiph. d.) tartoztak megjelenni színük előtt Thokay-i Péter fia: János ellenében. Akkor a felek felszólaltak egymás ellenében, és ebből fentiek megértették, hogy Péter fia: János nem kellett volna ezen perbe idéztesse Pethev fiait, akik ráadásul azt mondták, hogy Zigeth birtokon apjuknak nincs része, ott nem birtokos, és igazságot kértek, hogy apjukat miért az ő birtokukon idézték meg. Ezért fentiek meghagyják, hogy színük előtt febr. 17-én (f. V. an. Remin.) István és Ágoston mutassák be okleveleiket, amikből látható, hogy apjuknak van-e birtokrésze Zigeth-en, v. sem. D. in quind. antedict., a. d. 1345.

E.: Dl. 87 175. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. P. 7.) Felül hiányos papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint 3 zárópecsét körvonala.

59. 13[4]5. jan. 20.

Pál prépost [és a] Jazow-i Keresztelő Szt. János[-monostor konventje] előtt megjelentek egyrészt Péter és Bede ....., ue. Péter fiai: Miklós, László, György és Márton, valamint ue. Bede fiai: Balázs és Péter, másrésztől Senge fiai: [Machala és Imre], ue. Machala fiai: György, Mihály, János, Péter, Makow és László, tovább ue. Imre [fiai:] Miklós ....., Halagus-i nemesek, és elmondták, hogy atyafisági szeretetből örök osztályt tartottak Halagus birtokon. Eszerint Péternek, Bede-nek és fiaiknak a keleti birtokfél jutott minden haszonvétellel, a föld-határjelek helyei: Boldua folyóban Bors nevű sziget .....; út; Kysnyreszug hely; ..... rét egy út mellett; tó; hegy mindkét

oldala; ..... Kapulnafa hely a közút mellett, ami Scenthandreas faluba tart. Halagus birtok másik, nyugati fele Machala-nak, Imrének és [fiaiknak] jutott minden tartozékkal. Erről a konvent pecsétjével megerősített ..... oklevelet bocsát ki, amiről visszavitele esetén privilegiumot ad ki. D. in quind. Epiph d., a. eiusdem 13[4]5.

E.: DL. 75 841. (Szathmáry-Király cs. lt. A. 5.) Foltos. Hátlapján más középkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét zöld-vörös fonata. OL-adatbázis szerint 1345. évi oklevél.

60. 1345. jan. 20.

A zágrábi káptalan előtt János Guerche-i főesperes bemutatta Miklós, egész Sclauonia bánja oklevelét (l. 13. szám), ezért a bán parancsának megfelelően Odola fia: Ivan-nal kiküldték tanúságul Orbán papot, a Zagrabia-i Szt. Erzsébet-ispotály mesterét, akik, ahogy szokás (ut est moris), a mondott birtokot a szomszédok, különösen Ábrahám fiai: Pál és György, valamint András fia: András jelenlétében ellentmondó nélkül bejárták és elkülönítették másokéitól. Ábrahám fia: Pál visszaadta azon földrészt, amit e birtokból elfoglalt, és az alábbi határokon belülre csatoltatta, visszavonva azon okleveleit, amikkel e részt elvette és András fia: Andrást nem jogos szomszédosának nevezte ott. A birtok határai: a Thoplica folyó Gradischa felett egy kőhajításra, ahol a folyó révje (transitus communis) van; dél felé hegy egy berek mellett; Ocrisel nevű szőlő a közúton túl; Zauorsia felé tartó közút; Zauorsia faluhoz közeli patak és annak caput-ja; a téli napfelkelte (ortum solis [temporis ye]malis) felé Pukur-i Lőrinc fiai Demesk nevű földje; ugyanezek földjei; Thoplica folyó. Erről a káptalan függő[pecsétjével megerősített] oklevelet bocsát ki. D. f. V., in fe. Fabiani et Sebastiani, a. d. 1345.

E.: AHA. Diplomata latina 4. 23. (Df. 230 394.) Helyenként foltos. Függőpecsét fonata.

K.: Smič. XI. 187–188. (a kiegészítések innen származnak)

61. 1345. jan. 21.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) előtt Domokos fia: István mester, a királyi aula specialis notarius-a bemutatta Lajos nyílt, gyanútól mentes oklevelét a Heuesuywar megyei Bachanad birtok adományozásáról, kérve, hogy ezen adományát és oklevelét királyi kegyből (benignitas) hagyja jóvá és erősítse meg (1343. júl. 10., *l. Anjou-oklt. XXVII. 475. szám*). Az uralkodó figyelembe véve István hű szolgálatait – különösen azt, hogy amikor Bozorab (Lajos, az apja és az ország megrögzött hűtlene) a megkötött

béke álnoksága alatt [Károly király] Havasalföldről (terra Transalpina) való távozásakor egy erdős, gyepükkel megerősített helyen (in quodam loco nemoroso indaginum densitate firmato) [Károlyt] és seregét csalárdul, az esküt (amivel magát a királyhoz mint természetes urához kötötte) megszegve, oláhok és más népek sokaságával megtámadta, István mester hűen [Károly] nyomában járva az ország számos híve között (akik közül sokakat ott Bozorab emberei könyörtelenül megöltek) életveszélyesen megsebesült 3 oláh nyíltól eltalálva, és alig maradt életben; majd amikor apja halála után Lajos erős királyi sereggel behatolt Rasscia királyságba, amit az eretnekek (scismatici) elfoglaltak, István mester a javait és személyét nem kímélve ott értékes szolgálatokat tett Lajosnak – a királyi adományozási jogkörhöz tartozó Bachanad birtokot, miként azt korábban az itt átírt nyílt oklevelével neki adta, most megerősítve királyi új adomány címén az ottani vásárral és más haszonvételekkel István mesternek és általa örököseinek adományozza. Erről kettőspecséjtével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., XII. Kal. Febr., uralkodása 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, a kalocsai szék üresedésben van, László pécsi, Miklós egri, András váradi, Péter szerémi, Kálmán győri, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai, András erdélyi, Jakab zágrábi, István veszprémi, Mihály váci püspök, a nándorfehérvári (Albensis de Nandur) szék üresedésben van, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Pál comes országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machou-i bán, Sirim-i, Walkou-i és Barania-i comes, Pál királynéi tárnokmester, Olivér mester királynéi udvarbíró, Zolium-i comes, Sceech-i Miklós mester királyi étekfogómester, Scepsy-i, Sarus-i és Neugrad-i comes, Dénes királyi lovászmester, Miklós királyi pohárnokmester, Cykou mester Kereszegh-i és Feyrkw-i várnagy, Miklós mester pozsonyi comes, István mester vasvári és Supron-i comes. Arenga.

E.: Dl. 3604. (NRA. 650. 7.) Hátlapján középkori kezeiktől (Bachanad in comitatu Heueswywar) és újkori kéztől tárgymegjelölések. Függőpecsét és zöld-sárga fonata.

62. 1345. jan. 21. Püspöki

Kálmán győri püspök kinyilvánítja, hogy az egyházával társas (collegiata) vasvári Szt. Mihály-egyház káptalanjának tagjai elpanaszolták neki, miszerint tizednegyedüket (quarta decimalis seu magistralis) a győri székesegyház (ecclesia cathedralis) káptalanjának tagjai minden évben egybeveszik a maguk negyedével, és arról saját belátásuk szerint rendelkeznek. Mivel a püspök nem akarja, hogy efféle gyalázat (nefarium) megtörténjen, elrendeli Szt. Péter és Szt. Pál apostolok, valamint a saját subordinarius hatáskörével, hogy aki mostantól a vasvári káptalan tagjainak ezen negyedeibe vakmerően magát bevezetteti, v.

ezek miatt őket zaklatná, a káptalan tagjai akarata ellenére e negyedeket megkurtítva v. elfoglalva, bármilyen állapotú ember is legyen, Isten, a Boldogságos Szűz, Szt. Péter és Szt. Pál haragját és kiközösítését (anathema) vonja magára. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Pispuky, in fe. Agnetis, a. d. 1345.

E.: Vasvári kápt. mlt. Misc. 6. (Df. 279 336.) Mandorla alakú zöld viaszú függőpecsét és hártyaszalagja.

K.: Házi J., Vasi Szemle 1968. 272.

R.: Bgl. V. 74; Kóta 41.

63. 1345. jan. 22. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása a fehérvári káptalannak. Korábbi oklevele szerint jan. 13-án (oct. Epiph. d.) Leurenthe fia: Beke mester és Tamás fiai: Miklós és János alperesek tartoztak bemutatni Athya-i Péter fia: István ellenében az általuk elfogalt Laak és Myhal birtokokról szóló okleveleiket, amiket István ..... a nádor Wesprim megyei nemesek universitas-ának [1344-ben], Mihály ünnepe után (..... p. fe. Michelis prox. transactum) Apachauasarhel faluban tartott congregacio generalis-án ..... Jan. 13-án a nádor előtt ..... Echy-i István a veszprémi káptalan és a Tykon-i konvent ügyvédvalló levelével az alperesek nevében bemutatta a veszprémi káptalan különböző években kiadott 6 zárt oklevelét, ezekből az első négy szerint egyrészről Ada fia Pál fiai: István és Péter, másrészről Leurenthe nembeli Saul comes fia: Leurenthe mester a káptalan előtt megjelentek, és Pál fiai megvallották, hogy a Leurenthe mesterrel való vérrokonságuk miatt tőle 35 márkát kaptak bizonyos teendőjükre, s ezen összeg fejében ők a Mihál nevű Veszprém megyei örök-birtokukat minden haszonvétellel Leurenthe mesternek 1297. szept. 14-től (a fe. Exalt. S. Crucis, a. d. 1297.) annak évfordulójáig szavatosság vállalásával elzálogosították, úgy, hogy az év elteltével szept. 14-én Pál fiai Myhal birtokot e 35 márkáért, részben dénárookban, [részben természetben], kivéve fegyvereket (arma), a káptalan előtt kiváltják Leurenthe mestertől, kétszeres büntetéssel, ha az időpontot elmulasztják; a kitűzött napon István és Péter a 35 márka Leurenthe mesternek történő kifizetésére nem jelentek meg, ... az összeg kétszeresében marasztaltattak el; majd 1299-ben megjelent a káptalan előtt egyrészről Ada fia Pál fia: Péter a szervienseivel, Cherue-vel, másrészről Leurenthe mester veszprémi comes fia: Tamás mester a maga, apja és frater-e: Miklós nevében, és Péter elmondta, hogy Myhal birtokot, amit ő és frater-e: István a káptalan korábbi memorialis oklevelével 129[7.] szept. 14-től (a fe. Exalt. S. Crucis, a. d. 129[7.]) annak évfordulójáig 35 márkáért Leurenthe mesternek elzálogosítottak, majd ez ügyben ezen összeg kétszeresében (miként ez a káptalan más oklevelében szerepel) marasztaltattak el, a

köztük történt megegyezésnek megfelelően átengedte tartásra (conservo) Leurenthe mesternek és fiainak júl. 1-től (oct. fe. Nat. B. [Johan]nis Bapt.) annak évfordulójáig, mikor is majd a mondott 70 márkáért Péter kiváltja azt tőlük, s ha ezt akkor nem tenné, akkor a felek ..... becselőiket a káptalan emberével e birtok becslésére, ami ha a 70 márkát meghaladja, Leurenthe és fiai ..... egészítsék ki, ha pedig a birtokot ezen összegnél kevesebbre becsülik, Péter ..... egészítse ki ..... a káptalan előtt; a köv. júl. 1-jén azonban Pál fia: Péter Myhal birtokot Leurenthe mestertől és fiaitól ..... ezen 70 márkáért nem váltotta ki, becselőit sem vezette a birtokra, pedig Leurenthe és fiai képviselője napokig várt rá a káptalan előtt. A veszprémi káptalan másik két oklevele szerint 1299-ben memorialis oklevelük alapján színük előtt Pál fia: István Beled (Leurenthe mester rokona) haláláért 30 márkát tartozott fizetni Leurenthe mesternek, részben jún. 14-én (oct. Penth.), kétszeres büntetéssel, ha nem fizet akkor, részben júl. 1-jén (oct. Nat. Johannis Bapt.), de István az első időpontban nem jelent meg, ezért kétszeres büntetésben maradt, a második időpontban pedig István nevében a frater-e: Perde [!] jelent meg egy Cheruey nevű ifjúval, és Laak nevű birtokát 50 márkáért (amiből 30 márka volt a fő adóssága, 15 márka járt az első időpont elmulasztásáért, a maradék 5 márkáról pedig Péter azt mondta, hogy Leurenthe mestertől kapta) Leurenthe mesternek és fiainak: Miklós és Tamás mestereknek (akik nevében Tamás jelent meg) júl. 1-jétől annak évfordulójáig elzálogosította, akkor azonban Pál fia: Péter nem jelent meg a káptalan előtt, nem is küldött senkit, Laak birtokot sem váltotta ki Leurenthe mestertől és fiaitól, pedig azok képviselője napokig várt rá. Mindezen okleveleket megtekintve a nádor kérdésére Péter fia: István megerősítette, hogy Myhal és Laak birtokokat (amiket apja: Péter és annak frater-e: István Leurenthe mesternek és fiainak 120 márkáért elzálogosítottak) ki akarja váltani, ahogy a jog rendje kívánja. Mivel a nádornak és az ország nemeseinek úgy tűnt, hogy e birtokok kiváltása [az ország] szokás[ának megfelelően] Istvánt illeti, a nádor úgy határozott, hogy a nádori emberek a káptalan tanúságai jelenlétében Myhal és Laak birtokokat a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében, megtekintve a birtokok mennyiségét és minőségét, az ország szokása szerint királyi mértékkel megmérve elfogultság nélkül becsüljék fel, s ha értékük meghaladja a 120 márkát, István ezen összegért (és ne többért), ha pedig kevesebbet érnek, akkor a megállapított becsösszegért váltsa ki ezeket, [azon idő]pontban, amit a nádor a becslésről szóló jelentés visszavitele után kitűz. Mivel mindezek végrehajtásához szükség van a fehérvári káptalan tanúságai kiküldésére, a nádor felkéri erre a káptalant, mely tanúságok jelenlétében Thakaach-i Domokos v. Zalook-i Pál fia: Miklós v. Jaar-i Barch fia: Lőrinc v. Vndi-i Miklós (István felperes részére), ill. Fülöp fia: László mester v. Ayka-i András fia: János v. Chelthe-i Peteu (Beke, Miklós és János mesterek mint alperesek részére) nádori emberek valamelyike máj. 1-jén (oct. Georgii) Laak és Myhal birtokokat [királyi] mér-

tékkel megmérve, v. szemmel megtekintve ..... becsülje fel a mondott módon, majd a káptalan máj. 8-ra (8. diem oct.) tegyen a nádornak jelentést, hogy akkor ő Istvánnak a [birtokok] kiváltására időpontot tudjon kitűzni. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 966. (Múz. Ta. Véghely.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

64. 1345. jan. 24. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt korábbi oklevelének megfelelően jan. 13-án (oct. Epiph. d.) megjelent Olivér fia: Demeter (EghazasGegen-i János fia: László nevében a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével), és Doboka-i Kupe (dict.) István fiai: János és Miklós, valamint Doboka-i Kupe (dict.) Péter fia: Balázs ellenében bemutatta a Lelez-i konvent oklevelét, amely szerint amikor Mada-i Jakow fia: Leukus királyi ember Miklós testvérrel, a konvent tanúságával 1344. ápr. 23-án (f. VI. an. Georgii, a. nunc prox. elapso) a Zoboch megyei EghazasGegen birtokot a szomszédok és határosok összehívásával régi határai mentén bejárta és iktatni akarta János fiainak: Lászlónak és Lukácsnak, Kupe (dict.) István fiai és Balázs nem a bejárástól, hanem a határjelek emelésétől tilalmazták János fiait. A tilalmazás okaként Miklós a maga, frater-e: János és Balázs nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével azt adta meg az országbíró előtt, miszerint László a határjel-emeléssel nagy részt akart az ő Kupehazaydoboka nevű birtokukból elvenni. Demeter képviselő erre azt mondta, hogy László EghazasGegen-t a többi birtoktól és birtokrésztől Dénes néhai nádor (H) és Zonuk-i comes albírája: Albert comes 1237. évi, e birtok határait tartalmazó privilegiális oklevele szerint (amit Dénes nádor is megerősített privilegiális oklevelével, és amit Demeter az országbíró kérésére eredetijében bemutatott) akarta elkülöníteni, de a tilalmazás miatt ez nem sikerült. Mivel tehát EghazasGegen és Kupehazaydoboka birtokok bejáráshoz és elkülönítéséhez szükségesek a királyi emberek és a káptalan tanúságai, Pál comes kéri az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Albert fia: Pál v. Jakow fia: Leukus v. Tereche-i Pethenye fia: Miklós (László részére), ill. Zolnuk-i Tamás v. Luew-i Péter fia: Petheu (István fiai és Balázs részére) királyi emberek valamelyike ápr. 3-án (oct. Passce d.) Eghazasgegen birtokot a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében Albert comes és Dénes nádor privilegiális okleveleinek megfelelően (amiket László v. képviselője a helyszínen mutasson majd be) járják be, különítsék el a felek birtokait, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mindenkinek a maga birtokjogát hagyják békés birtoklásra, ha a felek meg tudnak egyezni mindenben, és nem lesz ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézzék meg máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé (ha István fiai és Balázs mondanak ellent, őket nem kell megidézni, mert már perben vannak, így a kijelölt napon ügyis elő kell állniuk), a bárki által

tilalmazott birtokrészeket pedig ideiglenes jelekkel jelöljék ki, királyi mértékkel mérjék meg, v. fogott bírók szemmel becsüljék fel az ország szokásának megfelelően, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak szintén máj. 1-jére. D. in Wysegrad, 12. die oct. Epiph., a. d. 1345.

Fk.: Dl. 96 256. (Vay cs. berkeszi lt. 252.) Hátlapi zárópecsét előlapra átütő körvonala.

R.: Piti F., SzSzBSz 2004/1. 11; Vay berkeszi 42. szám.

65. 1345. jan. 24. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója az egri káptalannak. Színe előtt korábbi oklevelének megfelelően jan. 13-án (oct. Epiph. d.) Huzymezew-i János fia: Miklós a maga, valamint Balázs fia: Miklós, Bud fia: László és Markalph fia: Miklós, Tusa-i nemesek érdekében a Scepes-i káptalan és a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével előadta Zeech-i László fia: Tamás ellenében, hogy Tamás a Bazza birtokhoz tartozó Rodouanzegh nevű földrészét Koch fia: Mok-tól és Bud fia: Ábrahám-tól Pál comes előtt a jog rendje szerint visszaszerezte (reoptinuisset), így az országbíró döntése szerint 1344. júl. 15-én (22. die Nat. Johannis Bapt. in anno nunc prox. elapso) a királyi ember az egri káptalan tanúsága jelenlétében e földrészt tartozott bejárni, elkülöníteni, a határjeleit felemelni és Tamásnak iktatni, de amikor a kijelölt napon a királyi ember Radouanzeg földrész határjeleit Miklósék Tusa nevű birtoka felől fel akarta emelni, Tamás e földrész határjeleit elhagyva Tusa birtokra ment át, a királyi embert és a káptalan tanúságát is magával vezetve oda, és a földrésze határjeleit Tusa birtok határain belül emeltette fel, az ő tilalmazásuk ellenére is, s ezzel Tusa birtokból egy igen nagy földrészt elfoglalva azt Radouanzeg földrészhez és Bazza birtokhoz csatolta. Ennek bizonyosságául Miklós bemutatta az országbíró és a káptalan tilalmazó okleveleit, mire Ewr-i János (Zech-i Tamás nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) azt felelte, hogy Tamás e határjeleket nem Tusa birtok határain belül, hanem Tusa birtok és a Bozza birtokhoz tartozó Radouanzeg nevű földrész között emeltette a kellő és szükséges helyeken, és ezen határjeleket Pál comes 1344. évi (anno nunc prox. elapso), e földrész visszaszerzéséről kiadott nyílt oklevele tartalmazza, amit be is mutatott, s eszerint a Tusa birtokot és a mondott birtokrészt elkülönítő határok ezek: Lyka folyónál 2 régi és 1 új (a királyi ember és az egri káptalan tanúsága által emelt) föld-határjel; rét; tölgyfa alatt régi határjel, ami mellett új határjelet emeltek; bozótos (rubetum) végénél wlgo Zyl fa alatt egy új és egy régi határjel; a Tusa faluból Bazza faluba tartó közút (strata) mellett egy régi és egy új határjel; egy folyó mellett 2 régi és 1 új határjel; Budrugh folyó erdeje, ahol a Meleer pataknál kereszttel jelölt tölgyfa van, mivel azokon a részeken a mocsaras helyek miatt a föld-határjelek nem maradnak meg; kereszttel jelölt egurfa fa mint határjel; ezen erdőben ue. Meleer folyó; Budrugh folyónál kereszttel jelölt Egurfa fa mint határjel. Mivel a felek ellentétes állításai miatt Tusa

birtok és Radauanzeg birtokrész elkülönítéséhez és határaik megmutatásához szükségesek a királyi emberek és a káptalan tanúságai, Pál comes kéri az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Bethlen-i Chegze fia: István v. Boxa fia: Mihály v. Leztemer-i János fia: György v. Kasa fia: György (a felperesek részére), ill. Zenthus-i Pál fia: János v. Geuden-i Besenyő (Bissenus) Miklós v. Mykethe-i Makow v. Zeech-i Simon fia: Tamás (az alperes Zeech-i Tamás részére) királyi emberek valamelyike ápr. 3-án (oct. Passce) Tusa birtokot és a Bazza birtokhoz tartozó Rodouan-zegh földrészt a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében járják be, először Tamás mutassa meg az országbíró mondott, ott bemutatandó oklevelének megfelelően Rodouanzgh [!] földrészt, majd utána a felperesek a Tusa nevű birtokuk valós határait, és ezután ennek megfelelően a királyi emberek ezeket különítsék el egymástól, mindegyik félnek a maga birtokjogát hagyva, ha a felek a határok megmutatásában egyetértenek, és más sem mond ellent. Az esetleges ellentmondókat idézzék meg máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé (ha Tamás alperes mond ellent, őt nem kell megidézni, mert perben lévén, ellentmondása okát a mondott napon nélkül is meg kell adnia), a vitás földrészt ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) kijelölve és királyi mértékkel megmérve, v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd Tusa és Rodouanzegh szomszédaitól, valamint az odahívott fogott bíróktól tudják meg, hogy melyik fél mutatott meg valósabb és biztosabb határokat, a káptalan pedig máj. 1-jére tegyen jelentést a királynak. D. in Wysegrad, 12. die oct. Epiph. d., a. d. 1345.

E.: Dl. 76 759. (Zichy cs. zsélyi lt. 217. E. 17.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés.

K.: Z. II. 146–150.

R.: Z. VII/1. 104.

66. 1345. jan. 24.

A nyitrai káptalan előtt Wyschen-i Demeter fia: Bertalan tiltalmazta ue. Vyschen-i Pétert és Lászlót az ő ottani örökjogú birtokrészének használatától, mindenféle helyzetű v. állapotú embereket pedig attól, hogy e birtokrészt megvásárolják v. elfoglalják. D. f. II. an. Conv. Pauli, a. d. 1345.

E.: ŠA. Bratislava. Brogyáni cs. lt. 2. (Df. 283 265.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint zárópecsét töredékei.

R.: Iványi B., LK. 1936. 235.

67. [1345.] jan. 24. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Salamon Thorda-i főesperes (erdélyi egyházmegye), aki öregsége miatt nem tud a pápai curia-ba menni, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IX. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 90. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VII. fol. 138v. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 222; Erdélyi okm. III. 239. szám.

68. [1345.] jan. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Salamon Thorda-i főesperes (erdélyi egyházmegye) kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, IX. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 266v. (Df. 292 405.)

69. [1345.] jan. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Kemín [fia:] Miklós zágrábi éneklőkanonok kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, IX. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 91v. ep. 818. (Df. 292 724.)

70. 1345. jan. 25. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Gegen-i Mykus fia Dénes fia: Deseu a maga és apja nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével megvallotta, hogy ők István mester, a királyi gyűrűspecst specialis notarius-a ellenében nem adattak ki megyésispánokkal (comites parochyales), szolgabírókkal, káptalanokkal, konventekkel, és más, pecséttel rendelkezőkkel tudománytevő, tilalmazó, bírságoló és egyéb okleveleket, ezért ha efféle oklevelek kerültek kibocsátásra az ő érdekükben és István mester ellenében, bármely bíró és jogszolgáltató előtt is kerüljenek bemutatásra bármikor is, érvénytelenek kell azokat tekinteni. D. in Wysegrad, in fe. Conv. Pauli, a. d. 1345.

E.: SNA. Jászói konvent hh. lt. Acta ab anno 3. 8. (Df. 251 714.) Az előlap alján, ill. a hátlapi kerek pecsét nyomában: ad ipsum Stephanum anularem.

71. 1345. jan. 25. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Lengel (dict.) János, hogy jelen [!] év szept. 10-én (f. VI. p. Nat. B. virg.) Cantor (dict.) Mihály, Cantor (dict.) Miklós fia: István és Chalanusuada-i János fia: Miklós hatalmaskodva, rabló módjára az ő Wrus nevű falujának határában a fiától: Lászlótól elvették 3 lovát, egy famulus-át: Pált pedig életveszélyesen megsebesítve félholtan otthagyták. Ezért az uralkodó utasítja a Zobolch megyei comes-t, vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Vissegrad, in fe. Conv. Pauli, a. d. 1345.

Á.: a 126. számú oklevélben.

72. 1345. jan. 25. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Lengel (dict.) János, hogy jelen [!] év szept. 10-én (f. VI. p. Nat. B. virg.) Cantor (dict.) Mihály, Cantor (dict.) Miklós fia: István és a Zothmar megyei Chalanuswada-i János fia: Miklós hatalmaskodva, rabló módjára az ő Vrus nevű falujának határában a fiától: Lászlótól elvették 3 lovát, egy famulus-át: Pált pedig életveszélyesen megsebesítve félholtan otthagyták. Ezért az uralkodó utasítja a Zothmar megyei comes-t, vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Wyssegrad, in fe. Conv. Pauli, a. d. 1345.

Á: a 158. számú oklevélben.

R.: Szatmár m. 93. szám.

73. 1345. jan. 25. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Lengel (dict.) János, hogy jelen [!] év szept. 10-én (f. VI. p. Nat. B. virg.) Cantor (dict.) Mihály, Cantor (dict.) Miklós fia: István és Chalanusuada-i János fia: Miklós hatalmaskodva, rabló módjára az ő Wrus nevű falujának határában a fiától: Lászlótól elvették 3 lovát, egy famulus-át: Pált pedig életveszélyesen megsebesítve félholtan otthagyták. Ezért az uralkodó utasítja a váradi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Perked-i Tamás v. annak fia: László v. Pethry-i Sándor királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wissegrad, in fe. Conv. Pauli, a. d. 1345.

Á.: a 161. számú oklevélben.

74. 1345. jan. 25.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja Tuteus-i István fia: András kérésére privilegiális és chirographált oklevelében átírja saját, 1314. aug. 6-án kiadott nyílt oklevelét (*l. Anjou-oklt. III. 813. szám*). D. in fe. Conv. Pauli, a. d. 1345., amikor András mester prépost, Mihály mester éneklő-, Gergely mester örkanonok, János mester dékán.

E.: Dl. 94 073. (Festetics lt. Sallér cs. 74. 1.) Felül chirographált (ABC). Függőpecsét és hártaszalagja.

R.: Bgl. V. 74.

75. 1345. jan. 27. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy Pwk-i Deseu comes a győri káptalan idézőlevelével színe elé idézte Germolth-i Ivanch fiait: István litteratus-t és Mátyást [1344.] máj. 16-ra (ad 15. diem dominice diei p. oct. Georgii), majd onnan a per a felek akaratából aug. 1-jére (oct. Jacobi) lett halasztva, mikor is Deseu a nádor korábbi oklevelének megfelelően Ivanch fiai ellenében bemutatta a győri káptalan birtokbejáró és idézőlevelét, mely szerint amikor Deseu comes 1341. aug. 7-én (f. III. an. Laurencii, a. d. 1341.) a királyi emberrel a győri káptalan tanúsága jelenlétében Menfeu birtokot a szomszédok összehívásával a győri káptalan Zemere és Ivand (más néven Scenthpaul) nevű birtokai, ill. Kwrumzou és Zekws [! ə: Sebws] felől régi határai mentén be akarta járattatni, ahol szükséges, új határjeleket emelve, és magának iktattatni, István és Mátyás a birtokbejárást és az új határjelek emelését a Germolth nevű birtokuk felől tilalmazták. Deseu kérdésére ők ennek okaként azt adták meg, hogy Deseu a Germolt nevű birtokukból Menfeu birtokhoz akart iktattatni egy részt. Erre Deseu bemutatta az esztergomi káptalan 1341. évi privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXV. 511. szám*), mely szerint előttük egyrészről Pech-i János fia: János és Tamás mester Wyvar-i káplán Anych nemes asszony nevében (aki utóbbi János anyja) a nyitrai káptalan ügyvédvalló levelével, másrészről Pwk-i Deseu comes fia: Tamás a maga, apja és frater-e: János nevében Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével megvallották, hogy a felek olyan örök birtokcserében egyeztek meg, miszerint Deseu és fiai az Irug nevű birtokukat minden haszonvétellel Jánosnak és anyjának adták, ők pedig a Menfeu nevű birtokukat minden tartozékkal Deseu-nek és fiainak. Ezt megtekintve Ivanch fiai bemutatták a pannonhalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-konvent 1321. évi privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. VI. 383. szám*), mely szerint megjelent előttük egyrészről Germanus fia: Dénes a maga és fia: János nevében, Thepan [! ə: Chepan] fia: Wyd a maga és kisfia (parvulus): András érdekében, István fia: György a maga és frater-e: Lőrinc nevében (mind Germolth-i nemesek), másrészről Miklós győri püspök, és előbbie

a Raba folyó melletti, Menfeu felől fekvő részeit minden haszonvétellel (szántóföldek, kaszálók, halászhelyek a Raba vízben) régi határai alatt, mind rokonság okán, mind lelkük üdvéért eladták a püspöknek 60 bécsi márkáért, és Germolth birtok határait szóban elmondva, bejárás nélkül belefoglaltatták a konvent oklevelébe. Mivel ezek alapján a nádor úgy találta, hogy Ivanch fiai Germolth nevű birtokát sem királyi, sem bármely rendes (ordinarius) bírói ember nem járta be valamely káptalan v. konvent embere jelenlétében, annak határait a nemesek csak szóban mondták el, az esztergomi káptalan oklevele pedig Menfeu birtok határait nem tartalmazza, az ország vele ülésező nemeseivel meghagyta, hogy a mindkét fél részére kijelölt nádori emberek a győri káptalan tanúságai (akik kiküldését a nádor írásban kérte a káptalantól) és a szomszédok jelenlétében nov. 18-án (oct. Martini) először járják be Menfeu birtokot a Deseu comes által, majd pedig Germolth birtokot az Ivanch fiai által megmutatott határok mentén, s ha a felek a bejárásban és a határok megmutatásában egyetértenek, mindkét félnek a maga birtokát iktassák, ha nincs más ellentmondó; az esetleges ellentmondókat idézzék meg a nádor elé, s ha a felek valahol nem értenek egyet, a vitás földrészt királyi mértékkel megmérve, az ország szokása szerint megtekintve mennyiségüket és minőségüket, becsüljék fel, majd a felek a káptalan jelentését [1345.] jan. 13-ra (oct. Epiph. d.) vigyék vissza. Akkor a felek bemutatták a nádornak a győri káptalan válaszlevelét a birtokok határjeleinek emeléséről és felújításáról (1344. nov. 22., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 768. szám*). A nádor ennek alapján, mivel a határjelek emelése e birtokok között közös akarattal, törvényesen és ellentmondás nélkül történt, s mivel a felek ehhez most is egyetértésüket adták, kérésükre jelen nyílt oklevelében mindezt jóváhagyja és megerősíti nádori hatáskörével, más jogának sérelme nélkül. D. in Visegrad, 15. die oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.

Má.: 1. Hergecz János, a pozsonyi kápt. notarius-a, 1721. dec. 6. Dl. 98 342. (Esterházy cs. gesztesi lt.)

2. Má. 1.-gyel azonos jelzet alatt, újkori.

3. Naszvady Mátyás, a királyi tábla notarius-a, 1726. máj. 9. Győri Egyházmegyei Lt. Győri kápt. mlt. Cimeliotheca et Theca. 13. 2302. (Df. 278 092.)

76. 1345. jan. 27. (v. utána)

Az erdélyi káptalan oklevele szerint színük előtt 1345. jan. 27-én (a. d. 1345., f. V. p. Conv. Pauli) [Ws-i] Gergely fia: Ywanka elmondta, hogy bizonyos szükségei miatt örökbirtokai [a Clus megyei Palathka, Mykotelke, Thehenustelke, Pethetelke, Legen] felét eddig nem tudta visszaszerezni, de emiatt őt nem érheti jogsérelem, mivel alkalmas időben bírói úton v. azon kívül e birtokokat az elfoglalóiktól vissza tudja majd követelni és szerezni.

Tá.: 1. Járαι Péter erdélyi alvajda, 1347. nov. 22. Dl. 73 655. (Teleki cs. marosvásárhelyi lt. 18.)

2. Tá. 1. > Lackfi István erdélyi vajda, 1348. máj. 12. Dl. 73 657. (Uo. 17.) Eltérő névalakja: Iwanka.

R.: Erdélyi okm. III. 240. szám. (A kiegészítések a keretszövegből származnak.)

77. 1345. jan. 28.

A budai káptalan előtt megjelent egyrészlől Margit, Lokoth (dict.) Miklós özvegye, most hévízi (villa Calidarum aquarum) János felesége, másrészlől Márton fia: János, óbudai (vetus Buda) hospes, és Margit megvallotta, hogy a Kerekudmal-i szőlőjét – amit volt férje: Miklós hagyott rá végrendeletileg, s ami Chete fia: Miklós és a Szűz Mária-colendinum testvérei szőlőivel szomszédos – annak minden régtől szokott, jog szerinti haszonvételével (préshellyel, úttal) Jánosnak és örököseinek 25 márkáért eladta, szavatosság vállalásával. Kelt Benedek mester olvasókanonok keze által, VI. f. p. Conv. Pauli, a. d. 1345., Mihály mester örkanonok, Posonius mester, Jakab mester, Tamás mester, Péter mester és más kanonokok jelenlétében.

E.: Dl. 3749. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 20. 4.) Felül chirographált (ABC). Függőpecsét és vörös-zöld fonata. Hátlapján más középkori kezektől tárgymegjelölések.

Á.: Lukács budai prépost, királynéi titkos kancellár, 1390. nov. 29. Dl. 3750. (Uo. 18. 40.) Eltérő névalakja: Kerekedmal.

K.: AO. IV. 482–483.

R.: Bártfai Szabó, Óbuda 68–69.

78. 1345. jan. 28. Sopron

Kálmán győri püspök kinyilvánítja, hogy az ő és egyháza minden vára és birtoka, főleg a Rakus nevű vár bevételeit és jövedelmeit növelni óhajtván, az ezen várhoz tartozó hegyeken és földeken szőlővel rendelkezőknek, v. a jövőben újonnan szőlőket telepítőknek jelen oklevelével azt a kegyet adja, hogy a szőlőikből a hegyvámot (iura montana) a püspök várnagyainak ne fizessék nagyobb mértékkel (mensura), mint amivel a Suprun-i polgárok minden évben a püspök tizedszedőinek a tizedet fizetni szokták, és őket egyéb nagyobb terhekkkel se zaklassák. Ezért utasítja Rakus-i várnagyát ennek betartására. Erről függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. Suprunii, VI. f. p. Conv. Pauli, a. d. 1345.

E.: GYMSML. Sopron város. Diplomatarium. 132. (Df. 201 766.) Függőpecsét zöld fonata. Hátlapján más középkori kéztől tárgymegjelölés (quod

ius montanum in Rakusch dari debet iuxta mensuram convenientem huius civitatis Soproniensis).

K.: Sopron vm. I. 183.

R.: Házi, Sopron I/1. 83–84; Bgl. V. 75.

79. 1345. jan. 29.

Bathand fia János mester [Bud]rug megyei [vicecomes], Gelard fia: János és Bal-i Erne szolgabírók előtt megjelent egyrészről Bertalan mester, a Tytul-i egyház kanonoka három szerviensevel: Cely-i Jánossal, Zalunkament-i Jakabbal és Kudmenus (dict.) Istvánnal, másrészről Balázs, János, Kozma, Péter és Fábián, Reg-i nemesek, és a három szerviens az általuk elrabolt kekpeg színű lovat e Reg-i nemeseknek visszaadták, vállalva, hogy a bírót kiengesztelik. Ha a felek valamelyike bármikor is perbe vonná a másikat az ügyben, patvarkodásban marasztaltassék el. D. sab. p. Circumd., a. d. 1345.

E.: Dl. 40 967. (Múz. Ta. Wenzel). Helyenként foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 3 zárópecsétre utaló bevágások.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori (a kiegészítések ebből származnak).

R.: Piti F., Bodrog m. 331.

80. [1345.] jan. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] András erdélyi püspök kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, IV. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 272r. (Df. 292 406.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 78. fol. 387r. (Df. 292 722.)

81. [1345.] jan. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] András erdélyi püspök kérésére engedélyezi, hogy – mivel Mo.-n (regnum Vngarie) Erdélyben (Transsilvane partes), ahol András egyháza van, alig vannak, v. egyáltalán nincsenek pápai közjegyzők, akik az ottani jogi eseteket le tudnák írni és a végrendelkezéseket (votum) nyilvános formába szerkeszteni – a püspök két, általa alkamasnak talált, esküt tett, a szent rendeket még fel nem vett klerikust közjegyzőnek fogadjon. D. Avinione, IV. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 78. fol. 474r-v. (Df. 292 722.)

82. [1345.] jan. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] annak érdekében, hogy a kereszténység határain, a tatárok és más hitetlenek közelében fekvő, Szt. Mihály arkangyal tiszteletére alapított erdélyi egyházba a hívők elzarándokoljanak, minden meggyóntnak, akik Szt. Mihály, a felszentelés és Nagycsütörtök (Cena d.) ünnepén a [székes]egyházat évente meglátogatják, alkalmanként 1 év és 40 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, IV. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 79. fol. 150r. (Df. 292 723.)

K.: Theiner I. 679. (ASV. Reg. Clementis VI. anno III. Vol. 2. fol. 343. alapján.); ZW. II. 23; Densușianu I/1. 695.

R.: Erdélyi okm. III. 241. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 222.

83. [1345.] jan. 30.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 8. szám) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: az ifjú Mihály mestert, akivel Leztemer-i Domokos fia: Donch királyi ember a Borsod, Abauyuar, Sarus, Scepus, Zemplyn, Vngh, Beregh és Zabouch megyében lakó nemesektől, nem nemesektől, s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől, főleg a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanjától, Jakab Cassa-i plébánostól, a Cassa-i bírótól, esküdtektől és polgároktól, a Cassa-i domonkos rendi kolostor testvéreitől, a Lelez-i préposttól és konventjétől, Nogmihal birtok és a hozzá tartozó falvak szomszédaitól, az Wngh megyei vicecomes-től és a 4 szolgabírótól a törvényszéken (in sede ipsorum iudiciaria), s legfőképp bizonyos koros (annosus) nemesektől – akik azt állították: emlékeznek [IV.] Béla király (H) halála napjára, [IV.] László királynak mind a [II.] Ottokár cseh (Bo) király elleni, mind a Hood mezőn levő seregében a mondott Nogmihal-i nemesek elődeivel együtt a királyi Szent Koronát szolgálva jelen voltak, és tudják, hogy e Nogmihal-i nemesek avus-ai [III.] András király curia-jában királyi honor-okkal voltak megadományozva – nyilvánosan és titokban megtudták, hogy Nogmihaluara vár és Nogmihal birtok a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Giurkehege hegy Zemplyn és Vngh megyében régtől fogva (ab avo et prothavo) ezen Nogmihal-i nemesek örökjoga háborítatlanul (absque quescione). D. in domin. Exurge, a. d. supradict. [1345.]

E.: Dl. 85 259. (Sztáray cs. lt. 49.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Laurencio et Michaeli filiis Andree, Ladislao filio Jakou, Emerico filio Andree filii Jakou, Johanne et Erney filiis alterius Jakou nobilibus de Nogmihal...), valamint kerek zárópecsét töredékei. Más középkori kéztől: Gyerkehegye.

K.: Sztáray I. 183–185.

Ford.: Mezey, Szöveggyűjt. 117–118.

84. [1345.] jan. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] András királynak (Si): az ő és felesége, Johanna királynő (Si) iránti atyai törődés és kedvezés arra ösztökéli, hogy honor-jukat és üdvüket előmozdítsa. Mivel a minap tudomására jutott, mindezeket szerfelett érintő ügyekről a távolság miatt nem tud személyesen beszélni velük, ezért hozzájuk küldi nunciusként Vilmos (Guillelmus) Chartres-i (Carnotensis) püspököt, akinek mondandóját András úgy hallgassa és fogadja meg, mintha maga a pápa szólna hozzá. D. Avinione, III. Kal. Febr., [pápasága] 3. évében. [1345.] Hasonlóan Johanna királynőnek. D. ut supra.

K.: Fraknoi V., TT. 1892. 388–389. (ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 204. ep. 756–757. alapján.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 25; Áldásy 13; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1449. szám.

85. [1345.] jan. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Vilmos Chartres-i püspöknek: tudomására jutott, hogy András és Johanna számos, itt megnevezett udvari embere a király és a királynő között folyton viszályt szítanak, az országnak ezzel kárt okozva. A pápa ezen állapot megszüntetése érdekében meghagyja a püspöknek, hogy nevezetteket idézze maga elé és szólítsa fel őket, hogy hagyják el a királyi udvart, s ha ezt vonakodnak megtenni, közösítse ki őket és birtokaikat vesse interdictum alá. A királyt és a királynőt pedig intse meg a pápa nevében. D. Avinione, III. Kal. Febr. [pápaságának] 3. évében. [1345.]

R.: Áldásy A., TT. 1894. 25; Áldásy 13; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1432. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 201. ep. 751. alapján.)

86. 1345. jan. 30.

[VI. Kelemen pápa] Aymericus kardinális papnak, az apostoli szék nápolyi (Si) legátusának: vonja vissza mindazon rendelkezéseket, ill. elidegenítéseket és adományokat, amiket Róbert király (Si) halála után Johanna királynő hozott, ill. tett. Ugyanígy Vilmos Chartres-i püspöknek, az apostoli szék nunciusaként.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1441. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 200v. ep. 746–747. alapján, e dátummal.)

87. 13[4]5. jan. 31. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy azon pert, amit színe előtt Zelemer-i Mihály fia: Mihály mester jan. 20-án (quind. Epiph. d.) birtokosztály ügyében viselt Bereck (Brykcus) fia: János ellenében (akinek nevében Pongrác fia: János jelent meg a váradi káptalan ügyvédvalló levelével) [Drugeth] Vilmos (Wyllermus) néhai nádor oklevelének megfelelően – amellyel Vilmos nádor királyi parancsból ezen Bereck fia Leukus fiai: Péter és Benedek zsenge kora (tenera etas) miatt, tekintve, hogy Bereck fia: János mester azt állította róluk, hogy a birtokosztály ügyében feleletet adni nélkülük nem tud, a pert az akkori jan. 20-ról annak 11. évfordulójára, vagyis a mostani jan. 20-ra (quind. Epiph. d. tunc transactis ad 11. revolucionem annualem videlicet ad presens quind. Epiph. d.) halasztotta el –, tekintve, hogy Bereck fia Leukus fia: Benedek a nádor számára még mindig kiskorúnak tűnt, Benedek frater-e: a szintén kiskorú Péter a tengerentúlon (partes Transmarine) tanult (in studio litterali existebat), János mester képviselője azt állította, hogy jelenlétük és tanácsuk nélkül az ő ura az ügyben jelenleg sem tud feleletet adni, Leukus fiai pedig még nem érték el azt a kort, hogy megfelelően választ adhassanak a maguk érdekében, febr. 9. harmadik évfordulójára (ad 3. revolucionem annualem oct. Purif. Marie nunc venturarum) halasztja el választadásra, úgy, hogy onnan a felek semmilyen okból (kivéve a nádor akaratából) nem halaszthatják tovább a pert. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 13[4]5.

E.: Győri Egyházmegyei Lt. Győri püspökség. Holdházy-hagyaték. (Df. 272 938.) Hátlapján kerek zárópecsét körvonala. OL-adatbázis és hátlapi újkori feljegyzés szerint is 1345. évi oklevél.

88. 1345. febr. 1. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt (nostre iudiciarie auctoritatis conspectum) Magyar (dict.) Pál mester (strenuus et nobilis vir) Gymus-i várnagy bemutatta a bácsi káptalan privilegiális oklevelét – melyben Demeter fia: István, Bulyar fia: Mihály, Lőrinc fiai: Gergely és Pethe, Gergely fia: András (mindannyian Harazth nembeli Tarnuk-i nemesek) a Budrug megyei, Tycia folyó melletti Felsewadryan birtokot eladták Pál mesternek (l. 21. szám) –, amit kérésére Pál comes függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelében átír. D. in Wysegrad, in vig. Purif. virg. glor., a. d. 1345.

E.: Dl. 3736. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 28. 12.) Hátlapján más középkori kéztől: super possessione Fuladryan. Doborpajzs alakú függőpecsét és sárga fonata.

89. 1345. febr. 2.

A fehérvári (Alba) Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje előtt megjelent egyrésről Tobercuk-i Zul besenyő fia Domokos leánya, András fia Miklós felesége: Ágota (akinek személyéről Bereck szentágotai – S. Agatha – plébános biztosította a káptalant), másrésről ue. Domokos fia: István, és Ágota elmondta, hogy ő a Tegue nevű szolgáját, aki fogott nemes bírók elrendezésének megfelelően jutott neki, frater-ének: Istvánnak és örököseinek mind rokonság okán, mind 15 széles bécsi dénárért (el)adta, nem lévén ellentmondó. D. in fe. Purif. virg. glor., a. d. 1345.

E.: 1. SNA. Révay cs. lt. S. S. 1. 8. (Df. 260 575.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Thobercuk névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

2. Uo. Div. fam. 1351. (Df. 280 499.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala. Eltérő névalakja: Zwl.

K.: Hunyadi, Hospitallers 308.

90. 1345. febr. 3. Visegrád

[L.] Lajos király (H) a Scepis-i [!] káptalannak. Mivel az egyházak pereit a késedelmes idézések miatt veszélyben vannak, megparancsolja, hogy amikor és ahányszor jelen oklevél kiadásának napjától 1 évig a Jazow-i prépost és konvent, v. képviselőik és officialis-aik felkeresik a káptalant idézésekre, tudományvételekre, tilalmazásokra, birtokok bejárására és visszavételére, határjel-emelésekre, és más, az ország szokása szerinti ügyekre, küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Benye-i Zor (dict.) Péter v. frater-e: János v. Mihály fia: Beke v. Peder-i Balázs fia: János v. Weyche-i Kuchkud királyi emberek valamelyike ezeket végezze el a jog rendje szerint, majd minden esetben tegyenek a királynak jelentést. D. in Wyssesgrad, f. V. p. Exurge, a. d. 1345.

Á.: a 121. számú oklevélben.

91. 1345. febr. 6.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Jemnik-i Simon fia: Miklós mester a maga és felesége: Margit nevében érvénytelenített minden olyan tudományvevő, kötelezvény-, bírság-, idéző- és egyéb levelet, amik eddig az érdekükben Jazurmegy-i Vak (Cecus) Mihály fia: Péter ellenében bármikor is kibocsátásra kerültek, Pétert és leszármazottait pedig bármely eddigi jogtalanság és per ügyében nyugtatta. D. die domin. p. Purif. Marie, a. d. 1345.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. I. 5. 3. 11. (Df. 272 381.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

92. 1345. febr. 6.

A pozsonyi káptalan előtt a Chollokuz-i Ouga-i Péter fia: Fakou mester az örökjogú leszármazással (*successio hereditaria*) és a frater-ével: Anduch-al való osztállyal neki jutott szolgálkat (*homines nexibus servitutis*), ti. Suchma fia: Pált, valamint annak fiait: Mihályt és Miklóst a feleségeikkel és mindkét nemű gyermekeikkel együtt a saját és elődei lelke üdvéért felszabadította, örök szabadságot adva nekik. Erről (*manumissio*) kérésére a káptalan függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki a felszabadítottaknak. D. in domin. Esto mihi, a. d. Nat. 1345. Arenga.

Á.: a 732. számú oklevélben.

93. 1345. febr. 8.

A váradi káptalan előtt az erdélyi Cheel fia Dániel fia: Mihály comes megvallosta, hogy mivel férfiörökösei meghaltak, leányai iránti szeretetből az erdélyi Fehér megyében levő minden birtokát és birtokrészét – Spreng, Drasow, Demeturpataka, Vinchench, más néven Rohundorph (ezeket nagyapja: Cheel szerezte egykor), Guga, más néven Vengherskyrh, Chatha, más néven Byruun, Sahteluke, más néven Benchench, Veresegehaz, Geregurfaya (ezeket apja: Dániel vásárolta), Renghelkyrh birtok fele (amit ő maga és frater-e: Miklós vásárolt Alard fia: Alaard-tól) – az ezekben levő egyházak kegyúri jogai-
val, malomhelyekkel, szántóföldekkel, erdőkkel, vizekkel, halászóhelyekkel, rétekkel, berkekkel és más haszonvételeikkel régi határaik alatt leányainak: Klárának, Katalinnak, Erzsébetnek, Margitnak, Anych-nak, Ágotának és Ilonának (akiknek az ország szokása szerint a leánynegyed is jár e birtokokban) és örököseiknek adta, megtartva azonban magának élete végéig e birtokok tulajdonjogát (*dominium*), halála után viszont az teljes joggal a leányainak jut, akiket kér, hogy amíg élnek, mind az ő, mind apja és elődei lelke üdvéért folyamatosan emlékmiséket (*commemoracio*) tartsanak. Ha Mihály esetleg még nemzene fiút v. fiakat, e birtokok a fiának v. fiainak jussanak a természetjog szerint, örökjogú leszármazás címén, per nélkül (*sine quescione*). Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. f. III. an. diem Cynerum, a. d. 1345., amikor Bethrand [!] kardinális prépost, László mester olvasó-, Gergely mester ör-, Fülöp mester éneklőkanonok. Arenga.

E.: Dl. 3751. (Erdélyi fisc. lt. 12. 29.) Hátlapján más középkori kéztől német, ill. latin nyelvű (Gvga alio nomen [!] Wingart vendicio) feljegyzések. Függőpecsét és lila fonata. Alul chirographált (ABC).

Má.: Lendvay Márton királyi levéltáros, 1788. dec. 10. Ue. jelzet alatt.

K.: ZW. II. 23–24; AO. IV. 483–484.

R.: F. XI. 472–473; Erdélyi okm. III. 242. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 223–224.

94. 1345. febr. 9.

Az egri káptalan előtt Miklós néhai olvasókanonok leánytestvére (soror uterina), Bálint özvegye: Katha, a fia: János és Zumula-i Tamás fia: Miklós a felesége: Chala (ezen Katha leánya) nevében előadták Beel-i István és Baby-i Domokos Bursud-i szolgabírók jelenlétében (akik a maguk, a comes és a másik 2 szolgabíró nevében voltak épp a káptalannál), hogy Miklós olvasókanonok a Szt. János-egyház Wyuar és Sarus districtus-beli tizedeit Miklós egri püspöktől olykor bizonyos összegért több évre bérbe vette (conduxit), olykor pedig bérlet nélkül kezelte (sine conduccione procuravit), s a püspöknek és egyházának több évre nagy pénzösszeggel adós maradt, ezért Katha-ék mind Miklós, mind pedig a saját, frater-eik és szüleik lelke üdvéért a Bursud megyei Mathywsfelde, más néven Kysorl nevű örökbirtokukat minden haszonvéttel a Szt. János-egyháznak, ti. annak mindenkori püspökének adták, semmiféle tulajdonjogot abban maguknak meg nem tartva. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki Miklós prépost, János olvasó-, János örkanonok, János Bursud-i, Dávid Zobolch-i, János Patha-i, Péter Hewes-i, Domokos Bursua-i és Beregh-i, András Wyuar-i, János Zemlen-i, Miklós Pankatha-i főesperesek jelenlétében. D. in oct. Purif. B. virg., a. d. 1345., amikor [I.] Lajos király (H), Csanád esztergomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, Miklós egri püspök.

E.: HML. Egri érsekség gazdasági lt. 844. I. NN. 356. (Df. 210 770.) Hátlapján későbbi kezektől: Super possessione Kysarl, alio nomine Mathywsfewlde. Függőpecsétre utaló bevágások. Alul chirographált (ABC).

95. 1345. febr. 9.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Miklós fia: János Barcha-i nemes a maga és frater-e: Mykow nevében előadta, hogy a Wyuar megyei Perey-i Myke fia: László az ő Perey-i birtokrészeit el akarja adni, ezért Lászlót és más vérrokonait (affines et consanguinei) tilalmazta attól, hogy e birtokrészeket eladják, elcseréljék, zálogba adják, v. bármi módon elidegenítsék, továbbá minden, bár-

mely helyzetű és állapotú embert attól, hogy az ő joguk sérelmére e birtokrészeket elfoglalva azokba bemenjenek. D. die Cinerum, a. d. 1345.

E.: Dl. 83 240. (Bárczay cs. lt. 19. 8.) Hátlapján azonos (...pro Mykow et Johanne filiis Nicolai de Barcha) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét nyoma.

96. 1345. febr. 11. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Péter fia: Lukács a maga és fiai: Zomur (dict.) István, György, Antal, Demeter és János, valamint Pál fiai: Jakab, András, Péter és György nevében, továbbá Miklós fia: Miklós (Rykolph mester famulus-a az ura nevében), hogy Lukács a fiaival és Pál fiaival a Luchka és Herencher nevű Sarus megyei birtokaikat Lukács, István és Pál fia: András fejének megváltásáért (redemptio capitum) a Scepus-i (Á. 2.: Sepus) Szt. Márton-egyház káptalanja privilegiális oklevelével cserébe adták Rykolph mesternek és fiának: Lászlónak azok Wernelwagasa nevű birtoka feléért, s ezekbe a felek törvényesen be akarnak menni. Ezért az uralkodó utasítja a váci káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zygra-i Myke fia: Máté v. Chendi-i Mihály fia: László v. Troychan-i Theodor v. Kwak-i Isep fia: János v. Seth-i János fia: [Á. 2.: Miklós] királyi emberek valamelyike a szomszédok összehívásával először Luchka és Herenchar birtokokat iktassa Rykolph (Á. 2.: Rykalph) mesternek és fiának: Lászlónak, majd Wernelwagasa birtok felét Lukácsnak, a fiainak és Pál fiainak a mondott káptalani oklevélnek megfelelően, és őket ezekbe az ország szokása szerint nyilvánosan vezesse be (introducere), ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg a királyi jelenlét elé a felek ellenében, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad (Á. 2.: Wysegrad), f. VI. an. Invocavit, a. d. 1345.

Á. 1-2.: a 136. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 488–489. (Á.-ban.)

97. 1345. febr. 11. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a Jazow-i konventnek. Mivel az egyházak perei a késedelmes idézések miatt veszélyben vannak, megparancsolja, hogy amikor és ahányszor jelen oklevél kiadásának napjától 1 évig Miklós egri püspök és káptalanja, v. képviselőik és officialis-aik felkeresik a konventet idézésekre, tudományvételekre és tilalmazásokra, küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Belse-i Chyte fia: Péter v. Ondurnuk-i Ugrin fia: Miklós v. Kuch-i Lodomér fia: Vche v. Zomulia-i Miklós fia: Tamás v. Kuch-i János fia: Mihály királyi emberek valamelyike ezeket végezze el a jog rendje szerint, a

konvent pedig minden esetben tegyen a királynak jelentést. D. in Wysegrad, f. VI. an. Invocavit, a. d. 1345.

Á.: a 130. számú oklevélben.

R.: Sugár 124.

98. [1345.] febr. 12. Ar[d]ó falu

[Maro]chuk mester Bereg megyei vicecomes-e: ..... és a négy szolgabíró jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 12. szám) [ki-küldték embereiket], akik megtudták, hogy a Zemleyn és Vngh megyei Nogmihalwara vár, Nogmihal birtok és a hozzá tartozó más birtokok, valamint Gywrkehege hegy régtől fogva (ab avo et prothavo) a Nogmihal-i nemesek örökjoga háborítatlanul (sine quescione). D. in villa Or[d]ou, sab. an. Invocavit, a. d. supradict. [1345.]

E.: Dl. 85 260. (Sztáray cs. lt. 50.) Hiányos papír. Előlapján 2 kerek hátlapli zárópecsét átütő körvonala és hártvaszalagja látszik.

R.: Neumann T., Bereg m. 26. szám.

99. 1345. febr. 12. Kálló

Dávid mester Zobolch-i főesperes tudatja, hogy az ő emberével Mihály, a Zokol-i egyház rector-a megidézte színe elé febr. 12-re (sab. p. diem Cinerum) Jakab Zokol-i scholaris-t. Akkor a felek megjelentek, és kérésükre a főesperes a pert febr. 19-re (oct. datarum presencium) halasztotta el, a közbeni megegyezés lehetőségével. D. in Kallo, die et termino prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 331. (Kállay cs. lt. 1300. 729.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 789. szám; Bónis, SZR. 1016. szám.

100. 1345. febr. 13.

Az egri káptalan Boxa nembeli Detric fia: István mester (a maga és néhai frater-e, Miklós fiának: Péternek a nevében előadott) kérésére függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelében átírja saját, 1324. dec. 7-én kelt zárt oklevelét (l. *Anjou-oklt. VIII. 534. szám*) Miklós prépost, János olvasó-, János örkanonok, János borsodi, Dávid Zaboucz-i, János Patha-i, Péter Hewes-i, Domokos Borswa-i és beregi, András Zemlen-i, Miklós Pankatha-i főesperesek jelenlétében. D. in domin. Invocavit, a. d. 1345., amikor [I.] Lajos király (H), Csánád esztegomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, N. [Miklós] egri püspök.

Á.: 1. Pálóczi László országbíró, 1466. jún. 3. Dl. 81 609. (Zichy cs. zsélyi lt. 217. E. 40.)
2. Á. 1. > I. Mátyás király, 1469. márc. 5. ŠA. Poprad. Bártfa város lt. 1774. (Df. 250 509.) Eltérő névalakjai: Zaboch, Zemplén.
K.: Z. X. 375–376. (Á. 1. alapján, Á.-ban.)

101. 1345. febr. 14.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja előtt Jak-i Péter fia Pál özvegye, Zelezte-i Konrád fia Miklós leánya: Erzsébet nemes asszony Gergely fia: Sandur-t, ue. Gergely fia Miklós fiait: Pétert, Istvánt és Miklóst, valamint László fia: Istvánt, Jak-i nemeseket, az ő volt férje rokonait és patruelis-eit a Pál birtokaiból neki járó hitbére és jegyajándéka ügyében nyugtatta, mondván, hogy ők elégtételt adtak neki készpénzben az ország szokása szerinti birtokbecslés után. D. f. II. p. Invocavit, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 968. (Múz. Ta.) Hátlapján kerek pecsét halvány körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: Bgl. V. 75–76.

102. 1345. febr. 14.

A zalai Szt. Adorján-monostor konventje előtt Beke mester – Miklós, egész Sclauonia bánja notarius-a az ura nevében – tiltakozott, hogy Rathk-i Gergely fia: Gál (Gaal ~ Gal) a Miklós bán birtokával szomszédos Rathk nevű birtokát v. annak egy részét a bán tudta és beleegyezése nélkül eladta v. elzálogosította Sagud-i Olivér fia: Péternek, a bán joga sérelmére. Ezért Beke mester Gált a birtok Péternek v. másnak történő eladásától v. elzálogosításától, Pétert és másokat pedig annak megvételétől v. elfoglalásától tilalmazta, mondván, hogy mivel Rathk szomszédos Miklós bán birtokával, a bán azt az ország szokásának megfelelően kész megvásárolni v. zálogba venni. D. f. II. p. Invocavit, a. d. 1345.

E.: Dl. 3752. (NRA. 587. 6.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

103. 1345. febr. 16. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően Gelet fiai: Miklós nádor és János mester febr. 9-én (oct. Purif. B. virg.) viseltek színe előtt Berench-i Keled fia István fiai: Domokos és László ellenében az örökös nélkül elhunyt Apa[y] fia: István birtokainak ügyében, a

királyné parancsából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el. D. in Wissegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 96 254. (Vay cs. berkeszi lt. 238.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2004/1. 12; Vay berkeszi 43. szám.

104. 1345. febr. 16. után

Pál comes országbíró előtt korábbi oklevelének megfelelően 1345. febr. 16-án (oct. diei Cinerum, a. d. 1345.) Demeter mester, a Scepus-i egyház kanonoka János mester Scepus-i prépost nevében annak ügyvédvalló levelével előadta Fellda-i István fiai: Tamás és Miklós ellenében, hogy az Wyuar megyei Fellda és Scebes birtokokat, amik oklevelek erejével a préposthoz és egyházához tartoznak, hatalmaskodva elfoglalták, és a prépostnak e birtokok törvényes visszaszerzését (recaptivacio) javasolták.

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1386. febr. 5. ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. II. 9. 4. 1. 20. (Df. 272 825.)

2. Tá. 1. > Szepesi kápt., 1402. szept. 14. Uo. 9. 4. 1. 29. (Df. 272 834.)
Eltérő névalakja: Felyda.

3. Tá. 1. > Garai Miklós nádor, 1406. ápr. 24. Uo. 9. 4. 1. 32. (Df. 272 837.)

Megj.: Az oklevél eredetileg a címzett jászói konvent válaszlevelében (l. 290. szám) volt átírva. A regeszta a bővebb kivonatot adó Tá. 1. és Tá. 2. alapján készült.

105. 1345. febr. 17.

1344. [!], die XVII. Febr. A velencei tanács határozatai: a Sibenicum-i comes és a város írásban benyújtott panasza alapján a Constantin által a Sibenicum-iaknak okozott zaklatásokról úgy döntöttek, hogy megírják a comes-nek és a városnak, miszerint a tanács elítéli a történeteket, és Velence hívei békés állapotában s jogaiban való megőrzésére törekszik. Ezért Nelipcius comes özvegyéhez: a comitissa-hoz és fiához: János (Yvan) comes-hez hamarosan egy követet küld a tanács, ezen követelésekkel: adjanak elégtételt a károkról; a Constantin comes által újraépített erődöt (fortilicia) teljesen le kell rombolni, mivel a szerződések szerint ott semmiféle erőd nem lehet; vámot (tergovina v. pedagogium) ne szedjenek azoktól, akik áruikkal Sibenicum-ba mennek, ők a szerződéseknek megfelelően szabadon közlekedhessenek.

K.: Ljubić II. 233. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXII. 75.)

106. 1345. febr. 18. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta János fia: Péter – Jakow fia: László mester, András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jakow fiai: János és Endre [! ə: Erne], valamint András fia: Imre személyében –, hogy Nogmichaluara vár Nogmichal birtokkal a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Gurkehege (mindezek Zemlyn és Hung megyékben fekszenek) nevezettek elődei óta (ab avo et protavo) azok örökjogai háborítatlanul (absque quescione aliquali), ami ismeretes minden ottani (ipsius partis) nemesnek és nem nemesnek. Ezért az uralkodó utasítja a Hung megyei comes-t, vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Vyssegrad, f. VI. an. Remin., a. d. 1345.

Á.: a 162. számú oklevélben.

107. 1345. febr. 18.

A budai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró döntéshozó oklevelének és kérésének megfelelően Kerekeghaz-i Gyuke királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Péter mestert, akik febr. 16-án (oct. diei Cynerum) Gyal birtokra mentek a szomszédok jelenlétében – Tyuk (dict.) Tamás mester nem volt ott, mivel őt a házában nem találták és odahívni nem tudták –, régi határai mentén bejárták, és mikor mások birtokaitól elkülönítve Baka özvegyének, most Jenslin budai polgár feleségének: Ilonának iktatni akarták, Tamás mester famulus-a: János az ura nevében Gyal birtokot nem a bejárástól, hanem az iktatástól tilalmazta, ezért Tamás mestert megidézték Ilona ellenében márc. 2-re (ad diem medii Quadr., IV. f.) a királyi jelenlét elé ellentmondása megindokolására. Ezután Pál comes oklevelének megfelelően a szomszédos nemesekkel együtt szemmel megtekintve Gyal birtokot szerfelett terméketlensége miatt az ottani egyházzal együtt 4 ekényire becsülték, habár Ilona képviselője azt állította, a birtok nagyobb, és az egyházat ő akarta felbecsülni. D. VI. f. an. Reminiscere, a. d. 1345.

E.: Dl. 98 549. (Károlyi cs. nemzetségi lt. 42. 40.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések (utóbbi magyar nyelvű), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: Károlyi I. 162–163.

R.: Pest m. 54–55; Bakács, Pest m. 175.

108. 1345. febr. 18.

Az erdélyi káptalan előtt Jakab litteratus, Regun-i Dénes fia: Tamás mester famulus-a az ura nevében tiltakozott, hogy Domokos fia: Miklós Thylegd-i székely és András fia: Péter Patha-i nemes Péter erdélyi alvajda sugallatára (induccio et subordinacio) Tamást az alvajda elé perekbe vonták. Mivel Tamás Péter alvajdát elfogultnak tartotta, kérte, hogy e pereket az erdélyi nemesek elé (ad presenciam universitatis nobilium) halasszák el, de az alvajda az apósa (socer): Miklós és Péter iránti kedvezésből e pereket sem egyszerűen, sem bírsággal (birsagium) nem akarja elhalasztani, hanem Tamást jogtalanul el akarja marasztalni Miklós és Péter ellenében. Ha pedig ezt megteszi, Tamás meg fogja találni annak módját, hogy magának igazságot szerezzen és magát megvédje. D. f. VI. an. Remin., a. d. 1345.

K.: Bánffy I. 124–125. Eszerint E.-je: Erdődy cs. galgóci lt. 95. 10. 3. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés és zárópecsét töredéke.

R.: Erdélyi okm. III. 243. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 224–225.

109. 1345. febr. 18.

A. d. 1345., f. VI. an. Remin. [János] cseh (Bo) király, [I. Lajos] magyar (V) király, [Károly morva] örgróf, a Wroclaw-i és meissenai (Misnensis) püspök részére borban, kenyérben, abrakban, készpénzben és aranyban 182 márka és 3 scotum.

K.: CD. Sil. III. 70; Böhmer, Reg. Imp. 211; Palacky II/2. 258; Wenzel, Dipl. eml. II. 62. (Henricus Pauper, Wroclaw város számtartója könyvéből.)

110. 1345. febr. 19.

Dávid mester Zobolch-i főesperes tudatja, hogy színe előtt febr. 19-én (sab. an. Remin.) Jakab pap, az Opog-i egyház egykori rector-a és Mihály, a Zokol-i egyház rector-a pereskedtek super principale sacerdotis, de mivel az ügy a főesperes ura: a püspök bírósága elé tartozik, ezért Dávid mester a pert ápr. 3-ra (oct. Passce) a püspök elé halasztotta el. D. in Kallo, die et termino prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 332. (Kállay cs. lt. 1300. 730.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 790. szám; Bónis, SZR. 1017. szám.

111. 1345. febr. 20.

A váradí káptalan előtt Vince (Vynchenchys) mester Karazna-i főesperes, András erdélyi püspök Mezes-en kívüli képviselője az ura nevében tiltakozott, miszerint bár a püspök a káptalan korábbi kötelezvénylevelében szereplő pénzüsszeget a rokonainak, Albert fiainak: Mihálynak és Miklósnak átadta azok szüksége miatt, úgy, hogy a mondott oklevélben megadott időpontban azok ezen összeget v. készpénzben visszaadják neki, v. pedig az erdélyi Legen nevű szerzett birtokukat ezen összeg fejében átadják a püspöknek, ám Albert fiai vállalatuk ellenére sem fizették vissza a pénzt és a birtokot sem örökítették át a püspöknek. D. in domin. Remin., a. d. 1345.

E.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 129. (Beke 1. 116.) (Df. 277 304.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét töredéke.

K.: F. IX/1. 314–315; Doc. Trans. IV. 637. (facs.-vel)

R.: Beke A., TT. 1889. 755; Erdélyi okm. III. 244. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 225.

112. [1345.] febr. 20.

A váradí káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 9. szám) Domokos fia: Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát: Bálint mestert, akik a Byhor, Külső-Szolnok (Zolnuk Exterior), Zothmar, Vgacha és Zaboch megyében lakó nemesektől, nem nemesektől, papoktól, klerikusoktól, és más, bármiféle helyzetű és állapotú emberek-től, főleg Zothmar városban az idősebb (senior) és ifjabb polgároktól, valamint az ottani Szt. Ferenc-rendi minorita testvérektől – akik közül a legidősebb azt állította, hogy a Mo.-t (H) megtámadó tatárok bejövetele előtt a Nogmihal birtokon alapított Boldogságos Szűz-egyházban aug. 15-én (in die Ass. B. virg.) misézett, és abban az időben a mondott Nogmihal-i nemesek elődei már Nogmihal birtok és tartozékai teljes tulajdonában voltak – nyíltan és titokban megtudták, hogy Nogmihalwara vár és Nogmihal birtok a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Gyurkehege (dict.) hegy Zemlyn és Vngh megyében ezen Nogmihal-i nemesek elődei óta leszármazás jogán azok örökjoga háborítatlanul (sine malicia quescionis). D. in domin. Remin., a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 85 262. (Sztáray cs. lt. 51.) Hátlapján azonos (...pro magistro Ladislao filio Jakow, Michaele et Laurencio filiis Andree, Johanne et Erne filiis alterius Jakow et Emerico filio Andree, nobilibus de Nogmyhal super facto castri Nogmyhalvara...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 315–317; Sztáray I. 185.

113. [1345.] febr. 20.

János prépost és a váradelőhegyi Szt. István-monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 15. szám) Bwnye-i Lőrinc királyi emberrel kiküldték tanúságul monostoruk őrserzetését: László testvért, akik a Byhor, Külső-Szolnok (Zonuk Exterior), Zothmar, Vgacha és Zabolch megyében lakó nemesektől, nem nemesektől, papoktól, klerikusoktól, és más, bármiféle helyzetű és állapotú emberektől, főleg Zothmar városban az idősebb (senior) és ifjabb polgároktól, valamint az ottani Szt. Ferenc-rendi minorita testvérektől – akik közül a legidősebb azt állította, hogy a Mo.-t (H) megtámadó tatárok bejövetele előtt a Nogmihal birtokon alapított Boldogságos Szűz-egyházban aug. 15-én (in die Ass. B. virg.) misézett, és abban az időben a mondott Nogmihal-i nemesek elődei már Nogmihal birtok és tartozékai teljes tulajdonában voltak – nyíltan és titokban megtudták, hogy Nogmihal vár és Nogmihal birtok a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Gerkehege (dict.) hegy Zemlyn és Vng megyében ezen Nogmihal-i nemesek elődei óta leszármazás jogán azok örökjoga háborítatlanul (sine malicia quescionis). D. in domin. Remin., a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 85 261. (Sztáray cs. lt. 50.) Hátlapján azonos (...pro Ladislao filio Jakou de Nogmihal, Ernee et Johanne filiis alterius Jakou, Michaelae et Laurencio filiis Andree ac Emerico filio Andree de eadem Nogmihal...), későbbi középkori (super castro et oppido Naghmihal et monte Gerkehegye) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét nyoma.

K: Sztáray I. 185.

114. 1345. febr. 20.

A vasvári Szt. Mihály-arkangyal-egyház előtt Pál fia: Miklós, Beer-i János fia: István mester famulus-a az Ellews fiai: Mihály és Miklós mesterek és Márton fiai Alsolaak nevű birtokának területén levő, Ollar-i Miklós fia: János-tól vásárolt szőlőjét minden haszonvétellel és teljes joggal eladta Ellews fia: Miklósnak és annak fiának: Jánosnak 6 márka széles bécsi dénárért, minden márkát 10 pensa-val számolva, átadva nekik azon oklevelet is, amivel e szőlőt megvásárolta. D. in domin. Remin., a. d. 1345.

E.: Dl. 68 218. (Kisfaludy cs. id. ág lt. 28.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: Zala I. 424–425.

R.: Bgl. V. 76.

115. 1345. febr. 21.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy Demeter, Dénes, Péter fia: Miklós, Gyurk fia: Miklós és Tamás fia: Benedek, Magas-i nemesek elvitték nekik [I.] Lajos király (H) tudományvételt elrendelő oklevelét (l. 4. szám), amire a szokás szerint (*more consueto*) a káptalan zárt oklevelében válaszolt a királynak. E nemesek kérték a káptalant, hogy a királynak megírt tudományvétel eredményét nyílt oklevélben írják át számukra, amit a káptalan jog szerint (*communi iusticia*) eképp teljesít: Gents-i Book (*dict.*) János királyi emberrel kiküldték tanúságul Gergely mester kanonokot, akik febr. 20-án (*sab. an. Remin.*) nemesektől, nem nemesektől, egyháziaktól, világiaktól, a megye (provincia) idősebb és fiatalabb embereitől, főleg Demeterék szomszédaitól nyíltan és titokban megtudták, hogy e Magas-i nemesek az ország valódi nemesei (*veri nobiles regni et de stirpe ac progenie verorum nobilium*) és Magas az elődeik óta (*ab avis et proavis*) örökjogon őket illeti. D. f. II. p. *Remin.*, a. d. 1345.

Má.: VAML. Magosy cs. lt. (Df. 288 601.) Újkori.

116. [1345.] febr. 21.

A zágrábi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 30. szám) kiküldték tanúságul *prebendarius*-ukat: Istvánt, a Szt. Imre-egyház papját, akivel Jakab *frater-e*: Pethon királyi ember Zabok birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárta, ahol szükséges volt, új határjeleket emelve, és mások birtokaitól elkülönítve Jalsouch-al, Prossenik-el, Iwrowch-al és más, Zabok-hoz tartozó haszonvételekkel iktatta Nuzlin fia: Péternek és örököseinek, nem lévén ellentmondó. Hj.: Gredicha; erdőben keresztrel jelölt fák; kis Crapina; Wrba folyónál keresztrel jelölt fák; kis Crapina; Kalistha; út; Hlum nevű hegy; út; nagy Crapina; Tul fa; keresztrel jelölt nagy Tul fa; keresztrel jelölt Tul fák; 2 völgy között kis hegy; hegy csúcsa; Berch; keresztrel jelölt, föld-határjellel körülvett Cher fa; dombok; berch; szőlők; keresztrel jelölt Tul fa; ue. Berch; keresztrel jelölt két Tul fa egy nagy út mellett; Kosstelina víz; keresztrel jelölt Tul fa ezen víz túloldalán; keresztrel jelölt fák; hegy; egy magasabb hegy Clopche közelében; Berch; keresztrel jelölt fák; kis hegy; Alsó és Felső Proscenik; keresztrel jelölt fák; Proscenik víz; Berch; hegy csúcsa; ue. Berch; kis hegynél keresztrel jelölt fák; Theme víznél keresztrel jelölt Tul fa; keresztrel jelölt Tul fa; hegy; hegy csúcsán keresztrel jelölt, föld-határjellel körülvett Tul fa; Berch; Ples nevű hegy; ue. Berch; Medrieckowech caput-ja; Berch; Gredicha. D. f. III. p. *Remin.*, a. supradict. [1345.]

Á.: a 122. számú oklevélben.

117. [13]45. febr. 22. Visegrád

[Miklós nádor], a kunok bírása tudatja, hogy Warad falvi Gyano és Scenthendre-i [hátlap: Pertold fia:] Jakab királyi jobbágyok elpanaszolták a királynénak, hogy [Miklós és] Pál febr. 19-én (sab. prox. preterito) Jakab 3 és [Gyano] 1 lovát elvették, majd Heem fia Pál fia: János [mester Gyano-val] megegyezve a lovát abrakért (pro una garleta pabuli) neki visszaadta. A királyné az ügyet a nádor bíróságához [küldte át] febr. 22-re ([f. III.] p. Remin.), ahol Gyano és Jakab megismételték állításukat, mire János azt felelte, hogy a rablók: Miklós és Pál [az ő] gyalogosai (pedites seu .....), de nem közösködik velük (aliquod commune cum eisdem non haberet), és a vádban ártatlan. Mivel Gyano [és Jakab] azt mondták, keresetüket (accio) János ellenében sem ....., sem tanúállítással nem tudják bizonyítani, a nádor [az ország vele ítélkező] nemeseivel úgy határozott, hogy János febr. 26-án ([hátlap: sab. an. Oc]uli prox. ventura) vele együtt 6 emberrel [tegyen le esküt] arról, hogy Gyano és Jakab vádjában ártatlan. D. in Wysegrad, f. III. prenotata, [a. d. 13]45.

E.: Dl. 103 267. (Ismeretlen proveniencia.) Papír, aminek bal harmada hiányzik. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Heym névalakkal), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Bgl. V. 76–77.

118. [1345.] febr. 23.

A győri káptalan jelenti Erzsébet királynénak (H), hogy levelének megfelelően (l. 35. szám) kiküldték Gábor komáromi (Kamarnyensis) főesperest, aki febr. 17-én (f. V. p. oct. diei Cynerum) Ygkew-re ment, ahol István mester vasvári és Supron-i comes a nemesek universitas-ának congregacio-t tartott. A főesperes a királyné (vestra benignitas ~ serenitas ~ pietas ~ sublimitas) okleveleit – egyet a Kewesd-i vám ügyében, egy védlevelet (proteccionalis) és egy zártat – bemutatva Istvánnak, és kérte, hogy azokat elolvasva adjon neki választ. Másnap István mester azonban azt mondta Gábornak, hogy majd személyesen ő válaszol úrnője (domina sua), a királyné leveleire, amiket megtartott magának. D. f. IV. p. Remin., a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 3747. (NRA. 1590. 26.) Hátlapján más középkori kéztől: Kwesd, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: F. IX/1. 324–326; Bgl. V. 78.

119. 1345. febr. 24. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kéri a váradi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zyuth-i András fia: Mihály v. Anyarch-i János fia:

Péter v. Baka-i Mihály nádori emberek valamelyike idézze meg Suran-i Tamás fia: Jánost és annak fiát: Tamást a nádor elé Warda-i László fia: János ellenében, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, in fe. Mathye ap., a. d. 1345.

Á.: a 260. számú oklevélben.

K.: Z. II. 150. (Á.-ban)

R.: Z. VII/1. 104; Doc. Trans. IV. 226.

120. 13[4]5. febr. 24. Visegrád

Miklós nádornak (H), a kunok bírójának elmondta Chahal-i Péter fia: János mester, hogy azon vámrészt, amit neki a királyi ember Miklós fia: Pál Berue birtokon levő részén iktatott, Pál hatalmaskodva elvette tőle és az iktatás óta a vámot magának szedeti be. Ezért a nádor kéri a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Rofy-i Péter v. Tykud-i Domokos fia: Mihály v. Vra-i János nádori emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, in fe. Mathye, a. d. 13[4]5.

Á.: a 281. számú oklevélben.

Megj.: A dátumnál hiányos. OL-adatbázis szerint 1345. évi oklevél.

121. 1345. febr. 24.

A Scepis-i [!] káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 90. szám) Balázs fia: János királyi emberrel kiküldték tanúságul Jánost, az olasz (villa Latina) ispotályos-egyház rector-át a Jazow-i egyház Rodnok és Myhluk nevű birtokai határainak bejárására és tilalmazására. Ők febr. 11-én és 12-én (f. VI. p. diem Cinerum et sab. subsequenti) a szomszédok jelenlétében [IV.] Béla király privilégiumának megfelelően ([1264. márc. 12.], *l. Reg. Arp. 1398. szám*) a határokat ellentmondó nélkül bejárták – Yda folyó caput-ja; Gezd (wlgariter dict.) hegy; Arangespatak patak; hely, ahol két patak 2 hegy között találkozik; út; mészkő; völgy; másik völgy; Rodnok patak; árok; hegy; Zekereswelg völgy caput-jánál 4 föld-határjel, ebből kettő a Jazow-i egyházé, kettő Zekeres falué –, majd a szomszédokat e birtokok elfoglalásától és a mondott határokon belül levő hasznok elvételétől tilalmazták. D. f. V. an. Oculi, a. d. 1345.

E.: SNA. Jászói prépostság mlt. 24. (Df. 232 787.) Hátlapján azonos (...pro Paulo preposito ecclesie de Jazow...) és újkori kéztől tárgymegjelölések. Zárópecsét hártaszalagja.

Má.: Jászói konvent, 1782. ápr. 28. Ue. jelzet alatt.

122. 1345. febr. 24.

A zágrábi káptalan 1345. febr. 24-én (a. d. 1345., f. V. an. Oculi) Nuzlin fia: Péter comes kérésére függőpecsétetes oklevelében átírja saját, [I.] Lajos királynak (H) szóló jelentését (l. 116. szám).

Á.: Zágrábi kápt., 1372. okt. 13. > Erdődy Zsigmond dalmát-horvát-szlavón bán, 1636. febr. 15. Dl. 3612. (NRA. 693. 21.)

123. 1345. febr. 25. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon per tárgyalását, aminek korábbi oklevelé szerint febr. 16-án (oct. diei Cynerum) egyrészt a felperes Chytnuk-i Detric fiai: Miklós, János és Péter (Miklós nevében Cholta-i Gál fia: Pál jelent meg a Jazow-i konvent, János és Péter érdekében pedig Tyba fia: Imre a győri káptalan ügyvédvalló levelével), Bubek (dict.) Domokos fiai: István, György, Miklós és Domokos (akik nevében Pál fia: Demeter állt elő a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével), másrészt az alperes Batyz fia Miklós fiai: Jakab és János mesterek (akik érdekében József fia: Chykow jelent meg a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent ügyvédvalló levelével) között a Gumur megyei Berzete és Craznahorka várak, Berzete birtok és az ezekhez tartozó Zalowchaza, Kewrus, Rakuncha, Rudna, Pachchapataka és Huzyureth falvak és birtokok ügyében kellett volna zajlania; továbbá azon per tárgyalását, aminek Batyz fia Miklós fiai, ill. Benedek fiai: János és Péter, és Bekek [!] (dict.) Domokos fiai között szavatolás ügyében kellett volna történnie, a képviselők akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, ha a felek időközben nem tudnak megegyezni. D. in Vyssegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 25 806. (NRA. 1536. 91.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: F. IX/1. 344.

124. 1345. febr. [26. Visegrád]

[I.] [Lajos] király (H) előtt ..... fia: Jakab a Formand nevű hegyen levő szőlőjét, ami nyugat felől Paurl [fia:] ....., Palus fia: Mihály és Péter fia Mihály özvegye, ... felől ..... szabó, kelet felől Frychk mester özvegye szőlőivel szomszédos, Tutheus királyi [ajtonálló]mesternek máj. 1-jéig (usque oct. Georgii) 10 budai [márkáért] elzálogosította. [D. in Vyssegrad, sab.] an. Oculi, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 761. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 242.) Foltos. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei alatt: assecuracio Gelerth panni tonsoris et Petri prepositi claudi. Előlap bal alsó részén: assecur..... ris et Petri claudi prepositi.

K.: Z. II. 151–152. (A kiegészítések innen származnak.)

R.: Z. VII/1. 104.

125. 1345. febr. 26. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy színe előtt ügyvédvalló levelével Zeuke (dict.) Péter Warda-i László fia: János érdekében a Bereg megyei Suran-i Tamás fia: János és annak fia: Tamás ellenében febr. 9-től (oct. Purif. B. virg.) 17 napig várakozott, ők azonban a Lelez-i konvent idézőlevele ellenére nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, így a nádor őket bírságban marasztalja el, ha magukat nem tudják ésszerűen kimenteni. D. in Wysegrad, 18. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 760. (Zichy cs. zsélyi lt. 214. B. 29.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 151.

R.: Z. VII/1. 104.

126. [1345.] febr. 26. Kálló

Miklós és István mesterek, Zabolch-i vicecomes-ek és a négy szolgabíró jelentí [I.] Lajos királynak (H), hogy parancsának megfelelően (l. 71. szám) ketten közülük nemesektől, nem nemesektől és más, bármiféle helyzetű emberektől megtudták, hogy [1344.] szept. 10-én (f. VI. p. Nat. B. virg.) Cantor (dict.) Mihály, Cantor (dict.) Miklós fia: István és Chalanuswada-i János fia: Miklós hatalmaskodva, rabló módjára 3 lovat elvettek Lengel János fiától: Lászlótól annak Wrus nevű falujának határában és famulus-át: Pált életveszélyesen megsebesítették. D. in Kallo, sab. an. Oculi, a. ut supra. [1345.]

E.: Dl. 51 334. (Kállay cs. lt. App. 1300. 10.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 4 zárópecsét töredéke.

Tá.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1349. aug. 22. Dl. 51 530. (Uo. 1300. 913.) Csak évet adva. Eltérő névalakja: Chalaswada [!].

Má.: Tá.-val azonos jelzet alatt, annak alapján, újkori.

R.: Kállay 792. szám; Piti F., Szabolcs m. 362. szám.

127. 1345. febr. 26. Kálló

Pál pap, a Balkan-i egyház rector-a, Zabolch-i alesperes tudatja, hogy ura: Dávid mester főesperes esküt elrendelő (iuramentalis) oklevele szerint Jakab egykori Opog-i [rector] az oltárra 10 garast kellett letegyen egy palástért és egy süvegért, s ha Mihály, a Zokol-i egyház rector-a ezekre esküt tesz, a 10 garast Jakab fizesse ki neki. A kitűzött napon Jakab a főesperes oklevele ellenére megtagadta, hogy a 10 garast az oltárra tegye, s bár Mihály az esküt letette Pál alesperes előtt, Jakab ez után sem fizetett. D. in Kallo, sab. an Oculi, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 333. (Kállay cs. lt. 1300. 731.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredéke.

R.: Kállay 791. szám; Bónis, SZR. 1018. szám. (febr. 25-i dátummal)

128. + 1345. febr. 26.

A nyitrai káptalan 1345. febr. 26-án (anno in presenti, sab. an. Oculi) kiadott privilegiális oklevele szerint egyrészt a Pozsony megyei Magyar-i Farkas fiai: János és Miklós, valamint Tabur fiai: Dávid, Imre és András, másrészt a Pozsony megyei Januk-i Domokos fia: Miklós a káptalan előtt megjelentek, és előbbiek Januk birtokból egy, a Chakan és Wyusar falvak határai között fekvő földrészt, amit hosszú perük során Magyary nevű birtokukhoz kíséreltek csatolni, azon régi határok alatt, ahogy Domokos és annak elődei birtokolták, a béke kedvéért fogott megyei bírók elrendezésével 35 márkáért (minden márkát 10 pensa-val számolva) Miklósnak és örököseinek átadtak, minden haszonvétellel, semmiféle jogot v. tulajdont maguknak és leszármazottaiknak abban meg nem tartva, hanem azokat Miklóstra és leszármazottaira ruházva, azzal a megkötéssel, hogy ha ők v. örököseik Miklóst v. örököseit e földrész ügyében bármikor is megtámadnák, hatalombajban való elbukásban (in succubitu duelli facti potenciales) marasztaltassanak el, ha pedig mások támadnák meg Miklóst v. utódait, Farkas fiai és Tabur fiai szavatolják őket. Azon oklevelek v. privilégiumok, amiket Miklós és örökösei ellenében e Magyar-i nemesek megőriznének, bemutatásuk esetén e földrész ügyében érvénytelenek legyenek.

Tá.: a 476. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 525–526. (Tá.-ban.)

Megj.: Hamis mivoltára l. a tartalmilag átíró oklevelet.

129. 1345. febr. 28. Visegrád

[L.] Lajos királynak (H) elmondta Syffrid testvér, a Gron melletti Szt. Benedek-monostor apátja, hogy Ohay-i Antal és Ohay-i Jakab fia: Péter a hozzájuk

tartozókkal és ue. Jakab fiai: Mihály és István famulus-aival febr. 22-én (f. III. p. Remin.) a monostor és az apát Besseneu nevű Bors megyei birtokára mentek felfegyverkezve, hatalmaskodva, számos ottani férfit és nőt kegyetlenül megvertek, a Besseneu-i Boldogságos Szűz-egyház papját: Pált és a falu officialis-át: Budor-t ezen egyházba kergették, annak kapuját rájuk akarták törni, összesen 8 ökröt és más jószágokat (pecus) leöltek, az apát, a monostor és az ottani testvérek jogának sérelmére, majd febr. 23-án (alio die scilicet in crastino diei predicti) Besseneu falu közepén megállva a falu népeit megfenyegették, hogy ha a földek művelésére átkelnek az ő szántóikon (aratra), levágják a lábukat. Ezért a király utasítja a nyitrai káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Hynd-i Syke frater-e: Mihály v. Dénes fia: István v. Hynd-i Vrdung (dict.) Iwan királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wissegrad, f. II. p. Oculi, a. d. 1345.

Á.: a 150. számú oklevélben.

K.: Str. III. 556–557. (Á.-ban.)

R.: Str. III. 556.

130. [1345.] febr. 28.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-[monostor konventje] jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 97. szám) Chythe fia: Péter királyi emberrel kiküldték tanúságul tudományvételre Pál papot, akik Abawyuar és Bursud megyékben nemesektől, nem nemesektől, s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől megtudták, hogy Olkemey-i Lukács fia István fia: László az egri káptalan Bursud megyei Buska nevű falvát [1344.] aug. 20. után (p. fe. regis Stephani cuius adveniret revolutio annualis) tönkretette (desolare), számos ottani jobbágyot kegyetlenül megverve elűzött, a káptalannak járó tizedeket hatalmaskodva elszállította, a káptalan jogának nem kis sérelmére. D. f. II. p. Oculi, a. d. supradict. [1345.]

E.: HML. Egri kápt. mlt. (Df. 210 229.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. Újkori.

R.: Sugár 124.

131. 1345. febr. 28.

A Kw-i káptalan előtt megjelent egyrésről Chak nembeli Pows fia Ugrin fia: Miklós mester, másrésről Mihály fia: István comes (Miklós mester compater-e és Wylak nevű városának bírója), és Miklós mester a Bács megyei

Kurpee birtok – ahol Mindenszentek-egyház van és amely birtok kétharmada Alpar-i Pongrác fiaié: Bertalané, Istváné és Demeteré – délnyugati harmadát, amit [IV.] Béla király (H) adományozott elődeinek privilegiális oklevelével (*l. Reg. Arp. 1739. szám*), ezen egyház harmadával és minden haszonvétellel István comes-nek és örököseinek adta (azon hű érdemekért, amiket István comes régtől fogva sok fáradozással és költséggel teljesített neki és apjának: Ugrin mesternek), a szomszédai – Alpar-i Pongrác mondott fiai, Barnabás fia: Gergely és Saffar (dict.) István mester Wysegrad-i várnagy (Tharaniani-i nemesek), Egres-i György fiai: János, Márton és Gergely, Metheuka fia: Péter, Barnabás fia: Gergely, Bereck fia: István (Kurthmym-i nemesek), Ipolit fia: Máté, Miklós fia: Péter, ue. Ipolit fia Fülöp fiai: Balázs és Benedek (Zylbachy-i nemesek), Márton fia: Demeter, Illés (Elyas) fia: Tamás, PuztaScemmihal-i Heum fia Miklós fiai: Simon, Tamás és János – beleegyezésével, nem lévén ellentmondó. Erről a felek kérésére a káptalan pecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. f. II. p. Oculi, a. d. 1345., amikor Péter prépost, János olvasó-, Miklós éneklő-, Orbán örkanonok.

E.: Dl. 3753. (NRA. 1711. 8.) Függőpecsét sárga-fehér fonata. Felül chirographált (ABC).

K.: AO. IV. 486–487.

R.: Wertner, Nemzetségek I. 190.

132. 1345. márc. 1.

A fehérvári káptalan előtt Kulked-i Jakab fia Miklós fia: Fudur (dict.) Miklós – Wgal-i Iwanka comes fiai: Pál, Jakab és Miklós mesterek nevében Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója ügyvédvalló levelével – bemutatta Miklós nádor (H), a kunok bírása (magnificus baro) oklevelét, mely szerint megjelent előtte egyrészt Iseph fia: Pousa mester Karassow-i comes (magnificus), a fiai (nobiles iuvenes): László, János, István és Balázs mesterek nevében pedig Heym fia: Péter az Orod-i káptalan nyílt ügyvédvalló levelével, másrészt Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester, és előbbiek elmondták, hogy Posa mester és fiai a Symig megyében őket örök- és más jogon illető birtokrészeit (kivéve Zeuleus és Keer birtokokat, valamint a Lyulia ~ Lyulya-n és Torue-n levő két birtokrészt) minden haszonvétellel és az ue. megyei Lyulia ~ Lyulyahegh hegyen levő Szt. László király-egyház v. -monostor kegyúri jogával – ezek egykor Posa mester patrueus frater-éé, az örökös nélkül elhunyt Pouka fia: Jánosé voltak, majd annak halála után Posa és fiai kezére háramlottak, úgy, hogy [I.] Károly király (H) nyílt oklevelével nekik visszaadta (restituit), és a királyi ember a pécsi káptalan tanúsága jelenlétében számukra iktatta –, amikben a távolságuk miatt eddig semmilyen hasznuk v.

census-uk nem volt, Pál mesternek és frater uterinus-ainak: Jakabnak és Miklósnak 100 budai márka forintért elzálogosították (ezt Pál mester fizette ki Pousa-nak és fiainak), úgy, hogy ezeket a fehérvári káptalan előtt 100 márkáért dénárookban febr. 16-án (quind. diei Cynerum) váltsák ki Páléktól, s ha ezt akkor nem teszik, mindezeket a káptalan privilegiális oklevele örökítse át Páléknak, Pousa mester és fiai távollétében is. A kitűzött napon Posa mester és fiai e birtokrészek és a kegyúri jog kiváltására nem jelentek meg a káptalan előtt, nem is küldtek senkit, holott Fudur (dict.) Miklós 6 napig várt rájuk Iwanka fiai nevében. Ezért a káptalan Pousa és fiai kötelezettségvállalásának megfelelően e birtokrészek és a kegyúri jog átörökítéséről Iwanka fiainak függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Miklós mester olvasókanonok keze által, 7. die quind. diei Cynerum, a. d. 1345., amikor Thatamer mester prépost, a királyi aula alkancellárja, János mester éneklő-, János mester örkanonok, István mester dékán. Arenga.

E.: Dl. 100 020. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Lullya 3. 1. 18.) Függőpecsét vörös fonata. Hátlapján későbbi középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések.

133. 1345. márc. 1.

A fehérvári (Alba) Szent István király-ispotályos ház kereszteseinek konventje előtt 1345. márc. 1-jén (a. d. 1345., f. III. an. diem medii Quadr.) Erzsébet nemes asszony, Pezye-i Desew mester özvegye és Merey-i István fia: Jakab mester tiltakoztak, hogy Wgal-i Pál mester állandó pereskedéssel addig gyötörte és fárasztotta őket, hogy a Simig megyei Pezye, Kapureuizaca és Vereswesew birtokokat átörökíttette magának, az ő akarata ellenére. Ők birtokperükben semmilyen segítséget nem kaptak sem a báróktól és főpapoktól, sem az ország nemeseitől, Pál mester pedig Erzsébetet kidobta a saját házából, ahol lakott. Tehát ők nem önszántukból örökíttették át a mondott birtokokat Pál mesternek, hanem nagy szegénységük miatt, amibe Pál mester cselekedete miatt kerültek, és amiatt, hogy az asszonynak ne kelljen mások házaiban laknia. D. die et anno supradictis.

E.: Güssing. Batthyánsches Herrschaftsarchiv 13. 3. 13. (Df. 286 401.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, Desew névalakkal, valamint mandorla alakú zárőpecsét körvonala.

134. 1345. márc. 2. Visegrád

Miklós nádor bizonyítja, hogy döntéshozó oklevele alapján Heem fia Pál fia: János hatodmagával letette az esküt arról, hogy Warad falusi Gyan és

Scenthendre-i Pertold fia: Jakab varga királyi jobbágyoktól lovakat és egy kazal szénát nem raboltatott el.

R.: Pest m. 55. (Ezen dátummal. Eszerint E.-je Körmenden a Himffy-iratok között volt.); Bakács, Pest m. 175.

135. 1345. márc. 2.

Az erdélyi káptalan nyílt, hátlaon megpecsételt, 1345. márc. 2-án (a. d. 1345, in die medii Quadr.) kiadott oklevele szerint színük előtt Pokatelke-i Salamon fia István fia: Miklós a Pokatelke-n levő birtokrésze negyedét minden haszonvétellel 15 márka régi báni dénárért máj. 22-ig (usque oct. Penth.) elzálogosította Miklós fia: Tamásnak, úgy, hogy ha akkor e negyedét nem váltja ki, akkor azt Tamásnak át kell örököteni, Miklós és örökösei pedig Tamást és örököseit szavatolják.

Tá.: Erdélyi kápt., 1347. febr. 20. Dl. 26 370. (KKOL. Cista comitatum. Alba. A. 3.)

K.: AO. IV. 487.

R.: Erdélyi okm. III. 245. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 226.

136. [1345.] márc. 2.

A váci káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy itt ártírt parancslevelének megfelelően (l. 96. szám) kiküldték tanúságul karpapjukat: Benedeket, akivel Theodor királyi ember febr. 16-án (IV. f. p. Invocavit) a szomszédok és más érintettek összehívásával a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja privilegiális oklevelének megfelelően a Sarus megyei Luchka és Herencher ~ Herenchar birtokokat iktatta Rykolph mesternek és fiának: Lászlónak, Wernelwagasa birtok felét pedig Lukácsnak, a fiainak és Pál fiainak, és mindannyiukat a saját birtokukba az ország szokásának megfelelően nyilvánosan bevezette, nem lévén ellentmondó. D. IV. f. videlicet in die medii Quadr., a. d. supradict. [1345.]

E.: Dl. 68 851. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 108.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét nyoma.

Á.: a 224. számú oklevélben. Eltérő névalakja: Sepus.

137. [1345.] márc. 2. Villanova

[VI. Kelemen pápa] István kalocsai választott érseknek (archyelectus): korábban néhai László kalocsai érseknek az akkor üresedésben levő kalocsai egy-

ház kormányzását rezerválta, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mivel a kalocsai egyház László minapi halála miatt üresedésben van, a pápa annak biztosítása érdekében (és ebbe rajta kívül más nem avatkozhat be), hogy ez ne tartson sokáig, és olyan személy kerüljön a kalocsai egyház élére, aki azt jogaiban tudja őrizni és gyarapítani, István veszprémi püspököt a veszprémi egyház vezetése alól felmentve a kalocsai egyházba helyezi át annak érsekévé, és utasítja, hogy annak lelki és világi kormányzását, gondozását és irányítását vegye át és lássa el. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Non. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.] Hasonlóan a kalocsai káptalannak, Kalocsa város és az egyházmegye klérusának és népének, a kalocsai egyház vassalus-ainak és suffraganeus-ainak, valamint [I.] Lajos királynak (V). D. ut. supra.

K.: Theiner I. 680–681.; Vespr. II. 108. (ASV. Reg. Vat. Vol. 167. fol. 57. alapján); Wenzel, Dipl. eml. II. 62–63. (részlet)

138. [1345.] márc. 2. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Galhardus [de Carceribus-nak]: mivel István veszprémi püspököt az üresedésben levő kalocsai egyházba helyezte át annak érsekévé, gondoskodni kívánva – és ebbe a pápán kívül más nem avatkozhat be, mivel már korábban a saját rendelkezése alá vont minden üres v. megüresedő székesegyházat (ecclesia cathedralis) és főpapjaik áthelyezése jogát, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne – a veszprémi egyház irányításáról, hogy az ne legyen hosszú üresedésnek kitéve, és olyan személy kerüljön az élére, aki jogaiban tudja őrizni és gyarapítani, Galhardus csanádi (Cenad) püspököt a csanádi egyház vezetése alól felmentve a veszprémi egyházba helyezi át annak püspökévé, és utasítja, hogy annak lelki és világi kormányzását, gondozását vegye át és lássa el. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Non. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.] Hasonlóan a veszprémi káptalannak, Veszprém város és a veszprémi egyházmegye klérusának és népének, a veszprémi egyház vassalus-ainak (hűen és tisztelettel engedelmeskedjenek Galhardus-nak, a szükséges szolgálatokat és jogokat adják meg neki, különben a püspök által a lázadók ellen hozott ítéleteket a pápa érvényesnek fogja tartani a jóvátételig), az esztergomi érseknek (ezen suffraganeus veszprémi egyházát és annak püspökét: Galhardus-t az egyházmegye kormányzatában és jogai megőrzésében támogassa), valamint [I.] Lajos (Ludovic) királynak (V) (a püspököt és rábízott egyházát kegyesen segítse). D. ut supra.

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 163. fol. 78r. ep. 76. (Df. 292 391.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 79. fol. 441r–442r. (Df. 292 723.)

K.: Theiner I. 679–680; Vespr II. 109. (ASV. Reg. Vat. Vol. 163. fol. 78. alapján)

139. [1345.] márc. 2. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Gergely csanádi választott püspöknek (electus): mivel Galhardus csanádi püspököt a csanádi egyházból az üresedésben levő vespérmi egyházba helyezte át annak püspökévé, gondoskodni kívánva – és ebbe a pápán kívül senki más nem avatkozhat be, mivel már korábban a saját rendelkezése alá vont minden üres v. megüresedő székesegyházat e téren, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik – a csanádi egyház irányításáról, hogy az ne legyen hosszú üresedésnek kitéve, és kerüljön az élére, aki azt tudja jogaiban őrizni és gyarapítani, Gergely császmái (zágrábi egyházmegye) prépostot csanádi püspökké nevezi ki, rábízva a csanádi egyház lelki és világi kormányzását, gondozását és irányítását. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Non. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.] Hasonlóan a csanádi káptalannak, Csanád város és a csanádi egyházmegye klérusának és népének, a csanádi egyházmegye vassalus-ainak (hűen és tisztelettel engedelmeskedjenek az Gergelynek, a szükséges szolgálatokat és jogokat adják meg neki, különben a Gergely által a lázadók ellen hozott ítéleteket a pápa érvényesnek fogja tartani a jóvátételig), a kalocsai érseknek (a neki metropolitai jogon alávetett csanádi egyházat és annak választott püspökét az egyházmegye kormányzatában és jogai megőrzésében támogassa), valamint [I.] Lajos királynak (V) (Gergelyt és rábízott egyházat kegyesen segítse annak jogai és javai gyarapításában). D. ut supra.

Reg.: 1. ASV. Reg. Aven. Vol. 79. fol. 439v–440v. (Df. 292 723.)

2. ASV. Reg. Vat. Vol. 163. fol. 77r–78r. (Df. 292 391.) (Non. Mart. dátummal)

K.: Theiner I. 681–682; F. IX/1. 290–291. (Mindkettő Non. Mart. dátummal)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 228–229. (márc. 7-i dátummal)

Megj.: Tekintve, hogy Galhardus és István kinevezésének bullái is márc. 2-án keltek, a Non. Mart. (márc. 7.) dátumverzió vélhetően a registrator másolási hibájából keletkezett; l. még a 146. számú oklevelet.

140. 1345. márc. 3. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt János mester Borsad-i főesperes, Miklós egri püspök lelkiekben általános vikáriusa a maga és az egri káptalan nevében bemutatta Pál comes országbíró privilegiális oklevelét (1338. máj. 16., *l. Anjou-oklt. XXII. 253. szám*), amit kérésére az uralkodó, mivel a privilegium jog szerint került kibocsátásra, pecsétjével megerősített nyílt oklevelében átír. D. in Wysegrad, f. V. an. Letare, a. d. 1345.

E.: HML. Egri kápt. mlt. 641. 17. 4. 1. 8. (Df. 210 563.) Hátlapján más kortárs kéztől: Pauli Wgal quod iudicium fuerit, újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

141. 1345. márc. 3.

A császári káptalan előtt 1345. márc. 3-án (a. d. 1345., f. V. an. Letare) Ugrin fia Miklós fia: János Gresencha-i nemes bemutatta a káptalan régi, kerek (rotundo) pecsétjével megerősített, ép és gyanútól mentes privilégiumát, kérve, hogy az utak veszélyei miatt azt új pecsétes oklevelükben írják át. A káptalan, mivel az oklevelet jog szerint kiadottnak találta, a kérést teljesíti.

E.: AHA. Diplomata latina. 2. 86. (Df. 230 248.) Függőpecsét fonata. K. szerint hátlapján más kéztől: Empcio et metalis super Precouersia.

K.: Smič. XI. 191.

Megj.: Az átírt oklevelet (1296. szept. 12.) I. Smič. VII. 252–253.

142. 1345. márc. 3.

A császári káptalan előtt 1345. márc. 3-án (a. d. 1345., f. V. an. Letare) Ugrin fia Miklós fia: János Gresencha-i nemes bemutatta a káptalan régi, kerek (rotundo) pecsétjével megerősített, ép és gyanútól mentes privilégiumát, kérve, hogy az idő bizonytalansága és az utak veszélyei miatt azt nyílt, új pecsétes oklevelükben írják át. A káptalan, mivel az oklevelet jog szerint kiadottnak találta, a kérést teljesíti.

E.: AHA. Diplomata latina. 2. 52. (Df. 230 214.) Hátlapján mandorla alakú pecsét körvonala, valamint K. szerint más kéztől: Tenor littere metalis super Precouersia.

K.: Smič. XI. 191–192.

Megj.: Az átírt oklevelet (1279. márc. 15.) I. Smič. VI. 287–288.

143. 1345. márc. 4.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy kötelezvénylevelüknek megfelelően egyrészt Petrouichsigra-i Woytha fia: Dénes, másrészt Petrouichsigra-i Syfrid fia: Machal márc. 4-én (f. VI. p. diem medii Quadr.) 2-2 fogott bírót tartoztak színiük elé vezetni azon szántóföld és rét ügyében, amiket Dénes eddig szerzés címén birtokolt, és amit a 4 fogott bíró a káptalan okleveleit megtekintve dönt, 20 marka büntetés alatt (a bíró része nélkül) elfogadni. A kitűzött napon Dénes Kech-i Herbord fiát: Herbord-ot és Sentgyrgh-i János fiát: Mathius-t, Machal pedig Sygra-i Danus fiát: Domokost

és Crumpah-i Péter fiát: Pethew-t vezette a káptalanhoz, és e fogott bírók a káptalan oklevelei alapján elmondták a felek generacio-jának nemesei jelenlétében, hogy ezen oklevelekben a föld és a rét Dénes és rokonai örökjogai, de mivel egyik fél sem tudta bizonyítani, hogy közöttük örök osztály történt volna, a fogott bírók úgy döntöttek, hogy e föld és rét osztály alá esnek (debere esse divisionales inter generacionem ipsam), úgy, hogy Machal generacio-ja Dénesnek fizessen 13 márkát (a föld és rét visszaszerzésére – reacquirere – fordított költségeire), és akkor a földet a réttel fel lehet osztani. D. dict. f. VI., a. d. 1345.

E.: Dl. 60 246. (Máriássy cs. lt. Vegyes 104.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 326–327.

R.: Petróczy 27; Fekete Nagy A., LK. 1930. 214.

144. [1345.] márc. 4. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte János ostiai (Portuensis) püspök, hogy Miklós nádor (comes palatinus regni Hungarie) fiának: Lászlónak biztosítsa a császári Szentlélek-egyház (zágrábi egyházmegye) üresedésben levő prepositura-ját – amit György [fia:] Gergely, ezen egyház prépostja bírt ott tisztséggént (dignitas), aki csanádi választott püspök (electus) lett – az ehhez csatolt zágrábi kanonoksággal és prebendával együtt, annak ellenére is, hogy László kanonokságot és prebendát bír a pécsi egyházban, valamint tisztségre (dignitas v. personatus) vár az esztergomi egyházban. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Non. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 90–91. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VI. fol. 65v. alapján, e dátummal.)

R.: Str. III. 556; Rábik, Reg. Suppl. 87–88. (ASV. Reg. Aven. Vol. 8. fol. 48r. alapján.); Doc. Trans. IV. 227.

145. [1345.] márc. 4. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte [János ostiai püspök], hogy a mondott prepositura biztosítása ellenére ezen László részére maradjon érvényben az a kegy, amire László a pápától vár az esztergomi egyházban, s ha azt megkapja, a prepositura-ról le fog mondani. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Non. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 91. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VI. fol. 65v. alapján.)

146. [1345.] márc. 4. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Miklós nádor (comes palatinus regni Vngarie) fiának: László pécsi kanonoknak. Mivel a minap Gergely electus-t az üresedésben levő csanádi egyház püspökévé tette, ezért a zágrábi egyházmegyei császmái Szentlélek-egyház prepositura-ja és az ahhoz csatolt zágrábi egyházbeli kanonokság és prebenda (amiket Gergely bír mostanáig) Gergely felszentelésével a közeljövőben megüresednek. Ezért a pápa László érdemeiért és János ostiai (Portuensis) püspök (akinek László a káplánja) kérésére ezen kanonokságot, prebendát és prepositura-t Lászlónak rezerválja a kanonoki jog teljességével, minden joggal és bevétellel, intve a zágrábi püspököt s a zágrábi és császmái káptalant, akikhez mindezek adományozási jogköre tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert a pápa érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a mondott egyházak statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte e püspöknek és e káptalanoknak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha László nem tud jelen lenni az ezen egyházak statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, László pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházakban jár. Mivel Lászlónak a pécsi egyházban kanonoksága és prebendája van, az esztergomi egyházban pedig tisztséget (dignitas v. personatus) remél, ezért ha az esztergomi egyházban e tisztséget majd elfogadja, ezen prepositura-ról, kanonokságról és prebenda-ról (ha időközben ezeket elfogadta) le kell mondania. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Non. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja többek között a pécsi püspököt, hogy Lászlót ezen kanonokság, prebenda és prepositura jogai, bevételei és tartozékai tulajdonába vezesse be és védje meg azokban, fogadtassa préposttá a császmái és kanonokká a zágrábi egyházban, biztosítson neki stallum-ot a kórusban és helyet a zágrábi káptalanban a kanonoki jog teljességével, részeltesse e kanonokság, prebenda és prepositura jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 188r-v. (Df. 292 724.)

K.: F. IX/1. 291; Smič. XI. 192–193. (mindkettő részlet ASV. Reg. Clementis VI. anno III. Tom. IV. fol. 344. ep. 599. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 227.

147. 1345. márc. 5.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt Alch falvi Kozma fia: Pál mester és annak fia: Balázs elmondták, miszerint ha örökös nélkül hunynának majd el, az Alch-on, Tul-on és Chech-en levő teljes birtokukat és birtokrészeiket (mind az örökjogúakat, mind a zálogban bírtakat, v. vásároltakat), valamint (a monostor

engedélyével) Feultheuberen, más néven Apathy birtokot, amit a monostor Pálnak és leszármazottainak szolgálataikért és érdemeikért éves census-ért átadott (assignare), frater-üknek és rokonuknak, Alch-i Lorand fia: Jánosnak és leszármazottainak adják és engedik át. D. sab. an. Letare, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 969. (Múz. Ta. 1895. 7.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

Má.: Ue. Jelzet alatt. XX. század eleji.

148. 1345. márc. 6. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása igazolja, hogy bírói engedélyével Pok-i Desew comes megegyezett azon perben, amit színe előtt Germolth-i Iwanch fiai: István litteratus és Mátyás ellen viselt, és ezért 3 márka békebírság kétharmadával tartozott a nádornak, ám ő azt Desew kérésére neki elengedte. D. in Wysegrad, in domin. Letare, a. d. 1345.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 14. E. 5. 12. (Df. 263 583.) Zárópecsét hártyszalagja.

149. 1345. márc. 6.

A váradi káptalan előtt Luchunch-i Dénes fia: István mester Zeurin-i bán 1345. márc. 6-án (domin. Letare, a. d. 1345.) tiltakozott, hogy miután ő a frater-eivel: Tamás és Desew mesterekkel az összes Mo.-i (regnum Hungarie), s főleg erdélyi birtokaikon örök osztályt tett, Tamás jogtalanul (non de iure, sed de facto) elfoglalta a Herchenteleke nevű földrészt (ami István mester Dedrad nevű birtokához tartozik) és az Olidech nevű birtokától a vulgo Regenreueu nevű bozótosig (rubeta viminum) terjedő földrészt (mindkettő Erdélyben fekszik). Mivel ezen földrészek mind elődeik (avi), mind a mondott osztály idején Dedrad és Olidech birtokokhoz tartoztak, ezért István mester Tamást és másokat e földrészek elfoglalásától tilalmazta, mondván, hogy bár ezen tilalmazást az egyházmegyeileg illetékes erdélyi káptalan előtt (in capitulo diocesano, vicelicet in Albensi ecclesia seu Transsilvana) kellett volna megtennie, de mivel a királyi felség a főpapok és bárók tudtával őt honor-jaiban régtől fogva az ország határain tartja, ezért ezen tiltalmazást az erdélyi káptalan előtt nem tudta megtenni, de amint lehetősége nyílik rá, mindezt az erdélyi káptalan előtt is kinyilvánítja és ott is oklevelet adat ki. D. die et anno supradictis.

K.: Bánffy I. 125–126. Eszerint E.-je: Erdődy cs. galgóci lt. 10. 4. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés és zárópecsét töredékei.

R.: Erdélyi okm. III. 246. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 227–228.

150. [1345.] márc. 7.

A nyitrai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy itt átírt parancslevelének megfelelően (l. 129. szám) Hymd-i Dénes fia: István királyi emberrel kiküldték tanúságul prebendarius karpapjukat: Istvánt, akik márc. 5-én (sab. an. Letare) Besseneu faluban a szomszédos nemesektől, papoktól, klerikusoktól és közrendűektől (communes homines) megtudták, hogy Péter, a familiárisai és Antal familiárisai febr. 22-én (in predict. f. III.) felfegyverkezve Besseneu birtokra mentek, az apát curia-jában annak Bodor nevű officialis-át megölték volna, ha a falu papja: Pál plébános őt meg nem védi azzal, hogy az ottani Boldogságos Szűz-egyházba menekíti, amibe bekergették, s aminek kapuját be akarták törni; az apát számos, mindkét nemű jobbágycsoportot kegyetlenül megverték; 8 állatot, ebből 7 ökröt a falu közepén megcsonkítottak v. életveszélyesen megsebesítettek, ezekből 2 el is pusztult; az apát jobbágycsoportot megfenyegették, hogy ha a földek művelésére átkelnek az ő szántóikon (aratra), levágják a lábaikat. D. f. II. p. Letare, a. d. ut supra. [1345.]

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 3. 1. 8. (Df. 235 839.) Hátlapján azonos (...Seffrido abbate sancti Benedicti de iuxta Gron contra Petrum filium Jacobi de Ohay inquisitoria) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 556–557.

151. [1345.] márc. 8.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 8. szám) kiküldték tanúságul Gál örkanonokot, akivel Márton fia: Domokos királyi ember a Borsud, Abawyuar, Sarus, Scepus, Zemlyn, Hungh, Bereg és Zabouch megyében lakó nemesektől, nem nemesektől, s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől, főleg a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanjától, Jakab Cassa-i plébánostól, a Cassa-i bírótól, esküdtektől és polgároktól, a Cassa-i domonkos rendi kolostor testvéreitől, a Lelez-i préposttól és konventjétől, Nogmyhal birtok és a hozzá tartozó falvak szomszédaitól, a Hungh megyei vicecomes-től és a 4 szolgabírótól a törvényszéken (in sede ipsorum iudiciaria), s legfőképp bizonyos koros (annosus) nemesektől – akik azt állították: emlékeznek [IV.] Béla király (H) halála napjára, [IV.] László királynak mind a [II.] Ottokár (Hothokar) cseh (Bo) király elleni, mind a Hoold mezőn levő seregében a mondott Nogmyhal-i nemesek elődeivel a királyi Szent Koronát szolgálva jelen voltak, és tudják, hogy e Nogmyhal-i nemesek nagyapjai (avi) [III.] András király curia-jában királyi honor-okkal voltak megadományozva – nyilvánosan és titokban megtudták, hogy Nogmyhaluara vár és Nogmyhal birtok a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Gykehege hegy Zemlyn és Hungh megyében régtől fogva (ab avo et prothavo) ezen Nogmyhal-i

nemesek örökjoga háborítatlanul (absque quescione). D. f. III. p. Letare, a. supradicto. [1345.]

E.: Dl. 85 263. (Sztáray cs. lt. 52.) Hátlapján azonos (...pro Laurencio et Michaeli filiis Andree, Ladislao filio Jakow, Emerico filio Endre [!] filii Jakow, Johanne et Ernei filiis alterius Jakow nobilibus de Nogmyhal...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala. Más középkori kéztől: Gyérkehegye.

152. 1345. márc. 8.

Mihály váci püspök előtt megjelent egyrésztől Zaz (dict.) Miklós leánya: Ylus nemes asszony, másrésztől Oluz-i Beke fia: András és Rede-i Desew fia: Jakab, mindketten [I.] Lajos király (H) ügyvédvalló levelével Pethoch fia: Miklós mester egykori erdélyi vajda nevében, és utóbbiak Ylus-nak az őt Jobbag birtokon örökjogon illető leánynegyedéért, valamint Ylus anyja: Katalin nemes asszony hitbére és jegyajándéka fejében Miklós mester nevében 30 budai márkát kifizettek, így Ylus mindezek ügyében Miklós mestert és utódait nyugtatta. Erről a püspök függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. f. III. p. Letare, a. d. 1345. Arenga.

E.: Dl. 60 974. (Rhédey cs. lt. 21.) Hátlapján más középkori (Jobagy névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések (utóbbi magyar nyelvű). Függőpecsét és sárga-vörös fonata.

R.: Erdélyi okm. III. 247. szám; Bónis, SZR. 1019. szám.

153. 1345. márc. 9. Visegrád

[I.] Lajos király (H) 1345. márc. 9-én (f. IV. an. Judica, anno in presenti) Vyssegrad-on kelt zárt oklevele szerint színe előtt egyrésztől Magyar-i Farkas fia: János, másrésztől Jakab fia: Mihály, Januk-i Domokos fia: Miklós famulus-a az ura nevében megvallották Fako frater-e: Andych, Miklós fia: András és Péter fia: László társaságában, hogy azon perben, amit János Domokos fia: Miklós ellen viselt, ezen András, Andych és László döntésének alávetették magukat, úgy, hogy amit ezen 3 ember ápr. 24. előtt (an. fe. Georgii) dönt a Magyary-i egyháznál, ők elfogadják, s ha Miklós ezt nem tenné, a bíró része nélkül 20 márka bírság sújtsa János ellenében.

Tá.: a 476. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 527. (Tá.-ban.)

154. 1345. márc. 9.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrésről Durug fia Péter fia: Iwachin mester, másrésről Odun fia Iwancha fiai: Leukus és Jakch, és Iwachin megvallotta, hogy mivel felismerte, miszerint Iwancha fiai nagyobb jogot bírnak másoknál a Zabolch megyei Razin birtokban, és mivel ők rokonság okán másoknál kedvesebbek számára, ezért Razin birtok (ami Iwancha fiaitól bírói úton bírságok fejében jutott hozzá) felét minden haszonvétellel – kivéve 3 telket (fundus seu curia), amiket megtartott magának – visszaadta Iwancha fiainak (mindez nem érinti más frater-eiket) és utódaiknak, semmiféle jogot v. tulajdont e fél birtokban magának és utódainak meg nem tartva, hanem Iwancha fiaira és leszármazottaikra, mint e fél birtok törvényes uraira és birtokosaira ruházva. A birtok másik felét Iwachin már korábban a káptalan más privilegiális oklevelével visszaadta ue. Iwancha fia: Miklósnak. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in oct. diei mediū Quadr., a. d. 1345., amikor Bethrand [!] kardinális prépost, László mester olvasó-, Fülöp mester éneklő-, Gergely mester örkanonok.

E.: DL. 40 970. (Múz. Ta. Nyéki.) Függőpecsét zöld-vörös fonata. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: F. IX/1. 311–312.

R.: F. IX/1. 348. (Szirmai, Szathmár 274. alapján)

155. [1345.] márc. 9.

Arnaldus de Lacaucina pápai tizedjegyzékéből: a veszprémi egyházmegyei fehérvári (Alba) Szűz Mária-egyházban a Chama halálával megüresedett kano-nokság és prebenda Péter [fia:] Andrásnak lett biztosítva, aki márc. 9-én (VII. Id. Mart.) fizetett ezek bevételei fejében 22,5 forintot.

K.: Reg. Suppl. I/2. 87. (Arnaldus de Lacaucina tizedjegyzéke alapján.)

R.: Erdélyi okm. III. 224. szám. (1344. okt. 9. utáni dátummal)

156. [1345.] márc. 9. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte András [fia:] István pécsi egyházmegyei klerikus, hogy teljes joggal biztosítsa neki a Scepus-i egyház (esztergomi egyházmegye) éneklőkanonokságát, ami üresedésben van, mivel Miklós [fia:] János egykori ottani éneklőkanonok a pápa oklevelének felhatalmazásával a pécsi egyházbeli Marchia-i főesperességbe került. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VII. Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 92. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VI. fol. 85v. alapján.); Rábik, Reg. Suppl. 88. (ASV. Reg. Aven. Vol. 8. fol. 51v. alapján.)

R.: Str. III. 557.

157. [1345.] márc. 9. Villanova

[VI. Kelemen pápa] András [fia:] Istvánnak: az esztergomi egyházmegyei Scepus-i egyház éneklőkanonoksága, amit egykor Miklós [fia:] János bírt, jelenleg üresedésben van, mivel János pápai adományból a pécsi egyházbeli Marchia-i főesperességbe került. Tekintve, hogy ezen éneklőkanonokságról a pápán kívül senki más nem rendelkezhet – mivel a pápa már korábban minden tisztség (dignitas, personatus, officium) és javadalom (amik üresek v. megüresednek azzal, hogy birtokosaik pápai adomány révén más javadalomba kerülnek) feletti rendelkezés jogát magának tartotta meg, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne –, ezen üres éneklőkanonokságot minden joggal és tartozékkal Istvánnak biztosítja, akkor is, ha ez ellenkezik a Scepus-i egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az esztergomi érseknek, a Scepus-i prépostnak és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha István nem tud jelen lenni a Scepus-i egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VII. Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi és a váci (Vasiensis) [!] püspököt, valamint az egri egyházmegyei mislyei (Mislensis) prépostot, hogy Istvánt ezen éneklőkanonokság jogai, bevételei és tartozékai tulajdonába vezessék be, és védjék meg azokban. D. ut supra.

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 125–127. (ASV. Reg. Aven. Vol. 216. fol. 356r-v. = ASV. Reg. Vat. Vol. 167. fol. 285v–286r. ep. 491. alapján.)

R.: Theiner I. 682.

158. 1345. márc. 10. Majtény

Damanhyda-i István Zathmar-i vicecomes és a szolgabírók jelentik [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 72. szám) a nemesekkel és nem nemesekkel márc. 10-én (f. V. p. Letare) Mohten faluban tartott congregatio generalis-ukon kérdésükre a nemesek és nem nemesek megerősítették, hogy Cantor (dict.) Mihály, Cantor (dict.) István és János fia: Miklós mindazt megcselekedték, ami a király oklevelében szerepel. D. in loco et termino prenotatis, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 335. (Kállay cs. lt. 1300. 749.) Papír. Hátlapján azonos (Cantur névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint két zárópecsét körvonala, egynek nyoma.

Tá.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1349. aug. 22. Dl. 51 530. (Uo. 913.)

Csak éves dátumot adva, az alispánt Miklós fia: István mesternek nevezve.

Má.: Tá.-val azonos jelzet alatt, annak alapján, újkori.

R.: Kállay 793. szám; Doc. Trans. IV. 229; Szatmár m. 94. szám.

159. 1345. márc. 10. Visegrád

Lőrinc, [I.] Lajos király (H) tárnokmestere, a királyi zászlótartók (vexilifer) mestere, nyitrai comes a famulus-ainak, Sempte-i és Farkashyda-i vámszedőinek: Lukácsnak és Desew-nek. Buda városában a királynak és Lőrincnek elpanaszolták bizonyos kölni (S. Colonia), Huy-i (Hoy) és a Rajna (Renus) más részeiről való kereskedők, hogy tőlük e vámszedők túlzott és jogtalan vámot szednek áruik után. Annak érdekében, hogy Lőrinc emiatt a királytól ne kapjon rosszállást, vámjai pedig ne menjenek tönkre (desolentur), utasítja e vámszedőket, hogy a mondott kereskedőket zaklatni és megkárosítani ne merészeljék, áruik és lovaik után (amiket eladásra visznek, és nem azok után, amiken e kereskedők v. famulus-aik lovagolnak) ne szedjenek magasabb vámot, csak annyit, amennyit a Bohemia-i és Moravia-i kereskedők szoktak fizetni oklevéllel megerősített rendelkezés szerint. D. in Wysegrad, f. V. p. Letare, a. d. 1345.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 63–64. (Kölnben volt E.-je alapján, eszerint hátlapján Lőrinc pecsétje.)

Ford.: Magyar középkor 308.

160. 1345. márc. 11. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy amikor Balkan-i János fia: Fábián Guth-i Salamon fia: Jánost a királyi jelenlét elé idéztette a Zathmar megyei Kurthweles birtok ügyében, a per az országbíró számos oklevele szerint többszöri halasztás után márc. 2-ára (ad diem medii Quadr, f. IV.) jutott, mikor is megjelent egyrésről Fábián, másrésről János, s kérték a megegyezés lehetőségét Pál comes-től, amit ő bírói hatalma hatásköréből (iudiciarie potestatis auctoritas) engedélyezett. A felek ezután visszatértek, és Guth-i János elmondta, hogy mivel megtudta, miszerint Kurthwelyes birtok hozzá Balkan-i János fiaival: Lászlóval (akivel nem volt perben e birtok ügyében) és Fábiánnal közösen tartozik, ezért a birtok keleti felét, ahogy azt a közút hosszában elkülöníti, minden jobbágygal és telekhellyel Balkan-i János fiainak és leszármazottaiknak átengedte, a birtok másik, nyugati felét meg-

tartva magának és utódainak. A szántóföldeket, kaszálókat, erdőket és a birtok más haszonvételeit közös használatra hagyták. Balkan-i János fiai, ha akarják, Beud fiait: Mihályt és Jánost s más frater-eiket (akik most e birtok azon felén laknak, amit Guth-i János nekik átengedett) összes javaikkal, épületeikkel és házaikkal engedjék földbér (terrarium) kifizetése nélkül szabadon átköltözni Guth-i János birtokfelére. Ha Balkan-i János fiai azon jobbágysai, akik a János fiainak jutott részen laknak, Kurthweles másik felére: Guth-i Jánoshoz át akarnak költözni, ill. fordítva, márc. 27-től ápr. 10-ig (die fe. Passce nunc venturo infra quind. eiusdem fe.) ezt szabadon megtehetik, földbér nélkül. D. in Wysegrad, 10. die diei medii Quadr., a. d. 1345.

E.: Dl. 3754. (NRA. 1536. 92.) Hátlapján más középkori kéztől: Kerthweles, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 489–491.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 230–231.

161. [1345.] márc. 11.

A váradi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 73. szám) Perked-i Tamás fia: László királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Jánost, akik nemesektől, nem nemesektől és bármiféle helyzetű emberektől Zothmar és Zoboch megyékben megtudták, hogy minden úgy történt, ahogy a király levele tartalmazza. D. f. VI. an. Gregorii, a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 51 336. (Kállay cs. lt. 1300. 546.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Johanne dicto Lengel contra Mychaelem dictum Cantor ac Stephanum filium Nicolai dicti similiter Cantor et Michaellem filium Johannis de Chalanusvada inquisitoria), valamint mandorla alakú zárópecsét nyoma és caput sigilli töredéke.

Tá.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1349. aug. 22. Dl. 51 530. (Uo. 913.) Csak éves dátumot adva, Perkud névalakkal.

Má.: Tá.-val azonos jelzet alatt, annak alapján, újkori.

R.: Kállay 794. szám; Doc. Trans. IV. 231.

Megj.: A nádor a káptalan, valamint Szabolcs és Szatmár megye jelentését (l. 126. és 158. szám) egybeolvasztva kivonatolja, ezekhez illesztve a király parancsleveleiben (l. 71–73. szám) foglaltakat is.

162. [1345.] márc. 12.

Gergely fia: György mester, Druget János néhai nádor fia: Miklós mester vicecomes-e és a 4 Ungh-i szolgabíró jelenti [I.] Lajos királynak (V), hogy

parancslevelének megfelelően (l. 106. szám) kiküldték Palag-i János fia: Miklós és Matiuvc-i Péter fia: János szolgabírókat (*duos ex nobis*), akik nemesektől, nem nemesektől, bármiféle állapotú emberektől és a szomszédoktól megtudták, hogy Nogmichalvara vár Noghmichal birtokkal és a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Gorkahege [!] hegy elődeik óta (*ab avo et prothavo*) [a Nogmichal-i nemesek] örökjoga háborítatlanul (*absque quescione*). D. sab. an. Judica, a. prenotato. [1345.]

E.: Dl. 85 264. (Sztáray cs. lt. 53.) Hátlapján azonos (...*pro Ladislao filio Jakow de Nagmichal, item pro Johanne et Herne filiorum [!] alterius Jakou et Emrico filio Andree de eadem ac aliis intraposis...*) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint 3 kerek zárópecsét töredékei. Más középkori kéztől: Gyérkehegye.

K.: Sztáray I. 186.

Ford.: Mezey, Szöveggyűjt. 118.

163. 1345. márc. 12.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Bachanagh-i Lenche frater-e: Petew a maga és felesége: Annus nemes aszszony nevében az újudvari (Nova curia) keresztesek konventje ügyvédvalló levelével, másrésről Hatus-i Gebech fiai: Jakab és István a maguk, valamint testvéreik (*frater uterinus*): János mester pécsi olvasókanonok, Lőrinc, Tamás, Leustach és Domokos mesterek nevében, és Petew elmondta, hogy Tholkey-i Kelemen fia: Márton, az ő felesége fivére (*frater*) a Symig megyei Tuteus birtokon levő részét a Kapus folyón levő malom felével a leánytestvére (*soror*): Annus házassági szerződése idején neki és örököseinek adta (*locare*) a Symig-i konvent nyílt oklevelével, de mivel Márton előre megfontolt gonosz szándékkal Annus ingóságait (*res scrinales*) és más javait elvette, ezért Petew szükségében a Tuteus birtokon levő mondott részt (amit Márton Annus-nak és általa őneki adott, s ami Gebech fiai Wylak nevű birtokával szomszédos) haszonvételeinek teljességével (telekhelyekkel, trágyázott és legelőnek használt földekkel, kaszálókkal, szőlőkkel, erdőkkel, malomhelyekkel, a mondott malomfélével) 30 márka széles bécsi dénárért (minden márkát 5 pensa-val számolva) eladta Gebech fiainak és örököseiknek, e birtokrész teljes jogát és tulajdonát rájuk ruházva. Erről a konvent függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. sab. an. Judica, a. d. 1345., amikor Jakab apát, Berthold dékán, Péter ör-, Lőrinc éneklőszereztes, Péter celerarius.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 14. E. 11. 2. (Df. 263 645.) Függőpecsét fonata.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1997. 33.

164. 1345. márc. 12. Kálló

Miklós pap, a Kallo-i egyház amministrator-a tudatja, hogy az ura: Dávid mester Zaboch-i főesperes személyében tartott bíróságán a főesperes perhasztó oklevelének megfelelően Zacol-i Jakab scholaris tartozott választ adni febr. 26-án (sab. an. Oculi) Mihály, a Zakol-i egyház rector-a ellenében. Akkor a felek megjelentek Miklós előtt, és Mihály elmondta, hogy [1344.] máj. 30-án (in fe. Pent. cuius nunc adveniret revolutio annualis) Jakab őt a kegyurai (patronus) és hívei (parochianus) előtt szidalmazta, majd [1345.] febr. 2-án (in fe. Purif. B. virg.) ugyanezt ismét megcselekedte, az egyháza kulcsát és díseit pedig elvette. Mivel Jakab azt állította, hogy mindebben ártatlan, Miklós a vele ülésező társaival elrendelte, hogy Jakab 12 hozzá hasonló személylyel márc. 12-én (sab. an. domin. Passionis d.) tegyen le esküt. Akkor azonban Jakab nem jelent meg, nem is küldött senkit, magát nem tisztázta, noha Mihály várt rá. Miklós, saját pecsétjei [!] híján, jelen oklevelét az alesperes pecsétjével látja el. D. in Kallo, die et termino prenotatis, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 337. (Kállay cs. lt. 1300. 728.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 795. szám; Bónis, SZR. 1020. szám.

165. 1345. márc. 13. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt egyrésztől anyja, a királyné specialis notarius-a: Albert mester és Tolchua-i Wza fia: Imre, másrésztől Tolchua-i Langeus fia János fia: László mester elmondták, hogy a főpapok és bárók – Péter szerémi püspök, Miklós nádor, Tamás és Miklós egykori erdélyi vajdák, Gylet fia: János mester, Bereck fia: János mester –, valamint számos más nemes elrendezésének megfelelően a közöttük eddig történt perekben, jogtalanságokban, károkbán, zaklatásokban és viszályokban megegyeztek, és ezek ügyében egymást kölcsönösen nyugtatták. Máj. 22-én (oct. Penth.) a Jazou-i konvent tanúságával a felek menjenek Tholchua-i Demeter fia: János özvegyéhez, a nála levő osztálylevelüket szerezzék meg (repeto) tőle, s ha visszaadta, László és Imre az oklevél tartalmának és az ország szokásának megfelelően tarthatnak osztályt a birtokaikon. Ha a nő nem adja vissza ezen oklevelet, v. azt állítja, nincs nála, akkor László és Imre ettől függetlenül tartsanak osztályt, amikor akarnak. D. in Wysegrad, in domin. Judica, a. d. 1345.

E.: Dl. 3755. (NRA. 1726. 44.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala

K.: AO. IV. 491–492.

R.: Wertner, Nemzetségek II. 366.

166. 1345. márc. 13.

A váradi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy megkapva Balázs testvér prépost és a Lelez-i Szent Kereszt-monostor konventje érdekében idézésekre, tudományvételekre, tilalmazásokra, birtokok bejárására és visszavételére, határjelek emelésére és felújítására, s más, az ország joga és szokása szerinti peres eljárásokra 1 évre kiadott nyílt, általános oklevelét, a prépost kérésére kiküldték tanúságul karpapjukat: Pált, akinek jelenlétében a királyi oklevélben megnevezett Lukahaza-i Tamás fia: Lőrinc királyi ember márc. 9-én (oct. medii Quadr., f. IV.) a Lelez-i monostor Zoloka nevű Bereg megyei birtoka szomszédait, főleg Ezen-i László fiait: Tamást, Mihályt és Lászlót a birtok hasznai elvételétől tilalmazta. D. in domin. Judica, a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi. 1300. 31. (Df. 233 642.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Zolouka névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét nyoma.

167. 1345. márc. 14.

Az Orod-i káptalan előtt Gurk fia András fia: Sándor mester a maga és uterinus frater-ei: Gurk és Erne mesterek nevében tilalmazott mindenkit az Orod megyei Mezewdezk birtok átadásától, elfoglalásától és kifosztásától (usurpacio). D. f. II. p. Judica, a. d. 1345.

E.: DL. 40 971. (Múz. Ta. 1910. 55.) Papír. Hátlapján azonos (...pro magistris Alexandro, Gurk et Erne filiis Andree...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

168. 1345. márc. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a Bereg megyei comes-nek v. a vicecomes-nek és a szolgabíróknak. Elmondta neki és anyjának: a királynénak Balázs Lelez-i prépost a maga és konventje nevében, hogy a Lelez-i egyháznak v. monostornak néhai Mykch bán fia: László mester officialis-ai – Kozma fia: László (László mester Pazdych-i várnagya), István Helemuch-i és Dénes Dergeneu-i officialis – ezen károkat okozták: [1344.] nov. 3-án (f. IV. p. OO. SS. cuius nunc prox. preteriit revolutio annualis) a Lelez-i egyház ménését Helemuch faluba hajtották, abból egy pey és egy zegzar színű, összesen 10 márka értékű lovat hatalmaskodva megtartottak; János Chernee falubeli jobbágy feleségét, amikor a fiával együtt Damech faluból Helemuch faluba ment szekéren, abból kidobták és elűzték, a szekeret és két ökröt elvették; a Lelez-i egyház Polyan falubeli jobbágyát, Lászlót a terményei szállítása közben elfogták, kegyetlenül megverték és félholtan ott hagyták; a Lelez-i egyház Cherne falubeli jobbá-

gyaitól: Kozmától, Zeuch (dict.) Páltól és Jánostól hat lovukat elvették; István Helemuch-i officialis az egyház László nevű famulus-át egy 12 márkát érő, zeg színű harci ménnel (palefrido) együtt tolvaj és szökevény módon magához hívta, majd István ösztönzésére László az egyház curia-jából egy másfél márkát érő szekérhúzó lovat is átadott neki; az egyház Lelez-i jobbágyának, Holech fia: Péternek három lovát ellopták, ezeken egy hónapon át lovagoltak, majd az így lehasznált lovakat három ferto ellenében adták csak vissza; Miklós nevű jobbágyot a feleségével együtt, midőn Polyan faluból vendégségbe mentek Helemuch faluba, szekerestől elűzték, két lovát elvették tőle, s ezeket később másfél márkáért adták neki vissza; Thona (dict.) Lőrinctől egy három márkát érő lovat, az egyház famulus-ától: Lukácstól egy hat marka értékű, pey színű lovat vettek el; amikor Tot (dict.) János a fiával: Lukáccsal Helemuch faluba szénát szállított, megverték és elűzték, Lukácsot pedig két napra és egy éjszakára kalodában (in cipone) tartották és elvettek tőle két ökröt szénával, ruhákat, kardot és egy ferto-t; nov. 9-én (f. III. an. Martini) az éjszaka csendjében lovasokkal és gyalogosokkal Polyan faluba menve onnan hat jobbágyot javaikkal (victualibus) együtt hatalmaskodva Helemus faluba vezettek; Dénes fia: László Kereztur nevű birtokáról a Lelez-i egyház részére lekaszált negyven szekérnyi szénát hatalmaskodva elvitték; az egyház két jobbágyát: Lászlót és Istvánt, amikor engedéllyel Cheb faluból az egyház egyik birtokára mentek, fényes nappal Deregeneu faluban minden javaiktól megfosztották, asszonyaik fejéről a kendőiket letépték, és az egyház (nekik a szekérhez adott) lovát elvették; Pouka és a Buza nevű villicus kisfia (filiolus): Lőrinc Helemus-ról kétszer is átmentek az egyház Lelez-en levő curia-jába és onnan két-két ökröt vittek el; [1345.] jan. 14-én (f. VI. p. oct. Epiph. d.) cinkosaikkal együtt előre megfontolt szándékkal Lelez birtokra mentek, a falu határában lévő erdőben az egyház kilenc ottani jobbágyát megverték, teljesen lemeztelenítették, elvették tőlük a bárdjaikat, valamint azt a nyolc ökröt és hat lovat, amik fát szállítottak, majd a jobbágyok közül ötöt hátrakötött kezekkel egészen Cheter faluig hajtottak, s ezek a nagy hideg miatt a lábaikon nagy kínokat szenvedtek el; ösztönzésükre egy béres (mercenarius): Bolug (dict.) Miklós, az egyház fa-szállítója egy új nyereggel felszerelt roh színű lóval átszőkött hozzájuk; a hozzájuk tartozókkal együtt az éjszaka csöndjében az egyház Konyar nevű falujába mentek, Imre villicus curia-ját hatalmaskodva feltörték és kilenc ökrét elvitték; a hozzájuk tartozókkal együtt az éjszaka csöndjében az egyház Polyan nevű falujába mentek, Sado jobbágy curia-ját feltörték és öt ökrét hatalmaskodva elvitték; az egyház Lelez nevű birtokára menve egy juhászt megverték és a nyájából két juhot elvittek; hatalmaskodva Kopus faluba mentek és Moius jobbágy curia-ját feltörve onnan négy ökröt és egy juhot vittek el; egy szarvast, amit a prépost a királynak szánt, a lábain megcsonkítottak. A László mester officialis-ai által a Lelez-i egyháznak folyamatosan elkövetett károk és jogtalanságok miatt (a fenti hat jobbágy kivé-

telével) az egyház birtokain 32 jobbágytelek (mansio) ment tönkre (sunt desolate). Továbbá, mivel a Lelez-i egyház jobbágysai ezen cselekedetek miatt nem mertek az erdőbe menni fáért, ezért az egyház a fahiány miatt a templom építésére alkalmas téglák kiégetésében 12,5 tömény téglát (tyminos tegularum) kárt szenvedett el. Mindezeket László mester és officialis-ai úgy okozták a Lelez-i egyháznak, hogy per van függőben közöttük. Ezért azt uralkodó utasítja a címzetteket, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot nyíltan és titokban, majd tegyenek jelentést. D. in Vissegrad, f. III. p. Judica, a. d. 1345.

Á.: a 209. számú oklevélben.

R.: Neumann T., Bereg m. 27. szám.

169. 1345. márc. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) azonos szövegű parancslevele a Zobulch megyei comes-nek v. a vicecomes-nek és a szolgabíróknak. Eltérő névalakjai: Helemech ~ Helumuch, Dereguneu, Polian, zug, Bolugh, Copus. D. in Vissegrad, f. III. p. Judica, a. d. 1345.

Á.: a 210. számú oklevélben.

R.: C. Tóth N., Ugocsa m. 9. szám.

170. 1345. márc. 15. Nagyfalu

Donch fia: László mester Karazna-i comes és a szolgabírók tudatják, hogy színük előtt Ryma-i Miklós mester a frater-e: [Mihály mester] nevében ügyvédvalló levéllel márc. 15-én (III. f. an. Ramispalmarum) Kechul-i [Péter fia:] János ellenében a Kechul-on levő birtokrész negyede és két jobbágysa javai elvétele ügyében tartozott oklevelet bemutatni. Akkor Miklós mester nevében szerviense: Bede fentiek ügyvédvalló levelével bemutatta a Clusmunustra-i Boldogságos Szűz-egyház konventje nyílt oklevelét, mely szerint Péter fia: János a Kechul birtokon levő része negyedét Mihály mesternek 20 ezüstmárkáért 16 évre elzálogosította, és mivel e föld régtől fogva elhagyatott, Mihály mester vállalta, hogy azt benépesíti, Jánost pedig a szomszédaitól megvédi. Fentiek a velük ülésezőkkel úgy határoztak, hogy mivel e birtok a felek közötti osztály nélkül került elzálogosításra, ezért az ott levő jobbágysákkal együtt Péter fia: Jánoshoz tartozik, addig, míg nem kerül sor ezen osztályra. D. in Nogfolu, in termino prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 29 136. (GYKOL. Cista comitatum. Colos 4. 39.) Hiányos. Hátlapján későbbi középkori (Kecz el névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb pecsét körvonala.

Á.: Erdélyi kápt., 1786. aug. 15. Ue. jelzet alatt. (Tévesen 1340. évi dátumot adva.)

K.: AO. IV. 492–494.

R.: Erdélyi okm. III. 248. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 231–232.

171. 1345. márc. 15.

A csázmái káptalan előtt egyrésről Castellan (dict.) Péter mester, másrésről Jakab fia János fia: János és Barana-i Tamás fia: Pál elmondták, hogy az eddig egymásnak okozott károkbán, jogtalanságokban, valamint a birtokaik közötti határok miatti perükben fogott nemes bírók elrendezésével megegyeztek, egymásnak elégtételt adtak és perüket örökre visszavonták. A Topolcha és Demskfeldi nevű birtokaik közötti, a per tárgyát képező határokat így rendezték el, s ezt írásban (in scriptis) is bemutatták a káptalannak: Toplicha víznél egy fűzbokor; gyümölcsfa; Narfa fa; kis völgy; körtefa; bokrok; hegy; mogyoróbokrok; Gymolchi bokrok; hegy; kereszttel jelölt gyümölcsfa; völgyben egy forrás mellett Clen és Gertan fa; Dubouch víznél két, kereszttel jelölt Has fa; völgyben Gertyan fa; hegyen Harast fa és Chipke bokor; hegyoldalban földjellel körülvelt cseresznye- és Bik fa; Dobouch patak; kereszttel jelölt Byk fa; Gertyan fa; patak; forrás; völgy; földjellel körülvelt cseresznyefa; földjellel körülvelt Gertyan fa; fennsík; cserjebokrok; út, ahol elkülönülnek János és Pál határai, és innen Orrus (dict.) Peteu földjével szomszédos. D. f. III. p. Judica, a. d. 1345.

E.: Dl. 108 302. (Vegyes proveniencia. Vétel.) Hátlapján mandorla alakú pecsét körvonala. Alul chirographált [!] (ABC).

172. 1345. márc. 15.

István prépost és a Saag-i Boldogságos Szűz-monostor premontrei rendi testvéreinek konventje előtt Palasth-i Herman fia: Péter (Vezzeus mester Saskuu-i várnagy szerviense ügyvédvalló levéllel az ura nevében) elmondta, hogy Lorand fia: Miklós, a felesége és fia: Leukus a Sember nevű birtok[részüket] Vezzeus mesternek eladták, [maradék] Sember-i birtokuk pedig Vezzeus-é mellett van, ezért ha az eladók bármely helyen v. bíró előtt bárki ellenében bírói döntésben (iudicium) v. bírságokban (byrsagiis) marasztaltatnak el, Sember birtokon semmilyen, Vezzeus mesterhez tartozó rész emiatt nem terhelhető, azt az eladók tette miatt senki sem zaklathatja. Erről a konvent Péter kérésére tilalmazólevelet ad ki Wezzeus mesternek. D. f. III. p. Iudica, a. d. 1345.

E.: Dl. 87 176. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 91.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét nyoma.

173. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte Mo.-i (U) Pál, [I.] Lajos király (U) familiárisa, hogy engedélyezze a 60 év körüli Giffredus de Giffredis mesternek (magister in artibus) – aki Bononia-ban ezen tudományokat több mint 20 évig tanította (cathedram rexit magistralem) és az egyházba (milicia clericalis) be akar lépni –, hogy törvénytelen születése ellenére Giffredus minden egyházi rendet felvehessen és kanonokként bírasson lélekgondozással járó javadalmat, akár tisztséget (dignitas) is. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 92. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VI. fol. 87v. alapján.); Rábik, Reg. Suppl. 88. (ASV. Reg. Aven. Vol. 8. fol. 53v. alapján)

174. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Thatamer fehérvári (Albaregalis) prépostnak (veszprémi egyházmegye) a kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 285r. (Df. 292 407.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 78. fol. 404r. (Df. 292 722.)

175. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Pál [fia:] István veszprémi egyházmegyei laikusnak a kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 285r. (Df. 292 407.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 78. fol. 404r. (Df. 292 722.)

176. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Troutul [!] (dict.) Miklós pécsi egyházmegyei laikusnak a kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki

teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 285r. (Df. 292 407.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 78. fol. 404v. (Df. 292 722.)

177. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Domokos [fia:] István veszprémi egyházmegyei laikusnak a kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Aven. Vol. 78. fol. 404. (Df. 292 722.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 102v. (Df. 292 729.)

178. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Wratislauia-i Henric ~ Hemric [fia:] Miklós pécsi kánonoknak a kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: 1. ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 93r. ep. 842. (Df. 292 724.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 93v. ep. 848. (Df. 292 724.)

R.: Klicman I. 291. (Reg. 2. és ASV. Reg. Vat. Vol. 166. fol. 371. ep. 836. alapján.)

179. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Andreas Dandulo velencei dózsénak: minapi leveléből és mások elmondásaiból értesült, hogy kérésére Gergely csanádi választott püspököt (electus), korábban a zágrábi [! ɐ: csázmai] egyház prépostját, aki az apostoli székhöz tartva a pápai kamarát illető bizonyos pénzeket vitt magával, a pápa kérésére a dózse a távoli részekről egészen Velencéig tengeren ingyen segített eljutni. A pápa ezért köszönetét fejezi ki. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 229v–230r. ep. 883. (Df. 291 821.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1562. szám.

180. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Gergely csanádi választott püspöknek (electus), Pálnak, Mo. (V) királya országbírójának (comes curie), Tamás Segasd-i comes-nek és Pálnak, a királyi aula ifjának: megtudta, hogy ők a pápai kamarát illető bizonyos pénzeket Mo.-ról Velencéig elvitték. Utasítja őket, hogy ezen összegeket a velencei domonkos rendi testvérek perjelénél és konventjénél helyezték el, hogy onnan biztonságosabban lehessen majd e pénzeket a kamarának átadni. A letétről készíttessenek közokiratot, amit majd adjanak át a kamarának, ha az apostoli székhöz érnek. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 230r. ep. 884. (Df. 291 821.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 25–26; Áldásy 13–14; Doc. Trans. IV. 232; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1563. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 128.

181. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] a velencei domonkos rendi testvérek perjelének és konventjének: értesült róla, hogy Gergely csanádi választott püspök (electus), Pál, Mo. (V) királya országbírója, Tamás Segasd-i comes és Pál, a királyi aula ifja a pápai kamarát illető bizonyos pénzeket Mo.-ról Velencéig elvitték, ezért levelében utasította őket, hogy ezen összegeket a perjelnél és a konventnél helyezték el, hogy onnan biztonságosabban lehessen majd e pénzeket a kamarának átadni. Emiatt utasítja a címzetteket, hogy ezen összegeket vegyék át és a letétről a kamarának adjanak ki közokiratot, ami tartalmazza jelen levelet is. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 230r. ep. 885. (Df. 291 821.)

R.: Áldásy A., TT. 1894. 26; Áldásy, Vatikán 14; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1563. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 128.

182. [1345.] márc. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Guillelmus Moro-nak a zágrábi egyház kanonokságát és prebendáját biztosítja, amit korábban Lőrinc boszniai püspök bírt ott előléptetése (promotio) idején. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, Id. Mart., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a zágrábi Szűz Mária-monostor és a Toplica-i monostor apátját, valamint a pozsonyi prépostot (zágrábi és esztergomi egyházmegye), hogy nevezettet e kanonokság, prebenda és azok jogai s tartozékai tulajdonába vezessék be, védjék meg ezekben, fogadtassák kanonokká a zágrábi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és

helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből részesültek. D. ut supra.

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 127–128. (ASV. Reg. Aven. Vol. 216. fol. 357r-v. = ASV. Reg. Vat. Vol. 167. fol. 286r–287r. alapján)

R.: Theiner I. 682.

183. 1345. márc. 16. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint Pechul-i Jakab özvegye és annak fia: János nyolcadmagukkal (nemesekkel, ti. mindegyikük negyedmagával) márc. 2-án (in die [medii] Quadr., IV. f.) a budai káptalanban Domokos egykori Pechul-i pap ellenében tartoztak esküt tenni arról, hogy ők Vörös (Rufus) Miklós javaiból semmit nem vettek el és tartottak saját curia-jukban v. házaikban, Domokos pap vádjában tehát ártatlanok; az erről szóló jelentést a felek pedig márc. 9-én (8. die depositionis iuramenti) Pál comes-nek vigyék vissza. Akkor az özvegy és János bemutatták az országbírónak a budai káptalan oklevelét, mely szerint ők az esküt törvényesen, a megadott helyen és időben letették. Ezért Pál comes a nőt és Jánost az ügyben nyugtatja jelen oklevelével. D. in Wyssesgrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi konvent hh. lt. Acta anni 1345. 28. (Df. 219 456.)

R.: Bakács, Pest m. 175–176. (márc. 9-i dátummal)

184. 1345. márc. 16. Szentimre

Péter erdélyi alvajda az erdélyi káptalannak. Amikor Zench fia: Miklós az anyjának a Lőrinc fia: néhai István birtokaiból jog szerint járó leánynegyedet követelte András erdélyi püspök v. annak vikáriusa előtt Jánostól és Brassow-i Jakabtól, őket, e birtokok elfoglalóit a püspök oklevele kiközösítette és interdictum alá helyezte (sentencia excommunicationis et interdicti), ám ők ezzel mit sem törődtek. Utóbb pedig Zench fia Miklós fia: Miklós kérte István erdélyi vajda, Zonuk-i comes (az alvajda ura) előtt annak congregacio generalis-án, hogy a vajda neki a mondott leánynegyed kapcsán az ország világi joga szerint (secundum seculare iudicium regni consuetudinem) adjon elégtételt. Mivel Zench-et az erdélyi (regnum partis Transsilvane) nemesek birtoktalan nemesnek nevezték, ezért a vajda írásban kérte a káptalantól, hogy a leánynegyed kielégítésére küldjék ki emberével tanúságukat. Azok visszatérve elmondták, hogy (miként a káptalan oklevelében ezt az alvajda látta) János és Jakab a leánynegyed iktatását tilalmazták, így őket Miklós fia: Miklós jan. 8-ra (oct. diei Strennarum) az alvajda elé idézte. Akkor a felek előáll-

tak, és akaratukból az alvajda a pert annak kivizsgálására, vajon a teljes leánynegyedek kell-e iktatni Miklósnak, v. pedig csak a saját része jár neki abból, márc. 9-re (oct. diei medii Quadr.) halasztotta el. Akkor a vele ülésező erdélyi nemesekkel úgy határozott, hogy Zench fia: Miklósnak csak a saját birtokrésze, ti. a teljes negyedrészt negyede jár Lőrinc fia: István birtokaiból, mégpedig birtokban és nem javakban (cum possessione non cum rebus). Ezért az alvajda kéri a káptalant, hogy Lőrinc fia: István (János és Jakab által tartott) birtoka[i] negyedének, ti. a mondott leánynegyed negyedének iktatására ápr. 17-én (22. die Pasce) küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Thyur-i Péter v. Cheh (dict.) Mihály v. Thorda fia: György v. Henke (dict.) Péter alvajdai emberek valamelyike a szomszédok összehívásával járja be Lőrinc fia: István birtokait és ezek negyedének negyedét (akkor is, ha János és Jakab ellentmond) iktassa Zench fia Miklós fia: Miklósnak és leszármazottainak, ha más nem mond ellent. Az esetleges egyéb ellentmondásokat idézze meg [Miklós ellen az alvajda] elé, akinek a káptalan tegyen jelentést máj. 1-jére (oct. Georgii). D. in S. Emerico, quind. diei medii Quadr., a. d. 1345.

Á.: 1. a 288. számú oklevélben.

2. Á. 1. > a 307. számú oklevélben.

K.: AIR. I. 46–48.

R.: Erdélyi okm. III. 249. szám.

185. [1345.] márc. 16.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 11. szám) kiküldték tanúságul kórusuk prebendarius klerikusát: Istvánt, akivel Péter fia: János királyi ember a Berzod [!], Abbawyuar, Sarus, Scepus, Zemlen, Hung, Bereg és Zabolch megyében lakó nemesektől, nem nemesektől, s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől, főleg az egri káptalantól, Jakab Cassa-i plébánostól, a Cassa-i bírótól, esküdtektől és polgároktól, a Cassa-i domonkos rendi kolostor testvéreitől, a Lelez-i préposttól és konventjétől, Nagmichal birtok és a hozzá tartozó falvak szomszédaitól, a Hung megyei vicecomes-től és a 4 szolgabírótól a törvényszéken (in sede ipsorum iudiciaria), s legfőképp bizonyos koros (annosus) nemesektől – akik azt állították: emlékeznek [IV.] Béla király (H) halála napjára, [IV.] László királynak mind a [II.] Ottokár (Otthogar) cseh (Bo) király elleni, mind a Hood mezőn levő seregeiben a mondott Nagmichal-i nemesek elődeivel a királyi Szent Koronát szolgálva jelen voltak, és tudják, hogy e Nagmichal-i nemesek avus-ai [III.] András király curia-jában királyi honorokkal voltak megadományozva – nyilvánosan és titokban megtudták, hogy Nagmichal vár és Nagmichal birtok a hozzá tartozó birtokokkal, valamint Gerkehege hegy Zemlen és Hung megyében elődeiktől fogva (ab avo et

prothavo) ezen Nagmichal-i nemesek örökjoga háborítatlanul (absque quescione). D. f. IV. an. Ramispalmarum, a. d. prenotato. [1345.]

E.: Dl. 85 265. (Sztáray cs. lt. 54.) Hátlapján azonos (...pro Laurencio et Michaeli filiis Andree, Ladislao filio Jakow, Johanne et Erney filiis alterius Jakow et Emerico filio Andre [!]) nobilibus de Nogmychal super facto Nogmychaluara et possessionibus [!] Nogmychal ac pertinentibus ad ipsam inquisitoria), későbbi középkori (castrum et oppidum Naghmihal et Gerkehegye) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

186. [1345.] márc. 17. Avignon

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): értesült, hogy egyesek azt híresztelik neki, miszerint a korábban a fivére, András király (Si) ügyében az apostoli székhöz küldött Vid nyitrai püspök nem képviselte jól András érdekét. A pápa megnyugtatta Lajost, hogy az efféle sugallat teljesen távol esik az igazságtól, mert színe előtt Vid a társaival: nunciusokkal és követekkel együtt bölcsen, hűen és buzgón járt el mindenben András érdekében. D. Avinione, XVI. Kal. Apr., [pápasága] 3. évében. [1345.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. Avinione, XVI. Kal. Apr., [pápasága] 3. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 234v–235r. ep. 901–902. (Df. 291 822.)

K.: Theiner I. 682.

R.: Áldásy A., TT. 1894. 26; Áldásy 14; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1573. szám.

187. 1345. márc. 18. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) [országbírója] a budai káptalannak. Színe előtt Ilona (Baka özvegye, most Jenslin budai polgár felesége) márc. 2-án (in die medii Quadr.) Tyuk (dict.) Tamás mester ellenében bemutatta a káptalan birtokbejáró és idéző oklevelét, mely szerint amikor febr. 16-án (oct. diei Cinerum) Péter mester, a káptalan tanúsága és a szomszédok jelenlétében Gyuke királyi emberrel Ilona a Pest megyei Gyal birtokot régi határai mentén be akarta járattatni és magának mint saját jogát iktattatni, Tyuk [dict.] Tamás mester János nevű famulusa az ura nevében Gyal birtokot nem a bejárástól, hanem az iktatástól [tilalmazta, ezért] a királyi ember ott [Tamás] mestert Ilona ellenében márc. 2-re (ad diem medii Quadr., f. IV.) a királyi jelenlét elé idézte [tilalmazása] megindokolására. Akkor azonban Tamás mester nem jelent meg, nem is küldött senkit, így 3 márká bírságban maradt, noha Ilona 16 napig várt rá Pál comes előtt. [Mivel] Ilona törvényesen be akar menni Gyal birtok tulajdonába, [Pál comes] kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat,

akinek jelenlétében [Kerekeghaz-i] Gyuke v. Pokon-i Domokos v. Pokon-i Antal v. ....-i Lőrinc királyi emberek valamelyike ápr. 10-én (quind. Pasce.) Gyal-t a szomszédok és Tyuk [dict.] Tamás jelenlétében járja be, ahol szükséges, a régi határjelek mellett [újakat emelve], és iktassa [Ilonának, ha nincs ellentmondó]; az esetleges ellentmondókat [idézzé a] királyi [jelenlét] elé ..... a bárki által tilalmazott részt ideiglenes jelekkel (signis pro metis) [különítse el], királyi mértékkel megmérve v. szemmel [megtekintve] fogott bírókkal [becsülje fel az ország szokása] szerint, majd a káptalan máj. 1-jére (oct. Georgii) tegyen jelentést [a királynak]. D. in Wysegrad, 17. die termini prenotati, a. d. 1345.

Á.: a 236. számú oklevélben.

R.: Bakács, Pest m. 176.

188. 1345. márc. 18. Szentimre

Péter erdélyi alvajdának elmondta Almakerek-i Gegus fia: János a maga és frater uterinus-ai: Miklós és Gergely, továbbá Appa fia Jakab fiai: András, Jakab és János nevében, hogy Kewrus-i Péter, annak frater-e: György, Sybeerck-i Péter, Péter, Miklós, János, Zeuke és Wernel Kyzdy-i emberek, Barthalyus, Thech András, Dalya-i Péter, János és Boda-i Péter a frater-eikkel, Hodwylag-i Miklós, Wyth fia Miklós fiai: Miklós és János, ue. Wyth fia István fia: István és ue. Wyth fia: Péter, Feyregghaz-i nemesek előre megfontolt gonoszságból, felfegyverkezve, hatalmaskodva az ő Wyfalw nevű birtokukra rontottak, az épületeket és a Szt. Katalin szűz-kápolnát minden tartozékával és felszerelésével felgyújtották (a kápolnában 3 ember bennégett), ezen falu összes javait (omnia bona ... res scilicet mobiles et immobiles) elvitték, amivel 600 ezüstmárka kárt okoztak; majd ezzel meg nem elégedve Gegus fia: János házát a malommal szintén felgyújtották, a feleségét lemeztelenítették, ezüstserlegeit, öveit, fegyvereit és más javait mintegy 500 ezüstmárka értékben elvitték; Gegus anyja házát v. curia-ját is felégették, e nőt, leánytestvérét és IPOCH fia: János (Gegus frater-e) feleségét is lemeztelenítették, és javaikat 300 ezüstmárka értékben elvették; Rudal nevű falvukból az ottani javakat 300 márka értékben teljesen elvitték, 5 fundus-t és egy malmot felgyújtottak. Ezért az alvajda kéri az erdélyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Miklós litteratus, notarius v. László fia: István alvajdai emberek valamelyike tekintse meg e birtokokon, hogy mi történt, ezen és a szomszédos birtokokon tudja meg, hogy nevezettek mindezt megcselekedték-e Gegus fiai és Jakab fiai ellenében, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in S. Emerico, f. VI. an. Ramispalmarum, a. d. 1345.

Á.: a 221. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 496–497. (Á.-ban.); ZW. II. 25–26.

R.: Erdélyi okm. III. 250. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 232–233.

189. 1345. márc. 18.

Az esztergomi Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje előtt Palast-i Herman fia: Péter comes a Saag-i konvent ügyvédvalló levelével Wezsceus mester nevében tilalmazta Lourand fia: Miklóst, annak fiát: Leukus-t és a feleségét, hogy a Sember-en levő birtokrész ügyében bárkivel pereskedjenek, tekintve, hogy azt Miklós és fia már eladták Wezsceus mesternek. D. f. VI. an. Ramispalmarum, a. d. 1345.

E.: Dl. 87 177. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 90.) Hátlapján azonos (Weszeus névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét nyoma.

190. 1345. márc. 18.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja tudatja, hogy korábbi oklevelük szerint Thorkw-i Rycolph mester fiai: János és Miklós mesterek tartoztak [I.] Károly király (H) privilégiumát és nyílt oklevelét a Leuche-i minorita Boldogságos Szűz-kolostorban (a káptalan oklevelében felsorolt büntetés és feltételek alatt) márc. 18-ig (ad f. VI. presentem) őrzésre (ad manum communem) elhelyezni, miként már korábban is. Akkor megjelentek a káptalan előtt Rycolph fiai, valamint Lumnych-i János mester fiai: János és Jakab mesterek, és utóbbiak hozzájárultak, hogy Rycolph fiai – mivel a káptalan mondott oklevelében szereplő, Wyfalu birtok ügyében zajló per Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója perhalasztó oklevelének megfelelően (amit a káptalan előtt bemutatottak) későbbi időpontban folytatódik – jelen oklevél kiadásának 3. évfordulóján helyezték el ezen okleveleket a kolostorban, a mondott büntetés és feltételek alatt. Ha a pert elvesztenék és az okleveleket bírói hatáskörből elvennék tőlük, e kötelezettség alól felmentést kapnak. Ha a per a mondottnál is tovább folya, a felek jelenjenek meg a káptalan előtt, és Rykolph fiainak újabb későbbi időpontot tűznek ki az oklevelek elhelyezésére. D. f. VI. an. Ramispalmarum, a. d. 1345.

E.: Dl. 68 852. (Bezeviczy cs. berzevicei lt. 109.) Hátlapján más középkori kéztől: Wyfalv, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét nyoma.

191. 1345. márc. 19. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták János fia: Mese és Sándor fia: Imre személyében, hogy Dénes fia: János mester és cinkosai febr. 21-én (f. II. p. Remin.) hatalmaskodva, felfegyverkezve Mese és Imre Noglizko nevű birtokára mentek, jobbágyaik (Péter fiai: László és Pál) javait elvették, ottani plébániájuk ajtaját feltörték és az ott talált dolgokat elvitték, a falut pedig teljesen felégették. Ezért az uralkodó utasítja a vasvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Hazug-i Péter fia: István v. Bete fia: László v. Bak fia: Sebestyén v. Tymodyu fia: Péter királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, tilalmazza a jognak megfelelően János mestert Mese és Imre birtoka hasznainak elvételeitől, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, sab. an. Ramispalmarum, a. d. 1345.

Á.: a 257. számú oklevélben.

192. 1345. márc. 19. Kálló

Miklós és István mesterek, Zaboch-i vicecomes-ek és a négy szolgabíró előtt Keleed fia István fiai: Domokos és László mesterek, Berench-i nemesek elmondták, miszerint birtokaikon az alábbi osztályt hajtották végre: Berench birtok keleti fele Domokosé lett, saját telekhelyével (locus sessionalis) együtt, kivéve a Sebusher patakon levő malomhelyet, ami Lászlónak jutott, csakúgy, mint Berench birtok nyugati fele és a saját telekhelye – Domokos viszont bárhol kereshet magának malomhelyet (a többi malomhelyet és más haszonvételeket közösen birtokolják továbbra is); Kenees birtokuk – amelynek utcája a Tycia folyóig halad – keleti fele Jowan fia: György házáig v. telkéig (sessio) Domokosé lett, nyugati fele pedig Szaniszló házáig v. telkéig Lászlóé (a két mondott ház el van különítve), és saját részeiken szabadon telepíthetnek le jobbágyokat; Ladaan birtokuk v. falujuk keletről nyugatra haladó utcájától északra levő része Domokosnak jutott, a déli pedig Lászlónak; Bolug (dict.) Mihály telekhelye Domokosé lett (az eddig felsorolt birtokok Zaboch megyében fekszenek); Scygaan birtokon a Kysded (dict.) Gergely házatól délre levő rész Domokosnak jutott, az északi rész pedig Lászlónak egészen István elkülönített házáig. Ha fiaik közül valamelyik bármikor is visszavonná ezen osztályt, a bíró része nélkül fizessen 10 márkát a per kezdete előtt az osztályt megőrizni kívánónak. D. in Kallow, sab. an. Ramispalmarum, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 96 258. (Vay cs. berkeszi lt. 255.) 3 hátlap i pecsét előlapra átütő körvonala.
R.: Piti F., JAMÉ 2000. 115; Piti F., Szabolcs m. 363. szám; Vay berkeszi 44. szám.

193. 1345. márc. 20. Sebenico

Marc velencei közjegyző oklevele. Johannes Mauroceno Sibenicum-i comes és a város küldöttei a velencei dózse előtt panaszt tettek azon károk ügyében, amiket a néhai Nelipcius Tinin-i comes nepos-a: Constantin comes és serege Sibenicum-nak okozott Nelipcius halála után többször is, falvak feldúlásával, állatok és javak elvitelével, több mint 4500 font értékben. Constantin egy új erődöt épített azon vár mellett, ami a velencei dózse és Nelipcius közötti béke értelmében lerombolásra került, valamint vámot (tergovina) szedett a Sibenicum-ba és onnan árukkal haladóktól. A dózse emiatt követet küldött Nelipcius özvegyéhez: Velislava comitissa-hoz és fiához: János comes-hez, hogy adjanak elégtételt a Sibenicum-iaknak, az erődöt rombolják le, az árukkal Sibenicum-ba tartó kereskedőket ne terheljék vámmal. Az özvegy a maga és János nevében tanúk előtt megígérte a Sibenicum-i comes-nek és a városnak, hogy az erődöt lerombolják, sem ők, sem Constantin nem építenek új erődöt, nem szednek vámot a Sibenicum-ba és onnan árukkal haladóktól, csak a Tinin várába árukkal belépőktől a régi, szokott vámot. Ha Constantin bármikor is jogtalanul vámot szed, a comitissa azt kétszeresen kell visszafizesse a Sibenicum-i comes-nek. Ha mindezt megszegnék, azt a büntetést fizessék a városnak, ami a velencei dózse és Nelipcius közötti békében szerepel. A Constantin és serege által okozott károk megtérítéséről Velence dönt majd. Actum in Sibenico, a. d. 1345., ind. 13., mensis Mart., die XX. Közjegyzői hitelesítés.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 64–67; Ljubić II. 237–239. (A „Copia di Commemoriali” c. velencei államkönyv alapján. IV. 83. 216r.)

194. 1345. márc. 21.

Az egri káptalan előtt Ratolt nembeli Lorand néhai nádor fia Deseu fia: Péter mester és ue. nembeli Kapolya-i [!] Vak (Cecus) Deseu fiai: Miklós és László elmondták, hogy az alábbi örök cserében egyeztek meg a béke és a rokonsági szeretet kedvéért: Péter mester a Gumur megyei Barachcha nevű birtoka felét és a teljes Thamasyechkeye ~ Jechke nevű birtokát a hozzá tartozó Somuswelge nevű földrésszel (kivéve abból egy 10 hold körüli földet) minden tartozékkal, régi határaik alatt vérrokonainak: Deseu fiainak és örököseiknek adta. Viszon­z­ásul Deseu fiai a Symyg megyei Patha birtokon levő teljes részüket (vagyis e birtok és az ahhoz tartozó földek hatodát) minden haszonvétellel és azon jog teljességével, amivel e birtokrészt ők és elődeik eddig birtokolták, Péter mesternek és örököseinek adták, semmiféle jogot és tulajdont a továbbiakban maguknak ott meg nem tartva. Mivel a Patha-n levő rész jobb és hasznosabb, Péter mester adott még 12 kassai márka garast Miklósnak és Lászlónak. A felek kölcsönös szavatosságot vállaltak a maguk és örököseik nevében egymás felé ro-

konaik és generacio-ik ellenében, s amelyikük ezt nem teljesíti és a másikat a cserébe adott birtokban nem őrzi meg, fizessen a bíró része nélkül 10 márkát a per kezdete előtt a másik félnek, ráadásul egyéb birtokaiból a cserébe adottal egyenértékű birtokot adjon neki. Ha jelen oklevelet visszaviszik a káptalanhoz, az privilegiális formában adja majd ki. D. f. II. p. Ramyspalmarum, a. d. 1345.

E.: Dl. 3757. (NRA. 194. 25.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1413. márc. 3. > Bácsi kápt., 1435. szept. 5. Dl. 108 046. = Dl. 71 955/a. (Rákóczi-Aspremont cs. lt. 16. 1. 2.) Eltérő név-alakjai: Ratold, Desew, Kapla, Gwmer, Thamasechkeye ~ Echke, Somosuelgye, Symig.

K.: AO. IV. 493–495. (E. alapján.)

R.: Wertner, Nemzetségek II. 292–293. (K. alapján.)

195. [1345.] márc. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Marmarandum-i Gellért (Gerald) mester jogi doktornak, a váradi egyház Szt. Kozma és Damján-oltár örökös javadalmasának biztosítja azt a javadalmat, amit a minap elhunyt Mátyás [fia:] László bírt, és megengedi neki, hogy egyéb, nem Mo.-i kanonokságait megtartsa. D. Avinione, XII. Kal. Apr. [pápasága] 3. évében. [1345.]

R.: Theiner I. 682. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno III. Vol. 4. fol. 293. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 233–234.

196. 1345. márc. 22.

A pécsi káptalan előtt Mihály özvegye, Gyula leánya: Iluna nemes asszony megvallotta, hogy az apja Laymer-en levő birtokrészből neki jog szerint járó leánynegyed fejében Teutheus királyi ajtónállómester fizetett neki 8 márka báni dénárt (minden márkát 6 pensa-val számolva), ezért ő Teutheus mestert és örököseit ez ügyben nyugtatja. Actum f. III. p. Ramispalmarum, a. d. 1345. Kelt János mester olvasókanonok keze által, Pál [éneklőkanonok, György] örkanonok és István mester dékán jelenlétében.

E.: Dl. 76 762. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 243.) Alul foltos. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Mandorla alakú függőpecsét és zöld-sárga fonata.

K.: Z. II. 152–153. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Z. VII/1. 104.

197. 1345. márc. 23. Knin

Marc velencei közjegyző oklevele. Ő Velence megbízásából és a Sibenicum-i comes kérésére követként Nelipcius comes özvegyéhez: Velisclava Tinin-i comitissa-hoz és annak fiához: Jánoshoz ment ezen ügyekben: azon károk jóvátétele, amiket Constantin comes és serege Sibenicum városának okozott több mint 4500 font értékben; a Constantin által a lerontott vára mellé újonnan épített erőd lerombolása; a Sibenicum-ba és onnan áruikkal haladókat sújtó vám (tergovina). Sibenicum-ban a comitissa találkozott az ottani comes-szel, s megígérte a maga és fia nevében, hogy mindazt megtartja, ami a követ 1345. márc. 20-i oklevelében szerepel (l. 193. szám). Marc ezután a Sibenicum-i comes és a város követével Tinin-be ment János comes-hez, bemutatta neki a dózse oklevelét, és előadta a fentebb mondottakat. János az anyja és tanúk jelenlétében szintén megígérte (azon büntetés terhe alatt, ahogy anyja is vállalta), hogy senkitől nem szed vámot, akik Sibenicum-ba és onnan áruikkal haladnak, s hogy az erődöt lerombolják. Ha ezt nem tudja betartani, márc. 27. után (p. Pasca prox. ventura) találkozik a Sibenicum-i comes-szel mind az erőd, mind a károk olyan rendezése ügyében, hogy azzal a Sibenicum-iak is megelégedjenek. Ha nem tudnak találkozni, akkor mindezek ügyében Velence dönt majd, s azt János tartozik elfogadni. Actum in castro Tenini, in sala palatii domine comitisse, a. d. 1345., ind. 13., mensis Mart., die XXIII. Közjegyzői hitelesítés.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 67–69; Ljubić II. 239–240. (A „Copia di Commemoriali” c. velencei államkönyv alapján. IV. 83. 218r.)

198. 1345. márc. 24.

A győri káptalan előtt megjelentek egyrésről a Zala megyei Bezered-i Sebehodnog fia Egyed fiai: György, Miklós és Mihály, valamint Egyed özvegye: Margit, másrésről Wossyan-i Agmand fia: János mester, és előbbieket elmondták, hogy bár ők szomszédság okán tiltakoztak az ellen, hogy Bezered-i Danka fiai: Demeter, Dénes és Lukács, valamint Bezered-i Sebestyén fia: Péter a Bezereden a Kapornuk folyó mellett nyugat felől levő, Szt. Imre-plébániához tartozó birtokukat eladták Wossyan-i Agmand-nak és fiainak: Irnusd és János mestereknek, de mivel Irnusd és János az özvegyet és fiait sokszor támogatták és védelmezték, ezért ők engedik, hogy Irnusd, János és örököseik e birtokot szabadon birtokolják, az ellenükben a birtok ügyében kiadott okleveleiket érvénytelenítették, Irnusd-ot és Jánost mostantól szomszédaiknak és mintegy rokonaiknak (tamquam proximi) fogadva el. D. in die Cene d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 100 021. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Káld 5. 5. 69. 10.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

K.: Zala I. 425–426.

R.: Wertner, Nemzetségek II. 165.

199. [1345.] márc. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Campellum-i Bonjohannes aradi főesperesnek (csanádi egyházmegye) a kérésére engedélyezi, hogy a pápai curia-ban tartózkodva, v. egyetemi tanulmányait végezve (studio litterarum generale residendo) a különböző egyházakban levő v. leendő javadalmai és lélegkondozással járó tisztségei bevételeit 3 évig teljesen megkaphassa a távollétében is, minden ezzel szembeni statutum és szokás ellenére is. D. Avinione, IX. Kal. Apr., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a pozsonyi és aradi prépostot (esztergomi és csanádi egyházmegye), valamint a Pothok-i plébánost (esztergomi egyházmegye), hogy Bonjohannes-nek v. képviselőjének e bevételeket 3 évig szolgáltatassák ki. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 77. fol. 181v–182r. ep. 74. (Df. 292 721.)

200. [1345.] márc. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa] szentmártoni (S. Martinus) Lőrinc [fia:] Jánosnak a váradi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát rezervál, minden joggal és tartozékkal, amit János az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a váradi püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban mindezek adományozási jogköre tartozik, hogy ne rendelkezzenek róluk, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a váradi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha János nem tud jelen lenni a váradi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, IX. Kal. Apr., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja az aradi prépostot (csanádi egyházmegye) és a budai egyház éneklőkanonokát, hogy Jánost fogadtassák kanonokká a váradi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, részeltessék e kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: 1. ASV. Reg. Vat. Vol. 164. fol. 80r–80v. ep. 136. (Df. 292 403.)

2. ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 431v–432r. (Df. 292 724.)

201. [1345.] márc. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa], tekintve, hogy a csanádi egyházbeli Sebes-i főesperesség üresedésben van, mivel arról Campellum-i Bonjohannes egykori Sebes-i főesperes lemondott Jakab, most zágrábi, akkor csanádi püspök kezébe; továbbá, mivel arról a pápán kívül senki más nem rendelkezhet, ugyanis a tisztségek (dignitas, personatus, officium) és az üres v. megüresedő javadalmak feletti rendelkezést magának tartotta meg, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne, ezen főesperességet minden joggal és tartozékkal Chanad-i Györgynek biztosítja, akkor is, ha ez ellenkezik a csanádi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a csanádi püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha János nem tud jelen lenni a csanádi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, IX. Kal. Apr., [pápasága] 3. évben. [1345.] Utasítja a váradi püspököt és az aradi Szt. Márton[-egyház] (csanádi egyházmegye) prépostját, hogy Györgyöt e főesperesség jogai és tartozékai tulajdonába vezessék be, védjék meg abban, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 308v–309r. (Df. 292 724.)

R.: Theiner I. 682. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno III. Tom. IV. fol. 435. alapján, VIII. Kal. Mart. dátummal); Juhász, Csanádi székeskápt. 10; Doc. Trans. IV. 226. (febr. 22-i dátummal)

202. [1345.] márc. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Péter [fia:] Lászlónak a győri egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát és tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál minden joggal és tartozékkal, amiket János az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a győri püspököt és káptalant, akikhez ott mindezek adományozási jogköre tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez akkor is érvényes, ha ellenkezik a győri egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha János nem tud jelen lenni

a győri egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, IX. Kal. Apr., [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi érseket, a csanádi püspököt és a győri egyházmegyei pannonhalmi (mons S. Martini) monostor apátját, hogy Lászlót fogadtassák kanonokká a győri egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, részeltessék e kanonokság, prebenda és tisztség jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 340r-v. (Df. 292 724.)

203. 1345. márc. 25. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy megfontolva Zathmar-i (dict.) Miklós mester budai polgár buzgalmát, a főpapok és bárók tanácsával a szerémi és pécsi királyi kamaraispánságokat a hozzájuk régóta tartozó Syrim, Bács, Wolko, Bodrug, ill. Baranya, Symig, Tholna és Zala megyékkel, districtusokkal, városokkal és falvakkal Miklós mesternek 3300 márkáért – amit a királynak az alább írt időpontokban fog kifizetni részben a budai királyi kamarában vert v. verendő forintokkal, v. aranydénárokkal, részben a királyi kamara jelen évben készítendő új garasaival – 1345-ben jelen oklevél keltétől 1 évre az érseki tizedekkel együtt bérbe adja kezelésre, eképpen: 1. Ezen kamaraispán, miként más királyi kamaraispánok is, veressen kamarái megszokott helyein harmadrészig égetett teljes dénárokat, az elmúlt évben a Lorand mester budai esküdt polgár (akkor az egész ország kamaráinak, most pedig a budai és esztergomi kamaráknak az ispánja) által Budán vert dénárok formája, finomsága és súlya szerint megújítva és kibocsátva ezeket, hogy az egész országban örökre és egységesen forgalomban legyenek; ezekből 8 és fél pensa fog nyomni 1 márkát a mérlegen, 8 pensa és 16 dénár ér 1 finom ezüstmárkát a bányákban (in montanis), az ország más részein pedig ugyanennyi számít egy kereskedelmi márkának; 6 ér ezekből 1 új garast, 6 pedig 7 bécsi [dénárt] minden közterületen és vásáron, kivéve a kamarahaszna fizetésekor, ahol 8 bécsi [dénárt] fizessenek a királyi kamara 6 új teljes dénaráért. 84 számít ezekből 1 forintnak, a többi régi pénzek pedig, bármiféle formájúak is, a kamara szabadsága szerint számíttassanak a mérlegen, a finomságot levonva (recuperata combustione). 2. A kamaraispán az ország állapotának hasznára veressen ugyanilyen finomságú féldénárokat is, amikből 2 ér az egész országban 1 teljes dénárt. Hogy ezen új, kibocsátandó dénárok az egész országban forgalomban legyenek, elhagyva minden régebbi pénzt, a királyi kamaraispánok v. officialis-aik a vásárokon és közterületeken az esztergomi érsek embere, a királyi tárnokmester embere és valamely káptalan tanúsága előtt (akik a kamara feladatában küldetnek ki tanúként) a dénárokat helyezték ki cserére,

hogy mindenkinek vásárolnia kelljen ezekkel. Ha pedig valamely kereskedő v. vásároló ember a kamaraispánok és officialis-aik megkerülésével váltja a régi dénárokat, v. azokkal vásárolzik, adásvételre kihelyezett áruinak elpusztításával bűnhődjön. 3. A kamara ezen dénárainak kibocsátása érdekében minden megyében annak határaiig (terminus) minden kapu után, amin át szénával és terményekkel megrakott szekér szokott járni, lakjanak bár többen e kapu mögött, v. akár csak egy személy is (hacsak nem olyan szegény, hogy nem tud fizetni), akik a mondott tanúk ismerete, v. a föld urai, v. azok officialis-ai eskü alatti állítása szerint fizetőképeseek – leszámítva a király, a királyné, az egyházak és mások condicionarius-ait, továbbá a hadakozó szervienseket, akiket uraik az esküjük alól kivesznek, valamint az egyházakat, városokat és más kiváltságolt szabadsággal rendelkezőket –, az adókirovás (dicacio) megtörténte után 15 napon belül 3 új garast, v. 18 teljes új dénárt, v. 24 széles bécsi [dénárt] fizessenek kamarahasznaként a kamaraispánnak, ellentmondás nélkül; a mondott szabadságok azonban sértetlenül maradjanak meg. Ahol nincsenek kapuk, ott a kamarahasznát, aszerint, miként máskor is, a mondott 3 tanú rendelkezésének megfelelően ugyanezen időn belül fizessék meg. A városiak és más országlakosok, akik a mondott szabadságot bírják, a kamarahaszna fizetése alól legyenek kivéve, de csak akkor, ha a kamara mondott pénzeit maguk között, területeiken (tenutum) és birtokaikon forgalomban tartják, ellenkező esetben szabadságukat nem a király, hanem ők maguk sértik meg, és így a kamarahaszna fizetésére, miként más országlakosok, ők is kötelezve lesznek, ha a mondott 3 ember tanúskodása alapján ezt mind rájuk lehet bizonyítani. 4. A fizetőknek minden megyében 1 alkalmas helyet jelöljenek ki, és ha a jelenlevők a fizetők sokasága v. valamely más akadály miatt a kijelölt napon nem tudnak fizetni, bírság nélkül még 4 napig várjanak rájuk. Akik pedig hanyagul nem fizetnének, a mondott 3 tanú menjen azon birtokra, ahonnan a kamarahasznát nem fizették meg, időzzenek ott a nem fizető birtok mérsékelt költségén, mindenféle rombolás nélkül, míg a kamarahasznát 3 márka bírsággal ki nem fizetik nekik. Ha pedig a kamarahasznát ki nem fizető falvak népei v. urai a fizetés időpontja elmúltával a mondott 3 tanú elé a falun kívül járulnak a kellő összeggel, akkor a kamara feladatainak ezen végrehajtói az ilyen falvakban nem szállhatnak meg, és így azok a mondott elszállásolás és bírság alól szabadnak számítnak. 5. Az ezen fizetéstől ódzkodó, v. bárhogy is a király rendelkezése ellen eljáró emberek, ha ellenükben ezt be lehet egyértelműen bizonyítani, a nem fizetők büntetéseivel bűnhődjenek. 6. A mondott tanúk a kamara feladataiban, ti. a megyék bejárásában és a kamarahaszna kirovásában személyesen járjanak el, nélkülük a kamaraispánok officialis-ai se végezhesenek kirovást. Ha pedig vakmerően nem így cselekednének, és mindebben rossz fény vetülne rájuk, méltó módon viseljék. 7. Egy idegen v. hazai kereskedő se merészeljen aranyat v. ezüstöt eredetiben kivinni a királyi arany- és ezüstdénárokon túl, s ha valakiket ezen érnének,

vegyék el azt tőlük, és személyük megszégyenítésével bűnhődjenek. Ha pedig a kamarások efféle aranyat v. ezüstöt vitetnek az országon kívülre bárhová is a jeleik és pecsétjeik alatt, v. másoknak megengedik, hogy kivigyék azt, azon [kamarai]ispánok, akik pecsétjeit v. jeleit megtalálják az ilyen aranyon v. ezüsten, mint hamisítók, az ország hűtlenei és a királyi parancsok áthágói bűnhődjenek. 8. Ha bármely kamaraispán megyéjében v. provincia-iban a jelenlegi királyi pénzt rossz felügyelet miatt meghamisítanak, az szaporodni kezdene, és a kamaraispán e hamis pénzt nem törekedne lefoglalni és megsemmisíteni, azt a kamaraispánnak úgy fogják betudni, mintha ő maga hamisíttatná e pénzt. Ha pedig a kamaraispánnak a hamisítók megzabolázására nincs lehetősége, akkor ezek gonosztetteiről megtudva az igazságot a mondott 3 ember tanúsága alatt, e hamisítót a királynak, a báróknak és az országnak név szerint nyilvánítsa ki és a királyt ezek kiirtására buzdítsa. 9. A királyi kamarák joghatósága alatt álló városiak a király és a bárók jelen adókiivetésének (taxacio) megfelelően bizonyos összeget a királyi kamara pénzeiből a mondott időtartamon belül tartoznak ezüstre váltani, v. ezen pénz finomságát kamarai dénárokból kifizetni, ti. Zalankemen város 240, Engh 60, Nogolaz 25, Eztyan 30, Segusd, Aranyas, Labaad, Chehy a tartozékaikkal 100, Peech 50 márkát tartozik beváltani, v. úgy, hogy a városiak, miután megkapták a kamara új pénzében ezen összegeket, minden, a mérlegen 8 és fél pensa-t nyomó márkáért 1 márka finom ezüstöt adjanak a kamaraispánoknak, v. pedig semmit nem kapva minden márka finomságáért adjanak 4 pensa-t 10 teljes dénárral. Ha valamely város hanyag lenne a fizetésben, a kamarai feladatok mondott végrehajtói addig maradjanak a városban annak mérsékelt költségén a bíró és az esküdtek támogatásával, míg 12 márka bírsággal együtt a város a kamarahaszna fizetését nem teljesíti teljesen. Ha a bírók és az esküdtek nem adnak segítséget és a kirótt pénzt kamarahasznaként nem fizettetik ki a bírsággal együtt, akkor ők maguk a saját javaikból fizessék meg mindezt. 10. Minden szokott kamarahelyen: a bányákban (in montanis) és a városokban legyen egy királyi ház, ahová minden ember az aranyat és ezüstöt eladás, beolvasztás és beváltás céljából el kell vigye. És ha nyíltan v. titokban máshol történik az olvasztás, az eladás, v. a beváltás, és ebben a kamaraispánok bárkiket rajtakapnának, a mondott tanúk jelenlétében az ilyenek összes javait vegyék el és azok mint hűtlenek bűnhődjenek. 11. A bányákban (in montanis) sehol máshol, csak a királyi házban lehet megvizsgálni, hány karátos az arany, csak a kamarás teheti ezt meg ott, s a karátokat és a királyi jelet nyomja rá az aranyra. Akik ennek ellenében cselekszenek, a kamaraispánok a mondott büntetéssel sújtsák őket. 12. Ha a kamaraispánok bárhol a városokban v. falvakban pénzkészítőket találnának és őket el akarják fogni, akkor az adott város és falu bírója, esküdtei és universitas-a tartoznak elfogni a kamaraispánok v. officialis-aik kérésére e pénzkészítőket, és a kamaraispánok ítéletére átadni. Az ez ellen cselekvőket ugyanazon büntetés sújtsa, mint a pénzkészítőket. 13. A királyi kamarák régi

szabadságának megfelelően minden szerviensük, officialis-uk és pénzverőjük felett a királyi kamaraispánok ítélkezzenek, s ha ezt elhanyagolnák, a királyi tárnokmester szolgáltatson igazságot a panaszosoknak. 14. A királyi kamarák ezen pénzei kibocsátása érdekében az egyházak főpapjai a tizedeket, debitum-okat és bármilyen bevételeket, az ország bárói, nemesei, és más, bármiféle helyzetű emberei minden bevételüket, ti. vámokat, földbéreket (terrarium) és bármilyen collecta-kat az adósaiktól, jobbágyaiktól, vámszedőiktől és officialis-aiktól a királyi kamara pénzein fogadják el. A király is minden királyi és királynői collecta-t, különösen a vámokat és a harmincadot, az egész országban ezen pénzekben szedi be és fogadja el. 15. Ha valakit a hivatalában eljáró kamaraispánok személye ellen elkövetett jogtalanságok, károk v. bántalmazások miatt a király, v. a tárnokmester jelenléte elé idéznének, az első határidőn további halasztás nélkül igazságot szolgáltatva kell az ügyet végleg lezárni. Ha pedig valakik a kamaraispánokat bírói úton perbe vonnák, az ő részéről a királyi tárnokmester szolgáltatson igazságot királyi hatáskörrel. 16. A királyi kamarák vagyonából és javaiból, amiket a kamarák officialis-ai bárhol is szállítanak földön és vízen, nem lehet vámot szedni. 17. Minden márkából kapjon 1 pondus-t dénárookban a pénzverő eszközök őrzéséért minden munkanapon az érsek embere, a tárnokmester embere pedig fél ferto-t, a királyi convencio összegén túl. Ha a kamaraispán minden munkanapon minden vert márka után a dénárok pondus-ait és a fél ferto-kat a mondott módon nem fizeti ki, v. ezt késleltetni akarná, az érsek embere és a tárnokmester embere a pénzverő eszközöket elzárhatja. 18. A királyi aula alkancellárjának a kamaraispánok fizessék meg a régtől szokott jövedelmeket, ti. 30 márkát az alábbírt fizetési időpontokban, leszámítva a notarius-ok munkáját. 19. A bárki által a kamarák officialis-ainak okozott jogtalanságokat és károkat a tárnokmester bírálja el. 20. A hamisítók és ezek segítői kapcsán az ország régi szokását őrzi meg a király. 21. A megyésispánok a szolgabírókkal nem több mint 3 márka új királyi dénárt követelhetnek és kaphatnak a kamaraispánoktól vásárok címén, ebből 1 márka a megyésispáné, 2 a szolgabíróké. A nemesek és bármiféle más helyzetű emberek, akiknek vásáruk van, vásáraik címén e kamarásoktól semmit nem követelhetnek v. kaphatnak. 22. Az érsek és a tárnokmester olyan embereket küldjenek a kamarák feladatai elvégzésére, akiknek birtokaik vannak, és ha érdemtelennek bizonyulnak, veszítsék el ezeket. 23. A kamaraispánok, akik a jövő évben a királyi kamarákat bérbe akarják venni, jan. 1-jén (die Strennarum) tegyék ezt meg, debitum-aikról személyesen számot adva a királynak. 24. Ha az előbbi artikulusok bármelyikének meg nem tartása és a királyi parancs áthágása, v. a kamara statutum-a megsértése miatt bármely embertől bárhol vagyont és javakat vennének el, azokat 3 egyenlő részre kell osztani, harmaduk a kamaraispánnak, harmaduk a megyésispánnak és a szolgabíróknak, harmaduk az érsek emberének és a tárnokmester emberének juss. 25. Minden márkából, amit a megyékben kiróttak és beszedtek kamara-

hasznaként, a kamaraispánok fizessenek 1 garast v. 1 pondus-t az érsek emberének, 1 garast v. 1 pondus-t pedig a tárnokmester emberének. 26. Hogy a kamaraispán a mondott 3300 márkát könnyebben ki tudja fizetni a királynak, júl. 1-jén (oct. Nat. Johannis Bapt.), szept. 15-én (oct. Nat. B. virg.), nov. 18-án (oct. Martini) és [1346.] jan. 8-án (oct. diei Strennarum) is 825 márkát adjon Wysegrad-on, kétszeres büntetéssel, ha valamelyik időpontban nem fizet. D. in Wysegrad, in fe. Ann. B. virg., a. d. 1345.

E.: EPL. Arch. Saeculare. Radicalia B. 11. 116. (Df. 248 139.) Hátlapján pecsét töredékei.

Reg.: Prokopp Gy., LK. 1966. 135. (XV. századi leltár alapján. Uo. P. 25.)

K.: Str. III. 558–562; Hóman, M. kir. pénzügyei 261–268. (febr. 2-i dátummal); Decr. Hung. 118–123.

R.: F. IX/7. 55; Huszár L., NK. 1971–1972. 47. (febr. 2-i dátummal)

204. 1345. márc. 25.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja Chethene-i Botiz fia Miklós fia: Jakab kérésére függőpecsétjével megerősített oklevelében átírja [IV.] Béla király (H) 1264. júl. 23-án kelt, kettőspecsétjével ellátott, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (*l. Reg. Arp. 1407. szám*), mivel azt az utak veszélyei miatt nem meri magával vinni. D. f. VI. an. Pasche d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 74 806. (Máriássy cs. márkusfalvi lt. 29.) Hátlapján XVI. századi kéztől: Chetene telke originallja, kitt a Zepessy kaptolomba transscribáltak. Függőpecsét hártvaszalagja.

Tá.: 1. Berzeviczi Péter tárnokmester és György szepesi prépost, 1421. júl. 18. Dl. 74 887. (Uo. 108.)

2. Tá. 1. > Garai Miklós nádor, 1431. jún. 29. > Szepesi kápt. 1431. júl. 24. Dl. 98 010. (Tabula provincialis. Acta post advocatos 128. 21.)

Reg.: 1-2. Dl. 105 428. (Máriássy cs. márkusfalvi lt.) XVI. századi. (Az egyik bejegyzés az E., a másik Tá. 1. alapján.)

R.: Iványi B., Közl. Szepes vm. 1917. 28; Máriássy 28. (mind E. alapján.)

205. 1345. márc. 30.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrésztől István Kovács a fiával: Jánossal és a feleségével, Pál szekérfő (redactor) a feleségével és a fiaival: Mártonnal és Miklóssal, továbbá István fia: Imre a feleségével, másrésztől Gergely fia: László mester a Szt. Anna-kolostor apátnője és apácai nevében, és Istvánék 2 márkáért, Pálék 4 és fél márkáért, Imréék pedig 60 garasért minden haszonvétellel a maguk telkét (fundus), amik a kolostor mögött (retro) van-

nak, eladták a kolostornak és a mindenkori apácáknak a kolostor megnagyob-
bítása céljából, és ezen összegeket László átadta nekik. Az eladók maguknak
és utódaiknak nem tartottak meg e telkekben semmiféle tulajdonjogot, hanem
azt a kolostorra és az ott lakó apácákra mint törvényes birtokosokra ruházták,
szavatosságot vállalva a maguk és örököseik nevében e telkek ügyében a
kolostor és az apácák felé. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített
privilegiális oklevelet bocsát ki. D. f. IV. p. Resurr. d., a. eiusdem 1345., amikor
Bethrand [!] kardinális prépost, László mester olvasó-, Fülöp mester éneklő-,
Gergely mester örkanonok.

E.: Dl. 3758. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson. 59. 6.) Hátlapján új-
kori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és zöld fonata.

Má.: Dl. 25 103. (Uo. Poson. 41. 14.) Újkori.

K.: F. IX/1. 313–314; Doc. Trans. IV. 637–638.

Román ford.: Uo. IV. 234–235.

206. 1345. márc. 31.

István prépost és a Saag-i Boldogságos Szűz Mária-monostor premontrei rendi
testvérei konventje előtt Keresken-i Miklós fia Pál fiai: Miklós és Egyed tilalmaz-
ták Miklós fiait: Mihályt, Benedeket és Györgyöt, valamint Keresken-i Domokost
attól, hogy megengedjék bárkinek, különösen Joob fia: Jánosnak, hogy az őket
közösön illető Keresken, Sember és Goznos nevű birtokaikon lakjon és leteleped-
jen, továbbá tilalmazta őket e birtokok eladományozásától, s bárkit, főleg Jánost
azok elfogadásától is. D. f. V. p. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 69 229. (Kubinyi cs. lt. 40.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgy-
megjelölések, valamint zárópecsét körvonala.

207. 1345. ápr. 1. Palocsa

Berzete (dict.) Miklós, Erzsébet királyné (H) étekfogója és Bathei (dict.) Lő-
rinc, Miklós Plauch-i [al]várnagya tudatják, hogy színük előtt Miklós bajor-
vágási (villa Bauari) soltész és János szépréti (Pulcrum pratum) soltész a
Lubetin nevű patak ügyében pereskedve bemutatták privilégiumaikat. Ők
ezeket megtekintve úgy találták, hogy a mondott Berrshaw falu ügyében in-
kább János privilégiuma bír nagyobb erővel, mint Miklósé, ezért a palocsai
(Plauchcensis) provincia soltészaival és más alkalmas férfiúival tanácskozást
tartva úgy döntöttek, hogy ezen Lubentin víz Széprét faluhoz tartozik. Ha
Miklós v. leszármazottai e víz ügyében pert indítanak, 10 márka bírságban
(birsagium) maradnak. Erről pecsétjével [!] megerősített oklevelet adnak ki.
D. et actum in Plaucha, f. VI. p. Resurr. d., a. d. 1345.

Á.: I. Lajos király, 1347. ápr. 16. Horváth cs. palocsai lt. QQ. 1. (Df. 283 055.) A királyi oklevél alján és jobb felső sarkában: Nicolai Berzete et Ladizlai Sos.

208. 1345. ápr. 3. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Bery-i [Tamás] és felesége jobbágyainak: biztosítja őket, hogy maradhatnak Tamás mester és felesége [birtok]ain, akik pedig elszöktek ezekről, mert Tamás mester hatalmaskodásban elmarasztaltatott, biztonságban térjenek vissza és félelem nélkül maradjanak a király speciális védelme alatt. D. in Wyssegrad, oct. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 51 338. (Kállay cs. lt. 1300. 744.) Hiányos papír. Pecsétre utaló bevágás. Előlapja alján: legacio palatini per magistrum Nicolaum.

R.: Kállay 796. szám.

209. 1345. ápr. 3. Ardó falu

Morouchuk királynéi lovászmester és a Bereg megyei 4 szolgabíró jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy az ő és anyja: a királyné parancsának megfelelően (l. 168. szám) kiküldték Gulach-i Tyba szolgabírót (unus ex nobis), aki nemesektől, nem nemesektől, s más helyzetű és állapotú emberektől Bereg megyében nyíltan és titokban megtudta, hogy Kozma fia: László Pozdych-i várnagy, Helemech-i István és Deregneu-i Dénes (Mykch néhai bán fia: László mester officialis-ai) a mondottakat a Lelez-i egyház v. monostor ellenében jogtalanul elkövezték, holott per van közöttük függőben. D. in villa Ardou, oct. Pasce d., a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 33. (Df. 233 644.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (domino regi vel domine regine pro fratre Blasio preposito ecclesie de Lelez et conventu suo contra magistrum Ladizlaum filium Mykch quondam bani inquisitoria) és 2 zárópecsét töredékei.

R.: Neumann T., Bereg m. 28. szám.

210. 1345. ápr. 3. Kálló

Dese [! ə: Dosa] néhai vajda fia: Jakab, Wgacha megyei comes és a 4 szolgabíró jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy az ő és anyja: a királyné parancsának megfelelően (l. 169. szám) kiküldték Gyulahaza-i György fia: Lukács szolgabírót (unus ex nobis), aki nemesektől, nem nemesektől, s más helyzetű

és állapotú emberektől Zobulch megyében nyíltan és titokban megtudta, hogy Kozma fia: László Pozdych-i várnagy, Helemech-i István és Deregeneu-i Dénes (Mykch néhai bán fia: László mester officialis-ai) a mondottakat a Lelez-i egyház v. monostor ellenében jogtalanul elkövették, holott per van közöttük függőben. D. in Kallo, oct. Pasce d., a. eiusdem 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 34. (Df. 233 645.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (domino regi vel domine regine pro fratre Blasio preposito ecclesie de Lelez et conventu suo contra magistrum Ladizlaum filium Mykch quondam bani inquisitoria) és 2 zárópecsét töredékei.

R.: C. Tóth N., Ugocsa 10. szám.

211. 1345. ápr. 3.

A Kw-i egyház káptalanja előtt Futag-i Dénes mester bemutatta nyílt, ép és gyanútól mentes oklevelüket a Bács megyei Kozma fia: András comes özvegye, Futag-i János leánya: Mária nemes asszony leánynegyedéről (1336. ápr. 24., *l. Anjou-oklt. XX. 209. szám*), amit kérésére a káptalan érvényesnek elfogadva függőpecsétjével megerősített, chirographált privilegiális oklevelében átír. D. oct. Pasce d., a. eiusdem 1345., amikor Péter prépost, János olvasó-, Miklós éneklő-, Orbán örkanonok. Arenga.

E.: DL. 2999. (NRA. 1508. 2.) Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és sárga fonata. Felül chirographált (ABC).

212. 1345. ápr. 3. után

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Bethlen-i Chegze fia: István v. Boxa fia: Mihály v. Leztemer-i János fia: György v. Kasa fia: György (János fia: Miklós, Balázs fia: Miklós, Bod fia: László és Markalph fia: Miklós, felperes Tusa-i nemesek részére), ill. Zenthus-i Pál fia: János v. Geden-i Besenyő (Byssenus) Miklós v. Mykethe-i Mykou v. Zech-i Simon fia: Tamás (az alperes Zech-i László fia: Tamás részére) királyi emberek valamelyike ápr. 3-án (oct. Passce) menjen Tusa birtokra és a Bozcha birtokhoz tartozó Raduanzeg földrészre, a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében járják be ezeket, majd ezután először Tamás alperes mutassa meg az országbíró ott bemutatandó (Bazcha birtok első bejárásakor és határjelei emelésekor kiadott) oklevelének megfelelően Raduanzeg birtokrész valós határait, majd ezután a felperesek mutassák meg Tusa nevű birtokuk valós határait, s ha a felek mindenben egyetértenek, és más sem mond ellent, a kirá-

lyi emberek e birtokokat különítsék el egymástól, mindegyik félnek a maga birtokjogát hagyva; az esetleges egyéb ellentmondókat idézzék meg máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé (ha Tamás alperes mond ellent, őt nem kell megidézni, mert perben lévén ellentmondása okát a mondott napon meg kell adnia); a vitás földrészt ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) kijelölve és királyi mértékkel megmérve v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd Tusa és Raduanzeg szomszédaitól és a fogott bíróktól tudják meg, hogy melyik fél mutatott meg valószínűbb és biztosabb határokat; a káptalan pedig máj. 1-jére tegyen jelentést a királynak – kiküldték tanúságul Tamás karpapot (a felperesek részére) és János karpapot (Tamás mester részére), akikkel Boxa fia: Mihály és Besenew (dict.) Miklós királyi emberek ápr. 3-án Tusa birtokra és Raduanzeg földrésze-re mentek a szomszédok és a felek jelenlétében, és először Pál comes, a felek rendes (ordinarius) bírója mondott oklevele szerint és Tamás mutatása alapján Raduanzeg földrészt járták be: Lyka folyó mellett 3 föld-határjel; rét; tölgyfa alatti föld-határjel mellett új határjel; bozótos (rubetum) végénél wlgo zyl fa alatt egy új és egy régi határjel; a Tusa [faluból Bazza faluba tartó] közút (strata) mellett egy új határjel, holott Pál comes oklevele ott egy régi és egy új határjelet [jelzett]; egy folyó mellett 2 régi és 1 új határjel, és ott Pál comes oklevele is 3 határjelet írt; Bodrug folyó erdeje, ahol a Meler pataknál keresztel újonnan jelölt tölgyfa van; ue. Meler folyó mellett keresztel újonnan jelölt Egerfa nevű fa mint határjel; ue. erdőben a Meler folyó mellett a Bodrug folyónál keresztel jelölt egerfa fa mint határjel; Budrug folyó, ahol a felperesek jelezték, hogy a mondott határjelek, amik mentén Tamás mester addig vezette őket, mind az ő Tusa nevű birtokuk határain belül vannak emelve és felújítva, az emelésük idején Tamás mestert tilalmazták, és most is is tilalmazzák, de nem a bejárástól, hanem a határjelek véglegesítésétől (perpetuacio); elmondták azt is, hogy a régi határjeleket egykor az elődeik emelték a közöttük történt elkülönítés során. Mivel tehát a felperesek a Tamás által megmutatott határjelekkel nem voltak elégedettek, ezért mind visszamentek a Lyka folyóhoz, és a határokat a felperesek mutatása alapján is bejárták: Lyka folyó mellett 4 régi határjel, amiket e részeken Kunchbanyaia-nak hívnak, ahol egykor bizonyos Tusa-i kovácsok szentet égettek; berekben régi határjel, amiről a felperesek azt mondták, hogy az övéké régtől fogva; hely, ahol wlgo zyl fa alatt van egy régi föld-határjel, amiről a Tusa-iak azt állították, hogy az övéké; folyó; tüskebokrok (dumus tinorum seu spinetorum); Holm nevű domb, amiről a felperesek azt mondták, hogy az ő régi határjelük; Bodrug folyó mondott erdejében nagy távolság után két (az egyik régen, a másik újonnan) kivágott fa, az utóbbin kereszt-jel (crux metalis) volt, de megrongálódott, s ezen fákról a Tusa-iak azt állították, hogy az ő határjeleik voltak; ezen erdőben a Budrug folyó partján kiszáradt és torz tölgyfa, amin, ahogy meg tudták ítélni, egykor kereszt-jel volt, és ott Tamás azt mondta, hogy a felperesek végig az ő

Raduanzeg nevű birtokrésze határain belül haladtak és mutattak határjeleket. Mivel tehát a felek a határok mutatásában nem értettek egyet, a királyi emberek a két, eltérő bejárás közötti földrészt fél ekényinek tekintették az ország szokásának megfelelően, majd a birtok és a birtokrész szomszédaitól nyíltan és titokban megkérdezték, melyik fél mutatott meg valósabb és jogosabb határokat. Azok nevei, akik Tamás igazolták: Racolth-i Mihály fia: Balázs mint legközelebbi szomszéd, Cheley-i Pongrác fia: Domokos, Cheke-i András fia: Dénes, Boxa nembeli Ferenc fiai: Péter és György, Nogmyhal-i Jakou fia László mester fia: János, Cheb-i István, Cheb-i János, Gergely fia: Domokos, Buthka-i Miklós fia: Pál, és számos további nemes és közrendű (populares homines). Azok nevei, akik szerint a felperesek által mutatott határok biztonságosabbak: Arach-i János fia: Máté és frater-e: Lukács mint legközelebbi szomszédok, Lezna-i István, Lezna-i Miklós fia: András, Zbugyia-i Péter fia: János, Bethlen-i Chegze fia: István, Leztemer-i Domokos fia: Donch, Bonouch-i Miklós, Chemerne-i Mark fia: János, Cheb-i János, és számos nemes és közrendű. .... fe. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 76 763. (Zichy cs. zsélyi lt. 217. E. 18.) Hiányos papír. Hátlapján kerek zárópecsét töredékei, azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Tamás Boxa nembeli), valamint kortárs kéztől halvány feljegyzés: in oct. Georgii presente testimonio capituli Agriensis et 8. die reportare in causam attracti, cum Mychaele fratre Nicolai cum Jazou pro actoribus, Andreas et Johannes de Bethlem, Georgius filius Johannis de Leztemer pro actoribus.

K.: Z. II. 160–164.

R.: Z. VII/1. 104. (ápr. 3. utáni dátummal)

213. 1345. ápr. 4. Visegrád

[I.] Lajos király (H) János fia: Amade-nak, Pál comes Sarfew-i officialisának: elmondták neki a Tyrnauia-i bíró, esküdtek, polgárok és hospesek személyében, hogy bizonyos rablók v. gonosztevők az ő hospestársukat kirabolták, súlyosan megsebesítették, a lovát elvették, majd Amade az egyik rablót az elloptott lóval elfogta és most bilincsben tartja. Ezért az uralkodó utasítja Amade-t, hogy e rablót a lóval együtt a Pozsony megyei comes kezeibe és bíróságának adja át. D. in Vyssegrad, f. II. p. oct. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 48 745. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 17. 1. 1685.) Papír. Hátlapján azonos kéztől címzés, valamint kerek zárópecsét töredékei alatt: Laurencii Toth.

K.: HO. II. 82. (ápr. 11-i dátummal)

214. 1345. ápr. 4. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy mivel ő Nogsemyen-i István fia: István mester, a királyi aula lovagja (miles) minden birtokát és birtokrészét népek (populi) sokaságával akarja gyarapítani, ezért azok a szabad állapotú emberek, akik István birtokaira akarnak menni, ezt szabadon megtehetik, biztonságban ott lakhatnak a király speciális oltalma alatt, és érkezésük napjától 3 évi szabadságot élvezzenek. Mindezt a vásárokon és a közterületeken hirdessék ki. D. in Wysegrad, f. II. p. oct. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 51 339. (Kállay cs. lt. 1300. 762.) Papír. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

R.: Kállay 797. szám.

215. 1345. ápr. 4.

A Sopron megyei 4 szolgabíró előtt ápr. 4-én (f. II. p. oct. Passce) András fia: László comes (István mester soproni vicecomes [! æ: comes] vicecomes-e) elmondta, hogy ápr. 2-án (sab. p. fe. prenotatum) István mester vasvári és soproni comes bírságai (byrsagium) fejében zálogot (pignus) vetett Imre fia Lőrinc fia: János mester Perezteg nevű birtokára. Másnap (crastino die, die domin. prox.) László comes-t, aki e zálogot Sopron felé hajtotta, Kelemen fia: Miklós, Perezteg falu officialis-a az ottani népekkel lesből megtámadta, a zálogot rabló módjára elvette tőle, és csetepaté alakult ki, amiben Miklós és az egyik ló megsebesült. D. die prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 938. (Múz. Ta. 1895. 7.) Zavaros latinságú oklevél. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Kelemen fia: Miklós Ker-i) és kerek zárópecsét töredékei.

K.: Bgl. V. 80–81.

216. 1345. ápr. 6.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja előtt Geche-i Beke fia: János a maga és uterus frater-e: Monkus nevében, valamint Ilbeu-i Zoch fia Miklós fia: Lőrinc a maga és patruus-a: Dénes érdekében a hozzájuk bármilyen címen tartozó elidegenített birtokrészeiket, különösen a Dyurus és Vegud birtokokon levőket átengedték vérrokonuknak, Sytke-i Cepan fia: István mesternek, hogy azokat visszaszerezze, majd birtokolja, addig, míg ezeket ki tudják váltani tőle az ország szokása szerint, azon pénzüsszegért, amit István mester a birtokrészek visszaszerzésére elkölt. D. f. IV. p. oct. Pasche d., a. eiusdem 1345.

K.: Zala I. 426–427. A felsőbüki Nagy cs. sitkei lt.-ában volt E.-je alapján, eszerint hátlapján pecsét nyoma.

R.: Bgl. V. 81.

217. 1345. ápr. 6.

János comes, Ze[ch]-i Péter mester fia: Mik[lós mester] helyettese, Neugrad-i vicecomes és a 4 szolgabíró tudatja, hogy Ambrus Garab-i prépost kérésére kiküldték tilalmazásra az egyik szolgabíró: Demeter comes-t, valamint Benedek várjobbágyot Garab birtokra és az azzal szomszédos falvakba. Ők ápr. 6-án (f. IV. p. oct. Pasche) visszatérve elmondták, hogy ápr. 2-án (sab. an. oct. predict.) Garab, Zeuleus, Tepke (ami a Pastuh-i apáté), Echeg (ami Hazzandarfar birtoka), Zun (ami a vajdáé) és Barkan (ami Olivér fiaié) falvakban a szomszédos nemeseket (Zeuleus faluban pedig Zolgou-i Simon fia Miklós fia: Miklóst, Illés fiait: Dénest és Benedeket) és ottani jobbágyaikat a prépost velük együtt tilalmazta Garab birtok használatától, az erdőktől, a kaszálóktól és más haszonvételektől. D. in die supradict., a. d. 1345.

E.: Dl. 3759. (Acta eccl. 52. 2.) Felül hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 3 kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 495–496. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Str. III. 562.

218. 1345. ápr. 8. Vizsoly

[I.] Lajos királynak (H) elpanaszolták a Cassa-i királyi polgárok és hospesek, hogy a Zyna-i, Kuzepnempti-i és Sumus-i vámszedők szerfelett terhelik őket azzal, hogy több vámot szednek be tőlük, és a gyalogosokat is, akik a korábbi időkben nem fizettek vámot, vámfizetésre kötelezik. Ezért az uralkodó utasítja e vámszedőket, hogy (mivel ami nem volt régen, az most se kezdődjön el) többletvámot a Cassa-i polgároktól ne szedjenek be, s ha a gyalogosok a korábbi időkben nem fizettek vámot, akkor most se merészeljenek szedni tőlük; és minden jogtalanságról, amit a vámszedők cselekszenek, ők maguk adnak majd elégtételt. D. in Wysl, f. VI. an. quind. Passce, a. d. 1345.

E.: AM. Košice. Arch. secretum F. 3. (Df. 269 296.) Hátlapján kerek gyűrűs-pecsét töredékei, valamint újkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: Juck I. 140. Szerinte a kiadás helye: Wysk (Ipolyvisk, Vyskovce nad Iplom, Hont m.). Ez azonban nem valószínű, mivel ápr. 10. előtt (l. 223. szám) a király az Abaújvár megyei Göncön adott ki gyűrűspecsétes oklevelet – épp azon megyében, ahol Kassa (és Vizsoly) is feküdt.

219. 1345. ápr. 8.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Tyl, a Thoplica falvi, más néven batizfalvi (villa Batiz) egyház rector-a, Casan (dict.) János fia: néhai Miklós gyóntatója megvallotta, hogy az ő jelenlétében ezen Thoplica-i Miklós a halála előtti szenvedésében a hívek szokása szerint meggyónt, a saját vagyónáról végrendelkezett, majd elmondta, hogy van a felesége ládájában 2 ezüstöv és 5 márka dénárgaras, amik azonban a frater-eié és nem az övéi, ezért meghagyta a feleségének, hogy ezeket adja vissza nekik, nehogy emiatt az ő lelke kárt szenvedjen. D. f. VI. an. quind. Pasche d., a. eiusdem 1345., Jakab örkanonok, Tamás és Fülöp kanonokok, Pál notarius jelenlétében.

E.: Dl. 74 807. (Máriássy cs. márkusfalvi lt. 28.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro filiis Johannis dicti Casan super fassione discreti viri domini Tyl memorialis), valamint kerek zárópecsét nyoma.

R.: Máriássy 28; Iványi B., Közl. Szepes vm. 1917. 28.

220. 1345. ápr. 9. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Chythnuk-i László fiai: Miklós és László nevében, hogy a Lekenya birtokon levő malmukat Fargach (dict.) Miklós özvegye: Anna a fiaival: Fargach (dict.) Miklóssal és Fargach (dict.) András-sal hatalmaskodva elfoglalta, holott per van köztük függőben. Ezért az uralkodó utasítja a Jazou-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Benedek fia: János v. Woya-i Bene királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, sab. an. quind. Passce, a. d. 1345.

E.: Dl. 3760. (NRA. 1536. 93.) Papír. Hátlapján azonos (Jazo névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 499.

R.: Wertner, Nemzetségek I. 61.

221. 1345. ápr. 9.

Az erdélyi káptalan jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy levelének megfelelően (l. 188. szám) Miklós litteratus alvajdai emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Mihályt, akik ápr. 7-én (f. V. an. quind. Passce) Wyfalu és Rudal birtokok szomszédaitól, ti. Kapus, Medyes, Waldhyd és Prepostfolua falvak plébánosaitól (parochyanis sacerdotibus), klerikusaitól, senior-aitól és népeitől nyíltan és titokban megtudták, hogy Kewrus-i Péter, annak frater-e: György, Syberk-i Péter, Péter, Miklós, János, Zeuke és Werner Kezd-i emberek, Barthalyus, Thech András, Dalya-i Péter, János és Boda-i Péter a frater-

eikkel, Hoduilag-i Miklós, Wythk fia Miklós fiai: Miklós és János, ue. Wythk fia István fia: István és ue. Wythk fia: Péter Feyreghaz-i nemesek felfegyverkezve, hatalmaskodva Miklós fia: János és Gegus fiai Wyfalw nevű birtokát az ottani Szt. Katalin szűz-kápolnával együtt teljesen felégették, az Vyfalu faluban talált összes javakat (omnia bona et res mobiles et immobiles) elvitték, és a kápolnában 3 gyermek (pueri) bennégett; ezenfelül Gegus fia: János házát a malommal szintén felgyújtották, az összes javait (ezüstserlegeket, öveket, fegyvereket és más javakat, amiket a házban találtak) elvették, János feleségét lemeztelenítették; Gegus anyja házát is felégették, összes javait elvitték, Gegus anyját, leánytestvérét és IPOCH fia: János feleségét szintén lemeztelenítették; Gegus fiai Rudal nevű falvában 5 curia-t és egy malmot felgyújtottak. Az alvaidai és káptalani ember, hogy minderről biztosabban tudjanak tájékozódni, a helyszínekre mentek és saját szemükkel látták, hogy Wyfalu falu fel van égetve a kápolnával együtt, ahol annak üres oltáránál látták két megégett gyermek csontjait és egy koporsóba helyezett, megégett kislány testét, Rudal faluban pedig láttak 5 felégetett curia-t egy malommal. D. sab. an. quind. Passce, a. d. 1345.

E.: Dl. 3756. (Erdélyi fisc. lt. 1. 1. F.) Hátlapján azonos kéztől címzés, újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: AO. IV. 496–499; ZW. II. 26–27.

R.: Erdélyi okm. III. 251. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 235–236.

222. 1345. ápr. 9.

A Saxard-i monostor konventje jelenti [I. Lajos] királynak (H), hogy nyílt oklevélnek megfelelően Tamás fia: András királyi emberrel kiküldték kórusuk klerikusát: Miklóst, akik ápr. 5-én (f. III. p. oct. Passce) Thaar (dict.) Mihály Wduory ~ Vduory nevű birtokát a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárták és iktatták Theus mester királyi ajtónállónak, nem lévén ellentmondó. D. 5. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 764. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 244.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét nyoma.

K.: Z. II. 153.

R.: Z. VII/1. 104; Wertner, Nemzetségek I. 85.

223. 1345. ápr. 10. előtt, Gönc falu

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy a Kusurbah-on át a királyi bányavárosokhoz (montana) vezető úton igen nehéz a haladás, ezért azon királyi vámot,

amit Kusurbach-on szednek, áthelyezi István fia: Marias és annak frater-ei, valamint Cassan fia: Marc és annak frater-ei Goldbah nevű falvába, hogy az ott áthaladó úton a bányavárosokba könnyebben el lehessen jutni. Ezért kéri ezen nemeseket, hogy e vámot Goldbah nevű falujukban engedjék beszedni, a bányavárosokba haladó kereskedőket pedig utasítja, hogy azon vámot (és nem többet), amit korábban Kusurbach-ban fizettek meg, most Goldbah-ban róják le a szokott módon. Elrendeli, hogy e nemesek jobbágysai Goldbah-ban nem kell vámot fizessenek, viszonzásul azért, mivel Lajos e királyi vámot ezen nemesek birtokán és falvában rendelte beszedni. Mindezt a vásárokon és a közterületeken nyilvánosan hirdessék ki. D. in villa Gunch, an. quind. Passce [!], a. d. 1345.

Á.: Szepesi kápt., 1350. márc. 20. Dl. 74 813. (Máriássy cs. márkusfalvi lt. 39.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király gyűrűspecsétjével megerősítve.

Má.: Ue. jelzet alatt, Á. alapján, újkori.

K.: Máriássy 28–29; Iványi B., Közl. Szepes vm. 1917. 28–29.

224. 1345. ápr. 10. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Pousa fia: János comes (Torkw-i Rykolph mester és fiai famulus-a az urai nevében) bemutatta a váci káptalan válaszlevelét (l. 136. szám), amit kérésére az uralkodó pecsétjével ellátott nyílt oklevelében átír, nem érintve abban saját királyi jogát és bárki másét. D. in Wysegrad, quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 40 972. (Múz. Ta. Horvát I.) Hátlapján kerek pecsét körvonalában: magistri Chykonis. Más középkori kezektől: statutoria super Lwzka et Harruza [!]; Lwzka.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

225. 1345. ápr. 10. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester a maga és uterinus frater-ei: Jakab és Miklós nevében Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével bemutatta Miklós nádor (palatinus regni nostri), a kunok bírása privilegiális oklevelét (1344. okt. 13., l. *Anjou-oklt. XXVII. 688. szám*), ami átírta [I.] Károly király (oym sceptru regiminis regni Hungarie importans) nyílt oklevelét (1340. márc. 19., l. *Anjou-oklt. XXIV. 153. szám*), mely utóbbit Pál mester eredetiben is bemutatta Lajosnak. A király pecsétjével megerősített oklevelében Pál mester joggal egybehangzó kérésének megfelelően a nádor, s ezzel együtt Károly király ép és gyanútól mentes oklevelét is átírja. D. in Wysegrad, quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 100 022. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Lullya 3. 1. 17.) Hátlapján más középkori kéztől: super monasterio S. regis Ladislai, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

226. 1345. ápr. 10. Nyárád falu

[I.] Lajos király (H) utasítja a Scepes-i káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akivel Fynta-i István fia: János v. Nadfu-i Domokos fia: Miklós v. Zenthgyurgh-i Domokos fia: Jakab királyi emberek valamelyike menjen Synka fia: Péter Sarus megyei Sebus és Izbegh nevű birtokaira, a szomszédok összehívásával járja be azokat az [I.] Károly király (H) ott bemutatandó privilégiumában szereplő régi határoknak megfelelően, ahol szükséges, emeljen új határjeleket, és e birtokokat iktassa Péternek mint saját jogát, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg Péter ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in villa Nyarad, quind. Passce, a. d. 1345.

Á.: a 787. számú oklevélben.

Tá.: a 788. számú oklevélben.

227. 1345. ápr. 10.

Az egri káptalan tudatja, hogy Pál comes országbíró – egyrészt Zwyne-i Benedek fia: Merse mester felperes, másrészt a káptalan mint alperes közötti – döntéshozó oklevelének megfelelően tartoztak a Heweswyuar megyei Igor és Zeuleus birtokokról kiadott, a sekrestyékben elhelyezett okleveleiket ápr. 8-án (f. VI. p. oct. Passce) megkeresni és ezeket átiratban kiadni Merse mesternek Noghfalu-i Simon fia: Demeter v. Wza fia: István v. Roskouan-i Chank fia: Kene királyi emberek valamelyike és a Scepsy-i káptalan tanúsága jelenlétében. A kitűzött napon ennek megfelelően Demeter királyi ember és László mester klerikus, a Scepsy-i káptalan tanúsága jelenlétében al-örkanonokuk és camerarius-uk a sekrestyében megtalálta 1332. évi privilégiumukat – ami átírta [I.] Károly király (H) 1332. jan. 25-én kiadott parancslevelét és 1323. máj. 1-jén kelt saját oklevelüket (*l. Anjou-oklt. VII. 157. szám*) –, amit nyílt oklevelükben átírnak Merse mesternek. D. quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 70 164. (Szinyei Merse cs. lt. 56.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

R.: JNSZ 228.

228. 1345. ápr. 10.

Az egri káptalan tudatja, hogy Pál comes országbíró – egyrészt Zwyne-i Benedek fia: Merse mester felperes, másrészt a káptalan mint alperes közötti – döntéshozó oklevelének megfelelően tartoztak a Heweswyuar megyei Igor és Zewleus birtokokról kiadott, a sekrestyékben elhelyezett okleveleiket ápr. 8-án (f. VI. p. oct. Passce) megkeresni és ezeket átiratban kiadni Merse mesternek Noghfalu-i Simon fia: Demeter v. Wza fia: István v. Roskouan-i Chank fia: Kene királyi emberek valamelyike és a Scepsy-i káptalan tanúsága jelenlétében. A kitűzött napon ennek megfelelően Demeter királyi ember és László mester klerikus, a Scepsy-i káptalan tanúsága jelenlétében al-örkanonokuk és camerarius-uk a sekrestyében 1314. évi oklevelüket (*l. Anjou-oklt. III. 868. szám*), amit nyílt oklevelükben átírnak Merse mesternek. D. quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 70 165. (Szinyei Merse cs. lt. 21.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

R.: JNSZ 227.

229. 1345. ápr. 11.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, Lo, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Mykch, egész Sclauonia néhai bánja fiai: István és Akus mesterek, vasvári és Suprun-i comes-ek bemutatták [I.] Károly király (H) középső, Havasalföldön elveszett pecsétjével megerősített, ép és gyanútól mentes, a jog szerint kiadott privilegiális oklevelét (1323. febr. 26., *l. Anjou-oklt. VII. 48. szám*), kérve, hogy azt hagyja jóvá és erősítse meg privilégiumában. Lajos ezen familiárisai jogos és törvényes kérésére, valamint felidézve hű szolgálataikat és érdemeiket, amiket először apjának: Károly királynak, majd miután az ország kormányzása törvényesen őrá háramlott, neki teljesítettek mindmáig az ő és országa feladataiban és hadjárataiban, ezek viszonzásául e privilégiumot teljeségében jóváhagyva a főpapok és az ország bárói tanácsával privilegiális formában átírja, és a Zemlyn megyei Strathyna, Keekmezey, Nogdamasa, Kysdamasa és Geregynno birtokokat minden haszonvétellel és a Strathynna faluban szedett vámmal Károly adományának megfelelően királyi új adomány címen Istvánnak, Akus-nak, továbbá frater-eiknek: Lászlónak, Lorand-nak és Miklósnak örökre megerősíti. Erről kettőspecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Id. Apr., uralkodása 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, Kálmán győri, László pécsi, András erdélyi, Jakab zágrábi, András váradi, Miklós egri, Mihály váci, Galhardus csanádi, István, a királynéi aula kancellárja veszprémi, Péter szerémi, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, Lőrinc királyi tárnokmester, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Pál országbíró, Miklós

egész Sclauonia bánja, Domokos Machow-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Péter fia: Miklós királyi étekfogómester, ezen István vajda fia: Dénes királyi lovászmester, Miklós pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 2076. (NRA. 409. 24.) Hátlapján más középkori kéztől: super possessionibus Petri filii Pethene, utána más kéztől: Stratina et duo Damasa. Függő kettőspecsét és vörös-fekete fonata.

230. 1345. ápr. 11.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, Lo, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Mykch, egész Sclauonia néhai bánja fiai: István és Akus mesterek, vasvári és Suprun-i comes-ek bemutatták [I.] Károly király (H) közepső, Havasalföldön elveszett pecsétjével megerősített, ép és gyanútól mentes, a jog szerint kiadott privilegiális oklevelét (l. 1330. jún. 28., *l. Anjou-oklt. XIV. 368. szám*), kérve, hogy azt hagyja jóvá és erősítse meg privilégiumában. Lajos ezen familiárisai jogos és törvényes kérésére, valamint felidézve hű szolgálataikat és érdemeiket, amiket először apjának: Károly királynak, majd miután az ország kormányzása törvényesen őrá háramlott, neki teljesítettek mindmáig az ő és országa feladataiban és hadjárataiban, ezek viszonzásául e privilégiumot teljességében jóváhagyva a főpapok és az ország bárói tanácsával privilegiális formában átírja, és a Zala megyei Plyske várat minden haszonvéttel Károly adományának megfelelően királyi új adomány címén Istvánnak, Akus-nak, továbbá frater-eiknek: Lászlónak, Lorand-nak és Miklósnak örökre megerősíti. Erről kettőspecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Id. Apr., uralkodása 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, Kálmán győri, László pécsi, András erdélyi, Jakab zágrábi, András váradi, Miklós egri, Mihály váci, Galhardus csanádi, István, a királynéi aula kancellárja veszprémi, Péter szerémi, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, Lőrinc királyi tárnokmester, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Pál országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machou-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Péter fia: Miklós királyi étekfogómester, ezen István vajda fia: Dénes királyi lovászmester, Miklós pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 40 973. (Múz. Ta. Nagy I.) Hátlapján más középkori kéztől: ad castrum Plyska. Függő kettőspecsét és vörös-fekete fonata. (Az uralkodó 1364. júl. 5-én kelt megerősítő záradékával.)

Á.: Zsigmond király, 1396. aug. 25. Dl. 67 616. (Rajky cs. lt. 28.) Eltérő név-alakja: Macho.

231. 1345. ápr. 11.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, Lo, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Mykch, egész Sclauonia néhai bánja fiai: István és Akus mesterek, vasvári és Suprun-i comes-ek bemutatták [I.] Károly király (H) középső, Havasalföldön elveszett pecsétjével megerősített, ép és gyanútól mentes, a jog szerint kiadott privilegiális oklevelét (l. 1330. jún. 14., *l. Anjou-oklt. XIV. 340. szám*), kérve, hogy azt hagyja jóvá és erősítse meg privilégiumában. Lajos ezen familiárisai jogos és törvényes kérésére, valamint felidézve hű szolgálataikat és érdemeiket, amiket először apjának: Károly királynak, majd miután az ország kormányzása törvényesen őrá háramlott, neki teljesítettek mindmáig az ő és országa feladataiban és hadjárataiban, ezek viszonzásául e privilégiumot teljességében jóváhagyva a főpapok és az ország bárói tanácsával privilegiális formában átírja, és Struga birtokot minden haszonvétellel Károly adományának megfelelően királyi új adomány címén Istvánnak, Akus-nak, továbbá frater-eiknek: Lászlónak, Lorand-nak és Miklós-nak örökre megerősíti. Erről kettőspecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Id. Apr., uralkodása 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, Kálmán győri, László pécsi, András erdélyi, Jakab zágrábi, András váradi, Miklós egri, Mihály váci, Galhardus csanádi, István, a királynéi aula kancellárja veszprémi, Péter szerémi, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírāja, Lőrinc királyi tárnokmester, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Pál országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machou-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Péter fia: Miklós királyi étekfogómester, ezen István vajda fia: Dénes királyi lovászmester, Miklós pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 67 601. (Rajky cs. lt. 7.) Hátlapján más középkori kéztől: ad Struga; újkori kéztől magyar nyelvű tárgymegjelölés. A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások.

K.: M. Šufflay, Vjesnik 1907. 22–23; Smič. XI. 194–195.

R.: Doc. Trans. IV. 236.

232. 1345. ápr. 11.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, Lo, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Mykch, egész Sclauonia néhai bánja fiai: István és Akus mesterek, vasvári és Suprun-i comes-ek bemutatták [I.] Károly király (H) középső, Havasalföldön elveszett pecsétjével megerősített, ép és gyanútól mentes, a jog szerint kiadott privilegiális oklevelét (l. 1323. febr. 26., *l. Anjou-oklt. VII. 47. szám*), kérve, hogy azt hagyja jóvá és erősítse meg privilégiumában. Lajos ezen familiárisai jogos és törvényes kérésére, valamint felidézve hű szolgálata-

taikat és érdemeiket, amiket először apjának: Károly királynak, majd miután az ország kormányzása törvényesen őrá háramlott, neki teljesítettek mindmáig az ő és országa feladataiban és hadjárataiban, ezek viszonzásául e privilégiumot teljességében jóváhagyva a főpapok és az ország bárói tanácsával privilegiális formában átírja, s Pozdych és Dergeneu birtokokat minden tartozékkal, különösen a Zemlin megyei Vyd-del és a Zobouch megyei Bach-al együtt Károly adományának megfelelően királyi új adomány címén Istvánnak, Akus-nak, továbbá frater-eiknek: Lászlónak, Lorand-nak és Miklósnak örökre megerősíti. Erről kettőspecsjével ellátott oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Id. Apr., uralkodása 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, Kálmán győri, László pécsi, András erdélyi, Jakab zágrábi, András váradi, Miklós egri, Mihály váci, Galhardus csanádi, István, a királynéi aula kancellárja veszprémi, Péter szerémi, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, Lőrinc királyi tárnokmester, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Pál országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machou-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Péter fia: Miklós királyi étekfogómester, ezen István vajda fia: Dénes királyi lovászmester, Miklós pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 84 263. (Lónyay cs. lt. 1. 2.) Hátlapján más középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések. Függő kettőspecset és lila-sárga fonata.

Á.: Zalai konvent, 1381. júl. 5. Dl. 84 798. (Semsey cs. lt. 1. 32.) Eltérő névalakjai: Zemlyn, Machou.

Má.: Dl. 66 804. (Dessewffy cs. margonyai lt. 24.) Csonka papíron, csak az átíró rész utáni szöveg. XV. századi. Eltérő névalakjai: Pazdych, Deregnyew, Wyd, Zemlen, Zabouch, Machov.

233. 1345. ápr. 11.

A császári káptalan előtt Sebestyén felesége, Echy (dict.) János leánya: Klára megvallotta, hogy a Gresencha-i comitatus-ban levő Stupna nevű teljes birtokrészt minden tartozékkal, azon határok alatt, amikkel őrá a káptalan ott bemutatott oklevelével az apjától háramlott, a szintén jelenlevő Sebestyén beleegyezésével a saját és szülei lelki üdvéért, az örök boldogság reményében a remete testvérek Garig hegyi Boldogságos Szűz-egyházának adta, átadva a káptalan előtt ezen egyház perjelének: István testvérnek azon okleveleket is, amikkel e birtokrészt tartotta. Ha efféle okleveleket elrejtett volna (ocultasset), v. nem adta volna át azokat, érvénytelennek nyilvánítja, ha bármikor bemutatásra kerülnének. Erről kérésére a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. f. II. p. quind. Resurr. d., a. eiusdem 1345.

Á.: Csázmai kápt., 1363. nov. 3. Dl. 35 188. (MKA. Acta paulinorum. Garig 1. 22.)

K.: F. IX/1. 328–329; Smič. XI. 196.

234. 1345. ápr. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy Theuteus királyi ajtónállómester Mihály özvegyét, Laymyr-i Gyula fia: az örökös nélkül elhunyt Jakab leánytestvérét (soror carnalis) a pécsi káptalan idézőlevelével múlt év aug. 27-re (oct. regis Stephani) a királyi jelenlét elé idéztette, és a per onnan az időpont koraisága miatt nov. 8-ra (oct. OO. SS.) lett halasztva, mikor is Pál comes előtt korábbi oklevelének megfelelően Kozma fia: János litteratus Theuteus nevében az országbíró ügyvédvalló levelével az özvegy ellenében előadta és a pécsi káptalan oklevelének bemutatásával bizonyította, hogy amikor Theuteus mester Jakab Laymer-en levő birtokrészét, amit mint örökös nélkül elhunyt ember birtokát adott Lajos király Theuteus-nek a hű szolgálataiért, a királyi emberrel a pécsi káptalan tanúsága és a szomszédok jelenlétében be akarta járattatni és mások birtokaitól határjelekkel elkülönítve [magának iktattatni], az özvegy a királyi embert az iktatástól tilalmazta. Kérésére a nemes özvegyasszony ennek okaként azt adta meg, hogy e birtokrész az ő fivére (frater uterinus): Jakab örökjoga volt, így őt is illeti e jogon, és azt állította, erről oklevelei vannak, amiket az országbíró által kijelölendő napon bemutat. Pál comes tehát meghagyta, hogy az özvegy az okleveleit [1345.] febr. 9-én (oct. Purif. B. virg.) mutassa be, ám ekkor a nő nem jelent meg, nem is küldött senkit, így bírságban maradt, pedig Theuteus 17 napig várt rá Pál comes előtt. Mivel Theuteus e Laymir-i birtokrész tulajdonába törvényesen be akart menni, ezért Pál comes írt a pécsi káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Balath-i Sebestyén v. Bathya-i Domokos v. Baya-i Deseu v. Bereminy-i István királyi emberek valamelyike a szomszédok és az özvegy jelenlétében a pécsi káptalan birtokbejáró oklevelének bemutatása után a korábbi bejárás szerinti régi határok mentén járja be e Laymir-i birtokrészt, ahol szükséges, emeljen új határjeleket a régiek mellé, és így mások birtokrészeitől elkülönítve iktassa Theuteus mesternek királyi adomány címen, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan a királynak tegyen jelentést. Ápr. 3-án (oct. Passce) Theuteus mester bemutatta az országbírónak a pécsi káptalan jelentését, mely szerint Pál comes döntéshozó oklevelének megfelelően Balath-i Sebestyén királyi emberrel kiküldték tanúságul al-éneklőkanonokukat: Tamás mestert, akik márc. 9-én (f. IV. p. Letare) Laymir-i Gyula fia: az örökös nélkül elhunyt Jakab Barania megyei Laymir-en levő birtokrészét, amit az uralkodó Theuteus királyi ajtónállómesternek adományozott, a szomszédok és Mihály özvegye jelenlétében régi és új határai mentén bejárták, és mások

birtokrészeitől elkülönítve iktatták Theuteus mesternek, nem lévén ellentmondó. A káptalan oklevelének megfelelően Pál comes a vele ülésező bárókkal és az ország nemeseivel a Laymer-i birtokrészt a joga és haszonvételei teljességével, régi határai alatt Theuteus mesternek és örököseinek ítéli királyi adomány címén az ország jó és régtől fogva kipróbált szokásának (*consuetudinaria lex*) megfelelően, bírói hatalmának hatáskörénél fogva, más jogának séreleme nélkül, az özvegyre örök hallgatást kiróva az ügyben. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki Theuteus mesternek. D. in Wysegrad, 10. die oct. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 76 765. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 245.) Helyenként foltos és hiányos. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét sárga fonata.

K.: Z. II. 154–157.

R.: Z. VII/1. 104–105.

235. 1345. ápr. 13. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy Pál comes országbíró korábbi kötelezvénylevelének megfelelően Chank fia: Dubou azon hamis perbenállásért (*astacio falsi termini*), amiben jan. 13-án (oct. Epiph. d.) Ida-i Pál fia: János mester ellenében a nádor előtt elmarasztaltatott, ápr. 3-án (oct. Pasce) 4 vég posztóval (*perticas panni virgulati Betken vocati*) tartozott. Akkor 3 vég posztót átadott a nádornak, aki a negyediket Marochuk és Sous (dict.) László mesterek kérésére Dubou-nak elengedte, és az ügyben őt nyugtatta, nem érintve a peres ellenfél részét. D. in Wysegrad, 12. die oct. Pasce d., a. eiusdem 1345.

K.: F. IX/6. 13–14. Eszerint hátlapján pecsét nyomának helye.

236. [1345.] ápr. 13.

A budai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes [országbíró oklevelés] kérésére (l. 187. szám) Kerekeghaz-i Gyuke királyi [emberrel] kiküldték kanonoktársukat: Péter mestert, akik ápr. 10-én (quind. Pasce) a Pest megyei Gyal birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárták, és a szomszédokkal együtt szemmel megtekintve (kivéve a telekheleket és az egyházat) az ország szokása szerint 4 ekényire becsülték, Pokafolde földrészt pedig, amit szintén a Gyal-i emberek használnak, 1 ekényire, és mikor a birtokot Ilonának (Baka özvegyének, most Jenslin feleségének) a saját joga nevében iktatni akarták, Tyuk (dict.) Tamás mester (aki ekkor Wysegrad-on volt) famulus-a: Péter az ura nevében, valamint Lud (dict.) Antal és Pyslen (dict.) Miklós (Tamás mester frater-ei) nem a bejárástól, ha-

nem az iktatástól őket tilalmazták, ezért ők Tamást és frater-eit Ilona ellenében máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé idézték ellentmondásuk megindokolására. D. 4. die termini prenotati, a. d. prenotato. [1345.]

E.: Dl. 98 550. (Károlyi cs. nemzetségi lt. 42. 41.) Foltos, hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Bakács, Pest m. 176.

237. 1345. ápr. 13.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrésről Beney-i Pál fia: László comes (Kenys-i János fia: András özvegyének, Cheley-i Pongrác leányának: Annának a férje), másrésről ue. András fia: János, és László elmondta a felesége személyében, hogy mivel János Annának – korábban mint a mostohájának (noverca) – régtől fogva segítséggel és tanáccsal volt, ezért Anna ezek viszonzásául elengedte Jánosnak a saját hitbérét és jegyajándékát, amikkel János a birtokaiból az ország szokása szerint öneki tartozik, Jánost és örököseit ezek ügyében szavatosság vállalásával nyugtatva. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilegiális formában adja majd ki. D. f. IV. p. quind. Passce d., a. d. 1345.

E.: Dl. 40 974. (Múz. Ta. Fáy.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

238. 1345. ápr. 14. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Wezzeus mester, a királyi aula lovagja, hogy Elekus fia Miklós fia: János, Wamus (dict.) János és Zember-i Truduch (dict.) Márton fia: Balázs hatalmaskodva és felfegyverkezve az ő Zember-en levő birtokrészére mentek, ahol ő 3 márkáért malmot akart építtetni, s a malom molnárát és készítőjét onnan fenyegető szavakkal elkergették. Ezért az uralkodó utasítja a Saagh-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Boynuk (dict.) Benedek fia: Miklós v. Terien-i Marc v. Horwath-i Lukács fia: Leukus királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wissegrad, f. V. p. quind. Pasce d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 291. számú oklevélben.

K.: Z. II. 165. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 105.

239. 1345. ápr. 14.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gywrk fia: Lukács, Nogsemyen-i Lengen (dict.) János, Magyar (dict.) Dénes és Lonya-i Jakab fia: Jakab királyi emberek (akiket a felperes István mester királyi specialis notarius, valamint Mihály fia: Ábrahám, János fia: László, Jolath fia: András és ue. Mihály fia: Benedek alperesek vezessenek közösen a helyszínre), v. ha nem tudnak mind jelen lenni, közülük ketten v. hárman ápr. 10-én (quind. Passce) menjenek az István mester Ewr és az alperesek Woya nevű Zathmar megyei birtoka közötti, mint mondják, István mester tudta nélkül emelt vitás határjelekhez, és miután e birtokok szomszédai és a felek v. képviselőik jelenlétében bejárták a vitás földrészt, mint fogott nemes bírók hamisság nélkül emeljenek a szükséges helyeken új határjeleket e birtokok elkülönítésére, az István tudta nélkül emelt határjeleket pedig rombolják le a király korábbi, nagyobbik pecsétje alatt kiadott nyílt egyezség- és kötelezvénylevelének megfelelően (amiben a felek vállalták a király előtt mindezt, ha e határjelek ügyében megegyeznek), majd a káptalan máj. 1-jére (oct. Georgii) a királynak tegyen jelentést – e négy nemessel mint királyi emberekkel kiküldték tanúságul karpapjukat: Jánost, akivel Gywrk fia: Lukács a maga és három társa nevében visszatérve a káptalannak elmondta, hogy ő és társai a káptalan tanúságával ápr. 10-én az Ewr és Woya közötti vitás határjelekhez mentek a szomszédok, valamint Jakab fia: János (István mester képviselője Pál comes ügyvédvalló levelével az ura nevében), Mihály fiai: Ábrahám és Benedek, János fia: László és Jolath fia: András jelenlétében, és először lerombolták azokat a határjeleket, amik István mester tudta és beleegyezése nélkül kerültek emelésre e birtokok között, majd a felek egyetértésével a megfelelő helyeken új határjeleket emeltek érett megfontolással és hamisság nélkül e birtokok között azok elkülönítésére, és a feleknek hagyták a maguk birtokát minden haszonvétellel, nem lévén ellentmondó. A két birtokot elkülönítő régi, avagy újonnan emelt föld-határjelek (általában 2) helyei a királyi és a káptalani ember elmondása szerint: erdőben egy kis hegyen 3 régi főhatárjel, amik Woya, Ewr és Zakal birtokokat különítik el; Apathmezeye föld; szántóföldek; tölgybokrok; szántóföldek; fennsík; domb; szántóföldek; hegyen a Mada faluból Ewr faluba tartó ösvény; szántóföldek; az ezeken a részeken wlgo Nyreszegnek hívott bokrok (vepres) szöglete (angulatio); út; más bokrok; szántóföldek; hegyes hely (locus tumidus); csatorna (fossa); szántóföldek; erdő; tölgyfa; domb; kis hegy; erdőben 3 határjel: 1 régi és 2 új; szántóföldek; út; szántóföldek; domb; Tamás fia: István birtokának sarok-határjelei. D. f. V. p. quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: SNA. Leleszi konvent hh. lt. Metales. Szatmár 64. (Df. 209 657.) Hátlapján azonos (eszerint az alperesek Laskod ~ Laskad-i nemesek; emellett Voya név-alak) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint zárópecsétre utaló bevágás.

R.: F. IX/1. 809. (kétszer; Szirmai, Szathmár 90. és 364. alapján)

240. 1345. ápr. 14.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak, hogy nyílt parancslevelének megfelelően (1344. szept. 10., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 609. szám*) Kereztur-i Dénes fia: László királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Domokost, akik nemesektől, nem nemesektől, papoktól, s más, bármiféle helyezettű és állapotú emberektől Vngh és Zemlyn megyében nyíltan és titokban megtudták, hogy a Lelez-i egyháznak v. monostornak és népeinek v. jobbágyainak néhai Mykch bán fia: László mester officialis-ai – Kozma fia: László (László mester Pozdych-i várnagya), István Helemuch-i és Dénes Dergeneu-i officialis – ezen károkat okozták: [1344.] nov. 3-án (f. IV. p. OO. SS. cuius nunc prox. preteriit revolutio annualis) a Lelez-i egyház ménesét Helemuch faluba hajtották, abból egy pey és egy zegzar színű, összesen 10 márka értékű lovat hatalmaskodva megtartottak; János Cherne falubeli jobbágy feleségét, amikor a fiával együtt Damuch faluból Helemuch faluba ment szekéren, abból kidobták és elűzték, a szekeret és két ökröt elvették; a Lelez-i egyház Polyan falubeli jobbágyát, Lászlót a terményei szállítása közben elfogták, kegyetlenül megverték és félholtan ott hagyták; a Lelez-i egyház Cherne falubeli jobbágyaitól: Kozmától, Zeuch (dict.) Páltól és Jánostól hat lovukat elvették; István Helemuch-i officialis az egyház László nevű famulus-át egy 12 márkát érő, zeg színű harci ménnel (palefrido) együtt tolvaj és szökevény módon magához hívta, majd István ösztönzésére László az egyház curia-jából egy másfél márkát érő szekérhúzó lovat is átadott neki; az egyház Lelez-i jobbágyának, Holech fia: Péternek három lovát ellopták, ezeken egy hónapon át lovagoltak, majd az így lehasznált lovakat három fertó ellenében adták csak vissza; Miklós nevű jobbágyot a feleségével együtt, midőn Polyan faluból vendégségbe mentek Helemuch faluba, szekerestől elűzték, két lovát elvették tőle, s ezeket később másfél márkáért adták neki vissza; Thona (dict.) Lőrinctől egy három márkát érő lovat, az egyház famulus-ától: Lukácstól egy hat márka értékű, pey színű lovat vettek el; amikor Thot (dict.) János a fiával: Lukáccsal Helemuch faluba szénát szállított, megverték és elűzték, Lukácsot pedig két napra és egy éjszakára kalodában (in cipone) tartották és elvettek tőle két ökröt szénával, ruhákat, kardot és egy fertó-t; nov. 9-én (f. III. an. Martini) az éjszaka csendjében lovasokkal és gyalogosokkal Polyan faluba menve onnan hat jobbágyot javaikkal (victualibus) együtt hatalmaskodva Helemus faluba vezettek; Dénes fia: László Kereztur nevű birtokáról a Lelez-i egyház részére lekaszált negyven szekérnyi szénát hatalmaskodva elvitték; az egyház két jobbágyát: Lászlót és Istvánt, amikor engedéllyel Cheb faluból az egyház egyik birtokára mentek fé-

nyes nappal, Deregeneu faluban minden javaiktól megfosztották, asszonyaik fejről a kendőiket letépték, és az egyház (nekik a szekérhez adott) lovát elvették; Pouka és a Buza nevű villicus kisfia (filiolus): Lőrinc Helemuch-ról kétszer is átmentek az egyház Lelez-en levő curia-jába és onnan két-két ökröt vittek el; [1345.] jan. 14-én (f. VI. p. oct. Epiph. d.) cinkosaikkal együtt előre megfontolt szándékkal Lelez birtokra mentek, a falu határában lévő erdőben az egyház kilenc ottani jobbágyát megverték, teljesen lemeztelenítették, elvették tőlük a bárdjaikat, valamint azt a nyolc ökröt és hat lovat, amik fát szállítottak, majd a jobbágyok közül ötöt hátrakötött kezekkel egészen Cheter faluig hajtottak, s ezek a nagy hideg miatt a lábaikon nagy kínokat szenvedtek el; ösztönzésükre egy béres (mercenarius): Bolugh (dict.) Miklós, az egyház fa-szállítója egy új nyereggel felszerelt roh színű lóval átszökött hozzájuk; a hozzájuk tartozókkal együtt az éjszaka csöndjében az egyház Konyar nevű falujába mentek, Imre villicus curia-ját hatalmaskodva feltörték és kilenc ökrét elvitték; a hozzájuk tartozókkal együtt az éjszaka csöndjében az egyház Polyan nevű falujába mentek, Sado jobbágy curia-ját feltörték és öt ökrét hatalmaskodva elvitték; az egyház Lelez nevű birtokára menve egy juhászt megverték és a nyájából két juhot elvittek; hatalmaskodva Kopus faluba mentek és Moyus jobbágy curia-ját feltörve onnan négy ökröt és egy juhot vittek el; egy szarvast, amit a prépost a káptalannak [nobis ! ☞: a királynak] szánt, a lábain megcsonkítottak. A László mester officialis-ai által a Lelez-i egyháznak folyamatosan elkövetett károk és jogtalanságok miatt (a fenti hat jobbágy kivételével) az egyház birtokain 32 jobbágytelek (mansio) ment tönkre (sunt desolate). Továbbá, mivel a Lelez-i egyház jobbágyai ezen cselekedetek miatt nem mertek az erdőbe menni fáért, ezért az egyház a fahiány miatt a templom építésére alkalmas téglák kiégetésében 12,5 tömény téglá (tyminos tegularum) kárt szenvedett el. Mindezeket László mester és officialis-ai úgy okozták a Lelez-i egyháznak, hogy per van függőben közöttük. D. f. V. p. quind. Pasce d., a. eiusdem 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 35. (Df. 233 646.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro fratre Blasio preposito ecclesie S. Crucis de Lelez et conventu de eodem...), valamint kerek zárópecsét nyoma.

241. 1345. ápr. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Werus-i Illés (Elyas) fia Corrad fia: Tamás megvallotta, hogy a Neugrad megyei Harkyan birtokon levő részt (ami örökjogon az övé és frater-éé: Miklósé, akinek terhét az ügyben magára vállalta) Leunard fia néhai Domokos comes fiának: Domokosnak és leányainak (akik nevében Sándor fia: János mester, az avunculus-uk jelent meg) 5 budai márka széles

bécsi [dénárért] [I.] Károly király (H) előtt 5 évre elzálogosította annak nyílt oklevelével. Az abban kijelölt időpontban Tamás kész lett volna e birtokrészt kiváltani, de János mester kérésére azt további 5 évre elhalasztották. D. in Wysegrad, f. VI. p. quind. Passce d., a. d. 1345.

E.: Dl. 3761. (NRA. 391. 20.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés; a királyi pecsét nyoma alatt: *assecuracio magistri Alberti qui dixit vicinum suum esse.*

Tá.: 1. Bebek Detre nádor, 1398. jún. 9. Dl. 8386. (NRA. 1776. 1.)

2. Bebek Detre nádor, 1398. nov. 4. Dl. 4582. (Uo. 392. 7.) Eltérő név-alakja: Vissegrad.

K.: AO. IV. 500. (E. alapján.)

242. 1345. ápr. 15.

A császmái káptalan előtt megjelent egyrésről Zoym fia Jakab fia: Péter a maga és fivére (*carnalis frater*): Miklós nevében, valamint János fia: Pál a maga és testvére (*germanus*): György személyében, másrésről rokonuk, Iwan fia: Demeter a maga és fiai: István és Miklós érdekében, és előbbieket a Cris-i districtus-ban levő Ozud nevű örökbirtokukat minden haszonvétellel – szőlők, erdők, vizek, kaszálók, telkek (*sessio*), rétek, szántóföldek –, azon régi határok alatt, ahogy elődeik és ők birtokolták, a maguk és mondott testvéreik (*frater*) nevében Demeternek, fiainak és örököseiknek 32 márka jó dénárért eladták. Azon okleveleket, amikkel Ozud-ot birtokolták, átadták Demeternek, s ha efféle oklevelet elrejtettek volna (*ocultassent*) és csalárdul nem adták volna át, az érvénytelen, ha bárki bemutatná. A káptalan erről a felek kérésére pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. f. VI. p. quind. Resurr. d., a. eiusdem 1345.

Á.: Császmái káptalan, 1377. máj. 11. Dl. 100 158. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Ozugyo 4. 5. 23.)

243. 1345. ápr. 15.

A Kopornuk-i Szt. Üdvözítő-monostor jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró meghagyását tartalmazó, egyrésről Olivér fia: István, Miklós fiai: György és Gergely, Gergely fia: Domokos és Salamon fia: Kelemen Reznuk-i nemesek, másrésről István fia: Péter között Ivahun birtok ügyében kiadott, a perüket részletesen leíró oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Bodugazunfalua-i Miklós fia: János v. Myke fia: Sydo v. Sebechke-i Gula fia: Márton (a Reznuk-iak részére), ill. Chestreg-i György fia: Péter v. Panth fia: Balase v. Bethe-i Pál fia: János (Péter részére) királyi emberek valamelyike ápr. 3-án (oct. Passce) Scengurg

birtokot és Velmer földet a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében régi határjeleik mentén (ha azokat meg tudják találni) járják be, tekintsék meg, hogy Iwahun birtok Scengurg birtok és a Velmyr melletti föld határain belül v. kívül fekszik-e, tudják meg elfogultság nélkül, hogy [*lehúзва*: Péterhez tartozik-e örökjogú leszármazás címén, miként állította], Péter emberemlékezet óta békésen Iwahun tulajdonában lakik-e (*quietam et immobilem fecisset residenciam*), v. pedig Iwahun királyi oklevéllel a Reznuk-iaké, s azt jog szerint és jóhiszeműleg birtokolják egy ideje, majd becsüljék fel Iwahun birtokot, ha lehet, királyi mértékkel megmérve, v. szemmel megtekintve, az ország szokása szerint, a konvent pedig máj. 1-jére (*oct. Georgii*) a királynak tegyen jelentést – és az ország modusa [*lehúзва*: szokása] szerint Gula fia: Márton és Bethe-i Pál fia: János királyi emberekkel kiküldték tanúságul Vlric testvér papot és notariusuk-at: György mestert, akik ápr. 3-án Scengurg birtokra és a Velemer folyó melletti földre mentek a szomszédok, a felek, valamint számos nemes és nem nemes jelenlétében, és István fia: Péter azt állította Iwahun birtok egyik, a Velemer folyó mellett nyugat felől fekvő részéről (ennek határai: ezen folyó Halasto birtok határjelei mellett; ue. folyó Kerekto birtokig; Markfeulde föld határjelei, amit most a mondott Reznuk-i nemesek tartanak; Velemer folyó), hogy az jog szerint hozzá tartozik. Erre Olivér fia: István, Miklós fiai: György és Gergely, Gergely fia: Domokos és Salamon fia: Kelemen azt mondták, hogy e földrész Scengurg birtok határain belül fekszik és őket illeti. Ezután a királyi és konventi emberek a jog rendjét megtartva (nehogy úgy tűnjön, bármely félnek kedveznek) a szomszédokat a helyszínen megkérdezték, akik – Vica fia: Vytemer, ennek frater-e: Benedek, Iscepk fia: Dénes, Máté fia: Mátyás, János fia: Imre, István fia: Bene (Halasto-i [*lehúзва*: Miklós] nemesek), Kemen fia: Pál, Dénes fia: Gergely, András fia: János, Jakab fiai: Pous és Boda (Kerekto-i nemesek) – és más megkérdezettek megerősítették, hogy (miként nagyapáiktól és apáiktól hallották) e birtokon az öreg (*antiquus*) Herbord idején egy Moyus nevű személy lakott, aki neki szolgált élete végéig, majd Herbord halála után e birtokot az idősebb (*maior*) Herbord, utána pedig az ifjabb (*iunior*) Herbord birtokolta, ezek elhunytá után pedig a birtok rokonaiknak, e Reznuk-i nemeseknek maradt, de azt ők nem tudják, hogy e birtok örökjogon Moius-hoz, v. pedig Herbord-hoz és ezáltal ezen rokonihoz kell-e tartozzon. Mivel a birtokot királyi mértékkel megmérni nem tudták, szemmel megtekintve 9 márkára becsülték az ország szokása szerint. D. f. VI. p. quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 3762. (NRA. 1017. 13.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét nyoma.

Tá.: a 317. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Gyula, Scentgyurg, Welemer, Markfelde, Vitemer, Halastow.

244. 1345. ápr. 16.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Theodor fia: János v. Fábián fia: Péter v. Miklós fia: András v. Tamás fia: János v. annak frater-e: István v. Chatar-i László királyi emberek valamelyike a felperes Heym fia: Heym, a királyi nyulászok (leporariferorum) comes-e részére, ill. Kechy-i Dedbor fia: Mihály v. Raduan-i Tamás v. Zellech-i Márton v. Benye-i Zowr (dict.) Péter v. Nesta-i Demeter fia: Miklós királyi emberek valamelyike Cordus (dict.) Miklós fiai: István és Miklós alperesek részére ápr. 10-én (quind. Passce) menjenek először a Lyuba nevű vitás birtokra a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében, ott a felperes mutassa be eredetiben [IV.] László király (H) Lyuba-t érintő privilegiális oklevelét, a birtokot az abban foglalt határjelek szerint (ha azokat jól fel tudják lelteni) járják be, ezután Miklós fiai Bozyta nevű birtokát és tartozékait is járják be Miklós fiai mutatása szerint, majd Lyuba birtokot az oda vezetett fogott bírókkal királyi mértékkel megmérve, v. szemmel megtekintve, ha megmérni nem lehet, becsülik fel az ország szokása szerint, a káptalan pedig máj. 1-jére (oct. Georgii) tegyen jelentést a királynak – kiküldték tanúságul karpapjukat: Györgyöt Heym részére és János papot, a káptalan Szt. Máté apostol-oltára mesterét Cordus (dict.) Miklós fiai részére, akikkel, valamint Miklós fiaival és Saul fia: Benedekkel (Heym képviselőjével) Chatar-i László és Zowr (dict.) Péter királyi emberek ápr. 10-én Lyuba birtokot a szomszédok összehívásával a Benedek által eredetiben bemutatott László király-privilegiumban foglalt határok szerint Bozyta birtok felől bejárták: Berch-en egy erdőben nyugat és Velchene birtok felől egy régi és egy új határjel, noha a privilegium szerint ott 3 határjel van, és ott Benedek az ura: Heym nevében azt állította, hogy a harmadik határjel csalárdul le lett rombolva – de ők az új határjel tövében csak egy gödröt (fovea) láttak; Zepsy faluba vezető közút; hely, ahol mind a privilegium, mind Benedek 2 határjelet jelzett de ők egy határjel nyomát sem látták ott, Benedek pedig tiltakozott, hogy e 2 határjelet csalárdul lerombolták és elhordták; Lyuba falu mellett egy hely, ahol a privilegium és Benedek 2 régi határjelet mutatott – de ott sem látták határjelek nyomait, Benedek pedig azt mondta, elhordták ezeket is; Berch 2 völgy között, és a privilegium szerint az egyik Bozyta birtokhoz, a másik Lyuba-hoz tartozik, a Berch-en pedig 3 határjel van – de ott sem látták határjelek nyomait, csak egy földhalmot láttak, a Berch-en és annak oldalában pedig most az ez évben felszántott tavaszi vetések (iugera segetum vernalium) vannak, a privilegium alapján Benedek pedig azt állította, hogy e 3 határjelet, amik Bozyta, Cheeb ~ Cheb és Lyuba birtokokat különítik el, ezen földműveléssel lerombolták; dél felé Borhradwanya föld határai, ahol egy Berch-en az erdőben 3 határjelet láttak; Rachanchauelge völgy, ami (és az esős időben benne folyó patak) a privilegium szerint elkülöníti Lyuba birtokot Zemere birtoktól, és odébb Genterfelde

és Chenete földektől is; ezen patak mellett egy régi és egy nemrég felújított határjel, a privilégium szerint azonban egy régi és egy új határjel volt ott; egy Berch-en a privilégium folyamatosan régi és új határjeleket jelzett, visszaérve az első határjelhez – de ők nem találtak határjeleket, csak két pár, nagyon régi határjel-helyet (ezen bejárással a privilégium és Benedek mutatása alapján Lyuba birtok Bozyta birtok határain kívül marad). Ezután a királyi emberek Bozyta birtok határait Miklós fiai mutatása szerint járták be a káptalan tanúságai, a felek és a szomszédok jelenlétében: azon Berch-en, ahol Benedek is kezdte a bejárást, a mondott két (rég és új) határjel közül Miklós fiai szerint az egyik az övéké és Bozyta birtokot különíti el, a másik pedig Gereuen fia: Mihályé és Velchene birtokot választja el – és ott Mihály és más szomszédok is egyhangúan kinyilvánították, hogy ez igaz; dél felé a nevezett folyamatos határjelek; a mondott kicsi és nagyon régi határjelek, melyek közül az egyiket Miklós fiai, a másikat Mihály nevezte a sajátjának; dél felé a völgy és az abban folyó patak mellett mondott 2 határjel, melyekről Miklós fiai, Mihály és más szomszédok megerősítették, hogy a régebbi Bozyta birtokot, az újonnan emelt pedig Velchene birtokot különíti el; ezen patak mellett kelet felé 2 régi határjel egy, a közepén kiszáradt tölgyfa tövében, az egyik Bozyta, a másol Chenete birtokot választja el Miklós fiai és a szomszédok szerint; e patak mellett kelet felé 2 régi határjel egy tölgyfa és egy kiszáradt tönk alatt, amik a szomszédok állítása szerint Mihályt és Miklós fiait különítik el; régi nagy határjel, ami a szomszédok szerint Bozyta és Lyuba birtokokat választja el; 3 főhatárjel, ebből 2 van ezen patakon túl dél felől és egy a patak mellett észak felől, és ezek a szomszédok szerint Bozyta, Zemere és Raduan birtokokat különítik el; 2-2 régi határjel, amik Bozyta és Raduan birtokokat választják el; erdőben a mondott 3 határjel, amikből Miklós fiai szerint kettő Bozyta, a harmadik Raduan birtokokat különíti el. A Miklós fiai által megmutatott és jól látszó határjelek szerint Lyuba birtok teljesen Bozyta birtok határain belül fekszik. Mivel a felek a felsorolt föld-határjelek megmutatásában nem értettek egyet, a királyi emberek fogott bírókkal Lyuba birtokot (nem királyi mértékkel megmérve, hanem szemmel megtekintve) az ország szokása szerint 6 ékényinek találták. D. sab. p. quind. Passce d., a. eiusdem 1345.

E.: DL. 40 975. (Múz. Ta.) Hátlapján azonos (eszerint Cordus Miklós fiai Bozyta-iak) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

245. 1345. ápr. 16.

A Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje tudatja, hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően – Mihály fiai: Ábrahám és Benedek, László litteratus, valamint Ábrahám fia: Miklós Woya-i nemesek (mindegyikük har-

madmagával, hozzá hasonló nemesekkel) ápr. 16-án (sab. p. quind. Passce d.) tegyenek esküt Detric fia: Mihály és Gyurke (István mester, királyi specialis notarius jobbágysai) ellenében arról, hogy ezen jobbágysok az István mester birtokán levágott gabonáját aratás idején nem tiltották el, és ezáltal Mihály 20 márka, Gyurke 10 márka kárt nem szenvedett – a mondott napon Mihály fiai, László és Miklós eskütársaikkal István mester ezen jobbágysai ellenében letették az esküt a konvent előtt az eskühelyen az ország szokása szerint. D. in termino deposicionis iuramenti, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 96 259. (Vay cs. berkeszi lt. 254. 2.) Hátlapi kerek zárópecsét előlapra átütő körvonala.

R.: Vay berkeszi 45. szám.

246. 1345. ápr. 17. Visegrád

[I.] Lajos (Ludovic) király (H) megfontolva Berberium-i néhai Ugrin fia: Budizlaus comes-nek a Szent Koronáért tett hű szolgálatait és vére hullását (amikről sokak, főleg Miklós, egész Sclauonia bánja és Jadria-i István, a királyi aula ifja elmondásából megbizonyosodott), őt királyi kegyébe fogadja, neki teljességgel megbocsátja, ha a király lázadói sugallatára hűtlenséget követett el, és a comes Rogh nevű várát és a szigetet minden örökbirtokával és azok tartozékaival neki és örököseinek megerősíti, ezenfelül nekik adja Berberium-i Jursse fia Jurgi fia: az örökös nélkül elhunyt János birtokait is, amik Budizlaus-hoz és fiaihoz mint János legközelebbi rokonaihoz jog szerint tartoznak. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a király függőpecsétjével ellátott privilégiumot bocsát ki. D. in Wissegrad, 22. die Pasche d., a. eiusdem 1345.

K.: F. IX/1. 283–284. (I. Lajos 1356. évi átirata alapján); Katona, Hist. crit. IX. 368; Smič. XI. 197.

247. 1345. ápr. 17.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy megkapva [I.] Lajos király (H) gyűrűspecsétes parancslevelét – Scepus megye nemesének, főleg a királynak arannyal adózó (auridator) nemeseknek és a 10 lándzsa alatt hadakozóknak küldött oklevelét Miklós királyi étékfogómester, Sarus-i, Scepus-i és Neugrad-i comes által a Scepus megyei nemesek universitas-ának ápr. 16-án (sab. p. quind. Pasche) királyi parancsból Szepesváralján (suburbium castri Scepusiensis) tartandó congregacio-ján a káptalan a Szepesség (terra Scepusii) mondott nemesének mutassa be azon tudományvétel tárgyában, vajon a Scepus megyei Farkasfalua-i nemesek a királynak arannyal adózó nemesekkel együtt bármikor is adtak-e aranyat, v. kellett-e

adjanak, és bírnak-e arannyal adózó birtokokat; a nemesek válaszát pedig a káptalan a királynak írja meg – kiküldték tanúságul notarius-ukat: Pál mestert, aki a kitűzött napon Miklós mester congregacio-ján, amikor Miklós mester a 12 esküdt ülnökkel és a szolgabírókkal ülésezett, ezen királyi oklevelet bemutatta, és kérdésére az esküdt ülnökök, a szolgabírók és Scepus megye ezen congregacio-n összegyűlt nemesei, mind az arannyal adózók, mind a 10 lándzsa alatt hadakozók, mind pedig a többiek a királyi oklevelet tisztelettel fogadva és annak tartalmát elolvassa egyöntetűen azt felelték, hogy a farkasfalvi (villa Farkasii) nemesek a királynak aranyat adózókkal együtt sosem adtak aranyat az uralkodónak, v. Scepus megye mindenkori comes-einek v. várnagyainak, sosem voltak arannyal adózók, nem birtokolnak arannyal adózó birtokokat sem, hanem mindig is Mo. nemesei kiváltságával (prerogativa nobilium regni Hungarie exemptorum) éltek. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in crastino sab. sepedict., a. d. 1345. Arenga.

E.: DL. 3763. (NRA. 950. 3.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Felül chirographált (ABC). Függőpecsét és hártvaszalagja.

K.: AO. IV. 501–502.

248. 1345. ápr. 18. Szentmárton

Bogus mester Scepus-i vicecomes és várnagy, valamint a négy Scepus-i szolgabíró tudatja, hogy korábbi memorialis oklevelük szerint Elsa szegény (paupercula) asszony a vállalása szerint Mihály fia: Beke és Márton Kurtueles-i nemeseket tartozott színük elé állítani tanúként (testacio testimonii produccionis) ápr. 18-án (f. II. p. 22. diem Pasce) azon ügyben, miszerint jelenlétükben Kurtueles-i Fülöp fia: Márton a betegágyában fekvé meghagyta, hogy Elsa kapjon 7 fertó dénárgarast (amivel neki ő tartozott). A kitűzött napon Elsa színük elé állította Beke-t és Mártont, akik azonban esküvel azt mondták, hogy Fülöp fia: Márton öelöttük nem hagyta meg, hogy Elsa 7 fertó-t kapjon. Emiatt fentiek Fülöp fia: Márton özvegyét az összeg ügyében nyugtatják. D. apud S. Martinum, in termino antedict., a. d. 1345.

E.: DL. 39 663. (Petróczy cs. lt. AS. 40.) Hátlapján 1 nagyobb és 2 kisebb pecsét töredékei.

R.: Fekete Nagy A., LK. 1930. 214; Petróczy 27.

249. 1345. ápr. 18.

Pál prépost és a Hothuon-i Szt. Margit szűz és vértanú-egyház konventje Mihály fia: Balázs comes kérésére függőpecsétjével ellátott privilegiális oklevelében

átírja saját ép és gyanútól mentes nyílt oklevelét (1327. júl. 24., *l. Anjou-oklt. XI. 326. szám*). D. f. II. an. Georgii, a. d. 1345. Arenga.

E.: SNA. Jászói konvent hh. lt. (Df. 251 712.) Függőpecsét fonata.

R.: F. IX/6. 20.

250. 1345. ápr. 19. Visegrád

Erzsébet királynénak (H) elmondta Semler-i Lőrinc fia: Miklós, hogy Beze fia: György pápai királynéi jobbágy bizonyos ottani emberek ösztönzésére (*induccio*) az ő 3 tehenét elvette, ezenfelül az ő rokonát, János fia: András Berulle-i nemest Berulle birtokon hatalmaskodva elfogta, most is fogságban tartja, 4 ökrét és 2 lovát elvette. Ezért a királyné utasítja a pannonhalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-monostor apátját és konventjét, hogy küldjék ki egyiküket Rowazd-i Kunclin v. Gymolth-i Egyed fia: Lőrinc királynéi emberrel, akik menjenek Györgyhez és figyelmeztessék királynéi szóval, hogy ezen ökröket, teheneket és lovakat kár nélkül adja vissza Miklósnak és Andrásnak, majd idézzék meg Györgyöt máj. 8-ra (*quind. Georgii*) a királynéi jelenlet elé, meghagyva, hogy az elfogott Andrást állítsa a királyné elé, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wysegrad, f. III. an. Georgii, a. d. 1345.

Á.: a 269. számú oklevélben.

K.: Mons Sacer I. 442; Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 58. (mindkettő Á.-ban.)

251. 1345. ápr. 20. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) Péter Morus-i plébános, Aurius (*dict.*) Miklós bíró, Heric, Steheler Miklós és Tulceser (*dict.*) Heric, Maros-i polgárok a maguk, valamint az ottani polgárok és hospesek nevében bemutatták [I.] Károly király (H) Havasalföldön elveszett, középső pecsétjével megerősített privilégiumát ezen polgárok kiváltságáról (1324. máj. 22., *l. Anjou-oklt. VIII. 269.*), kérve, hogy azt írja át és királyi kegyből (*benignitas*) erősítse meg. Az uralkodó ennek megfelelően ezen, a jog rendje szerint kiadott privilégiumot és az abban foglalt kiváltságot (*libertas*) megerősíti nyílt oklevelében, amit ha visszavisznek, privilegiális formában ad majd ki. D. in Wysegrad, f. IV. an. Georgii, a. d. 1345.

Á.: 1. Zsigmond király, 1388. jún. 17. > Uő., 1436. júl. 8. > I. Mátyás király, 1464. jún. 7. Dl. 2247. (NRA. 1713. 67.)

2. Á. 1. > II. Ulászló király, 1492. Dl. 2248. (Uo. 1713. 67.) Eltérő név-alakjai: Marus, Steheser.

3. Á. 2. > I. Miksa király. Dl. 24 893. (Uo. 1713. 92.)

Má.: Á. 1.-el azonos jelzet alatt, újkori.

252. 13[4]5. ápr. 20. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) Péter Morus-i plébános, Aurius (dict.) Miklós bíró, Heric, Stehher Miklós és Tulceser (dict.) Heric, Moros-i polgárok a maguk, valamint az ottani polgárok és hospesek nevében bemutatták [I.] Károly király (H) Havasalföldön elveszett, középső pecsétjével megerősített nyílt oklevelét a Morus-i vámról (1323. szept. 24., *l. Anjou-oklt. VII. 481.*), kérve, hogy azt írja át és királyi kegyből (benignitas) erősítse meg. Az uralkodó ennek megfelelően ezen, a jog rendje szerint kiadott oklevelet és az abban foglalt vámot megerősíti nyílt oklevelében. D. in Wysegrad, f. IV. an. Georgii, a. d. 13[4]5.

Á.: Zsigmond király, 1436. júl. 8. Dl. 2182. (NRA. 1713. 66.)

Má.: Ue. jelzet alatt, Á. alapján, újkori.

R.: Wenzel G., Száz. 1868. 404. (Liber Regius. Vol. XIX. 186. alapján, eltérő névalakjai: Aurius, Stheheser.); Bakács, Pest m. 176. (Á. alapján.)

253. 1345. ápr. 21. Visegrád

[I.] Lajos királynak elmondta Tyukud-i Omode fia: István, hogy márc. 14-én (f. II. p. Judica) János fia: Márton és Pál fia: János – Bech-i officialis-ok v. várnagyok, Ferenc fia: Péter szervienesi – a hozzájuk tartozókkal és a Bech várhoz tartozó Bech-i falubeli emberekkel (Simon fia: Jánossal, Dempch fia: Lőrincsel és annak sponsus-ával: Mihállyal) az ő Tyukud-i jobbágyaikat – János fia: Istvánt, Deák (Litteratus) Miklóst és Simont – Tyukud falu határában, az éj csendjében kifosztották és megsebesítették, javaikat: 4 tunica-t, 4 ökröt, 3 mentét (clamides) és 2 márka dénárt rabló módjára elvették. Ezért az uralkodó utasítja a Zothmar megyei comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, f. V. an. Georgii, a. d. 1345.

Á.: a 268. számú oklevélben.

R.: Szatmár m. 95. szám.

254. 1345. ápr. 21.

A zágrábi káptalan előtt István néhai bán fia István comes fiai: Henric és István megvallották, hogy ők azt a birtokosztályt, ami egykor avus-uk és Radozlaus fia: Duymech comes között történt azon várak és birtokok ügyében, amiket most Duymech birtokol, érvényesnek fogadják el és megerősítik, kötelezve magukat, hogy ha ők és örököseik Duymech comes-t v. örököseit ezen osztály ügyében bárhogyan és bármikor megtámadnák, v. azt meg akar-

nák újírtani, 500 márka büntetésbe essenek. Kérésükre a káptalan jelen oklevélre ráhelyezi [!] pecsétjét. D. f. V. an. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 66 506. (Blagay cs. lt. 28.) Függőpecsét és vörös-fehér-zöld fonata.

K.: Blagay I. 118; Smič. XI. 199.

255. 1345. ápr. 21.

A csázmai káptalan Kastellan Péter és Pethy (dict.) Mark Gersenche nevű birtoka határait bejárja.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 305. (Orsics cs. elenchus-a alapján I. D. 12. IV. 5.)

256. 1345. ápr. 22.

A Kopornuk-i Szt. Üdvözítő-monostor konventje előtt egyrésztől Myley-i Myley fia: Sydo, másrésztől Sebethke-i Jakab fiai: István és Lukács a maguk és uterinus frater-ük: László nevében elmondták, hogy azon 4 márka ügyében, amit Myley kiszabadításáért Istvánék adtak kölcsön, fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Sydo a Kanou nevű, a Kanou patakon túl nyugat felől levő birtokrészét erdővel és szántóföldekkel, más jogának sérelme nélkül 3 márkaért elzálogosította Istvánéknak, úgy, hogy amikor azt Sydo a konvent előtt Istvánéktól ki akarja váltani 3 márka dénár készpénzért v. természetben (estimacione denariis equivalenti), Istvánék tartoznak e birtokrészt Sydo-nak visszaadni, bárki ellentmondása ellenére is. D. f. VI. an. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 3764. (NRA. 386. 18.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Istvánék mindhárman Jakab fiai; Kano névalak), valamint kerek zárópecsét körvonala.

257. 1345. ápr. 22.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja jelenti [I. Lajos] királynak, hogy parancslevelének megfelelően (l. 191. szám) István királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Gergely mestert, akik ápr. 7-én (f. V. an. quind. Passce) Zala megye (provincia) nemeseitől és nem nemeseitől megtudták, hogy a mondottakat Dénes fia: János mester megcselekedte. D. f. VI. an. Georgii, a. d. 1345.

E.: Győri kápt. hh. lt. (Df. 274 075.) Hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...Lodovico ... regi Hungarie pro magistris Mese filio Johannis et Emerico....), valamint kerek zárópecsét körvonala.

258. 1345. ápr. 22.

A zágrábi káptalan előtt István (dict. Antiquus) néhai bán fia István comes fiai: Henric és István elmondták, hogy egyesek azt sugallták nekik, miszerint az őket atyai leszármazásból illető számos birtokukat Boboneg fia Radozlaus fia: Duym comes visszatartja (retinere) és birtokolja. Amikor azonban erről meg akartak bizonyosodni, úgy találták, hogy az avus-aik között az összes birtokaikon, váraikon és javaikon osztály történt, ezért Duym comes-t ez ügyben nem lehet perelni, v. tőle bármit is követelni e birtokokból, várakból és javakból. Emiatt Duym comes-t és örököseit nyugtatták, visszavonva minden pert, és ha ők v. örököseik Duym v. örökösei ellen fordulnának az ügyben bíróságon v. azon kívül, 500 márka büntetés sújtsa őket, Duym és örökösei pedig az összes, bárhogyan is szerzett váraik, birtokaik és javaik teljes jogában maradjanak mint azok valós urai. Ha Henric és István megtartottak volna olyan okleveleket, amik Duym comes v. örökösei ellenére lennének mindezek ügyében, és ők v. örököseik ezeket bemutatnák bíróságon v. azon kívül, az ilyen oklevelek érvénytelenek legyenek. Jelen oklevélre a káptalan ráhelyezi [!] pecsétjét. D. f. VI. an. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 66 507. (Blagay cs. lt. 27.) Függőpecsét és zöld-vörös fonata. Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: Blagay 119–120; Smič. XI. 199–200.

259. 1345. ápr. 23. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy ítéletlevelével Biry-i János fia: Tamás Belthuk birtok ügyében Damanhyda-i Miklós fia: András ellenében hatalmaskodás miatt fő- és birtokvesztésben (in sententia capitali et ammissione omnium suarum possessionum) lett elmarasztalva. A nádor kegyesen enyhíteni akarván a jog szigorán, az ezen hatalmaskodás büntetéséből Tamásnak az ő bírói kezeire háramlott birtokai és javai terheit a maga részéről 60 budai márka dénár készpénzre (amit Tamás Pál comes országbíró oklevele szerint kell kifizesse a nádornak) csökkenti, visszaadja Tamásnak összes birtokait és javait, s bírói hatásköréből (auctoritas) jóváhagyja, hogy a 60 márka kifizetése érdekében Tamás a birtokaiból tetszése szerint bárkinek elzálogosíthat v. elidegeníthet, amíg a nádornak a 60 márka ügyében eleget nem tesz. D. in Wyssegrad, in fe. Adalberti, a. d. 1345.

Á.: a 371. számú oklevélben.

R.: Kállay 798. szám; Doc. Trans. IV. 236–237.

260. [1345.] ápr. 23.

A váradi káptalan jelenti Miklós nádornak (H), a kunok bírójának, hogy leve-
lének megfelelően (l. 119. szám) kiküldték karpapjukat: Pétert, akivel János
fia: Péter nádori ember ápr. 16-án (sab. an. Jubilate) Suran-i Tamás fia: Jánost
és annak fiát: Tamást Chazlou nevű birtokukon megidézte Warda-i László fia:
János ellenében a nádor elé máj. 1-jére (oct. Georgii). D. in fe. Adalberti, a.
supradict. [1345.]

E.: Dl. 76 766. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 130.) Papír. Hátlapján azonos kéztől
tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 150–151.

R.: Z. VII/1. 105; Doc. Trans. IV. 237.

261. 1345. ápr. 24. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Jakou fia: László, hogy Wetes-i Zunga (dict.)
Péter és fiai: Péter, Pál és Miklós az ő Gelyenus nevű birtokán az erdőket, a ka-
szálót és a szántóföldeket hatalmaskodva, folyamatosan használják, az ő joga
nagy sérelmére. Ezért az uralkodó utasítja a Lelez-i konventet, hogy küldjék ki
tanúságukat, akinek jelenlétében Albert fia: Máté v. Miklós fia: Gergely v. Már-
ton fia: Mihály királyi emberek valamelyike menjen e birtokra, annak termései és
hasznai erőszakos elvételétől nevezettek a jog szerint tilalmazza, majd a kon-
vent tegyen jelentést. D. in Wissegrad, in fe. Georgii, a. d. 1345.

Á.: a 333. számú oklevélben.

K.: Sztáray I. 187. (Á.-ban.)

262. 1345. ápr. 24. Janta-i johannita rendház

Petrus Cornutus testvérnek, a Je-i Szt. János ispotályos ház Mo.-i (V) és
Sclauonia-i perjelének Pekru-i néhai Lőrinc fia: Pál mester bemutatta a perjel
privilegiális, Mo.-i és Sclauonia-i perjelsége függőpecsétjével megerősített
oklevelét (1344. aug. 8., l. *Anjou-oklt. XXVIII. 545. szám*). Pál kérésére, és
azon odaadás miatt, amit a perjel és rendje irányába táplál, a perjel a káptalan
(amit minap a Janta-i rendházban tartott) tanácsával ezen oklevelet megerősíti
és jóváhagyja Pál mesternek és örököseinek. A megerősítés addig él, míg Pál
és örökösei hűek lesznek a rendház, a perjel s a rend felé, és a mondott
sobasium-ot fizetik. Erről saját perjeli pecsétjének és perjelsége (a Janta-i

rendházbeli káptalanon vele lévő) preceptor-ai [pecsétjeinek] ráfüggesztésével megerősített oklevelet bocsát ki. D. in domo nostro predicto de Janta ubi capitulum celebravimus, in fe. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 100 023. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Pekér 5. 1. 4.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét fehér fonata és további 7 függőpecsétre utaló lyuk a hártján.

K.: Hunyadi, Hospitallars 308.

263. 1345. ápr. 24.

Az egri káptalan nyílt, 1345. ápr. 24-én (in fe. Georgii, a. d. 1345.) kelt nyílt oklevele szerint megjelent előttük egyrészt Hubou-i Pouka fia: Péter comes a fiával: Miklóssal a maguk és Péter másik fia: György nevében (akiknek terhet az ügyben magukra vállalták), másrészt Mykou fia: Márton (az ő gener-ük) a maga és felesége: Katus (Péter comes leánya) érdekében, és előbbiek elmondták, hogy a Gumur megyei Hubou birtokon kihaló Noguegh nevű örökjogú földrészüket (minden haszonvétellel, azon határok alatt, ahogy ők eddig birtokolták) mind Katus leánynegyede fejében, mind az iránta érzett szeretet miatt Katus-nak és általa férjének: Mártonnak és örököseiknek adták, szavatosság vállalásával feléjük a maguk és örököseik részéről e földrész kapcsán. Márton ezért a felesége nevében a leánynegyed ügyében Péter comes-t, a fiait és örököseiket nyugtatta.

Fk.: Kont Miklós nádor, 1366. aug. 14. > Opuliai László nádor, 1367. szept. 19. Dl. 95 045. (Hubay cs. lt. 51.)

264. 1345. ápr. 25.

Márton tolnai vicecomes és a szolgabírók jelentik [I.] Lajos királynak (H), hogy levelének megfelelően kiküldték egyiküket: Dada-i Péter mestert, aki ápr. 14-én (f. V. p. quind. Passce) Gurka fia: Pál Scillaga nevű birtokára ment, a szomszédokat, különösen István erdélyi vajda Eghazasmersa falvi népeit v. hospeseit összehívta, és őket Scilag birtok termései és hasznai Pál joga sérelme ellenére történő használatától és elvételétől a király szavával tilalmazta. D. f. II. p. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 340. (Kállay cs. lt. 1300. 750.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Eghazasmesa névalakkal), valamint 4 kerek zárópecsét töredéke.

R.: Kállay 799. szám; Doc. Trans. IV. 237; Szakály, Tolna 101.

265. 1345. ápr. 25.

Bertalan testvér perjel és a hévízi (Calide aque) Szentháromság-egyház keresztesei konventje előtt megjelent egyrésztől Alberti-i Doboka fia János fia: Péter, másrésztől Wechk-i János fia: Miklós, és Péter a Pest megyei Alberti-n levő, őt avus-ától fogva örökjogon illető birtokrésze felét telkekkel (sessio), kezdve az Alberti-n levő Boldogságos Szűz Mária-egyház ajtajától kelet felé, művelt és nem művelt földekkel, erdőkkel, gyümölcstermő fákkal, kaszálók-kal, rétekkel és más haszonvételekkel jelen oklevél kiadása napjától annak 10. évfordulójáig elzálogosította 6 márkáért Miklósnak, Pelys-i Pous fia: Peteu Pest megyei szolgabíró és Lőrinc fia: Farcas jelenlétében. Péter kétszeresen fizet majd, ha a 10. évfordulón ezen 6 márkáért a birtokrészt nem váltja ki Miklóstól. D. 2. die Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 98 064. (Tabula provincialis. Acta post advocatos. 35. 41.) Hátlapján újkori kezektől magyar nyelvű feljegyzések.

R.: Pest m. 55; Bakács, Pest m. 176.

266. 1345. ápr. 27.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Gargow-i Arnold fia: Hank comes elmondta, hogy a káptalan alábbi ügyben kiadott, általa eredetiben be is mutatott oklevele szerint Krig-i Gyank fia: Ewginus comes ápr. 24-én (in die Georgii) tartozott neki fizetni 15 Scepus-i márka dénárgaras forgalomban levő készpénzt, v. ezen 15 márkáért annyi posztót, ahogy azt a vásáron dénáro-
kért adják-veszik, oly módon, hogy ha ezen összeget Ewginus dénáro-
kban v. posztóban nem fizeti ki, akkor a per kezdete előtt 30 márka dénárgaras készpénzt adjon Hank-nak. A kitűzött napon azonban Ewginus nem fizetett, noha Hank 3 napig várt rá a káptalan előtt. D. 4. die Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 976. (Múz. Ta. 1897. 49.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

267. 1345. ápr. 28. Szentimre

Péter erdélyi alvajdának elmondta Zil nembeli Kalach frater-e: János, hogy a Dobika [!] megyei Kalach és Bandkudtelke az ő örökbirtokai, s ezeket a jog rendje szerint szeretné visszakapni (rehabere). Ezért az alvajda kéri a Clusmonstra-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Onuk-i Barlabas v. Ynokhaza-i Pál fia: Péter alvajdai ember menjen e birtokokra a szomszédok összehívásával, tudja meg, hogy János örökbirtokai-e v. sem, majd régi határai mentén járja be és iktassa ezeket Jánosnak, ha nincs

ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg János ellenében az alvajda elé, majd a konvent tegyen jelentést. D. in S. Emerico, f. V. p. Georgii, a. d. 1345.

Á.: a 309. számú oklevélben.

K.: AIR. I. 48–49.

R.: Erdélyi okm. III. 252. szám.

268. 1345. ápr. 28. Dománhida

Miklós fia: István Zothmar-i vicecomes és a szolgabírók jelentik [I.] Lajos királynak, hogy parancslevelének megfelelően (l. 253. szám) congregatio generalis-ukon megtudták a nemesektől és nem nemesektől, hogy János fia: Márton és Pál fia: János – Ferenc fia: Péter mester Bech-i officialis-ai v. várnagyai – a hozzájuk tartozókkal együtt megtették mindazt, ami a király oklevelében szerepel. D. in Damanhyda, f. V. p. Georgii, a. d. 1345.

E.: DL. 97 821. (Ujhelyi cs. lt. 200.) Hátlapján azonos (...pro Stephano filio Omodei de Tyukud...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint két zárópecsét töredéke.

R.: Szatmár m. 96. szám.

269. 1345. ápr. 28.

A pannonthalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-konvent jelenti Erzsébet királynénak (H; domina ipsa metuenda), hogy parancslevelének megfelelően (l. 250. szám) Gymolth-i Lőrinc királynéi emberrel kiküldték tanúságul Ornold testvért, akik ápr. 27-én (f. IV. p. Georgii) Beze fia: Györgyöt a királyné szavával figyelmeztették, hogy az elvett javakat adja vissza kár nélkül, majd a királyné elé idézték a mondott oct.-ra [! ɜ: quind.], meghagyva, hogy az elfogott Andrást állítsa elő. György azt felelte, hogy Miklós 3 tehenét a pápai népek (populi) vették el, András ügyében pedig máj. 8-án (quind. [alatta lehúзва: oct.] Georgii) megjelenik a királyné előtt. D. f. V. an. oct. prenotatas, a. d. 1345.

E.: DL. 87 178. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. S. 7.) Papír. Hátlapján azonos (...pro Nicolao filio Leurencii de Semler et Andrea filio Johannis ... ad quindenas [alatta lehúзва: octavas] Beati Georgii...) és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Mons Sacer I. 442–443; Dreska G., Pannonthalmi konvent I. 57–58. (mindkettő ápr. 28-i dátummal)

Megj.: A királynéi parancslevél szerint az idézésnek máj. 8-ra (quind. Georgii) kellett szólnia. A konvent ennek ellenére a szövegben és a hátlapon is végig oct.-t írt, majd utána átjavította quind.-ra – kivéve a dátumban és a szövegben egy helyen. Emiatt az is lehetséges, hogy oda is quind.-t kell értenünk, és akkor ezen oklevél máj. 5-én kelt.

270. 1345. ápr. 28.

1345., ind. 13., die XXVIII. Apr. A velencei tanács határozata: Chersum comes-e beszámolt levelében azon felfegyverzett hajókról, amiket Bertalan Vegla-i comes a Quarnero[-öbölben] tart és amikkel a tengeren fosztogatja Velence híveit. Ezt a tanács igen súlyosnak tartja, s a comes-hez egy követet küld, hogy mindezeket kivizsgálja és az elvett javak visszaadását követelje.

K.: Ljubić II. 244. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXII. 91.)

R.: Frangepán I. 68.

271. 1345. ápr. 29. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt egyrésztől Iwanka fia: Tamás, valamint Jakab fiai: Miklós és István, Barakcha-i nemesek a maguk és Hydegheth-i Iwan fia: Bende nevében a nyitrai káptalan ügyvédvalló levelével, másrésztől Barakcha-i Pál fia: István, a fiai: Péter és Pál, továbbá ue. Pál fia Miklós fia: János elmondták, hogy a közöttük eddig létrejött birtokügyekben és más perekben fogott nemes bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Tamásék Tyburch fiai: Péter, Farkas és Tyburch (az ő néhai vérrokonai és generacio-ik) Bors megyei Barakcha birtokon levő birtokrészt, ami Istvánék kezén van, régi határai alatt Istvánéknak és örököseiknek átengedték. Viszonzásul Istvánék Tyburch fiai Bors megyei Boruk birtokon levő részét régi határai alatt Tamáséknak és örököseiknek engedték át. A felek e birtokrészek kapcsán többé nem zaklathatják v. perelhetik egymást. Iwan azt a másfél ekényi birtokrészt, amit ő Barakcha-n Istvánéktól megszerzett (recaptivasset), visszaadta nekik. A felek vállalták, hogy visszaszerzik Tyburch fiai azon birtokait és birtokrészeit, amik idegen kézen vannak, majd egyenlően kettéosztják egymás között, miután Istvánék először megkaptak ezekből 2 ekényi földet. Az egymás ellenében kiadott összes tudományvevő, tilalmazó, tiltakozó és peres oklevelüket érvénytelenítették, s ha ezeket bárhol bemutatnák, marasztalják el őket. D. in Wysegrad, f. VI. p. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 62 497. (Motesiczky cs. lt. 27.) Hátlapján doborpajzs alakú pecsét körvonala. Későbbi kéztől: ad Borok.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

272. 1345. ápr. 30. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elpanaszolták Torkw-i Rykolph mester fiai: Kelemen és Lőrinc mesterek a maguk, apjuk és frater-eik nevében, hogy a birtokaikon levő jobbágyaikat és birtoktalan szervienseiket – akik ott más jobbágyok módjára (more) laknak – bizonyos emberek gyakran megidézik az ország bírói és jogszolgáltatói elé kisebb-nagyobb ügyekben, az ország szabadsága (libertas) ellenére, a javaikat pedig tilalmazzák anélkül, hogy korábban Rykolph fiaitól és officialis-aiktól igazságot kérnének, ahogy ez jogszerű lenne, és emiatt birtokaik nem kis rombolásokat és pusztításokat (desolacio, devastacio) szenvednek el. Mivel az ország szabadsága megköveteli, hogy minden panaszos bármely ügyben – kivéve a tolvajlást (furtus publicus), rablást és bűnügyeket (causa criminalis) – bárki jobbágyai és birtoktalan szerviensei részéről előbb azok uraitól, v. ezek officialis-aitól kell igazságot kérjen, a király utasítja a nádort, az országbíró, helyetteseiket, a megyésispánokat, szolgabírókat, a városokat, szabad falvakat, ezek rector-ait, bírót és villicus-ait, s általában az ország minden bíróját és jogszolgáltatóját, hogy Rykolph, a fiai és frater-eik jobbágyai és birtoktalan szerviensei felett az ország szabadsága ellenében ügyekben (kivéve a mondottakat) ne ítélkezzenek, bíróságuk elé őket ne állítsák, javaikat ne tilalmazzák. Ha valaki bármilyen keresetet (accio, quescio) akar Rykolph, a fiai és frater-eik jobbágyai és birtoktalan szerviensei ellenében indítani, azt Rykolph-ék, v. azok officialis-ai előtt tegyék, s ha ők az igazságszolgáltatásban hanyagok lennének, akkor nem ezen jobbágyokat és birtoktalan szervienseket, hanem uraikat, v. azok officialis-ait kell véglegesen megidézni (evocare) a király, v. rendes bírójuk jelenléte elé, aki minden panaszosnak igazságot szolgáltat. D. in Wysssegrad, sab. p. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 68 853. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 111.) Hátlapján későbbi kéztől tárgymegjelölés (libertas et exempcio colonorum a iudiciis), valamint kerek pecsét körvonala.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1358. nov. 9. Dl. 68 915. (Uo. 169.) Eltérő névalakja: Wissegrad.

K.: AO. VII. 480–482. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

273. 1345. ápr. 30. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy döntését tartalmazó korábbi oklevelének megfelelően Mihály fiai: Ábrahám és Benedek, valamint Woya-i Ábrahám fia János fiai: László litteratus és Miklós ápr. 16-án (sab. p. quind. fe. Passce d.) tartoztak a Lelez-i konvent előtt esküt tenni (mindannyian harmadmagukkal, nemesekkel) Detric fia: Mihály és Gurke (István királyi specialis notarius jobbágyai) ellenében arról, hogy e jobbágyok 4 évvel azelőtt, Vízkereszt ünnepe táján (circa fe. Epiph d., cuius tempore

proposicionis 4. pretererat revolutio annualis) az ő Loskud nevű birtokukról az engedélyükkel mentek lakni István mester Ewr nevű birtokára, ők e jobbágyokat a birtokaikon elvetett termények levágásától nem tilalmazták, s ezzel nem okoztak Gurke-nak 10, Mihálynak pedig 20 márka kárt; majd az esküről szóló jelentést a konvent oklevelében vissza kellett vigyék az országbírónak ápr. 23-án (8. die). Akkor Mihály fia: Ábrahám bemutatta Pál comes-nek a konvent oklevelét, amely szerint Mihály fiai és János fiai eskütársaikkal együtt az esküt letették, így az országbíró mindezek ügyében őket nyugtatja. D. in Wyssesgrad, 8. die termini reportacionis seriei prenotate, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 96 260. (Vay cs. berkeszi lt. 254 1.)

R.: Piti F., SzSZBSz 2004/1. 12; Vay berkeszi 46. szám.

274. 1345. ápr. 30.

A Symigium-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Mere-i Mihály fia: Deseu mester, másrésről Mere-i Gábor fia István fia: Péter a maga és frater uterinus-ai: Jakab, János és Lőrinc nevében, és Deseu a Kereky falu területén, a saját földjén levő szőlője felét, amit Imre frater-e: Péter, az ő szolgálja (servus) felesben művel (tenuit coequalem cum fructibus suis), 6 márka széles bécsi dénárért (minden márkát 5 pensa-val számítva) elzálogosította István fiainak a jelen levél keltétől számított öt évre (usque 5. revolucionem annualem), aminek leteltével (transactis 5 annorum curriculumis) a fél szőlőt Deseu v. a fiai bármikor kiválthatják ue. összegért dénárokbán a konvent előtt István fiaitól, hamarabb azonban nem. Időközben Imre frater-e: Péter e szőlőfelet a saját költségén és munkájával műveli és megőrzi. Deseu mester vállalta, hogy ha a szőlőt az időjárás tönkreteszi, a szőlő egy másik évi termésének begyűjtését engedi meg István fiainak az adott évért. D. sab. p. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 49 252. (Mérey cs. lt. 33.) Papír. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1992. 19–20; Borsa I., Uo. 1997. 33.

275. 1345. máj. 1. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) Lyppua-i Mihály fia Pálnak, a királyi ácsok mesterének (magister carpentariorum) özvegye a gyermek (puer) fiaival: Jakabbal és Pállal bemutatta [I.] Károly király (H) nyílt oklevelét Kandey birtok Pál mesternek szóló adományáról (1337. dec. 6., *l. Anjou-oklt. XXI. 646. szám*). Kérésére Lajos ezt átírja és megerősíti a nő, fiai és örökösei számára, tekintettel Pál mester szolgálataira, és arra, hogy a birtokadomány és Károly király okle-

velének kibocsátása is törvényesen történt. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wysegrad, oct. Georgii, a. d. 1345.

Á.: Budai káptalan, 1349. júl. 27. Dl. 3660. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 24. 3.)

R.: Bakács, Pest m. 177.

276. 1345. máj. 1. Visegrád

Erzsébet királyné (H) azon pert, amit színe előtt Conrad fia: Miklós (a királyné Maniga-i és Modur-i officialis-a) és a Modur-i királynéi hospesek Pál comes országbíró Chanyk falvi officialis-a: Omode ellen egy földrész ügyében viseltek, Pál comes pápai curia-ból való visszatérése napjának 15. napjára halasztja el. D. in Wysegrad, in fe. Phylippi et Jacobi, a. d. 1345.

E.: Dl. 48 746. (Üchtritz-Amadé cs. l. 17. 1. 1686.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Chanuk névalakkal), valamint vörös színű zárópecsét nyoma.

K.: HO. I. 190.

277. 1345. máj. 1.

Az Orod-i káptalan előtt egyrésről Gergely fia István fiai: Gergely és László comes-ek, valamint Kasa-i Péter fiai: György és Jakab, másrésről Kasa-i Acellus fia István fiai: Pál, László és Péter, Lőrinc fia: Domokos, továbbá Besenew (dict.) András a maga és fiai: János és László nevében (akik terhet magára vállalta) elmondták, hogy fogott nemes bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, miszerint az eddig közöttük történt összes jogtalanságot, pert, bírságot (birsagia) és kárt érvénytelenítették, s megígérték, hogy a békét a jövőben megőrzik egymás között. Ha valaki közülük a régi ügyek miatt jogtalanságot okozna, v. pert indítana, akkor a káptalan embere jelenlétében 2 fogott bíró hozzon közöttük Kasa-n döntést, amit ha valamelyikük nem fogad el, a bíró előtt (annak része nélkül) 5 márkát fizessen a másik félnek a per kezdete előtt. D. in die Phylipi et Jacobi, a. d. 1345.

E.: Dl. 91 357. (Festetics cs. lt. Misc. 61.) Hátlapján mandorla alakú pecsét töredékei.

R.: Juhász, Aradi reg. 10.

278. 1345. máj. 1.

A Jazow-i prépost és konvent jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy nekik címzett, 1 évre szóló parancslevelének (littere annuales) megfelelően – amikor és

ahányszor az egri káptalan v. képviselőik v. officialis-aik idézésekre, tudományvételekre és tilalmazásokra a király szavával felkeresik őket jelen [! ɐ: a királyi] oklevél kiadásának napjától 1 évig, minden esetben küldjék ki emberüket, akinek jelenlétében Belse-i Chyte fia: Péter v. Andornak-i Wgrin fia: Miklós v. Koch-i Lodomér fia: Ewche v. Zumulya-i Miklós fia: Tamás v. Koch-i János fia: Mihály királyi emberek valamelyike végezze el az adott feladatot a jog rendje szerint, a konvent pedig tegyen jelentést a királynak – Andornak-i Wgra fia: Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul Jakab testvér papot, akik megtudták, hogy Abafalua-i, más néven Kyswarkun-i Aba fia: János márc. 29-én (f. III. p. Passce) az egri káptalan Varkun nevű birtokának wlgo Erezthwen nevű erdejét felégette; ezen János fiai: Jakab és István ápr. 21-én (f. V. an. Georgii) hatalmaskodva, felfegyverkezve, előre megfontoltan Chathow ~ Chathou fia: Jánosra, a káptalan Varkun-i jobbágyára rontottak a káptalan Varkun nevű birtoka határában, megverték, egyik karját és 3 bordáját eltörték, majd félholtan otthagyták. A királyi és konventi ember látták is a megvert és tagjaiban összetört Jánost. A tudományvétel után, amikor az ifjú Sándor mesterrel, a káptalan kanonokával és dékánjával visszatértek Warkun faluba a szállásukra, János és fiai fogott bírókkal Sándor mesterhez menve nem tagadták, hogy a verést elkövették és az ügyben megegyezést kértek; s bár a felek ott jó óráig ezen ügködtek, végül a megegyezés nem jött létre. D. oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: HML. Egri kápt. mlt. 700. 18. 6. 1. 1. (Df. 210 623.) Papír. Hátlapján azonos (...pro honorabili capitulo Agriensi contra Johannem filium Aba de Kisuarkon Nicolaum et Stephanum filios eiusdem super facto verberacionis Johannis iobagionis eiusdem capituli de Noguarkon et concremacionis cuiusdam silve dicte possessionis Varkon...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Sugár 265.

279. 1345. máj. 1.

A váradi káptalan előtt Gald-i Adorján comes a maga és fia: Péter nevében (Péter mester erdélyi alvajdának az alábbi ügygel kapcsolatos különleges parancsát tartalmazó ügyvédvalló levelével) megvallotta, hogy ő és fia azt az öröklött, a generacio-ikkal való osztály során nekik jutott, most lakatlan földjüket, ami Fahyd falu mellett a Kuuesnoguth (dict.) úttól nyugatra fekszik, minden haszonvétellel (művelt és nem művelt szántóföldekkel, mezőkkel, kaszálókkal, vizekkel, telekhelyekkel), azon régi határok alatt, amikkel eddig mások birtokaitól elkülönítve birtokolták, a szüleik, elődeik és saját lelkük üdvéért, mondott generacio-ik beleegyezésével az erdélyi egyháznak és püs-

pökségnek adták, semmiféle tulajdonjogot mostantól maguknak és utódaiknak meg nem tartva abban, hanem e föld teljes jogát és tulajdonát az erdélyi egyházra és püspökségére mint annak törvényes uraira és birtokosaira ruházva, szavatosság vállalásával, ígérve, hogy e föld birtokában az egyházat és a püspökséget megőrzik. Az adományozott föld határai Adorján elmondása szerint: Kuuesnoguth út mellett Galdvyze patak; szántóföldek vége; Myhohalma kis hegy; Galdyvize patak partján fűzbokor; szántóföldek; Galdykezeputh közút; Kuuesnoguth közút dél, vagyis Fahyd falu felé; Galdyvize patak. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. oct. Georgii, a. d. 1345., amikor Berthrand kardinális prépost, László mester olvasó-, Fülöp mester éneklő-, Gergely mester örkanonok.

Á.: Váradi kápt., 1352. máj. 8. Ba. Gyulafehérvári kápt. lt. Erdélyi kápt. 1. 151. (Beke 5. 651. 5. 653.) (Df. 277 326.)

K.: Doc. Trans. IV. 638–639.

R.: Erdélyi okm. III. 253. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 237–239.

280. 1345. máj. 1.

János prépost és a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-monostor konventje előtt egyrészt Batyan-i Zaloch fia Mihály fia: Péter mester, másrészt Panaz-i Gergely fiai: István, Paznan és László mesterek elmondták, hogy hasznosság miatt olyan cserét hajtottak végre saját részeiken, kölcsönös szavatosság vállalásával egymás és örököseik felé, miszerint Péter mester a Byhor megyei Wylok birtok felét Gergely fiainak adta, akik Péternek adták az ue. megyei Zalochsamsun birtok harmadát, minden haszonvétellel és joggal, azon határok alatt, ahogy régtől fogva ezeket birtokolták. D. oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 70 623. (Perényi cs. lt. 39.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

R.: Perényi 70. szám.

281. [1345.] máj. 1.

János prépost és a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-monostor konventje jelenti Miklós nádornak (H), a [kunok] bírójának, hogy levelének megfelelően (l. 120. szám) Ty[kud]-i Domokos fia: Mihály nádori emberrel kiküldték tanúságul házuk familiárisát: Fodor (Crispus) Mihályt, akik Zothmar megyében nemesektől, nem nemesektől és bármiféle helyzetű emberektől, főleg Beruey falu népeitől és Miklós fia: Pál vámszedőitől nyíltan és titokban megtudták azt, ami a nádor oklevelében is szerepel, vagyis, hogy a mondott vámot Pál

mindig is magának szedette be, és abból Péter fia: Jánosnak a vám iktatása óta eddig semmit sem adott át. D. in fe. Phylippi et Jacobi, a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 64 634. (Kapy cs. lt. 99.) Helyenként hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (domino palatino pro magistro Johanne filio Petri de Chahal contra Paulum filium Nicolai de Berwey super potenciaría exaccione tributarie eiusdem de eadem Beruey inquisitoria), valamint kerek zárópecsét töredékei.

282. 1345. (máj. 1. után)

Miklós nádor (H), a kunok bírása ..... László fia: ..... és György fia: Péter (akik közül Tamás jelent meg a Scepsy-i káptalan ügyvédvalló levelével) ..... fia: Jardan, a Leton-i perjel és a konvent, valamint Egyed fia: György [ellenében] a nádor korábbi oklevele szerint máj. 1-jén (oct. G[eorgii]) ..... viselt színe előtt, királyi parancsból ..... a király had ..... halasztja el. D. in ..... termini prenotati, a. d. 1345.

E.: EMEL. Vécsey cs. lt. 25. (Df. 254 247.) Mintegy harmada hiányzik. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro Thoma filio Ladizlai et Petro filio Georgii contra Jardanum filium Cheris, dominam Kathus, priorem et conventum de Leton, Georgium filium Egidii, Stephanum et Nicolaum filios Razlou ad quindenas residence presentis regalis exercitus prorogatoria), valamint kerek zárópecsét töredékei.

283. 1345. (máj. 1. után) Visegrád

Pál comes országbíró 1345-ben, Vyssegrad-on kelt nyílt oklevele a Malach (dict.) László, Malach (dict.) Miklós és Malach (dict.) András, ill. Thamasy-i [Kőszegi ifjabb] Heric fia János fiai: Miklós, Péter és Heric mesterek közötti perről a Symig megyei Borsker birtok ügyében: előbbieket elpanaszolták [I.] Károly királynak (H), hogy e birtok elődeiktől fogva örökjogon az övéké volt, de János fiai elfoglalták azt, ezért az uralkodó írásban utasította a fehérvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Beznec-i László királyi ember tudja meg, vajon Borsker birtok valóban Lászlóké-e örökjogon, idézze meg János fiait Lászlóék ellenében a királyi jelenlét elé, a káptalan pedig tegyen jelentést (*l. Anjou-oklt. XXIV. 169. szám*); a káptalan válasza szerint Beznec-i László királyi emberrel kiküldték tanúságul Egyed karpapot, akik 1340. márc. 25-én (sab. an. Letare, a. d. 1340.) Symig megyében nemesektől, nem nemesektől, világiaktól, klerikusoktól, valamint bármilyen helyzetű és állapotú megyebeliektől nyíltan és titokban megtudták, hogy Borsker birtok Malach (dict.) Miklós, Malach (dict.) András és Malach (dict.) László örökbirtoka elődeiktől fogva, Thamasy-i János

fiait: Miklóst, Pétert és Henriket pedig Kanya nevű birtokrészükön megidézték Lászlóék ellenében máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé (*l. Anjou-oklt. XXIV. 175. szám*). A per tárgyalása több halasztás után [1345.] máj. 1-jére (oct. Georgii tunc presentes) jutott, mikor is Malach (dict.) András a maga és frater-ei nevében Pál comes ügyvédvalló levelével az országbíró előtt kérte, hogy János fiai indokolják meg, miért foglalták el Borsker birtokot, mire János fia: Miklós mester a maga és frater-ei nevében Pál comes ügyvédvalló levelével bemutatta [I.] Károly király 1342. évi gyűrűspecsétes nyílt oklevelét, mely szerint a király megparancsolta a Thamasy várhoz tartozó Tolna megyei birtokok, a Symig megyei Hedruh birtok, és e várhoz tartozó más, bárhol is levő birtokok ügyében, amiket a király oklevelével cserébe adott örökre János fiainak, hogy amíg e birtokok határait teljesen meg nem állapítják, Pál comes ne ítélkezzen, bírósága elé János fiait ne kényszerítse, s ha valaki valamilyen jogot v. tulajdont remél e birtokokban, okleveleit ezek ügyében a királyi felség előtt mutassa be, mivel e birtokok és a csere ügyében a király az ezekről kiadott privilegiális oklevelében szavattosságot vállalt János fiai felé (*l. Anjou-oklt. XXVI. 383. szám*). Miklós mester hozzátette, hogy a királytól cserébe kapott Borsker, más néven Remete birtok Thamasy várhoz tartozott, és bemutatta Pál comes-nek a fehérvári káptalan, a Symig-i konvent és a fehérvári (Alba) keresztesek ispotályos háza konventje tudományvevő okleveleit, amikben a király írásos parancsára jelentették, hogy tanúságuk és a királyi ember nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól és világiaktól nyíltan és titokban megtudták a szomszédos és megyebeli falvakban, hogy Remete, más néven Borsker birtokot Kanya-i Fülöp birtokolta, ott Boldogságos Szűz-köegyházát építtetett, amiben a sírja is van, és örökös nélküli halála után Borsker más birtokokkal és Thamasy várral az ország szokása szerint a király kezére háramlottak, aki ezeket szolgálataiért Azara-i Sándor mesternek adományozta, aki ez alapján Borsker-t élete végéig békésen birtokolta, majd Sándor örökös nélküli halála miatt Borsker birtok Thamasy várral és más, e várhoz tartozó birtokokkal a király kezéhez visszatért, aki e birtokot a várral és tartozékaival együtt elcserélte János fiaival. Erre Malach (dict.) András bemutatta Pál comes-nek [I.] Károly király 1340. évi gyűrűspecsétes oklevelét, mely szerint Bors fia Benedek fiai: Malach (dict.) Miklós, Malach (dict.) András és Malach (dict.) László elpanaszolták az uralkodónak, hogy a Symig megyei Borsker nevű birtokukat némelyek el akarják tőlük idegeníteni azon a címen, hogy a király e birtokukat tőlük elvette; az uralkodó ezért kifejezte, hogy birtokjogukat tőlük nem vette el, nem is adta másoknak, sőt őket jogaikban meg kívánja őrizni (*l. Anjou-oklt. XXIV. 746. szám*). András bemutatta még az országbírónak a fehérvári és a pécsi káptalan, valamint a Symig és Tolna megyei comes-ek és szolgabírók tudományvevő okleveleit, és Miklós nádor (H) két oklevelét (mindezeket különböző években adták ki). A fehérvári káptalan (év nélküli) oklevele szerint egyrésről Myskolch-i Elleus fia: Bors comes, másrésről Keer-i Ledegerus a maga és frater-e: Pál nevében a káptalan előtt elmondták, hogy felosztották Keer nevű földjüket,

amit korábban elegyesen birtokoltak Aba fia: Saul comes-szel, Guth comes-szel, Cresmen-i Absa-val és Bedeg-i Antholeus-szal (az osztály vonala: Bors comes vásárolt földjének határjelei Chob föld felől; Berchek-nek mondott szőlők között Ledegeres falváig vezető út; Beerch; fűzfa; kaszálók; fűzfa; út, ami a királyné Keer-i népeinek falvába vezet 2 határjelhez, az egyik e nemeseké, a másik e népeké), így Bors comes-é maradt a maga része, a nyugatra levő rész pedig Ledegeres-é és Pálé lett; Bors comes Rusateleke nevű földje az egyházig egy másik, határjelekkel körülvett földjével együtt Both föld felől az osztályon kívül maradt (ezt nyugat felől egy nagy út, dél és észak felől pedig utak határolják); mivel a felek azt mondták, hogy 4 ember: Herba, Cheklen, Saul és Demeter közöttük földet bírnak, ami ezen osztályba esett, vállalták, hogy Aba fia: Saul comes-szel és Péter fia: Gut comes-szel visszaadják nekik e földet az akkori hadoszlás 22. napján (22. die p. residenciam exercitus tunc moti), s azon a napon maguk között határjeleket emelnek. A fehérvári és pécsi káptalan, valamint a Symig és Tolna megyei comes-ek és szolgabírók oklevele szerint az ezekben megnevezett királyi, káptalani és megyei emberek Borsker birtok szomszédaitól megtudták, hogy az Malach (dict.) Miklóshoz, Malach (dict.) Andráshoz és Malach (dict.) Lászlóhoz tartozik örökjogon. Miklós nádor oklevelei szerint congregacio generalis-án, amit 1343. máj. 19-én (a. d. 1343., f. II. an. fe. Asc. d.) Sumuguar-on tartott a Symig megyei, majd máj. 26-án (f. II. p. idem fe.) Kosuk faluban a Tolna megyei nemesek universitas-ának, Bors fia Benedek fiai: Malach (dict.) Miklós, Malach (dict.) András és Malach (dict.) László azt állították, hogy Borsker birtok régtől fogva örökjogon hozzájuk tartozik, és a nádor kérdésére a nemesek, szolgabírók és az esküdt ülnökök az élő kereszt fáját megérintve, a királyi felség és annak Szent Koronája iránti hitükre ezt megerősítették (*l. Anjou-oklt. XXVII. 319. és 351. számok*). Pál comes ezen ellentmondásos állítások és oklevelek miatt a birtok ügyében közös tudományvételre akarta küldeni a feleket, de András azt mondta a maga és frater-ei nevében, hogy azt szegénységük miatt nem tudják vállalni, és birtokkövetelésüket akkorra halasztják, amikor majd erre lehetőségük lesz.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1358. júl. 14. Dl. 90 920. (Khuen-Héderváry cs. lt. 50. 2.)

K.: Héderváry I. 46–52. (Tá.-ban.)

R.: Héderváry I. 35.

284. 1345. máj. 2.

Miklós apát és a Demenk-i Boldogságos Szűz-monostor konventje igazolja, hogy előttük Pál comes országbíró memorialis oklevelének megfelelően máj. 1-jén (oct. Georgii) Sytkee-i Lőrinc fia: Leukus vele együtt 3 nemes személylyel letette az esküt és így felmentést nyert Sol fiai: Lőrinc, András és Turrul

ellenében arról, hogy azok nem adtak kölcsön neki 6 márkát. D. in crastino iuramenti supradict., a. d. 1345.

E.: Dl. 71 686. (Bezerédi cs. ménfői lt. 9. 10.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. Újkori.

285. 1345. máj. 2.

A pécsi káptalan előtt 1345. máj. 2-án (a. d. 1345., f. II. p. oct. Georgii) Egyri Mihály fia: János (Ders fia: Miklós mester famulus-a az ura, valamint Soklous-i Péter mester fia: Miklós személyében) tiltakozott, hogy Soklous-i Péter mester fia: István a Barana megyei Felseunyr nevű birtokát Vyzlou-i Vörös (Rufus) István fiainak: Lászlónak és Dénesnek elzálogosította, Miklósék joga sérelmére. Ezért Istvánt ezen és egyéb birtokai zálogba adásától és elidegenítésétől, Lászlót, Dénest és másokat pedig azok zálogba vételétől és elfoglalásától tilalmazta. D. die et anno supradictis.

E.: Dl. 69 962. (Sibrik cs. lt. 11.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Vizlou névalakkal), valamint kerek zárópecsét körvonala.

286. 1345. máj. 3. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elpanaszolták István comes bíró, Gayzul István, Lukács fia: Lukács (Luka) és Kulb (dict.) Miklós, Suprun-i polgárok a maguk, valamint polgár- és hospestársaik nevében, hogy a Suprun-i comesek őket és a hozzájuk tartozókat (akik az ő joghatóságuk alatt állnak) az ő privilegializált szabadságuk (libertas) ellenében gyakran zaklatják, és a városhoz tartozó birtokokon az ítélkezés jogát maguknak igénylik. Mivel a király a kormányzás tisztéből fakadóan a Suprun-i polgárokat és hospeseket, valamint más országlakosokat a saját jogaikban meg akarja őrizni, ezért utasítja a mindenkori Suprun-i comes-t v. a vicecomes-t és helyetteseiket, hogy Suprun királyi város és tartozékai jogaiba és bíraskodásába e polgárok szabadsága ellenében ne merészeljenek beavatkozni. D. in Wysegrad, f. III. p. Philippi et Jacobi, a. d. 1345.

E.: GYMSML. Sopron város 133. (Df. 201 767.) Hátlapján XV. századi német nyelvű tárgymegjelölés, valamint kerek királyi pecsét töredékei alatt: relacio magistri Laurencii Tot per magistrum Petrum prothonotarium suum. Előlap alján: Laurencii Toth.

K.: Házi, Sopron I/1. 84–85.

R.: Bgl. V. 84.

287. 13[45.] máj. 3. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója igazolja, hogy korábbi oklevelének megfelelően máj. 1-jén (oct. Georgii) Jakab fia: Jakab, annak fia: László, valamint Benchench fiai: János és György, Lonya-i nemesek 30 márka bírságot kifizettek, két részben neki, egy részben pedig peres ellenfelüknek: Balázs testvér Lelez-i prépostnak. D. in Wysssegrad, 3. die oct. Georgii, a. d. 13[45.]

E.: Dl. 84 264. (Lónyay cs. lt. AG. 10. 136.) Hátlapján újkori kezektől 1345. év szerepel, valamint doborpajzs alakú pecsét körvonala.

K.: F. IX/6. 14–15; Lónyay 84.

288. 1345. máj. 3.

Az erdélyi káptalan jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy levelének megfelelően (l. 184. szám) Henke (dict.) Péter alvajdai emberrel kiküldték tanúságot János Cheked-i papot, akik ápr. 27-én (f. IV. p. Georgii) Lőrinc fia: néhai Istvánnak a most Jánosnál és Brassow-i Jakabnál levő birtokaira mentek, s mivel úgy látták, hogy e birtokok v. falvak – Drag, Sumbur, Wskuleu, Wgroch, Myluan, Kekus, Apathy fele (Doboka megye), Ahthon, másik Sumbur (Clus megye), Ewrmezew és Rakus (Zonuk Exterior megye) – teljes negyede negyedének megfelel Apathy birtok fele a malommal, halászóhellyel és más haszonvételekkel (erdők, berkek, szántóföldek, kaszálók, vizek), az alvajdai ember Apathy felét és annak ezen haszonvételeit Zench fia Miklós fia: Miklósnak iktatta a mondott birtokokból járó teljes leánynegyed negyedéért, vagyis nagyanyja (ava), ti. Lőrinc fia István leánytestvére (soror) részéért. S bár János és Jakab ezen iktatásnak ellentmondottak, mivel szerintük csak Apathy birtok felének a fele jár a teljes negyed negyedéért, de mivel az alvajda levelében az szerepel, hogy János és Jakab ellentmondása ellenére is elégtétel jár Miklósnak az ügyben, az alvajdai ember elvégezte az iktatást, más ellentmondó nem lévén. D. f. III. an. Asc. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 28 577. (KKOL. Neoregestrata. Doboka C58.) Helyenként fakult. Hátlapján azonos kéztől címzés, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 kerek zárópecsét és egy kisebb kerek visszazáró pecsét körvonala.

Á.: 1. a 307. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Wskeleu, Mylwan, Apaty, Ewrmezeu, Ahthun, Zolnuk.

2. Kolozsmonostori konvent, 1783. dec. 14. E.-vel azonos jelzet alatt.

K.: AIR. I. 49–50. (E. alapján.)

R.: Erdélyi okm. III. 254. szám.

289. 1345. máj. 3.

A győri káptalan előtt Bana-i Lőrinc fia Miklós fia: Miklós megvallotta, hogy szükségében az Alch nevű Comaron megyei örökbirtokát – a szomszédai és rokonai: ..... és Sidou (dict.) János beleegyezésével – Seffrid fia János fiainak: Gergelynek és Gábornak máj. 1-jétől 10 évre (ab oct. Georgii ad 10. revolucionem annualement earundem oct.) 15 budai márkáért elzálogosította, úgy, hogy ha akkor e birtokot János fiaitól nem tudja kiváltani, akkor a 11. évben ezt kétszeres büntetéssel teheti meg, s ha akkor sem lesz lehetősége azt kiváltani, a birtok haszonvételeivel együtt János fiainak marad birtoklásra. D. in fe. Inv. S. Crucis, a. d. 1345.

Á.: Vilmos kápolnaispán, titkos kancellár, 1359. jan. 25. Dl. 91 532. (Festetics cs. lt. 7. I. 2.) Újkori Má.-ban.

Megj.: Eredetije nyílt oklevél volt. A kipontozott részt a Má. kihagyta.

290. 1345. máj. 3.

A Jazou-i konvent 1345. máj. 3-án (3. die oct. Georgii, a. d. 1345.) kelt oklevelében jelentette [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró itt átírt oklevelének megfelelően (l. 104. szám) János Scepus-i prépost a Wyuar megyei Fellda és Scebes birtokokra menve azokat törvényesen visszavette (recaptivasset), és ennek Isyp fia: Imre és Fellda-i István fiai: Tamás és Miklós személyében senki sem mondott ellent.

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1386. febr. 5. ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. II. 9. 4. 1. 20. (Df. 272 825.)

2. Tá. 1. > Szepesi kápt., 1402. szept. 14. Uo. 9. 4. 1. 29. (Df. 272 834.)
Eltérő névalakjai: Jazow, Felyda.

3. Tá. 1. > Garai Miklós nádor, 1406. ápr. 24. Uo. 9. 4. 1. 32. (Df. 272 837.)
Eltérő névalakjai: Jazow, Chyrke (dict.) István, Zebes, Felyda.

Megj.: A regeszta a bővebb kivonatot adó Tá. 1. és Tá. 2. alapján készült.

291. [1345.] máj. 3.

István prépost és a Saagh-i Boldogságos Szűz Mária-monostor premontrei rendi testvérei konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 238. szám) Horwath-i Lukács fia: Leukus királyi emberrel kiküldték tanúságul Tamás testvért, akik ápr. 30-án (sab. an. Philippi et Jacobi) Sember környékén nemesektől, közrendűektől (communes homines), s főként e birtok szomszédaitól megtudták, hogy Miklós fia: János, Wamus (dict.) János és Márton fia: Balázs Wezzeus mester molnárát és malomkészítőjét fenyegető szavakkal a munkájából

elkergették, hogy e malmot ne építse fel. D. f. III. p. Philippi et Jacobi, a. vero predicto. [1345.]

E.: Dl. 76 767. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 246.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint a támadók mind Sember-iek), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 165–166.

R.: Z. VII/1. 105.

292. 1345. máj. 3.

Miklós, kalocsai választott érsek (archyelectus), egykor [I.] Lajos király (H) nevelője, most kápolnaispán és királyi titkos kancellár előtt egyrészről Nadas-i Moch fia: Lukács a maga és fiai: Benedek, Moch és Wz nevében, másrészről a Hunt megyei Dalmad-i Tamás fiai: István, János és Gergely elmondták, hogy bár Lukács egy 2,5 ekényi Dalmad-i földrész ügyében (amit az esztergomi káptalan kötelezvénylevele szerint Tamás még élteben vállalt kiadni Lukácsnak) Tamás fiai ellen bírói úton akart eljárni, de végül fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Lukács megelégedett 1,5 ekényi földrésszel. Tamás fiai vállalták, hogy Lukácsnak és fiainak máj. 17-én (f. III. p. Penth.) a Hunt megyei négy szolgabíróból kettő jelenlétében (akiket a felek vezessenek a helyszínre) Dalmad birtokból e földrészt kiadják ott, ahol Lukács a Dalmad és Magarad közötti határokról az ország szokása szerint (ut moris est) földesküt tesz; ezen földrészt István fia: Péter v. Moroth-i Jakab fia: Miklós királyi mértékkel mérje ki, úgy, hogy 1 ekényinek 150 hold szántóföldet, fél ekényinek pedig 50 holdat mérjen, amik hosszúságukban 72, szélességükben 7 királyi mértéknyiek (ad unum aratrum sufficientem 150 iugera terrarum arabilium, ad medium vero 50 iugera, in longitudine ipsorum 72 mensuras, in latitudine vero 7 regales se extendencia), majd e 1,5 ekényi földrészt (határjelek emelésével Dalmad birtoktól elkülönítve) Tamás fiai örökössé át Lukácsnak az esztergomi káptalan mondott oklevelével együtt. A felek Dalmad és Magarad birtokokról szóló okleveleiket (kivéve az esztergomi káptalan kötelezvénylevelét) érvénytelenítették, s bemutatóik marasztaltassanak el. Ha a felek valamelyike ezen elrendezéstől elállna, hatalombajban való elbukásban (in succubitu duelli facti potencialis) marasztalják el a másik féllel szemben. D. in Vissegrad, 3. die oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 977. (Múz. Ta. Horváth S.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

293. 1345. máj. 4. Visegrád

[I.] Lajos királlyal (H) tudatták Miklós bíró és Kunchmann esküdt, Scepsy-i polgárok, hogy Scepsy királyi városnak szüksége van a határok bejárására, a határjelek emelésére, felújítására, és a mások birtokaitól való elkülönítésre. Ezért az uralkodó utasítja a Scepus-i káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Kordas (dict.) Miklós fia: István v. annak frater-e: Bozyta-i Miklós v. Zaadelei-i Mark fia: Dénes v. Januk-i András fia: Péter királyi emberek valamelyike a szomszédok összehívásával Scepsy város földjeit járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mások birtokaitól elkülönítve hagyja ezeket a Scepsy-i polgároknak és hospeseknek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, in vig. Asc. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 353. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 508–509. (Á.-ban.)

294. 1345. máj. 5.

A Thuruch-i Boldogságos Szűz Mária-egyház konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy az Arwa megyei Zazkalicha-i Bene fia: Miklós érdekében kiadott birtokbejárató oklevelének megfelelően Felseo Kubin-i Adorján fia: Mesko királyi emberrel kiküldték tanúságul emberüket, akik máj. 3-án (III. f. an. Asc. d.) Zazkalicha birtokot a szomszédok összehívásával bejárták régi határai mentén, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mások birtokjogaitól így elkülönítve Beene fia: Miklósnak hagyták, nem lévén ellentmondó. Hj.: Zazkalicha szikla; Breznouch hegy; Therlina (dict.) nagy hegy csúcsa; Walch hegy; Felseö-Kenez folyó Bzina felől; Arwa nagy folyó. D. in die Asc. d., a. eiusdem 1345.

K.: F. IX/1. 318–319. (Eszerint Lajos király 1357. évi átiratából, Cornides alapján.)

295. [1345.] máj. 6. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Domokos [fia:] Jánosnak a kalocsai egyházmegyei bácsi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát rezervál minden joggal és tartozékkal, amit János az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a kalocsai érseket és káptalan, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy arról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a bácsi egyház statutum-aival és szo-

kásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az érseknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha János nem tud jelen lenni a bácsi egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, II. Non. Maii, [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi és pécsi püspököt, valamint a kalocsai prépostot, hogy Jánost fogadtassák kanonokká a bácsi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, részeltessék e kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 163. fol. 276v–277r. (Df. 292 397.)

296. [1345.] máj. 6. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Demeter [fia:] Péternek az egri egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát rezervál minden joggal és tartozékkal, amit János az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az egri püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogkör tartozik, hogy arról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekintti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik az egri egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén, és hogy Péter a csanádi egyházmegyei aradi egyház éneklőkanonokságát, kanonokságát és prebendáját bírja. Ha Péter nem tud jelen lenni az egri egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Péter pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Non. Maii, [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi püspököt, a csanádi prépostot és az esztergom-előhegyi Szt. Tamás vértanú[-egyház] prépostját, hogy Pétert fogadtassák kanonokká az egri egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, részeltessék e kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 163. fol. 296r-v. (Df. 292 398.)

297. [1345.] máj. 6. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Ruch-i András [fia:] Istvánnak: egykor XII. Benedek pápa az üres és megüresedő kanonokságok, prebendák és javadalmak feletti rendel-

kezést saját hatáskörébe vonta, amikor pedig Benedek halála után Kelemen lett a pápa, ő egy hónapon belül ugyanígy rendelkezett. Mivel a pécsi egyház kanonoksága és prebendája – ezeket Lőrinc boszniai püspök, egykor ezen egyház kanonoka bírta, mielőtt Benedek az akkor üresedésben levő boszniai egyházba léptette elő – Lőrinc felszentelésével megüresedett, de ezekről Benedek nem rendelkezett, így annak joga senki mást nem illeti, csak Kelemen, aki ezeket Istvánnak biztosítja a kanonoki jog teljességével és minden joggal s tartozékkal, érvénytelennek tekintve, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a pécsi egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a pécsi püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén, és hogy minap a pápa Istvánnak az esztergomi egyházmegyei Scepus-i egyház üresedésben levő cameraria-ját biztosította oklevelével. Ha István nem tud jelen lenni a pécsi egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, István pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Non. Maii, [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi és boszniai püspököt, valamint a pécsi egyházmegyei pécsváradi (de Varadinopech) monostor apátját, hogy Istvánt vezessék be e kanonokság és prebenda tulajdonába, fogadtassák kanonokká a pécsi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, részeltessék e kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 216r-v. (Df. 292 724.)

298. [1345.] máj. 6. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Máté [fia:] Mihálynak: állítása szerint már 12 év eltelt, hogy őt a kalocsai egyházmegyei Szt. Irineus-egyházból, aminek prebendarius kanonoka, más ottani kanonokokkal együtt azon részek eretnekei (scismaticus) elűzték, és azóta ezen kanonokságból és prebendából nem bír megfelelő jövedelemmel, viszont a Sygedfeu-i főesperesség (váci egyházmegye), amit Verebel-i János [fia:] Domokos bírt egykor, üresedésben van, mert Domokos megkapta a pápától annak oklevelével a váci egyház prepositura-ját. Mivel ezen főesperességről senki más nem rendelkezhet, csak a pápa, mivel egykor az üres és megüresedő tisztségek (dignitas, personatus, officium) és javadalmak feletti rendelkezést saját hatáskörébe vonta, ezért Kelemen ezen üres főesperességet, aminek bevételei a 12 márka ezüstöt nem haladják meg, minden joggal és tartozékkal Mihálynak biztosítja, érvénytelennek tekintve, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a váci egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a váci püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfo-

gadására nem kötelezhetők e téren. Ha Mihály nem tud jelen lenni a váci egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Mihály pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. Viszont ha Mihály ezen főesperességet elfogadja majd, a mondott kanonokságról és prebendáról le kell mondania. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Non. Maii, [pápasága] 3. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi püspököt, a Wisagrad-i Szt. András-monostor apátját és a bácsi prépostot (veszprémi és kalocsai egyházmegye), hogy Mihályt vezessék be a főesperesség, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 80. fol. 296r-v. (Df. 292 724.)

299. 1345. máj. 7.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Acha-i András fia: János, másrésről Acha-i Benethe fia: András, és előbbi megvallotta, hogy a szántóföldjeit megtartva az Acha falu területén levő kaszálóját (ami András földjének határa mellett fekszik kelet felől, egy wlgariter Theleleu alma nevű almafáig egy berek mellett) 3 budai márka széles bécsi dénárért elzálogosította Andrásnak, a bármikori visszaváltás lehetőségével ezen összegért Andrástól, a fiaitól v. generacio-itól. D. sab. p. Asc. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 91 358. (Festetics cs. lt.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 502.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1997. 33.

300. 1345. máj. 7.

A boszniai káptalan 1345. máj. 7-én (sab. p. Asc. d., a. eiusdem 1345.) kiadott tilalmazólevele szerint színük előtt Kapla-i Desew fia Benedek fiai: János és Desew tiltakoztak, hogy ue. Desew fiai: Miklós és László a Symig megyei Patha birtokon levő részeit elzálogosították Gede-i Desew fia: Péternek, ezért Miklóst és Jánost a zálogosítástól és elidegenítéstől, Pétert és másokat pedig e részek zálogba vételétől és elfoglalásától tilalmazták.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1413. márc. 3. > Bácsi kápt., 1435. szept. 5. Dl. 71 955/a. = 108 046. (Rákóczi-Aspremont cs. lt. 16. 1. 2.)

301. 1345. máj. 8. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy mivel a királyok és fejedelmek dicsősége a népek sokaságában nyugszik, emiatt a Podolyn-i népeknek és hospeseknek a

kérésére azt a kegyet (gracie prerogativa) adja nekik, hogy addig, míg számuk a többi királyi városok polgárai és hospesei számához hasonlóan kellően meggyarapszik, éves collecta-juk és debitum-uk fejében 30 Scepsi-i márkát és ne többet fizessenek évente a királynak, mégpedig 15 márkát Pünkösdkor (in fe. Penth.), 15 márkát pedig nov. 11-én (in fe. Martini). Ha ezt megfizetik, minden egyéb collecta és földbér fizetése alól mentesülnek. D. in Wysegrad, domin. p. Asc. d., a. eiusdem 1345.

Á.: 1. I. Lajos király, 1364. okt. 5. ŠA. Stará L'ubovna. Podolin város lt. Podolin város tanácsa 20. (Df. 258 836.) Eszerint nyílt oklevél volt, Lajos nagypecsétjével ellátva.

2. Á. 1. > Zsigmond király, 1404. febr. 14. Uo. 25. (Df. 258 841.)

Má.: 1-2. ŠA. Levoča. XVI szepesi város lt. Úrbéri iratok. Podolin. (Df. 287 777.) Újkori, mind Á. 1., mind Á. 2. alapján.

3-4. Dl. 71 243. (Görgey cs. toporci lt. 4.) Újkori, mind Á. 1., mind Á. 2. alapján.

K.: F. IX/1. 281–282; Juck I. 141.

302. 1345. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon oklevél-bemutatót, amivel korábbi oklevele szerint színe előtt máj. 1-jén (oct. Georgii) Nogsemyen-i István fia: István mester és Lengel (dict.) János tartoztak egymás és frater-ük: Péter pap ellenében birtokzálogosítás ügyében, királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie regalis exercitus proxime nunc movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 341. (Kállay cs. lt. 1300. 754.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 800. sz.

303. 1345. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit színe előtt az albírója: Pok-i Deseu comes oklevelének megfelelően Olivér mester királynéi udvarbíró máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt Wrus-i Simon fia: Imre ellen, királyi írásos parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie exercitus regii nunc proxime movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 342. (Kállay cs. lt. 1300. 727.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, kortárs kéztől: Egidius; Mychael filius Petri cum Agriensi ad octavas Georgii, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 801. sz.

304. 1345. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Kellemes-i [!] Miklós fia: István máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt Hangun-i Pooul fia: Beke, valamint annak előállítandó famulus-ai és jobbágysai (Demeter fia: Leustach és Jób fia: János) ellen, királyi írásos parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residence exercitus regii nunc proxime movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 56 862. (Hanvay cs. lt. 50.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

R.: Abaffy–Dancs–Hanvay 101.

305. 1345. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt Latharth fia János fia: Omode mester a maga és frater-ei: Latharth, István és Miklós nevében tilalmazta Miklós néhai bán fia: Miklós mestert Molunsuk, Marzaltu és Scenthe birtokok elidegenítésétől, mivel vele azonos osztatlan nemzetségi ágon (in una linea generacionis indivisionali) vannak. D. in Wysegrad, quind. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 90 343. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 1. 1. 5.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

306. 1345. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit a váradi káptalan idézőlevelének és a saját memorialis oklevelének megfelelően Balázs testvér Lelez-i prépost és a konvent máj. 8-án (oct. Georgii) viselt színe előtt Jakab fia: Jakab, annak fia: László, Benchench fia: György és annak frater-e: János (mind Noglonya-iak) ellen [V.] István király (H) privilégiumának (*l. Reg. Arp. 2166. szám*) bemutatása ügyében Zoloka birtok és határai szavatolására, királyi írásos parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residence exercitus regii nunc proxime movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 40. (Df. 233 651.) Hát-lapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint György és János is Benchench fiai), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

307. 1345. máj. 8. Szentimre

Péter erdélyi alvajdának bemutatta Zench fia Miklós fia: Miklós a nagyanja (Zench fia: Miklós anyja) leánynegyedéről az erdélyi káptalan zárt oklevelét (l. 288. szám), amit kérésére az alvajda pecsétjével megerősített nyílt oklevelében átír, és az abban foglaltaknak megfelelően Apaty birtok felét minden haszonvétellel iktatja s átadja Miklósnak és frater-einek: Istvánnak és Lászlónak, valamint örököseiknek. D. in S. Emerico, in oct. [! ɜ: quind.] Georgii, a. d. 1345.

Á.: 1. Erdélyi kápt., 1353. ápr. 7. Dl. 30 296. (GYKOL. Cista div. com. 1. 6. 50.)

2. Á. 1. > Erdélyi kápt., 1786. szept. 25. Ue. jelzet alatt.

R.: Erdélyi okm. III. 257. szám. (máj. 8-i dátummal)

Megj.: Mivel az átírt oklevél máj. 3-án kelt, jelen forrás eredeti máj. 1-jei keltezése a fenti módon került korrigálásra.

308. 1345. máj. 8.

A győri káptalan előtt megjelent egyrésről Corrad fia: István mester a maga és frater-ei: Tamás és János érdekében, másrésről Kozma fia: János a maga és frater-e: István nevében, Sándor fiai: András, János, Miklós és Benedek a maguk és frater-ük: másik Miklós érdekében, Miklós fiai: Ewz (dict.) Péter és Pál a maguk és frater-ük: Miklós nevében (akik terhet mind magukra vállalták), Vezeken nembeli, Supprun megyei nemesek, és elmondták, hogy Margit és Erzsébet nemes asszonyok – Vezeken-i Nagy (Magnus) Dénes leányai – és Károly fia: István (aki Margittól született) okleveleiket Nagy Dénes Vezeken-en és máshol levő birtokai és birtokrészei ügyében máj. 1-jén (oct. Georgii) tartoztak átadni Corrad fiainak és fentebb mondott rokonaiknak (miként ezt a káptalan királyi oklevélben látta), de mivel ezt nem tették meg, ezért a felek e birtokok osztályát, amit a mondott napon terveztek elvégezni, okt. 6-ra (oct. Michaelis) halasztják el 4 fogott bíró döntésére, úgy, hogy akkor az osztály megtörténte előtt Kozma fiai és társai adják meg Corrad fiainak az utóbbiak által a mondott birtokok ügyében e nemzetségen belüli hitbér, jegyajándék, leánynegyed, vásárlás és zálogosítás miatt kifizetett pénzösszeg felét. Ha a felek valamelyike a fogott bírók általi osztálytól elállva inkább bíróságra

megy, a másik félnek fizessen a per kezdete előtt 50 márkát. D. quind. Georgii, a. d. 1345.

K.: Sopron vm. I. 183–185. (Eszerint E.-je az Esterházy cs. galántai lt.-ában volt, zárlatán kerek pecsét nyomával.)

R.: Wertner, Nemzetségek II. 386; Bgl. V. 85.

309. [1345. máj. 8.]

A Clusmonstra-i Boldogságos Szűz-monostor konventje jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy oklevelének megfelelően (l. szám, ápr. 28.) Onuk-i Barnabás alvajdai emberrel kiküldték konventi testvérüket: Lászlót, akik máj. 8-án (die domin. p. Asc. d.) a szomszédok jelenlétében Kalach birtokot bejárták, de amikor iktatni akarták János részére, Lorand fia: István és András fia: Imre tilalmazták az iktatást mind Kalach-on, mind Bandkudtelke-n, ezért őket az alvajda elé idézték Szentimrére (S. Emericus) János ellenében. D. die et .....

E.: Dl. 27 270. (KKOL. Cista com. Doboka G. 7.) Alul hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől (...pro Johanne fratre Kalach...) és újkori kezektől tárgymegjelölések, feljegyzések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

Má.: Kolozsmonostori konvent, 1782. nov. 19. Ue. jelzet alatt.

K.: AIR. I. 50–51.

R.: Erdélyi okm. III. 256. szám.

310. 1345. máj. 8.

A váradi káptalan Tamás comes, Stark comes fia: Bertalan és Dávid, Kuluswar városbeli hospesek kérésére pecsétjével ellátott oklevelében átírja [I.] Károly király (H) ép, pecsétjében és pergamenében gyanútól mentes nyílt oklevelét (1341. ápr. 15., l. *Anjou-oklt. XXV. 212. szám*), mivel az utak veszélyei miatt ügyeik bizonyítására és jogaik bemutatására azt eredetiben nem merik magukkal vinni. D. quind. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 979. (Múz. Ta.) Hátlapján más középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: AO. IV. 503–506; ZW. II. 27–28.

R.: Erdélyi okm. III. 255. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 239.

311. 1345. máj. 8.

A veszprémi káptalan tudatja, hogy megkapva a király idéztető oklevelét (amit Roma fia János nemes leánya érdekében adott ki annak szomszédai ellenében), Koruntal-i Zeurus (dict.) Miklós fia: Beke királyi emberrel kiküldték tanúságul káplánjukat, Sebestyén Ayka-i papot, akiknek ápr. 23-án (sab. an. Georgii) az aggkori gyengeség miatt ágyban fekvő Leurenté-i Gábor (Gabrian) fia: Demeter azt mondta, hogy emiatt nem tudott a káptalan elé járulni, és megvallotta, hogy András fia: Pál nem származik Roma fia: János generacio-jából és nincs osztályos nemzetségi ágon (linea generacionis) Jánossal. D. die domin. p. Asc. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 40 978. (Múz. Ta. Véghely.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét nyoma.

312. 1345. máj. 8. Krakkó

[III.] Kázmér király (P) Sandecz város polgárainak engedélyezi, hogy a Sandecz-ből Mo.-ra (V), Cracouia-ba és Haustria-ba [!] tartó utakon áruikkal szabadon haladjanak és tőlük vám (theloneum) ne szedessék. Actum Cracouie, in crastino Stanislai, a. d. 1345.

K.: Kodeks Malop. I. 258–259. (Nowy Sącz város lt.-ában volt E.-je alapján.)

313. 1345. máj. 9.

A fehérvári káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró egyrésztől Tewtus királyi ajtónállómester mint felperes, másrésztől Vorsad-i Corard fia: Domokos és annak fiai: Demeter, Marc és László mint alperesek között kiadott döntéshozó oklevelének megfelelően – Opur-i Péter fia: N. [Miklós] királyi ember (Tewtus részére) és Kalaznya-i Fábián fia: Miklós királyi ember (Domokos részére) a káptalan tanúságaival máj. 1-jén (oct. Georgii) a felek v. képviselőik jelenlétében Domokos Vorsad birtokon levő részét osszák 4 egyenlő részre, egynegyedet engedjenek át Domokos leányának a leánynegyede fejében, a maradék 3 részt pedig ezután szintén osszák 4 egyenlő részre, három részt hagyjanak Domokos három fiának saját részük és joguk fejében, a negyedik részt pedig (ami Domokos része) Bithou fia: néhai Dénes, Jakab fia: Domokos és Katich asszony részével együtt (ami Tewtus mesterhez vásárlással jutott és visszavásárlása Domokos fiait illeti), megtekintve ezek minőségét, mennyiségét, termékenységet, jogait és bevételeit, királyi mértékkel megmérve (ha ez lehetséges), v. szemmel megtekintve becsüljék fel az ország szokása szerint – Opur-i Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul Tewtus mester részére László papot, Fábián fia: Miklós királyi

emberrel Domokos részére pedig kórusuk subdiaconus-át: Miklóst, akik a kitűzött napon a szomszédokkal Domokos Vorsad-i birtokrészére mentek (Tewtus nevében képviselője: Miklós litteratus jelent meg, Domokos pedig személyesen), azt minden haszonvétellel 4 egyenlő részre osztották, egynegyedet Domokos leányának hagytak a leánynegyede fejében, a maradék 3 részt pedig ezután 4 egyenlő részre osztották, 3 részt Domokos három fiának hagytak saját részeik és jogaik fejében, a negyedik részt pedig, ami Domokos része, Opur-i Miklós királyi ember a káptalan tanúságaival, megtekintve annak minőségét, mennyiségét és termékenységét, 20 márkára (minden márkát 5 pensa-val számolva) becsülte. Fábián fia: Miklós királyi ember azonban azt mondta utóbb a káptalan előtt, hogy ilyen becslés nem történt, Domokos részét annak erdős mivolta és egyéb akadályok miatt királyi mértékkel nem tudták megmérni, a többi 3 részt pedig (Bithov fia: Dénesét, Jakab fia: Domokosét és Katich asszonyét) Domokos negyedrésszel együtt nem tudták felbecsülni. D. f. II. an. oct. Asc. d., a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 76 768. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 247.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 157–159.

R.: Z. VII/1. 105.

314. 1345. máj. 9.

A Kapornuk-i Szt. Üdvöztető-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Bede-i Jakab fia: János, másrésről Myke fia: János és Nemesdobron-i Lorand fia: Péter a maguk és Serephel fia: Akus (az ő frater-ük) nevében, és János megvallotta, hogy János, Péter és Akus az ő leánytestvérének, Nemesdobron-i István fia Lőrinc feleségének: Ilonának a Lőrinc birtokrészéből járó hitbére és jegyajándéka kapcsán elégtételt adtak 2 márka kifizetésével, ezért János őket ez ügyben nyugtatta. D. f. II. p. Asc. d., a. eiusdem 1345.

Á.: Zsigmond király, 1425. jún. 21. Dl. 92 672. (Festetics cs. lt. Misc. 360.)

315. 1345. máj. 9. Velence

1345., die IX. Maii. A velencei tanács határozatai: a Spalatum-i comes és a város követői panaszait meghallgatva, valamint felülvizsgálva egyrészt azon ítéletet, ami korábban egyrésről Maladinus Clissa-i comes néhai apja: György comes, másrésről a Spalatum-i comes és a város között született, másrészt azon megegyezést, amiben ezután Maladinus, ill. a Spalatum-i comes és a város ratifikálta ezen ítéletet, a tanács úgy döntött, hogy a Spalatum-i comes és a város nem jogosan lett elmarasztalva, birtokaikat és

egyházait Maladinus és serege jogtalanul tartja elfoglalva, miként Clissa útját is lezárva, amin át így senki sem tud Spalatum-ba menni áruival. Velence ezért Maladinus-hoz követet küld, aki szólítsa fel őt, hogy a Clissa-i utat a népek és kereskedők számára hagyja nyitva, mindenki szabadon, akadály nélkül jöhessen-mehessen Spalatum-ba és Tragur-ba, és Maladinus fizessen ötezer font plezaria-t. A Spalatum-nak okozott mondott károk ügyében Maladinus, ill. a Spalatum-i comes és a város is jelöljön ki 1-1 bírót, akik vizsgálják ki a panaszokat. Ha Maladinus nem teljesíti mindezt, Velence a követ jelentése alapján eljár majd Spalatum érdekében.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 69–71; Ljubić II. 245–247. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 2.)

316. 1345. máj. 10. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása előtt korábbi oklevelének megfelelően febr. 16-án (oct. diei Cinerum) Sebe fia: Peteu – Kozma fia: Sebestyén, János fia: Miklós és ue. János özvegye (akik a Zeliz-i Szt. Jakab apostol-egyház apátja jobbágysai) érdekében a pécsi káptalan ügyvédvalló levelével – bemutatta Karan-i Zakalus (dict.) István fiai: András és Péter ellenében a Symig-i konvent két zárt egyezséglevelét, melyek szerint a Zelyz-i apát és Deers fia: Péter mester, ill. Zakalus (dict.) István fiai közötti, fogott bírók általi elrendezés során István fiai vállalták, hogy jobbágaik részéről az apát és Péter mester vádjai kapcsán az általuk kijelölt napon elégtételt adnak nekik, mikor is a felek által odavezetett fogott bírók esküt határozták el, s ennek megfelelően (az esküt letevőket beszámítva) Kozma fia: Sebestyén 14 emberrel 4, János özvegye 9 emberrel 2,5 és János fia: Miklós 4 emberrel 1 márkáról kellett esküt tegyen a Symig-i konvent előtt István fiai jobbágysai: Mihály és Miklós ellenében, akik adósságai ügyében Péter kezességet vállalt; az eskük után azonban Mihály és Miklós jobbágysai e 7,5 márka kifizetésére 1343. dec. 1-jén (II. f. p. Andree, a. d. 1343.) nem jelentek meg, és nem is küldtek senkit. Ezen okleveleket megtekintve Peteu képviselő kérte a nádort, hogy e 7,5 márka ügyében István fiai részéről Sebestyénnek, Miklósnak és János özvegyének szolgáltatasson igazságot. Erre István fia: András, frater-e: Péter nevében pedig Gergely fia: Mihály a Symig-i konvent ügyvédvalló levelével azt felelték, hogy ezen jobbágysai Deers fia: Péter mester elé állították, hogy elégtételt adjanak a mondott tartozásról, így ők Péter mester és a szentjakabi (S. Jacobus) apát mondott jobbágysainak semmivel sem tartoznak. Erre Peteu képviselő hivatkozott a kezességvállalásra, és ez, valamint a konventi oklevelek alapján a nádornak és az ország nemeseinek világosan látszott, hogy a 7,5 márkát István fiai ki kell fizessék Péter mester és az apát jobbágysainak, ezért a nádor meghagyta, hogy István fiai máj. 1-jén (oct. Georgii) a 7,5 márkát rész-

ben dénárookban, részben természetben (*estimacione condigna*), 3 márka bírsággal fizessék ki Sebestyénnek, Miklósnak és János özvegyének. Akkor a nádor előtt István fia: András, frater-e: Péter nevében pedig Gergely fia: Mihály a 7,5 márkát és a 3 márka bírság harmadát kifizették Karachyn-nak (Péter mester famulus-ának, aki Sebestyén, Miklós és János özvegye érdekében jelent meg a pécsi káptalan ügyvédvalló levelével), a bírság kétharmadát pedig a nádornak, aki István fiait mindezek ügyében nyugtatja jelen oklevelével. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 49 251. (Mérey cs. lt. 32.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1992. 20.

317. 1345. máj. 10. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy bírói meghagyását tartalmazó korábbi oklevele szerint Olivér fia: István, Miklós fiai: György és Gergely, Gergely fia: Domokos és Salamon fia: Kelemen alperesek [1344.] nov. 18-án (oct. Martini) tartoztak bemutatni színe előtt okleveleiket Iwahun birtokról István fia: Péter felperes ellenében. Akkor Miklós fia: György a maga és a többi alperes nevében a Kopurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével bemutatta [I.] Károly király (H) 1326. évi privilégiumát, mely szerint a király Reznuk-i Herbord fia: Herbord kérésére (aki azt állította, hogy Bokolnuk és Scenthgyurg birtokok a Velemer melletti földdel együtt szerzés címén az övéi, de az erről kiadott okleveleit Vörös – Rufus – Salamon elvette, mikor a várát lerombolta, az egyházát feltörte és szüleit megölte) írásban utasította a zalai Szt. Adorján vértanú-egyház konventjét, hogy tanúságuk jelenlétében Ilwagh-i Inus fia: Péter tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést; a válasz szerint a konvent ezen királyi emberrel kiküldte tanúságul káplánját: István papot, akik megtudták nemesektől, nem nemesektől, papoktól és világiaktól, hogy Bokolnuk és Zenthgyurgh birtokokat a Velemer melletti földdel és Szentkereszt (S. Crux) földet v. falut régtől fogva Herbord elődei bírták és most Herbord birtokolja jog szerint, akinek várát Salamon comes lerombolta, az egyházát feltörte, a zűrzavarban (*sedicio*) Herbord szüleit megölte, a mondott birtokokról szóló okleveleit pedig elvette; mindezek alapján a király ezen birtokokat és földet a jogaik teljességével, az oklevelek elveszése ellenére, Herbord-nak és örököseinek adta, más jogának sérelme nélkül (*l. Anjou-oklt. X. 296. szám*). György ezután előadta, hogy mivel Iwahun birtok Zenthgyurg és Velemer föld határain belül fekszik, ezért őket jog szerint megilleti, majd bemutatta a Kopurnuk-i konvent, a vaskúri káptalan és a zalai konvent tudományvevő okleveleit, melyek szerint Miklós nádor emberei, valamint e káptalan és konventek tanúságai megtudták, hogy Zenthgyurg birtok és a Velemer melletti föld Miklós fiaiei: György és Gergelyé, Olivér fia: Istváné, Gergely fia: Domokosé, Sala-

mon fia: Kelemené és elődeiké régtől fogva, István fia: Péternek pedig Zenthgyurg birtok és a Welemer melletti föld határain belül semmilyen része nem volt és most nincs. Erre István fia: Péter azt állította, hogy Iwahun birtok, ami őt mindig is örökjogon illette, és amiben emberemlékezet óta békésen tartózkodik, Zenthgyurg birtok és Welemer föld határain kívül fekszik, az alperesekhez és elődekhez semmilyen jogon nem tartozik, és bemutatta Pál comes-nek a Kopurnuk-i konvent, a vasvári káptalan és a zalai konvent tudományvevő, István mester zalai comes-nek címzett jelentéseit, melyek szerint István comes emberei, valamint e káptalan és konventek tanúságai megtudták a Zala megyei (provincia) nemesektől és nem nemesektől, s különösen Iwahun szomszédaitól, hogy Iwahun régtől fogva István fia: Péter és elődei örökbirtoka. Mivel az ügyben szükség volt a király és a Kopurnuk-i konvent embereire, Pál comes írt a konventnek, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Bodugazunfolua-i Miklós fia: János v. Mereu-i Sydow fia: Sydow v. Sebechke-i Gyula fia: Márton királyi emberek valamelyike az alperesek részére, ill. Cheztreggh-i György fia: Péter v. Panth fia: Balasey v. Bethy-i Pál fia: János királyi emberek valamelyike Péter felperes részére [1345.] ápr. 3-án (oct. Passce) Scenthgyurg birtokot és Velemer földet a szomszédok összehívásával és a felek v. képviselőik jelenlétében járják be régi határaik mentén, ha ezeket világosan fel tudják lelteni, majd vizsgálják meg, hogy a mondott Kolgyay [*! alatta lehúzva: Iwahun*] birtok Zenthgyurg birtok és a Velemer melletti föld határain kívül v. belül fekszik-e, tudják meg részrehajlás nélkül, hogy Iwahun birtok Péterhez tartozik-e örökjogon, annak tulajdonában lakik-e emberemlékezet óta békésen, onnan nem mozdulva, v. pedig Iwahun a mondott királyi oklevél címén az alpereseket illeti jog szerint, majd Iwahun birtokot királyi mértékkel megmérve (ha lehet), v. pedig szemmel megtekintve az ország szokása szerint becsülik fel, a konvent pedig tegyen jelentést a királynak máj. 1-jére (oct. Georgii). Akkor Péter felperes, ill. Miklós fia: György a maga és a többi alperes nevében a Kopurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével bemutatták Pál comes-nek a konvent királynak címzett oklevelét (l. 243. szám). Ezt megtekintve Pál comes megkérdezte háromszor (ahogy hivatala megköveteli) Pétert, hogy a pert bajvívással, v. eskü letételével akarja-e lezárni, mire ő azt felelte, hogy szegénysége miatt bajt vívni nem tud, ezért a pert Miklós fia: György esküjének engedte át, s ezt György elfogadta. Mivel Iwahun birtokot 9 márkára becsülték, az országbíró tartozott Györgynek az esküt megítélni annyi nemes személlyel, ahány márkára a birtokot becsülték, ezért a vele ülésező bárókkal és az ország nemeseivel elrendelte, hogy György kilencedmagával (nemesekkel, akik közül kettő Iwahun birtok legközelebbi szomszédosa kell legyen) nov. 9-én (2. die oct. OO. SS.) Bethy-i Pál fia: Miklós v. ue. Bethy-i Lőrinc fia: Pál v. Guztula-i Panth fia: Balasey királyi emberek valamelyike (István fia: Péter részére), ill. Kuzmadamyan-i Tamás fia: Miklós v. Kemya fia: Miklós v. ue. Kemya fia: István (az alperesek részére) királyi emberek valamelyike és a vasvári káptalan tanúságai (akik kiküldésére Pál

comes kéri a káptalant) jelenlétében Iwahun birtokon tegyen esküt arról, ahogy az ország szokása szerint földre esküt tenni szokás (moris est), hogy e birtok az ő és frater-e: Gergely, Gergely fia: Domokos és Salamon fia: Kelemen birtoka, Zenthgyurg és a Velemer melletti föld határain belül fekszik, és sosem tartozott István fia: Péterhez v. annak elődeihez. Ha György leteszi az esküt, a királyi emberek e birtokot az alpereseknek iktassák, Scenthgyurg nevű birtokukhoz és a Velemer melletti földhöz csatolva, ha pedig nem teszi le, akkor István fia: Péternek, ha szükséges, új határjelek emelésével elkülönítve azt mások birtokaitól. Mivel az eskü sok szót tartalmaz, az országbíró meghagyja, hogy a káptalan tanúsága az eskü szövegét szó szerint részletesen mondja előre Györgynek és eskütársainak. A felek a káptalan jelentését nov. 15-én (8. die oct. OO. SS.) vigyék vissza Pál comes-nek, aki engedélyt ad arra, hogy a felek időközben megegyezzenek, ha őt a per nehézségének megfelelően, ti. 9 márka békebírsággal kiengesztelik. D. in Wysegrad, 10. die oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 2388. (NRA. 1018. 15.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala és egy kerek visszazáró pecsét töredéke.

318. [1345. máj. 11. Villanova]

[VI. Kelemen pápa VI.] Fülöp francia királynak: korábban ő a Nápolyi Királyságnak (regnum Sicilie) a pápát és a római egyházat bizonyos ideje megillető kormányzását (administracio) Fülöp kérésére átengedte annak neptis-ének: Johanna királynőnek (Si), elvéve azt Aymericus kardinális paptól, az apostoli szék legátusától, akire a pápa ezen irányítást korábban rábízta. Johanna azonban, miként a pápa hallotta, országa jogaiból és javaiból sokat elidegenített, noha ezt a pápa megtiltotta neki, ráadásul nem akarja a kormányzásba engedni férjét: András királyt (Si), s mindezek miatt országa felbolydult. Ezért a pápa kéri Fülöpöt, hogy győzze meg Johannát mindezek helytelenségéről. D. ut supra. [apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, V. Id. Maii, pápasága 3. évében, 1345.]

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1705. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 138. fol. 278. ep. 1049. alapján.)

319. 1345. máj. 12. Visegrád, a királyi székhely

[I.] Lajos (Ludowic) király (V) a nagyobb béke, barátság és nyugalom érdekében megígéri, hogy országlakosai a frater-e: [II.] Albert (Austria, Stiria és Karinthia hercege) embereinek okozott jogtalanságokat és károkat teljesen jóváteszik és az elvett javakat visszaadják. Ha valaki ebben hanyag lenne, v.

mindezt nem teljesíti, az ilyen személy által az Albert herceg embereinek okozott jogtalanságok és károk ügyében Lajos fog igazságot szolgáltatni. Mindezt a herceg is viszont megígérte. D. in Wissegrad, loco continue nostre habitacionis, oct. Asc. d., a. eiusdem 1345.

Má.: HHStA. Wien. Handschriftenabteilung. Österreichische weltliche. Archive Weiss 45. pag. 207–208. (Df. 258 468.) XVIII. sz.-i.
R.: F. IX/7. 484.

320. 1345. máj. 12. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Iktor fia: György, a királyi aula ifja, hogy amikor ő a király szolgálatában, ti. a Posoga és Syrim megyei királyi collecta-k beszédében járt el, Lewrenthe fia: Beke Lok és Myhal birtokokat a királyi emberrel és a fehérvári káptalan tanúságával bejáratta és György Perechke nevű birtokából egy 2 ekényi földrészt előre megfontolt szándékkal e birtokokhoz akart csatolni; György személyében Miklós nevű famulus-a nem a bejárásnak, hanem a földrész iktatásának ellentmondott, de Beke addig már e birtokot bejárta és magának iktattatta, Miklóst fogságba vetette és a lovát elvette, holott, miként György állította, Perechke birtok Lok és Myhal birtokoktól valós határokkal el van különítve. Ezért az uralkodó utasítja a pannonhalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Teued-i Miklós v. Buken fia: János királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wissegrad, oct. Asc. d., a. eiusdem 1345.

Á.: a 363. számú oklevélben.

K.: Mons Sacer I. 443; Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 59. (mindkettő Á.-ban.)

321. 1345. máj. 12. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit színe előtt korábbi oklevelének megfelelően Pál fia: Zeuke (dict.) János máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt Chohl-i Péter fia: János ellen, királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residence presentis exercitus regii) halasztja el. D. in Wissegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1344.

Fk.: Dl. 96 261. (Vay cs. berkeszi lt. 250.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2000/4. 388; Vay berkeszi 47. szám.

322. 1345. máj. 12. Visegrád

..... nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit ..... oklevelének megfelelően színe előtt ..... fia: Péter ..... (Sándor fia: György a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével jelent meg) máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt ..... Mihály fia László [fiai:] Péter....., Simon fiai: Péter és Imre, Biry-i Tamás, ... László, Mihály fia: ..... István fia: János, Iwan fia: András és ..... fia: István ellenében, királyi parancsból [a királyi had]oszlás 15. napjára (ad quind. residen.....) halasztja el. D. in Wysegrad, 12. ...., a. d. 1345.

E.: Dl. 51 343. (Kállay cs. lt. 1300. 736.) Papír, bal fele hiányzik. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro Petro filio Johannis de Panyala contra Petrum Nicolaum et Vbul filios Ladizlai filii Mychaelis et alios in quindenis residence presentis regalis exercitus prorogatoria), alatta: de parcium voluntate ad octavas S. Georgii actor sub rescripta.

R.: Kállay 820. szám.

323. 1345. máj. 12. Visegrád

Miklós nádor, a kunok bírása (H) azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Chythnuk-i László fia: Miklós (akinek nevében Benedek fia: Jakab jelent meg a Jazou-i konvent ügyvédvalló levelével) máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt Bubek (dict.) Domokos fia: István és Chythnuk-i Benedek fia: Miklós ellenében, királyi parancsból a királyi hadoszlás 22. napjára (ad 22. diem residence presentis exercitus regii) halasztja el. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 3766. (NRA. 1536. 94.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: F. IX/1. 347.

324. 1345. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően [1344.] okt. 6-án (oct. Mychaelis) színe előtt András fia: Tamás (Dyuek-i Barleus fia: János nevében a zobori konvent ügyvédvalló levelével) Ders ~ Deers fia: Pethew, valamint Roman fiai: János és Ramacha ellenében előadta, hogy azok Barleus fia: János Prasnicha nevű szerzett birtokából egy földrészt kihalászva elfoglalva tartanak, János joga sérelmére, és ennek okát akarja tudni. Erre Pethew és Roman fia: János a maguk (utóbbi pedig frater-e: Ramacha nevében is a zobori konvent ügyvédvalló levelével) azt állították, hogy e földrész örökjogon hozzájuk tartozik, erről az osztálylevelüket be tudják mutatni, de előbb Tamás képviselő mutassa be azon okleve-

leket, amikkel Prasnycha birtok szerzett jogon Barleus fia: Jánoshoz került. Tamás ezt akkor nem tudta teljesíteni és későbbi időpontot kért erre az országbírótól, de mivel a felperesek okleveleik bemutatására mindig készek kell legyenek, Tamás pedig erre hiteles ok nélkül kért későbbi időpontot, ezért Pál comes meghagyta, hogy Barleus fia: János az oklevelét [1345.] jan. 8-án (oct. diei Strennarum) mutassa be, a per kezdete előtt kifizetendő 6 marka bírsággal, ill. Pethew és Roman fiai is mutassák be a maguk osztálylevelét. Akkor Tamás képviselő Barleus fia: János felperes nevében a zobori konvent ügyvédvalló levelével Pál comes-nek bemutatta [IV.] László király (H) 1287. évi privilégiumát, mely szerint Baan fia: Barleus mester a nyitrai vár (állítása szerint) lakatlan, az ő földjével szomszédos Prasnycha nevű birtokát kérte a királytól, aki, mivel annak minőségével és mennyiségével nem volt tisztában, utasította a nyitrai káptalan, hogy küldjék ki emberüket, akinek jelenlétében Miklós Zolium-i comes, királyi ember a nyitrai vár Prasnycha nevű birtokát járja be és iktassa Barleus mester Dyuek-i nemesnek, ha nincs ellentmondó; a káptalan ennek megfelelően kiküldte emberét Renold Kurus-i nemessel (Miklós comes szerviensével, aki ura nevében jelent meg), aki e lakatlan földet a szomszédok összehívásával bejárta és iktatta Barleus mesternek, azon határok alatt, ahogy a nyitrai vár birtokolta, nem lévén ellentmondó; mindezek alapján László király – megfontolva és viszonyozva Barleus hű érdemeit és szolgálatait Mo. (regnum Hungarie) hadjárataiban, különösen abban, amit László az ő és országa régi ellensége: a csehek (Boemi) királya ellen viselt, ahol maga a cseh király is meghalt, Barleus pedig vitézül harcolva mutatta meg hűségét a királyi felségnek – Prasnycha földet tartozékaival és haszonvételeivel Barleus-nak és általa örököseinek adományozta. Erre Ders fia: Pethew és Roman fia: János a maguk (utóbbi a frater-e: Ramacha nevében is a zobori konvent ügyvédvalló levelével) bemutatták Pál comes-nek a nyitrai káptalan 1293. máj. 9-én (3. die Asc. d., a. eiusdem 1293.) kelt osztálylevelét, mely szerint egyrésztől Ban fia: Budmer Dyuek-i nemes a maga és frater-ei: Barleus és Irizlaus nevében, másrésztől Pethk fia: Roman nyitrai várjobbágy a maga és frater-e: György érdekében, valamint Stepk fia: Ders a maga és apja nevében a káptalan előtt elmondták, hogy a nyitrai vár Prasnycha nevű, a Vythma folyó mindkét oldalán fekvő földje (amiről Budmer azt állította, hogy nevezett frater-eivel együtt királyi adományból birtokolja) Roman, Stepk és György szintén Prasnycha nevű, a Vythma folyónak csak az egyik partján fekvő örökjogú földjétől el lett különítve; ez utóbbi (vagyis a várjobbágyok földje) határai: Bosan föld végénél nyugat felől 3 főhatárjel; cserjés végénél út; kaszáló; út mellett határjel; Vythma folyó mellett 2 határjel; a Zobur-i egyház földje, ahol e folyó mindkét partján van 2 határjel; ha a felek valamelyike ezen határoknak ellentmondana, v. pedig támogatná azt, aki ezen földek ügyében pert indít, annak kezdete előtt a másik félnek a bíró része nélkül fizessen 10 márkát. Ezen oklevelet elolvasva Pál comes háromszor (ahogy hivatala jog szerint megköveteli) megkérdez-

te Tamás képviselőt, hogy van-e valami ellenvetése a nyitrai káptalan osztálylevelével szemben, mire ő nemmel felelt és ő is bemutatta ezen oklevél azonos szövegű és formájú párját. Mivel mindezek alapján szükséges volt a királyi és az esztergomi káptalani ember a birtokok bejárásához, elkülönítéséhez és iktatásához, Pál comes írásban kérte a káptalant, hogy küldjék ki tanúságait, akik jelenlétében Elephanth-i Mátyás fia: Miklós v. Kurus-i Belez fia: Debes v. Baragyan-i Lőrinc fia: Miklós királyi emberek valamelyike (Barleus fia: János részére), ill. Geurud-i Móric fia: Miklós v. Chyzuch-i Gyama fia: Mihály v. Opon-i Gyula v. Hymd-i György (Petheu és Roman fiai részére) királyi emberek valamelyike márc. 9-én (oct. medii Quadr., f. IV.) menjenek a Prasnycha nevű birtokrészekre, a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében járják be ezeket régi határaik mentén a nyitrai káptalan ott bemutatandó osztálylevelében foglaltak szerint, és ellentmondás esetén is iktassák a feleknek a maguk birtokrészét v. -jogát; a szomszédoktól és más emberektől tudják meg elfoglaltság nélkül, hogy abból a földrészről, ami Barleus fia: Jánosé, Petheu-ék v. mások elfoglaltak-e valamit, v. Pethew-ék csak a saját részüket birtokolják a nyitrai káptalan ezen oklevelében foglalt határok alatt; a bárki által elfoglalt földrészt ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve és királyi mértékkel megmérve (ha lehet), v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsülik fel az ország szokása szerint, majd a káptalan máj. 1-jére (oct. Georgii) a királynak tegyen jelentést. Akkor András fia: Tamás (Barleus fia: János nevében a nyitrai káptalan ügyvédvalló levelével), ill. István litteratus (Pethew és Roman fiai érdekében a Gron melletti Szt. Benedek-konvent ügyvédvalló levelével) bemutatták Pál comes-nek az esztergomi káptalan királynak címzett jelentését, mely szerint Pál comes döntéshozó oklevelének megfelelően Belez fia: Debes (Barleus fia: János részére) és Geurud-i Móric fia: Miklós (Ders fia: Petheu, valamint Roman fiai: János és Ramacha részére) királyi emberekkel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: László mestert és kórusuk prebendarius-át: Györgyöt, akik márc. 9-én a szomszédokkal és a felekkel együtt a nyitrai káptalan oklevelének megfelelően Prasnycha birtokot bejárták (nyugat felől 3 határjel; cserjésnél kaszáló; útnál határjel; Vythma folyó mellett 2 határjel; a Zobur-i egyház földje, ahol e folyó mindkét partján vannak határjelek), majd e határoknak megfelelően a délre levő részt Barleus fia: Jánosnak hagyták mint saját jogát, az észak felőlit pedig Pethew-nek, Jánosnak és Ramacha-nak; ideiglenes jeleket (signa metalia) helyeztek a bejárt határjelek mellé, mivel bár ezeket a szomszédok azon határjelekkel azonosították, amik a nyitrai káptalan mondott oklevelében szerepelnek, de Petheu és Roman fiai nem a bejárt, hanem más határjeleket nevezték valósáknak, a birtokot azok szerint járták be, és ennek bizonyítását még bírság árán is vállalták, de az általuk bemutatott határjelek nem voltak meggyőzőek; Prasnycha így bejárt határain belül a Barleus fia: Jánoshoz tartozó földből a szomszédok által 2 márkára becsült részt használták és birtokolták eddig

Pethew és Roman fiai, azt állítva róla, hogy az övéké. Mindezek alapján Pál comes Petheu-t, Jánost és Ramacha-t 30 márkában marasztalja el az ellentmondásuk, valamint Roman és Ders mondott, a nyitrai káptalan oklevelében szereplő kötelezettség-vállalása miatt, a birtok déli részét a 2 márkára becsült földrésszel együtt Barleus fia: Jánosnak, az északi részét pedig Petheu-nek és Roman fiainak ítéli, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 39 077. (Vály cs. lt.) Függőpecsétre utaló bevágások.

Megj.: Az 1287. évi privilegiumot l. Reg. Arp. 3465. szám (más oklevél alapján, rövidebb kivonatot adva).

325. [13]45. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy István mester királyi specialis notarius 1344. nov. 18-ra (oct. Martini, a. d. 1344.) Mihály fiait: Ábrahámot és Benedeket, János fia: Lászlót és Jolath fia: Andrást, Woya-i nemeseket a saját Ewr és nevezettek Woya nevű birtoka közötti határjelek lerombolása és új határjelek emelése ügyében a királyi és az egri káptalani emberekkel perbe vonta a királyi jelenlét elé. A per onnan [1345.] jan. 13-ra (oct. Epiph. d., anno in presenti) lett halasztva, mikor is István litteratus az ura: István mester nevében királyi ügyvédvalló levéllel Pál comes előtt a Woya-iak ellenében bemutatott két oklevelet: az egri káptalanét (ami tartalmazta a király oklevelét) és az uralkodó 1343. évi nyílt egyezséglevelét. A káptalan oklevele szerint [I.] Lajos király írásban utasította a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Petry-i Lőrinc és Gyulahaza-i Gyurk fia: Lukács királyi emberek István mester Ewr és a Laskud-i nemesek Woya nevű Zathmar megyei birtoka között emeljenek új határjeleket, és a király korábbi, nagyobbik pecsétjével ellátott nyílt oklevelének megfelelően (amivel a felek a király előtt megegyeztek erről) rombolják le azon határjeleket, amiket korábban István mester tudta nélkül emeltek, s ha a felek valamelyike ezen elrendezést nem őrzi meg, Thakus-i Sándor v. annak fia: Gergely v. Marhard fia János fia: János királyi emberek valamelyike idézze meg a másik féllel szemben a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést az uralkodónak; a káptalan válasza szerint Marhard fia János fia: János királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Jakabot, akik Gyulahaza-i Gyurk fia: Lukácssal, Jakab fia: Jánossal (István mester specialis notarius famulus-ával és képviselőjével, aki az ura nevében királyi ügyvédvalló levéllel állt elő), Mihály fia: Ábrahámval, János fia: Lászlóval, Woya-i Jolath fia: Andrással (akik a maguk és ue. Mihály fia: Benedek nevében jelentek meg) és a szomszédokkal [1344.] okt. 17-én (domin. an. Luce) az Ewr és Woya birtokok közötti vitás részre mentek, ahol János képviselő kérte és figyelmeztette Gyurk fia: Lukácsot, hogy a korábbi, István mester tudta nélkül emelt határjelek

lerombolása után a királyi egyezséglevélnek megfelelően e birtokok között a szükséges helyeken emeljen új határjeleket és a feleknek hagyja a maga birtokát, de Lukács, mivel időközben elhunytak azon társai (Billye-i Gergely fia: Lőrinc, Nogsemyan-i Mihály fia: László és Dobus-i Ders fia: László), akikkel az új határjeleket fel kellett emelje e birtokok között, azt mondta, a határjelek emelésének feladatát egyedül nem tudja elvégezni, így abba bele sem fogott; mivel pedig János fia: László és Jolath fia: András a korábbi határjeleket nem engedték lerombolni, őket és Mihály fiait István mester ellenében a királyi jelenlét elé idézték nov. 18-ra (oct. Martini). A király 1343. évi oklevele szerint színe előtt megjelent egyrésről István mester, a királyi gyűrűspecst specialis notarius-a, másrésről Ábrahám fia Mihály fia: Benedek a maga és uterinus frater-e: Ábrahám, valamint Ábrahám fia János fia: László és Woya-i Jolath fia: András (az ő rokonai) nevében ügyvédvalló levél nélkül, és megvallották, hogy azon perben, amit István mester e Woya-i nemesek ellen azok Woya és a saját Ewr nevű birtoka közötti határjelek ügyében indított, fogott bírók, főleg Bereck fia: János mester Zathmar-i comes elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy a birtokok közötti határjeleket a szükséges helyeken a felek által odavezetett Nogsemyan-i Mihály fia: László, Petry-i Lőrinc, Gyulahaza-i Gyurk fia: Lukács és Dobus-i Ders fia: László mesterek (avagy, ha mind nem tudnak jelen lenni, ketten v. hárman közülük) emeljék fel, az István mester tudta nélkül emelt határjeleket pedig rombolják le, s mindez akkor történjen, amikor István mester v. képviselője a királyi embert az egri káptalan tanúsága jelenlétében a helyszínre vezeti az ország szokásának megfelelően. Ezen oklevelek megtekintése után Pál comes előtt Mihály fia: Ábrahám a maga és frater-e: Benedek, valamint András nevében a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent és a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével, Ábrahám fia János fia: László érdekében pedig Paznan-i András fia: Mihály a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével azt felelték, hogy Mihály fiai, László és András készek voltak az új határjelek emelésére és azon határjelek lerombolására, amikről István mester képviselője azt állította, hogy azokat István tudta nélkül emelték, ám István mester a határjelek efféle emelésével és lerombolásával az ő Woya nevű birtokukból részt akart elfoglalni magának. Mivel mindezek alapján szükségesek voltak a királyi emberek és az egri káptalan tanúsága, Pál comes írásban kérte a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gyurk fia: Lukács, Nogsemyen-i Lengel (dict.) János, Magyar (dict.) Dénes és Lonya-i Jakab fia: Jakab, a felek által közösen a helyszínre vezetendő királyi emberek (v. ha mind nem tudnak jelen lenni, ketten v. hárman közülük) ápr. 10-én (quind. Passce) menjenek azon határjelekhez, amikről István mester képviselője azt állította, hogy azokat Ewr és Woya birtokok között István mester tudta nélkül emelték, s mindazt, ami a király mondott (István mester v. képviselője által ott bemutatandó) egyezséglevelében szerepel, végezzék el részrehajlás nélkül, majd a káptalan a királynak máj. 1-jére (oct. Georgii) tegyen jelentést. Akkor egyrésről István mester, másrésről Mihály fia: Ábrahám a maga, frater-e: Benedek, továbbá János fia: László és Jolath fia: András nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével be-

mutatták Pál comes-nek az egri káptalan oklevelét, mely szerint a mondott 4 nemessel kiküldték tanúságul karpapjukat: Jánost, akivel Gyurk fia: Lukács királyi ember és mondott 3 társa ápr. 10-én az Ewr és Woya közötti vitás határjelekhez mentek, ahol a szomszédok, Jakab fia: János (aki az ura: István mester királyi specialis notarius nevében jelent meg Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével), valamint Mihály fiai: Ábrahám és Benedek, János fia: László és Jolath fia: András jelenlétében először lerombolták azon határjeleket, amiket István mester tudta és engedélye nélkül emeltek korábban e két birtok között, majd csalárdság nélkül a szükséges helyeken új határjeleket emeltek a felek egyetértésével e két birtok között azok örök elkülönítése érdekében, és a feleknek a maguk birtokát minden haszonvétellel birtoklásra hagyták, nem lévén ellentmondó; a két birtokot elkülönítő új határjelek (általában 2) helyei: erdőben egy kis hegyen 3 régi főhatárjel, amik elkülönítik Woya, Ewr és Zakal birtokokat; Apathmezeye nevű föld; szántóföldek; tölgybokrok; szántóföldek; fennsík; domb; szántóföldek; hegyen a Mada faluból Ewr faluba vezető ösvény; szántóföldek; az ezen a részeken wlgo Nireszegh-nek mondott bokrok szöglete (angulacio veprium); út; más bokrok; szántóföldek; erdő; domb alatt egy régi és egy új határjel; kis hegy; erdőben 1 régi és 2 új határjel; út; árok; szántóföldek; domb; Ta[más] fia: István birtokának határjelei. Mindezek alapján Pál comes a vele ülésező bárókkal és az ország nemeseivel ..... Benedeknek, Jánosnak és Andrásnak, valamint örököseiknek e határok elkülönítésével ..... pecsétjével megerősített ..... D. in Wyssegrad, 12. die oct. ....45.

E.: AL. Kolozsvár. Székely Nemzeti Múzeum. Barabás-gyűjt. (Df. 247 885.)
Függőpecsét fonata. Alul hiányos.

Megj.: Az 1343. évi királyi oklevelet más, rövidebb Tá. alapján l. Anjou-oklt. XXVII. 841. szám.

326. 1345. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt egyrésztől Look-i Salamon fiai: János és Péter, másrésztől Miklós Zeek-i plébános (Tamás testvér apát és a Chykador-i konvent nevében azok ügyvédvalló levelével) elmondták, hogy azon perben, amit Miklós nádor (H) előtt Salamon fiai a saját Look, ill. az apát és a konvent Kezteulch nevű Tolna megyei birtoka közötti határjelek emelése ügyében indítottak, úgy egyeztek meg, hogy az apát és a konvent Benedek testvér Saxard-i apátot és Bool-i Beke fia: István mestert, Salamon fiai pedig Chycou-i Gergelyt és Echy-i Domokos fia: Miklóst mint fogott bírót ápr. 3-án (oct. Passce) e birtokokra vezetik, ott bemutatják a pécsi káptalan egyezséglevelét, ami tartalmazza e birtokok határait, és Mihály fia: Gebech v. Vid fia: György v. Baly-i ..... (az apát és a konvent részére), ill. István fia: Bodou v. Zapud-i Miklós v. Zeuleuol-i László fia: György v. Miklós fia: Péter (Salamon fiai részére) királyi emberek valamelyike, valamint a

váradai konvent tanúságai (akik kiküldését Pál comes kérte a konventtől) jelenlétében ahol a fogott bírók a felek mutatása alapján e birtokok határjeleit fel-emelik, azt mindkét fél tartozik elfogadni, s ha valamelyikük a határjelek emelésének, v. a fogott bírók elrendezésének részben v. egészben ellentmondana, a bíró része nélkül 3 márkában marasztalják el, a felek pedig a váradai konvent jelentését máj. 1-jén (oct. Georgii) vigyék vissza Pál comes-nek. Akkor az országbíró előtt Miklós plébános (Tamás apát és a Chykador-i konvent nevében azok ügyvédvalló levelével), ill. Salamon fiai: János és Péter bemutatták a váradai konvent jelentését, mely szerint Pál comes kérésének megfelelően Wruus-i Mihály fia: Gebech és Zapud-i István fia: Miklós királyi emberekkel kiküldték tanúságul János testvért és János papot, akik jelenlétében ápr. 3-án a 4 fogott bíró Kezteulch és Look birtokok között (miután a pécsi káptalan egyezséglevele ott bemutatásra került és a felek azt elfogadták) a felek mutatása szerint új határjeleket emeltek (ezek helyei: Kezteulche víz partja; Longh erdő; Saar, más néven Zarathka folyó partja; Zeekvize víz – e határok nyugat felé az apátot és a konventet, kelet felé Salamon fiait különítik el). Mindezek alapján Pál comes bírói hatáskörénél fogva Kezteulch birtokot az apátnak és a Chykador-i konventnek v. monostornak, Look birtokot pedig Salamon fiainak: Jánosnak és Péternek ítéli, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wissegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1345.

Á.: Szepesi Jakab országbíró, 1374. szept. 7. GYMSML. Niczky cs. lt. 4697. 95. (Df. 209 197.)

1345. [! ɜ: 1344.] máj. 12. Buda

Pál comes, [L] Lajos király (H) országbírója oklevele. D. Bude, 12. die termini prenotati, a. d. 1345. [! ɜ: 1344.]

Má.: Korponay Sándor registrator, 1766. jún. 30. Dl. 32 693. (Ismeretlen proveniencia.)

Megj.: Má. elrontotta az évet: az oklevél valójában 1344. máj. 12-én kelt. E.-jeiről készült regesztáját l. Anjou-oklt. XXVIII. 366. szám.

327. 1345. máj. 12. Visegrád

István erdélyi vajda, Zonuk-i comes előtt egyrészt Kelnuk-i Salamon fia Miklós fiai: István és Salamon a maguk és frater-eik: András, Mihály és Miklós nevében, másrészt Enyeud-i Mihály elmondták, hogy a vajda engedélyével bizonyos birtokjogaik ügyében (ahogy az a vajda privilégiumában szerepel) úgy egyeztek meg, hogy Peturfolua-i Hennyng fia: néhai Miklós Fehér megyei Peturfolua birtokon levő része, az ottani szőlőinek fele és három malom harmada, továbbá

Miklós Sebus városban levő telke minden haszonvétellel Mihálynak és örököseinek jut, míg Miklós Peturfolua-n levő telke (fundus curie), a házai, amikben egykor lakott, az ezen telekhez tartozó szántóföldek, rétek v. kaszálók, a szőlői kétharmada [!], egy elhagyatott telek (ami Peturfolua-i néhai Hennyng-hé volt ott) kétharmada, valamint Hennyng-h szintén Fehér megyei, a Sebus folyó melletti, Peturfolua birtokkal szomszédos Nogolahfolu nevű birtoka és ue. megyei Zyluas nevű lakatlan telke (sessio) minden haszonvétellel Salamon fia Miklós fiainak és örököseiknek jut. Mivel ezen birtokosztályhoz szükségesek a vajdai és a káptalani emberek, a vajda kéri az erdélyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Péter alvajda mint vajdai ember jún. 26-án (3. die Nat. Johannis Bapt.) a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétben mindezeket ossza fel úgy, ahogy a felek megegyeztek, új határjelek emelésével különítse el, s mindkét félnek iktassa a maga részeit, más jogának sérelme nélkül, majd a káptalan tegyen jelentést júl. 3-ra (ad. 8. diem). D. in Wyssegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 29 137. (GYKOL. Cista comitatum. Alba 1. 1. 22.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei. Későbbi középkori kéztől: Peterfalwa.

Á.: 1. Erdélyi kápt., 1785. nov. 15. Ba. Gyulafehérvári kápt. lt. Erdélyi kápt. 1. 130. (Beke 1. 124.) (Df. 277 305.)

2. Erdélyi kápt., 1780-as évek. E.-vel azonos jelzet alatt.

K.: AO. IV. 506–508; ZW II. 28–30; Densuşianu I/1. 696–697.

R.: Doc. Val. 106. (máj. 13-i dátummal); Erdélyi okm. III. 258. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 240–241.

328. 1345. máj. 12.

A királyi kápolnaispán 1345. máj. 12-én (a. d. 1345., f. V. an. Penth.) kelt osztálylevele szerint János fia: János, Jakab fiai: Márton, Pál és Leukus, ue. Márton fia: István (Tyak-i nemesek) és Sandurfalua-i Gergely fia: Sandur kötelezték magukat hatalombajban való elbukás (in succubitu facti potencialis duelli) terhe alatt, hogy a Szt. Mihály arkangyal-egyház és Kuesd falu között fekvő földrészüket felosztják.

Tá.: Vas megye, 1349. nov. 2. GYMSML. Niczky cs. lt. 4659. 57. (Df. 209 160.)

329. 1345. máj. 13. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Buzay-i Benedek személyében, hogy Theodor fia: Tyuoch ~ Thyuoch a Buzai nevű birtokából egy földrészt és a Buzai szomszédságában levő Thyuodorkenize nevű birtokát (amit Henric fia:

János korábban Theodor-tól és fiaitól hatalmaskodva elvett és Kenyz birtokhoz csatolt, majd Kenyz újra Theodor fiaihoz került) Benedek joga sérelmére eladta a vasvári káptalannak, mely most e birtokot és földrészt elfoglalva tartja. Ezért az uralkodó utasítja a Demenk-i egyház konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Mark fia: István v. Purpach-i Arthalf fia: Péter v. Gyunda-i Péter fia: Miklós királyi emberek valamelyike a vasvári káptalant a földrész elfoglalásától és Kenyz birtok megvásárlásától tilalmazza, majd a konvent tegyen jelensét. D. in Wysegrad, f. VI. an. Penth., a. d. 1345.

Á.: a 388. számú oklevélben.

K.: Házi J., Vasi Szemle 1968. 273.

R.: Bgl. V. 85–86; Kóta 41.

330. [1345.] máj. 13. Westminster

[III.] Edward, Fro. (Francia) és Anglia királya, Írország (Hibernia) ura nyílt oklevelében János Lewes-i (Lewensis) perjelt, Grandison-i Ottó lovagot és Baddeby-i Tamás klerikust speciális követeknek nevezi ki, és megbízza őket, hogy tárgyaljanak és kössenek megállapodást Je, Si és Mo. (U) királyaival, v. azok megbízottaival kölcsönös segítségnyújtás és szövetség ügyében, és e megállapodásokat oklevélben rögzítsék. Edward fogadja, hogy ő és utódai az efféle oklevelet érvényesnek fogadják majd el s megőrzik, és Edward azt speciális oklevelében majd megerősíti. D. apud Westmonasterium, 13. die Maii.

E.: The National Archives: Public Record Office, Kew, Surrey. Chancery Treaty Rolls, C 76/20 m. 19.

K.: Rymer V. 451. (1345. évi oklevélként.)

331. 1345. máj. 14. Kálló

Miklós és István mesterek, Zaboch-i vicecomes-ek és a négy bíró előtt Kallow-i István fia: István mester elmondta, hogy Kallow-i Lengel (dict.) János mester, az ő frater-e máj. 9-én (II. f. an. Pent.) hatalmaskodva betörte az ő jobbágya, Andarnuk fia: Miklós Kallow-n levő házának ajtaját, egy ládáját feltörte, amit abban talált, elvette, és egy lovat is elvitt, noha per van közöttük függőben. Kérésére fentiek kiküldték emberüket: Hernee comes-t, az egyik bírót, aki visszatérve elmondta, hogy Miklós ajtaját és ládáját feltörték, de hogy ki tette, nem tudja. D. in Kallow, sab. videlicet in vig. Pent., a. d. 1345.

E.: Dl. 51 344. (Kállay cs. lt. 1300. 756.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgy-megjelölés, valamint 2 zárópecsét maradványa, egyiknek hártyszalagja.

R.: Kállay 802. szám; Piti F., Szabolcs m. 364. szám.

332. 1345. máj. 14. Kálló

Miklós és István mesterek, Zaboch-i vicecomes-ek és a négy bíró előtt Byr-i Tamás mester elmondta, hogy Egyed fia Jowan fia: András mester máj. 12-én (V. f. an. Pent.) az ő birtokrészén hatalmaskodva elvette Márton fia: János 4 lovát (2 csikóval és egy szekérrel együtt), holott per van közöttük függőben. D. in Kallow, sab. an. fe. prenotatum, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 345. (Kállay cs. lt. 1300. 746.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, Bir névalakkal, valamint 3 zárópecsét maradványa.

R.: Kállay 803. szám; Piti F., Szabolcs m. 365. szám.

333. [1345.] máj. 14.

A Lelez-i Szt. Kereszt monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 261. szám) Miklós fia: Gergely királyi emberrel kiküldték tanúságul konventi testvérüket: Jakabot, akik máj. 12-én (f. V. an. Pent.) Zunga (dict.) Pétert és annak fiait: Pétert, Pált és Miklóst, továbbá más embereket Gelyenus birtokon a szomszédok jelenlétében tilalmazták Jakou fia: László Gelyenus nevű birtoka termései és hasznai elvételétől. D. in vig. Penth., a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 85 266. (Sztáray cs. lt. 55.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Sztáray I. 187–188.

334. 1345. máj. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Balázs testvér, a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház prépostja a maga és konventje nevében megvallotta, hogy egyháza Zarand megyei, most üres és lakatlan Pentukteluk nevű birtokát, ami az Olmatra nevű hegy végében van, jelen oklevél kiadásától 3 évre bérbe adta (locasset) Detric fia: Demeter tárnoknak, úgy, hogy Demeter e földet ezen idő alatt népesítse be, a birtok bevételeit, terméseit és hasznait pedig teljesen beszedheti magának. A 3 év letelte után a prépost személyesen e birtokra megy, v. elküldi a maga és konventje képviselőjét, hogy (megtekintve e föld minőségét és termékenységét) azt újra bérbe (nomine feudali) adják-e bizonyos census-ért Demeternek. A prépost emellett e birtokon egy telket (sessio ~ locus sessionalis) adott élethosszan Demeternek. D. in Wyssegrad, in fe. Penth., a. d. 1345.

E.: 1. SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 36. (Df. 233 647.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

2. Uo. 1300. 37. (Df. 233 648.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

335. 1345. máj. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy a Zarand megyei Pentukteluk földet v. birtokot (amiről Balázs testvér, a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház prépostja azt mondta, hogy az ő egyházáé) be szeretné népesíteni, ezért ha bármely szabad állapotú emberek e birtokra akarnak menni lakni, ezt szabadon és biztonságban megtehetik, érkezésük napjától 3 évig szabadságot (libertas) élvezve ott a király védelme és speciális oltalma alatt. Ezt a vásárokon és közterületeken nyilvánosan hirdessék ki. D. in Wysegrad, in fe. Penth., a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 43. (Df. 233 654.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

R.: Foltíny J., Száz. 1871. 620.

336. 1345. máj. 15. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Palana-i János fia: Péter személyében, hogy Nogsemyan-i Mihály fia: Gergees (dict.) Miklós ápr. 4-én (f. II. p. oct. Passce) Péter földjének egy részét hatalmaskodva felszántatta, noha per van közöttük függőben. Ezért az uralkodó utasítja a Zaboch-i comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg erről az igazságot, e földrész helyszínén tilalmazzák Miklóst a föld felszántásától, majd tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, in fe. Penth., a. d. 1345.

Á.: a 395. számú oklevélben.

R.: Piti F., Szabolcs m. 366. szám.

337. 1345. máj. 15. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Lengel (dict.) János, hogy frater-e: Péter pap a neki elzálogosított birtokát még mindig magánál tartja, s nem engedi neki, hogy használja. Ezért az uralkodó utasítja a Zaboch-i comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg erről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, in fe. Penth., a. d. 1345.

Á.: a 396. számú oklevélben.

R.: Piti F., Szabolcs m. 367. szám.

338. 1345. máj. 16. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Nogsemyen-i István fia: István mester személyében, hogy István Kallo birtokon levő részén Lengel (dict.) János hatalmaskodva

feltörte Miklós nevű jobbágyának házát és ládáját, elvitt tőle egy 6 márkát érő lovat és 10 márka dénár készpénzt, noha per van közöttük függőben. Ezért az uralkodó utasítja a Lelez-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Wra-i János v. Tykud-i Domokos fia: Mihály v. Chepan királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wissegrad, 2. die Penth., a. d. 1345.

Á.: a 349. számú oklevélben.

339. 1345. máj. 16. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Nogsemyen-i István fia: István személyében, hogy István Kallow birtokon levő részén Lengel (dict.) János hatalmas-kodva feltörte Miklós nevű jobbágyának házát és ládáját, elvitt tőle egy 6 márkát érő lovat és 10 márka dénár készpénzt, noha per van közöttük függőben. Ezért az uralkodó utasítja a Zaboch-i comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg erről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Wisegrad, 2. die Pent., a. d. 1345.

Á.: a 379. számú oklevélben.

R.: Piti F., Szabolcs m. 368. szám.

340. 1345. máj. 16.

A fehérvári káptalan előtt egyrésről Vigman nembeli Lőrinc fia: Miklós mester, másrésről Kozma mester veszprémi dékán, kanonok a veszprémi káptalan nevében megvallották, hogy per jött létre a Segwar-i Tamás fiai: Miklós és János kezén levő Bylgue birtok kapcsán – amiről Miklós mester azt állította, oklevelek erejével őt illeti, míg Kozma azt, hogy a veszprémi káptalanhoz tartozik oklevelekkel – egyrésről Tamás fiai (akikhez e birtok Miklós mester szerint a legkevésbé sem tartozik), másrésről a veszprémi káptalan között. Végül a felek úgy egyeztek meg, hogy a Bylgue birtokról kiadott okleveleket a fehérvári káptalan pecsétje alatt átíratva egymásnak átadják, és ezeket a felek fogott bírói megvizsgálva eldöntik, kihez tartozik Bylgue birtok. Miklós mester bemutatta [II.] András király (H) privilégiumát (1233., *l. Reg. Arp. 512. szám*), amit a fehérvári káptalan jelen oklevélben átír, mint ahogy Kozma mester is átadta Miklósnak a Bylgue-ről szóló oklevelet, amit a káptalan más oklevelében átírt neki. Miklós elmondta még, hogy ha Bylige birtokot nem tudja Tamás fiai erőszakos foglalásából visszaszerezni, akkor a Miklós és a veszprémi káptalan közötti megegyezés, v. annak hiánya nem lesz a káptalan joga sérelmére, ha perüket a Bylige birtokban bírt joguk ügyében Tamás fiai ellen folytatni tudják. D. 2. die Penth., a. d. 1345.

E.: Veszprémi kápt. mlt. Billege 7. (Df. 200 902.) A hártyán függőpecsétre utaló bevágások.

K.: HO. V. 119–120; Veszprém pótkötet 247–248.

R.: Wertner, Nemzetségek II. 389; Veszpr. reg. 160.

Megj.: A királyi oklevél voltaképp Bertalan veszprémi püspök Billegével kapcsolatos határjárását írja le és erősíti meg.

341. 1345. máj. 16.

[A fehérvári káptalan az előző számú oklevélben szereplő felek kérésére átír] egy Bertalan veszprémi püspök neve alatt kiadott, de a végén [II.] András király megerősítésével ellátott, 1233-ban kelt oklevelet. Miklós elmondta még, hogy ha Billigue birtokot nem tudja Tamás fiai erőszakos foglalásából visszaszerezni, akkor a Miklós és a veszprémi káptalan közötti megegyezés, v. annak hiánya nem lesz a káptalan joga sérelmére, ha perüket a Billigue és Szent Gál birtokokban bírt joguk ügyében Tamás fiai ellen folytatni tudják. D. 2. die Penth., a. d. 1345.

Má.: 1. Veszprémi kápt. mlt. Essegh 1. (Df. 200 903.)

2. Dl. 192. (Acta Jesuitica. Jaurin. 27. 9.)

3. Dl. 76 769. (Zichy cs. zsélyi lt. 61. 3.) Ugyanitt eltérő újkori kéztől még az oklevél egy részletének Má.-a is.

Mindegyik Má. a veszprémi káptalan 1651. évi átirata alapján, XVIII. századiak.

Megj.: Az átírt oklevél Bertalan veszprémi püspök Billegével kapcsolatos határjárását írja le és erősíti meg királyi corroboratio-val, datum per manus-formulával és méltóságnévssorral, amik szövege majdnem azonos a Df. 200 902. jelzetű oklevélben szereplő II. András-oklevél szövegével.

Azonban Reg. Arp. 512. szám közlése ellenére ez az oklevél nem azonos a Df. 200 902. jelzetben átírttal: a határjárás jelentősen eltér, csak egy részéhez hasonló (de így sem azonos szövegű) a Df. 200 902. jelzet András-oklevelében szereplő határjárás szövege.

A másolatok a keretszövegben kihagyják az 1345. évi oklevél elejét, csak annak végét olvashatjuk. Az előző számú oklevéllel való dátumbeli, ügybeli és szereplőbeli hasonlóság miatt azonban jelen oklevél is a fehérvári káptalan kiadványának tekinthető.

342. 1345. máj. 17. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint Bogozlou-i István fia: István v. Pogh-i Karul fia: István (Pogh-i János fia: János felperes részére), ill. Pogh-i Pál v. Demeter fia: Demeter (Alyuanth fia:

Pál és Pogh-i Jakab fia: Benedek alperesek részére) királyi emberek valamelyike a vasvári káptalan tanúságai jelenlétében márc. 9-én (oct. diei medii Quadr., f. IV.) tartoztak kimenni a felek v. képviselőik és a szomszédok jelenlétében a Pogh birtokon levő vitás részre (ahol Pál és Benedek laknak), és megtekintve annak mennyiségét, minőségét és termékenységet, a felek által odavezetett fogott bírókkal az ország szokása szerint azt felbecsülni, és megtudni, vajon Pál és Benedek nemesek v. királyi várnépek (populi castrenses), majd máj. 1-jére (oct. Georgii) a felek a káptalan jelentését neki visszavinni. Akkor az alperesek bemutatták Pál comes-nek a vasvári káptalan királynak címzett jelentését, mely szerint megkapva az országbíró oklevelét, Alyuanth fia: Pál és Jakab fia: Benedek alperesek részére Pogh-i Ledegerus fia: Pál királyi emberrel kiküldték karpapjukat: Miklóst, akik márc. 9-én a szomszédok és az alperesek jelenlétében a Pogh-on levő vitás birtokrészre mentek, ahol most Pál és Benedek laknak, és megtekintve annak mennyiségét, minőségét és termékenységet, az alperesek által odavezetett fogott bírókkal, mivel e birtokrész 2 ekényi és 3 teleknyi (sessio), a két ekényi földet 6 márkára, a 3 telket 9 marka dénárra becsülték az ország szokása szerint (Pogh-i János fia: János felperes a hívásukra nem jelent meg, képviselőt sem küldött, a királyi embert és a vasvári káptalan tanúságát sem vezette a helyszínre); a birtokrész szomszédaitól és az alperesek generacio-itól pedig megtudták, hogy Pál és Benedek az ország valódi nemesei. A káptalan jelentésében foglalt mulasztásai miatt Pál comes János fia: Jánost 1 királyi bírságban marasztalja el, azért pedig, mert máj. 1-jén nem jelent meg előtte és nem is küldött senkit maga helyett, holott az alperesek 16 napig vártak rá, szintén királyi bírságokban marasztalja el, ha magát ésszerűen nem tudja kimenteni. A birtokrész ügyében az országbíró akkor dönt majd, ha mindkét peres fél megjelenik előtte. D. in Vissegrad, 17. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 980. (Múz. Ta. 1895. 7.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú pecsét körvonala.

K.: Bgl. V. 82–83. és 87–88.

343. 1345. máj. 19. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása előtt Zeuke (dict.) Péter (Warda-i László fia: János mester nevében a nádor ügyvédvalló levelével) máj. 1-jétől (oct. Georgii) 18 napig várt Swran-i Tamás fia: János és annak fia: Tamás ellenében, akik a váradi káptalan idézőlevele ellenére nem jelentek meg és nem is küldtek senkit. Péter bemutatta a nádor és Desew comes (Pál comes országbíró albírója) 4 bírságlevelét: az elsőben Tamás fia: Jánost és Tamást Pál comes oklevelének megfelelően 1342. júl. 8-ra (quind. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1342.) Desew comes elé, a másodikban a Lelez-i konvent idézőlevele szerint 1344. ápr. 20-ra (quind. f. III. p. Passce, a. d. 1344.), a harmadikban az egri káptalan idézőlevele szerint 1344. aug. 27-re (oct. regis Stephani, anno in eodem), a negyedikben a

Lelez-i konvent idézőlevele szerint 1345. febr. 9-re (oct. Purif. B. Marie, a. d. 1345.) a nádor elé idézték János mester ellenében, de egyszer sem jelentek meg és nem is küldtek senkit, ezért bírságokban marasztaltattak el. Ezek megtekintése után Péter képviselő kérte a nádort, hogy János mesternek szolgáltatasson igazságot. Mivel az ország legkipróbáltabb szokása szerint a pereket nem lehet idézésekkel befejezni, csak ha végleges idézések, birtokba bevezetések, v. vásáron kikiáltások követik (non alique cause solis citacionibus terminari possunt, nisi evocationes, possessionarie introductiones vel forenses proclamaciones exsequantur), ezért a nádor kéri a Lelez-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zwty-i András fia: Pál v. Tamás fia: László v. Dwge-i [Domokos] fia: Miklós nádori emberek valamelyike János mestert Tamás fia: János [és fia: Tamás saját] birtokába [15] napi, csak szükséges élelemmel való, rombolás nélkül ott tartózkodásra vezesse be, Jánost és Tamást pedig válaszadásra és a bírságok kifizetésére véglegesen idézze (evocare) a nádor elé János mester ellenében, figyelmeztetve őket a nádor szavával, hogy ha ezt nem teljesítik, a nádor távollétükben is lezárja a pert a jog szerint; majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wyssograd, 19. die oct. Georgii, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 770. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 131.) Helyenként foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Warada névalakkal), valamint 2 kerek zárópecsét maradványai (a nagyobb a nádoré, a kisebb a konventé).

K.: Z. II. 166–167. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Z. VII/1. 105; Doc. Trans. IV. 241.

344. 1345. máj. 19.

Miklós kalocsai választott érsek (archyelectus), egykor [I.] Lajos király (H) nevelője, most kápolnaispán és királyi titkos kancellár előtt megjelentek egyrészt Olivér fia Pál fia: László és Chayagh-i ue. Olivér fia Lőrinc fia: István, másrészt Bala-i Hernic fia: János mester, és előbbiek elmondták, hogy mivel János mester azon fővesztés kiváltásáért (pro expedicione capitalis sentencie), amiben őket Chayagh-i János fia: Miklós ellenében elmarasztalták, 3 márkát (minden márkát 10 pensa-val számolva) adott nekik, és mivel János mester vállalta, hogy őket szavatolja Chayagh-i Lorand fia: László (az ő frater patruelis-ük) özvegye hitbére és jegyajándéka ügyében, ezen jótéteményei viszonzásáért Enygh nevű Wesprim megyei birtokuk felét minden haszonvéttel János mesternek és örököseinek adták, semmiféle jogot v. tulajdont a továbbiakban maguknak meg nem tartva abban. Ha László és István v. örököseik János mestert v. leszármazottait bármikor is hatalmaskodva kidobnák Enygh birtok feléből, v. ha János mester Lászlót, Istvánt v. örököseiket e birtok másik feléből üzné ki, elvesztik a részüket e birtokban. László és István kötelezték magukat, hogy János mestert és örököseit saját rokonaikkal szem-

ben megvédik és szavatolják. Ha a feleket e birtok okán idegenek (alieni) zaklatnák, akkor egymást megsegítik. Erről Miklós királyi kápolnaispánsága függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. in Vissegrad, f. V. p. Penth., a. d. 1345. Arenga.

E.: Dl. 87 179. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 45. F. 108.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések; más középkori kezektől: Enygh, Henrici de Bala, Stephani bani de Hwgay. Függőpecsét és lila fonata.

345. 1345. máj. 19.

Gergely csanádi választott püspök (electus) elismert előde: Galhardus tartozásáért 900 forintot és 5 servicium commune-t, másik előde: István részéről pedig 400 forintot és 5 servicium commune-t.

K.: F. IX/1. 291. (részlet, máj. 25-i dátummal); Reg. Suppl. I/2. 109. 2. jz. (ASV. Reg. Vat. Libri obligationes. Tom. XVI. fol. 107. alapján, e dátummal)

R.: Doc. Trans. IV. 242.

346. 1345. máj. 20.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja pecsétjével megerősített oklevelében átírja János Sewnwyz-i soltész kérésére Wyllermus Drugeth néhai nádor, a kunok bírása gyűrűspecsétes nyílt oklevelét. D. f. VI. p. Penth., a. d. 1345.

Á.: I. Lajos király, 1347. ápr. 16. Horváth cs. palocsai lt. QQ. 1. (Df. 283 055.)

Megj.: A királyi oklevél előlapja alján és jobb felső sarkában: Nicolai Berzete et Ladizlai Sos. A nádori oklevelet (1337. dec. 30., in crastino Thome mart.) l. Anjou-oklt. XXI. 671. szám (1337. dec. 22-i dátummal).

347. 1345. máj. 21. Visegrád

Lőrinc, [I.] Lajos király (H) tárnokmestere, nyitrai comes tudatja, hogy színe előtt márc. 4-én (15. die diei f. VI. an. Remin.) Péter fia: Peteu comes a maga és a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja ügyvédvalló levelével rokona, Hank fia: Miklós nevében bemutatta a Scepus-i Szt. Márton-káptalan 3 birtokbejáró és idéző oklevelét. Az első szerint szentmihályi (S. Mychael) Marias comes királyi ember Hylbrand, a káptalan karpapja és tanúsága jelenlétében [1344.] szept. 30-án (in crastino Mychaelis) Peteu comes, valamint ezen Miklós és Rembolt fia: Péter (Peteu rokonai) Scepus megyei Chepanfolua és Kamarunchun nevű birtokait a

szomszédok összehívásával régi határai mentén a jog rendje szerint bejárva Peteu-nek, Miklósnak és Péternek iktatni akarta, de Cristian Edelen-i bíró a maga és polgártársai (conclavis), valamint a Scepus-i 24 szász város (Saxonum 24 civitates) nevében az iktatásnak ellentmondott, ezért nov. 18-ra (oct. Martini) megidéztek őket Lőrinc elé, de akkor nem jelentek meg és nem is küldtek senkit. A második oklevél szerint Mihály fia: János királyi ember a Scepus-i káptalan tanúsága és kórusának klerikusa: Miklós jelenlétében Chepanfolua és Kamarunchun birtokokat a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárva Peteu comes-nek és Miklósnak akarta hagyni, de Cristian Edelen-i bíró és frater-e: Hertel az iktatásnak ellentmondottak a maguk és a Scepus-i 24 szász város universitas-a nevében, ezért [1345.] jan. 13-ra (oct. Epiph.) megidéztek őket Lőrinc elé, ám nem jelentek meg és nem is küldtek senkit. A harmadik oklevél szerint Cristian Edelen-i bíró, frater-e: Hertel, valamint Jakab fiai: Hannus és Nikul, Edelen-i polgárok a maguk és a Scepus-i 24 szász város nevében ellentmondtak Chepanfolua és Kamarunchun birtokok iktatásakor, amit Mahal fia: Pál királyi ember a Szt. Márton-káptalan kórusának klerikusa és tanúsága: Pál, valamint a szomszédok jelenlétében [1345.] febr. 18-án (f. VI. an. Remin.) a birtokok régi határaik mentén történő bejárásával Peteu-nek és Miklósnak akart elvégezni. E polgárokat Peteu a maga és Miklós nevében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével 16 napig várta Lőrinc előtt, de nem jelentek meg és nem is küldtek senkit, ezért a polgárok bírságban marasztaltattak el mindhárom időpontban, miként ez Lőrinc mester bírságleveleiben szerepel. Mindezek alapján Lőrinc, ahogy hivatala megköveteli, e birtokokat – amiket háromszor bejártak és amik Peteu-nek és Miklósnak történő iktatásakor Cristian bíró és mind az Edelen-i hospesek, mind a 24 szász város hospesei ellentmondottak, de ennek megindokolására egyik időpontban sem jelentek meg és nem is küldtek senkit – Peteu-nek és Miklósnak kellett ítélnie és visszaadja (restituere), miként azok a saját jogukhoz tartoznak törvényesen, de kegyesen akarván eljárni, nehogy sietősnek tűnjön, ezért Cristian bírót és a 24 város hospeseit ellentmondásuk és meg nem jelenésük megindokolására a királyi emberrel a Scepus-i káptalan tanúsága jelenlétében Peteu és Miklós ellen véglegesen megidéztette (evocare), úgy, hogy ha nem jelennek meg színe előtt, akkor e birtokokat Peteu-nek és Miklósnak visszaadja és nekik ítéli örök birtoklásra. Máj. 2-án (15. die f. II. an. Georgii) a Scepus-i káptalan oklevelének (littere evocatorie) megfelelően megjelent Lőrinc előtt Peteu a maga és Miklós nevében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével Cristian Edelen-i bíró, frater-e: Hertel, Jakab fiai: Hannus és Nikul (szintén Edelen-iek), valamint a Scepus-i 24 város bírói, esküdtjei és hospesei ellenében, 16 napig várt rájuk, ők azonban makacsul és a bírságokkal mit sem törődve nem jelentek meg és nem is küldtek senkit, hogy megindokolják annak okát, miért mondtak ellent Peteu és Miklós Chepanfolua és Kamarunchan nevű birtokai iktatásakor, holott azt is tudtukra adták, amikor Louche városban András comes terrestris házában összegyűltek, hogy ha nem jelennek meg Lőrinc előtt, e birtokokat további halasztás nélkül az

ország szokása és joga (iusticia) szerint Lőrinc iktattatja Peteu-nek és Miklósnak. Mivel tehát Cristian bíró, Hertul, Hannus, Nikul és a Scepus-i 24 város bírói, esküdtjei és hospesei háromszor nem jelentek meg és nem is küldtek senkit, majd ezután az ország szokásán és jogán túl (ultra consuetudinem et iura regni) véglegesen megidézve sem, és minden esetben bírságban marasztaltattak el, ezért Lőrinc (akinek hivatala megköveteli, hogy mindenkit a saját jogában őrizzen meg, és mindenkinek adja vissza, ami a sajátja) a vele ülésező nemesekkel Peteu és Miklós ezen birtokait, mivel hozzájuk jog szerint tartoznak régi határaik alatt, nekik visszaadja és ítéli bírói hatásköréből, más jogának sérelme nélkül, úgy, hogy ha valaki valamilyen jogot remél e birtokokban, azt Peteu-től és Miklóstól a jog rendje szerint követelje a megfelelő bíró előtt. Lőrinc elrendeli, hogy Lengel (dict.) Péter mester v. távollétében Heym fia: Miklós királyi ember a Scepes-i káptalan tanúsága jelenlétében (akinek kiküldését Lőrinc ezúton kéri) Peteu comes-t és Miklóst Chepanfolua és Kamarunchun birtokokba vezesse be. Erről függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki Peteu-nek és Miklósnak. D. in Wysegrad, 20. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 84 688. (Radvánszky cs. radványi lt. 2. 9. 3.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és sárga-zöld fonata.

Á.: a 813. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Pethev ~ Pethew ~ Petheu, Reynbold, Chepanfalua, Camarunch ~ Camaruch ~ Kamarunch, Edelyn, Hertyl, Nykyl ~ Nykel, Hanus, Leuche, Lengen.

348. 1345. máj. 25.

Az erdélyi káptalan igazolja, hogy Byztricia-i Henneng fia Péter fiai: János és Péter örökös nélkül elhunyt vérrokonuk, Henneng fia János fia: Miklós Doboka megyei Kysbuduhth nevű birtoka rájuk háramlott harmadából kiadták Henneng fia néhai János leányának: Katalinnak, Enyd-i Henchmann comes feleségének az őt megillető leánynegyedét (ami 4,5 curia-t tesz ki), mivel ezt András erdélyi püspök vikáriusa még János fia: Miklós életében e nőnek ítélte. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. f. IV. p. oct. Penth., a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocollum.

R.: Erdélyi Okm. III. 259. szám.

K.: ZW II. 30–31.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 242–243.

349. [1345.] máj. 25.

A Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 338. szám) Domokos fia: Mihály királyi emberrel kiküldték tanúságot házuk familiárisát: Pált, akik nemesektől, nem nemesektől, s más, bármiféle helyzetű és állapotú emberektől Zobulch megyében, különösen Kallo faluban titokban és nyíltan megtudták, hogy Lengel (dict.) János hatalmaskodva István fia: István mester Kallo birtokon levő részére ment, annak jobbágya: Miklós házát feltörve elvitt egy lovat, és az ue. házban fellelt ládáját is feltörve az abban elhelyezett összes javakat is elvitte, István jogának sérelmére, holott per van közöttük függőben. D. 4. die oct. Penth., a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 51 346. (Kállay cs. lt. 1300. 757.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét nyoma.

R.: Kállay 804. szám.

350. 1345. máj. 25.

Miklós comes, Tamás mester [esztergomi érseki] nádor Keseulces-i helyettese és a szentegyház Challoukuz-i nemeseinek bírója tudatja, hogy azon perben, ami Tamás nádor Keseulces-en tartott concilium-án egyrésről Pathon-i Mihály fia: Pál, másrésről Beuse falvi Máté között jött létre Máté kapuja (porta) miatt, fogott bírók tanácsával a felek úgy egyeztek meg, hogy Miklós [az esztergomi] egyház esküdteivel (iurati) és nemeseivel Beuse birtokra megy, és ott dönt az igazságról. Ennek megfelelően Miklós comes Tamás nádor személyében a mondott esküdtekkel és nemesekkel (Wayka-i Ábrahám fia: Tamás, Pamlin fia: Mihály, Domokos fia: Marc) Beuse faluba ment, és mivel a kapu Máté részén volt, annak érdekében, hogy Pálnak a kapun való áthaladás ne legyen akadályozva, Miklós comes Pál egyetértésével annak telkéből (sessio) a forrástól kezdve 2 passus távolságon át a gyümölcsös végéig egy részt Máténak adott át, aki pedig a telke hátsó részén 6,5 öl (cubitus in wlgari wl) hosszúságban, az elülső részén pedig 2 tenyér (palma) híján 2 öl hosszúságon át Pálnak szabad járást engedett. Erről Miklós comes pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. f. IV. p. Trinit., a. d. 1345.

Á.: Pozsonyi kápt., 1380. dec. 20. Dl. 42 174. (Múz. Ta.)

351. 1345. máj. 25.

[1345., ind. 13., VI. Kelemen pápa 3. évében.] Máj. 25-én (die 25. Maii) Galhardus Mo.-i (U) veszprémi püspök elismert előde: István püspök tartozásáért 900 forintot és 5 servicium commune-t, s megígérte, hogy a felét a köv.

Húsvétkor (in prox. fe. Resurr. dominice), a másik felét pedig a köv. Karácsonykor (in fe. Nat. d. extunc prox. secuturo) kifizeti.

K.: Vespr. IV. 334. (ASV. Reg. Vat. Libri obligationes Vol. 14. fol. 84. és Vol. 16. fol. 107. alapján); Reg. Suppl. I/2. 192. 1. jz. (utóbbi alapján, máj. 19-i dátummal)

352. 1345. máj. 26. Visegrád

[L.] Lajos király (H) előtt Osl fia: Domokos Machou-i bán előadta hű szolgálatait – amiket [L.] Károly királynak (H), majd annak halála után, amikor Mo. (regnum Hungarie) kormányzása v. trónja atyai leszármazás jogán Lajosra háramlott, neki teljesített az ország határát (confinium) megőrizve a király és országa Rasscia felőli ellenségeivel szemben, rokonai, famulus-ai és cliens-ei vére hullásával és halálával –, és Suprun királyi vár Sarkan nevű, Kapu királyi várhoz tartozó Suprun megyei birtokát, valamint a Vasvár megyei, Marchal folyó melletti Heulgeuz nevű királynéi birtokot (azt állítva, hogy ezek a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak) kérte adományul magának és fiainak: Miklósnak, Jánosnak és Demeternek, kizárva ebből minden carnalis és patruelis frater-ét és vérrokonát, akikkel örökbirtokaikon osztály kell történnjen. Lajos királyi kegyből (innata pietas) – aminek sajátja, hogy alattvalói hű szolgálatait mérlegelje és azokat királyi kedvezéssel viszonzozza azért, hogy a királyi felség szolgálatára minél készebbek legyenek, és odaadóbban akarjanak a kegyes fejedelem alatt szolgálni – Sarkan birtokot (Kapu vártól és annak szolgálatától kiemelve) és Heulgeuz birtokot azon a jogon, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak, minden haszonvétellel régi határaik alatt, hű szolgálatai viszonzásául Domokos bánnak, mondott fiainak és örököseiknek (kizárva mondott rokonaikat) adományozza, királyi új adomány címén, más jogának sérelme nélkül, anyja: Erzsébet királyné (H) és frater-e: István herceg beleegyezésével, valamint a főpapok és az ország bárói tanácsából. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Vysegrad, in fe. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 40 981. (Múz. Ta. Jankovich.) Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Nicolai palatini verbo regio et Johannis fratris sui filiorum Geleti; más középkori kéztől: super possessionibus Sarkan et Heulgez; újkori kezektől tárgymegjelölések. Előlapján alul: Nicolai palatini et Johannis Geleti.

Á.: 1. I. Lajos király, 1351. febr. 27. Dl. 86 152. (Ostffy cs. lt. 14. 9.) Eltérő névalakjai: Soprun, Machow, Rascya, Wyssegrad.

2. I. Lajos király, 1351. febr. 27. GYMSML. Sopron vm. 4518. (Df. 264 737.) Eltérő névalakjai: Wyssegrad, Machow, Sopron, Rascya.

3. I. Lajos király, 1351. febr. 27. Dl. 41 150. (Múz. Ta. Jankovich.) Az uralkodó 1364. dec. 6-án kelt megerősítő záradékával. Eltérő névalakjai: Soprun, Rascya.

4. Á. 1. > Pozsegai kápt., 1409. máj. 19. Dl. 86 244. (Ostffy cs. lt. 7. 123.) Eltérő névalakjai: Capu, Markal, Sopron, Razya, Vissegrad, Machow.

Tá.: Szécsényi Tamás országbíró, 1352. nov. 26. Dl. 86 154. (Uo. 7. 124.) Csak éves keltezéssel. Eltérő névalakjai: Sopron, Kapw.

Má.: **1.** E.-vel azonos jelzet alatt. XX. század eleji.

2. Á. 3.-mal azonos jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: HO. II. 82–84. (Á. 1. alapján.); Bgl. V. 97–98. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

R.: Wertner, Nemzetségek II. 244; Szerbia 13; Bgl. V. 88–89.

353. [1345.] máj. 26.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 293. szám) kiküldték tanúságul egyházuk notarius-át, Pál mestert, akivel és a szomszédokkal Bozyta-i Miklós fia: Miklós királyi ember máj. 16-án (in crastino Penth.) Scepsy királyi város földjeire ment, és azokat Somogy falu felől bejárta (hj.: barázda vége; nyíllövésnyi távolság után kiszántott határjel; nyíllövésnyi – sagitta velox – távolság), de amikor e földrészt (amiről számos Somogy-i hospes is azt állította, hogy a Scepsy-i polgárokhoz tartozik, termését ők szedik be és a jelen évben ők vetették be) a Scepsy-i polgároknak akarta hagyni, Mark Somogyi-i villicus a maga és az ottani hospesek nevében az iktatást mégis tilalmazta, ezért őt és a Somogy-i hospeseket a királyi ember megidézte a Scepsy-i polgárok ellen a királyi jelenlét elé júl. 1-jére (oct. Johannis Bapt.). A bejárás során Somogy-i Vamos (dict.) Péter (a Somogy-i hospesek előzetes tudtával) felfegyverkezve a Scepsy-i hospesekre rontott és sokakat közülük megvert. D. 5. die oct. Penth., a. d. prenotato. [1345.]

E.: Dl. 3765. (NRA. 392. 21.) Papír. Hátlapján azonos kéztől és újkori kezek-től tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Rajesányi Ádám királyi levéltáros, 1745. júl. 24. SNA. Jászói prépostság mlt. Oklevelek és iratok 76. (Df. 232 843.)

K.: AO. IV. 508–510.

354. 1345. máj. 26.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja tudatja, hogy [I.] Lajos király (H) nekik címzett oklevelének megfelelően Kordos (dict.) Miklós fia: Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul Scepsy város földjei bejárásához notarius-ukat: Pál mestert, akik mikor a város földjeit bejárták, András (Pan-i

Demeter mester famulus-a és képviselője) a helyszínen elmondta, hogy Pan birtok erdeje Mo. királyai adományából az erről kiadott privilégiumaik alapján ezen polgároké és őket illeti jog szerint. D. 5. die oct. Penth., a. d. 1345.

E.: Dl. 3767. (NRA. 497. 7.) Hátlapján azonos (pro civibus et hospitibus de civitate Scepsy contra nobiles de Pan super pertinencia silve Pan memorialis) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

355. 1345. máj. 27.

A budai káptalan kinyilvánítja, hogy a Nyulak szigeti apácák kérésére kiküldték tanúságul kanonoktársaikat: László és Jakab mestereket, akik visszatérve András litteratus – Egri (dict. de Agria) Jakab mester budai esküdt polgár képviselője az ura nevében – jelenlétében beszámoltak arról, miszerint az apácák a Fejér megyei Scenthyuan nevű, most lakatlan birtokukat régi határai alatt, minden haszonvétellel (szántó-, trágyázott és legelőnek használt földekkel, kaszálókkal, erdőkkel, berkekkel, vizekkel) jelen oklevél kiadásának napjától 20 évre Jakab mesternek bérbe adták (locare), mások jogának sérelme nélkül. Jakab a birtok terméseit használhatja és beszedheti ez idő alatt, de tartozik a birtokot benépesíteni és minden évben 1 márkát fizetni nov. 11-én (in fe. Martini) az apácáknak. A 20 év eltelte után a benépesített birtokot vissza kell adnia az apácáknak. D. VI. f. p. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 3768. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 47. 8.) Hátlapján későbbi középkori kéztől: super predio Zent Iuan; újkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: AO. IV. 510–511.

356. 1345. máj. 27. Villanova

[VI. Kelemen pápa] a gneznoi érseknek: a római egyházat illető, wlgariter Szt. Péter dénárjának nevezett éves census Lo.-i (P) beszédését Arnaldus de Lacaussina Titul-i kanonokra (kalocsai egyházmegye) bízta oklevelével. Mivel szeretné, ha a kanonok és mások által összegyűjtött és összegyűjtendő census eljutna a pápai kamarába, utasítja az érseket, hogy a gneznoi, Wroclaw-i, poznani, lublini (Lubicensis) és Kamień-i (Caminensis) egyházmegyékben és városokban levő adósokat e census fizetésére, ha szükséges, egyházi fenytékkal is kényszerítse, akkor is, ha nekik az apostoli szék megengedte, hogy őket interdictum alá vetni, v. kiközösíteni nem lehet. Ezen pénzeket Arnaldus v. az érsek kereskedőkre bízva küldesse el a kamarának, v. a Bruges-ben levő kereskedőknek, és erről juttasson el közokiratot a kamará-

hoz. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Jun., [pápasága] 4. évében. [1345.] Hasonlóan a krakkói püspöknek a saját egyházmegyéje és városai vonatkozásában. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Jun., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 5v–6r. ep. 20–21. (Df. 291 823.)

K.: Theiner, Mon. Pol. Vat. I. 478–479; Mon. Pol. Vat. II. 13–14; Klicman I. 292. (mind ep. 20. alapján.)

R.: Mon. Pol. Vat. II. 14. (ep. 21. alapján); Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 674–675. szám.

357. 1345. máj. 29. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevele szerint színe előtt Seffrid, a Gron melletti Szt. Benedek-monostor apátja és a konvent máj. 22-én (oct. Penth.) viseltek Ohey-i Jakab fiai: Péter, Mihály és István, valamint általuk előállítandó famulus-uk: Horuath (dict.) András ellenében, királyi parancsból a királyi hadoszlás 22. napjára (ad 22. diem residencie exercitus regii proxime nunc movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. 1. 8. 23. (Df. 235 792.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 562–563.

358. 1345. máj. 29.

Az erdélyi káptalan Spanlaka-i András fia: Péter és frater-ei: Demeter és Miklós részére átírja saját, 1336. okt. 18-án kelt oklevelét (*l. Anjou-oklt. XX. 389. szám*) a Beke fia: Jakab Spanlaka-i birtokrészébe történt iktatásukról. D. oct. S. Trinitatis, a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocollum.

R.: Erdélyi Okm. III. 260. szám.

359. 1345. máj. 29.

A Hay-i Szt. Lőrinc-egyház káptalanja előtt Tharnuk-i Demeter fia: István bemutatta Simon néhai Hay-i prépost és a káptalan privilégiumát, melyben a nemes és nem nemes Budrug megyei szomszédok – Caspar, Zentus, Luchas

és Seda (Dauch-iak), Doka, András és Wossa (El-iek), Barachka-i Taga, János és Demeter (Baya-iak), Bab-i Petke, Aran-i Ders, Gara-i Jakab, Mihály és Simon (Acha-iak), Mark és Tamás (Kayand-iak), Mos fia: János, Huntha és Jakab (Lekche-iek), Kalud-i Bular – összehívása után Sebestyén fiai: Miklós és Jakab, Dávid fiai: Sámson és Luka, valamint Benedek és Woyuda (Harasth nembeliek) a Budrug megyei Thoti birtokon levő részüket minden haszonvéttel Almus fia: Sándornak és Bernald fia: Lőrincnek (Harasth nembeliek) adták, akik viszonzásul a Dráva (Daraua) másik részén levő földjeiket v. birtokrészeiket minden tartozékkal Sebestyén fiainak, Dávid fiainak, Benedeknek és Woyuada-nak adták. D. domin. die p. Corporis Christi, a. d. 1345.

E.: Dl. 87 180. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. A. 2.) Papír. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

360. 1345. máj. 29.

A Posaga-i Szt. Péter-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy [I.] Lajos király (H) nyílt, a zágrábi káptalan részére birtokbejárásokra és más feladatokra 1 évre kibocsátott oklevelének megfelelően Iwanka fia: Corrad királyi emberrel kiküldték tanúságul János mester al-éneklőkanonokot a zágrábi káptalan Prelaka nevű birtoka bejárására és a káptalannak (miként hozzá tartozik a pécsi káptalan privilegiális oklevele szerint) történő iktatására. Ők máj. 18-án (f. IV. p. Penth.) Prelaka birtok határait a szomszédok tudtával régi határjelei mentén bejárták, ahol szükséges volt, új jelekkel a szomszédok birtokaitól elkülönítették és a zágrábi káptalannak hagyták. Prelaka határai a pécsi káptalan oklevele szerint: Zaua folyó réve a malmokhoz Philipouch faluval szemben, mely révet egykor a leprások átkelőjének hívták; közút; Mertiucha, más néven Zauicha halászhely; ue. út; kis hegy, ahol van néhány régi telek (sessio) a Szt. Márton-egyház mellett; mocsaras kis völgy; Obonin nevű patak; hely, ahol e folyón átkel egy Sceph nevű régi, most elhagyatott egykori közút; Sceph; Coznycha folyó; Kozma fia: András háza; Coznycha; hely, ahol egy Száraz (sicca) Coznycha nevű patak beleömlik Coznycha folyó caputjába; közút; wlgariter Malaka (dict.) tó Kelemes fia: Mykch háza mellett; föld (ager); wlgariter Vartacha (dict.) gödör (fovea) egy kis berekben; szántóföldek; Struga patak; a korábbihoz hasonló gödör; vizes kis völgyek; Struga folyó, ahol a Zaua folyóba ömlik; Zaua folyó. Erről függőpecsétjével megerősített oklevelet adnak ki a zágrábi káptalannak. Kelt Aradi (Orodiensis) Péter mester olvasókanonok keze által, oct. S. Trinitatis, a. d. 1345.

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 23. 5. (Df. 256 483.) Függőpecsét fonata. Hátlapján más középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések.

Á. 1-4.: a 406. számú oklevélben. Eltérő névalakjaik: Koznicha, Mlaka, Waratacha (Á. 1.); Posega, Corarko [!], Koznicha, Mlaka, Mykech, Waratacha (Á. 2.); Zawa, Phylipouch, Wartacha (Á. 3.); Varatacha, Zawa, Phylipouch, Choznycha ~ Coznicha (Á. 4.).
K.: Tkalčić, Mon. ep. Zagr. II. 128–129. (Á. 1. alapján, Á.-ban.)

361. 1345. máj. 29.

A váradi monostor konventje előtt megjelent egyrésről Soklous-i Péter mester fia: István mester, másrésről szentgyörgyi (S. Georgius) Pál fia: Miklós a maga és carnalis frater-ének, Jánosnak a fia: György nevében, és István megvallotta, hogy a Soklous közelében fekvő Toutfolu nevű örökbirtoka déli felét minden haszonvétellel, kivéve a hegyvámot (ius montanum), Miklósnak és Györgynek 22 márka báni dénár készpénzért (minden márkát 6 pensa-val számolva) jelen oklevél kiadása napjától 5 évre elzálogosította. Az 5 év elteltével, de nem korábban, ezen és nem nagyobb összegért a birtokrészt a káptalan előtt bármikor kiválthatja, Miklósék pedig vissza kell azt adják neki. István mester vállalta, hogy amíg e birtokfelet nem tudja kiváltani, a hegyvámából Miklóséknak 3 akó új bort ad évente, és amelyik évben ezt nem teljesíti, kétszeres büntetés sújtsa. Amíg István nem váltja ki a birtokfelet, és ezen hegyvámot el akarja adni v. zálogosítani, ezt csak Miklóséknak teheti meg, akik e birtokfelet az 5 éven belül mások kezeihez nem csatolhatják, hanem azt meg kell őrizték. István szavatolja Miklósékat e fél birtok kapcsán és abban őket a kiváltásig megőrzi. D. oct. S. Trinit., a. d. 1345.

E.: Dl. 76 771. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 251.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

K.: Z. II. 168–169.

R.: Z. VII/1. 105; Wertner, Nemzetségek II. 90; Kőfalvi T., Pécsváradi konvent 179. szám.

362. 1345. máj. 30. Visegrád

[I.] Lajos király 1345. máj. 30-án (f. II. p. Corporis Christi, a. d. 1345.) Vissegrad-on kiadott oklevele szerint színe előtt Gwnya fia: István tilalmazta a frater-ét: Domokost a birtokaik eladásától, elzálogosításától és elidegenítésétől, másokat pedig azok elfogadásától és elfoglalásától.

Tá.: 1. Zsigmond király, 1411. szept. 8. Dl. 79 025. (Zichy cs. zsélyi lt. 212. 1417.)

2. Garai Miklós nádor, 1425. márc. 23. > Újlaki Miklós macsói bán, 1469. máj. 21. Dl. 81 687. (Uo. 211. 68.) Eltérő névalakja: Wysegrad.

K.: Z. VI. 141. (Tá. 1. alapján, Tá.-ban.); Z. XI. 25. (Tá. 2. alapján, Tá.-ban.)

R.: Z. VII/1. 105.

363. 1345. máj. 30.

A pannonhalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-egyház konventje jelenti [I.] Lajos (Lodovik) királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 320. szám) Teued-i Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul Arnold testvér papot, akik máj. 28-án (sab. p. Corporis Christi) a Wesprim megyei Perechke birtokon annak szomszédaitól, nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól, laikusoktól, közrendűektől (communes homines) megtudták, hogy amikor György a király szolgálatában, ti. a Posoga és Syrim megyei királyi collecta-k beszédében járt el, Lewrenthe fia: Beke comes Lok és Myhal birtokokat máj. 1-jén (oct. Georgii) a királyi emberrel és a fehervári káptalan tanúságával be akarta járattatni, György Perechke nevű birtokából egy 2 ekényi földrészt előre megfontolt szándékkal ezen birtokokhoz akart csatolni; Miklós (György famulus-a az ura személyében) nem a bejárásnak, hanem a földrész iktatásának ellent akart mondani, addigra már Beke e birtokot bejárta és magának iktattatta, Miklóst fogságba vetette, a lovát elvette és most is magánál tartja. Megtudták még, hogy Perechke birtok Iktor-é és ezáltal a fiáé: Györgyé régtől fogva. D. f. II. p. fe. supradict., a. d. 1345.

E.: Dl. 49 903. (Rumy cs. lt. 138. 11.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgy-megjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: Mons Sacer I. 443; Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 58–60.

364. 1345. máj. 31. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Tarku-i Rykolph mester fiai: Kelemen és Lőrinc lovagok (strennui milites) kérésére, és azok mind az ő apjának: [I.] Károly királynak (H), mind neki teljesített hű szolgálatait figyelembe véve a Rykolph és fiai birtokain levő népeket v. embereket speciális kegyvel örökre és teljesen kiveszi a megyebeli királyi, királynéi, egyházi és nemesi népek közül, így a királynak, v. a királyi hospeseknek, v. a báróknak szokott módon járó victualia-t nem kell többé teljesíteniük. Erről pecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki Rykolph-nak és fiai-nak, amit ha visszavisznek neki, privilegiális formában adja majd ki. A király e kegyet gyűrűspecsétjével ellátott másik oklevelében már megadta nekik. D. in Wyssegrad, f. III. p. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 68 854. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 106.) Hátlapján kerek nagypecsét körvonalában (és az előlap alján is): relacio Cyko; későbbi középkori kezektől tárgymegjelölések.

365. 1345. jún. 1. Visegrád

[I.] Lajos király (H), mivel személyesen Erdélybe készül (ad partes Transsilvanias personaliter sumus prof[ecturi]), azon pert, amit [színe előtt] a saját és anyja: a királyné oklevele szerint az esztergomi káptalan máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt volna a Fulwynch-i székek (Siculi) ellen, a per nehézsége és az oklevelek megvizsgálása miatt elhalasztja az Erdélybe való menetele idejére ([nostrum ad profectum] partes in illas). D. in Wysegrad, [f. IV.] p. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 66. 1. 10. (Df. 238 232.) Foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Felwynch névalakkal), valamint kerek zárópecsét nyoma.

K.: Székely okl. VIII. 19; Str. III. 563. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Erdélyi okm. III. 262. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 243.

366. 1345. jún. 1.

Az erdélyi káptalan teljesen lekopott szövegű oklevele. D. f. IV. p. oct. Trinitatis, a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocollum.

R.: Erdélyi okm. III. 261. szám.

367. 1345. jún. 1.

Balázs prépost és a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje előtt Erzsébet nemes asszony (Mihály-i Jakab özvegye) a maga és leányai: Klára és Katlyn, valamint nepos-ai: János és Mathe nevében tiltakozott, hogy István fia: Péter és Peren-i János fia: Simon Mihályi birtok terméseit és hasznait erőszakosan és folyamatosan használtatják és elvetetik Velete-i jobbágyaikkal, s bár őket korábban már sokszor tilalmazták, eddig nem hagytak fel mindezzel. Ezért az asszony jelen oklevél erejével újra tilalmazza Pétert és Simont a birtok használatától. D. IV. f. an. oct. Corporis Christi, a. d. 1345.

E.: Dl. 75 361. (Patay cs. lt. 14. 17.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

368. + 1345. jún. 2. Buda

[I.] Lajos király (H) elé járult István erdélyi vajda, Zonuk-i comes a rokonával, Dániel fia: Mihály comes-szel, és a saját, frater-ei s Mihály hű szolgálatait előadva kérte, hogy mivel Mihálynak nincs férfiörököse, ezért leányait az erdélyi Fehér megyében levő birtokai és birtokrészei – amik az ország régtől fogva kipróbált szokása (consuetudinaria lex) szerint Mihály (mint örökös nélkül elhunyo ember) halála után a király kezeihez kell jussanak – tegye Mihály jogos örököseivé, úgy, hogy Mihály ezen ingatlanait a leányai adományozhassák és végrendelkezhessenek velük. Az uralkodó felidézve nevezettek hű szolgálatait, királyi kegyből (plenitudo regie pietatis) engedélyezi, hogy Mihály erdélyi Fehér megyei Chybar (más néven Vengarthkerch), Chatha (más néven Byrbow), Weresezhaz, Gerigurfaia, Drasou, Regurkerh, Sahtouteluk (más néven Benchench), Wynchench (más néven Rohundoph) és Demeturpataka nevű birtokait és birtokrészeit Mihály leányai és általuk azok örökösei adományozhassák és végrendelkezhessenek velük, hogy e leányok majd apjuk: Mihály lelkének üdvéért emlékmiséket (oraciones) és más jócselekedeket tudjanak tenni, Mihály leányait és örököseiket ezzel ezen ingatlanok valós és törvényes örököseivé teszi, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában adja majd ki. D. Bude, oct. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.

Á.: 1. a 382. számú oklevélben.

2. István erdélyi vajda, 1346. okt. 6. > Erdélyi kápt., 1346. dec. 1. Dl. 3812. (Acta Transsylvania. 12. 30.) Eltérő névalakjai: Zolnuk, Vengarth Kerech, Drason, Rengurkerch, Sahtonteluk.

3. Á. 1. > Kolozsmonostori konvent, 1416. febr. 17. Dl. 3771. (Uo. 12. 28.) Eltérő névalakjai: Veresezhaz, Gerigurfaya, Drasov, Sohundoph [!].

4. Á. 1. > Zsigmond király, 1427. márc. 4. Dl. 37 585. (Hunyadi cs. lt. 18.) Eltérő névalakjai: Gergurfaya, Rohundorph, Demeterpataka.

Má.: 1. Lendvay Márton királyi levéltáros, 1788. dec. 5. Dl. 3770. (Erdélyi kincstári lt. Fisc. 20. 1. K.) Á. 1. alapján.

2. Uő., 1788. dec. 10. Dl. 3769. (Uo.) Á. 2. alapján.

K.: AO. IV. 511–512; ZW. II. 31–32. (mindkettő Á. 1. alapján.)

R.: F. XI. 472; Densuşianu I/1. 698–699. (csak évvel); Erdélyi okm. III. 264. szám.

Megj.: Karácsonyi, HH. 46–47. szerint hamisítvány.

369. 1345. jún. 2. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy azon 6 garas híján 5 márka (minden márkát 50 garassal számolva) kétszerese kifizetését (részben dénárookban, részben természetben – in estimacione condigna –), amivel korábbi

oklevele szerint színe előtt Nyakas (dict.) Pál máj. 22-én (oct. Penth.) tartozott Kyuskerch birtok fele kiváltásáért István fia: Lengel (dict.) Jánosnak (akinek nevében Peteu fia: Péter jelent meg a váradi káptalan ügyvédvalló levelével) és László fiainak: Péternek, Miklósnak és Ubulnak (akik közül Miklós állt elő a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével), királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie presentis exercitus regii) halasztja el. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: 1. Dl. 51 348. (Kállay cs. lt. 1300. 739.) Hátlapján azonos (...super solucione 10 marcarum minus 12 grossis...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei. (Nyakas Pál példánya)

2. Dl. 51 349. (Kállay cs. lt. 1300. 740.) Papír. Hátlapján azonos (...super solucione 10 marcarum minus 12 grossis...; Petheu névalak) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei. (László fiai példánya)

R.: Kállay 806. szám.

370. 1345. jún. 2.

Az erdélyi káptalan igazolja, hogy Balastelke-i Tamás leányának: Guda-nak a fiai: Simon és Mihály beleegyeztek abba, hogy anyjuk soror-ja: Katha – Barlasy (dict.) János özvegye –, minthogy utóda nincsen, a Balastelke és Postelke feléből járó leánynegyed öt illető részét Ilona nevű leánya Mazzag (dict.) Pétertől született fiainak: Pál, Gergely és Cornelius nevű unokáinak adja. A Guda és Katha asszonynak leánynegyed címén, a Tamás mester [gyula]fehérvári főesperes, András püspök általános vikáriusa által kiállított oklevél alapján Tamás nevű frater-üktől és István nevű frater-ük fiától: Antaltól Balastelke-n átengedett rész (a Bazna-i halászhely mellett levő rét v. kaszáló negyedével, a Balastelke határában levő halászhely negyedével és az ottani malom negyedével) határai a telkekben (sessio): híd a Danyl (dict.) István nevű ember háza előtt; másik híd vége. D. oct. Corporis Christi, a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocollum.

R.: Erdélyi okm. III. 263. szám.

371. [1345.] jún. 2.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrészről Byr-i Tamás, másrészről Zepus-i Iwan fia: András és Peerch-i Myke fia: Prynych (Dovsa néhai nádor fiai: Jakab

és Pál mesterek nevében), és Tamás megvallotta, hogy sürgető szükségében a Zaboch megyei Belbagos birtokon levő részét, ti. a birtok harmadát az ottani Boldogságos Szűz-egyház kegyúri jogának harmadával és más haszonvételekkel jelen oklevél kiadása napjától annak 3. évfordulójáig Dousa fiainak 20 budai márka garasért elzálogosította, úgy, hogy e harmadrészt a mondott időpont előtt nem válthatja ki Dovsa fiaitól, akik az ő ottani jobbágyságait a szokott szabadságban (*consuetas libertas*) tartoznak megőrizni. Tamás ugyanis a birtokait bárkinek eladhatja v. elzálogosíthatja Miklós nádor (H), a kunok bírása (akinek színe előtt hatalmaskodásban marasztalták el) engedélyével. Tamás a nádor erről szóló oklevelét be is mutatta (l. 259. szám), s ezt a káptalan a felek kérésére jelen oklevélbe belefoglalja. D. oct. Corporis Christi, a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 51 347. (Kállay cs. lt. 1300. 741.) Hátlapján későbbi középkori (Belbagos névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

R.: Kállay 805. szám; Doc. Trans. IV. 243.

372. 1345. jún. 2.

A váradai káptalan András erdélyi püspök kérésére az Újvárról szóló oklevelet levéltárából kiadja. D. oct. Corporis Christi, a. d. 1345.

R.: Beke A., TT. 1889. 755. (Eszerint E.-je: Erdélyi kápt. gyulafehérvári lt. 1. 12.)

373. 1345. jún. 3.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) előtt János fia: Marochuk mester, a királyi aula lovagja, Hunt-i és Beregh-i comes előadta hű szolgálatait, amiket először apjának: [I.] Károly királynak (H), Mo. (regnum Hungarie) jogára viselőjének, majd mikor annak halála után Mo. kormányzása atyai leszármazás jogán Lajosra háramlott, őneki teljesített, és a néhai Orrus (dict.) Péter mester pozsonyi alvárnagy összes Mo.-i, hozzá bármilyen címen is tartozott birtokát, főleg a Pozsony megyei Apka, Dudwagzegh és Anya nevű vásárolt birtokait és a Beel nevű zálogbirtokát kérte adományul, azt állítva, hogy Péter örökös nélkül hunyt el, és ezért birtokai a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak. Lajos, akinek királyi kötelességből (*ex debito regie nobilitatis*) a hívei számára az adományokat folyamatosan gyarapítania kell és a neki hűen szolgálók érdemeit megfontolva méltón viszonzni azokat, Marochuk mesternek a király és az ország feladataiban teljesített hű szolgálatait királyi kegyből adománnyal óhajtván viszonzni, Péter minden birtokát, főként Apka birtokot (ahol Szt. Mihály arkangyal-

egyház van, és amit Péter mester a pozsonyi vár Ilka-i nemes jobbágyaitól vásárolt meg a pozsonyi káptalan privi-legiális oklevelével 60 márka bécsi dénárért, minden márkát 10 pensa-val számolva, s utóbb ezen vásárlást Károly király a Havasalföldön elveszett kettőspecsétjével megerősített privilegiumában megerősítette), Dudwagzegh és Anya birtokokat (amiket Péter mester Kenez comes özvegyétől, a fiaitól: Fülöptől és Pétertől, és gener-étől: Simon-tól a pozsonyi káptalan privilegiális oklevelével 100 márka ezüstért megvásárolt), valamint Beel birtokot, amit Bugar fia Márton fia: nagyobbik (maior) Gergely Péter mesternek a pozsonyi káptalan nyílt oklevelével 70 márka bécsi dénárért (minden márkát 10 pensa-val számolva) elzálogosított (ezen oklevelet Marochuk bemutatta Lajosnak), minden haszonvétellel régi határaik alatt Marochuk mesternek és örököseinek adományozza királyi új adomány címén, azon jogon, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak, más jogának sérelme nélkül, az anyja: Erzsébet királyné (H) és frater-e: István herceg beleegyezésével, valamint a főpapok és a bárók tanácsával. Erről függő kettőspecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Thatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Non. Junii, uralkodásának 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, a kalocsai szék üresedésben van, Domokos spalatoi, Miklós zárai érsek, László pécsi, Miklós egri, András váradi, András erdélyi, Kálmán győri, Jakab zágrábi, Péter szerémi, Mihály váci, Gallyardus csanádi, István veszprémi, Vid testvér nyitrai, Lőrinc boszniai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, nyitrai comes, Pál comes országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machow-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Zeech-i Miklós királyi étékfogó-, Dénes királyi lovász-, Miklós királyi pohárnokmester, Treutul Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: 1. DL. 3772. (Acta eccl. ordinum et monialium. Posen 8. 2.) = DL. 25 104.

Hátlapján későbbi középkori kéztől: super possessiones Apka, Dudwagzegh et Anya nova donacio, amit más kéz folytatott: pro Marochuk per mortem Petri Orrws. Függő kettőspecsét és vörös-sárga fonata.

2. Uo. Hátlapján más középkori kéztől: super Apka, Dwgwagzeg et Anya; más kéztől: item Beel. Függő kettőspecsét és vörös-sárga fonata.

K.: AO. IV. 512–515.

R.: Sprawozdanie 12; Doc. Trans. IV. 244.

374. 1345. jún. 3.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Lo.-i (Polonia Interior) János fia: Marochuk mester Hunt-i és Beregh-i comes, a királyi aula familiáris lovagja bemutatta a pozsonyi kápta-

lan privilegiális oklevelét a Poson megyei (maior comitatus) Mylee birtok v. föld adásvételéről, kérve, hogy az oklevelet és az adásvételt királyi kegyből (benignitas) fogadja el és erősítse meg (1339. jún. 21., *I. Anjou-oklt. XXIII. 361. szám*). A király Marochuk jogszerű kérésére, valamint azon hű szolgálataiért (ezeket jelen oklevélben nem is lehet részletesen felsorolni), amiket először apjának: [I.] Károly királynak, Mo. (regnum Hungarie) jogara viselőjének az ő és az ország számos feladataiban és hadjárataiban, majd Károly halála után, amikor Mo. kormányzása és trónja atyai leszármazás jogán Lajosra háramlott, öneki teljesített, ezeket királyi kedvezéssel viszonzva ezen ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelet szó szerint átírva elfogadja és megerősíti az anyja: Erzsébet királyné (H) és frater-e: István herceg beleegyezésével, valamint a főpapok és a bárók tanácsával, királyi teljhatalomból (regie potestatis plenitudo) megerősítve ezzel Marochuk mesternek és általa örököseinek Mylee birtok adásvételét, más jogának sérelme nélkül. Erről függő kettőspecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Non. Junii, uralkodásának 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, a kalocsai szék üresedésben van, Domokos spalato, Miklós zárai érsek, László pécsi, Miklós egri, András váradi, András erdélyi, Kálmán győri, Jakab zágrábi, Péter szerémi, Mihály váci, Gallyardus csanádi, István veszprémi, Vid testvér nyitrai, Lőrinc boszniai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, nyitrai comes, Pál comes országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machou-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Zeech-i Miklós királyi étekfogó-, Dénes királyi lovász-, Miklós királyi pohárnokmester, Treutul Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: 1. Dl. 3664. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 18. 3.) = Dl. 25 094. Hátlapján későbbi középkori kéztől: super terram Milee penes Dudwagzegh habitam confirmacio, valamint újkori kéztől is tárgymegjelölés. Függő kettőspecsét és vörös-sárga fonata.

2. Uo. Hátlapján más középkori kéztől: super Myle a Johanne filio Mauricii comparata, valamint újkori kéztől is tárgymegjelölés. Függő kettőspecsét és vörös-sárga fonata. Elterő névalakjai: Milee, Marouchuk, Galliardus.

375. 1345. jún. 3.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Lo.-i (Polonia Interior) János fia: Marochuk mester Beregh-i és Hunt-i comes, a királyi aula familiáris lovagja bemutatta [I.] Károly király (H) nyílt, harmadik pecsétjével ellátott oklevelét László fia: néhai László, Zaah

nembeli Zaah fia: az átkos emlékű, megrögzött hűtlen Felicián vérrokona és consobrinus-a összes birtokának az uralkodó által Marochuk-nak tett adományozásáról, mely birtokoktól a Feliciánnal harmadízig (tercie lineae generacionis gradus) rokon Lászlót megfosztották Károly király és az ország bárói, procer-ei és primatus-ai ítéletével, csakúgy, mint Felicián generacio-ja minden tagját, akik vele harmadízig rokonok voltak. Felicián Lászlóval szövetségre és annak titkos tanácsával vakmerően természetes ura: Károly király vérére szomjazott mint veszett kutya, s a kardját előrántva a királyi törzsököt (propaginis origo) teljesen ki akarta irtani, de az isteni gondviselés miatt Károly megmenekült a kezétől, emiatt Lászlótól, ezen gaztett összeesküvőjétől (conspirator et consiliator) istentelen felségsértése (nefandissimum lese maiestatis crimen) miatt összes, az országban bárhol is levő birtokait ezen ítélettel elvették. Marochuk kérte, hogy Lajos ezen oklevelet és az abban foglalt birtokadományt fogadja el és megújítva királyi kegyből (benignitas) privilegiámában erősítse meg (1339. dec. 16., *l. Anjou-oklt. XXIII. 740. szám*). A király Marochuk jogszerű kérésére, valamint azon hű szolgálataiért (ezeket jelen oklevélben nem is lehet részletesen felsorolni), amiket először apjának: Károly királynak, Mo. (regnum Hungarie) jogara viselőjének az ő és az ország számos feladataiban és hadjárataiban, majd Károly halála után, amikor Mo. kormányzása és trónja atyai leszármazás jogán Lajosra háramlott, őneki teljesített, ezeket királyi kedvezéssel viszonzva ezen ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelet szó szerint átírva elfogadja, megújítja és megerősíti az anyja: Erzsébet királyné (H) és frater-e: István herceg beleegyezésével, valamint a főpapok és a bárók tanácsával, ezzel Károly adományának megfelelően e birtokokat megerősíti királyi teljhatalmából (regia potestatis plenitudo) Marochuk mesternek és általa örökösének, más jogának sérelme nélkül. Erről függő kettőspeccsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Thatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Non. Junii, uralkodásának 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, a kalocsai szék üresedésben van, Domokos spalatoí, Miklós zárai érsek, László pécsi, Miklós egri, András váradi, András erdélyi, Kálmán győri, Jakab zágrábi, Péter szerémi, Mihály váci, Gallyardus csanádi, István veszprémi, Vid testvér nyitrai, Lőrinc boszniai püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, nyitrai comes, Pál comes országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machow-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Zeech-i Miklós királyi étkefogó-, Dénes királyi lovász-, Miklós királyi pohárnokmester, Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 3278. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 15. 14.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét és sárga-vörös fonata.

376. 1345. jún. 3.

A pozsonyi káptalan 1345. jún. 3-án (f. VI. p. oct. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.) kelt privilegialis oklevele szerint színük előtt Owgya-i Péter fiai: Fako és Andych mesterek Zolgageur birtokot – ami a Challokuz-ben van Vduarnok és Bukenkurthy földek között, s délről Enyud földdel határos – famulus-uknak, Zolgageur-i Myko fia: Péternek és teljes nacio-jának v. generacio-jának (akiknek e föld korábban örökjoga volt, majd Fako és Andych használatába és hatalmába került) minden haszonvétellel kegyesen visszaadták (ex clemencia liberali resignassent), Péter nekik teljesített hű szolgálataiért.

Tá.: Szécsényi Frank országbíró, 1399. aug. 30. ŠA. Bratislava. Kondé cs. balázsfai lt. (Df. 251 844.)

377. [13]45. jún. 3.

A vasvári [Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja] jelenti [János mesternek], István mester vasvári comes helyettesének és a szolgabíróknak, hogy levelüket megkapva emberükkel: [Györggyel] kiküldték tanúságul egyházuk al-örkanonokát: Mihály klerikust, akivel György jún. 2. előtt (..... an. oct. Corporis Christi) [Toruay] birtokon a szomszédok összehívásával Tor[uay]-i Miklós fia: Lászlót Toruay-i ....lkus ..... 14 hold földje elfoglalásától, használatától és termései elvételétől tilalmazta. D. f. VI. p. oct. Corporis Christi, [a. eiusdem 13]45.

E.: Dl. 103 266. (Batthyány cs. lt. j. n.) Harmadán fakult, foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (amiben szerepel Filkus fia: Miklós), valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Bgl. V. 89–90. (a kiegészítések innen származnak)

378. 1345. jún. 4. Kálló

A Zabolch-i négy szolgabíró előtt Zuard mester, Davsa néhai nádor fiai: Jakab és Pál mesterek, Zaboch-i comes-ek vicecomes-e elmondta, hogy mind az ő, mind előde: Ruhy Miklós vicecomes pecsétjével, amit Jakab és Pál mesterek visszavettek és összetörtek, számos igazolólevél bocsáttatott ki az ítélőszéken a megye nemeseinek és nem nemeseinek, de ezekre a szolgabírók ráhelyezték saját pecsétjeiket is, s ezzel Zuard mester tisztségét megsértették. A szolgabírók ezt tagadják, s erről pecsétjeikkel megerősített oklevelet adnak ki Zuard mesternek, és érvénytelennek tekintik azokat az okleveleket, amelyek máj. 28-tól (sab. p. Corporis Christi) adtak ki, de amelyekre csalárd módon mégis rákerült a pecsétjük. D. in Kallov, sab. p. oct. fe. prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 350. (Kállay cs. lt. 1300. 752.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 2 zárópecsét körvonala.

K.: Gábor, Megye 203–205.

R.: Kállay 807. szám; Piti F., Szabolcs m. 369. szám.

379. 1345. jún. 4. Kálló

Miklós Zaboch-i vicecomes és a négy szolgabíró jelenti [I.] Lajos királynak (V), hogy parancslevelének megfelelően (l. 339. szám) kiküldték embereiket, akik nemesektől és nem nemesektől megtudták, hogy Lengel (dict.) János máj. 9-én (f. II. an. Pent.) hatalmaskodva feltörte Andarnuk fia: Miklós (István jobbágya) ajtaját és ládáját, egy 6 márka értékű lovat elvett, noha per van közöttük függőben. Az elvett javak, a láda és a ház értékét nem ismerik. D. in Kallow, sab. p. oct. Corporis Christi, a. eiusdem 1345.

E.: Dl. 51 351. (Kállay cs. lt. 1300. 753.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint István Nogsemyan-i), valamint zárópecsét körvonala és hártyszalagja.

R.: Kállay 808. szám; Piti F., Szabolcs m. 370. szám.

380. 1345. jún. 7.

1345., die VII. Jun. A velencei tanács határozatai: azon hírek miatt, amik Mo-ról (partes Vngarie) hallatszanak a magyarok dalmáciai (partes marittime) jöveteléről, 3 biztost (provisor) – Petrus Gradonico, Marcus Celsi, Nicolaus Sanuto – választottak, akiknek feladata lesz, hogy buzdítsák Velence híveit, erősítsék azon egységet, ami megvan Sclauonia comes-ei között (miként ez a comes-ek leveleiből is kitűnik) és hajtsanak végre mindent, amivel Velence megbízza őket. A biztosok díjazást kapnak és kíséretet. A comes-eket a tanács tájékoztassa a biztosokról, akik legyenek éberek Velence városaiban és értesítsék a tanácsot a történésekről.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 72; Ljubić II. 248. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 14. ep. 26.)

381. 1345. jún. 7.

1345., die VII. Jun. A velencei tanács határozata: mivel Bertalan Vegla-i comes követ útján kérte, hogy a velencei megjelenésére jún. 29-re (ad S. Petrum) kitűzött időpontot halasszák el, a tanács ezt szept. 29-re (ad S. Michaelem) tűzi ki.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 73; Ljubić II. 248–249. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 14.)

R.: Frangepán I. 68.

382. + [1345.] jún. 9.

A csanádi káptalan Mihály comes (az utak veszélyei miatti) kérésére függőpecsétes privilegiális oklevelében átírja [I.] Lajos király (H) ép és gyanútól mentes nyílt oklevelét (l. 368. szám.) Kelt Gylfred mester olvasókanonok keze által, f. V. p. oct. Corporis Christi, a. eiusdem supradict. [1345.], Mihály mester cathedralis prépost, Máté, a Szt. Üdvözítő-egyház prépostja, Mihály éneklő-, Bálint örkanonok, Pál Carasso-i, Miklós Maroson túli (Vltramorisiensis) főesperes, Péter, István, Mihály, Gergely és Balázs kanonokok jelenlétében.

E.: Dl. 3770. (Erdélyi fisc. lt. 12. 28.) Hátlapján más középkori kéztől német nyelvű feljegyzés (Das yst der gnod pryff). Függőpecsét és lila-vörös fonata.

Á.: 1. Kolozsmonostori konvent, 1416. febr. 17. Dl. 3771. (Uo. 12. 28.) Eltérő névalakja: Crasso.

2. Zsigmond király, 1427. márc. 4. Dl. 37 585. (Hunyadi cs. lt. 18.) Eltérő névalakja: VltaMarosiensis.

Reg.: SA. Nürnberg. Branderburger Literalien 1085. 3. fol. 28. (Df. 267 426.) XVI. századi registrum. („super castro [!] Wyngarth”-ot ír)

Má.: Lendvay Márton királyi levéltáros, 1788. dec. 5. (E. alapján, azzal azonos jelzet alatt.)

K.: ZW. II. 32–33. (E. alapján.)

R.: F. XI. 472; Juhász, Csanádi székeskápt. 10. és 11; Erdélyi okm. III. 265. szám.

Megj.: Karácsonyi, HH. 46–47. szerint az átírt királyi oklevél hamis volta miatt ez is hamisítványnak tekintendő.

383. 1345. jún. 9.

1345., die IX. Jun. A velencei tanács határozata: a seregével károkat okozó Bertalan (Barthalus) Vegla-i comes ellen benyújtott vádak és panaszok ügyében írják meg a comes-nek, hogy ő v. képviselője jelenjen meg a tanács előtt 22 napon belül, hogy magát kimentse a vádak alól, ha pedig ezt nem teszi, Velence el fog járni távollétében is az ügyben.

K.: Ljubić II. 249. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 15.)

R.: Frangepán I. 68.

384. [1345.] jún. 10. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): Johanna, országa érsekei, püspökei és bárói, valamint [I.] Lajos király (V) és Erzsébet királyné írásban és nunciusok útján többször kérték a pápát mind a kamarában, mind a consistorium-ban, hogy férjét: András királyt (Si) ruházza fel a királyi címmel, és Johannával együtt koronázza meg és kenje fel. A pápa a római egyház kardinálisaival megfontolva ezt, Andrást a királyi címmel ruházza fel, s elrendeli, hogy Johannával együtt koronázzák meg és kenjék fel. Buzdítja Johannát, hogy másokra ne hallgasson és gyorsan fogadja el a férjével együtti koronázást és felkenést, mivel, miként a pápa hallotta, halogatásán sokan csodálkoznak. Ha Johanna mindezt tovább késleltetné saját korábbi kérése ellenére, a pápa a koronázást és felkenést akkor sem tudja megtagadni Andrástól, sem megakadályozni ezt András, Lajos és Erzsébet nunciusai sürgetései miatt. A pápa, aki Johanna és országa felé őszinte kedvezéssel van, a szándékával káplánját, Jaurens-i János mestert küldi Johannához, akit hallgasson meg bizalommal minderről és más ügyekről, majd általa adjon választ saját szándékairól a pápának. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Id. Jun., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 30v–31r. ep. 92. (Df. 291 824.)

K.: Fraknoi V., TT. 1892. 391–392. (jún. 11-i dátummal)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1772. szám.

385. [1345.] jún. 10. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): a férjével, András királlyal (Si) együtt történő koronázás és felkenés haladéktalan elfogadásáról levelet írt neki, ezért járuljanak színe elé, hogy a szertartást a pápától v. annak megbízottjától elfogadják. A pápa, aki Johanna és országa felé őszinte kedvezéssel van, a szándékával káplánját, Jaurens-i János mestert küldi Johannához, akit hallgasson meg bizalommal minderről és más ügyekről, majd általa adjon választ saját szándékairól a pápának. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Id. Jun., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Fraknoi V., TT. 1892. 389–390.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1773. szám. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 30v. ep. 93. alapján)

386. [1345.] jún. 10. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): örömmel hallotta, hogy ő és férje: András király (Si) között kölcsönös törődés és szeretet van, mert ez

országának is hasznos, miként az is, hogy országa kormányzásába a férjét is beengedi. Ezért kéri Johannát, hogy így cselekedjen továbbra is, s ha bárki mást sugall nyíltan v. titokban, mint ellenségét űzze el. Ha mindezt megteszi és megőrzi, Isten nem csak termékenységgel, hanem számos lelki és világi jóval adományozza meg. A pápa, aki Johanna és országa felé őszinte kedvesséssel van, a szándékával káplánját, Jaurens-i János mestert küldi Johannához, akit hallgasson meg bizalommal minderről és más ügyekről, majd általa adjon választ saját szándékairól a pápának. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Id. Jun., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Fraknoi V., TT. 1892. 390–391.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1774. szám. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 31v. ep. 94. alapján)

387. 1345. jún. 11. Kálló

A Zaboch-i négy szolgabíró (pro tempore constituti) előtt Kallo-i István fia: István szomszédság okán Byr-i Tamás mestert a Bogws nevű birtokrésze elzálogosításától, míg másokat, különösen Dausa fia: Jakab mestert annak elfoglalásától és megszerzésétől tilalmazta. D. in Kallo, sab. videlicet in fe. Barnabe, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 352. (Kállay cs. lt. 1300. 747.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Bogus névalakkal), valamint zárópecsét maradványa és hártvaszalagja.

R.: Kállay 809. szám; Piti F., Szabolcs m. 371. szám.

388. [1345.] jún. 11.

Miklós apát és a Demenk-i Boldogságos Szűz-monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 329. szám) Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul konventjük vizenotarius-át: Jakab klerikust, akik Keniz birtokon Bozou fia: Jánost tilalmazták Kenyz föld eladásától, a vasvári prépostot és a Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanját pedig annak megvételtől és elfoglalásától. D. in fe. Barnabe, a. supradict. [1345.]

E.: Vasvári kápt. mlt. 2. 9. (Df. 279 086.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (... Loduico ... regi Hungarie pro Andrea preposito et capitulo Castriferrei contra Benedictum de Bozay...), valamint mandorla alakú zárópecsét nyoma.

K.: Házi J., Vasi Szemle 1968. 445.

R.: Bgl. V. 90; Kóta 42.

389. 1345. jún. 11.

A győri káptalan előtt egyrésről a Komárom (Kamarniensis) megyei Leel-i Pál fia: Péter a maga és frater-e: István nevében (akinek terhet magára vállalta), másrésről Leel-i László fia: Ábrahám megvallották, hogy örökre elcseréltek egymással a Leel-i birtokrészeiken levő telkeik (*loca sessionalia sive sessiones*) mellett 1-1 hold földet telekhelyeknek (*pro locis sessionalibus*). A cserét csak 10 márka terhe alatt lehet visszavonni. D. in fe. Barnabe ap., a. d. 1345.

E.: Dl. 63 064. (Justh cs. lt. 8.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

R.: Justh 15.

390. 1345. jún. 11.

Pál [prépost] és a Turuch-i Boldogságos Szűz-monostor konventje előtt [necpáli] J[ános] mester tiltakozott, hogy Gyula fiai: János és Mykow egy földrészt elfoglalva tartanak abból a birtokból, amit [IV.] László király (H) privilégiumában az ő apjának [adományozott] szolgálataiért (*l. Reg. Arp. 3447. szám*). Ezért Gyula fiait tilalmazta, hogy e földrészt csalárdul valamely káptalan v. konvent oklevelével elfoglalják v. használják. D. in fe. Barnabe, a. d. 1345.

E.: Dl. 63 063. (Justh cs. lt. 7.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgy-megjelölés (Mykou névalakkal), valamint kerek zárópecsét töredéke.

R.: Justh 15. (a kiegészítések innen származnak)

391. 1345. jún. 12. Segesd

[I.] Lajos király (H) előtt Ders fia: Péter az uralkodónak tett hű szolgálatait előadva a Symig megyei, Scyudaz ~ Scyudas víz melletti, 1 ekényi Karapna földet v. birtokot (amiben 1 mansio van) kérte magának adományul, azt állítva, hogy az Dénes fiáé, az örökös nélkül elhunyt Bede-é volt, s ezért a királyi adományozási jogkörhöz (*collacio*) tartozik. A király mindezek alapján e birtokot minden haszonvétellel Péternek és örököseinek adományozza, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Segusd, domin. p. Barnabe, a. d. 1345.

E.: Dl. 69 963. (Sibrik cs. lt. 10.) Foltos. Hátlapján kerek királyi pecsét körvonalában: *relacio magistri Chyko et Stephani woyuode* (az előlap alján ugyanez), valamint más középkori kéztől tárgymegjelölés, Carapna névalakkal.

Á.: I. Lajos király, 1361. júl. 23. Dl. 69 981. (Uo. 28.)

392. [1345.] jún. 16. Villanova

[VI. Kelemen] pápával tudatta a váradi püspök és a káptalan, hogy a váradi egyháznak a jogai és joghatósága védelmében régóta szüksége van az apostoli széknél pártfogóra (patrocinium promotoris). Mivel Bertrand, Szt. Márk titulusú kardinális pap egyházuk felé kegyességgel van és nekik a pápai széknél támogatást nyújtott, ezért a püspök és a káptalan Bertrand pártfogásában és védelmében bízva kérték a pápát, hogy engedélyezze, miszerint Bertrand az élete végéig jogvédőjük legyen és ezért a váradi püspökség mensa-ja bevételeiből a váradi püspök neki évente 450 aranyforintot fizessen pensio v. servitium címén. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XVI. Kal. Jul., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 93–94. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 53. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 244.

393. 1345. jún. 17.

A pozsonyi káptalan előtt Saul fiai: Miklós és János megvallották, hogy nacio-juk és szomszédságuk tudtával – akik nevében Lőrinc fia: Miklós és nagypadányi (Padany Magna) Jakab fia: Miklós jelent meg – az alábbi cserében állapodtak meg Péter fiaival: Miklóssal és Jánossal. Péter fiai a 2 holdnyi, Benche Hyhya-nak mondott örökjogú földrészüket Saul fiainak adták, míg azok Péter fiainak adtak a szántóföldjeikből 1-1 ekényit: az egyik a Bűg nevű sziget előtt, a másik Benche Hygya föld végénél van. D. f. VI. p. Viti et Modesti, a. d. 1345.

Má.: DREL. Oklevelek 19. (Df. 285 431.) XVIII. századi.

K.: Köblös, DREL 47–48.

394. 1345. jún. 17.

1345., die XVII. Jun. A velencei tanács határozatai: a Sclauonia-i új hírek miatt a biztosok induljanak Sclauonia-ba Velence hívei megsegítésére. Velence egyik Sclauonia-i követe tárgyaljon Gergely comes-szel, a Tenini comitissa-val, annak fiával, és más comes-ekkel, hogy őket ösztönözze a terület megőrzésére, és számoljon be nekik arról, hogy a biztosok Sclauonia-ba mennek annak megőrzése érdekében.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 73; Ljubić II. 249–250. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 16. ep. 30.)

395. [1345.] jún. 18. Kálló

Zward Zaboch-i vicecomes és a négy bíró jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 336. szám) kiküldték embereiket, akik megtudták, hogy [hátlap: Semyan-i Gergees (dict.)] Miklós felfegyverkezve [hátlap: Palana-i] Péter földjéből ápr. 4-én (II. f. p. oct. Passce) 16 ekényit felszántatott. D. in Kallow, sab. an. Nat. Johannis Bapt., a. ut supra. [1345.]

E.: Dl. 51 353. (Kállay cs. lt. 1300. 1484.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 4 zárópecsét maradványa, egyiknek hártvaszalagja.

R.: Kállay 810. szám; Piti F., Szabolcs m. 372. szám.

396. [1345.] jún. 18. Kálló

Zward Zaboch-i vicecomes és a négy bíró jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 337. szám) kiküldték embereiket, akik megtudták, hogy Péter pap [hátlap: Lengel (dict.) János frater-e] a Jánosnak elzálogosított birtokát még mindig magánál tartja, a birtok hasznait beszedi, és nem engedi Jánosnak, hogy a birtokot használja. D. in Kallow, sab. an. Nat. Johannis Bapt., a. ut supra. [1345.]

E.: Dl. 51 354. (Kállay cs. lt. 1300. 758.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 3 zárópecsét körvonala, közülük kettőnek hártvaszalagja.

R.: Kállay 811. szám; Piti F., Szabolcs m. 373. szám.

397. 1345. jún. 18.

A váradi káptalan előtt Od-i Guth fia: János, Semyen-i István fia: István mester szerviense a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje ügyvédvalló levelével az ura nevében tiltakozott, hogy Byr-i Tamás el akarja zálogosítani és adni a birtokait és birtokrészeit, István tudta és beleegyezése nélkül, a joga sérelmére. Ezért tilalmazta Tamást a birtokai eladásától és elzálogosításától, másokat pedig, különösen Dousa fiait azok megvásárlásától és az azokba való bevezetéstől (intromissio). D. sab. an. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 51 355. (Kállay cs. lt. 1300. 743.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 812. szám; Doc. Trans. IV. 244.

398. 1345. jún. 18.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrésről Od-i Guth fia: János (Semyen-i István fia: István mester szerviense a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje ügyvédvalló levelével az ura nevében), másrésről Rophy-i Péter és Demeter fia: Pál (Chahul-i Péter fia: János mester szerviensei az uruk érdekében), és Guth fia: János megvallotta, hogy bár István mester a nevét belefoglaltatta először egy királyi záloglevélbe (melyben Vosyan-i Miklós fia: Pál Vosyan birtok kétharmadát János mesternek és István mesternek elzálogosította), majd Miklós nádor (H), a kunok bírāja számos, ezen zálog miatt kiadott oklevelébe, de mivel János mester ezen kétharmadért 139 márkát a saját pénzéből egymaga fizetett ki a zálogosítás idején Miklós fia: Pálnak, ezért azon 200 márkát, amit Pál (a nádornak a felek közötti egyezségről szóló oklevele szerint) nekik tartozott fizetni mind pénzben, mind birtokban, István mester a maga részéről János mesternek átengedte. D. sab. an. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 64 026. (Kapy cs. lt. 19.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

Á.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1346. ápr. 7. > Kont Miklós nádor, 1365. ápr. 19. AL. Kolozsvár. Kemény J.-gyűjt. 43. (Df. 253 453.) Eltérő névalakjai: Chahol, Vossan.

R.: Szabó K., Erd. Múz. okl. 21; Szabó K., TT. 1889. 538.

399. [1345.] jún. 18. A velencei dózse palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Velence Jadra-i comes-ének, Marcus Cornarius-nak, valamint a város bírónak, tanácsának és közösségének: értesülve a magyarok (Ungari) Sclauonia-i jöveteléről, s különös figyelmet fordítva Jadra és Velence más városai megőrzésére, a címzetekhez és más Sclauonia-i városokba küldi biztosait (provisor), akik késlekedés nélkül útra kelnek, s a dózse szándékait és elvárásait továbbítják nekik. Egyúttal felszólítja a címzeteket a Velence iránti hű állhatatosságra és odaadásra. D. in nostro ducali palacio, die XVIII. Jun., ind. 13. [1345.]

K.: Lucius 390; Katona, Hist. crit. IX. 369–370; F. IX/1. 344–345; F. IX/6. 15–16. (jún. 19-i keltezéssel); Smič. XI. 202–203.

400. 1345. jún. 21. Komárom

Donch mester Kamarun-i comes kinyilvánítja: érezvén, hogy hamarosan távozik e világból, ágyában fekvé beteg testtel, de ép elmével több rendelkezése között Sumberg birtokot (amit 500 márka dénárért Sebus mester elzálogosított neki, miként ezt az esztergomi káptalan oklevele tartalmazza) minden haszon-

vétellel leányának: Klárának (Sebus feleségének), gyermekeinek (vagyis Donch nepos-ainak és neptis-einek), s ezek örököseinek hagyja végrendeletileg, úgy, hogy amikor Sebus mester e birtokot ki akarja váltani a mondott összegért Klárától v. annak gyermekeitől, ezt Donch fia: István mester jelenlétében megteheti, különben Sebus, annak rokonai és más feleségeitől született örökösei e birtokba nem mehetnek be (intromittere). Ha Donch fiai közül valaki e végrendelettel szembeszegülne, Jézus, a Szülőanya és Donch átka sújtsa örökre. D. Kamarinii, 4. die an. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: DL. 3773. (NRA. 357. 37.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredéke.

K.: AO. IV. 515. (jún. 20-i dátummal)

Megj: Az oklevél egyes szám első személyben íródott.

401. 1345. jún. 21. Zengg

1345., ind. 13., die XXI. Jun. Segnia-ban [I.] Lajos király (H), valamint Duym és Bertalan Vegla-i comes-ek és Segnia város örökös potestas-ai nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 203–205.

402. 1345. jún. 22. Szentimre

Péter erdélyi alvajda a Colosmonstra-i konventnek: ura, István erdélyi vajda és Zonwk-i comes [1344.] okt. 20-án (22. die Michaelis) Thorda-n tartott congregacio-ján Gábor fia: János és István fia: András Dengeleg-i nemesek bemutatták az alvajdának Miklós egykori erdélyi vajda oklevelét, mely szerint egyrészt János és András, másrészt Dewa-i néhai Márton fiai: Simon, Tamás és Demeter között a Dengeleg birtokhoz tartozó földrész ügyében per jött létre, de végül fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy e földrészt Miklós vajda embere és a konvent tanúsága előtt 5 egyenlő részre osztják, ebből 2 rész jut Jánosnak és Andrásnak, 3 pedig Márton fiainak. Bemutatták továbbá a konvent oklevelét is, mely szerint amikor Miklós vajda embere a konvent tanúsága jelenlétében e vitás földet 5 részre akarta osztani, és 2 részt Jánosnak és Andrásnak iktatni, Simon a fiai: Miklós és Márton személyében 2 famulusával együtt őket és saját frater-eit: Tamást és Demetert az iktatástól tilalmazta. Mivel tehát Simon a vállalása ellenére e 2 részt nem iktatta Jánosnak és Andrásnak, hanem azokat saját használatához csatolta hatalmaskodva, s ezt az alvajda kérdésére is megerősítette, ezért István vajda az erdélyi nemesekkel Simont hatalmaskodásban marasztalta el János és András ellenében, meghagyva, hogy e 2 részt az alvajda iktassa Jánosnak és András-

nak, Simon ellentmondása ellenére is. Ezért az alvajda kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Kydew-i Antal v. Henke (dict.) Péter v. Ywke fia: László alvajdai emberek valamelyike e vitás földrészt a szomszédok összehívásával ossza 5 egyenlő részre, 2 részt különítsen el új határjelekkel a maradék 3 résztől, és iktassa Simon ellentmondása ellenére is János és András Dengeleg-i nemeseknek, ha nincs más ellentmondó. Az esetleges egyéb ellentmondókat idézze meg az alvajda elé, majd a konvent tegyen jelentést. D. in S. Emerico, f. IV. an. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

Á.: a 450. számú oklevélben.

K.: AIR. I. 51–52. (jún. 23-i dátummal)

R.: Erdélyi okm. III. 266. szám.

403. 1345. jún. 23.

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója a pozsonyi káptalannak: mivel a királyné utasította őt, hogy egyrészt a felperes Folkus fia: Tamás, István fia: Jakab, Demes fia: Péter és Budur fia: Lukács, Hydegheth-i nemesek, másrésztől Farystar-i Tarov ~ Tarow (dict.) István és Olfalu-i Jakab fia: György alperesek között Heeth föld tárgyában a felek okleveleinek megfelelően haladéktalanul hozzon ítéletet (iudicium decisivum; decisio et determinacio finalis), és ehhez szükséges az alpereseket véglegesen megidézni (evocare), kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Hegun fia Benedek fia: Miklós v. Karcha-i Saul fia: Miklós v. Karcha-i István v. Warkun-i Gothard fia János fia: Omode királyi emberek valamelyike az alpereseket, ahol személyesen meg tudja őket találni, idézze meg (vocare, evocare) a királyi jelenlet elé júl. 15-re (22. diem Nat. Johannis Bapt.), majd a káptalan tegyen jelentést ugyanakkorra a királynak. D. in Wysegrad, in vig. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 36. 1. 5. (Df. 227 500.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Hydegheeth névalakkal), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: Wertner M., TT. 1911. 490; Str. III. 563–564.

404. 1345. jún. 23. Knin

Miklós, egész Sclauonia bánja kinyilvánítja, hogy a minap ura: [I.] Lajos király (H) parancsából seregével Croacia-ba ment, hogy visszaszerezze (recuperare) a királynak azon földeket, várakat, birtokokat és falvakat, amik a király, az ország és a Szent Korona jogához tartoznak, és hogy a király lázadóit és hűtleneit hatalmával megfenyítse. Vele tartott István bosnyák bán is

teljes serege erejével, és egyrészt a két bán, másrészt Tinin-i néhai Nelipcius comes fia: az ifjú (adolescens) János comes és annak anyja: Velizlawa nemes asszony között különböző tanácskozások zajlottak, végül olyan megegyezés született, hogy János comes Pochitel, Scerb, Stog és Vnch várakat visszaadja a király kezébe minden joggal, tartozékkal és birtokkal, Tinin és Brechow várakat a tartozékaikkal pedig megtartja addig, míg Cetina és Cliscia várakat minden tartozékkal meg nem kapja a bán v. a király hatalmából, és amint ez megtörténik, János comes Tinin és Brechouo várakat átadja a királynak késlekedés nélkül. Amíg János Tinin-t és Brechouo-t bírja, az ezen várak területein és tartozékain levő nemesek csakis neki szolgálnak és csak ő ítélkezhet felettük. A felsoroltakat leszámítva minden, ami királyi privilegiális oklevélben szerepel, Jánosnak és anyjának maradjon sértetlenül. Miklós bán vállalja, hogy Jánost mindannak birtoklásában és megtartásában, amit neki ő, a király és István bosnyák bán adtak, segíteni fogja mindenkivel (kivéve a királlyal) szemben, akik Jánost javaiban, birtokaiban és jogaiban megtámadnák, és János (az ilyen jogsértőknek a saját hatalmával nem tudván ellenállni) a bánt a segítségre felkéri. A bán mindezt a király kegyéből (benignitas) és hatásköréből, István bosnyák bán tanácsával és akaratából Jánosnak megígéri, és ezenfelül a szent evangéliumokat és a szentek relikviáit megérintve a bosnyák bánnal, valamint a király és a saját 12 [!] nemesével (Osl fia: János, Eleus fia: Miklós, Dénes fia: János, Achounia-i Péter, Jakab fia: János, Sara-i János fia: Pál, István fia: Demeter, Raynold fia: Imre, Lőrinc fia: Pál, Pál kőrösi comes) esküt tett, hogy Jánosnak mindezt megőrzi, míg a mondottakban a királyhoz hű marad. János comes és anyja pedig Miklós Tinin-i püspökkel és 21 nemessel számos nemes és érdemes (notabilis) férfi jelenlétében az erről kiadott oklevelük szerint a két bánnak ugyanilyen esküt tettek arról, hogy mindig hűek lesznek a királyhoz és a Szent Koronához, s mindezt sértetlenül megőrzi. Erről a bán függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. Actum et d. Tininii, in vig. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

Á.: Knini káptalan, 1381. nov. 8. Dl. 87 539. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 42. B. 8.)

K.: F. Šišić, Vjesnik 1905. 142–143; Smič. XI. 205–207.

R.: Halász É., Szlavón 119. szám.

405. 1345. jún. 23. Knin

István, Bosna bánja, Vsura, Só (Sal), Dolinna, Crayna, Rama és a teljes Cholm ura (princeps et dominus) kinyilvánítja, hogy a minap ura: [I.] Lajos király (H) parancsából seregével Croacia-ba ment, hogy visszaszerezze (recuperare) a királynak azon földeket, várakat, birtokokat és falvakat, amik a király, az ország és a Szent Korona jogához tartoznak, és hogy a király láza-

dóit és hűtleneit hatalmával megfenyítse. Vele tartott Miklós, egész Sclauonia bánja is teljes serege erejével, és egyrésről a két bán, másrésről Tign-i néhai Nelipcius comes fia: az ifjú (adolescens) János comes és annak anyja: Velislaua nemes asszony között különböző tanácskozások zajlottak, végül olyan megegyezés született, hogy János comes Vnaz, Potcitel, Serb és Stok várakat visszaadja a király kezébe minden joggal, tartozékkal és birtokkal, Tign és Brezcum várakat a tartozékaikkal pedig megtartja addig, míg Cethina ~ Ceth és Clissia ~ Cliss várakat minden tartozékkal meg nem kapja a bán v. a király hatalmából, és amint ez megtörténik, János comes Tign és Brez várakat átadja a királynak késlekedés nélkül. Amíg János Tign-t és Brez-t bírja, az ezen várak területein és tartozékain levő nemesek csakis neki szolgáljanak és csak ő ítélkezhet felettük. A felsoroltakat leszámítva minden, ami királyi privilegiális oklevélben szerepel, Jánosnak és anyjának maradjon sértetlenül. István bán vállalja, hogy Jánost mindannak birtoklásában és megtartásában, amit neki ő, a király és Miklós bán adtak, segíteni fogja mindenkivel (kivéve a királlyal) szemben, akik Jánost javaiban, birtokaiban és jogaiban megtámadnák, és János (az ilyen jogsértőknek a saját hatalmával nem tudván ellenállni) a bánt a segítségre felkéri. A bán mindezt a király kegyéből (benignitas) és hatásköréből, Miklós bán tanácsával és akaratából Jánosnak megígéri, és ezenfelül a szent evangéliumokat és a szentek relikviáit megérintve Miklós bánnal, valamint 12, itt felsorolt személlyel a saját comes-ei, bárói, jupan-jai és nemesei közül esküt tett, hogy Jánosnak mindezt megőrzi, míg a mondotakban a királyhoz hű marad. János comes és anyja pedig Miklós Tign-i püspökkel és 21 nemessel számos nemes és érdemes (notabilis) férfi jelenlétében az erről kiadott oklevelük szerint a két bánnak ugyanilyen esküt tettek arról, hogy mindig hűek lesznek a királyhoz és a Szent Koronához, s mindezt sértetlenül megőrzi. Erről a bán függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. Actum et d. Tignini, in vig. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 87 181. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 42. B. 9.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét vörös fonata.

Á.: Knini kápt., 1381. nov. 8. Dl. 38 486. (Frangepán cs. lt. 11.) Eltérő név alakjai: Bozna, Vzura, Nelypcius, Velizlaua, Vnach, Pochitel, Zerb, Stog, Brech.

K.: F. Šišić, Vjesnik 1905. 143–144; Smič. XI. 207–208. (mind E. alapján)

406. 1345. jún. 24. Zágráb

[I.] Lajos király (H) János mester Gerche-i főesperesnek, zágrábi kanonoknak a maga és a zágrábi káptalan nevében előadott kérésére pecsétjével ellátott nyílt oklevelében átírja és megerősíti a Posega-i Szt. Péter-egyház káptalanja privilegiális oklevelét a káptalan Prelaka nevű birtoka bejárásáról (l. 360. szám),

mivel azt törvényesen bocsátották ki, a bejárás jog szerint történt, a birtok pedig a káptalanhoz tartozik, más jogának sérelme nélkül. D. Zagrabie, in fe. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

- Á.:** 1. Hahót Miklós horvát-szlavón bán, 1353. okt. 18. HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 23. 4. (Df. 256 482.)
2. Uő., 1353. okt. 18. HDA. Zágrábi kápt. lt. Liber acclavatus seu statutorum 821. 163–165. (241–243.) (Df. 291 740.) Elérő névalakja: Guerche.
3. I. Lajos király, 1366. jún. 24. > Uő., 1380. júl. 15. HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 23. 3. (Df. 256 481.)
4. I. Lajos király, 1380. júl. 15. Uo. 23. 10. (Df. 256 488.) Eltérő névalakja: Posoga.
K.: Tkalčić, Mon. ep. Zagr. II. 128–129. (Á. 1. alapján, Á.-ban.)

407. 1345. jún. 24.

A váradi káptalan 1345. jún. 24-én (in fe. Johannis Bapt., a. d. 1345.) kiadott privilegiális oklevele szerint megjelent előttük egyrésről Teodor fia: István Genethe-i nemes a fiával, a kiskorú (tenera etas) Lászlóval, másrésről Kerews-i Demeter fia: Miklós, és István megvallotta, hogy ő a neptis-ét (ti. soror uterina-ja leányát): Ilonát összeházasította Miklóssal, s ezért két, hozzá cserével került birtoka, ti. a Crazna megyei Genete (ahol Szt. Márton-egyház van) Kyspachal felőli felét, valamint Kyspachal Genete felőli felét azok minden haszonvételével (telekhelyek, kegyúri jog, erdők, berkek, rétek, kaszálók, szántóföldek, vizek) az oklevélben megnevezett szomszédok jelenlétében Ilonának és általa az ő sponsus-ának: Miklósnak és örököseiknek adta az oklevélben szereplő feltételek alatt.

- Tá.:** 1. Garai Miklós nádor, 1412. jún. 9. Archív Spolku Sv. Vojtecha. Trnava. 152. 9. (Df. 285 692.)
2. Tá. 1. > Perényi Péter országbíró, 1418. nov. 16. AL. Kolozsvár. Wesselényi cs. görcsöni lt. 75. (Df. 254 848.)
3. Tá. 1. > Váradi káptalan, 1425. júl. 22. Dl. 71 463. (Csáky cs. központi lt. 33. 3.) Eltérő névalakja: Kispachal.
K.: Rábik, Diplomatarium 100–101; Rábik, Oklevelek 37–38. (mindkettő Tá. 1. alapján); Csáky I/1. 290. (Tá. 3. alapján, Tá.-ban)
R.: Erdélyi okm. III. 268. szám.
Román ford.: Doc. Trans. IV. 245.

408. 1345. jún. 24.

A zágrábi káptalan előtt Marey-i Guna fia: Domokos elmondta, hogy a Simig megyei, a Kapoz folyó azon (ista) részén fekvő Keer, Thatun és Zala birtokon, valamint a Tolna megyei Merse és Wuyfalu [!] birtokokon levő részeit Miklós nádor 100 márka bírság (birsagium) fejében lefoglalta. Mivel e birtokrészeket jelenleg ő nem tudja kiváltani a nádortól, ezért ezt átengedte rokonának, Imre fia: Vezzeus mesternek, aki azokat a nádortól kiváltotta 50 budai márkáért, a nádor pedig elengedett 50 márkát Wezzeus mesternek annak kérésére. Ezért Domokos óhajtja, hogy Wezzeus e birtokrészeket a haszonvételeikkel, különösen a szőlőkkel birtokolja, amíg ezeket ő v. örökösei Wezzeus mestertől ki nem váltják ezen 50 márkáért. Ennek tanúságául jelen oklevélre a káptalan ráhelyezi [!] pecsétjét. D. in fe. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 87 182. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 89.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és vörös-zöld fonata.

409. 1345. jún. 24. Mühlbach

A Milunbak-i senator polgárok: Péter comes, Miklós villicus, Henczmann villicus, Hermann mészáros, Hermann fiai: Miklós és Hermann, Kürschner (pellifex) fiai: János és Miklós jelenlétében Milunbak-i Fucco a feleségével: Ilonával a Chuzzubul-on levő fél malmot a fiuknak: Lászlónak adták a Chuzzubul-on levő curia-val. Erről a város a pecsétjével megerősített oklevelet ad ki. D. in Mylunbak, in die Johannis Bapt., a. d. 1345.

K.: Archiv 1870. 211; ZW. II. 33. (Az erdélyi kápt. 1352. jan. 13-i átirata alapján. Szászsebes város lt.)

R.: Erdélyi okm. III. 267. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 245–246.

410. 1345. jún. 25.

1345., die XXV. Jun. A velencei tanács, mivel Mo. (H) királya és anyja: a királyné elküldték követüket és levelüket, miként Doym comes is, hogy Velence fogadja vissza kegyébe Doym-ot, kérésükre a tanács ezt jóváhagyja, de oly módon, hogy Doym jelenjen meg előttük [1346.] ápr. 16-ig (usque ad Resurr. d.), tegyen hűségesküt, és akkor visszakerül Velence kegyébe és saját comitatus-ába.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 74; Ljubić II. 251–252. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 18. ep. 33.)

R.: Frangepán I. 68.

411. 1345. jún. 26. Eger

Miklós egri püspök Reze fia Domokos fiainak: Miklósnak, Pálnak és Györgynek, Puxa-i nemeseknek. Uruk, Dénes litteratus ..... Zabolch ..... kérésére, miszerint a címzettek a Puxa nevű birtokukon oratorium-ot v. kápolnát építhessenek, ahol miséket hallgathatnak, imádkozhatnak, és az egyházi szentségeket ..... és mások is, akik e birtokon vannak, speciális kegyből biztosítja nekik jelen oklevéllel, úgy, hogy e kápolnában a Salomon-i plébános (sacerdos parochialis), v. az, akit ő odaküld ..... minden héten misé(ke)t tartson és az egyházi szentségeket a címzetteknek és más hívőknek, amikor szükséges, kiszolgáltassa. Mindez nem érinti a Salomon-i plébánia jogát. D. Agrie, 3. die Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

K.: F. IX/1. 308–309. (a kipontozott részeket kihagyva)

412. 1345. jún. 27. Szentgyörgy falu mellett a királyi táborban

[I.] Lajos király (H) István, Grec ~ Grech királyi város bírójá, Mikuch és Miklós ottani polgárok (a maguk és a polgárok v. hospesek communitas-a nevében előadott) kérésére királyi kegyből (benignitas) átírja és megerősíti [I.] Károly király (H) Havasalföldön (partes Transalpine) elveszett, középső pecsétjével megerősített privilégiumát a kiváltságaikról (1324. márc. 8., *I. Anjou-oklt. VIII. 93. szám*), mivel e privilégium törvényesen került kibocsátásra és az abban szereplő kiváltságok (libertates) nekik jogszerűen lettek megadva. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában bocsátja majd ki. D. in descensu nostro ultra fluvium Zawa iuxta villam Zengiurg, in fe. Ladizlai, a. d. 1345.

Á.: I. Lajos király, 1359. szept. 27. HDA. Diplomata latina 2. 21. (Df. 230 183.)
Az uralkodó 1364. febr. 25-én kelt megerősítő záradékával.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 178–179; Smič. XI. 178–179.

413. 1345. jún. 27.

1345., die XXVII. Jun. A velencei tanács határozata: Sclauonia-ba induló biztosaik távozzanak még ma este hajóval, azon hírek miatt, amik nemrég érkeztek onnan.

K.: Ljubić II. 252. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 19.)

414. 1345. jún. 28.

1345., die XXVIII. Jun. A velencei tanács határozata: írjanak a Tervisium-i potestas-nak, hogy küldjön 2 banderia gyalogost, valamint balistarius-okat Nona őrzésére 2 hónapra.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 74; Ljubić II. 252. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 19. ep. 37.)

415. 1345. jún. 29.

Miklós, a váradi monostor apátja és a konvent kinyilvánítja, hogy tanácsot tartva maguk között, a monostor Baranya megyei, Duna folyó melletti, Zekchu közelében fekvő Bathatue nevű birtokát minden tizeddel, a Duna részével, a wlgo Peze nevű és egyéb, ehhez tartozó halászóhellyel, s más haszonvételekkel – kivéve a hegyvámot (ius montanum), amit korábban Zekchu-i Herric néhai bán fia: Péter mesternek annak élete végéig átadtak birtoklásra – jelen oklevél kiadásától 30 évre éves census fejében átadták Tuteus mester pilisi comes-nek, Wysegrad-i várnagynak, a királyi aula ajtónállómesterének, úgy, hogy Tuteus v. fiai a termések és a birtok haszonvételei 30 évnyi beszéde fejében 12 budai márkát fizetnek minden év aug. 27-én (oct. regis Stephani) a konvent előtt az apátnak és váradi egyházának, s ha ezt bármelyik évben nem teljesítik, Bathatue birtok ellentmondás nélkül visszakerül teljes joggal a monostor jogába. Erről függőpecsétjükkel megerősített privilegiális oklevelet bocsátanak ki. D. a. d. 1345., in die Petri et Pauli, amikor Pál testvér dékán, Miklós testvér ör-, András testvér éneklőszereztes.

E.: Dl. 76 772. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 257.) Hátlapján újkori kezeztől tárgymegjelölések. Mandorla alakú apáti és kerek konventi függőpecsét, mindkettő hártýaszalagon.

K.: Z. II. 169–170.

R.: Z. VII/1. 105–106; Kőfalvi T., Pécsváradi konvent 180. szám.

416. [1345.] jún. 29. A velencei dózse palotája

Andreas Dandulo velencei dózse [valamely dalmáciai városnak]: a város és Velence más területei védelmére és felügyeletére Velence Sclavonia-ba küldte biztosait. A dózse tiszttában van a város hűségével, és biztatja őket, hogy maradjanak meg abban, s ezáltal Velence kegyében, hogy az, mint mindig is, a segítségükre legyen. A hírekről tájékoztassák a helyi comes-t, és nap mint nap írjanak Velencének is, hogy a tanács gondoskodhasson megsegítésükről. Velence 2 felfegyverzett gályát készít elő, amiket gyorsan odaküld. D. in nostro ducali palacio, die penultimo Jun., ind. 13. [1345.]

K.: Katona, Hist. crit. IX. 369–370; F. IX/6. 16–17; Smič. XI. 209–210.

Megj.: F. uo. megjegyzi, hogy 3 további, hasonló tartalmú levélben a velenceiek a 2 gályát a raguzai, spalato, arbei és traui hajókkal egyesítve Zára ostromához küldték.

417. 1345. jún. 29.

1345., die penultimo Jun. A velencei tanács határozatai: a Sclauonia-i hírek miatt fogadjanak zsoldba 100 balistarius-t 2 hónapra, akiket küldjenek a biztosokhoz, hogy azok rendelkezzenek velük Velence és a Sclauonia-i comes-ek területei őrzésére; ha olyan hírek érkeznek, amik alapján nagyobb segítségre lesz szükség, Velence ezt is megadja a biztosoknak; írássék meg az Arbe-i comes-nek, a Pago-iaknak és Farra potestas-ainak, hogy ha a biztosok és Nona comes-e hadi segítséget kérnek tőlük, adják meg azt nekik; a tanács kiválasztott 3 személyt, akiket elküldenek seregeket gyűjteni a Sclauonia-i ügyekre, és e seregekkel a dózse és a tanács rendelkezik majd.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 74–75; Ljubić II. 252–253. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 20. ep. 38.)

418. 1345. jún. 30.

Fejes Gergely vicecomes, valamint Péter fia: András, Domokos fia: Péter, Bok Péter és Ecelin fia: Moys Krassó megyei szolgabírók igazolják Heem fia Pál fia: János panaszát, miszerint Fábián fia: Mihály mezősomlyói bíró, Sánta Domokos fia: Bech és Beke frater-e: Tamás litteratus-ok, János takács fia: Lukács és Péter tímár (mind mezősomlyóiak) jún. 24-én János szolgáját: Nagy Tamást Magyar István Ermen nevű birtokán az országúton megtámadták és elvettek tőle 1 ökröt és 4 drága tehenet.

R.: Turchányi T., Tört. Ért. 1903. (Körmendi lt. Acta Heimiana 97. alapján, e dátummal)

419. [1345.] jún. 30. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte Remegge-i (Rinegge) Ottó konstanzi (Constanciensis) kanonok, Ágnes egykori magyar (U) királyné káplánja, hogy erősítse meg neki a konstanzi egyházmegyei zurzachi (Zurciacensis) egyház prepositura-ját, amit neki korábban a néhai konstanzi püspök adott. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Kal. Jul., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 94; Rábik, Reg. Suppl. 89; St. Gallen VI. 480. (ASV. Reg. Vat. Vol. 9. fol. 84r. alapján.)

420. 1345. jún.

A váradai monostor konventje előtt Kaiand-i Mihály fia: György megvallotta, hogy a Batur és Poth nevű Budrug megyei, egymás mellett fekvő örökbirtokait a Batur-i köegyházzal, szántóföldekkel, kaszálókkal és más haszonvételekkel eladta Imre fia: Tuteus mester pilisi comes-nek, Wyssegrad-i várnagynak, a királyi aula ajtónállómesterének 40 budai márkáért. Erről a konvent függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. a. d. 1345., mense Jun., amikor Pál testvér dékán, Miklós testvér ör-, András testvér éneklőszereztes.

E.: Dl. 87 183. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. D. 152.) Hátlapján későbbi középkori kéztől: super Bathur et Poth in comitatu de Bodrog; újkori kéztől is tárgymegjelölés. Függőpecsét és vörös-sárga fonata.

R.: Kőfalvi T., Pécsváradai konvent 181. szám.

421. 1345. júl. 1.

A hévízi (Calide aque) Szentháromság-egyház kereszteseinek konventje 1345. júl. 1-jén (a. d. 1345., oct. Nat. Johannis Bapt.) kelt zárt oklevele szerint Miklós nádor embere és a konvent tanúsága jún. 20-án (f. II. an. Johannis Bapt.) a Pest megyei Dusnuk birtokot a szomszédok összehívásával az oklevélben leírt határok mentén bejárták, s mivel sem aznap, sem jún. 21-én (die domin. sequenti), amit az ellentmondani szándékozókna tűztek ki, nem volt ellentmondás, iktatták [Crisius fia:] Péter mesternek és leszármazottainak.

Tá.: Bebek Imre nádor, 1373. jan. 30. Dl. 75 374. (Patay cs. lt. 14. 22.)

R.: Bakács, Pest m. 172–173. (1344. évi dátummal)

422. 1345. júl. 1.

A veszprémi káptalan 1345. júl. 1-jén (a. d. 1345., oct. Johannis Bapt.) kelt nyílt oklevele szerint megjelent előttük egyrésztől Vrs-i Miske fia: Pál a maga és frater uterinus-a: Jakab érdekében, másrésztől Sebestyén zalai főesperes, veszprémi kanonok frater-e: János mester, és Pál a maga és Jakab nevében megvallotta, hogy korábban megígérték ezen rokonuknak: János mesternek, hogy a Zamard nevű birtokukat neki adják, de mivel a birtok idegen kezeknél van, ígéretüket nem tudják teljesíteni, ezért a Faiz faluban és birtokon levő részüket, amit korábban János mesternek elzálogosítottak a káptalan más oklevelével, az abban szereplő kötelezettségüknek megfelelően minden haszonvétellel neki átengedték.

Tá.: Bebek Imre országbíró, 1390. aug. 31. Dl. 42 460. (Múz. Ta. 1913. 36.)

423. 1345. júl. 2.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt egyrésről Kasuk-i Miklós comes, a Nyulak szigeti Boldogságos Szűz-egyház apácái officialis-a az apácák nevében azok ügyvédvalló levelével, másrésről Damian fia: Mihály, Bodya fia: György, Petheuch fia: Gergely, Kelemen fia: Pál és Bas fia: Balázs, Belch falvi királynéi hadakozó nemes jobbágyok elmondták, hogy azon perben, amit jelen oklevél kiadása napjáig egymás ellenében viseltek az ezen nemesek Belch és az apácák szintén Belch nevű birtoka közötti határok elkülönítése ügyében, fogott bírók elrendezésével megegyeztek, és a két birtokot elkülönítették egymástól: nagy út; Petheuch fia: Gergely kertje; ue. út; birsalma (arbor kottani); wlgariter Serefelhida nevű rét v. patak; ue. patak medre; nagy út; másik nagy út; gyümölcsfa (e határ észak felé az apácákat, dél felé a nemeseket különíti el). Ha e nemesek bármelyike az ügyben az apácák ellen pert akar indítani, fizessen előtte 3 márkát. D. sab. p. oct. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 3774. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 57. 12.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: AO. IV. 516–517.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1997. 34.

424. 1345. júl. 2.

1345., ind. 13., die II. Jul. A velencei tanács határozatai: 2 felfegyverzett gályára a tanács fogadjon fel ciprusi gályákról szükséges számú embert, akik menjenek a biztosokhoz, hogy ők rendelkezzenek velük; a tanács megengedi a Mo.-i (V) és vránai (Laurana) perjelnek, hogy apud Jadram caricari facere possit remos laboratos super quadam navem naulizatam suo nomine hic Venetias és ezeket elvigye az ispotályos mesterhez, majd a perjel szerezzen levelet a mestertől, quomodo dicti remi illuc sint conducti.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 75–76.; Ljubić II. 253. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 21. ep. 39.)

425. 1345. júl. 4. Szepes[vár]

Miklós, [I.] Lajos király (H) étekfogómestere, Sarus-i, Scepus-i és Neugrad-i comes, valamint Hench fia: Sándor, Corard fia: Miklós, Benedek fia: János és Wylan fia: Miklós Scepsy-i megyei szolgabírók kinyilvánítják, hogy amikor ápr. 23-án (sab. an. Georgii) a Scepsy megyei nemesek universitas-ának Waralya városban generalis congregacio-t tartottak, Lőrinc fia: Helebrand, Arnold fia: Elias, Jordan fia: Jakab, másik Arnold fia: Hank, Péter fia: Lachk,

Benedek fia: Miklós, Elias fia: Hank és István fia: Pouch esküdt ülnökök hitükre azt állították, hogy Janusfalua-i Miklós fia: Lőrinc hamis pecsétek őrzője, ezért ennek alapján fentiek Lőrincet halálra ítélték (ultimo supplicio condemnassemus), Janusfalua és Costrosynfeu nevű birtokait, valamint a Mathefalua és Gergeu birtokokon levő részeit kezeikhez csatolták, Lőrinc feleségét és fiait (liberi) kizárva ezekből. Majd jún. 24-én (f. VI. an. Ladizlai) ezen Lőrinc fia: a minorita rendi Jakab testvér színük előtt bemutatta [I.] Lajos király (H) oklevelét, mely szerint az uralkodónak elpanaszolta néhai Thobyas mester leánya, ezen Lőrinc mester özvegye: Erzsébet, hogy a mondott birtokokból (amik állítása szerint az övéi) őt kizárták, majd bemutatta [IV.] László király eredeti privilégiumát (*l. Reg. Arp. 3513. szám*) és annak [I.] Károly (Karul) király (H) általi megerősítését Costrosynfew birtokról, valamint a Scepsy-i káptalan és a Jazow-i konvent tudományvevő oklevelét, melyekből Lajos felismerte, hogy Costrosynfew és Janusfalua birtokok, valamint a Gergew birtokon levő rész Erzsébetre az apjától leszármazás jogán maradtak, ezért őt illetik, és semmiben sem tartoznak Lőrinchez, emiatt a király az ország nemeseivel úgy határozott, hogy ezeket az asszonynak és fiainak teljes joggal vissza kell adni és iktatni, és erre utasította Miklós comes-t. A király parancsának és az ország jogának (iusticia) megfelelően Costrosynfew és Janusfalua birtokokat, valamint a Gergow-on levő birtokrészt tehát a nőnek és fiainak visszaadták, és Miklós comes embere és notarius-a: Péter mester ezeket iktatta nekik. A Mychelethfolua birtokon levő részt pedig, ami Lőrinchez vásárlás címén tartozott, a fiainak visszaadták, semmiféle jogot és tulajdont abban maguknak meg nem tartva. Erről pecsétjeikkel megerősített oklevelet bocsátanak ki. D. in Scepus, f. II. p. Ladizlai, a. d. 1345.

Á.: Szepesi kápt., 1379. okt. 24. > Szécsi Miklós országbíró, 1383. jan. 28. Dl. 67 404. (Szirmay cs. lt. 13.)

Má.: Dl. 71 745. (Szulyovszky-Pottornay cs. lt. 8. 11.) Újkori, Á. alapján; tévesen f. I. p. Ladizlai dátummal.

426. 1345. júl. 4. Szepesváralja

Bogus mester Scepus-i comes ~ vicecomes és várnagy, valamint a 4 szolgabíró igazolják, hogy Cantha fia: Balázs comes, László fia: Egyed és Mihály fia: András, Cantha falvi nemesek a bírságaik ügyében (amikben János Bussundorph-i plébános, János Scepus-i prépost tizedszedője ellenében elmarasztaltattak az oklevélkiadók előtt a tizedek kapcsán) nekik és János plébánosnak elégtételt adtak. D. in Suburbio Castri Scepus, f. II. p. oct. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 40 982. (Múz. Ta. 1897. 49.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét nyoma.

K.: Str. III. 564. (Bogus pecsétképének leírásával)

427. 1345. júl. 4.

A vasvári Szt. Mihály-arkangyal-egyház káptalanja Pogh-i Vinzlou fia: Kelemen kérésére kinyitja és új pecsétes nyílt oklevelében átírja saját, régi pecsétjével ellátott zárt oklevelét (1323. márc. 21., *l. Anjou-oklt. VII. 76. szám*). D. f. II. p. oct. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 40 983. (Múz. Ta. Jankovich.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

Á.: Vasvári káptalan, 1380. jan. 11. Dl. 42 142. (Uo.) Eltérő névalakja: Vynzlou.

Má.: E.-vel azonos jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: F. IX/7. 53.

R.: Bgl. V. 91–92.

428. 1345. júl. 5.

1345., die V. Jul. A velencei tanács határozatai: mivel Maladinus comes követ útján segítséget kért Velencétől, hogy magát a magyaroktól meg tudja védeni, ezért a tanács elrendeli, hogy készítsenek elő 2 manganella-t, 100 jól felszerelt balista-t, 50 coracia-t, és küldjék ezeket a biztosokhoz, akik rendelkezzenek velük, ahogy szükségesnek látják Maladinus és Sclauonia megőrzésére; Velence minél hamarabb fogadjon zsoldba a már meglevők mellé 100 balistarius-t, akikből 2 banderia-t küldjenek a Nona-i comes-hez, valamint 2 manganella-t és 4 spigardum-ot is, ha Nona városa nem lenne megfelelően felfegyverezve; a tanács köszönetet mond Padua urának, mint speciális barátjuknak, mivel felajánlotta segítségét Velencének a Sclauonia-i ügyekben.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 76; Ljubić II. 253–254. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 22. ep. 40.)

429. 1345. júl. 6.

János mester, István mester vasvári comes vicecomes-e és a szolgabírók tudatják, hogy azon perben, amit korábbi perhalasztó oklevelük szerint színük előtt Gyvad-i Bosou fia: János júl. 4-én (f. II. p. oct. Nat. Johannis Bapt.) viselt András mester prépost és a vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház ellen Keniz birtok ügyében, János bemutatta nekik a Demenk-i konvent oklevelét, mely szerint a prépostot és a káptalant nem kell megidézni, hanem enélkül is

meg kell jelenniük fentiek előtt az ő ellenében. Mivel azonban János megidéz-
tette a prépostot és a káptalant, fentiek Jánost királyi bírságban, azaz 6 márka
dénárban marasztalják el. János a pecsétet (signum suum) a szokás szerint
visszaadta, de nem fizetett. D. 3. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Vasvári káptalan mlt. 2. 10. (Df. 279 087.) Papír. Hátlapján azonos kéztől
tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb zárópecsét töredékei.

K.: Házi J., Vasi Szemle 1968. 445.

R.: Bgl. V. 92; Kóta 42.

430. 1345. júl. 7. Gyalu

[András] erdélyi püspök kinyilvánítja, hogy mivel Kechel-i Péter fia: Myke a
Crazna megyei Kechel-en levő birtokrészét a joga és tulajdona teljességével,
minden haszonvételrel, a fiai és rokonai (propinqui et cognati) beleegyezésé-
vel végrendeletileg az erdélyi egyháznak v. az erdélyi püspöknek adta, a püs-
pök, megindulva Myke szegénységén, viszonzásul az erdélyi egyház Zylah
nevű falujában v. birtokán Myke-nek és leszármazottainak egy szabad, min-
den exaccio-tól, földbértől, collecta-tól, v. bármiféle szolgálattól (servicium
debitum) mentes telket (fundum seu curiam) ad. Egy püspöki bíró, officialis,
adószedő és villicus sem mehet e telekre, ott nem ítélezhet, földbért,
collecta-t és szolgálatot nem követelhet Myke-től és utódaitól. A telekhez
tartozó haszonvételeket Myke úgy használja, miként az erdélyi egyház többi
ottani jobbágya is. Erről a püspök függőpecsétjével megerősített oklevelet
bocsát ki. D. in Gyalo, 2. die oct. Petri et Pauli, a. d. 1345.

E.: DL. 31 091. (GYKOL. Centuriae. XX. 47.) Foltos. Hátlapján későbbi kéz-
től tárgymegjelölés. Függőpecsétre utaló bevágások.

R.: Erdélyi okm. III. 269. szám.

431. 1345. júl. 7.

1345., die VII. Jul. A velencei tanács határozatai: mivel élelem jut el a Segna-i
részekről a magyarok seregéhez, akiknek ez nagy segítség, de Velence helyei-
nek nem kis kárt okoz, ezért annak elkerülésére, hogy a magyarok élelmet
szerezzenek, a tanács úgy döntött, hogy egy hajó (lignum riperie) ügyelje fel a
Segna-i területet és akadályozza meg, hogy onnan a magyarok élelmet tudja-
nak szerezni; írássék meg a biztosoknak is, hogy ügyeljenek éberren arra, ne-
hogy tengeri úton a magyarokhoz bármilyen élelem eljusson; fegyverezzenek
fel két, megerősített hajót (barche forzate de remis sex), melyek révén a tanács
minél gyorsabban értesülhet az új hírekről.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 77; Ljubić II. 254. (A „Misti” c. velencei állam-könyv alapján. XXIII. 22. ep. 41.)

432. 1345. júl. 10.

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit a Lelez-i konvent idézőlevelének megfelelően Warda-i László fia: János mester – akinek nevében famulus-a, Zeuke (dict.) Péter jelent meg ue. konvent ügyvédvalló levelével – júl. 1-jén (oct. Nat. Johannis Bapt.) viselt színe előtt Suran-i Tamás fia: János és annak fia: Tamás ellen, királynéi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residence presentis exercitus regalis) halasztja el. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 773. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 132.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala. Kortárs kéztől: ad diem medii Quadr. sub forma pacis.

K.: Z. II. 170–171.

R.: Z. VII/1. 106.

433. 1345. júl. 10.

A pozsonyi káptalan előtt Beel-i Damian fia: Domokos és annak fia: János a maguk és Domokos másik fia: Mihály nevében 26 hold gyümölcstermő földet (ami más földjeik között fekszik egy tömbben, elkülönítve egyéb birtokrészekről) eladtak egyenlő részben a jelenlévő németbéli (Beel Teutunicalis) Glinchz (dict.) Haynczlin-nak és fiának: Mihálynak, valamint felesége fiainak: Mihálynak és Chuenchlin-nek 5 márka (vagyis 50 pensa) bécsi dénárért (amit Haynczlin-tól kaptak meg). Ha Haynczlin, a fia, felesége fiai és leszármazottaik e földet szükségükben el akarnák idegeníteni, akkor Domokosnak, a fiainak és örököseinek kell elsőként felajánlják, akik, ha akarják, másokat megelőzve megvehetik azt. Haynczlin Glinchz és a jelenlevő Beel-i Máté fia: Chunchlin a maguk és a többiek nevében vállalták, hogy minden év júl. 25-én (in fe. Jacobi) a káptalannak v. a Szt. Üdvöztető-egyháznak mint e föld valós urának minden hold után 1 bécsi dénárt fizetnek census v. földbér címén. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki Haynczlin Glinchz-nek. D. domin. p. oct. Petri et Pauli, a. d. 1345. Arenga.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 14. 2. 9. (Df. 226 590.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsétje kiszakadt. Alul chirographált (ABC).

Á.: I. Mátyás király, 1462. júl. 7. > Pozsonyi kápt., 1737. Dl. 105 414. (Jeszenák cs. lt. AA. 46. 2.)

K.: Wertner M., TT. 1911. 491–492. (E. alapján.)

434. [1345.] júl. 10. A velencei dózsse palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Marcus Cornarius Jadra-i comes-nek: a Sclavonia-i biztosok leveleiből értesült azon állhatatosságról és hűségről, amit a comes Velence uralma felé táplál. Buzdítja őt, hogy továbbra is legyen hűséges és Velence szükség esetén kész a comes-t megvédeni, haddal és egyebekkel megsegíteni, ha szükségess. D. in nostro palacio, die X. Julii, ind. 13. [1345.]

K.: Lucius 390; Katona, Hist. crit. IX. 371; Smič. XI. 216.

435. 1345. júl. 12. Visegrád

Erzsébet királyné (H) a comes-eknek, várnagyoknak, nemeseknek, helyetteseknek, a városoknak, azok rector-ainak, a falvaknak, azok villicus-ainak, és valamennyi kereskedőnek. Tudomására jutott, hogy Supron város (civitas nostra) vásárát a Gunchyl-i új vásár teljesen tönkreteszi és ellehetetleníti, s emiatt Supron nagy kárt szenved el. Ezért elrendeli, hogy egy kereskedő se menjen a Gunchyl-i vásárra, hanem Supron-ban végezze az adásvételeit. Utasítja a comes-eket, várnagyokat, nemeseket és helyetteseiket, hogy a kereskedőket, eladókat és vevőket tilalmazzák attól, hogy a Gunchyl-i vásárra menjenek. Mindezt a vásárokon nyilvánosan hirdessék ki. D. in Wysegrad, in vig. Margarete, a. d. 1345.

E.: GYMSML. Sopron város 382. (Df. 202 016.) Papír. Hátlapján (K. szerint) I. Károly titkos pecsétjének vörös viaszú nyoma.

K.: Házi, Sopron II/6. 6–7. (a pecsét leírásával)

R.: Bgl. V. 93.

436. 1345. júl. 12. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi memorialis oklevele szerint a Scepus megyei nemesek universitas-ának 1343. okt. 2-án (a. d. 1343., f. V. an. oct. Mychaelis) Waralya-n tartott congregacio generalis-án Lőrinc villermita rendi (ordo fratrum villermitarum S. Augusti) testvér a Sarus-i Szt. Szaniszló vértanú-kolostorból az ottani perjel és konvent nevében annak ügyvédvalló levelével a jelenlévő Torkw-i Rykolph fia: Rykolph mester ellenében elmondta, hogy Rykolph elfoglalta a Sarus-i Szt. Szaniszló-kolostor Reeth nevű birtoka egy részét, a saját Werusalma nevű birtokához csatolva, s ennek okát akarja tudni; a nádor a pert onnan a felek kérésére az általuk [1344.] jan. 13-ig (usque oct. Epiph. d. tunc venturas) a szepesi káptalan tanúsága jelenlétében Reeth birtokra vezetendő fogott bírók döntésére bízta, akik a felek okleveleit megtekintve döntsének, s amelyik fél ezt nem fogadja el, a

bíró része nélkül 10 márka büntetés sújtsa, a felek pedig a káptalan jelentését jan. 13-ra vigyék a nádornak vissza. Akkor színe előtt Lőrinc testvér a perjel és konvent nevében, ill. Miklós fia: Teodor Rykolph mester érdekében a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével bemutatták a káptalan oklevelét, mely szerint bár a felek a fogott bírókat és a káptalan tanúságait Reeth birtokra vezették, de mivel a bírók a nagy téli hideg és köd miatt (*propter temporis yemalis gravitatem et asperitatem nebularum*) a határjeleket nem tudták jól felismerni, ezért döntést hozni nem tudtak. A nádor ekkor a pert a felek akaratából elhalasztotta 8 fogott bíró döntésére, akiket a felek közösen vezessenek ápr. 11-ig (*usque oct. Passce*) Reeth birtokra a szepesi káptalan tanúsága jelenlétében (akinek kiküldését a nádor írásban kérte a káptalantól), s amelyik fél a fogottbírói döntést nem fogadja el, a mondott büntetés sújtsa, a felek pedig a káptalan jelentését ápr. 18-ra (*ad 8. diem oct. Passce*) vigyék vissza. Akkor Lőrinc testvér a konvent és a perjel érdekében azok ügyvédvalló levelével, Teodor pedig Rykolph nevében a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével bemutatták a nádornak a káptalan oklevelét, mely szerint ápr. 11-én a felek a fogott bírókat és a szepesi káptalan tanúságait Reeth birtokra vezették, de a bírók, megtekintve a felek okleveleit, nem tudtak döntést hozni. Ezután Lőrinc testvér bemutatta a nádor mondott congregacio-n kiadott oklevelét, ami a perjel és a konvent panaszát tartalmazta, s kérte, hogy ez alapján a nádor szolgáltasson igazságot nekik. Erre Teodor képviselő követelte, hogy a perjel és a konvent a szerintük Rykoph mester által elfoglalt birtokrészüket törvényesen foglalják vissza (*recaptivacio*), mondván, hogy ha efféle birtokrészt be tudnak járni és maguknak iktattatni, ennek Rykolph mester nem mond ellent. A nádor ezért az ország legkipróbáltabb szokása (*consuetudinaria lex*) szerint írt a szepesi káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Wz fia: János v. Foltus (*dict.*) Jakab v. Demeter fia: Gergely v. Simon fia: Demeter nádori emberek valamelyike júl. 1-jén (*oct. Nat. Johannis Bapt. tunc affuturis*) Reeth birtokot a szomszédok összehívásával és a felek v. képviselőik jelenlétében régi határjelei mentén (amiket a kolostor *frater-ei* v. képviselőik megmutatnak) járja be, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és így másokétól elkülönítve iktassa a testvéreknek, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben aug. 1-jére (*oct. Jacobi*) a nádor elé (ha Rykolph mester mond ellent bármely részen, őt nem kell megidézni, mivel anélkül is meg kell jelennie aug. 1-jén a nádor előtt, hogy ellentmondását megindokolja), a bárki által tilalmazott földrészt királyi mértékkel megmérve, v. ha ez nem lehetséges, szemmel megtekintve és ideiglenes jelekkel (*signis metalibus*) megjelölve fogott bírókkal becsülje fel az ország szokása szerint, majd a felek a káptalan jelentését aug. 1-jére a nádornak vigyék el. Akkor Lőrinc testvér a Sarus-i perjel és a konvent nevében azok ügyvédvalló levelével bemutatta a nádornak a szepesi káptalan oklevelét, mely szerint 1344. júl. 1-jén (*oct. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1344.*) a

nádori ember és a szepesi káptalan tanúsága Reeth birtokra mentek Lőrinc testvér, a kolostor perjele és a szomszédok jelenlétében, s mikor azt régi határai mentén bejárva Rykolph mester Werusalma nevű birtokától el akarták különíteni és a konventnek iktatni, Rykolph mester mindennek ellentmondott. Ezután Lőrinc ennek okát tudakolta, mire Rykolph azt felelte, hogy azért mondott ellent, mivel Lőrinc testvér és a perjel a birtokukat nem a privilegiális oklevelükben szereplő határok szerint akarták bejárni, elkülöníteni és maguknak iktatni. Erre Lőrinc bemutatta a nádornak [I.] Károly király (H) 1329. évi privilegiális (*l. Anjou-oklt. XIII. 670. szám*), [IV.] László király (H) privilégiumát tartalmazó oklevelét Reeth birtok adományozásáról, melyben annak határai részletesen szerepeltek, mire Rykolph mester mutatta be Károly király 1327. évi privilégiumát, amiben Werusalma birtok határai szerepeltek részletesen (*l. Anjou-oklt. XI. 212. szám*). Mivel tehát ezen oklevelekben a felek birtokainak határai megtalálhatók, ezért a birtokelkülönítés ezen határok szerint kell megtörténjen, így a nádor az ország vele ítélező nemeseivel úgy döntött, hogy Demeter fia: Gergely nádori ember a Sarus-i perjel és a konvent részére, ill. Jakab fia: János nádori ember Rykolph mester részére az egri káptalan tanúságai jelenlétében (akik kiküldését a nádor írásban kérte a káptalantól) [1345.] máj. 1-jén (oct. Georgii mart. tunc venturis) menjenek a helyszínre e birtokok szomszédai összehívásával, a felek ezen privilegiális okleveleket ott mutassák be, s először járják be Reeth birtokot a testvérek privilégiumában foglalt határok szerint és különítsék el Rykolph birtokától, majd menjenek Rykolph birtokára, amit az ő privilégiumában foglalt határok mentén járják be és különítsék el a Sarus-i testvérek birtokától, s ha a felek mindenben egyetértenek, akkor mindkét félnek a maga birtokát hagyják örök birtoklásra, ha pedig nem értenek egyet, akkor a vitatott földrészt megmérve, v. szemmel megtekintve becsüljék fel értékén (*condigna precio et valore*); a felek az ügyben a nádor bírói engedélyéből meg is egyezhetnek, a káptalan jelentését pedig júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt. tunc affuturas) vigyék vissza. Akkor Lőrinc testvér a Sarus-i perjel és a konvent nevében, ill. József fia: János, Rykolph mester famulus-a az ura érdekében a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével bemutatták a nádornak az egri káptalan oklevelét, mely szerint Demeter fia: Gergely és Jakab fia: János nádori emberekkel kiküldték tanúságul karpapjukat: Jakabot (a perjel és konventje részére) és Mihály mester kanonokot (Rykolph részére), akik máj. 1-jén (oct. Georgii) a szomszédok összehívásával először bejárták Reeth birtokot a perjel és a konvent privilegiális, a perjel által ott bemutatott oklevelében foglalt határok szerint, majd ue. napon Werusalma birtokot is bejárták Rykolph mester privilegiális, az általa ott bemutatott oklevelében foglalt határok szerint, de mivel a két privilégiumban szereplő határok egymásnak ellentmondottak, és egy (ahogy szemmel vélték) 20 holdnyi földrész a felek között vitás maradt, mivel erről a perjel azt állította Reeth birtokhoz, Rykolph mester pedig azt,

hogy Weresalma birtokhoz kell tartozzon, ezért e vitás földrész ügyében a felek magukat a nádori emberek, a káptalan tanúságai és a megyei nemesek döntésére bízták, akik e földrészről egy kisebb részt hagytak a testvéreknek és csatolták azok Reeth nevű birtokához, a nagyobbik részt pedig Rykolph mesternek hagyták és annak Weresalma nevű birtokához csatolták, Rykolph és a perjel egyetértésével; a határok, amik e nagyobb és kisebb részt elkülönítik: Michalhaza nevű hegy, ahol elkülönül Werusalma és Reeth; közút; Licinepataka nevű patak (az ezen határtól keletre levő rész a testvéreké, a nyugati Rykolph mesteré lett). A nádor mindezek alapján, ahogy hivatala megköveteli, többször megkérdezte a képviselőket, hogy a káptalan jelentésében foglalt megegyezést a felek elfogadják-e v. sem, akik azt felelték, azok mindezt sértetlenül megőrzik örökre. A nádor ezért ezen megegyezést érvényesnek fogadja el, és azt a felek kérésére függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelében megerősíti. D. in Wysegrad, 12. die oct. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1345.

E.: Dl. 40 984. (Múz. Ta. Jankovich.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsétre utaló bevágások.

K.: F. IX/1. 334–338. (nagy részét kihagyva)

R.: Wagner, Sáros 521; F. IX/1. 347.

437. 1345. júl. 13. Kálló

Zward mester Zaboch-i vicecomes és a négy szolgabíró előtt Miklós, Warada-i László fia: János mester officialis-a az ura nevében tiltakozott, hogy Konak (dict.) István mester – Magyar (dict.) Pál mester Ayak falvi officialis-a – szerviensei bizonyos kereskedőket, akik János Warada-i vásárára mentek, áruikkal együtt hatalmaskodva feltartóztattak júl. 11-től (II. f. an. Div. ap.) júl. 13-ig (usque IV. f. p. diem detencionis), János mester jogának sérelmére, így János mester és a megye Warada-i vásárát tönkretették. D. in Kallow, die et termino prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 774. (Zichy cs. zsélyi It. I. B. 140.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 3 zárópecsét töredéke, közülük egynek hártaszalagja.

K.: Z. II. 171.

R.: Z. VII/1. 106; Piti F., Szabolcs m. 374. szám.

438. 1345. júl. 13.

A győri káptalan előtt Gyoád nembeli Gyoád-i Theodor néhai bán fia Bosow fiai: János és Theodor megvallották, hogy a Vasvár megyei, Gyngus folyó

melletti, a vasvári Szt. Mihály-egyház Keniz nevű birtokával szomszédos és ahhoz csatolt Keniz birtokot korábban az apjuk: Bosou a Kopornuk-i Szt. Üdvözítő-monostor konventje privilegiális oklevele szerint, és patruus-uk: Tyuach a győri káptalan privilegiális oklevele szerint a lelki üdvükért, valamint 50 márka széles bécsi dénár készpénzért Tamás prépostnak és a vasvári káptalannak (el)adták, s ennek megfelelően most ezt ők a maguk és frater uterinus-uk: György nevében érvényesnek fogadják el. Györgyöt a királyi hadoszlás 15. napján (quind. residencie presentis exercitus regis) a győri káptalan elé vezetik, hogy személyesen is megvallja ezt, s ha ez nem történne meg, és György v. utódaik pert indítanának Keniz ügyében, András prépost és a vasvári káptalan ellenében patvarkodásban marasztaltassanak el. D. in fe. Margarete, a. d. 1345.

E.: Vasvári kápt. mlt. 2. 8. (Df. 279 085.) Hátlapján későbbi kezektől feljegyzések (Nicolaus prepositus Castri Ferrei; Kenyz; super Kenez), valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Házi J., Vasi Szemle 1968. 446–447.

R.: Bgl. V. 93–94; Kóta 42.

439. 1345. júl. 14.

A váci káptalan előtt a Pest megyei Pechul-i Jakab fia Pál özvegye: Csuka Erzsébet nemesasszony (a gyermekei: Péter és Katus nevében is) a férjétől örökölt Pechul birtokot rokoni szeretetből átengedte néhai férje rokonainak, Pechul-i Fábián fia Gergely unokáinak: Miklósnak és Demeternek, kijelentve, hogy ha az ő ága magtalanul halna el, az egész birtok az érintetteket illeti meg.

R.: Pest m. 55. (E dátummal. Eszerint E.-je: Jászói konvent hh. lt. Appendix.)

440. [1345.] júl. 15. A velencei dózsé palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Andreas Michaelis Arbe-i comes-nek, valamint az Arbe-i bírónak, tanácsnak és a városnak. Leveleiket megkapta, amikben előadták ismert hűségüket Velence felé. Utasítja őket, hogy legalább egy gályát (galea) és egy hajót (lignum) fegyverezzenek fel azonnal Velence szolgálatára 1 hónapra, és küldjék el ezeket a Sclauonia-i biztosok rendelkezésére. Velence követet küld Arbe-ba 600 dukáttal a gályáért. D. in nostro ducali palacio, die XV. Julii, 13. ind. [1345.]

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 77–78; Ljubić II. 254–255. (júl. 14-i dátummal, Ducali ed atti diplomatici alapján.)

441. [1345.] júl. 15. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Demeter váradi választott püspöknek (electus): amikor még a néhai András volt a váradi egyház püspöke, a pápa megtartotta kizárólagosan magának a váradi egyház provisio-ja feletti rendelkezés jogát, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Ennek megfelelően, miután értesült az András halála miatti üresedésről, gondoskodni óhajtva a váradi egyházzal, hogy a hosszú üresedés annak kárára ne legyen, és a váradi egyház élén olyan személy álljon, aki tudja azt jogaiban megtartani és gyarapítani, Demetert, az óbudai Szt. Péter-egyház (veszprémi egyházmegye) prépostját a váradi egyház püspökévé nevezi ki, rábízva annak irányítását és gondozását mind világi, mind lelki ügyekben. D. Avinione, Id. Jul., [pápasága] 4. évében. [1345.] Hasonlóan a váradi káptalannak, Várad város és a váradi egyházmegye klérusának és népének, a váradi egyház vasallus-ainak, a kalocsai érseknek és [I.] Lajos királynak (U).

K.: Theiner I. 683. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 2. fol. 42. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 246–247.

442. 1345. júl. 16. Kalkochfeu, királyi tábor

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy Mehes-i Péter fia: János korábban elpanaszolta neki, miszerint a Torna megyei, a Noghwarad hegy alatt fekvő Thapolchafeu nevű 2 ekényi örökjogú földrészét a Gergew falvi népek jogtalanul elfoglalva tartják. Az uralkodó eddig nem tudta, hogy e földrész Jánoshoz valóban örökjogon tartozik-e, de mivel most a jelen királyi seregben levő Torna megyei és más nemesektől megtudta, hogy e földrész Jánoshoz tartozik örökjogon, és Gergew királyi falu népei azt jogtalanul elfoglalták, Lajos tanácsot tartva a vele levő bárókkal, tekintve, hogy kormányzása feladatából adódóan az országlakosok bármelyikét a saját jogaiban meg kell őrizze, megfontolva továbbá Jánosnak a király és az ország hadjárataiban teljesített hű szolgálatait, e földrészt a joga és haszonvételei teljességével jelen oklevelével elveszi a Gergew falvi népektől, és régi határai alatt Jánosnak, általa Móric fia: Miklós-nak (a frater patruelis-ének) és örököseiknek visszaadja, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in descensu nostro in Kalkochfeu, sab. p. Div. ap., a. d. 1345.

E.: Dl. 56 863. (Hanvay cs. lt. 51.) Hátlapján a királyi nagypecsét körvonalában, valamint az előlap alján: relacio Andree filii Lochk ex parte regis presentibus woyda et baronibus.

K.: AO. IV. 517–518.

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 101.

443. 1345. júl. 16. Visegrád

Miklós nádornak (H), a kunok bírójának elmondták Warda-i László fia: János mester személyében, hogy annak Geustusera nevű birtokát a szomszédai, főleg szentmártoni (S. Martinus) Dénes fiai: Tamás, István és Deseu használják, terméseit és hasznait elveszik. Ezért a nádor kéri a Lelez-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Leweu-i László v. András fia: Pál v. Baka-i Bereck nádori emberek valamelyike menjen Geustusera birtokra, és a szomszédokat, különösen Dénes fiait a birtok használatától és termései elvételeitől nyilvánosan tilalmazza, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wissegrad, 2. die Div. ap., a. d. 1345.

Á.: a 443. számú oklevélben.

K.: Z. II. 172. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 106.

444. 1345. júl. 18. A velencei dózsé palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Jadra városának: mind a comes-ük, mind a Sclauonia-ba küldött velencei biztosok leveleiből értesült a város hűségéről, ezért Velence a város védelmét (conservatio) teljes erővel támogatja. D. in nostro ducali palacio, die XVIII. Jul., ind. 13. [1345.]

K.: Lucius 391; Katona, Hist. crit. IX. 371–372; Smič. XI. 217.

445. [1345. júl. 18.]

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): egykor üresedés esetére a kalocsai egyház provisio-ját apostoli hatáskörrel magának megtartotta, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Értesülve, hogy ezen egyház László kalocsai érsek halálával megüresedett, ezért annak érdekében, hogy a hosszú üresedés a kárára ne legyen és megfelelő személy álljon az élén világi és lelki ügyekben, István kalocsai választott érseket (archyelectus), akkor veszprémi (Visprim) püspököt a veszprémi egyházból a kalocsai helyezte át annak érsekévé. Kéri Lajost, hogy Istvánt a kalocsai egyház birtokának elfoglalásában királyi jóindulattal támogassa, és ne engedje, hogy ez ügyben Istvánt jogtalanul akadályozzák. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 48r-v. ep. 144. (Df. 291 825.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 717. szám.

Megj.: A fotón pontosabb dátum nem látszik, így ezen keltezés OL-adatbázis és R. datálása.

446. [1345. júl. 18.]

[VI. Kelemen pápa] Erzsébet királynénak (V): egykor üresedés esetére a kalocsai egyház provisio-ját apostoli hatáskörrel magának megtartotta, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Értesülve, hogy ezen egyház László kalocsai érsek halálával megüresedett, annak érdekében, hogy a hosszú üresedés a kárára ne legyen, és megfelelő személy álljon az élén világi és lelki ügyekben, István kalocsai választott érseket (archyelectus), akkor veszprémi (Visprim) püspököt a veszprémi egyházból a kalocsaiba helyezte át annak érsekévé. A pápa kéri a királynét, hogy István és egyháza felé legyen kegyességgel, ezen egyház birtokának, jogainak és tartozékainak elfoglalásában támogassa, hogy István a lelki és világi ügyek irányítását ezáltal jobban el tudja látni. A királyné írja majd meg a pápának, amit cselekszik az ügyben. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 48v. ep. 145. (Df. 291 825.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 717. szám.

Megj.: A fotón pontosabb dátum nem látszik, így ezen keltezés OL-adatbázis és R. datálása.

447. 1345. júl. 18.

A. d. 1345., ind. 13., VI. Kelemen pápaságának 4. évében, XVIII. mensis Jul., hora quasi vespertarum. Jaroslaus gneznói érsek házában közjegyzői oklevéllel bizonyos krakkói polgárok megvallották, hogy átvettek 24 krakkói márka 22 karátos aranyat Arnaldus de Lacaucina Titul-i kanonoktól, az apostoli szék Lo.-i (P) és Mo.-i (U) nunciustól, amiket ő a pápai kamara nevében szedett be Lo.-ban a Szt. Péter-census és egyéb jogok fejében, és megígérték, hogy átadják ezen összeget Brugesben (villa de Brugis) az ottani kereskedőknek a jelen oklevél kiadásától számított 10 hónapon belül.

K.: Mon. Pol. Vat. II. 14–17. (ASV. Instrum. Miscell. alapján.)

448. 1345. júl. 20. Kolkatfeu, királyi tábor

[I.] Lajos király (H) előtt Lapuch-i Hemmygh fia: Jurgh comes a maga és az összes Lapuch-i nemes nevében előadott kérésére számukra és utódaiknak átírja és megerősíti [I.] Károly király (H) első pecsétjével ellátott privilégiumát – ami megerősítette [IV.] Béla király (H) privilégiumát a Lapuch-iak szabadságairól (libertas) –, mivel az törvényesen lett kibocsátva. Ezen Lapuch-i nemesek a királynak és személyében a szlavón bánoknak (banis tocius Sclauonie nunc et pro tempore constitutis) hűen szolgálnak majd. D. in descensu nostro in Kolkatfeu, f. IV. an. Marie Magdalene, a. d. 1345.

Á.: I. Lajos király, 1355. júl. 26. (Az uralkodó 1364. dec. 15-én kelt megerősítő záradékával.) AHA. Diplomata latina 2. 6. (Df. 230 171.)

K.: Smič. XI. 217–218.

Megj.: I. Károly oklevelét (1322. okt. 13.) l. Anjou-oklt. VI. 810. szám, IV. Béláét (1263.) l. Reg. Arp. 1376. szám.

449. 1345. júl. 20.

Az erdélyi káptalan előtt Jara-i István fia: Kis (Parvus) István megvallotta, hogy az örökös nélkül elhunyt Miklós fia: Kis (Parvus) Domokos (az ő patruelis-e) a halálos ágyán a lelki üdve érdekében felszabadította Ágnes nevű szolganőjét (ancilla), valamint annak gyermekeit: Ágostont, Miklóst és Margitot. Mivel István végrehajtotta Domokos végakarátát, nevezettek utódaikkal együtt szabad emberként bárhol lakhatnak és élhetnek. D. f. IV. an. Marie Magdalene, amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Gyulafehérvári kápt. lt. Erdélyi kápt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocollum.

R.: Erdélyi okl. III. 270. szám.

450. [1345.] júl. 20.

A Kolosmonstra-i Boldogságos Szűz-monostor konventje jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy levelének megfelelően (l. 402. szám) László alvajdai emberrel kiküldték László testvért, akik júl. 20-án (f. IV. an. Marie Magdalene) a vitás földet a szomszédok jelenlétében 5 egyenlő részre osztották, [2 részt Jánosnak és] Andrásnak iktattak, új határjelek emelésével elkülönítve a többi 3 résztől, nem lévén ellentmondó. Hj.: Zomos; Kazatho tó; másik tó; a Dengeleg-ről Zentywan-ra tartó út; nagy út, ami Vrman-ról Zentywan-ra megy; kis völgy szántóföldek között; Zozan nevű Byrcz és völgy; kis völgy; másik Byrcz; völgy; hegy. D. die et loco prenotatis, anno memorato. [1345.]

Á.: 1. Kolozsmonostori konvent, 1481. dec. 9. Dl. 28 902. (KKOL. Metales. D4.) Eszerint nyílt oklevél volt, hátlapon megpecsételve.

2. Á. 1. > Ua., 1783. jún. 17. Uo.

K.: AIR. I. 52–53. (júl. 21-i dátummal)

R.: Erdélyi okm. III. 271. szám.

451. 1345. júl. 22. Bihács mellett a királyi táborban

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrészt Kamarun-i Donch mester fia: László mester, másrészt Bozyn-i Sebus mester, és László megvallotta, hogy a Sumberg birtokban (amit Sebus mester az ő apjának: Donch-nak elzálogosított) levő részét (nem érintve ezzel frater-ei részét) a joga és haszonvételei teljességével atyafisági és rokoni szeretetből visszaadta Sebus mesternek és örököseinek, semmiféle jogot és tulajdont magának és örököseinek ezen elzálogosított birtokban meg nem tartva. D. in descensu nostro iuxta Byhygh, in fe. Marie Magdalene, a. d. 1345.

E.: DL. 3775. (NRA. 357. 24.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint királyi nagypecsét töredéke.

K.: AO. III. 518–519.

452. [1345.] júl. 23. A velencei dózsé palotája

Andreas Dandulo, Velence és Da dózséja Marcus Cornarius Jadra-i comesnek és a városnak: Jadra, valamint Velence más hívei és Sclavonia-i földje biztonsága és megőrzése érdekében főkapitányát (capitaneus generalis) gályákkal és fegyverekkel az ottani részekre küldi, és minden más segítséget is kész megadni. Buzdítja Jadra városát, hogy maradjanak meg a Velence iránti hűségen, álljanak készen, Velence érdekében járjanak el, a hírekről pedig értesítsék a dózsét. D. in nostro ducali palacio, die XXIII. Jul., ind. 13. [1345.]

K.: Lucius 391; Katona, Hist. crit. IX. 372; Smič. XI. 218.

453. 1345. júl. 25.

[I.] Lajos király (H) 1345. júl. 25-én (a. d. 1345., in fe. Jacobi) kelt nyílt oklevelé szerint színe előtt, Sebech (dict.) János és Geleth fia: Leustach tanúk jelenlétében Hench fia János fia: Miklós mester budavári (castrum Novimontis Pestyensis) rector, mivel nincsenek örökösei, összes Mo.-i (regnum Hungarie) birtokában, különösen a Tolna megyei Symontornya castellum-ban és az ahhoz tartozó Ferged, Myzla, Zekel, Alegres, Felegres birtokokban, továbbá a Budához közeli Zenche birtokban a király engedélyével a szintén jelenlevő István erdélyi vajdát, Zolnuk-i comes-t (aki őt mindig segítette) és fiait tette örökösevé, úgy, hogy ha Miklós örökös nélkül hunyna el, mindezek a vajda, fiai és leszármazottaik (mint az ő jogos örökösei) kezére jussanak teljes joggal. Miklós kötelezte magát, hogy e birtokokból időközben semmit nem ad és idegenít el senki másnak, csak nekik.

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1381. máj. 16. > Zsigmond király, 1409. szept. 9. Dl. 9481. (NRA. 593. 7.)

K.: Bp. III. 274. (Tá.-ban.)

R.: C. Tóth N., LK 2000. 96; Fenyvesi, Tolna 96. és 97–98. (utóbbit „é. n., 1346. előtt” megjelöléssel)

454. 1345. júl. 25.

A. d. 1345., 13. ind., die XXV. mensis Jul., VI. Kelemen pápaságának 3. évében assisi Jakab mester közjegyző, Jadra-i esküdt és társai átírják [III.] István király vörös fonaton függő aranypecsétetes oklevelét. A pecsét egyik oldalán ez áll: István király pecsétje, a másik oldalán trónon ülő király képe van, aki jobb kezében keresztet, bal kezében valamilyen virágot [!] tart.

E.: Istorijski Arhiv. Zadar. Spisi i pergameni samostana Sv. Kuzme i Damjana u Rogovu. (Df. 286 748.) Közjegyzői jelek.

K.: Smič. XI. 219–220.

Megj.: Az átírt, 1166. évi oklevelet l. Reg. Arp. 112. szám.

455. 1345. júl. 27. Kolkachfeu, Bihács királyi város mellett

[I.] Lajos király (H) Pál plébános és Katis ~ Catis villicus (Byhagh királyi város hospesei nevében előadott) kérésére átírja és megerősíti [I.] Károly király (H) középső, Havasalföldön elveszett pecsétjével ellátott privilegiális oklevelét (1326. okt. 24., l. *Anjou-oklt. X. 420. szám*) – ami megerősítette saját, első pecsétjével ellátott, [IV.] László király (H) ezen hospesek kiváltságairól (libertas) szóló privilégiumát (1279., l. *Reg. Arp. 3026. szám*) megerősítő privilegiális oklevelét (1322. nov. 21., l. *Anjou-oklt. VI. 839. szám*) –, mivel azt a jog szerint bocsátották ki, kiváltságait pedig törvényesen adományozták számukra, miként e kiváltságok articulus-ai Károly mondott privilégiumában és [Mária] néhai királyné (H) Lajosnak szintén eredetiben bemutatott privilégiumában ([1262.], l. *RD 59. szám*) szerepelnek. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Kolkachfeu, iuxta civitatem nostram Byhagh, 3. die Jacobi, a. d. 1345.

Á.: K. szerint I. Lajos király, 1358. aug. 29. > Zsigmond király, 1405. okt. 18. > I. Mátyás király, 1471. febr. 25. (HHStA, Wien.)

K.: Alsószlavónia 33–34. (júl. 23-i dátummal)

R.: Doc. Trans. IV. 247.

456. 1345. júl. 27. Kompolt

István és Kumpold mesterek, Heweywar-i [!] comes-ek és a 4 szolgabíró tudatják, hogy generalis congregacio-jukon a megyei nemesek és nem nemesek előtt Rede-i László fiai: László és Miklós tilalmazták Rede-i Desuu [!] fiát: Jakabot [*hátlap*: és szomszédaikat] a Rede-i, Hidvig-i és Fanchal-i birtokrészeik haszonvételeitől. D. in Kumpolth, f. IV. p. Jacobi, a. d. 1345.

E.: Dl. 26 979. (KKOL. Cista comitatum. Kolozs R. 16.) Papír. Hátlapján azonos (Dezew névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint 1 nagyobb háromszög alakú és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

Á.: Kolozsmonostori konvent, XVIII. század vége. Ue. jelzet alatt.

R.: AO. IV. 520.

457. 1345. júl. 27.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János monostor konventje Thatar (dict.) Mihály comes – János, a Scepus-i Szt. Márton-egyház prépostja famulus-a és képviselője ezen ura nevében előadott – kérésére függőpecsétes oklevélben átírja [IV.] Béla király (H) 1254. jún. 14-én kelt, kettőspecséttel ellátott, ép és gyanútól mentes privilégiumát (mivel azt a prépost fél magával vinni eredetiben, s így jelen oklevelet mintegy az eredetit használhassa perei során). D. f. IV. p. Jacobi, a. d. 1345.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. II. 9. 4. 1. 8. (Df. 272 813.) Hátlapján más középkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét fonata.

Má. 1-2.: Újkoriak. Ue. jelzet alatt.

458. 1345. júl. 28. Kolkachfew, Bihács mellett

[I. Lajos] király 1345. júl. 28-án (iuxta Byhygium in Kolkachfew, 4. die Jacobi, a. d. 1345) kelt oklevele szerint Paska fiai: László és Jakab mesterek, a királyi aula lovagjai a Lajosnak teljesített hű szolgálataikat előadva Desce fia: Lacho és Chychol-i Bede fia: Miklós Symyg megyei Chychol-on és az országban máshol levő birtokrészeit kérték adományul, mondván, hogy az örökös nélküli Lacho-t és Miklóst gonoszetteikért felakasztották, ezért birtokrészeik a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak. Az uralkodó mindezek alapján e birtokrészeket Paska fiainak adományozta királyi új adomány címén örökre, más jogának sérelme nélkül.

Tá.: Opuliai László nádor, 1367. okt. 29. BFL. Phalma. Capsarium 538. 79. Z. (Df. 207 337.)

Má. 1-2.: BFL. Tihanyi apátság. Birtokiratok 25. 1. 18. (Df. 208 395.) XVIII. századiak, Tá. alapján.

K.: P. II. 519. és X. 563–564. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

459. 1345. júl. 29.

Mihály Liptov-i vicecomes és a 4 szolgabíró 1345. júl. 29-én (f. VI. p. Jacobi, a. d. 1345.) kiadott oklevele szerint István fiai: Pooch ~ Poch, László és Egyed anyjának a leánynegyedét Márton fia: János birtokban kiadta Topla földből István fiainak, Péter fia: Beke-nek, valamint Mylath fiainak: Marknak és Mihálynak.

Reg.: Bebek Imre országbíró, 1391. szept. 13. ŠA. Bytča. Liptó m. lt. Registrum. pag. 10b. (Df. 266 606.)

Má.: 1. Dl. 236. (NRA. 1857. 50.) (1816. márc. 25-i)

2. Dl. 64 680. (Péchy cs. lt.) (1816. máj. 4-i)

3. ŠA. Bytča. Liptó m. lt. Registrum. (Df. 266 606.) (1816. júl. 1-jei)

4. Dl. 102 952. (Batthyány cs. lt. Illésházy 25.2. 2.) (XIX. sz.-i)

K.: Érdy J., MTT. IV. (1857) 38; Horváth S., TT. 1902. 53.; Lipt. Reg. 55. (mind Reg. alapján.)

R.: Horváth S., TT. 1904. 260–261; LTR. 46.

Megj.: Az oklevelet utóbb átírta a turóci konvent, l. 653. szám.

460. 1345. júl. 31.

A pozsonyi káptalan előtt Ougia-i Péter fia: Andich mester a maga és frater-e: Foko mester nevében Falkus fia Miklós fia: Jánosnak, leánytestvérük fiának és örököseinek adta birtoklásra és szabad rendelkezésre az alábbiakat: a Magyar és Vatha birtokokon levő, mind vásárolt, mind szerzett részeit minden haszonvétellel; a Vyusar birtok határain kívül fekvő Martushege (dict.) földet, ahol malmok szoktak állni (kivéve két malomhelyet, amiket Andich a Magyar falvi Szt. Kereszt-egyház Boldogságos Szűz-oltárának rendelt a saját üdvéért); az Atakur víz túlsó partján fekvő birtokrészüket, amit a Salamon-i nemesektől szereztek; a Simonföldének (terra Symonis) mondott földet, ami György fia: Péter földjénél fekszik. D. domin. p. Jacobi, a. d. 1345.

E.: Dl. 101 900. (Batthyány cs. lt. Misc. 94. 13.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

461. 1345. aug. 1. Zágráb

[I.] Lajos király (H) a kereskedőknek és más embereknek, akik Warada-i László fia: Jánosnak az ottani falvában levő vásárára járnak: tudomására jutott, hogy a címzetteket a vásárra való haladásukban és útjukon sokak feltartják. Mivel a király korábban a vásárt akadályozás nélküli tartással engedélyezte, ezért jelen oklevelével biztosítja a címzetteket, hogy e Warada-i vásárra javaikkal és áruikkal szabadon jöhetnek-mehetnek. Mindezt a vásáron és a közterületeken nyilvánosan hirdessék ki. D. Zagrabie, in fe. vincula Petri, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 776. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 134.) Papír. Hátlapján a kerek királyi nagypecsét körvonalában: relacio Nicolai filii Laurencii Tot. Előlapján a szöveg alatt: relacio Nicolai filii Laurencii.

K.: Z. II. 173.

R.: Z. VII/1. 106.

462. 1345. aug. 1. Zágráb

[I.] Lajos király (H) előtt Arlanth nembeli János fia Gergely fia: Toth (dict.) Miklós mester királyi lovag (miles) előadta hű szolgálatait, amiket először [I.] Károly királynak (H), majd miután annak halálával Mo. trónja (solium regiminis regni Hungarie) Lajosnak jutott, öneki teljesített fáradságos munkával és vére hullásával, és kérte a királyt, hogy a Zawa folyó melletti, Zágrábhoz közeli Zumzed nevű várát – amit egykor elődeitől elfoglaltak és a szlavón bánok (bani nostri tocius Sclauonie) mostanáig tartottak – neki mint saját örökjogát királyi kegyből (benignitas) adja vissza (restituere et redonare) tartozékaival együtt. Lajos, aki a neki hűen szolgálók érdemeit kegyesen tartozik mérlegelni, mind Miklós hű szolgálataiért, amiket a király és az ország feladataiban és hadjárataiban vére hullásával és számos súlyos sebesüléssel teljesített, mind bárói (magnifici barones), ti. rokona: István bosnyák bán, Miklós, egész Sclauonia bánja, Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Olivér mester Zolium-i comes, királynéi udvarbíró, Gyelet [fia:] János mester Turuch-i comes, Treutul Miklós mester pozsonyi comes, s számos procer és lovag közbenjárásával és tanácsára Zumzed várát minden faluval, haszonnal, terméssel, bevétellel, vámmal, az egyházak kegyúri jogaival, amik egykor Miklós elődeihez tartoztak jog szerint, régi határaik alatt más jogának sérelme nélkül visszaadja Miklósnak jelen oklevelével, amit ha visszavisznek, privilegiális formában bocsát majd ki. E vár és az ahhoz tartozó birtokok tulajdonába az uralkodó Miklós mestert Rouoz-zal, a királyi aula lovagjával, speciális királyi emberrel bevezettette (fecimus introduci). D. Zagrabie, in fe. vincula Petri, a. d. 1345.

Á.: I. Lajos király, 1364. febr. 26.

Fk.: Dl. 33 593. (NRA. 641. 20.)

K.: Smič. XI. 220–221.

R.: Doc. Trans. IV. 247.

Megj.: Á. szerint az oklevél nyílt volt, az uralkodó nagypecsétjével ellátva.

463. 1345. aug. 1. Zágráb

[I.] Lajos király (H) előtt Arlanth nembeli János fia Gergely fia: Touth (dict.) Miklós mester királyi lovag (miles) előadta hű szolgálatait, amiket először [I.] Károly királynak (H), majd miután annak halálával Mo. trónja (solium regiminis regni Hungarie) Lajosnak jutott, öneki teljesített fáradságos munkával és vére hullásával, és kérte a királyt, hogy a Zawa folyó melletti, Zágrábhoz közeli Zumzed nevű várat – amit egykor elődeitől elfoglaltak és a szlavón bánok (bani nostri tocius Sclauonie) mostanáig tartottak – neki mint saját örökjogát királyi kegyből (benignitas) adja vissza (restituere et redonare) tartozékaival együtt. Lajos, aki a neki hűen szolgálók érdemeit kegyesen tartozik mérlegelni, mind Miklós hű szolgálataiért, amiket a király és az ország feladataiban és hadjárataiban vére hullásával és számos súlyos sebesüléssel teljesített, mind bárói (magnifici barones), ti. rokona: István bosnyák bán, Miklós, egész Sclauonia bánja, Miklós nádor, a kunok bírāja, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Olivér mester Zolium-i comes, királynéi udvarbíró, Gyelet [fia:] János mester Turuch-i comes, Treutul Miklós mester pozsonyi comes, s számos procer és lovag közbenjárásával és tanácsára Zumzed várat minden faluval, haszonnal, terméssel, bevétellel, vámmal, az egyházak kegyúri jogaival, amik egykor Miklós elődeihez tartoztak jog szerint, régi határaik alatt más jogának sérelme nélkül visszaadja Miklósnak. Mivel szükség van a határok bejárására, Lajos utasítja a zágrábi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Bythow fia: Rouaz mester, a királyi aula lovagja v. Rakonuk-i Márton e várat tartozékaival együtt régi határaik mentén bejárva, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, iktassa Miklós mesternek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézzék Miklós ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Zagrabie, in fe. vincula Petri, a. d. 1345.

Á.: Zágrábi kápt., 1346. márc. 22. > Ua., 1346. márc. 29. AHA. Diplomata latina 4. 27. (Df. 230 398.)

K.: Smič. XI. 222–223.

R.: Doc. Trans. IV. 248.

464. 1345. aug. 1. Buda

Erzsébet királyné (H) előtt Benedek budai olvasókanonok és Mihály budai örkanonok a maguk és a budai káptalan nevében bemutatták [I.] Károly király (sceptra regiminis regni Hungarici importans) oklevelét ([1326. jún. 1.], *l. Anjou-oklt. X. 229. szám*), mely szerint egyrészt a budai káptalan, másrészt a pesti bíró, esküdtek, polgárok és hospesek a sóvám ügyében, amit régtől fogva a pesti révnél szoktak szedni a káptalannak, a király akaratából úgy egyeztek meg, hogy a sóvámot a budai prépost és a káptalan [IV.] László király privilégiumának megfelelően – ami megerősítette [IV.] Béla király (H) privilegiális oklevelét – úgy szedhetik be, hogy minden 100 (eladott v. nem eladott) só után, akár pesti, akár budai, akár idegen szállítja a pesti és a budai révből, akár szekéren, akár sajján, 3 sót a prépost és a káptalan kap. Mivel a királyné a budai káptalant a vám beszédésében a mondott okleveleknek megfelelően meg akarja őrizni, megparancsolja a Buda városbeli és Pest városbeli polgároknak, hospeseknek és sóot szállító embereknek, valamint az országlakosok más falvaiban és birtokain levőknek, hogy az ország (regnum nostrum) bármely részéről is érkezzenek, minden eladott és nem eladott 100 só után 3 sót fizesse a prépostnak és a káptalannak. Akik akarják, a káptalan jogait a vám beszédéséről Károly király mondott privilégiumában tudják teljességében megtekinteni. D. Bude, in fe. vincula Petri, a. d. 1345.

E.: Intézmények irataiból. Székesfehérvári keresztesek konventje 1. 2. 4. (Dl. 106 088.)

K.: F. IX/1. 307–308; F. IX/7. 50–51.

R.: Wenzel G., MTT. IV. (1857) 140; Knauz N., MTT. XII. (1863) 14; Bártfai Szabó, Óbuda 69.

Megj.: Az Árpád-kori privilegiális okleveleket l. Reg. Arp. 1734. (é. n.) és 3367. (1285) szám.

465. 1345. aug. 1. Sáros

János mester vicecomes és a Sarus-i 4 szolgabíró tudatja, hogy az egyik szolgabíró: Tamás és Delne-i Beke, akiket Sowa-i Sows (dict.) László mester kérésére pecséttel (cum sigillo nostro) tilalmazásra kiküldtek, e pecsétet visszahozva elmondták, hogy jelenlétükben László mester a Sowa nevű birtoka és tartozékai használatától és hasznai elvételétől a jog rendje szerint tilalmazta Sinca fia: Péter mestert és a hozzá tartozókat. D. in Sarus, f. II. an. Sixti, a. d. 1345.

E.: Dl. 57 318. (Soós cs. lt. 118.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Souar és Synka névalakkal), valamint 1 nagyobb és 1 kisebb zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 519.

466. [1345.] aug. 1.

Balázs prépost és a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje jelenti Miklós nádornak (H), a kunok bírójának, hogy oklevelének megfelelően (l. 443. szám) András fia: Pál nádori emberrel kiküldték tanúságul officialis-ukat: Domokost, akik júl. 31-én (domin. an. oct. Jacobi) Geustusera birtokon az összehívott szomszédokat, különösen Dénes fiait: Tamást, Istvánt és Deseu-t e birtok használatától, termései és hasznai elvételétől nyilvánosan tilalmazták a nádori oklevél erejével. D. 2. die termini prenotati, a. d. supradict. [1345.]

E.: Dl. 76 775. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 133.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Johanne filio Ladislai de Warda contra Thomam Stephanum et Deseu filios Dyonisii de sancto Martino...), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 172–173.

R.: Z. VII/1. 106.

467. 1345. aug. 1.

A pozsonyi káptalan igazolja, hogy színük előtt Pál comes országbíró oklevelének és döntésének megfelelően Chuna (dict.) Pál aug. 1-jén (f. II., oct. Jacobi) Kyrth-i Miklós fia: András ellenében negyedmagával (nemesekkel) letette az esküt arról, hogy András a 2 lovát zablákkal és nyergekkel [1344.] nov. 16-án (f. III. p. Martini) a Challoukuz-ben nem engedte át neki lovaglásra. D. oct. Jacobi, a. d. 1345.

E.: Dl. 37 474. (Olgyay cs. lt.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Eml.: a 493. számú oklevélben.

468. 1345. aug. 2.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja tudatja, hogy a királynak írt válaszlevelüknek megfelelően Mestur-i Herrand fia: Móric mester aug. 1-jén (oct. Jacobi) Kald faluban tanúságuk jelenlétében Hedruhuar-i Miklós fia: István mesternek tartozott 10 márkát fizetni. Miként kiküldött tanúságuk: Bertalan, kórusuk klerikusa visszatérve erről beszámolt, ezen kifizetést Móric mester királyi oklevéllel (amit a káptalannak is bemutatott) a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residence presentis exercitus regis) halasztatta el. D. 2. die oct. prenotatarum, a. d. 1345.

E.: Dl. 48 884. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 21. 1. A.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 519–520.

R.: Héderváry I. 35; Bgl. V. 94.

469. [1345.] aug. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): örömmel hallotta, hogy ő és férje: András király (Si) azon ügyekben, amik a saját és országuk érdekét illetik, főpapjaik és más tudós (peritus) férfiak tanácsaira hallgatnak. A pápa ennek bölcs és érett folytatására buzdítja. D. Avinione, Non. Aug., [pápasága] 4. évében. [1345.] Hasonlóan András királynak (Si). D. Avinione, Non. Aug., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Fraknoi V., TT. 1892. 392–393.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1866–1867. szám. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 67. ep. 214–215. alapján.)

470. 1345. aug. 6. Kálló

Zoward mester Zaboch-i vicecomes-nek és a négy bírónak elmondták Semyan-i Mihály fia László fiai: Péter és Miklós mesterek, hogy Jowan fia: Demeter mester a Kallow-i jobbágyaival és szervienseivel, különösen Jacow-i Kozma fiával: Jánossal az ő Kallow-i birtokrészükön levő, ötvösnek készített házukat aug. 1-jén (in fe. ad vincula Petri) lerombolták. Ezért kérésükre fentiek kiküldték emberüket, Poluna-i Péter mestert, aki visszatérve elmondta, hogy Demeter és a hozzá tartozók mindezt megcselekedték. D. in Kallow, sab. an. Laurencii, a. d. 1345.

E.: DL. 51 356. (Kállay cs. lt. 1300. 761.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 4 zárópecsét körvonala és maradványa, közülük háromnak hártaszalagja.

R.: Kállay 813. szám; Piti F., Szabolcs m. 375. szám.

471. 1345. aug. 8. Gömör falu

Celen fia Sándor fia: János mester, [I.] Lajos király adományából (collacio) Gumwr megye (provincia) comes-e és a 4 szolgabíró tudatják, hogy korábbi oklevelük szerint Elek (Alexus) fia: Miklós, Ottrochuk falvi nemes nekik mint bírónak és Miklós fia: Miklós Scarus-i nemesnek aug. 8-án (f. II. an. Laurencii) nyelvváltságot (iudicium linguale) tartozott fizetni. Akkor azonban Miklós fia: Miklós hiába várt színük előtt, Elek fia: Miklós nem jelent meg, és nem is küldött senkit, aki elégtételt adott volna helyette e bírság (birsagium) ügyében. D. in villa Gumwr, termino antedict., a. d. 1345.

E.: Dl. 40 985. (Múz. Ta. Nagy Iván.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgy-
megjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.
Má.: Ue. jelzet alatt. Újkori.

472. 1345. aug. 9. Visegrád

István erdélyi vajdának, Zonuk-i comesnek elmondta Mihály fia: Miklós a maga és frater-ei: László és Dávid nevében, hogy a Doboka megyei Kerezthur nevű birtokukon szükség van a határjelek bejárására és emelésére. Ezért a vajda kéri az erdélyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Thwr-i Péter v. Wsy-i Iwanka v. Wsy-i Aprod (dict.) János v. Bongarth-i István vajdai emberek valamelyike Kerezthwr birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén járja be, ahol szükséges, emeljen új határjeleket a régiek mellé, és iktassa Mihály fiainak (a királyi v. a vajdai jog sérelme nélkül, ha van e birtokban), ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg Mihály fiai ellenében a vajda elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssograd, in vig. Laurencii, a. d. 1345.

Á.: a 786. számú oklevélben.

K.: Doc. Trans. IV. 640.

R.: Szabó K., Erd. Múz. okl. 19; Szabó K., TT. 1889. 538. (mindkettő Tamás erdélyi vajda okleveleként); Erdélyi okm. III. 272. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 248.

473. 1345. aug. 10. Kompolt

István és Compold mesterek, Heweswyuar-i comes-ek és a 4 szolgabíró előtt aug. 10-én (f. IV., in die Laurencii) Kemin mester a fia: Péter nevében a Hotwan-i Szt. Margit szűz-egyház konventje ügyvédvalló levelével Rede-i Demeter fia: Olivért tilalmazta a szomszédai hasznainak elvitelétől a mondott telekre [!]. D. in Kumpold, in termino prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 3776. (NRA. 1698. 50.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb pajzs alakú és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 520.

474. [1345.] aug. 10. A velencei dózse palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Andreas Michaelis Arbe-i comes-nek: már megírta neki, hogy Velence a záraiakat (Jadratini) lázadóknak és ellenségnek tekinti, most pedig azt közli, hogy Sclauonia-ba küldi főkapitányát: Marcus Justinianus-t nagy lovas és gyalogos sereggel a

záraiak ellen Sclauonia megőrzésére és lecsendesítésére. Utasítja a comes-t, hogy menjen Doym és Bertalan Vegla-i comes-ekhez, tájékoztassa őket, hogy Velence tudja, miszerint Mo. (H) királya távozott seregével, de Miklós bánt nagy sereggel Sclauonia-ban hagyta, ezért Velence Sclauonia nyugodt állapota érdekében egy tengeri és egy szárazföldi sereget küld, a comes-ek pedig ismerjék fel, hogy ha a király visszatér és megszerzi Dalmacia-t, mekkora veszélybe kerülnek. Mivel Velence Sclauonia comes-eivel és báróival együtt akar gondoskodni Sclauonia megőrzéséről, ezért az Arbe-i comes tudja meg Doym-éktól, mit akarnak tenni annak érdekében, hogy megtarthassák, amit birtokolnak, és hogy a király majd ne tudjon tovább haladni. Mivel Velence tudni akar a Sclauonia-ban maradt magyarokról, a helyzetükről, és mindenről, amit ott tesznek, az Arbe-i comes küldjön futárokat (cursor) arra a területre, ahol Miklós bán maradt, akik tudják meg, mekkora sereggel maradt a bán, és mi történik ott. Mindazt, amit a comes megtudott Doym-éktól és e nunciusoktól, jelentse Velencének és a mondott kapitánynak. D. in nostro ducali palacio, die X. Aug., 13. ind. [1345.]

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 78–80; Ljubić II. 256. (Ducali ed atti diplomatici alapján.)

R.: Frangepán I. 68.

475. 1345. aug. 11.

Hany-i Tamás Wolkou-i comes, Domokos Machou-i bán albírója és a szolgabírók előtt Zentsaluator-i János fia: István mester tiltakozott, hogy Tamás nevű jobbágya elszökött tőle, majd aug. 6-án (in fe. S. Salvatoris) az ő két ökrét megnyilazta (az egyik el is pusztult), továbbá éjjel-nappal István mestert és jobbágyait fenyegeti leskelődve és károkat okoz. Ezért István mester ha Tamást meg tudja ölni, v. el tudja fogni, fentiek jelenléte elé viszi ítélezésre. D. f. V. p. fe. prenotatum, a. d. 1345.

E.: Dl. 91 359. (Festetics cs. lt. Szerém Valkó 20.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...contra Thomam divagantem hominem...; Zenthalsvator névalak), valamint 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét nyoma.

476. 1345. aug. 12. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy Vyllermus Drugeth néhai nádornak, a kunok bírójának 1341. nov. 6-án (a. d. 1341., f. III. p. OO. SS.) a Poson és Musun megyei nemesek universitas-a részére tartott congregacio-ján Farkas fia: János pert indított Domokos fia: Miklós ellen egy földrész kapcsán, amiről azt állította, hogy azt az ő Magyar nevű birtokából Miklós elfog-

lalta és a Januk nevű birtokához csatolta, ám Miklós azt állította, hogy Magyar birtokból semmilyen részt nem birtokol, Januk birtokról pedig oklevelei vannak, s vállalta, hogy ezeket bemutatja. A per Vyllermus nádor, majd utóbb Miklós nádor előtt hosszan húzódott, az oklevelek bemutatására kitűzött időpontok hol a király által, hol a felek akaratából el lettek halasztva. Végül 1343. jan. 8-án (oct. diei Strennarum, a. d. 1343.), mivel Miklós képviselője nem csupán Januk birtokról, hanem Magyar birtokról is olyan okleveleket mutatott be, amik nem bírtak bizonyító erővel, a nádor a bárókkal és az ország nemeseivel Miklóst a földrész becsértékében marasztalta el privilegiális ítéletlevelében. Mivel azonban a nádor a birtok értékét nem ismerte, írt a győri káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gergely fia: András, a nádor speciális szerviense és Miklós fia: Illés (Elyas) extraneus, nádori emberek febr. 28-án (VI. f. p. diem Cynerum tunc prox. venturum) e földrészt a felek v. képviselőik és a szomszédok jelenlétében a régi határjelek szerint járják be, és új határjelek emelésével a szomszédos birtokoktól elkülönítve iktassák Farkas fia: Jánosnak, Miklós ellentmondása ellenére is, s megtekintve a földrész minőségét, mennyiségét és hasznát, becsüljék fel értékét azon provincia szokása szerint (condigno suo precio consueto more ipsius provincie et valore); a földrész iktatásának más nem mondhat ellent a per illetén hosszúsága miatt, de ha valaki e földrészben valamilyen jogot remél magának, azt a jog rendje szerint majd Jánostól követelje; a káptalan pedig márc. 5-re (oct. diei Cynerum) tegyen jelentést. A káptalan válasza szerint Gergely fia: András és Miklós fia: Illés nádori emberekkel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Miklós mester Suprun-i főesperest, akik febr. 28-án a perrel visszaszerzett (reoptenta) Magyar nevű földrészre mentek a szomszédok és a felek jelenlétében, azt bejárták (hj.: 2 régi határjel Gwmba birtok felől; Tekeregweulg völgyben 3 régi határjel, amik mellett 3 újat emeltek; Januk birtok felől Farkas fia: János egy sarok-határjelről azt állította, hogy az az ő Magyar nevű birtokáé volt, de le lett rombolva, és ott egy új határjelet emeltek, aminek Domokos fia: Miklós ellentmondott, mondván, az ő birtokán emelték; továbbhaladva Januk felé, János azt mondta, Magyar birtok határjelei voltak ott egykor, de azok le lettek rombolva, és ott 7 új határjelet emeltek, aminek Domokos fia: Miklós ellentmondott, mivel azt állította, ezeket az ő birtokán emelték; Kasekyn folyó; Swr birtok határjelei mellett 3 új határjelet emeltek; Chenkezfeulde határai mellett 2 új határjelet emeltek, és ennek Herman fia: Miklós nem mondott ellent; Domokos fia: Miklós azt állította, a 7 új határjel és az új sarok-határjel az ő Kukenzorm nevű birtokán vannak, míg János szerint az ő Magyar nevű birtoka részén; Domokos fia: Miklós Magyar birtokról azt mondta, hogy az 4 hold szélességben a Duna (Danobium) Noguyz nevű kanyarjáig (brachium) terjed; a Duna kanyarja; Holtwyz tó, ahol János azt mondta, e föld eddig a szigetekkel együtt az övé, Domokos fia: Miklós viszont azt állította, az ő Kukenzorm nevű birtokán van), és Magyar birtok

határain belül a legelőkkal együtt 600 hold földet mértek, az erdőt pedig szemmel 5 holdnak, a rétet és kaszálót 2 holdnak tekintették, ám mikor Magyar földet fel akarták becsülni, a megyei nemesek nem a provincia, hanem az ország szokása szerint akartak becsülni, így a bejárt földek becslése nem történt meg. Mindezek miatt új per jött létre a nádor előtt a földrész mennyisége ügyében, ami több halasztás után a nádor oklevelei szerint [1345.] máj. 1-jére (oct. Georgii) jutott, mikor is Januk-i Domokos fia: Miklós famulus-a, Jakab fia: Mihály bemutatta ura érdekében a király oklevelét, mellyel az uralkodó Miklós perét a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie sui exercitus) parancsolta elhalasztani. Mivel azonban a nádor máj. 1-jére halasztó oklevele azt tartalmazta, hogy ha Miklós Jánossal addig nem tud meg egyezni, akkor a pert sem királyi, sem királynéi oklevéllel, sem a had miatt v. más okból nem lehet tovább halasztani, továbbá mivel a király a nádornak írásban megparancsolta, hogy annak megfelelően zárja le a pert, amire a pereskedők magukat kötelezték, ezért Mihály famulus látta, hogy mind a nádor mondott perhalasztó oklevelében levő kötelezettség miatt, mind a király speciális meghagyásából és parancsából a pert nem tudja tovább halasztani. Majd utóbb (mox) a nyitrai káptalan ügyvédvalló levelével megjelenve Mihály képviselő Farkas fia: Jánost megkérdezte, hogy az ő urával: Miklóssal a perben megegyezett-e v. sem. Mivel János ezt tagadta, Mihály bemutatta a nyitrai káptalan privilegiális egyezséglevelét (l. 128. szám), és ennek alátámasztására bemutatta még a nyitrai káptalan zárt válaszlevelét is, melyben a káptalan a nádor írásos kérdésére (vajon Januk-i Domokos fia: Miklós megegyezett-e a káptalan előtt azon perben, amit Farkas fiaival: Jánossal és Miklóssal, valamint Magyar-i Tabur fiaival: Dáviddal, Imrével és Andrással a Januk birtokon levő földrész ügyében viselt) azt felelte, hogy színük előtt egyrészt Januk-i Domokos, másrészt Farkas fiai: János és Miklós, valamint Magyar-i Tabur fiai: Dávid, Imre és András a Januk birtokon levő földrész ügyében megegyeztek a káptalan ez ügyben kiadott oklevelével. Ezen két oklevelet megtekintve Farkas fia: János ellentmondott, miszerint a privilegiális egyezséglevel nem az ő és frater-ei bevallása által, hanem aljas és hamis sugallatból lett kibocsátva, mivel ha ő Miklóssal megegyezett volna, akkor azt azon nemesek jelenlétében tette volna, akik fogottbírói döntésére bízta magát, továbbá, ha a megegyezés az ő bevallásuk alapján történt volna, és a megegyezésről szóló privilégium valós lenne, akkor Miklós a privilégium kiadása után a nádor mondott perhalasztó és kötelezvénylevelével nem kötelezte volna magát arra, hogy máj. 1-ről a pert nem lehet tovább halasztani, ezenfelül Mihály képviselő, aki további halasztásokra nem is kötelezhette volna Miklóst, a királyi jelenlét előtt kötelezte urát, hogy 3 nemes döntését elfogadja a bíró része nélküli 20 márka büntetés alatt. Szavai alátámasztására és a privilegiális egyezséglevel hamisságának igazolására bemutatta a nádornak [I.] Lajos király márc. 9-én kelt, még fel nem nyitott oklevelét (l. 153. szám). Mindezek alapján a nádor

megkérdezte többször is Mihály képviselőt (aki mind a király kötelezvénylevelét, mind a nádor oklevelét kiadatta, és törvényes képviselőként ura nevében megjelenve bemutatta a privilegiális egyezséglevelet a nyitrai káptalan azt nem megerősítő, hanem inkább gyengítő válaszlevelével együtt), hogy ha Farkas fia: János és a többiek Domokos fia: Miklóssal törvényesen megegyeztek, miért adatta ki a mondott privilegiális egyezséglevél kibocsátása után képviselőként az ura nevében a király kötelezvénylevelét és a nádor oklevelét a megegyezés ellenében, mire Mihály azt mondta, hogy ezeket az ura: Miklós akaratából és parancsából adatta ki, de azt nem tudta megindokolni, miért nem mutatta be a korábbi privilegiális egyezséglevelet a kötelezvénylevelével kiadatása idején. Mivel a privilegiális egyezséglevél hamissága nyilvánvalóan kiderült, a nádor végső döntést kellett hozzon, és meghagyta a főpapok, valamint az ország bárói és nemesei tanácsával, hogy Farkas fiai, Tabur fiai és Miklós személyesen jelenjenek meg jún. 16-án (22. die Corporis Christi) színe előtt, s ha valamelyikük nem áll elő, hanem képviselőt küld, v. még azt sem, akkor a pernek megfelelően ítéletileg elmarasztalja. Akkor a felek megjelentek a nádor előtt, s mikor ő döntést akart hozni, Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes és az ország nemesei kérésére megegyezésre engedte a feleket, akik visszatérve elmondták, hogy úgy egyeztek meg örökre, miszerint az eddig közöttük létrejött károk, jogtalanságok, vérontások, sebesítések, javak károsításai, birtokok lerombolásai és felgyújtásai, s más gonosztettek ügyében egymást és örököseiket kölcsönösen nyugtatták, a bírságok, a 600 hold föld becslése és a hamis egyezséglevél bemutatása ügyében Farkas fiai és Tabur fiai felmentették Miklóst, ezenfelül a nádori és a győri káptalani emberek által bejárt és felújított, mondott határjelek között fekvő 600 hold föld harmadát – ti. ami Chakan birtok határaitól és a Pozsony városba tartó nagy úttól a Duna Nogwyz nevű kanyarjáig húzódik Januk birtok felől – fűkötéllal (ligatura) kimérve Miklósnak és örököseinek átengedték minden haszonvétellel, e föld kétharmadát pedig, ami magában foglalja Kukenzorm és Tekeregzezh földet, szintén fűkötéllal (funne) kimérve Magyar birtok felől Miklós átengedte Farkas fiainak, Tabur fiainak és örököseiknek mint saját jogukat. Miklós és Péter fia: László (Miklós sororius-a) kötelezték magukat, hogy mostantól mindezek miatt Farkas fiainak és Tabur fiainak javaikban v. személyeikben nem okoznak semmilyen kárt és jogtalanságot, s ha ezt mégis megtennék, hatalombajban való elbukásban bűnhődjenek ellenükben. Mivel e birtokrészek bejárásához, új határjelekkel való elkülönítéséhez és iktatásához mindkét fél részére szükséges volt kiküldeni nádori és káptalani embert, a nádor írt az esztergomi káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Kis (Parvus) Beke speciális nádori ember júl. 29-én (VI. f., oct. Marie Magdalene) e 600 hold földet a szomszédok összehívásával a mondott határok szerint járja be, és nevezett harmadát Januk birtok felől Miklósnak, kétharmadát pedig Kukenzorm és Tekeregzezh földrészekkel együtt fűkötéllal kimérve Farkas

fiainak és Tabur fiainak iktassa, minden haszonvétellel, nem érintve mások jogait, a felek részeit új határjelek emelésével egymástól elkülönítve, majd a felek a káptalan jelentését aug. 5-re (oct. earundem oct. Marie Magdalene) vigyék vissza. Akkor ők bemutatták a nádornak az esztergomi káptalan válaszlevelét, mely szerint a nádor oklevelének megfelelően júl. 29-én Beke nádori emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Jakab mestert, akik a mondott földre mentek, a szomszédok jelenlétében azt bejárták, fűkötéllal megmérték, 200 holdat Januk birtok felől Domokos fia: Miklósnak és örököseinek iktattak, 400 holdat pedig Magyar birtok felől a Kuzenzorm nevű földrészszel, egy szigettel és haszonvételekkel, a Tekeregzezh nevű földrészszel Farkas fiainak, Tabur fiainak és örököseiknek iktattak; a felek közötti, közös egyetértésben emelt kettős határjelek helyei: Chakan birtok felől, az egyik Januk felől Miklóst, a másik Magyar felől Farkas fiait és Tabur fiait különíti el; Aranyassegh nevű helynél; Januk-ról Magyar-ra tartó út mellett szántóföldek között; Zelus nevű helynél ~ földnél; Chekewlgh völgy mellett; Tatsere földön; Kuzenzorm földön ~ faluban a Nogwyz folyó mellett egy Nyrfá alatt; e falun kívül (ezen határjelek közül a Januk birtok felőliek Januk birtokot, a Magyar birtok felől emeltek pedig Magyar birtokot különítik el). A nádor kérdéseire a felek megígérték, hogy ezen birtokosztályt és határjel-emelést érvényesnek fogadják el, és sértetlenül megőrzik. A nádor tehát mindezt megerősíti nádori hatáskörénél fogva, és ennek megfelelően a feleknek s örököseinek ítéli a maguk birtokrészét, más jogának sérelme nélkül, és kérésükre minderről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki számukra. D. in Vyssegrad, 8. die quind. Marie Magdalene, a. d. 1345.

Á.: Szécsi Miklós országbíró, 1357. dec. 3. > Bebek István országbíró, 1367. máj. 26.

Dl. 3777. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson. 10. 5.)

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1358. máj. 27. Dl. 4714. (Uo. Poson. 12. 4.)

Eltérő névalakjai: Janok, Thabor ~ Tabor, Danubium, Noguyz, Kukyinzarm ~ Kukynzarm, Aranazsegh, Zeles, Chekewlgh, Thatsere.

2. Tá. 1. > Pozsonyi kápt., 1401. ápr. 29. Dl. 3778. (Uo. Poson. 10. 7.)

Eltérő névalakjai: Janok, Thabor ~ Tabor, Magar, Noguyz, Kukinzarm, Kis (Parvus) Bede [!], Aranaszezh, Zeles, Chekewlgh, Thathsere.

K.: AO. IV. 521–533. (Á. alapján.)

R.: Wertner, Nemzetségek II. 180. (K. alapján.)

477. 1345. aug. 12.

A Zubur-i Szt. Ipolit vértanú-monostor konventje jelenti [I. Lajos] királynak (H), hogy Syf[frid], a Goron folyó melletti Szt. Benedek-monostor apátja és a konvent érdekében kibocsátott általános tilalmaztatólevelének megfelelően Hymd-i Salamon királyi emberrel kiküldték tanúságul káplánjukat: Benedek

papot, akik az új aranybányákban levő (in novis aurifodinis congregati) és Seunyché falvi népeket a monostor birtokán belül (ennek határai: hegy, ahol a Fenewseunyché víz ered; ezen patak folyása a Goron folyóig; e folyó a monostorig) található erdők, vizek, rétek és kőtörő (fractura lapidum) használatától tilalmazták az ország szokása szerint. D. f. VI. an. Ass. B. virg., a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia. (Df. 237 037.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 564–565.

478. [1345.] aug. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] András királynak (Si): az ő és felesége, Johanna királynő (Si) felkenésének és koronázásának ügyében a pápa színük elé küldi káplánját, Jaurens-i Jánost, akit András fogadjon kegyesen, hallgassa meg és szavainak adjon hitelt. D. Avinione, XIX. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1900. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 77. ep. 287. alapján, aug. 15-i dátummal.)

479. 1345. aug. 15. Visegrád

[Pál comes országbírónak] a [tihanyi] egyház Tosuk nevű [birtokán] részt birtokoló András fia: Pál azt állította, hogy ő a [panaszos asszony] apjának, Roma fia: Jánosnak a generacio-ja, holott a nő szerint Pál nem rokona Jánosnak, akinek Gedelaka nevű birtokából Pál egy részt jogtalanul elfoglalva tart most is. Mivel ezen asszony [a tihanyi egyház] révén akar tájékozódni arról, hogy Pál a [tihanyi] egyház nemes jobbágya-e, v. egyéb állapotú ember, s hogy milyen címen bír részt Tosuk-on, ezért [az országbíró] kéri a tihanyi egyházat, hogy tájékozódjanak minderről, majd a királynak tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, in. fe. Ass. [virg.] glor., a. d. 1345.

Á.: az 593. számú oklevélben.

480. 1345. aug. 16.

Kadold királyi urburarius, Bakabanya-i polgár, Dycusch bíró, az esküdtek és az ottani polgárok universitas-a kinyilvánítja, hogy ők: a király területén újonnan talált Schewnycze nevű bánya (montana) társművelői (concultor) úgy egyeztek meg a bánya érdekében Syfrid apáttal és a Gron folyó melletti Szt. Benedek-monostor konventjével annak Bykschewnycze nevű folyója ügyében, hogy az apát és a konvent ezen, a monostor földbére (terrarium) alá eső

folyót, malomhelyeket és a folyón a polgárok által építendő malmokat meghatározott census-ért mostantól bérbe adták (*locantes*) a polgároknak, kivéve 4 malomhelyet a víz alsó részén, amiket a konvent megtartott a monostornak. A polgárok közül mindenki, aki e folyón malmot bír, census-ként minden kerék után évente 1 ferto finom ezüstöt fizet a konventnek az Úr mennybemenetele ünnepének 8. napján (*oct. Asc. d.*) a monostorban, a malomhely utáni ajándékként (*munus*) pedig 3 *pondus*-t. Ha valamelyikük a census kifizetésének időpontját elmulasztja, kétszeres büntetés sújtsa 15 nap múlva (*p. quind. subsequentes*). A polgárok e malmokat a konvent oklevelével birtokolják, s ha valamelyiküknek ilyen konventi oklevele nincs, a malma birtokjogából ki lesz zárva jelen oklevél kiadásától [1346.] márc. 25-ig (*usque fe. Annunc. virg. nunc venturum*), a malom pedig visszakerül a konventhez birtoklásra. Erről a polgárok függőpecsétjükkel megerősített oklevelet adnak ki a konventnek. D. in *crastino Ass. virg. glor.*, a. d. 1345.

E.: 1. EPL. Esztergomi kápt. mlt. *Radicalia* 40. 2. 27. (Df. 237 039.) Hátlapján más középkori kéztől: *super molendinis in civitate Schewnycze alias Kwnigisperg vel Mons Regis dicta in fluvio Bykschewnycze et Fenywschewnicze constructis in quo fluvio cives de Bakabanya habebant molendina*; újkori kéztől is tárgymegjelölés. Függőpecsét és vörös-zöld fonata.
2. Uo. 40. 2. 28. (Df. 237 040.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsétre utaló bevágás. Eltérő névalakjai: *Schewniche*, *Siffrid*, *Bykschewnicze*.

K.: F. IX/1. 345–347; Str. III. 565–566.

481. 1345. aug. 20. A velencei dózse palotája

1345., ind. 13., die XX. Aug., in Venetiis, in ducali palacio. Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja a velencei tanáccsal a város, valamint annak valamennyi híve és alattvalója érdekében Velence Sclauonia-i biztosainak, követeinek és képviselőinek a már távollevő Petrus Gradonicus-t, Marcus Celsi-t és Johannes Sanuto-t nevezi ki, akik tárgyaljanak, hozzanak létre és erősítsenek meg bármilyen szövetséget és egyezséget Sclauonia comes-eivel és báróival a szükséges tartalommal, feltételekkel, kötelezettségekkel. Mindebben a biztosok teljes és általános mandátumot kapnak, s amit tanácskoznak és cselekszenek, Velence kötelezően érvényesnek fogadja el. Erről a dózse függő ólombullájával megerősített oklevelet bocsátat ki közjegyzővel, tanúk jelenlétében.

K.: Ljubić II. 257. (A „*Sindicatus*” c. velencei államkönyv alapján. I. 44.)

482. 1345. aug. 21. Zágráb

[Miklós, egész] Sclauonia és Ho. (C) bánja kinyilvánítja, hogy színe előtt ..... Antal Mourocha-i és Glaunicha-i nemes várjobbágy [azt állította, hogy] Scerche nembeli Wlkoy fia: Desen korábban megölte az ő carnalis frater-ét: a vétlen Dénest, és emiatt nemes poroszlók, ti. Ozias fia: György comes, Tatar fia: György, Raden fia: Gergely és Vduornuck (dict.) Raden fia: Radizlaus jelenlétében úgy egyeztek meg, hogy Desen 8 márkát fizet [1342.] szept. 29-én (in fe. Mickahelis), 9 márkát [1343.] febr. 2-án (in fe. Purif. virg. glor.) és 9 márkát [1343.] júl. 25-én (in fe. Jacobi cuius nunc tertia revolutio in fe. Mickahelis advenit annualis), de az utóbbi két kifizetést nem teljesítette. Amikor a bán e poroszlókat előállította Antallal, ők a bánnak és az ország vele levő nemeseinek elmondták, hogy mindez igaz. Mivel tehát Descen a 2. és 3. kifizetést nem teljesítette, az elsőt is elveszti, Antal pedig a perét (accio), amikor alkalma lesz, a jog szerint folytathatja. D. Zagrabie, 2. die regis Stephani, a. d. 1345.

E.: AHA. Diplomata latina. 4. 25. (Df. 230 396.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

K.: Smič. XI. 224–225.

R.: Halász É., Szlavón 120. szám.

483. [1345.] aug. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): a levelét átadó küldötte mondanóját meghallgatta és utasította, hogy a Johanna és férje: András király (Si) ügyeit illető pápai választ titokban adja majd elő a királynőnek, aki a pápa tanácsait és buzdításait fogadja meg. D. Avinione, XII. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1910. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 82. ep. 300. alapján.)

484. 1345. aug. 22.

A csanádi káptalan előtt Miklós fia: Lukács, Simon fia Illés (Elyas) fia: Márton és József fia: Benedek elmondták, hogy a Chengrad megyei Peturmunistura, Palmunistura és Moruchy nevű birtokaik és azok tartozékai negyedét Kelemen fia: Jánosnak 20 Moris-i márkáért elzálogosították, úgy, hogy ha a jelen oklevél kiadásától számított 1 évig nem tudják ezeket kiváltani tőle a káptalan előtt, utána csak kétszeres összegért tehetik ezt meg, s ha akkor sem tudják, a 3. évfordulón (completis tribus annis integris) e birtoknegyedeket át kell örökítség Jánosnak. Ha János addig (ad predictos annos) meghalna, akkor apjától: Kele-

men comes-től és frater-eitől: Andrástól, Pétertől és Páltól kell kiváltaniuk e birtokrészeket, ill. nekik kell átöröközteniük. D. oct. Ass. virg. glor., a. d. 1345.

E.: Dl. 91 360. (Festetics cs. lt. Csongrád 7.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

485. 1345. aug. 22.

A csanádi káptalan előtt Miklós fia: Lukács, Simon fia Illés (Elyas) fia: Márton és József fia: Benedek elmondták, hogy a Chengrad megyei Peturmunustura, Paulmunustura és Moruchy nevű birtokaikat és az ezekhez tartozó más birtokokat Posa mester Karasso-i comes-nek és fiainak: Lászlónak, Jánosnak, Balázsnak, Istvánnak és Miklósnak jelen oklevél kiadásától annak 10. évfordulójáig átengedték benépesítésre. Posa mester és fiai ezekben Lukácsékat védjék és őrizték meg, a bírságok (birsagii), haszonvételek, collecta-k és bevételek részét pedig tartoznak károsítás nélkül kiadni (amministrare) nekik. A mondott ideig (usque ad prefixos annos) Lukácsék e birtokokat Posa mestertől és fiaitól nem vehetik vissza, de annak eljöttével Posa és fiai e birtokokat, ahogy akkor be lesznek népesítve (prout tunc erunt populose), Lukácséknak tartoznak visszaadni. D. f. II. p. regis Stephani, a. d. 1345.

E.: Dl. 91 361. (Festetics cs. lt. Csongrád 8.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

486. 1345. aug. 23.

A fehérvári káptalan előtt megjelent egyrésről Péter fia: Egyed Bukoucha-i nemes a feleségével: Annával (Péter néhai vajda leányával), másrésről Pál királynéi tárnokmester és János, a pécsi Keresztelő Szent János-egyház prépostja (utóbbi a frater uterinus-ai, Pál tárnokmester fiai: István mester zalai comes és Pál mester nevében is), és Egyed elmondta, hogy ő a Pállal és fiaival való vérrokonsága miatt, és mivel nincs örököse, a feleségével való egyetértésben Pált és fiait örököseivé fogadva a Kyris megyei Bokoucha, valamint Zenthmiklous, Mochnik, Kethkonchon, Dobrafolua és Borschanch nevű (örökjogú és egyéb) birtokait (s az ezekhez tartozó birtokokat) minden haszonvétellel Pálnak, fiainak és örököseiknek adta [I.] Károly néhai király (H) és felesége: Erzsébet királyné (H) engedélyéből (miként ezt azok okleveleiben a káptalan látta), s most adja a káptalan előtt, oly módon, hogy míg ő és felesége él, e birtokokat, miként korábban is, teljes joggal ők birtokolják minden haszonvétellel mint ezek valós urai, s ha valamelyikük meghal, a másikuk is élete végéig birtokolja ezeket, akkor is, ha Pálék ellentmondanak. Ha Pálék Egyedet és feleségét bármiben zaklatnák életükben és jogaikban megsértenék, akkor ezen adományt, továbbá a Gara-n levő örökjogú birtokrészüket minden

haszonvétellel veszítsék el, ahogy erre Pál és János prépost a maguk, valamint István és Pál nevében kötelezték magukat. Erről a káptalan a felek kérésére függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. a. dominice incarn. 1345., X. Kal. Sept., amikor Tatamer mester prépost, a királyi aula alkancellárja, János mester éneklő-, János mester örkanonok, Péter dékán. Arenga.

Fk.: Dl. 33 594. (NRA. 1508. 47.) Hátlapján későbbi kéztől: super Bokowcza.

Függőpecsét fonata. Alul chirographált (ABC).

K.: Smič. XI. 225–227.

487. 1345. aug. 23. Visegrád

Miklós, kalocsai választott érsek (archyelectus), egykor [I.] Lajos király (H) nevelője (informator), most kápolnaispán és királyi titkos kancellár tudatja, hogy Nogsemyan-i István fia: István mester, a királyi aula lovagja kérésére kiküldte tanúságul emberét: Domokos litteratus-t Pál comes országbíró emberével, Barbach-i Sándor fia: Bálinttal, akik aug. 23-án (f. III. an. Bartholomei) Bir ~ Biri-i Tamást Wysegrad-on a szállásán megtalálva tilalmazták a birtokrészei eladásától és elzálogosításától, mondván neki, hogy István mester mint Tamás rokona kész azokat megvásárolni, ha Tamás valamely idegennek (extraneus) el akarná azokat idegeníteni. D. in Wysegrad, f. III. prenotata, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 357. (Kállay cs. lt. 1300. 742.) Papír. Hátlapján kerek pecsét töredékei.

R.: Kállay 814. szám.

488. 1345. aug. 24. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia bánja megparancsolja a Garig-i tizedszedésben (decimacio) levő minden várnagyának, villicus-ának, bírójának és officialis-ának, hogy bánsága nemes jobbágysai és népei Garig-i tizedeit, amik jelen évben az ő compater-ének: Jakab zágrábi püspöknek járnak, a püspök tizedszedőinek, jelen oklevél bemutatóinak engedjék kiróni (dicare), a kirótt tizedek teljes kifizetését kényszerítsék ki a bán hatáskörével (auctoritas), az ellenkezőket (rebelles) pedig a bánság szokásos iudicium-aival kényszerítsék a fizetésre. D. Zagrabie, in fe. Bartholomei, a. d. 1345.

Má.: Zágrábi érseki lt. Liber privilegiorum 21. (Df. 283 555.) XIV. századi protocollum.

K.: Smič. XI. 227.

R.: Halász É., Szlavón. 121. szám.

489. [1345.] aug. 24. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Pál comes, Mo. (U) királya követe, hogy mivel a veszprémi egyházmegyei óbudai (Vetus Buda) prepositura, valamint a váradi és zágrábi egyházak kanonokságai és prebendái, amiket Demeter klerikus bír, Demeter [váradi püspökké való] felszentelése miatt a közeljövőben megüresednek, ezeket az ő nepos-ának, Lőrinc [fia:] István győri egyházmegyei klerikusnak rezerválja, annak ellenére is, hogy István a bácsi egyházban kanonokságot, prebendát és olvasókanonokságot bír. A pápa a kérést a prepositura, valamint a váradi kanonokság és prebenda tekintetében jóváhagyja. D. Avinione, IX. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 94–95.

R.: Vespr. II. 109–110; Rábik, Reg. Suppl. 89. (mind ASV. Reg. Aven. Vol. 9. fol. 157r. alapján); Doc. Trans. IV. 249.

490. [1345.] aug. 25. Visegrád

[I.] Lajos király (V) Jadra város bíróinak, tanácsának és közösségének: szorult helyzetüket jelentette neki Miklós, egész Sclauonia bánja; tudatja velük, hogy egész hatalmával megindult a megsegítésükre gyors menetben, ezért tartsák magukat bátran. D. sub Alto castro, die 25. Aug., a. d. 1345.

K.: Katona, Hist. crit. IX. 383; F. IX/1. 279; Smič. XI. 227–228.

Ford.: Makkay–Mezey 256.

491. 1345. aug. 26. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy mivel a Gerech hegyi királyi polgárok és hospesek sok kárt szenvedtek el a Croacia-i királyi had által, emiatt nekik 4 év szabadságot (libertas) adományozott. Mivel pedig most Demeter esküdt, az ottani polgárok küldötte neki és a királynénak elpanaszolta, hogy a király gyors érkezése és távozása során a király hívei sok kárt okoztak a polgároknak, ezért Lajos további 1 év szabadságot ad nekik, vagyis a Gerech hegyi polgárok és hospesek minden, a királynak járó collecta és debitum alól felmentést kapnak folyamatosan 5 évig. D. in Wysegrad, 3. die Bartholomei, a. d. 1345.

E.: AHA. Diplomata latina 4. 26. (Df. 230 397.) Hátlapján kerek pecsét töredékei. Előlap alján: relacio Laurencii Tot.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 179; Smič. XI. 228.

492. 1345. aug. 26.

A nyitrai káptalan 1345. aug. 26-án (f. V. p. Bartholomei, a. verbi incarnati 1345.) kelt nyílt oklevele szerint színük előtt megjelent egyrésről Topolchan-i Teech fia: István, másrésről Topolchan-i Gyula fia: Gergely mester, és előbbi megvallotta, hogy az ezen Kistopolchan-on és Bayka-n (Bors megye) levő birtokrészeit Gergelynek 12 nehéz súlyú márkáért (minden márkát 10 pensa-val számolva) 3 évre (ad revolucionem 3 annorum) elzálogosította, úgy, hogy ha István e 12 márkát Gergelynek a mondott időpontban nem fizeti vissza, utána kétszeresen kell megadnia.

K.: Botka, Bars 53. (Kont Miklós nádor 1364. okt. 17-i oklevelében, Tá.-ban.)

493. 1345. aug. 27. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy amikor aug. 27-én (oct. Stephani regis) bírói székében bíraskodott, Chuna (dict.) Pál bemutatta neki a pozsonyi káptalan jelen évben kelt oklevelét (l. 467. szám), mely szerint Pál comes döntéshozó oklevelének megfelelően Pál aug. 1-jén (f. II., oct. Jacobi) Kyrth-i Miklós fia: András ellenében negyedmagával (nemesekkel) letette az esküt a káptalan előtt arról, hogy András a 2 lovát zablákkal és nyergekkel [1344.] nov. 16-án (f. III. p. Martini) a Challoukuz-ben nem engedte át neki lovaglásra. Pál kérésére az országbíró az eskü letételéről a káptalan ezen jelentése alapján oklevelet bocsát ki számára. D. in Wyssograd, oct. Stephani regis, a. d. 1345.

E.: Dl. 37 475. (Olgyay cs. lt.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

494. [1345.] aug. 27. Avignon

[VI. Kelemen] pápával tudatta Zeche-i Péter comes fia: Domokos, hogy korábban az erdélyi (Albensis) egyház prepositura-ját a prépost halála miatti megüresedéskor a püspök (ordinarius), akihez a prepositura adományozási jogköre tartozik, azt rendes hatáskörből Domokosnak adta, aki akkor még nem volt törvényes korú, hogy azt birtokolja, mert csak 14 v. akörüli éves volt, ám ezen adomány okán e prepositura-t Domokos azóta is békésen birtokolta, a bevételeket megkapva abból mostanáig. Mivel Domokos elérte a törvényes kort, kérte a pápát, hogy az adományt, defektusa ellenére, apostoli hatáskörrel tekintse olyan érvényűnek, mintha Domokos betöltötte volna akkor a törvényes kort, az időközben beszédett bevételeket engedje át neki, a mondott ordinarius adománylevelét foglalja oklevelébe a szükséges záradékokkal, s minden defektust és alkalmatlanságot (inhabilitas) kegyesen töröljön

el. A pápa biztosítja újra Domokosnak a prepositura-t, őt a tisztség viselésére felhatalmazza (habilitacio), a bevételeket átengedi neki, de Domokos fizessen 400 forintot segítségül a törökök ellen. D. Avinione, VI. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 95–96. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 163. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 249–250.

495. [1345.] aug. 27. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Zeche-i Péter comes fia: Domokos egri egyházmegyei diakónusnak: minapi kérése szerint korábban az erdélyi egyház lélegkondozással [nem] járó prepositura-ját, ami Miklós prépost halálával megüresedett, az erdélyi püspök, akinek adományozási jogköréhez az tartozik, Domokosnak adta, aki akkor még nem volt törvényes korú, csak 14 éves v. körüli, és Domokos e prepositura-t ennek alapján azóta békésen birtokolta, a jövedelmeit megkapta, de mivel már elérte a törvényes kort, a pápa őt biztosítsa helyzetéről. Kelemen ezért Domokost apostoli hatáskörrel a tisztség viselésére felhatalmazza, őt alkalmasnak nyilvánítja, a mondott bevételeket, amiket Domokos beszedett, neki hagyja. A prepositura-ról azonban Domokos előbb mondjon le és 400 aranyforintot fizessen a keresztények megsegítésére a törökök ellen. D. Avinione, VI. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 683–684. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 4. fol. 170. alapján.)

R.: Erdélyi okm. III. 273. szám.

496. [1345.] aug. 27. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a Clusmonustura-i monostor (erdélyi – Albensis – egyházmegye) apátjának, valamint a Bichor-i és Kuesher-i főesperesnek (váradi egyház). Zeche-i Péter comes fia: Domokos egri egyházmegyei diakónus minapi kérése szerint korábban az erdélyi egyház lélegkondozással nem járó prepositura-ját, ami Miklós prépost halálával megüresedett, az erdélyi püspök, akinek adományozási jogköréhez az tartozik, Domokosnak adta, aki akkor még nem volt törvényes korú, csak 14 éves v. körüli, és Domokos e prepositura-t ennek alapján azóta békésen birtokolta, a jövedelmeit megkapta, de mivel már elérte a törvényes kort, a pápa őt biztosítsa helyzetéről. Kelemen ezért Domokost apostoli hatáskörrel a tisztség viselésére felhatalmazta, alkalmasnak nyilvánította, a mondott bevételeket, amiket Domokos beszedett, neki hagyta, de úgy, hogy a prepositura-ról előbb mondjon le és 400 aranyfo-

rintot fizessen a keresztények megsegítésére a törökök ellen. A pápa utasítja a címzetteket, hogy ezen, így megüresedett prepositura-t, ha jelen oklevél kiadásakor annak joga nincs megkérdőjelezve, Domokos pedig lemondott róla, Domokosnak minden joggal és tartozékkal adják át újra, bevezetve őt e prepositura, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, a jövedelmeiből részeltessék, akkor is, ha mindez ellenkezik az erdélyi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az erdélyi püspököknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Domokos nem tud jelen lenni az erdélyi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Domokos pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. A pápa érvénytelennek nyilvánítja, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. D. Avinione, VI. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 82. fol. 254r–255r. (Df. 292 726.)

497. [1345.] aug. 27. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Demeter váradi választott püspök (electus) kérésére megengedi, hogy őt az apostoli szék communio-ját bíró bármely főpap és az azt segítő 2 v. 3 püspök felszentelhesse. D. Avinione, VI. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 684. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 1. fol. 268. alapján.)
Román ford.: Doc. Trans. IV. 250.

498. 1345. aug. 28.

[I.] Lajos király 1345. aug. 28-án (domin. p. Bartholomei, a. d. 1345.) kelt nyílt oklevele szerint színe előtt megjelent egyrészlől Patha fia Demeter fia: Demeter, másrészlől utóbbi uterinus frater-e: Olivér, és előbbi megvallotta, hogy a Heuesuywar megyei Rede birtokon levő telkének (fundus curie seu sessio) keleti felét 10 hold földdel és más tartozékokkal Olivérnek adta örökre, semmiféle jogot és tulajdont ott magának és utódainak meg nem tartva.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1346. jan. 17. Dl. 3810. (NRA. 5. 3.)

499. 1345. aug. 28. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Balázs testvér, a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház prépostja, hogy Ezen-i Tamás [fia László] fiai: Tamás, Mihály és László [1344.] okt. 31-én (domin. an. OO. SS. cuius nunc secunda adveniet revolutio annualis) egyháza Zaloka nevű birtokára mentek, ottani jobbágysai: Pál és Mihály összes

disznóit hatalmaskodva Ezen nevű birtokukra terelték, a jobbakat maguknak megtartották, a többit visszaadták. Ezután nov. 20-án (sab. an. Katherine) Tamás fiai Ezen faluból Zaloka birtokra küldtek 2 tolvajt, akik közül az egyiket: Istvánt a Zaloka faluból elvett 2 ökörrrel a Zaloka-i jobbágyok elfogták; ezt meghallva Mihály összegyűjtötte a maga és frater-ei Ezen-i famulus-ait és jobbágyait, Zaloka faluba ment és a tolvajt az ottani jobbágyoktól hatalmaskodva kiszabadította. Továbbá Ezen-i Tamás fia László fiai Zalouka birtok szántóföldjeit, kaszálóit, erdőit és halászhelyeit elfoglalták, hasznaikat a prépost tilalmazása ellenére elveszik. Emellett titokban Zaloka határain belül a fákra 14, kereszt alakú határjelet róttak (super arbores metas 14 ad modum crucis fecissent), a prépost és egyháza joga sérelmére, s mindezt úgy, hogy per van köztük függőben. Ezért a király utasítja a Bereg megyei comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik a Bereg megyei emberektől tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, domin. p. Bartholomei, a. d. 1345.

Á.: az 591. számú oklevélben.

R.: Neumann T., Bereg m. 29. szám.

500. [1345. aug. 28.]

[VI. Kelemen] pápától kérték a néhai András váradi püspök részéről, hogy Zecheres-i László [fia:] Lászlónak (erdélyi egyházmegye) a váradi egyházban tisztséget (dignitas v. personatus) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Lászlónak a váradi egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 96. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 162. alapján, e dátummal.)

R.: Erdélyi okm. III. 274. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 250.

501. [1345.] aug. 28. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérték [a néhai András váradi] püspök részéről, hogy Zecheres-i László [fia:] Lukácsnak az erdélyi egyházban kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, V. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 97. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 162. alapján.)

R.: Erdélyi okm. III. 275. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 251.

502. [1345.] aug. 28. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Zecheris-i László [fia:] Lukácsnak az erdélyi (Albensis Transilvanensis) egyház kanonokságát biztosítja. D. Avinione, V. Kal. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Theiner I. 701. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 4. fol. 229. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 251.

503. 1345. aug. 29.

1345., ind. 13., die XXIX. Aug. A velencei tanács határozatai: válaszoljanak szárazföldi kapitányuknak, Marcus Justinianus-nak az aug. 23-án Nona-ból küldött levelére, miszerint lovagoljon seregével az ellenséges záraiak földjére, gyűjtogatva, rabolva, a megbízatásának megfelelően, hiszen Velence lovas és gyalogos seregei azért vannak ott, hogy a záraiakat károsítsák; mint írta, a záraiak nem jól felszereltek, viszont mivel Velence az eddig oda küldött számos lovas banderia és 500 barbutum mellé folyamatosan további nagyszámú gyalogost és lovast fogad zsoldba Zára (Jadra) városa ellen, ezért a tanács buzdítja a kapitányt, hogy vigye a teljes lovas és gyalogos seregét a város ostromára, amikor alkalmasnak látja; Velence folyamatosan küld neki faanyagot és más szükséges dolgokat is a serege megerősítésére; a kapitány felajánlására, miszerint személyesen Zárába lovagol, ha a záraiak át akarják adni a várost, a tanács azt feleli, hogy ne tárgyaljon a várossal, hanem a záraiakat és javaikat támadja és károsítsa seregével a megbízatása szerint, mivel Velencének vannak biztosai Sclauonia-ban a tárgyalásokra; ha a záraiak megkeresik őt tárgyalás céljából, őket ne hallgassa meg, hanem küldje őket v. Velencébe, v. a biztosokhoz, és a megkeresés miatt ne álljon el a záraiak támadásától. Gergely comes a minap írt a biztosoknak, hogy küldjenek neki 200 Pago-i embert, de mivel Velence nem hiszi, hogy ezt jó ok miatt akarja, ezért írássék meg mind szárazföldi, mind tengeri kapitányuknak és a biztosoknak, hogy a Pago-i, Nona-i és más Sclauonia-i városokbeli polgárokból ne adjanak sem Gergely comes-nek, sem másnak Sclauonia-ban. Tengeri kapitányuk, Petrus de Canali levelére azt feleli a tanács, miszerint tetszik nekik, hogy folyamatosan Zára kikötője előtt áll, és nem enged be Zárába semmilyen hajót; továbbra is legyen gondja a záraiaik és hajóik kárára, ahogy más levelükben utasították, s mivel a tanács úgy véli, hogy ha csatlakoznak hozzá azon velencei gályák, amiket a minap küldtek neki, anynyi gályája (galea) és hajója (navigium) lesz, hogy biztonságosan tud állni Zára kikötője előtt; a tengeri kapitány fogassa el a záraiak állatait, amik a szigeteken vannak, és azokat hajókkal (cum barchosiis, maranis et aliis navigiis) küldje Velencébe, miként ezt neki más levelében a tanács már jelezte. Írássék meg a biztosoknak, hogy megértették levelüket Gergely comes változékonyságáról, és

üzenetük kétséget ébreszt a tanácsban azon dolgok tekintetében, amiket Gergely nekik ígért. Nemrég a tanács írt a biztosoknak, hogy erősítsék meg a szövetséget Gergellyel, a várát, a fiait és más túszoikat biztosítékként tartva, s addig ne engedjék el őket, amíg Gergely teljesíti a szövetséget, és ha ez létrejön, a tanács akkor is biztos akar lenni, hogy Gergely megtartja, amit Velencének ígért, ezért utasítják a biztosokat: ügyeljenek arra, hogy Gergelytől ezeket a biztosítékokat megkapják a szövetségkötés során. Írassék meg a biztosoknak az is, hogy menjenek Sibinicum-ba, Tragurium-ba és Spalatum-ba, és az ottani tanácsoknak jelezzék: elvárják hűségüket, s mivel a Velencével való megegyezéseikben szerepel, hogy annak ellensége az övéké is, Velence pedig a záraiakat lázadónak és ellenségnek tekinti, e városok is így tegyenek, és támadják a záraiakat mind szárazföldön, mind tengeren, hogy Velence kegyét hűségükkel kiérdemeljék; ennek végrehajtásához, ha szükséges, Velence kész hajókkal és fegyverekkel segíteni őket; e városok tartsanak felfegyverezve 1 hajót (lignum), ami legyen a velencei hajóhaddal és engedelmeskedjen a tengeri kapitánynak. A Pago-iak kértek egy hajót a záraiak megtámadásához, ezt Velencétől megkapják, s ez a hajó is a tengeri kapitánynak engedelmeskedjen.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 80–84; Ljubić II. 257– 261. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 1–2.)

504. 1345. aug. 30.

1345., die penultimo Aug. A velencei tanács határozatai: válaszoljanak biztosaiknak, hogy megkapták a levelüket a Gergely comes-szel történt tárgyalásról, miszerint Gergely szövetséget akar kötni Velencével, túszoikat ad Arbanban, de 100-100 lovast és gyalogost kér. A biztosok kössék meg a szövetséget Gergellyel, de ne adják meg neki a kért velencei seregeket, csak ha már Arbanban lesznek a fiai, akik a szövetség megerősítése érdekében maradjanak ott, míg tart a háború Zárával, majd annak befejeztével, ha Gergely el akarja vinni a fiait Arbe-ből, ott, avagy Velencében tegyen le 20 ezer fontot a szövetség megőrzése érdekében. Gergely tartsa meg, amit a megegyezésben ígért, a záraiakat mint ellenségét támadja és károsítsa. Mivel a biztosok megírták azt is, hogy Gergely comes megígérte a frater-e: Budisclav comes nevében is, miszerint Budisclav is azt teszi, ami a szövetségben szerepel, a biztosok gondoskodjanak arról, hogy Budisclav és mások is vegyenek részt a szövetség megkötésében, és tőlük is szerezzenek biztosítékokat annak megőrzésére. Pál Ostroviza-i comes és Maladinus Clisia-i comes kérését a tanács megvizsgálta, azt ésszerűnek tartja, és utasítja a biztosokat, hogy a megegyezésüket e comes-ekkel erősítsék meg, gondoskodva arról, hogy e comes-ek a záraiakat ellenségeiknek tekintsék, őket támadják és károsítsák. Marcus Justinianus kapitány a levelében Velencétől faanyagot kért házak építésére a mezőn és

anyagokat kemencéknek, ezért a tanács gyorsan küld majd egy bastita és egy őrház építésére elég fát, meszet és köveket 4 kemence építésére, de másra nem, továbbá mestereket a torony építéséhez. Ha a velencei zsoldosok a mezőn házak híján vannak, gondoskodjanak a szükségesekről maguknak, miként ez mindig szokás a hadban. Írassék meg az Arbe-i comes-nek, hogy a tanács több napja megkapta levelét, ami a Bertalan Vegla-i comes-szel történt tanácskozásról szólt, ezután utasították is őt, hogy tovább tárgyaljon Bertalannal és fiával [! ɜ: frater-ével]: Duym comes-szel; most viszont a tanács csodálkozik, hogy azóta semmi választ nem érkezett az Arbe-i comes-től, de úgy vélik, ez az idő hiánya v. más fontos ügy miatt van így, és utasítják, hogy ha bármit is elért Duym-ékkal, tudassa a tanáccsal; ha még nincs eredmény, találkozzon velük ismét, tudja meg, akarnak-e szövetségre lépni Velencével, mi erről a végső szándékuk, s erről is értesítse a tanácsot. Írassék meg a biztosoknak, hogy ha Gergely comes, Maladinus comes és Pál comes között ellentét van, azt igyekezzenek megszüntetni, ha pedig nem tudják, gondoskodjanak róla, hogy a felek követeket küldjenek Velencébe az ügyben, és a tanács igyekszik az ellentétet lezárni.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 84–87; Ljubić II. 261–263. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 2–3.)

R.: Frangepán I. 68–69.

505. 1345. szept. 1.

A váradi káptalan előtt Kulchey-i Dénes fiai: János és Jakab mesterek (a maguk és frater uterinus-uk: András nevében a váradelőhegyi Szt. István első vértanúmonostor konventje ügyvédvalló levelével), valamint Mihály és Miklós elmondták, hogy Zothmar megyei birtokaikon ezen örök osztályt tették: Kulche birtok minden haszonvétellel és bizonyos földekkel (Purbuzlo; Phylesd Vruzy birtok határaiig; Turustheluk a Gaburnukfuka nevű patakig, ami mellett keresztel jelölt fákkal különül el; egy föld, ami az Ebestupulnuk pataktól kezdve különül el a wlgariter Gephu nevű gyepükig – indagine – a NogEgur nevű erdőben), Cheche birtok a Kerepse nevű földdel, Kapulnaszekeres birtok része (amit egy kápolna különít el Mand birtok felől), Cheke, Pethlend, Vrband, Macha, Ethethykudya, Felsőökörítő (Superior Vkurytow) és Alsóökörítő (Inferior Wkuritow) az Anyatowa nevű halászhellyel János, Jakab és András jogába és tulajdonába jutottak. E nemesek elmondása szerint Kelche birtokot és a hozzá tartozó földeket Estphand birtok felől kereszttel jelölt nagy tölgyfák különítik el, ezek helyei: Thur folyónál; Gekenepotak patak mellett; a LapusRakatha mellett; Kethaguorman nevű helynél; Kubuldekrakathia nevű helynél; Meduesrakathia nevű helynél; Zyrnyeuorman nevű erdőnél; Zekrakathia ~

Zekrakathya nevű helynél; Ruztica nevű földnél; Ruzticapotaka ~ Ruztikapothaka nevű pataknál; Iwahunokla nevű mezőnél; Iuanuserdeye erdő oldalában. Cheke birtok és a hozzá tartozó földek (Pethlend, Vrband) határai Korod birtok felől: Mogasmorth nevű hely; Kurthuelusberuk nevű bereknél Korod és Cheke között egy wlgariter Zylfa nevű szilfa; kereszttel jelölt 3 tölgyfa; nagy erdő; a Chern nevű folyó pedig teljesen Cheke-hez tartozik. Estphandy birtok a hozzá tartozó földekkel (Farkasdy, Thury nevű két föld), Jezenew ~ Jezeneu birtok Philestupulnukkuzy-vel, Kemerew birtok, Milata birtok, Korod birtok és Kenezteluke föld minden haszonvételrel Mihály és Miklós jogába és tulajdonába kerültek. A Mylatha-t Cheche birtoktól elkülönítő határok: Halumberuk nevű erdő, ami teljesen Milatha-hoz tartozik; wlgariter Zyl nevű szilfa; kereszttel jelölt körtefa; erdő sarkánál kereszttel jelölt fa. A Kelche és az ahhoz tartozó földek határai között levő szántóföldek és kaszálók Kelche birtokhoz jutottak, de az ottani erdőket és vizeket közös használatra hagyták. Estphandy birtok és a hozzá tartozó földek szántóföldjeit és kaszálóit csak Estphandy birtok használja, de az ottani erdőket és vizeket szintén közös használatra hagyták. Milatha és Cheche birtokok szántóföldjei és kaszálói megosztva tartoznak e birtokokhoz, az egyházat, az erdőt és a Thicia folyóban levő halászhelyet pedig közös használatra hagyták. Korod és Cheke birtokok szántóföldjei és halászhelyei megosztva tartoznak e birtokokhoz, de az erdőt közös használatra hagyták. Jezenew szántóföldjei Estphandy birtokhoz jutnak, a kaszáló pedig közös használatra maradt. Cegen birtok a Szűz Mária-egyházzal, ahol elődeik sírjai vannak, a birtokhoz tartozó földek (Vechye, Doroch, Kyssarkan), valamint a hatalmaskodó kezek által elfoglalt földek közös birtoklásra maradtak. A malmaikat – a Thicia folyón Cheche birtokon, a Thur folyón Kelche faluban, Estphandy-ban és Kemerew-ben, a Zamus folyón Vkurytowban – közös használatra hagyták, úgy, hogy a Cheche-i malmot az ottani népek, a Kelche-it az ottani és a Milatha falvi népek, az Estphandy-it az ottani és a Korod-i népek, a Kemerew-it az ottani és a Cheke-i népek, az Vkuryto-it az ottani és a Kenezteluk-i népek a Zamus folyó mindkét oldaláról kell a jövőben kijavítsák. Ennél több malmuk nem lehet, de ha ezek tönkremennek és a felek újakat akarnak építeni, azt közös költségen és munkával tegyék. A felek kötelezték magukat, hogy valamelyikük ezen osztályt visszavonná, 40 márkában marasztalják el a bírósága nélkül a per kezdete előtt. Saját telekhelyeikről (loca sessionalia) és azok haszonvételeiről így rendelkeztek: Kelche faluban apjuk curia-ja kerttel és csúrral Korod falu felől Jakab és András, a Kelche-n levő telek (sessio) ezen curia mellett a Thur folyónál levő sziget felől János tulajdonába és jogába került; Estphandy birtokon a kápolna melletti curia-t, aminek közepén van egy gyümölcsfa a Thur folyónál, két részre osztották, a keleti fele Cheke felé egy egysorú utcával (vicus simplicis ordinis) Mihálynak jutott, a curia másik fele e folyó mellett a haustum felé szintén egy egysorú utcával Mand falu felé Miklósnak. Elődeik kegyes adományát megerősítendő a felek az

Ered folyón levő, a Szt. Kereszt-egyháznak korábban adott malmot (nehogy utódaik azt bármikor is elvehessék) ismét ezen egyháznak adják. Ha bármelyiküket a saját részén bármikor, bárkik megtámadnák, a többiek tartoznak őt szavatolni, s ha ezt nem teljesítik, a saját részeikből annyit adjanak neki, amennyit elvesztett. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in fe. Egidii, a. d. 1345., amikor Berethrand [!] kardinális prépost, László olvasó-, Fülöp éneklő-, Gergely örkanonok. Arenga.

E.: Dl. 69 672. (Kende cs. lt. 22.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsétre utaló bevágások.

Tá.: I. Ferdinánd király, 1546. jún. 9. > Uő., 1548. nov. 19. BFL. Kende cs. kölcei lt. 4. (Df. 288 326.) Újkori magyar nyelvű ford.-ban.

Má.: 1. E-vel azonos jelzet alatt. Újkori.

2. BFL. Kende cs. kölcei cs. lt 5. (Df. 288 327.) Újkori.

3. Szatmár megye, 1745. szept. 22. Dl. 70 551. (Kölcese cs. lt. 5. 2.)

4-5. Dl. 72 379. (Mándy cs. lt. 6.) Újkoriak.

Ford.: 1. BFL. Kende cs. kölcei cs. lt. 4. (Df. 288 326.) Magyar nyelvű, 1821. évi. (téves, 1315. évi dátummal)

2. Má. 3.-mal azonos jelzet alatt. Magyar nyelvű, újkori, csak a határjárás (téves, 1315. évi dátummal)

K.: F. VIII/1. 575–581. (1315. évi dátummal)

R.: Doc. Trans. IV. 251.

506. 1345. szept. 1.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja előtt Mestur-i Herrand fia: Móric mester és Geche-i Pál fia: Miklós mester a Vasvár megyei Bothyan nevű birtokuk elfoglalásától, termései és hasznai elvételétől tilalmazták Sytke-i István mestert. D. in fe. Egidii, a. d. 1345.

E.: Dl. 48 815. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 21. 1. 2226.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint zárópecsét töredéke.

507. [1345.] szept. 2. Avignon

[VI.] Kelemen pápát kérte a lublini (Lubucensis) püspök, hogy mivel egykor Gentilis, Hegyi Szt. Márton titulusú néhai kardinális pap, az apostoli szék Mo.-i (regnum Hungarie), Lo.-i (provincia Polonie) és a Mo.-gal szomszédos egyéb területekbeli teljes hatáskörű legátusa az esztergomi egyházmegyei Poson-nál tartott zsinatán az egyházak, főpapok és más egyházi személyek szabadsága és haszna érdekében számos rendelkezést (constitutio) adott ki, melyek tilalmazásokat, kiközösítéseket, interdictum alá helyezéseket és egyéb

büntetéseket tartalmaznak, miként ez a legátus pecsétjével megerősített okleveleiben (1309. nov. 10., *l. Anjou-oklt. II. 761. szám*) szerepel, ezért a pápa ezen rendelkezések bizonyos cikkelyeit szó szerint írja át, mivel féltő, hogy az oklevelet a régisége kikezdi. A pápa ennek megfelelően ezen cikkelyeket érvényesnek elfogadva jelen oklevelében átírja és megerősíti. D. Avinione, IV. Non. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Kodeks Wielkop. II. 572–573.

508. 1345. szept. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) László fia: Miklós mester, királyi al-étekfogó előadva hű szolgálatait, a Symig megyei Zynyer, Edde és Mykofolua birtokokat kérte adományul, azt állítva, hogy azok a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak. Az uralkodó ennek megfelelően azon hű szolgálatok viszonzásaként, amiket Miklós először [I.] Károly királynak (H), majd utóbb öneki teljesített a király és az ország feladataiban és hadjárataiban, ezen birtokokat a tartozékaikkal és haszonvételeikkel, régi határai alatt Miklósnak és általa örököseinek adományozza, azon jogon, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában bocsátja majd ki. D. in Vysegrad, domin. an. Nat. B. virg., a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 26. 6. 8. (Df. 236 480.) Hátlapján újkori kéztől tágymegjelölés; a kerek királyi pecsét körvonalában: Nicolai filii Laurencii Tot. Előlapján a szöveg felett: Nicolaus Laurencii Tot.

Á.: 1. I. Lajos király, 1364. ápr. 19. Uo. 26. 7. 4. (Df. 236 492.) Eltérő név-alakjai: Mykofalua, Wysegrad.

Má.: 1. Uo. 27. 6. 30. (Df. 236 642.) E. alapján, tévesen 1365. évet írva. Újkori.

2. Uo. 27. 6. 30. (Df. 236 642.) Á. alapján, újkori.

K.: F. IX/1. 274–275; Str. III. 566.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1978. 66.

509. 1345. szept. 5. A szepesi káptalannál

János mester, a Scepus-i Szt. Márton-egyház prépostja tudatja, hogy egykor egyrésről a Tharcza-i és Plaucz-i districtus-ok plébánosai (akik a prépostnak és egyházának vannak alávetve), másrésről Csanád akkori egri püspök, majd (miután Csanád az esztergomi egyházba került) Miklós egri püspök között a tizedek és a fennhatósági jog (ius subieccionis) miatt per jött létre. Végül a plébánosok az ellenük levő világi hatalom és erő miatt (propter potenciam laycalem et vim eis illatam) a pert nem tudták tovább folytatni és magukat a püspök joghatósága (iurisdictio) alá vetették. A prépost megfontolta, hogy egyháza jogait meg kell

védenie, de mivel ehhez a káptalan és a kanonokok segítségére és tanácsára volt kényszerítve, akik a pert költségeikkel és fáradozásaikkal segítették, ezért a prépost méltónak látta, hogy viszonzásul egy részt e districtus-okban a kanonokoknak és a káptalannak rendeljen. Kinyilvánítja tehát, hogy a tizedek, a catedraticum és minden egyéb éves bevétel és jövedelem (amik ezen districtus-okból a prépost mensa-ját illetik) harmadát most és a jövőben (a joghatóságot a prépostnak és utódainak megtartva) a káptalan és a kanonokok birtokolják és kapják meg saját használatukra, és legyen övéké majd azon perceptus-ok és költségek harmada is, amikben az egri püspök majd elmarasztaltatik, mivel e kanonokok és a káptalan a prépost perében átvállalták minden költség harmadát, és személyesen is hasznosan dolgoztak eddig s dolgoznak majd a per végéig. Erről a prépost pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. et actum apud ecclesiam nostram predictam, 5. die Sept., a. d. 1345., az olmützi (Olmocensis) egyházmegyei Jegerdorf-i Péter [fia:] Pál iurisperitus, Cunchmann [fia:] Hilbrand (a prépost curia-ja káplánja), Mykelehotai Theodor [fia:] Miklós és Olsowa-i Jakab [fia:] Pál, a szepesi egyház (esztergomi egyházmegye) notarius-ai jelenlétében.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. I. 10. 2. 20. (Df. 272 698.) Hátlapján más középkori kéztől: pro capitulo super decimis de Tarcha. Függőpecsét fonata.

510. [1345.] szept. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] [III.] Kázmér király (P) kérése alapján – egykor a király és a német lovagrend közötti háború idején a teutonok elfoglaltak bizonyos Lo.-i területeket, amiket ezért Galhardus veszprémi püspök, akkor Titul-i (kalocsai egyházmegye) prépost és Gervasius [fia:] Péter Le Puy-i (Aniciensis) kanonok, az apostoli szék Lo.-i nunciosai mai napig érvényben levő interdictum alá vetettek, emiatt a római egyháznak járó, vulgariter Szt. Péter-dénárjának nevezett éves census befizetése e területeken megakadt egy ideje; mivel azonban a lovagrend e területeket visszaadta, a pápa az interdictum-ot törölje el, és mentse fel az ott élő egyházi és világi embereket, akik az interdictum idején istentiszteleteket végeztek, v. abban részt vettek, egyházi temetéseket tartottak, és emiatt a kánonok büntetéseit vonják magukra – értesíti a Wroclaw-i püspököt, hogy az interdictum-ot eltörölheti, a mondott személyeket a kiközösítés alól felmentheti, de úgy, hogy e területek lakosai a mondott census-t fizessék ki majd teljesen a jövőben, és arra az időre is, amíg ezt nem tették. D. Avinione, Non. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner, Mon. Pol. Vat. I. 479–480; Wenzel, Dipl. eml. II. 88. (részlet)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 765. szám. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 203. ep. 922. alapján)

511. 1345. szept. 6.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy egykor egyrésztől a Tharcza-i és Plaucz-i districtus-ok plébánosai (akik egyházuk prépostjának: Jánosnak vannak alávetve), másrésztől Csanád akkori egri püspök, majd (miután Csanád esztergomi érsek lett) Miklós egri püspök között a tizedek és a fennhatósági jog (ius subieccionis) miatt per jött létre. Végül a plébánosok az ellenük levő erő miatt a pert nem tudták folytatni, és magukat a püspök joghatósága alá vetették. A prépost megfontolta, hogy egyházát és jogait mindig meg kell védje, de nem tudván e pert a saját költségein és fáradtságával folytatni, a káptalan tanácsához és segítségéhez fordult, hogy a kanonokok személyükkel és költségeikkel segítsék őt. A prépost ezért méltónak látta, hogy egy részt e districtus-okban nekik rendeljen, és kinyilvánította, hogy a tizedek, a kathedraticum és minden egyéb éves bevétel és jövedelem (amik ezen districtus-okból a prépost mensa-ját illetik) harmadát most és a jövőben (a joghatóságot magának és utódainak megtartva) a káptalan birtokolja és kapja meg saját használatra, miként azon perceptus-ok és költségek harmadát is, amikben az egri püspök majd elmarasztaltatik. A káptalan pedig hitére fogadja, hogy a perben átvállalják a prépost minden költsége harmadát, miként eddig is, és együtt dolgoznak vele minden erejükkel és személyükkel a per végéig. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. 6. die Sept., a. d. 1345., az olműtzi (Olmocensis) egyházmegyei Jegerdorf-i Péter [fia:] Pál iurisperitus, Cunchmann [fia:] Hilbrand (a prépost curia-ja káplánja), Mykelehota-i Theodor [fia:] Miklós és Olsowa-i Jakab [fia:] Pál, a szepesi egyház (esztergomi egyházmegye) notarius-ai jelenlétében.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. I. 10. 2. 21. (Df. 272 699.) Hátlapján más középkori kéztől: in facto decimarum de Tarcha. Függőpecsét fonata.

512. [1345. szept. 6.]

Demeter Mo.-i (U) váradi választott püspök (electus) megígért képviselője (procurator): Dénes révén 2000 forintot és 5 servicium commune-t.

K.: Reg. Suppl. I/2. 140. 1. jz. (ASV. Reg. Vat. Libri oblig. Tom. XVI. fol. 111v. alapján, e dátummal.)

513. 1345. szept. 7. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) Tamás egykori erdélyi vajda megvallotta, hogy a Hunt megyei Kyurt nevű birtokát – amit [I.] Károly király (H) adományozott neki hű szolgálataiért mint örökös nélkül elhunyt testvérgyilkosok birtokát – a saját, felesége: Anna és gyermekeik lelki üdvéért az esztergomi Szt. Adalbert-

egyháznak adta örökre, más jogának sérelme nélkül. D. in Wysegrad, in vig. Nat. Virg. glor., a. d. 1345.

E.: EPL. Radicalia Q. 44. (Df. 248 562.) Hátlapján pecsét nyoma.

K.: F. IX/1. 278; Str. III. 567.

R.: Prokopp Gy., LK. 1966. 126. (Az EPL. XV. sz.-i leltára alapján: Arch. Saeculare. Radicalia P. 25.); Wertner, Nemzetségek II. 133; Bakács, Pest m. 177. (utóbbiak E. alapján)

514. 1345. szept. 7. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elpanaszolta Turucz-i Marc fia: Pál, hogy Donch mester, amidőn Zólyom (Zolyensis) megyében élt (habuisset residenciam), az ő Sebezlow nevű Turucz megyei örökbirtokát elfoglalta, őt abból hatalmaskodva kizárta, patruelis-e, Natk fiát: Bertalant pedig megölette e birtok miatt. Ezért az uralkodó utasítja a Zubur-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Lodomér fia: András v. Raksa-i Endre v. Myttna-i Balázs királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wysegrad, in vig. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

Á.: a 765. számú oklevélben.

515. 1345. szept. 8. Visegrád

[I.] Lajos király (H) megparancsolja az újbányai (nova montana Schennych) mostani és jövőbeni bírónak, esküdteknek, polgároknak és hospeseknek, hogy a Gron melletti Szt. Benedek-apátság földjeit, erdőit, vizeit és birtokai más haszonvételeit jogtalanul ne foglalják el, csak ha az apát és konventje ezt nekik megengedi. D. in Wysegrad, in fe. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 2. 30. (Df. 237 042.) Hátlapján újkori kéztől tágymegjelölés; kerek királyi gyűrűspectsét körvonalában: relacio domine regine.

K.: Str. III. 567.

516. 1345. szept. 8.

A veszprémi káptalan 1345. szept. 8-án (in fe. Nat. B. virg., a. d. 1345.) kiadott oklevele szerint előttük Vilmos (Vyllermus), a pannonthalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-monostor apátja a maga és konventje nevében tiltakozott, hogy a monostor Symyg megyei Chychol birtokon levő földjét – amit a Symig-i Szt. Egyed-cenobium konventje oklevele szerint Deche fia:

Lacho és Bede fia: Miklós a Szt. Márton-monostortól egy ideig bérletbe (sub feudali pacto) vettek, évente nov. 11-én (in fe. Martini) fizetendő 10 széles bécsi dénárért –, miként erről újabban értesültek, Zych-i Paska fiai: László mester és Jakab mint örökös nélküli felakasztott emberek földjét v. birtokrészét erdőkkel, kaszálókkel és más hasznokkal a királytól adományul kérték maguknak, és így e földet a tartozékaival elfoglalták és maguknak iktattatták, a monostor joga sérelmére. Ezért az apát a királyt a Paska fiainak v. másoknak történő adományozástól, Paska fiait és másokat pedig a Szt. Márton-monostorhoz tartozó ezen föld és haszonvételei elfoglalásától, iktatásától és használatától tilalmazta az ország jogának megfelelően.

Tá.: Opuliai László nádor, 1367. okt. 19. BFL. Capsarium 538. 79. Z. (Df. 207 337.)

Má. 1-2.: BFL. Tihanyi apátság. Birtokiratok 25. 1. 18. (Df. 208 395.) XVIII. sz.-iak. Tá. alapján.

K.: P. II. 521. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

517. 1345. szept. 10. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zabouch-i vicecomes és a négy szolgabíró tudatja, hogy Varada-i László fia: János mester az ő emberükkel, Jeke-i András fiával: Pállal Scempmarthun-i Dénes fiait: Tamás, István és Deseu mestereket és azok Scempmarthun és Bezded nevű falvait a saját Gewsthusera nevű birtoka használatától és haszonvételeitől (szántó- és legelőnek használt földektől, erdőktől, halászóhelyektől, kaszálóktól, rétektől, s különösen Elewthow-tól és Vrthova-tól, valamint a teljes Kalundafew földtől) tilalmazta. D. in Kallow, sab. p. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

E.: Dl. 76 777. (Zichy cs. zsélyi It. I. B. 139.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, Desew névalakkal, valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét töredéke.

K.: Z. II. 174.

R.: Z. VII/1. 106; Jékey 10; Piti F., Szabolcs m. 376. szám.

518. 1345. szept. 11. Buda

Tamás egykori erdélyi vajda kinyilvánítja, hogy a saját és leszármazottai lelki üdvéért, valamint azon odaadás miatt, amit patrónusa, Szt. Adalbert felé táplál, a Hunt megyei Kyurth nevű szerzett birtokát Szt. Adalbert egyházának, érsekének és az érsekségnek adja örökre minden haszonvétellel, azon határok alatt, ahogy ő birtokolta, ígérve, hogy a birtokról szóló okleveleit, amikor útjáról hazaér, az esztergomi érseknek átadja. Erről gyűrűspecsjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. Bude, domin. p. Nat. B. virg. glor., a. d. 1345.

E.: EPL. Radicalia Q. 43. (Df. 248 561.) Hátlapján gyűrűspecst nyoma.

K.: Str. III. 567–568.

R.: Prokopp Gy., LK. 1966. 126. (Az EPL. XV. sz.-i leltára alapján. Arch. Saeculare. Radicalia P. 25.)

519. [1345. szept. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Miklós kápolnaispán, [I.] Lajos király (U) titkos kancellárja, egykor a kalocsai egyház klerikusa, hogy Fábián kalocsai főesperesnek a bácsi egyházban kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy Fábiánnak a kalocsai egyházban főesperessége és prebendája van, de előbbiről kész lemondani. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 97. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 179v. alapján, e dátummal.)

520. [1345. szept. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kápolnaispán, hogy Miklós bácsi főesperesnek a boszniai egyházban kanonokságot, prebendát és tisztséget (dignitas) biztosítson, annak ellenére is, hogy Miklósnak a bácsi egyházban kanonoksága, prebendája és főesperessége van, de legutóbbiról kész lemondani. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 97–98. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 179v. alapján, e dátummal.)

521. [1345. szept. 11.]

[VI. Kelemen pápától] kérte ue. kápolnaispán, hogy nepos-ának, Wilkow-i Berthold [fia:] Jánosnak (Wroclaw-i egyházmegye) az erdélyi egyházban üres v. megüresedő kanonokságot, prebendát és lélekgondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) biztosítson, annak ellenére is, hogy Jánosnak a váci és pozsonyi egyházakban (esztergomi egyházmegye) kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Klicman I. 306; Reg. Suppl. I/2. 98; Rábik, Reg. Suppl. 89–90. (ASV. Reg. Clementis VI. Suppl. Tom. IX. fol. 179v. alapján, e dátummal.)

R.: Bull. Pol. II. 186. szám; Erdélyi okm. III. 276. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 251.

522. [1345. szept. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kápolnaispán, hogy Strelitz-i Arnold [fia:] Miklósnak (Wroclaw-i egyházmegye), akit a pápa bíborossága idején (tempore cardinalatus) commensalis klerikusnak fogadott, az egri egyházban lélek gondozással járó v. anélküli, üres v. megüresedő tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) biztosítson, annak ellenére is, hogy a pápa Miklósnak az egri egyházban kanonokságot biztosított prebenda reményével, s hogy Miklóst a veszprémi egyházban a püspök és a káptalan kanonokká fogadta, valamint, hogy Miklósnak a veszprémi egyházmegyei Dymis-i egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Klicman I. 306–307; Reg. Suppl. I/2. 98; Rábik, Reg. Suppl. 90. (ASV. Reg. Clemetis VI. Suppl. Tom. IX. fol. 179v. alapján, e dátummal.)

R.: Bull. Pol. II. 187. szám.

523. [1345.] szept. 11. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kápolnaispán, hogy Wasungem-i Hermann würzburgi (Herbipolensis) egyházmegyei klerikusnak a würzburgi egyházban javadalmat biztosítson, annak ellenére is, hogy Hermannak a Cenad-i egyházban kanonoksága és prebendája van, aminek bevétele nem haladja meg az évi 6 aranyforintot a tizedkivetés szerint. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, III. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 99. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 179v. alapján.)

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 10.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 252.

524. [1345.] szept. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Strelitz-i Arnold [fia:] Miklósnak – annak ellenére is, hogy a veszprémi egyházmegyei Dymis-i egyházban kanonoksága és prebendája van, a veszprémi egyházban a püspök és a káptalan kanonokká fogadta, a pápa pedig korábban az egri egyház kanonokságát biztosította neki prebenda reményével – az egri egyházban üres v. megüresedő prebendát és tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál minden joggal és tartozékkal, amit Miklós az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az egri püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban mindezek collacio-ja tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik az egri egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v.

legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha Miklós nem tud jelen lenni az egri egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, III. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a pannonhalmi (Sacermons Pannonie) Szt. Márton-[egyház] apátját (győri egyházmegye) és a Wysegrad melletti Szt. András-[egyház] apátját (veszprémi egyházmegye), hogy e tisztséget és prebendát Miklósnak minden joggal és tartozékkal adják át, vezessék be ezek tulajdonába, védjék meg azokban, bevételeiből és jövedelmeiből részeltessék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 53v–54r. (Df. 292 729.)

525. [1345.] szept. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Wylkow-i Berthold [fia:] Jánosnak – annak ellenére is, hogy a váci és pozsonyi egyházakban (esztergomi egyházmegye) kanonoksága és prebendája van – az erdélyi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, és neki ott üres v. megüresedő prebendát és tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál minden joggal és bevétellel, amiket Miklós az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az erdélyi püspököt és a káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák és tisztségek collacio-ja tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek nyilvánítja, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes az ottani kanonokok meghatározott száma és az erdélyi egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha János nem tud jelen lenni az erdélyi egyház szokásainak és statutum-ainak megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, III. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a kalocsai érseket és a váradi püspököt, hogy Miklóst az erdélyi egyházban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a prebendát és tisztséget minden joggal és tartozékkal adják át neki, vezessék be ezek tulajdonába, védjék meg azokban, bevételeiből és jövedelmeiből részeltessék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 71r–72r. (Df. 292 729.)

R.: Theiner I. 700; Ortway, Pozsony III. 238; Doc. Trans. IV. 252.

526. 1345. szept. 12. Sáros

János mester – Miklós királyi étekfogómester, Sarus-i és Scepus-i comes és várnagy Sarus megyei helyettese – jelenti ezen urának, hogy annak oklevelét Item [! ə: Itemer] fia: Gergely és Vz fia: János Saros megyei, Herdung-i nemesek elvitték neki. Eszerint János mester tekintse meg, hogy Sarus vár Butusfalua-i népei és várjobbágysai Gergely és János birtokából egy részt a saját használatukhoz csatoltak v. elfoglaltak-e, majd adja azt vissza e nemeseknek. János mester a parancsnak megfelelően Butusfalua birtokra ment, és az összehívott nemesektől és nem nemesektől megtudta, hogy Gergely és János birtokából a mondott emberek egy részt elfoglaltak. Ezért János mester azt Gergelynek és Jánosnak visszaadta, ezen emberekre pedig hallgatást rótt ki, nehogy e birtokrészt maguknak használják. D. in Sarus, f. II. an. Exalt. S. Crucis, a. d. 1345.

K.: F. IX/1. 340–341.

Megj.: A forrás egyes szám első személyben íródott.

527. 1345. szept. 12. Ostrovica vára

1345., ind. 13. [! ə: 14.], die XII. Sept., in castro Ostrovicii. Pál, a horvátok (Chroati) néhai bánja fia: Pál Ostrovicum-i comes kijelölte vicecomes-ét: Jakabot speciális követének, hogy Andreas Dandulo-val, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózsájával és a velencei tanácssal, v. pedig a velencei biztosokkal teljes felhatalmazással tárgyaljon a megegyezésről és annak megerősítéséről a Velencének megfelelő feltételekkel. Pál comes ígéri a maga és örökösei nevében, saját javaival kötelezve magát, hogy megtartja, amit követi az ügyben cselekszik és azzal szembe nem fordul. Erről Pál parancsára Dalfinus közjegyző, Mala-dinus Cliscium-i comes notarius-a állít ki tanúk jelenlétében iratot.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 89–91; Ljubić II. 266–267. (A „Copia di Commemoriali” c. velencei államkönyv alapján. IV. 104. 277.)

528. [1345.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Tamás vajda [!]: fiainak, feleségének és Sala-i János [fia:] Miklósnak engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik meggyónt vétkeikre teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 99. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 2. alapján.)

R.: Erdélyi okm. III. 278. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 252.

529. [1345.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Tamás vajda [!]: speciális kegyvel engedélyezze, hogy Vacia-i Miklós [fia:] László annak ellenére felvehesse a szent rendeket, hogy egy paptól született törvénytelenül. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 99–100. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 2. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 252–253.

530. [1345.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Tamás vajda [!]: familárisának, Zekeres-i László fia: László erdélyi egyházmegyei nemesnek a váradi egyházban tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Lászlónak a váradi egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 100. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 2. alapján.)

R.: Rábik, Reg. Suppl. 94. (Tamás e napi kérelmeit általánosságban egybevonva, szept. 15-i dátummal); Erdélyi okm. III. 277. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 253.

531. [1345.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Mihály váci püspök, hogy Sala-i János [fia:] Miklósnak, aki gyermekkorában a mestere volt, az esztergomi egyházban kanonokságot biztosítson, és neki üres v. megüresedő prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy Miklósnak a veszprémi egyházmegyei fehérvári (Alba regalis) és váci egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 100. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 2. alapján.); Rábik, Reg. Suppl. 94. (szept. 15-i dátummal)

R.: Str. III. 568.

532. [1345.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Mihály püspök: ue. Miklósnak engedélyezze, hogy ha egyetemen tanul, javadalmi bevételeit teljesen megkaphassa a távollétében is. A pápa a kérést 2 évre jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 101. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 2. alapján.)

533. [1345.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Sala-i János [fia:] Miklósnak – annak ellenére is, hogy a pozsonyi és fehérvári (esztergomi és veszprémi egyházmegye), valamint a váci egyházban kanonoksága és prebendája van – az esztergomi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, és neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál minden joggal és bevétellel, amit Miklós az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az esztergomi érseket és a káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy arról ne rendelkezzenek, mert a pápa érvénytelennek nyilvánítja, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes az ottani kanonokok meghatározott száma és ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az érseknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Miklós nem tud jelen lenni az esztergomi egyház szokásainak és statutum-ainak megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Miklós pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, II. Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a kalocsai érseket, a váci püspököt és a pozsonyi Szt. Márton-egyház (esztergomi egyházmegye) prépostját, hogy Miklóst az esztergomi egyházban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a prebendát minden joggal és tartozékkal adják át neki, vezessék be annak tulajdonába, védjék meg abban, a kanonokság és prebenda bevételeiből és jövedelmeiből részesítsék. D. ut supra.

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 130–132. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 40v–41r. ep. 72. alapján.)

R.: Theiner I. 700.

534. 1345. szept. 13. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Fynta-i István fia: János személyében, hogy a Sarus megyei Fynta nevű birtokán szükség van a határjelek emelésére,

felújítására és a mások birtokairól való elkülönítésre. Ezért az uralkodó utasítja a Scepus-i egyház káptalanját, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Chana fia: Máté v. annak frater-e: Péter v. Máté (Mathius) fia: Tamás v. Machala-i Miklós királyi emberek valamelyike e birtokot a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, emeljen új határjeleket a régié mellé, és mások birtokaitól elkülönítve hagyja Jánosnak, ha nincs ellentmondó. Az esetleges ellentmondókat idézze meg János ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Bude, f. III. p. Nat. B. virg., a. d. 1345.

Á.: a 624. számú oklevélben.

K.: HO. V. 121–122. (Á.-ban.)

535. 1345. szept. 13.

Az Almad-i Boldogságos Szűz-monostor konventje kinyilvánítja, hogy [I.] Lajos király (H) oklevelének megfelelően Thopolcha falu határjeleinek emelésére és a szomszédok birtokaitól való elkülönítésére Edulich-i Bedouch ~ Bedouk és Vytha-i Sebechk fia: György királyi emberekkel kiküldték tanúságul apátjukat, akik szept. 11-én (domin. p. Nat. B. virg. glor.) a Dyzl-i nemesek határait bejárták, határjeleket emelve. Hj.: Hoduth nevű közút mellett határjel, ami elkülöníti nyugat felől az Almad-i konventet, kelet felől pedig Tyuan fiai: Pál és János Dyzl-i nemeseket; Dyzl-ről Thopolcha-ra tartó másik út; kelet felé ue. útnál két határjel, amik elkülönítik a veszprémi káptalan és e nemeseket; Egryg víz, ahol Lőrinc fiai: János és László mesterek szomszédosak nyugat felől. A bejáráson a Dyzl-i nemeseknek sem a káptalan (akinek képviselője jelen volt), sem más szomszédok nem mondtak ellent. D. 3. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 3779. (NRA. 180. 39.) Hátlapján későbbi középkori kéztől: metales super possessione Thapolczakesy in comitatu Zaladiensi, újkori kéztől is tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

K.: Zala I. 427–428.

536. 1345. szept. 13.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Thorkeu-i Rykolph fia: Rykolph mester speciális királyi ember aug. 27-én (oct. regis Stephani) menjen a [IV.] László király (H) privilégiumában ([1282. márc. 16.], *l. Reg. Arp. 317. szám*) szereplő 1 ekényi földre a felperes Gerus nemes asszony és az alperes Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja (v. kép-

viselőik), valamint a szomszédok jelenlétében, ott ezen privilégiumot a káptalan mutassa be, és annak megfelelően e földet királyi mértékkel megmérve, v. ha mérni nem lehet, szemmel megtekintve iktassa a szepesi káptalannak, azon jogon, hogy e privilégium erejével a káptalant illeti, a maradék földet v. birtokot pedig, amiről Gerus azt állította, Kathun-nak nevezik és az ő örökjoga, ha ezt a szomszédok és mások közötti alapos és pártatlan tudományvétel igazolja, iktassa Gerus-nak, más jogának sérelme nélkül, e földeket egymástól új határjelekkel elkülönítve, ha nincs ellentmondás; a felek egymásnak nem mondhatnak ellent, de ha ezt bárki más megtenné, a királyi ember idézze meg szept. 15-re (oct. Nat. B. virg.) a királyi jelenlét elé, a vitás földrész(ek)e)t ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve királyi mértékkel mérje meg, v. ha nem lehet mérni, szemmel megtekintve becsülje fel fogott bírókkal az ország szokása szerint, majd a káptalan szept. 15-re tegyen a királynak jelentést – kiküldték tanúságul karpapjukat: Jánost, akivel ue. Rykolph mester fia: Miklós királyi ember (aki betegágyban fekvő apja helyett járt el az uralkodó anyja: a királyné írásos parancsát megkapva) aug. 27-én a mondott vitás földrészre ment, s mikor azt Gerus asszony, Tamás mester (a Scepus-i egyház kanonoka a káptalan ügyvédvalló levelével), valamint a szomszédok jelenlétében László király mondott privilégiuma alapján elkezdte bejárni, ennek során a nemes szomszédoktól, s más, bármiféle helyzetű és állapotú emberektől e földrészen és másutt megtudta, hogy e föld v. birtok, amiről Gerus azt állította Pál országbíró előtt és másutt, hogy Kathun-nak nevezik, s hozzá és elődeihez tartozott örökjogon, sosem volt Gerus elődeié, semmilyen címen nem tartozik Gerus-hoz sem; majd e földet minden haszonvétellel és a joga teljességével, azon határok alatt, ahogy azt a szepesi káptalan a mondott privilégium erejével eddig birtokolta, a káptalannak iktatta mint saját jogát, nem lévén ellentmondó. Az iktatásnak Gerus sem mondott ellent, ahhoz beleegyezését adta, visszavonva a perét az ügyben. D. f. III. an. oct. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. I. 7. 4. 11. (Df. 272 444.) Hátlapján azonos (...contra dominam filiam Demetrii filii Woytha Gerus vocatam...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Eml.: a 606. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Tarkew, Rycolph, Kathon.

537. 1345. szept. 13.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrészt Gerus (Potak-i Demeter özvegye, Petreuchsygreie-i Woytha fia néhai Demeter leánya), másrészt Kurythnuk-i Mihály fia: Lengen (dict.) Péter comes, a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja képviselője annak ügyvédvalló levelével, és Gerus elmondta, hogy ő rokonai hamis sugallatára és tanácsára a Scepus-i káptalant a Scepsi megyei,

Cheunek folyó mellett fekvő birtok v. föld ügyében a király és országbírója elé perbe idéztette, hogy e földet a saját, Kathun nevű birtoka nevében a káptalantól visszakövetelje (recaptivare) és magának visszaszerezze. A per hosszan húzódott közöttük, ám mivel aug. 27-én (oct. regis Stephani) a Szepességben (terra Scepsiensis) lévén számos megbízható és érdemes embertől, valamint ismerettel bíró rokonaitól megtudta, hogy e birtok sosem volt az ő elődeié, s őhöz sem tartozik semmilyen címen, ezért lelki üdvé érdekében a pertől visszalépve e birtokot minden haszonvétellel és a joga teljességével, azon határok alatt, ahogy azt [IV.] László király (H) privilegiális oklevelének megfelelően ([1282. márc. 16.], *l. Reg. Arp. 3137. szám*) a Scepsi-i káptalan eddig birtokolta, átengedi (resignare) a káptalannak mint annak saját jogát, magának semmiféle jogot v. tulajdont abban a továbbiakban meg nem tartva, érvénytelenítve azon tilalmazó, tudományvevő, bírságoló és egyéb okleveleit, amik e birtok kapcsán a káptalan ellenében kerültek kibocsátásra. Ha jelen oklevelet visszaviszik, az egri káptalan privilegiális formában adja majd ki. D. f. III. an. oct. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

E.: Dl. 3780. (Acta eccl. 38. 4.) Hátlapján más középkori kéztől: Kathwn, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

Tá.: a 606. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Korythnyk, Lengel, Kathon.

K.: Wagner I. 318–319; Katona, Hist. crit. IX. 424–426; F. IX/1. 309–311. (mind E. alapján)

R.: Str. III. 568.

538. 1345. szept. 13. Sebenico

1345., ind. 13. [! ɛ: 14.], die XIII. Sept., Sibenicum-ban, Johannes Mauroceno Sibenicum-i comes, a Sibenicum-i bíró, néhány ottani tanácsstag és más tanúk jelenlétében. A dózse és Velence biztosainak (Petrus Gradonico, Marcus Celsi, Nicolaus Sanuto) Maladinus, Clisa, Almisium és Scardona comes-e a maga és frater-ei: Pál és Deodatus comes-ek nevében, valamint Jakab Ostrovizia-i vicecomes, Pál Ostrovicia-i comes képviselője annak nevében megígérték, hogy károsítják és támadják a záraiakat addig, míg a háború tart, a záraiakat és segítőiket ellenségeiknek tekintik, s ha szükséges, saját váraikat és erősségeiket felajánlják, hogy oda Velence sereget helyezhessen tetszése idejéig (de e várak tulajdonában és joghatóságában Maladinus és Pál megmaradnak). Mindenkit ellenségnek v. barátnak tartanak, akiket a dózse és a velencei tanács annak tekint és megnevez. Ha Maladinus és Pál olyan megegyezéseket kötnek, amik révén megszerezhetik Tinin várát, a dózse és Velence Sclauonia-i hívei őket seregeikkel segítsék ez ügyben. Ha a Tinin-i várat visszaszerzik (recuperare) a magyarok kezéből, és Velence azt magának akarja,

Maladinus és Pál azt adják át, de ha Velence nem tart rá igényt, akkor a vár és tulajdona Maladinus-nak és Pálnak maradjon. A biztosok viszonzásul megígérték: a dózse és Velence védelmükbe fogadják Maladinus-t és Pált, valamint előbbi frater-eit is mint saját polgáraikat; ha Mo. (V) királya, v. annak bánja sereggel megostromolja városaikat, Maladinus és Pál kérésére Velence a segítségükre lesz akkora sereggel, amekkorát szükségesnek ítél; ha Velence békét köt a záraiakkal, Maladinus-t és Pált a békébe tartozik belefoglalni. A felek ígérnek, hogy mindezeket megtartják, sem joggal, sem tettel nem sértik meg, és visszavonnak minden olyan városi v. szokásbeli jogot, amik mindezekkel ellenkeznének. Közjegyzői hitelesítés.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 91–95; Ljubić II. 267–269. (A „Copia di Commemoriali” c. velencei államkönyv alapján. IV. 103. 273r.)

539. [1345. szept. 13.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Vilmos (Guillelmus) Bellifortis-i vicecomes, hogy Sompnium-i [! ə: Sopronium-i] (győri egyházmegye) Mártonnak, annak feleségének: Erzsébetnek és az anyjának: Ágnesnek engedélyezze, hogy gyóntatójuk haláluk esetén nekik meggyónt vétkeikre teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 101. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 180. alapján, e dátummal.)

540. [1345. szept. 13.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Vilmos (Guillelmus) Bellifortis-i vicecomes, hogy Kelemen [fia:] István főesperesnek a zágrábi püspök adományozási jogköréhez tartozó tisztséget (dignitas v. personatus) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Istvánnak kanonoksága van prebendával és a Waras-i [!] főesperességet bírja a zágrábi egyházban. A pápa a kérést jóváhagyja 40 márkáig, ha a tisztség lélegkondozással (cum cura) jár, 25 márkáig, ha anélküli.

K.: Reg. Suppl. I/2. 101–102. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 180. alapján, e dátummal.)

541. [1345. szept. 13.]

[VI. Kelemen] pápával tudatta Vilmos (Guillelmus) Bellifortis-i vicecomes, hogy Teremonda-i János domonkos rendi testvér bizonyos okokból engedély-

lyel az ágostonos rendi remete testvérek rendjébe ment át, de ott bizonyos domonkos testvérektől üldöztetve volt, ezért a remete testvérek perjelétől engedélyt kapva felvette a bencés rend öltözetét és a pannonhalmi (mons supra Pannoniam) Szt. Márton-monostorban (győri egyházmegye) fogadott engedelmességet. Vilmos kérte a pápát, hogy mindezt erősítse meg, és János a bencés rend valamennyi tisztségét (prioratus, prepositura, administracio, officium) bírhasa, testületeiben (capitulum) helyet és szólási jogot kaphasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 102. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 180. alapján, e dátummal.)

542. [1345.] szept. 13. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Vilmos (Guillelmus) Bellifortis-i vicecomes, hogy Pondoch (dict.) Jakab [fia:] Máté zágrábi egyházmegyei papnak a zágrábi püspök adományozási jogköréhez tartozó javadalmat biztosítson, annak ellenére, hogy Máté a zágrábi egyházmegyében javadalomként egy szőlőt bír, aminek jövedelme nem haladja meg az évi 15 forintot. A pápa a kérést jóváhagyja 30 márkáig, ha a javadalom lélekgondozással jár, húszig, ha anélküli. D. Avinione, Id. Sept., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 102–103. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 180. alapján.)

543. [1345.] szept. 13. Avignon

[VI. Kelemen] pápával tudatta a Mo.-i (U) Tamás vajda [! Wenada], hogy bár klerikusának, Lukács [fia:] Jakabnak a pápa kegylevelében egri kanonokságot biztosított teljes kanonoki joggal, annak ellenére is, ha az egri egyházban a kanonokoknak meghatározott száma van (ámbar nincs), de Tholna-i János [fia:] Péter (egri kanonoknak tekintve magát) és az egri püspök ezzel szembe fordultak a pápai kegy végrehajtója (subexecutor) előtt, az apostoli székhöz fellebeztek, Jakabot hamis módon akadályozzák a mai napig, nehogy megtudja kapni az István [fia:] Miklós, néhai egri kanonok halálával megüresedett prebendát, amit elfogadott. Ezért kérte Tamás báró a pápától: nyilvánítsa ki, hogy a kegylevelnek megfelelően biztosítja e prebendát Jakab számára, aki azt birtokolhatja, pápai hatáskörrel rendelje el, hogy a mondott kegylevelével erejével Jakabot a kanonokságba fogadják be, és biztosítsa neki mint az egri egyház egyik kanonokának ezen egyház közös bevételeit is. A pápa úgy rendelkezik, hogy Jakab, ha akarja, birtokolhatja ezen prebendát, akár van

meghatározott kanonoki szám az egri egyházban, akár nincs. D. Avinione, Id. Sept., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 103–104. (ASV. Reg. Aven. Vol. 9. fol. 180v. alapján.)

R.: Rábik, Reg. Suppl. 90–91; Doc. Trans. IV. 253.

544. [1345.] szept. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] engedélyezi a győri egyházmegyei pannonthalmi (mons supra Pannoniam) Szt. Márton-monostor szerzetese, Teremonda-i János kérését – aki egykor a domonkos rendből bizonyos okokból az ágostonos remeték rendjébe ment át, de ott a domonkos testvérektől üldöztetve nem tudott békésen szolgálni, ezért felvette a bencés rend öltözetét – és hozzájárul, hogy János bírassa a bencés rend méltóságait és tisztségeit, amennyiben elnyeri azokat, és testületeiben helyet és szólási jogot kaphasson, XII. Benedek és más pápák rendeletei, valamint a mondott rendek statutum-ai, privilégiumai és szokásai ellenére is. D. Avinione, Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 684. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 4. fol. 171. alapján.)

545. [1345.] szept. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Pedoch (dict.) Jakab [fia:] Máténak – annak ellenére is, hogy a zágrábi egyházban egy (prebendának nevezett) szőlője van örökös javadalomként, aminek éves bevétele a 15 aranyforintot nem haladja meg – a zágrábi püspök adományozási jogköréhez tartozó, Zágrábban v. a zágrábi egyházmegyében üres v. megüresendő javadalmat rezervál, minden joggal és tartozékkal, aminek bevétele nem haladja meg az évi 30 márka ezüstöt, ha lélekgondozással jár, és a huszat, ha anélküli, és amit Máté az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a zágrábi püspököt, hogy e javadalomról ne rendelkezzen, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek, hogy senki elfogadására nem kötelezhető e téren. D. Avinione, Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a pécsi püspököt és a zágrábi egyházmegyei Thoplica-i Szűz Mária-monostor apátját, hogy Mátét vezessék be a javadalom jogai, jövedelmei és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, a bevételeiből részteltesék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 306r-v. (Df. 292 728.)

R.: Theiner I. 700.

546. [1345.] szept. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Kelemen [fia:] István zágrábi kanonoknak a zágrábi egyházban üres v. megüresedő tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, minden joggal és tartozékkal, aminek bevétele nem haladja meg az évi 40 márka ezüstöt, ha lélekgondozással jár, és a huszonötöt, ha anélküli, és amit István az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a zágrábi püspököt és káptalant, akikhez e tisztség adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a zágrábi egyház statutum-aival v. szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha István nem tud jelen lenni a zágrábi egyház szokásainak és statutum-ainak megőrzéséről szóló eskün, azt távollétében képviselője tegye le, István pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. István a zágrábi egyházban kanonokságot, prebendát és Warasd-i főesperességet bír, de ha a fenti tisztséget elfogadja, a főespereségről le kell mondania. D. Avinione, Id. Sept., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a kalocsai érseket és a zágrábi egyházmegyei Thoplica-i Szűz Mária-monostor apátját, hogy Istvánt vezessék be e tisztség jogai, bevételei és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, a jövődelmeiből részteltesék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 84v–85r. (Df. 292 729.)

547. 1345. szept. 14. Buda

[I.] Lajos király 1345. szept. 14-én (a. d. 1345., in fe. Exalt. S. Crucis) Budán kelt nyílt oklevelében hű érdemeik viszonzásául engedélyezi Phyle fia Lőrinc fia: Lőrinc mesternek és ue. Phyle fia Péter fia: István mesternek, hogy a Wolkou megyei Mykola nevű birtokukon minden héten szerdán szabad vásárt tartsanak, a megyei vásárok jogának sérelme nélkül.

Tá.: Zsámboki (Giletífi) Miklós nádor, 1352. máj. 20. Dl. 2197. (NRA. 650. 15.)

548. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Domokos [fia:] Jakab, a Mo.-i (U) Tamás vajda [!] apostoli székhöz küldött nunciusa, hogy Lukács [fia:] Jakab váci egyházmegyei klerikusnak, az ő nepos-ának a váci egyházban kanonokságot biztosítson, annak ellenére is, hogy a pápa korábban Jakabnak az egri egyház kanonokságát biztosította. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 104. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 1. alapján.)

R.: Erdélyi okm. III. 279. szám; Doc. Trans. IV. 253.

549. [1345. szept. 14.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Aladár [fia:] Tamás újvári (Novum castrum) comes [! ə: várnagy], [I.] Lajos király (U) követe: annak ellenére, hogy az esztergomi egyházmegyei Veche faluban általa alapított és épített Keresztelő Szt. János-egyház kapcsán a pápa az előző évben az egyház és a felszentelés ünnepére a híveknek 1 év és 40 nap, az egyház jótévedőinek pedig 100 nap bűnbocsánatot adott, most minden meggyóntnak, akik ezen egyházat a mondott ünnepeken meglátogatják évente, valamint az egyház jótévedőinek további kiegészítő bűnbocsánatot adjon, továbbá azoknak is, akik ezen egyház körül Krisztus testét kísérik. A pápa a mondott ünnepek esetén újabb 1 év és 40 nap, a jótévedőknek újabb 100 nap, Krisztus teste kapcsán 20 nap bűnbocsánatot ad.

K.: Reg. Suppl. I/2. 104–105. (Vethe névalakkal); Rábik, Reg. Suppl. 91. és 91–92. (két részben közölve). Mindkettő e dátummal, ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 11r. alapján.

550. [1345. szept. 14.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: a pécsi egyházmegyei Gerchin nevű falvában (villa patrimonialis) levő Szűz Mária-egyház kapcsán a híveknek adjon valamilyen bűnbocsánatot. A pápa ugyanazt adja, mint Veche esetén, de a kiegészítések nélkül.

K.: Reg. Suppl. I/2. 104–105. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 11. alapján, e dátummal)

551. [1345. szept. 14.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: mivel a nyitrai egyházmegyei Nadlyan nevű falvában (villa patrimonialis) levő Szűz Mária-egyház kápolnáját nagyobb köegyházzá akarja emelni, dec. 8-ra (in fe. Conc.) és a felszentelés ünnepére, továbbá a jótévedőknek adjon bűnbocsánatot. A pápa ugyanazt adja, mint Veche esetén, de a kiegészítések nélkül.

K.: Reg. Suppl. I/2. 105; Rábik, Reg. Suppl. 92. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 11r. alapján, Nadlyam névalakkal.) Mindkettő e dátummal.

552. [1345. szept. 14.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: azoknak, akik [a Nadlyan-i Szűz Mária-egyház] körül Krisztus testét kísérik, adjon bűnbocsánatot. A pápa ugyanazt adja, mint [Veche] esetén, de a kiegészítések nélkül.

K.: Rábik, Reg. Suppl. 92–93. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 11r. alapján, e dátummal.)

553. [1345. szept. 14.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: mivel a pécsi egyházmegyei Paznari-i [! ə: Paznan-i] Szűz Mária-egyházban van eltemetve barátja, János Oznage-i [!] főesperes apja, frater-e és számos vérrokona, más rokonai is oda akarnak temetkezni majd, János pedig ezen egyházban oltárt és kápolnát építtetett, és számos jót akar tenni még a rokonaival együtt ezen egyháznak, annak kapcsán a pápa adjon bűnbocsánatot. A pápa ugyanazt adja, mint Veche esetén, de a kiegészítések nélkül.

K.: Reg. Suppl. I/2. 106. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 11. alapján, e dátummal.)

554. [1345. szept. 14.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: nepos-ának, Lukács [fia:] István egri egyházmegyei klerikusnak a váradi egyházban, Várad városban, v. a váradi egyházmegyében tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Istvánnak a váradi egyházban kanonoksága van prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 106. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 11. alapján, e dátummal.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 254.

555. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: Worbou-i Kelemen [fia:] Miklós esztergomi egyházmegyei klerikusnak Esztergom városban, v. az esztergomi egyházmegyében üres v. megüresedő javadalmat rezerváljon, aminek éves bevétele nem haladja meg lélek gondozással a 30 márka, anélkül a 25 márka ezüstöt, és ami az esztergomi érsek adományozási jogköréhez tartozik, annak ellenére is, hogy Péternek kanonoksága és prebendája van a fehérvári egyház-

ban, a veszprémi egyházban pedig kanonoksága prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 106–107; Rábik, Reg. Suppl. 93. (ASV. Reg. Aven. Vol. 10. fol. 11v. alapján.)

R.: Str. III. 568.

556. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Tamás: familiárisának, János [fia:] Péter veszprémi egyházmegyei klerikusnak biztosítson tisztséget (dignitas), ami a veszprémi püspök v. a fehérvári prépost adományozási jogköréhez tartozik, annak ellenére is, hogy Péternek kanonoksága van prebendával a fehérvári egyházban (veszprémi egyházmegye), a veszprémi egyházban pedig kanonoksága prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja lélekigondozás esetén 40 márkáig, anélkül 30 márkáig. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Vespr. II. 110; Reg. Suppl. I/2. 107. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 11. alapján.)

557. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápának] előadták Aladár [fia:] Tamás Vyuar-i (esztergomi egyházmegye) comes [! ə: várnagy] érdekében, hogy Tamás a nyitrai egyházmegyei Veche faluban levő Keresztelő Szt. János-egyházat saját költségén befejeztette és felszenteltette, a pápa emiatt korábbi oklevelében minden meggyóntnak, akik ezen egyházat Keresztelő Szt. János és a felszentelés ünnepén meglátogatják évente, alkalmanként 1 év és 40 nap bűnbocsánatot adott. Most ugyanezen alkalmakra újabb 1 év és 40 napot ad, azoknak pedig, akik Krisztus testét ezen egyház körül elkísérik, 20 napot. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 686; Mon. Vat. Slov. III/2. 135–136. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 187. ep. 493. alapján.)

558. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápának] előadták Aladár [fia:] Tamás Vyuar-i (esztergomi egyházmegye) comes [! ə: várnagy] érdekében, hogy Tamás a nyitrai egy-

házmegyei Veche faluban levő Keresztelő Szt. János-egyházat saját költségén befejeztette és felszenteltette, a pápa emiatt korábbi oklevelében minden meggyóntnak, akik javaikból jót cselekszenek ezen egyháznak, 100 nap bűnbocsánatot adott. A pápa most ezeknek újabb 100 napot ad. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 136–137. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 186v–187r. ep. 491. alapján.)

559. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa], mivel Aladár [fia:] Tamás újvári (Novum Castrum) comes [! ə: várnagy] a nyitrai egyházmegyei Nadlyan nevű falvában (villa patrimonialis) levő Szűz Mária-plébániát saját költségén nagyobb köegyházzá akarja alakítani, minden meggyóntnak, akik ezen egyháznak segítséget nyújtanak, 100 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 685; Mon. Vat. Slov. III/2. 134–135. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 186v–187r. ep. 489. alapján.)

560. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa], mivel Aladár [fia:] Tamás újvári (Novum Castrum) comes [! ə: várnagy] a nyitrai egyházmegyei Nadlyan nevű falvában (villa patrimonialis) levő Szűz Mária-plébániát saját költségén nagyobb köegyházzá akarja alakítani, ezért, ha az egyház megépül, a pápa minden meggyóntnak, akik azt dec. 8-án (in fe. Conc. B. Marie virg.) és a felszentelés napján évente meglátogatják, alkalmanként 1 év és 40 nap bűnbocsánatot ad, azoknak pedig, akik Krisztus testét elkísérik, mikor azt a betegekhez viszik, 20 napot. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 133–134. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 289r. = ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 120v. ep. 169. alapján.)

561. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] minden meggyóntnak, akik az Aladár [fia:] Tamás újvári comes [! ə: várnagy] pécsi egyházmegyei Gerchin nevű falvában (villa patrimonialis) levő Szűz Mária-egyházat saját javaikból segítik, 100 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 684–685.

R.: Mon. Vat. Slov. III/2. 135. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 184r-v. ep. 485. alapján.)

562. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] minden meggyóntnak, akik az Aladár [fia:] Tamás újvári comes [! ə: várnagy] pécsi egyházmegyei Gerchin nevű falvában (villa patrimonialis) levő Szűz Mária-plébániát szept. 8-án (in fe. Ass. B. Marie virg.) és a felszentelés napján meglátogatják évente, alkalmanként 1 év és 40 nap bűnbocsánatot ad, azoknak pedig, akik elkísérik Krisztus testét, mikor azt a betegekhez viszik, 20 napot. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Katona, Hist. crit. IX. 412; F. IX/1. 295.

R.: Mon. Vat. Slov. III/2. 135. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 304r. ep. 229. = ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 145r. ep. 229. alapján.)

563. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] értesült arról, hogy Pál [fia:] János pécsi egyházmegyei Ozinage-i [!] főesperes apja, frater-e és vérrokonai a pécsi egyházmegyei Paznari-i [! ə: Paznan-i] Szűz Mária-egyházban vannak eltemetve, és más rokonai is oda akarnak majd temetkezni, János pedig ezen egyházban egy oltárt és kápolnát építtetett, ezért a pápa minden meggyóntnak, akik a javaikból ezen egyházat segítik, 100 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 685. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 4. fol. 170. alapján.); Katona, Hist. crit. IX. 410–411; F. IX/1. 293–294. (Ozmage és Paznati névalakokkal)

564. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] értesült arról, hogy Pál [fia:] János pécsi egyházmegyei Ozinage-i [!] főesperes apja, frater-e és vérrokonai a pécsi egyházmegyei Paznari-i [! ə: Paznan-i] Szűz Mária-egyházban vannak eltemetve, és más rokonai is oda akarnak majd temetkezni, János pedig ezen egyházban egy oltárt és kápolnát építtetett, ezért a pápa minden meggyóntnak, akik ezen egyházat szept. 8-án (in fe. Nat. virg.) és az ott eltemetettek ünnepe napján évente

meglátogatják, alkalmanként 1 év és 40 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 685. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 4. fol. 187. alapján.); F. IX/1. 292–293. (Ozmage és Paznati névalakokkal)

565. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Worbo-i Kelemen [fia:] Miklós esztergomi egyházmegyei klerikusnak az esztergomi érsek adományozási jogköréhez tartozó, Esztergom városban, v. az esztergomi egyházmegyében levő, üres v. megüresedő, lélegzőgondozással járó v. anélküli javadalmat rezervál (aminek éves bevétele előbbi esetben nem haladja meg a 30, utóbbi esetben a 25 márka ezüstöt), amit Miklós az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti az érseket, hogy e javadalomról ne rendelkezzen, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha az érseknek pápai v. legátusi oklevele van erről, v. ha az apostoli szék korábban engedélyezte neki, hogy senkit elfogadni nem tartozik e téren. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi, az esztergom-előhegyi Szt. György-egyházbeli és a pozsonyi prépostot (esztergomi egyházmegye), hogy ezen javadalmat Miklósnak minden joggal és tartozékkal adják át, vezessék be annak tulajdonába, védjék meg abban, a bevételeiből és jövedelmeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 280v–281r. (Df. 292 728.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 132–133. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 143r-v. ep. 254. alapján.)

R.: Theiner I. 700.

566. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Lukács [fia:] Jakabnak – annak ellenére is, hogy korábban oklevelével neki az egri egyház kanonokságát biztosította és ott neki üres v. megüresedő prebendát rezervált – a váci egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit Jakab az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti a váci püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy arról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. a váci egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apos-

toli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha Jakab nem tud jelen lenni a váci egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Jakab pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi prépostot és az óbudai (veszprémi egyházmegye) Szt. Péter[-egyház] prépostját, hogy Jakabot fogadtassák kanonokká a váci egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből részeltessék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 192. r-v. (Df. 292 728.)

567. [1345.] szept. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] János [fia:] Péternek – annak ellenére is, hogy korábbi oklevelével neki a veszprémi egyházmegyei fehérvári egyházban kanonokságot és prebendát biztosított, a veszprémi egyházban pedig kanonokságot prebenda reményével – ezen fehérvári egyházban üres v. megüresedő, a fehérvári prépost adományozási jogköréhez tartozó, lélegkondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál (aminek előbbi esetben az éves jövedelme nem haladja meg a 40, utóbbi esetben a 30 márka ezüstöt), amit Péter az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti a fehérvári prépostot, hogy e tisztségről ne rendelkezzen, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a fehérvári egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a prépostnak, hogy senki elfogadására nem kötelezhető e téren. Ha Péter nem tud jelen lenni a fehérvári egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Péter pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, XVIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi püspököt és főesperest, valamint Gál [fia:] Péter esztergomi kanonokot, hogy Pétert e tisztség, jogai és tartozékai tulajdonába vezessék be, védjék meg ezekben, a jövedelmeiből részeltessék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 88r. (Df. 292 729.)

K.: Vespr. II. 111. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 10. alapján, részlet)

568. 1345. szept. 15.

Az erdélyi káptalan előtt néhai Waguth (dict.) Beke fiai: Miklós, Albert és Péter, Korpad-i nemesek elmondták, hogy Korpad birtok negyedét az apjuk vásárolta a

káptalan privilégiumával Markalf-tól és Korpád-i Márton fia: Beke-től, és ők apjuk halála után eddig e negyedrészt békés tulajdonában voltak, de most Markalf fiai: Illés (Elyas), Miklós, Mihály és László, valamint ezen Beke fia: Bagar (dict.) János jogtalan idézésekkel a Clus-i comes jelenléte elé perbe vonták őket, s a bíróságon és azon kívül folyamatosan zaklatva e negyedrészt ügyében arra kényszerítették őket, hogy megegyezzenek velük és átadják nekik a káptalan privilégiumát, mert így e negyedestőlük el akarják venni és maguknak elfoglalni. Ezért Beke fiai a káptalan előtt szintén megjelent Markalf fiait és Jánost e negyedrészt elfoglalásától, minden egyházi és világi bírót pedig a negyedrészt Markalf fiainak és Jánosnak történő iktatásától és átörökítésétől tilalmazták, mondván, hogy ha ők bármilyen megegyezést is kötöttek, v. vallottak meg e negyed ügyében Markalf fiaival és Jánossal, ezt kényszerből tették. Mivel Albert és Péter még nem törvényes korúak, ezért az ezen tiltakozásuk ellenére történt v. történő cselekedetek nem érintik az ő birtokjogukat. Beke fiai az ügyben a maga idejében a számukra megfelelő módon a jogukat visszaállítani és érvényesíteni fogják. D. in oct. Nat. Marie virg., a. d. 1345.

E.: DL. 40 987. (Múz. Ta. Wenzel.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Markalf fiai és János is Korpád-iak), valamint kerek zárópecsét körvonala.

Má: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

R.: Erdélyi okm. III. 280. szám.

569. 1345. szept. 15.

1345., die XV. Sept. A velencei tanács határozatai: szárazföldi kapitányuk, Marcus Justinianus és a Nona-i comes leveleiből értesültek, hogy Velence Nona-ban tartózkodott lovas és gyalogos seregei miatt a Nona-iak teljesen kifogytak mind az állataikból, mind a gabonájukból. A tanács, hogy a Nona-iak hűsége állhatatos maradjon, írjon nekik buzdító levelet, ill. utasítsa a Nona-i comes-t, hogy vizsgálja ki a helybeliek kárát és írja meg a tanácsnak részletesen, hogyan lehet enyhíteni a helyzeten. A tanács gondoskodik arról, hogy Nona-ba juttasson 5 ezer aprójószágot, amiket a comes osszon szét a helyiek között a káruknak megfelelően. Ezért a tanács utasítja tengeri kapitányukat: Petrus de Canali-t, hogy a záraiak szigetein levő állatokból ötezret küldjön el Nona comes-éhez.

K.: Ljubić II. 270. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 7.)

Megj.: A velencei–zárai háború miatt később Pago-ban is súlyos gabonahiány alakult ki. Lásd Ljubić II. 280. (1345. nov. 3.)

570. 1345. szept. 15.

Közjegyzői oklevélben bizonyos krakkói polgárok elismerik, hogy átvettek Arnaldus de Lacaucina-tól 3 krakkói márka 22 karátos, a Szt. Péter-census és más jogok után a pápai kamarának járó aranyat, hogy azt Bruges-ben a kereskedőknek az oklevél kiadása napjától Húsvétig átadják.

R.: Mon. Pol. Vat. II. 20. (ASV. Instrum. Miscell. alapján, e dátummal.)

571. [1345. szept. 15.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Pál, Mo. (U) királya követe, hogy germanus-ának, Jaurinum-i Péter [fia:] Lászlónak a váradi egyházban kanonokságot biztosítson prebenda reményével, annak ellenére is, hogy Lászlónak a pápa győri kanonokságot biztosított prebenda, valamint tisztség (dignitas v. officium) reményével. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 107. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 180v. alapján, e dátummal)

R.: Doc. Trans. IV. 254.

572. [1345.] szept. 15. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál, hogy mindazoknak, akik a győri egyházmegyei Moyev-i – ahol Pál a familia-jával együtt időzik (moram trahit) – Szt. Miklós-egyházat a védőszent és a felszentelés ünnepén meglátogatják, 3 év bűnbocsánatot adjon. A pápa 1 év és 40 napot ad. D. Avinione, XVII. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 108. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. IX. fol. 180v. alapján.)

R.: Rábik, Reg. Suppl. 93. (az előző és jelen oklevelet általánosságban összevonva)

573. 1345. szept. 18.

1345., die XVIII. Sept. A velencei tanács határozatai: írássék meg kapitányuknak, Petrus de Canali-nak, hogy a záraiak hajói (lignum, barchosium) károkat okoztak Velence Clugia-i híveinek Piscaria és Ortona vidékén, ezért küldjön 2 jól felszerelt hajót a sajátjaiból Apulia-ba (partes Appulie) a károk felmérésére, majd Ancona-ba is, ahol, mint mondják, zárai hajók vannak, és igyekezzen azok kárára lenni. Egy velencei küldött tartson a kapitány hajóival és tárgyaljon Velence érdekében az apuliai tengerparti területekkel (quelibet terrarum de marina in ipsis partibus), fejezze ki Velence neheztelését a záraiak befogadásáért és megsegítésé-

ért, s hogy Velence szerint ők a záraiak által okozott károk okai, továbbá követelje tőlük, hogy hagyjanak fel a záraiak támogatásával, mert ezt Velence semmi módon nem tűri el és tőlük kárpótlást követel. Egy másik velencei küldött menjen Ancona-ba és ott hasonlóan tárgyaljon.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 96; Ljubić II. 271. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 8.)

574. 1345. szept. 18.

1345., ind. 14., die XVIII. Sept. A velencei tanács határozatai: válaszoljanak a Sibenicum-i comes-nek, hogy szerfelett sajnálják azon károkat, amiket Sibenicum-i híveiknek Budisclav Vngnich [!] és kísérete a falvakban okozott, s hogy területeik és javaik megvédéséről Velence gondoskodni igyekszik. Írassék meg a Spalatum-i és Tragurium-i comes-nek: ne engedjék, hogy területeiken a Sibenicum-iaktól elrabolt dolgokból bármit átvigyenek, sem azt, hogy ezekből bármit is megvásároljon valamely polgár.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 96–97; Ljubić II. 271–272. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 8.)

575. 1345. szept. 19.

A Zubur-i monostor Szt. Ipolit vértanú-konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy a Goron folyó melletti Szt. Benedek-monostor apátja: Syffrid és konventje érdekében kiadott általános, tudományvételt elrendelő oklevelének megfelelően Saary-i Iwanka fia: Miklós királyi emberrel kiküldték tanúságul káplánjukat: Benedek papot, akik Bors megyében nemesektől, papoktól, közrendűektől (*communes homines*) és a Szent Benedek-monostor szomszédaitól megtudták, hogy a Feyno Sewniche patak azon hegytől, ahol ered, egészen a Gron folyóba való ömléséig régtől fogva a Szt. Benedek-monostor határa, és az ezen belül levő haszonvételeket szántóföldekben, kaszálóokban és erdőkben mindig is a monostor birtokolta. D. f. II. p. Exalt. S. Crucis, a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 2. 26. (Df. 237 038.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 568–569.

576. 1345. szept. 20. Damás

[I.] Lajos király (H) a fehérvári káptalannak. Mivel László fia: Miklós mester az uralkodó által nemrég neki adományozott Symig (Á. 2.: Simig) megyei Zynier (Á.

2.: Zynyer) birtokba és tartozékaiba törvényesen be akar menni, ezért Lajos utasítja a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Beke, a királyi aula tárnoka, a királyi aula-ból speciálisan ez ügyben kiküldött királyi ember Zynier birtokot és tartozékait a szomszédok jelenlétében járja be, Miklóst vezesse be e birtokba és iktassa azt neki királyi adomány címén, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg Miklós ellenében a királyi jelenlet elé, majd a káptalan tegyen jelentést. Mivel a király meghagyta Miklós mesternek, hogy László comes-t élete végéig e birtokban tartsa meg, írják meg Miklós beleegyezését és László válaszát is. D. in Damas, in vig. Mathei, a. d. 1345.

Á. 1-2.: a 638. számú oklevélben.

K.: Str. III. 569–570. (Á.-ban.)

R.: Str. III. 569; Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1978. 66.

577. [1345.] szept. 20. Villanova

[VI. Kelemen pápa Andrásnak:] a királyi címmel és a felkenéssel semmilyen további jog nem hármlik rá. Ha András túléli Johannát, és nem lennének gyermekeik, a nápolyi jogar Johanna leánytestvérére: Máriára és annak gyermekeire száll, a Károly királlyal megkötött szerződés értelmében. Ha ennek ellenére András mégis ragaszkodik a királysághoz, ki lesz közösítve. András a szertartás előtt tegyen esküt, hogy ha Johanna gyermekek nélkül hunyna el, az uralkodásról lemond Mária és a Duratium-iak javára. Ezt a Nápolyi Királyság rendjei is erősítsék meg esküjükkel. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Raynaldus XXV. 367.

578. [1345.] szept. 20. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): tovább ne halogassa elfogadni a felkenést és a koronázást Vilmos Chartres-i püspöktől, mivel Johanna nem tud személyesen a pápai curia-ba menni fiatal kora és az utak veszélyei miatt. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1974. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 104. ep. 405. alapján.)

579. [1345.] szept. 20. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Vilmos Chartres-i püspöknek: mivel Andrást királynak (Si) jelölte, meghagyja, hogy Vilmos kenje fel és koronázza meg Andrást és

Johannát az oklevélben foglalt rendelkezéseknek és biztosítékoknak megfelelően D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1975. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 104. ep. 403. alapján.)

580. [1345.] szept. 20. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Vilmos Chartres-i püspöknek: Johanna királynő (Si) fiatal kora miatt kevésbé alkalmas országa kormányzására. A pápa, aki Johanna és királysága felettese (superior), érvénytelenítette a consistorium-ban azon adományokat és elidegenítéseket, amiket Johanna Róbert király halála után tett, és ezeket jogtalanul megtörténteknek nyilvánítja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Raynaldus XXV. 366–367.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1976. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 106v. ep. 430. alapján.)

581. 1345. szept. 21.

Syffrid, a Goron folyó melletti Szt. Benedek-monostor apátja és a konvent kinyilvánítják, hogy közös egyetértéssel a nekik teljesített számos érdeméért officialis-uknak: Péter litteratus-nak és örököseinek a Byksewniche patakon, a monostor birtoka határain belül egy telket (fundus), alulról felfelé a negyediket, adnak malomépítésre éves census fejében. Péter a hasznokat birtokolhatja, de a telket v. a saját költségein felépített malmot semmilyen ok és szükség miatt nem zálogosíthatja, nem adhatja és idegenítheti el, csakis a monostor oklevelével és a monostornak fizetendő éves census fejében, amit az ezen patakon levő többi malom is szokott fizetni. Ha Péter örökös nélkül hunyna el, a telek v. a malom a haszonvételeivel együtt ellentmondás nélkül teljes joggal a monostor jogába és tulajdonába kerül vissza. Erről pecsétjeik függesztésével [!] megerősített oklevelet bocsátanak ki. D. in fe. Mathei, a. d. 1345. Arenga.

E.: Dl. 3781. (Acta eccl. 24. 25.) Felül chirographált (ABC). Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint (a corroboratio megfogalmazása és a chirographálás ellenére) egy kerek és egy mandorla alakú pecsét körvonala. (Plicatura és függőpecsétre utaló bevágás nincs a hártján.)

K.: F. IX/1. 332–333.

582. [1345.] szept. 21. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Vilmos Chartres-i püspöknek: a korábbi oklevelében foglalt biztosítékok alapján végezze el a felkenést és a koronázást. Ha nincs egyetértés, az se késleltesse az ünnepséget. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XI. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1977. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 103v. ep. 404. alapján.)

583. [1345.] szept. 21. Villanova

[VI. Kelemen pápa] András királynak (Si): ne halogassa tovább a felkenés és a koronázás elfogadását, és hallgasson a bölcs férfiak tanácsaira. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XI. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1979. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 104v. ep. 407bis. alapján.)

584. [1345.] szept. 21. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Humbert Viennes-i (Viennensis) dauphin-nek: hasson oda, hogy András és Johanna a felkenés és a koronázás elfogadását tovább ne halogassák. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XI. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Hasonlóan Róbert Tarentinum-i prin-ceps-nek, Mária Duratium-i hercegnőnek és Károly Duratium-i hercegnek.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1978., 1980. és 1981. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 104v–105. ep. 406–409. alapján.)

585. [1345.] szept. 21. Villanova

[VI. Kelemen pápa] annak érdekében, hogy Tamás újvári comes [! ə: várnagy], András király (Si) nunciusa – aki távozik a pápai curia-ból, ahol egy ideig a király ügyei érdekében tartózkodott, és most Andráshoz veszi útját a Nápolyi Királyságba (ad partes regni Sicilie) – familiárisaival és javaival együtt oda, majd onnan Mo.-ra (V) teljes biztonságban haladhasson, kér minden egyházi személyt és közösséget, hogy Tamást, ha területeiken átkel, kegyesen fogadják, neki és familiárisainak jogtalanságot ne okozzanak, ezt másoknak se engedjék, hanem (ha Tamás, jelen oklevél bemutatója kéri) biztonságos haladásukról Tamás költségén gondoskodjanak. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XI. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 308r. ep. 1351. (Df. 291 843.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 775. szám.

586. [1345. szept. 21.]

[VI. Kelemen pápa] a Nápolyi Királyság előkelőinek és nemeseinek: András király (Si) felkenése és koronázása nem késleltethető.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 774. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 105v–106r. ep. 410–429. alapján, e dátummal.)

587. 1345. szept. 22. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia és Ho. (C) bánja előtt Ludbreg-i Péter fia: Miklós mester bemutatta [I.] Károly király (H) 1326. évi, középső pecsétjével megerősített privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. X. 54. szám*), melyben az uralkodó Miklós mesternek adományozott (hű szolgálataiért, s mivel annak Ludbreg nevű várát a király hűtlenei: Herric bán fiai elfoglalták) minden olyan földet v. birtokot, amikben várnépek voltak, és más olyan földeket, amik v. a váré, v. örökös nélkül elhunyt nemeseké és embereké voltak Glonicha és Morocha districtus-okban, és amik jog szerint a királyi adományozási jogkörhöz tartoztak (nem érintve az ottani nemesek, v. a vár hadakozó jobbágysági földjeit és birtokait), mindezek haszonvételeivel és tartozékaival, azon határok alatt, ahogy ezeket e várnépek és örökös nélkül elhunyt emberek korábban birtokolták. Miklós mester kérte a bánt, hogy mindezeket az ottani nemesek és nem nemesek birtokaitól elkülönítve emberével iktattassa neki a királyi adománynak megfelelően. Ezen privilegiális oklevél, valamint [I.] Lajos király (H) utasítása alapján a bán János Gerche-i főesperessel és János dékánnal (a zágrábi káptalan tanúságaival, bíróival és kanonokaival, akiket a zágrábi káptalan oklevele szerint egyrészt Miklós mester, másrészt a Glonicha és Morocha districtus-beli nemesek és várjobbágyságok is elfogadtak) kiküldte emberét, Iwan fia: Demetert az ezen két districtus-ban levő vár, várnépek és örökös nélkül elhunyt emberek földjei és birtokai elkülönítésére. A zágrábi káptalan ezután jelentette oklevelében a bánnak, hogy mondott tanúságaik és Demeter báni ember a várnépek és örökös nélkül elhunyt emberek ezen két districtus-beli földjeit és birtokait az ottani nemesek és várjobbágyságok birtokaitól elkülönítve Miklós mesternek jog szerint iktatták. A bán az iktatást érvényesnek fogadva el, ezen földeket és birtokokat (amik neveit a káptalan oklevele tartalmazza) Miklós mesternek és leszármazottainak hagyja, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki Miklós mesternek. D. in Zagrabia, quind. Nat. Marie, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 33 339. (NRA. 446. 22.) Hátlapján későbbi középkori (Marocha név-
alakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések. Függőpecsét fonata.

K.: Smič. XI. 230–231.

R.: Halász É., Szlavón 123. és 124. számok.

588. + [1345.] szept. 22. Aversa

Johanna királynő (Je, Si) Florencia város rector-ainak, tanácsának és népének. Az Istennek utálatos és a világnak félelmes, szörnyű könyörtelenséggel elkö-
vetett, kimondhatatlan gonoszságról, gyalázatos bűnről, aljas gaztetről szá-
mol be sóhajtozva, zokogva és a leghevesebb fájdalomtól sebezve: néhai
férje [András] ártatlan vérének istentelenek gyilkos keze általi kiomlásáról. E
hónap 18-án a férje kései órán, mikor ideje a hálósobába térni, lement a
parkba, ami szomszédos Aversa-i udvari szállásuk őrhelyével, meggondolat-
lanul és óvatlanul, sőt legénykedve, miként itt és máshol is állandóan gyanús
órán ki szokott volt menni, nem hallgatva senki tanácsára, inkább ifjúsága
elhamarkodott szenvedélyeit követve, nem engedve kísérőt maga mellé, ha-
nem az ajtót bezárva maga után, Johanna pedig várta őt a hálósobában, és
elfogta az álom hosszas várakozás után. A férje dajkája [Andrást] gyertyával
kezdte aggódva keresni, és végül a mondott park fala mellett megölve megta-
lálta őt. D. Averse, sub anulo nostro secreto, die XXII. Sept., ind. 14. [1345.]

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 97–98. (Archivio delle Riformagioni. Firenze. Cod.
16. Cl. XI. dist. 1. fol. 113. alapján.)

Megj.: Vélhetően XV. századi hamisítvány.

589. 1345. szept. 23.

A zalai Szt. Adorján-monostor konventje előtt megjelent egyrészről Chehy-i
Ambrus fia: László a fiával: Jánossal, másrészről Zurcuk-i Elech fia Lőrinc
fia: Gál, és László megvallotta, hogy a fia beleegyezésével az alábbi örökbir-
tokain levő részeket a leányával (filia uterina), Erzsébettel együtt házassági
szerződéssel vejének (gener), Gálnak és örököseiknek adta: Chehy birtokon
(ahol az egyházat közösen birtokolják) egy részt (ennek határai: árok vége; 2
diófa; nagy tölgyfa; körtefa; másik körtefa; e falu utcájának közepe; a falun
kívül út fűzfáig; folyó; kis hegy közepe); Egri birtokon Chehes [!] felől két
részt minden haszonvétellel, kivéve a szőlők hegybérét (terrarium); Egri bir-
tok folyóján túl egy harmadik helyen, amit terra Ceralia-nak neveznek, szintén
két részt, kivéve a hegy szőlőinek hegybérét (terrarium montanum); a
Chehes-en [!] levő két szőlőhegy (amikkel Folcus határai szomszédosak)
hegybérei felét. Ha László a Gálnak adott birtokrészekből valaki(k)nek kény-
szer nélkül elidegenített volna, akkor saját örökjogaiból ugyanannyit adjon

menyiségben és minőségben Gálnak. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a konvent privilegiális formában adja majd ki. D. f. VI. p. Mathei, a. d. 1345.

E.: Dl. 50 264. (Ernst-gyűjt.) Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés, Cheech névalakkal, valamint kerek pecsét körvonala.

Tá.: 1. Kont Miklós nádor, 1360. dec. 2. **Fk.:** Dl. 94 930. (Bittó cs. lt. 5.)

2. Uő., 1360. dec. 2. GYMSML. Sopron vármegye. 4508. (Df. 264 727.) Mindkét Tá. eltérő névalakjai: Cheh (Chehes helyett is), Zurchuk, Egry, Folkus.

K.: Sümeghy 40–41. (Tá. 2. alapján, Tá.-ban.)

Megj.: Tá.-k szerint az eredeti nyílt oklevél a konvent privilegiális oklevelében volt átírva, de annak dátumát nem árulják el.

590. [1345.] szept. 23. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Vilmosnak (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusának: miként erről a pápa ez ügyben kiadott korábbi oklevele szól, annak érdekében, hogy Vilmos a feladatai során felmerülő költségeit könnyebben tudja kezelni, a pápa az esztergomi, kalocsai és gneznoi provincia-ban meghatározatlan számú, bármilyen rendi és típusú, üresedésben levő tisztséget és javadalmat biztosított neki, amik bevételei nem haladják meg az 500 márka ezüstöt, s amiket a kardinális az üresedésről való értesülés után 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal, és intette a mondott provincia-k érsekeit és suffraganeus-aikat, akikhez ezen javadalmak adományozási jogköre tartozhat, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert a pápa érvénytelennek nyilvánítja, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. A kardinális kérte, hogy ennek megfelelően képviselője az erdélyi egyház megüresedett fehérvári főesperességét elfogadhassa, majd ezután [I.] Lajos királynak (U) az apostoli székhöz küldött követei és nunciosai kérésére a kardinális ezen főesperességet, csornai (Cuirna) Lőrinc [fia:] István, akkor a kalocsai egyházmegyei bácsi egyház olvasókanonoka pedig az olvasókanonokságot visszaadták a pápának, hogy ezeket egymás között elcserélhessék majd. A pápa addig is különös kegyvel megengedi, hogy Vilmos esetén ezen főesperesség a mondott 500 márkába ne számítson bele. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IX. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 128r–129r. ep. 520. (Df. 291 829.) = ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 29r–29v. ep. 12. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 46v–47r. ep. 12.

K.: Theiner I. 686–687; Acta Clementis VI. 94–96.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1986. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 137; Erdélyi okm. III. 281. szám. (szept. 24-i dátummal); Bull. Pol. II. 187. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 254–255

591. [1345.] szept. 24. Ardó falu

Dávid, Maruchuk mester Bereg megyei vicecomes-e és a 4 szolgabíró jelentik [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 499. szám) kiküldték Gulach-i Teodor fia: Tyba mester szolgabírót, aki a megyében nemesektől, nem nemesektől és bármiféle állapotú emberektől megtudta, hogy Tamás, Mihály és László a mondottakat megcselekedték, ahogy a király levele tartalmazza. D. in villa Ordou, sab. an. Mychaelis, a. in eodem supradict. [1345.]

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 42. (Df. 233 653.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...Blasio preposito ecclesie S. Crucis de Lelez contra Thomam Mychaelem et Ladizlaum filios Ladizlai filii Thome...), valamint 1 nagyobb és 3 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

R.: Neumann T., Bereg m. 30. szám.

592. 1345. szept. 24.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrésről Chepan fia László fia: László comes, Rede-i nemes a maga és kisfiai (parvulus): Demeter, Jakab és Balázs nevében, másrésről Rede-i Kemen fia Deseu fia: Jakab, és Miklós elmondta, hogy mivel ő öreg, erejében megfogyatkozott és vakság is sújtja, birtokai gondozását már nem tudja ellátni, ezért a családjával és más rokonaival mindent megfontolva a Heueswyuar és Neugrad megyei Rede, Hydueg, Fanchal és Cheche birtokokon levő örökjogú részeit minden tartozékkal szept. 29-től (a fe. Mychaelis) 10 évig (infra revolucionem annualet eiusdem fe.), ti. amíg mondott kisfiai (puer) felnőnek (sensum humane capacitatis attingere possunt), rábízza rokonukra: Jakabra gondozásra, tartásra és benépesítésre, magát és fiait Jakab védelme alá helyezve. A 10 év során Jakab (mintegy az ő officialis-uk és tutor-uk) e birtokrészek hasznait és terméseit (kivéve azon költségeket, amiket Jakab e birtokrészek védelmére és a szükséges perekre elkölt), nekik teljesen szolgáltatassa ki. László és fiai azon jobbágyokat és hospeseket, akiket Jakab e birtokrészekre telepít, a 10 év alatt sem javaikban, sem személyükben nem akadályozhatják v. zaklathatják. A 10. évfordulón (adveniente ipsa 10. revolutione annuali) Jakab e birtokrészeket Lászlónak és fiainak mint saját jogukat vissza kell adja késlekedés nélkül, kivéve, ha ők azokat Jakabra bízzák további időpontig. Ha Miklós és fiai e birtokrészeket Jakabtól a mondott időn belül visszavennék és őt csalárdul bármivel megvádolnák, Jakab pedig a mondott hasznokat és terméseket Miklósnak és fiainak nem adja át, s ezt az adott fél a másikkal szemben az ország szokása szerint tanúkkal bizonyítja, a másik felet a bíró része nélkül a per kezdete előtt kifizetendő 10 márkában marasztalják el. Ha bármelyikük (főleg Jakab, akinek most nincs utóda) örökös nélkül halna meg, az elhunyt birtokrészei bárki ellent-

mondása ellenére is a túlélő jogába és tulajdonába háramoljanak örökre, mivel ők rokonok (una linea generacionis). D. sab. an. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 71 863. (Rákóczi-Aspremont cs. lt. 115. 3. 56.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

593. 1345. szept. 24.

[A tihanyi konvent jelenti I. Lajos királynak] Pál comes országbíró oklevele nének megfelelően (l. 479. szám), hogy András fia: Pál (aki nem Roma fia: János generacio-ja) egyházuk Thosuk nevű birtokán lakik, de hogy mi okból, azt nem sikerült kideríteniük. D. sab. an. Michaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 988. (Múz. Ta. 1929. 104.) Felül hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés részlete (...domina Elyzabeth nec non ..... contra Paulum filium Andree inquisitoria), valamint kerek zárópecsét töredékei.

594. 1345. szept. 24.

1345., ind. 14., die XXIV. Sept. A velencei tanács határozatai: írják meg szárazföldi kapitányuknak, valamint az Arbe-i comes-nek és Velence más rectorainak, hogy küldjenek futárokat (cursor) Mo.-ra (H), akik tudjanak meg híreket a seregről és minden ottani dologról. Velencéből is menjenek futárok oda. A tanács írjon Maladinus comes-nek és Pál Ostrovica-i comes-nek, akik újabban szövetségre léptek Velencével, és buzdítsa őket a hűségre.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 98; Ljubić II. 273. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 9.)

595. 1345. szept. 24.

1345., ind. 14., die XXIV. A velencei tanács határozatai: a ciprusi gályák kapitánya találkozzon Velence szárazföldi és tengeri kapitányaival, s ha azok arra utasítják, hogy maradjon ott gályáival együtt, engedelmeskedjen nekik. A tanács válaszoljon a szárazföldi kapitánynak (aki azt írta, hogy csak 400 barbutum-a van), miszerint még csak ennyit kapott eddig a tanácstól, emellett utasítsák, hogy a lovasok és a gyalogosok felett tartson általános szemlét minden hónapban.

K.: Ljubić II. 273. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 9.)

596. [1345.] szept. 24. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Lőrinc [fia:] Istvánnak, a kalocsai egyházmegyei bácsi egyház kanonokának a váradi egyház kanonokságát biztosítja, amit Demeter váradi választott püspök (electus) bírt ott előléptetése (promocio) idején. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Theiner I. 700. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 4. fol. 225. alapján.)
Román ford.: Doc. Trans. IV. 255.

597. 1345. szept. 25. Damás, a király vadászhelye

[I.] Lajos király (V) megparancsolja Miklósnak, egész Sclauonia bánjának, hogy a bánságában és területein Jakab zágrábi püspök tizedeit ugyanúgy szedesse be, miként az Mykch néhai bán idején el volt rendelve és [I.] Károly király (H) oklevelével megerősítve. D. in Damas, loco venacionis nostri, domin. an. Michaelis, a. d. 1345.

Á.: a 744. számú oklevélben.

K.: Smič. XI. 235.

598. 1345. szept. 25.

Miklós prépost és az esztergomi káptalan Pribul-i Móric fia: Mihály kérésére pecsétjével megerősített privilegiális oklevelében átírja saját 1257. évi privilegiumát ezen Prebul ~ Prebel birtokról. Kelt Demeter mester olvasókanonok keze által, domin. an. Mychaelis, a. d. 1345. Arenga.

E.: ŠA. Brno. Seilern cs. lt. Révay és Serényi iratok 15. (Df. 249 092.) A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások.

599. 1345. szept. 25.

A Kopornuk-i Szt. Üdvöztő-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Sebetke-i Jakab fia: László, másrésről Miley-i Miley fia: Sydou, és László megvallotta, hogy Sydou a Kanou nevű birtokát 3 márkáért elzálogosította neki és frater uterinus-ainak: Istvánnak és Lukácsnak, majd kifizetett a neki járó részként 1 márkát, ezért László Sydou-t ezen 1 marka ügyében nyugtatja. D. domin. an. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 91 362. (Festetics cs. lt. Ign. Misc. 44.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Sebutke és Sidou névalakokkal), valamint kerek zárópecsét töredékei.

600. [1345.] szept. 25. Villanova

[VI. Kelemen] pápával tudatta V[ilmos] (G.), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa, hogy a pápa korábban neki az esztergomi és kalocsai provincia-kban adott kegyet, amit idővel azonban a consistorium-ban visszavont. Mielőtt azonban a visszavonás híre a kardinális ezen provincia-kbeli képviselőihez (procurator) eljutott volna, ők a kardinális nevében már elfogadták a Cenad-i egyházbeli Torontalh-i főesperességet, valamint a váradi egyház kanonokságát és prebendáját, amik Móric halálával üresedtek meg, s ezeket V[ilmos] azóta is békésen bírja. Ezért a kardinális kérte a pápától, hogy a főesperességben, a kanonokságban és prebendában erősítse meg és ezeket neki adja újra, főleg, hogy az ő képviselőit Mo.-ról (U) a visszavonás ideje előtt Mo. királya parancsából kiűzték 7 hónapra. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VII. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 108–109. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 14. alapján.)

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 10.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 255–256.

601. [1345.] szept. 25. Villanova

[VI. Kelemen pápa] a Peliz-i apátnak és a Szt. Benedek-monostor apátjának (veszprémi és esztergomi egyházmegye). Annak érdekében, hogy Vilmos (Guillermus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa a feladatai során felmerülő költségeit könnyebben tudja kezelni, a pápa korábbi oklevelében a kalocsai provincia-ban üres v. megüresedő, korlátlan számú, bármilyen típusú javadalmat adott neki bizonyos értékig, amiket Vilmos v. képviselője az üresedésről való értesüléstől számított meghatározott időn belül elfogad. Később ezen kegyet bizonyos okokból visszavonta, de utóbb, ahogy a kardinális kérése is tartalmazta, a kalocsai provincia-beli, csanádi egyházbeli Tormetall-i [!] főesperességet (ami e kegy visszavonása után megüresedett halálozás miatt) a kardinális képviselője, nem tudva a kegy visszavonásáról, a kardinális nevében elfogadta. Mivel ez így jogtalan, de a pápa a kardinálist az ügyben támogatni akarja, utasítja a címzetteket, hogy ezen üres (mivel jelenleg senkinek sincs joga benne) főesperességet a kardinálisnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt v. képviselőjét annak tulajdonába, meg-

védve őt abban, részeltetve a bevételeiből és jövedelmeiből, bárki tiltakozása, a csanádi egyház bármilyen ezzel ellentétes statutum-ai és szokásai, v. pápai és legátusi oklevelek ellenére is, és akkor is, ha a csanádi püspöknek és káptalannak az apostoli szék korábban engedélyezte, hogy nem kötelesek elfogadni senkit e téren. A csanádi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló esküt Vilmos képviselője tegye le, ha a kardinális nem tud jelen lenni. A pápa érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezekkel szemben cselekszik. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 137–139. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 28r. ep. 10. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 45r-v. ep. 10. alapján.)

602. [1345.] szept. 25. Villanova

[VI. Kelemen pápa] a Peliz-i apátnak és a Szt. Benedek-monostor apátjának (veszprémi és esztergomi egyházmegye). Annak érdekében, hogy Vilmos (Guillermus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa a feladatai során felmerülő költségeit könnyebben tudja kezelni, a pápa korábbi oklevelében a kalocsai provincia-ban üres v. megüresedő, korlátlan számú, bármilyen típusú javadalmat adott neki bizonyos értékig, amiket Vilmos v. képviselője az üresedésről való értesüléstől számított meghatározott időn belül elfogad. Később ezen kegyet bizonyos okokból visszavonta, de utóbb, ahogy ezen kardinális kérése is tartalmazta, a kalocsai provincia-beli, váradi egyház kanonokságát és prebendáját (amik Móric legutóbbi Tormetalh-i [!] főesperes, ezen egyház kanonoka halálával megüresedtek a kegy visszavonása után) a kardinális képviselője, nem tudva a kegy visszavonásáról, a kardinális nevében elfogadta. Mivel ez így jogtalan, de a pápa a kardinálist az ügyben támogatni akarja, utasítja a címzetteket, hogy ezen üres (mivel jelenleg senkinek sincs joga bennük) kanonokságot és prebendát a kardinálisnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt v. képviselőjét azok tulajdonába, védjék meg őt ezekben, részeltessék bevételeiből és jövedelmeiből, fogadtassák kanonokká ezen egyházban, juttassanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, bárki tiltakozása, a váradi egyház bármilyen ezzel ellentétes statutum-ai és szokásai, v. pápai és legátusi oklevelek ellenére is, és akkor is, ha a váradi püspöknek és káptalannak az apostoli szék korábban engedélyezte, hogy nem kötelesek elfogadni senkit ezek terén. A váradi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló esküt Vilmos képviselője tegye le, ha a kardinális nem tud jelen lenni. A pápa érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezzel szemben cselekszik. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 139–141. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 29v–30r. ep. 13. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 47v–48r. ep. 13. alapján.)

603. 1345. szept. 26. Damás, a király vadászhelye

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Varada-i László fia: János, hogy Zenthmartun-i Dénes fiai: Tamás és Deseu az ő Gewstusera, Elewthou és Kalenga nevű Zabouch megyei földjeit Bezdeed-i és Zenthmartun-i jobbágyaikkal használtatják, az ő törvényes tilalmazása ellenére, holott per van függőben közte és Tamás között. Ezért az uralkodó utasítja az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Baka-i Mihály v. Leweu-i László v. Jeyke-i András fia: Pál v. Petri-i Petheu királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Damas, loco venacionis nostre, f. II. an. Mychaelis, a. d. 1345.

Á.: a 715. számú oklevélben.

K.: Z. II. 177. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 106; Bakács, Pest m. 177.

604. 1345. szept. 26. Damás, a király vadászhelye

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Warada-i László fia: János, hogy Zenthmartun-i Dénes fiai: Tamás és Deseu az ő Geustusera, Eleutow és Kalanga nevű Zobulch megyei földjeit Bezdeed-i és Scenthmartun-i jobbágyaikkal használtatják, az ő törvényes tilalmazása ellenére, holott per van függőben közte és Tamás között. Ezért az uralkodó utasítja a Lelez-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Baka-i Mihály v. Luew-i László v. Jeyke-i András fia: Pál v. Petri-i Petew királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Damas, loco venacionis nostre, f. II. an. Michaelis, a. d. 1345.

Á.: a 782. számú oklevélben.

K.: Z. II. 181–182. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 106; Bakács, Pest m. 177.

605. 1345. szept. 26. Damás, a király vadászhelye

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Warada-i László fia: János, hogy Zempmarthon-i Dénes fiai: Tamás és Desew az ő Geustusira, Ellewthow és Kalanga nevű Zaboch megyei földjeit Bezdeed-i és Zempmarthon-i jobbágyaikkal használtatják, az ő törvényes tilalmazása ellenére, holott per van függőben közte és Tamás között. Ezért az uralkodó utasítja a Zaboch-i comest v. a

vicecomest és a szolgabírókat, hogy tudják meg erről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. in Damas, loco venacionis nostre, f. II. an. Michaelis, a. d. 1345.

Á.: a 807. számú oklevélben.

K.: Z. II. 183. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 106; Bakács, Pest m. 177; Piti F., Szabolcs m. 377. szám.

606. 1345. szept. 26. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy számos döntéshozó oklevele szerint (melyek tartalmai azok terjedelmessége és az alább leírt egyezség miatt jelen oklevélbe nem lesznek belefoglalva) színe előtt először per jött létre egyrésről Gerus nemes asszony (Potok-i Demeter özvegye, Woytha fia Demeter leánya), másrésről Chrothnyk-i Mihály fia: Lengel (dict.) Péter alperes között a Gerus által Kathon-nak nevezett Scepsy megyei földrész ügyében, majd pedig mivel Péter a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja és mások okleveleinek bemutatásával azt állította, hogy e vitás földet éves census-ért bérletként (in feudum) bírja, és a káptalan őt e föld kapcsán köteles szavatolni, a káptalan képviselőjét: Demeter mester kanonokot a káptalan nevében és ügyvédvalló levelével Pál comes elé állította, ezért a per teljes terhe a káptalanra szállt. Demeter bemutatta [IV.] László király (H) 1282. évi privilegiális oklevelét (*l. Reg. Arp. 3137. szám*), mely szerint Aba (János, a Scepus-i egyház örkanonoka frater-e) a király előtt elmondta, hogy a Scepus megyei 1 ekényi földjét, amit ő László király apja: [V.] István király és anyja: [Erzsébet] királyné adományából birtokol utóbbi privilégiumával (amit László királynak be is mutatott), eladta a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanjának 25 márkáért, kijelentve László király kérdésére, hogy ezen összeget a káptalantól megkapta, és kérésére László király a föld eladásához beleegyezését adta, ezen királynéi privilégiumot (*l. RD. 119. szám*) érvényesnek fogadva el azt privilégiumában átírta és megerősítette; a királyné privilégiumában szereplő határok, amikkel e föld elkülönül a szomszédos birtokoktól: rétnél út; szántóföld; hegytető; völgy; szederbokrok; Berch; Clenpah falu határjelei; ue. völgy; a mondott hegytető; út; a korábbi út; Chenuk víz. Az országbíró többszöri kérdésére Gerus a királyi privilégium tartalmával csak annyiban helyezkedett szembe, hogy szerinte Kathon birtok a privilégiumban szereplő határokon kívül fekszik. Mivel László király privilégiuma igazolta, hogy a mondott föld a káptalanhoz tartozik, de arról nem adott bizonyosságot, hogy vajon Kathon föld a leírt határokon belül fekszik-e v. sem, Pál comes ezért írt az egri káptalannak, hogy Kázmér fia: János királyi emberrel küldjék ki tanúságukat, akik jelenlétében a felek v. képviselőik és a szomszédok menjenek e vitás földre máj. 22-én (oct. Penth. anno in presenti), és miután László

király privilégiumát ott a káptalan képviselője eredetiben bemutatta, az abban foglalt régi határok szerint e földet járják be (ha a határjeleket jól és világosan fel tudják lelteni), ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és iktassák a káptalannak (azon jogon, hogy a királyi privilégium alapján hozzájuk tartozik), ha Gerus v. mások nem mondanak ellent, az esetleges ellentmondókat idézzék meg jún. 25-re (ad 22. diem Penth.) a királyi jelenlét elé, majd az egri káptalan jelentését a felek Pál comes-nek vigyék vissza ugyanakkorra. A kitűzött napon Gerus és Demeter mester (a Scepus-i káptalan kanonoka annak nevében és ügyvédvalló levelével) bemutatták az országbírónak az egri káptalan oklevelét, mely szerint Kázmér fia: János királyi ember az ifjú Miklós mesterrel, az egri káptalan subnotarius-ával és tanúságával ezen földre ment, és miután László király privilégiumát a szepesi káptalan kanonokai: Jakab mester örkanonok, Tamás mester és Pál mester bemutatták, a szomszédok jelenlétében, de Gerus asszony felperes távollétében e földet a privilégiumban leírt régi határok szerint bejárta, a szükséges helyeken új határjeleket emelve a régiek mellé, és minden haszonvétellel a szepesi káptalannak iktatta mint saját jogát, Pál comes döntésének és oklevelének megfelelően, ott nem lévén ellentmondó; ám amikor a királyi és a káptalani ember ezután az egri káptalan előtt az iktatásról beszámolva elmondták, hogy a privilégiumban szereplő határok teljesen magukba foglalják azon földet, amiről Gerus azt állította, hogy az övé és Kathon-nak nevezik, Gerus ott megjelenve a birtok iktatásától őket utólag tilalmazta, ezért az asszonyt jún. 5-re megidézték a királyi jelenlét elé. Emiatt Pál comes másodjára is írt az egri káptalannak, amire az írásban jelentést tett (l. 536. szám). Majd Demeter mester, a Scepus-i káptalan képviselője bemutatta Pál comes-nek az egri káptalan másik oklevelét (l. 537. szám). Mivel tehát az első és a második határjáráskor is nyilvánvalóan kiderült, hogy az a föld, amiről Gerus azt állította, hogy Kathon-nak nevezik s az ő és elődei örökjoga, a László király privilégiumában levő határokon belül fekszik, az asszonyhoz és elődeihez semmilyen tulajdonjogon nem tartozik, hanem csak a Scepus-i káptalanhoz, mind a mondott privilégium erejével, mind Gerus önkéntes lemondása révén, amit először a föld helyszínén, majd utóbb az egri káptalan teljes közössége előtt tett személyesen, Pál comes a László király privilégiumában szereplő határok alatt iktatott földet a Scepus-i káptalannak ítéli, Gerus-ra örök hallgatást kíróva Kathon föld ügyében. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. 7. 4. 10. (Df. 272 443.) Függőpecsét fonata. Hátlapján későbbi középkori kéztől: iudicialis super Kathon.

607. 1345. szept. 26. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy színe előtt máj. 1-jén (oct. Georgii) Anthaleus fia: Péter (Dénes fia: István Zeurin-i bán nevében az országbíró ügyvédvalló levelével) a Lelez-i konvent idézőlevelének megfelelően Zygan-i Corrad fia: László ellenében előadta, hogy Zygan birtok fele István bán örökbirtoka, de azt László a bán jogának sérelmére elfoglalva tartja. Erre László azt felelte, hogy e birtokfél az övé teljes joggal, erről oklevelei vannak, amiket a Pál comes által kijelölendő napon bemutat. Ezért az országbíró meghagyta, hogy László a Zygan birtokról szóló okleveleit szept. 15-én (oct. Nat. B. virg.) mutassa be színe előtt. Akkor András fia: Simon jelenlétében (aki István bán nevében állt elő Pál comes ügyvédvalló levelével) László bemutatta az egri káptalan 1289. évi privilegiális oklevelét, mely szerint egyrészt Thomay nembeli Samud fia: Miklós comes, másrészt Berenthe-i Egyed fia: Corrad mester a káptalan előtt megjelentek, és Miklós elmondta, hogy a Zemplyn megyei Zygan nevű szerzett földje felét minden haszonvétellel atyai szeretete miatt a leányának (Corrad feleségének), a vejének (gener): Corrad-nak és örököseiknek adta, szavatosság vállalásával feléjük a maga és örökösei részéről, a föld másik fele pedig minden tartozékkal az ő halála után kerüljön a leánya, Corrad és örököseik jogába és tulajdonába. Erre Simon képviselő bemutatta [I.] Károly király (H) 1341. jan. 27-én (sab. p. Conv. Pauli, a. d. 1341.) kiadott nyílt oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXV. 81. szám*), mely szerint megjelent előtte Zygan-i Domokos fia: László a maga és frater uterinus-ai: Dénes, Tamás és Mihály nevében, ill. András fia: Simon (Luchunch-i Dénes fia: István mester famulus-a az országbíró ügyvédvalló levelével az ura nevében), és László, mivel felismerte, hogy a Zemplen megyei Zygan birtok fele István mesterhez tartozik, vállalta per nélkül a maga és frater-ei nevében, hogy febr. 28-án (oct. diei Cynerum) a Lelez-i konvent tanúsága (akinek kiküldésére a király utasította a konventet) és a szomszédok jelenlétében e birtokfelet igazságos osztály után István mesternek átadja. Ezután Pál comes a bán képviselőjét: Simont megkérdezte (háromszor, ahogy hivatala megköveteli), hogy be tud-e mutatni tilalmazó és tudományvevő okleveleket is Corrad fia: László ellenében Zygan birtokról, amire ő nemmel felelt, majd, miután Pál comes megkérdezte a feleket arról, hogy Samud fia: Miklósnak voltak-e fiai v. örökösei, hamarosan előállt Domokos fia: László, és azt állította, hogy Samud fia: Miklós az ő avus-a volt, de most Zygan-on nincs birtokrésze, mivel Miklós nádor (H) előtt Corrad fia: László tőle a jog rendje szerint megszerezte (*acquirendo reoptinere*) Zygan birtokot. Mivel tehát Samud fia: Miklós comes és örökösei az egri káptalan privilegiális oklevele szerint Miklós leányát, vejét és örököseit tartoztak Zygan ügyében szavatolni és őket annak békés birtokában megőrizni, és ezen privilegiális oklevelet 56 éve adták ki, az országbíró és az ország bárói számára azonban Domokos fia: László nem tűnt annyi idősnek,

hogy jog szerint Zygan birtokon István bánnal bármilyen osztályt tehetett volna, de Pál comes-nek mégis azt állította, hogy Zygan birtokot a nádor előtt tőle Corrad fia: László megszerezte, Simon képviselő pedig Corrad fia: Lászlóval szemben nem mutatott be tilalmazó és tudományvevő okleveleket Zygan birtokkal kapcsolatban, ezért Pál comes bírói hatáskörénél fogva, a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel Zygan birtokot minden haszonvétellel Corrad fia: Lászlónak ítélte, aki elmondta, hogy mivel István bán osztályos rokona (ex divisionali linea generacionis) az ő avus-ának, Samud fia: Miklósnak, ezért amikor ő: László ezen birtokot teljesen v. részben el akarja adni v. zálogosítani, ezt csak István bánnak teheti meg megfelelő áron (pro iusto precio). Ezenfelül Corrad fia: László Zygan birtok nyugati felét (amit Ceke-i András fiainak: Lászlónak és Dénesnek 11 Cassa-i márkáért elzálogosított) ezen összeg fejében átengedte István bánnak, úgy, hogy ha László megadja a 11 márkát István bánnak, ő a birtokfelet tartozik visszaadni Lászlónak. Az országbíró minderről nyílt oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Nat. virg. glor., a. d. 1345.

E.: 1. AL. Kolozsvár. Bánffy cs. lt. 33. (Df. 260 612.) Hátlapján doborpajzs alakú pecsét töredékei.

2. K. szerint: Erdődy cs. galgóci lt. 97. 8. 2. Hátlapján doborpajzs alakú pecsét töredékei.

K.: Bánffy I. 126–131.

R.: Doc. Trans. IV. 256.

608. [1345. szept. 26.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Gergely csanádi püspök, Mo. (U) királya követe, hogy a Benedek [fia:] Péter egri egyházmegyei lovag (miles) által Voyfaluban Szt. Péter apostol tiszteletére épített plébánia kapcsán adjon bűnbocsánatot. A pápa 1 év és 40 napot ad, Krisztus teste kíséréséért pedig 10 napot.

K.: Reg. Suppl. I/2. 109–110. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 35v. alapján, e dátummal.)

R.: Doc. Trans. IV. 257.

609. [1345. szept. 26.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy Benedek [fia:] Péter lovagnak és frater-einek: Miklósnak és Merse-nek engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 110. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 35v. alapján, e dátummal)

610. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Benedek [fia:] Péter egri egyházmegyei lovagnak [és frater-einek] a kérésére engedélyezi, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 142. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 459v. ep. 237. = ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 396r. ep. 237. alapján.)

611. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy Emilia [! ə: Sinka] [fia:] Péternek, valamint leánytestvéreinek: Chala és Ilona asszonyoknak (egri egyházmegye) engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 110. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 35v. alapján.)

612. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Sinka [fia:] Péter egri egyházmegyei lovagnak a kérésére engedélyezi, hogy halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 142. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 459v. ep. 236. = ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 396r. ep. 236. alapján.)

613. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Sinka [leánya:] Chala egri egyházmegyei nemes asszonynak a kérésére engedélyezi, hogy halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 141. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 459v. ep. 232.
= ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 395v. ep. 232. alapján.)

614. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Sinka [leánya:] Ilona egri egyházmegyei nemes asszonynak a kérésére engedélyezi, hogy halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 141. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 459v. ep. 233.
= ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 395v. ep. 233. alapján.)

615. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Benedek [fia:] Merse egri egyházmegyei lovagnak a kérésére engedélyezi, hogy halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 142. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 459v. ep. 239.
= ASV. Reg. Vat. Vol. 218. fol. 396r. ep. 239. alapján.)

616. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte Zagrabia-i Miklós [fia:] Miklós, A[ndrás] (A.) király (Si) commensalis káplánja, hogy neki a pápa a pécsi egyház kanonokságát biztosítsa prebenda reményével, annak ellenére is, hogy Miklósnak a zágrábi egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 110. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 40. alapján.)

617. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen] pápával tudatta [I.] Lajos király (U) és Erzsébet királyné, hogy országuk tanácsa híján van a teológiai doktorok szakértelmének, holott a királyságot körbeveszik a szakadárak és hitetlenek, akik téves tanait meg kellene cáfolni, ám a klérus híján van régtől a teológiai kar mestere címnek. Ezért ajánlják a pápának szigeti (de Insula) István ágostonos rendi remete testvért, a

Mo.-i provincia lector-át, aki már 20 éve folyamatosan gyakorolja a tudományokat, Párizsban tanult, több iskolában (studia generalia), mind Mo.-n, mind Tholosa-ban előadásokat tartott, a teológiában előrehaladt, egykor rendje Mediolanum-i generális káptalanján arra rendelték, hogy Párizsban előadást tartson, Tholosa-ban pedig első licenciatus-nak volt kijelölve, ha azon egyetemen a teológiai kart felállítják. Kéri a pápától: engedélyezze, hogy István a vizsgáját a pápai curia-ban ezen rend valamelyik mestere előtt letehesse, és őt Mo. (regnum Hungarie) keresztény hitben való gyarapodása érdekében ruházza fel a hittan mestere címmel, megadva neki minden olyan mentességet, kiváltságot, javadalmat és kegyet, mintha a párizsi egyetemen lett volna mesterre. A pápa elrendeli, hogy Istvánt vizsgáztassa le két bíboros, s ha alkalmasnak találják, a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 111–112. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 41v. alapján.); Acta Clementis VI. 98–99.

618. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérték Pál comes, Gergely csanádi püspök és Tamás comes, Mo. (U) királya követei, hogy Miklós [fia:] László kánonjogi bacallarius-nak az egri egyházban tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Lászlónak az egri egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 112. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 42. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 256.

619. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte Péter [fia:] Tamás Lyptouia-i comes, Mo. (U) királya és királynéja követe, hogy 6 személlyel együtt az Úr sírját meglátogathassa. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 112; Rábik, Reg. Suppl. 95. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 43. alapján.)

620. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte Peren-i Miklós [fia:] István (egri egyházmegye), hogy neki, az apja feleségének: Margitnak és az ő frater-einek: Pálnak és Miklósnak engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, VI. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 113; Rábik, Reg. Suppl. 94–95. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 43. alapján.)

621. [1345.] szept. 26. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Zagrabia-i Miklós [fia:] Miklósnak, a zágrábi egyház prebendarius kanonokának a pécsi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát és lélek gondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, minden joggal és tartozékkal, amit Miklós az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a pécsi püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák és tisztségek adományozási jogköre tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. a pécsi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha Miklós nem tud jelen lenni a pécsi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Miklós pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, VI. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a zágrábi prépostot és a csanádi egyházbeli aradi főesperest, hogy Miklóst fogadtassák kanonokká a pécsi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a prebenda és tisztség tulajdonába vezessék be, védjék meg ezekben, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 92. r-v. (Df. 292 729.)

622. 1345. szept. 27.

Az erdélyi káptalan előtt 1345. szept. 27-én (a. d. 1345., in fe. Cosme et Damiani) [Ws-i] Gergely fia: Ywanka tilalmazta [Tusun-i] Mihály fiait: Kiliánt, Simont, Mihályt, Jánost és Lászlót a Clus megyei Felsőpalatka (Superior Palathka) birtok megvásárlásától és elfoglalásától, másokat pedig annak el-

adásától és elidegenítésétől, mondván, hogy e birtok az ő örökjoga, de eddig bizonyos akadályoztatásai miatt nem tudta még azt visszaszerezni (recuperare és rehabere).

Tá.: 1. Járai Péter erdélyi alvajda, 1347. nov. 22. Dl. 73 655. (Teleki cs. marosvásárhelyi lt. 18.)

2. Tá. 1. > Lackfi István erdélyi vajda, 1348. máj. 12. Dl. 73 657. (Uo. 17.) Eltérő névalakja: Iwanka.

R.: Erdélyi okm. III. 282. szám. (a kiegészítések innen származnak)

623. 1345. szept. 28.

A pozsonyi káptalan 1345. szept. 28-án (f. IV. an. Mychaelis, a. d. 1345.) kelt oklevele szerint Gwrgethegh-i Péter fia: János a Challockwz-i Tejfalván (villa Lactis) levő birtokrészét minden haszonvétellel 9 márka széles bécsi dénárért elzálogosította Jakab fia: Miklós pozsonyi polgárnak.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1413. dec. 5. > Pozsonyi kápt., 1425. márc. 27. Dl. 10 006. (NRA. 359. 41.)

Má.: Ue. jelzet alatt, Tá. alapján. Újkori.

K.: AO. IV. 533.

624. [1345.] szept. 28.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 534. szám) kiküldték tanúságuul Istvánt, kórusuk prebendarius klerikusát, akivel Máté (Mathius) fia: Tamás királyi ember szept. 26-án (f. II. an. Mychaelis) Fynta birtokot a szomszédok jelenlétében – kivéve Nog (dict.) János comes-t és frater-eit – bejárta, a régi határjelek mellett újakat emelve, s mások (kivéve ezen János comes) birtokaitól és földjeitől így elkülönítve iktatta minden haszonvétellel István fia: Jánosnak, nem lévén sem a bejáráskor, sem az iktatáskor, sem a káptalan előtti beszámolókor ellentmondó, holott erre törvényesen vártak mind a birtok helyszínén, mind a káptalan előtt. Fynta határai: Magloch hegy; Kezepheg hegy; szántóföldek közötti Berch wlgariter Thlogh nevű fákkal; Segchev folyó (eddig e határok Fynta-t a Kapy falvi királyi népek földjétől különítik el); e folyó medre; Epperies királyi város határainál e folyó partja; a Baptapataka patak annak caput-jáig; Berch, ahol elkülönül Fynta az Epperies-i polgárok földjeitől; a Haskutpataka patak annak caput-jáig; völgyben fűzbokrok; Straz hegy; Calnazpataka patak a caput-jától a Sarrazpataka patakig (eddig e határok Fynta-t Sarus város földjétől különítik el); az utóbbi patak; körtefa; forrás; Berch; János comes határai (eddig e határok Fynta-t a Saphfalua-i nemesek birtokaitól különítik

el). Erről a káptalan János kérésére függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in vig. Mychaelis, a. d. prenotato. [1345.]

E.: Dl. 74 671. (Desewffy cs. grófi lt. Poss. F. 6.) Felül chirographált (ABC).
Függőpecsét és sárga fonata.

K.: HO. V. 121–123.

625. [1345.] szept. 28. A velencei dózsse palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Arbe-i comes-ének, Andreas Michaelis-nek: az Arbe-ban szept. 19-én kelt levelét megkapta, ami alapján látja a comes gondosságát a Velencét érintő ügyekben. Utasítja, hogy küldessen Mo.-ra (H) hírekért, s azokat közölje a dózséval és Velence Zára elleni kapitányaival. Ügyeljen az Aquilegia-i pátriárkával, akiről Velence tudja, hogy a minap nunciosokat küldött Mo. (H) királyához, és nem jó okból, ahogy a dózsse véli. Ha a comes úgy látja, hogy van valami mód, hogy e követeket elfogják, azt jelezze Velencének. Tudatja továbbá a comes-szel, hogy levelet kapott Apulia-i consul-ától, miszerint András Apulia-i király [!] meghalt, nem szép halállal. A comes mondott levelében szerepelt, hogy Duym Vegla-i comes hű Velencéhez. Viszont Velence megszerezte Duym saját kezű levelét, amit a záraiaknak küldött, és amiben biztatja őket, teljesen Velence tekintélye ellen beszélve. A comes tehát ügyeljen vele és Bertalan Vegla-i comes-szel is, mivel sem ők, sem övéik nem támogatják Velence zárai ügyét. D. in nostro ducali palacio, die XXVIII. Sept., ind. 14. [1345.]

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 99; Ljubić II. 274. (Velencei lt. Ducali ed atti diplomatici.)

626. [1345. szept. 28.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Erzsébet királyné (U), hogy fia: István herceg nevelőjének, Plaga-i László mesternek az erdélyi (Albensis Transilvanensis) egyházban kanonokságot, prebendát és tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Lászlónak az esztergomi egyházban kanonoksága és prebendája van, s hogy a pápa váradi kanonokká fogadta, ottani tisztség (dignitas) reményével. Emellett a pápa utasítsa alkancellárját, hogy küldje el levelét mind a váradi, mind az erdélyi egyházba. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Klicman I. 308. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 3. ep. 6. alapján.); Reg. Suppl. I/2. 113. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25. alapján, e dátummal.)

R.: Erdélyi okm. III. 283. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 257.

627. [1345. szept. 28.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Erzsébet, hogy kápolnája klerikusának, Máté [fia:] Bertalannak a zágrábi egyházban tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Bertalannak a zágrábi egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 114. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25. alapján, e dátummal.)

628. [1345. szept. 28.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Erzsébet, hogy Eugebium-i András (az ő phisicus-a) fia: László a törvénytelen születése ellenére két egyházi javadalmat elnyerhessen és bírasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 114. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25. alapján, e dátummal.)

629. [1345. szept. 28.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Erzsébet, hogy ezen Lászlónak a váradi egyházban kanonokságot és prebendát biztosítson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 114. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25. alapján, e dátummal.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 258.

630. [1345.] szept. 28. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Erzsébet, hogy klerikusának, Gerard [fia:] Konrádnak a csanádi egyházban kanonokságot és prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy Konrád a zágrábi egyházmegyei császmái (Ciasmensis) egyház olvasókanonokságát bírja, és hogy a pápa adja ki erről kegylevelét a hosszú út és annak veszélyei miatt. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 115. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25. alapján.)

631. [1345. szept. 28.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Campellum-i Bon Johannes, csanádi egyházmegyei Orod-i főesperes, [I.] Lajos király (U) nunciusa, hogy bár egykor neki a pápa a váradi egyházban kanonokságot és prebendát rezervált, azzal, hogy mielőtt ezek birtokába bevezetik, ezen főesperességről mondjon le, de most a pápa engedje meg neki, hogy e főesperességet megtarthassa, akkor is, ha a zágrábi és váradi egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 115. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25v. alapján, e dátummal.)

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 10.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 258.

632. [1345.] szept. 28. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte Bon Johannes, hogy neki, László váradi olvasókanonoknak, Mihály csanádi prépostnak, János Gerche-i főesperesnek és Marc kalocsai kanonoknak engedélyezze, hogy haláluk esetén nekik gyóntatójuk teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 116. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 25v. alapján.)

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 10.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 258.

633. [1345. szept. 28. Villanova]

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): mivel Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa a királyt érintő ügyekben a pápánál buzgón járt el, őt Lajosnak ajánlja, és kéri, hogy mindabban, amit országában a kardinális a saját javadalmi ügyében cselekszik, támogassa Vilmost és képviselőit, jelesen most Bego [fia:] Péter mester kánonjogi licenciatust ~ bacalarius-t, aki Lajos fivére: András király (Si) ügyében járt el hasznosan. D. ut supra. [apud Villamnovam, IV. Kal. Oct., pápasága 4. évében. 1345.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 114. ep. 446–447. (Df. 291 827.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1998–1999. számok.

634. [1345.] szept. 28. Villanova

[VI. Kelemen pápa] a veszprémi, zágrábi és váci püspöknek. István [fia:] Péter, veszprémi egyházbeli fehérvári főesperes kérése szerint egykor Sebestyén (most veszprémi egyházbeli zalai főesperes) a nyitrai egyházban a trencségi (Trinchin) főesperességet bírva a veszprémi egyház olvasókanonokságát (ami personatus) elfogadta, majd az emiatt megüresedett trencségi főesperességet Vid nyitrai püspök ezen Péternek, zágrábi egyházmegyei klerikusnak (aki nem volt akkor törvényes korú a főesperesség birtoklására) adta felmentés (canonica dispensacio) nélkül, aki azt számos évig jogtalanul bírta, habár utána lemondott róla. Ezután Vid az így megüresedett trencségi főesperességet István [fia:] János nyitrai kanonoknak adta (habár a mondottak alapján ezt jog szerint nem tehetette volna), aki azt a mai napig jogtalanul elfoglalva tartja, így tehát e trencségi főesperesség mindezek miatt annyi ideje számít már üresedésben levőnek, hogy adományozása a lateráni zsinat statutum-ai szerint az apostoli székhez háramlott. A pápa ezért utasítja a címzetteket, hogy a trencségi főesperességet, ha jelenleg abban senki semmilyen jogot nem követel, minden joggal és tartozékkal adják át Péternek, vezessék be őt a főesperesség, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg ezekben, jövedelmeiből és bevételeiből részeltessék, akkor is, ha ez ellentétes a nyitrai egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha a nyitrai püspöknek és a káptalannak az apostoli szék korábban engedélyezte, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Péter nem tud jelen lenni a nyitrai egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Péter pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. Mindez érvényes annak ellenére is, hogy Péternek a veszprémi egyházban fehérvári főesperessége, a nyitrai és az esztergomi egyházakban kanonoksága és prebendája van, de mihelyst a trencségi főesperességet elfogadja, a fehérvári főesperességről le kell mondania, amit akkor a pápa üresedésben levőnek fog tekinteni. A pápa érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezekkel szemben cselekszik. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 142–144. (ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 137v–138v. ep. 17. = ASV. Reg. Vat. Vol. 169. ep. 17. alapján.)

635. [1345.] szept. 28. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Erzsébet királyné (V) kérésére Gerard [fia:] Konrádnak – annak ellenére is, hogy Konrád a zágrábi egyházmegyei csázmái (Ciasmensis) egyház olvasókanonokságát bírja – a csanádi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ugyanott üres v. megüresedő prebendát és lélek gondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, minden joggal és tartozékkal, amit Miklós az üresedésről való értesü-

léstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a csanádi püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák és tisztségek adományozási jogköre tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. a csanádi egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha Konrád nem tud jelen lenni a csanádi egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Konrád pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a Gerche-i főesperest és a zágrábi éneklőkanonokot, hogy Konrádot fogadtassák kanonokká a csanádi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, e prebenda és tisztség tulajdonába vezessék be, védjék meg azokban, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 146v–147r. (Df. 292 728.)

636. [1345.] szept. 28. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Erzsébet királyné (V) kérésére Plaga-i Lászlónak – annak ellenére is, hogy az esztergomi egyházban kanonoksága és prebendája van, a váradi egyházban kanonokká fogadták, és ugyanott prebendát és tisztséget remél, de ez utóbbi tekintetében a pápa a korábbi vonatkozó oklevelét most visszavonja – az erdélyi (Albensis Transilvane) egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ugyanott üres v. megüresedő prebendát és lélek gondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, minden joggal és tartozékkal, amit László az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti az erdélyi püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák és tisztségek adományozási jogköre tartozik, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. az erdélyi egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha László nem tud jelen lenni az erdélyi egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, László pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IV. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a csanádi egyházmegyei aradi főesperest és a veszprémi egyházmegyei budai éneklőkanonokot, hogy

Lászlót fogadtassák kanonokká az erdélyi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, e prebenda és tisztség tulajdonába vezessék be, védjék meg ezekben, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 74v–75v. (Df. 292 729.)

R.: Theiner I. 700. (VI. Kal. Oct. dátummal.); Erdélyi okm. III. 284. szám; Doc. Trans. IV. 257.

637. 1345. szept. 29. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy színe és az ország bárói előtt szept. 7-én (f. IV. in vig. Nat. virg. glor.) Opour fia: Péter bemutatta peres okleveleit Lőrinc fia Miklós fia: Miklós ellenében a Kamarun megyei Heten nevű földekről, s ezek alapján pere jogszerű lezárását kérte. Pál comes és a vele ülésező bárók tudni akarván, milyen jogn tartoznak Péterhez Heten földek, kérték, mutassa be azon okleveleit, amik erejével e földeket ..... jog szerint tudja csatolni, mire Péter ..... az avus-a: Ompud ..... Syxtus néhai Kamarun-i főesperes ..... a saját és frater-e: Ompud örökjogú Heten-i földje mellett bizonyos földrészeket [IV.] Béla király (H) 1266. évi privilegiális oklevelével (*l. Reg. Arp. 1487. szám*) megszerezett, amit be is mutatott Pál comes-nek és a báróknak, mondván, ... más oklevelei is vannak e földrészekről. E privilegium szerint ..... győri egyházmegyei Kamarun-i főesperest, Béla király klerikusát (akiről Péter azt állította, az ő avus-a: Ompud frater uterinus-a volt) a király a pápai udvarba (curia Romana) küldte, aki ott a királyi méltóság és az ország jó állapota érdekében sok évig ....., Béla király ezen nehéz munkák, szolgálatok és érdemek csekély viszonzásául, bár nagyobb jutalmat kellett volna adjon, a Heten nevű királyi földeket, amik Syxtus mester örökjogú földjével ..... és a Kamarun-i és Bana-i királyi várnépek és királynéi emberek laktak akkor, Syxtus mesternek adta ..... Syxtus e földeket ..... mint azok királyi adományból valós ura teljes joggal eladhatja, adományozhatja ..... e földek tulajdonába (corporalis possessio) Syxtus-t [!] Ábrahám mester, az esztergomi Szt. György vértanú-egyház prépostja ..... Donk comes, Gyurgus és János (az érsek officialis-ai), a mondott lovászok (agaso) és azok jobbágysai ..... akiket az oklevél név szerint tartalmazott... és más szomszédok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette; és mivel ezen ..... a mondott ..... előtt a nevezett condicionarius emberekkel osztatlanul és elegyesen birtokolt ..... hogy a saját földje között ..... adott neki ..... ezen örökjogú földjét a királyi és királynéi condicionarius-ok mondott földjeitől ..... a saját földjét szintén Syxtus-nak adományozta, a királyi poroszló a teljes Heten föld közepének hosszában emelt határjelekkel..... déli része, ahol Szűz Mária-egyház van, Syxtus mester telkével (area sive fundus) együtt

..... döntésével és elrendezésével ..... Syxtus mesternek a ..... föld okán ..... lett átadva teljes joggal, a föld északi része pedig ..... jutott neki ..... e földeknek a ..... mind észak, mind dél felől a Sytua folyó; ..... Kis (Parvus) Chepan (aki e földek átadásakor és elkülönítésekor jelen volt) földje, ... az érseknek a ..... Miután ..... Pál comes és a bárók előtt Opour fia: Péter bemutatta ..... Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes ..... Béla király privilégiuma ..... az ő esztergomi érsekségéhez tartoznak oklevelekkel, amiket a Pál comes által ..... időpontban ..... és ezen földek bárkinek is történő átörökítésének ellentmond. Ezért Pál comes megtekintve ezen privilégiumot és meghallgatva a ....., meghagyta, hogy a felek szept. 22-én (quind. fe. predict. Nat.) ..... okleveleiket Heten földekről mutassák be, és Pál comes átadja majd Béla király mondott privilégiumát ..... Péter képviselője a nádor ügyvédvalló levelével megjelenve Heten földek ügyében kiadott okleveleit kész volt bemutatni, és Pál comes a mondott privilégiumot ..... de mivel János mester, az érsek notarius-a annak nevében és ügyvédvalló levelével azt mondta, hogy az érsek súlyos betegsége (gravis infirmitas) miatt ..... bemutatni nem tudja ..... hanem evidens ok nélkül ezek bemutatására későbbi időpontot kért, ezt Pál comes okt. 7-re (ad f. VI. .... arch.) tűzte ki további halasztás nélkül, az érsek által kifizetendő 1 királyi bírsággal ..... Béla király mondott privilégiumát Opour fia: Péter anyjának (aki Péter képviselője volt) visszaadva ..... a mondott időpontban mutassa be színe előtt. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: EPL. Arch. saeculare. Radicalia C. 15. (Df. 248 154.) Hiányos és foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint az oklevélbemutató napja f. VI. p. oct. Mychaelis arch.), valamint doborpajzs alakú pecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori. (Már a hiányos oklevelet másolva.)

Tá.: a 828. számú oklevélben.

K.: Str. III. 581–583. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

R.: Str. III. 568. (szept. 14-i dátummal)

Megj.: Az oklevél részletesebb tartalmára l. a Tá.-t.

638. 1345. szept. 29.

A fehérvári káptalan kinyilvánítja, hogy [I.] Lajos király (H) nagyobbik pecsétjével ellátott parancslevelének megfelelően (l. 576. szám) László fia: Miklós mester, királyi al-étekfogó érdekében Beke-vel, a királyi aula tárnokával, királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Balázst a Symig megyei Zynier birtok és tartozékai iktatására, akik szept. 25-én (domin. an. Cosme et Damiani) a szomszédok (kivéve azokat, akik a jelenlegi királyi hadban vannak) és a most [I.] Károly király (H) adományából e birtokon lakó Tenyn

(dict.) László comes jelenlétében Zynier-t bejárták, a joga teljességével és tartozékaival e birtokba Miklós mestert bevezették, és azt királyi adomány címen iktatták neki, László comes egyetértésével. Ue. napon az ottani Szt. Péter-apostol egyházban Miklós mester hitére esküt téve László comes-t az apjává (pater carnalis) fogadta, vállalva, hogy őt annak élete végéig e birtokban megőrzi és megtartja. László comes pedig hitére esküt téve Miklós mestert fiává (filius adoptivus) fogadta és a királyi adományhoz beleegyezését adta, mondván, hogy az uralkodó jog szerint öröközhette és iktathatta e birtokot Miklós mesternek. D. in fe. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. 26. 6. 10. (Df. 236 482.) Hátlapján újkori kezekről tárgymegjelölések.

Á.: Fehérvári káptalan, 1364. jún. 15. Uo. 26. 7. 3. (Df. 236 491.) Eltérő névalakjai: Zynyer, Simig.

K.: Str. III. 569–570.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1978. 66–67; Bakács, Pest m. 177.

639. 1345. szept. 29.

1345., ind. 14., die penultimo Sept. A velencei tanács határozatai: utasítsák szárazföldi és tengeri kapitányaikat és gubernator-aikat, miszerint törekedjenek Nona város megerősítésére, hogy azt ne veszélyeztethessék a magyarok seregei. Utasítják a Pago-i comes-t, hogy ha a kapitányok kérik, küldjön sereget Nona-ba. A tanács írja meg minden Sclauonia-i városuknak: ügyeljenek arra, hogy ne szenvedjenek kárt javaikban, Velence pedig majd jelzi nekik a híreket, amiket megtud a magyarok érkezéséről. Írassék meg Curiachus fiainak: Gergely és Budislav comes-eknek, hogy a Velence seregében levő németek által okozott károk nyomasztják a tanácsot, és Velence azon lesz, hogy seregei az efféléktől tartózkodjanak.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 102; Ljubić II. 274–275. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 10.)

640. [1345.] szept. 29. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Erzsébet királyné (V) kérésére Eugubium-i András (aki a királyné phisicus-a) fia: Lászlónak a váradi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével és ugyanott neki üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit László az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti a váradi püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bár-

milyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. az erdélyi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír ezekről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők ezek terén. Ha László nem tud jelen lenni a váradi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, László pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, III. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a csanádi egyházmegyei aradi főesperest és a veszprémi egyházmegyei budai éneklőkanonokat, hogy Lászlót fogadtassák kanonokká a váradi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, e prebenda tulajdonába vezessék be, védjék meg abban, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 103r-v. (Df. 292 728.)

R.: Theiner I. 700; Doc. Trans. IV. 259.

641. 1345. szept. 30. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrészt Veytih fia: János (Bereth-i Sándor fia: Miklós comes nevében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével), másrészt Bereth-i Ábrahám fia: László, és János megvallotta, hogy miután László perbe vonta Miklóst a Bereth nevű birtoka régi és valós határai ügyében, okt. 13-án (quind. Mychaelis) a birtokra vezetett fogott bírók és a Jazow-i konvent tanúsága (akinek kiküldésére a király jelen oklevelével utasítja a konventet) jelenlétében László esküjének megfelelően Miklós ki kell adja e határokat és azoknak megfelelően e birtokot Lászlónak vissza kell adja. Ha Miklós mindezt nem teljesítené, a bíró része nélküli 3 márka bírságban marasztalják el László ellenében. D. in Wyssegrad, 2. die Michaelis, a. d. 1345.

Á.: a 717. számú oklevélben.

642. [1345.] szept. 30. Villanova

[VI. Kelemen] pápa a minap Pál comes, Mo. (U) királya követe kérésére a veszprémi egyházmegyei óbudai prepositura-t, valamint a váradi egyház kanonokságát és prebendáját, amik Demeter váradi választott püspök (electus) felszentelése miatt a közeljövőben megüresednek, Lőrinc fia: Istvánnak (Pál nepos-ának), győri egyházmegyei klerikusnak adta oklevelével, annak ellenére is, hogy István a bácsi egyházban kanonokságot, prebendát és olvasókanonokságot bír. Mivel ezen oklevélben nem esik szó azon cseréről, aminek során

István ezen olvasókanonokságot, kanonokságot és prebendát elcserélte Vil-mossal (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusá-val az erdélyi (partes Transilvanice) fehérvári főesperességre, és azután a kardinális az olvasókanonokságot, kanonokságot és prebendát, István pedig a főesperességet a pápa kezébe visszaadták, ezért kérte Vilmos és István, hogy az óbudai prepositura-t, valamint a váradi kanonokságot és prebendát rezerválja Istvánnak ismét, a bácsi olvasókanonokságot, kanonokságot és prebendát pedig adja neki újra. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Vespr. II. 111–112; Reg. Suppl. I/2. 116–117. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 44v. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 259–260; Erdélyi okm. III. 285. szám.

643. [1345.] szept. 30. Villanova

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. István, hogy házi káplánjának, Illés (Helyas) [fia:] Benedek veszprémi egyházmegyei papnak az erdélyi fehérvári püspök és káptalan adományozási jogköréhez tartozó tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Benedeknek a váradi egyházban kanonokságot biztosított korábban, prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja 30 márkáig, ha a tisztség lélegkondozással jár, húszig, ha anélküli. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Kal. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Vespr. II. 112; Reg. Suppl. I/2. 117–118.

R.: Rábik, Reg. Suppl. 95. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 44v. alapján.); Erdélyi okm. III. 286. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 260.

644. [1345.] szept. 30. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Lőrinc [fia:] Istvánnak a kalocsai egyházmegyei bácsi egyház kanonokságát, prebendáját és olvasókanonokságát biztosítja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Theiner I. 700. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 4. fol. 85. alapján.)

645. 1345. okt. 2.

A pécsi káptalan előtt János testvér, a Batha-i Szt. Mihály-arkangyal monostor apátja megvallotta, hogy monostora Budrug megyei Benye nevű, most lakat-

lan birtokát minden haszonvétellel bérbe adta (locare) Teutus királynéi [!] ajtónállómesternek és fiainak, úgy, hogy Tetus és fiai tartoznak a birtokra népeket telepíteni és életük végéig minden évben okt. 6-án (oct. Mychaelis) 6 báni dénárt fizetni a Saxard-i konvent előtt a monostor apátjának. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilégiumában erősíti majd meg. D. domin. p. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 778. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 250.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

K.: Z. II. 174–175.

R.: Z. VII/1. 107; Wertner, Nemzetségek I. 85; Fenyvesi, Tolna 96–97.

646. 1345. okt. 3.

A fehérvári (Alba) Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje előtt megjelent egyrésről Kerch-i László fia: Péter besenyő a maga, apja és fiai: János és Mihály nevében, másrésről Tebercuk-i Miklós fia: Pál – Besenew-i István fia: János, [I.] Lajos király (H) ajtónállója famulus-a és képviselője az ura nevében Miklós kalocsai választott érsek (archyelectus), kápolnaispán és királyi titkos kancellár ügyvédvalló levelével –, és Péter elmondta, hogy rokonuk, Móríc fia: Lukács az ő Kerch nevű birtokuk szomszédságában észak felől levő birtokrészét elzálogosította Zala-i (dict.) Pálnak a Feulduar-i Szt. Péter apostol-egyház konventje oklevelével. Ennek kiváltása mind vérrokonság, mind szomszédság jogán náluk jobban senkit sem illet, de mivel ők: Péter, a fiai és apja szegénységük és szükségük miatt ezt nem tudják megtenni, ezért beleegyeztek, hogy a birtokrészt István fia: János váltsa ki. Péterék és örököseik tartoznak Jánost és örököseit Lukács ezen birtokrészében megőrizni. Ha István fia: János v. leszármazottai Péterék mondott Kerch nevű birtokrészéből bármikor is valamely részt az ő akaratuk ellenére elfoglalnának, v. annak terméseit és hasznait elvonnák, v. abba bemennének (intromittere), v. őket és örököseiket zaklatnák, hatalombajban (in succubitu duelli potencialis) marasztaltassanak el. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a konvent privilegiális formában adja majd ki. D. f. II. p. Michaelis, a. d. 1345.

E.: 1. Dl. 76 779. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 249.) Hátlapján mandorla alakú pecsét töredékei.

2. Győri Egyházmegyei Lt. Győri kápt. hh. lt. 225. 636. (Df. 274 082.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Eltérő névalakja: Beseneu.

K.: Z. II. 175–176.

R.: Z. VII/1. 107; Fenyvesi, Tolna 97.

647. 1345. okt. 5.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) Lekche-i Iwan fia Miklós fia: András mester, Machow királyi vár várnagya, királyi lovag kérésére, valamint annak hű érdemeiért, amiket először [I.] Károly királynak, majd annak halála után, amikor Mo. kormányzása (solium regiminis regni Hungarie) Lajosra háramlott, neki és országának teljesített, az anyja: Erzsébet királyné (H) egyetértésével, valamint a főpapok és bárók tanácsával András és örökösei részére pecsétjével megerősített privilegiális oklevelében, más jogának sérelme nélkül átírja és megerősíti apja: Károly király (H) harmadik és utolsó pecsétjével megerősített oklevelét (1340. ápr. 24., *l. Anjou-oklt. XXIV. 247. szám*), s az abban átírt két oklevelet: Miklós néhai Machow-i bán birtokügyben kiadott privilegiális ítéletlevelét (1338. nov. 22., *l. Anjou-oklt. XX. 579. szám*) és a Kw-i káptalan megegyezést tartalmazó privilegiális oklevelét (1338. nov. 18., *l. Anjou-oklt. XX. 575. szám*). Kelt Thatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1345., III. Non. Oct., uralkodása 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, a kalocsai szék üresedésben van, Domokos spalatói érsek, László pécsi, Miklós egri, András erdélyi, Jakab zágrábi, Kálmán győri, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai, Mihály váci püspök, magnifici barones Miklós nádor, a kunok bírāja, Lőrinc királyi tárnokmester, nyitrai comes, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machow-i bán, Miklós királyi étékfogómester, Lőrinc fia: Miklós királyi pohárnokmester, Dénes királyi lovászmester, Treutul Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 40 989. (Múz. Ta.) Hátlapján kortárs kéztől: super facto possessionum Chuturtukhel, Purbyssafolua, Hursynafolua, Dabanya-folua, Debryne, Zelezenzaad ultra fluvium Baza, item Wrus et Okamar in comitatu de Wolkou existencium de possessionibus quondam Johannis filii Ompud a Gregorio et Jacobo filiis Apor et Bartholomeo filio Stephani per magistrum Andream filium Nicolai aquisitarum et optentarum ordine iudiciario et eciam per modum compositionis; újkori kezektől további tárgymegjelölések. Függőpecsét vörös fonata.

K.: AO. IV. 535–545.

Megj.: A méltóságnévsor nem említi a szerémi, váradi, csanádi és veszprémi püspököt, valamint az országbíró és a királynéi udvarbíró sem.

648. 1345. okt. 6. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) jelentette Balázs testvér [leleszi prépost], hogy a Ketete révhez (ahol régtől fogva vámot szokás szedni) vezető jogos és szokott utak helyett [az utazók] más utakat és ösvényeket kezdtek használni, és emiatt a rév tönkrement. Ezért a király utasítja a révhez [utazókat], hogy hagyják el a jogta-

lan ösvényeket és utakat, a révhez vezető törvényes utakat használják, a jogos vámot fizessék meg a szokás szerint, s ha a hamis ösvényeken és utakon találtnak, mint vámok elől megszököttek javaikban bűnhődnek. Ezt a vásárokon és a közterületeken nyilvánosan hirdessék ki. D. in Wysegrad, oct. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 38. (Df. 233 649.) Fakult. Hátlapján kerek gyűrűspecsét nyoma.

649. 1345. okt. 6. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a báróknak, különösen a nádornak és az országbírónak, valamint az ország más jogszolgáltatóinak (nunc et pro tempore constituti): ahogy néhai királyi apja [Leurent fia: Tamást és] fiait Seegh vár és a hozzá tartozó falvak birtokában megtartotta (conser-vare), úgy most Lajos is háborítatlanul meg akarja őrizni ezekben Tamás fiait: Miklóst és Jánost. Ezért utasítja a címzetteket, hogy Miklós és János felett e vár és falvai ügyében Lőrinc vajda fia: Miklós ellenében ne ítélkezzenek. D. in Wysegrad, oct. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 991. (Múz. Ta. Szily.) Felső fele fakult. Hátlapján gyűrűspecsét vörös viaszú töredéke.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. század eleji. (A kiegészítés innen származik.)

650. 1345. okt. 6. Visegrád

[I.] Lajos király (H) megparancsolja a báróknak, megyéspápnoknak (comites parochiales), várnagyoknak, bírónak, nemeseknek, officialis-oknak, valamint az ország más jogszolgáltatóinak és helyetteseiknek (nunc et pro tempore constituti), hogy ha valaki pert indítana a pozsonyi klarissza rendi apácák Pozsony melletti, az apácák régi helyén levő szőlője ügyében, v. azt állítaná, valamilyen joga van abban, akkor azon perben a címzettek egyike sem ítélkezhet, csakis Jakab comes pozsonyi bíró és Kuchey-i várnagy, a jog rendje szerint. A panaszosok keresetüket (accio) őelőtte adhatják elő, s ha Jakab bíróságával (iudicium) elégedetlenek, a pert csak Lajos anyja: a királyné jelenléte, v. a király speciális jelenléte elé lehet áttenni. D. in Wissegrad, oct. Michaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 3782. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson. 46. 17.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint gyűrűspecsét vörös viasza körvonalában: relacio Pangracii.

K.: F. IX/1. 284–285.

651. 1345. okt. 6. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a báróknak, megyéispánoknak (comites parochiales), várnagyoknak, bíróknak, nemeseknek, officialis-oknak, valamint az ország más jogszolgáltatóinak és helyetteseiknek (nunc et pro tempore constituti): mind saját lelki üdvéért, mind Jakab comes pozsonyi bíró és Kuchey-i várnagy kérésére a klarissza rendi pozsonyi apácákat védelmébe fogadva őket, jobbágyaikat és famulus-aikat a címzettek bírósága és ítélkezése alól speciális kegyből kivetszi és saját speciális bíróságának és joghatóságának tartja meg (speciali iudicio nostro et iurisdiccioni nostre duximus reservandum). Ezért megparancsolja a címzetteknek, hogy az apácák, jobbágyaik és famulus-aik (akik királyi védelem alatt állnak) felett ne ítélkezzenek, őket bíróságuk elé ne kényszerítsék. Ha valakinek keresete (accio, quescio) van az apácák ellen, azt Jakab comes, az apácák képviselője (procurator) előtt adhatják elő, aki minden panaszosnak igazságot szolgáltat. Ha ezt Jakab nem tenné, akkor a panaszosok a perüket a király előtt folytassák le és ő fog igazságot szolgáltatni nekik. D. in Wissegrad, oct. Michaelis, a. d. 1345.

E.: DL. 3783. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 57. 13.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint gyűrűspecsét vörös viaszú töredéke.

R.: Str. III. 571; Ortway, Pozsony III. 360.

652. 1345. okt. 6.

Syffrid apát és a Goron melletti Szt. Benedek-monostor konventje kinyilvánítja, hogy közös akarattal a monostor birtokán a Werencze pataknál egy telket (alulról felfelé számolva a hatodikat) haszonvételeivel együtt éves census-ért malom építésére Leó fia: Miklósnak, Moder (dict.) Dytel-nek és örököseiknek adtak, akik a jelen évben [!] és minden ezutáni évben a Pünkösöd utáni vasárnap (domin. an. Penth.) a malom minden kereke után 1 fertó tiszta ezüstöt fizesse az apátnak és a konventnek a monostorban (miként mások is, akik ezen patakon malmot építenek), kétszeres büntetéssel, ha az időpontot elmulasztják, v. ha nem fizetnek. Ha az összeget a büntetéssel együtt a mondott naptól számított 2 héten belül (infra quind.) nem fizetik ki, a telek (fundus) v. a megépített malom haszonvételeikkel együtt ellentmondás nélkül a monostor teljes jogába és tulajdonába kerül vissza. D. f. V., oct. Michaelis, a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 2. 29. (Df. 237 041.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét nyoma. Felül chirogrphált (ABC).

K.: Str. III. 570–571.

653. 1345. okt. 6.

A Turoch-i konvent 1345. okt. 6-án (oct. Mychaelis, a. d. 1345.) kelt oklevelében átírja Mihály Liptov-i vicecomes és a 4 szolgabíró oklevelét (l. 459. szám).

Reg.: Bebek Imre országbíró, 1391. szept. 13. ŠA. Bytča. Liptó m. lt. Registrum. pag. 10b. (Df. 266 606.)

Má.: 1. Dl. 236. (NRA. 1857. 50.) 1816. márc. 25-i.

2. Dl. 64 680. (Péchy cs. lt.) 1816. máj. 4-i.

3. ŠA. Bytča. Liptó m. lt. Registrum. (Df. 266 606.) 1816. júl. 1-jei.

4. Dl. 102 952. (Batthyány cs. lt. Illésházy 25.2. 2.) XIX. sz.-i.

K.: Érdy J., MTT. IV. (1857) 38; Horváth S., TT. 1902. 53; Lipt. Reg. 55. (mind Reg. alapján.)

R.: Horváth S., TT. 1904. 261; LTR. 46.

654. 1345. okt. 6.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrészről Peterke fia: Péter comes (András erdélyi püspök Zyloh falvi officialis-a az ura nevében az erdélyi káptalan ügyvédvalló levelével), másrészről Pech fia Lőrinc gener-e: Myke, és Péter megvallotta, hogy mivel Myke a Kecel nevű birtokán levő részét kegyes odaadástól vezetve az erdélyi egyháznak és az erdélyi püspöknek adta, ezért András püspök viszonzásul Myke-nek és örököseinek adott Ziloh faluban egy, a püspöknek járó adóktól (exaccio et collecta) mentes telket (fundus), ami Péter kovácsé volt, vállalva a maga és püspöki utódai részéről, hogy Myke-t és leszármazottait e szabad telekben megőrzi. Ha a mindenkori erdélyi püspök a telek szabadságát és mentességét (exempcio) visszavonná, akkor Myke és utódai az erdélyi egyháznak adott birtokrészt visszakapják. Erről a káptalan pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. oct. Michaelis, a. d. 1345.

E.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 132. (Beke 1. 118.) (Df. 277 307.) Hátlapján újkori kezeztől tárgymegjelölések.

K.: F. IX/1. 317–318; Doc. Trans. IV. 640–641. (Facs.-vel.)

R.: Beke A., TT. 1889. 755–756; Erdélyi okm. III. 290. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 261–262.

655. 1345. okt. 6.

A veszprémi káptalan előtt megjelent egyrészről Heym fia Pál [fia: ..... mes]ter a maga és frater-ei nevében, másrészről ue. Heym fia Heym fia: László, s elmondták, hogy ha László a királynál, ... v. az ország valamely bárójánál v. nemesénél akar szolgálni és maradni, akkor neki Pál fiai öltözetet,

lovat és pénzt kötelesek adni. László és apja Veszprém és Vasvár megyei birtokrészein az összes bevételt és hasznót Pál fiai jelen oklevél kiadásától 5 évig beszedhetik, a Duna azon oldalán (ex ista parte Danobii) levő birtokokon és területeken fekvő szőlők és más birtokrészek hasznaival együtt. Mindezeket ne hanyagolják el, hanem mint a saját birtokrészeiket tartásuk, őrzésük és védjék, miként a mondott falvak és birtokok szabadsága (libertas) ezt megköveteli. D. oct. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 990. (Múz. Ta.) Hiányos papír. Hátlapján kerek pecsét töredékei.

656. 1345. okt. 6.

1345., die VI. Oct. A velencei tanács határozata: Marcus Justinianus kapitány és 2 gubernator-a tárgyalhat és szövetségeket erősíthet meg Sclauonia uraival és comes-eivel a szükséges formában.

K.: Ljubić II. 275–276. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 11.)

657. 1345. okt. 6. után

István erdélyi vajda oklevele szerint az 1345. okt. 6-án (a. d. 1345., oct. Mychaelis) Thorda-n tartott congregacio-ján Péter fiai: Simon, János és Miklós, Chazarteleke-i nemesek Emych fia János fiai: Miklós, László, János, Péter, Tamás, Lőrinc és Desew ellenében bemutatták Péter erdélyi alvajda 1342. évi privilegiális oklevelének eredetijét (*l. Anjou-oklt. XXVI. 669. szám*), annak erdélyi káptalan általi átíratát és a Clusmonustra-i Boldogságos Szűzmonostor konventjének 1343. évi oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXVII. 444. szám*).

Tá.: 1. Lackfi István erdélyi vajda, 1347. márc. 24. Dl. 28 065. (GYKOL. Lymbus.)

2. Tá. 1. > Erdélyi kápt., 1347. máj. 1. AL. Kolozsvár. Wass cs. lt. 7. 10. (Df. 252 895.)

Má.: AL. Kolozsvár. Jósika cs. lt. Hitbizományi 5. (Df. 257 548.) Újkori Má.-ban. (Tá. alapján.)

K.: Doc. Trans. IV. 656–657. (Tá.-ban.)

R.: Wass 75. szám; Erdélyi okm. III. 287., 289. és 291. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 340. (Tá.-ban.)

658. 1345. okt. 7.

A pécsi káptalan előtt Kukenesfew-i Domokos fia: Simon megvallotta, hogy a Kukenesfeu-n levő teljes örökjogú birtokrészét (ti. telekhelyeket, szántó- és legelőnek használt földeket, kaszálókat, erdőket és más haszonvételeket) jelen oklevél kiadása napjától 5 évre (usque ad revolucionem 5 annorum) 10 márka báni dénárért (minden márkát 5 pensa-val használva) elzálogosította Ders fia: Miklós mesternek, úgy, hogy ha az 5. évfordulón (adveniente ipsa 5. revolutione annuali) Simon a birtokrészt kiváltja Miklóstól, ő a mondott összeg átvétele után a birtokrészt vissza kell adja Simonnak. D. f. VI. p. oct. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 69 964. (Sibrik cs. lt. 9.) Hátlapján mandorla alakú pecsét töredékei.

659. 1345. okt. 7. Zágráb

Jakab zágrábi püspök kinyilvánítja, hogy az Vgra-i comitatus-ban levő Vrnech birtok egyik felét, amit az Vgra-i várhoz csatolt annak eltartására (a birtok másik felét Móric fia: Miklós püspöki predialis birtokolja), saját lelki üdvéért és ue. Miklós fia: János püspöki apród honor-jára Jánosnak adja speciális kegyből, minden haszonvétellel, a saját és püspöki utódai tetszése idejéig, úgy, hogy János e birtokból tartozik a nagyanyját (ava): Ilonát, Német (Theotonicus) Péter özvegyét annak élete végéig eltartani. A püspök speciális emberével Jánost és Ilonát e birtokrészbe bevezettette. Erről pecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. D. Zagrabie, in crastino oct. Michaelis, a. d. 1345.

Má.: AN. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) XIV. századi.

K.: Smič. XI. 235–236.

660. [1345. okt. 7. Villanova]

[VI. Kelemen pápa] Vilmos (Guillelmus) Chartres-i püspöknek: mihamarabb számoljon be [András] király (Si) haláláról és annak körülményeiről (csodálkozik, hogy ezt eddig még nem tette meg). Engedélyezi neki, hogy a Nápolyi Királyság (regnum Sicilie) világi és egyházi előkelőit és közösségeit összehívja.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2015–2017. számok. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 109. ep. 431–433. alapján, e dátummal)

661. 1345. okt. 8. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt Semyan-i László fiai: Péter és Miklós tiltakoztak, hogy Vakuman fia Mihály fia: Pál, a frater-ei és rokonai az ő Jobag (dict.) Miklós nevű Thowthkallow-i jobbágyu-

kat, aki szept. 4-én (domin. an. Nat. virg. glor.) Nagykállón (Maior Kallow) a közúton haladt, kegyetlenül megverték, életveszélyesen megsebesítették és a szakállát kitépték. D. in Kallow, sab. p. oct. Michaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 358. (Kállay cs. lt. 1300. 720.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, Walkuman névalakkal, valamint 1 nagyobb és 1 kisebb zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 815. szám; Piti F., Szabolcs m. 378. szám.

662. 1345. okt. 8. Zára

A. d. 1345., 14. ind., die 8. Oct. Jadra-ban [I.] Lajos király (H) nevével kelteztek oklevelet.

Á.: Padovai Bertalan közjegyző, 1373. AHA. Diplomata latina 4. 28. (Df. 230 399.)

K.: Smič. XI. 236–238.

663. [1345. okt. 9.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Miklós nádor (U), a kunok bírāja fia: László császárai (Chadisnensis [!]) prépost és mestere: János Ozinagh-i [!] főesperes (pécsi egyházmegye): mivel a pécsi székesegyház – ahol Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa prépost és prebendarius kanonok – sokszor leégett és zsarnokok által volt üldöztetve, emiatt privilégiumait és kegyleveleit (indulgencia) elvesztve nagy kárt szenvedett el, ezért a pápa minden meggyóntnak, akik évente ezen egyházat Nagycsütörtökön (in fe. Cene d.), az egyház felszentelése napján, valamint jún. 29-én (in principali fe. Petri et Pauli) meglátogatják (mely ünnepeken ezen egyházhoz igen sok ember áramlik), 3 év és háromszor 40 nap bűnbocsánatot adjon. A pápa jóváhagy minden ünnepre 100 napot.

K.: Reg. Suppl. I/2. 118. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 54. alapján, e dátummal.)

664. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. László prépost és János főesperes: javadalmaik bevételeit akkor is élvezhessék 5 évig, ha távol vannak azoktól, v. egyetemre járnak, v. ha János László szolgálatában övele tartózkodik. A pápa a kérést jóváhagyja 3 évre. D. Avinione, VII. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 118–119. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 54v. alapján.)

665. [1345. okt. 9.]

[VI. Kelemen] pápától kérte János Ozinagh-i [!] főesperes: Zolicz-i [?] Olivérnek és a feleségének, Miklós Panit-i nemesnek és a feleségének, valamint Fábián [fia:] Miklósnak és a feleségének (pécsi egyházmegye) engedélyezze, hogy gyóntatójuk nekik haláluk esetén teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 119. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 54v. alapján, e dátummal.)

666. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. János főesperes, hogy neki esztergomi kanonokságot és prebendát biztosítson (ezeket ott György [fia:] Gergely bírta, akinek a csanádi egyházba történt kinevezése és felszentelése miatt megüresedtek), annak ellenére is, hogy János az Ozinagh-i [!] főesperességet bírja, a pécsi és az erdélyi egyházban kanonoksága van prebendával, a pécsi egyházban pedig tisztségre (dignitas v. personatus) vár. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, VII. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 119–120. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 54v. alapján.); Rábik, Reg. Suppl. 96. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 61r. alapján, Osiuach névalakkal.)

R.: Str. III. 571; Doc. Trans. IV. 262.

667. [1345. okt. 9. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): mielőtt a fájdalmas hírek a fivéről, András királyról (Si) érkeztek a pápához, ő Vilmos (Guillelmus) Chartres-i (Carnotensis) püspököt, az apostoli szék nunciust András ügyének gondozására és előkészítésére a Nápolyi Királyságba (partes regni Sicilie) küldte. Lajos nunciust: Gergely csanádi püspök, Marton-i Simon [fia:] Pál comes országbíró, Tamás újvári comes [! ə: várnagy] és Miklós királyi kápolnaispán azon feladatot, ami miatt az apostoli székhöz mentek, hűen és buzgón látták el, és a királynak majd mindenről részletesen beszámolnak. D. ut supra. [Avinione, VII. Id. Oct., pápasága 4. évében. 1345.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 124v–125r. ep. 503–504. (Df. 291 828.)
K.: Theiner I. 688; Wenzel, Dipl. eml. II. 103.
R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2031–2032. számok; Bgl. V. 95; Doc. Trans. IV. 263.

668. [1345. okt. 9. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] a milánói érseknek: mivel Gergely csanádi püspök, Marton-i Simon [fia:] Pál comes, [I.] Lajos király (V) országbírója, Tamás újvári comes [! ə: várnagy] és Miklós királyi kápolnaispán, a király nunciosai a pápai curia-ból, ahol bizonyos feladatok miatt voltak egy ideig, visszatérnek Lajoshoz, ezért a pápa kéri az érseket, hogy e követeket, ha a területein áthaladnak, kegyesen fogadja, és biztonságos útjukról gondoskodjon, ha jelen oklevelet bemutatva megkérlik őt erre. D. ut supra. [Avinione, VII. Id. Oct., pápasága 4. évében. 1345.] Hasonlóan Verona, Velence és Padova előkelőinek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 125r. ep. 505–508. (Df. 291 828.)
R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 784. szám.

669. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] valamennyi főpapnak és egyházi testületnek: mivel Gergely csanádi püspök, Marton-i Simon [fia:] Pál comes, [I.] Lajos király (V) országbírója, Tamás újvári comes [! ə: várnagy] és Miklós királyi kápolnaispán, a király nunciosai a pápai curia-ból, ahol bizonyos feladatok miatt voltak egy ideig, visszatérnek Mo.-ra, ezért a pápa kéri a címzeteket, hogy e követeket és familiárisaikat, ha területeiken áthaladnak, kegyesen fogadják, nekik jogtalanságot ne okozzanak, ezt másoknak se engedjék, hanem biztonságos útjukról gondoskodjanak, ha jelen oklevelet bemutatva őket erre megkérlik. D. Avinione, VII. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 308r-v. ep. 1352. (Df. 291 828.)
K.: Theiner I. 688–689.
R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 785. szám.

670. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] annak érdekében, hogy a hívek látogassák a pécsi [székes]egyházat – ami a hírek szerint sokszor leégett a zsarnokok üldöztetései által és emiatt kegyleveleknek is híján van –, minden meggyóntnak, akik évente Nagycsütörtökön (in Cena d.), az egyház felszentelése ünnepén, valamint jún.

29-én (in principali fe. Petri et Pauli) azt meglátogatják, alkalmanként 100 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, VII. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: F. IX/1. 296. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 4. fol. 314. alapján.)

671. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Pál [fia:] Jánosnak: az esztergomi egyház azon kanonoksága és prebendája, amiket Gergely csanádi püspök bírt ott, mielőtt a pápa az akkor üresedésben levő csanádi egyházba helyezte át, Gergely előléptetése és felszentelése miatt megüresedtek. Mivel az üres és megüresedő kanonokságok, prebendák és javadalmak adományozását a pápa magának tartotta meg, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne, e kanonokságot és prebendát a kanonoki jog teljességével és minden tartozékkal Jánosnak biztosítja. D. Avinione, VII. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: F. IX/1. 306. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 2. fol. 314. ep. 50. alapján.)

672. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Pál [fia:] János Ozinagh-i [!] főesperesnek (pécsi egyházmegye) a kérésére engedélyezi, hogy egyetemi tanulmányai alatt, v. Gelet-i [! ɜ: fia:] Miklós fia: László császmái (zágrábi egyházmegye) prépost (akinek János a társa és mestere) szolgálatában állva minden javadalma bevételeit megkaphassa 3 évig, akár az adott egyházak ezzel ellentétes statutum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione, VII. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi, pozsonyi és Posaga-i prépostot (esztergomi és pécsi egyházmegye), hogy ezen bevételeket és jövedelmeket Jánosnak v. képviselőjének 3 évig teljesen szolgáltatassák ki. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 83. 168r-v. ep. 26. (Df. 292 727.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 146. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 196r. ep. 26. alapján.)

673. [1345.] okt. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Gelet-i [! ɜ: fia:] Miklós fia: László császmái prépostnak (zágrábi egyházmegye) a kérésére engedélyezi, hogy egyetemi tanulmányai alatt minden javadalma bevételeit megkaphassa 3 évig, akár az adott egyházak ezzel ellentétes statutum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione, VII. Id. Oct.,

[pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi, pozsonyi és Posaga-i prépostot (esztergomi és pécsi egyházmegye), hogy ezen bevételeket és jövedelmeket Miklósnak v. képviselőjének 3 évig teljesen szolgáltatassák ki. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 83. 168r-v. ep. 27. (Df. 292 727.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 146. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 196r-v. ep. 27. alapján.)

674. 1345. okt. 10. Visegrád

[I.] Lajos király (H) utasítja a pozsonyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Hudus-i Karachyn v. Cech-i Móríc fia: András v. Gutakarcha-i Domokos fia: István királyi emberek valamelyike idézze meg Velprud fia István fiait: Pétert és Jánost, Dénes fia: Miklóst, Salus fia: Jánost, János fia: Demetert és Padan-i Kochur-t János fiai: Amade és Lodhard ellenében, Nyek-i András fia: Pétert és Teyed-i Pál fia: Andrást pedig Zegez fia: Lőrinc ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, f. II. p. oct. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: ŠA. Nitra. Uzsovcics cs. könyöki lt. 29. (Df. 266 377.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés.

675. 1345. okt. 10. Torda

István erdélyi vajda, Zonuk-i comes kinyilvánítja, hogy az erdélyi nemesek universitas-ának okt. 6-án (oct. Mychaelis) Thorda-n tartott congregacio generalis-án Pousa fia Tamás fia: Nagy (Magnus) István bemutatta Péter alvajda perhalasztó oklevelét – amivel Istvánnak a Doboka megyei Chegue és Vizouloteluk birtokok fele ügyében Eymech fia: id. Vos (dict. Vos senior) Miklós comes és annak fiai: János és László ellen viselt pere a vajda ezen congregacio-jára lett halasztva –, és elmondta, hogy bár e birtokfelek minden haszonvétellel hozzá tartoznak, de Vos (dict.) Miklós comes és fiai elfoglalva tartják azokat. Erre Miklós és fiai: János és László azt felelték, hogy Chegue birtok az övék, Vizouloteluk föld pedig Chegue-hez tartozik, s bemutatták a vajdának [I.] Károly király (H) 1321-ben a régi pecsétje alatt, ill. 1324-ben a középső pecsétje alatt kiadott privilégiumait; az első szerint mivel Eymech fia: Miklós comes egykori Chychow-i várnagy, az uralkodó híve korábban a király ellen fellázadt, de aztán a hűtlenség útját elhagyta és a hűség ösvényeire visszatérve számos szolgálatot tett Károlynak, ezért a király Scenthgothharth, Chegue és Zazsciluas birtokokat v. falvakat (azon jogon, hogy az ő adományozási jogköréhez tartoznak) minden haszonvétellel régi határaik alatt Miklós comes-nek és örököseinek adta, valamint visszaadta neki minden öröklött és szerzett birtokát is (*l. Anjou-oklt. VI. 322. szám*); a második (akkor új pecsétes) oklevelével pe-

dig ezen előbbi privilégiumot jóváhagyta, ezzel Scenthgotharth, Chegue és Zazsciluas birtokok, valamint Miklós minden öröklött v. szerzett birtoka Miklósnak és örököseinek történt adományozását és visszaadását a bárók tanácsából megerősítette (*l. Anjou-oklt. VIII. 153. szám*). Miklós és fiai azt állították, hogy Chegue birtok a királyi adomány címén hozzájuk tartozik, mire Nagy István bemutatta az erdélyi káptalan 1291. évi privilégiumát (a káptalan saját átiratában), mely szerint előttük Farkas fia: Péter megvallotta, hogy a Doboka megyei Chegue és Vizouloteluk nevű földek felét fél részben Pousa fia: Péternek (akit Nagy István az apja frater-ének nevezett), fél részben Pethus fia: Ropha székelynek és Buthus fia: Imrének eladta 7 márkáért. Mivel azonban ezen átirat oklevelben a káptalannak Farkas fia: Péter személyéről semmiféle biztos tudomása nem volt (csak Péter nevezte úgy magát), ezért a vajda szerint ezen oklevél semmiféle bizonyító erővel nem bír, hanem inkább hamis, Chegue birtok (amihez Vizouloteluk föld tartozik) azonban Eymech fia: id. Vos (dict.) Miklós comes-hez és örököseihez tartozik Károly király adományából és privilégiumaival. Ezért a vajda Chegue birtok felét, amit Nagy István magának követelt, Miklósnak és fiainak ítéli, más jogának sérelme nélkül, Nagy Istvánra örök hallgatást kiróva ez ügyben. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Thorda, 5. die congregacionis, a. d. 1345.

E.: AL. Kolozsvár. Wass cs. lt. 7. 8. (Df. 252 893.) Függőpecsét és zöld fonata.

K.: Doc. Trans. IV. 641–643. (Facs.-vel)

R.: Wass 74. és 76. szám; Erdélyi okm. III. 288. és 292. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 263–264.

676. [1345.] okt. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): megkapta levelét, amiben beszámolt mélységes fájaldmáról és férje, András király (Si) gyalázatos megöléséről. A pápa vigasztalja, és buzdítja, hogy születendő gyermekében keressen vigaszt. D. Avinione, VI. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2035. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 109v. ep. 435. alapján.)

Megj.: A Viennes-i dauphin-hez írt, részben vigasztaló levelet l. uo. 2027. szám.

677. [1345.] okt. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Tamás [fia:] Lászlónak az óbudai Szt. Péter-egyházban (veszprémi egyházmegye) kanonokságot biztosít és prebendát rezervál. D. Avinione, VI. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi és pozsonyi prépostot, valamint a budai (Novus Mons Pestiensis) plébánost (esz-

tergomi és veszprémi egyházmegye), hogy Lászlót fogadtassák kanonokká az óbudai egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, vezessék be a prebenda tulajdonába, védjék meg abban, jövedelmeiből és bevételeiből részeltessék. D. ut supra.

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 147–148. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 229r-v. ep. 28. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 364v–365r. ep. 28. alapján.)

R.: Theiner I. 700. (V. Id. Oct. dátummal.)

678. 1345. okt. 11.

A Goron melletti Szt. Benedek-monostor konventje jelenti Erzsébet királynénak (H), hogy Pál királynéi tárnokmester Gyula fia: Gergely érdekében kiadott és a konventhez címzett idéztetőlevelének megfelelően Wolkouch-i Petev királynéi emberrel kiküldték tanúságul papjukat: András testvért, akik szept. 22-én (f. V. an. Michaelis) Wernard bírót, az esküdteket, valamint a Manyga-i polgárokat és hospeseket okt. 13-ra (quind. Michaelis) megidézték a királyné elé Gergely ellenében. D. f. III. an. Galli, a. d. 1345.

E.: Dl. 3784. (NRA. 1698. 54.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 545.

R.: Keglevich K., Fons 2008/3. 269.

679. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Mertinsdorf-i Pál comes, [I.] Lajos király (U) követe, hogy Wigand [fia:] János passauai (Pataviensis) egyházmegyei klerikusnak az esztergomi egyházmegyei pozsonyi Szt. Márton-egyházban kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy János a passauai egyházmegyei Hangsdorf-i plébániáért pereskedik nagy szegénységben. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 120; Rábik, Reg. Suppl. 96. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 66r. alapján.)

R.: Str. III. 571.

680. [1345. okt. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes: engedélyezze leánytestvérének (carnalis soror), Katalinnak és fiainak, Jánosnak és Istvánnak, hogy gyóntatójuk nekik haláluk esetén teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 121. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 67v. alapján, e dátummal.)

681. [1345. okt. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes: házi káplánjának, Illés (Elias) [fia:] Benedek papnak a csanádi püspök adományozási jogköréhez tartozó tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Benedeknek korábban a pápa a váradi egyház kanonokságát biztosította prebenda reményével, s neki az erdélyi fehérvári egyházmegyében tisztséget (dignitas) rezervált, de ez utóbbiról Benedek kész lemondani. A pápa a kérést a lemondással együtt jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 121.

R.: Rábik, Reg. Suppl. 96. (mindkettő ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 67r. alapján, e dátummal; utóbbi általánosságban összevonja Pál comes azon okt. 11-i kéréseit, amiket Reg. Suppl. a 121. oldalon közölt); Juhász, Csanádi székeskápt. 10; Erdélyi okm. III. 293. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 264.

682. [1345. okt. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes: notarius-ának: Ponch [! ə: Pouch] János esztergomi egyházmegyei klerikusnak a pécsi püspök és káptalan adományozási jogköréhez tartozó, Pécs városban, v. a pécsi egyházban, v. a pécsi egyházmegyében üres v. megüresedő, lélekigondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. magistratus v. rectoratus v. officium) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Jánosnak az esztergomi egyházmegyei Cips-i egyházban kanonoksága van prebenda reményével, és egykor a pápa neki az egri egyházban kanonokságot biztosított prebenda rezerválásával. Kérte továbbá Pál comes, hogy amikor majd János vele együtt Mo.-ra (U) megy, a pápa János vizsgáját a budai v. az esztergomi prépostra bízza. A pápa a kéréseket jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 121–122; Rábik, Reg. Suppl. 97. és 97–98. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 67r. alapján, e dátummal; utóbbi két részletben közölve)

683. [1345. okt. 11.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes, hogy vérrokonának és klerikusának, az esztergomi egyházmegyei János [fia:] Miklósnak a győri egyházban

kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy Miklósnak a váradi Boldogságos Mária-kisebb egyházban kanonoksága és prebendája van. Kérte továbbá Pál comes, hogy amikor majd Miklós vele együtt Mo.-ra (partes Ungarie) megy, a pápa Miklós vizsgáját a budai v. az esztergomi prépostra bízza. A pápa a kéréseket jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 122. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 67. alapján, e dátummal.)

R.: Doc. Trans. IV. 265.

684. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes, hogy Cynke [! ə: Gyuke fia:] Mihálynak a veszprémi egyházban üres v. megüresedő, lélekgondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. officium v. personatus) biztosítson, annak ellenére is, hogy Mihálynak a pozsonyi egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 122–123; Rábik, Reg. Suppl. 98. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 67v–68r. alapján.)

R.: Str. III. 571.

685. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes, hogy Tamás [fia:] László pécsi egyházmegyei klerikusnak a veszprémi egyházmegyei óbudai Szt. Péter-társaskáptalanban (ecclesia collegiata) kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy canonie in eadem ecclesia sint distincte ad canonicos accolitos, subdiaconos, diaconatus et presbiteratus et prebende canonicales secundum diversitatem dictorum canonicorum distinguantur in eadem. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 123. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 67v. alapján.)

686. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes: oklevelében adja parancsba valamely egyházi embereknek (aliquibus discretis viris), hogy familiáris káplánját, Péter passauai egyházmegyei papot az ue. egyházmegyei ágostonos rendi

Neumburga-i monostorban fogadják kanonokká. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 123.

R.: Rábik, Reg. Suppl. 98. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 68. alapján; utóbbi Pál comes több kérését általánosságban összevonja.)

687. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Gyuke [fia:] Mihálynak – annak ellenére is, hogy a pozsonyi egyházban (esztergomi egyházmegye) kanonoksága és prebendája van – a veszprémi egyházban lélekgondozással járó v. anélküli, a veszprémi püspök adományozási jogköréhez tartozó tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, minden joggal és tartozékkal, amit Mihály az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa inti a püspököt, hogy erről ne rendelkezzen, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a veszprémi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek, hogy senki elfogadására nem kötelezhető e téren. Ha Mihály nem tud jelen lenni a veszprémi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Mihály pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja többek között a váci püspököt, hogy Mihályt ezen tisztség tulajdonába minden joggal és tartozékkal vezesse be, védje meg abban, jövedelmeiből és bevételeiből részesítse. D. ut supra.

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 148–149. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 118r-v. ep. 11. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 191v–192v. ep. 11. alapján.)

R.: Theiner I. 700. (Gynke névalakkal); Veszpr. II. 112. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 185. alapján); Ortway, Pozsony III. 238.

688. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] János [fia:] Miklósnak a győri egyházban kanonokságot biztosít, prebenda és tisztség (dignitas) reményével. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi érseket, a pozsonyi Szt. Márton-egyház és az óbudai egyház prépostját (esztergomi és veszprémi egyházmegye), hogy Miklóst fogadtassák a győri egyházban kanonokká. D. ut supra.

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 150. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 120r–121r. ep. 13. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 193v–194v. ep. 13. alapján.)

689. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] utasítja az esztergomi prépostot, hogy Pouch János pécsi kanonoknak – annak ellenére is, hogy az egri és Cips-i (esztergomi egyházmegye) egyházakban a pápától kanonoksága van, prebenda reményével – Pécsen, v. a pécsi egyházban, v. a pécsi egyházmegyében üres v. megüresedő, lélek gondozással járó v. anélküli javadalmat rezerváljon (aminek éves bevétele előbbi esetben nem haladja meg a 30, utóbbi esetben a 20 márka ezüstöt), ami a pécsi püspök és káptalan adományozási jogköréhez tartozik, és amit János az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A prépost intse a püspököt és káptalant, hogy erről ne rendelkezzenek, vezesse be Jánost e javadalom, jogai és tartozékai tulajdonába, bevételeiből és jövedelmeiből részesítse. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik azon egyház statútum-aival és szokásaival, ahol e javadalom lesz majd, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha János nem tud jelen lenni az adott egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. A pápa érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne, mert ezen javadalmat saját rendelkezési joga alá vette. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 83. fol. 426r-v. (Df. 292 727.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 150–151. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 20v–21r. ep. 49. alapján, Ponch névalakkal.)

690. [1345.] okt. 11. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Tamás [fia:] Lászlónak az óbudai (veszprémi egyházmegye) Szt. Péter-egyház kanonokságát biztosítja, s neki ott prebendát rezervál. D. Avinione, V. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Vespr. II. 113. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 118. alapján, részlet.)

R.: Theiner I. 700.

691. 1345. okt. 12. Esztergom

Jakab mester kánonjogi doktor, az esztergom-előhegyi (promontorium Strigoniense) Szt. Tamás vértanú[-egyház] prépostja, Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes lelkiekben általános vikáriusa azon pert, ami korábbi oklevele szerint színe előtt egyrészt Furgach (dict.) Miklós özvegye: a felperes Anna nemes asszony, másrészt Chitnic-i László fiai: Miklós és László alperesek között jött létre okt. 6-án (oct. Michaelis), a felek akara-

tából [1346.] máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el. D. Strigonii, f. IV. p. Dionisii, a. d. 1345.

E.: Dl. 3785. (NRA. 1536. 95.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 546.

R.: Str. III. 572.

692. 1345. okt. 12.

A Szt. Irineus-egyház káptalanja előtt megjelent egyrészről a Wolkou megyei Herbord fia: János, másrészről Tolman-i néhai Mihály mester fia: Simon a maga és carnalis frater-e: János nevében, és Herbord fia: János megvallotta, hogy ha ő mostantól bármikor is kárt, jogtalanságot, zaklatást, sebesítést, vérontást, gyilkosságot és bármilyen gonosztettet követ(tet)ne el Mihály fiai, v. azok anyja, jobbágysági és famulus-ai ellenében, s ezeket a sértettek tudományvevő oklevelekkel tudják bizonyítani, akkor eljárás nélkül is (absque aliqua lege et strepitu alicuius iudicii) hatalombajban v. fővesztésben (in succubitu duelli facti potencialis sive in condempnatione sui capitis) bűnhődjön Mihály fiai és a többiek ellenében bármely bíró előtt. Herbord fia: János vállalta azt is, hogy Mihály fiai, famulusaik és jobbágyságaik ellen sosem indít pert azért, mert azok őt elfogták, Domokos Machou-i bán kezére és börtönébe adták, továbbá az általuk akkor neki okozott károk miatt sem. D. f. IV. an. Galli, a. d. 1345.

E.: SNA. Zay cs. ugróci lt. (Df. 265 823.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

693. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Pál comes, Mo. (U) királya követe: engedélyezze János [fia:] Miklósnak (esztergomi egyházmegye) és frater-einek: Homode-nak és Lathard-nak, hogy gyóntatójuk nekik haláluk esetén teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 120. (okt. 11-i – V. Id. Oct. – dátummal); Rábik, Reg. Suppl. 98–99. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 66v. alapján)

694. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérték Pál comes, Gergely csanádi püspök és Tamás comes [!], Mo. (U) királya követei, hogy Soclos-i Marchio Jakabnak (pécsi

egyházmegye) a győri egyházban kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 124. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 62v. alapján, e dátummal.)

695. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérték ugyanők, hogy Moroncha-i [!] Gergely [fia:] Miklós zágrábi egyházmegyei klerikusnak a zágrábi egyházban kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon, annak ellenére is, hogy Miklós ue. egyházban a Boldogságos Szűz Mária-oltár prebendáját bírja, de erről kész lemondani. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 124. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 62v. alapján, e dátummal.)

696. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérték ugyanők, hogy Kaproncha-i György [fia:] Benedek zágrábi egyházmegyei klerikusnak a pécsi egyházban kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 124–125. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 62v. alapján, e dátummal.)

697. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérték ugyanők, hogy Veroncha-i [!] György [fia:] János zágrábi egyházmegyei klerikusnak a kalocsai érsek adományozási jogköréhez tartozó javadalmat biztosítson. A pápa a kérést jóváhagyja 30 márkáig, ha a javadalom lélek gondozással jár, húszig, ha anélküli.

K.: Reg. Suppl. I/2. 125. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 62v. alapján, e dátummal.)

698. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérték ugyanők, hogy Chasma-i Pete [fia:] Lukács zágrábi egyházmegyei klerikusnak a pécsi püspök adományozási jogköréhez tartozó javadalmat biztosítson. A pápa a kérést jóváhagyja 30 márkáig, ha a javadalom lélek gondozással jár, húszig, ha anélküli.

K.: Reg. Suppl. I/2. 125. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 62v. alapján, e dátummal.)

699. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Tatamer fehérvári prépost, Mo. (U) királya alkancellárja, hogy Demeter [fia:] Péternek, a csanádi egyházmegyei Orod-i egyház éneklőkanonokának és kanonokának, az ő nepos-ának az egri egyházban tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Péter a pápától az egri egyházban kanonokságot bír prebenda reményével. Péter az aradi kanonokságról, v. pedig az éneklőkanonokságról azonban (mivel bizonyos személyes üldöztetések miatt nem tudja azokat békésen birtokolni) kész lemondani. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 125–126. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 63v. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 265.

700. [1345.] okt. 12.

[VI. Kelemen] pápától kérte G. [Vilmos], a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa, hogy minden meggyóntnak, akik az esztergomi Szt. István király-egyházat, valamint az ehhez tartozó hévizi Szentháromság-egyházat és Tarsalh-i Szt. András-egyházat (esztergomi, veszprémi és egri egyházmegye) bizonyos ünnepeken – Karácsony, Húsvét, Úr mennybemenelete, Pünkösöd, Boldogságos Szűz Mária, Péter és Pál apostolok, Keresztelő Szt. János és Szt. István első vértanú ünnepei, Mindenszentek, ezen egyházak védőszentjeinek és felszenteléseinek ünnepei, és mindezek oktávái – meglátogatják és adományokkal segítik, 7 év és hétszer 40 napi bűnbocsánatot adjon. A pápa a védőszentek és a felszentelések ünnepeire ad 1 év és 40 napot.

K.: Reg. Suppl. I/2. 126. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 263. (Tarsath névalakkal)

R.: Str. III. 571.

701. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kardinális, hogy azoknak, akik a titeli (Titul) Szt. Sapientia-egyházat és az ahhoz tartozó Ardudium-i Szt. László-egyházat (kalocsai egyházmegye) meglátogatják és azoknak kegyes adományokat tesznek, ue. bűnbocsánatot adja. A pápa az előző módon ad 1 év és 40 napot.

K.: Reg. Suppl. I/2. 127. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 263. (Arduťium névalakkal)

702. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kardinális: jótevőjének, Ugali Pálnak (Hugolino Pauli [!]), Mo. (U) királya országbírója (magnus iudex curie) helyettesének (locumtenens) és annak feleségének engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 127. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 264.

703. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kardinális: barátjának, Tamás vajdának [!] (magnificus ... Wonoda; Smič.: wouoda), Mo. királya (U) rokonának és a feleségének engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 127. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 264.

R.: Erdélyi okm. III. 294. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 265.

704. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. kardinális: engedélyezze barátjának és javadalmi védelmezőjének, Gilet [fia:] Miklósnak, a király nádorának (magnificus ... comes palatinus), hogy bárhol, akár interdictum v. kiközösítés alatt levő helyeken is hallgathasson misét és lehessen hordozható oltára; kánonilag előléptetett papja tarthasson istentiszteleteket, az egyházi szentségeket mind a nádornak, mind familiárisainak kiszolgáltathassa (nem sértve a plébániák jogát), akkor is, ha nem kapta meg a megyéspüspökök engedélyét. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 128. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 263–264.

705. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápával tudatta Imre [fia:] Tucos [! ə: Tutos] (dict.) István pilisi comes, Mo. királya és királynéja [!] ajtónállómestere, hogy a kalocsai egyházmegyei Botivonoscura [!] nevű oppidum-a területén van egy lakatlan, a pogányok által részben lerontott, igen régi egyház (miként megjelenéséből és formájából annak látszik), ami valamely egyházi személyek használatára szolgált (bár arra már senki sem emlékszik, hogy bármilyen egyháziak laktak volna benne), és régóta híján van az istentiszteletnek. A comes most ezen oppidum-ot benépesítette, egy káplánnal ezen egyházban istentiszteletet tartat, és a saját s elődei lelki üdve érdekében ezen egyházat, mint a saját területén levőt, önmaga költségein és vagyonából ki akarja javíttatni, szeretné befejeztetni és ott 12 ágostonos rendi remete testvérnek konventet akar létrehozni. Ezért kérte a pápát, hogy ezen egyház kijavítását, befejezését és a konvent létrehozását engedélyezze, hogy e testvérek azt elfoglalhassák és ott lakhassanak minden olyan kiváltsággal, amit e rendnek az apostoli szék megadott. A pápa mindezt engedélyezi, de a comes gondoskodjon ezen oppidum-ban plébániáról és engedje át a megyéspüspöknek (diocesanus).

K.: Reg. Suppl. I/2. 128–129. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.); Acta Clementis VI. 99–100.

706. [1345. okt. 12.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. comes, hogy azon meggyóntaknak, akik ue., Szűz Mária tiszteletére [felszentelendő egyházat] meglátogatják, bűnbocsánatot adjon. A pápa 1 év és 40 napot ad.

K.: Reg. Suppl. I/2. 129. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján, e dátummal.)

707. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápával tudatta István [fia:] Péter veszprémi egyházmegyei klerikus, a veszprémi egyházban fehérvári főesperes, hogy a nyitrai egyházmegyei megüresedett Trinchin-i főesperességet a nyitrai püspök a zágrábi egyházmegyei István [fia:] Péternek biztosította, aki akkor nem volt törvényes korú és aki e főesperességet számos évig jogtalanul birtokolta, végül azután lemondott róla, majd a püspök ezután egy bizonyos Jánosnak adta jogtalanul a főesperességet. Mivel mindezek miatt a Trinchin-i főesperesség annyi ideje számít üresedésben levőnek, hogy annak adományozása törvényesen az apostoli székre háramlott a lateráni zsinat rendelkezési szerint, ezért Péter

főesperes kérte a pápát, hogy a Trinchin-i főesperességet vegye el Jánostól és neki biztosítsa, annak ellenére is, hogy a fehérvári főesperességet bírja, a veszprémi, az esztergomi és a nyitrai egyházban pedig kanonoksága és prebendája van, de a fehérvári főesperességről kész lemondani, amint a Trinchin-i főesperesség békés birtokába kerül. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 129–130. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 64v. alapján.)

708. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérték Pál comes, Gergely csanádi püspök és Tamás comes [!], Mo. (U) királya követei: engedje meg László [fia:] Péter egri egyházmegyei papnak, az ágostonos regula szerint élő Úr Szt. Sírja-rend testvérének (akit 8 éve fogadtak e rendbe), hogy felvegyék a rend Perusium-i, pápai privilégiummal működő konventjébe, az ottani kanonokok a rend kanonokává és testvérévé fogadják, Péter a rend kanonoki regularis öltözetét megkapja és a közös bevételekből részesüljön. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 130–131. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 65. alapján.)

709. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Chasma-i néhai Pete fia: Lukács zágrábi klerikusnak Pécsen, v. a pécsi egyházmegyében a pécsi püspök adományozási jogköréhez tartozó, üres v. megüresedő, lélek gondozással járó v. anélküli javadalmat rezervál (aminek éves bevétele előbbi esetben nem haladja meg a 30, utóbbi esetben a 20 márka ezüstöt), amit Lukács az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti a püspököt, hogy erről ne rendelkezzen, mert érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne, mivel ezen javadalmat a pápa saját rendelkezési joga alá vette. Mindez érvényes akkor is, ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek, hogy senki elfogadására nem kötelezhető e téren. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a zágrábi püspököt, valamint a zágrábi és pozsonyi prépostot (esztergomi egyházmegye), hogy vezessék be Lukácsot e javadalom, jogai és tartozékai tulajdonába, bevételeiből és jövedelmeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 83. fol. 463v–464r. ep. 104. (Df. 292 727.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 106. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 45r. ep. 104. alapján, részlet.)

R.: Theiner I. 700. (Péter fia: Lukács névalakkal és III. Id. Oct. dátummal.)

710. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Wigand [fia:] Jánosnak – annak ellenére is, hogy a passauai egyházmegyei Haugstorf-i plébániáért a pápai curia-ban pereskedik – az esztergomi egyházmegyei pozsonyi Szt. Márton-egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ugyanott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit János az üresedésről való értesüléstől egy hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti az esztergomi érseket és a káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvényteleníti, ha valaki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. ezen egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az érseknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha János nem tud jelen lenni a pozsonyi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, János pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasít bizonyos passauai és olmützi egyházmegyei apátokat, hogy Jánost fogadtassák kanonokká a Szt. Márton-egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, vezessék be a prebenda, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, részeltessék a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 98v–99r. (Df. 292 728.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 152–154. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 44v–45r. ep. 79. alapján.)

R.: Klicman I. 312.

711. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápával] tudatta Imre [fia:] Tucos [! recte: Tutos] (dict.) István pilisi comes, hogy a kalocsai egyházmegyei Botmonostura nevű oppidum-ában van egy lakatlan, a pogányok által részben lerontott, igen régi egyház (miként megjelenéséből és formájából annak látszik), ami egyházi személyek használatára szolgált (bár arra már senki sem emlékszik, hogy bármilyen egyháziak laktak volna benne), és régóta híján van az istentiszteletnek. A comes most ezen oppidum-ot benépesítette, egy káplánnal ezen egyházban istentiszteletet tartat, és

a saját és elődei lelki üdve érdekében ezen egyházat, mint a saját területén levőt, önmaga költségein és vagyonából ki akarja javíttatni, szeretné befejeztetni és ott 12 ágostonos rendi remete testvérnek konventet akar létrehozni. Ezért kérte a pápát, hogy ezen egyház kijavítását, befejezését és a konvent létrehozását engedélyezze, hogy e testvérek azt elfoglalhassák és ott lakhassanak. A pápa ezért utasítja a kalocsai érseket, hogy minderről tájékozódjon, s ha úgy találja, hogy ezen oppidum-ban 12 testvért alkalmasan el lehet tartani és az oppidum nincs valamely plébánia alatt, a mondott egyház plébániának épüljön, kapjon alkalmasan adományokat (ha pedig az oppidum valamely plébánia alatt van, ezen egyház nem lehet azon és más plébánia jogának sérelmére), majd az érsek adjon pápai hatáskörrel engedélyt mind a comes-nek, hogy ezen lerombolódott egyházat felújítsa, befejezze és szükséges házakat építtessen e testvéreknek, akik ezen egyházat elfoglalhatják, ott élhetnek és élvezhetik mindazon kiváltságot és szabadságot, amit a mondott rendnek az apostoli szék adott. Mindez érvényes VIII. Benedek pápa rendelkezése ellenére is, mely szerint az ezen és más kolduló rendi testvérek valamely városban, faluban, várban házakat v. egyéb helyeket lakhelyül újonnan nem fogadhatnak el, csakis az apostoli szék különleges engedélyével. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 689. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 4. fol. 141. alapján); Smič. XI. 239–240.

712. [1345.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a veszprémi, zágrábi és váci püspöknek. István [fia:] Péter veszprémi egyházbeli fehérvári főesperes kérése szerint egykor Sebestyén (most veszprémi egyházbeli zalai főesperes) a nyitrai egyházban a trencsényi (Trinchin) főesperességet bírva a veszprémi egyház olvasókanonokságát (ami personatus) elfogadta, majd az emiatt megüresedett trencsényi főesperességet Vid nyitrai püspök Péter zágrábi egyházmegyei klerikusnak (aki nem volt akkor törvényes korú a főesperesség birtoklására) adta kánoni felmentés nélkül, aki azt számos évig jogtalanul bírta, habár utána lemondott róla. Ezután Vid az így megüresedett trencsényi főesperességet István [fia:] János nyitrai kanonoknak adta (habár a mondottak alapján ezt jog szerint nem tehette volna), aki azt a mai napig jogtalanul elfoglalva tartja, így tehát a trencsényi főesperesség mindezek miatt annyi ideje számít már üresedésben levőnek, hogy adományozása a lateráni zsinat statutum-ai szerint az apostoli székhöz háramlott. A pápa ezért utasítja a címzetteket, hogy ezen főesperességet, ha jelenleg abban senki semmilyen jogot nem követel, minden joggal és tartozékkal adják át Péternek, vezessék be őt a főesperesség, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg ezekben, jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék, akkor is, ha ez ellentétes a nyitrai egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha a nyitrai püspöknek és

a káptalannak az apostoli szék korábban engedélyezte, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Péter nem tud jelen lenni a nyitrai egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Péter pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. Mindez érvényes annak ellenére is, hogy Péternek a veszprémi egyházban fehervári főesperessége, a nyitrai és az esztergomi egyházakban kanonoksága és prebendája van, de mihelyst a trencsényi főesperességet elfogadja, a fehervári főesperességről le kell mondania, amit akkor a pápa ürese-
désben levőnek fog tekinteni. A pápa érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezekkel szemben cselekszik. D. Avinione, IV. Id. Oct., [pápasá-
ga] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 690; Mon. Vat. Slov. III/2. 154–155; Vespr. 113. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 86r-v. ep. 17. alapján.)

713. 1345. okt. 13. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Miklós Vztuerfalw-i pap okt. 6-án (oct. Mychaelis) Kubulkuth-i László fiai: János és Péter ellenében bemutatta Csanád esztergomi érsek és az esztergomi Szt. István király-egyház keresztesei konventje két tudományvevő oklevelét, melyek szerint a királyi és az érseki emberek a konvent tanúsága jelenlétében megtudták, hogy aug. 11-én (f. V. p. Laurencii) Kubulkuth-i László fiai: János és Péter felfegyverkezve Miklós Wztuerfalw-i plébánosra rontottak, amikor a kápolnájában az oltárnál misézett, az oltár díszét elpusztították, a misekendőket (corporalia) a földre szórták, a viaticum-ot hatalmaskodva elvitték, Miklóst meg akarták ölni, de néhány Vztuerfalu-i ember megvédte. Erre László fia: Péter a maga és frater-e nevében a mondott konvent ügyvédvalló levelével Miklós vádjában (acquisicio) ártatlannak mondta magukat. Mivel az ország szokása szerint e két tudományvevő oklevél az ügy bizonyítására nem elégséges a tanúállítás (humanum testimonium) helyett, és mivel az országbíró kérdésére Miklós pap azt mondta, a vádját további oklevéllel v. tanúállítással nem tudja bizonyítani, az ügy pedig elég nehéz, Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel úgy döntött, hogy László fiai ötvenedmagukkal, ti. mindegyikük önmagával együtt huszonöt nemessel [1346.] jan. 8-án (oct. diei Strennarum) a nyitrai káptalan előtt tegyenek le esküt arról, hogy Miklós pap vádjában ártatlanok, majd az esküről szóló káptalani jelentést a felek jan. 15-én (8. die dict. oct.) vigyék vissza Pál comes-nek. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1345.

E.: Dl. 58 520. (Forgách cs. lt. 156.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Kubulkuth és Eztuerfalu névalakokkal), valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 338–340; Str. III. 554–555. (jan. 8-i dátummal)

R.: Bónis, SZR. 1015. szám. (jan. 8-i dátummal)

714. 1345. okt. 13. Torda

István e[rdélyi vajda, Zonu]k-i comes az erdélyi káptalannak: Roff ~ Rof [germanus-a] Mi[hály] fia Péter fiai: János, Mihály, Pouch és Rof a Thorda megyei Pakachatelke nevű, háromnegyed részben őket illető örök[birtokukat], amit Semyen fia Mihály fiai: Mihály, János és László, Thwssun-i nemesek hatalmaskodva elfoglaltak, a vajda okt. 6-án (oct. Mychaelis) Thorda-n az erdélyi nemeseknek [tartott] congregacio generalis-án a vajda előtt a jog rendje szerint visszaszerezték, miként ez a vajda privilegiális oklevelében [szerepel]. Ezért kéri a káptalant, hogy küldjék ki [tanúságukat], akinek jelenlétében Jara-i Dénes fia: Tamás v. Thwr-i Péter v. [Rewd-i] Chech (dict.) Mihály v. Chan-i Jakab fia: György vajdai emberek valamelyike Pakachatelke birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén járja be, ahol szükséges, a [régiek mellé] új határjeleket emelve és mások birtokaitól elkülönítve iktassa [Péter fiainak] mint örökjogukat, bárki ellentmondása ellenére is. Mivel Péter fiai pere e birtok ügyében hosszan húzódott, ha az iktatás után [Mihály fiai] e birtokban valamilyen jogot, remélnek még, azt bírói úton követeljék. .... Bálint fia: Istvánnak és Mihály klerikusnak a káptalan notarius-ának e birtokból egynegyed rész az anyjuk leány[negyedeként] korábban meg lett ítélve és iktatásra került ..... A káptalan tegyen majd jelentést. D. in Thorda, quind. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 30 110. (GYKOL. Cista comitatum. Torda 2. 35.) Foltos papír. Hátlapján azonos kéztől címzés, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

Má.: Erdélyi kápt., 1785. aug. 4. Ue. jelzet alatt.

K.: AIR. I. 53–54.

R.: Erdélyi okm. III. 295. szám.

715. [1345.] okt. 13.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy gyűrűspecsétes parancslevelének megfelelően (l. 603. szám) kiküldték tanúságul subnotarius-ukat: Demeter mestert, akivel Jeyke-i András fia: Pál királyi ember megtudta sokaktól, főként Warada és Zenthmartun birtok szomszédaitól (bár egy részük csak hallomásból tudott az ügyről), hogy Luchunch-i és Zenthmartun-i Dénes fiai: Tamás és Deseu a Zenth-martun-i és Bezdeed-i jobbágyaikkal László fia: János mester Zabouch megyei Geustusera, Eleuthou és Kalenga nevű földjeit még most is használtatják, holott per van függőben Tamás mester és János mester között e földek ügyében. D. quind. Mychaelis, a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 76 780. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 136.) Papír. Hátlapján azonos kézből tárgymegjelölés (...pro magistro Johanne filio Ladislai de Warada .... super violenta perpepcione usuum fructuum et utilitatum quarundam possessionum....), valamint kerek zárópecsét nyoma.

K.: Z. II. 177–178.

R.: Z. VII/1. 107.

716. [1345.] okt. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): lesújtva értesíti fivére, András király (Si) haláláról, és igyekszik vigasztalni őt. Andrást akkor ölték meg, amikor mindenféle ellenkezésekkel szemben a pápa elrendelte királlyá kenését és megkoronázását. Benne a szentegyház a Nápolyi Királyság bölcs kormányzóját remélte, és megölése nem marad büntetlenül, amennyire ez a pápán és az egyházon múlik. Kéri a királyt, hogy az Andrástól és terhesen maradt feleségétől: [Johanna] királynőtől (Si) születendő utódban keressen vigaszt, anyját: Erzsébet királynét (V) és másokat pedig vigasztalja királyi házában. A pápa hamarosan Lajoshoz és a királynéhoz küld majd egy személyt, aki által értesíti őket a szándékairól. D. Avinione, III. Id. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V) és [I.] Károly király (V) fiának: Istvánnak. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 110r-v. ep. 436–438. (Df. 291 826.)

K.: Theiner I. 687–688. és 688. (szept. 29-i – III. Kal. Oct. – dátummal); Wenzel, Dipl. eml. II. 100–101. (III. Kal. Oct. keltezéssel); Mon. Vat. Slov. III/2. 144–145. (szept. 30-i – II. Kal. Oct. – dátummal.)

R.: Déprez–Mollat VI. Kelemen A. 2002–2002ter. számok. (II. Kal. Oct. keltezéssel); Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 790–792. számok. (okt. 13-i – III. Id. Oct. – dátummal)

Megj.: A különböző dátumközlések ellenére a Reg.-ban egyértelműen III. Id. Oct. keltezés olvasható.

717. [1345.] okt. 13. után

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje kinyilvánítja, hogy Bereth-i Ábrahám fia: László bemutatta nekik [I.] Lajos király (H) nyílt oklevelét (l. 641. szám), s ennek megfelelően okt. 13-án (in predict. quind.) kiküldték János testvért, aki visszatérve elmondta, hogy Sándor fia: Miklós fogott bírók jelenlétében László esküjét elengedte és birtokát régi határjelei szerint (amik felújítását megígérte) visszaadta Lászlónak. A határok: Wosunzowpotaka patak; határjel, ami elkülöníti Dethk birtoktól;

..... fő[határjelek], melyek közül az egyik Dethk birtoké, a másik Lászlóé..... D. .... die predict. quind., a. supradict. [1345.]

E.: ŠA. Bytča. Oklevelek 6. (Df. 266 615.) Hátlapján újkori kezektől tárgy-megjelölések. Függőpecsét fonata.

R.: ŠA. v Bytči 138. (okt. 17-i dátummal)

Megj.: Az oklevél fotóján a plicatura nincs jól lehajtva, így a kipontozott részek nem olvashatóak.

718. 1345. okt. 15. Valkóvár falu

Domokos Machou-i bán kinyilvánítja, hogy a Wolkou megyei nemesek universitas-ának okt. 13-án (f. V. p. oct. Mychaelis) Wolkowar faluban tartott congregacio generalis-án, ahol nádori jogokat is gyakorolt (iura palatinalia iudicantes), színe előtt Bela-i Vros fia: Dénes megvallotta, hogy a szintén jelenlévő Herman-i Péter fia: György és annak fia: Lőrinc a Bratonafolua nevű birtokukat v. falvukat, amit 5 márka dénárért (minden márkát 6 pensa-val számolva) a bácsi káptalan nyílt oklevelével elzálogosították neki, ezen összegért kiváltották tőle, ő pedig e birtokot, továbbá ue. faluban egy telket (fundus curie), 30 hold földet és egy Demeterzygete nevű szigetet (amiket György és Lőrinc a mondott káptalani oklevéllel neki átörökítettek) minden haszonvétellel visszaadta nekik. A káptalani oklevelet azonban nem tudta Györgynek átadni, mivel az a házában elégett. D. 3. die congregacionis nostre, in loco memoratis [!], a. d. 1345.

E.: Dl. 91 363. (Festetics cs. lt. Szerém. Valkó 21.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

719. 1345. okt. 15. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt Nogsemyan-i László fiai: Péter, Miklós és Ubul tiltakoztak, hogy Lengel (dict.) János mester az ő Wrrus (dict.) Miklós nevű nagykállói (Maior Kallow) jobbágyukat okt. 1-jén (sab. p. Michaelis) a fürdőben négy sebbel megsebezte. Kérésükre fentiek kiküldték emberüket, aki visszatérve ennek megtörténtét megerősítette. D. in Kallow, sab. an. Galli, a. d. 1345.

E.: Dl. 51 359. (Kállay cs. lt. 1300. 760.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, Semyan névalakkal, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb zárópecsét töredéke, előbbinek hártvaszalagja.

R.: Kállay 816. szám; Piti F., Szabolcs m. 379. szám.

720. 1345. okt. 15.

1345., die XV. Oct. A velencei tanács határozatai: válasszanak tengeri kapitányt Petrus de Canali helyére, aki vigyen újabb sereget, rombolja a záraiak javait, s azokét is, akik károsítják Velence híveit, őrizze a velencei területeket és a kereskedőhajókat. Meghagyják szárazföldi és tengeri kapitányaiknak és gubernator-aiknak, hogy készítsenek egy bastita-t kívül a zárai kikötő körül, úgy, hogy senki ne tudjon földön v. vízen át Zarába bemenni, v. azt elhagyni, s ha úgy látják, kell egy másik bastita is a kikötőn túl, építsék meg; figyeljék a kikötőt, a vizet, a záraiak által készített erődítéseket, mérjék fel, hogyan lehet megkárosítani a záraiakat, s mindazt, amit tapasztalnak és vélnek, írják meg Velencének. Tragurium kérésére Velence kölcsönöz egy jól felszerelt hajót fegyverekkel, ami Zarához mehet.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 113–114; Ljubić II. 276–278. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 12.)

721. [1345.] okt. 15. Sero

István szerb király Andreas Dandulo velencei dózsénak: okt. 6-án megkapta levelét, ami arról a szövetségről szól, amit egykor a király és az akkori dózse kötött a király kezében levő Cattaro ügyében 10 évre, és ami dec. 10-én lejár, ezért a dózse kérte, hogy az ügyben a király adjon gyors választ. István javasolja, hogy a szövetséget erősítsék meg legalább 2 évre, és ekként ír majd a cattaroiaknak is. A király hallotta, hogy Zára városa vakmerően fellázadt, s csodálkozik, hogy Velence miért nem értesítette erről. Felajánlja, hogy ha Velence szükségesnek látja, elküldi oda serege egy részét. D. in Sero, die XV. Oct., ind. 14. [1345.]

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 110–111; Ljubić II. 278–279. (A „*Copia di Commemoriali*” c. velencei államkönyv alapján. IV. 100. ep. 265.)

722. [1345. okt. 15. után]

A szerb király kamarása Andreas Dandulo velencei dózsénak: a király a velencei állam érdekében a hűtlen Zára ellen előkészített a saját költségén a váraiból és seregéből 500, német módra felfegyverzett (*Theothonice armatos*) fegyverest, és várja a dózse írásos felkérését.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 112; Ljubić II. 279. (Csak évvel. A „*Copia di Commemoriali*” c. velencei államkönyv alapján. IV. 100. ep. 266.)

723. 1345. okt. 16.

[Miklós, kalocsai] választott érsek (archyelectus), [egykor I.] Lajos [király (H) nevelője, most] kápolnaispán [és királyi titkos kancellár kinyilvánítja], hogy [megjelentek előtte] egyrészt Péter fia Miklós [fiai: István és Gergely] ..... [és az ő anyjuk:] ezen Miklós özvegye, másrészt Theutews (magnificus) ..... és [István és Gergely] ..... megvallották, hogy szegénységüket ..... birtokeladás nélkül nem tudják ..... és megfontolva azt is, hogy [ue. Péter] fia: János litteratus, ... az ő uterinus [frater-ük] birtokrésze a Bodrugh megyei Thoty birtokon ..... Theutews mesternek már eladásra került, mindezek miatt a Thoty-n levő birtok[részeit] ..... azok tartozékai-val (szántóföldekkel, trágyázott és legelőnek használt földekkel, erdőkkel, berkekkel, halászhelyekkel), hasznaival és bevételeivel ..... azon határok alatt, [ahogy ők] eddig birtokolták, Theutews mesternek és örököseinek ..... 60 [?] budai márka dénár készpénzért ..... eladták, semmiféle tulajdonjogot maguknak és leszármazottaiknak mostantól ezekben meg nem tartva, hanem azt Thutews mesterre és örököseire ruházva. Miklós fiai anyja a hitbére és jegyándéka ügyében, Miklós fiai pedig (anyjuk egyetértésével) a leánytestvérük: [Kathlin] leánynegyede ügyében (amik ezen nőknek e birtokrészen a jog és az ország régi szokása szerint járnak) ..... Theuteus mestert és leszármazottait nyugtatták. István és Gergely szavatosságot vállaltak Theuteus és örökösei felé a leánynegyedet esetlegesen követelőkkel (főleg mondott leánytestvérükkel) szemben. Erről a kápolnaispán a felek kérésére függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, in fe. Galli, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 781. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 255.) Hiányos és foltos. K. szerint pecsétje egykor vörös-zöld fonatról függött.

K.: Z. II. 178–180. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Z. VII/1. 107.

724. [1345. okt. 16.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Gergely csanádi püspök, hogy minden meggyóntnak, akik a Szt. György tiszteletére épített csanádi [székes]egyházat a felsorolt ünnepeken (Szt. György, Karácsony, Úr mennybemenetele, Pünkösöd, Szűz Mária 4 ünnepe, Szt. Gellért, az egyház felszentelése ünnepe) meglátogatják, valamint azoknak, akik a betegeknek elviszik Krisztus testét, bűnbocsánatot adjon. A pápa Szt. György és a felszentelés ünnepére 1 év és 40 napot, a többi ünnepre 100 napot, Krisztus teste [hordozóinak] 10 napot ad.

K.: Reg. Suppl. I/2. 131. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 72v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 240.

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 10.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 266.

725. [1345. okt. 16.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy a zágrábi egyházmegyei Kaproncha-i Szt. Anna-egyház és az ottani ispotály kapcsán (amiket Gergely alapított és támogatott) hasonló bűnbocsánatot adjon. A pápa a látogatóknak és a segítőknak 100 napot ad.

K.: Reg. Suppl. I/2. 131. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 72v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 240.

R.: Doc. Trans. IV. 266.

726. [1345.] okt. 16. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy Kaproncha-i (zágrábi egyházmegye) György fiainak: Jánosnak és Péternek, e János feleségének, Olivér mester királynéi udvarbírónak, Márton Dimis-i prépostnak (veszprémi egyházmegye), Depreht [fia:] Jakab pozsonyi bírónak, a feleségének: Erzsébetnek (esztergomi egyházmegye), Bellin [! ə: Wellin] [fia:] Márton zágrábi kanoonoknak, Kaproncha-i István [fia:] Domokosnak és Iwassa [fia:] Benedek Kemluk-i főesperesnek engedélyezze, hogy gyóntatóik nekik haláluk esetén teljes bűnbocsánatot adhassanak. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XVII. Kal. Nov. [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 132; Smič. XI. 240–241; Rábik. Reg. Suppl. 99–100. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 72v. alapján; Smič. Diprecht, Rábik Dipreht névalakkal.)

R.: Doc. Trans. IV. 266.

727. [1345. okt. 16.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy nepos-ának, Kaproncha-i Pál [fia:] György zágrábi egyházmegyei klerikusnak a győri egyház üres v. megüresedő kanonokságát biztosítsa prebenda és lélekgondozással járó v. anélküli tisztség (dignitas v. personatus v. officium) reményével. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 132. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 72v. alapján, e dátummal.); Smič. XI. 241.

728. [1345.] okt. 16. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy Velnat [fia:] Antal zágrábi kanonoknak a zágrábi egyházban üresedésben levő, lélegkondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) biztosítson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XVII. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 132–133; Smič. XI. 241. (Belat névalakkal)

R.: Rábik, Reg. Suppl. 99. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 10. fol. 72v. alapján; Rábik a Gergellyel kapcsolatos, e napon kelt kéréseket itt általánosságban öszevonja.); Doc. Trans. IV. 266.

729. [1345.] okt. 16. Avignon

[VI. Kelemen] pápa minden meggyóntnak, akik a Szt. György vértanú tiszteletére épített csanádi [székes]egyházat meglátogatják évente Szt. György és az egyház felszentelése ünnepén, alkalmanként 1 év és 40 nap; azoknak, akik évente az alábbi ünnepeken (Karácsony, Úr mennybemenetele, Pünkösöd, Szűz Mária 4 fő ünnepe, Szt. Gellért) látogatják meg, alkalmanként 100 nap; azoknak pedig, akik a betegeknek elviszik Krisztus testét Csanád városban, alkalmanként 10 nap bűnbocsánatot ad. D. Avinione, XVII. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 690–691. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 1. fol. 418. alapján.)

730. 1345. okt. 17. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi egyezség- és kötelezővénylevele szerint színe előtt Vossan-i Miklós fia: Pál 200 budai márka (a kifizetés idején forgalomban levő) garast kell fizessen 50 márkánként okt. 6-án (oct. Michaelis), dec. 7-én (oct. Andree), [1346.] jan. 13-án (oct. Epiph.) és márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) a nádornak ebből járó 9. és 10. rész kifizetése nélkül (sine solucione decime et none partis nobis de eisdem provenire debendis) Chohol-i Péter fia: Jánosnak és Nogsemyen-i István fia: Istvánnak, úgy, hogy ha valamelyik időpontot elmulasztja, minden esetben a bírórésze nélkül 300 budai márka büntetés sújtsa János és István ellenében, ue. Miklós fia: Miklóst (Pál frater-ét) pedig szintén a bírórésze nélkül 439 márka; időközben, míg e 200 márka garast a 4 időpontban Pál kifizeti Jánosnak és Istvánnak, ők Vossan birtok kétharmadában maradjanak és azt teljes joggal birtokolják, a teljes összeg megkapása után azonban Vassan kétharmadát adják vissza Pálnak, aki a kifizetések időpontjait sem királyi v. királynéi oklevéllel,

sem a had v. egyéb más okán nem halaszthatja tovább, s ha ezt megteszi, akkor őt és Miklóst a mondott büntetés sújtsa kötelezettség-vállalásuknak megfelelően; az utolsó részlet kifizetése után minden, a felek között kiadott peres, tilalmazó és egyéb oklevél érvénytelenné válik. Okt. 6-án a nádor előtt Dobos-i Gábor fia: Lukács Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével János és István nevében többször is kérte Vossan-i Miklós fia: Páltól, hogy a nádor mondott oklevelében foglalt vállalása szerint az 50 márka garast fizesse ki Jánosnak és Istvánnak, mire Pál mindig azt válaszolta, hogy ő készpénzben nem tud fizetni, hanem a 200 márkát a nádor által kijelölendő időpontban birtokokban adja majd meg nekik. Végül a nádor engedélyéből és számos nemes közbenjárása után Lukács képviselő az országbíró mondott ügyvédvalló levelével János és István nevében, ill. Pál a maga és uterinus frater-e: Miklós nevében a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével a nádor elé visszatértek, s elmondták, hogy a 200 márka garas ügyében úgy egyeztek meg, miszerint Lukács mind a mostani, mind a többi időpontra esedékes 50 márka garas kifizetését büntetés nélkül az utolsó időpontra, márc. 29-re halasztotta el, viszonzásul Pál a maga és Miklós nevében a Vossan birtokon levő részeit (nem érintve Pál néhai bán fia: Vid fiai részeit) a 200 budai márka garas fejében zálogba adta márc. 29-ig Jánosnak és Istvánnak. Azon a napon Pál és Miklós e birtokrészeit ki kell majd váltásák tőlük ezen összegért, s ha ezt akkor nem teszik meg, a mondott összeg fejében Vossan-i birtokrészeit örökötsék át Jánosnak, Istvánnak és örökösüknek, akiket tartoznak szavatolni és e birtokrészek tulajdonában megőrizni. Ha márc. 29-én a 200 márkát garasokban ki tudják fizetni a birtokrészek kiváltására Jánosnak és Istvánnak, akkor ők e birtokrészeket vissza kell adják Miklós fiainak: Pálnak és Miklósnak. Ha azonban akkor Miklós fiai a 200 márkát nem fizetik meg garasokban, v. birtokrészeit nem örököltik át Jánosnak és Istvánnak (avagy utóbb azokban őket nem őrzik meg és nem szavatolják), v. a 200 márka kifizetését onnan királyi v. királynéi oklevéllel a had v. más okán elhalasztatják, hatalombajban való elbukásban marasztaltassanak el János és István ellenében. D. in Vysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1345.

Á.: Kont Miklós nádor, 1365. ápr. 19. AL. Kolozsvár. Kemény J.-gyűjt. (Df. 253 453.)

R.: Szabó K., Erd. Múz. okl. 20; Szabó K., TT. 1889. 539.

731. [1345.] okt. 17. Avignon

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V). Tudomására jutott, hogy a Mo.-n (V), Erdélyben, Havasalföldön (partes U[l]tralpine) és a Szerémségben (partes Sirmie) élő oláhok (Olachi Romani) közül néhányan már felvették a katolikus hitet, és újabbak is el akarnak távolodni a szakadár tévelygésektől. A pápa az

oláhok üdve és a hit kiterjesztése érdekében számos nyílt és zárt oklevelet küldött Lajosnak, anyjának: Erzsébet királynénak (V), a váradi püspöknek, továbbá Bassarat [!] fia: Sándornak, s más nemes és közrendű oláhoknak, mégpedig Miklós Remecha-i princeps-nek, László Bivinis-i vajdának, Sypprach-i Sanislaus-nak, Aprozya Zopus-i vajdának és Miklós Auginas-i vajdának, valamint a mondott részeken levő ferences testvéreknek Castrum Plebis-i Ferenc és Cesena-i Bonifilius ferences testvérek révén, melyek tartalmát a jelen oklevélbe foglalt papiros (cedula seu caternus papireus) tartalmazza. Mivel, ahogy a pápa hallotta, Lajos ezen okleveleket gyanúsak tartva elvette e testvérektől, és megparancsolta nekik, hogy addig maradjanak, amíg meg nem bizonyosodik az oklevelek valóságáról, a pápa biztosítani akarván Lajost, igazolja, hogy ezen oklevelek valósak, ő bocsátotta ki őket, ezért kéri a királyt, hogy az okleveleket adja vissza a ferenceseknek és segítse azok eredményességét. D. Avinione, XVI. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 130v. ep. 525. (Df. 291 830.)

K.: Theiner I. 690–691; Acta Clementis VI. 100–102; Densuşianu I/1. 697–698; Doc. Trans. IV. 643; Doc. Rom. Hist. I. 60–61.

R.: Doc. Val. 106–107; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 794. szám; Erdélyi okm. III. 296. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 266–267.

732. 1345. okt. 18. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Suchma fia Pál fia: Miklósnak a maga, apja és frater-e: Mihály nevében előadott kérésére átírja és megerősíti a pozsonyi káptalan szolgafelszabadító (manumissionale) privilégiumát (l. 92. szám). D. in Wysegrad, in fe. Luce, a. d. 1345.

E.: Dl. 37 473. (Olgyay cs. lt.) Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Pauli Vgol.

733. 1345. okt. 18. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt megjelent egyrésről Csánád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, másrésről Ompod comes fia Opor fia: Péter, és utóbbi elmondta, hogy avus-a: Ompod frater uterinus-a: Sixtus mester néhai Kamarun-i főesperes a Kamarun megyei Heten birtokon levő, egykor királyi és királynéi condicionarius-okhoz csatolt részeket – amiket [IV.] Béla király (H) privilégiumával (1266. máj. 9., l. *Reg. Arp. 1487. szám*) Sixtus-nak adott hű szolgálataiért – [IV.] László király (H) előtt megjeleneve annak privilégiumával (l. *Reg. Arp. 2325. szám*) az esztergomi egyház

szent metropolitai székének és annak érsekének adta. De mivel Heten föld bizonyos része örökjogon Sixtus-hoz és frater-éhez: Ompod comes-hez tartozott, s azok halála után örökjogú leszármazás címén (hereditarie successionis titulo) Péterre és frater-eire háramlott, ezért Péter nem tudta átadni Béla király ezen privilégiumát Csanád érseknek. Péter tehát kérte Pál comes-t, hogy a neki eredetiben bemutatott privilégiumot az esztergomi egyház jogai megőrzése érdekében szó szerint írja át az érseknek. Az országbíró ezt függőpecsétjével megerősített oklevelében teljesíti és azt az érseknek átadja. D. in Wysegrad, f. III. p. quind. Mychaelis, a. d. 1345.

E.: EPL. Arch. saeculare. Radicalia C. 13. (Df. 248 152.) Hátlapján későbbi középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét zöld-fehér fonata.

K.: Wertner M., TT. 1911. 492–493; Str. III. 572–573.

734. 1345. okt. 18.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt megjelentek egyrésről Gerech-i Sándor fiai: Moyus, György és Miklós mesterek, másrésről Darov-i István fiai: Miklós, Péter és Jakab mesterek, és Sándor fiai megvallották, hogy rokon (generacionalis) szeretetből az Abraam-i egyházban levő kegyúri jogukat István fiainak és örököseiknek adták és rájuk ruházták, ezután semmiféle kegyúri jogot maguknak és leszármazottaiknak meg nem tartva ezen egyházban. A kegyurasággal kapcsolatos okleveleiket érvénytelenítették. Ha Sándor fiai István fiait v. örököseiket e kegyúri jog miatt bármikor is perbe vonnák, patvarkodásban marasztaltassanak el, ha pedig fiaik v. utódaik visszavonnák mindezt, a pert kezdeményező atyai birtokrésze István fiaie v. leszármazottaié legyen. D. f. III. p. Galli, a. d. 1345., amikor István testvér dékán, Walter testvér őrserzetes, Gergely testvér cellarius. Arenga.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 73. A. 3. (Df. 238 327.) Függőpecsétre utaló bevágások. Hátlapján középkori kéztől: super patronatu abbacie de Abram.

K.: F. IX/1. 330–331.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1997. 34.

735. [1345.] okt. 18. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Guillelmus de Pusterla mester pozsonyi prépostnak (esztergomi egyházmegye), pápai káplánnak, az apostoli szék nunciusának: korábban János cseh (Bo) és [III.] Kázmér lengyel (P) király között viszályok és harcok törték ki, végül bizonyos személyek közbenjárásával fegyverszünetet kötöttek

nov. 11-ig (usque Martini). E dátum hamarosan eljön, és a pápa tart attól, hogy az időpont elmúltával e királyok visszatérnek a kölcsönös támadásokhoz, ami javak és emberek pusztulásához vezet, ráadásul a katolikus hit ezen területekkel szomszédos ellenségei könnyebben tudnak támadni. Ezért a pápa utasítja a prépostot, hogy járuljon e királyok elé (akiknek a pápa ez ügyben írt), figyelmeztesse őket, hogy hagyják el a hadi cselekvéseket, és hosszabbítsák meg a fegyverszünetet, ami alatt megköthetik a békét a prépost v. mások közbenjárásával. D. Avinione, XV. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 131r-v. ep. 526. (Df. 291 830.)

K.: Theiner I. 691–692; Wenzel, Dipl. eml. II. 107–109; Klicman I. 313–314.

R.: Theiner, Mon. Pol. I. 483; Ortway, Pozsony III. 210. (okt. 28-i dátummal); Str. III. 572; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 795. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 155–156; Bull. Pol. II. 191. szám.

736. [1345. okt. 18. Avignon]

[VI. Kelemen pápa ue. Vilmosnak:] ha a mondott királyok a prépost buzdításának és figyelmeztetésének nem akarnak engedelmeskedni, a prépost e királyok, vasallus-aik és alattvalóik között a megfelelő ideig hozzon létre fegyverszünetet, és közösítse ki azon, bármilyen rendű, rangú, tisztségű és méltóságú személyeket, akik megsértik e fegyverszünetet, miután azt a prépost kihirdette, váraikat, oppidum-aikat, falvaikat, földjeiket pedig helyezze interdictum alá. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 131v–132r. ep. 527. (Df. 291 830.)

K.: Theiner I. 693; Wenzel, Dipl. eml. II. 109–110; Klicman I. 314–315.

R.: Theiner, Mon. Pol. I. 483; Ortway, Pozsony III. 210. (okt. 28-i dátummal); Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 796. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 156; Bull. Pol. II. 192. szám.

737. [1345. okt. 18. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] János cseh (Bo) királynak: értesült róla, hogy közte és [III.] Kázmér lengyel (P) király között viszályok és harcok törtek ki, végül bizonyos személyek közbenjárásával fegyverszünetet kötöttek nov. 11-ig (usque Martini). E dátum hamarosan eljön, és a pápa tart attól, hogy az időpont elmúltával visszatérnek a kölcsönös támadásokhoz, ami javak és emberek pusztulásához vezet, ezért kéri a királyt, hogy elhagyva a harcokat, hosszabbítsa meg a fegyverszünetet a szükséges ideig, ami alatt a béke megköthető, miként ezt Kázmérnak is megírta. A pápa Guillelmus de Pusterla mestert, pozsonyi prépostot (esztergomi egyházmegye), pápai káplánt és nun-

ciust János és Kázmér elé küldi, aki a pápa kérését előadja nekik. D. ut supra. Hasonlóan a lengyel királynak és János király elsőszülöttjének: Károlynak, Morauia örgrófjának. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 132r-v. ep. 528–530. (Df. 291 830.)

K.: Theiner, Mon. Pol. I. 483–484. és 484; Wenzel, Dipl. eml. II. 104–105; Klicman I. 315–316.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 797. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 156; Bull. Pol. II. 190. szám.

738. [1345. okt. 18. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): értesült róla, hogy János cseh (Bo) és [III.] Kázmér lengyel (P) király között viszályok és harcok törtek ki, végül bizonyos személyek közbenjárásával fegyverszünetet kötöttek nov. 11-ig (usque Martini). E dátum hamarosan eljön, és a pápa tart attól, hogy az időpont elmúltával a mondott királyok visszatérnek a kölcsönös támadásokhoz, ami javak és emberek pusztulásához vezet, ezért leveleiben kérte őket, hogy elhagyva a harcokat, hosszabbítsák meg a fegyverszünetet a szükséges ideig, ami alatt a béke megköthető. A pápa Guillelmus de Pusterla mestert, pozsonyi prépostot (esztergomi egyházmegye), pápai káplánt és nunciust Lajos, János és Kázmér elé küldi, mivel utóbbiak viszályai Lajost is érintik, akit kér a pápa: buzgón ügyködjön azon, hogy e királyok az összecsapásoktól és támadásoktól kölcsönösen elálljanak és megbékéljenek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 132v–133r. ep. 531. (Df. 291 830.)

K.: Theiner I. 693–694; Wenzel, Dipl. eml. II. 106–107; Mon. Vat. Slov. III/2. 157; Klicman I. 316–317.

R.: Ortway, Pozsony III. 210. (okt. 28-i dátummal); Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 798. szám; Bull. Pol. II. 194. szám.

739. [1345.] okt. 18. Avignon

[VI. Kelemen pápa] valamennyi rendi és rangú egyházi személynek és testületnek: mivel Guillelmus de Pusterla mester pozsonyi prépostot (esztergomi egyházmegye), pápai káplánt és nunciust Mo. (V), Cseho. (Bo) és Lo. (P) királyaihoz küldi bizonyos feladatokra, utasítja a címzetteket, hogy a nunciust, amikor területeikre ér, kegyesen fogadják, lássák el, számára napi 4 aranyforintról és biztonságos haladásáról gondoskodjanak. Az ezzel ellenkezőket a nuncius pápai hatáskörből ítélettel sújthatja, amit a pápa érvényesnek fogad el, míg elégtételt nem adnak. D. Avinione, XV. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 305r. ep. 1341. (Df. 291 842.)

K.: Theiner I. 692; Mon. Vat. Slov. III/2. 159–160; Klicman I. 319–320.

R.: Ortway, Pozsony III. 210. (okt. 28-i dátummal); Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 802. szám; Bull. Pol. II. 193. szám; Str. III. 572.

740. [1345. okt. 18. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): reméli, hogy Lajos az elődeihez, Mo. királyaihoz (akiktől ered és akik trónján ül) hasonlóan azok nyomdokain marad hitben és odaadásban a szentegyház felé, miként a hit és az egyház harcosai (strenui pugiles et athlete). A világ minden részén, ahol a katolikus hit tisztelete virágzik, pápai oklevelekkel nyilvánosan kihirdetésre került, hogy Bajor (de Bauaria) Lajos az egyház és a katolikus hit elleni súlyos kihágásai és bűnei miatt ki lett közösítve, a római egyháztól, v. a Római Birodalomtól (Imperium) bírt javaitól és feudum-aitól meg lett fosztva, miként azon jogtól is, ami őt a Német Királysághoz (ad regnum), v. a Római Birodalomhoz (Imperium Romanum) köti, majd különféle eretnekségei miatt, amiket a teljes kereszténység és a hívek ellen szított nyilvánosan és megrögzötten, ki lett átkozva régóta, de hitetlen maradt máig, habár a pápa javasolta a consistorium-ban, hogy ezen eljárásokat vizsgálják felül. A napokban eljutott a hír a pápához, hogy Lajos a kiközösített és eretnek Bajor Lajossal szövetséget és házassági szerződést akar kötni, úgy, hogy fivére: István feleségül veszi Bajor Lajos leányát. A pápa figyelmezteti Lajost, hogy a mondott eljárások során kihirdetett büntetések és ítéletek mindenkire érvényesek, akik együttműködnek v. tárgyalnak Bajor Lajossal, őt királynak v. császárnak elismerik, v. neki engedelmeskednek, ezért Lajos a szerződés létrejöttét ne engedje, míg Bajor Lajos a hívek közösségén és az egyház kegyén kívül van. D. ut supra. [Avinione, XV. Kal. Nov., pápasága 4. évében. 1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 133r-v. ep. 532. (Df. 291 830.)

K.: F. IX/1. 305; Katona IX. 419. (mindkettő IV. Kal. Nov. dátummal, részlet); Theiner I. 694; Mon. Vat. Slov. III/2. 158–159.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 799. szám.

Megj.: A pápa Bajor Lajossal kapcsolatban, de konkrét magyarországi vonatkozás nélkül írt Kázmér lengyel királynak is (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 133v–134v. ep. 533; Theiner, Mon. Pol. Vat. I. 484–485; Klicman I. 317–319.).

741. 1345. okt. 19.

A győri káptalan jelenti Pál comes-nek, [I.] Lajos király (H) országbírójának, hogy a bárókkal és az ország nemeseivel meghozott döntését tartalmazó zárt

oklevelének megfelelően – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Wgol-i Domokos fia: Elblin, a királyi curia-ból ez ügyben speciálisan kiküldött királyi ember a Kamarun megyei Hethen birtokot a szomszédok összehívásával az országbíró oklevelében levő határok szerint járja be, ahol szükséges, emeljen új határjeleket a régiék mellé, és azon földrészt, ami ott Opor fia: Pétert illeti örökjogon, a királyi és királynéi condicionarius-ok földrészeitől (amiket Sixtus mester néhai esztergomi olvasókanonok az esztergomi egyháznak és érseknek adott és végrendeletileg hagyott), valamint az érsek 2 ekényi földjétől különítse el, és minden haszonvétellel Péternek és leszármazottainak iktassa, más jogának sérelme nélkül; azon mondott földrészeket pedig, ahol egykor lovászok (agaso), csőszök (preco), Kamarun-i és Bana-i királyi várnépek és királynéi emberek laktak, Sixtus [IV.] László király beleegyezésével történt adományának megfelelően minden haszonvétellel az esztergomi érsekségnek és Csanád érseknek iktassa, a mondott 2 hold érseki földdel együtt elkülönítve, akkor is, ha Miklós fia: Miklós és Tamás mester ellentmondanak (tekintve, hogy a per során senki sem mondott ellent eddig); ha az iktatás után Tamás mester v. mások (kivéve Miklós fia: Miklóst) valamilyen jogot remélnék bírni e földekben, bármikor folytassanak pert a jog rendje szerint; a káptalan nov. 8-ra (oct. OO. SS.) tegyen a királynak jelentést – és az ország joga szerint Wgod-i Domokos fia: Elblin királyi emberrel kiküldték tanúságul al-olvasókanonokukat: Demeter mestert, akik a szomszédok összehívásával Hethen birtokra mentek, és azt [IV.] Béla király (H) (az országbíró oklevelében foglalt) privilégiumának megfelelően (*l. Reg. Arp. 1487. szám*) bejárták, úgy, hogy mivel e privilégium szerint az egész Hethen föld határai a Sythua folyótól kezdődnek és a condicionarius-ok (ti. lovászok, csőszök, Kamarun-i és Banawar-i királyi várnépek és királynéi emberek) mondott 5 földrészétől Zelews falu földjéig különítik el, ezért a Zythua folyótól egy wlgariter Holm nevű, Hethen falu határában levő hegyig mentek, ahol egy régi határjelet találtak, amit a szomszédok valósnak neveztek, és ez mellett újat emeltek; Szythua folyó partján új határjelet emeltek; innen 4 íjlövésnyi távolságra szintén; majd egy újabb régi határjelet találtak, amit a szomszédok valósnak neveztek, és mellé egy újat emeltek; ezután a mondott Holmhoz jutottak vissza; innen Zeleus föld és falu felé művelt és nem művelt földek között 8 v. 10 nyíllövésnyit haladva 2 régi határjelet találtak, amik mellett 1 újat emeltek; onnan Zeleus földig 4 helyen mindenütt 2 régi határjelet találtak, amik mellett mindenütt 1 újat emeltek; majd 1 régi mellé 1 újat; Kis (Parvus) Chepan földjéig mentek hármas és kettes régi határjelek mentén, amik mellett azonban nem emeltek újakat, mivel Opor fia: Márton a szegénysége miatt ezt nem tudta megtenni. Mindezek után a szomszédokkal és más odahívott nemesekkel Hethen faluba mentek, és Vörös (Ruphus) Tamás mester famulus-a: Miklós, az ottani villicus-a és népei jelenlétében a mondott condicionarius-ok 5 földrészét új határjelekkel elkülönítve minden haszonvétellel Csanád esztergomi érseknek iktatták (együtt saját, 2 ekényi földjével), más jogának sérelme nélkül, Hethen

föld másik, déli részét pedig az ottani Boldogságos Szűz-egyházzal Opor fia: Péternek és örököseinek iktatták. D. f. IV. p. Galli, a. d. 1345. Bár Donch mester fiai: László, István és Miklós mesterek vámszedője: Bertalan azok személyében a Kamarun-i várhoz tartozó földeket az iktatástól tilalmazta (nem pontosítva, mely földrészre gondol), de mivel Pál comes oklevele szerint az iktatást el kellett végezni az érsek, egyháza és Opor fia: Péter részére bárki ellentmondása ellenére is, ezért a királyi és káptalani ember Donch fiai és Vörös Tamás mester famulus-a ellentmondása ellenére is a mondott birtokokat iktatták az érseknek és Péternek. D. ut supra.

E.: EPL. Arch. saeculare. Radicalia C. 14. (Df. 248 153.) Hátlapján azonos és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei és egy visszazáró pecsét körvonala.

Tá.: a 828. számú oklevélben. Eltérő névalakjai: Vgal, Elbelin, Heten, Apor, Sytua, Zeuleus.

K.: F. IX/1. 319–324; Str. III. 573–575. (mindkettő E. alapján); Str. III. 585–587. (Tá. alapján, Tá.-ban, ebből az országbírói oklevél: 585–586.)

742. [1345.] okt. 19. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Pál comes, [I.] Lajos király (U) követe, hogy házi káplánjának, Illés (Elias) [fia:] Benedeknek a csanádi püspök adományozási jogköréhez tartozó tisztséget (dignitas) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Benedeknek a váradi egyházban kanonoksága van prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIV. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 132–133. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 74v. alapján)

R.: Rábik, Reg. Suppl. 100. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 71v. alapján.); Juhász, Csanádi székeskápt. 10.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 268.

743. [1345.] okt. 19. után

A Jazo-i prépost és konvent birtokbejáró oklevele szerint amikor Kozma nádori emberrel és János testvérrel, a konvent tanúságával Kata-i Miklós fia: János [1345.] okt. 19-én (f. IV. an. fe. 11 milia virg. prox. iam preteritum) a Gumur megyei Warfeulde birtokot bejárva (2 határjel, amik elkülönítik Kerepech birtoktól; hegy; völgy; egy másik hegy oldalában Ewlse tölgyfa körül határjel; cseresznyefa; Kezw folyó a Rekche folyóig; Sayo folyó) határjeleket akart emelni és azt magának iktattatni, Cynege (dict.) János fia: Cynege (dict.) Miklós (a kezdő és a Kezw-től a Rekche-ig tartó határt kivéve)

a bejárásnak nem, de a határjelek emelésének és iktatásának mindenütt el-
lentmondott.

Tá.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1347. máj. 29. (Ennek E.-je nem ma-
radt fenn.)

K.: AO. V. 79. (Tá.-ban.)

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 39.

744. 1345. okt. 20. Bihács

Miklós, egész Sclauonia és Ho. (C) bánja bánságában a zágrábi egyházmegye
összes, bármilyen helyzetű és állapotú emberének. Megkapta [I.] Lajos király
(V) parancslevelét (l. 597. szám), és annak alapján az uralkodó személyében
megparancsolja nekik, hogy Mykch bán oklevelének megfelelően a tizedeket
ellentmondás nélkül fizessék meg a püspöknek és egyházának, ne okozzanak
nehézséget, miként eddig közülük néhányan ezt megkísérelték. Ha másként
tesznek, a bánt akkor sem vádolhatják, mivel ő a király parancsát hajtja végre
kellő módon, meghagyva ezt officialis-ainak is. D. in Byhygio, 3. die Luce, a.
d. 1345.

Má.: AN. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) XIV. századi.

K.: Smič. XI. 241–242.

R.: Halász É., Szlavón 125. szám.

745. 1345. okt. 20. Bihács

Miklós, egész Sclauonia és Ho. (C) bánja Zagrabia-i comes-ének és Samobor-i
várnagyának: János mesternek. Megkapta [I.] Lajos király (V) parancslevelét
(l. 597. szám), és annak megfelelően utasítja Jánost, hogy a comitatus-ában
lakó nemeseket és másokat, főleg a szabad falvak civis-eit, bármilyen szabad-
sággal is éljenek, a bán hatáskörével kényszerítse, hogy a püspöknek és egy-
házának a tizedeket fizessék meg, miként ez a király Mykch bán oklevelét
magában foglaló oklevelében szerepel. A comes a király oklevelének tartal-
mát a tizedek fizetése kapcsán mindenben tartsa be. D. in Byhigio, 3. die
Luce, a. d. 1345.

Má.: AN. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) XIV. századi.

K.: Smič. XI. 242.

R.: Halász É., Szlavón 126. szám.

746. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen] pápával tudatta Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[egyház] kardinális diakónusa, hogy amidőn a bácsi egyházban üresedésben volt a szerémi főesperesség, saját képviselői (procurator) pápai kegyből törvényesen elfogadták azt számára és részére kánonilag bírták, mivel Vilmos nem tudta, hogy képviselői az erdélyi egyházban a fehérvári főesperességet is elfogadták neki azon általános pápai kegy erejével, amit Kelemen a kardinálisnak Mo.-n (U) és Lo.-ban (P) tett, és azt számára kánonilag bírták – habár Vilmos annak tulajdonát (corporalis possessio) bizonyos akadályok miatt, amiket az erdélyi püspök okozott neki és képviselőinek e tulajdon megszerzésében, nem vette békés birtokába –, ő pedig ezen főesperességet pápai engedéllyel elcserélte Istvánval, a bácsi egyház olvasókanonokával, most budai préposttal annak bácsi olvasókanonokságáért. Mivel azonban a bácsi egyházban a kardinális két tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) nem bírhat, a csere idején pedig nem tudta, hogy képviselői a bácsi egyházban a szerémi főesperességet számára elfogadták és birtokolták, emiatt Vilmosnak le kellene mondania az olvasókanonokságnál jóval értékesebb szerémi főesperességről. Vilmos, ha tudott volna a szerémi főesperesség számára történő elfogadásáról, a mondott cserével nem értett volna egyet, arról pápai bullát v. oklevelet sem akart volna kapni, ezért kérte a pápát, hogy nyilvánítsa ki, miszerint a mondott csere mintegy tévesen, a szándékán kívül jött létre, semmis, a kardinális tehát visszatérhet fehérvári főesperességébe, István pedig a bácsi olvasókanonokságba. Mindez nincs István joga sérelmére sem, mivel utóbb Kelemen biztosította neki a budai prepositura-t, ami megüresedett azzal, hogy a pápa Demetert a váradi egyházba [püspökké] léptette elő, a fehérvári főesperesség békés birtokát pedig István máig sem foglalta el, és maga István is visszavonta a minap a cserét a pápánál. Kelemen a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 133–135; Acta Clementis VI. 96–98. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 69v. alapján.)

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 11; Erdélyi okm. III. 297. szám; Doc. Trans. IV. 268.

747. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte János kardinális, ostiai (Portuensis) püspök, hogy Kaproncha-i János [fia:] Miklós zágrábi egyházmegyei klerikusnak biztosítsa a zágrábi egyházban a Gergely csanádi püspökké való felszentelése miatt megüresedett kanonokságot és prebendát. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 135. (ASV. Reg. Vat. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 70v. alapján.)

748. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Pál comes, Mo. (U) királya követe, hogy frater-ei: Miklós, Gergely, Péter és Miche (veszprémi egyházmegye) részére engedélyezze, hogy gyóntatóik haláluk esetén nekik teljes bűnbocsánatot adhassanak. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 135. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 71v. alapján.)

749. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Pál comes, hogy Domk [?] [fia:] Péter zágrábi egyházmegyei klerikusnak biztosítson olyan, a zágrábi püspök és a káptalan adományozási jogköréhez tartozó javadalmat, aminek éves jövedelme nem haladja meg lélekgondozással a 25, anélkül a 20 márka ezüstöt, és amit Péter v. képviselője az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 136.

R.: Rábik, Reg. Suppl. 100. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 76r. alapján.)

750. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa, hogy Bego [fia:] Péter klerikusnak, jogi baquallarus [!]-nak, az ő káplánjának és commensalis familiárisának, Mo.-i (U) és Lo.-i (P) képviselőjének (procurator) a Wroclaw-i egyház kanonokságát és prebendáját biztosítsa. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Klicman I. 320; Rábik, Reg. Suppl. 100. (ASV. Reg. Aven. Vol. 10. fol. 72r. alapján.)

R.: Bull. Pol. II. 196. szám.

751. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa kérésére annak káplánjának és commensalis familiárisának, Mo.-i (U) és Lo.-i (P) képviselőjének (procurator), Bego [fia:] Péter klerikusnak, jogi baccalarius-nak a Wroclaw-i egyház megüresedett kanonokságát és prebendáját biztosítja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Klicman I. 321. (ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 366. = ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 230. alapján.)

752. [1345.] okt. 20. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Domk [?] [fia:] Péter zágrábi egyházmegyei klerikusnak a zágrábi püspök és káptalan adományozási jogköréhez tartozó, Zágráb városban, v. a zágrábi egyházmegyében üres v. megüresedő, lélekgondozással járó v. anélküli javadalmat (aminek éves bevétele előbbi esetben nem haladja meg a 25, utóbbi esetben a 20 márka ezüstöt) biztosít, amit Miklós az üresedésről való értesüléstől számított 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti a püspököt és a káptalant, hogy e javadalomról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekintti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Mindez érvényes akkor is, ha ellentétes azon egyház, ahol a javadalom van, statutum-aival és szokásaival, v. ha valakinek pápai v. legátusi oklevele van erről, v. ha az apostoli szék korábban engedélyezte a püspöknek és a káptalannak, hogy senkit elfogadni nem tartoznak e téren. Ha Péter nem tud jelen lenni az adott egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Péter pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, XIII. Kal. Oct., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a pécsi püspököt és pécs-előhegyi (promotorium Quinqueecclesiense) Szt. János[-egyház] prépostját, hogy a javadalmat Péternek minden joggal és tartozékkal adják át, vezessék be annak tulajdonába, védjék meg abban, bevételeiből és jövedelmeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 312r-v. (Df. 292 728.)

753. 1345. okt. 20.

Közjegyzői oklevélben bizonyos krakkói polgárok elismerik, hogy átvettek Arnaldus de Lacaucina-tól 6 krakkói márka 22 karátos, a pápai kamarának a Szt. Péter-census és más jogok után járó aranyat, hogy azt Bruges-ben a kereskedőknek a nov. 30-tól számított 10 hónapon belül átadják.

R.: Mon. Pol. Vat. II. 20–21. (ASV. Instrum. Miscell. alapján, e dátummal.)

754. 1345. okt. 21. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy amidőn Burfeu-i István fia: Tamás a maga és frater-ei nevében júl. 25-én (in fe. Jacobi) a királyné előtt Burfeu-i Lőrinc fia: Lőrinc és annak fiai: István és Jakab ellenében panaszt tett frater-e: az ártatlan Mykch halála ügyében (akit Lőrinc és fiai öltek meg, ahogy ez az esztergomi káptalan Tamás által az országbírónak bemutatott tudományvevő oklevelében szerepel), a királyné, nem óhajtván eltérni országában a Lőrincék által ördögi sugallatra elkövetett gyalázatosságot, Lőrincet és fiait a maga és az esztergomi káptalan emberével aug. 11-re (ad crastinum diem Laurencii) Tamás ellenében a királynéi jelenlét elé idéztette a gyilkosság megindokolására, majd a per lezárását Pál comes bíróságára bízta. A kitűzött napon megjelent az országbíró előtt Mihály (Lőrinc és fiai nevében a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével), ill. István fia: Tamás, és utóbbi igazságot kért Mykch halála ügyében Pál comes-től, de mivel a per megítélése nehéz volt, Pál comes-nek és az ország vele ítélező báróinak úgy tűnt, Mihály képviselő nem akar elégséges választ adni az ügyben, Lőrinc és fiai pedig személyesen nem voltak jelen, emiatt az országbíró nem tudta a pert lezárni, így azt aug. 23-ra (f. III. p. oct. Ass. virg. glor.) halasztotta el, úgy, hogy akkor Lőrinc és fiai nem állíthatnak képviselőt maguk helyett, legfeljebb maguk közül valakit. A kitűzött napon Lőrinc és fiai nem jelentek meg, így mindegyikük 3 márka bírságban maradt, Tamás pedig 3 napig várt rájuk az országbíró előtt, aki, bár a jog rendje szerint le kellett volna zárja az ügyet, de nehogy a döntéshozatalban sietősnek tűnjön, s főleg, mivel a lázadókat a bírók az igazság ösvényére inkább a kegyesség bizonyosságával invitálják, ezért írásban kérte a Gron melletti Szt. Benedek-monostor konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zyman-i Beke fia: István v. Beren-i Dénes v. Hurhy-i Petheu királyi emberek valamelyike véglegesen idézze meg (evocare) további halasztás nélkül Lőrincet és fiait a királyi jelenlét elé Mykch megölése ügyében szept. 1-jére (f. V. an. quind. regis Stephani), és hagyja meg nekik, hogy képviselőt maguk helyett nem küldhetnek, hanem valamennyien személyesen jelenjenek meg a király előtt, akinek a konvent tegyen jelentést. A konvent válasza szerint Beren-i Dénes királyi emberrel kiküldték tanúságul Jakab testvért, akik aug. 27-én (sab. p. Bartholomei) Lőrinc fia: Lőrincet és fiait: Istvánt és Jakabot Burfeu-i birtokukon a királyi jelenlét elé további halasztás nélkül megidézték Tamás ellenében szept. 1-jére, meghagyva, hogy képviselőt nem küldhetnek maguk helyett, hanem személyesen álljanak elő. A kitűzött napon Lőrinc és fiai nem jelentek meg, így mind 3 márka bírságban maradtak, holott Tamás 3 napig várt rájuk Pál comes előtt. Mivel bár a per milyensége kötelezte volna Pál comes-t, hogy végső döntést hozzon Mykch megölése ügyében, de mivel a bírók az érdemtelenek vétkeit ne elhamarkodottan büntessék, inkább a kegyesség bizonyosságát mutassák, ezért az országbíró, Lőrincet és fiait az igazság ösvényére kívánván invitálni, írásban újra kérte ezen konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében

Zyman-i Beke fia: István v. Beren-i Dénes v. Hurhy-i Petheu királyi emberek valamelyike Lőrincet és fiait végső válaszára Mykch megölése és az őket sújtó bírságok kifizetése ügyében 3 megyei vásáron nyilvánosan kiáltsa ki szept. 12-re (f. II. p. Nat. virg. glor.), azzal, hogy ha akkor sem jelennek meg, Mykch halála ügyében nem mentik ki magukat ésszerű mentséggel és a bírságokat nem fizetik ki, a pert Pál comes úgy zárja majd le, hogy merészségük még inkább saját kárukra lesz majd, mivel a bírói hatáskör ellen lázadókat büntető karddal kell megzabolázni; a konvent pedig ugyanakkorra tegyen jelentést a királynak. A Gron melletti Szt. Benedek-konvent jelentése szerint, amit a kitűzött napon István fia: Tamás mutatott be az országbírónak, Hurhy-i Péter [!] királyi emberrel kiküldték András testvér papot, akik Hunt és Bors megyében 3 megyei vásáron, ti. szept. 5-én (f. II. p. Egidii) Baath-on, szept. 6-án (f. III.) Lewa-n és szept. 7-én (f. IV.) Sorlow-n nyilvánosan kikiáltották, hogy Lőrinc és fiai: István és Jakab végső válaszára Mykch megölése és az őket sújtó bírságok kifizetése ügyében a király előtt jelenjenek meg szept. 12-én, amit ha nem tesznek, Mykch halála ügyében ésszerű mentséggel nem mentik ki magukat és a bírságokat nem fizetik ki, akkor merészségük még inkább saját kárukra lesz majd. Lőrinc és fiai azonban vakmerően nem jelentek meg Pál comes előtt, nem félvén, hogy nagyobb és további büntetés sújtja őket, holott Tamás 3 napig várt rájuk. Ezért Pál comes, aki Lajos királytól hatalmat kapott, hogy a jókat felemelje, a rosszakra pedig bosszúálló karddal sújtsa le, nem akarván eltérni Lőrinc és fiai efféle vakmerő tetteit és erőszakos kihágásait, nehogy a büntetlenség merészsége a hasonlóakat merészelőknek példává váljon és a megbocsátás hajlandósága a vétkezés kísértését szülje, a bírói székén vele ülésező bárók és az ország nemesei tanácsával Mykch hatalmaskodó megölése miatt bírói hatáskörével Lőrincet és fiait minden birtokuktól megfosztotta, meghagyva, hogy ahol és amikor Tamás megtalálja Lőrincet és fiait, azok bírói eljárás nélkül fővesztéssel lakoljanak. Majd Pál comes írásban kérte az esztergomi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Arma-i János, a királyi curia-ból ez ügyben speciálisan kiküldött királyi ember menjen a szomszédok jelenlétében Lőrinc és fiai összes birtokaira és birtokrészeire, és először ezekből Mykch megöléséért az ország szokása szerint fogott bírókkal felbecsülve és királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni, v. pedig szemmel megtekintve) 50 márkányit adjon át Tamásnak, majd, ha marad még ezen felül Lőrincék birtokrészeiből, azok kétharmadát Pál comes bírói kezeihez, egyharmadát pedig Tamás kezeihez csatolja határjelek elkülönítésével, addig, míg azok, akiket ezek kiváltása inkább megillet, Pál comes-től és Tamástól ezeket ki nem váltják, ezután pedig hirdesse ki Lőrinc és fiai szomszédainak, generacio-inak és rokonainak, hogy ha közülük bárkiket ezek kiváltása megillet, a királyi ember által kijelölt időpontban jelenjenek meg a királyi curia-ban, hogy a király előtt a kiváltás időpontját elfogadják, ellenkező esetben Pál comes az 50 márkányi, Tamásnak átadott részt és a maradék birtokrészek egyharmadát Tamásnak, a

kétharmadát pedig saját magának iktatva fogja átörököltetni az ország szokása szerint; majd a káptalan tegyen jelentést a királynak. Az esztergomi káptalan válasza szerint János királyi emberrel kiküldték tanúságul prebendarius karpapjukat: Pétert, akik szept. 16-án (f. VI. p. Exalt. S. Crucis) a szomszédok jelenlétében Boryn és Burfeu birtokokon Lőrinc és fiai saját birtokrészeit, mások (főleg Péter fia János fia: János Burfeu-i) jogát nem érintve, fogott bírókkal éppen 50 márkára becsülték, és ezeket Tamásnak iktatták Mykch megölésért, majd Lőrincék szomszédainak és rokonainak kihirdették, hogy azok, akiket ezen felbecsült és Tamásnak átadott birtokrészek kiváltása megillet, ennek időpontjának elfogadására jelenjenek meg a király előtt szept. 30-án (quind. diei eiusdem statucionis, VI. f. p. Michaelis), ám Lőrincék szomszédai és rokonai közül senki sem akarta e birtokrészeket kiváltani. Mindezek alapján Pál comes a vele ülésező bárókkal és az ország nemeseivel Lőrinc és fiai Boryn és Burfeu birtokokon levő saját, 50 márkára becsült részeit István fia: Tamás frater-e: Mykch megölése okán Tamásnak és frater-einek ítéli bírói hatalmánál fogva (nem érintve mások jogait e birtokokok maradék részein), tekintve, hogy a birtokrészek kiváltása időpontjának elfogadására, vagyis a királyi és a káptalani ember által kijelölt időpontban, szept. 30-án Lőrincék egy (vér)rokona, generacio-ja és szomszéda sem jelent meg személyesen v. képviselő révén, holott Tamás 20 napig várt rájuk az országbíró előtt. Erről Pál comes függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 22. die ferie sexte p. Michaelis, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 992. (Múz. Ta. 1921. 6.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsétre utaló bevágások.

755. 1345. okt. 21.

Tamás mester, a Bodrug megyei Hay-i Szt. Lőrinc-egyház prépostja, bácsi kanonok és a káptalan előtt Baya-i Pál fia: Mihály a Bodrug megyei Aran birtokon levő részét, ahol Szt. Oldric vértanú-egyház van, Imre fia: Theutus mester királyi ajtónállónak, Wissegrad-i várnagynak és Pilys-i comes-nek adta örökre. Erről a káptalan pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki, amit ha visszavisznek, privilegiális formában ad majd ki. D. VI. f. in fe. 11 milia virg., a. d. 1345.

E.: Dl. 76 782. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 252.) Papír. Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

K.: Z. II. 180–181.

R.: Z. VII/1. 107.

756. 1345. okt. 22.

György mester, Miklós mester vicecomes-e és az Vngh-i 4 szolgabíró előtt Korchua-i Jakab fia: Lőrinc mester (Thiba-i Lőrinc fia György leánya: Katalin nemes asszony nevében) tilalmazta Jakou fiait: Ernei mestert és Jánost, valamint Jakou özvegyét: Anna nemes asszonyt Katalin Nogmihal-i része, a Nogmichal-i várban levő része, a szőlők és Thapalia falu hasznai használatától és elvételétől. D. sab. an. Demetrii, a. d. 1345.

E.: AL. Kolozsvár. Vécsey cs. lt. (Df. 254 246.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 2 zárópecsét töredékei.

757. 1345. okt. 24. Szódemeter falu

Endree fia: András mester vicecomes és a szolnoki (Zonuk exterior) szolgabírók kinyilvánítják, hogy az István erdélyi vajda parancsára és személyében okt. 24-én (f. II. an. Simonis et Jude) Zouudemeter faluban tartott congregacio generalis-ukon Karol-i Vrdeg (dict.) András fia: Simon és Bagus-i János fia: Simon elmondták, hogy a Zonuk megyei Leley az ő örökbirtokuk, az avusuktól maradt rájuk, s ezt az ülnökök és a congregacio-n levő nemesek és nem nemesek is megerősítették. D. loco et termino prenotatis, a. d. 1345.

E.: Dl. 98 551. (Károlyi cs. nemzetségi lt. 4. 615.) Hátlapján 1 nagyobb és 4 kisebb pecsét töredékei.

K.: Károlyi I. 164.

R.: Erdélyi okm. III. 298. szám.

Ford.: Benedek Gy., Zounuk 1994. 252–253.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 268–269.

758. [1345.] okt. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápának] Johanna királynő (Je, Si) alattvalói, Marseilles (Massilia) város követi hűségüket hangoztatva előadták Johanna férje: András király (Je, Si) szörnyűséges vesztét, és írásban is átadták neki a város nyilatkozatát, miszerint András haláról értesülve kérik a pápát, hogy derítse ki az igazságot, gondoskodjon a bűnösök megbüntetéséről, Johanna születendő gyermekét, valamint híveit, így Marseilles-t is tartsa meg kegyében és áldásában. A pápa saját fájdalmát hangsúlyozva a kérést és a hűséget kegyesen fogadja. D. Avinione, IX. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Raynaldus XXV. 368–369. (IX. Kal. Dec. dátummal); F. IX/1. 288–290. (Raynaldus alapján, csak éves dátummal, részlet.); Katona, Hist. crit. IX. 406–408; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2063. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 143v. ep. 559. alapján.)

759. [1345.] okt. 24. Avignon

[VI. Kelemen pápa] engedélyezi Demeter váradi választott püspöknek (electus), hogy valamely katolikus főpaptól a felszentelést elfogadhassa. D. Avinione, IX. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

R.: Theiner I. 701. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno IV. Vol. 4. fol. 251. alapján.); Doc. Trans. IV. 269.

760. 1345. okt. 26.

Az egri káptalan Kompolth-i Mihály fia: Istvánnak a rokonai, Miklós fia: Miklós és Jakab fia: Péter, Gerend-i nemesek nevében előadott kérésére függőpecsétjével megerősített, chirographált oklevelében átírja [IV.] László király (H) 1279. évi privilegiális oklevelét (amiben az uralkodó a Clus megyei Bare birtokot Tykud nembeli nemeseknek adta; *l. Reg. Arp. 3025. szám*), Miklós prépost, János olvasó-, János örkanonok, János Borsad-i, Dávid Zabouch-i, János Patha-i, Péter Heues-i, Domokos Borsua-i, András Pankata-i főesperesek jelenlétében. D. in fe. Demetrii, a. d. 1345., amikor [I.] Lajos király (H), Csanád esztergomi érsek, László kalocsai érsek, N. [Miklós] egri püspök.

E.: Dl. 65 386. (Sombory cs. lt. 1.) Hátlapján más középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések. Alul chirographált (ABC). Függőpecsét és vörös fonata.

R.: Erdélyi okm. III. 299. szám.

761. [1345. okt. 26.]

[VI. Kelemen] pápától kérték: engedélyezze Agria-i János mesternek (veszprémi egyházmegye), a feleségének és gyermekeiknek, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 136. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 74v. alapján, e dátummal.)

762. [1345. okt. 26.]

[VI. Kelemen] pápától kérték: engedélyezze István mesternek, Mo. (U) királya prothonotarius-ának, a feleségének és gyermekeiknek, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 136; Rábik, Reg. Suppl. 101. (Mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 74v. alapján, e dátummal.)

763. [1345.] okt. 26. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérték: engedélyezze Maria Follia nemes asszonynak (magna comitissa), Mo. (U) néhai nádora (comes palatinus [Drugeth Vilmos]) feleségének, hogy halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XIII. Kal. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 137; Rábik, Reg. Suppl. 101. (Mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 74v. alapján, utóbbi Feulia névalakkal.)

764. 1345. okt. 27.

A budai káptalan előtt megjelent egyrésztől Bacha fia: Miklós óbudai (Vetus Buda) hospes a feleségével: Annával (Thyddo fia: Domokos leányával), másrésztől Nesta asszony, János fia: Olasz (Gallicus) András felesége a maga és férje nevében, és Miklós megvallotta, hogy az Óbudán a Kuachulcha nevű utcán (vicus) levő, a feleségével bírt telkét (sessio), amivel egyfelől Iwanch fia: Mihály telke, másfelől a budai prépost telke szomszédos, minden tartozékkal (kerttel és egyebekkel), a felesége: Anna egyetértésével 4 márka dénárért eladta Andrásnak, Nesta-nak és örököseiknek, szavatosság vállalásával feléjük a telek ügyében. Erről a káptalan a felek kérésére pecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Benedek mester olvasókanonok keze által, in vig. Symonis et Jude, a. d. 1345., Mihály őrkanonok, Posonius, Jakab, Tamás, Péter, Mihály, László és Imre mesterek, kanonokok jelenlétében.

E.: DL. 3786. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 18. 4.) Hátlapján más középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések. Felül chirographált (ABC). Mandorla alakú függőpecsét és lila-vörös fonata.

K.: AO. IV. 546–547.

R.: Bártfai Szabó, Óbuda 69.

765. [1345.] okt. 28.

A Zubur-i Szt. Ipolit vértanú-konvent jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy tudományvételt elrendelő oklevelének megfelelően (l. 514. szám) Muttana-i Balázs királyi emberrel kiküldték tanúságul konventjük papját: Miklós testvért, akik a Turcz [!] megyei nemesektől és közrendűektől (communes homines) megtudták, hogy Danch mester, amikor Zólyom megyében élt (residenciam habuisset), Marc fia: Pál Sebezlouch nevű Turucz megyei örök-birtokát hatalmaskodva elfoglalta magának, Pált abból teljesen kizárta, annak patruus-a, Natk fiát: Bertalant pedig e birtok miatt megölette. D. in die Symonis et Jude, a. d. ut supra [1345.]

E.: SNA. Berzeviczy cs. pribóci lt. D. 1. 5. (Df. 280 367.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Pál Turucz-i, továbbá Sebezlouc név-alak), valamint kerek zárópecsét töredékei.

766. [1345.] okt. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] János cseh (Bo) királynak: korábban János és [III.] Kázmér lengyel (P) király között viszályok és harcok törtek ki, végül bizonyos személyek közbenjárásával fegyverszünetet kötöttek nov. 11-ig (usque Martini). E dátum hamarosan eljön, és a pápa tart attól, hogy az időpont elmúltával visszatérnek a kölcsönös támadásokhoz, ami javak és emberek pusztulásához, valamint a katolikus hit ezen területekhez közeli ellenségeinek (hostes blasfemi) megerősödéséhez vezet. Ezt elkerülendő, a pápa Guillelmus de Pusterla mestert, a pozsonyi egyház (esztergomi egyházmegye) prépostját, pápai káplánt és nunciust küldi János és Kázmér elé okleveleivel. Mivel a pápa tart attól, hogy a nuncius nem tud területeikre érni a mondott időponton belül, kéri Jánost, hogy Vilmos megérkezéséig tartózkodjon a Kázmér elleni hadi cselekményektől. A pápa Kázmérnak is ugyanígy ír, a nuncius pedig siet területeikre. D. Avinione, IV. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Hasonlóan a lengyel királynak, valamint Károlynak, János király elsőszülöttjének, Morauia örgőfjának. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 134v–135r. ep. 534–536. (Df. 291 830.)

K.: Theiner, Mon. Pol. I. 486–487. és 487; Klicman I. 324–325. és 325–326.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 814–815. szám.

767. [1345.] okt. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): János cseh (Bo) és [III.] Kázmér lengyel (P) király között viszályok és harcok törtek ki, végül bizonyos személyek közbenjárásával fegyverszünetet kötöttek nov. 11-ig (usque Martini). E

dátum hamarosan eljön, és a pápa tart attól, hogy az időpont elmúltával viszszerternek a kölcsönös támadásokhoz, ami javak és emberek pusztulásához, valamint a katolikus hit ezen területekhez közeli ellenségeinek (hostes blasfemi) megerősödéséhez vezet. Ezt elkerülendő, a pápa Guillelmus de Pusterla mestert, a pozsonyi egyház (esztergomi egyházmegye) prépostját, pápai káplánt és nunciust küldi János és Kázmér elé okleveleivel. Mivel a pápa tart attól, hogy a nuncius nem tud e királyok területeire érni a mondott időpontban belül, megkérte leveleivel János és Kázmért, hogy Vilmos sietős megérkezéséig tartózkodjanak a kölcsönös hadi cselekményektől. A pápa kéri Lajost: járjon közbe, hogy e királyok a prépostot békességben várják be. D. Avinione, IV. Kal. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 135v. ep. 537. (Df. 291 830.)

K.: Theiner I. 694–695; Wenzel, Dipl. eml. II. 114–115; Mon. Vat. Slov. III/2. 160–161; Klicman I. 326–327.

R.: Ortway, Pozsony III. 210–211; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 816. szám; Bull. Pol. II. 200. szám.

768. 1345. okt. 30. Kőrös

Salamon fia: Imre – Miklós, egész Sclauonia és Ho. (C) bánja marturina-beszedője és kamaraispánja – igazolja, hogy Porug fia: Porug comes a Rauen-en levő birtokrészből kifizetett neki báni descensus fejében 6 banalis-t. D. in Crisio, 3. die Symonis et Jude, a. d. 1345.

E.: Varasdi Lt. Csázmai kápt. lt. Acta antiqua 13. (Df. 282 332.) Hátlapján kerek zárópecsét nyoma.

769. 1345. nov. 1.

Bertalan testvér perjel és a hévízi Szentháromság-egyház keresztesei konventje előtt Vecherch-i Mátyás fiai: Miklós és Jakab megvallották, hogy a Vecherch-en levő, atyai örökjogú teljes birtokrészüket művelt és nem művelt szántóföldekkel, a Mindenszentek-egyház felével, gyümölcsösökkel és más haszonvételekkel jelen oklevél kiadása napjától annak 10. évfordulójáig 3 budai márkáért elzálogosították használatra Petur-mann fia: Jakab pesti polgárnak, úgy, hogy ha azt tartozékaival együtt Mátyás fiai addig (usque ipsos 10 annos) ezen összegért Jakabtól nem tudják kiváltani, akkor a 10 év letelte után (ipsis 10 annis revolutis) is bármikor kiválthatják tőle ugyanennyiért (absque gravamine et pon-dere), de addig is időközben a birtokrészt minden haszonvéttel Jakab használja majd. D. in fe. OO. SS., a. d. 1345.

E.: Dl. 3787. (NRA. 12. 22.) Hátlapján későbbi kéztől: Vechez, valamint ke-
rek pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 457–458.

R.: Pest m. 55; Bakács, Pest m. 177.

770. 1345. nov. 1.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Jekul fia: Domokos elpanaszolta, hogy a Gelnycz-i bíró, az esküdtek és a polgárok communitas-a az ő uterinus frater-ét: Mátyást ötször is életveszélyesen megsebesítették, sokszor megtámadták ellenségesen, követve őt, mikor a dolga után járt; a Jekulfalu-n levő malmukat és curia-ikat felégették, számos lovukat és jószágukat elvitték; a minap ezen Máté [!] házához mentek, ahol a feleségével lakik, hatalmaskodva elfogták, több napig bilincsben tartották, s ha a saját birtokait nem adta volna át nekik, kegyetlen halállal megölték volna, és Domokost is sokszor megfenyegették, hogy a birtokaikat megszerezhessék, miként ez mind a Szepes-ségben (Scepus), mind az azon kívül élőknek közismert. Ezért ha Domokos és Mátyás bármilyen megegyezést és megbékélést tettek, v. birtokaikat elidegenítették és átadták a káptalan, a király, a nádor, v. az ország bármely jogszolgáltatója előtt, ezt kényszerből tették, hogy fő ellenségeiktől az életüket mentse, mindez tehát jogaik és birtokaik visszaszerzését tekintve nem lehet hátrányukra a jog szerint. D. in fe. OO. SS., a. d. 1345.

E.: Dl. 83 241. (Bárczay cs. lt. 35. 32.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro Dominico filio Yekel de Yekelfalua contra hospites de Gylnichbanya protestatoria), amit újkori kéz folytatott, valamint kerek zárópecsét nyoma.

771. 1345. nov. 1.

A vasvári Szt. Mihály-arkangyal egyház káptalanja előtt Herman-i Hertenig fiai: György és Mihály kötelezték magukat és utódaikat, hogy Varda fia: Györgyöt, Valth-i Chepan fia: Illést (Elyas) és leszármazottaikat soha nem fogják Valth birtok okán perbe vonni, s ha egyes Herman-i nemesek a Valth birtokról szóló okleveleiket átadják Illéséknek, az átadókkal nem szegülnek szembe. Ellenkező esetben Györggyel és Illéssel szemben 20 márka dénárban marasztalják el őket. D. in fe. OO. SS., a. d. 1345.

E.: BFL. Phalma. Guary 15. (Df. 257 275.) Hátlapján pecsét töredékei.

K.: Sörös P., TT. 1908. 172–173.

772. 1345. nov. 2. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Wyfalu-i Ábrahám fia: Péter, hogy a Zemlen megyei 4 szolgabíró (Lukács, Lőrinc, Makow és Zombor-i Mihály) ápr. 5-én (f. III. p. oct. Pasche) Markolph fia: Miklósnak, Balázs fia: Miklósnak, Bod fia: Lászlónak és János fia: Miklósnak csalárdul olyan oklevelet adtak ki, hogy színük előtt Péter és annak fia: András bizonyos pénzösszegben kötelezték magukat nevezettek ellenében – holott sem Péter, sem a fia nem jelent meg a szolgabírók előtt és semmit sem vallottak meg nekik. Ezért az uralkodó utasítja a Scepus-i egyház káptalanját, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Azar-i Lőrinc v. Simon fia: Jakab v. Cheb-i Dok v. Mihály fia: Péter királyi emberek valamelyike Péter és András ellenében véglegesen idézze meg (evocare) a 4 szolgabíró a megyei ítélőszéken (sedes ipsorum iudiciaria), továbbá a három Miklóst és Lászlót is, a királyi jelenlét elé nov. 25-re (quind. Martini), majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, 2. die OO. SS., a. d. 1345.

Á.: a 817. számú oklevélben.

773. 1345. nov. 2. Esztergom

Jakab mester kánonjogi doktor, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás vértanú-[egyház] prépostja, Csanád esztergomi érsek lelkiekben általános vikáriusa igazolja, hogy Citnek-i László mester fia: László mester nov. 18-án (oct. Martini) tartozott volna neki fizetni 1 budai márkát, de ezt már a kitűzött időpont előtt teljesítette. D. Strigonii, f. IV. p. OO. SS., a. d. 1345.

E.: ŠA. Levoča. Andrassy cs. krasznahorkai lt. 15. 5. (Df. 265 253.) Hátlapján mandorla alakú zárópecsét körvonala.

774. [1345. nov. 3.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Gergely csanádi püspök, Mo. (U) királya követe, hogy Zagrabia-i István [fia:] Tamásnak a zágrábi egyházban kanonokságot biztosítson a kanonoki jog teljességével, s neki prebendát és lélek gondozással járó v. anélküli, üres v. megüresedő tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezerváljon, annak ellenére is, hogy Tamásnak az esztergomi egyházmegyei Scepus-i Szt. Márton-társaskáptalanban (ecclesia collegiata) kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 137; Smič. XI. 244; Rábik, Reg. Suppl. 101–102. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 89r. alapján, e dátummal.)

R.: Doc. Trans. IV. 269.

775. [1345. nov. 3.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy Theodor [fia:] Miklós esztergomi egyházmegyei klerikusnak, [a szepesi] Szt. Márton-egyház olvasókanonokának ezen egyházban üres v. megüresedő, lélek gondozás nélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 137; Rábik, Reg. Suppl. 102. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 89r. alapján, e dátummal.)

R.: Str. III. 575; Doc. Trans. IV. 269.

776. [1345. nov. 3.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely, hogy Jakab [fia:] Pál esztergomi egyházmegyei klerikusnak az egri egyházban kanonokságot biztosítson a kanonoki jog teljességével, és ott neki üres v. megüresedő prebendát rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 138; Rábik, Reg. Suppl. 102–103. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 89r. alapján, e dátummal.)

R.: Str. III. 575; Doc. Trans. IV. 270.

777. [1345. nov. 3.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Gergely: a mondott Tamás szepesi kanonoknak engedélyezze, hogy halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 138; Smič. XI. 244. (mind ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 89. alapján, e dátummal.)

R.: Doc. Trans. IV. 270.

778. [1345.] nov. 3. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Henric [fia:] János, a Scepus-i Szt. Márton-egyház olvasókanonoka, esztergomi egyházmegyei pap, Lo. (P) királya káplánja (akit a király a pápához küldött bizonyos feladatokkal és a János érdekében kérelmező levelével), Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa Lo.-i képviselője (procurator), akinek érdekében a minap Gergely csanádi püspök és Pál comes – Mo. (U) királya követei – is levelet írtak, hogy neki a krakkói egyházban a krakkói püspök és a káptalan adományozási jogköréhez tartozó, üres v. megüresedő kanonokságot,

prebendát és lélegkondozással járó v. anélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) biztosítson, annak ellenére is, hogy János a Scepus-i Szt. Márton-egyházban olvasókanonokságot (ami lélegkondozás nélküli dignitas) bír. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, III. Non. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 138–139; Mon. Pol. Vat. III. 311; Rábik, Reg. Suppl. 103. (mind ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 89v. alapján.)

779. [1345.] nov. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Zagrabia-i István [fia:] Tamásnak – annak ellenére is, hogy az esztergomi egyházmegyei Scepus-i Szt. Márton-egyházban kanonoksága és prebendája van – a zágrábi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ugyanott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit János az üresedésről való értesüléstől számított egy hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti a zágrábi püspököt és a káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvényteleníti, ha valaki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. ezen egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Tamás nem tud jelen lenni a zágrábi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Tamás pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, III. Non. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi püspököt, a káposztafalvi (Villa compositi) Szűz Mária-monostor apátját és a pozsonyi prépostot (esztergomi egyházmegye), hogy Tamást fogadtassák kanonokká a zágrábi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, vezessék be e prebenda, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. 120r–121r. (Df. 292 728.)

780. [1345.] nov. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Jakab [fia:] Pálnak az egri egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ugyanott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit Pál az üresedésről való értesüléstől egy hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti az egri püspököt és a káptalant,

akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvényteleníti, ha valaki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. ezen egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Pál nem tud jelen lenni az egri egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Pál pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, III. Non. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a csanádi püspököt és a káposztalvi (Villa compositi) Szűz Mária-monostor apátját, hogy Pált fogadtassák kanonokká az egri egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, vezessék be a prebenda, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg abban, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. 189v–190r. (Df. 292 728.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 163. (ASV. Reg. Vat. 171. fol. 106r-v. ep. 182. alapján, részlet.)

781. [1345.] nov. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Theodor [fia:] Miklósnak az esztergomi egyházmegyei szepesi (Scepus) Szt. Márton egyházban üres v. megüresedő, lélegkondozás nélküli tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, amit Miklós az üresedésről való értesüléstől egy hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti az esztergomi érseket, a szepesi prépostot és a káptalant, akikhez ezen egyházban e tisztség adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvényteleníti, ha valaki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a szepesi egyház statútum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az érseknek, a prépostnak és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Miklós nem tud jelen lenni a szepesi egyház statútum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Miklós pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. Miklós ezen Szt. Márton-egyházban olvasókanonoki tisztséget (officium) bír, amiről azonban le kell mondania, ha a mondott tisztséget elfogadja. D. Avinione, III. Non. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a veszprémi püspököt és a káposztalvi (Villa compositi) Szűz Mária-monostor apátját (esztergomi egyházmegye), hogy Miklóst vezessék be e tisztség, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg ezekben, a bevételeiből és jövedelmeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. 88v–89r. (Df. 292 729.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 161–163. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 10v–11r. ep. 19. alapján.)

R.: Theiner I. 700. (III. Id. Nov. dátumot és – sublector helyett – subcollector-t írva)

782. [1345.] nov. 4.

A Lelez-i Szt. Kereszt-egyház konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 782. szám) András fia: Pál királyi emberrel kiküldték tanúságul házuk familiárisát: Domokost, akik okt. 31-én (in vig. OO. SS.) Geustusera, Elewtou és Kalanga földek szomszédaitól, és más, bármiféle helyzetű és állapotú környékbeli emberektől megtudták, hogy Scenthmartun-i Dénes fiai: Tamás és Deseu a Bezdeed-i és Scenthmartun-i jobbágyaikkal még most is használtatják Warada-i László fia: János ezen földjeit, annak törvényes tiltalmazása ellenére is, holott per van függőben János és Tamás között. D. 4. die fe. OO. SS., a. supradict. [1345.]

E.: Dl. 76 784. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 138.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 181–182.

R.: Z. VII/1. 107.

783. [1345.] nov. 4. Avignon

[VI. Kelemen pápa] István [fia:] Tamásnak, az esztergomi egyházmegyei Scepus-i Szt. Márton-egyház kanonokának kérésére engedélyezi, hogy halála esetén meggyónt vétkeire gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, II. Non. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 164. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 1. ep. 598. alapján.)

784. 1345. nov. 5. Visegrád

[I.] Lajos király (H) megtekintve Saycias (dict.) Gergely Mortund-ról kiadott okleveleit, e birtokot neki teljes joggal visszaadja, és utasítja a Mortund-i villicus-t és jobbágyokat, hogy Gergelyt tisztelettel fogadják és neki mint uruknak mindenben engedelmeskedjenek. A többit jelen oklevél bemutatója: László, a birtok iktatására kiküldött királyi ember mondja majd el nekik. D. in Vyssegrad, sab. an. oct. OO. SS., a. d. 1345.

E.: Dl. 87 184. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. S. 8.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint vörös viaszú gyűrűspecsét nyoma.

785. 1345. nov. 5.

[I.] Lajos király (H) Kompolth-i Beed (dict.) Mihály fia: István – a rokonai, Gerend-i Péter fia Miklós fia Miklós fia: Miklós és ue. Miklós fia Jakab fia: Péter személyében előadott – kérésére pecsétes oklevelében átírja [IV.] László király (H) 1279. évi privilégiumát (amiben az uralkodó a Clus megyei Barea birtokot Tykud nembeli nemeseknek adományozta; *l. Reg. Arp. 3025. szám*), mivel nevezettek az utak veszélyei miatt pereik során nem merik magukkal vinni annak eredetijét. D. in Vyssegrad, in fe. Emerici, a. d. 1345.

E.: Dl. 71 864. (Rákóczi-Aspremont cs. lt. 29. 17. 1.) Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Nicolai filii Lochk de rege; újkori kezektől tárgymegjelölések. Az előlap alján: Nicolai Lochk.

R.: Erdélyi okm. III. 301. szám.

786. 1345. nov. 5.

Az erdélyi káptalan jelenti István erdélyi vajdának, Zonuk-i comes-nek, hogy levelének megfelelően (l. 472. szám) Aprod (dict.) János vajdai emberrel kiküldték tanúságot kanonoktársukat: Jakab papot, Salamon mester Thorda-i főesperes káplánját, akik aug. 26-án (VI. f. an. oct. regis Stephani) Kerezthwr birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárták, több helyen új határjeleket emelve a régiek mellé. Kerezthwr birtok határai: alig látszódó régi határjel Kerezthwr és Zenth-anduryas között az előbbi birtokhoz tartozó szántóföldek végében a Sayow folyó partja közelében; ue. szántóföldek; kaszáló vége Zenthanduryas felől; régi kő-határjel, amiről a szomszédok azt állították, Kerezthwr birtokhoz tartozik régtől fogva; Kerezthwr és Zenthanduryas szőlői közötti domb; Berch-en levő fűzfa; Sospathak patak caput-ja; a Kendteluk faluba tartó út mellett fűzfa; Berch; szántóföldek között tölgybokor, ahol Kerezthwr határai elválnak Zenthanduryas birtokétól, és e szántóföldeknél egy régi határjelet találtak, ami elkülöníti Kerezthwr-t és Kendteluk birtokot, és amiről Benus fia: Miklós azt mondta, hogy az régtől fogva Kerezthwr birtoké; ue. szántóföldek; egy kiszáradt patak melletti nyárfa alatt régi határjel; ue. patak; Sayo ~ Sayow folyó; Hydussedpathaka mellett határjel, ami elkülöníti Kerezthwr-t és Sarwar birtokot, és innen Wosk mester Baluanus-i alvárnagya: Thoth (dict.) Miklós és Kyrleys-i officialis-a: Mylatha a Sarwar-i népekkel együtt megerősítette, hogy ez régtől fogva az ő határuk, s megengedték a vajda személyében [!] a vajdai és káptalani embernek, hogy határjeleket emeljenek Kerezthwr birtok részére Sarwar birtok felől; ue. Hydussedpathaka patak; fűzfa; Hegyesheg hegy tetején régi föld-

határjel; Berch a Hatharsedpatak patakig; ue. patak mellett egy alig látszódó régi határjel, amit felemelve megújítottak, és itt elválnak Kerezthwr határai Sarwar birtokétól; ue. Hatarsedpatak-nál Berethe birtok felől egy attól elkülönítő határjel emeltek; ue. pataknál, ahol Berete és Dyenuswduarhely határai egybeérnek, Appa fia Jakab fiai: Jakab és János a maguk és frater-ük: András nevében, valamint Gyleth fia: Mihály a maga és frater-e: László nevében azt mondták, hogy e patak az ő Berethe és Dyenuswduarhely nevű birtokaik és Kerezthwr birtok között régtől fogva határnak van kijelölve; ue. Hatarsedpatak addig, míg a Sayow folyóba ömlik, ahol elkülönül Kerezthwr és Dyenuswduarhely, s előbbi véget is ér. A bejárás és a határjelek emelése után Aprod (dict.) János vajdai ember Kerezthwr birtokot Mihály fiainak: Miklósnak, Lászlónak és Dávidnak iktatta, a király és a vajda jogának sérelme nélkül, nem lévén ellentmondó. D. in fe. Emerici, a. d. 1345.

E.: AL. Kolozsvár. Kemény J.-gyűjt. 27. 9. (Df. 253 437.) Hátlapján azonos kéztől címzés, valamint zárópecsét töredékei.

K.: Doc. Trans. IV. 644–646.

R.: Szabó K., TT. 1889. 539; Szabó K., Erd. Múz. okl. 20. (Címzettként mindkettő Tamás erdélyi vajdát írva); Erdélyi okm. III. 300. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 270–273.

787. [1345.] nov. 5.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy gyűrűspecsétes parancslevelének megfelelően (l. 226. szám) kiküldték tanúságul kórusuk prebendarius-át: István mestert, akivel Nadfu-i Domokos fia: Miklós királyi ember okt. 30-án (domin. an. OO. SS.) Péter mester Sebes nevű birtokát Mihály – Paharus (dict.) Péter mester, a királyi aula lovagja, Kapy falu és tartozékai király által kijelölt ura és comes-e officialis-a v. helyettese –, a Kapy-i villicus, az esküdtek és hospesek jelenlétében régi határai mentén Kapy birtok és tartozékai felől bejárta, a szükséges helyeken az [I.] Károly király (H) ott bemutatott privilégiumában szereplő határok szerint új határjeleket emelt, majd Sebus birtokot és az alábbi határok közötti falvakat Péter mesternek iktatta mint saját jogát, nem lévén ellentmondó sem e birtokon, sem a káptalan előtt. A határok, amik elkülönítik Sebes birtokot Kapy falutól és tartozékaitól: hely Zeckchew folyó gázlójánál v. révénél (amin át Fynta falu felé szoktak átkelni), ahol a Kapy-i népek földje Sebus falu földjeivel határos; Péter mester rétje és a Kapy népek szántóföldjei; Takacuta kút; szántóföldek; Fyzespataka; Egerpataka patak; közút, ami Kapy faluból Epuries városba tart; nagy bozótos; Seteth-patack patak caput-ja; wlgariter Halm (dict.) kis hegy; a mondott bozótos; szántóföldek (az eddigi határok különítik el a Sebes falu használatára csatolt földeket a Kapy-i népek földjei-

től); nagy út; Moglochpataka folyó; egy patak caput-ja; ezen patak; másik patak (ezen határok különítik el Kappanus birtok földjeit a Kapy-i népek földjeitől); patak; egy Berch teteje; folyónál wlgariter Kouesreu nevű gázló (ezen határok Péter mester Scenegetew nevű falva földjeit különítik el a Kapy-i népek földjeitől); Berch; Keuespatack folyó; másik Keuespatack nevű folyó (ezen határok különítik el Péter mester Gergurfolua nevű birtokát Keken falutól, ami Kapy faluhoz tartozik), és itt Mihály officialis, valamint Kapy falu bírójja, esküdtjei és teljes communitas-a a Károly király privilégiumában levő határoknak megfelelően beleegyeztek, hogy onnan az erdőkön át az Egurpataka patakig, majd onnan a Cherueles patakig a Sebes faluhoz tartozó erdő v. erdős föld az ő erdőiktől határokkal elkülönítésre kerüljön, amikor Péter mesternek megfelel. D. sab. p. OO. SS., a. d. prenotato. [1345.]

Á.: 1. I. Lajos király, 1347. nov. 1. Dl. 64 030. (Kapy cs. lt. 24.) A királyi oklevél előlapján: Stephani woyuode per Demetrium, hátlapján a királyi pecsét nyomában: relacio Stephani woyuode per magistrum Demetrium prothonotarium suum, a pecsét felett más kéztől: a regia per Mate notarium et Johannem Nemet.

2. Á. 1. > Zsigmond király, 1420. aug. 8. Dl. 104 971. (Batthyány cs. lt. Forgách cs. 4. A. 20. B.) Eltérő névalakjai: Poharus, Eperies, Kewesreu, Gergusfolua.

3. Á. 1. > II. Mátyás király, 1612. dec. 4. Dl. 103 942. (Uo. j. n. pag. 6–8.)

4. Á. 2. > II. Mátyás király, 1612. dec. 4. Dl. 103 942. (Uo. j. n. pag. 23–25.)

788. 1345. nov. 5.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja kinyilvánítja, hogy amikor a Sarus megyei Sebes-i Synka fia: Péter mester bemutatta nekik [I.] Lajos (Lodowic) király (H) gyűrűspecsétes parancslevelét – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Fynta-i István fia: János v. Nadfew-i Domokos fia: Miklós v. Zenthgurg-i Domokos fia: Jakab királyi emberek Péter mester Sarus megyei Sebes és Izbeg nevű birtokait a szomszédok összehívásával járja be régi, az [I.] Károly király (H) ott bemutatandó privilégiumában szereplő határaiknak megfelelően, ahol szükséges, emeljen új határjeleket a régiek mellé, és iktassa Péternek mint saját jogát, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg Péter ellenében a királyi jelenlet elé, majd a káptalan tegyen jelentést (l. 788. szám) –, kiküldték tanúságul kórusuk prebendarius-át: István mestert, akivel Nadfew-i Domokos fia: Miklós királyi ember okt. 30-án (domin. an. OO. SS.) Péter mester Sebes nevű birtokát Mihály – Paharnoch (dict.) Péter mester, a királyi aula lovagja, Kappi falu és tartozékai király által kijelölt ura és comes-e officialis-a v. helyettese –, a Kappi-i villicus, az esküdtek és hospesek jelenlétében régi határai mentén Kappi birtok és tartozékai felől

bejárta, a szükséges helyeken az [I.] Károly király ott bemutatott privilégiumában szereplő határok szerint új határjeleket emelt, majd Sebes birtokot és az alábbi határok közötti falvakat Péter mesternek iktatta mint saját jogát, nem lévén ellentmondó sem e birtokon, sem a káptalan előtt. A határok, amik Sebes birtokot elkülönítik Kappi falutól és tartozékaitól: hely Zekchew folyó gázlójánál v. révénél (amin át Fynta falu felé szoktak átkelni), ahol a Kappi-i népek földje Sebes falu földjeivel határos; Péter mester rétje és a Kappi-i népek szántóföldjei; Takacuta kút; szántóföldek; Fizespataka; Egerpataka patak; közút, ami Kappi faluból Eppries városba tart; nagy bozótos; Setethpatak patak caput-ja; wlgariter Halm (dict.) kis hegy; a mondott bozótos; szántóföldek (az eddigi határok különítik el a Sebes falu használatára csatolt földeket a Kappy-i népek földjeitől); nagy út; Moglouchpataka folyó; egy patak caput-ja; ezen patak; másik patak (ezen határok különítik el Kappanos birtok földjeit a Kappi-i népek földjeitől); patak; egy Berch teteje; folyónál wlgariter Kewesrew nevű gázló (ezen határok Péter mester Senegethew nevű falva földjeit különítik el a Kappi-i népek földjeitől); Berch; Kewespatak folyó; másik Keuespatak nevű folyó (ezen határok különítik el Péter mester Gergusfalua nevű birtokát Kekenes falutól, ami Kappi faluhoz tartozik), és itt Mihály officialis, valamint Kappi falu bírója, esküdtjei és teljes communitas-a a Károly király privilégiumában levő határoknak megfelelően beleegyeztek, hogy innen az erdőkön át az Egerpataka patakig, majd onnan a Cerueles patakig a Sebes faluhoz tartozó erdő v. erdős föld az ő erdőiktől határokkal elkülönítésre kerüljön, amikor Péter mesternek megfelel. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki Péter mesternek. D. sab. p. OO. SS., a. d. 1345. Arenga.

Á.: Szepesi káptalan, 1414. okt. 26. Dl. 64 178. (Kapy cs. lt. 179.)

Tá.: 1. Pálóczi György esztergomi érsek, 1434. nov. 14. Dl. 103 568. (Bathány cs. lt. Forgách cs. 16. A. 49.) Eltérő névalakjai: Poharus, Kapy, Izbeggh, Sebus.

2. Tá. 1. > Pálóczi Máté nádor, 1436. jún. 19. Dl. 64 300. (Kapy cs. lt. 302.) Eltérő névalakjai: Izbygh, Poharus, Kapy.

Megj.: Tá.-k szerint az oklevél chirographált volt.

789. 1345. nov. 5.

1345., die V. Nov. A velencei tanács határozatai: annak érdekében, hogy élelem és fegyver ne jusson be Zarába, azok pedig megbűnhődjenek, akik ebben részesek, írássék meg Velence kapitányainak és gubernator-ainak, hogy azokat a záraikat, v. a vidékieket, akiket elfogtak, mert hajóval tiltott dolgokat szállítottak Zarába, küldjék Velencébe őrizet alatt, és hirdessék ki, hogy senki sem vihet Zarába élelmet v. fegyvert, két szeme vesztese terhe alatt. Írássék

meg a kapitányoknak az is, hogy megkapták levelüket a magyarok jöveteléről azon részekre (ad illas partes), ezért jól őrizték Velence területeit, főleg Nona-t, amit fegyveresekkel erősítsenek meg.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 115–116; Ljubić II. 281–282. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 12.)

790. [1345. nov. 5.]

István kalocsai érsek Belforte-i Bonifác mester – a pápai curia-ban az ő képviselője (procurator) – révén megígért 2000 forintot és 5 servitium commune-t, valamint elismerte, hogy előde: László 1000 forintot ígért.

K.: Reg. Suppl. I/2. 151. 1. jz. (ASV. Reg. Vat. Libri obligationes. Tom. XVI. fol. 112. alapján, e dátummal.)

791. 1345. nov. 6.

1345., die VI. Nov. A velencei tanács határozatai: mivel a záraiak már régóta sok költséget és fáradságot okoznak Velencének a lázadásaikkal (s teszik ezt a jó állapotuk miatti gonoszságból, s nem valami jogos v. ésszerű okból), annak érdekében, hogy hűtlenségük és büszkeségük miatt méltó büntetést szenvedjenek, s a jövőben ők és Velence más alattvalói ne merészeljenek lázadni, a tanács meghagyja kapitányainak és gubernator-ainak, hogy seregeikkel pusztítsák el mind a partvidéken, mind a szigeteken az olajfákat és a szőlőket, a házakat rombolják le v. égessék fel, s tegyenek meg mindent a záraiak területei és javai elpusztítására és lerombolására. Ehhez fogadjanak fel Pago-i és Arbe-i embereket is.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 116; Ljubić II. 282. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 13.)

792. 1345. nov. 7. Gömör falu

Celen fia Sándor fia: János mester – [I.] Lajos király adományából (collatio) Gumur megye (provincia) comes-e – és a 4 szolgabíró tudatják, hogy az uralkodó levele által a megye nemesei universitas-ának nov. 7-én (f. II. p. OO. SS.) Gvmur faluban a király famulus-a: Miklós mester, valamint a váci káptalan embere és kanonoka: Péter pap jelenlétében tartott congregacio generalis-ukon Mathee fia: Bakou Beleser-i nemes előadta, hogy Pelseuch-i Domokos fia: György mester a megye nemesei Gwmur faluban tartott generalis congregacio-ján [1344.] márc. 8-án (f. II. an. medii Quadr. cuius termini revolutio annualis

iam preterisset) őt ok nélkül megverte és megsebesítette. Ezt fentiek kérdésére a congregacio nemesei is megerősítették. György nem jelent meg és nem is küldött senkit maga helyett. D. in villa Gwmur, termino antedict., a. d. 1345.

E.: Dl. 57 080. (Dancs cs. lt. 59.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 4 kisebb zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 485. (febr. 28-i dátummal)

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 39.

793. 1345. nov. 8.

Balázs prépost és a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje előtt egyrésről Egyed fia Iwan fiai: László, András és Demeter, másrésről ue. Egyed fia Simon fiai: Imre és Péter (valamennyien Zabulch megyeiek) megvallották, hogy mivel a birtokosztály-perek sok költséggel és fáradtsággal járnak, ezért magukat és utódait a jövő per nehézségétől megóvni óhajtván érett megfontolás után minden birtokukon és birtokrészükön (nem érintve mások jogait) ezen örök osztályt tettek: Vasaruskallo birtokon a Debrucheny hulcha nevű kétsoros utca Hog fia: Pál házától kezdve Simon fiainak, a többi, nyugat felőli rész ezen Pál curia-jával Iwan fiainak; Thotkallo birtokon Petryk fia: Benedek curia-jától, vagyis a Byr felőli utca dél felé Simon fiainak, a birtok másik része az egyház felől Iwan fiainak; Byr birtok rét felőli része Simon fiainak, az erdő felőli másik része Iwan fiainak; Noghsenien birtok Szt. Miklós-egyház felőli része Gyurk fia: András curia-jától Simon fiainak, a Szűz Mária-egyház felőli része Iwan fiainak; Napkor birtok Szt. Király-egyház felőli része Péter villicus házával Simon fiainak, Kallo felőli része Iwan fiainak; Orrus birtokon a Szt. Péter-egyházról mindkét utca dél felé Simon fiainak, ezen egyház másik végétől a birtok másik része észak felé Iwan fiainak; a teljes Varalya nevű birtokuk északi része Husweth házával Simon fiainak, a másik része Iwan fiainak; Apati birtok rét felőli része Iwan fiainak, a mező felőli része Simon fiainak; Henye birtok dél felőli része Péter fia: János házával Simon fiainak, az egyház felőli része Iwan fiainak; Ozlar birtok mező felőli része az ottani egyháztól kezdve Simon fiainak, a Tisscia folyó felőli része Iwan fiainak; Gyoman birtoknak az ottani egyház felől része, kezdve Nogfolu-i (dict.) Domo-kos házától, annak curia-jával együtt Iwan fiainak, a másik része nyugat felől Simon fiainak; Luk birtok Gyoman felőli része Petenye fia: Péter házával Simon fiainak, a másik része a Tisscia folyó felől Simon fiainak; Syulde birtok Doda birtok felőli része Iwan fiainak, a másik fele Simon fiainak; Keer birtok Nabrad felőli része Mihály házával Simon fiainak, a másik része Iwan fiainak; Semyen birtok Zomus folyó felőli része Iwan fiainak, a másik része Simon fiainak; Panyola birtok Zomus felőli része Iwan fiainak, a másik része az erdő felé Simon fiainak; a Bodoleu nevű Bereg megyei birtokon levő részük és a Zobulch megyei Bagos birtokon levő részük Simon fiainak, a Byhor megyei Bank-on és a

Zothmar megyei Filippi-n levő birtokrészüik pedig Iwan fiainak jutott minden haszonvétellel. A ménesüket is kettéosztották. Ha az egyik fél a neki jutott részét nem gonoszságból v. ostobaságból, hanem bírói úton vesztené el, a másik fél a maga részéből újabb osztály után a veszteséget térítse meg. Erről a felek kérésére a konvent függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. oct. SS. OO., a. d. 1345., Fülöp testvér örszerzetes, János testvér perjel, Miklós testvér gondnok (procurator domus) jelenlétében. Arenga.

E.: Dl. 51 360. (Kállay cs. lt. 1300. 763.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsétre utaló bevágások.

Á.: Garai Miklós nádor, 1414. jún. 9. Dl. 62 228. (Ibrányi cs. lt. 70.) Eltérő névalakjai: Iuan, Zabolch, Wasaruskallo, Debruchenyucha, Tothkallo, Nagsemyen, Nopkor, Warallya, Hwsueth, Apaty, Tiscia ~ Tyscia, Nagfalu-i, Lwk, Pethenye, Zomos, Bodolew, Bogus, Zathmar, Philippi.

Má.: 1. E-vel azonos jelzet alatt, újkori.

2-3. Dl. 53 761. (Kállay cs. lt. App. 1400. 28.) Újkoriak, Á. alapján.

R.: Kállay 817. és 818. szám.

794. 1345. nov. 8.

1345., die VIII. Nov. A velencei tanács határozatai: mivel úgy értesültek, hogy bizonyos fegyveres seregek Velence Istria-i területeire mentek, oda küldenek védelemként 2 banderium-ot és 14 posta-t, vagyis 72 zsoldos lovas barbuta-t, akiket eddig a kedvezőtlen idő miatt nem tudtak a Zára elleni sereghez küldeni. Amennyiben a jelenlétük mégsem szükséges ott, menjenek a Zára elleni sereghez. A tanács küldjön Lombardiába és más területekre egy követet, aki adjon annak hangot, hogy Velence nagy mennyiségű fegyveres lovast és gyalogost akar a zsoldjába fogadni a zárai és istriai ügyekben; mérje fel, hogy hol, meddig, mennyiért és mekkora sereget tud szerezni, mindezt írja meg a tanácsnak és várja meg a választ.

K.: Ljubić II. 283. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 14.)

795. 1345. nov. 8.

1345., die VIII. Nov. A velencei tanács határozatai: küldjenek két egyházi személyt követségbe Mo. (H) királyához és anyjához, a királynéhoz. A követek fejezzék ki részvétüket az uralkodónak frater-e: András király halála miatt, majd beszéljenek a záraiak lázadásáról, akik már több mint 400 éve Velence alattvalói, őket Velence békés állapotban kormányozta és segítette, de a záraiak dölgyösen és vakmerően fellázadtak, és Velence azért küldte seregét

szárazföldön és vízen ellenük, hogy Zárát az engedelmességre és hűségre vissza tudja vezetni. Mivel Velence az uralkodó és elődei felé mindig a legnagyobb tisztelettel volt, csodálkozik, hogy a király serege Sclauonia-ba megy a záraiak támogatására. A követek kérjék az uralkodót, hogy ne higgyen a záraiak hamis szavainak, s ne engedje, hogy a királyi sereg Velence ellenségei segítségére keljen. Fejezzék ki reményüket, hogy Lajos Velencét megtartja barátjának, miként az barátja volt a király apjának és elődeinek is. Mondják el, hogy a dózse és Velence (Commune Venetiarum) az uralkodó iránt tisztelettel és odaadással vannak, miként elődei felé is voltak. A követek tegyenek jelentést Velencének és a választ várják meg. Mivel mindez fontos és nehéz feladat, és komoly megfontolást igényel, a tanács várjon 8 napot a követséggel, s ha előtte új híreket kap, tanácskozzon erről újra.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 117–118; Ljubić II. 283–284. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 14.)

796. 1345. nov. 10.

Az erdélyi káptalan előtt Losad-i Márton fia: Gyurk az örökös nélkül elhunyt frater-e: Lőrinc őrá háramlott, Hunyad megyei Losad-i birtokrészének felét (20 hold szántóföldet a Woyankerezthpataka nevű patak közelében), amit korábban elzálogosított, hogy kifizethesse a Lőrinc három leányának apjuk birtokából járó leánynegyedét, eladta Losad-i Tamás fia: Jánosnak, szavatosság vállalásával. D. in vig. Martini, a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocolum.

R.: Erdélyi oklt. III. 302. szám.

797. 1345. nov. 10.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja András, a szentgyörgyi (S. Georgius) és Mihály, a Bertold-i egyház plébánosa (a maguk és a Sarus-i főesperességben levő egyházak plébánosai és rector-ai nevében előadott) kérésére pecsétjével ellátott nyílt oklevelében átírja Miklós egri püspök 1338. ápr. 25-én kelt, ép és gyanútól mentes oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXII. 198. szám*). D. f. V. an. Martini, a. d. 1345.

Á.: Szepesi kápt., 1424. jan. 13. Dl. 11 457. (Acta eccl. 52. 5.)

K.: F. IX/7. 52–53.

798. 1345. nov. 10.

1345., die X. Nov. A velencei tanács határozatai: tudomásukra jutott, hogy az a sereg, amiről úgy hírllett, hogy Velence Istria-i területe ellen vonul, Bertalan comes megsegítésére ment Duyn-tól, de már távozott, így nem kell sereget küldeni Istria-ba; ezért a tanács utasítja a 72 lovas zsoldos barbuta-t, hogy menjenek egyenesen a Zára elleni sereghez. A tanács a lovasok és a gyalogosok ügyeire már korábban választott ügyintézőket (sapientes), de mivel még sok mindent kell küldeni a Zára elleni sereghez, pl. fát, élelmet, lisztet, gabonát, 3 újabb ügyintézőt jelöl ki ennek lebonyolítására.

K.: Ljubić II. 284–285. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 15.)

799. [1345.] nov. 10. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte Jakab [fia:] Pál esztergomi egyházmegyei klerikus, egri kanonok, hogy neki az ezen egyházmegyei Scepus-i Szt. Márton-társaskáptalanban (ecclesia collegiata) biztosítson kanonokságot a kanonoki jog teljességével, és neki ott üres v. megüresedő prebendát rezerváljon, minden joggal és tartozékkal, annak ellenére is, hogy Pálnak a pápa minap az egri egyházban kanonokságot biztosított prebenda reményével. Kérte továbbá, hogy a helyek távolsága és az utak veszélyei miatt a vizsgáját (examen) itthon tehesse le. A pápa a kéréseket jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 139. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 101. alapján.); Rábik, Reg. Suppl. 104. (ASV. Reg. Suppl. Vol. 10. fol. 89v. alapján.)

800. [1345. nov. 10.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Bálint [fia:] Egyed, hogy neki az erdélyi egyházban tisztséget (dignitas v. personatus) biztosítson, annak ellenére is, hogy kanonokságot, prebendát és Szt. Tamás vértanú-oltár magistratus-t bír a váradi egyházban. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 139. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 103v. alapján, e dátummal.)

R.: Balogh, Varadinum II. 34; Erdélyi okm. III. 303. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 273.

801. [1345.] nov. 10. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Egyed: neki és anyjának, Erzsébetnek (váradi egyházmegye) engedélyezze, hogy haláluk esetén gyóntatójuk nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Nov., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 140. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 103v. alapján.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 273.

802. [1345.] nov. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Jakab [fia:] Pálnak – annak ellenére is, hogy neki a minap az egri egyház kanonokságát biztosította és ott üres v. megüresedő prebendát rezervált – az esztergomi egyházmegyei szepesi (Scepus) Szt. Márton-egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ugyanott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit János az üresedésről való értesüléstől egy hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. A pápa inti az esztergomi érseket, valamint a szepesi prépostot és a káptalant, akikhez ezen egyházban a prebendák adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik a kanonokok meghatározott számával, v. ezen egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte az érseknek, a prépostnak és a káptalannak, hogy senki elfogadására nem kötelezhetők e téren. Ha Pál nem tud jelen lenni a szepesi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Pál pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, IV. Id. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja az esztergomi egyházmegyei káposztalalvi (Villa compositi) Szűz Mária-monostor apátját és az ue. egyházmegyei Hunt-i főesperest, hogy Pált fogadtassák kanonokká a szepesi egyházban, biztosítsanak neki stallum-ot a kórusban és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, vezessék be a prebenda, jogai és tartozékai tulajdonába, védjék meg ezekben, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és bevételeiből részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. 190r–191r. (Df. 292 728.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 164–166. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 106v–107r. ep. 182. alapján.)

803. [1345.] nov. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bálint [fia:] Egyednek – annak ellenére is, hogy kano-nokságot, prebendát és Szt. Tamás vértanú-oltár magistratus-t bír a váradi egyházban – az erdélyi egyházban üres v. megüresedő, lélekgondozással járó tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervál, amit Egyed az ürese-désről való értesüléstől egy hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozék-al. A pápa inti az erdélyi püspököt és káptalant, akikhez ezen egyházban e tisztségek adományozási jogköre tartozik, hogy erről ne rendelkezzenek, mert érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekedne. Mindez érvényes akkor is, ha ellenkezik az erdélyi egyház statutum-aival és szokásaival, v. ha valaki pápai v. legátusi oklevéllel bír erről, v. ha az apostoli szék korábban megengedte a püspöknek és a káptalannak, hogy senki elfoga-dására nem kötelezhetők e téren. Ha Egyed nem tud jelen lenni az erdélyi egyház statutum-ai és szokásai megőrzéséről szóló eskün, azt képviselője tegye le, Egyed pedig majd akkor, ha személyesen ott jár. D. Avinione, IV. Id. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Utasítja a kalocsai érseket, valamint a veszprémi és egri püspököt, hogy Egyedet e tisztség, jogai és tartozékai tulaj-donába vezessék be, védjék meg ezekben, a bevételekből és jövedelmekből részeltessék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. 80r-v. (Df. 292 729.)

804. 1345. nov. 11. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrésről Dobzegh frater-ének, Bene-deknek a fia: Miklós, másrésről ue. Dobzegh fiai: Miklós comes és Mihály a maguk és frater uterinus-aik: Gergely és Lőrinc nevében a Thuruch-i konvent ügyvédvalló levelével, s megvallották, hogy atyafisági szeretetből és a béke kedvéért nov. 8-án (oct. OO. SS.) birtokosztály ügyében fogott bírók elrende-zésével úgy egyeztek meg, hogy a Thwruch megyei Thaplacha nevű birtokuk a joga teljességével Benedek fia: Miklósnak és örököseinek jutott, az ue. me-gyei Kooschan nevű birtokuk pedig minden haszonvétellel Dobzegh fiainak (nem érintve a királyi jogokat ezekben). Ha valaki közülük az elődeik v. atyáik által egykor szerzett, most tőlük elidegenített birtokokból vissza akar szerezni, akkor ebben egymást segítik. Ha valamelyik fél mindezt nem tartja be, a má-sik féllel szemben 50 márkában marasztalják el. D. in Wyssegrad, in fe. Mar-tini, a. d. 1345.

Á.: Gutí Ország Mihály nádor, 1464. jún. 27. Dl. 63 210. (Justh cs. lt. 144.)

R.: Justh 15–16.

805. 1345. nov. 11.

Szentgyörgyi (S. Georgius) Sebus mester, comes tudatja, hogy Isten, Szűz Mária, Szt. László király, Szt. János evangélista, Keresztelő Szt. János, Szt. András apostol és az összes szent dicsőségére, valamint elődei, a saját és le-származottai lelki üdvéért a Bozingum-i [!] várában levő Szt. László király-kápolna káplánjává Conrad budai papot tette, és adományként (dotacio capelle) biztosítja a plébános szükségét, ti. neki adta a wlgariter Lyetin nevű szőlőjét, Magirlin Leó malmát – amiből Conrad a Bozingum-i Szűz Mária[egyház] plébánosának minden évben adjon 50 mérő (metreta) búzát – és 5 bécsi fontot (libra) bevételekben, mégpedig 3 fontot de tractura vasorum és 2 fontot de censu vasorum, amit wlgariter Kusingobe-nak mondanak. Jelen oklevelet pecsétjével erősíti meg. Factum et actum a. d. 1345., in fe. Martini.

E.: EPL. Pozsonyi kápt. hh. lt. 63. 4. 1. (Df. 261 308.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és hártaszalagja. Az oklevél egyes szám első személyben íródott.

K.: Knauz N., MS. 3 (1865) 709; Str. III. 576.

806. 1345. nov. 12. Kálló

[Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt Egyed fia Ywan fiai: László, András és Demeter] elmondták, hogy a perek költségeit és fáradságait elkerülendő tanácsot tartva minden birtokukon és birtokrészükön az atyafiság iránti szeretetből és békéből a következő osztályt tették, más jogának sérelme nélkül: Wasarus Kallo birtokon levő részeit 3 egyenlő részre osztották, s ebből egy rész Hog fia: Pál és Jakab fia: Péter házával és egy új utca nyugati felével Biry erdeje mellett Lászlónak jutott; a másik rész Simon fia: Balázs házával és ue. új utca keleti felével, mely szintén ezen erdő felé fekszik, Andrásé lett; a maradék pedig Biry (dict.) Mihály és Chuca (dict.) Jakab curia-jával és Zumbat (dict.) Mihály házával, valamint ue. nagy utca nyugati felével Demeternek jutott. Tot Kallo birtokon levő részüket a telekhe-lyekkel 2 egyenlő része osztották, úgy, hogy apjuk, Yuan telekhelye egy szín-nel, amit wlgó kerech zin-nek mondanak, Demeteré lett; ue. szín sarkától Petrich házával a kelet felé [levő rész] Lászlónak jutott; ue. Tot Kallo-n [levő rész] Patach házával Yaco curia-jáig Lászlóé, míg [egy másik rész] Yaco curia-jával Petrich házáig Demeteré lett. Bir, Vzlar, Goman és Apaty nevű Zoboch megyei birtokokon levő részeit Lászlónak jutottak; Nog Semien, Nopcor, Varalia nevű Zaboch megyei, Filep nevű Zotmar megyei és Banch nevű Bihar megyei birtokon levő részeit Andrásé lettek; a Zaboch megyei Hurus, Luch, a Zotmar megyei Keer, a Zomus folyó melletti Semyen és Panala birtokokon levő részeit pedig Demeter kapta. Hene birtokon levő részüket közös használatra hagyták. Ménesüket is 3 részre osztották. Ha a

felek valamelyike nem csalárdságból v. ostobaságból veszíti el a neki jutottakat, hanem bírói úton, a károsodottat a másik kettő tartozik saját részéből új osztállyal kiségiteni. Erről a felek kérésére fentiek pecsétjeikkel megerősített oklevelet adnak ki. Ha a felek valamelyike ezen osztályt nem fogadná el, v. azt megsértené, a bíró része nélkül fizessen 50 márka finom ezüstöt. D. in Kallo, sab. p. Martini, a. d. 1345.

E.: Dl. 3788. (NRA. 1098. 1.) Felül hiányos és foltos.

Má.: Dl. 51 361. (Kállay cs. lt. 41.) 1821. aug. 24-i. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Kállay 819. szám; Piti F., Szabolcs m. 380. szám.

807. 1345. nov. 12. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy szolgabíró jelenti [L.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 605. szám) kiküldték két emberüket, akik Warada és Zempmarthon birtokok szomszédaitól megtudták, hogy Luchunch-i és Zempmarthon-i Dénes fiai: Tamás és Desew a Zempmarthon-i és Bezdeed-i jobbágyaikkal használtatják László fia: János mester Gewstusera, Elewthow és Kalanga nevű Zaboch megyei földjeit, holott per van Tamás és János között függőben e földek ügyében. D. in Kallow, sab. p. Martini, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 783. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 137.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 2 zárópecsét maradványa, közülük egyiknek hártvaszalagja, további 1 zárópecsét körvonala.

K.: Z. II. 182–184.

R.: Z. VII/1. 107; Piti F., Szabolcs m. 381. szám.

808. 1345. nov. 12.

1345., die XII. Nov., ind. 14. A velencei tanács határozata: mivel azon Mo.-i (H) püspök, aki Velencében van, odaadást mutat Velence felé és ésszerű szóval lehet hatni rá a Mo. királya iránti szeretet és tisztelet szavával, ezért tájékoztatásuk őt a tanács határozatairól úgy, ahogy az hasznosnak tűnik Velence ügyének.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 118; Ljubić II. 285. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 15.)

809. 1345. nov. 12.

1345., die XII. Nov. A velencei tanács határozata: Velence Culfi-i kapitánya 2 felfegyverzett gályát küldjön a Zára elleni sereghez annyi időre, ameddig a tengeri kapitány szükségesnek látja.

K.: Ljubić II. 286. (A „Misti” c. velencei államkönyv alapján. XXIII. 40.)

810. 1345. nov. 13.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrésről Tarnuk (dict.) Mihály germanus-a: János, másrésről László, a káptalan prebendarius papja, a Szt. András-kápolna rector-a, és János megvallotta, hogy a Várad területén levő szőlőjét, amivel a Szt. Miklós-magistratus szőlője és Fogyas (dict.) Miklós szőlője határos, nevezettek jelenlétében és szomszédsági jogú beleegyezésével minden haszonvétellel eladta 40 budai márkáért Lászlónak, ráruházva a szőlő minden jogát és teljes tulajdonát, így László e szőlőt bárkinek (el)adhatja, végrendeletileg hagyhatja, v. bárhogyan elidegenítheti. Erről a káptalan pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. in fe. Briccii, a. d. 1345.

E.: Dl. 3790. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 50. 6.) Hátlapján mandorla alakú pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 548.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 273–274.

811. [1345.] nov. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] többek között az esztergomi érseknek és suffraganeus-ainak. A katolikus királyok és fejedelmek között ellentétek és háborúk jöttek létre, s a pápa az Üdvözítő segítségét akarja kérni, hogy ezeket csillapítsa. Egykor XXII. János pápa hasonló okokból elrendelte az itt részletesen szereplő békeima elmondását a miséken, és minden meggyóntnak, akik e miséken részt vesznek, 20 nap bűnbocsánatot adott. Kelemen is elrendeli ezen békeima elmondását, s ezen felül a résztvevőknek további 10 nap bűnbocsánatot ad. Utasítja a címzetteket, hogy jelen oklevelet pecsétjeik alatt városaikban és egyházmegyéikben küldjék el az egyházi és világi személyeknek, és rendeljék el, hogy mindezt a hívőknek hirdessék ki. D. Avinione, Id. Nov., [pápasága] 4. évében. [1345.] Ugyanígy a kalocsai érseknek és suffraganeus-ainak.

K.: Theiner I. 695–696; Mon. Vat. Slov. III/2. 166–167. (ASV. Reg. Vat. Vol. 170. fol. 6–7. alapján.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 821. szám; Str. III. 576.

812. 1345. nov. 14.

Az erdélyi káptalan Dániel fia: Mihály és Kelnuk-i Salamon fia: Miklós kérésére függőpecsétes oklevelében átírja saját, 1320. júl. 15-én kelt, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. V. 854. szám*), mivel azt kü-

lőnféle váratlan események miatt Mihály és Miklós eredetiben nem merik a szükséges helyekre magukkal vinni, v. oda elküldeni. D. f. II. p. Martini, a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

E.: Dl. 1335. (Acta Transsylvanica 12. 4.) Hátlapján későbbi középkori kezeztől: super terra Sohteluke vendicio, ill. Wf den hatert Benczencz. Függőpecsét sárga-vörös fonata.

Má.: Lendvay Márton királyi levéltáros, 1788. nov. 30. Dl. 37 212. (Erdélyi kincstári lt. Fisc. 20. 1. L.)

K.: ZW. II. 34.

R.: Erdélyi okm. III. 304. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 274.

813. [1345.] nov. 14.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanjának Péter fia: Petheu és Reynbold fia: Péter bemutatták Lőrinc, [I.] Lajos király (H) tárnokmestere függőpecsétes, ép és gyanútól mentes oklevelét (l. 347. szám). A káptalan Lőrinc mester kérésére kiküldte tanúságul György al-éneklőkanonokot, egyházuk prebendarius-át, akivel Lengen ~ Lengel (dict.) Péter királyi ember okt. 5-én (f. IV. p. Mychaelis) Lőrinc mester döntésének megfelelően Petheu comes-t és Hank fia: Miklóst bevezette és iktatta Chepanfalua és Camarunch birtokok tulajdonába, az ország szokása szerint (regni iure observato). E birtokok határai: Szt. Mihály-egyház mellett kis hegy; Leuche (dict.) víz; hely, ahol a Robodpatak (dict.) patak a Leuche vízbe folyik; ue. patak; út, ami Odorin faluba vezet; hegy; régi határjel, ami elkülönít Odorin falu határaitól; víz; másik hegy; Odorin falu határai; hegy, ahol egy kis patak folyik a Hornad-ba; Hornad víz; út (via Hungaricalis); Mungerospatak víz; nagy kő; Gelnypatak víz; hely, ahol e vízbe folyik a Mylpatak (dict.) patak; kő; hegy; ösvény Marias falu határai mellett; a mondott Szt. Mihály-egyház. D. 4. die Martini conf., a. d. supradict. [1345.]

E.: Dl. 84 689. (Radvánszky cs. radványi lt. 2. 9. 4.) Hátlapján újkori kéztől magyar nyelvű tárgymegjelölés. Függőpecsét és zöld-sárga fonata.

Tá.: 1. Pálóczi Máté nádor, 1436. márc. 12. Dl. 39 628. (Petróczy cs. lt. AS. 1.)
Eltérő névalakjai: Scepes, Kamaroch, Pethw, Hangh.

2. Uő., 1436. jún. 19. Dl. 13 467. (Teőke cs. lt. AM. 2.) Eltérő névalakjai: Scepws, Kamaroch, Pethw, Hangh.

R.: Fekete Nagy A., LK 1930. 214; Petróczy 27. (mindkettő Tá. 1. alapján.)

814. 1345. nov. 14. Visegrád

Tatamer fehérvári prépost, alkancellár azon Wyssegrad városbeli, a nagy utcán (magna platea) a kapuja mellett (circa portam nostram) levő házhelyet, ahol korábban annak leégése előtt gyógyház (domus apotece) volt, eladja [!] Latur Pálnak, azzal a feltétellel, hogy Pál azt a sajátjából tartozik felépíteni, évente 3 márka bért fizetni és a szemben lakó Jentul szabóval együtt erős kaput építeni és fenntartani.

R.: Pest m. 55. (Eszerint E.-je: Körmend, Himffy-iratok.); Bakács, Pest m. 178. (mindkettő e dátummal)

815. 1345. nov. 15. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint Tarnuk-i Chuna (dict.) Pál hetedmagával, nemesekkel okt. 6-án (oct. Michaelis) a győri káptalan előtt tartozott eküt tenni Zelench-i Zala fiai: Ádám és János ellenében arról, hogy rokonság okán megőrzésre nem vett magához 14 márkát – amennyiért egy földrészt bizonyos személyek Ádámnak és Jánosnak elzálogosítottak, majd négy éve, Márton ünnepe előtti kedden (f. III. an. Martini cuius nunc 4. proxime preteriisset revolutio annualis), Zala halála után tőlük kiváltották –, a felek pedig a káptalan jelentését nov. 8-ra (oct. OO. SS.) Pál comes-nek visszavinni. A kitűzött napon Ádám és János nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, Pál pedig bemutatta az országbírónak a káptalan oklevelét, mely szerint ő az esküt a társaival együtt letette Ádám és János ellenében. Ezért Pál comes bírói hatáskörénél fogva Pált nyugtatja az ügyben. D. in Wyssegrad, 8. die oct. OO. SS., a. d. 1345.

E.: Dl. 37 476. (Olgyay cs. lt.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

K.: AO. IV. 549.

816. 1345. nov. 17. Vasvár falu

István és Akus mesterek, vasvári, soproni és Varosd-i comes-ek, valamint a Vasvár megyei szolgabírók tudatják, hogy a gonosztevők lecsendesítésére királyi parancsból a Vasvár megyei nemesek és nem nemesek universitas-ának nov. 14-én (f. II. p. Briccii) Wosuar faluban tartott congregacio generalis-ukon szentiváni (S. Johannes) János fia: János kérte Zeleste birtokból a maga részét Iwan fia: Páltól, valamint Zeleste-i Jakab fiai: Pétertől és Jánostól, mivel Pálék a generacio-juk más atyafiainak (frater) és rokonainak a Zeleste birtokból járó részek ügyében már elégtételt adtak, de neki még nem. Erre Zeleste-i Yuan fia: Pál a maga és mondott atyafiai nevében és megbízásából azt felelte, hogy ezen birtokról olyan

okleveleik vannak, melyek szerint Jánosnak tőlük nem jár birtokrész Zeleste-ből, majd időpontot kért fentiektől ezen oklevelek bemutatására. Mikor ezt ők nov. 28-ra (quind. presentis nostre congregacionis) akarták kitűzni, Pálék kijelentették, hogy mégsem akarnak efféle okleveleket bemutatni, s ezt fentiek háromszori kérdésére is megismételték, ellenben azt mondták, hogy nov. 28-án olyan bírságlevelet mutatnak be János ellenében, miszerint amíg János nem ad elégtételt a bírságairól, az ő ellenükben nem indíthat keresetet (accio) Zeleste birtok egy része kapcsán sem. Fentiek tehát meghagyták Iuan fia: Pálnak és Jakab fiainak, hogy nov. 28-án ezen bírságlevelet mutassák be nekik, ami alapján döntést hoznak a felek között. Mivel pedig Pálék a Zeleste-ről szóló okleveleket mégsem akarták bemutatni, őket fentiek a megye (provincia) nemeseivel tartott megfontolás után 6 márka bírságban marasztalják el János ellenében. D. 4. die dicte congregacionis nostre, in loco prenotato, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 993. (Múz. Ta. 1895. 7.) Helyenként hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Zenthyuan névalakkal, és eszerint a bemutatás napja f. II. an. Andree), valamint 1 nagyobb és 2 kisebb zárópecsét nyoma.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: Bgl. V. 95–97. (nov. 24-i dátummal)

817. 1345. nov. 17.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 772. szám) kiküldték tanúságul kórusukból László mestert, akivel Azar-i Lőrinc királyi ember nov. 15-én (f. III. p. Martini) a királyi jelenlét elé idézte (evocare) nov. 25-re (quind. Martini) Péter és András ellenében a Therebes faluban a törvényszéken (in sede ipsorum iudiciaria) ülésező négy szolgabíró, valamint Markolf fia: Miklóst és János fia: Miklóst a Hozyomezew nevű birtokukon, Balázs fia: Miklóst a Wyfalu nevű birtokán, Bod fia: Lászlót pedig a Thuza nevű birtokán. D. f. V. p. Martini, a. d. 1345.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 1567. (Df. 274 652.) Hátlapján kerek zárópecsét nyoma.

818. 1345. nov. 18. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Komarun-i néhai Donch mester fia: István mester a maga és frater carnalis-ai: László és Miklós nevében tiltakozott, hogy, amint értesültek róla, az ő tudtukon kívül a Karazna megyei Kechel-i nemesek, az ő közeli szomszédaik a Kechel nevű birtokukat el akarják adni András erdélyi püspöknek, holott közeli szomszédság okán annak megvásárlása és megszerzése

se őket jobban megilleti másoknál. Ezért István e nemeseket Kechel nevű birtokuk püspöknek v. másoknak történő eladásától és elidegenítésétől, a püspököt és másokat pedig annak elfogadásától és az abba bármilyen okból történő bevezetéstől (intromissio) tilalmazta. D. in Wysegrad, oct. Martini, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 994. (Múz. Ta. Véghely.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro magistris Ladislao, Stephano et Nicolao filiis quondam magistri Donch de Komarun...).

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

R.: Erdélyi okm. III. 305. szám.

819. 1345. nov. 18. Visegrád

[L.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrésről Buur (dict.) Marcell fia: László és ue. Marcell fia János fia: Marcell (akik személyéről a jelenlevő Coluz frater-e: Lachk mester, a királyi aula ifja biztosította a királyt), másrésről Lepes (dict.) Miklós fia: Demeter mester, a királyi aula lovagja a maga és uterinus frater-ei: Lorand, János és András nevében, és előbbieik elmondták, hogy bár a Zarand megyei Woraskezw birtok negyedét – amit elődeik kaptak szolgálataikért [V.] István királytól (H) annak privilegiális oklevelével, majd László és frater-e: János (a másik Marcell apja) Druget János néhai nádor, a kunok bírja előtt egykor Lepes (dict.) Miklóstól a jog rendje szerint vissza akarták szerezni (requirere) – Lepes (dict.) Miklós fogott bírók elrendezésével a budai káptalan privilegiális egyezséglevele és a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-monostor iktatólevele szerint (amiket a királynak bemutatnak és Demeternek átadtak) nekik visszaadta, és ők azt eddig birtokolták, de most nagy szegénységük miatt Woraskezw birtok negyedét a joga és haszonvételei teljességével, azon régi határok alatt, ahogy elődeik megszerezték és birtokolták, Lepes (dict.) Miklós fiainak: Demeternek, Lorand-nak, Jánosnak és Andrásnak 50 budai márka dénár készpénzért (amit állításuk és Lachk mester szerint is megkaptak tőlük) eladták és átörökítették, semmiféle jogot és tulajdont maguknak és örököseiknek abban meg nem tartva, hanem azokat Miklós fiaira és örököseikre ruházva. Okleveleiket e birtoknegyedről nekik átadták, s ha megtartottak volna belőlük, azok érvénytelenek. A felek a jelen oklevél kiadásáig közöttük létrejött ügyekben és cselekedetekben egymást kölcsönösen nyugtatták. D. in Wysegrad, oct. Martini, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 94 418. (Pongrácz cs. bashalmi lt. 1. 18.)

R.: Karácsony J., TT. 1896. 508; Doc. Trans. IV. 411; Anjou-oklt. XXXI. 1075. szám. (Karácsony alapján utóbbiak is 1347. nov. 19-i keltezéssel)

820. 1345. nov. 18.

A pozsonyi káptalan előtt Churle-i Sandur fia: Miklós a Reche-i birtokrészén egy telket (laneum) – annak háromnegyedeként Schondorf-i (dict.) Péter curia-ját (ami egykor Kyther-é volt), egynegyedét pedig Churle-i Máté fia: Lukács curia-ja mellett – minden haszonvétellel a szintén jelen levő Lukácsnak 5 talentum bécsi dénárért jelen oklevél kiadásától 5 évre elzálogosított (commisit et locavit), úgy, hogy ha azt akkor nem tudja kiváltani ezen összegért, utána is bármikor megteheti, de addig a telket Lukács birtokolja. Miklós a zálog idejére a telek ügyében szavatosságot vállalt Lukács felé. D. f. VI. an. Elyzabeth, a. d. 1345.

E.: EPL. Pozsonyi kápt. hh. lt. (Df. 261 277.) Hátlapján újkori kéztől tárgy-megjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Str. III. 576–577.

821. 1345. nov. 18.

A váradi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Balázs testvér, a Delez-i [!] Szt. Kereszt-monostor prépostja és a konvent érdekében 1 évre kiadott általános, tudományvételekre, idézésekre, tilalmazásokra és más ügyek elvégzésére kiadott nyílt oklevelét megkapva, az abban megnevezett Thyuodor-i Demeter fia: Simon királyi emberrel kiküldték tanúságul János mestert, a Boldogságos Szűz-kisebbik egyház kanonokát, akik nov. 15-én (III. f. p. Martini) Vng megyében Thuz (dict.) Petew mestert és frater-ét: Mátét a fiaikkal együtt (Kelechen-i nemeseket), Dubo fia: Jakabot és Batur (dict.) Jánost a fiaikkal együtt (Radich-i nemeseket), Miklós mester Vng-i comes-t és frater-ét: György mestert a fiaikkal együtt, Bud fiait: Pétert, Imrét, Lászlót és Donch-ot, Jób fiait: Domokost és Miklóst a fiaikkal együtt, Bathua-i Miklós fiait: Lászlót és Zeuke-t, Mathyuch-i János fiait: Miklóst, Pált és Lászlót, Nagy (Magnus) Péter fiait: Jánost, Mihályt és Lászlót, valamint Mathiuch-i Miklós fia: Simont tilalmazták attól, hogy az Vng folyót a saját medréből újonnan készített csatornákkal (fossa) a Szent Kereszt-egyház birtokainak határai közé tereljék, ezen egyház kárára. D. oct. Martini, a. d. 1345.

E.: 1. SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 39. (Df. 233 650.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Lelez névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

2. Uo. 1300. 46. (Df. 233 655.) Csak az idézőrészt tartalmazó fakult piszkozatváltozat, pecsét nélkül, az év helyett csak „a. d. ut supra” kitéttel. Eltérő névalakjai: Petheu, Dubow, Radach.

822. 1345. nov. 18.

A váradi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Balázs testvér, a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor prépostja és a konvent érdekében 1 évre kiadott általános, tudományvételekre, idézésekre, tilalmazásokra és más ügyek elvégzésére kiadott nyílt oklevelét megkapva, az abban megnevezett Thyuodor-i Demeter fia: Simon királyi emberrel kiküldték tanúságul János mestert, a Boldogságos Szűz-kisebbik egyház kanonokát, akik nov. 17-én (V. f. p. Martini) Bereg és Zemlen megyében nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól, világiaktól és bármiféle helyzetű emberektől nyíltan és titokban megtudták, hogy Ezen-i László fiai: Tamás, Mihály és László [1344.] nov. 20-án (sab. an. Katherine) az Ezen nevű birtokukról 2 tolvajt a Szt. Kereszt-egyház Zalocha nevű birtokára küldtek, akik közül az egyiket a Zalocha faluban ellopott két ökörrrel a Szt. Kereszt-egyház ottani jobbágysai elfogták. Ezt hallva Mihály összegyűjtötte a maga és mondott frater-ei famulus-ait és jobbágysait, Zalocha falura támadt és onnan e tolvajt, az ő szervienségét hatalmaskodva kiszabadította. Emellett Ezen-i László fiai Zalocha birtok szántóföldjeit, kaszálóit, erdőit és halászhelyeit elfoglalták, haszonvételeit folyamatosan saját hasznukra fordítják, és csalárdul Zaloucha birtok határain belül 14 fát határjelként kereszttel jelöltek meg, noha per van függőben köztük és a prépost között. Ezen hamis határjeleket a király és a káptalan embere maguk is látták. D. oct. Martini, a. d. 1345.

E.: 1. SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 39. (Df. 233 652.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

2. SNA. Leleszi konvent mlt. 1300. 44. (Df. 233 655.) Hiányos és fakult piszkozatváltozat, a kiadó és a címzett megnevezése, valamint pecsét nélkül.

823. [1345.] nov. 18.

[A király és a hiteleshely] embere ..... Ezen birtokra ..... Tamást, Mihályt és Lászlót ..... a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor Zaloka nevű birtoka használatától és hasznai elvételétől ..... D. oct. Martini, a. ut supra.

E.: SNA. Leleszi konvent mlt. 1300. 45. (Df. 233 655.) Fakult piszkozatváltozat, pecsét nélkül.

Megj.: A 821. és 822. számok alapján nagy valószínűséggel a váradi káptalan 1345. évi oklevele.

824. [1345.] nov. 18.

..... nov. 16-án (IV. f. p. Martini) ..... Zemlen ..... helyzetű emberektől..... néhai Mihály ..... az uraik parancsára ..... jelen év sab.

.....cionis S. Crucis a Szt. ....-egyház jobbágysai 5 lovát ..... több kepe gabonát hatalmaskodva ..... szállították, holott per van függőben a mondott prépost ..... D. in oct. Martini .....

E.: SNA. Leleszi konvent mlt. 1300. 47. (Df. 233 655.) Hiányos és fakult pizskozatváltozat, pecsét nélkül.

Megj.: A 821. és 822. számok alapján nagy valószínűséggel a váradi káptalan 1345. évi oklevele.

825. [1345.] nov. 18.

[A király és a hiteleshely] embere nov. 13-án (domin. p. Martini) Zemlen megyében nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól, világiaktól, s bármiféle helyzetű emberektől megtudták, hogy a mondott monostor jobbágysa ..... jelen év szept. 25-én (domin. an. Michaelis) Bul faluba ..... ment, és e Bul-i nemesek ..... Szt. Kereszt..... Domokost megverték és ..... bilincsekben tartották, majd okt. 30-án (domin. an. OO. SS.) János és László ezen monostor Polyan nevű birtokára lovagoltak, az ezen egyház egyik ottani jobbágysát megverték, szekerét felhasogatták, egy másik ottani jobbágysa: Kis (Parvus) Domokos ..... átnyilazták, és efféle jogtalanságokat okoztak a Szt. Kereszt-monostornak. D. oct. Martini, a. d. ut supra.

E.: SNA. Leleszi konvent mlt. 1300. 48. (Df. 233 655.) Fakult pizskozatváltozat, pecsét nélkül.

Megj.: A 821. és 822. számok nagy valószínűséggel a váradi káptalan 1345. évi oklevele.

826. 1345. nov. 19. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Theutus királyi ajtónállómester, Wysegrad-i várnagy, Pyls-i comes a gyermekkora (puericia) óta szüntelenül teljesített különféle szolgálatait előadva kérte: Lajos királyi kegyből (benignitas) engedélyezze neki, hogy várat v. erődítményt (castrum sive fortalitium) építhessen bármely birtokán, ahol neki alkalmasnak látszik. Lajos, aki a királyi felségnek hűen szolgálók kérései felé tartozik kegyvel (pietas) hajolni és a jogszerűen (iuste) kéréteket jóváhagyni, Theutus mester hű szolgálatait felidézve, annak érdekében, hogy Theutus a saját és fiai (liber) életét (capita) és vagyonát az ország ellenében, mint hírlík, most támadni szándékozó tatárok jövetelének félelmétől ott megtudja oltalmazni (a presenti formidine adventus perfide gentis Tartarorum nunc contra regnum nostrum, ut auditur, venire satagencium tueri queat in eodem), hozzájárul jelen oklevelével, hogy Theutus bármely (öröklött, vásárolt, szerzett v. szerzendő) birtokán, ahol neki hasznos, egy helyen várat v. erődítményt épít-

sen kőből v. fából, tornyokkal (cum opere murali sive ligneo, eciam spectaculis et turrium structuris), ezen királyi jóváhagyás és beleegyezés alapján. D. in Wyssegrad, in fe. Elyzabet, a. d. 1345.

E.: Dl. 87 185. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. E. 230.) Hátlapján későbbi középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek királyi nagypecsét töredékei alatt részlegesen olvasható kancelláriai jegyzet: relacio Geleti coram Stephano [et G]eorgio B[ebek].

827. 1345. nov. 19. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Torku-i Rycolph comes-nek, a fiainak: Lászlónak és Kelemennek, a királyi aula lovagjainak, valamint más Sarus megyei nemeseknek. Tudomására jutott, hogy országából igen sok ember akar távozni, a Mo. (regnum Hungarie) és Lo. (regnum Polonie) közötti erdőben letelepedni és ott épületeket készíteni, miáltal az országot nem csekély elnéptelenedés (desolacio, depopulacio) éri. Ennek elkerülése érdekében Lajos utasítja a címzetteket, hogy az országból egy olyan embert se engedjenek ki, aki a mondott erdőben való letelepedés céljából akar távozni az országon kívülre. Mindezt Sarus megyében mindenütt nyilvánosan hirdessék ki. D. in Vyssegrad, in fe. Elysabeth, a. d. 1345.

E.: Dl. 68 856. (Berzeviczy cs. berzeviczei lt. 110.) Előlapján a szöveg alatt: relacio Nicolai filii Deseu. Hátlapján kerek királyi nagypecsét töredékei alatt nem olvasható kancelláriai jegyzet, valamint későbbi középkori (quod iobagiones regales volunt exire ad silvas Polonie manere) és újkori kéztől (rustici non emitendi ex Hungaria in Polnie silvas ad inhabitandum) tárgymegjelölések.

828. 1345. nov. 19. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy amikor júl. 8-án (quind. Nat. Johannis Bapt.) bírói székében ült és az ország különböző részeiből elé sereglett pereskedők ügyeit tárgyalni kezdte, Apor fia: Péter bemutatott neki 4 oklevelet: Pál comes egy döntéshozó és két bírságoló oklevelét, valamint a Goron melletti Szt. Benedek-egyház konventje idézőlevelét. Ezek szerint Pál comes-nek márc. 2-án (in die medii Quadr.) Apor fia: Péter bemutatott 7 oklevelet: az esztergomi Szt. István király-konvent 3 oklevelét (egy idéző, kettő pedig a Kamarun megyei Heten nevű birtok bejárásáról) és Pál comes 4 oklevelét (egy perhalasztó, 3 bírságlevel), melyek szerint amikor Apor fia: Péter a konvent levelével Heten birtok ügyében a királyi jelenlét elé idéztette 1344. júl. 8-ra (quind. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1344.) Vörös (Rufus) Tamás Chehte-i várnagyot, a per az időpont koraisága miatt szept. 15-re (oct. Nat. B. virg. eodem anno) lett halasztva, ám

akkor Tamás nem jelent meg, nem is küldött senkit, így 3 márka bírság sújtotta; ezután Péter okt. 25-én (f. II. an. Symonis et Jude) a király elé járulva elmondta, hogy szükség van a Kamarun megyei Heten nevű birtokának (ami Lőrinc fia Miklós fia: Miklós kezén van) visszavételére (recaptivacio) és bejárására, ezért a király utasította az esztergomi Szt. István király-konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Machala-i Jakab v. István fia: Egyed v. frater-e: László királyi emberek valamelyike Heten birtokot a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és az így bejárt és másokéitól elkülönített birtokot hagyja és iktassa Péternek, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenében a királyi jelenlét elé, majd a konvent tegyen jelentést; a konvent válasza szerint Egyed királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát: Imrét, akik nov. 2-án (f. III. p. OO. SS.) Heten birtokot a szomszédok jelenlétében bejárva iktatni akarták Péternek, de Lőrinc fia Miklós fia: Miklós ennek ellentmondott, így őt ott megidézték Péter ellenében a királyi jelenlét elé nov. 16-ra (quind. diei citacionis); akkor azonban Miklós nem jelent meg, nem is küldött senkit, így 3 márka bírság sújtotta; ezután Apor fia: Péter [1345.] febr. 1-jén (in vig. Purif. B. virg.) Heten birtokra ment István fia: Egyed királyi emberrel és Wyda klerikussal, a konvent tanúságával, akik ott Miklós fia: Miklóst a királyi jelenlét elé idézték febr. 16-ra (quind. Purif. B. virg.) Péter ellenében; akkor azonban Miklós nem jelent meg és nem is küldött senkit, így ismét 3 márka bírság sújtotta; mivel Péter Heten birtok tulajdonába (dominium) törvényesen be akart menni, ezért Pál comes írásban kérte az esztergomi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Machala-i János fia: Egyed v. Miklós fia: Jakab királyi emberek valamelyike ápr. 3-án (oct. Passce) Heten birtokot a szomszédok, főleg Miklós jelenlétében járja be és vegye vissza (recapere) régi határai szerint, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és az így visszavett (recaptivata), bejárt és másokéitól elkülönített birtokot iktassa Péternek, ha Miklós v. mások nem mondanak ellent, az esetleges ellentmondókat idézze meg Péter ellenében a királyi jelenlét elé ápr. 17-re (quind. oct. Passce) ennek megindokolására, a birtokot v. annak bárki által tilalmazott részét ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve és királyi mértékkel (ha lehet mérni) megmérve, v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsülje fel az ország szokása szerint, majd a káptalan tegyen jelentést ápr. 17-re a királynak; a kitűzött napon Apor fia: Péter bemutatta az országbírónak az esztergomi káptalan királynak címzett válaszlevelét, mely szerint Pál comes döntéshozó oklevelének megfelelően Machala-i László királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Simont, akik márc. 30-án (f. IV. p. d. Resurr.) a szomszédok jelenlétében a Kamarun megyei Heten birtokot be akarták járni és Apor fia: Péternek iktatni, de Miklós fia: Miklós ezek egyikét sem engedte, így megidézték őt Péter ellenében ápr. 17-re a királyi jelenlét elé. Ezen oklevelek megtekintése után Mykow a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével Miklós nevében azt mondta, hogy Miklós azért tilalmazott, mert oklevelei vannak Heten birtokról, s

ezeket az országbíró által kijelölt napon bemutatja. Pál comes ezt máj. 22-re (oct. Penth.) tűzte ki, ám akkor Miklós nem jelent meg, nem is küldött senkit ez ügyben, ezért 3 márka bírság sújtotta, Péter pedig 16 napig várt rá Pál comes előtt. Ezután a Goron melletti Szt. Benedek-egyház konventje idézőlevele szerint Miklós fia: Miklóst a királyi ember és a konvent tanúsága júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt.) megidéztek Péter ellenében a királyi jelenlét elé; ám Miklós akkor sem jelent meg és nem is küldött senkit, így újra 3 márka bírságban maradt; s mivel Péter Heten birtok tulajdonába törvényesen be akart menni, ezért Pál comes írásban kérte a Goron melletti Szt. Benedek-egyház konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Baluan-i Domokos v. Benedek fia: Miklós v. Baluan-i Albert királyi emberek valamelyike a Kamarun megyei Heten birtokot a szomszédok, főleg Miklós fia: Miklós jelenlétében régi határai mentén járja be, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, a visszavett (recaptivata), bejárt és másokéitól elkülönített birtokot iktassa Péternek, ha Miklós v. mások nem mondanak ellent, az esetleges ellentmondókat idézze meg Péter ellenében a királyi jelenlét elé ellentmondásuk megindokolására, a birtokot v. annak bárki által tilalmazott részét ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve és királyi mértékkel (ha lehet mérni) megmérve, v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsülje fel az ország szokása szerint, majd a konvent tegyen jelentést a királynak. Végül, amikor Pál comes aug. 13-án (quind. sab. an. vincula Petri) bírói székében ülve a nemesek pereit tárgyalni kezdte, Apor fia: Péter bemutatta neki a Goron melletti Szt. Benedek-konvent idéző és birtokbejáró oklevelét (ami tartalmazta Pál comes előbbi oklevelét), mely szerint Apor fia: Péter júl. 30-án (sab. an. vincula Petri) Balwan-i Domokos királyi emberrel és Jakab testvérrel, a konvent tanúságával a Kamarun megyei Heten birtok ismételt bejárására a helyszínrre ment, és mikor azt visszavéve a királyi emberrel iktattatni akarta mint saját jogát, Miklós fia: Miklós szerviensei közül némelyek Heten falu népeivel együtt erőszakosan rájuk támadtak, őket meg akarták ölni, mind a királyi embert és a konvent tanúságát, mind Péter képviselőjét és uterinus frater-ét: Lászlót Heten birtokról kirántott kardokkal elkergették, a réteken át követték, elfogták és gyalázkodó, szörnyű szavakkal illetve visszavitték őket Heten birtokra Miklós fia: Miklós elé, aki, miután szintén eleget gyalázkodott, fogságba vetette őket, Pétert és Lászlót halállal fenyegetve, majd azt mondta, hogy mivel Heten birtok nem Pétert illeti, a számára történő bejáráshoz és iktatáshoz ő nem járul hozzá, csak akkor, ha Vörös (Rufus) Tamás mester Chehte-i várnagy beleegyezik, majd Heten falu villicus-a: Mykow az ottani népek közül kiállva Tamás mester nevében a királyi embert és a konvent tanúságát nem Heten bejárásától, hanem a Péternek történő iktatásától tilalmazta, mondván, hogy a birtok jog szerint Tamás mesterhez tartozik, ezért Tamás mestert ott a királyi ember aug. 13-ra (quind. diei reambulacionis) megidézte Péter ellen a királyi jelenlét elé. Akkor Tamás mester nem jelent meg Pál comes előtt, nem is küldött senkit, pedig Péter 18 napig várt rá, így Tamás 3 márka bírságban maradt; a Miklós fia: Miklós és szerviensei által

a királyi ember, a konvent tanúsága és Péter képviselője ellen elkövetett jogtalan-ságról és hatalmaskodásról pedig Pál comes úgy rendelkezett, hogy amikor majd Péter emiatt perbe vonja Miklóst színe elé, akkor eldönti, mivel büntesse mindezt Miklóst. Mindezek után, amikor az ország bárói és Pál comes előtt Apor fia: Péter szept. 7-én (f. IV. in vig. Nat. virg. glor.) a Kamarun megyei Heten nevű földek kapcsán folyó perrel szóló összes oklevelét bemutatta, s ezek alapján pere jogszerű lezárását kérte, az országbíró és a vele üléselő bárók tudni akarván, milyen jogon tartoznak Péterhez Heten földek, kérték, mutassa be azon okleveleit, amik erejével e földet megszerezheti (acquirere) és jog szerint saját tulajdonához csatolhatja, mire Péter azt mondta, az avus-a: Ompud frater uterinus-a volt Syxtus Kamarun-i főesperes, aki a kettejük Heten birtokon levő örökjogú földje mellett bizonyos földrészeket kapott hű szolgálataiért [IV.] Béla király (H) 1266. évi (Péter által bemutatott) privilegiális oklevelével (*l. Reg. Arp. 1487. szám*), mely szerint a király a klerikusát, Sixtus mester győri egyházmegyei Kamarun-i főesperest a pápai curia-ba (curia Romana) küldte, ahol ő a királyi méltóság és az ország jó állapota érdekében sok évig állt helyt, a királyi jogokat hűen és bölcsen védelmezte, ezért a király ezen igen nehéz munkák, szolgálatok és érdemek csekély viszonzásául, bár nagyobb jutalmat kellett volna adjon, a Heten nevű királyi földeket, amik Sixtus mester örökjogú földjével osztatlanul, vegyesen feküdtek, s amikben akkor királyi lovászok, csőszök és Kamarun-i és Bana-i királyi várnépek és királynéi emberek laktak, Sixtus-nak adományozta örökre, úgy, hogy Sixtus e földeket, mint azok valós ura, (el)adhatja és végrendelkezhet velük, akinek akarja, s ezen földek tulajdonába (corporalis possessio) Sixtus-t Ábrahám mester, az esztergomi Szt. György vértanú-egyház prépostja bevezette az esztergomi káptalan tanúsága, Pál fia: Donk comes, Gyurgyus és János (az esztergomi érsek officialis-ai), valamint a mondott lovászok, azok jobbágysai, várnépek, csőszök és királynéi népek (akiket a privilegium név szerint felsorolt), s más szomszédok jelenlétében, nem lévén ellentmondó; s mivel Sixtus mester már ezen adomány előtt Heten faluban öröklött földet birtokolt a nevezett condicionarius emberekkel vegyesen és osztatlanul, annak érdekében, hogy az ő öröklött földje és a királytól kapott földek között az elkülönítés meglegyen, ezen öröklött földjét a királyi és királynéi condicionarius-ok neki adományozott földjeitől a királyné akaratóból (aki a saját földjét szintén Sixtus-nak adományozta) és a király parancsából a királyi poroszló a teljes Heten föld közepének hosszában emelt határjelekkel elkülönítette, és így a föld déli része, ahol Szűz Mária-egyház van, Sixtus telkével (area sive fundus) együtt a királyi poroszló és a szomszédok döntésével és elrendezésével Sixtus mester részéhez átadásra került teljes joggal, Sixtus atyai földje okán (ratione terre sue patrimonialis), a föld északi része pedig királyi és királynéi címen (regalis et reginalis titulo) jutott neki; e földek határai: mind észak, mind dél felől a Sytua folyó; Zeuleus falu földje; Kis (Parvus) Chepan (aki e földek átadásakor és elkülönítésekor jelen volt) földje dél felől és a mondott Donk comes (az érsek officialis-a) földje észak felől. Miután ezen privilegiumot Péter

bemutatta és nyilvánosan felolvasta a bárók és Pál comes előtt (ipsum privilegium ... per ipsum Petrum .... fuisset presentatum, palamque et manifeste perlectum et nobis expressum extitisset), a közöttük ülő Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes azt mondta, hogy Heten földek, amikről Béla király ezen privilégiuma szól, az ő esztergomi érsekséghez tartoznak oklevelekkel, amiket a Pál comes által kitűzendő időpontban bemutat, és ő ezen földek bárkinek is történő átörökítésének ellentmond. Ezért Pál comes (ezen privilégiumot magánál tartva, ahogy a felek akarták) meghagyta, hogy a felek szept. 22-én (quind. Nat. virg. glor.) Heten földekről szóló egyéb okleveleiket mutassák be. Akkor ezt bizonyos okokból más oklevele szerint okt. 7-re (f. VI. p. oct. Mychaelis) halasztotta el, mikor is megjelent előtte Apor fia: Péter, újra bemutatta a Pál comes által neki visszaadott privilégiumot, Csanád érsek pedig [IV.] László király (H) 1272. évi privilégiumát, valamint János mester és az esztergomi Szt. István király-konvent 1223. évi privilegiális oklevelét, amivel Heten-en 2 ekényi föld a Szt. Adalbert-egyházhoz került. László király oklevele szerint (*l. Reg. Arp. 2325. szám*) színe előtt megjelent Fülöp esztergomi érsek, örökös esztergomi comes és Sixtus mester esztergomi olvasókanonok, és utóbbi kérte a királyt, hogy a Kamarun megyei Heten nevű birtoka kapcsán – ami az esztergomi egyház birtoka mellett fekszik, és amit neki [IV.] Béla király (H) adott szolgálataiért azzal a szabadsággal (*libertas*), hogy azt szabadon (el)adhatja és végrendekezhet vele, akinek akarja – királyi kegyből engedje meg neki ugyanezt a kiváltságot, és arról, amit ő a király előtt e birtokról elrendel, László bocsásson ki neki privilégiumot; ezután Sixtus, megkapva a király beleegyezését, Heten nevű szerzett birtokát minden tartozékkal (szántóföldekkel, halászhelyekkel, kaszálókkkal, miként ezek Béla király privilégiumában részletesen szerepelnek) és a joga teljességével Szt. Adalbertnek és esztergomi egyháznak adta és mintegy végrendeletileg hagyta az érsek és annak utódai személyén át, úgy, hogy Sixtus halála után az akkori érsek a Szt. Annakolostor építésére egyszeri 20 márkát adjon adományként (*eterna elemosina*); ezen túl megígérte, hogy [IV.] Béla és [V.] István király Heten faluról kiadott privilégiumait átadja az érseknek, s ha ezt nem tenné, érvénytelenek legyenek, ha bármely bíró előtt bemutatnák őket az esztergomi egyház ellenében; Sixtus ezen birtokot attól fogva élete végéig nem mint tulajdonos (*propriarius*), hanem mint a hasznok és termések beszedője birtokolja az érsektől, és ezentúl a birtokról nem rendelkezhet; László király Sixtus kérésére és Béla király privilégiumát megtekintve a Sixtus-nak a Szent Korona érdekében tett szolgálataiért kapott adományhoz, valamint Sixtusnak az esztergomi egyház részére tett lélekadományához királyi kegyből (*liberalitatis gracia*) beleegyezését adta. László király mondott oklevelét megtekintve Pál comes háromszor (ahogy bírói hivatala megköveteli) megkérdezte Pétert, hogy Sixtus végrendeleti adományával szembe akar-e szegülni, mire ő nemmel felelt, mondván, hogy a Sixtus által László király beleegyezésével adományozott, mondott *condicionarius* földeket az esztergomi egyháznak és érsekségnek átengedi örökre, semmiféle jogot v. tulajdont magának és leszá-

mazottainak meg nem tartva azokban, csak azon földrészben, ami örökjogon Sixtus-t és uterinus frater-ét: Ompud-ot, az ő avus-át illette, s kérte, hogy ezen örökjogú földrész tulajdonába őt, a mondott condicionarius földek tulajdonába pedig az érseket az országbíró vezettesse be, a régi és valós határok elkülönítése után. Mivel tehát Lőrinc fia Miklós fia: Miklós a Heten ügyében tett gyakori el-
lentmondásai miatt számos oklevél szerint több időpontra törvényesen meg lett idézve (citatus atque evocatus) Pál comes elé, de makacsul egyszer sem jelent meg és nem is küldött senkit a Heten birtokon levő jogai bizonyítására, Pál comes pedig a bemutatott privilégiumokból világosan felismerte, hogy azon földrész, ami Sixtus-t és Ompud-ot Heten birtokon örökjogon illette, Péterhez, azon volt condicionarius földrészek pedig, amiket Sixtus Heten-en a mondott módon végrendeletileg az esztergomi egyházra hagyott, majd Péter annak átadott, az esztergomi egyházhoz és érsekséghez tartozik, mindezek alapján előbbi földrészt mondott határai alatt minden haszonvétellel Péternek, az ettől elkülönített volt condicionarius földrészeket pedig (együtt a mondott 2 ekényi földdel) szintén minden haszonnal és bevétellel Csanád érseknek, egyházának és érsekségének ítélte bírói hatalmánál fogva, más jogának sérelme nélkül, a bárók és az ország nemesei bírói tanácsával, Miklóstra e földek ügyében örök hallgatást kiróva, majd írásban kérte a győri káptalant e földek bejárására és iktatására. Nov. 8-án (oct. OO. SS.) Péter és Csanád érsek bemutatta Pál comes-nek a káptalan királynak címzett, az országbírói felkérést is tartalmazó, itt tartalmilag átírt jelentését (l. 741. szám). Az országbíró a jelentésben foglalt bejárás és iktatás lényegét újra megismételve Heten mondott határok alatt elkülönített déli részét, ahol Boldogságos Szűz-egyház van, örökjogon Péternek és utódainak, Heten északi részét pedig, ahol egykor a mondott condicionarius-ok laktak, a 2 ekényi földdel együtt Csanád érseknek és érsekségének ítéli bírói hatáskörénél fogva, más jogának sérelme nélkül, Miklóstra ez ügyben örök hallgatást kiróva. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wyssegrad, 12. die oct. OO. SS., a. d. 1345.

E.: EPL. Radicalia C. 12. (Df. 248 151.) Hátlapján más középkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét vörös-zöld fonata.

K.: Str. III. 577–588.

829. 1345. nov. 19.

A Posaga-i Szt. Péter-egyház káptalanja előtt megjelent egyrésről Predescench-i Byharyn fia: Phylpus, másrésről Barnabás fia: Pál (Orboa-i Péter fia: Leukus mester famulus-a az ura nevében), és Phylpus megvallotta, hogy a Predysynch birtokon levő teljes (öröklött és vásárolt) birtokrészét minden haszonvétellel (szőlők, kaszálók, rétek, erdők, szántóföldek) Leukus mesternek és örököseinek eladta 10 márka veronai dénár (denarii Veronenses)

készpénzért. Ha Leukus mester László fia: Tamással, Gergely fia: Mihállyal és Byharin fia: Phylpus más rokonaival, vagyis Predisynch birtok szomszédaival bármikor is osztályt akar tenni ezen birtokon, akkor ezt úgy teheti meg jog szerint, mintha Phylpus tenné. Phylpus felhatalmazást adott Leukus mesternek, hogy ha e birtokból akár Byharyn, akár ő a szükségétől kényszerítve bármikor is részt kellene elzálogosítsanak valakinek, Leukus e részt kiválthatja a jog rendje szerint. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilégiumban erősíti majd meg. D. in fe. Elizabeth, a. d. 1345.

Fk.: Dl. 33 955. (NRA. 1598. 1.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

K.: Smič. XI. 248–249.

830. 1345. nov. 19.

Márton mester Demes-i prépost, a pozsonyi prepositura administrator-a és a pozsonyi káptalan kinyilvánítják, hogy egyrészt Márton prépost – Vilmos (Gwillermus) pozsonyi prépost lelkiekben és világiakban általános vikáriusa – és a káptalan, másrészt Jakab comes bíró, a pozsonyi esküdtek és polgárok között hosszú per jött létre ezen pozsonyi egyház jogai v. bevételei ügyében, amik az egyház Pozsony város területén belül levő szőlőiből (amiket egyes pozsonyi polgárok a mostani préposttól, a káptalantól és a korábbi kanonoktól bérbe vettek) a prépostot és a káptalant minden évben szüretkor borban illetik. A prépost és káptalan azt panaszkolta el a királynak, a királynénak, az ország báróinak és főpapjainak, hogy földbér-jogaikat a polgárok 3 évig elfoglalták, a polgárok pedig azt, hogy a prépost és a káptalan emiatt interdictum alá vetették és kiközösítették őket, pedig, állításuk szerint, a káptalan mondott szőlőinek borából ezen földbér-jogokat a káptalannak, valamint a tizedeket az érseknek e szőlők bérlete szerint (iuxta condicionem conduccionis vinearum) nem kell megfizetniük, erre őket tévesen kényszerítik. Végül a prépost és a káptalan a bíróval, az esküdtekkel és a polgárokkal úgy egyeztek meg, hogy ha a polgárok a préposttal és a káptalannal el tudják érni az esztergomi érseknél (őt Tamás és Boleszló néhai esztergomi érsekek okleveleivel tájékoztatva), hogy az efféle szőlők boraiból tized ne szedessék, miként ezt ezen korábbi érsekek megengedték, akkor a mondott földbér-jogokat e szőlők után a polgárok a prépostnak és a káptalannak minden évben megfizetik. Ha az érseknél ezen kegyet nem tudják elérni, akkor a káptalan két kanonoka és két polgár megtekinti a szőlők értékét és minőségét, s döntésük alapján a mondott szőlők földbére (servicia terragialia) csökkenjen, annak érdekében, hogy a művelők mind e szőlők tizedét, mind a földbért könnyebben le tudják róni. A pozsonyi bíró, az esküdtek és a polgárok megígérték, hogy a prépost és a káptalan földbér-jogának (ius terragialis), testamentarius

jogának és bármely pénzbeli census-ának (amiket a prépost és a káptalan most v. a jövőben birtokolnak Pozsony városon belül és kívül) vakmerő elfoglalóit és a fizetésben hanyagokat a város joga szerint minden évben bírói úton (iuridice) megbüntetik. Ha a Szt. Üdvöztő-egyház építésének polgárok által megígért támogatása és a polgárok kérése miatt a prépost és a káptalan az elmúlt 3 szüret földbér-jogait a polgároknak elengedik, de azok a 4., legutóbbi szüret földbér-jogait a prépostnak és a káptalannak járó testamentarius-jogokkal és pénzbeli census-okkal jogtalanul visszatartják és nem róják le, mostantól mindent teljesen ki kell fizetniük a prépostnak és a káptalannak. D. in die Elyzabeth, a. d. 1345.

E.: AM. Bratislavy. Pozsony város tanácsa 85. (Df. 238 711.) Díszes kezdő N iniciáléval. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és hártyszalagja.

Má.: Ue. jelzet alatt. Újkori.

R.: Ortway, Pozsony III. 211; Inventár 20.

831. 1345. nov. 19.

Jakab bíró, a pozsonyi esküdtek, polgárok és hospesek kinyilvánítják, hogy egyrészt köztük, másrészt Márton mester Demes-i prépost, a pozsonyi prépost lelkiekben és világiakban általános vikáriusa és a pozsonyi Szt. Üdvöztő-káptalan között hosszú per jött létre ezen pozsonyi egyház jogai v. bevételei ügyében, amik az egyház Pozsony város területén belül levő szőlőiből (amiket egyes pozsonyi polgárok a mostani préposttól, a káptalantól és a korábbi kanonoktól bérbe vettek) a prépostot és a káptalant minden évben szüretkor borban illetik. A prépost és káptalan azt panaszolta el a királynak, a királynénak, az ország báróinak és főpapjainak, hogy földbér-jogaikat a polgárok 3 évig elfoglalták, a polgárok pedig azt, hogy a prépost és a káptalan emiatt interdictum alá vetették és kiközösítették őket. Végül a polgárok Márton vikáriussal és a káptalannal úgy egyeztek meg, hogy ha a polgárok a préposttal és a káptalannal el tudják érni az esztergomi érseknél (őt Tamás és Boleszló néhai esztergomi érsekek okleveleivel tájékoztatva), hogy az efféle szőlők boraiból tized ne szedessék, miként ezt ezen korábbi érsekek megengedték, akkor a mondott földbér-jogokat e szőlők után a polgárok a prépostnak és a káptalannak minden évben megfizetik. Ha az érseknél ezen kegyet, vagyis e szőlők tizedei elengedését nem tudják elérni, akkor a káptalan két kanonoka és két polgár megtekinti a szőlők értékét és minőségét, s döntésük alapján a mondott szőlők földbére (servicia terragialia) csökkenjen, annak érdekében, hogy a művelők mind e szőlők tizedét, mind a földbért könnyebben le tudják róni. A pozsonyi bíró, az esküdtek és a polgárok megígérik, hogy a prépost és a káptalan földbér-jogának (ius terragialis), testamentarius jogának és bármely

pénzbeli census-ának (amiket a prépost és a káptalan most v. a jövőben birtolnak) vakmerő elfoglalóit és a fizetésben hanyagokat a város joga szerint minden évben bírói úton (iuridice) megbüntetik. Ha a Szt. Üdvöztető-egyház építésének polgárok által megígért támogatása és a polgárok kérése miatt a prépost és a káptalan az elmúlt 3 szüret földbér-jogait a polgároknak elengedik, de azok a 4., legutóbbi szüret földbér-jogait a prépostnak és a káptalannak járó testamentarius-jogokkal és pénzbeli censusokkal jogtalanul visszatartják és nem róják le, mostantól mindent teljesen ki kell fizetniük a prépostnak és a káptalannak. D. in die Elyzabeth, a. d. 1345.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. mlt. G. 3. 51. (Df. 273 020.) Függőpecsét hártyszalagja.

K.: F. IX/1. 341–343; Str. III. 588–589.

R.: Ortway, Pozsony III. 211. és 360.

832. 1345. nov. 19.

1345., die XIX. Nov. A velencei tanács határozata: írják meg tengeri kapitányuknak, Petrus de Canali-nak, hogy mivel a magyarok serege Vrana-nál van a tengertől 2 mérföldre (miliaria), küldjön fegyvereseket gályákkal, megakadályozandó, hogy élelem jusson el a tengeren át a magyar sereghez.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 118; Ljubić II. 287. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 16.)

833. 1345. nov. 19.

1345., die XIX. Nov. A velencei tanács határozata: utasítsák újra tengeri kapitányukat, hogy a fogságba ejtett záraiakat küldje Velencébe őrizet alatt, mivel ezt eddig nem teljesítette. Mivel megírta nekik, hogy sok zárai barcha-t elfogtak, a tanács elrendeli, hogy ezeket égesse el, v. faanyagának rombolja szét, kivéve, ha szükséges őket megtartani Velence szolgálatára, mert akkor tegye azt. Eladni viszont ne engedje őket, mint az már megtörtént más elfogott barcha-k esetén, miként a tanács hallotta.

K.: Ljubić II. 286. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 15.)

834. [1345.] nov. 20. Avignon

[VI. Kelemen pápa] utasítja Johanna királynőt (Si), hogy a megkérdezése nélkül ne házasodjon meg újra, mivel ezt a szentegyház Károly királlyal (Si) kötött

egyezményei szerint – ha a királyság élére férjezetlen nő kerül, olyanhoz menjen feleségül, aki alkalmas az ország kormányzására és védelmére, akit előbb a római pápa felkér, aki katolikus és a római egyház iránt odaadó személy; ha a nő ezzel szemben cselekedne, a pápa, ha úgy tetszik neki, bírói eljárás nélkül megfoszthatja királyságától, akárhány éves is legyen – jog szerint nem teheti meg. D. Avinione, XII. Kal. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Raynaldus XXV. 368. (XI. Kal. Dec. dátummal)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2151. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 153. ep. 607. alapján.)

835. 1345. nov. 20.

1345., die XX. Nov., ind. 14. A velencei tanács határozatai: kapitányuk és gubernator-aik kérésére szükséges anyagokat kell küldeni mihamarabb machina-k építésére és javítására, mantellum-ok készítésére, egy másik bastita létesítésére és más építményeknek, Velence seregei biztonságára és ellenségeik megtámadására. A tanács értesült a Zára elleni seregük szárazföldi és tengeri kapitányaitól és gubernator-aitól minap kapott levélben a magyarokkal való megegyezésről és azok visszavonulásáról; válaszoljanak nekik, hogy a tanács mindezt köszönetét fejezi ki, s hogy mindez Velence előnyére van, hívei biztonságára és ellenségei nagy zavarára. Utasítják továbbá biztosaikat, hogy gondoskodjanak folyamatosan a záraiak károsításáról, Zára elfoglalásáról a velencei sereggel és hajóhaddal, építsenek haladéktalanul egy másik bastita-t a hatásosabb ostrom érdekében, helyezzenek rendbe machina-kat az ellenség rémíztetésére és károsítására. A tanács folyamatosan küld faanyagot és más szükségeseket a bastita-nak, machina-knak, mantellum-oknak. Mivel a tanács nagy odafigyeléssel van a háború Velence számára megfelelő befejezésére és a túlzott költségek elkerülésére, ezért a kapitányok a hadimesterekkel vizsgáljanak meg minden lehetséges módot, hogy mind szárazföldön, mind vízen át bevegyék Zára városát, akár támadással, akár a város v. a kikötő oldalához helyezett építményekkel, a lánc elszakításával, v. bármi módon, ami megfelelőnek látszik. A kapitányok írják meg a tanácsnak, mit javasolnak, s jelezzék, mire van szükségük mindehhez, hogy a tanács el tudja ezeket küldeni nekik.

K.: Ljubić II. 287–288. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 16.); Wenzel, Dipl. eml. II. 119. (részlet)

836. 1345. nov. 21.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princ. Sal., montis S. Angeli d.) kinyilvánítja, hogy az őt jog szerint és a születés rendjéből (ordine geniture) meg-

illető Dalmáciát (*regnum nostrum Dalmacie*) bizonyos ottani előkelők (*magnates*) és nemesek zsarnoki hatalmukkal a Szent Koronától elidegenítették, de végül Nelepchius néhai comes fia: János comes mások hibáit elhagyva és a hűség útjára visszatérve Lajost természetes urának elismerte, neki meghódolt, bocsánatért esedezve minden támadás, bűn és kihágás miatt, amiket ő v. elődei a királyi Szent Korona ellen elkövettek. Lajos örvendezve eltévedt alattvalója megtérésének, Jánost királyi kegyébe (*pietas, clemencia*) fogadja anyja: Erzsébet királyné (H), a főpapok, a bárók és *frater-e*: István herceg tanácsából, megbocsátva neki minden bűnt, kihágást, jogtalanságot és támadást, amiket ő v. elődei bármikor is elkövettek. Mivel ezenfelül János comes visszaadta Lajos kezéhez Tinin és Pachitel királyi várakat, Szerb, Oztoogh és Vnach várakat azok zsupánságaival (*supatibus*) és tartozékaival együtt, amiket egykor a mondott zsarnokok elfoglaltak és elidegenítették a szent diadémától, ezért Lajos Zyn királyi várat a Cetina nevű *districtus*-ával és tartozékaival, valamint Brecheuo várat a Pogle nevű mezővel, és összes területeikkel, falvaikkal, birtokaikkal, horvát és oláh lakosaikkal v. népeikkel, az egyházak kegyúri jogaival, jogokkal, joghatóságokkal, vámokkal, vásárokkal, gázlókkal, művelt és nem művelt földekkel, rétekkal, kaszálókkal, szőlőkkel, erdőkkel, alpesekkel, berkekkel, vizekkel, folyókkal, halászóhelyekkel, malmokkal, s minden haszonvétellel és tartozékkal régi határaik alatt, ahogy Lajos elődei: Mo. királyai v. mások eddig birtokolták, királyi új adomány címen János comes-nek és örököseinek adja teljhatalmánál fogva, Erzsébet királyné, a főpapok és a bárók tanácsával. Ezenfelül a János saját örökbirtokán újonnan épített Kamichech nevű várat minden örökbirtokával együtt mint saját örökjogát Jánosnak és örököseinek Lajos megerősíti. Továbbá királyi kegyből azt a speciális kegyet gyakorolja, hogy az általa Jánosnak adott Zyn, Brechewo és Kamichech várak, azok birtokai, falvai, területei, tartozékai, továbbá a saját örökjogai és az általa v. örökösei által a jövőben szerzett birtokai felett János teljesen rendelkezhet, ezeket bárkinek, akár Mo. Szent Koronája híveinek is (el)adhatja, elzálogosíthatja, leányai v. leánytestvérei hitbérére fordíthatja, Lajos országai e téren megörzendő jogai v. szokásai ellenében is, mely szokások és ritus-ok (akár királyiak, akár ezen országokéi) alól tehát ez esetben Lajos felmenti Jánost. A király elrendeli továbbá, hogy János és örökösei az öröklött, a Lajos által most nekik adott, valamint a jövőben szerzett birtokokkal együtt Mo. minden bírójá és azok bírósága alól örökre ki legyenek véve, vagyis e birtokok ügyében más bíróság elé nem kell állniuk, csak a királyi felség bírósága elé. A király emellett Jánosnak és leszármazottainak adományozza a Pest megyei Besenew királyi birtokot is az ottani vámmal és haszonvételekkel, hogy innen János a királyi curia-ban meg tudjon jelenni. Lajos a maga és leszármazottai, ti. Mo. királyai nevében, továbbá a királyné és István herceg nevében esküvel ígéri, kezét a szent evangéliumokra és a szentek ereklyéire helyezve a vele levő főpapok és bárók jelenlétében, hogy Nelepchius fia: Jánost és örököseit ezen új királyi adományok és a fentebb mondottak kapcsán minden perben bárki ellenében szavatolja, s ezen

várakban, birtokokban és kegyekben megőrzi. Erről függő kettőspecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, XI. Kal. Dec., a. d. 1345., uralkodásának 4. évében, amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, a kalocsai szék üresezésben van, Domokos spalato, Miklós zárai érsek, László pécsi, Miklós egri, András erdélyi, Jakab zágrábi, Kálmán győri, Péter szerémi, Vid testvér nyitrai, Lőrinc boszniai, Mihály váci püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zolnuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, nyitrai comes, Pál comes országbíró, Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machow-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Olivér királynéi udvarbíró, Zech-i Miklós királyi étékfogó-, Lőrinc fia: Miklós királyi pohárnok-, Dénes királyi lovászmester, Trewtel Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: Dl. 38 487. (Frangepán cs. lt. 12.) Nagy kezdő L iniciáléval. Az uralkodó 1365. dec. 17-én kelt megerősítő záradékával. Függőpecsétekre utaló bevágások. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

Á.: 1. Zsigmond király, 1406. ápr. 22. Dl. 87 766. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 42. B. 7.) Eltérő névalakjai: Szereb, Oztogh, Nelepech, Kamychench, Bessenew.

2. Á. 1. > Zágrábi kápt. 1407. aug. 3. Dl. 87 794. (Uo. 42. B. 6.) Eltérő névalakjai: lásd Á. 1., valamint Nelepcius, Thatamer, Zeech.

K.: F. Šišić, Vjesnik 1905. 145–147; Sufflay M., T. 1907. 73–74; Smič. XI. 249–252. (mind Á. 1. alapján.)

R.: Bakács, Pest m. 178; Horváth, Gödöllő 82; Doc. Trans. IV. 275.

Megj.: A méltóságnévsor nem említi a veszprémi, a váradi és a csanádi püspököket.

837. 1345. nov. 21. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Gyula fia: Hank comes és Leusunger (dict.) Herman, Podolyn-i bírók (a maguk, az ottani polgárok és hospesek nevében előadott) kérésére azt a kegyet és szabadságot adja nekik, hogy – a többi szabad királyi városokhoz hasonlóan (ad instar aliarum liberarum civitatum nostrarum capitalium) – az ország egy bírója és jogszolgáltatója sem ítélkezhet felettük, s ha valakinek keresete (accio) van ellenük, a per Podolyn-ban a bíró és az esküdtek előtt folyjon le, más városok szokása szerint (more aliarum civitatum capitalium). Ha a bíró és az esküdtek az igazságszolgáltatásban ilyen esetekben hanyagok lennének, a panaszosok a bírót és az esküdteket idézzék törvényesen a király v. a királyi tárnokmester jelenléte elé, és a király v. a királyi tárnokmester fog igazságot szolgáltatni. Az uralkodó megparancsolja a mindenkori megyésispánoknak (comites parochiales) és szolgabíróknak (főleg a Scepsi megyeieknek), valamint a várnagyoknak (főleg a Lyblyum-inak), hogy a Podolyn-i királyi polgárokat és hospeseket ezen szabadságuk ellenében ne

zaklassák, bíróságuk elé senki ellenében ne kényszerítsék. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wysegrad, f. II. p. Elizabet, a. d. 1345.

Á.: 1. Budai kápt., 1362. márc. 30. Dl. 41 502. (Múz. Ta. 1900. 46.) Hiányos volta miatt a regeszta Á. 2. alapján készült. Eltérő névalakjai: Hermann, Scepsy, Lyblou, Vyssegrad.

2. I. Lajos király, 1364. okt. 5. OA. Stara Lubovna. Podolin város 20. (Df. 258 836.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király nagypecsétjével megerősítve.

3. Á. 2. > Zsigmond király, 1404. febr. 13. Uo. 25. (Df. 258 841.) Eltérő névalakjai: Podolin, Hermann.

Má.: 1-2. Soba Levoča. Provincia XVI spišských Miest. Provinčny Archív Rozne. Úrbéri iratok. 1066. 2. Podolin. (Df. 287 777.) Á. 2-3. alapján készült újkori Má.-ok, mindkettő téves, f. VI. p. Elizabeth keltezést adva.

3-4. Dl. 71 243. (Görgey cs. toporci lt. 4.) Á. 2-3. alapján készült újkori Má.-ok, mindkettő téves, f. VI. p. Elizabeth keltezést adva.

5. Á. 1.-gyel azonos jelzet alatt, XX. század eleji.

K.: F. IX/1. 280–281. (Má. 1-2. alapján.); Juck I. 141–142.

838. 1345. nov. 21. Szentimre

Péter erdélyi alvajda kinyilvánítja, hogy színe előtt Chech (dict.) György comes hosszan húzódó perbe vonta János fia: Jánost, valamint Jakab fiait: Chech (dict.) Mihályt, Chech (dict.) Pétert, Chech (dict.) Andrást, Chech (dict.) Deseu-t és Chech (dict.) Lászlót birtokaik osztálya ügyében, végül nov. 18-án (oct. Martini) elmondták, hogy fogott bírók elrendezésével és az alvajda engedélyével úgy egyeztek meg, hogy Reud és Golaz nevű birtokaikat minden haszonvétellel (erdők, rétek v. kaszálók, berkek, szántóföldek) 3 egyenlő részre osztották, az egyik rész Györgynek, a másik Jánosnak, frater-einek és örököseiknek, a harmadik Jakab fiainak és leszármazottaiknak jutott, úgy, hogy mindegyikük a saját házában v. curia-jában és részén marad. Ha valamelyikük kisebb részt kapott volna, a többiektől azonos méretű részt kell kapnia, s amikor a birtokrészek egyenlőek lesznek, Reud-i oláh (Olakales) jobbágyaikat szintén osszák 3 egyenlő részre. Ha János meg tudja mutatni a Galoz birtokon, a Lekunche folyón levő 2 malomhelyet Györgynek és Jakab fiainak, akkor György és Jakab fiai [1346.] jún. 4-ig (usque Penth.) e folyón malmokat kell építeniük maguknak, s amelyikük ezt nem tenné, a maga részét veszítse el ezekben. A malmokat szintén 3 részre kell osszák. Ha János a 2 malomhelyet nem tudja megmutatni, akkor a saját Reud-i malma jövedelmeit a mondott időpontig birtokolja, majd azután a malmát és jövedelmeit osszák 3 részre. Ezen osztályt máj. 1-jéig (oct. Georgii) az erdélyi káptalan oklevelével erősítsék meg. Ha valamelyikük mind ezt nem fogadná el, v. a káptalan előtt nem erősítené meg, az osztályt megőrző

féllel szemben 50 Mo.-i (Hungaricalis) márkában marasztalják el. Az alvajda a felek kérésére erről pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. in S. Emerico, 4. die oct. Martini, a. d. 1345.

E.: AL. Kolozsvár. Kornis cs. szentbenedeki lt. 7. (Df. 257 655.) = DL. 37 282. (Kornis cs. lt.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint pajzs alakú pecsét töredékei.

K.: Doc. Trans. IV. 646–647. (Facs.-vel.)

R.: Erdélyi okm. III. 306. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 275–276.

839. 1345. nov. 22. Visegrád

[L.] Lajos királynak (H) elmondta specialis notarius-a: István mester, hogy a Heueswyuar megyei, Bura nevű birtokához tartozó Zyluaeghaz nevű birtokán szükség van új határjelek emelésére és a szomszédos birtokoktól való elkülönítésre. Ezért az uralkodó utasítja az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Weych-i Egyed v. Erdeutelek-i Vörös (Rufus) János v. Mise-i Sykud fia: Mihály v. Sar-i Pál fia: Mihály királyi emberek valamelyike Zyluaeghaz birtokot a szomszédok összehívásával járja be azon régi határai mentén, amikkel egykor Welpret-i Nagy (Magnus) Leustach is birtokolta, ahol szükséges, emeljen új határjeleket a régiek mellé, és a szomszédos birtokoktól így elkülönítve iktassa István mesternek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg István ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, in fe. Cecilie, a. d. 1345.

Á.: a 877. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 551–552. (Á.-ban.)

R.: JNSZ 182.

840. 1345. nov. 22.

1345., die XX. Nov. A velencei tanács határozatai: válaszoljanak Rasscia királyának levelére, amiben Velencének felajánlotta, hogy sereget küld Zára ellenében. Köszönjék ezt meg neki, jelezve, hogy ha szükséges lesz, ezen és más ügyben hozzá fordulnak majd mint barátjukhoz, aki elkötelezte magát Velence megsegítésére, de jelenleg van erős seregük tengeren és szárazföldön is a lázadó záraiak ellen. Válaszoljanak ugyanígy a király kancellárja levelére is. Írják meg másik levélben a királynak, miszerint a kért fegyvereket velencei területekről kiviheti, és elfogadják a Cattaro-val kapcsolatos egyezmény meg-

hosszabbítását is 2 évre v. tovább, ameddig a feleknek tetszik, ahogy a király kérte levelében.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 119–120; Ljubić II. 289. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 16.)

841. 1345. nov. 22.

1345., die XXII. Nov. A velencei tanács határozata: Raguxium, ahogy kérte, kapjon pénzért hajót Velence szolgálatára Zára ellen, és a hajót fegyverezze fel.

K.: Ljubić II. 289. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 16.)

842. 1345. nov. 23.

A Kopornuk-i Szt. Üdvöztítő-monostor konventje jelenti Leukus mesternek, István mester [Zala megyei] vicecomes-ének és a szolgabíróknak, hogy leve-lüknek megfelelően – Welemyr-i Tyborc [?] fia: Sip....s [?] elpanaszolta ne-kik Radna-i Marcell fia: Miklós személyében, hogy aug. 20-án (sab. p. Ass. virg. glor.) Dedy-i Mátyás fia: Bede és Dedy-i Wadas fia: Demeter a mezőn Miklós 8 ökrét és 2 ekevasát hatalmaskodva elvették, az ökrökkel levő embe-reket lemeztelenítették, ezért a megye hatósága kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Welemyr-i Lőrinc fia: Pál, a megye embe-re tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést – Pállal kiküldték tanúságukat, akik nov. 21-én és 22-én (f. II. et III. an. Clementis) a Welemyr folyó mentén nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól, világiak-tól, s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől Zala és Vasvár megyében (provincia) megtudták, hogy aug. 20-án Mátyás fia: Bede és Wadas fia: De-meter hatalmaskodva elvették a mezőn Marcell fia: Miklós 8 ökrét és 2 eke-vasát, az ökröket őrző embereket pedig lemeztelenítették. D. in die Clementis, a. d. 1345.

E.: Dl. 67 717. (Tallián cs. lt. 41.) Szakadt, fakult papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...et iudicibus nobilium comitatus Zaladiensis...), valamint kerek zárópecsét töredékei.

843. 1345. nov. 25. Visegrád

[I.] Lajos király Vissegrad-on, 1345. nov. 25-én (in fe. Katherine, a. d. 1345.) kiadott nyílt oklevelében érvénytelenítette mindazon okleveleket, amikkel

Gwnya fia: Domokos a birtokait Vezzeus mester Saskw-i várnagynak v. másoknak (el)adta.

Tá.: 1. Zsigmond király, 1411. szept. 8. Dl. 79 025. (Zichy cs. zsélyi lt. 212. 1417.)

2. Garai Miklós nádor, 1425. márc. 23. > Újlaki Miklós macsói bán, 1469. máj. 21. Dl. 81 687. (Uo. 211. 68.) Elterő névalakjai: Wezzews, Saaskw, Wyssegrad.

K.: Z. VI. 141. (Tá. 1. alapján, Tá.-ban.); Z. XI. 25. (Tá. 2. alapján, Tá.-ban.)

R.: Z. VII/1. 107.

844. [1345.] nov. 26. A velencei dózse palotája

Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. (C) dózséja Arbe-i comes-ének, Andreas Michaelis-nek és a városnak. Mivel a Zára elleni sereg kapitányai és gubernator-ai kérésére a címzettek felfegyvereztek egy gályát, emberekkel és a szükségesekkel ellátva elküldték nekik, a dózse értékeli a Velence érdekében és szolgálatában tanúsított hűségüket. A gályán levő emberek zsoldját Velence teljesen megtéríti. D. in nostro ducali palacio, die XXVI. Nov., ind. 14. [1345.]

K.: Ljubić II. 290. (Ducali ed atti diplomatici alapján.)

845. 1345. nov. 29. Vasvár

István és Akus mesterek, vasvári, soproni és Worosd-i comes-ek, valamint a Vasvár megyei szolgabírók igazolják, hogy korábbi döntéshozó oklevelüknek megfelelően színük előtt Chepan fia: Illés (Elyas) és Walth-i Warda fia: György nov. 28-án (f. II. an. Andree) negyedmagukkal, nemesekkel letették az esküt Walth-i Jakab özvegye, ezen nemes asszony fiai: János és Egyed, továbbá János fia: Lőrinc ellenében arról, hogy ők Egyedet, Jánost és Lőrincet szept. 30-án (f. VI. p. Michaelis), amikor azok a Walth nevű birtokuk haszonvételeit gyűjtötték be, nem akadályozták, szántóföldjeiket a jobbágyaikkal nem szántatták fel, erdejüket nem vágatták ki és a fát nem vitették el onnan. D. in Ferreo Castro, in crastino ipsius iuramentalis deposicionis, a. d. 1345.

E.: BFL. Phalma. Guary cs. lt. 14. (Df. 257 274.) Papír. Hátlapján zárópecsét nyoma.

K.: Sörös P., TT. 1908. 172.

846. [1345.] dec. 1. Avignon

[VI. Kelemen pápával] tudatta a zágrábi káptalan, hogy egykor a zágrábi egyházmegyei Toplika-i Szűz Mária-monostor apátja olyan pápai oklevelet kapott, mely szerint az apát azon javakat, amiket a káptalantól elidegenítettnek talál, a káptalan jogába és tulajdonába állítsa vissza (revocare), az ellentmondókat egyházi fenytékkal csitítva. A káptalan Henrik commendator-t és a Chernomel-i németek (theotonici) Szűz Mária-ispotályos háza testvéreit (zágrábi egyházmegye) a mondott oklevél hatáskörével az apát elé idéztette, és egy libellus-ban előadta, hogy a Methlika-i provinciola (zágrábi egyházmegye) földjei, birtokai és más javai után a tizedek beszédése a káptalan joga emberemlékezet óta, régi és kipróbált szokás szerint, de Henrik és a mondott testvérek e tizedeket jogtalanul elfoglalták és azokat beszedik. Ezért kérte a káptalan, hogy Henrikék álljanak el ettől, és e tizedek beszédését a káptalan jogába és tulajdonába adják vissza. Az apát Henriknek és a testvéreknek időpontot jelölt ki, hogy e libellus-ra válaszoljanak, ám a kitűzött napon csak a káptalan jelent meg az apát előtt, emiatt a káptalan Henrikéket makacssággal (contumacia) vádolta, s kérte az apátot, hogy a káptalant e tizedek beszédésének jogába engedje. Az apát Henriket és a testvéreket ismét megidéztette színe elé, hogy indokolják meg, miért nem jár a káptalannak e tiszedszedési jog. A kitűzött napon ugyanaz történt, mint ez előző időpontban, ezért az apát a testvéreket a megjelenés és a válaszadás elmulasztása miatt elmarasztalta, és a káptalannak ítélte e tizedek beszédésének jogát. Mivel ezután Henrik a jog által megszabott időn belül ennek nem engedelmeskedett, a tizedeket továbbra is beszédette, a káptalant pedig ebben jogtalanul akadályozta, az apát Henriket kánonilag figyelmeztette, hogy bizonyos időn belül mindettől álljon el, v. pedig színe előtt adjon ésszerű magyarázatot, de Henrik makacsul ezután sem engedelmeskedett, ezért az apát Henriket kiközösítette. Emiatt a káptalan kérte a pápát, hogy ezen kiközösítést erősítse meg. A pápa utasítja a Szűz Mária-monostor apátját, valamint a zágrábi domonkosok perjelét és officialis-át, hogy a kiközösítést az elégtétel megadásáig pápai hatáskörrel tartassák be, fellebbezés (apellacio) nélkül, akkor is, ha Henrik perjel a rendjének az apostoli széktől ezzel ellentétes kegyet (indulgencia) szerzett. D. Avinione, Kal. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Á.: János toplicai cisztercita apát és László zágrábi domonkos perjel, 1349. febr. 5. > Uő.-k, 1349. febr. 16.

K.: F. IX/1. 301–304. (Metlika és Toplica névalakokkal); Katona, Hist. crit. IX. 413–417; Kukuljević, Jura 111–112; Tkalčić, Mon. ep. Zagr. II. 51–53 (Á.-ban.); Smič. XI. 253–255. (Á.-ban, Thoplica névalakkal.)

R.: Bónis, SZR. 1021. szám.

847. 1345. dec. 2. Újbécs

Miklós nádor (H), a kunok bírása igazolja, hogy elengedte azon bírságokat (gravamen), amikben a Nyulak szigeti apácák és Scynkata-i officialis-aik elmarasztaltattak azért, mivel ezen officialis-ok a budaváraljai (subwrbium castris Budensis) Olivér fia: Miklós nevű embert Scynkata-n elfogták és Márton fia: János Fewlkezew-i nemes megölése ügyében elítélték, holott nem tartozott bíróságuk alá. D. in Wybech, 3. die Andree, a. d. 1345.

E.: Dl. 3791. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda. 32. 20.) Papír. Hátlapján kerek pecsét töredékei.

K.: AO. IV. 550.

R.: Pest m. 56; Bakács, Pest m. 178.

848. 1345. dec. 2. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy Péter királynéi szekeres (curripher) özvegye panaszt tett Lőrinc királyi tárnokmester albírója: Isyph mester ellenében a királyné előtt, aki a feleket Pál comes bírósága elé küldte át. Ott az özvegy előadta, hogy Isyph mester famulus-a: Jakab a társai-val együtt okt. 16-án (in fe. Galli) az ő vétlen férjét: Pétert kegyetlenül megcsonkítva megölte, amikor Isyph nem volt otthon; mikor Isyph hazatért, egy Péter nevű másik királynéi szekeres a királynéi emberrel Isyph mesterhez ment, és azt akarta, hogy Isyph a famulus-át, az épp a házában levő Jakabot a gyilkosság miatt állítsa bíróság elé, de Isyph ezt nem teljesítette, és engedte távozni Jakabot (aki kérte, hogy a gyilkosság alól mentse fel). Erre Isyph mester azt felelte Pál comes-nek, hogy bár famulus-a: Jakab talán megölte Pétert, ahogy az özvegy állítja, de akkor, amikor a másik Péter szekeres a királynéi emberrel öhozzá ment, Jakab nem volt nála a házában, hanem már korábban távozott tőle, ő pedig Jakab elengedésében ártatlan. Pál comes ezek alapján meghagyta, hogy dec. 17-én (sab. an. Thome ap.) a királyi kápolnában a kápolnaispán előtt Isyph 10 nemessel tegyen esküt az asszony ellenében fenti állításairól, majd a felek dec. 18-án (2. die) a királyi kápolnaispán jelentését vigyék neki vissza. Mivel az eskü sok szót tartalmaz, a kápolnaispán ezen eskühöz kijelölt tanúsága az eskü szövegét Isyph mesternek és társainak szó szerint és részletesen mondja előre. D. in Wysegrad, f. VI. p. Andree, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 995. (Múz. Ta. 1925. 40.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

849. 1345. dec. 2.

Közjegyzői oklevélben bizonyos krakkói polgárok elismerik, hogy átvettek Arnaldus de Lacaucina-tól 9 krakkói márka 22 karátos, a pápai kamarának a Szt. Péter-census és más jogok után járó aranyat, hogy azt Bruges-ben a kereskedőknek az oklevél kiadásától számított 10 hónapon belül átadják.

R.: Mon. Pol. Vat. II. 21–22. (ASV. Instrum. Miscell. alapján, e dátummal.)

850. 1345. dec. 3. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy szolgabíró igazolja, hogy Bagdan-i János fia: Péter leróta nekik (a peres fél része nélkül) azokat a bírságokat, amelyekben Vzmus, ennek fia: János és Fudur (dict.) István, Zolnuch-i emberek ellenében jelen oklevél kiadása napjáig elmarasztaltatott. D. in Kallow, sab. p. Andree, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 785. (Zichy cs. zsélyi It. 217. BB. 9.) Papír. Hátlapján 4 zárópecsét töredéke.

K.: Z. II. 184.

R.: Z. VII/1. 107; Piti F., Szabolcs m. 382. szám.

851. 1345. dec. 3.

A budai káptalan előtt megjelent egyrésről Hench fia János fia: Miklós mester budavári (castrum Novi Montis Pestiensis) rector, másrésről Demeter fia: Kozma, Olug-i nemes, és Miklós mester elmondta, hogy a Pest megyei Choth nevű birtokát famulus-ának: Kozmának adta hű szolgálataiért (minden haszonvétellel, azon határok alatt, ahogy ő eddig birtokolta), és őt királyi oklevél erejével a szomszédok jelenlétében ellentmondás nélkül a birtok tulajdonába személyesen bevezette. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Benedek mester olvasókanonok keze által, sab. p. Andree, a. d. 1345., Mihály mester örkanonok, Posonius, Jakab, Tamás, Péter és Mihály mesterek, kanonokok jelenlétében.

Á.: Budai káptalan, 1372. máj. 5. Dl. 35 034. (NRA. 694. 30.)

K.: AO. IV. 551–552.

R.: Pest m. 56; Bakács, Pest m. 177.

852. [1345.] dec. 4. Avignon

[VI. Kelemen pápa] minden rendi és rangú egyházi személynek és testületnek: mivel Ferenc Tergestinum-i püspököt, pápai nunciust Mo.-ra (regnum Vngarie)

küldte bizonyos feladatokra, de előtte Ferenc más, a pápa által rábízott teendők miatt Lombardián halad át, utasítja a címzetteket, hogy a püspököt, ha átkel területeiken, kegyesen fogadják, neki biztonságos haladást és napi szükségeire 8 aranyforintot biztosítsanak, ha felkeresi őket. A nuncius által az ezzel ellenkezőkre hozott ítéletet a pápa érvényesnek fogadja majd el, míg elégtételt nem adnak. D. Avinione, II. Non. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 305v. ep. 1342. (Df. 291 842.)

Á.: 1. Ferenc trieszti püspök, 1346. máj. 18. Esztergomi kápt. mlt. 41. 7. 4. (Df. 237 246.)

2. Uő., 1346. máj. 18. EPL. Arch. eccl. vetus 26. 1. 3. (Df. 248 985.)

K.: Theiner I. 696; Str. III. 601–602. (Á.-ban.)

R.: Str. III. 590; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 834. szám.

853. 1345. dec. 5.

1345., die V. Dec. A velencei tanács határozatai: fejezzék ki neheztelésüket a tengeri és szárazföldi kapitánynak és gubernator-oknak, miszerint számtalan levélben utasították már őket, hogy a zárai eseményekről számoljanak be, de alig írtak eddig, pedig a tanács tudja, hogy sok minden történt, amiről a legkevesbé sem törekedtek értesíteni őket. Értesültek arról is, hogy Zárából ötvenen kijutottak a Nona-i hídig, elloptak sok állatot a Nona-iaktól és Zarába vitték ezeket. A tanácsot nyugtalanítja, hogyan történhetett meg, hogy míg károsítják a zárai lázadókat, ők prédálják Velence híveit, ami a káron kívül is aláássa Velence tekintélyét. Tudomásukra jutott az is, hogy Cerne de Fanfogna és Nicolaus Galletto kijutottak Zárából és követségbe mentek Mo.-ra (V). A tanács csodálkozik, hogyan jutottak ki, miért nem estek az örök fogságába. A tanács megparancsolja a címzetteknek, hogy mivel a magyarok távozása miatt van elég idő az ügyekre, építsenek egy másik bastita-t és machina-kat. Tudomásukra jutott az is, hogy a címzettek 1 napra fegyverszünetet kötöttek bizonyos okból a záraiakkal. Ez felháborító, és úgy tűnik, hogy nincs meg bennük Velence ügyei felé a kellő éberség és törődés, amit a tanács elvár tőlük, a rengeteg eredménytelen költség ellenére. Utasítják a címzetteket, hogy a rájuk bízott feladatokban mostantól olyan buzgóságot fejtsenek ki, hogy az eddigiekhez hasonlóak ne forduljanak elő, folytassák a rombolást és az ostromot minden módon a záraiak ellen, hogy azok ne tudják elhagyni a várost és károsítani Velence híveit, sőt, lássák, hogy Velence hatalmának és seregeinek foglyai. A címzettek folyamatosan számoljanak be leveleikben (alaposabban, mint eddig) minden történésről és az ellenség állapotáról. Mivel a jelenlegi kapitány megérkeztével igen sok gálya és erős sereg lesz Záránál, a címzettek a gályákkal és zsoldosokkal mind a tengeren, mind a szárazföldön igyekezzenek a záraiakat elfogni, váraikat, szigeteiket, javaikat rombolni és elfoglalni.

A tanács arról is értesült, hogy nagy ellentétek vannak a szárazföldi kapitány és a gubernator-ok között, ami Velence feladatai és szándékai kárára van, ezért utasítják őket, hogy mostantól egyezzenek meg, és a feladatokkal törődjenek, amikre Velence odaküldte őket.

K.: Ljubić II. 292–293. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 18.)

854. 1345. dec. 5.

1345., die V. Dec. A velencei tanács határozatai: a Zára elleni seregben levőket elsőként 2 hónapra küldték, ők a zsoldjukat megkapták, de mivel nem hitték, hogy tovább kell maradniuk, és már 4 hónapja ott vannak a másodikként érkezett seregekkel, ezért nincs élelem és kenyér, s emiatt, úgy hírlik, sokan meghaltak v. megbetegedtek, és mindez Velence 30 ezer fontnyi kárára van. Ezért a tanács írja meg Petrus de Canali tengeri kapitánynak, hogy ha utóda: Petrus Civranus odaér, a gyalogos seregekből, a Pago-iakból és az Arbe-iekből tegyen embereket a gályákra, amik cirkáljanak Zára tengerparti vidékén, felégetve, kirabolva és pusztítva a záraiak szigeteit, házait, állatait, erdőit, szőlőit. Írja meg a tanács a szárazföldi kapitánynak és a gubernator-oknak is, hogy gyalogos seregeikből adjanak Petrus Civranus tengeri kapitánynak a kérése szerint.

K.: Ljubić II. 294–295. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 18.)

855. [1345.] dec. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a római egyház milánói (Mediolanum) vikáriusának: aggodalmát kifejezve a lombardiai viszályok miatt, a béke létrehozása érdekében Lombardiába, Tuscia-ba és a római egyház alá tartozó területekre akarta küldeni Bertrand és Guido kardinálisokat, de végül először a Nápolyi Királyságba (regnum Sicilie) küldte őket igen fontos ügyek miatt, ezért előbbi területekre csak később mennek. Kéri a címzettet, hogy igyekezzen addig is fegyverszünetet létrehozni az ottani előkelőkkel. A pápa egyúttal elrendeli, hogy Ferenc Tergestinum-i püspök, pápai nuncius, akit [I.] Lajos királyhoz (V) küldött jelentős ügyekben, Lombardián áthaladva járuljon a címzett és más előkelők elé. D. Avinione, Non. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.] Ugyanígy a római egyház veronai és ferrarai vikáriusának, bolognai administrator-ának és más előkelőknek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 161v–162r. ep. 674–679. (Df. 291 831.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 835. szám.

856. 1345. dec. 6. Pozsony

[I.] Lajos király (H) előtt Serphus fia: Dénes a maga és frater-e: László nevében tiltakozott, hogy, miként értesültek róla, László fia: Miklós királyi al-étekfogó (vicedapifer) az ő Somogy megyei Zynyer nevű örökbirtokukat adományul kérte a királytól, azt állítva, hogy az a királyi adományozási jogkörhöz tartozik. Ezért Miklóst és másokat a birtok királytól történő kieszközlésétől és elfoglalásától tilalmazta. D. Posonii, in fe. Nicolai, a. d. 1345.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 26. 6. 9. (Df. 236 481.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek királyi nagypecsét körvonala.

K.: Str. III. 590.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1978. 67.

857. 1345. dec. 6.

A Hay-i Szt. Lőrinc-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy oklevelének megfelelően – Geren-i László királyi emberrel küldjék ki tanúságukat a Bodrug megyei Pochteluky, BaturIghaz és Pacalazenpatur [!] birtokok Tuteus mester királyi ajtónálló részére történő iktatásához, ha nincs ellentmondó, az esetleges ellentmondókat pedig idézzék a királyi jelenlét elé – Iwan fia: László mondott királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Pál dékánt, akik nov. 21-én (II. f. p. Elizabeth) e birtokokat a szomszédok összehívásával régi határaik mentén bejárva, ellentmondó nélkül iktatták Tuteus mesternek. D. III. f. in fe. Nicolai, a. d. 1345.

E.: Dl. 76 786. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 254.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint egy mandorla alakú zárópecsét töredékei és egy kisebb, visszazáró gyűrűspecst körvonala.

K.: Z. II. 184–185.

R.: Z. VII/1. 108; Wertner, Nemzetségek I. 85.

858. 1345. dec. 6. Jasztrebarszka

Rados fia: Dragan, a Podgoria-i jobbágyok comes-e megvallja, hogy a Chernilievicz nevű földjét, amit 12 jó súlyú márka báni dénárért Borcor fia: Solta-tól vett, Mirin Mátyás bíró és Jazterbarzka város v. oppidum senator-ai kérésére nekik és a Jazterbarzka-i Szt. Miklós püspök és hitvalló-egyháznak adta örökre. Ha valamely parochus az ezen földön lakó embereket zaklatná, rájuk jogtalan bírságokat (birsagia) vetne, v. nekik jogtalanságokat okozna, a bíró és a senator-ok védjék meg őket, mint saját hereditarius-aikat. E föld határai: hely, ahol a Maluina és Lukavec patakok találkoznak; utóbbi patak; Lipoua nevű mlaka; föld v. út, ahol határos Doliani földdel; ezen Dragan földje;

híd, ahol a Maluina vízbe folyik az Orehouacz víz; földjellel körülvett hrazt fa, ahol szomszédos Tamás, Jakou és más Czvetkouich generacio-beliék földjével; kereszttel jelölt fák; Rakitoua nevű mlaka; erdő Poligrad föld mellett; egy mlaka. Ezen adományt a comes függőpecsétes, saját kezű oklevelével erősíti meg a Jasterbarzka-iaknak. D. in domo civili in civitate seu oppido Jasterbarzka, in fe. Nicolai, a. 1345.

K.: Smič. XI. 257–258.

R.: E. Laszowski, Vjesnik 1926. 159.

859. 1345. dec. 6.

1345., die VI. Dec. A velencei tanács határozatai: írássék meg a tengeri és szárazföldi kapitányoknak és gubernator-oknak, valamint az oda tartó kapitánynak, hogy a most odaküldött sereg megérkezése után tartsanak tanácsot, vizsgálják meg, hogyan lehet a záraiaknak kárt okozni, őket támadni, akár a lánc elszakításával, akár a földjeik feldúlásával, s tegyék meg, amit hasznosnak látnak, ügyelve a sereg és a hajóhad megőrzésére. Petrus de Canali tegye azt, amit tegnap írt neki a tanács a szárazföldi seregekről és a gályák megosztásáról, a szigetek körüli cirkálásról, az ellenség és javai károsításáról.

K.: Ljubić II. 296. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 19.)

860. 1345. dec. 6.

1345., die VI. Dec., ind. 14. A velencei tanács határozatai: írássék meg a Spaletum-i, Sibenicum-i, Tragurium-i és Pago-i comes-nek, bíróknak és tanácsoknak, hogy Velence mindig is tisztában volt hűségükkel és odaadásukkal, és a Zára elleni háborúban is hasznosan tevékenykedtek személyeikkel és hajóikkal. Mivel a tanács Petrus Civranus velencei polgárt küldi a jelenlegi haddal a mostani tengeri kapitány utódául, utasítják a címzetteket, hogy küldjenek megerősített hajót és sereget, valamint élelmet és más szükségeseket az új kapitány parancsnoksága alá.

K.: Ljubić II. 296–297. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 19.)

861. 1345. dec. 6.

1345., die VI. Dec., ind. 14. A velencei tanács határozata: fizessék ki Padua urát azon zsoldosokért, akiket Velence szolgálatára küldött.

K.: Ljubić II. 297. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 19.)

862. + 1345. dec. 7. Szentimre

Péter [!] erdélyi vajda, Zonok-i comes kinyilvánítja, hogy színe előtt Miklós fia: Mihály és Mihály fia: Miklós, Zegew-i nemesek perbe vonták Kenthelke-i Gyeleth fiait: Lászlót és Mihályt, mivel mikor a saját, Doboka megyei Zegew és utóbbiak ue. megyei Kyrelis nevű birtoka között a vajda emberével és az erdélyi káptalan tanúságával a határt bejárták (hj.: Lekenchepathaka folyó; ZenthJacab falu felé egy Orwm v. Elhegh; Zewlewhegh nevű Berch csúcsa Kyrelys falu fölött) és a határjeleket meg akarták újítani, Gyeleth fiai a hegytetőn és Kyrelys falu határában a határjel-emelést tilalmazták. A per hosszan (in pluribus octavis) húzódott, végül fogott nemes bírók elrendezésével és a vajda engedélyével a felek úgy egyeztek meg, hogy Gyeleth fiai megengedték, miszerint Mihály és Miklós e határjeleket felújítsák és felemeljék a hegycsúcson és Kyrelys falu határában, ahogy korábban a jog rendje szerint bejárták. A vajda bírói hatáskörénél fogva ezt a Zegew-i nemeseknek jóváhagyja és pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. in S. Emerico, oct. Andree, a. d. 1345.

Á.: Szentgyörgyi Péter országbíró, 1509. márc. 29. AL. Kolozsvár. Barabás-gyűjt. 84. (Df. 247 935.) = Arh. Statului Covasna. Szabó cs. csíkszentmártoni lt. 3. (Df. 278 754.)

R.: Erdélyi okm. III. 307. szám. (archontológiai és birtoklástörténeti okokból hamisnak tartva)

863. [1345. dec. 7.]

[VI. Kelemen] pápától kérte Demeter váradi klerikus, hogy Tarkan-i néhai Boda [fia:] Fülöp váradi jogtudó (iurisperitus) kanonoknak biztosítsa ezen egyház prepositura-ját – ami megüresedett azzal, hogy Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális pap lemondott róla Vilmos (Guillelmus), a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusa kezeibe –, annak ellenére is, hogy Fülöp ezen egyházban kanonokságot, prebendát és éneklőkanonokságot bír, de utóbbiról kész lemondani. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 140. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 137. alapján, e dátummal.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 276–277.

864. [1345. dec. 7.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Demeter klerikus, hogy György [fia:] Lászlónak, aki már 4 éve Bononia-ban kánonjogot tanul, [a váradi egyházban] éneklőkanonokságot biztosítson, annak ellenére is, hogy Lászlónak ezen egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 141. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 137. alapján, e dátummal.)

Román ford.: Doc. Trans. IV. 276.

865. [1345. dec. 7.]

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Demeter klerikus: annak érdekében, hogy ue. Lászlónak ne kelljen megszakítania a tanulmányait azért, hogy a [pápai] curia-ba menjen, engedje el a vizsgáját neki és Jakab [budai kanonoknak], akik csak személyük veszélyeztetésével, sok fáradozással és költséggel tudnának eljutni a curia-ba oly messziről, avagy pedig László a vizsgáját Bononia városban, Jakab pedig itthon tehesse le. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 141. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 137. alapján, e dátummal.)

R.: Doc. Trans. IV. 277.

866. [1345.] dec. 7. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte ue. Demeter klerikus, hogy Nemes (Nobilis dict.) Jakabnak (esztergomi egyházmegye) a váradi egyházban kanonokságot és prebendát biztosítson – amik megüresedtek Bertrand lemondásával és Vilmos (Guillelmus) kardinális beleegyezésével –, annak ellenére is, hogy Jakabnak a budai egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, VII. Id. Dec., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 141–142. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 137. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 277.

867. [1345.] dec. 7. Avignon

[VI. Kelemen] pápával tudatta [ue. Demeter] Mo.-i (U) klerikus, váradi választott püspök (electus), hogy a váradi egyház a jogai és joghatósága védelme érdekében korábban az apostoli széknél jogvédelmet (patrimonium promotoris) kapott, amit Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális pap látott el. Mivel Demeter

és a váradi egyház Bertrand védelme által remélik, hogy ő számos nehézségeiktől megkönnyíti, megvédi és megsegíti őket, ezért kérte Demeter, hogy a pápa engedélyezze, hogy a váradi egyház püspöki mensa-ja bevételeiből és jövedeleiből mind Demeter, mind püspöki utódai évente tiszteletdíj (pensio v. servicium) címén 450 aranyforintot fizethessenek Bertrandnak az élete végéig. Demeter kötelezi magát és a váradi egyházat, hogy a tiszteletdíj kifizetése és mindezek megőrzése érdekében alávetik magukat a pápai kamara joghatóságának. Kérte továbbá, hogy a pápa nyilvánítsa ki, miszerint a kardinális halála után ezen tiszteletdíj megszűnik. A pápa a kéréseket jóváhagyja. D. Avinione, VII. Id. Dec., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 142–143. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 138. alapján.)

R.: Doc. Trans. IV. 278.

868. [1345.] dec. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Demeter váradi választott püspöknek (electus): kérése szerint a váradi egyháznak a saját jogai és joghatósága védelmében szüksége van az apostoli széknél pártfogóra, s mivel Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális pap a váradi egyháznak az apostoli széknél már hasznos támogatást nyújtott a szükséges esetekben, ezért a püspök és a káptalan kérte a pápát, engedélyezze, hogy Bertrand az élete végéig jogvédőjük legyen és haláláig a váradi püspökség mensa-ja bevételeiből a mindenkor váradi püspök neki évente 450 firenzei aranyforintot fizessen Velencében tiszteletdíj (pensio) címén. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, VII. Id. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.]

K.: Theiner I. 696–697. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 1. fol. 322. alapján.)

869. [1345.] dec. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] György [fia:] László váradi kanonoknak a váradi egyház megüresedő éneklőkanonokságot biztosítja. D. Avinione, VII. Id. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.] A bevezetéssel a csanádi, egri és pozsonyi (esztergomi egyházmegye) prépostot bízta meg. D. ut supra.

R.: Mon. Vat. Slov. III/2. 168. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 138v–139r. ep. 43. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 222r-v. ep. 43. alapján.)

870. [1345.] dec. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Tarkan-i Boda [fia:] Fülöp jogtudónak (iurisperitus) az üresedésben levő váradi prepositura-t biztosítja, amit Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális pap bírt korábban. D. Avinione, VII. Id. Dec., [pápasága] 4. évében. [1345.] A bevezetéssel az egri püspököt, a váradelőhegyi Szt. István-egyház prépostját és a pozsonyi (esztergomi egyházmegye) prépostot bízta meg. D. ut supra.

R.: Theiner I. 700; Mon. Vat. Slov. III/2. 168. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 92v. ep. 27. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 147v–148r. ep. 27. alapján.); Doc. Trans. IV. 277.

871. 1345. dec. 8.

A veszprémi káptalan 1345. dec. 8-án (in fe. Conc. virg. glor., a. gracie 1345.) kiadott nyílt oklevele szerint színük előtt megjelentek egyrésről Lacho fiai: Imre és Péter, másrésről Paska fiai: László és Jakab mesterek nevében famulus-uk, Kapol-i Miklós az országbíró ügyvédvalló levelével, és előbbieket megvallották, hogy apjuk, a rablásban elfogott és bírói hatáskörrel akasztásra ítélt Lacho összes birtokait (nem érintve a fiai részét) a király Paska fiainak: László és Jakab mestereknek adta hű szolgálataikért, ezért Imre és Péter a Symig megyei Chychol-on és Chotor-on levő birtokrészeit, apjuk azon részével, amit a király Paska fiainak adott, nekik hagyták, akik viszonzásul Lacho Wesprim megyei Korontal-i birtokrészeit Imének és Péternek engedték át.

Tá.: Opuliai László nádor, 1367. okt. 29. BFL. Phalma. Capsarium 538. 79. Z. (Df. 207 337.)

Má. 1-2.: BFL. Tihanyi apátság 25. 1. 18. (Df. 208 395.) XVIII. századiak, Tá. alapján.

K.: P. II. 519. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

872. 1345. dec. 8. Pozsony

Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes kinyilvánítja, hogy a néhai Lodomér érsek a Hohney hegyen levő nagy érseki szőlőt (nehogy az teljesen tönkremenjen) felosztotta és bizonyos pozsonyi polgároknak a wlgariter Peregreht nevű pensio-ért a részek méretének megfelelően bérbe adta (collocare), a tizedeket elengedve nekik. Csanád mindennek tisztázására színe elé hívta a polgárokat bizonyos fogott bírókkal együtt, és megkérdezte, hogy e nagy szőlő részei után valóban csak a Peregreht-et kell-e minden évben az érsekeknek fizetniük, a tized nélkül. S bár az első birtokosok már meghaltak, de mivel örökbérletről volt szó és a szentatyák kánonjai szerint a bérbe adott

dolog a terhével együtt kerül tovább (erat loquacio [!] perpetua et res locata iuxta canones paternorum sanctorum debeat transire cum suo honore), ezért e szőlőrészek jelenlegi birtokosai, ti. Jakab fia: János 6, Kyruhunknoph Henric özvegye 16, Sosburger Fedric 8, Knor (dict.) Miklós 8, Jakab fia: Jakab 16, Amulric famulus-a: Vrric 8, Soslorun-i Vrric 8, Amulric özvegye pedig 6 akó (vrna seu aco) bor kapcsán kérték az érseket, hogy őket korábbi kiváltságukban (libertas) őrizze meg, vagyis miként Lodomér elengedte a tizedeket e szőlőrészek után a birtokosoknak, most Csanád is tegye ezt. Az érsek a kérést elfogadva e nagy szőlő bérbe adott részei érseki tizedeit nekik kegyesen elengedi örökre, kivéve más szőlőiket, amik után a teljes tizedet jó borral meg kell az érseknek fizessék. Ha e polgárok a nagy érseki szőlő részei után az ott előállított jó borral ezen pensio-t v. Peregreht-et nem fizetik meg, akkor a mondott kiváltságtól és kegytől megfosztatnak. Az érsek utasítja pozsonyi curia-ja mindenkori officialis-ait és procurator-ait, hogy e polgárokat a mondott tizedek miatt ne zaklassák, tőlük e szőlőrészekből csak a földbért (terragium) v. Peregreht-et szedjék be jó borral, a polgárok többi szőlőinek tizedét azonban a szokott módon (more consueto) szedjék be tőlük. Erről függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. Posonii, in fe. Conc. B. virg. glor., a. d. 1345.

E.: AM. Bratislavy. Pozsony város tanácsa. Oklevelek 86. (Df. 238 712.)
Hátlapján későbbi középkori kéztől: super libertate vinearum in Hoheney
pretextu decimarum. Függőpecsét és fonata.

Á.: Pozsonyi kápt., 1346. jan. 22. Uo. 87. (Df. 238 713.)

R.: Inventár 21.

873. 1345. dec. 8.

1345., ind. 14., die 8. Dec. A velencei tanács határozatai: írják meg a száraz-földi és tengeri kapitányaiknak és gubernator-aiknak, hogy a zárai feladat jelentős, Velence helyzete és tekintélye sokat veszíthet rajta, ezért a megfelelő befejezést várják el tőlük bármilyen módon; hagyják meg nekik, hogy titokban tárgyaljanak és puhatolózzanak minden módon azoknál, akiknél szükséges, annak érdekében, hogy azok átadják Zára városát feltétel nélkül, ígérjenek ezért nekik legfeljebb 50 ezer velencei aranydukátot, biztosítsák őket személyükben, s azt is, hogy javaikat megtarthatják mind Zárában, mind Velence más területein; hirdessék is ki, ha kell, hogy akik átadják Zárát feltétel nélkül 2 hónapon belül, Velencétől (Commune Venetiarum) pénzt kapnak, legfeljebb 50 ezer dukátig. Azonban magával Zára városával v. bárkivel is a város nevében nem tárgyalhatnak, békét v. fegyverszünetet velük nem köthetnek. A tanács megvárja Petrus de Canali kapitány visszatérését, hogy jobban tájékozódjon a teendőkről.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 122–124; Ljubić II. 297–298. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 19.)

874. 1345. dec. 11. Visegrád

Erzsébet királyné (H) Miklós [szlavón bánnak] és azon comes-eknek, várnagyoknak és nemeseknek, akik Miklós területén (regnum) vámokat birtokolnak, továbbá ezek vámszedőinek. .... a Zagrabia-i polgárok (cives nostri) privilegiális oklevele tartalmazza, hogy .... vámokat nem kell fizetniük, s mivel a királynő és fia: a király senkit nem akarnak jogaikban sérteni ..... megparancsolja a címzetetteknek, hogy a privilegiális oklevélnek megfelelően a Zagrabia-i polgároktól a javaik után ne szedjenek vámot. D. in Wissegrad, domin. p. Nicolai, a. d. 1345.

K.: E. Laszowski, Vjesnik 1904. 60; Smič. XI. 259.

875. 1345. dec. 12.

Miklós mester budavári (castrum novi montis Pestiensis) rector, János fia: Kunchlin albíró, Agria-i Jakab, Rudulin, Pernhauser Sedulin, Gundram fia: Miklós, Lorand, Rabunstainer Miklós, Jaurinum-i Péter, Kunclin fia: Mihály, Myko fia: Lukács és Kozma fia: János esküdtek előtt polgártársuk (concivis), Pál fia: Balázs a Váralján (Suburbium prefati castri) levő, Cristilin asztalos és Jakab nyílkészítő házaival szomszédos házát telekkel (fundus curie), épületekkel és minden haszonvétellel a felesége, gyermekei és rokonai beleegyezésével eladta polgártársuknak, Pál fia: Miklós szücsnek és örököseinek 20 márka ezüstért, szavatosság vállalásával feléjük ez ügyben a város régtől fogva kipróbált szokása (usus et consuetudo) szerint. Erről fentiek a felek kérésére kettőspecsétjükkel megerősített oklevelet bocsátanak ki. D. in vig. Lucie, a. d. 1345.

E.: SNA. Révay cs. lt. Div. Fam. 1. 10. (Df. 260 321.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függő kettőspecsét és fonata.

R.: Végh, Buda 29.

876. [1345.] dec. 12. Avignon

[VI.] Kelemen pápa többek között az esztergomi érseknek és suffraganeusainak. A köznyelven (vulgari lingua) Turchi-nak nevezett pogány népek bizonyos ideje számos felfegyverzett hajóval elérték a Bizánci Birodalmat (partes Romanie) és a szomszédos területeket, ezeket, így Euboa szigetét (insula Nigripontis) is támadják, károsítják és elnéptelenítik, a keresztényeket szolgál-

ságba hurcolják, eladva őket mint az állatokat, és a katolikus hit megtagadására kényszerítik. A pápa ezért korábban elrendelte, hogy a pápai kamara, az egyház, Hugo ciprusi király, a johannita rend, a velencei dózsé és mások fegyverezzenek fel 3 évre a hívők megvédésére gályákat, amik Euböia szigeténél gyűljenek egybe bizonyos időpontban a hitetlenek ellen. Elrendelte továbbá, hogy a pogányok ellen a kereszt jelét a szokásos bűnbocsánatokkal Ciprus királyságában, a Bizánci Birodalomban, Itáliában és másutt hirdessék. Mivel e súlyos és nehéz feladat sok költséggel jár, a pápa az egyházi bevételek tizedét mindenütt – Franciaország, Anglia, Ispania királyságai és a johanniták területei kivételével – kivetette akkor 3 évre, miként ez számos, a címzeteknek is eljuttatott levelében szerepel. Mivel e 3 év most lejár, a hajóhad felállítása, a hívők és a hit érdekében mindezt még 2 évre meghosszabbítja: a keresztet ezalatt ugyanúgy hirdessék, a tizedeket pedig mindenütt szedjék be, ahol eddig is (kivéve a fenti területeket) minden egyházi személytől, akár exempt-ek, akár nem. Utasítja az érseket, hogy városaiban és egyházmegyéiben ő és más egyházi személyek mindezt tegyék közzé, hirdessék a keresztet és vele a bűnbocsánatokat (indulgencia), a keresztet helyezték az azt felvenni óhajtok vállára, a tizedet pedig szedjék be mindkét évben. Mivel jelen oklevél az utak veszélyei miatt esetleg nem jut el mindenkihez, az érsek közjegyzői iratba foglalva és pecsétjével megerősítve teljes hitelűen küldje el suffraganeus-ainak. D. Avinione, II. Id. Dec., pápasága 4. évében. [1345.] Ugyanígy a kalocsai érseknek és suffraganeus-ainak.

E.: Esztergomi kápt. mlt. 44. 2. 7. (Df. 237 295.) Kenderfonton függő ólombulla.

K.: Fejér IX/1. 296–301; Theiner I. 697–698; Str. III. 590–592; Mon. Vat. Slov. III/2. 169–171. (ASV. Reg. Vat. Vol. 170. fol. 4v. = ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 4v. alapján.); Densuşianu I/1. 699–701.

R.: Érszegi 325–326; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2204. szám; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 844. szám; Doc. Trans. IV. 278; Bull. Pol. II. 210. szám.

877. 1345. dec. 13.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 839. szám) kiküldték tanúságul karpapjukat: Jakabot, akinek jelenlétében amikor Mise-i Sykud fia: Mihály királyi ember dec. 10-én (sab. p. oct. Andree) az István mester Bura nevű birtokához tartozó Zyluaeaghaz nevű birtokát a szomszédok összehívásával elkezdte bejárni azon régi határok alatt, ahogy egykor Welpret-i Nagy (Magnus) Leustach birtokolta, az azokon a részekén (in illis partibus) Lepenye Harunag-nak nevezett első két határjelnél Domokos fia: Miklós és Zolouk-i Foyus (dict.) Tamás személyesen, Lorand fia: András és Zolouk-i Demeter fia: Miklós nevében pedig a famulus-aik ellentmondottak,

tilalmazva, hogy e két határjelet felújítsák. Mivel a többi határjelnél nem volt ellentmondó, ezért a birtokot az alábbi határok alatt a királyi ember minden haszonvétellel iktatta István mesternek mint saját jogát, a négy ellentmondót pedig István mester ellenében megidézte a királyi jelenlét elé [1346.] jan. 8-ra (oct. diei Strennarum). A nem tilalmazott határok, amikkel Zyluaeghaz elkülönül a szomszédos birtokoktól: Myrh halászhely; wlgó Kuzeper (dict.) meder; Karazustou halászhely; Methleuele víz medre; Borsahalma (dict.) hegy; Feketekorouelge völgy; Kyulak nevű üres föld; Kompolteleke föld határai. Amikor a káptalan a királyi és káptalani ember elmondása alapján utasította notarius-át, hogy a beszámolót foglalja írásba, az oklevél megpecsételése előtt Vgra-i Cheley fia: Balázs a káptalan elé járulva a királyi és káptalani embert Zyluaeghaz birtok István mesternek történt iktatásától tilalmazta, ezért a királyi ember Balázst szintén megidézte István mester ellenében a királyi jelenlét elé a mondott napra. D. in fe. Lucie, a. d. 1345. ut supra.

E.: Dl. 3789. (NRA. 441. 5.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro magistro Stephano speciali notario...), későbbi középkori kéztől: reambulacio metarum predii Zylvaeghas, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: AO. IV. 551–554.

R.: JNSZ 182.

Ford.: Benedek Gy., Zounuk 1996. 306–308.

878. 1345. dec. 13. Kolozsmonostor

A Clusmonostra-i Boldogságos Szűz-monostor konventje kinyilvánítja, hogy Péter erdélyi alvajda döntéshozó, a konventnek elküldött memorialis oklevele szerint Micola fia János fiai: Kemeyn és Miklós dec. 13-án (oct. Nicolai) 100 nemessel együtt tartoztak esküt tenni Gerew mester ellenében arról, hogy ők Samusfalua birtokról nem mentek Vasarhel birtokra, nem törtek hatalmaskodva Gerew mester házára, várandós feleségét nem ölték meg, egy famulus-át a falu végében nem csonkították meg, és mindezzel nem okoztak 50 márka kárt. Az eskü napján János fiai a konvent előtt elmondták, hogy számos fogott bíró elrendezésével a fivéri szeretet és béke érdekében úgy egyeztek meg Gerew mesterrel, hogy e nemes asszony megölése miatt Kemeyn az Inhotteleke nevű birtoka felét, valamint a Bedech birtokon levő teljes részét (elkülönítve Banid birtoktól), Miklós pedig a Senkyral ~ Sentkyral nevű birtoka negyedét (mind ezt minden joggal, joghatósággal, haszonvétellel és tulajdonnal) frater uterinus-uknak: Gerew mesternek és örököseinek adták, akiket tartoznak e birtokokban megvédeni és ezek ügyében őket szavatolni. Erről a konvent függőpecsétjével megerősített privilegális oklevelet bocsát ki. D. loco prenotato, oct. Nicolai, a. d. 1345. Arenga.

E.: Dl. 40 996. (Múz. Ta. 1901. 23.) Díszes kezdő N iniciáléval. Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsétje elveszett.

Á.: 1. Kolozsmonostori konvent, 1463. ápr. 30. AL. Kolozsvár. Kemény cs. malomfalvi lt. 6. (Df. 257 792.) Eltérő névalakjai: Mikula, Sommusffalwa, Wasarhel, Gereu, Inoktelleke, Banud, Zenthkyral.

2. Á. 1. > Mária Terézia királynő, 1742. okt. 8. Dl. 36 938. (Erd. Fisc. 4. 271. R.)

Má.: E.-vel azonos jelzet alatt. XX. század eleji.

K.: Doc. Trans. IV. 647–648.

R.: Erdélyi okm. III. 308. szám.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 278–280.

879. 1345. dec. 13.

A váradi káptalan tudatja, hogy korábbi kötelezvénylevelük ellenére Miklós fia: Keled a Zothmar megyei Romand nevű birtoka negyedét, amit 20 márkáért elzálogosított Bereck fia: János mesternek, nem váltotta ki tőle színiük előtt dec. 9-én (VI. f. an. Lucie), nem is küldött senkit maga helyett ez ügyben, noha Gych-i Péter, János mester képviselője 4 napig várt rá. D. 5. die termini supradict., a. d. 1345.

E.: Dl. 30 014. (GYKOL. Cista comitatum. Szatmár 1. 29.) Hátlapján azonos (Romad névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint zárópecsét körvonala.

Á.: Erdélyi káptalan, 1786. szept. 24. Ue. jelzet alatt.

880. 1345. dec. 14. Bécs

[I.] Lajos (Ludowic) király (V) kinyilvánítja, hogy ő és frater-e: [II.] Albert, Austria, Stiria és Karinthis hercege úgy egyeztek meg báróik tanácsával annak érdekében, hogy országaikból a gonosztevőket kiirtsák, miszerint a városokban és vásárokon mindkét részről ki kell hirdetni, hogy e gonosztevők távozzanak területeikről a dec. 18-tól (domin. an. Nat. d.) számított 1 hónapon belül. Ha e gonosztevők azután is területeik határain belül tartózkodnak, akkor a mindkét részről kijelölt alábbi kapitányok és bírók őket kötelesek elfogni és igazságot szolgáltatni, s ezt nem hanyagolhatják el. Az uralkodók azt is elhatározták, hogy a Dewen hegyen levő teljes szőlőért servicium-ként nem kell többet fizetni, mint fél font bécsi dénárt és a valós hegyvámot (ius montale), miként régtől szokás. Azon károk ügyében, amiket egymás ellen okoztak, úgy döntöttek, hogy [1346.] febr. 2-án (in fe. Purif. Marie) a mondott bírók gyűljenek egybe a károk meghallgatására, és döntésüknek megfelelően a károsultak kapjanak elégtételt. A kijelölt bírók: a Danubium-tól Harperg-ig Lajos részéről Merteinsdorff-i Pál comes és István erdélyi vajda, ill. Albert részéről

Ulric Phannberg-i comes és Wallsse-i Eberhard, Bohemia-tól a Danubium-ig Vgud-i Chenyck és Vörös (Ruphus) Tamás Wyuar-i várnagy, ill. Chunrad Schaumberg-i comes és Kinring-i Leutold, a Draa [!] folyótól Marchia határaiig Miklós, egész Sclauonia bánja és Chiko mester Kerezeg-i várnagy, ill. Cilie Rudolf comes és Lichtenstain-i Ottó, Harperg hegytől a Draa folyóig Merteinsdorff-i Pál comes és Miklós nádor, ill. Wallsee-i Vlric és Neuperg-i Gotschalk. Ha az adott határon belül újabb károk jönnek létre, az oda kijelölt 4 személy találkozzon 1 hónapon belül ezek kivizsgálására, s ha nem tudják a kárpótlást megszabni, a károsult nem állhat bosszút (talio), hanem kárigényét vigye az uralkodók audiencia-ja elé. D. Wienne, f. IV. quatuor temporum p. Lucie, a. d. 1345.

Má.: HHStA. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche. Archive Weiss. 45. pag. 204–207. (Df. 258 468.) XVIII. századi.

K.: F. IX/1. 275–277; Katona, Hist. crit. IX. 420–423.

881. 1345. dec. 14. Bécs

[II.] Albert, Austria, Styria és Karinthia hercege megvallja, hogy azon elrendezést, szövetséget és örökbékét, amit egykor néhai frater-ével: [I.] Károly királlyal (H) kötött, a megfelelő záradékokkal és pontokkal együtt sértetlenül megőrzi és megerősíti a maga és örökösei részéről frater-ével: Lajos királlyal (H), annak frater-ével: István herceggel és örököseikkel együtt. Albert a szent evangéliumokra esküt tett, miként Lajos is a maga, István herceg és örököseik nevében Albert, a fia: Rudolf és örököseik felé, hogy megőrzik mindazt, ami Károly király, Albert, [III.] Frigyes német király és Ottó herceg okleveleiben szerepel. Azon szövetség, amit Albert kötött avunculus-ával: Károllyal, Morauia ögrőfjával, szintén maradjon meg sértetlenül. D. in Vienna, f. IV. quatuor temporum p. Lucie, a. d. 1345.

K.: F. IX/1. 285–286. (Bécsi császári lt.-ban volt E.-je alapján.)

R.: Opočenská 26; Lichnowsky III. 1404. szám; Doc. Trans. IV. 280.

882. 1345. dec. 14.

Az erdélyi káptalan előtt néhai Márton fia: Nagy (Magnus) Balázs Pethlend-i nemes megvallotta, hogy az anyjuk jogán birtokolt Pethlend-i birtokrészeikből, földjeikből és telekhelyeikből a Thwr felé eső részen, a nagy út és a Rakus patak közötti területen (mely köré határjelként fűzfákat akar ültetni) szavatosság vállalásával kiadta a leánynegyedet leánytestvéreinek (soror uterina), vagyis Bereck fia: ..... feleségének: Ilonának, Benedek fia: Mihály feleségének: Katalinnak és András fia: Miklós feleségének: Annának. Ha

Balázs utód nélkül hunyna el, a Pethlend-en és a Thorda megyei Thaduk-on levő egyéb részei is ezen asszonyokra háramlanak. D. f. IV. p. Lucie, a. d. 1345., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocollum.

R.: Erdélyi okm. III. 310. szám.

883. 1345. dec. 15.

Simon Lipthouia-i alesperes, az ottani Boldogságos Szűz-egyház plébánosa kinyilvánítja, hogy azon perekben, amik jelen oklevél kiadásáig jöttek létre Sándor mester és Pál szentpéter (S. Petrus) [plébános] között azon kápolna ügyében, amit Csanád esztergomi érsek engedélyéből [Sándor] Thornalia-n épített, a felek az alesperes és más egyháziak, ti. Márton, a Szt. Miklós-, Miklós, a Keresztelő Szt. János-, Jakab, a Szt. István-egyház rector-a, István, a Szt. Katalin-egyház plébánosa és Jakab, a Szt. Mihály-egyház plébánosa révén úgy egyeztek meg, miszerint Pál megengedte Sándor mesternek, hogy a mondott kápolnában káplánja legyen; a Thornalya-i népek e kápolnában misét hallgathassanak és az ottani felajánlások Sándor mester káplánját illessék; ünnepnapokon Sándor mesternek és feleségének ezen káplán az anyaegyházban misét tarthat és az ottani felajánlások neki jussanak; ezen falu egyházának minden más joga azonban az anyaegyházhoz tartozzon. Mindezekért Sándor mester az anyaegyháznak és rector-ának adta örökre Szentpéter falvi fél malmát. Az anyaegyház földjéért – amire Sándor jobbágyokat telepített Chremnik és a mocsarak között a Vavriso felé tartó út másik részén, szántóföld nélkül – Sándor az anyaegyháznak földet adott cserébe Chremnik és a mocsarak között Vavriso határaiig, és átengedte továbbá azt a szántóföldet, amit Pál a Szentpéter falvi és Yemnik-i jobbágyok között korábban birtokolt. Ezenfelül azon egyház v. temető (sepultura) fejében, amit Sándor mester Szentpéter falu, Vauriso és Yemnik határain kívül akar létrehozni, Sándor az anyaegyháznak egy szomszédos telket (sessio seu curia) adott örökre szántófölddel, amit Pál vikárius még laikusként járadék ellenében (censualiter) tartott. Ha Szentpéter falu tizedeit Sándor az anyaegyháznak meg tudja tartani, akkor a Tornalya-i kápolna is anyaegyház lesz, előbbi alól teljesen felszabadítva. Az alesperes ezen megegyezésről pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. f. V. p. Lucie, a. d. 1345.

E.: Dl. 40 997. (Múz. Ta. Majláth.) Hátlapján mandorla alakú pecsét maradványa.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. század eleji.

R.: Bónis, SZR. 1022. szám.

884. 1345. dec. 15.

1345., die XV. Dec. A velencei tanács határozatai: írják meg szárazföldi kapitányuknak és gubernator-aiknak, hogy Petrus de Canali jelezte, miszerint a velencei seregből nagy számú lovas és gyalogos Maladinus comes-szel Vránába ment, felégették a külvárost (burgum), sok vránait megöltek, majd nagy zsákmánnyal tértek vissza. A tanács csodálkozik ezen, mivel Vrána a Velencével baráti ispotályosoké; bár egyesek azt gyanítják, hogy talán az ispotályosok Vránát Mo. (H) királyaitól tartják hűbérben (in feudum). Velence utasítja a címzetteket, hogy adjanak részletes tájékoztatást az ügyről, és tartózkodjanak Vrána pusztításáról, kivéve, ha kiderül a vránaiak olyan vétke, ami miatt el lehet ellenük járni. Írják meg a címzetteknek azt is: már jó ideje, hogy Záránál sok nagy machina és maneria van, mégsem hallotta a tanács, hogy bármelyikkel belőttek volna Zárába, viszont a lázadók már lőttek a velencei seregre, ami szégyen, mert a záraiak és machina-ik semmik Velence erejéhez képest. Ezért a tanács utasítást ad, hogy a machina-k késlekedés nélkül lőjenek a városba, hogy az ellenséges záraiakat folyamatosan károsítsák, továbbá a címzettek késlekedés nélkül építsenek még egy bastita-t, miként ezt már megírták nekik, hiszen a tanács emiatt küldött és küld oda folyamatosan fát és más szükségeseket mind bastita-nak, mind mantellum-oknak. Mivel úgy hírlik, hogy a záraiak kiűzték városukból a betegeket és a haszontalanokat, holott Velence próbálja minden úton a záraiakat a kijutásban akadályozni, ezért a címzettek ügyeljenek arra, hogy ne jöjjenek ki emberek Zárából, és ennek érdekében megfelelő büntetésekkel és kivégzéssel fenyegezzék és ijesszék őket.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 124–125; Ljubić II. 299–300. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 20.)

885. 1345. dec. 15.

1345., ind. 14., die XV. Dec. A velencei tanács határozatai: írják meg szárazföldi kapitányuknak és a gubernator-oknak, hogy sokszor utasították már őket, miszerint a tengeri kapitánnyal és a hadimesterekkel együtt vizsgálják meg, hogyan lehet Zára városát bevenni szárazföldön és vízen, milyen építményekkel, s ezt jelezzék Velencének, de eddig semmit sem írtak arról, hogy mit tettek az ügyben. Utasítják tehát a három címzettet, hogy ők és Petrus Civranus tengeri kapitány a hadimesterekkel, mérnökökkel és más alkalmas személyekkel (mind a tengeri, mind a szárazföldi seregből) vizsgálják meg, miféle építmények kellenek a város elfoglalására mind szárazföldön, mind vízen át, azonnal kezdjék el ezeket megépíteni, főleg egy másik bastita-t, és ahogy ezt a levelet megkapták, 3 napon belül írják meg a véleményüket a város megostromlása módjairól, s hogy milyen építmények szükségesek ehhez, hogy a tanács erről gondoskodni tudjon. Ha fa v. más egyéb kell a mon-

dottak megépítéséhez, szintén írják meg, és a tanács gyorsan elküldi nekik ezeket. Minderről a tanács írjon Petrus Civranus-nak is.

K.: Ljubić II. 300–301. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 20.)

886. 1345. dec. 16.

A bácsi káptalan előtt Nagy (Magnus) Balázs – Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, valamint Miklós fia: István és Lőrinc fiai: János és Tamás (az érsek nepos-ai) nevében – tiltakozott, hogy a Chanad megyei Veresdub, Kocha, Demeuar, Kengelus, Sulumus és Keralfaya nevű birtokokat, amik az érsek és nepos-ai örökjogai, János fia: Gergely besenyő az igazságot elhallgatva és hamis sugallattal [I.] Lajos királytól (H) kérte, oly módon, hogy az uralkodó ezeket mint besenyők földjeit a régi szokás (mos) szerint hadakozó besenyők földjeihez vegye vissza (recaptivare) és csatolja. Emiatt Balázs tilalmazta Gergelyt attól, hogy e birtokokat bármely káptalan, konvent, v. tisztségviselő (personatus et dignitates tenentes) oklevelével és bármilyen címen jogtalanul elfoglalja és átörökíttesse, különben ezeket az érsek és nepos-ai vissza fogják követelni a megfelelő helyen és időben az igazság és a jog rendje szerint. D. f. VI. p. Lucie, a. d. 1345.

E.: Dl. 29 138. (GYKOL. Cista comitatum. Colos. 5. 14.) Hátlapján azonos és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

K.: AO. IV. 554–555.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 280–281.

887. [1345.] dec. 16. Avignon

[VI. Kelemen] pápától kérte [Rostagnus testvér, a domonkosok generális] procurator-a, hogy Oroszo. [! Russia ꝛ: Szerbia (Rasscia)] királya területén a rend testvérei pápai hatáskörrel egy-egy konventet hozhassanak létre Katáro és Scuteri városokban, és 3 továbbit Dalmacia-ban – Mo-i (U) rendtartomány (provincia) –, ott, ahol a rend generális vikáriusának és az ottani testvéreknek hasznosnak látszik. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, XVI. Kal. Jan., [pápaságának] 4. évében. [1345.]

K.: Katona, Hist. crit. IX. 417–418; Reg. Suppl. I/2. 143. (ASV. Reg. Vat. Suppl. Clementis VI. Tom. VIII. fol. 144. alapján.)

888. [1345.] dec. 17. Avignon

[VI.] Kelemen pápa a domonkos rend Dalmacia-i generális vikáriusának és testvéreinek a kérésére megengedi, hogy Kataro és Scuteri városokban – Mo.-i (H) rendtartomány (provincia) –, Rascia királya uralma alatt egy-egy helyet, valamint e területen más városokban v. falvakban 3 további helyet a rend nevére és használatára vegyenek, ha e helyeken 12 testvért alkalmasan el lehet látni, és ott lehet egyházat v. oratorium-ot építeni temetővel, házakkal és más szükségességekkel, nem sértve az ottani plébániák és mások jogait. Mindez érvényes akkor is, ha ellentétes VIII. Bonifác pápa és mások rendelkezéseivel. D. Avinione, XVI. Kal. Jan., pápasága 4. évében. [1345.]

K.: F. IX/1. 304–305; Smič. XI. 259. (mindkettő Bullarium ordinis fratrum predicatorum II. 229. alapján.)

889. 1345. dec. 19. Trencsén

Miklós mester [Trin]chyn-i [vicecomes] és a szolgabírók kinyilvánítják, hogy színük előtt ..... János ..... és Bela-i Pousa fia: Bálint a Racolup-on levő birtokrészük ügyében Racolup-i Detric fiait: Kayna comes-t, Myko-t, Bodo-t, Gebus-t és Jaan-t hosszasan húzódo perbe vonták, ami a felek akaratából hol az oklevélkiadók ura: Miklós nádor (H), a kunok bírása congregacio-jára, hol fogott bírósági elrendezése szerinti birtokosztályra lett elhalasztva. Végül dec. 19-én (II. f. an. Thome ap.) megjelentek előttük egyrészről Simon fiai: János és Miklós, valamint Pousa fia: Bálint, másrészről Detric fiai, és elmondták, hogy Racolup nevű birtokukat atyafisági kedvezésből minden haszonvétellel (kivéve a hegyeket és az erdőket, amiket még nem tudtak felosztani), fentiek bírói engedélyéből és fogott bírósági – Bood-i Simon fia: Beke comes, Stanuk-i Simon fia: János, Welchych-i Buda, Moytheh-i Pál fia: Péter és sokan mások – elrendezésével két részre osztották, úgy, hogy Kanyna comes a saját telkéből (sessio) egy hold földet ad Jánosnak, Miklósnak és Bálintnak. A felek vállalták, hogy a hegyeket és erdőket is kettéosztják egymás között, s ha ezt valamelyikük elutasítaná, a bírósági rész nélkül 10 márkában marasztalják el a másik féllel szemben. D. Trinchynii, f. II. supradict., a. d. 1345.

E.: SNA. Dubniczky-Marczibányi cs. kocsóci lt. 6. (Df. 282 945.) Felül hiányos. Hátlapján 1 nagyobb és 2 kisebb kerek pecsét nyoma.

R.: Iványi B., LK 1939. 257.

890. 1345. dec. 22.

A kalocsai káptalan előtt megjelentek egyrészről Alch-i László fia: Illés (Elyas), az uterinus frater-ei: István és János, valamint Alch-i János fia: Gyarmán (Illés

patruelis-e), másrésről ezen László leánytestvére (soror patris ipsorum) fiának, Jánosnak a fia: Lőrinc, a kalocsai egyház Kozmo-i nemes jobbágya, és előbbiek megvallották, hogy a béke és a rokonság kedvéért az Alchy-i birtokrészből a leánynegyedet minden haszonvétellel el- és átengedték Lőrincnek és örököseinek. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített, chirographált oklevelet bocsát ki. D. f. V. an. Nat. d., a. eiusdem 1345., amikor Demeter prépost, Fábián főesperes.

Á.: János kalocsai érseki vikárius, 1427. jan. 22. Dl. 43 686. (Múz. Ta.)

R.: Udvardy, Kalocsa 119.

891. 1345. dec. 23.

1345., die XXIII. Dec. A velencei tanács határozata: írássék meg a szárazföldi és tengeri kapitánynak és a gubernator-oknak, hogy a Culphi-i kapitány gályáin minap Velencébe küldött zárai foglyoktól megtudta a tanács, hogy Zarában 4000 fegyvertelen személy van, és még több fegyveres, főleg jól megerősített gyalogosok, a Zarába bejutott Jannua-i hajók pedig bevíttek kb. 11 ezer fegyverzetet (armatura); a záraiak eddig kétszer v. háromszor akartak a városból kitörni és a velencei tábort (campus) megtámadni, főleg mikor a velencei seregek Vrana-ba mentek. Ezért a tanács utasítja a címzetteket, hogy a velencei sereg szárazföldi és tengeri őrzését úgy lássák el, hogy az ellenség ne okozhasson kárt v. veszélyt. Megtudta a tanács azt is, hogy Zarában van 2 gálya v. hajó, az egyik 60, a másik 80 evezős, ezért azt is elrendeli, hogy a címzettek ellenőrizzék, ez igaz-e, és hogy hány evezős a többi zárai gálya, hajó és barcosium, mekkora sereg van Zarában, és milyen ezek állapota. Minderről tájékoztassák a tanácsot, továbbá fejezzék be a másik bastita-t minden erővel, s kezdjék el a többi szükséges építményt is a város megostromlására mind szárazföldön, mind vízen.

K.: Ljubić II. 301–303. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 21.)

892. 1345. dec. 27.

1345., die XXVII. Dec. A velencei tanács határozata: Arbe-i comes-ük levelében szerepel, hogy a [magyar] király egy nunciusa Segnia-ból Apulia-ba akart menni a király levelével és követségében, s ezt a levelet a comes meg akarja szerezni tőle. Mivel ezt a tanács tisztességtelennek találja, üzenik a comes-nek, hogy ne akadályozza a nunciust, hanem, ha lehet, tisztességes módon tudja meg szándékát. A comes írja meg a tanácsnak a Mo.-i (H) híreket, ahogy eddig is szokta.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 126; Ljubić II. 303. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 21.)

893. 1345. dec. 27.

1345., die XXVII. Dec. A velencei tanács határozatai: amikor Velence elküldte nunciosait Anchona-ba, az ottaniak kétszer is megígérték, hogy tartózkodnak Velence ellenségei támogatásától, de úgy tűnik, ettől mégsem álltak el, mivel a tengeri kapitány és Arbe comes-e leveleiben szó van olyan hajókról, amik Anchona-ból Zarába mennek élelemmel, valamint egy láncról, amit a záraiak készíttetnek Anchona-ban. Ezért a tanács küldjön követet Anchona-ba, aki tájékozódjon a láncról és minden egyébéről, amiket az Anchona-iak készítenek Velence ellenében, v. megígértek elkészíteni az ellenség megsegítésére; fejezze ki Velence neheztelését, majd mindenről tegyen jelentést a tanácsnak.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 122–124; Ljubić II. 303–304. (A „*Secreta consilia rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. Vol. A. 21.)

894. + 1345. dec. 28. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy a Zorwazou-i kenézséget (kenezatum ~ kenesiatum) minden bevétellel és haszonnal, régi határai alatt Erdeu ~ Erdew vajda [fiainak:] Aprusa-nak, Marus-nak és Staان-nak, valamint Staان fiának: Myk-nek engedi át, azon feltételekkel, amik [I.] Károly király (H) privilegiális oklevelében szerepelnek, s amiknek érvényét megerősíti. E kenézséget László fia: János speciális királyi ember iktassa nekik, ha nincs elmentmondó, az esetleges ellentmondókat pedig idézze meg okleveleikkel együtt a király elé. D. in Vyssegrad, in fe. SS. Innocencium, a. d. 1345.

K.: Máramaros 20–21. Magánkézben volt, állítása szerint „királyi függő kettős nagy pecséttel” ellátott E.-je alapján, ami hiteles Má.-okban is megtalálható volt Máramaros megye lt.-ában az „1783/46., 51., stb. számok alatt”.

R.: Doc. Val. 107–108.

Román ford.: Doc. Trans. IV. 281–282.

Megj.: A dátum ilyen formája miatt az oklevél eredetije nem lehetett függőpecsétes, tehát privilegiális, mert ez esetben az akkori kancelláriai gyakorlatnak megfelelően datum per manus-formulának, kiadási hely nélküli római napjelölésnek, annus regni-nek és méltóságnévsornak kellene szerepelnie. Ezért nem zárható ki, hogy az oklevél hamisítvány volt.

895. [1345.] dec. 28. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Ferenc Tergestinum-i püspöknek, pápai nunciushoz: mivel [I.] Lajos királyhoz (V) és annak országába küldi bizonyos feladatok miatt, ezért ahányszor és amikor hasznosnak látja, az érsekeket, püspököket, electus-okat és az ország más főpapjait tanácskozássra és segítségre összehívhatja e feladatok ügyében, az ellenkezőket egyházi fenyítéssel csitítva. D. Avinione, V. Kal. Jan., pápasága 4. évében. [1345.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 175v. ep. 724. (Df. 291 832.)

K.: Theiner I. 698–699; Wenzel, Dipl. eml. II. 129.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 850. szám; Doc. Trans. IV. 282.

896. [1345. dec. 28. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] az esztergomi érseknek: mivel Ferenc Tergestinum-i püspököt, pápai nunciust [I.] Lajos királyhoz (V) és annak országába küldi bizonyos feladatok miatt, kéri, hogy a püspök szavainak adjon hitelt és feladataiban segítse. D. ut supra. [Avinione, V. Kal. Jan., pápasága 4. évében. 1345.] Ugyanígy a kalocsai érseknek, az egri, pécsi, zágrábi, csanádi, váradi, váci püspöknek, Miklósnak (a király kápolnaispánjának), Pál comes országbírónak, Lasso [! ə: Lack fia:] István comes-nek, Miklós nádornak (comes palatinus), Daym comes-nek és frater-ének: Bertalannak, valamint Tamás vajdának. [!] D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 175v–176r. ep. 725–736. (Df. 291 832.)

K.: Theiner I. 699; Wenzel, Dipl. eml. II. 130–131.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 851. szám.

897. [1345. dec. 28. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] [III.] Kázmér lengyel (P) királynak: mivel Ferenc Tergestinum-i püspököt, pápai nunciust [I.] Lajos királyhoz (V) és annak országába küldi bizonyos feladatok miatt, kéri, hogy a püspököt, ha felkeresi őt, kegyesen fogadja és segítse. D. ut supra. [Avinione, V. Kal. Jan., pápasága 4. évében. 1345.] Hasonlóan János cseh (Bo) királynak és elsőszülöttjének: Károlynak, Moravia örgrófjának, az aquileiai pátriárkának, [II.] Albert osztrák hercegnek, Johanna osztrák hercegnőnek és a velencei dózsénak. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 176v–177r. ep. 742–748. (Df. 291 832.)

K.: Klicman I. 346; Theiner I. 699–700; Wenzel, Dipl. eml. II. 129–130.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 853–854. szám.

898. [1345. dec. 28. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] [I.] Lajos királynak (V): korábban fájó szívvel hallva azon gatzettről, amit fivére, András néhai király (Si) ellen követtek el, vigasztaló levelet írt Lajosnak és anyjának, Erzsébet királynénak (V), melynek végén szerepel, hogy hamarosan hozzájuk küld egy személyt, akitől a pápa szándékairól értesülhetnek. Ezért most a pápa a korábban más feladatoktól akadályoztatott Ferenc Tergestinum-i püspököt, pápai nunciust küldi hozzájuk, kérve Lajost, hogy a nunciust kegyesen fogadja, amit előad, türelemmel hallgassa, neki adjon hitelt, intéseire és buzdításaira hallgasson, mivel a pápa és az apostoli szék kegyes azon ügyekben, amik a királyt és országát érintik. D. ut supra. [Avinione, V. Kal. Jan., pápasága 4. évében. 1345.] Hasonlóan a királynénak és [I.] Károly király (V) fia: István erdélyi hercegnek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 176r-v. ep. 739–741. (Df. 291 832.)

K.: Theiner I. 699; Wenzel, Dipl. eml. II. 127–128.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 852. szám; Doc. Trans. IV. 282.

899. 1345. dec. 30.

Az egri káptalan előtt megjelentek egyrésről Mark fia László fiai: Pál és János, Zenthkyral-i nemesek, másrésről Malah-i János fia Chenegé (dict.) Miklós comes fiai: István, János és Jakab, és előbbieik elmondták, hogy mivel nekik mint szülők nélküli árváknak Miklós, a felesége (aki az ő leánytestvérük – soror uterina –) és mondott fiaik régtől fogva más rokonaiknál többet segítettek tettel, tanáccsal és kedvezéssel, részben ezen jótétemények viszonzásául, részben néhai anyjuk hitbére és jegyajándéka fejében, valamint mondott leánytestvérük leánynegyede okán – amiket e nő és mondott fiai az ő birtokaikból és birtokrészeikből a természetjog (ius naturalis) és az ország szokása szerint követelhettek tőlük – a Gemer megyei Zwaha, más néven Markrethe nevű birtokukat minden haszonvétellel és azon jog teljességével, amivel azt egykor ue. Mark fia: Moyos és az apjuk: László bírták, leánytestvérük fiainak: Istvánnak, Jánosnak és Jakabnak adták örökre, semmiféle jogot v. tulajdont abban a továbbiakban maguknak meg nem tartva, szavatosságot vállalva feléjük a maguk és örököseik részéről saját rokonaik és generacio-ik ellenében. Viszonzásul Miklós fiai László fiait (az ő avunculus-aikat) és örököseiket e hitbér, jegyajándék és leánynegyed ügyében nyugtatták, szintén szavatosságot vállalva a maguk és örököseik nevében László fiai és utódaik felé. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilegiális formában bocsátja majd ki. D. f. VI. an. Circ. d., a. eiusdem 1345.

Á.: Egri kápt., 1376. máj. 8. > Ua., 1479. ápr. 1. Dl. 57 137. (Dancs cs. lt.)

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 39.

900. 1345. dec. 30.

1345., ind. 14., die penultimo Dec. A velencei tanács határozatai: a kapitányok és gubernator-ok kérésére fogadjanak zsoldba 100 v. 200 lovast és 200 v. 300 gyalogost, utóbbiak nagyobb része legyen balistarius, és küldjék őket minél gyorsabban a Zára elleni sereghez.

K.: Ljubić II. 304. (A „Secreta consilia rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 22.)

901. 1345. dec. 31. Visegrád

[I.] Lajos király (U) Jadra város bírónak, rector-ainak, tanácsának és közösségének. Fogadta a város oklevelével felruházott polgártársaikat és követeiket, Ene de Fanfognis-t, Paulus de Grubogna-t és Franciscus de Georgio-t, és a város ügyében előadott követségekre ezt a választ adja: kéri és buzdítja őket, hogy az ő és a Szent Korona iránti hűségükben maradjanak meg, s megígéri, hogy Jadra-t az ellene támadókkal szemben királyi seregével (gens) saját hatalma érdekében meg fogja védeni, és amikor alkalmas lesz, a város ellenségeivel szemben személyesen siet a város védelmére. Időközben, ahányszor szükséges, Jadra helyzetéről írásban és követeik révén tájékoztassák őt. D. in Vissegrad, in fe. Sylvestri, a. d. 1345.

K.: Lucius 697; Katona, Hist. crit. IX. 453–454; F. IX/1. 348–349; Smič. XI. 260–261.

902. 1345. dec. 31.

Az egri káptalan Torkou-i Rykolph mester fia: László mester (az apja és saját frater-ei: Kelemen, Lőrinc és Miklós nevében előadott) kérésére pecsétjével ellátott nyílt oklevelében átírja [I.] Károly (Karul) király (H) 1325. jún. 16-án kelt privilégiumát (*l. Anjou-oklt. IX. 257. szám*), mivel bizonyos ellenségeiktől való félelmük és az utak veszélyei miatt azt eredetijében nem merik képviselőikre bízni. D. in fe. Silvestri, a. d. 1345.

Á.: Szepesi kápt., 1369. nov. 23. Dl. 68 928. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 183.)

903. 1345. dec. 31.

Miklós prépost és az esztergomi káptalan előtt megjelent egyrésről Soos (dict.) Péter fia: Soos (dict.) Jakab, Zólyom megyei (districtus) Ponyk-i nemes, másrésről Turuch-i Péter fia: Benedek comes a felesége: Banych nemes asszony, Turuch-i Soos (dict.) Péter leánya nevében, és Jakab elmondta, hogy

a Zólyom megyei Garanzeeg birtokon levő örökjogú részét Soos (dict.) Péter néhai felesége, ti. Banych anyja hitbére és jegyajándéka, valamint Banych leánynegyede fejében (amik ezen asszonyoknak a természetjog szerint az ő birtokaiból járnak) Banych-nak (az ő soror-jának) és leszármazottainak adta minden haszonvételrel, azon régi határok alatt, ahogy ő és elődei birtokolták eddig, szavatosság vállalásával feléjük a maga és utódai részéről. A birtokrészt Benedek elfogadta Banych nevében, Jakabot és örököseit mindezek ügyében nyugtatva. Erről a káptalan pecsétjével megerősített privilegiális és chirographált oklevelet bocsát ki. Kelt Demeter mester olvasókanonok keze által, in fe. Silvestri, a. d. 1345. Arenga.

E.: Dl. 40 998. (Múz. Ta. 1895. 39.) Felül chirographált (ABC). A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások. Hátlapján újkori kezeztől tárgymegjelölések.

904. 1345.

[I.] Lajos király 1345. évi gyűrűspecsétes nyílt oklevelében az örökös nélkül elhunyt Pisky-i Kristóf Psyky nevű és egyéb birtokait Cyko mester fraterének: Jánosnak adományozta.

Tá.: Bebek István országbíró, 1361. máj. 20. Dl. 87 369. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. P. 8.)

905. 1345.

[I.] Lajos király (H) 1345. évi privilegiális oklevelében királyi új adomány címén megerősítette és átírta Mykch fiainak [I.] Károly király (H) Havasalföldön elvesztett pecsétjével ellátott, annak első pecsétes privilégiumát megerősítő privilegiális oklevelét, amiben Károly király Akus nembeli Mihály fia: Mykch mester akkori királynéi tárnokmester, Sarus-i és Zemlen-i comes szolgálataiért Sarus királyi vár Vyfalu nevű falvát Mykch-nek és örököseinek adta, s azt Miklós fia: Kayul királyi ember és Herric mester, a szepesi káptalan karpapja és tanúsága az ország legkipróbáltabb szokása szerint a leírt határok alatt iktatta Mykch-nek a szomszédok és Rykolph mester jelenlétében, nem lévén ellentmondó.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1348. okt. 21. Dl. 64 662. (Péchy cs. lt. 18. A.)
Megj.: Vö. a 229–232. számú oklevelekkel, melyek alapján megkockáztatható, hogy jelen oklevél is ápr. 11-én kelt.

906. 1345.

[I.] Lajos király 1345. évi privilegiális oklevele szerint Nyuichka vár [Drugeth] János fia: Miklósé és frater-eié (valamint elődeiké) volt.

Tá.: Bebek Imre nádor, 1373. febr. 1. > Rozgonyi Simon országbíró, 1414. jan. 8. Dl. 85 636. (Sztáray cs. lt. 412.)

K.: Sztáray I. 397. (Tá.-ban.)

907. + 1345.

[I.] Lajos (Ludouic) király (V) Johannának, Neapolis királynőjének [!]: a már korábban is folytatott szemérmetlen élet, a királyság elfoglalása, a büntetés elmulasztása és az ezt követő mentegetőzés bizonyítják, hogy Johanna bűnös volt a férje megölésében. Ezért emlékezzen arra, hogy élnek a bűnök megbosszulói, a halhatatlan istenek [!].

K.: F. IX/1. 288. (Epistolae principum Venetiis 192. alapján, ezen évvel.)

Ford.: Makkay–Mezey 256.

Megj.: Karácsonyi, HH. 44–45. szerint humanista hamisítvány.

908. 1345.

Miklós nádor (H) Pered-i Iwan fia: Györgyöt, aki pert indított színe előtt a Bytwa folyón épített malom negyedrésze ügyében Jula fia: Miklós, Bus fia: István és Kelemen fia: Domokos, Salamon-i nemesek ellen, patvarkodóként elmarasztalta, ezért György minden birtokának 2/3-a a nádorhoz mint bíróhoz, egyharmada pedig a peres ellenfelekhez háramlott.

R.: F. IX/6. 13; Eszterházy 20. (mindkettő csak évvel)

909. 1345.

Miklós nádor halasztást ad Heim [fia Pál] fiainak a krassói Perdvey ügyében a Budur fia: Miklóssal folytatott perükben.

R.: Turchányi T., Tört. Ért. 1903. (Körmendi lt. Acta Heimiana 101. alapján, e dátummal)

910. 1345.

Pál comes országbíró oklevele szerint János Scepus-i prépost a Felgaradna, más néven Petry nevű birtokot 1345-ben az országbíró perbeli döntésének

megfelelően a saját és káptalanja nevében Mihály fia: Jánostól visszavette (recaptivare).

Tá.: 1. Garai Miklós nádor, 1376. máj. 30. ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. 9. 4. 1. 16. (Df. 272 821.)

2. Tá. 1. > Uő., 1376. jún. 3. Uo. 9. 4. 1. 14. (Df. 272 819.) Elterő név-
alakja: Felgradna.

Má. 1-2.: Uo. 9. 4. 1. 14. A. (Df. 272 820.) Újkoriak, Tá. 2. alapján.

1345. [! ☞: 1344.]

István vasvári comes, királyi tárnokmester átírja [I.] Károly király oklevelét, mely szerint a kassai polgárok bármely ügyükben bíraskodhatnak, és közülük senkit sem lehet megidézni más bíróság elé, még a királyi curia-ba sem, csakis személyesen a bírót és az esküdteket. 1345. [! ☞: 1344.]

Reg.: AM. Košic. Kassa város titkos lt. Scheutzlichov inventár. Elenchus iurium et privilegiorum Cassoviensis. 2. A. B. 4. (Df. 287 451.) Csak éves dátummal.

Megj.: Lackfi István 1345-ben már nem volt királyi tárnokmester. Az oklevél 1344. máj. 21-én kelt (l. Anjou-oklt. XXVIII. 396. szám), a benne átírt privilegium pedig 1342. jan. 18-án (l. Anjou-okl. XXVII. 39. szám).

911. 1345.

Péter erdélyi alvajda oklevelében igazolta, hogy Szent Iván-i néhai Péter minden birtokjogának tulajdonába ellentmondás nélkül iktatták özvegyét: Rebekát és leányait: Margitot és Ilondiát.

R.: Erdélyi okm. III. 312. szám. (A Bodoni cs. megsemmisült lt.-ának XVIII. századi elenchusában 317. szám alatti bejegyzés alapján. Erdélyi Nemzeti Múzeum Lt.)

912. 1345.

Mi[hály] liptói] [vice]comes [és a szolgál]bírók 1345. évi oklevele szerint Pál fia: János és ..... fia: István ..... Kelemenouen [birtokból] ..... István fiainak: Poolch-nak, Lászlónak és Egyednek, ... fia: Beta-nak, ... Mylaath fia: Mihálynak és általuk örököseiknek leánynegyed fejében ..... az ország szokása szerint ..... a részüktől ezen leánynegyedet határelkülönítéssel .....
.....

Tá.: Liptó megye, 1469. Dl. 107 835. (Madocsányi cs. lt. 1893. 6070.) Az oklevél bal fele hiányzik.

913. 1345.

Osl fia: János mester Worosd megyei comes 1345. évi függőpecsétetes oklevelében a Worosd megyei Zelnycha nevű lakatlan földet v. birtokot, ahol Szt. Domokos-kőegyház van – részben rokona: Miklós, egész Sclauonia bánja (magnificus baro) kérésére, részben, mivel a különböző congregacio-in a megye számos nemese elmondásából hitelt érdemlően megtudta, hogy az [Kanizka-i Kis (Parvus)] Jakab fia: Domokos joga és tulajdona, ami anyja révén jog szerint háramlott rá, és amit egykor Henric bán fia: Hercegh (dict.) Péter hatalmaskodva Belch várhoz csatolt, zsarnok módon uralva azt (tirannide dominans) – Jakab fia: Domokosnak minden haszonvétellel visszaadta, nem érintve a király és mások jogát.

Tá.: István vasvári, soproni és varasdi ispán, 1346. aug. 11. Dl. 33 660. (NRA. 1675. 3.)

914. 1345.

Hany-i Tamás Wolkou-i [vice]comes (Domokos Machou-i bán albírója) és a szolgabírók előtt Bor fia: János mester ..... máj. 1-ig (usque fe. Georgii) pereit képviselőiül ..... István fia: Simeon mestert, Vayad-i Miklóst és szerviensét: Györgyöt vallotta. Amit ők együttesen v. külön, jelen oklevelet bemutatva ..... a pereit során cselekszenek, ő érvényesnek fogadja el. D. f. V. p. domin ..... , a. d. 1345.

E.: Dl. 91 364. (Festetics cs. lt. Valkó 19.) Hiányos papír. Hátlapján 3 kerek pecsét töredéke.

915. 1345.

Fudur (dict.) Miklós – ura: Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója bírságszedője – tudatja, hogy 1340-ben Fodric fiai: János és László [hátlap: mesterek] máj. 1-jén (quind. Georgii) Pál országbíró oklevele ellenére a Lelez-i konvent előtt történt birtokosztályról szóló jelentést nem vitték vissza, nem is küldtek senkit, így mindegyikük 3 márka bírságban marasztaltatott el Mihály fia: László ellenében. Ez ügyben a bírságszedő Fodric fiait a bírságok 2/3-áról nyugtatja, nem érintve a peres félnek járó harmadrészt. D. a. d. 1345.

E.: Dl. 31 251. (Csicsery cs. lt. 309.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kárffy Ö., TT. 1900. 402.

916. 1345.

A budai káptalan 1345. évi privilegiális oklevele szerint színük előtt megjelent egyrészről Wgal-i Iwanka comes fia: Pál mester, másrészről ue. Iwanka fiai: Miklós és Antal, és Pál elmondta, hogy bár ő mondott fivérei nevét véletlenül kihagyta a vásárolt, zálogba vett és szerzett birtokairól, valamint a Buda, Fehérvár és Wysegrad városokban levő telkekről (fundus curie) szóló oklevelekből, de mind fivéri szeretetből, mind saját üdvéért e birtok(jogo)k és telkek felét Miklósnak, Antalnak és azok örököseinek adta, és a káptalan oklevelével örökjogukba átíratta, úgy, hogy ha a felek valamelyike örökös nélkül hunyna el, birtok- és telekrészei a túlélőnek jussanak.

Tá.: Mária királynő, 1385. máj. 19. > Bebek Imre országbíró, 1386. máj. 22.
Dl. 103 365. (Batthyány cs. lt. j. n.)

K.: HO. III. 229. (Tá.-ban.)

R.: Végh, Buda 29.

917. 1345.

A császári káptalan oklevele szerint Sebestyén felesége, Echy (dict.) János leánya: Klára a Grezencha-i comitatus-beli Stwpna nevű teljes birtokrészét a garicsi monostornak adta.

Reg.: ELTE Kvt. Cod. Lat. 115. (Df. 286 489.)

K.: Doc. Art. Paulin. III. 317. (Inventarium 9. alapján.)

1345. ȁ: 1335.

Az erdélyi káptalan igazolja, hogy Kereztus-i János fia: Kelemen a szomszédság jogán beleegyezését adta ahhoz, hogy Hassas birtokot Horvath (dict.) Simon comes eladta Márton comes Dewa-i várnagynak.

Tá.: Lackfi István erdélyi vajda, 1348. máj. 12. Dl. 29 427. (GYKOL. Cista comitatum. Doboka l. 14.) = Dl. 107 453. (Bánffy cs. alsólendvai lt. 65. 2.)

K.: AO. V. 182. (Tá.-ban.)

R.: Erdélyi okm. II. 870/1. szám és uo. III. 311. szám. (1335-re javítva)

918. 134[5].

Az esztergomi káptalan kinyilvánítja, hogy mivel a Scentalbert nevű Borsad megyei, Sayou folyó melletti birtokuk nekik emberemlékezet óta semmiféle hasznot nem hozott, ráadásul ..... várak messzi területein fekszik, ezért közös akarattal és Csanád esztergomi érsek beleegyezésével a birtok felét minden tartozékkal, malomhelyekkel, vizekkel, szigetekkel, berkekkel, szántóföldekkel és köegyházzal örökre eladták László fiainak: Balázsnak, Mártonnak és Jánosnak 50 budai márkáért. Ellenben Nyr birtok, ami egyházuk Kezteulch és Dorug nevű birtokai között fekszik, a káptalannak igen hasznos lenne, de azt a birtok ura bizonyos hatalmasoknak (potens) kényszerből eladta, ezzel egyházuknak nem kis kárt okozva. Ezen 50 márkáért Nyr birtokot minden haszonvétellel a káptalan földbérként (terragiis) zálogba akarta venni, mivel egyházuk más bevételeiből ezt akkor nem tudták megtenni, tekintve, hogy az érsek .... nagy taxacio-i és a király által sanyargattatnak (in magnis taxationibus ..... summi pontificis et dominum regem Hungarie vexabamur), a birtok megvételéért (perpetuacio) fizetendő 100 márka másik felét ..... más ..... kell ..... Erről a káptalan pecsétjével megerősített, chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt ..... keze által, a. d. 134..... Arenga.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 11. 2. 3. (Df. 263 358.) Foltos. Függőpecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

R.: F. IX/7. 55–56.

Megj.: OL-adatbázis szerint 1345. évi oklevél.

919. 1345.

A Goron melletti Szt. Benedek-monostor konventje kinyilvánítja, hogy a király Sewniche nevű birtokán újonnan talált bányák fejlesztése (promocio) érdekében közös megfontolással Kadold királyi urburarius famulus-ának: Jakab Bakabania-i polgárnak adtak a monostor birtoka határain belül a Byksewniche folyón 1 telket (fundus) v. malomhelyet (az ezen patak alsó részétől felfelé számítva a tizenkilencediket) éves census-ért, úgy, hogy Jakab e telket v. helyet, v. a felépített malmot más embereknek nem adhatja át v. el, csak a konvent oklevelével. Census-ként minden évben az Úr mennybemene-tele ünnepe után egy héttel (oct. Asc. d.) a malom mindegyik kereke után 1 ferto finom ezüstöt, ajándékként (munus) pedig 1 latot (lotho) fizessen a monostornak, kétszeres büntetéssel, ha az időpontot elmulasztja. Ha Jakab a kifizetést a büntetéssel együtt 15 napon belül (infra quind. oct. Asc. d.) sem teljesíti, a malom minden tartozékkal a monostor tulajdonába háramlik vissza teljes joggal, ellentmondás nélkül, akkor is, ha Kadold v. más Bakabania-i polgárok és hospesek a Sewniche nevű új bányákban a szokásból (consuetudo) v. királyi adományból eredően valamely kiváltsággal (libertatis

prerogativa) bírnak. Erről a konvent pecsétje függesztésével [!] (appensione) megerősített oklevelet bocsát ki. D. [!]

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 2. 31. (Df. 237 043.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, az egyik szerint 1345. évi, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Str. III. 592–593. (1345. évvel)

Megj.: Vö. a 480. számú oklevéllel.

920. 1345.

A pozsonyi káptalan előtt István fiai: Lőrinc, Simon és Péter, Teyed-i nemesek elmondták..... frater-üket: Miklóst Zeredahel faluban az ottani népek megölték ..... ezzel ők Zeredahel-i Elek frater-ének, Péternek a fiait: Tamást, Mátét, Mátyást és Istvánt akarták vádolni ..... Péter fiait és örököseiket nyugtatják az ügyben ..... Erről a káptalan pecsétjével ..... bocsát ki Péter fiainak. D. f. VI. p. ....as fe. C....., a. eiusdem 1345. Arenga.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 14. 18. 14. (Df. 226 834.) Hiányos. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Fügőpecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

921. 1345.

A Scepsi-i káptalan 1345. évi nyílt oklevele szerint a királyi ember az uralkodó írásos parancsára kiküldött káptalani tanúság jelenlétében Asguth birtokot az oklevélben szereplő határokkal bejárta és ellentmondás nélkül iktatta Bood fia: Lászlónak.

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1358. márc. 18. Dl. 73 394. (Both cs. lt. 15.)

2. Uő., 1358. márc. 18. Dl. 73 394. (Kapy cs. lt. 44.)

K.: AO. VII. 109. (Tá.-ban.)

922. 1345.

A veszprémi káptalan 1345. évi oklevele [a Veszprém megyei jenői monostorral kapcsolatban].

Reg.: ELTE Kvt. Cod. Lat. 115. (Df. 286 489.)

K.: Molnár I., VMMK 1972. 305; Doc. Art. Paulin. III. (Inventarium 42. alapján)

923. 1345.

Péter pálos generális perjel átíratta 1345-ben Mesko veszprémi püspök oklevelét.

Reg.: ELTE Kvt. Cod. Lat. 115. (Df. 286 489.)

K.: Doc. Art. Paulin. II. 411. (Inventarium 81. alapján, a szentéleki kolostor iratai között.)

924. 1345.

A Kalodwa-i esküdtek oklevele szerint Hymus (dict.) Péter eladta az ottani pálos monostornak a Thws Makra hegyen levő Rwsas nevű szőlőt 12 márka dénárért.

Reg.: ELTE Kvt. Cod. Lat. 115. (Df. 286 489.)

K.: Doc. Art. Paulin. II. 189. (Inventarium 52. alapján.)

925. + 1345.

Johanna, Neapolis királynője [!] [I.] Lajos (Ludouic) királynak (V): sokakat hall csodálkozni, hogy férje, a király frater-e megölése után semmilyen megtorlást nem alkalmazott, ezért van, hogy a nép őt vádolja e bűnnel, holott ő a férjét, András királyt halálosan szerette, aki, míg élt, övele mindig állhatatlan (versatus) volt. De bármit is gyanít a többi ember, Lajos higgye el, hogy ő nem tudott az orgyilkosokról, csak a dolgok nehézsége miatt nem tudott boszszút állni, és fájdalmában majdnem ő is tönkrement.

K.: F. IX/1. 287–288. (Epistolae principum Venetiis 142. alapján, ezen évvel.)

Megj.: Karácsonyi, HH. 44–45. szerint humanista hamisítvány, amit például Johanna téves intitlatio-ja is mutat.

926. [1345.]

[VI. Kelemen pápa] utasítja a pécsi és az egri püspököt, hogy István kalocsai választott érseknek (archyelectus) adják át a pallium-ot, amit szigeti (de Insula) István, az ágostonos remete testvérek rendjének tagja, a teológia mestere visz el magával. D. ut supra. [!]

R.: Theiner I. 701. (ASV. Reg. Clementis VI. anno IV. Vol. 4. fol. 460. alapján, az 1345. évi oklevelek között felsorolva, de pontos napi dátumot nem adva.)

927. 13[45.]

Nyugat-európai főpapok minden meggyóntnak, akik a Kurtuillis falvi Szt. Katalin-plébániát (esztergomi egyházmegye) a felsorolt ünnepnapokon – Karácsony, Úr körülmetélése, Vízkereszt, Húsvét, Úr mennybemenetele, Pünkösöd, Szentháromság, Úr teste, a Szt. Kereszt két ünnepe, Mihály, Szűz Mária, Ker. Szt. János, Péter, Pál, az apostolok és evangélisták ünnepei, mindezek oct.-i, az egyház felszentelése és védőszentje ünnepe, István, Lőrinc, Márton, Gergely, Miklós, Ágoston, Jakab, György, Mária Magdolna és Margit ünnepei – ájtatosság, imádkozás, v. zárandoklat okán felkeresik, v. akik a miséken, prédikációkon, matutinum-okon, vecsernyéken és más istentiszteleteken megjelennek, v. a holtak sírjait gondozzák, v. akik este a harangszókor háromszor Ave Mariát mondanak, v. az egyház világításában segítenek, v. akik végrendeletükben a kápolnára aranyat, ezüstöt, könyveket, kelyheket és más hasznos dolgokat hagynak, v. akik Lampertért, az esztergomi egyházmegyei szepesi Szt. Márton-egyház kanonokáért imádkoznak, minden esetben 40 nap bűnbocsánatot adnak. Erről pecsétjeikkel megerősített oklevelet bocsátanak ki. D. Avinione, 2. die ....., a. d. 13..... VI. Kelemen pápa 3. évében.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 5. 8. 44. (Df. 274 594.) Foltos, gyűrődött. Díszes, nagy kezdő iniciáléval. Alján Telegdi Csanád esztergomi érsek 1346. jan. 28-án kelt jóváhagyó záradéka. Hátlapján és az előlapon is újkori kezektől tárgymegjelölések.

Megj.: OL adatbázis szerint 1345. évi oklevél.

928. 1345.

Arnaldus de Caucina titeli (kalocsai egyházmegye) kanonok, pápai nuncius összegjelentései a többek között 1345-ben Lo.-ban beszedett Szt. Péter-dénárokról. Bevezető közlése szerint megbízólevelét 1344. okt. 13-án kapta meg az apostoli széktől, és 1345. febr. 26-án fogott hozzá a pápai kamara ügyeinek intézéséhez, először Mo.-n, majd Lo.-ban begyűjtve e pénzeket.

K.: Mon. Pol. Vat. II. 301–310. (ASV. Reg. Vat. Collect. Vol. 181. alapján.)

INDEX NOMINUM ET RERUM

A

A. l. András

Aba, János apja, abafalvi, kisvár-
konyi 278, 606

– fia Saul 283

Abádszalók l. Szalók

Abafalua l. Abafalva

**Abafalva (Abafalua, Kyswarkun,
Kisuarkon),** ma Sajóvárkony
278 (Borsod m.); l. még Várkony

Abasár l. Sár

Abaújkér l. Kér

Abaújszina l. Szina

*Abaújvár (Abauyuar, Abawyuar,
Abbawyuar, Wyuar) megye* 29, 83,
94–95, 104, 130, 151, 185, 290

abaújvári főesperes l. András

Abauyuar l. Abaújvár

Abawyuar l. Abaújvár

Abbawyuar l. Abaújvár

Abraam l. Ábrahám

Ábrahám (Abraam, Abram) 734
(Tolna m.)

– mester, esztergomi Szt. György
vértanú-egyház prépostja 637, 828

–, Balázs fia, rozvágyi 55

–, Bod fia 65

–, László fia, Leel-i 389

–, Mihály fia, Mihály és János
apja, vajjai, laskodi 145, 239,
245, 273, 325

–, Péter apja, újfalvi 772

– fia László, bereti 641, 717

– fia Tamás, vajkai 350

– fiai: Pál és György 60

Abram l. Ábrahám

Absa, Cresmen-i 283

Acellus fia István, Kasa-i 277

Acha l. Acsa

Achounia 404

Ács (Alch), ma Ratkovo, Sze. 890
(Bács m.)

– (**Alch**) 289 (Komárom m.)

– (**Alch**) 147 (Somogy m.)

Acsa (Acha) 359 (Bodrog m.)

– (**Acha**), ma Somogyacsa 299
(Somogy m.)

Ad (Od), ma Diósd (Dioşod, Ro.)
397–398 (Közép-Szolnok m.)

Ada fia Pál, Athya-i 63

Ádám, Zala fia, Zelench-i 815

Adásztevel l. Tevel

administrator 164, 830, 855

adó kirovása 203

Adorján fia Mesko, felsőkubini 294

– comes fia Péter, gáldi 279

adósság (tartozás) 94, 316

adószedő 430

Agmand fiai: János és Irnugd, var-
sányi 198

Ágnes, magyar (U) királyné 419

–, Ágoston, Miklós és Margit any-
ja, szolganő 449

–, Márton anyja 539

Ágoston, Ágnes szolganő fia 449

–, Pető fia, szigeti 58

Ágota, Mihály leánya 93, 368

–, Tebercuk-i Domokos leánya 89

Agria l. Eger, Egri

Ahthon l. Ajton

Ahthun l. Ajton

Aiton l. Ajton

Aiud l. Enyed

Ajak (Ayak) 437 (Szabolcs m.)

ajándék 39, 480, 919

Ajka (Ayka) 63, 311 (Veszprém m.)

Ajton (Ahthon, Ahthun), ma Aiton,
Ro. 288 (Kolozs m.)

akasztás 458, 516, 871

akó 361, 872

Ákos (Akus) nemzetség 905

– (Akus) mester, Miks szlavón bán
fia, vavári, soproni és varasdi
comes 35, 229–232, 816, 845

– (Akus), Serephel fia 314
 Akus l. Ákos
 Alaard l. Alard
 Aladár, Vörös Tamás újvári vár-
 nagy apja 549, 557–562
 – fia János, nyíri 7
 Alard (Alaard), Alard fia 93
 – fia Alard 93
 Alba l. fehérvári
 – Iulia l. gyulafehérvári főesperesség
 – regalis l. fehérvári
 Albensis l. erdélyi
 – de Nandur l. nándorfehérvári püspökség
 – Transilvane l. erdélyi káptalan
 – Transilvanensis l. erdélyi káptalan
 Albert comes, alnádor 64
 – mester, királynéi specialis notarius
 165, 241
 –, bálványi 828
 –, Waguth Beke fia, korpádi 568
 –, II., Rudolf apja, osztrák, stájer
 és karantán herceg 319, 880–
 881, 897
 – fia Máté 261
 – fia Miklós 49
 – fia Pál 64
 – fia Pál, damonyai 1
 – fiai: Mihály és Miklós 111
Alberti, ma Albertirsa 265 (Pest m.)
alberti Boldogságos Szűz Mária-
egyház 265
 Albertirsa l. Alberti
albíró 52, 303, 343, 475, 848,
 875, 914
 Alch l. Ács
Alegres 453 (Tolna m.)
 Alen, gréci polgár 57
al-éneklőkanonok 234, 360, 813
alesperes 127, 164, 883
 Alexis l. Elek
Alfalu (Olfalu) 403 (Pozsony m.)
Alkemej (Olkemey) 130 (Borsod m.)
 Almad l. almádi konvent

almádi (Almad) Boldogságos Szűz-
monostor konventje és apátja
 535 (Zala m.)

Almakerék (Almakerek), ma
 Mălâncrav, Ro. 188 (Fehér m.)

Almakerek l. Almakerék

Almásrákos l. Rákos

Almátra (Olmatra), hegy 334

Almisium l. Almissa

Almissa (Almisium), ma Omis,
 Ho. 538

almissai comes l. Maladinus

Almus fia Sándor, Haraszt nb. 359

alnádor l. Albert, László

al-olvasókanonok 741, 775, 781

al-országbíró l. Dezső

al-őrkanonok 227–228, 377

Alpar 131 (Bács m.)

Alsóbudak l. Kisbudak

Alsógáld l. Gáld

Alsógyőröd l. Győröd

Alsóidecs (Olidech), ma Idecu de
 Jos, Ro. 149 (Torda m.)

Alsójára l. Jára

Alsolaak 114 (Zala m.)

Alsómihályi l. Mihályi

Alsómislye l. mislyei prépost

Alsómonóhudvar (Inferior Curia,
Monuhwduor, Olsoumunuh-
uduor), ma Barátudvar (Mönch-
 hof, Au.) 41, 48 (Moson m.)

Alsóökörítő l. Ökörítő

Alsórócse l. Rőcse

Altum castrum l. Visegrád

alvármagy l. Bathei Lőrinc, Orros
 Péter, Tót Miklós

Alyuanth fia Pál, patyi 342

Amadé (Amade, Homode, Omode)
 mester, János fia, várkonyi 213, 276,
 305, 403, 674, 693

– (Omode) fia István, tyukodi 253,
 268

Amade l. Amadé

- Ambrus, garábi prépost 217
 – fia László, csehi 589
 Ampod (Ompod, Ompud) comes,
 Apor apja 637, 733, 828
 – (Ompud) fia János 647
 Amulric, pozsonyi 872
Anarcs (Anyarch) 119 (Szabolcs m.)
 Anchona l. Ancona
Ancona (Anchona), Olaszo. 573,
 893
 Anda fia Lőrinc, kisbői 1
 Andarnuk l. Andornak
 Andich (Andych, Anduch) mester,
 Péter fia, olgyai 92, 153, 376, 460
Andornak (Ondurnuk), ma Andornaktálya 97, 278 (Heves m.)
 – (Andarnuk), Miklós apja, job-
 bágý 331, 338, 379
 Andornaktálya l. Andornak
 András l. Andreas
 – l. Besenyő András
 – l. Cseh András
 – l. Forgács András
 – l. Horvát András
 – l. Malach András
 – l. Olasz András
 – l. Ördög András
 – l. Thech András
 –, abaújtári főesperes 94
 –, Bethlen-i 212
 –, El-i 359
 –, erdélyi püspök 23, 61, 80–81,
 111, 184, 229–232, 348, 370,
 372–375, 430, 494–496, 525,
 636, 643, 647, 654, 746, 803,
 818, 836
 –, famulus 43
 –, famulus 354
 –, fehértári kanonok 155
 –, garamszentbenedeki konvent papja
 678, 754
 –, litteratus 355
 –, II., magyar (H) király, IV. Béla
 apja 2, 14, 340–341
 –, III., magyar király 83, 151, 185
 – (A.), nápolyi (Si, Je) király, I. Ká-
 roly és Erzsébet fia, I. Lajos és Ist-
 ván fivére, Johanna férje 84–85,
 186, 318, 330, 384–386, 469, 483,
 478, 577, 579, 583–586, 588, 616,
 625, 633, 660, 667, 676, 716, 758,
 795, 898, 907, 925
 –, pankotai főesperes 760
 –, pécsváradi éneklőszereztes 415, 420
 –, szentgyörgyi plébános 797
 –, szepesi comes terrestres 347
 –, váradi püspök 61, 229–232,
 373–375, 392, 441, 500–501
 – mester, vasvári prépost 74, 388,
 429, 438
 –, zempléni főesperes 100
 –, András fia 60
 –, Beke fia, Oluz-i 152
 –, Benethe fia, acsai 299
 –, Dénes fia, kölcsei 505
 –, Endre fia, szolnoki vicecomes 757
 –, Gergely fia, szerviens 476
 –, Gergely fia, Haraszt nb., tárnoki
 21, 88
 –, Györk fia, Sándor, Györk és
 Ernye apja 167
 –, Györk fia, jobbágý 793
 – (Endre), Jákó fia, Imre apja,
 nagymihályi 8–12, 15, 83, 98,
 106, 112–113, 151, 162, 185
 –, István fia, dengelegi 402, 450
 –, István fia, töttösi 74
 – mester, Iván fia 40, 49, 322, 332,
 793, 806
 –, Iván fia, szepesi 371
 –, Jakab fia 188, 786
 –, János fia, Berulle-i 250, 269
 –, János fia, kinizsi 237
 –, Jolath fia, vajai, laskodi 239, 325

- , Kelemen fia 484
  - comes, Kozma fia 211
  - , Kozma fia 360
  - , Lack fia 442
  - , Lepes Miklós fia 819
  - , Lodomér fia 514
  - , Mihály fia, csantafalvi 426
  - , Miklós fia 55
  - , Miklós fia 153
  - , Miklós fia 244
  - , Miklós fia, dománhidai 259
  - , Miklós fia, kelneki 327
  - , Miklós fia, kürti 467, 493
  - mester, Miklós fia, macsói várnagy, lovag, Lekche-i 52, 647
  - , Miklós fia, lesznei 212
  - , Móric fia, cséfalvi 674
  - , Nad fia, Mykete-i 11
  - , Pál fia 96, 136
  - , Pál fia, tejedi 674
  - , Péter fia, krassói szolgabíró 418
  - , Péter fia, újfalvi 772, 817
  - , Roland fia, szalóki 877
  - , Sándor fia, Vezekény nb. 308
  - , Sol fia 284
  - , Tabor fia, magyarai 128, 476
  - , Tamás fia 222
  - , Vid fia, gyirmóti 75
  - , Zakalus István fia, Karan-i 316
  - , László és Dénes apja, csékei 212, 607
  - , László apja, phisicus, gubbiói 628, 640
  - , Jákó, Mihály és Lőrinc apja, nagymihályi, tibai 3, 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185
  - , Mihály és Pál apja, Zyuth-i 119, 343
  - fia András 60
  - fia Ferenc, besenyő, Tulge-i 46
  - fia Imre 309
  - fia István, szepesi kápt. éneklőkanonoka, pécsi kanonok, Ruch-i 156–157, 297
  - fia János 8
  - fia János, acsai 299
  - fia János, ajkai 63
  - fia János, Kerekto-i 243
  - fia László, soproni vicecomes 215
  - fia Mihály, Paznan-i 49, 325
  - fia Miklós 89
  - fia Miklós 882
  - fia Pál, jékei 443, 466, 517, 603–604, 715, 782
  - fia Pál, tósoki 311, 479, 593
  - fia Péter, jánoki 293
  - fia Péter, nyéki 674
  - fia Péter, patai 108
  - fia Simon 607
  - fia Szaniszló, soltész, Melay-i 39
  - fia Tamás 324
  - fiai: Péter, Demeter és Miklós, ispánlakai 358
- Andrási I. Pacsapataka
- Andreas Dandulo, Velence, Dalmácia és Ho. dózséja 17, 20, 179, 193, 197, 399, 416–417, 434, 440, 444, 452, 474, 481, 527, 538, 625, 721–722, 795, 844, 876, 897
- Michaelis, arbei comes 440, 474, 504, 594, 625, 844, 892–893
- Andych I. Andich
- Anglia** 876; I. még Edward III.
- angol király* I. Edward III.
- Aniciensis I. Le Puy
- Anna, cseleji Pongrác leánya 237
- , Domokos leánya 764
  - , Forgács Miklós özvegye 220, 691
  - , Jákó özvegye 756
  - , Péter erdélyi alvajda leánya 486
  - , Pethlend-i Márton leánya 882
  - , Tamás erdélyi vajda felesége 513, 528, 703

Annus, Tholkey-i Kelemen leánya 163

Antal l. Lud Antal

– (Antholeus), bedegi 283

–, kidei 402

–, marócsai és Glaunica-i várjobbágy 482

–, ohaji 129, 150

–, pakonyi 187

–, István fia 370

–, Ivánka fia 916

–, Kozma fia 13

–, Lukács fia 96, 136

–, Velnat fia, zágrábi kanonok 728

– fia Miklós 53

– (Anthaleus) fia Péter 607

Anthaleus l. Antal

Antholeus l. Antal

Anya 373 (Pozsony m.)

Anyarch l. Anarcs

Anyatowa, halászhely 505

Anych, Mihály leánya 93, 368

–, péci János anyja 75

apácák l. Nyulak szigeti, pozsonyi klarisszák, váradi Szt. Anna-kolostor

Apácavásárhely (Apachauasarhel), ma Somlóvásárhely 63 (Veszprém m.)

Apachauasarhel l. Apácavásárhely

Apagy (Opog) 110, 127 (Szabolcs m.)

Aparhant l. Apor

apát l. almádi, bécsi, Benedek, Jakab, János, kolozsmonostori, menedékkői, Miklós, pásztói, pilisi, szentgotthárdi, Szigfrid, Tamás, toplicai, Vilmos, visegrádi, zselicszent-jakabi

Apathmezeye l. Apátmezeye

Apathy l. Apáti

Apáti (Apathy, Apaty), ma Dellő-apáti (Apatiu, Ro.) 288, 307 (Doboka m.)

– (**Leunay Apaty, Lewnay Apathi**), ma Apátlévna (Livinské Opatovce, Sz.) 54 (Nyitra m.)

– (**Apathy, Feultheuberen**) 147 (Somogy m.)

– (**Apati, Apaty**) 793, 806 (Szabolcs m.)

Apati l. Apáti

Apatiu l. Apáti

Apátlévna l. Apáti

Apátmezeye (Apathmezeye) 239, 325 (Szabolcs m.)

apátnő l. váradi Szt. Anna-kolostor

Apaty l. Apáti

Apaújfalu l. Újfalu

Apay fia István 103

Apka 373 (Pozsony m.)

Apka-i Szt. Mihály arkangyal-egyház 373

Apor (Opor), ma Aparhant 313 (Tolna m.)

– (Opor, Opour), Ampod fia, Péter, László és Márton apja 637, 733, 741, 828

–, Gergely és Jakab apja 52, 647

Appa fia Jakab 188, 786

Appony (Opon), ma Oponice, Sz. 324 (Nyitra m.)

Apród (Apród dict.) János, ősi 472, 786

apród 659

Apród l. Apród

Aprozya (Aprusa), Erdeu fia, oláh vajda, kenéz, Zopus-i 731, 894

Aprusa l. Aprozya

Apulia (partes Appulie), ma Puglia, Olaszo. 573, 625, 892

Aquilegia l. Aquileia

Aquileia (Aquilegia), Olaszo. 625, 897

Arach 212 (Zemplén m.)

Arad (Orod) megye 167

Aradi (Orodiensis) Péter mester,
pozsegai olvasókanonok 360
aradi főesperes(ség) l. Bon Johannes
– *éneklőkanonok* l. Péter, Demeter fia
– *Szt. Márton-káptalan és prépost-
ja* 132, 167, 199–201, 277, 296,
699 (Arad m.)

Aran l. Arany

Aranaszegh l. Aranyassegh

Aranazsegh l. Aranyassegh

Aranguespatak, patak 121

Arany (Aran) 359, 755 (Bodrog m.)

arany 43, 109, 203, 447, 570, 753,
849, 927

Aranyas, város 203 (Somogy m.)

Aranyassegh (Aranazsegh, Aranaszegh), hn. 476 (Pozsony m.)

aranyi Szt. Oldric vértanú-egyház 755

arannyal adózó 247

Aranyosgerend l. Gerend

aratás 245

Arbe, város, ma Rab, Ho. 416–417,
440, 474, 504, 594, 625, 791,
844, 854, 892–893

arbei bíró 440

– *comes* l. Andreas Michaelis

archyelectus 137, 292, 344, 445–
446, 487, 646, 723, 926

Ardó (Ardou, Ordou), ma
Beregárdó (Berehovo, Ukr.) 98,
209, 591 (Bereg m.)

Ardou l. Ardó

Ardudium l. Erdőd

Areus fia János 32

Árkibánya l. Bánya

Arlanth nemzetség 462–463

Arló l. Kisarló

Arma 754

Arnaldus de Lacaucina (Caucina,
Lacaussina), titeli kanonok, pá-
pai nuncius és tizedszedő 155,
447, 356, 570, 753, 849, 928

Arnalth fia Miklós, sztubicai 30

Arnold (Ornold), pannonhalmi
konvent papja 269, 363

– fia Hank, görgői 266, 425

– fia Illés 425

– fia Miklós, egri, veszprémi és
dömösi kanonok, strzeleccki
522, 524

Arthalf fia Péter, porpáci 329

áru 105, 159, 193, 197, 203, 312,
315, 437, 461

Árva (Arwa), folyó 294

– (*Arwa*) megye 294

Arwa l. Árva

Ásgút (Asguth), ma Podhorany, Sz.
921 (Szepes m.)

Asguth l. Ásgút

Assisi, Olaszo. 454

asztalos 875

*aszuági (Ozinage, Oznage, Ozinagh,
Osiuach) főesperes(ség)* l. János

Atakur, víz 460

Atha, Miklós fia, Hontpázmány nb. 31

Athya 63 (Veszprém m.)

Auginas 731 (Bihar m.)

Aurel Vlaicu l. Bencenc

Aurios l. Aurius

Aurios (Aurios dict.) Miklós, ma-
rosi bíró 251–252

Austria l. Ausztria

Ausztria (Austria, Haustria) 41, 312; l.
még Albert osztrák herceg

Aversa, Olaszo. 588

Avignon (Avinion), város, Fro. 17–
20, 22–23, 27–28, 34, 67–69, 80–
82, 84–86, 186, 195, 199–202,
441, 469, 478, 483, 489, 494–
497, 500–502, 507, 510, 523–
525, 528–533, 542–546, 548,
555–567, 571–572, 664, 666–
673, 676–677, 679, 684–690,
693, 707–712, 716, 726, 728–

729, 731, 735–740, 742, 746–
752, 758–759, 763, 766–767,
778–781, 783, 799, 801–803,
811, 834, 846, 852, 855, 866–
870, 876, 887–888, 895–898, 927
avignoni egyházmegye (püspökség)
137–139, 144–146, 156–157, 173–
182, 295–298, 318, 356, 384–386,
392, 419, 577–580, 582–585, 590,
596, 600–602, 610–621, 630, 632–
636, 640, 642–644
Ayak l. Ajak
Ayglin l. Aygul
Aygul (Aygwl, Ayglin), heiligen-
kreuzi monostor alsómonóhudvari
mestere 41, 47–48
Aygwl l. Aygul
Ayka l. Ajka
Aymericus, kardinális, pápai legá-
tus 86, 318
Azar, ma Nagy- és Kisazar
(Vel'ké és Malé Ozorovce, Sz.)
772, 817 (Zemplén m.)
Azara l. Ozora

B

Baan l. Ban
Baath l. Bát
Bab 359 (Bodrog m.)
Baby 94 (Borsod m.)
Bač l. bácsi káptalan
baccalarius 618, 750–751
Bach l. Bács
Bacha fia Miklós, óbudai hospes 754
Bachanad l. Boconád
Bachanagh 163 (Zala m.)
Bachkay l. Bacska
Bačka l. Bacska
Bács (Bach) 232 (Szabolcs m.)
– *megye* 21, 131, 203
bácsi dékán l. Benedek
– *egyházmegye* l. kalocsai egyházmegye

– *éneklőkanonok* l. László
– *főesperes(ség)* l. Miklós
– (ma Bač, Sze.) *káptalan* 21–23, 88,
295, 489, 519, 590, 596, 642, 644,
718, 746, 886 (Bács m.)
– *olvasókanonok* l. István, Lőrinc fia
– *őrkanonok* l. Péter
– *prépost* l. Jakab
Bacska (Bachkay), ma Bačka, Sz.
9 (Zemplén m.)
Bácsszentgyörgy l. Kajánd
Badaló (Bodoleu, Bodolew), ma
Badalovo, Ukr. 793 (Bereg m.)
Badalovo l. Badaló
Badby (Baddeby), Anglia 330
Baddeby l. Badby
Bagar (dict.) János, Beke fia, kor-
pádi 568
Bagdan l. Bogdány
Bagos (Bagus, Belbagos, Belbagus,
Bogus, Bogws) 371, 387, 757,
793 (Szabolcs m.)
bagosi Boldogságos Szűz-egyház 371
Bagus l. Bagos
Baja (Baya) 234, 359, 755 (Bod-
rog m.)
Bajerovce l. Bajorvágás
Bajka (Bayka), Sz. 492 (Bars m.)
Bajnok (Boynuk dict.) Benedek fia
Miklós 238
Bajor (de Bauaria) Lajos, német
király 740
Bajorvágás (Berrshaw, villa Bauari),
ma Bajerovce, Sz. 207 (Sáros m.)
bajvívás 317
Bak fia Sebestyén 191
Báka (Baka), ma Szabolcsbáka 119,
443, 603–604 (Szabolcs m.)
Baka 107, 187, 236
– l. Báka
Bakabania l. Bakabánya
Bakabanya l. Bakabánya

Bakabánya (Bakabanya, Baka-bania), város, ma Pukanec, Sz. 480, 919 (Hont m.)

bakabányai bíró l. Dycusch

Bakó (Bakou), Máté fia, Beleser-i 792

– (Bakou, Bakow) fia Tamás 26

Bakónak (Bokolnuk), ma Bukov-nica, Szl. 317 (Zala m.)

Bakonypölöske l. Perecske

Bakou l. Bakó

Bakow l. Bakó

Baksa (Boxa) nemzetség 100, 212

– (Boxa) fia Mihály 65, 212

Baktakék l. Kék

Bal 79 (Bodrog m.)

Bala, ma Wallern, Au. 344 (Sop-ron m.)

Balase (Balasey), Panth fia, gosz-toiai 243, 317

Balasey l. Balase

Balastelke l. Balázstelke

Balath 234 (Baranya m.)

Balatonederics l. Ederics

Balázs l. Nagy Balázs

–, csanádi kanonok 382

–, fehérvári karpap 638

–, leleszi prépost 55, 83, 151, 166, 168–169, 185, 209–210, 240, 287, 306, 334–335, 367, 466, 499, 591, 648, 793, 821–822, 824

–, Muttna-i 514, 765

–, Reg-i 79

–, Bas fia, hadakozó nemes job-bágy 423

–, Bede fia, Halagus-i 59

– comes, Csanta fia, csantafalvi 426

–, Cselej fia, ugrai 877

–, Fülöp fia, szilbácsi 131

–, Kupe Péter fia, dobokai 64

–, László fia 918

–, László fia, rédei 592

– comes, Mihály fia 249

–, Mihály fia, rákóci 212

–, Miklós fia 7

–, Pál fia, ácsi 147

–, Pál fia, budai polgár 875

– mester, Pósa krassói comes fia 132, 485

–, Simon fia, jobbágy 806

–, Truduch Márton fia, zsemleri 238, 291

– fia Ábrahám, rozvágyi 55

– fia János, péderi 90, 121

– fia Miklós, tusai, újfalvi 56, 65, 212, 772

– fia Pál, balsai 53

Balázstelke (Balastelke), ma Bläjel, Ro. 370 (Küküllő m.)

Bálint, csanádi örkanonok 382

–, pozsonyi polgár 38

– mester, váradi kápt. klerikusa 112

–, Pósa fia, bélai 889

–, Sándor fia, barbacsi 487

–, Egyed váradi kanonok apja 800, 803

–, János és Katalin apja 94

– fia István 714

balista(rius) 414, 417, 428, 900

Balkan l. Balkány

Balkány (Balkan) 127, 160 (Sza-bolcs m.)

Balog (Bolug dict.) Mihály 192

– (Bolug, Bolugh dict.) Miklós, béres 168–169, 240

Balsa 53 (Szabolcs m.)

Baluan l. Bálvány

Baluanus l. Bálványos

Bálvány (Baluan, Balwan), ma Bálványszakállas (Balvany, Sz.) 828 (Komárom m.)

Balvany l. Bálvány

Bálványos (Baluanus), vár, ma Unguraş, Ro. 786 (Belső-Szolnok m.)

bálványosi alvárnagy l. Tót Miklós

– *várnagy* l. *Wosk*
Bálványszakállas l. *Bálvány*
Balwan l. *Bálvány*
Baly 326 (Tolna m.)
Balyar l. *Bolyar*
Ban (*Baan*) *fiai*: *Barleus*, *Budmer* és *Irizlaus*, *divéki* 324
bán 254, 258, 305, 415, 438, 448, 462–463, 527, 538, 587, 730, 913; l. még *Domokos*, *Henrik*, *István*, *Mikcs*, *Miklós*, *Pál*, *Tivadar*
Bana 289 (Komárom m.)
– l. *Bánya*
Banahaza l. *Rócse*
banalis 768
Banawar l. *Bánya*
Banch l. *Bank*
banderia 414, 428, 503, 794
Bandkudtelke 267, 309 (*Doboka* m.)
Banid l. *Pányik*
Bank (**Banch**) 793, 806 (*Bihar* m.)
Banka l. *Bánya*
Bánóc (**Bonouch**), ma *Bánovce nad Ondavou*, Sz. 212 (*Zemplén* m.)
Banoštor l. *kői káptalan*
Bánovce nad Ondavou l. *Bánóc*
bánság l. *Boszniai*, *Macsoi*, *Horvát-Szlavón*, *Szlavón*, *Szörényi*
Banud l. *Pányik*
Bánya (**Bana**, **Banawar**), vár, ma *Árkibánya* (*Banka*, Sz.) 637, 741, 828 (*Nyitra* m.)
bánya(város) 203, 223, 477, 480, 919; l. még *Bakabánya*, *Gölnicbánya*, *Újbánya*
Banych, *póniki Sós Péter leánya* 903
Baptapataka, *patak* 624
Baraca (**Barachcha**), ma *Barca*, Sz. 194 (*Gömör* m.)
Barachcha l. *Baraca*
Barachka l. *Baracska*

Baracska (**Barakcha**), ma *Bars-baracska* (*Bardoňovo*, Sz.) 271 (*Bars* m.)
– (**Barachka**), ma *Nagybaracska* 359 (*Bodrog* m.)
Baragyan l. *Brogyán*
Bărăi l. *Béré*
Barakcha l. *Baracska*
Barana l. *Baranya*
Barania l. *Baranya*
bárány 39
Baranya (*Barana*, *Barania*) *megye* 171, 203, 234, 285, 415
baranyai comes l. *Domokos*, *Osl fia*
Barátudvar l. *Alsómonóhudvar*
Barbach l. *Barbacs*
Barbacs (**Barbach**) 487 (*Sopron* m.)
barbutum 500, 595, 794, 798
Bárca (**Barcha**), ma *Barca*, Sz. 95 (*Abaújtúr* m.)
Barca l. *Baraca*, *Bárca*
Barch *fia* *Lőrinc*, *Jaar-i* 63
Barcha l. *Bárca*
bárd 168–169, 240
Bardoňovo l. *Baracska*
Béré (**Bare**, **Baree**), ma *Bărăi*, Ro. 760, 785 (*Kolozs* m.)
Bare l. *Béré*
Baree l. *Béré*
Barkan l. *Bárkány*
Bárkány (**Barkan**), ma *Kis- és Nagybárkány* 217 (*Nógrád* m.)
Barlabas l. *Barnabás*
Barlasy (dict.) *János* 370
Bârlea l. *Olnok*
Barleus *mester*, *Ban* *fia*, *János* *apja*, *divéki* 324
Barnabás l. *Nagy Barnabás*
– (*Barlabas*), *olnoki* 267, 309
– *fia* *Gergely*, *Kurthmym-i* 131
– *fia* *Gergely*, *Tharaniani-i* 131
– *fia* *Pál* 829

báró (*magnificus*) 24, 30, 44, 52–53, 61, 132–133, 149, 165, 203, 229–232, 234, 317, 325, 352, 364, 373–375, 384, 405, 442, 462–463, 474, 476, 481, 543, 607, 637, 647, 649–651, 655, 675, 703–704, 713, 723, 741, 753–754, 828, 830–831, 836, 880, 913

Bars (*Bors*) *megye* 31, 129, 271, 492, 575, 754

Barsbaracska l. Baracska

Barthalus l. Bertalan

Barthalyus l. Bertalan

Bas fia Balázs, hadakozó nemes
jobbágy 423

Bassarat l. Bazarab

bastita 720, 835, 853, 884–885, 891

Basza l. Bozza

Bát (**Baath**), ma Bátovce, Sz. 754
(Hont m.)

Báta (Batha) fia Jakab, királyi aula
ifja 53

bátai (*Batha*; ma Bátaszék) *Szt.*
Mihály-arkangyal monostor 645
(Tolna m.)

Bátaljaszentpéter (**Pacalazent-**
patur) 857 (Bodrog m.)

Bátaszék l. bátai monostor, Szék

Batfa l. Bátva

Bátfa l. Bátva

Batha l. Báta, bátai monostor

Bathand fia János, bodrogi vice-
comes 79

Bathatue 415 (Baranya m.)

Bathei (dict.) Lőrinc, palocsai alvár-
nagy 207

Bathua l. Bátva

Bathur l. Bátor

Bathya 234 (Baranya m.)

Batiz (Baty, Botiz) fia Miklós,
Chetene-i 123, 204

Batizfalva (*villa Batiz, Thoplica*),
ma Batizovce, Sz. 219 (Szepes m.)

Batizovce l. Batizfalva

Bátmonostor (**Botmonostora**,
Botmonostura) 705, 711 (Bod-
rog m.)

bátmonostori Szűz Mária-egyház 706

Bátor (**Batur, Bathur, Batur-**
Ighaz) 420, 857 (Bodrog m.)

– (Batur dict.) János, Radich-i 821

Bátovce l. Bát

Batur l. Bátor

BaturIghaz l. Bátor

Bátva (**Bathua**), ma Bátfa (Batfa,
Sz.) 821 (Ung m.)

Batyan l. Battyán

Battyán (**Batyan**), ma Mezöbottyán
(Botean, Ro.) 280 (Bihar m.)

– (**Bothyan**) 506 (Vas m.)

Baty, l. Batiz

Bauaria l. Bajor Lajos

Baya l. Baja

Bayka l. Bajka

Baza, folyó 647

Bazarab (Bassarat, Bozorab), Sán-
dor apja, havasalföldi fejedelem
61, 731

Bazcha l. Bozza

Bazin (**Bozyn, Bozium**), vár,
ma Pezinok, Sz. 451, 805 (Po-
zsony m.)

bazini Szt. László király-kápolna 805

bazini Szűz Mária-egyház 805

Bazna 370 (Székelyföld)

Bazza l. Bozza

Bebek (Bubek dict.) Domokos,
István, Bebek György, Miklós és
Domokos apja, pelsőci 123, 323

– György mester, Bebek Domokos
fia, pelsőci 123, 792, 826

Bech, Sánta Domokos fia, litte-
ratus, mezősomlyói 418

– l. Becs

Becs (**Bech**), vár, ma Szamosbecs
253, 268 (Szatmár m.)

becsi várnagy l. János, Pál fia;
Márton, János fia

Bécs (Vienna), ma Wien, Au.
805, 880–881; l. még márka

becsérték 3, 21, 31, 50, 52, 54,
256, 316, 369, 476

bécsi skótok apátja 28

Bede, ma Böde 314 (Zala m.)

–, szerviens 170

–, Dénes fia 391

–, Mátyás fia, Dedy-i 842

– fia Miklós, Chychol-i 458, 516

– fiai: Balázs és Péter, Halagus-i 59

Bedech l. Bedecs

Bedeciu l. Bedecs

Bedecs (Bedech), ma Bedeciu,
Ro. 878 (Kolozs m.)

Bedeg, ma Bedegkér 283 (Tolna m.)

Bedegkér l. Bedeg

Bedouch (Bedouk), edericsei 535

Bedouk l. Bedouch

Beed (dict.) Mihály fia István,
kompolti 760, 785

Beel l. Bél

– Teutunicalis l. Németbél

Beene l. Bene

Beer l. Bér

Bees fia István, óvári hospes 41

Bego fia Péter, Wroclaw-i kanonok,
kánonjogi licenciatus, baccalarius
633, 750–751

Beiuș l. Belényes

béke 61, 128, 192, 194, 277, 319,
538, 735, 737–738, 804, 855,
873, 878, 881, 890

Beke l. Kis Beke

– l. Waguth Beke

– mester, báni notarius 102

–, delnei 465

–, királyi tárnok 576, 638

–, mezősomlyói 418

– mester, comes, Lőrinte fia, Lőrinte
nb. 63, 320, 363

–, Márton fia, Bagar János apja,
korpádi 568

–, Mihály fia, körtvélyesi 90, 248

–, Miklós fia, korontáli 311

–, Péter fia 459

–, Pooul fia, hangonyi 304

– comes, Simon fia, Bood-i 889

– fia András, Oluz-i 152

– fia Feldric, balsai 53

– fia István, bólyi 326

– fia István, Zyman-i 754

– fia Jakab 358

– fiai: János és Monkus, Geche-i 216

békebírság 53, 57, 148, 317; l.
még bírság, királyi bírság

békeima 811

Bekus mester, borsodi vicecomes 58

Bél (Beel), ma Mónosbél 94 (Bor-
sod m.)

– (**Beel**) 373 (Pozsony m.)

– (**Beel**), ma Magyarbél (Vel'ký
Biel, Sz.) 433 (Pozsony m.)

Bela l. Béla

Béla (Bela) 889 (Trencsén m.)

– (**Bela**) 718 (Valkó m.)

–, IV., magyar (H) király 14, 83, 121,
131, 151, 185, 204, 448, 457, 464,
637, 733, 741, 828

Belbagos l. Bagos

Belbagus l. Bagos

Belcella 29 (Sáros m.)

Belch l. Belec, Béles

Belec (Belch), vár, Ho. 913 (Va-
rasd m.)

Belecska l. Béles

Beleed 63

Belényes (Bivinis), ma Beiuș, Ro.
731 (Bihar m.)

Béles (Belch), ma Belecska 423
(Tolna m.)

Beleser 792 (Gömör m.)
 Belez fia Debes, korosi 324
Belforte (Bellifortis) 539–542, 790
Belforte-i vicecomes l. Vilmos
 Bellifortis l. Belforte
 Belse l. Bölzse
Béltek (Belthuk), ma Nyírbéltek
 259 (Szabolcs m.)
 Belthuk l. Béltek
 Belža l. Bölzse
Bencenc (Benchench, Benczencz, Sahteluke, Sahtonteluk, Sahtouteluk, Sohteluke), ma Aurel Vlaicu, Ro. 93, 368, 812 (Hunyad m.)
 – (Benchench) fiai: György és János, lónyai 55, 287, 306
bencés rend 541, 544
 Benche Hygya l. Benche Hyhya
Benche Hyhya (Benche Hygya)
 393 (Pozsony m.)
 Benchench l. Bencenc
 Benczencz l. Bencenc
 Bende, Iván fia, hideghéti 271
 Bene, Woya-i 220
 –, István fia, halastói 243
 – (Beene) fia Miklós, zászkali 294
 Benedek l. Bajnok Benedek
 –, bácsi dékán 21
 – mester, budai olvasókanonok 77, 464, 764, 851
 –, Bozzai-i 329, 388
 –, garamszentbenedeki káplán, pap 477
 –, Haraszt nb. 359
 –, nógrádi várjobbágy 217
 –, VIII., pápa 711
 –, XII., pápa 297, 544
 –, szekszárdi apát 326
 –, váci karpap 136
 –, zobori káplán, pap 575
 –, Bors fia, Malach Miklós, Malach András és Malach László apja 283
 –, Fülöp fia, szilbácsi 131

–, Gege fia 52
 –, György fia, pécsi kanonok, kaproncai 696
 –, Hegun fia, Miklós apja 403
 –, Illés fia 217
 –, Illés fia, váradi kanonok, káplán 643, 681, 742
 –, Iwassa fia, kemléki főesperes 726
 –, Jakab fia, patyi 342
 –, József fia 484–485
 –, Lökös fia 87
 –, Lukács fia, nádasi 292
 –, Mihály fia, vajai, laskodi 239, 245, 273, 325
 –, Miklós fia, kereskenyi 206
 – comes, Péter fia 903
 –, Petryk fia, jobbágy 793
 –, Sándor fia, Vezekény nb. 308
 –, Saul fia 244
 –, Tamás fia, magasi 4, 115
 –, Vak Dezső fia, János és Dezső apja, kaplai 300
 –, Vica fia, halastói 243
 –, János, Miklós és Péter apja, csetneki 123, 323
 –, Péter lovag, Miklós és Merse lovag apja, szinyei 227–228, 608–610, 615
 – fia Jakab 323
 – fia János 220
 – fia János, szepesi szolgabíró 425
 – fia Mihály 882
 – fia Miklós 425
 – fia Miklós 804
 – fia Miklós 828
 – fia Pócs, rakamazi 53
 Benethe fia András, acsai 299
Beney 237 (Heves m.)
 Benus fia Miklós 786
Bénye (Benye), ma Hernádszurdok 90, 244 (Abaújvár m.)
 – (Benye) 645 (Bodrog m.)

Benye I. Bénye
 Beograd I. nándorfehérvári püspökség
Bér (Beer), ma Zalabér 114 (Zala m.)
 Berberium I. Bribir
Berchek, szőlő 283
 Bereck, bákai 443
 – mester, győri prépost, győri püspöki kancellár 47–48
 –, szentágotai plébános 89
 – (Brykcus), János szatmári comes és Lökös apja 87, 165, 325, 879
 – fia 882
 – fia István, Kurthmym-i 131
Bereg (Beregh) megye 83, 125, 151, 166, 185, 209, 793, 822
 – *megye hatósága* 12, 98, 168, 209, 499, 591
 Beregardó I. Ardó
 Beregh I. Bereg
beregi comes I. Marochuk
 – *főesperes* I. Domokos
 – *szolgabíró* I. Tiba
 – *vicecomes* I. Dávid
 Beregsurány I. Surány
 Berehovo I. Ardó
Beremend (Bereminy) 234 (Banya m.)
 Bereminy I. Beremend
Beren 754 (Hont m.)
 Berench I. Berencs
Berencs (Berench), ma Rétközberencs 103, 192 (Szabolcs m.)
Berente (Berenthe) 607 (Zemplén m.)
 Berenthe I. Berente
béres 168–169, 240
Beret (Bereth) 641, 717 (Abaújvár m.)
Beréte (Berethe, Berete), ma Magyarberéte (Bretea, Ro.) 786 (Belső-Szolnok m.)
 Berete I. Beréte
 Bereth I. Beret
 Berethe I. Beréte
 Berethrand I. Bertrand

Bernald fia Lőrinc, Haraszt nb. 359
 Bersshaw I. Bajorvágás
 Bertalan I. Kheser Bertalan
 – (Barthalyus), dályai 188, 221
 –, hévízi perjel 265, 769
 – mester, titeli kanonok 79
 –, vámszedő 741
 –, vasvári kápt. klerikusa 468
 – (Barthalus), veglai és modrusi comes, zenggi potestas 18, 20, 45, 270, 381, 383, 401, 474, 504, 625, 798, 896
 –, veszprémi püspök 340–341
 –, Demeter fia, vieszkai 66
 –, István fia 674
 –, Máté fia, zágrábi kanonok, királynéi kápolna klerikusa 627
 –, Natk fia 514, 765
 –, Pongrác fia, Alpar-i 131
 –, Stark fia, kolozsvári polgár 310
 Berthold, somogyi konvent dékánja 163
 – fia János, váci, pozsonyi és erdélyi kanonok, Wilkóv-i 521, 525
 – (Pertold) fia Jakab, szentendrei jobbágy 117, 134
 Berthrand I. Bertrand
 Bertold I. Bertót
Bertót (Bertold), ma Bertotovce, Sz. 797 (Sáros m.)
 Bertotovce I. Bertót
 Bertrand, kardinális, pápai nuncius 855
 – (Berethrand, Berthrand, Berthrand), váradi prépost, kardinális 93, 154, 205, 279, 392, 505, 863, 866–868, 870
 Berue I. Börvely
 Beruey I. Börvely
Berulle 250 (Veszprém m.)
 Berveni I. Börvely
 Berwe I. Börvely

Berwey l. Börvely

Bery l. Bir

Berzéte (Berzete), vár, ma Brzotín, Sz. 123 (Gömör m.)

– (Berzete dict.) Miklós, királynéi étkefogó, palocsai várnagy 207, 346

Berzete l. Berzéte

Berzétekőrös l. Kőrös

Beseneu l. Besenyő

Besenew l. Besenyő

Bešenov l. Besenyő

Besenyő (Besseneu), ma Zsitva-besenyő (Bešenov, Sz.) 129, 150 (Bars m.)

– (Besenew, Beseneu) 646 (Fejér m.)

– (Besenew, Bessenew) 836 (Pest m.)

– (Besenew dict.) András fiai: János és László 277

– (Bissenus, Byssenus, Besenew dict.) Miklós, Geden-i 65, 212

besenyő 89, 46, 646, 886

besenyői Boldogságos Szűz-egyház 129, 150

Besseneu l. Besenyő

Bessenew l. Besenyő

Beszterce (Byztricia), ma Bistrița, Ro. 348 (Szászfeld)

Beta, ... fia 912

Bete fia László 191

beteg(ség) 248, 311, 400, 536, 560, 562, 637, 724, 729, 854, 884

Bethe (Bethey) 243, 317 (Zala m.)

Bethey l. Bethé

Bethlem l. Bethlen

Bethlen (Bethlem) 10, 65, 212 (Zemplén m.)

Bethlenkeresztúr l. Keresztúr

Bethrand l. Bertrand

betörés (feltörés) 168–169, 191, 241, 317, 331, 338–339, 349, 379

Beud fiai: Mihály és János 160

Beuse 350 (Pozsony m.)

Bezdéd (Bezded, Bezdeed), ma Tiszabezdéd 517, 603–605, 715, 782, 807 (Szabolcs m.)

Bezded l. Bezdéd

Bezdeed l. Bezdéd

Beze fia György, pápai jobbágy 250, 269

Bezeréd (Bezered) 198 (Zala m.)

Bezered l. Bezeréd

Bezine (Bzina), ma Bziny, Sz. 294 (Árva m.)

Beznec (Beznech) 283 (Tolna m.)

Beznech l. Beznec

Bichor l. bihari főesperes

Bihać l. Bihács

Bihács (Byhagh, Byhygh, Byhygium), város, ma Bihać, BH. 451, 455, 458, 744–745

bihácsi villicus l. Catis

Bihar (Byhor) megye 112–113, 280, 793, 806

bihari (Bichor; ma Biharia, Ro.) *főesperes* 496

Biharia l. bihari főesperes

Billigue (Bylgue, Bylige) 340–341 (Veszprém m.)

Billye 325 (Szabolcs m.)

Bir (Bery, Byr, Biry, Byri), ma Biri 40, 49, 208, 259, 322, 332, 371, 387, 397, 487, 793, 806 (Szabolcs m.)

Biri (Biry dict.) Mihály, jobbágy 806 – l. Bir

Birnbaum (Byruun, Byrbow, Chatha), ma Oláhgorbó (Ghârbom, Ro.) 93, 368 (Fehér m.)

bíró (elfogult) 108

– [település] 131, 203, 251–252, 272, 350, 412, 418, 430, 568, 770, 787–788, 901, 910–911 között

- bírói rész (kétharmad)* 36, 42, 54–55, 143, 153, 192, 194, 287, 324, 326, 436, 476, 505, 592, 641, 730, 806, 889, 908, 915
- bírság* 6, 31, 39, 51–53, 55, 108, 125, 153–154, 172, 187, 203, 207, 215, 234, 277, 287, 316, 324, 343, 347, 408, 426, 436, 471, 476, 485, 641, 730, 754, 816, 828, 850, 858, 915; 1. még békebírság, királyi bírság
- *elengedése* 148, 235, 408, 847
- bírságlevél* 55, 70, 343, 347, 537, 816, 828
- bírságszedő* 915
- birtok adásvétele* 21, 75, 102, 163, 172, 189, 198, 242, 329, 362, 371, 373–374, 388, 397, 420, 433, 438, 487, 568, 606, 675, 723, 796, 818–819, 829, 858, 917–918 között, 918
- *átadása (átengedése, visszaadása)* 31, 46, 52, 111, 132, 147, 154, 160, 163, 216, 238, 256, 259, 263, 271, 283, 313, 344, 347, 350, 355, 370, 376, 415, 422, 425, 439, 442, 451, 459, 476, 484–485, 526, 537, 589, 592, 607, 641, 717–718, 770, 784, 819, 828, 871, 878, 903, 916
- *becslése* 3, 6, 53, 63–65, 75, 101, 107, 212, 236, 243–244, 313, 317, 324, 342, 436, 476, 754, 828
- *bejárása (elkülönítése, határjel-emelés)* 3, 26, 30, 52–53, 60, 64–65, 75, 90, 107, 116, 121, 166, 171, 187, 212, 222, 234, 236, 239, 243–244, 283, 294, 309, 320, 324–326, 347, 353–354, 360, 363, 406, 421, 423, 436, 450, 476, 535–536, 587, 606, 624, 637–638, 641, 714, 717, 743, 741, 754, 786–788, 828, 857, 862, 877, 912, 921
- *benépesítése (betelepítése)* 39, 171, 192, 214, 334–335, 355, 485, 592, 645, 705, 711, 883
- *bírói kézre jutása* 1, 6, 31, 259, 408, 425, 754
- *elfoglalása (elvétele, elcsatolása)* 3, 7, 41, 53, 60, 63, 65, 93, 104, 121, 149, 167, 170, 184, 283, 315, 324, 329, 340–341, 362, 377, 387–388, 390, 402, 436, 442, 476, 479, 499, 505–506, 514–516, 526, 568, 607, 622, 646, 675, 714, 765, 886, 913
- *elzálogosítása* 6–7, 32, 52, 54, 63, 132, 135, 170, 241, 256, 259, 265, 285, 289, 299–300, 302, 337, 361–362, 371, 373, 387, 396, 398, 400, 422, 451, 484, 487, 492, 599, 607, 623, 646, 658, 718, 730, 769, 796, 815, 829, 879
- *iktatása* 6, 30, 33, 116, 132, 136, 222, 234, 288, 294, 307, 317, 320, 324–325, 347, 358, 360, 363, 421, 425, 450, 476, 516, 536, 568, 587, 606, 624, 638, 714, 741, 754, 784, 786, 788, 819, 828, 857, 877, 905, 911, 921
- *jogtalan használata (hasznai, termései elvétele)* 40, 166, 217, 261, 264, 337, 367, 377, 397, 396, 443, 466, 456, 465, 473, 477, 499, 506, 516–517, 603–605, 646, 715, 756, 807, 822–823
- *kiváltása* 1, 6, 31, 33, 36, 52, 54, 63, 132, 216, 256, 265, 274, 289, 361, 371, 400, 408, 484, 646, 718, 730, 754, 769, 815, 820, 829, 879

– *visszaszerzése (-foglalása, -vásárlása-, -vétele)* 76, 90, 143, 166, 216, 271, 290, 404–405, 476, 622, 714, 828, 910

birtokadomány 30, 41, 61, 94, 131, 229–234, 246, 275, 279, 283, 317, 324, 352, 368, 390–391, 407, 436, 458, 460, 486, 498, 508, 513, 516, 518, 576, 587, 606–607, 637–638, 654, 659, 675, 733, 741, 760, 785, 828, 856, 858, 871, 883, 905, 917

birtokba bevezetés 52, 96, 136, 343 (15 napra), 397, 637–638, 659, 813, 818, 828, 851

birtokbérlet 147, 334, 355, 415, 516, 606, 645

birtokból kizárás (kidobás, kiűzés) 168–169, 240, 298, 344, 514, 765

birtokcsere 44, 75, 96, 194, 271, 280, 283, 359, 389, 393, 430, 654

birtokosztály 6, 29, 53, 59, 87, 143, 149, 165, 170, 192, 254, 258, 271, 279, 283, 308, 313, 324, 327, 402, 450, 476, 505, 607, 793, 804, 806, 829, 838, 889, 915

Biry l. Bir, Biri

Bissenus l. Besenyő

Bistrița l. Beszterce

Bithou l. Bitó

Bithov l. Bitó

Bitó (Bithou, Bithov) fia Dénes 313

– (Bythow) fia Ravasz, lovag 463

Bivinis l. Belényes

Bizánci Birodalom (partes Romanie) 876

Blăjel l. Balázstelke

Blatné l. Sárffő

Blatné Revištia l. Rőcse

Blizna (Blyzna), ma Bliznec, Ho. 44 (Zágráb m.)

Bliznec l. Blizna

Blyzna l. Blizna

Bo l. Csehország

Boboneg, Radozlaus apja 258

Bobul fia Miklós, magyar-raszlavicaí 29

Boch 283 (Somogy m.)

Boconád (Bachanad) 61 (Heves m.)

Bod (Bud) fia Ábrahám 65

– (Bud) fia László, tusai 56, 65, 212, 772

– (Bud) fia: Péter, Imre, László és Doncs 821

Boda, ma Szászbuda (Bunești, Ro.) 188, 221 (Szászföld)

–, Jakab fia, Kerekto-i 243

–, Fülöp váradi éneklőkanonok apja, tárkányi 863, 870

Bodó (Bodo), Detric fia, rakolupi 889

– (Bodou), István fia 326

Bodo l. Bodó

Bodoleu l. Badaló

Bodolew l. Badaló

Bodor (Budor), besenyői officialis 129, 150

– (Budur) fia Lukács, hideghéti 403

– (Budur) fia Miklós 909

Bodou l. Bodó

Bodrog (Bodrug, Bodrugh, Budrug, Budrugh), folyó 36, 65, 212

– (*Bodrug, Bodrugh, Budrug*) megye 21, 88, 203, 359, 420, 645, 723, 755, 847

– *megye hatósága* 79

bodrogi szolgabíró l. Ernye; János, Gelard fia

– *vicecomes* l. János, Bathand fia

Bodrogkeresztúr l. Keresztúr

Bodrogmező l. Polyán

Bodrogszentes l. Szentes

Bodrug l. Bodrog

Bodrugh l. Bodrog

Bodugazunfalua l. Boldogasszonyfalva

Bódva (Boldua), folyó 59
 Bodya fia György, hadakozó nemes jobbág 423
 Bogdanovci l. Mikola
Bogdány (Bagdan), ma Nyírbogdány 850 (Szabolcs m.)
 Bogozlou l. Bogyoszló
 Bogus mester, szepesi vicecomes és várnagy 248, 426
 – l. Bagos
 Bogws l. Bagos
Bogyoszló (Bogozlou), ma Ráabogyoszló 342 (Vas m.)
 Bohemia l. Csehország
 Bohúňovo l. Lekenye
 Bok Péter, krassói szolgabíró 418
 Bokolnuk l. Bakónak
bokor (csipke-, fűz-, szeder-, tölgy-) 171, 239, 279, 325, 606, 786
Bokoucha (Bokowcza, Bukoucha) 486 (Kőrös m.)
 Bokowcza l. Bokoucha
 Bol' l. Boly
Boldogasszonyfalva (Bodugazunfalua, Bodugazunfolua), ma Nemesboldogasszonyfa 243, 317 (Zala m.)
 Boldua l. Bódva
 Boleszló, esztergomi érsek 830–831
Bologna (Bononia), Olaszo. 173, 855, 864–865
 Bolug l. Balog
 Bolugh l. Balog
Boly (Bul), ma Bol', Sz. 825 (Zemplén m.)
Bóly (Bool) 326 (Baranya m.)
 Bolyar (Bular), Kalud-i 359
 – (Balyar, Bulyar, Bular) fiai: László és Mihály, Haraszt nb., tárnoki 21, 88
 Bon Johannes (Bonjohannes), aradi és sebesi főesperes, váradi és zág-

rábi kanonok, Campellum-i 199, 201, 621, 631–632, 636, 640
Bongárd (Bongarth), ma Szászbongárd (Bungard, Ro.) 472 (Doboka m.)
 Bongarth l. Bongárd
 Bonifác mester, Belforte-i 790
 –, VIII., pápa 888
 Bonifilius, minorita, cesenai 731
 Bonjohannes l. Bon Johannes
 Bononia l. Bologna
 Bonouch l. Bánóc
Bood 889 (Trencsén m.)
 – fia László 921
 Book (dict.) János, gencsi 4, 115
 Bool l. Bóly
bor 109, 361, 830–831, 872
 Bor fia János 914
 Borcor fia Solta 858
Borfő (Burfeu), ma Tegzesborfő (Brhlovce, Sz.) 754 (Hont m.)
Borhradwanya 244 (Abaújvár m.)
Bori (Boryn), ma Bory, Sz. 754 (Hont m.)
 Borok l. Boruk
Bors, sziget 59
 – comes, Ellős fia, Benedek apja 283
 – l. Bars
 Borsad l. Borsod
Borsahalma, hegy 877
Borschanch 486 (Kőrös m.)
 Borsker l. Remete
 Borskery l. Remete
Borsod (Borsad, Borsud, Bursud) megye 31, 94, 83, 130, 151, 185, 918
 – *megye hatósága* 58, 94
borsodi comes l. Miklós, Petőcs fia
 – *főesperes* l. János
 – *szolgabíró* l. Domokos, István
 – *vicecomes* l. Bekus

borsovai (*Bursua*, *Borswa*, *Bo-sua*; ma *Borzsa*, Ukr.) *főesperes* l. *Domokos*

Borsua l. *borsovai főesperes*

Borsud l. *Borsod*

Borswa l. *borsovai főesperes*

Boruk (Borok) 271 (*Bars* m.)

Bory l. *Bori*

Boryn l. *Bori*

Borzsa l. *borsovai főesperes*

Bosan l. *Bossány*

Bošany l. *Bossány*

Bosna l. *Boszniai Bánság*

Bosou (*Bosow*, *Bozou*), *Tivadar*
bán fia, *György*, *János* és *Tivadar*
apja, *Gyoad* nb., *Gyoad-i*
388, 429, 438

Bosow l. *Bosou*

Bossány (Bosan), ma *Bošany*, Sz.
324 (*Nyitra* m.)

boszniai bán l. *István*

– *egyházmegye (püspökség)* l.
Lőrinc boszniai püspök

– (*Diakó*; ma *Djakovo*, Ho.) *káptalan*
52, 300, 519

Boszniai (Bosna, Bozna) Bánság l.
István boszniai bán

Botean l. *Battyán*

Bothyan l. *Battyán*

Botiz l. *Batiz*

Botmonostora l. *Bátmonostor*

Botmonostura l. *Bátmonostor*

Boxa l. *Baksa*

Boynuk l. *Bajnok*

Bozay l. *Bozzai*

Bozcha l. *Bozza*

Božčice l. *Bozza*

Bozingum l. *Bazin*

Bozna l. *Boszniai Bánság*

Bozorab l. *Bazarab*

Bozou l. *Bosou*

Bozyn l. *Bazin*

Bozyta l. *Buzita*

Bozza (Basza, Bazcha, Bazza, Bozcha), ma *Kisbosnya* (*Božčice*, Sz.) 36, 65, 212 (*Zemplén* m.)

Bozzai (Buzay, Buzai, Bozay)
329, 388 (*Vas* m.)

Bő l. *Kisbő*

Böde l. *Bede*

Bölzse (Belse), ma *Belža*, Sz. 97,
278 (*Abaújvár* m.)

Börvely (Berue, Beruey, Berwe, Berwey), ma *Berveni*, Ro. 6, 9,
120, 281 (*Szatmár* m.)

Braşov l. *Brassó*

Brassó (Brassow), ma *Braşov*,
Ro. 184, 288 (*Szászföld*)

Brassow l. *Brassó*

Bratislava l. *Pozsony*

Bratonafolua 718 (*Valkó* m.)

Brech l. *Brecsevo*

Brecheuo l. *Brecsevo*

Brechewo l. *Brecsevo*

Brechouo l. *Brecsevo*

Brechow l. *Brecsevo*

Brecsevo (Brecheuo, Brechewo, Brechow, Brechouo, Brezcum, Brez, Brech), vár, Ho. 404–405,
836

Breteia l. *Beréte*

Brez l. *Brecsevo*

Brezcum l. *Brecsevo*

Breznouch, hegy 294

Brhlovce l. *Borfő*

Bribir (Berberium), Ho. 246

Brodzany l. *Brogyán*

Brogyán (Baragyan), ma *Brodzany*,
Sz. 324 (*Nyitra* m.)

Bruges (villa de Brugis), Belgium
356, 447, 570, 753, 849

Brykcus l. *Bereck*

Brzotín l. *Berzété*

Bu l. *Bulgária*

Bubek l. *Bebek*

Bucló (Bugyzloulfalua), ma Buclovany, Sz. 29 (Sáros m.)

Buclovany l. Bucló

Bud l. Bod

Buda (Budavár, castrum novi montis Pestiensis, castrum Novimontis Pestyensis, Novus Mons Pestiensis), vár, város, ma Budapest része 6, 159, 203, 326–327 között, 368, 453, 464, 518, 534, 547, 677, 875, 916 (Pilis m.); l. még márka

–, velcsöci 889

Budafelhévíz l. Hévíz

budai (óbudai) éneklőkanonok 200, 636, 640

– *kamaraispánság* 203

– (*óbudai*) *olvasókanonok* l. Benedek

– (*óbudai*) *őrkanonok* l. Mihály

– (*óbudai*) *prépost* 464, 566, 682–683, 688, 764; l. még Demeter

– (*óbudai*) *prepositura* 642

– *rector* l. Miklós, János fia

– (*óbudai*) *Szt. Péter-káptalan* 77, 107, 183, 187, 200, 236, 355, 441, 464, 677, 685, 688, 690, 764, 819, 851, 866, 916 (Pilis m.)

Budavár l. Buda

Budaváralja (Suburbium, sub-wrbium castri Budensis, Váralja), ma Budapest része 847, 875 (Pilis m.)

Budisclav Vngnich l. Budiszló

Budisclavus l. Budiszló

Budislav l. Budiszló

Budiszló (Budislav, Budisclavus) comes, Curiachus fia 504, 639

– (Budizlaus, Budisclav Vngnich) comes, Ugrin fia, bribiri 246

Budizlaus l. Budiszló

Budkovce l. Butka

Budmer, Ban fia, divéki 324

Budor l. Bodor

Budrug l. Bodrog

Budrugh l. Bodrog

Budun 52 (Valkó m.)

Budur l. Bodor

Buduş l. Kisbudak

Bugar fia Márton 373

Bugyzloulfalua l. Bucló

Buken fia János 320

Bukenkurthy 376 (Pozsony m.)

Bukoucha l. Bokoucha

Bukovnica l. Bakónak

Bul l. Boly

Bular l. Bolyar

Bulgária (Bu) 61, 229–232, 373–375, 647, 836

Bulyar l. Bolyar

Buneşti l. Boda

Bungard l. Bongárd

Bura, ma Tiszabura 839, 877 (Héves m.)

Burfeu l. Borfő

Bursua l. borsovai főesperes

Bursud l. Borsod

Bus fia István, salamoni 908

Buska 130 (Borsod m.)

Busóc (Bussundorph), ma Bušovce, Sz. 426 (Szepes m.)

Bušovce l. Busóc

Bussundorph l. Busóc

Buthka l. Butka

Buthus fia Imre 675

Butka (Buthka), ma Budkovce, Sz. 6, 212 (Zemplén m.)

Butusfalua 526 (Sáros m.)

Buur (dict.) Marcell fiai: László és János 819

Buza, Lőrinc apja, villicus 168–169, 240

Buzai l. Bozzai

Buzay l. Bozzai

Buzica l. Buzita

Buzita (Boztya), ma Buzica, Sz. 293, 353 (Abaújvár m.)

Bűg, sziget 393

Bwnye 15, 113 (Szabolcs m.)

Byhagh l. Bihács

Byharyn fia Fülöpös, Predescench-i
829

Byhor l. Bihar

Byhygh l. Bihács

Byhygium l. Bihács

Bykschewnicze l. Byksewniche

Bykschewnycze l. Byksewniche

**Byksewniche (Bykschewnycze
Bykschewnicze)**, folyó 480,
581, 919

Bylgue l. Billigue

Bylige l. Billigue

Byr l. Bir

Byrbow l. Birnbaum

Byri l. Bir

Byruun l. Birnbaum

Byssenus l. Besenyő

Bythow l. Bitó

Bytwa, folyó 908

Byztricia l. Beszterce

Bzina l. Bezine

Bziny l. Bezine

C

C l. Horvátország, Horvát-Szlavón
Bánság

Čachtice l. Csejte

Čakany l. Csákány

Călacea l. Kalocsa

Calide Aque l. hévízi konvent

– aque l. hévízi konvent

Calnazpataka, patak 624

Călnic l. Kelnek

Camaruch l. Kamaroch

Camarunch l. Kamaroch

camerarius 227–228

Caminensis l. Kamień-i egyházmegye

Campellum 199, 201, 631

Campus l. Turopolje

Cantha l. Csanta

Cantor l. Kántor

Cantur l. Kántor

Capu l. Kapu

Caransebeș l. sebesi főesperesség

Carapna l. Karapna

Carasso l. Krassó

Carei l. Károly

Carnotensis l. Chartres-i püspökség

Casan l. Cassan

Caspar, dávodi 359

Cassa l. Kassa

Cassan (Casan dict.) János, Miklós,
Márk, Jakab, Szaniszló és István
apja, batizfalvi 39, 219, 223

Castellan l. Kastellan

castrum novi montis Pestiensis l. Buda

– Novimontis Pestyensis l. Buda

Castrum Plebis l. Cittá della Pieve

catedraticum 509, 511

Catis l. Katis

Cattaro (Kataro), ma Kotor, Ho.
721, 840, 887–888

Caucina l. Arnaldus de Lacaucina

Čazma l. Csázma

Ceanu Mare l. Csán

Cech l. Cséfalva

Čechová l. Cséfalva

Cecus l. Vak

Cege (Chegue), ma Țaga, Ro. 675
(Doboka m.)

Cegen l. Cégény

Cégény (Cegen), ma Cégénydányád
505 (Szatmár m.)

cégényi Szűz Mária-egyház 505

Cégénydányád l. Cégény

Cegő (Zegew), ma Cegőtelke (Țigău,
Ro.) 862 (Doboka m.)

Cegőtelke l. Cegő

Ceke l. Cséke

Ceked (Cheked), ma Mezőceked
(Valea Largă, Ro.) 288 (Torda m.)

Celen fia Sándor 471, 792

Celldömölk l. dömlöki konvent

Čelovce l. Cselej

Cely 79

Cenad l. Csanád
 Čenčice l. Csantafalva
 Čenkesfa l. Csenkeszfölde
census 7, 39, 132, 147, 334, 356,
 405, 433, 480, 510, 581, 606, 652,
 805, 830–831, 883, 919
 Cepan l. Csépán
 Cerne de Fanfogna, zárai 853
Cerueles, patak 788
 Červenice pri Sabinove l. Vörösalma
 Cesariu l. Császártelke
Cesena, Olaszo. 731
 Ceth l. Cetina
 Cethina l. Cetina
Cetina (Cethina, Ceth), vár, Ho.
 404–405
 –, districtus 836
 Chahal l. Csaholy
 Chahol l. Csaholy
 Chahul l. Csaholy
 Chak l. Csák
 Chakan l. Csákány
 Chala, Bálint leánya 94
 –, Sinka leánya 611, 613
 Chalanusuada l. Csalánosvada
 Chalanusvada l. Csalánosvada
 Chalanuswada l. Csalánosvada
 Chalaswada l. Csalánosvada
 Challokuz l. Csallóköz
 Challok wz l. Csallóköz
 Challoukuz l. Csallóköz
 Chama, fehérvári kanonok 155
 Chan l. Csán
 Chana fiai: Máté és Péter 534
 Chanad l. Csanád
 Chank fia Dubou 235
 – fia Kene, roskoványi 227–228
 Chanyk l. Csánig
Chartres-i (Fro.) *püspök* l. Vilmos
 Chasma l. Csázma
Chatar 244
 Chatha l. Birnbaum
 Chathou l. Chathow

Chathow (Chathou) fia János, vár-
 konyi jobbággy 278
 Chayagh l. Csajág
 Chazarteleke l. Császártelke
 Cheb l. Cseb
 Chech l. Cseh
 Cheche l. Csécse
 Cheeb l. Cseb
 Cheech l. Cseh
 Cheel fia Dániel, kelneki 93
 Chegue l. Cege
 Chegze fia István, Bethlen-i 65, 212
 Cheh l. Cseh
 Chehche l. Csécse
 Chehes l. Cseh
 Chehte l. Csejte
 Chehy l. Cseh, Csehi
 Cheke l. Cseke, Cséke
 Cheked l. Ceked
Chekewlgh, völgy 476
 Cheklen 283
 Cheley l. Cselej
Chelthe 63 (Veszprém m.)
 Chemerne l. Csemernye
 Chendi l. Kende
 Chenege l. Cinege
 Chenete l. Csenyété
 Chengrad l. Csongrád
 Chenkezeulde l. Csenkeszfölde
Chenuk (Cheunek), folyó 537, 606
 Chenyck, ugodi 880
 Chepan l. Csépán
 Chepanfalua l. Csépánfalva
 Chepanfolua l. Csépánfalva
 Cheresig l. Körösszeg
 Cheris fia Jardan 282
Chern, folyó 505
Cherne (Chernee) 168–169, 240
 (Zemplén m.)
 Chernee l. Cherne
 Chernelházadamonya l. Damonya
Chernilievecz 858 (Zágráb m.)
Chernomel-i németek Szűz Mária-
ispotályos háza 846 (Zágráb m.)

Cherso l. Chersum
Chersum, ma Cherso, Ho. 45, 270
 Cherue, szerviens 63
Cherueles, patak 787
 Cheruey 63
 Chestreg l. Csesztreg
 Chete fia Miklós 77
Chetene (Chethene) 204 (Szepes m.)
 Chethene l. Chetene
 Cheunek l. Chenuk
 Cheztreg l. Csesztreg
 Chidea l. Kide
 Chiko l. Cikó
 Chindice l. Hind
 Chintelnice l. Kentelke
 Chiochiş l. Kékes
Chioggia (Clugia), Olaszo. 573
 Chiraleş l. Kerlés
chirographálás 16, 21, 29, 38–39,
 74, 77, 83–94, 100, 131, 171,
 211, 247, 279, 433, 486, 581,
 624, 652, 760, 764, 890, 903,
 918, 920
 Chitnic l. Csetnek
Chob 283 (Tolna m.)
 Chohl l. Csaholy
 Chohol l. Csaholy
 Chollokuz l. Csallóköz
 Cholm l. Hulm
 Cholta l. Csoltó
Choth 851 (Pest m.)
 Chotín l. Hetény
Chotor 871 (Somogy m.)
 Choznychy l. Coznychy
 Chrámec l. Harmac
Chremnik 883 (Liptó m.)
 Chrothnyk l. Korotnok
 Chrovatice l. Horváti
 Chuca l. Csuka
 Chuenchlin l. Kunclin
Chumb 6 (Szabolcs m.)
 Chuna (dict.) Pál, tárnoki 467,
 493, 815
 Chunchlin l. Kunclin

Chunrad l. Konrád
 Chura l. Chuur
 Churle l. Csölle
Chuturtukhel 647 (Valkó m.)
Chuur (Chura) 53 (Szabolcs m.)
Chuzzubul 409 (Szászföld)
 Chybar l. Vingárd
Chychol 458, 516, 871 (Somogy m.)
 Chychow l. Csicsó
 Chycou l. Csicsó
Chyk 52 (Valkó m.)
 Chykador l. cikádori konvent
 Chyko l. Cikó
 Chykow l. Cikó
 Chyrke l. Csirke
 Chyte fia Péter, bölzei 97, 130, 278
 Chythnuk l. Csetnek
 Chytnuk l. Csetnek
Chyzuch 324 (Nyitra m.)
 Ciasmensis l. Csázma
 Ciceu l. Csicsó
Cigánd (Scygaan, Zygan) 192,
 607 (Zemplén m.)
cikádori (Chykador) konvent 326
 (Tolna m.)
 Cikó (Cyko, Cykou, Chiko, Chyko)
 mester, körösszegi és fejérkői
 várnagy 224, 391, 804, 880
 – (Chykow), József fia 123
 Cilie Rudolf, comes 880
 Cinege (Cynege dict.) János fia
 Cinege Miklós 743
 – (Chenege, Cynege dict.) Miklós
 comes, Cinege János fia, István,
 János és Jakab apja, Malah-i
 743, 899
Cinkota (Scynkata), ma Budapest
 része 847 (Pest m.)
Ciprus 424, 595, 876
ciprusi király l. Hugo
 Cips l. szepesi káptalan
ciszterci rend 41, 47–48
 Citnek l. Csetnek

Cittá della Pieve (Castrum Plebis),

Olaszo. 731

Cladova l. Kalodva

Claudus l. Sánta

Clenpah l. Crumpah

Clisa l. Clissa

Cliscia l. Clissa

Clisia l. Clissa

Cliss l. Clissa

Clissa (Clisa, Cliscia, Clissia,

Cliss, Clisia), vár, Ho. 315,

404–405, 504, 538

clissai comes l. Maladinus

Clissia l. Clissa

Clopche 116 (Varasd m.)

Clugia l. Chioggia

Cluj-Mănăstur l. kolozsmonostori konvent

Cluj-Napoca l. Kolozsvár

Clus l. Kolozs, kolozsmonostori konvent

Clusmonstra l. kolozsmonostori konvent

Clusmonstra l. kolozsmonostori konvent

Clusmonustura l. kolozsmonostori konvent

Clusmunustra l. kolozsmonostori konvent

Co l. Kunország

collecta 14, 203, 301, 320, 363,

430, 485, 491, 654

Colosmonstra l. kolozsmonostori konvent

Čoltovo l. Csoltó

Coluz 819

Comaron l. Komárom

comes l. Adorján, Ákos, Albert,

Ampod; András, Kozma fia;

Andreas Michaelis; Balázs, Csan-

ta fia; Balázs, Mihály fia; Beke,

Lőrinte fia; Beke, Simon fia; Be-

nedek, Péter fia; Bereck, Berta-

lan, Bors, Budiszló, Cilie Rudolf,

Cinege Miklós, Constantin, Csa-

nád, Cseh György, Csépán, De-

meter; Demeter, Fábián fia; Dé-

nes, Deodatus, Dezső; Domokos,

Leunard fia; Domokos, Osl fia;

Doncs, Donk, Dragan, Dujm,

Ernye, Ewginus, fiumei, Fülöp;

Gergely, Curiachus fia; Gergely,

István fia; Guth, György; György,

Ozias fia; Hank, Henchmann,

Him, Horvát Simon, István; Ist-

ván, István bán fia; István, Lack

fia; István, Mihály fia; István,

Mikcs fia; István, Pál fia; Ivánka,

Jakab; Jakab, Dózsa fia; János;

János, Nelipcius fia; János, Bene-

dek fia; János, Gilét fia; János,

Osl fia; János, Pósa fia; János,

Sándor fia; Johannes Mauroceno,

Jurgh, Kayna, Kenéz, kolozsi,

Kompolt, Konrád; László, András

fia; László, Doncs fia; László,

István fia; László, László fia;

László, Pál fia; Lengyel Péter,

Lőrinte, Maladinus, Marcus

Cornarius, Marias, Marochuk,

Márton, Mihály; Mihály, Dániel

fia; Mikcs, Miklós; Miklós,

Drugeth János fia; Miklós, Gilét

fia; Miklós, Péter fia; Miklós,

Petőcs fia; Miklós, Samud fia;

Miklós, Sándor fia; Nagy János,

Nelipcius, nonai, Olivér, pagoi,

Pál; Pál, Dózsa fia; Pál, Pál fia;

Pál, Simon fia; Péter; Péter, Her-

mán fia; Péter, Nuzlin fia; Péter,

Peterke fia; Péter, Póka fia; Pető,

Péter fia; Poháros Péter, Porug;

Pósa, Izsép fia; Ravasz Miklós,

Rikalf, Saul, Sebes, spalatoi,

Stark, Tamás; Tamás, Péter fia;

Tatár Mihály, Tenyn László, Tót

Lőrinc, Töttös, trau, Treutul

Miklós, Ulrik, Vas Miklós, Vil-

mos, Vörös Salamon, Vörös Ta-

más, Zuard

– *terrestris* l. András

comitatus 45, 233, 410, 659, 745, 917
commensalis 522, 616, 750–751
 Commune Venetiarum l. Velence
compater 131, 488
 Compold l. Kompolt
condicionarius 203, 637, 741, 733, 828
congregacio (generalis), báni 718
   – (*generalis*), *erdélyi vajdai* 184, 402, 675, 714
   – (*generalis*), *megyei* 118, 158, 247, 268, 423, 456, 757, 792, 816, 889, 913
   – (*generalis*), *nádori* 41, 63, 283, 436, 476
 Conrad l. Konrád
 Constantin comes 105, 193, 197
consul 625
conversus 41, 47–48
 Copşa Mare l. Kapus
 Copus l. Kapos
coracia 428
 Corard l. Konrád
 Cordus l. Kardos
 Corpadea l. Korpád
 Cornelius, Mazzag Péter fia 370
 Corrad l. Konrád
 Corrad l. Konrád
 Costrosynfeu l. Costrosynfew
Costrosynfew (Costrosynfeu) 425 (Szepes m.)
 Coznicha l. Coznychya
Coznychya (Choznychya, Coznicha, Koznicha), folyó 360
 Cracouia l. Krakkó
 Crapina l. Krapina
 Crasso l. Krassó
 Crayna l. Krajna
 Crazna l. Kraszna
 Craznahorka l. Krasznahorka
Cresmen 283 (Tolna m.)
 Cris l. Kőrös
 Crisium l. Kőrös
 Crisius fia Péter 421

Crispus l. Fodor
 Cristan, pozsonyi révmester 38
 Criştelec l. Keres
 Cristian, edelényi bíró 347
 Cristilin, budai polgár, asztalos 875
 Cristur-Şieu l. Keresztúr
 Croacia l. Horvátország
Crumpah (Clenpah) 606 (Szepes m.)
 Cuirna l. Csorna
Culfi (Culphi), Ho. 809, 891
 Culphi l. Culfi
 Cunchmann l. Kunchmann
 Curciu l. Kőrös
 Curiachus fiai: Gergely és Budiszló 639
 Curtuiuşeni l. Körtvélyes
 Cyko l. Cikó
 Cykou l. Cikó
 Cynege l. Cinege
Czvetkouich nemzetség 858
Csaholy (Chahal, Chahol, Chahul, Chohl, Chohol), ma Nyírcsaholy 120, 281, 321, 398, 730 (Szatmár m.)
Csajág (Chayagh) 344 (Veszprém m.)
Csák (Chak) nemzetség 131
Csákány (Chakan), ma Pozsony-csákány (Čakany, Sz.) 128, 476 (Pozsony m.)
Csalánosvada (Chalanusuada, Chalanuswada, Chalanusvada, Chalaswada), ma Csanálos (Urziceni, Ro.) 71–73, 126 (Szatmár m.)
Csallóköz (Challokuz, Challokwz, Challoukuz, Chollokuz) 92, 350, 376, 467, 493, 623
 Csallóközkürt l. Kürt
 Csallóköznyék l. Nyék
Csán (Chan), ma Mezőcsán (Ceanu Mare, Ro.) 714 (Torda m.)
Csanád (Cenad), város, ma Cenad, Ro. 139, 201, 729 (Csanád m.)

- (*Chanad*) megye 886
- , esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, egri püspök 61, 94, 100, 202, 229–232, 373–375, 476, 509, 511, 533, 647, 637, 691, 713, 733, 741, 760, 773, 828, 830–831, 836, 872, 876, 883, 886, 896, 918, 927
- csanádi egyházmegye* (püspökség) 138–139, 146, 199–201, 296, 631, 636, 640, 699
- *éneklőkanonok* I. Mihály
- *káptalan* 139, 201, 484–485, 523, 600–601, 621, 630, 635, 666
- *olvasókanonok* I. Gylfred
- *őrkanonok* I. Bálint
- *prépost* I. Máté, Mihály
- *püspök* 23, 201–202, 601, 635, 681, 742, 780, 896; I. még Galhardus; Gergely, György fia; Jakab
- *Szt. György vértanú-székes-egyház* 724, 729
- *Szt. Üdvözítő-egyház* 382
- Csanálos I. Csalánosvada
- Csánig (Chanyk)** 276 (Vas m.)
- Csanta (Cantha) fia Balázs, csantafalvi 426
- Csantafalva (villa Cantha)**, ma Csontfalu (Čenčice, Sz.) 426 (Szepes m.)
- császárs* 740
- Császárteleke (Chazarteke)**, ma Cesariu, Ro. 657 (Doboka m.)
- Csátalja I. Tárnok
- csatorna* 239, 821
- Csázma (Ciasmensis, Chasma)**, ma Čazma, Ho. 698 (Kőrös m.)
- csázmai olvasókanonok* I. Konrád
- *prépost* I. Gergely, György fia; László, Miklós fia
- *Szentlélek-egyház és káptalanja* 141–142, 144, 146, 171, 233, 242, 255, 630, 635, 917
- Cseb (Cheb, Cheeb)** 244 (Abaújvár m.)
- (**Cheb**), ma Nagycseb (Žbince, Sz.) 168–169, 212, 240, 772 (Zemplén m.)
- Csécse (Cheche)** 592 (Nógrád m.)
- (**Cheche, Chehche**), ma Tisza-csécse 505 (Szatmár m.)
- Cséfalva (Cech)**, ma Čechová, Sz. 674 (Pozsony m.)
- Cseh (Chech)** 147 (Somogy m.)
- (**Cheh, Cheech, Chehy, Chehes**) 589 (Veszprém m.)
- (Chech dict.) András, Jakab fia, rödi 838
- (Chech dict.) Dezső (Deseu), Jakab fia, rödi 838
- (Chech dict.) György comes, rödi 838
- (Chech dict.) László, Jakab fia, rödi 838
- (Cheh, Chech dict.) Mihály, Jakab fia, rödi 184, 714, 838
- (Chech dict.) Péter, Jakab fia, rödi 838
- cseh király* I. János, Ottokár II.
- csehek* 324
- Csehi (Chehy)**, város, ma Kálmánca 203 (Somogy m.)
- Csehország (Bo, Bohemia)** 159, 739, 880; I. még János, Ottokár II.
- Csejte (Chehte)**, vár, ma Čachtice, Sz. 828 (Nyitra m.)
- csejtej várnagy* I. Vörös Tamás
- Cseke (Cheke)**, ma Szatmárcseke 505 (Szatmár m.)
- Cséke (Ceke, Cheke)**, ma Lácacséke 212, 607 (Zemplén m.)

Cselej (Cheley), ma Čelovce, Sz.
212, 237 (Zemplén m.)

– (Cheley) fia Balázs, ugrai 877

Csemernye (Chemerne), ma Márk-
csemernye (Pusté Čemerné, Sz.)
212 (Zemplén m.)

Csenkeszfa l. Csenkeszfölde

Csenkeszfölde (Chenkezfeulde), ma
Csenkeszfa (Čenkesfa, Sz.) 476
(Pozsony m.)

Csenyéte (Chenete) 244 (Aba-
újvár m.)

Csepán l. Kis Csepán

– (Chepan) 338

– (Chepan) comes 36

– (Chepan) fia Illés, váti 771, 845

– (Cepan) fia István, sitkei 216

– (Chepan) fia László, rédei 592

– (Chepan) fia Vid, gyirmóti 75

**Csepánfalva (Chepanfalua, Chepan-
folua)** 347, 813 (Szepes m.)

Cesztreg (Chestreg, Cheztreg)
243, 317 (Zala m.)

**Csetnek (Chitnic, Chythnuk,
Chytnuk, Citnek)**, ma Štútnik,
Sz. 123, 220, 323, 691, 773
(Gömör m.)

Csicsó (Chychow), vár, ma Ciceu,
Ro. 675 (Belső-Szolnok m.)

– (**Chycou**) 326 (Tolna m.)

csicsói (Belső-Szolnok m.) *vár-
nagy* l. Vas Miklós

Csirke (Chyrke dict.) István fiai:
Tamás és Miklós, idai 104, 290
csirke 39

Csoltó (Cholta), ma Čoltovo, Sz.
123 (Gömör m.)

Csongrád (Chengrad) megye 484–
485

csongrádi főesperes l. Péter
csonkítás 150, 168–169, 240, 848,
878

Csontfalu l. Csantafalva

Csorna (Cuirna) 590 (Sopron m.)

Csölle (Churle), ma Rovinka, Sz.
820 (Pozsony m.)

csősz 471, 828

Csuka Erzsébet, péceli Pál felesé-
ge 439

– (Chuca dict.) Jakab, jobbágy 806

csűr 505

D

Da l. Dalmácia

Dabanyafolua 647 (Valkó m.)

Dada (Doda), ma Tiszadada 793
(Szabolcs m.)

– 264 (Tolna m.)

Daia l. Dálya

dajka 588

Dalfinus, közjegyző, notarius 527

**Dalmácia (Da, Dalmacia, partes
marittime, Sclauonia)** 5, 61,
229–232, 373–375, 380, 394,
399, 413, 416–417, 428, 434,
440, 444, 452, 474, 481, 503,
538, 639, 647, 656, 795, 836,
887; l. még Andreas Dandulo,
Lajos I.

Dalmacia l. Dalmácia

Dalmad, ma Domadice, Sz. 292
(Hont m.)

Dálya (Dalya), ma Szászdálya (Daia,
Ro.) 188, 221 (Szászföld)

Dalya l. Dálya

Damanhyda l. Dománhida

Damanya l. Damonya

Damás (Damas), ma Ipolydamásd
576, 597, 603–605 (Hont m.)

Damas l. Damás, Danus

Damasa l. Kisdomása, Nagydomása

Damech l. Dámóc

Damian fia Domokos, béli 433

– fia Mihály, hadakozó nemes
jobbágy 423

Dámóc (Damech, Damuch) 168–
169, 240 (Zemplén m.)

Damonya (Damanya), ma Chernel-
házadamonya 1. (Sopron m.)

Damuch 1. Dámóc

Danch 1. Doncs

Dániel, Cheel fia, Mihály és Miklós
apja, kelneki 93, 368, 812

Danka fiai: Demeter, Dénes és
Lukács, bezerédi 198

Danobium 1. Duna

Danubium 1. Duna

Danus (Damas) fia Domokos,
zsigrái 26, 143

Danyl (dict.) István 370

Daraua 1. Dráva

Daróc (Doroch), ma Fülöpösdaróc
505 (Szatmár m.)

Darov 734 (Tolna m.)

Dauch 1. Dávod

dauphin 1. Humbert

Dausa 1. Dózsa

Dávid, beregi vicecomes 591

–, kolozsvári polgár 310

– mester, szabolcsi főesperes 94, 99–
100, 110, 127, 164, 760

–, Mihály fia 472, 786

–, Tabor fia, magyarai 128, 476

– fiai: Sámson és Luka, Haraszt
nb. 359

Dávod (Dauch) 359 (Bodrog m.)

Davsá 1. Dózsa

Daym 1. Dojm

Deák (Litteratus) Miklós, tyukodi
jobbágy 253

Debes, Belez fia, korosi 324

debitum 203, 301, 491

*Debreceni utca (Debrucheny hul-
cha, Debruchenyucha)*, utca 793

– (Debreceny dict.) László, pataki
polgár 33

Debreceny 1. Debreceni László

Debrucheny hulcha 1. Debreceni utca

Debruchenyucha 1. Debreceni utca

Debryne 647 (Valkó m.)

Deche (Desce) fia Lacho, Chychol-i
458, 516

Dedbor fia Mihály, kéki 244

Dedrád (Dedrad), ma Dedrad,
Ro. 149 (Kolozs m.)

Dedrad 1. Dedrád

Dedy 842

Deers 1. Derzs

dékán 1. Benedek, Berthold, István,
János, Kozma, Miklós, Pál, Pé-
ter, Sándor

Dellőapáti 1. Apáti

Delne, ma Delnekakasfalva (Koko-
šovce, Sz.) 465 (Sáros m.)

Delnekakasfalva 1. Delne

Demenk 1. dömlöki konvent

Demes fia Péter, hideghéti 403

– 1. dömösi egyház

Demesk 60 (Zágráb m.)

Demeter 283

–, bajai 359

–, erdélyi vajdai prothonotarius 787

– mester, esztergomi olvasókano-
nok 598, 903

– mester, főesperes 57

–, gréci esküdt polgár 491

– mester, győri al-olvasókanonok
104, 741

–, kalocsai prépost 295, 890

–, magasi 4, 115

– comes, nógrádi szolgabíró 217

– mester, pányi 354

–, pataki 537, 606

–, péceli 439

– mester, szepesi kápt. kanonoka
104, 606

–, váradi püspök, budai prépost
 441, 489, 497, 512, 596, 642,
 746, 759, 863–868
 – mester, váradi subnotarius 715
 –, András fia, ispánlakai 358
 –, Danka fia, bezerédi 198
 –, Demeter fia 342
 –, Demeter fia, patai, rédei 498
 –, Detric fia, tárnok 334
 –, Domokos macsói bán fia 352
 –, Domokos fia, varsádi 313
 –, comes, Fábíán fia 16
 –, Gábor fia, lőrintei 311
 –, István fia 404
 – mester, Iván fia, István és Miklós
 apja 242, 470, 793, 806
 –, János fia, padányi 674
 –, László fia, rédei 592
 – mester, Lepes Miklós fia, lovag 819
 –, Lukács fia 96, 136
 –, Márton fia 131
 –, Márton fia, dévai 402
 –, Olivér fia 64
 –, Pál fia 123
 –, Pata fia, Demeter és Olivér apja,
 patai, rédei 473, 498
 –, Pongrácz fia, Alpar-i 131
 –, Simon fia 436
 –, Simon fia, nagyfalvi 227–228
 –, Wadas fia, Dedy-i 842
 –, Woytha fia, Gerus apja 536–
 537, 606
 – fia Bertalan, vieszkai 66
 – fia Demeter 342
 – fia Gergely 436
 – fia István, Haraszt nb., tárnoki
 21, 88, 359
 – fia János, tolcsvai 165
 – fia Kozma, Olug-i 851
 – fia Leusták, famulus 304
 – fia Miklós, keresi 407
 – fia Miklós, nyéstei 244

– fia Miklós, szalóki 877
 – fia Pál 398
 – fia Péter, aradi éneklőkanonok,
 egri kanonok 296, 699
 – fia Simon, tivadari 821–822
Demeterpataka (Demeturpataka),
 ma Dumitra, Ro. 93, 368 (Fehér m.)
Demeterszigete (Demeterzygete),
 sziget 718
 Demeterzygete l. Demeterszigete
 Demeturpataka l. Demeterpataka
Demeuar 886 (Csanád m.)
 Dempch fia Lőrinc, becsi jobbággy
 253
Demskfeldi 171 (Kőrös m.)
dénár 14, 21, 36, 50, 52, 63, 132,
 203, 219, 242, 248, 253, 256, 259,
 266, 316, 338–339, 342, 400, 429,
 718, 723, 764, 771, 819, 924
 – (*báni*) 135, 196, 361, 645, 658, 858
 – (*bécsi*) 7, 32, 38, 54, 114, 89,
 163, 203, 241, 274, 299, 373,
 433, 438, 516, 623, 820, 880
 – (*veronai*) 829
 Dénes l. Magyar Dénes
 – l. Nagy Dénes
 –, Beren-i 754
 –, deregnyői officialis 168–169,
 209–210, 240
 – mester, futaki 211
 –, Ilbeu-i 216
 –, litteratus 411
 –, magasi 4, 115
 –, nádor (H), szolnoki comes 64
 –, püspöki képviselő 512
 –, várjobbággy 482
 –, András fia, csékei 212, 607
 –, Bitó fia 313
 –, Danka fia, bezerédi 198
 –, Domokos fia, cigándi 607
 –, Germanus fia, János apja, gyir-
 móti 75

–, Illés fia 217
 –, Iscepk fia, halastói 243
 –, István erdélyi vajda fia, királyi lovászmester 61, 229–232, 373–375, 647, 836
 –, Márk fia, szádélói 293
 –, Mikus fia, Dezső apja, gégényi 70
 –, Serphus fia 856
 –, Vörös István fia, vajszlói 285
 –, Vros fia, bélai 718
 –, Woytha fia, zsigrai 143
 –, István szörényi bán, Tamás és Dezső apja, szentmártoni, losonci 149, 443, 466, 517, 603–605, 607, 715, 782, 807
 – fia Bede 391
 – fia Gergely 55
 – fia Gergely, Kerekto-i 243
 – fia István, hindi 129, 150
 – fia János 191, 257
 – fia János 404
 – fia János, garadnai villicus 26
 – fia János, Telyky-i 9
 – fia László, keresztúri 168–169, 240
 – fia Miklós 53
 – fia Miklós, padányi 674
 – fia Roland 30
 – fia Tamás, járai 714
 – fia Tamás, régeni 108
 – fiai: András, János, Jakab, Mihály és Miklós, kölcei 505
Dénesudvarhely (Dyenuswduarhely), ma Sajóudvarhely (Şieu-Odorhei, Ro.) 786 (Belső-Szolnok m.)
 Dénesújfalú l. Szelepke
Dengeleg, ma Livada, Ro. 402, 450 (Belső-Szolnok m.)
 Deodatus comes, Maladinus fr.-e 538
 Depreht (Diprecht, Dipreht), Jakab pozsonyi bíró apja 726
 Deregeneu l. Deregyő

Deregeneu l. Deregyő
 Deregyew l. Deregyő
Deregyő (Deregeneu, Dergeneu, Deregyew, Dereguneu, Deregeneu), ma Drahnov, Sz. 168–169, 209–210, 232, 240 (Zemplén m.)
 Dereguneu l. Deregyő
 Dergeneu l. Deregyő
 Ders l. Derzs
 Derzs (Ders), aranyi 359
 – (Ders, Deers), Stepk fia, Pető apja 324
 – (Ders) fia László, dobosi 325
 – (Ders) fia Miklós 285
 – (Deers, Ders) fia Péter 316, 391
 – (Ders) fia Tamás, Hontpázmány nb. 31
 Desce l. Deche
descensus 768
 Desen, Wlkoy fia, Scerche nb. 482
 Deseu l. Dezső
 Desew l. Dezső
 Dessew l. Dezső
 Desuu l. Dezső
 Detric (Dyetric), heiligenkreuzi szerzetes 41, 47–48
 – fia Demeter, tárnok 334
 – fia Mihály, jobbágy 245, 273
 – fia Miklós 36
 – fiai: István és Miklós, Baksa nb. 100
 – fiai: Miklós, János és Péter, csetneki 123
 – fiai: Kayna, Mikó, Bodó, Gebus és Jaan, rakolupi 889
Déva (Dewa), ma Deva, Ro. 402 (Hunyad m.)
dévai várnagy l. Márton
 Deva l. Déva
 Dewa l. Déva
Dewen, hegy 880
 Dezew l. Dezső

Dezső I. Cseh Dezső
 – I. Vak Dezső
 – (Deseu), bajai 234
 – (Desew), vámszedő 159
 – (Desew), Benedek fia, kaplai 300
 – (Deseu), Dénes fia, gégényi 70
 – (Deseu, Desew) mester, Dénes fia, szentmártoni, losonci 443, 466, 517, 603–605, 715, 782, 807
 – (Desew), János fia 657
 – (Deseu, Desew, Desuu, Dezew), Kemény fia, Jakab apja, rédei 152, 456, 592
 – (Deseu) mester, Mihály fia, mérei 274
 – (Deseu, Desew), Roland nádor fia, Péter apja, Rátót nb. 194
 – (Desew) mester, Tamás fia, losonci 149
 – (Deseu, Desew) comes, Tamás és János apja, al-országbíró, Pok-i 52, 75, 148, 303, 343
 – (Desew) fia Péter, Gede-i 300
 – (Deseu) fia Péter, kisfaludi 53
 – (Desew, Desew) mester, Pezye-i 133
 Diakó I. boszniai káptalan
diakónus 495–496, 685; I. még Vilmos
 Dimis I. dömösi egyház
 Diósad I. Ad
 Dioşod I. Diósad
 Diprecht I. Depreht
 Diprecht I. Depreht
districtus 94, 203, 242, 509, 511, 587, 836, 903
Diszel (Dyzi) 535 (Zala m.)
disznó 499
Disznós (Goznos) 206 (Hont m.)
Divék (Dyuek), ma Divékújfalú (Diviacka Nová Ves, Sz.) 324 (Nyitra m.)
 Divékújfalú I. Divék

Diviacka Nová Ves I. Divék
 Djakovo I. boszniai káptalan
 Dlhé Klčovo I. Hosszúmező
 Dobika I. Doboka
Doboka (Kupehazaydoboka) 64 (Szabolcs m.)
 – (*Dobika*) megye 267, 288, 348, 472, 675, 862
 – fia János, alberti 265
Dobos (Dobus), ma Nagydobos 325, 730 (Szabolcs m.)
Dobouch (Dubouch), patak 171
Dobrafolua 486 (Kőrös m.)
Dobróka (Dobroka), ma Dúbravka, Sz. 6 (Zemplén m.)
 Dobroka I. Dobróka
 Dobus I. Dobos
 Dobzagh fiai: Miklós, Mihály, Gergely és Lőrinc 804
 Doda I. Dada
 Dok, csebi 772
 Doka, El-i 359
doktor 195, 617, 691, 773
 Dolanski Jarak I. Doljani
 Doliani I. Doljani
Dolinna I. István boszniai bán
Doljani (Doliani), ma Dolanski Jarak, Ho. 858 (Zágráb m.)
 Dolný Ďur I. Győröd
 – Ohaj I. Ohaj
 Domadice I. Dalma
 Domahida I. Dománhida
 Domăneşti I. Dománhida
Dománhida (Damanhyda), ma Domahida (Domăneşti, Ro.) 158, 259, 268 (Szatmár m.)
 Domk fia Péter, klerikus 749, 752
 Domokos I. Bebek Domokos
 – I. Kis Domokos
 – I. Kovács Domokos
 – I. Nagyfalvi Domokos
 – I. Sánta Domokos
 – 825

- , bálványi 828
- , Bathya-i 234
- , borsodi szolgabíró, Baby-i 94
- , borsovai és beregi főesperes 94, 100, 760
- , Chyk-i 52
- , kereskenyi 206
- , leleszi konvent familiárisa 466, 782
- , litteratus 487
- , pakonyi 187
- , péceli pap 183
- , spalatoi érsek 373–375, 647, 836
- , szepesi kápt. karpapja 240
- , takácsi 63
- , Bebek Domokos fia 123
- , Damian fia, János és Mihály apja, béli 433
- , Danus fia, zsigrai 26, 143
- , Domokos fia 241
- mester, Gebech fia, Hatus-i 163
- , Gergely fia 212
- , Gergely fia, reszneki 243, 317
- , Gwnya fia, máréi 362, 408, 843
- mester, István fia, berencsi 103, 192
- , István fia, kaproncai 726
- , Jakab fia 313
- , János fia, váci prépost, szigetfői főesperes, verebélyi 16, 298
- , Jekel fia, jekelfalvi 770
- , Jób fia 821
- , Kelemen fia, salamoni 908
- , Kis Jakab fia, Kanizka-i 913
- , Konrád fia, Demeter, Márk és László, varsádi 313
- comes, Leunard fia, Domokos apja 241
- , Márton fia 151
- , Osl fia, Miklós, János és Demeter apja, macsói bán, szerémi, valkói és baranyai comes 61, 229–232, 352, 373–375, 475, 647, 692, 718, 836, 914
- , Péter fia, erdélyi prépost, diakónus, szécsi 348, 358, 366, 370, 449, 494–496, 796, 812, 882
- , Pongrácz fia, cseleji 212
- , Reze fia, Miklós, Pál és György apja, püksai 411
- , Thyddo fia, Anna apja 764
- , Zul fia, Ágota és István apja, besenyő 89
- Doncs és Miklós apja, leszteméri 8–9, 83, 212
- , István királyi specialis notarius apja, őri 61
- fia Elblin, ugodi 741
- fia György, pelsőci 792
- fia István 177
- fia István, Gutakarcha-i 674
- fia Jakab 548
- fia Jakab, szentgyörgyi 226, 788
- fia János, bácsi kanonok 295
- fia Márk 350
- fia Mihály, tyukodi 120, 281, 338, 349
- fia Miklós 112
- fia Miklós, dögei 343
- fia Miklós, Echy-i 326
- fia Miklós, jánoki 128, 153, 476
- fia Miklós, nádffői 226, 787–788
- fia Miklós, szalóki 877
- fia Miklós, székely, telegdi 108
- fia Péter, krassói szolgabíró 418
- fia Simon, kökényesfői 658
- fiai: László, Dénes, Tamás és Mihály, cigándi 607
- domonkosok (generális vikáriusa, konventje, perjele, rendtartománya) 34, 83, 151, 180–181, 185, 541, 544, 846, 887–888
- domus apotece* 814
- Donch I. Doncs

Doncs (Donch), Bod fia 821
 – (Donch), Domokos fia, leszteméri 8, 83, 212
 – (Danch, Donch) comes, mester, László krasznai comes, István, Miklós és Klára apja, komáromi 170, 400, 451, 514, 741, 765, 818
 Donja Stubica l. Sztubica
 Donk comes, Pál fia, officialis 637, 828
 Doroch l. Fülöpödaróc
Dorog (Dorug) 918 (Esztergom m.)
 – (Durug) fia Péter 154
 Dorug l. Dorog
 Dosa l. Dózsa
 Dousa l. Dózsa
 Dovsa l. Dózsa
 Doym l. Dojm
 Dózsa (Dausa, Davsa, Dousa, Dosa, Dovsa), nádor, erdélyi vajda, Jakab és Pál szabolcsi comes-ek apja 210, 371, 378, 387, 397
Döge (Dwge) 343 (Szabolcs m.)
dömölki (Demenk; ma Celldömölk) Boldogságos Szűz-monostor konventje 284, 329, 388, 429 (Vas m.)
 – *apát* l. Miklós
dömösi (Demes, Dimis, Dymis) egyház 522, 524 (Esztergom m.)
 – *prépost* l. Márton
 Draa l. Dráva
Dracta 44
Drág (Drag), ma Dragu, Ro. 288 (Doboka m.)
 Drag l. Drág
 Dragan comes, Rados fia, Podgoria-i 858
 Dragu l. Drág
 Drahňov l. Deregnýő
 Drason l. Drassó
 Drasou l. Drassó

Drasov l. Drassó
 Drašov l. Drassó
 Drasow l. Drassó
Drassó (Drasow, Drasou, Drason, Drasov), ma Drašov, Ro. 93, 368 (Fehér m.)
Dráva (Daraua, Draa), folyó 359, 880
 Drienov l. Somos
 Druget l. Drugeth
 Drugeth (Druget) János, nádor, kunok bírása, Miklós ungi comes apja 162, 819, 906
 – Vilmos (Vyllermus, Wyllermus Drugeth), nádor, kunok bírása 87, 346, 476, 763
 Dubo (Dubow) fia Jakab, Radich-i 821
 Dubou, Chank fia 235
 Dubouch l. Dobouch
 Dubow l. Dubo
 Dúbravka l. Dobróka
 Dubrovník l. Raguza
 Dudwagzeg l. Dudwagzegh
Dudwagzegh (Dudwagzeg) 373–374 (Pozsony m.)
 Dujm (Daym, Doym), veglai és modrusi comes, zenggi potestas 18, 20, 45, 401, 410, 474, 504, 625, 798, 896
 – (Duym, Duymech) comes, Radozlaus fia 254, 258
 Dumitra l. Demeterpataka
Duna (Danobium, Danubium, Noguyz, Nogwyz), folyó 415, 476, 655, 880
 Dunajská Streda l. Szerdahely
 Dunakeszi l. Keszi
 Dunaszekcső l. Szekcső
 Dunaszerdahely l. Szerdahely
 Duratium l. Durazzo
Durazzo (Duratium), ma Durrës, Albánia 577, 584

durazzo herceg I. Károly
 – *hercegnő* I. Mária
 Durrës I. Durazzo
 Durug I. Dorog
Dusnuk 421 (Pest m.)
 Duym I. Dujm
 Duymech I. Dujm
 Dwge I. Döge
 Dycusch, bakabányai bíró 480
 Dyenusduarhely I. Dénesudvarhely
 Dyetric I. Detric
 Dymis I. dömösi egyház
 Dytel I. Moder Dytel
 Dyuek I. Divék
 Dyurus I. Gyűrűs
Dywanfolua 52 (Valkó m.)
 Dyzl I. Diszel

E

Eberhard, Wallsee-i 880
Ebestupulnuk, patak 505
 Ecelin fia Mojs, krassói szolgabíró
 418
 Echeg I. Ecseg
Echke (Jechke, Thamasyechkeye, Thamasechkeye) 194 (Gömör m.)
Echy 326 (Somogy m.)
 – (dict.) János, Klára apja 233
 – I. Öcs
Ecseg (Echeg) 217 (Nógrád m.)
Edde 508 (Somogy m.)
 Edelen I. Odorin
 Edulich I. Ederics
 Edelyn I. Odorin
Ederics (Edulich), ma Balaton-
 ederics 535 (Zala m.)
 Edward, III., Franciao. és Anglia
 királya, Írország ura 330
Eger (Agria) 3, 411, 763 (Heves m.)
Egerpataka (Egurpataka), patak
 787–788
 Eghazasgegen I. Gégény
 EghazasGegen I. Gégény

Eghazasmersa I. Egyházasmerse
 Eghazasmesa I. Egyházasmerse
Egres 131 (Bács m.)
 – (**Felegres**) 453 (Tolna m.)
**Egrespatak (Egruspatak, Egrus-
 pataka)**, folyó 29
Egri (Egry) 285 (Baranya m.)
 – (**Egry**) 589 (Veszprém m.)
 – (dict. de Agria) Jakab mester,
 budai esküdt polgár 355, 875
 – (de Agria) János mester 761
egri dékán I. Sándor
 – *egyházmegye (püspökség; Szt.
 János-egyház)* 94, 157, 495–
 496, 554, 608, 610–615, 620,
 700, 708
 – *káptalan* 8, 49, 53, 64–65, 70, 83,
 94, 97, 100, 130, 140, 185, 194,
 212, 227–228, 237, 239, 244, 263,
 278, 296, 303, 325, 343, 436, 522,
 524, 536–537, 543, 548, 566, 592,
 603, 606–607, 618, 682, 689, 699,
 715, 760, 776, 780, 799, 802, 839,
 877, 899, 902 (Heves m.)
 – *olvasókanonok* I. János, Miklós
 – *örkanonok* I. János
 – *prépost* I. Miklós
 – *püspök* I. Csanád, Miklós
 – *Szt. Péter és Szt. Pál apostolok-
 oltár* 53 (Heves m.)
 Egruspatak I. Egrespatak
 Egruspataka I. Egrespatak
 Egry I. Egri
Egryg, víz 535
 Egurpataka I. Egerpataka
 Egyed 303
 –, fehérvári karpap 283
 –, vécsi 839
 –, Bálint fia, váradi kanonok 800–
 801, 803
 –, István fia 459, 912
 –, István fia, Machala-i 828

–, Jakab fia, váti 845
 –, János fia, Machala-i 828
 –, László fia, csantafalvi 426
 –, Lőrinc apja, gyirmóti 250
 –, Marót fia, nagyfalvi 53
 –, Pál fia, kereskenyi 206
 –, Péter fia, Bokoucha-i 486
 –, Sebehodnog fia, György, Miklós és Mihály apja, bezerédi 198
 –, Iván és Simon apja 332, 793, 806
 – fia György 282
 – fia Konrád, Berente-i 607
egyetem 199, 532, 617, 664, 673, 865
Egyházasmerse (Eghazasmersa, Eghazasmesa) 264 (Somogy m.)
egyházi fenyíték 356, 846, 895
 – *javadalom, tisztség üresedése* 21, 23, 27–28, 61, 94, 100, 137–139, 144, 146, 155–157, 200–202, 229–232, 295–298, 373–375, 441, 445–446, 489, 494–496, 521–522, 524–525, 531, 533, 543, 545–546, 555, 565–567, 590, 600–602, 620, 634–636, 640–641, 647, 666, 671, 682, 684, 687, 689, 707, 709–710, 712, 727–728, 746–747, 749, 751–752, 774–776, 778–781, 799, 802–803, 836, 863, 866, 869–870
 – *javadalomba, tisztségbe bevezetés* 23, 28, 146, 157, 182, 201, 298, 496, 524, 545–546, 565, 567, 601–602, 634–636, 640, 687, 689, 709–710, 712, 752, 781, 803, 870, 889
 – *javadalomról, tisztségről lemondás* 201, 495–496, 519–520, 634, 681, 695, 699, 707, 712, 863, 866
 – *vízsga* 617, 682–683, 799, 865
 Egyházmarót l. Marót

egyházmegye l. érsekség, püspökség
eke [mérték] 36, 53, 107, 212, 236, 271, 292, 320, 342, 363, 391, 393, 395, 442, 536, 606, 741, 828
ekevas 842
El 359 (Bodrog m.)
 Elbelin l. Elblin
 Elblin (Elbelin), Domokos fia, ugodi 741
 Elech fia Lőrinc, szörcsöki 589
electus 139, 144, 146, 179–181, 345, 441, 497, 512, 596, 642, 759, 867–868
Elefánt (Elephant), ma Lefantovce, Sz. 324 (Nyitra m.)
 Elek (Alexus) fia Miklós, otrokocsi 471
 –, szerdahelyi 920
 Elekus fia Miklós, zsemeri 238
élelem 431, 789, 832, 854, 860, 893
 Elephanth l. Elefánt
 Eleus l. Ellős
 Eleuthou l. Elewthow
 Eleutow l. Elewthow
 Elewthou l. Elewthow
Elewthow (Elewthou, Eleutow, Ellewthow, Eleuthou, Elewtou) 517, 603–605, 715, 782, 807 (Szabolcs m.)
 Elewtou l. Elewthow
 Elhegh l. Orom
elhurcolás 56, 168–169, 240
 Elias l. Illés
elkergetés (elűzés) 129, 150, 168–169, 238, 240, 291, 298, 828
 Elleus l. Ellős
 Ellews l. Ellős
 Ellewthow l. Elewthow
 Ellős (Elleus) fia Bors 283
 – (Eleus) fia Miklós 404
 – (Ellews) fiai: Mihály és Miklós 114

előállítás 304, 316, 357, 438, 482

Elsa 248

Elyas l. Illés

Emych (Eymech), János és Vas
Miklós apja 657, 675

Endre l. András

–, raksai 514

– (Endree) fia András, szolnoki
vicecomes 757

Endree l. Endre

Ene de Fanfognis, zárai 901

éneklőkanonok l. budai; Fülöp,
Boda fia; György; István, And-
rás fia; János; János, Miklós fia;
László, György fia; Mihály,
Miklós; Miklós, Kemény fia;
Péter, Demeter fia; Pál

éneklőszereztes l. András, Lőrinc

Engh, város 203 (Valkó m.)

Enyd l. Enyed

Enyed (Enyd, Enyeud), ma
Nagyenyed (Aiud, Ro.) 327,
348 (Fehér m.)

Enyeud l. Enyed

Enygh l. Enying

Enying (Enygh) 344 (Veszprém m.)

Enyud 376 (Pozsony m.)

Eperies l. Eperjes

**Eperjes (Eperies, Epperies, Epp-
ries, Epuries)**, város, ma Prešov,
Sz. 624, 787–788 (Sáros m.)

Epperies l. Eperjes

Eppries l. Eperjes

Epuries l. Eperjes

**Erdély (partes Transilvanice, partes
Transsilvane, regnum partis
Transsilvane)** 43, 81–82, 93, 111,
149, 184, 365, 368, 402, 642, 675,
714, 731

erdélyi alvajda l. Péter

– *alvajdai ember* 184, 188, 221,
267, 288, 309, 402, 450

– (*fehérvári, Albensis*) *egyházme-
gye (püspökség; Szt. Mihály
arkangyal-egyház)* 23, 67–68,
81–82, 279, 430, 496, 500, 530,
654, 681, 746

– *fehérvári l. gyulafehérvári*

– *herceg l. István*

– (*Albensis, Albensis Transilva-
nensis, Albensis Transilvane*)
káptalan (egyház) 22–23, 76, 108,
135, 149, 184, 188, 221, 288, 307,
327, 348, 358, 366, 370, 449, 472,
494–496, 501–502, 521, 525, 568,
590, 622, 626, 636, 643, 654, 657,
666, 675, 714, 786, 796, 800, 803,
812, 838, 862, 882, 917–918 között

– *káptalan dékánja* l. Miklós

– *káptalan éneklőkanonoka* l.
Mihály

– *káptalan őrkanonoka* l. Roland

– (*fehérvári*) *püspök* l. András

– *vajda* l. Dózsa; István, Lack fia;
Miklós; Miklós, Petőcs fia; Tamás

– *vajdai bírótársak (nemese)*
184, 402

– *vajdai ember* 184, 327, 402, 472,
714, 786, 862

– *vajdai gyűrűspecsét* 518

Erdeu (Erdew) vajda fiai: Aprozya,
Marus és Staán, kenézek 894

Erdeutelek l. Erdőtelek

Erdew l. Erdeu

Erdewteluk l. Erdőtelek

erdő 39, 44, 61, 65, 93, 116, 160,
163, 168–169, 212, 217, 239–
240, 242, 244, 256, 261, 265,
278, 288, 313, 325–326, 354–
355, 407, 476–477, 499, 505,
515–517, 575, 658, 723, 787–
788, 793, 806, 822, 827, 829,
836, 838, 845, 854, 858, 889

Erdőd (Ardudium), ma Erdut,
Ho. 701 (Valkó m.)

erdődi Szt. László-egyház 701

Erdőmocsolya l. Mocsolya

**Erdőtelek (Erdeutelek, Erdew-
teluk)** 43, 839 (Heves m.)

Erdut l. Erdőd

Ered, folyó 505

eretnek(ség) 61, 298, 740

Erezthwen, erdő 278

Érkisszőlős l. Kispacal

Érkörtvélyes l. Körtvélyes

Ermen 418 (Krassó m.)

Erne l. Ernye

Ernee l. Ernye

Erneu l. Ernye

Erney l. Ernye

Ernye (Erne), bodrogi szolgabíró,
Bal-i 79

– (Hernee) comes, szabolcsi szol-
gabíró 331

– (Erne) mester, András fia 167

– (Erne, Ernee, Ernei, Erney, Herne)
mester, Jákó fia, nagymihályi,
tibai 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–
113, 151, 162, 185, 756

– (Erney) fia Vid, pataki polgár 33

erőd 105, 193, 197

Érpatak l. Hugyaj

érsek 384, 590, 895; l. még archy-
electus, Boleszló, Csanád, Do-
mokos, Fülöp, Jaroslaus, István,
László, Lodomér, Miklós, milá-
nói, Tamás

érseki curia 872

– *ember* 713

érsekség l. esztergomi, gneznoi,
kalocsai

Erzsébet, Bálint felesége 801

–, csehi László leánya 589

–, Jakab pozsonyi bíró felesége 726

–, János leánya 479, 593

–, magyar (H, U, V) királyné, I.
Károly felesége, I. Lajos, And-
rás és István anyja 24–25, 27,
35, 53–55, 117–118, 165, 168–
169, 186, 207, 209–210, 250,
269, 276, 352, 365, 373–375,
384, 403, 410, 435, 446, 464,
476, 486, 491, 515, 536, 617,
626–630, 633, 635–636, 640,
647, 650, 667, 678, 705, 716,
730–731, 754, 795, 830–831,
836, 848, 874, 898

–, magyar királyné, IV. László
anyja 606

–, Márton felesége 539

–, Mihály leánya 93, 368

–, mihályi Jakab özvegye 367

–, Pezye-i Dezső özvegye 133

–, szelestei Miklós leánya 101

–, Tóbiás leánya 425

–, vezekényi Nagy Dénes leánya 308
eskü 23, 28, 43, 52–53, 56, 61, 81,
117, 127, 134, 146, 157, 164, 183,
200–203, 245, 248, 273, 284, 292,
295–298, 316–317, 404–405, 410,
467, 493, 496, 524–525, 533, 546,
566–567, 577, 601–602, 621, 634–
636, 638, 640–641, 687, 689, 710,
712–713, 717, 752, 779, 780–781,
802–803, 815, 836, 845, 848, 878,
881

esküdt (polgár, senator) 33, 57, 83,
151, 185, 203, 213, 293, 347, 355,
454, 464, 480, 491, 515, 678, 770,
787–788, 830–831, 837, 858, 875,
910–911 között, 924

– *ülnök* 41, 247, 283, 425, 757

eső 244

Essegvár (Seegh, Segwar), vár
340, 649 (Veszprém m.)

Estphand l. Istvándi

Estphandy l. Istvándi

Eszeny (Ezen) 166, 499, 822–823
(Szabolcs m.)

Eszlár (Ozlar, Vzlar), ma Tisza-
eszlár 793, 806 (Szabolcs m.)

Esztergom (Strigonium), város
27–28, 555, 565, 691, 773 (Esz-
tergom m.)

– *megye* 7

esztergom-előhegyi l. esztergomi

esztergomi egyházmegye (érsekség,
Szt. Adalbert-egyház) 27–28,
156–157, 182, 199, 297, 350,
507, 509, 511, 513, 518, 521,
525, 533, 549, 555, 557–558,
565, 590, 600–602, 637, 672–
673, 677, 679, 682–683, 687–
689, 693, 700, 709–710, 726,
733, 735, 737–739, 741, 766–
767, 774–776, 778–779, 781,
783, 799, 802, 828, 866, 869–
870, 927

– *érsek* 27–28, 157, 518, 555, 565,
637, 688, 710, 733, 741, 781,
802, 811, 828; l. még Boleszló,
Csanád, Fülöp, Lodomér, Tamás

– *érseki ember* 203

– *érseki nádor* 350

– *kamaraispán* l. Roland

– *kamaraispánság* 203

– *káptalan* 7, 24–25, 27–28, 31,
75, 144–146, 292, 324, 365,
400, 476, 531, 533, 598, 626,
636, 666, 671, 707, 710, 712,
754, 828, 903, 918

– *olvasókanonok* l. Demeter, Sixtus

– *prépost* l. Miklós

– *Szt. Anna-kolostor* 828

– *(esztergom-előhegyi) Szt. György-*
egyház és prépostja 565, 637, 828

– *Szt. István király-egyház ispótylos*
háza kereszteseinek konventje 7,
189, 700, 713, 828

– *(esztergom-előhegyi, promontorium*
Strigoniense) Szt. Tamás vértanú-
egyház és prépostja 296, 691, 773

Ethethykudya 505 (Szatmár m.)

Euboia (insula Nigripontis), szí-
get 876

Eugebium l. Gubbio

Eugubium l. Gubbio

Eury l. Öri

Ewche (Vche), Lodomér fia, Koch-i
97, 278

Ewginus comes, Gyank fia, krigi
266

Ewr l. Ör

Ewrmezeu l. Örmező

Ewrmezew l. Örmező

Ewry l. Öri

Ewz l. Ösz

exaccio 281, 430, 654

exempcio 248, 272, 364, 650–651,
654, 836–837, 876

extraneus 476, 487

Eymech l. Emych

Ezen l. Eszeny

Eztuerfalu l. Ösztövé

Eztyan, város 203 (Baranya m.)

ezüst 203, 298, 373, 480, 545–546,
555, 565, 567, 590, 652, 749,
806, 875, 919, 927

F

fa (*alma-, birs-, bükk-, cser-, cseresz-*
nye-, dió-, éger-, fűz-, gyertyán-,
gyümölcs-, haraszt-, hárs-, körte-,
nyár-, nyír-, olaj-, szil-, tölgy-) 17,
29, 53, 65, 116, 168–169, 171,
212, 244, 265, 283, 299, 423, 476,
504–505, 589, 624, 743, 786, 791,
798, 845, 858, 882, 884–885

– *(keresztel jelölt)* 65, 116, 171,
212, 499, 505, 822, 858

Faber l. Kovács

Fábián, kalocsai főesperes, bácsi
kanonok 519, 890

–, Reg-i 79

–, János fia, balkányi 160

–, Demeter, Miklós és Gergely ap-
ja, péceli 16, 439

– fia Iván 13

– fia Mihály, mezősomlyói bíró 418

– fia Miklós 665

– fia Miklós, kalaznói 313

– fia Péter 244

– fia Reyhard, pozsonyi révmester 38

Fahyd 279 (Fehér m.)

Faiz l. Fajsz

Fajsz (Faiz), ma Veszprémfajsz
422 (Veszprém m.)

Fako (Fakou, Foko) mester, Péter fia,
olgyai 92, 153, 376, 460

Fakou l. Fako

Falkus l. Folkus

falu 21, 29, 33, 39, 41, 43, 59–60, 63,
65, 71–73, 83, 98, 117, 121, 123,
126, 128–130, 134, 147, 150–151,
158, 168–169, 185, 188, 191–193,
203, 207, 209, 212, 215, 217, 219,
221, 223, 226, 229, 239–240, 244,
253, 264, 272, 274, 276, 278–279,
281, 283, 288, 299, 317, 325, 328,
348, 350, 353, 360, 405–406, 412,
422–423, 426, 430, 435, 437, 442,
460–464, 468, 471, 476–477, 499,
505, 517, 535, 549–551, 557–562,
574, 589, 591, 606, 624, 649, 654–
655, 675, 711, 718, 736, 741, 745,
756–757, 786–788, 792, 813, 816–
817, 822, 825, 828, 836, 862, 878,
883, 888, 905, 920, 927

– (szabad) 272, 745

familiáris 3, 150, 173, 229–232,
291, 349, 530, 556, 585, 669,
686, 704, 750–751, 782

famulus 43, 53, 71–73, 96, 107–
108, 114, 126, 129, 153, 159,
168–169, 187, 224, 236, 240,
285, 304, 316, 320, 352, 354,
357, 363, 376, 402, 432, 436,
476, 499, 607, 646, 651, 692,
741, 792, 822, 829, 848, 851,
871–872, 877–878, 919

Fanchal 456, 592 (Nógrád m.)

Fântânele l. Ős

Farcas l. Farkas

Fargach l. Forgács

Farkas (dict.) Jakab, Lőrinc fia,
besenyő, sági 46

– (Farcas), Lőrinc fia 265

–, Tiborc fia 271

–, János és Miklós apja, magyarai
128, 153, 476

– fia Péter 675

Farkasdy 505 (Szatmár m.)

Farkasfalua l. Farkasfalva

**Farkasfalva (Farkasfalua, villa
Farkasii)**, ma Vlková, Sz. 247
(Szepes m.)

Farkashida (Farkashyda), ma
Vlčkovce, Sz. 159 (Pozsony m.)

Farkashyda l. Farkashida

farkasverem 53

Fáró (Farra), Ho. 417

Farra l. Fáró

Farystar 403 (Pozsony m.)

Fazekasrét l. Lucska

Fedric l. Sosburger Fedric

fegyver(es) 63, 129, 150, 191, 188,
221, 239, 270, 278, 353, 395, 416,
428, 431, 440, 452, 503, 713, 720,
722, 789, 794, 809, 832, 840–841,
844, 876, 891

fegyverszünet 735–738, 766–767,
853, 855, 873

Fehér megye 93, 327, 368

Fehérvár, ma Székesfehérvár 916
(Fejér m.)

fehérvári dékán l. István, Péter

– *éneklőkanonok* l. János

– *főesperes(ség)* l. Péter, István fia

– *olvasókanonok* l. Miklós

– *örkanonok* l. János

– *prépost* l. Tatamer

– (*Alba, Alba regalis*) *Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje* 89, 133, 283, 646

– (*Alba, Alba regalis*) *Szűz Mária-egyház káptalanja* 46, 63, 132, 155, 283, 313, 320, 340–341, 363, 486, 531, 533, 555–557, 576, 638

– l. erdélyi

Fejér megye 46, 355

Fejéregyház (Feyreghaz), ma Szászfehéregyháza (Viscri, Ro.) 188, 221 (Szászföld)

Fejérkő (Feyrkw), vár 61 (Pozsony m.)

fejérkői várnagy l. Cikó

Fejes Gergely, krassói vicecomes 418

Feketekorouelge, völgy 877

Feldric (Fodric), János és László apja, balsai 53, 915

Feldura (dict.) Gergely 52

felégetés (felgyújtás) 188, 191, 221, 278, 476, 503, 663, 670, 718, 770, 791, 814, 833, 854, 884

Felegres l. Egres

Felgradna l. Garadna

Felgradna l. Garadna

Felicián, Záh fia, Záh nb. 375

Fellda l. Ida

felkenés 384–385, 478, 577–579, 582–584, 586, 716

Felpéc l. Péc

Felseo Kubin l. Felsőkubin

Felseö-Kenez l. Felsőkenéz

Felseunyr l. Felsőnyír

Felsevadryan l. Felsőadorján

Felsewadryan l. Felsőadorján

Felsőadorján (Felsevadryan, Felsewadryan, Fulsewadryan, Fulseuadrian, Fulseuaduryan, Felseuaduryan) 21, 88 (Bodrog m.)

felsőadorjáni Szt. György vértanúplébánia 21

felsőadorjáni Szt. Márton hitvallómonostor 21

Felsőgyöröd l. Györöd

Felsőkenéz (Felseö-Kenez), folyó 294

Felsőkubin (Felseo Kubin), ma Vyšný Kubín, Sz. 294 (Árva m.)

Felsőnyárád l. Nyárád

Felsőnyír (Felseunyr) 285 (Baranya m.)

Felsőökörítő l. Ökörítő

Felsőpakony l. Pakony

Felsőpalatka l. Palatka

Felsőrócse l. Rócse

felszentelés 82, 146, 297, 489, 497, 549, 551, 557–558, 560, 562, 572, 642, 663, 666, 670–671, 700, 706, 724, 729, 747, 759, 927

Feluincz l. Felvinc

Felvinc (Feluincz, Felwynch, Fulwynch, Fuluinch), ma Unirea, Ro. 24–25, 365 (Székelyföld)

Felwynch l. Felvinc

Felyda l. Ida

fenyégetés (kényszerítés) 129, 150, 238, 291, 770, 828

Fenyewseunyché (Fenywschewnicze, Feyno Sewniche), folyó 477, 480, 575

Fenywschewnicze l. Fenyewseunyché

Ferenc l. Franciscus

–, minorita, Cittá della Pieve-i 731

–, trieszti püspök, pápai nuncius 852, 855, 895–898

- (Ferench), András fia, besenyő, Tulge-i 46
- (Franchyk), Péter és György apja, Baksa nb. 36, 212, 253, 268

Ferench l. Ferenc

Ferged 453 (Tolna m.)

Ferrara, Olaszo. 855

ferreum Castrum l. Vasvár

ferto 39, 51, 168–169, 203, 240, 248, 480, 652, 919

Fertőrákos l. Rákos

Feulduar l. földvári konvent

Feulgaradna l. Garadna

Feultheuberen l. Apáti

Fewlkezew l. Keszi

Feyno Sewniche l. Fenewseunyché

Feyreghaz l. Fejéregyház

Feyrkw l. Fejérkö

Filep l. Fülöp

Filippi l. Fülöp

Filkus fia Miklós, torvajai 377

Finta (Fynta), ma Fintice, Sz. 226, 534, 624 (Sáros m.)

Fintice l. Finta

Firenze (Florenzia), város, Olaszo. 588, 867–869

Fiume (Flumen), ma Rijeka, Ho. 19–20

fiumei comes 19–20

fiúsítás 368

Fizespataka l. Füzespataka

Florenzia l. Firenze

Flumen l. Fiume

Fodor (Fudur dict.) István, szolnok 850

– (Crispus) Mihály, familiáris 281

– (Fudur dict.) Miklós, bírságszedő 915

– (Fudur dict.) Miklós, Miklós fia, Kulked-i 132

Fodric l. Feldric

fogott bíró 3, 31, 41, 65, 89, 52–53, 64–65, 128, 143, 153, 165,

171, 187, 212, 239, 244, 256, 271, 277–278, 282, 308, 315–316, 324–326, 340, 342, 350, 402, 423, 436, 476, 536, 641, 717, 730, 754, 804, 819, 828, 838, 862, 872, 878, 889

fogság (bilincs, őrizet, kaloda, börtön, elfogás) 168–169, 213, 240, 250, 320, 363, 499, 625, 692, 770, 789, 825, 828, 833, 847, 853, 871, 880, 891

Fogundorf l. Tenefolua

Fogyas (dict.) Miklós, váradi 810

Foko l. Fako

Folcus l. Folkus

Folkus 6 (Zemplén m.)

– (Folcus) 589

– (Falkus) fia Miklós 460

– fia Tamás, hideghéti 403

Foltus (dict.) Jakab 436

folyó 1, 21, 29, 36, 39, 52–54, 59–60, 65, 75, 88, 116, 121, 163, 192, 198, 212, 243–244, 294, 324, 326–327, 352, 360, 408, 415, 438, 462–463, 476–477, 480, 505, 537, 575, 581, 589, 624, 637, 741, 743, 786–788, 793, 806, 821, 828, 836, 838, 842, 862, 880, 908, 918–919

font 193, 197, 315, 504, 854, 805, 880

Forgács (Fargach dict.) András, Forgács Miklós fia 220

– (Fargach, Furgach dict.) Miklós, Forgács Miklós fia 220, 691

– (Fargach dict.) Miklós, Forgács Miklós és Forgács András apja 220

forint (arany-) 132, 155, 203, 345, 351, 392, 494–496, 512, 523, 542, 545, 739, 790, 852, 867–868

Formand, hegý 124

Foyus (dict.) Tamás, szalóki 877

fő- és birtokvesztés 259, 375, 425, 692, 754

főesperes I. András; Benedek, Iwassa fia; bihari, Bon Johannes, Dávid, Demeter, Domokos; Domokos, János fia; Fábián, Gábor, honti, István; István, Kelemen fia; János; János, István fia; János, Miklós fia; János, Pál fia; köleséri, László; Mihály, Máté fia; Miklós, Móric, Pál, Péter; Péter, István fia; Salamon, Sebestyén, Sixtus, Tamás, veszprémi, Vilmos, Vince

főesperesség I. aradi, aszuági, bácsi, fehérvári, gyulafehérvári, kalocsai, marchiai, sárosi, sebesi, szerémi, szigetfői, tárcai, torontáli, trencséni, varasdi

földbér 160, 203, 301, 430, 433, 480, 589, 830–831, 872, 880, 918

földvári (Feulduar) Szt. Péter apostolyegyház konventje 646 (Tolna m.)

főpapok 30, 133, 138, 149, 165, 203, 229–232, 352, 373–375, 469, 476, 497, 507, 647, 669, 759, 830–831, 836, 895, 927

főváltság 96, 344

Franchyk I. Ferenc

francia király I. Fülöp VI.

Franciaország 876; I. még Edward III., Fülöp VI.

Franciscus de Georgio, zárai 901

Frigyes, III., német király 881

Frych mester 124

Fucco fia László, mühlbacheri polgár 409

Fudur I. Fodor

Fuladryan I. Felsőadorján

Fulseuadrian I. Felsőadorján

Fulseuadryan I. Felsőadorján

Fulsewadryan I. Felsőadorján

Fuluinch I. Felvinc

Fulwynch I. Felvinc

Furgach I. Forgács

Futag I. Futak

Futak (Futag), ma Futog, Ro. 211 (Bihar m.)

futár 474, 594

Futog I. Futak

Füle (Phyle) fiai: Lőrinc és Péter, mikolai 547

Fülesd (Phylesd) 505 (Szatmár m.)

Fülöp (Filippi, Philippi, Filep) 793, 806 (Szatmár m.)

–, esztergomi érsek, örökös esztergomi comes 828

–, VI., francia király 318

–, kányai 283

–, Kenéz fia 373

–, leleszi őrserzetes 793

–, szepesi kápt. kanonoka 219

– mester, Boda fia, váradi éneklőkanonok, jogtudó, tárkányi 93, 154, 205, 279, 505, 863, 870

–, Ipolit fia, Balázs és Benedek apja, szilbácsi 131

– fia István, szeretvai 3

– fia László 63

– fia Márton, körtvélyesi 248

– fia Ramacha 8

Fülpös (Phylpus), Byharyn fia, Predescench-i 829

fürdő 719

Füzespataka (Fizespataka, Fyzespataka), patak 788

Fynta I. Finta

Fyzery (dict.) Mihály fia János 53

Fyzespataka I. Füzespataka

G

G I. Galícia

G. I. Vilmos

Gaal I. Gál

gabona (búza, termés) 168–169, 240, 245, 273, 569, 798, 805, 824

Gábor, komáromi főesperes 118

–, János fia 289

–, János apja, dengelegi 402

– (Gabrian) fia Demeter, lórintei 311

– fia István, mérei 274

– fia Lukács, dobosi 730

Gabrian l. Gábor

Gaburnukfuka, patak 505

Gál, jászói örkanonok 151

– (Gaal, Gal), Gergely fia, rátki 102

–, Lőrinc fia, szörcsöki 589

– fia Pál, csoltói 123

– fia Péter, esztergomi kanonok 567

Gal l. Gál

Galac (Galoz, Golaz), ma Galacfalva (Galații Bistriței, Ro.) 838 (Doboka m.)

Galacfalva l. Galac

Galații Bistriței l. Galac

Gáld (Gald), ma Alsógáld (Galda de Jos, Ro.) 279 (Fehér m.)

Gald l. Gáld

Galda de Jos l. Gáld

Gáldiközépút (Galdykuzeputh), út 279

Gáldvize (Galdvyze), patak 279

Galdvyze l. Gáldvize

Galdykuzeputh l. Gáldiközépút

Galhardus (Gallyardus, Galliardus), csanádi és veszprémi püspök, titeli prépost 138–139, 229–232, 345, 351, 373–375, 510

Galícia (G) 61, 229–232, 373–375, 647, 836

Galliardus l. Galhardus

Gallicus l. Olasz

Galoz l. Galac

Gálszécs l. Szécs

Gallyardus l. Galhardus

Gara 359 (Bodrog m.)

–, ma Gorjani, Ho. 486 (Valkó m.)

Garab l. garábi prépost

garábi (Garab; Nógrád m.) prépost l. Ambrus

Garadna (Felgaradna, Felgradna, Feulgaradna, Petri, Petry) 26, 910 (Abaújszabolcs m.)

garadnai Boldogságos Szűz-egyház 26

Garam (Goron, Gron), folyó 477, 575

– melletti l. garamszentbenedeki konvent

Garamszeg (Garanzeeg), ma Hronsak, Sz. 903 (Zólyom m.)

garamszentbenedeki (Garam mellett; ma Hronský Beňadik, Sz.) Szt. Benedek-monostor és konventje 129, 150, 324, 357, 477, 480, 515, 575, 581, 601–602, 652, 678, 754, 828, 919 (Bars m.)

Garanzeeg l. Garamszeg

garas 6, 50, 127, 194, 203, 205, 219, 248, 266, 369, 371, 730

Garbouch, folyó 29

Gargow l. Görgő

Garics (Garig) 488 (Körös m.)

garicsi (Garig, Garig hegyi) Boldogságos Szűz-monostor, apátja, remetéi 233, 846, 917

– *perjel* l. István

Garig hegyi l. garicsi monostor

Garig l. Garics, garicsi monostor

Gáva (Gawa), ma Gávavencsellő 6, 53 (Szabolcs m.)

Gávavencsellő l. Gáva, Vencsellő

Gawa l. Gáva

Gayzul István, soproni polgár 286

Gebech, Mihály fia, Wruus-i 326

– fiai: Jakab, István, János pécsi olvasókanonok, Lőrinc, Tamás, Leusták és Domokos, Hatus-i 163

Gebus, Detric fia, rakolupi 889

Géc (Gych), ma Nagygéc 879 (Szatmár m.)

Geche 216, 506 (Vas m.)
Gede 300 (Somogy m.)
Gedelaka 479 (Veszprém m.)
Geden (Geuden) 65, 212 (Zemplén m.)
 Geergy fia Mihály, rakamazi 53
 Gege fia Benedek 52
 Gegen l. Gégény
Gégény (Eghazasgegen, Eghazas-Gegen, Gegen) 64, 70 (Szabolcs m.)
 Gegus fiai: János, Miklós és Gergely, almakeréki 188, 221
Gekenespotak, patak 505
 Gelard fia János, bodrogi szolgabíró 79
 Gelerth, posztónyíró 124
 Gelet l. Gilét
 Geleth l. Gilét
Gellért (Geralthfalua), ma
 Gertaltov, Sz. 29 (Sáros m.)
 – (Gerald), váradi Szt. Kozma és Damján-oltár mestere, jogi doktor, Marmarandum-i 195
 – (Gerard) fia Konrád, csázmai olvasókanonok, csanádi kanonok 630, 635
gellérti Szt. Pál-kápolna 29
 Gelnica l. Gölnicbánya
 Gelnycz l. Gölnicbánya
 Gelnyzpatak l. Gölnicpatak
Gelyenus 261, 333 (Szatmár m.)
 Gemer l. Gömör
 Gemerská Panica l. Panyit
Gencs (Gents), ma Gencsapáti 4, 115 (Vas m.)
 Gencsapáti l. Gencs
 Genete l. Genyété
 Genethe l. Genyété
Genova (Jannua), Olaszo. 891
Genterfelde 244 (Abaújvár m.)
 Gentilis, kardinális, pápai legátus 507

Gents l. Gencs
Genyété (Genethe, Genete), ma
 Ghenetea, Ro. 407 (Bihar m.)
genyétei Szt. Márton-egyház 407
Gepel 29 (Sáros m.)
 Gerald l. Gellért
 Geralthfalua l. Gellért
 Gertaltov l. Gellért
 Gerche l. gercsei főesperes
 Gerchin l. Görcsöny
gercsei (Gerche, Guerche) főesperes l. János
Gerech 734
 – l. Gréc
 Geregurfaya l. Gergelyfája
Geregynno 229 (Zemplén m.)
Geren 857 (Bodrog m.)
Gerend, ma Aranyosgerend (Luncani, Ro.) 750, 785 (Torda m.)
 Gereu l. Gerew
 Gereuen fia Mihály 244
 Gerew (Gereu) mester, János fia 878
 Gergees (dict.) Miklós, Mihály fia, nagysenjéni, semjéni 40, 49, 322, 336, 395
 Gergely l. Fejes Gergely
 – l. Feldura Gergely
 – l. Kysded Gergely
 – l. Saycias Gergely
 – 748
 –, csanádi kanonok 382
 –, csicsói 326
 –, somogyi konvent cellarius-a 734
 – mester, váradi örkanonok 93, 154, 205, 279, 505
 – mester, vasvári kanonok 115, 257
 – mester, vasvári örkanonok 74
 –, zobori apát 54
 –, Apor fia 52
 –, Barnabás fia, Kurthmym-i 131
 –, Barnabás fia, Tharaniani-i 131
 – comes, Curiachus fia 394, 503–504, 639

- , Demeter fia 436
- , Dénes fia 55
- , Dénes fia, Kerekto-i 243
- , Dobzég fia 804
- , Fábián fia, péceli 16, 439
- , Gegus fia, almakeréki 188, 221
- , György fia, csanádi püspök, csázmái prépost, esztergomi és zágrábi kanonok 17–20, 34, 139, 144, 146, 179–181, 345, 608–609, 611, 618, 666–669, 671, 694–698, 708, 724–728, 747, 774–778
- , György fia, egresi 131
- mester, Gyula fia, tapolcsányi 492, 678
- comes, István fia, Kasa-i 277
- , Ítemer fia, Herdung-i 526
- , János fia 289
- , János fia, besenyő 886
- , János fia, Tóth Miklós apja, Arnalth nb. 462–463
- , Lőrinc fia, Haraszt nb., tárnoki 21, 88
- , Marcell fia 52
- , Márton fia 373
- , Mazzag Péter fia 370
- , Miklós fia 15, 261, 333
- , Miklós fia 317
- , Miklós fia 723
- , Miklós fia, reszneki 243, 317
- , Petőcs fia, hadakozó nemes jobbágy 423
- , Raden fia 482
- , Sándor fia, tákosi 325
- , Tamás fia, dalmadi 292
- fia András, Haraszt nb., tárnoki 21, 88
- fia András, szerviens 476
- fia Domokos 212
- fia Domokos, Reznuk-i 243, 317
- fia Gál, rátki 102

- fia György, ungi vicecomes 162
- fia Imre 15
- fia István, Kasa-i 277
- fia Ivánka, ősi 76, 622
- fia László 205
- fia Lőrinc, Billye-i 325
- fia Mihály 316
- fia Mihály 829
- fia Miklós, zágrábi kanonok, marócsai 695
- fia Sándor, sándorfalvi 328
- fiai: Sándor és Miklós, jáki 101
- fiai: István, Paznan és László, Panaz-i 280

Gergelyfája (Geregurfaya, Gerigurfaja, Gerigurfaya, Gergurfaya), ma Ungurei, Ro. 93, 368 (Fehér m.)

Gergelyfalva (Gergurfolua, Gergusfolua, Gergusfalua), ma Gregorovce, Sz. 787–788 (Szepes m.)

Gergeu l. Görgő

Gergew l. Görgő

Gergow l. Görgő

Gergurfaya l. Gergelyfája

Gergurfolua l. Gergelyfalva

Gergusfalua l. Gergelyfalva

Gergusfolua l. Gergelyfalva

Gerigurfaja l. Gergelyfája

Gerigurfaya l. Gergelyfája

Gerkehege l. Györkehegye

Gerkehegye l. Györkehegye

Germanus fia Dénes, gyirmóti 75

Germolth l. Gyirmót

Gersenche l. Gresencha

Gerus, zsigrai Demeter leánya 536–537, 606

Gervasius fia Péter, Le Puy-i kanonok, pápai nuncius 510

Geuden l. Geden

Geurud l. Győröd

Geustusera l. Tuzsér

Geustusira l. Tuzsér

Gewstusera l. Tuzsér

Gewstusera l. Tuzsér
Geyn 31 (Bars m.)
Gezd, hegy 121
 Ghârbom l. Birnbaum
 Ghenetea l. Genyéte
 Giffredus de Giffredis mester 173
 Gilău l. Gyarmat
 Gilét (Gelet, Gyelet, Gylet), Mik-
 lós nádor és János turóci comes
 apja 52, 103, 165, 352, 462–
 463, 672–673, 704, 826
 – (Geleth) fia Leusták 453
 – (Gyeleth, Gyleth) fiai: László és
 Mihály, kentelki 786, 862
Gimes (Gymus), vár, ma Jelenec,
 Sz. 21, 88 (Nyitra m.)
gimesi várnagy l. Magyar Pál
 Giurkehege l. Györkehegye
Glaunicha 482 (Zágráb m.)
 – (**Glonicha**), districtus 587
 Glinchz (dict.) Haynczlin fia Mi-
 hály, németbéli 433
 Glonicha l. Glaunicha
gneznoi (Lo.) *érsek* l. Jaroslaus
 – *egyházmegye (érsekség)* 356, 590
 Golaz l. Galac
Goldbah 223 (Szepes m.)
 Goman l. Gyoman
Gomba (Gwmba), ma Nemes-
 gomba (Hubice, Sz.) 476 (Po-
 zsony m.)
 Gombosszentgyörgy l. Szentgyörgy
 Gorjani l. Gara
 Gorkahege l. Györkehegye
 Goron l. garamszentbenedeki konvent
Gosztola (Guztula) 317 (Zala m.)
 Gothard l. Gotthárd
 Gotthárd (Gothard) fia János, vár-
 konyi 403
 Gotschalk, neubergi 880
 Goznos l. Disznós

**Gölnichánya (Gelnycz, Gylnich-
 banya)**, ma Gelnica, Sz. 770
 (Szepes m.)
gölnichányai bíró 770
Gölnicpatak (Gelnyzpatak), pa-
 tak 813
Gömör (Gumwr, Gvmur, Gwmur),
 ma Sajógömör (Gemer, Sz.)
 471, 792
 – (*Gemer, Gumur, Gwmer, Gumwr*)
megye 31, 123, 194, 263, 471,
 743, 899
 – *megye hatósága* 792
gömöri comes l. János, Sándor fia
 Gömörpanyit l. Panyit
Gönc (Gunch) 223 (Abaújvár m.)
Görcsöny (Gerchin) 550, 561–
 562 (Baranya m.)
görcsönyi Szűz Mária-plébánia 550,
 561–562
**Görgő (Gargow, Gergow, Gergew,
 Gergeu)**, ma Spišský Hrhov,
 Sz. 266, 425 (Szepes m.)
 – (**Gergew**), ma Tornagörgő
 (Hrhov, Sz.) 442 (Torna m.)
Gradischa 60 (Zágráb m.)
Grandison, Anglia 330
Gréc (Gerech, Grec, Grech), város
 57, 412, 491 (Zágráb m.)
 Grec l. Gréc
 Grech l. Gréc
gréci bíró l. István
 – *villicus* l. Mykuch, Stanech
Gredicha 116 (Varasd m.)
 Gregorovce l. Gergelyfalva
**Gresencha (Grezencha, Gersen-
 che)**, comitatus 141–142, 233,
 255, 917
 Grezencha l. Gresencha
 Gron l. garamszentbenedeki konvent
Gubbio (Eugubium, Eugebium),
 Olaszo. 628, 640

Guda, balázstelki Tamás leánya 370
 Guerche l. gercsei főesperes
 Guga l. Vingárd
 Guido, kardinális, pápai nuncius 855
 Guillelmus l. Vilmos
 – (Gwillermus) de Pusterla mester,
 pozsonyi prépost, pápai káplán és
 nuncius 182, 199, 533, 565, 672–
 673, 677, 688, 709, 735–739,
 766–767, 779, 830–831, 869–870
 – Moro, zágrábi kanonok 182
 Gula l. Gyula
 Gulach l. Gulács
Gulács (Gulach) 209, 591 (Bereg m.)
 Gumur l. Gömör
 Gumwr l. Gömör
 Guna l. Gwnya
 Gunch l. Gönc
 Gunchyl l. Kőszeg
 Gundram fia Miklós, budai esküdt
 polgár 875
 Gurk l. Györk
 Gurka fia Pál 264
 Gurke l. Györke
 Gurkehege l. Györkehegye
 Gut l. Guth
Gutakarcha 674 (Pozsony m.)
Guth 160 (Szabolcs m.)
 – (Gut) comes, Péter fia 283
 – fia János, adi 397–398
 Guztula l. Gosztola
 Gvga l. Vingárd
 Gvmur l. Gömör
 Gwillermus l. Guillelmus
 Gwmba l. Gomba
 Gwmer l. Gömör
 Gwmur l. Gömör
 Gwnya (Guna), István és Domokos
 apja, máréi 362, 408, 843
Gwrgethegh 623 (Pozsony m.)
Gyál (Gyal) 107, 187, 236 (Pest m.)
 Gyal l. Gyal
 gyalázás (*szidalmazás*) 164, 828
 Gyalo l. Gyarmat

gyalogos 117, 168, 218, 240, 416,
 474, 503–504, 569, 595, 794,
 798, 854, 884, 891, 900
Gyalu (Gyalo), ma Giläu, Ro. 430
 (Kolozs m.)
 Gyama fia Mihály, Chyzuch-i 324
 Gyan l. Gyano
 Gyank fia Ewginus, krigi 266
 Gyano (Gyan), váradi jobbágy 117
 Gyarmán, János fia, ácsi 890
Gyarmat (Gyarmath), ma Zsitva-
 gyarmat (Žitavce, Sz.) 31 (Bars m.)
 Gyarmath l. Gyarmat
 Gych l. Géc
 Gyelet l. Gilét
 Gyeleth l. Gilét
Gyenk 39 (Szepes m.)
gyepü 29, 61, 505
 Gyerkehegye l. Györkehegye
 Gyerőfalva l. Pányik
 Gyerővásárhely l. Vásárhely
gyilkosság (ölés, vérontás) 61, 317,
 475, 482, 513–514, 588, 676, 692,
 716, 754, 765, 847–848, 878, 884,
 907, 920, 925
 – *szándéka* 150, 375, 713, 828
Gyirmót (Germolth, Gymolth) 75,
 148, 250, 269 (Győr m.)
 Gylet l. Gilét
 Gyleth l. Gilét
 Gylfred mester, csanádi olvasóka-
 nonok 382
 Gylnichbanya l. Gölnicbánya
 Gymolth l. Gyirmót
 Gymus l. Gimes
 Gyngus l. Gyöngyös
Gyoad (Gyouad) 429, 438 (Vas m.)
 – *nemzetség* 438
Gyoman (Goman) 793, 806 (Sza-
 bolcs m.)
gyóntató 67–69, 80, 174–178, 219,
 528, 539, 609–615, 620, 632, 665,

680, 693, 702–703, 726, 748, 761–
763, 777, 783, 801

Gyöngyös (Gyngus), folyó 438

Gyöngyöshermán l. Hermán

Gyöngyöspata l. patai főesperes

Győr (Jaurinum) 571, 875 (Győr m.)

György l. Bebek György

– l. Cseh György

– l. Györk

– 377

–, csanádi 201

–, egri karpap 244

–, esztergomi prebendarius 324

– mester, győri éneklőkanonok
47–48

– mester, kapornaki konvent
notarius-a 243

–, kőrösi 188, 221

–, pécsi örkanonok 196

–, szepesi kápt. al-éneklőkanonoka
813

–, szerviens 914

–, hindi 324

–, Ábrahám fia 60

–, Bencenc fia, lónyai 55, 287, 306

–, Beze fia, pápai jobbággy 250, 269

–, Bodya fia, hadakozó nemes
jobbággy 423

–, Bosou fia, Gyoad nb., Gyoad-i 438

–, Domokos fia, püksai 411

–, Egyed fia 282

–, Egyed fia, bezerédi 198

–, Ferenc fia, Baksa nb. 212

– mester, Gergely fia, ungi vice-
comes 162, 756

–, Hertenig fia, hermáni 771

–, Iktor fia, királyi aula ifja 320, 363

–, István fia, gyírmóti 75

–, Iván fia 192

–, Iván fia, piriti 908

–, Jakab fia, alfalvi 403

–, Jakab fia, csáni 714

–, János fia 242

–, János fia, leszteméri 65, 212

–, János fia, szentgyörgyi 361

–, Kasa fia 65, 212

–, László fia, Zeuleuol-i 326

–, Lőrinc fia, Katalin apja, tibai 3,
756

–, Lukács fia 96, 136

–, Machala fia, Halagus-i 59

–, Mihály fia, kajándi 420

–, Miklós fia 36

–, Miklós fia, kereskenyi 206

–, Miklós fia, reszneki 243, 317

– comes, Ozias fia 482

–, Pál fia 96, 136

–, Pál fia, győri kanonok, kap-
roncai 727

–, Péter fia, Halagus-i 59

–, Péter fia, hubói 263

–, Péter fia, Kasa-i 277

–, Péter fia, Lőrinc apja, hermáni
718

–, Pethk fia, nyitrai várjobbággy 324

–, Sándor fia 40, 49, 322

– mester, Sándor fia, Gerech-i 734

–, Sebechk fia, vitai 535

–, Tatár fia 482

–, Torda fia 184

–, Várda fia, váti 771, 845

–, Vid fia 326

–, Gergely csanádi püspök apja
144, 666

–, László váradi éneklőkanonok
apja 864, 869

– comes, Maladinus apja 315

– mester, Miklós ungi comes fr.-e
821

– fia Benedek, pécsi kanonok,
kaproncai 696

– fia János, verőcei 697

– fia Péter 282

– fia Péter 460

- fia Péter, csesztregi 243, 317
- fiai: János, Márton és Gergely, egresi 131
- fiai: János és Péter, kaproncai 726
- győri éneklők* kanonok l. György
- *egyházmegye* (püspökség) 202, 489, 524, 539, 541, 544, 572, 637, 642, 828
- *káptalan* 35, 47–48, 62, 75, 118, 123, 198, 202, 289, 308, 389, 438, 476, 683, 688, 694, 727, 741, 815, 828
- *olvasókanonok* l. Mátyás
- *örkanonok* l. Péter
- *prépost* l. Bereck
- *püspök* l. Kálmán, Miklós
- *püspöki kancellár* l. Bereck
- *székesegyház* 62
- Györk (Gurk) mester, András fia 167
- (Gyurk), Márton fia, lozsádi 796
- (Gurk) fia András 167
- (Gyurk) fia András, jobbágy 793
- (Gyurk, Gywrk, György) fia Lukács, szabolcsi szolgabíró, gyulaházi 210, 239, 325
- (Gyurk) fia Miklós, magasi 4, 115
- Györke (Gyurke, Gurke), jobbágy 245, 273
- Györkehegye (Gerkehege, Gerkehegye, Giurkehege, Gorkahege, Gurkehege, Gyerkehegye, Gyrkehege, Gyrkehegye, Gyurkehege, Gywrkehege, Gywrkehege), hegy** 8–12, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185
- Győröd (Geurud),** ma Alsó- és Felsőgyőröd (Horný és Dolný Ďur, Sz.) 324 (Bars m.)
- Győrszemere l. Szemere
- Gyrkehege l. Györkehegye
- Gyrkehegye l. Györkehegye
- Gyoad l. Gyoad

- Gyuke, Kerekeghaz-i 107, 187, 236
- fia Mihály, pozsonyi kanonok 684, 687
- Gyula, apponyi 324
- , Ilona apja 196
- fia Gergely, tapolcsányi 492, 678
- fia Hank, podolini bíró 837
- fia Jakab, Laymer-i 234
- (Gula) fia Márton, zebeckei 243, 317
- (Jula) fia Miklós, salamoni 908
- fiai: János és Mikó 390
- gyulafehérvári* (erdélyi fehérvári; ma Alba Iulia, Ro.) *főesperes(ség)* l. Tamás, Vilmos
- Gyulaháza (Gyulahaza)** 210, 325 (Szabolcs m.)
- Gyulahaza l. Gyulaháza
- Gyulakeszi l. Tapolcakeszi
- Gyunda** 329 (Vas m.)
- Gyurgus (Gyurgyus), officialis 637, 828
- Gyurgyus l. Gyurgus
- Gyurk l. Györk
- Gyurke l. Györke
- Gyurkehege l. Györkehegye
- gyümölcsös* 350, 433, 769
- Gyűrűs (Dyurus)** 216 (Zala m.)
- Gywrk l. Györk
- Gywrkehege l. Györkehegye
- Gywrkehege l. Györkehegye

H

- H l. Magyarország
- háború* 504, 510, 538, 811, 835, 860
- had(sereg)* 61, 83, 151, 185, 193, 197, 315, 383, 404–405, 417, 431, 434, 442, 474, 476, 491, 503–504, 538, 569, 594–595, 638–639, 720–722, 730, 791, 794–795, 798, 809, 832, 835, 840, 844, 853–854, 859–860, 884–885, 891, 900–901

hadakozó (10 lándzsa alatt) 247

– *besenyők* 886

– *nemes jobbágy* 423, 587

hadimester (mérnök) 835, 885

Hadút (Hoduth), út 535

hajó (bárka, barcha, barcosium, gálya, sajka) 5, 17, 270, 413, 416, 424, 431, 440, 452, 464, 503, 573, 595, 720, 789, 809, 832–833, 841, 844, 853–854, 859–860, 876, 891, 893

hajóhad 835, 859

hajszentlőrinci dékán l. Pál

– *prépost* l. Simon; Tamás, Péter fia

– (*Hay, S. Laurencius de Hay*) *Szt. Lőrinc-egyház káptalanja* 22–23, 359, 755, 857 (Bodrog m.)

Halagus 59 (Torna m.)

halál 63, 137, 155, 219, 243, 352, 373–375, 441, 445–446, 449, 462–463, 486, 494–496, 543, 568, 600–602, 625, 647, 660, 716, 733, 754, 758, 795, 815, 867

Halaspatak (Halaspotaka), patak 29

Halaspotaka l. Halaspatak

Halastó (Halasto, Halastow) 243 (Zala m.)

Halasto l. Halastó

Halastow l. Halastó

halászhely 21, 40–41, 53, 75, 93, 288, 360, 370, 415, 499, 505, 517, 723, 822, 828, 836, 877

Halmajugra l. Ugra

Halumberuk, erdő 505

hamis perbenállás 235

Hangh l. Hank

Hangony (Hangun) 304 (Gömör m.)

Hangsdorf, Németo. 679

Hangun l. Hangony

Hank comes, Arnold fia, görgői 266, 425

– comes, Gyula fia, podolini bíró 837

–, Illés fia 425

– (Hangh) fia Miklós 347, 813

Hannus (Hanus), Jakab fia, edelényi polgár 347

Hanus l. Hannus

Hany, ma Nemes hany 475, 914 (Zala m.)

Harasth l. Haraszt

Haraszt (Harasth, Harazth) nemzetség 21, 88, 359

Harazth l. Haraszt

Harkyan l. Hartyán

Harmac (Harmach), ma Chrámeč, Sz. 31 (Gömör m.)

Harmach l. Harmac

harmincad 203

Harperg, hegy 880

Hartyán (Harkyan) 241 (Nógrád m.)

Haskutpataka, patak 624

Hassas 917–918 között (Doboka m.)

hatalmaskodás 71–73, 76, 104, 120, 126, 129–130, 168–169, 188, 191, 208, 220–221, 238, 240, 250, 259, 261, 278, 281, 329, 331–332, 336, 338–339, 344, 349, 371, 379, 402, 437, 499, 505, 514, 713–714, 765, 822, 824, 828, 842, 878, 913

hatalombajban való elbukás 52, 128, 292, 328, 476, 646, 692, 730

Hatarsedpatak (Hatharsedpatak), patak 786

Hatharsedpatak l. Hatarsedpatak

Hatus 163

hatvani prépost l. Pál

– (*Hothuon, Hotwan*) *Szt. Margit szűz és vértanú-egyház konventje* 249, 473 (Heves m.)

Haugsdorf (Haugstorf), Au. 710

Haugstorf l. Haugsdorf

Haustría l. Ausztria

Havasalföld (partes Transalpine, partes Ultralpine, terra Transalpina) 14, 61, 229–232, 251–252, 373, 412, 455, 731, 905

Hay l. hajszentlőrinci káptalan

ház (épület) 43, 53, 107, 133, 160, 183, 188, 191–192, 221, 327, 331, 338–339, 347, 349, 360, 370, 379, 447, 470, 504, 711, 718, 770, 791, 793, 806, 814, 827, 838, 848, 854, 875, 878, 885, 888

házasság 163, 407, 589, 740

Hazug 191

Hazzandarfar, ecsegi 217

Hédervár (Hedruhuar) 468 (Győr m.)

Hedre (Hedruh), ma Hedrehely 283 (Somogy m.)

Hedrehely l. Hedre

Hedruh l. Hedre

Hedruhuar l. Hédervár

Heem l. Him

Heeth l. Hideghét

Hegun fia Benedek 403

Hegyesheg, hegy 786

Hegykő (Ygkew) 118 (Sopron m.)

Hegysúr l. Súr

hegyvám 78, 361, 415, 880; l. még vám

heiligenkreuzi apát l. János

– (Au.) *Szt. Kereszt-monostor és konventje* 41, 47–48

Heim l. Him

Helebrand, Lőrinc fia 425

Helemech l. Helmec

Helemuch l. Helmec

Helmec (Helemuch, Helemech, Helumuch), ma Királyhelmec (Král'ovský Chlmec, Sz.) 168–169, 209–210, 240 (Zemplén m.)

Helumuch l. Helmec

Helyas l. Illés

Hemmygh fia Jurgh, Lapuch-i 448

Hemric l. Henrik

Hench fia János 453, 851

– fia Sándor, szepesi szolgabíró 425

Henchmann comes, enyedi 348

Henczmann, mühlbacher villicus 409

Hene l. Henye

Henke (dict.) Péter 184, 288, 402

Henneng l. Henning

Henning (Hennyngh) fia Miklós, péterfalvi 327

– (Henneng) fiai: Péter és János, besztercei 348

Henric l. Henrik

Henrik l. Kyruhunknoph Henrik

– l. Tulceser Henrik

–, Chernomel-i commendator 846

– (Herric), marosi polgár 251–252

– (Herric) mester, szepesi kápt. karpapja 905

– (Henric), István fia 254, 258

– (Herric) mester, János fia, tamási 283

– (Henric, Herric) bán, Herceg Péter és János apja, tamási, szekcsői 283, 329, 415, 587

– (Henric), János szepesi olvasókanonok apja 778

– (Hemric, Henric) fia János, balai 344

– (Henric, Hemric) fia Miklós, pécsi kanonok, Wroclaw-i 178

Henye (Hene) 793, 806 (Szabolcs m.)

Hennyngh l. Henning

Herba 283

Herbipolensis l. würzburgi egyházmegye

Herbord, reszneki 243

–, Herbord fia, Kech-i 143

–, Herbord fia, reszneki 243, 317

–, Herbord apja, reszneki 243, 317

– fia Herbord, Kech-i 143

– fia János 692

Herceg (Hercegh dict.) Péter mes-
ter, Henrik bán fia, szekcsői
415, 913

herceg l. Albert II.; István, Károly
fia; Károly, Ottó

hercegnő l. Johanna, Mária

Hercegh l. Herceg

Herchenteleke 149 (Kolozs m.)

Herdung 526 (Sáros m.)

Herenchar l. Herencher

Herencher (Herenchar) 96, 136
(Sáros m.)

Hermán (Herman) 718 (Valkó m.)

– **(Herman)**, ma Gyöngyöshermán
771 (Vas m.)

Herman fia Miklós 476

– fia Péter, palásti 172, 189

– l. Hermán

Hermann l. Leusunger Hermann

–, csanádi kanonok 523

–, mühlbacher polgár 409

–, Hermann fia, mühlbacher polgár
409

– fiai: Miklós és Hermann, mühl-
bacher polgárok 409

Hernád (Hornad), folyó 813

Hernádmáté l. Mátéfalva

Hernádszurdok l. Bénye

Herne l. Ernye

Hernee l. Ernye

Hernic l. Henrik

Herrand fia Móric, mesteri 468, 506

Herric l. Henrik

Hertel (Hertil, Hertyl), edelényi
polgár 347

Hertenig fiai: György és Mihály,
hermáni 771

Hertil l. Hertel

Hertyl l. Hertel

Heten l. Hetény

Hetény (Heten, Hethen), ma
Chotín, Sz. 637, 733, 741, 828
(Komárom m.)

*hetényi Boldogságos Szűz Mária-
egyház* 637, 741, 828

Hethen l. Hetény

Hethleansere, domb 53

Heues l. hevesi főesperes

Heuesuywar l. Heves

Heueswyuar l. Heves

Heueswywar l. Heves

Heulgeuz l. Hölgyész

Heum fia Miklós, szentmihályi 131

*Heves (Heweswyuar, Heuesuywar,
Heueswywar, Heueswyuar, Hewey-
war) megye* 61, 227–228, 498,
592, 839

– *megye hatósága* 456, 473

hevesi (Hewes, Heues) főesperes l.
Péter

– *comes* l. István, Kompolt

Hévíz (villa Calidarum aquarum),
ma Budafelhévíz, Budapest ré-
sze 77 (Pilis m.)

*hévízi (Calide aque) Szentháromság-
egyház kereszteseinek konventje*
265, 421, 700, 769

Hévmagyarád l. Magyarád

Hewes l. hevesi főesperes

Heweswyuar l. Heves

Heweywar l. Heves

Heym l. Him

Hibernia l. Írország

híd 370, 853, 858

hideg 168–169, 240, 436

**Hideghét (Heeth, Hydegheeth,
Hydegheeth)**, ma Most pri Bratis-
lave, Sz. 271, 403 (Pozsony m.)

Hídvég (Hydueg, Hidvig) 456,
592 (Heves m.)

Hidvig l. Hídvég

Hilbrand (Hylbrand), Kunchmann
fia, szepesi kápt. karpapja, káp-
lán 509, 511

Him (Heym), Him fia, királyi nyu-
lászok comes-e 244

– (Heem, Heim, Heym), Pál és Him apja 117, 134, 244, 418, 655, 909
 – (Heym) fia Miklós 347
 – (Heym) fia Péter 132
 Himes (Hymus dict.) Péter 924
Hind (Hynd), ma Chindice, Sz. 129, 150, 324, 477 (Nyitra m.)
hitbér 6, 21, 101, 152, 237, 308, 314, 344, 723, 836, 899, 903
Hlum, hegy 116
Hód-mező (Hood, Hoold) 83, 151, 185
Hodos (Hudus), ma Nemeshodos (Vydrany, Sz.) 674 (Pozsony m.)
 Hoduilag l. Holdvilág
 Hoduth l. Hadút
 Hodwylag l. Holdvilág
 Hog fia Pál, jobbágy 793, 806
 Hoghilag l. Holdvilág
 Hoheney l. Hohney
Hohney (Hoheney), hegy 872
hold [mérték] 39, 53, 194, 292, 377, 389, 393, 433, 436, 476, 498, 718, 796, 889
Holdvilág (Hodwylag, Hoduilag), ma Hoghilag, Ro. 188, 221 (Szászföld)
 Holech fia Péter, jobbágy 168–169, 240
 Holič l. Újvár
Holthtyza, halászhely 40
Holtwyz, tó 476
 Homode l. Amadé
Hont (Hunt) megye 292, 513, 518, 754
honti főesperes 802
 Hontianske Trst'any l. Nádas
 Hontnádas l. Nádas
Hontpázmány (Hunthpaznan) nemzetiség 31
 Hood l. Hód-mező
 Hoold l. Hód-mező

Horhi (Hurhy), ma Horša, Sz. 754 (Hont m.)
 Hornad l. Hernád
 Horný Ďur l. Győröd
 Horša l. Horhi
 Horuath l. Horvát
 Horvát (Horuath dict.) András, famulus 357
 – (Horvath dict.) Simon comes 917–918 között
 Horvath l. Horvát
Horvái (Horwath), ma Chrovatice, Sz. 238, 291 (Hont m.)
horvátok 527, 836
Horvátország (C, Croacia) 61, 229–232, 373–375, 404–405, 491, 836; l. még Andreas Dandolo, Miklós
horvát-szlavón bán l. Miklós
 – *báni bíróársak* 482
 – *báni ember* 587
 – *báni kamaraispán* 768
Horvát-Szlavón Bánság (C, Sclauonia) l. Miklós
 Horwath l. Horvái
hospes l. jobbágy, polgár
Hosszúmező (Hozyomezew, Huzy-mezew, Huzymezew, Olhuzziy-mezeu), ma Kolcsmező (Dlhé Klčovo, Sz.) 56, 65, 817
Hosszúrét (Huzyureth), ma Vár-hosszúrét (Krásnohorská Dlhá Lúka, Sz.) 123 (Gömör m.)
 Hothokár l. Ottokár
 Hothuon l. hatvani konvent
 Hotwan l. hatvani konvent
 Hoy l. Huy
 Hozyomezew l. Hosszúmező
Hölgvész (Heulgeuz), ma Kemenes-hőgvész 352 (Vas m.)
 Hrabušice l. menedékkői monostor
 Hrhov l. Görgő
 Hronsak l. Garamszeg

Hronský Beňadik l. garamszent-
benedeki konvent
Hrubý Šúr l. Súr
Hubice l. Gomba
Hubó (Hubou), ma Hubovo, Sz.
263 (Gömör m.)
Hubošovce l. Szentgyörgy
Hubou l. Hubó
Hubovo l. Hubó
Hudus l. Hodos
Huge l. Hугaj
Hugo, ciprusi király 876
Hugolinus Paulus l. Ugali Pál
Hugyaj (Huge, Hwgay), ma Érpa-
tak 6, 344 (Szabolcs m.)
Hulm (Cholm) l. István boszniai bán
Humbert, Viennes-i dauphin 584
Hung l. Ung
Hungh l. Ung
Hunt l. Hont
Huntha, Lekche-i 359
Hunthpaznan l. Hontpázmány
Hunyad megye 796
Hurhy l. Horhi
Hursynafolua 647 (Valkó m.)
Hurus l. Oros
Husweth (Hwsueth), jobbágy 793
Huy (Hoy), Németo. 159
Huzymezew l. Hosszúmező
Huzyureth l. Hosszúrét
hűtlen(ség) 61, 203, 246, 375,
404–405, 587, 675
Hwgay l. Hугaj
Hwsueth l. Husweth
Hydegheeth l. Hideghét
Hydegheeth l. Hideghét
Hydueg l. Hídvég
Hydussedpathaka, patak 786
Hylbrand l. Hilbrand
Hymd l. Hind
Hymus l. Himes

I

Iara l. Jára
Ida (FelIda, Felyda), ma Nagyida
(Vel'ká Ida, Sz.) 104, 235, 290
(Abaújvár m.)
– **(Yda)**, folyó 121
Ideciu de Jos l. Alidecs
idézés 26, 53, 55, 58, 64–65, 75,
90, 97, 99, 107, 166, 184, 187,
226, 234, 236, 250, 260, 272,
278, 283, 293, 309, 325, 343,
347, 353, 429, 436, 463, 472,
534, 536–537, 568, 576, 606,
674, 678, 754, 788, 821, 828,
837, 839, 846, 857, 877, 894,
910–911 között
– *(evocacio)* 52, 272, 343, 347,
403, 754, 772, 817, 828
idézőlevél 55, 75, 125, 234, 306, 311,
343, 432, 607, 678, 828
Igar (Igor), ma Tiszaigar 227–228
(Heves m.)
Igor l. Igar
ij 741
Iktor fia György, királyi aula ifja
320, 363
Ilbeu 216 (Vas m.)
Ilka l. Jóka
Illés (Elias), Arnold fia 425
– (Elyas), Csépán fia, váti 771, 845
– (Elyas), László fia, ácsi 890
–, Lőrinc fia, rakamazi 53
– (Elyas), Markalf fia, korpádi 568
– (Elyas), Miklós fia 476
– (Elyas), Simon fia, Márton apja
484–485
– (Elias, Helyas) fia Benedek,
várad kanonok, káplán 643,
681, 742
– (Elias) fia Hank 425
– (Elyas) fia Konrád, Werus-i 241
– (Elyas) fia Mihály 52

– (Elyas) fia Tamás 131
 – fiai: Dénes és Benedek 217
 Ilók l. Újlak
 Ilona, bedei Jakab leánya 314
 –, Fucco mühlbachi polgár felesége 409
 – (Iluna), Gyula leánya 196
 –, Jenslin budai polgár felesége 107, 187, 236
 –, keresi Miklós felesége 407
 –, Mazzag Péter felesége 370
 –, Mihály leánya 93, 368
 –, Német Péter özvegye 659
 –, Pethlend-i Márton leánya 882
 –, sági Farkas Jakab leánya 46
 –, Sinka leánya 611, 614
 Ilondia, szentiváni Péter leánya 911
Ilumpnicha (Ilupnychapotak, Ilupnynchapatak), folyó 29
 Iluna l. Ilona
 Ilupnychapatak l. Ilumpnicha
 Ilupnychapotak l. Ilumpnicha
 Ilus (Ylus), Szász Miklós leánya 152
Ilwagh 317 (Zala m.)
 Imperium Romanum l. Római Birodalom
 Imre, András fia 309
 – mester, budai kanonok 764
 –, esztergomi konvent klerikusa 828
 –, Konyar-i villicus 168–169, 240
 –, szolga 274
 –, András fia, nagymihályi 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185
 –, Bod fia 821
 –, Buthus fia 675
 –, Gergely fia 15
 –, István fia, váradi 205
 –, Izsép fia, idai 290
 –, János fia, halastói 243
 –, Lacho fia 871
 –, Renold fia 404

–, Salamon fia, báni kamaraispán 768
 – mester, Sándor fia 191, 257
 –, Senge fia, Miklós és ..... apja, Halagus-i 59
 –, Simon fia, orosi 40, 49, 303, 322, 793
 –, Tabor fia, magyar 128, 476
 –, Tiba fia 123
 –, Usza fia, tolcsvai 165
 –, Zadur fia 10, 50
 –, Töttös és Vesszős apja, becsei 408, 420, 705, 755
 – fia Lőrinc, peresztegi 215
Inakháza (Ynokhaza) 267 (Doboka m.)
Inaktelke (Inoktelleke, Inhotteleke), ma Inucu, Ro. 878 (Kolozs m.)
 Inferior Curia l. Alsómonóhudvar
 – Wkuritow l. Ökörítő
 Inhotteleke l. Inaktelke
 Inoktelleke l. Inaktelke
 Insula l. Sziget
 insula Nigripontis l. Euböia
interdictum 85, 184, 356, 507, 510, 704, 736, 830–831
 Inucu l. Inaktelke
 Inus fia Péter, Ilwagh-i 317
 IPOCH fia János 188, 221
 Ipolit fiai: Máté és Fülöp, szilbácsi 131
 Ipolydamásd l. Damás
 Ipolyság l. sági konvent
 Irizlaus, Ban fia, divéki 324
 Irnusd mester, Agmand fia, varsányi 198
Írország (Hibernia) l. Edward III.
irtás 39
Irug 75
 Isak l. Izsák
 Iscepk fia Dénes, halastói 243
 Isep l. Izsép

Iseph I. Izsép

Ispania I. Pireneusi-félsziget

Ispánlaka (Spanlaka), ma Špálnaca,
Ro. 358 (Fehér m.)

ispotály(osok) 60, 424, 725, 884; 1.
még Chernomel-i ispotályos ház,
esztergomi konvent, fehérvári
konvent, jeruzsálemi Szt. János-
ispotályos ház, olaszi egyház,
vránai perjel

Istria, félsziget, Ho. 794, 798

István I. Csirke István

– I. Danyl István

– I. Fodor István

– I. Gayzul István

– I. Kántor István

– I. Kis István

– I. Konak István

– I. Kudmenus István

– I. Kupe István

– I. Magyar István

– I. Nagy István

– I. Pulhus István

– I. Saffar István

– I. Tarov István

– I. Thurny István

– I. Töttös István

– I. Vörös István

– I. Zakalus István

– I. Zomur István

– 192

–, borsodi szogabíró, béli 94

–, beremendi 234

–, bongárdi 472

–, boszniai bán, Ozora, Só, Dolinna,
Krajna, Ráma és Hulm ura 404–
405, 462–463

–, csanádi kanonok 382

–, csebi 212

– mester, fehérvári dékán 132

–, garicsi perjel 233

–, gréci bíró 412

–, helmecei officialis 168–169, 209–
210, 240

– mester, hevesi comes 456, 473

– bán, hugyaji 344

–, királyi aula ifja, Jadria-i 246

–, jobbágy 168–169, 240, 499

–, kalocsai érsek, veszprémi püs-
pök, királynéi kancellár 61,
137–139, 351, 373–375, 229–
232, 445–446, 790, 926

–, Karcha-i 403

– mester, királyi prothonotarius 762

–, lesznai 212

–, litteratus 324

–, litteratus 325

–, III., magyar király 454

–, V., magyar (H) király 55, 306,
606, 819, 828

–, nyitrai prebendarius karpap 150

–, öcsi 63

– mester, pécsi dékán 196

–, plébános 883

–, pozsonyi révmester 38

–, sági prépost 172, 206, 291

– mester, sitkei 506

–, somogyi konvent dékánja 734

– comes, soproni bíró 286

–, szegedi főesperes 21

– mester, szepesi kápt. prebendarius
185, 624, 787–788

–, IV., szerb király 721–722, 840,
887–888

–, szigetfői főesperes 16

–, ágostonos lector, teológiai mes-
ter, szigeti 617, 926

–, zágrábi prebendarius, Szt. Imre-
egyház papja 122

–, zalai konvent káplánja 317

–, Acellus fia, Pál, László és Péter
apja, Kasa-i 277

–, Amadé fia, tyukodi 253, 268

- , András fia, szepesi kápt. ének-
lőkanonoka, pécsi kanonok,
Ruch-i 156–157, 297
- , Apay fia 103
- , Bálint fia 714
- , Bebek Domokos fia 123, 323
- , Beed Mihály fia, kompolti 760,
785
- , Bees fia, óvári hospes 41
- mester, Beke fia, bólyi 326
- , Beke fia, Zyman-i 754
- , Bereck fia, Kurthmym-i 131
- , Bus fia, salamon 908
- , Cassan János fia 39
- , Chegze fia, Bethlen-i 65, 212
- , Cinege Miklós fia, Malah-i 899
- mester, Csépán fia, sitkei 216
- , Demeter fia 242
- , Demeter fia, Haraszt nb., tárnoki
21, 88, 359
- , Dénes fia, hindi 129, 150
- mester, Dénes fia, szörényi bán,
losonci, szentmártoni 149, 443,
466, 517, 607
- mester, Detric fia, Baksa nb. 100
- , Domokos fia 177
- , Domokos fia, Gutakarcha-i 674
- mester, Domokos fia, királyi
specialis notarius, őri 61, 70,
239, 245, 273, 325, 839, 877
- , Domokos fia, besenyő, Tebercuk-i
89
- mester, Doncs komáromi comes
fia 400, 741, 818
- , Fülöp fia, Tamás és Moys apja,
szeretvai 3
- , Gábor fia, Péter, Jakab, János és
Lőrinc apja, mérei 133, 274
- , Gebech fia, Hatus-i 163
- , Gergely fia, Gergely és László
apja, Kasa-i 277
- mester, Gergely fia, Panaz-i 280
- , Guda fia, Antal apja 370
- , Gwnya fia 362
- , Henrik fia 254, 258
- mester, István fia 6
- comes, István bán fia, Henrik és
István apja 254, 258
- , István fia, bogyoszlói 342
- , István fia, fejéregyházi 188, 221
- mester, István fia, lovag, kállói,
semjéni, nagysemjéni 33, 37, 49,
214, 302, 331, 338–339, 387,
397–398, 487, 730
- , István fia, Marias-i 39
- mester, István fia, maróti 52
- , Ivánc fia, litteratus, gyirmóti 75,
148
- , Jakab fia, baracskai 271
- , Jakab fia, ohaji 129, 357
- , Jakab fia, zebeckei 256, 599
- , János fia, abafalvi 278, 305
- mester, János fia, béri 114
- , János fia, officialis 53
- mester, János fia, szent-szalvátori
475
- , János fia, tyukodi jobbágy 253
- , Kardos Miklós fia, buzitai 244, 293
- , Károly fia 308
- , Károly király fia, erdélyi herceg
352, 373–375, 626, 716, 740,
836, 881, 898
- , Károly fia, patyi 342
- , Keled fia, Domokos és László
apja, berencsi 103, 192
- , Kelemen fia, pataki bíró 33
- , Kelemen fia, varasdi főesperes,
zágrábi kanonok 540, 546
- , Kemény fia 317
- mester, Konrád fia, Vezekény
nb. 308
- , Kozma fia, Vezekény nb. 308
- mester, Lack fia, erdélyi vajda,
királyi tárnokmester, szolnoki,

- vasvári és soproni comes, 24–25, 61, 184, 229–232, 264, 327, 368, 373–375, 391, 402, 442, 453, 462–563, 472, 647, 657, 675, 714, 757, 786–787, 826, 836, 880, 896, 910–911 között
- , László fia 188
- , László fia, ácsi 890
- , László fia, jáki 101
- , Lőrinc fia 184, 288
- , Lőrinc fia, bácsi olvasókanonok, váradi kanonok, csornai 21, 489, 590, 596, 642–644, 680, 746
- , Lőrinc fia, borfői 754
- , Lőrinc fia, csajági 344
- , Lukács fia, László apja, alke-meji 130
- , Lukács fia, váradi kanonok 554
- , Márk fia 329
- , Márton fia, jáki 328
- , Mihály fia 52
- comes, Mihály fia, újlaki bíró 131
- mester, Mikcs szlavón bán fia, vasvári, soproni és varasdi comes 35, 118, 215, 229–232, 377, 429, 816, 845
- , Miklós fia 307
- , Miklós fia 723
- , Miklós fia 886
- mester, Miklós fia, szatmári vicecomes, dománhidai 126, 158, 192, 268, 331–332
- mester, Miklós fia, hédervári 468
- , Miklós fia, jáki 101
- , Miklós fia, keleméri 304
- , Miklós fia, kelneki 327
- , Miklós fia, perényi 620
- , Olivér fia, reszneki 243, 317
- , Pál fia 175
- , Pál fia, Athya-i 63
- , Pál fia, Péter és Pál apja, baracska 271
- , Pál fia, Leel-i 389
- mester, Pál királynéi tárnokmester fia, zalai comes 317, 486, 842
- , Péter fia 1
- , Péter fia, Athya-i 63
- , Péter fia, Hazug-i 191, 257
- mester, Péter fia, mikolai 547
- mester, Péter fia, siklósi 32, 361
- , Péter fia, szerdahelyi 920
- , Pető fia, szigeti 58
- , Pongrácz fia, Alpar-i 131
- mester, Pósa krassói comes fia 132, 485
- , Razlou fia 282
- , Roland fia 309
- , Salamon fia, Miklós apja, pókai 135
- , Tamás fia 239, 325
- , Tamás fia 244
- , Tamás fia, dalmadi 292
- , Teech fia, tapolcsányi 492
- , Tivadar fia, László apja, genyétei 407
- , Usza fia 227–228
- , Velprud fia, Péter és János apja, padányi 674
- , Wythk fia, István apja, fejtér-egyházi 188, 221
- , ... fia 322
- , ... fia 912
- , András apja, dengelegi 402
- , Péter fehértvári főesperes apja 634, 707, 712
- , Lengyel János, István és Péter apja, kállói, semjéni, nagysemjéni 37, 40, 49–51, 214, 302, 322, 331, 338–339, 349, 369, 387, 397–398, 487, 730

- , Marias, Miklós, István és Kelemen apja, Marias-i 39, 223
- , János trencsényi főesperes apja 634, 712
- , János apja, váradi kovács 205
- , Tamás zágrábi kanonok apja, zágrábi 774, 779, 783
- fia András, töttösi 74
- fia Bene, halastói 243
- fia Bertalan 647
- fia Bodó 326
- fia Demeter 404
- fia Domokos, kaproncai 726
- fia Imre, váradi 205
- fia István 6
- (dict. Antiquus) bán fia István 254, 258
- fia István, boggyoszlói 342
- fia István, maróti 52
- fia Jakab, hideghéti 403
- fia János, királyi ajtónálló, besenyői 646
- fia János, fintai 226, 534, 624, 788
- fia Kis István, járai 449
- fia Lőrinc, Nemesdobron-i 314
- fia Miklós, egri kanonok 543
- fia Miklós, Zapud-i 326
- (Stepan) fia Pál, Starchy-i 44
- fia Pasaar János, keresztúri 53
- fia Péter 243, 317
- fia Péter 292
- fia Péter 367
- fia Pócs 425
- fia Simeon 914
- fiai: Pócs, László és Egyed 459, 912
- fiai: Tamás és Mikcs, borfői 754
- fiai: Miklós, Péter és Jakab, Darov-i 734
- fiai: György és Lőrinc, gyirmóti 75
- fiai: Egyed és László, Machala-i 828

- fiai: Miklós, Lőrinc, Simon és Péter, tejedi 920

Istvándi (Estphand Estphandy), ma Túrístvándi 505 (Szatmár m.)

Isyp l. Izsép

Isyph l. Izsép

Itália 876

Ítemer fia Gergely, Herdung-i 526

Iuahun l. Ivahun

Iuan l. Iván

Iuanuserdeye l. Jánoserdeje

Iuanusfalua l. Jánosfalva

iurisperitus 509, 511, 863, 870

Ivahun (Iwahun, Iuahun) 243, 317 (Zala m.)

Iván l. Ördög Iván

- (Iwan, Iuan, Jowan, Ywan, Yuan), Egyed fia, László, András és Demeter apja 40, 49, 322, 332, 793, 806

- (Ivan), Fábíán fia 13

- (Ivan), Odola fia 13, 60

- (Iwan) fia András, szepesi 371

- (Iwan) fia Bende, hideghéti 271

- (Iwan) fia Demeter 242, 587

- (Jowan) fia Demeter 470

- (Jowan) fia György 192

- (Iwan) fia György, piriti 908

- (Iwan) fia László, Geren-i 857

- (Iwan) fia Miklós, Lekche-i 647

- (Iwan, Yuan) fia Pál, szelestei 816

Ivan l. Iván

Ivánc (Iwanch) fia Mihály, óbudai 764

- (Ivanch, Iwanch) fiai: István és Mátyás, gyirmóti 75, 148

Ivanch l. l. Ivánc

Ivand l. Szentpál

Ivánka (Iwanka, Ywanka), Gergely fia, ősi 76, 472, 622

- (Iwancha), Odun fia, Miklós, Lökös és Jakch apja 154

- (Iwanka) comes, Ugali Pál protho-
notarius, Miklós, Jakab és Antal
apja, ugali 132, 225, 916
- (Iwanka) fia János, pelbárthidai 43
- (Iwanka) fia Konrád 360
- (Iwanka) fia Miklós, sári 575
- (Iwanka) fia Tamás, baracscai 271
- Iványos l. Jánosfalva
- Iwachin l. Joachim
- Iwahun l. Ivahun
- Iwahunokla l. Joachimakla
- Iwan l. Iván
- Iwanch l. Ivánc
- Iwancha l. Ivánka
- Iwanka l. Ivánka
- Iwanustowa l. Jánostava
- Iwassa fia Benedek, kemléki
főesperes 726
- Iwrowch** 116 (Varasd m.)
- Izbeg (Izbygh, Izbegh)** 226, 788
(Sáros m.)
- Izbugya (Zbugyia)**, ma Zbudza, Sz.
212 (Zemplén m.)
- Izbugyaradvány l. Radványszeg
- Izbygh l. Izbeg
- Izbegh l. Izbeg
- Izsák (Isak), ugi 4
- Izsép (Isyph) mester, királyi tárnok-
mesteri albíró 848
- (Iseph), Pósa krassói comes apja 132
- (Isyp) fia Imre, idai 290
- (Isep) fia János, Kwak-i 96

J

- Jaan, Detric fia, Racolup-i 889
- Jaar** 63 (Veszprém m.)
- Jacow l. Jákó
- Jadra l. Zára
- Jadria** 246
- Ják (Jak, Tyak)** 101, 328 (Vas m.)
- Jak l. Ják
- Jakab l. Csuka Jakab

- l. Egri Jakab
- l. Farkas Jakab
- l. Foltus Jakab
- l. Kis Jakab
- l. Marchio Jakab
- l. Nemes Jakab
- l. Pondoch Jakab
- l. Sós Jakab
- , apagyí rector, pap 110, 127
- , közjegyző, assisi 454
- , bakabányai polgár 919
- , bácsi prépost 21, 298
- , brassói 184, 288
- mester, budai kanonok 77, 355,
764, 851, 865
- , budai polgár, nyílkészítő 875
- , dömölki vicanotarius 388
- , egri karpap, egri Szt. Péter és
Szt. Pál apostolok-oltár mestere
53, 325, 436, 877
- , erdélyi kápt. kanonoka, pap,
káplán 786
- mester, esztergomi kanonok 476
- mester, esztergomi Szt. Tamás
vértanú-egyház prépostja, ká-
nonjogi doktor, érseki vikárius
691, 773
- , famulus 848
- , famulus, litteratus 108
- , garai 359
- , gáramszentbenedeki konvent tag-
ja 754, 828
- , gréci polgár, monetarius 57
- , jászói konvent papja 278
- , kassai plébános 83, 151, 185
- , Lekche-i 359
- , leleszi konvent tagja 333
- , ostrovicai vicecomes 527, 538
- , plébános 883
- , rector 883
- , somogyi konvent apátja 163
- , szerviens, szalánkeméni 79

- mester, szepesi kápt. örkanonoka 219, 606
- , scholaris, szakolyi 164, 199
- , zágrábi és csanádi püspök 61, 201, 229–232, 373–375, 488, 597, 647, 659, 744–745, 836
- mester, András fia, kölcsei 505
- , Apor fia 52, 647
- , Appa fia, András, Jakab és János apja 188, 786
- , Báta fia, királyi aula ifja 53
- , Beke fia 358
- , Benedek fia 323
- , Berthold fia, szentendrei jobbágy, varga 117, 134
- , Cassan János fia 39
- , Cinege Miklós fia, Malah-i 899
- comes, Depreht fia, pozsonyi bíró, köpcsényi várnagy 650–651, 726, 830–831
- , Dezső fia, rédei 152, 456, 592
- , Domokos fia 548
- , Domokos fia, szentgyörgyi 226, 788
- mester, Dózsa nádor fia, szabolcsi és ugocsai comes 210, 371, 378, 387
- , Dubo fia, Radich-i 821
- , Gebech fia, Hatus-i 163
- , Gyula fia, Laymer-i 234
- mester, István fia, Darov-i 734
- , István fia, hideghéti 403
- , István fia, mérei 133, 274
- mester, Ivánka fia, ugali 132, 225
- , Jakab fia 188
- , Jakab fia, László apja, lónyai 55, 239, 287, 306, 325
- , Jakab fia, pozsonyi 872
- , János fia, abafalvi 278
- , János fia, Kwmur-i 30, 116
- mester, János fia, lomnici 190
- , Jordan fia 425
- , László fia, rédei 592
- , Lőrinc fia, borfői 754
- , Lőrinc fia, minorita, jánosfalvi 425
- , Lukács fia, váci és egri kanonok 543, 548, 566
- , Mátyás fia, vecsési 769
- mester, Miklós fia 123
- , Miklós fia, Chetene-i 204
- , Miklós fia, Péter apja, gerendi 760, 785
- , Miklós fia, Machala-i 828
- , Miske fia, örsi 422
- , Pál fia 96, 136
- , Pál fia, Lyppua-i 275
- mester, Paska fia, lovag, zicsi 458, 516, 871
- , Péter fia, Kasa-i 277
- mester, Péter fia, szabolcsi vicecomes 517, 661, 719, 806–807, 850
- , Peturmann fia, pesti polgár 769
- , Sebestyén fia, Chuur-i 53
- , Sebestyén fia, Haraszt nb. 359
- , Simon fia 772
- , János és Ilona apja, bedei 314
- , Klára és Katalin apja, mihályi 367
- , Mihály, István és Péter apja, ohaji 129, 150, 357
- , János és Pál apja, péceli 183, 439
- fia Benedek, patyi 342
- fia Domokos 313
- fia György, alfalvi 403
- fia György, csáni 714
- fia Jakab, lónyai 55, 239, 287, 306, 325
- fia Jakab, pozsonyi 872
- fia János 171
- fia János 404
- fia János 436
- fia János, famulus 239, 325
- fia János, pozsonyi 872
- fia Lőrinc, korcsvai 756

- fia Mihály, famulus 153, 476
- fia Miklós, Kulked-i 132
- fia Miklós, maróti 292
- fia Miklós, padányi 393
- fia Miklós, pozsonyi polgár 623
- fia Pál, egri kanonok 776, 780, 799, 802
- fia Pál, szepesi kápt. notarius-a, mikelehotai 509, 511
- fia Péter 49
- fia Péter, jobbágy 806
- fia Pető, pataki bíró 33
- fiai: Cseh András, Cseh Dezső, Cseh László, Cseh Mihály és Cseh Péter 838
- fiai: Miklós és István, baracskai 271
- fiai: Márton, Pál és Lökös, jáki 328
- fiai: Pós és Boda, Kerekto-i 243
- fiai: Hannus és Nikul, odorini polgárok 347
- fiai: István, Lukács és László, zebeckei 256, 599
- fiai: Péter és János, szelestei 816
- fiai: János és Egyed, váti 845

Jakch, Ivánka fia 154

Jaklovce l. Jekelfalva

Jákó (Jacow), ma Nyírájkó 470 (Szabolcs m.)

- (Jakou), Czvetkouich nb. 858
- (Yaco), jobbágy 806
- (Jakou, Jakow), András fia, János, Ernye és Klára apja, nagymihályi, tibai 3, 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185, 756
- (Jakou, Jakow), László és András apja, nagymihályi 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185, 212, 261
- (Jakow) fia Lökös, madai 64
- (Jakou) fia Péter 1

Jakou l. Jákó

Jakow l. Jákó

Jalsouch 116 (Varasd m.)

Jamnik (Yemnik), ma Jamník, Sz. 883 (Liptó m.)

– **(Jemnik)**, ma Szepesárki (Jamník, Sz.) 91 (Szepes m.)

– **(Jemnyk)**, patak 29

Jamník l. Jamnik

Janík l. Jánok

Janíky l. Jányok

Jannua l. Genova

Jánok (Januk), ma Janík, Sz. 293 (Abaújvár m.)

Janok l. Jányok

János l. Apród János

– l. Bagar János

– l. Barlasy János

– l. Bátor János

– l. Book János

– l. Cassan János

– l. Cinege János

– l. Drugeth János

– l. Echy János

– l. Egri János

– l. Lengyel János

– l. Johannes

– l. Nagy János

– l. Német János

– l. Őri János

– l. Pasaar János

– l. Pócs János

– l. Sebech János

– l. Sydo János

– l. Szőke János

– l. Tót János

– l. Vámos János

– l. Vörös János

– 680

– 825

– 904

–, Arma-i 754

–, bajai 359

–, bátai apát 645

–, bényei 90

–, Bethlen-i 212

- , bodai 188, 221
- mester, borsodi főesperes, egri püspöki vikárius 3, 94, 100, 140, 760
- , brassói 184, 288
- , busóci plébános, tizedszedő 426
- , szerviens, Cely-i 79
- , csebi 212
- , cseh (Bo) király, Károly morva örgróf apja 109, 735–739, 766–767, 897
- , cekedi pap 288
- , Cherne-i jobbágy 168–169, 240
- , egri karpap, egri Szt. Máté apostol-oltár mestere 212, 239, 244, 325, 536
- , egri olvasókanonok 94, 100, 760
- , egri örkanonok 94, 100, 760
- , esztergomi Szt. István király-konvent perjele 828
- , famulus 107, 187
- mester, fehérvári éneklőkanonok 132, 486
- mester, fehérvári örkanonok 132, 486
- mester, gercsei főesperes, zágrábi kanonok 13, 60, 406, 587, 632, 635
- , heiligenkreuzi apát 41
- , hévízi 77
- , jászói konvent tagja 717
- , pápai káplán, Jaurens-i 384–386, 478
- , kézdi 188, 221
- , kőri olvasókanonok 131, 211
- , leleszi perjel 793
- , Lewes-i perjel 330
- , litteratus, notarius 21
- , magyi 49
- mester 422
- mester, notarius 637
- , mihályi 367
- mester, necpáli 390
- comes, nógrádi vicecomes 217
- , nyitrai olvasókanonok 54
- , officialis 637, 828
- , olaszi rector 121
- , ostiai püspök, kardinális 747
- , XXII., pápa 811
- , patai főesperes 94, 100, 760
- , pécsváradi konvent papja 326
- mester, pozsegai al-éneklőkanonok 360
- , Reg-i 79
- mester, sárosi vicecomes 465, 526
- mester, szepesi kápt. prépostja 26, 104, 290, 426, 457, 509, 511, 910
- , szepesi kápt. örkanonoka 606
- , szépréti soltész 207, 346
- , Szil nb. 267, 309
- , pannonhalmi szerzetes, Tere-monda-i 541, 544
- , urai 120, 338
- , váci örkanonok 16
- , váradelőhegyi prépost 113, 280–281, 870
- , váradi 810
- mester, váradi Boldogságos Szűz-kisebbik egyház kanonoka 821–822
- , váradi karpap 161
- mester, vasvári dékán 74
- mester, vasvári vicecomes 377, 429
- mester, zágrábi comes, samobori várnagy 745
- , zágrábi dékán, kanonok 587
- , zempléni főesperes 94
- , Aba fia, Jakab és István apja, abafalvi 278
- , Ábrahám fia, László és Miklós apja, vajai, laskodi 273, 325
- mester, Agmand fia, varsányi 198
- , Aladár fia, nyíri 7

- , Ampod fia 647
- , András fia 8
- , András fia, acsai 299
- , András fia, ajkai 63
- , András fia, Kerekto-i 243
- , András fia, kinizsi 237
- mester, András fia, kölcsei 505
- , Areus fia 32
- , Balázs fia, péderi 90, 121
- , Bálint fia 94
- , Barleus fia, divéki 324
- mester, Bathand fia, bodrogi vicecomes 79
- , Beke fia, Geche-i 216
- , Bencenc fia, lónyai 55, 287, 306
- , Benedek fia 123
- , Benedek fia 220
- , Benedek fia, kaplai 300
- , Benedek fia, szepesi szolgabíró 425
- mester, Bereck fia, szatmári comes 87, 165, 325, 879
- , Berthold fia, váci, pozsonyi és erdélyi kanonok, Wilkóv-i 521, 525
- , Besenyő András fia 277
- , Beud fia 160
- mester, Bor fia 914
- , Bosou fia, Gyoad nb., Gyoad-i 388, 429, 438
- , Buken fia 320
- , Buur Marcell fia, Marcell apja 819
- , Chathow fia, várkonyi jobbággy 278
- , Cinege Miklós fia, Malah-i 899
- , Demeter fia, tolcsvai 165
- mester, Dénes fia 191, 257
- , Dénes fia 404
- , Dénes fia, garadnai villicus 26
- , Dénes fia, gyirmóti 75
- , Dénes fia, Telyky-i 9
- , Detric fia, csetneki 123
- , Dezső fia, Pok-i 75
- , Doboka fia, Péter apja, alberti 265
- , Domokos fia, bácsi kanonok 295
- , Domokos fia, béli 433
- , Domokos macsói bán fia 352
- , Emych fia, Miklós, László, János, Péter, Tamás, Lőrinc és Dezső apja 657
- , Ernye fia, tibai 756
- , Farkas fia, magyar 128, 153, 476
- mester, Feldric fia, balsai 53, 915
- , Fyzery Mihály fia 53
- , Gábor fia, dengelegi 402, 450
- mester, Gebech fia, pécsi olvasókanonok, Hatus-i 163, 196
- , Gegus fia, almakeréki 188, 221
- , Gelard fia, bodrogi szolgabíró 79
- mester, Gilét fia, turóci comes 52, 103, 165, 352, 462–463
- , Gotthárd fia, Amadé apja, várkonyi 403
- , Guth fia, adi 397–398
- , György fia, egresi 131
- , György fia, kaproncai 726
- , György fia, verőcei 697
- , Gyula fia 390
- , Hench fia, Miklós budai rector apja 453, 851
- , Henning fia, Miklós és Katalin apja, besztercei 348
- mester, Henrik fia, balai 344
- , Henrik fia, Miklós, Péter és Henrik apja, tamási 283, 329
- , Henrik fia, szepesi kápt. olvasókanonoka, krakkói kanonok, káplán 778
- , Herbord fia 692
- , Ipocho fia 188, 221
- , István fia, királyi ajtónálló, besenyői 646
- , István fia, fintai 226, 534, 624, 788
- , István fia, mérei 274
- , István fia, padányi 674

- , István fia, trencséni főesperes, nyitrai kanonok 634
- , István fia, trencséni főesperes, nyitrai kanonok 634, 707, 712
- , István fia, váradi 205
- , Ivánka fia, pelbárthidai 43
- , Izsép fia, Kwak-i 96
- , Jakab fia 188
- , Jakab fia 404
- , Jakab fia 436
- , Jakab fia 786
- , Jakab fia, János apja 171
- , Jakab fia, bedei 314
- , Jakab fia, famulus 239, 325
- , Jakab fia, péceli 183
- , Jakab fia, pozsonyi 872
- , Jakab fia, szelestei 816
- , Jakab fia, váti 845
- , Jákó fia, nagymihályi 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185
- , János fia 171
- , János fia 325
- , János fia 657
- , János fia 838
- , János fia, borfői 754
- , János fia, jáki 328
- mester, János fia, lomnici 190
- , János fia, patyi 342
- , János fia, péci 75
- , János fia, szentiváni 816
- , Jób fia, famulus 206, 304
- , József fia 436
- , Jurgi fia, bribiri 246
- , Kázmér fia 606
- , Kelemen fia 484
- , Konrád fia, Vezekény nb. 308
- , Kozma fia, budai esküdt polgár 875
- , Kozma fia, litteratus 234
- , Kozma fia, jákói 470
- , Kozma fia, Vezekény nb. 308
- , Kupe István fia, dobokai 64
- , Kürschner fia, mühlbachi polgár 409
- , Langeus fia, László apja, tolcsvai 165
- , László fia 894
- , László fia 918
- , László fia, ácsi 890
- , László fia, csehi 589
- , László fia, köbölküti 713
- , László fia, Jakab és Pethan apja, Kwmur-i 30
- , László fia, nagymihályi 212
- , László fia, rakamazi 53
- , László fia, szentkirályi 899
- mester, László fia, várdai 119, 125, 260, 343, 432, 437, 443, 466, 461, 517, 603–605, 715, 782
- , Lepes Miklós fia 819
- , Lothárd fia, Amadé, Lothárd, István és Miklós apja 305, 693, 674
- mester, Lőrinc fia 535
- , Lőrinc fia 886
- , Lőrinc fia, peresztegi 215
- , Lukács fia 96, 136
- , Machala fia, Halagus-i 59
- , Marhard fia, János apja 325
- , Márk fia, csemernyei 212
- , Márton fia 332
- , Márton fia 459
- , Márton fia, keszi 847
- , Márton fia, óbudai hospes 77
- , Mihály fia 26, 910
- , Mihály fia 347
- , Mihály fia, egri 285
- , Mihály fia, tusoni 622, 714
- , Mihály fia, Tolman-i 692
- , Mike fia 314
- , Miklós fia 114
- mester, Miklós fia 123
- , Miklós fia 221
- , Miklós fia 460
- , Miklós fia, baracskaai 271
- , Miklós fia, bárcai 95

- , Miklós fia, boldogasszonyfalvi 243, 317
- , Miklós fia, fejéregyházi 188, 221
- , Miklós fia, Gresencha-i 141–142
- , Miklós fia, Kata-i 743
- , Miklós fia, ollári 114
- , Miklós fia, püspöki apród 659
- , Miklós fia, szentmihályi 131
- , Miklós fia, szepesi kápt. ének-lőkanonoka, marchiai főesperes 156–157
- , Miklós fia, zsemeri 238, 291
- , Mikola fia, Gerew, Kemény és Miklós apja 878
- , Móric fia 374
- , Mos fia, Lekche-i 359
- , Nagy Péter fia 821
- (Yvan) comes, Nelipcius knini comes fia 103, 105, 197, 394, 404–405, 836
- , Osl fia, varasdi comes 404, 913
- , Pál fia 912
- mester, Pál fia 117, 134
- , Pál fia, aszuági főesperes, pécsi, erdélyi és esztergomi kanonok 553, 563–564, 663–666, 671–672
- , Pál fia, becsi várnagy 253, 268
- , Pál fia, Bethe-i 243, 317
- mester, Pál fia, idai 235
- , Pál királynéi tárnokmr. fia, pécsi prépost 486
- , Pál fia, György apja, szentgyörgyi 361
- , Pál fia, szentesi 65, 212
- , Péter fia 185
- , Péter fia 393
- , Péter fia 714
- mester, Péter fia 6
- , Péter fia, besztercei 348
- , Péter fia, János apja, borfői 754
- mester, Péter fia, csaholyi 120, 281, 321, 398, 730
- , Péter fia, császártelki 657
- , Péter fia, görgetegi 623
- , Péter fia, izbugyai 212
- , Péter fia, jobbágy 793
- , Péter fia, keceli 170
- , Péter fia, besenyő, Kerch-i 646
- , Péter fia, litteratus 723
- , Péter fia, ungi szolgabíró, mátyóci 162
- , Péter fia, Mehes-i 442
- , Péter fia, nagyfalvi 53
- , Péter fia, Péter apja, pataki polgár 33
- , Péter fia, tokaji 58
- , Péter fia, Zubud-i 11
- , Póka fia 132
- , Pongrácz fia 87
- comes, Pósa fia, famulus 224
- mester, Pósa krassói comes fia 132, 485
- mester, Rikalf fia, tarkói 190
- , Roland fia, ácsi 147
- , Roma fia 311, 479, 593
- , Roman fia 324
- , Salamon fia, gúti 160
- , Salamon fia, laki 326
- , Salus fia, padányi 674
- mester, Sándor fia, gömöri comes 241, 471, 792
- , Sándor fia, Vezekény nb. 308
- , Saul fia 393
- , Simon fia 889
- , Simon fia, becsi jobbágy 253
- , Simon fia, sztankóci 889
- , Swaton fia, titeli és pozsonyi kanonok 27–28
- , Szigfrid fia, Gergely és Gábor apja 289
- , Tamás fia 244
- , Tamás fia, dalmadi 292
- , Tamás fia, essegvári 340

- mester, Tamás fia, Lőrinte nb. 63, 649
- , Tamás fia, lozsádi 796
- , Tamás fia, Tamás apja, surányi 119, 125, 260, 343, 432
- , Tivadar fia 244
- , Tyuan fia, diszeli 535
- , Usz fia, Herdung-i 36, 436, 526
- , Vas Miklós fia 675
- , Veytih fia 641
- , Vzmus fia, szolnoki 850
- , Wigand fia, pozsonyi kanonok 679, 710
- , Zala fia, Zelench-i 815
- , Marochuk honti és beregi comes apja 373–375
- , Tamás apja, biri 259
- , Mária apja, futaki 211
- , Lukács apja, takács, mezősomlyói 418
- fia Amadé, officialis 213
- fia András, Berulle-i 250, 269
- fia Cinege Miklós, Malah-i 899
- fia Demeter, padányi 674
- fia Domokos, váci prépost, szigetfői főesperes, verebélyi 298
- fia Egyed, Machala-i 828
- fia Gergely, Arnalth nb. 462–463
- fia Gergely, besenyő 886
- fia Gyarman, ácsi 890
- fia György, leszteméri 65, 212
- fia Imre, halastói 243
- fia István, béri 114
- fia István, officialis 53
- fia István, szentszalvatori 475
- fia István, tyukodi jobbággy 253
- fia János 838
- fia János, jáki 328
- fia János, patyi 342
- fia János, péci 75
- fia János, szentiváni 816
- fia Kelemen, keresztesi 917–918 között
- fia Kunclin, budai albíró 875
- fia László, laskodi 239
- fia László, rozgonyi 42
- fia László, tolcsvai 53
- fia Lőrinc 845
- fia Lőrinc 890
- fia Márton, becsi várnagy 253, 268
- fia Máté, szentgyörgyi 143
- fia Mese 191, 257
- fia Mihály, Koch-i 97, 278
- fia Mihály, Mykete-i 8
- fia Miklós, csajági 344
- fia Miklós, csalánosvadai 71–73, 126, 158, 161
- fia Miklós, hosszúmezei 56, 65, 212, 772, 817
- fia Miklós, jobbággy 316
- fia Miklós, zágrábi kanonok, kaproncai 747
- fia Miklós, ungi szolgabíró, palágyi 162
- fia Miklós, esztergomi, pozsonyi, fehervári és váci kanonok, sellyei 528, 531–533
- fia Miklós, váradi kanonok 683, 688
- fia Miklós, Wechk-i 265
- fia Miklós, zseteki 96
- fia Olasz András 764
- fia Pál, palágyi 55
- fia Pál, Sara-i 404
- fia Péter 106
- fia Péter, anarcsi 119, 260
- fia Péter, bogdányi 850
- fia Péter, fehervári és veszprémi kanonok 556, 567
- fia Péter, panyolai 40, 49, 322, 336
- fia Péter, egri kanonok, tolnai 543
- fia Simon, bagosi 757
- fia Simon, perényi 367
- fiai: Pál és György 242

- fiai: Máté és Lukács, Arach-i 212
- fiai: László és Fábián, balkányi 160
- fiai: László és Lukács, gégenyi 64
- fiai: András és János, kinizsi 237
- mester fiai: János és Jakab, lomnici 190
- fiai: Miklós, Pál és László, mátyóci 821

Jánoserdeje (Iuanuserdeye), erdő 505

Jánosfalva (Iuanusfalua, Janusfalua), ma Iványos (Vaniškovce, Sz.) 29, 425 (Sáros m.)

Jánostava (Iwanustowa), halászóhely 53

Janta 262

Januk l. Jányok, Jánok

Janusfalua l. Jánosfalva

Jányok (Januk, Janok), ma Janíky, Sz. 128, 153, 476 (Pozsony m.)

Jára (Jara), ma Alsójára (Iara, Ro.) 449, 714 (Torda m.)

Jara l. Jára

Jardan, Cheris fia 282

– fia Jakab 425

Jaroslaus, gneznoi érsek 447

Jasov l. Jászó

Jastrebarsko l. Jasztrebarszka

Jasterbarzka l. Jasztrebarszka

Jászó (Jazow, Jazou, Jazo), ma Jasov, Sz. 26 (Abaújvár m.)

jászói Keresztelő Szt. János-monostor és konventje 10, 26, 56, 59, 90, 97, 121, 123, 130, 151, 165, 212, 220, 278, 290, 323, 425, 457, 641, 717, 743

– *örkanonok* l. Gál

– *prépost* l. Pál

Jasztrebarszka (Jazterbarzka, Jasterbarzka), város, ma Jastrebarsko, Ho. 858 (Zágráb m.)

jasztrebarszkai bíró l. Mirin Mátyás

– *Szt. Miklós püspök és hitvalló-egyház* 858

Jauorhege, hegy 39

Jaurens 384–386, 478

Jaurinum l. Győr

Jaxa, gréci polgár, aranyműves 57

Jazo l. Jászó

Jazou l. Jászó

Jazow l. Jászó

Jazterbarzka l. Jasztrebarszka

Jazurmegy 91 (Szepes m.)

Je l. András

Jechke l. Eчке

Jegerdorf l. Krnov

jegyajándék 6, 46, 21, 101, 152, 237, 308, 314, 344, 723, 899, 903

Jéke (Jeke, Jeyke) 517, 603–604, 715 (Szabolcs m.)

Jeke l. Jéke

Jekel (Jekul, Yekel) fiai: Mátyás és Domokos, jekelfalvi 770

Jekelfalva (Jekulfalua, Yekelalua), ma Jaklovce, Sz. 770 (Szepes m.)

Jekul l. Jekel

Jekulfalua l. Jekelfalva

Jeledinți l. Lozsád

Jelenec l. Gimes

Jelka l. Jóka

Jemnik l. Jamnik

Jemnyk l. Jamnik

jenői monostor 922 (Veszprém m.)

Jenslin, budai polgár 107, 187, 236

Jentul, visegrádi szabó 814

Jeyke l. Jéke

Jezeneu l. Jezenew

Jezenew (Jezeneu) 505 (Szatmár m.)

Jibert l. Zsiberk

Jimbor l. Zsombor

Joachim (Iwachin) mester, Péter fia 154

Joachimakla (Iwahunokla), mező 505

Jób (Joob) fia János, famulus 206, 304

– fiai: Domokos és Miklós 821

Jobag I. Jobbágy
 Jobagy I. Jobbágyi
 Jobbag I. Jobbágyi
 Jobbágy (Jobag dict.) Miklós, job-
 bágy 661
jobbágy (népek, ember, hospes) 14,
 29, 39, 53–54, 117, 123–130, 134,
 150, 160, 168–170, 191–192, 203,
 208, 214–215, 217, 221, 223, 240,
 245, 250, 253, 264, 269, 272–273,
 276, 281, 283, 304, 316, 331, 338–
 339, 349, 353, 364, 367, 371, 379,
 430, 442, 470, 475, 488, 499, 505,
 592, 603–605, 624, 637, 645, 651,
 661, 678, 692, 715, 719, 741, 782,
 784, 786–788, 807, 822, 824–825,
 828, 836, 838, 842, 845, 883, 920
 – *módjára élő szerviens* 272
Jobbágyi (Jobbag, Jobagy) 152
 (Heves m.)
jogar 225, 373–375, 464, 577
jogvédő 392, 868
 Johanna, nápolyi (Si, Je) királynő,
 András felesége 84–86, 318,
 384–386, 469, 478, 483, 577–
 580, 584, 588, 676, 716, 758,
 834, 907, 925
 –, osztrák hercegnő 897
 Johannes Mauroceno, sebenicoi comes
 105, 193, 197, 538, 574, 860
 – Sanuto, velencei biztos 481
*johannita (rend, káptalan, precep-
 tor)* 262, 876
 – *jeruzsálemi Szt. János-ispotályos
 ház* 262
Jóka (Ilka), ma Jelka, Sz. 373
 Jolath fia András, vajai, laskodi
 239, 325
 Joob I. Jób
jóság (állat) 129, 150, 569, 770,
 853–854
 Jowan I. Iván

József fia Benedek 484–485
 – fia Cíkó 123
 – fia János 436
juh (nyáj) 53, 168–169, 240
 Jula I. Gyula
 Jurgh comes, Hemmygh fia, La-
 puch-i 448
 Jurgi, Jursse fia, János apja, bri-
 biri 246
 Jursse fia Jurgi, bribiri 246

K

Kadold, bakabányai polgár, királyi
 urburarius 480, 919
 Kaiand I. Kajánd
Kajánd (Kaiand, Kayand), ma Bács-
 szentgyörgy 359, 420 (Bodrog m.)
 Kakasloznic I. Lomnic
 Kalach, Szil nb. 267, 309
 – I. Kalocsa
**Kalanga (Kalenga, Kalunda-
 few)** 517, 603–605, 715, 782,
 807 (Szabolcs m.)
Kalaznó (Kalaznya) 313 (Tolna m.)
 Kalaznya I. Kalaznó
Káld (Kald) 468 (Vas m.)
 Kald I. Káld
 Kalenga I. Kalanga
Kalistha 116
 Kalkochfeu I. Kalkocsfő
**Kalkocsfő (Kalkochfeu, Kolkachfeu,
 Kolkachfew, Kolkatfeu)** 442, 448,
 455, 458
**Kálló (Kallo, Kallov, Kallow,
 Kallow Maior)**, ma Nagykálló
 99, 110, 126–127, 164, 192, 210,
 331–332, 338–339, 349, 378–379,
 387, 395–396, 437, 470, 517, 661,
 719, 793, 806–807, 850 (Szabolcs
 m.); I. még Tótkálló, Vásároskálló
 Kallo I. Kálló
 Kállósemjén I. Semjén, Nagysemjén

Kallov I. Kálló
 Kallow I. Kálló
 – Maior I. Kálló
 Kálmán, győri püspök 47, 61–62, 78, 202, 229–232, 373–375, 647, 836
 Kálmánca I. Csehi
 Kalnik I. kemléki főesperes
Kalocsa (Kalach), ma Kiskalocsa (Călacea, Ro.) 267, 309 (Doboka m.)
 –, város 137 (Fejér m.)
kalocsai (bácsi) egyházmegye (érsekség) 22–23, 27–28, 137, 295, 298, 356, 445–446, 510, 519, 590, 596, 600–602, 644, 701, 705, 711, 746, 890, 928
 – *érsek* 295, 441, 525, 533, 546, 697, 711, 803, 811, 876, 896; I. még István, László, Miklós
 – *főesperes(ség)* I. Fábián
 – *káptalan* 137, 295, 519, 890 (Fejér m.)
 – *prépost* I. Demeter
Kalodva (Kalodwa), ma Cladova, Ro. 924 (Zaránd m.)
kalodvai pálos monostor 924
 Kalodwa I. Kalodva
Kalud 359 (Bodrog m.)
 Kalundafew I. Kalanga
kamarabérleti szerződés 203
kamarahaszna 14, 203
 Kamarinium I. Komárom
 Kamarniensis I. Komárom
 Kamarnyensis I. komáromi főesperes
Kamaroch (Camarunch, Camaruch, Kamarunchun, Kamarunch) 347, 813 (Szepes m.)
 Kamarun I. Komárom
 Kamarunch I. Kamaroch
 Kamarunchun I. Kamaroch
 Kamenica I. Tarkő
 Kamichech I. Kamicsác

Kamicsác (Kamichech, Kamychech), vár, Ho. 836
Kamień-i (Caminensis; Lo.) egyházmegye (püspökség) 356
 Kamychch I. Kamicsác
kancelláriai jegyzet (assecuracio, commissio, legacio, relacio) 14, 25, 30, 70, 124, 140, 207–208, 213, 224, 241, 286, 346, 352, 364, 391, 442, 461, 491, 508, 515, 650, 732, 785, 787, 826–827
Kandey 275 (Pilis m.)
Kanizka 913 (Valkó m.)
Kano (Kanou) 256, 599 (Zala m.)
 – (**Kanou**), patak 256
kánonjog 618, 633, 691, 773, 864, 872
kanonok 13, 16, 23, 27–28, 77, 79–80, 83, 104, 107, 115, 146, 173, 178, 182, 200, 202, 219, 236, 257, 278, 295–298, 324, 340–341, 355, 356, 382, 406, 409, 422, 436, 447, 476, 509–511, 521, 525, 533, 536, 543, 546, 566–567, 587, 596, 602, 606, 621, 626, 632, 634–636, 640, 663, 671, 677, 685–686, 688–689, 699, 708, 710, 712, 726, 728, 755, 764, 774, 777, 779–780, 783, 786, 792, 799, 802, 821–822, 830–831, 851, 857, 863, 865, 869, 927–928
kanonokká fogadtatás 146, 182, 200, 202, 295–297, 525, 533, 566, 602, 621, 635–636, 640, 677, 688, 710, 779–780, 802
kanonokság 27–28, 144, 146, 155–157, 182, 195, 200, 202, 295–298, 489, 500–502, 519–525, 530–531, 533, 540, 543, 546, 548, 554–556, 566–567, 571, 590, 596, 600, 602, 616, 618, 621, 626–627, 629–631, 634–636, 640, 642–644, 666, 671, 677, 679, 681–685, 687–690, 694–

696, 699, 707, 710, 712, 727, 742,
746–747, 750–751, 774, 776, 778–
780, 799–800, 802–803, 863–864,
866, 869

Kanou l. Kano

Kántor (Cantor, Cantur) István,
Kántor Miklós fia 71–73, 126,
158, 161

– (Cantor, Cantur dict.) Mihály
71–73, 126, 158, 161

– (Cantor, Cantur dict.) Miklós
fia Kántor István 71–73, 126,
158, 161

Kánya (Kanya) 283 (Tolna m.)

Kanya l. Kánya

kányai Boldogságos Szűz-egyház 283

Kayna l. Kayna

Kapi (Kapy, Kappi, Kappy), ma
Kapušany, Sz. 624, 787–788
(Sáros m.)

kapi bíró 787–788

kapitány 880

Kapla (Kapolya), ma Serke
(Širkovce, Sz.) 194, 300
(Gömör m.)

káplán 75, 146, 311, 317, 384–386,
419, 477–478, 509, 511, 575, 616,
643, 681, 686, 705, 711, 735, 737–
739, 742, 766–767, 750–751, 778,
786, 805, 883

Kapol l. Kapoly

kápolna 29, 188, 221, 411, 505,
551, 553, 563–564, 713, 805,
810, 883, 927

Kapoly (Kapol) 871 (Somogy m.)

Kapolya l. Kapla

Kapornak (Kapornuk), folyó 198

kapornaki (Kapornuk, Kopornuk;
ma Nagykapornak) *Szt. Üdvöztető-*
monostor és konventje 243, 256,
314, 317, 438, 599, 842 (Zala m.)

Kapornuk l. Kapornak, kapornaki konvent

Kapos (Copus, Kopus), ma Nagy-
kapos (Vel'ké Kapušany, Sz.) 168–
169, 240 (Ung m.)

– (**Kapoz, Kapus**), folyó 163, 408

Kaposmérő l. Mére

Káposztafalva l. menedékkői monostor

Kapoz l. Kapos

Kappanos (Kappanus) 787–788
(Sáros m.)

Kappanus l. Kappanos

Kappi l. Kapi

Kappy l. Kapi

Kapronca (Kaproncha), ma
Koprivnica, Ho. 696, 725–727
(Kőrös m.)

kaproncai Szt. Anna-egyház és
ispotály 725

Kaproncha l. Kapronca

káptalan l. aradi, bácsi, boszniai,
budai, csanádi, csázmái, egri, erdélyi,
esztergomi, fehérvári, győri,
hajszentlőrinci, kalocsai, kői, krak-
kói, nyitrai, pécsi, pozsegi, po-
zsonyi, szenternyei, szepesi, váci,
váradi, vasvári, veszprémi,
Wroclaw-i, zágrábi

– *tanúsága* 4, 6, 8–9, 11, 30, 52–55,
63–65, 73–75, 90, 96, 107, 112,
115, 121, 132, 150, 161, 184, 187,
288, 203, 221, 227–228, 234, 236,
239–240, 247, 257, 260, 277–278,
283, 294, 311, 313, 317, 320, 324–
325, 342, 347, 353–355, 360, 363,
377, 403, 436, 438, 476, 536, 587,
606, 624, 638, 674, 714–715, 741,
754, 786–787, 792, 817, 821–823,
828, 857, 862, 877, 905, 921

Kaptol l. pozsegi káptalan

Kapu (Capu, Kapw), vár, ma
Kapuvár 352 (Sopron m.)

kapu 129, 150, 203, 350, 814

kapuadó 203

Kapulnafa, hn. 59 (Torna m.)
 Kapulnaszekeres l. Szekeres
Kapureuizaca 133 (Somogy m.)
Kapus, ma Nagykapus (Copşa Mare, Ro.) 221 (Szászföld)
 – l. Kapos
 Kapušany l. Kapi
 Kapuvár l. Kapu
 Kapw l. Kapu
 Kapy l. Kapi
 Karachyn, famulus 316
 –, Hudus-i 674
 Karakószöröcsök l. Szöröcsök
Karan 316 (Baranya m.)
 Karánsebes l. sebesi főesperesség
Karantánia (Karinthia) l. Albert osztrák herceg
Karapna (Carapna) 391 (Somogy m.)
 Karassow l. Krassó
 Karazna l. Kraszna
Karazustou, halászhely 877
Karcha 403 (Pozsony m.)
 Karcsava l. Korcsva
kard 168–169, 240, 828
kardínális 522, 617; l. még Ayméricus, Bertrand, Gentilis, Guido, János, Vilmos
 Kardos (Cordus, Kordas, Kordos dict.) Miklós, István és Miklós apja, buzitai 244, 293, 353–354
 Karinthia l. Karantánia
károkozás (károsítás) 168–169, 240, 315, 319, 383, 475–476, 491, 538, 573–574, 639, 692, 720, 835, 859, 876, 878, 880, 918
 Karol l. Károly
Károly (Karol), ma Nagykároly (Carei, Ro.) 757 (Szatmár m.)
 –, durazzoi herceg 584
 – (Karul), I., magyar (H, V) király, I. Lajos, András és István apja 14, 30, 41, 47, 61, 132, 190, 225–227,

229–232, 241, 251–252, 275, 283, 310, 317, 352, 364, 373–375, 412, 425, 435–436, 448, 455, 462–464, 486, 508, 513, 577, 587, 597, 607, 638, 647, 649, 675, 716, 787–788, 795, 881, 894, 898, 902, 905, 910–911 között
 –, nápolyi (Si) király 577, 834
 –, János cseh király fia, morva őrgrof 109, 737, 766, 881, 897
 –, Péter fia, Hontpázmány nb. 31
 – (Karul) fia István, patyi 308, 342
karpap 6, 53, 136, 150, 161, 166, 212, 239–240, 244, 260, 283, 325, 342, 347, 436, 536, 638, 754, 828, 877, 905
 Karul l. Károly
Kasa 277 (Arad m.)
 – fia György 65, 212
Kasekyn, folyó 476
Kassa (Cassa), ma Košice, Sz. 3, 83, 151, 185, 218, 607, 910–911 között (Abaújvár m.); l. még márka
kassai bíró 83, 151, 185, 910–911 között
 – *domonkos kolostor* 83, 151, 185
 Kastellan (Castellan dict.) Péter mester 171, 255
 Kasuk l. Kazsok
kaszáló (rét) 75, 160, 163, 217, 242, 261, 265, 279, 283, 288, 299, 324, 355, 370, 420, 499, 505, 516–517, 575, 658, 786, 822, 828–829
Kata 743
 Katalin (Kathus) 282
 – (Katic) 313
 – (Katha), balázstelki Tamás leánya, Ilona anyja 370
 – (Katha), Bálint özvegye 94
 –, beszercei János leánya 348
 – (Katus), hubói Péter leánya 263

- , Mihály leánya 93, 368
- (Katlyn), mihályi Jakab leánya 367
- (Kathlin), Miklós leánya 723
- , Pál országbíró testvére, János és István anyja 680
- (Katus), péceli Pál leánya 439
- , Pethlend-i Márton leánya 882
- , Szász Miklós felesége 152
- , tibai György leánya 756

Kataro l. Cattaro

Katha l. Katalin

Kathlin l. Katalin

Kathon l. Kattony

Kathun l. Kattony

Kathus l. Katalin

Kathwn l. Kattony

Katich l. Katalin

Katis (Catis), bihácsi villicus 455

Katlyn l. Katalin

Kattony (Kathon, Kathun, Kathwn), ma Katúň, Sz. 536–537, 606 (Szepes m.)

Katúň l. Kattony

Katus l. Katalin

Kayand l. Kajánd

Kayna (Kanyna) comes, Detric fia, rakolupi 889

Kayul, Miklós fia 905

Kazatho, tó 450

Kázmér, III., lengyel (P) király 312, 510, 735–740, 766–767, 778, 897

– fia János 606

Kazsok (Kasuk) 423 (Tolna m.)

Kcheser (dict.) Bertalan, pozsonyi polgár 38

Kecel (Kechel, Kechul, Keczel), ma Magyarkecel (Meseșiu de Jos, Ro.) 170, 430, 654, 818 (Kraszna m.)

Kech 143

Kechel l. Kecel

Kechul l. Kecel

Kechy l. Kék

Keczel l. Kecel

Keekmezey l. Kékmező

Keer l. Kér

kegyúri jog 21, 93, 132, 164, 371, 407, 462–463, 734, 836

Kék (Kechy), ma Baktakék 244 (Abaújvár m.)

Keken l. Kökény

Kekenes l. Kökény

Kékes (Kekus), ma Chiochiș, Ro. 288 (Doboka m.)

Kékmező (Keekmezey) 229 (Zemplén m.)

Kekus l. Kékes

Kelche l. Kölcse

Kelechen l. Kelecsény

Kelecsény (Kelechen), ma Magyar-kelecsény (Kl'áčany, Sz.) 821 (Ung m.)

Keled, Miklós fia 879

– (Keleed) fia István, berencsi 103, 192

Keleed l. Keled

Kelemen 295–298

–, VI., pápa 17–20, 22–23, 27–28, 34, 54, 67–69, 80–82, 84–86, 137–139, 144–146, 156–157, 173–182, 186, 195, 199–202, 318, 351, 356, 384–386, 392, 419, 441, 445–447, 454, 469, 478, 483, 489, 494–497, 500–502, 507, 510, 519–525, 528–533, 539–546, 548–567, 571–572, 577–580, 582–586, 590, 596, 600–602, 608–621, 626–636, 642–644, 660, 663–673, 676–677, 679–690, 693–712, 716, 724–729, 731, 735–740, 742, 746–752, 758–759, 761–763, 766–767, 774–781, 783, 799–803, 811, 834, 846, 852, 855, 863–870, 876, 887–888, 895–898, 926–927

–, István fia, Marias-i 39

–, János fia, keresztesi 917–918 között
 – mester, Rikalf fia, lovag, tarkói 272, 364, 827, 902
 –, Salamon fia, reszneki 243, 317
 –, Vinzlou fia, patyi 427
 –, Márton és Annus apja, Tholkey-i 163
 – fia Domokos, salamoni 908
 – fia István, pataki bíró 33
 – fia István, varasdi főesperes, zágrábi kanonok 540, 546
 – fia Miklós, peresztegi officialis, kéri 215
 – fia Miklós, fehervári és veszprémi kanonok, varbói 555, 565
 – fia Pál, hadakozó nemes jobbágy 423
 – fiai: János, András, Péter és Pál 484
Kelemenouen 912 (Liptó m.)
Kelemér (Kellemes) 304 (Gömör m.)
 Kelemes fia Mikcs 360
 Kellemes l. Kelemér
Kelnek (Kelnuk), ma Călnic, Ro. 327, 812 (Szászföld)
 Kelnuk l. Kelnek
 Kemen l. Kemény
kemence 504
 Kemendollár l. Ollár
 Kemeneshőgyész l. Hölgyész
 Kemenesmagasi l. Magas
 Kemény (Kemeyn), János fia 878
 – (Kemen) fia Dezső, rédei 592
 – (Kemin) fia Miklós, zágrábi éneklőkanonok 69, 635
 – (Kemen) fia Pál, Kerekto-i 243
 – (Kemin) mester fia Péter 473
 – (Kemyn) fiai: Miklós és István 317
 Kemerew l. Kömörő
 Kemeyn l. Kemény
 Kemin l. Kemény
kemléki (Kemluk; ma Kalnik, Ho.) főesperes l. Benedek, Iwassa fia

Kemyn l. Kemény
Kende (Chendi), ma Kendice, Sz. 96 (Sáros m.)
 Kendice l. Kende
 Kendteluk l. Kentelke
 Kene, Chank fia, roskoványi 227–228
 Kenees l. Kenéz
Kenéz (Kenees), ma Újkenéz 192 (Szabolcs m.)
 – (**Kenez, Kenyz, Keniz, Thyuo-dorkenize**) 329, 388, 429, 438 (Vas m.)
 – (Kenez) comes fiai: Fülöp és Péter 373
 Kenez l. Kenéz
kenéz(ség) 894
Kenéztelke (Kenezteluk, Kenezteluke) 505 (Szatmár m.)
 Kenezteluk l. Kenéztelke
 Kenezteluke l. Kenéztelke
Kengelus 886 (Csanád m.)
 Keniz l. Kenéz
Kentelke (Kendteluk, Kenthelke), ma Chintelnic, Ro. 785, 862 (Doboka m.)
 Kenthelke l. Kentelke
kenyér (kalács) 39, 109, 854
 Kenys l. Kinizs
kényszer(ítés) 283, 356, 488, 509, 568, 589, 651, 745, 770, 829–830, 837, 876, 918
 Kenyz l. Kenéz
kepe 824
képviselő (procurator) 3, 21–23, 26, 28, 40, 49–50, 52–53, 55, 57, 63–65, 87, 90, 97, 107, 111, 123, 146, 157, 199–202, 212, 239, 243–244, 278, 295–298, 313, 316–317, 324–325, 327, 334, 342–343, 354–355, 383, 436, 457, 476, 481, 496, 512, 524–525, 533, 535–538, 546, 566–567, 590, 600–602, 606–607, 621,

633–637, 640, 646, 651, 672–673, 687, 689, 710, 712, 730, 746, 749–752, 754, 778–781, 790, 802–803, 828, 872, 879, 887, 902, 914; 1. még ügyvédvalló levél

Kér (Keer), ma Abaújkér 29, 42 (Abaújvár m.)

– **(Keer)** 132, 408 (Somogy m.)

– **(Ker)**, ma Nemeskér 215 (Sopron m.)

– **(Keer)**, ma Szamoskér 793, 806 (Szatmár m.)

– **(Keer)** 283 (Tolna m.)

Ker l. Kér

Keralfaya l. Királyfája

Kerch 646

Kerech l. Vingárd

Kerecto l. Kerekto

Kerekedmal (Kerekudmal), szőlő 77 (Pilis m.)

Kerekeghaz 107, 187, 236 (Pest m.)

Kereki (Kereky) 274 (Somogy m.)

Kerekto (Kerecto) 243 (Zala m.)

Kerekudmal l. Kerekedmal

Kereky l. Kereki

Kerepech 743 (Gömör m.)

Kerepse 505 (Szatmár m.)

Keres (Kerews), ma Kerestelek (Cristelec, Ro.) 407 (Kraszna m.)

kereskedő 159, 193, 197, 203, 223, 315, 356, 435, 437, 447, 461, 570, 753, 849

Keresken l. Kereskény

Kereskény (Keresken), ma Krškany, Sz. 206 (Hont m.)

Kerestelek l. Keres

Kerestwr l. Keresztúr

Keresztelő Szt. János-egyház 883 (Liptó m.)

Keresztes (Kereztus) 917–918 között (Doboka m.)

keresztesek l. esztergomi, fehérvári, hévízi és újudvari konvent

Keresztúr (Kerestwr) 3

– **(Kerezthwr, Kerezthur)**, ma Bethlenkeresztúr (Cristur-Şieu, Ro.) 472, 786 (Doboka m.)

– **(Kereztur)** 168–169, 240 (Zemplén m.)

– **(Kereztur)**, ma Bodrogkeresztúr 53 (Zemplén m.)

Kerews l. Keres

Kerezeg l. Körösszeg

Kerezthur l. Keresztúr

Kerezthwr l. Keresztúr

Kereztur l. Keresztúr

Kereztus l. Keresztes

kéri Szt. Péter vértanú-egyház 29 (Abaújvár m.)

Kerlés (Kyrelis, Kyrelis, Kyrleys), ma Chiraleş, Ro. 786, 862 (Doboka m.)

Kérsemjén l. Semjén

kert 505, 764

Kerthweles l. Körtvélyes

Keseulces l. Keszölcés

Keszi (Fewlkezew), ma Dunakeszi 847 (Pest m.)

Keszölcés (Keseulces), ma Kyselica, Sz. 350 (Pozsony m.)

Kesztölc (Kezteulch) 918 (Esztergom m.)

– **(Kezteulch)** 326 (Tolna m.)

Kesztölce (Kezteulche), víz 326

Ketete, rév 648

Kethaguorman, hn. 505 (Szatmár m.)

Kethkonchon 486 (Körös m.)

Kéttornyúlak l. Lak

Keuespatack l. Kövespatak

Keuespatak l. Kövespatak

Kewesd l. Kövesd

Kewesreu l. Kövesrét

Kewesrew l. Kövesrét

Kewrus l. Körös

Kézd (Kezd, Kyzdy), ma Szászkézd
(Saschiz, Ro.) 188, 221 (Szászföld)

Kezd l. Kézd

Kezephég l. Középhegy

kezesség 316

Kezteulch l. Kesztlöc

Kezteulche l. Kesztlöcse

Kezw, folyó 743

Kide (Kydeu), ma Chidea, Ro.
402 (Doboka m.)

kihirdetés 214, 223, 335, 435, 461,
648, 736, 740, 754, 789, 811,
827, 873, 876, 880

kikötő 503, 720, 835

kiközösítés 85, 184, 356, 507, 510,
577, 704, 736, 740, 830–831, 846

Kilián, Mihály fia, tusoni 622

Kinizs (Kenys), ma Nagy- és
Kiskinizs 237 (Abaújvár m.)

Kinring, Au. 880

király l. András, András II., And-
rás III., Bajor Lajos, Béla IV.,
Edward III., Frigyes III., Fülöp
VI., Hugo, István III., István V.,
János, Károly, Károly I., Káz-
mér III., Lajos I., László I.,
László IV., Ottokár II., Róbert

Királyfája (Keralfaya) 886 (Csa-
nád m.)

Királyhelmece l. Helmece

királyi ács 275

– *ajtónálló* 646; l. még Töttös

– *ajtónállómester* l. Töttös

– *al-étekfogó* 508, 638, 856

– *általános oklevél* 90, 97, 166,
278, 360, 477, 575, 821–822

– *aranypecsét* 454

– *aula alkancellárja* l. Tatamer

– *aula ifja* 53, 180–181, 246, 320,
819

– *aula lovagja* l. Demeter, Lépes
Miklós fia; István, István fia;
Kelemen, Rikalf fia; László,
Rikalf fia; Marochuk; Paska fi-
ai; Poháros Péter; Ravasz; Vesz-
szös

– *bírság* 42, 57, 324, 342, 429,
637, 816; l. még békebírság,
bírság

– *condicionarius* 733, 741, 828

– *curia* 2, 83, 151, 185, 741, 754,
836, 910–911 között

– *ember* 4, 8–11, 15, 26, 30, 52–55,
64–65, 73, 75, 82–83, 90, 96–97,
107, 112–113, 115–116, 120–121,
129–130, 132, 150, 161, 166, 185,
187, 191, 212, 220, 222, 226–228,
234, 236, 238–240, 243–244, 255,
257, 261, 278, 283, 291, 293–294,
311, 313, 317, 320, 324–326, 329,
333, 338, 342, 347, 349, 353–354,
363, 388, 403, 463, 477, 514, 534–
535, 575, 603–604, 606, 624, 638,
674, 715, 765, 772, 782, 784, 788,
792, 813, 817, 821–823, 828, 839,
857, 877, 905, 921

– *ember (speciális)* 462, 536, 576,
741, 754, 894

– *engedély várépítésre* 826

– *étekfogómester* l. Miklós, Péter
fia

– *gyűrűspecst* 24–25, 70, 218, 223,
247, 283, 325, 364, 515, 648–651,
715, 784, 787–788, 904

– *hadoszlás* 282–283, 302–304,
306, 321–323, 357, 369, 432,
438, 468, 476

– *had(sereg)* 61, 83, 151, 185, 442

– *ház* 203

– *jelenlét* 30, 53, 55, 64–65, 96,
107, 160, 187, 212, 226, 234,
236, 272, 283, 293, 325, 353,

- 403, 463, 476, 534, 536, 576, 606, 674, 754, 772, 788, 808, 828, 837, 839, 857, 877; l. még országbíró
- *jog* 224, 804, 828, 913
  - *kamaraispán* l. Roland, Szatmári Miklós
  - *kamaraispánság* l. szerémi, pécsi, budai, esztergomi
  - *kápolnaispán* l. Miklós
  - *kegy* 30, 41, 61, 246, 251, 253, 301, 352, 364, 368, 373–375, 404–405, 412, 462–463, 651, 826, 828, 836–837
  - *kettőspecsét* 61, 204, 229–232, 373–375, 475, 836
  - *lovász* 637, 741, 828
  - *lovázmester* l. Dénes, István fia
  - *mérték* 3, 53, 63–65, 75, 187, 212, 243–244, 292, 313, 317, 324, 436, 536, 754, 828
  - *nevelő* l. Miklós kápolnaispán
  - *nyulász* 244
  - *oltalom (védelem)* 208, 214, 335, 651, 902
  - *pohárnokmester* l. Miklós, Tót Lőrinc fia
  - *regestrum* 30
  - *speciális jelenlét* 650–651
  - *specialis notarius* l. István, Domokos fia
  - *tábor (szállás)* 412, 442, 448, 451
  - *tanács (főpapok, bárók)* 203, 229–232, 352, 373–375, 442, 647, 675, 836, 880
  - *tárnok* 576, 638
  - *tárnokmester* 203, 347, 837; l. még István, Lack fia; Tót Lőrinc
  - *tárnokmesteri albíró* l. Izsép
  - *teljhatalom* 374–375
  - *titkos kancellár* l. Miklós
  - *titkospecsét* 435
  - *új adomány* 61, 229–232, 352, 373, 458, 836, 905
  - *urburarius* 480, 919
  - *vadászhely* 597, 603–605
  - *zászlótartók mestere* l. Tót Lőrinc
  - királyné* 283, 828; l. még Ágnes, Erzsébet, Mária
  - királynéi aula* 229–232
  - *condicionarius* 733, 741, 828
  - *ember* 250, 269, 678, 754, 848
  - *jelenlét* 854
  - *kancellár* l. István veszprémi püspök
  - *kápolna* 627
  - *lovázmester* l. Marochuk
  - *phisicus* 628
  - *specialis notarius* l. Albert
  - *szekeres* 848
  - *tárnokmester* l. Mikcs, Pál
  - *udvarbíró* l. Olivér
  - királynő* l. Johanna
  - Kis (Parvus) Beke* 476
  - (Parvus) Csépán (Chepan) 637, 741, 828
  - (Parvus) Domokos, jobbágy 825
  - (Parvus) Domokos, Miklós fia 449
  - (Parvus) István, István fia, járai 449
  - (Parvus) Jakab fia Domokos, Kanizka-i 913
  - Kisarló (Kysarl, Kysorl, Mathywsfelde, Mathywsfelowde),** ma Arló 94 (Borsod m.)
  - Kisazar l. Azar
  - Kisbárkány l. Bárkány
  - Kisbosnya l. Bozza
  - Kisbő (Kysbeu),** ma Bő 1 (Sopron m.)
  - Kisbudak (Kysbuduhth),** ma Alsóbudak (Buduş, Ro.) 348 (Doboka m.)
  - Kisdomása (Damasa, Kysdamasa)** 229 (Zemplén m.)

Kisfalud (Kysfolud) 53 (Szabolcs m.)

Kiskalocsa l. Kalocsa

Kiskércs (Kyskeerck, Kyuskerch),

ma Nyírkércs 50, 369

Kiskinizs l. Kinizs

Kiskökény l. Kökény

Kisnyíreszug (Kysnyreszug), hn.

59 (Torna m.)

Kisolsva l. Olsva

Kispacal (Kyspachal), ma Érkis-

szőlős (Pățalușu, Ro.) 407

(Kraszna m.)

Kisraksa l. Raksa

Kisrosvág l. Rozvág

Kissárkány (Kyssarkan) 505

(Szatmár m.)

Kistapolcsány (Kistopolchan, Topol-

chan), ma Topolčianky, Sz. 492

(Bars m.)

Kistokaj l. Tokaj

Kistopolchan l. Kistapolcsány

Kisuarkon l. Abafalva

Kisudvarnok l. Udvarnok

Kisújfalu l. Ösztövény

Kisvárd l. Várda

Kisvarsány l. Varsány

kiszabadítás 256, 499, 822

Kisszékely l. Székely

Kisszekeres l. Szekeres

Kisszeretva l. Szeretva

Kittsee l. Köpcsény

kiváltság (szabadság) 14, 30, 39, 92,

203, 214, 247, 251, 272, 286, 335,

371, 412, 455, 430, 448, 491, 507,

617, 654–655, 705, 711, 745, 828,

837, 872, 910–911 között, 919

Kl'acsony l. Kelecsény

Klára, Doncs komáromi comes

leánya 400

–, Echy János leánya 233, 917

–, Mihály leánya 93, 368

–, mihályi Jakab leánya 367

–, tibai Jákó leánya 3

klarisszák 650–651

klerikus 27, 53, 81, 112–114, 150, 156,

185, 221–222, 227–228, 283, 330,

347, 363, 377, 388, 489, 519, 522–

523, 543, 548, 554–556, 565, 624,

627, 630, 634, 637, 642, 679, 682–

683, 685, 695–698, 707, 709, 712,

714, 727, 747, 749–752, 775–776,

799, 822, 825, 828, 842, 863–867

Knin (Tenin, Tinin, Tign, Tini-

nium, Tigninum), vár, város, Ho.

193, 197, 394, 404–405, 538, 836

knini püspök l. Miklós

Knor (dict.) Miklós, pozsonyi 872

kóborló 475

Koch (Kuch) 97, 278 (Heves m.)

– fia Mok 65

Kocha 886 (Csanád m.)

Kochur, padányi 674

Kokošovce l. Delne

Kolcsmező l. Hosszúmező

Kolgyay 317 (Zala m.)

Kolkachfeu l. Kalkocsfő

Kolkachfew l. Kalkocsfő

Kolkatfeu l. Kalkocsfő

Kolontár l. Korontál

Kolosmonstra l. kolozsmonostori konvent

kolostor l. esztergomi, kassai, lő-

csei, sárosi, váradi

Kolozs (Clus) megye 76, 288, 622,

760, 785

kolozsi comes 568

– *főesperes* l. Miklós

kolozsmonostori (Clus, Clusmonstra,

Clusmonustra, Clusmonostra, Clus-

monustura, Clusmunustra Colos-

monstra, Kolosmonstra; ma Cluj-

Mănăstur, Ro.) *Boldogságos Szűz-*

monostor és konventje 23, 170, 267,

309, 402, 450, 496, 657, 878

(Kolozs m.)

– *apát* 23, 496

Kolozskorpád l. Korpád

Kolozspata l. Pata

Kolozsvár (Kuluswar), város, ma Cluj-Napoca, Ro. 310 (Kolozs m.)

Komárom (Kamarinium, Kamarun, Komarun), vár, ma Komárno, Sz. 400, 451, 637, 741, 818, 828 (Komárom m.)

– (*Comaron, Kamarun, Kamar-niensis*) megye 289, 389, 400, 637, 733, 741, 828

komáromi (Kamarnyensis) főesperes l. Gábor, Sixtus

Komarun l. Komárom

Kompolt (Kompolth, Kumpold, Kumpolth) 456, 760, 785 (Heves m.)

– (Compold, Kumpold) mester, hevesi comes 456, 473

Kompolteleke 877 (Heves m.)

Kompolth l. Kompolt

Konak (dict.) István mester, officialis 437

Konrád (Conrad), budai pap, bazini káplán 805

– (Chunrad), Schaumberg-i comes 880

– (Corrad) mester, Egyed fia, László apja, Berente-i, cigándi 607

–, Gellért fia, csázmai olvasókanonok, csanádi kanonok 630, 635

– (Corrad), Illés fia, Tamás és Miklós apja, Werus-i 241

– (Corrad), Ivánka fia 360

– (Corard) fia Domokos, varsádi 313

– (Conrad) fia Miklós, modori officialis 276

– fia Miklós, szelestei 101

– (Corard) fia Miklós, szepesi szolgabíró 425

– (Corrad) fiai: István, Tamás és János, Vezekény nb. 308

konstanzi (Svájc) egyházmegye (püspökség) 419

– *püspök* 419

konvent l. almádi, cikádori, dömölki, esztergomi, fehérvári, földvári, garamszentbenedeki, hatvani, heiligenkreuzi, hévízi, jászói, kapornaki, kolozsmonostori, leleszi, menedékkői, pannonhalmi, pécsváradi, perugiai, sági, sárosi, somogyi, szekszárdi, szentgottárdi, tihanyi, turóci, újudvari, váradelőhegyi, velencei, zalai, zabori

– *tanúsága* 10, 15, 26, 64, 97, 113, 130, 165, 222, 243, 269, 278, 281, 291, 309, 317, 326, 333, 343, 349, 363, 388, 402, 421, 450, 466, 477, 535, 575, 607, 678, 713, 717, 743, 754, 765, 828, 842

Konyar 168–169, 240 (Zemplén m.)

Kooschan 804 (Turóc m.)

Kopornuk l. kapornaki konvent

Koprivnica l. Kapronca

Kopus l. Kapos

Korchua l. Korcsva

Korcsva (Korchua), ma Karcasava (Krčava, Sz.) 756 (Ung m.)

Kordas l. Kardos

Kordos l. Kardos

Kóród (Korod), ma Tiszakóród 505 (Szatmár m.)

Korod l. Kóród

koronázás 14, 384–385, 478, 578–579, 582–584, 586, 716

Koroncó (Kwrumzou) 75 (Győr m.)

Korontál (Korontal, Koruntal), ma Kolontár 311, 871 (Veszprém m.)

Korontal l. Korontál

Koros (Kurus), ma Nyitrakoros
(Krušovce, Sz.) 324 (Nyitra m.)

**Korotnok (Chrothnyk, Koryth-
nyk, Kurythnuk)**, ma Korytné,
Sz. 537, 606 (Szepes m.)

Korpad l. Korpád

Korpád (Korpad), ma Kolozs-
korpád (Corpadea, Ro.) 568
(Kolozs m.)

Korumalia 3 (Ung m.)

Koruntal l. Korontál

kórus 53, 112, 146, 182, 185, 200,
202, 222, 295–297, 313, 324,
347, 468, 525, 533, 566, 602,
621, 624, 635–636, 640, 677,
710, 779–780, 787–788, 802,
817, 828; l. még karpap

Korythnyk l. Korotnok

Korytné l. Korotnok

Košice l. Kassa

Kosstelina, víz 116

Kostolné Moravce l. Marót

Kotor l. Cattaro

Kouesreu l. Kövesrév

Kovács utca (Kuachulcha), óbu-
dai utca 764

– (Faber) Domokos 32

kovács 205, 212, 654

Kozma 743

–, Cherne-i jobbágy 168–169, 240

–, famulus 851

–, Reg-i 79

– mester, veszprémi dékán 340–341

–, Demeter fia, Olug-i 851

–, Wlk fia, Antal apja 13

– fia András 211

– fia András 360

– fia János, budai esküdt polgár 875

– fia János, jákói 470

– fia János, litteratus 234

– fia László, pazdicsi várnagy
168–169, 209–210, 240

– fia Pál, ácsi 147

– fia Sebestyén, jobbágy 316

– fiai: János és István, Vezekény
nb. 308

Kozmadamján (Kuzmadamyan), ma
Szentkozmadamján 317 (Zala m.)

Kozmo 890 (Baranya m.)

Koznicha l. Coznycha

**Köbölkút (Kubulkuth, Kubel-
kuth)**, ma Gbelce, Sz. 713 (Esz-
tergom m.)

köd 436

kői éneklőkánonok l. Miklós

– (Kw; ma Banoštor, Sze.) *káptalan*
131, 211, 647 (Szerém m.)

– *olvasókánonok* l. János

– *örkánonok* l. Orbán

Kökény (Keken, Kekenes), ma
Kiskökény (Trnkov, Sz.) 787–
788 (Sáros m.)

**Kökényesfő (Kukenesfeu, Kuke-
nesfew)** 658 (Baranya m.)

**Kökényszarm (Kukenzorm, Kukin-
zarm, Kukyinzarm, Kukynzarm)**
476 (Pozsony m.)

Kölce (Kelche, Kulche, Kulchey)
505 (Szatmár m.)

kölcsön 63, 256, 284, 720

köleséri (Kuesher; Bihar m.)
főesperes 496

Köln (S. Colonia), Németo. 159

költözés 160, 335

költség 29, 131, 143, 203, 274,
505, 509, 511, 557–560, 581,
585, 590, 592, 601–602, 705,
711, 722, 791, 793, 806, 835,
853, 865, 876

Kömörő (Kemerew) 505 (Szat-
már m.)

Köpcseny (Kucchey), vár, ma Kittsee,
Au. 650–651 (Moson m.)

köpcsenyi várnagy l. Jakab,
Depreht fia

Körös (Kewrus), ma Berzékörös
(Kružná, Sz.) 123 (Gömör m.)

– **(Crisium)**, ma Křiževci, Ho. 768
(Körös m.)

– **(Kewrus)**, ma Küküllőkörös
(Curciu, Ro.) 188, 221 (Szászföld)

– *(Cris, Kyris) megye* 242

kőrösi comes l. Pál

Körösszeg (Kerezeg), ma Chere-
sig, Ro. 61 (Bihar m.)

körösszegi várnagy l. Cikó

**Körtvélyes (Kurthweles, Kerth-
weles, Kurthwelyes)**, ma Ér-
körtvélyes (Curtuișeni, Ro.) 160
(Szatmár m.)

– **(Kurtueles, Kurtuillis)**, ma Szepes-
körtvélyes (Spišský Hrušov, Sz.)
248, 927 (Szepes m.)

**Körtvélyesberek (Kurthuelus-
beruk)**, berek 505

körtvélyesi Szt. Katalin-plébánia 927

Kőszeg (Gunchyl) 435 (Vas m.)

Kövesd (Kwesd, Kewesd), ma Sop-
ronkövesd 35, 118 (Sopron m.)

– **(Kuesd)**, ma Rábakövesd 328
(Vas m.)

Kövesnagyút (Kuuesnoguth), út 279

**Kövespatak (Keuespatak, Keues-
patak)**, folyó 787–788

**Kövesrév (Kewesrew, Kewesreu,
Kouesreu)**, gázló 787

követ (küldött, nuncius, követség)
27, 105, 186, 193, 197, 270, 315,
330, 381, 384, 394, 410, 428,
440, 474, 481, 483, 489, 491,
504, 527, 548–549, 571, 573,
585, 590, 608, 618–619, 625,
631, 637, 642, 667–669, 679,
693–694, 708, 742, 748, 758,

774, 778, 794–795, 853, 892–
893, 901

Középér (Kuzeper), meder 877

Középhegy (Kezepheg), hegy 624

Középnémeti (Kuzepnempti), ma
Tornyosnémeti 218 (Abaújvár m.)

közjegyző 81, 454, 481, 527, 570,
753, 849, 876

közrendű 150, 212, 291, 363, 575,
731, 765

Krajna (Crayna) l. István boszniai
bán

Krakkó (Cracouia), ma Kraków,
Lo. 312, 447, 570, 753, 849; l.
még márka

krakkói egyházmegye (püspökség) 356

– *káptalan* 778

– *püspök* 356, 778

Kraków l. Krakkó

Král' l. Szentkirály

Král'ovský Chlmec l. Helmec

Krapina (Crapina), Ho. 116 (Va-
rasd m.)

Krásna Lúka l. Széprét

Krásnohorská Dlhá Lúka l. Hosszúrét

Krásnohorské Podhradie l. Kraszna-
horka

Krassó (Carasso, Crasso, Karassow)
megye 909

– *megye hatósága* 418

krassói comes l. Pósa

– *főesperes* l. Pál

– *szolgabíró* l. András, Péter fia;
Bok Péter, Mojs; Péter, Domo-
kos fia

– *vicecomes* l. Fejes Gergely

Kraszna (Crazna, Karazna) megye
407, 430, 818

– *megye hatósága* 170

krasznai comes l. László, Doncs fia

– *főesperes* l. Vince

Krasznahorka (Craznahorka),
vár, ma Krásnohorské Podhradie,
Sz. 123 (Gömör m.)

Krčava l. Korcsva

Krig, ma Vojňany, Sz. 266 (Szepes m.)

Kristóf, Pisky-i 904

Križevci l. Kőrös

Krk l. Vegla

Krnov (Jegerdorf), Cseho. 509, 511

Krškany l. Kereskény

Krušovce l. Koros

Kružná l. Kőrös

Kuachulcha l. Kovács utca

Kubelkuth l. Köbölkút

Kubuldekrakathia, hn. 505 (Szatmár m.)

Kubulkuth l. Köbölkút

Kucchey l. Köpcsény

Kuch l. Koch

Kuchkud, vékei 90

Kudmenus (dict.) István, szerviens 79

Kuesd l. Kövesd

Kukenesfeu l. Kökényesfő

Kukenesfew l. Kökényesfő

Kukenzorm l. Kökényszarm

Kukinzarm l. Kökényszarm

Kukyzarm l. Kökényszarm

Kukyzarm l. Kökényszarm

Kulb (dict.) Miklós, soproni polgár 286

Kulche l. Kölce

Kulchey l. Kölce

Kulked 132 (Somogy m.)

Kuluswar l. Kolozsvár

Kumpold l. Kompolt

Kumpolth l. Kompolt

Kunchbanyaia 212 (Zemplén m.)

Kunchlin l. Kunclin

Kunchmann, szépsi esküdt 293

– (Cunchmann), Hilbrand káplán
apja 509, 511

Kunclin, ravaszdi 250

– (Kunchlin), János fia, budai albíró 875

– (Chunchlin, Chuenchlin), Máté fia, béli 433

– fia Mihály, budai esküdt polgár 875
kunok l. nádor

Kunország (Co) 61, 229–232, 373–375, 647, 836

Kupe (dict.) István fiai: János és Miklós, dobokai 64

– (dict.) Péter fia Balázs, dobokai 64

Kupehazaydoboka l. Doboka

Kurpee 131 (Bács m.)

Kurpee-i Mindenszentek-egyház 131

Kurthmym 131 (Bács m.)

Kurthuelusberuk l. Körtvélyesberek

Kurthweles l. Körtvélyes

Kurthwelyes l. Körtvélyes

Kurtueles l. Körtvélyes

Kurus l. Koros

Kurythnuk l. Korotnok

Kusingobe, census 805

Kusurbah 223 (Szepes m.)

Kuuesnoguth l. Kövesnagyút

Kuzeper l. Középér

Kuzepnempti l. Középnémeti

Kuzmadamyan l. Kozmadamján

Küküllőkörös l. Kőrös

Külső-Szolnok l. Szolnok

Kürschner fiai: János és Miklós, mühlbacheri polgárok 409

Kürt (Kyurt, Kyurth) 513, 518 (Hont m.)

– (**Kyrth**), ma Csallóközkürt (Ohrady, Sz.) 467, 493 (Pozsony m.)

Kw l. kő káptalan

Kwak 96 (Sáros m.)

Kwesd l. Kövesd

Kwmur 30 (Varasd m.)

Kwnigisparg l. Újbánya

Kwrumzou l. Koroncó

Kydew l. Kide

Kyrelis l. Kerlés
 Kyrelys l. Kerlés
 Kyris l. Kőrös
 Kyrleys l. Kerlés
 Kyrth l. Kürt
 Kyruhunknoph Henrik (Henric),
     pozsonyi 872
 Kysarl l. Kisarló
 Kysbeu l. Kisbő
 Kysbuduhth l. Kisbudak
 Kysdamasa l. Kisdomása
 Kysded (dict.) Gergely 192
 Kyselica l. Keszölcés
 Kysfolud l. Kisfalud
 Kyskeerck l. Kiskércs
 Kysnyreszug l. Kisnyíreszug
 Kysorl l. Kisarló
 Kyspachal l. Kispacal
 Kyssarkan l. Kissárkány
 Kyswarkun l. Abafalva
 Kyther 820
Kyulak 877 (Heves m.)
 Kyurt l. Kürt
 Kyurth l. Kürt
 Kyuskerch l. Kiskércs
 Kyzdy l. Kézd

L

L l. Lodoméria
 Laak l. Lak
 Labaad l. Lábad
Lábod (Labaad), város 203 (Somogy m.)
 Lácacséke l. Cséke
 Lacaussina l. Arnaldus de Lacaucina
 Lachk l. Lack
 Lacho, Deche fia, Imre és Péter
     apja, Chychol-i 458, 516, 871
 Lack (Lachk) mester, királyi aula
     ifja 819
 – (Lachk), Péter fia 425
 – (Lochk), András, Miklós és István
     erdélyi vajda apja 442, 785, 896
láda 219, 331, 338–339, 349, 379

Ladaan l. Ladány
Ladány (Ladaan), ma Mező-
     ladány 192 (Szabolcs m.)
 Lajos l. Bajos Lajos
 – (Lodovik, Lodovic, Lodowic,
     Loduic, Ludouic, Ludovic,
     Ludowic), I., magyar (H, U, V) ki-
     rály, I. Károly és Erzsébet fia, And-
     rás és István fivére 1, 4, 8–12, 14–
     15, 21, 24–26, 30, 36–37, 42–44,
     52–57, 61, 64–65, 70–73, 83, 88,
     90, 94, 96–98, 100, 103, 106–107,
     109, 112–113, 115–116, 121–122,
     124, 126, 129–130, 132, 136–140,
     149–153, 158–162, 165–166, 168–
     169, 173, 180–181, 183, 185–187,
     190–191, 203, 208–210, 212–214,
     218, 220, 222–226, 229–232, 234,
     236, 238–241, 243–244, 246–247,
     251–253, 257, 261, 264, 268, 271–
     273, 275, 278, 286–287, 290–294,
     301–306, 308, 311, 313, 317, 319–
     320, 324–326, 329–330, 333–339,
     342, 347, 349, 352–354, 357, 360,
     362–365, 368, 373–375, 379, 382,
     384, 388, 391, 395–396, 401, 403–
     406, 410, 412, 425, 441–442, 445,
     448, 451, 453, 455, 458, 461–463,
     468, 471, 474, 476–477, 479–480,
     487, 489–491, 493, 498–499, 508,
     513–516, 519, 534–538, 547, 549,
     571, 575–576, 590, 593, 597, 600,
     603–608, 617–619, 624–625, 631,
     633, 637–638, 641–642, 646–647,
     648–651, 655, 662, 667–669, 674,
     679, 693–694, 699, 702–705, 708,
     713, 715–717, 723, 730–733, 738–
     742, 744–745, 748, 754, 760, 762,
     765, 767, 770, 772, 774, 778, 782,
     784–788, 792, 795, 804, 807–808,
     813, 815, 817–819, 821–822, 826–
     828, 830–831, 836–837, 839, 843,

- 848, 855–857, 871, 874, 877, 880–881, 886, 892, 894–898, 901, 904–907, 915, 918–919, 921, 925
- Lak (Look)** 326 (Tolna m.)
- **(Lok)**, ma Kéttornyúlak 320, 363 (Veszprém m.)
  - **(Laak)**, ma Mezőlak 63 (Veszprém m.)
- lakatlan (üres)* 279, 324, 327, 334, 355, 645, 705, 711, 827, 877, 913
- lakhely (lakik)* 32, 55, 133, 160, 206, 243, 273, 317, 319, 342, 514, 572, 593, 637, 711, 765, 770
- Lampert, szepesi kápt. kanonoka 927
- lanc* 835, 859, 893
- Langeus fia János, tolcsvai 165
- Laphod (dict.) Mihály, gréci polgár 57
- Lapos (Lapuhus, Lapuchus)**, ma Lopúchov, Sz. 29 (Sáros m.)
- Lapuch** 448
- Lapuchus I. Lapos
- Lapuhus I. Lapos
- LapusRakatha**, hn. 505 (Szatmár m.)
- Laskad I. Laskod
- Laskod (Laskad, Laskud, Loskud)** 239, 273, 325 (Szatmár m.)
- Laskud I. Laskod
- Lassúpatak I. Stillbach
- Lastomír I. Lesztemér
- László I. Cseh László
- I. Malach László
  - I. Sós László
  - I. Tenyn László
  - 6
  - 322
  - 784
  - 825
  - mester, alnádor 41
  - , belényesi oláh vajda 731
  - , Bez nec-i 283
  - , bácsi éneklőkanonok 21
  - mester, budai kanonok 355, 764
  - , Chatar-i 244
  - mester, erdélyi, esztergomi és váradi kanonok, hercegi nevelő, prágai 626, 636
  - mester, esztergomi kanonok 324
  - , famulus 168–169, 240
  - , fehérvári kápt. papja 313
  - , jobbágys 168–169, 240
  - , kalocsai érsek 137, 445–446, 760, 790
  - , kolozsmonostori konvent tagja 309, 450
  - , lövői 443, 603–604
  - , I., magyar király 805
  - , IV., magyar (H) király 83, 151, 185, 244, 324, 390, 425, 436, 455, 464, 536–537, 606, 733, 741, 760, 785, 828
  - , pécsi püspök 61, 146, 229–232, 295, 297, 373–375, 645, 621, 647, 682, 689, 698, 709, 752, 836, 896, 926
  - , polyáni jobbágys 168–169, 240
  - mester, szepesi kápt. klerikusa 227–228, 817
  - , szolnoki főesperes 16
  - , váradelőhegyi őrszerzetes 113
  - mester, váradi olvasókanonok 93, 154, 205, 279, 505, 632
  - , váradi prebendarius pap, Szt. András-kápolna rector-a 810
  - , vieszkai 66
  - , Ábrahám fia, bereti 641, 717
  - , Ambrus fia, János és Erzsébet apja, csehi 589
  - , András fia, csékei 607
  - , András phisicus fia, váradi kanonok, gubbioi 628–629, 640
  - comes, András fia, soproni vicecomes 215

- , Apor fia 828
- , Besenyő András fia 277
- , Bete fia 191
- , Bod fia 56, 821
- , Bod fia, tusai 65, 212, 772
- , Bolyar fia, Haraszt nb., tárnoki 21, 88
- , Bood fia 921
- , Buur Marcell fia 819
- , Csépán fia, László és Miklós apja, rédei 456, 592
- , Dénes fia, keresztúri 168–169, 240
- mester, Derzs fia, dobosi 325
- mester, Domokos fia, berencsi 192
- , Domokos fia, cigándi 607
- , Domokos fia, varsádi 313
- mester, Doncs fia, krasznai comes, komáromi 170, 451, 741, 818
- mester, Feldric fia, balsai 53, 915
- , Fucco fia, mühlbachi polgár 409
- mester, Fülöp fia 63
- mester, Gergely fia 205
- mester, Gergely fia, Panaz-i 280
- , Gilét fia 786, kentelki 862
- , György fia, váradi éneklőkanonok 864–865, 869
- , István fia 459, 912
- , István fia, alkemeji 130
- , István fia, berencsi 103
- , István fia, genyétei 407
- comes, István fia, Kasa-i 277
- , István fia, Machala-i 828
- , Iván fia 40, 49, 793, 806
- , Iván fia, Geren-i 857
- , Jakab fia, lónyai 55, 287, 306
- , Jakab fia, zebeckei 256, 599
- mester, Jákó fia, nagymihályi 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185, 212, 261
- , János fia 657
- , János fia, balkányi 160
- , János fia, gégenyi 64
- , János fia, laskodi 239
- , János fia, mátyóci 821
- , János fia, rozgonyi 42
- mester, János fia, tolcsvai 53, 165
- , János fia, litteratus, vajai, laskodi 245, 273, 325
- , Konrád fia, cigándi 607
- , Kozma fia, pazdicsi várnagy 168–169, 209–210, 240
- mester, László fia, csetneki 220, 691, 773
- , László fia, eszenyi, szécsi 56, 166, 499, 591, 822–823
- comes, László fia, Demeter, Jakab és Balázs apja, rédei 456, 592
- , László fia, váradi kanonok, szerkesi 500, 530
- , László fia, Záh nb. 375
- , Lengyel János fia, semjéni 71–73, 126
- mester, Lőrinc fia 535
- , Machala fia, Halagus-i 59
- , Márk fia, Pál és János apja, szentkirályi 899
- , Markalf fia, korpádi 568
- , Mátyás fia, váradi Szt. Kozma és Damján-oltár mestere 195
- , Mihály fia 472, 786
- , Mihály fia, kendei 96
- , Mihály fia, Péter, Ubul és Miklós apja, nagysemjéni, semjéni 40, 49–51, 322, 325, 369, 470, 661, 719
- , Mihály fia, tusoni 622, 714
- mester, Mikcs szlavón bán fia 168–169, 209–210, 229–232, 240
- , Mike fia, pereii 95
- , Miklós fia 307
- , Miklós fia 821
- , Miklós nádor fia, csázmai prépost, pécsi és zágrábi kanonok,

püspöki káplán 144–146, 663–664, 672–673
 –, Miklós fia, egri kanonok, kánon-jogi bacallarius 618
 –, Miklós fia, torvaji 377
 –, Miklós fia, váci 529
 –, Nagy Péter fia 821
 –, Pál fia 655
 –, comes, Pál fia, Beney-i 237
 –, Pál fia, csajági 344
 –, mester, Paska fia, lovag, zicsi 458, 516, 871
 –, Péter fia 153, 476
 –, Péter fia, győri kanonok 202
 –, Péter fia, Halagus-i 59
 –, Péter fia, jobbágy 191
 –, mester, Pósa krassói comes fia 132, 485
 –, mester, Rikalf fia, lovag, tarkói 96, 136, 224, 827, 902
 –, Roland fia, csajági 344
 –, Serphus fia 856
 –, Simon fia, leszteméri 11
 –, Tamás fia, budai kanonok 677, 685, 690
 –, Tamás fia, Tamás, Mihály és László apja, eszenyi, szécsi 36, 65, 56, 166, 212, 282, 499, 591, 822
 –, Tamás fia, perkedí 73, 161, 343
 –, Teber fia 55
 –, Vak Dezső fia, Rátót nb., kaplai 194, 300
 –, Vas Miklós fia 675
 –, Vörös István fia, vajszlói 285
 –, Ywke fia 402, 450
 –, mester, Miklós és László apja, csetneki 220, 323, 691, 773
 –, László és Lukács kanonokok apja, szekeresi 500–503, 530
 –, fia Ábrahám, Leel-i 389
 –, fia Egyed, csantafalvi 426

– fia György, Zeuleuol-i 326
 – fia István 188
 – fia István, jáki 101
 – fia János 894
 – fia János, Kwmur-i 30
 – fia János, rakamazi 53
 – fia János, várdai 119, 125, 260, 343, 432, 437, 443, 461, 466, 517, 603–605, 715, 782
 – fia László, Záh nb. 375
 – fia Miklós, királyi al-étekfogó 508, 576, 638, 856
 – fia Péter, pap 708
 – fia Péter, besenyő, Kerch-i 646
 – fia Péter, rozgonyi 42
 – fia Tamás 829
 – fiai: Balázs, Márton és János 918
 – fiai: Illés, István és János, ácsi 890
 – fiai: János és Péter, köbölkúti 713
 Laszto mér l. Leszto mér
lat 919
lateráni zsinat 634, 707, 712
 Lathard l. Lothard
 Latharth l. Lothard
 Latur Pál, visegrádi 814
 Laurana l. Vrána
Laymer (Laymir) 196, 234 (Baranya m.)
 Laymir l. Laymer
lázadó 138–139, 246–247, 404–405, 474, 503, 754, 791, 840, 853, 884
Le Puy (Aniciensis), Fro. 510
leánynegyed 3, 6, 21, 93, 152, 184, 196, 211, 263, 288, 307–308, 313, 348, 370, 459, 714, 723, 796, 882, 890, 899, 903, 912
 Ledegeres l. Ledegerus
 Ledegerus (Ledegeres), kéri 283
 – fia Pál, patyi 342
Leel 389 (Komárom m.)
 Lefantovce l. Elefánt

legelő 163, 355, 476, 517, 658, 723

Légen (Legen), ma Legii, Ro. 76,
111 (Kolozs m.)

Legen l. Légen

Legii l. Légen

Lekche 359, 647 (Bodrog m.)

Lekenchepathaka, folyó 862

Lekenya l. Lekenye

Lekenye (Lekenya), ma Bohúňovo,
Sz. 220 (Gömör m.)

Lekunche, folyó 838

Lele (Leley), ma Lelei, Ro. 757
(Közép-Szolnok m.)

Lelei l. Lele

Leles l. Lelesz

Lelesz (Lelez), ma Leles, Sz. 168–
169, 240 (Zemplén m.)

leleszi gondnok l. Miklós

– *őrszerzetes* l. Fülöp

– *perjel* l. János

– *prépost* l. Balázs

– *(Lelez) Szt. Kereszt-monostor és konventje* 33, 36, 40, 49–50, 53, 55–56, 64–65, 83, 125, 151, 166, 168–169, 185, 209–210, 240, 245, 261, 273, 306, 322, 325, 334–335, 338, 343, 349, 367, 397–398, 432, 443, 466, 499, 505, 591, 604, 607, 782, 793, 821–825, 915

Leley l. Lele

Lelez l. Lelesz, leleszi konvent

elki üdv 41, 92–94, 234, 438, 449,
513, 518, 537, 651, 659, 705, 805

Lenche, Bachanagh-i 163

Lengeel l. Lengyel

Lengel l. Lengyel

Lengen l. Lengyel

Lengyel (Lengel, Lengeel, Lengen dict.) János mester, István fia, László apja, semjéni, nagysemjéni 33, 37, 40, 49–51, 71–73, 126,

161, 239, 269, 302, 325, 331, 337–
339, 347, 349, 379, 396, 719

– (Lengel, Lengen dict.) Péter mester, comes, Mihály fia, korotnoki 347, 537, 606, 813

lengyel király l. Kázmér III.

Lengyelország (P, Polonia, Polonya, Polonia Interior, provincia Polonie, regnum Polonie) 29, 356, 374–375, 447, 507, 510, 739, 746, 750–751, 778, 827, 928; l. még Kázmér III.

Leó l. Magirlin Leó

– fia Miklós 652

Lepenye Harunag, határjel 877

Lepes (dict.) Miklós fiai: Demeter lovag, Roland, János és András 819

leprások 360

Lesné l. Leszna

Leszna (Lezna), ma Lesné, Sz. 212 (Zemplén m.)

Lesztémér (Leztemer), ma Lasztómér (Lastomír, Sz.) 8–11, 65, 83, 212 (Zemplén m.)

Leton l. menedékkői monostor

Leuche l. Lőcse

Leukus l. Lökös

Leunard fia Domokos 241

Leunay Apaty l. Apáti

Leurenté l. Lőrinte

Leurenthe l. Lőrinte

Leustach l. Leusták

Leusták l. Nagy Leusták

– (Leustach), Demeter fia, famulus 304

– (Leustach) mester, Gebech fia, Hatus-i 163

– (Leustach), Gilét fia 453

Leusunger (dict.) Hermann (Herman), podolini bíró 837

Leutold, Kinring-i 880

Léva (Lewa), ma Levice, Sz. 754
(Bars m.)

Levice l. Léva
 Levoča l. Lőcse
 Lewa l. Léva
 Lewensis l. Lewes
Lewes (Lewensis), Anglia 330
 Leweu l. Lövvő
 Lewnay Apathi l. Apáti
 Lewrenthe l. Lőrinte
 Lezna l. Leszna
 Leztemer l. Lesztemér
licenciatus 617, 633
 Lichtenstain l. Lichtenstein
Lichtenstein (Lichtenstain) 880
Licinepataka, patak 436
 Lickóvados l. Nagylickó
 Lidér Tejed l. Tejed
 Lidértejed l. Tejed
Lipoua, mlaka 858
 Liphouia l. Liptó
Liptó (Liptov, Liphouia, Lyptouia)
megye 883
 – *megye hatósága* 459, 653, 912
liptói Boldogságos Szűz-egyház 883
 – *comes* l. Tamás, Péter fia
 – *vicecomes* l. Mihály
 Liptótelep l. Topla
 Liptov l. Liptó
 Liptovská Teplá l. Topla
 Liptovský Peter l. Szentpéter
liszt 798
litteratus 3, 75, 108, 148, 188, 221,
 234, 245, 273, 313, 324–325, 355,
 411, 418, 581, 723
 Litteratus l. Deák
 Livada l. Dengeleg
 Livinské Opatovce l. Apáti
ló (csikó, mén, ménés; kekpeg, pey,
roh, zegzar, zeg, zug színű) 21,
 71–73, 79, 117, 126, 134, 159,
 168–169, 213, 240, 250, 320,
 331–332, 338–339, 349, 363, 379,
 467, 493, 655, 770, 793, 806, 824
 Lochk l. Lack

locus S. Guthardi l. szentgotthárdi
 monostor
 Lodhard l. Lothard
 Lodomér, esztergomi érsek 872
 – fia András 514
 – fia Ewche, Koch-i 97, 278
Lodoméria (L) 61, 229–232, 373–
 375, 647, 836
 Lodovic l. Lajos
 Lodovik l. Lajos
 Lodowic l. Lajos
 Loduic l. Lajos
 Lok l. Lak
 Lokoth (dict.) Miklós 77
Lombardia, Olasz. 794, 852, 855
Lomnic (Lumnych), ma Kakas-
 lomnic (Vel'ká Lomnica, Sz.) 190
 (Szepes m.)
Longh, erdő 326
Lónya (Lonya, Noglonya) 239,
 287, 306, 325 (Bereg m.)
 Lonya l. Lónya
 Look l. Lak
 Lopúchov l. Lapos
 Lorand l. Roland
 Losad l. Lozsád
 Loskud l. Laskod
Losonc (Luchunch), ma Lučenec,
 Sz. 149, 607, 715, 807 (Nógrád m.)
 Lothard (Lathard, Latharth, Lod-
 hard), János fia 305, 674, 693
 – (Latharth) fia János 305
 Louche l. Lőcse
 Lourand l. Roland
lovas 168–169, 240, 474, 503–504,
 569, 595, 794, 798, 884, 900
Lozsád (Losad), ma Jeledinți, Ro.
 796 (Hunyad m.)
Lőcse (Leuche, Louche), város, ma
 Levoča, Sz. 190, 347 (Szepes m.)
 – (**Leuche**), víz 813
lőcsei minorita Boldogságos Szűz-
kolostor 190

Lök (Luch, Luk, Lwk), ma Tiszalök
793, 806 (Szabolcs m.)

Lökös (Leukus) mester, zalai vice-comes 842

– (Leukus), Bereck fia, Péter és Benedek apja 87

– (Leukus), Ivánka fia 154

– (Leukus), Jakab fia, jáki 328

– (Leukus), Jákó fia, madai 64

– (Leukus), Lőrinc fia, sitkei 284

– (Leukus), Lukács fia, horváti 238, 291

– (Leukus), Miklós fia, zsembéri 172, 189

– (Leukus) mester, Péter fia, orbovai 829

Lőrinc I. Bathei Lőrinc

– I. Thona Lőrinc

– I. Tót Lőrinc

– 187

–, azari 772, 817

–, boszniai püspök, zágrábi és pécsi kanonok 61, 182, 229–232, 297, 373–375, 647, 836

–, Budun-i 52

–, Bwnye-i 15, 113

– mester, petri 325

–, pozsonyi polgár 38

–, somogyi konvent éneklőszerezése 163

–, villermita 436

–, zempléni szolgabíró 772

–, Anda fia, kisbői 1

–, András fia, György, Miklós és Lőrinc apja, nagymihályi, tibai 3, 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185

–, Barch fia, Jaar-i 63

–, Bernard fia, Haraszt nb. 359

–, Buza fia 168–169, 240

–, Dempch fia, becsi jobbágy 253

–, Dobzegh fia 804

–, Egyed fia, gyirmóti 250, 269

–, Elech fia, Gál apja, szörcsöki 589

– mester, Füle fia, mikolai 547

– mester, Gebech fia, Hatus-i 163

–, Gergely fia, Billye-i 325

–, György fia, hermáni 718

–, Imre fia, János apja, peresztegi 215

–, István fia, gyirmóti 75

–, István fia, mérei 274

–, István fia, Nemesdobron-i 314

–, István fia, tejedi 920

– mester, Jakab fia, korcsvai 756

–, János fia 657

–, János fia 845

–, János fia 890

–, Lőrinc fia, István és Jakab apja, borfői 754

–, Lőrinc fia, tibai 3

–, Márton fia, lozsádi 796

–, Miklós fia, Ilbeu-i 216

– mester, Miklós fia, Jakab apja, jánosfalvi 425

–, Olivér fia, István apja, csajági 344

–, Péc fia 654

– mester, Rikalf fia, lovag, tarkői 272, 364, 902

–, Sebestyén fia 53

–, Sol fia 284

–, Tamás fia, lukácsházi 55, 166

–, Zegez fia 674

–, István bácsi olvasókanonok apja, csornai 489, 590, 596, 642, 644

– fia Domokos 277

– fia Farkas 265

– fia Farkas Jakab, sági 46

– fia György, tibai 756

– fia Helebrand 425

– fia Illés, rakamazi 53

– fia István 184, 288

- fia János, váradi kanonok, szentmártoni 200
- fia Lökös, sitkei 284
- fia Lörinc, borfői 754
- fia Miklós 393
- vajda fia Miklós 649
- fia Miklós, banai 289, 637, 828
- fia Miklós, brogyáni 324
- fia Miklós, Semler-i 250, 269
- fia Miklós, Vigman nb. 340–341
- fia Pál, pekeri 60, 262, 404
- fia Pál, veleméri, Bethe-i 317, 842
- fiai: János és László 535
- fiai: János és Tamás 886
- fiai: Gergely és Pethe, Haraszt nb., tárnoki 21, 88

Lőrinte (Leurente) 311 (Veszprém m.)

- (*Leurenthe*) *nemzetség* 63
- (*Leurenthe*, *Leurente*, *Lewrenthe*) mester, Saul fia, Beke, Tamás, Miklós apja, veszprémi comes, Lőrinte nb. 63, 320, 363, 649

Lövő (Leweu, Luew), ma Nyírlövő 64, 443, 603–604 (Szabolcs m.)

Lövőpetri l. Petri

Lubentin l. Lubetin

Lubetin (Lubentin), patak 207

Lubicensis l. lublini egyházmegye
lublini (Lubicensis, Lubucensis; Lo.)

egyházmegye (püspökség) 356

– *püspök* 507

Lubló (Lyblyum, Lyblou), ma Ólubló (Stará L'ubovňa, Sz.) 837 (Szepes m.)

Lubucensis l. lublini egyházmegye

Lučenec l. Losonc

Luch l. Lök

Luchka l. Lucska

Luchunch l. Losonc

Lúčka l. Lucska

Lucska (Luchka, Lwzka, Lvzka), ma Fazekasrét (Lúčka, Sz.) 96, 136, 244 (Sáros m.)

Lud (dict.) Antal 236

Ludbreg (Ludbreth), vár, Ho. 1, 587 (Kőrös m.)

Ludbreth l. Ludbreg

Ludouic l. Lajos

Ludovic l. Lajos

Ludowic l. Lajos

Luew l. Lövvő

Luk l. Lök

Luka l. Lukács

Luchas l. Lukács

Lukács (Luchas), dávodi 359

–, famulus 168–169, 240

–, semptei vámszedő 159

–, zempléni szolgabíró 772

–, Bodor fia, hideghéti 403

–, Danka fia, bezerédi 198

– (Luka), Dávid fia, Haraszt nb. 359

–, Gábor fia, dobosi 730

– mester, Györk fia, szabolcsi szolgabíró, gyulaházi 210, 239, 325

–, Jakab fia, zebeckei 256, 599

–, János fia, Arach-i 212

–, János fia, gégenyi 64

–, János fia, mezősomlyói 418

–, László fia, erdélyi kanonok, szekeresi 501–502

– (Luka), Lukács fia, soproni polgár 286

–, Máté fia, csöllei 820

–, Miklós fia 484–485

–, Mikó fia, budai esküdt polgár 875

–, Moch fia, Benedek, Moch és Usz apja, nádasi 7, 292

–, Móric fia 646

–, Pete fia, csázmai 698, 709

–, Péter fia, Zomur István, György, Antal, Demeter és János apja 96, 136

–, Tót János fia 168–169, 240
 – fia István, alkemeji 130
 – fia István, váradi kanonok 554
 – fia Jakab, váci és egri kanonok 543, 548, 566
 – fia Lökös, horváti 238, 291
 – fia Lukács, soproni polgár 286
Lukácsháza (Lukahaza, Luka-hazy) 55, 166 (Ung m.)

Lukahaza l. Lukácsháza

Lukahazy l. Lukácsháza

Lukavec, patak 858

Lulla (Lyulia, Lyulya) 132 (Somogy m.)

lullahegyi (Lyulya, Lyulyahegh)
Szt. László király-monostor 132, 225 (Somogy m.)

Lumnych l. Lomnic

Luncani l. Gerend

Lvzka l. Lucska

Lwk l. Lök

Lwzka l. Lucska

Lyblou l. Lubló

Lyblyum l. Lubló

Lyetin, szőlő 805

Lyka, folyó 65, 212

Lyppua 275

Lyptouia l. Liptó

Lyuba 244 (Abaújvár m.)

Lyulia l. Lulla

Lyulya l. Lulla, lullahegyi monostor

Lyulyahegh l. lullahegyi monostor

M

Macha 505 (Szatmár m.)

Machal, Szigfrid fia, zsigrai 143

Machala 828 (Komárom m.)

–, Senge fia, György, Mihály, János, Péter, Makó és László apja, Halagusa-i 59

– l. Mocsolya

machina 835, 853, 884

Macho l. Macsói Bánság

Machou l. Macsói Bánság

Machov l. Macsói Bánság

Machow l. Macsó, Macsói Bánság

Mačov l. Macsói Bánság

Nyírmada l. Mada

Macsó (Machow), vár, Sze. 52, 647

Macsói (Machov, Machow, Machou, Macho; ma Mačov, Sze.) Bánság
 l. macsói bán

macsói bán l. Domokos, Osl fia; Miklós

– *várnagy* l. András, Miklós fia

Mada, ma Nyírmada 64, 239, 325 (Szatmár m.)

Magar l. Magyar

Magarad l. Magyarád

Magarrazlaycha l. Magyararaszlavica

Magas, ma Kemenesmagasi 4, 115 (Vas m.)

Magasmart (Mogasmorth), hn. 505 (Szatmár m.)

Magiar l. Magyar

Magirlin Leó 805

Magloch, hegy 624

Magnus l. Nagy

Magy 49 (Szabolcs m.)

Magyar (Magar, Magiar, Magyar), ma Nagymagyar (Zlaté Klasy, Sz.) 128, 153, 460, 476 (Pozsony m.)

– (dict.) Dénes 239, 325

– István 418

– (Magar dict.) Pál mester, gimesi várnagy 21, 88, 437

magyar király l. András II., András III., Béla IV., István III., István V., Károly I., Lajos I., László I., László IV.

– *királyné* l. Ágnes, Erzsébet, Mária

Magyarád (Magarad), ma Hévmagyarád (Malinovec, Sz.) 292 (Hont m.)

Magyarbél l. Bél

Magyarberéte l. Beréte
magyari Szt. Kereszt-egyház Boldogságos Szűz-oltára 460

Magyarkecel l. Kecel

Magyarkelecsény l. Kelecsény

magyarok 380, 399, 428, 431, 474,
538, 639, 789, 832, 835, 853

**Magyarország (H, U, V, partes
Ungarie, partes Vngarie, regnum
Hungarie, regnum Vngarie)** 6,
17, 19, 34, 81, 112–113, 149, 173,
180–181, 195, 225, 247, 262, 312,
324, 351–352, 354, 373–375, 380,
410, 424, 453, 447, 474, 489, 507,
512, 538, 543, 548, 571, 585, 594,
600, 608, 617–619, 625, 642, 647,
669, 682–683, 693–694, 699, 702–
703, 708, 731, 739–740, 746, 748,
750–751, 762–763, 774, 778, 795,
808, 827, 836, 838, 852–853, 867,
884, 887–888, 892, 895–898, 928;
l. még András II., Béla IV., Dénes,
Erzsébet, István V., László IV.,
Károly I., Lajos I.; Miklós, Gilét fia

Magyarpalatka l. Palatka

Magyarpete l. Pete

**Magyarrazzlavica (Magyarraz-
laycha, Magarrazlaycha, Raz-
laycha),** ma Nižné Raslavice,
Sz. 29 (Sáros m.)

*magyarrazzlavicai Boldogságos
Szűz-egyház* 29

Magyarrazlaycha l. Magyarrazzlavica

Magyarremete l. Remete

Magyary l. Magyar

Magyarzsombor l. Zsombor

Mahal fia Pál 347

Majtény (Mohten), ma Nagy-
majtény (Moftinu Mare, Ro.)
158 (Szatmár m.)

– **(Moytheh),** ma Motesic (Mote-
šice, Sz.) 889 (Trencsén m.)

Makó (Makow, Mykou), zempléni
szolgabíró, Mykete-i 65, 212, 772

– (Mako), szigeti 58

– (Makow), Machala fia, Halagus-i 59

Mako l. Makó

Makow l. Makó

Malach (dict.) András 283

– (dict.) László 283

– (dict.) Miklós 283

Maladinus, György fia, Clissa, Almissa
és Scardona comes-e 315, 428,
504, 527, 538, 594, 884

Malah 899 (Gömör m.)

Malaka l. Mlaka

Mālâncrav l. Almakerék

Malé Dvorníky l. Udvarnok

– Ozorovce l. Azar

Malý Biel l. Bél

Malinovec l. Magyarád

malom 6, 39, 163, 188, 220–221, 238,
288, 327, 360, 370, 409, 460, 480,
505, 581, 652, 770, 805, 836, 838,
883, 908, 919

malomhely 1, 93, 163, 192, 460,
480, 838, 918–919

Malomsok (Molunsuk) 305
(Győr m.)

Maluina, patak 858

Malženice l. Maniga

Mánd (Mand) 505 (Szatmár m.)

Mand l. Mánd

Mandjelos l. Nagyolasz

maneriera 884

manganella 428

Maniga (Manyga), ma Malže-
nice, Sz. 276, 678 (Nyitra m.)

manigai bíró l. Wernard

mantellum 835, 884

Manyga l. Maniga

Marc l. Márk

Marcál (Marchal, Markal), folyó
352

Marcaltó (Marzaltu) 305 (Veszprém m.)

Marcell I. Buur Marcell

–, János fia 819

– fia Gergely 52

– fia Miklós, Radna-i 842

Marchal I. Marcal

Marchia 880

marchiai főesperes(ség) I. János

Marchio Jakab 694

Marcus Celsi, velencei biztos 380, 481, 538

– Cornarius, zárai comes 399, 434, 452

– Justinianus, velencei szárazföldi kapitány 474, 503–504, 569, 656

Máré (Marey) 408 (Tolna m.)

Marey I. Máré

Margit, Ágnes szolganő leánya 449

–, bezerédi Egyed özvegye 198

–, hévízi János felesége 77

–, jamniki Miklós felesége 91

–, Mihály leánya 93, 368

–, perényi Miklós felesége 620

–, pozsonyi 38

–, szentiváni Péter leánya 911

–, vezekényi Nagy Dénes leánya 308

Margitsziget I. Nyulak szigeti apácák

Marhard fia János 325

Maria Follia (Feulia), Drugeth Vilmos nádor özvegye 763

Mária I. Maria

–, durazzói hercegnő 577, 584

–, futaki János leánya 211

–, magyar (H) királyné 455

Marias (Mariusdorfh, Marywsdorff) 39, 813 (Szepes m.)

– comes, szentmihályi 347

– (Marius), István fia, Marias-i 39, 223

Marius I. Marias

Mariusdorfh I. Marias

Márk I. Marcus

– I. Pethy Márk

– (Marc), kalocsai kanonok 632

– (Mark), kajándi 359

– (Marc), pozsonyi révmester 38

– (Mark), somogyi villicus 353

– (Marc), terjéni 238

– (Marc), velencei közjegyző 193, 197

– (Marc, Mark), Cassan János fia 39, 223

– (Marc), Domokos fia, varsádi 313, 350

– (Mark), Mylath fia 459

– (Mark) fia Dénes, szádélói 293

– (Mark) fia István 329

– (Mark) fia János, csememyei 212

– (Marc) fia Pál 514, 765

– (Mark) fiai: Mojs és László, szentkirályi 899

Mark I. Márk

márka 6, 27–28, 30–32, 39, 42–43, 50–51, 53, 55, 63, 77, 109, 114, 128, 135, 143, 148, 153, 163, 168–169, 187, 192, 196, 203, 205, 207, 219, 238, 240, 242–243, 245, 253–254, 256, 258, 265, 273–274, 277, 284, 287, 298, 308, 313–314, 316–317, 324, 326, 338–339, 342, 344, 355, 361, 369, 373, 379, 389, 398, 400, 408, 423, 429, 433, 436, 438, 468, 476, 482, 492, 505, 540, 545–546, 555–556, 565, 567, 590, 592, 599, 606, 623, 641, 643, 658, 675, 689, 697–698, 709, 718, 749, 752, 754, 764, 771, 804, 806, 814, 828–829, 838, 858, 875, 878, 879, 889, 915, 924

– (*bécsi*) 1, 75

– (*budai*) 6-7, 21, 36, 52, 54, 132, 152, 241, 259, 289, 299, 371, 408, 415, 420, 723, 730, 769, 773, 810, 819, 918

– (*ezüst-*) 170, 188, 203
 – (*kassai*) 3, 194, 607
 – (*krakkói*) 447, 570, 753, 849
 – (*marosi*) 484
 – (*szepesi*) 266, 301
 Markal l. Marcal
 Markalf (Markalph, Markolph, Markolf, Markorph) fia Miklós, hosszúmezei, tusai 56, 65, 212, 772, 817
 – fiai: Illés, Miklós, Mihály és László, korpádi 568
 Markalph l. Markalf
 Márkcsemernye l. Csemernye
 Markfelde l. Márkfölde
 Markfeulde l. Márkfölde
Márkfölde (Markfeulde, Markfelde), ma Márokföld 243 (Zala m.)
 Markolf l. Markalf
 Markolph l. Markalf
 Markorph l. Markalf
 Markrethe l. Szuha
 Márkusfalva l. Szentmihály
 Markušovce l. Szentmihály
Marmarandum 195
 Marocha l. Marócsa
 Marouchuk (Marouchuk, Maruchuk, Morouchuk) mester, János fia, királynéi lovászmester, honti és beregi comes, lovag 98, 209, 235, 373–375, 591
Marócsa (Mourocha, Moroncha) 482, 695 (Zágráb m.)
 – (**Marocha, Morocha**), districtus 587
 Márokföld l. Márkfölde
Maros (Marus, Morus), ma Nagymaros 251–252 (Hont m.)
 – (**Moris**), folyó 484
marosi bíró l. Aurius Miklós
Maroson túli (VltraMarosiensis, Vltramorisiensis) főesperes l. Miklós

Marosújvár l. Újvár
 Marosszentimre l. Szentimre
Marót (Moroth), ma Egyházmarót (Kostolné Moravce, Sz.) 292 (Hont m.)
 – (**Morouth**), ma Morović, Sze. 52 (Valkó m.)
 – (Morouth) fia Egyed, nagyfalvi 53
 Marouchuk l. Marochuk
Marseille (Massilia), város, Fro. 758
 Marton l. Nagymarton
 Márton l. Truduch Márton
 – 114
 – 539
 – comes, dévai várnagy 917–918 között
 – mester, dömösi prépost, pozsonyi préposti administrator és vikárius 726, 830–831
 – mester, egri kápt. klerikusa 53
 –, rakonoki 463
 –, rector 883
 –, tolnai vicecomes 264
 –, Zellech-i 244
 –, Apor fia 741
 –, Bugar fia, Gergely apja 373
 –, Fülöp fia, körtvélyesi 248
 –, György fia, egresi 131
 –, Gyula fia, zebecki 243, 317
 –, Illés fia 484–485
 –, Jakab fia, István apja, jáki 328
 –, János fia, becsi várnagy 253, 268
 –, Kelemen fia, Tholkey-i 163
 –, László fia 918
 –, Mikó fia 263
 –, Nagy Balázs, Ilona, Katalin és Anna apja, Pethlend-i 882
 –, Pál fia, váradi 205
 –, Péter fia, Halagus-i 59
 –, Péter fia, Hontpázmány nb. 31
 –, Simon fia, dévai 402
 –, Wellin fia, zágrábi kanonok 726

- fia Beke, korpádi 568
- fia Demeter 131
- fia Domokos 151
- fia Domokos, Bethlen-i 10
- fia János 332
- fia János 459
- fia János, keszi 847
- fia János, óbudai hospes 77
- fia Mihály 261
- fia Péter 4
- fiai: Simon, Tamás és Demeter, dévai 402
- fiai: Lőrinc és Györk, lozsádi 796
- Martond (Mortund)** 784
- marturina* 768
- Martushege** 460 (Pozsony m.)
- Maruchuk l. Marochuk
- Marus, Erdeu fia, kenéz 894
- l. Maros
- Marywsdorff l. Marias
- Marzaltu l. Marcaltó
- Maslovce l. Vata
- Massilia l. Marseille
- Mate l. Máté
- Máté, Beuse-i 350
- , csanádi Szt. Üdvöztető-egyház prépostja 382
- , jászói plébános 26
- , kelecsényi 821
- (Mathe), mihályi 367
- (Mate), notarius 787
- , Albert fia 261
- , Chana fia 534
- , Ipolit fia, szilbácsi 131
- , János fia, Arach-i 212
- (Mathius), János fia, szentgyörgyi 143
- , Mike fia, zsigrai 96
- , Péter fia, szerdahelyi 920
- , Pondoch Jakab fia, zágrábi java-
dalmas pap 542, 545
- (Mathee) fia Bakou, Beleser-i 792

- fia Bertalan, zágrábi kanonok,
királynéi kápolna klerikusa 627
- (Mathius) fia Tamás 534, 624
- fia Lukács, csöllei 820
- fia Mátyás, halastói 243
- fia Mihály, szigetfői főesperes,
szenternyei kanonok 298
- fiai: Kunczin és Mihály, béli 433
- Mátéfalva (Mathefalua)**, ma Her-
nánádmáté (Matejovce, Sz.) 425
(Szepes m.)
- Matejovce l. Mátéfalva
- Mathe l. Máté
- Mathee l. Máté
- Mathefalua l. Mátéfalva
- Mathiuch l. Mátyóc
- Mathius l. Máté
- Mathyuch l. Mátyóc
- Mathywsfelde l. Kisarló
- Mathywsfewlde l. Kisarló
- Matiuvc l. Mátyóc
- Mat'ovce l. Mátyóc
- Mátraszölös l. Szölös
- Mátraverebély l. Verebély
- Mattersburg l. Nagymarton
- Mátyás l. Mirin Mátyás
- mester, győri olvasókanonok,
győri püspöki vikárius 47–48
- , Ivánc fia, gyirmóti 75, 148
- , Jekel fia, jekelfalvi 770
- , Máté fia, halastói 243
- , Péter fia, szerdahelyi 920
- fia Bede, Dedy-i 842
- fia László, váradi Szt. Kozma és
Damján-oltár mestere 195
- fia Miklós, elefánti 324
- fiai: Miklós és Jakab, vecsési 769
- Mátyóc (Mathiuch, Mathyuch,**
Matiuvc), ma Mat'ovce, Sz. 162,
821 (Ung m.)
- Mazzag (dict.) Péter fiai: Pál, Ger-
gely és Cornelius 370

Medgyes (Medyes), ma Mediaș,
Ro. 221 (Szászföld)

Mediaș l. Medgyes

Mediolanum l. Milánó

Medrieckowech, víz 116

Meduesrakathiahely, hn. 505 (Szat-
már m.)

Medvedgrad l. Medvevár

Medvevár (Medwe), vár, ma Medved-
grad, Ho. 44 (Zágráb m.)

Medwe l. Medvevár

Medyes l. Medgyes

megye l. Abaújjvár, Arad, Árva,
Bács, Baranya, Bars, Bereg, Bi-
har, Bodrog, Borsod, Csanád,
Csongrád, Doboka, Esztergom,
Fehér, Fejér, Gömör, Heves,
Hont, Hunyad, Kolozs, Komá-
rom, Kőrös, Krassó, Kraszna,
Liptó, Moson, Nógrád, Nyitra,
Pest, Pozsega, Pozsony, Sáros,
Somogy, Szabolcs, Szatmár,
Szepes, Szerém, Szolnok, Tolna,
Torda, Torna, Turóc, Ugocsa,
Ung, Valkó, Varasd, Vasvár,
Veszprém, Zala, Zaránd, Zemp-
lén, Zólyom

megyei hatóság l. Bereg, Bodrog,
Borsod, Gömör, Heves, Krassó,
Kraszna, Liptó, Moson, Nógrád,
Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs,
Szatmár, Szepes, Szolnok, Tolna,
Trencsén, Ugocsa, Ung, Valkó,
Vasvár, Zala, Zemplén
– *hatóság embere* 98, 283, 317,
331, 377, 379, 395–396, 465,
470, 517, 719, 807, 842

Mehes 442

meissen (*Misnensis*; Németo.)
püspök 109

Melay (Mylay) 39 (Szepes m.)

Meleer l. Mélyér

Meler l. Mélyér

Melpatak l. Mélypatak

méltóságnévsor [káptalani oklevél-
ben] 16, 47–48, 77, 93–94, 100,
131–132, 154, 196, 205, 211, 219,
279, 348, 358, 366, 370, 382, 449,
486, 505, 760, 764, 796, 812, 851,
882, 890

– [királyi oklevélben] 61, 229–
232, 373–375, 647, 836

– [konventi oklevélben] 163, 415,
420, 734, 793

Mélyér (Meleer, Meler), patak
65, 212

Mélypatak (Melpatak), patak 29

– (**Mylpatak**), patak 813

menedékkői (*káposztafalvi, Leton,*
Villa compositi; ma Hrabušice
és Letanovce, Sz.) *Szűz Mária-*
monostor és konventje, apátja,
perjele 282, 779–781, 812 (Sze-
pes m.)

Menfeu l. Ménfő

Ménfő (Menfeu), ma Ménfőcsa-
nak 75 (Győr m.)

Ménfőcsanak l. Ménfő

mensa 392, 509, 511, 867–868

Mére (Mere, Merey), ma Kapos-
mérő 133, 274 (Somogy m.)

Mere l. Mére

Mereu 317 (Zala m.)

Merey l. Mére

mérleg 203

mérő 805

mérőkötél (fűkötél) 29, 476

Merse 408 (Somogy m.)

– mester, Benedek fia, lovag, színeyi
227–228, 609–610, 615

Merteinsdorff l. Nagymarton

Mertinsdorf l. Nagymarton

Mertuicha (Zauicha), halászó-
hely 360

Mese mester, János fia 191, 257
 Meseşiu de Jos l. Kecel
 Mesko, veszprémi püspök 923
 –, Adorján fia, felsőkubini 294
 Mester l. Mesteri
Mesteri (Mester, Mestur) 468,
 506 (Vas m.)
 Mestur l. Mesteri
mész 504
mészáros 409
Meszes (Mezes), hegység 111
 Metheuka fia Péter, Kurthmym-i 131
Methleuele, víz 877
 Methlika l. Metlika
Metlika (Methlika), provinciola 846
 Mezes l. Meszes
Mezewdezk 167 (Arad m.)
 Mezöbottyán l. Battyán
 Mezöceked l. Ceked
 Mezöcsán l. Csán
 Mezöladány l. Ladány
 Mezölak l. Lak
 Mezöpagocsa l. Pakocsa
Mezősomlyó, ma Şemlacu Mare,
 Ro. 418 (Krassó m.)
mezősomlyói bíró l. Mihály, Fábi-
 án fia
 Mezözombor l. Zombor
meztelenítés 168–169, 188, 221,
 240, 842
 Michal'any l. Mihályi
 Michalhaza l. Mihályháza
 Michalovce l. Nagymihály
 Miche 748
 Micola l. Mikola
 Mihál l. Mihály
 Mihali l. Mihályi
 Mihály l. Mihályi
Mihály (Mihal, Myhal), ma Mihály-
 háza 63, 320, 363 (Veszprém m.)
 Mihály l. Balog Mihály
 – l. Beed Mihály
 – l. Biri Mihály
 – l. Cseh Mihály

– l. Fodor Mihály
 – l. Fyzery Mihály
 – l. Kántor Mihály
 – l. Laphod Mihály
 – l. Tar Mihály
 – l. Tárnok Mihály
 – l. Vak Mihály
 – l. Zumbat Mihály
 – 196
 – 212
 – 234
 – 754
 – 824
 –, acsai 359
 –, bákai 119, 603–604
 –, becsi jobbágys 253
 –, bertóti plébános 797
 – mester, budai kanonok 764, 851
 – mester, budai örkanonok 77,
 464, 764, 851
 – comes 382
 –, csanádi éneklőkanonok 382
 –, csanádi kanonok 382
 – mester, csanádi prépost 23, 296,
 382, 632, 869
 – mester, egri kanonok 83, 436
 –, enyedi 327
 –, erdélyi kápt. éneklőkanonoka
 348, 358, 366, 370, 449, 796,
 812, 882
 –, erdélyi kápt. karpapja, notarius
 221, 714
 –, hindi 129
 –, jobbágys 316
 –, jobbágys 499
 – comes, lipthói vicecomes 459,
 653, 912
 –, officialis 787–788
 – mester, rimai 170
 –, szakolyi rector 99, 110, 127, 164
 –, váci püspök 61, 152, 157, 229–
 232, 298, 373–375, 528, 531–

- 533, 566, 634, 647, 687, 712, 836, 896
- , vasvári al-örkanonok 377
  - mester, vasvári éneklőkanonok 74
  - , zempléni szolgabíró, zombori 772
  - , Ábrahám fia, Ábrahám és Benedek apja, vajai, laskodi 239, 245, 273, 325
  - , Albert fia 111
  - , András fia, nagymihályi 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185
  - , András fia, Paznan-i 49, 325
  - , András fia, Zyuth-i 119
  - , Baksa fia 65, 212
  - , Benedek fia 882
  - , Beud fia 160
  - , Bolyar fia, Haraszt nb., tárnoki 21
  - , Damian fia, hadakozó nemes jobbágy 423
  - comes, Dániel fia, Klára, Katalin, Erzsébet, Margit, Anych, Ágota és Ilona apja, kelneki 93, 368, 812
  - , Dedbor fia, kéki 244
  - , Dénes fia, kölcsi 505
  - , Detric fia, jobbágy 245, 273
  - , Dobzegn fia 804
  - , Domokos fia, béli 433
  - , Domokos fia, cigándi 607
  - , Domokos fia, tyukodi 120, 281, 338, 349
  - , Egyed fia, bezerédi 198
  - mester, Ellős fia 114
  - , Fábián fia, mezősomlyói bíró 418
  - , Geergye fia, rakamazi 53
  - , Gereuen fia 244
  - , Gergely fia 316
  - , Gergely fia 829
  - , Gilét fia, kentelki 786, 862
  - , Glinchz Haynczlin fia, németbéli 433
  - , Guda fia 370
  - , Gyama fia, Chyzuch-i 324
  - , Györke fia, pozsonyi kanonok 684, 687
  - , Hertenig fia, hermáni 771
  - , Illés fia 52
  - , Ivánc fia, óbudai 764
  - , Jakab fia, famulus 153, 476
  - , Jakab fia, ohaji 129, 357
  - , János fia, Koch-i 97, 278
  - , János fia, Mykete-i 8
  - , Kunclín fia, budai esküdt polgár 875
  - , László fia, eszenyi, szécsi 56, 166, 499, 591, 822–823
  - , Machala fia, Halagus-i 59
  - , Markalf fia, korpádi 568
  - , Márton fia 261
  - , Máté fia, béli 433
  - , Máté fia, szigetfői főesperes, szenternyei kanonok 298
  - , Mihály fia, tusoni 622, 714
  - mester, Mihály fia, zeleméri 87
  - , Miklós fia, cegői 862
  - , Miklós fia, kelneki 327
  - , Miklós fia, kereskenyi 206
  - , Miklós fia, leszteméri 10
  - , Móric fia, priboji 598
  - , Mylath fia 459, 912
  - , Nagy Péter fia 821
  - , Nyadan fia 55
  - , Pál fia, szolgál 92, 732
  - , Pál fia, bajai 755
  - , Pál fia, sári 839
  - , Palus fia 124
  - , Pamlin fia 350
  - , Péter fia 124
  - , Péter fia 303
  - , Péter fia 714
  - , Péter fia, besenyő, Kerch-i 646
  - , Semjén fia, Kilián, Simon, Mihály, János és László apja, tusoni 622, 714

- , Sykusd fia, Mise-i 839, 877
- , Szalók fia, Péter apja, battányi 280
- , Vakuman fia, Pál apja 661
- , Mikcs szlavón bán apja, Ákos nb. 905
- , Gergees Miklós apja, nagysemmjéni, semjéni 40, 49, 322, 336
- fia András, csantafalvi 426
- fia Balázs 249
- fia Balázs, rákóci 212
- fia Beke, körtvélyesi 90, 248
- fia Dezső, mérei 274
- fia Gebech, Wruus-i 326
- fia György, kajándi 420
- fia István 52
- fia István, újlaki bíró 131
- fia János 26, 910
- fia János 347
- fia János, egri 285
- fia László, kendei 96
- fia László, nagysemmjéni, semjéni 40, 49–51, 322, 325, 470, 915
- fia Lengyel Péter, korotnoki 537, 606
- fia Mihály, Zelemer-i 87
- fia Miklós, cegői 862
- fia Pál, patonyi 350
- fia Pál, királyi ácsok mestere, Lyppua-i 275
- fia Péter 714
- fia Péter 772
- fiai: Miklós, László és Dávid 472, 786
- mester fiai: Simon és János, Tolman-i 692

Mihályháza (Michalhaza), hegy 436

Mihályháza l. Mihály

Mihályi (Mihaly, Mihali), ma Alsó-mihályi (Michal'any, Sz.) 367 (Zemplén m.)

Mikch l. Mikcs

Mikcs (Mykch), István fia, borfői 754

– (Mykch, Mykech), Kelemes fia 360

– (Mikch, Mykch) mester, Mihály fia, István, Ákos, László, Roland és Miklós apja, szlavón bán, királynéi tárnokmester, sárosi és zempléni comes, Ákos nb. 30, 35, 168–169, 209–210, 229–232, 240, 597, 744–745, 905

Mike (Myke) 654

– (Myke), Péter fia, keceli 430

– (Myke) fia János 314

– (Myke) fia László, pereci 95

– (Myke) fia Máté, zsigrai 96

– (Myke) fia Pércs, pércsi 371

– (Myke) fia Sydo 243

Mikelehota (Mykelehota) 509, 511 (Szepes m.)

Mikepércs l. Pércs

Miklós l. Aurius Miklós

– l. Balog Miklós

– l. Berzété Miklós

– l. Besenyő Miklós

– l. Cinege Miklós

– l. Deák Miklós

– l. Fodor Miklós

– l. Fogyas Miklós

– l. Forgács Miklós

– l. Gergees Miklós

– l. Jobbágy Miklós

– l. Kántor Miklós

– l. Kardos Miklós

– l. Knor Miklós

– l. Kulb Miklós

– l. Lepes Miklós

– l. Lokoth Miklós

– l. Malach Miklós

– l. Nicolaus

– l. Orros Miklós

– l. Pyslen Miklós

– l. Rabunstainer Miklós

– l. Ravasz Miklós

– l. Ruhy Miklós

- I. Schreyner Miklós
- I. Steheser Miklós
- I. Szász Miklós
- I. Szatmári Miklós
- I. Tót Miklós
- I. Treutul Miklós
- I. Vas Miklós
- I. Vörös Miklós
- I. Zeurus Miklós
- 117
- 212
- 748
- , Auginas-i oláh vajda 731
- , bácsi főesperes, boszniai kanonok 21, 520
- , bajorvágási soltész 207
- , bánóci 212
- mester, budavári rector 851, 875
- comes, csallóközi bíró 350
- , dömlői apát 284, 388
- , egri olvasókanonok 94
- , egri prépost 94, 100, 760, 869
- (N.), egri püspök 3, 61, 94, 97, 100, 110, 140, 229–232, 296, 373–375, 411, 509, 511, 524, 543, 647, 760, 780, 797, 803, 836, 870, 896, 926
- mester, egri kápt. subnotarius-a 606
- , erdélyi kápt. prépostja 495–496
- , esztergomi prépost 565–566, 598, 672–673, 677, 682–683, 689, 903
- , famulus 320, 363
- , famulus 741
- mester, fehérvári olvasókanonok 132
- , fehérvári kápt. subdiaconus-a 313
- , gréci polgár 412
- , győri püspök 75
- , holdvilági 188, 221
- , horvát-szlavón bán 61, 102, 229–232, 246, 373–375, 404–405, 462–463, 482, 488, 490, 538, 587, 597, 647, 744–745, 768, 836, 880, 913
- , jobbágy 168–169, 240
- , jobbágy 316
- , kállói pap 164
- , kalocsai érsek, királyi kápolna-ispán és titkos kancellár, I. Lajos nevelője 292, 328, 344, 369, 487, 519–523, 646, 667–669, 723, 896
- , kapolyi 871
- comes, kazsoki 423
- , kézdi 188, 221
- , knin püspök 404–405
- mester, kolozsi főesperes, erdélyi kápt. dékánja 348, 358, 366, 370, 449, 796, 812, 882
- , kőí éneklőkanonok 131, 211
- mester, litteratus 3
- , litteratus, notarius 188, 221
- , litteratus 313
- , leleszi konvent gondnoka 793
- , leleszi konvent tagja 64
- , macsói bán 647
- , Maroson túli főesperes 382
- mester 208
- mester 792
- , mocsolyai 534
- , mühlbacher villicus 409
- , officialis 437
- , ösztövéri plébános, pap 713
- , pankotai főesperes 94, 100
- , panyiti 665
- , péceli 439
- , pécsváradi apát 297, 415
- , pécsváradi őrszerzetes 415, 420
- , pesti főesperes 16
- , rector 883
- , remetei oláh princeps 731
- mester, rimai 170
- mester, soproni főesperes, győri kanonok 476

- mester, szabolcsi vicecomes 126, 192, 331–332, 379
- , széki plébános 326
- , szekszárdi konvent klerikusa 222
- , szepesi kápt. klerikusa 347
- , szepesi bíró 293
- , teveli 320, 363
- mester, trencsényi vicecomes 889
- , váci főesperes 16
- , váci olvasókanonok 16
- , vasvári karpap 342
- , vasvári prépost 438
- , Vayad-i 914
- , Vndi-i 63
- , zárai érsek 373–375, 836
- , zobori konvent papja 765
- , zólyomi comes 324
- , Ábrahám fia, vajai 245
- , Ágnes szolganő fia 449
- , Albert fia 49
- , Albert fia 111
- , Andornak fia, jobbágy 331, 338–339, 349, 379
- , András fia 89
- , András fia 882
- , András fia, ispánlakai 358
- , Antal fia 53
- , Arnalth fia, sztubicei 30
- , Arnold fia, egri, veszprémi és dömösi kanonok, strzeleccki 522, 524
- , Bacha fia, óbudai hospes 764
- , Bajnok Benedek fia 238
- , Balázs fia, tusai, újfalvi 56, 65, 212, 772
- , Batiz fia, Jakab és János apja, Chetene-i 123, 204
- , Bebek Domokos fia 123
- , Bede fia, Chychol-i 458, 516
- , Bene fia, zászkali 294
- , Benedek fia 403
- , Benedek fia 425
- , Benedek fia 609–610
- , Benedek fia 804
- , Benedek fia 828
- , Benedek fia, csetneki 323
- , Benus fia 786
- , Bobul fia, magyarraszlavicai 29
- , Bodor fia 909
- , Cassan János fia, batizfalvi 39, 219
- , Chete fia 77
- , Csirke István fia, idai 104, 290
- , Dániel fia 93
- , Demeter fia 242
- , Demeter fia, keresi 407
- , Demeter fia, nyéstei 244
- , Demeter fia, szalóki 877
- , Dénes fia 53
- , Dénes fia, kölcsei 505
- , Dénes fia, padányi 674
- mester, Derzs fia 285
- , Detric fia, csetneki 123
- , Detric fia, György apja 36
- , Detric fia, Péter apja, Baksa nb. 100
- , Dobzegn fia 804
- , Domokos fia 112
- , Domokos macsófi bán fia 352
- , Domokos fia, dögei 343
- , Domokos fia, Echy-i 326
- , Domokos fia, jánoki 128, 153, 476
- , Domokos fia, leszteméri 9
- , Domokos fia, nádfoi 226, 787–788
- , Domokos fia, puksai 411
- , Domokos fia, szalóki 877
- , Domokos fia, székel, telegdi 108
- mester, Doncs fia, komáromi 741, 818
- mester, Drugeth János nádor fia, ungi comes 162, 756, 821, 906
- , Egyed fia, bezerédi 198
- , Elek fia, otrokocsi 471
- , Elekus fia, János apja, zsemberi 238, 291

- mester, Ellős fia, János apja 114, 404
- , Fábíán fia 16
- , Fábíán fia 665
- , Fábíán fia, kalaznói 313
- , Farkas fia, magyar 128, 476
- , Filkus fia, torvaji 377
- , Folkus fia, János apja 460
- , Gegus fia, almakeréki 188, 221
- , Gergely fia, Péter, István és Miklós apja, jáki 101
- , Gergely fia, zágrábi kanonok, morócsai 695
- , Gilét fia, László császári prépost apja, nádor (H, U), kunok bírása, trencséni comes 6, 40–41, 48–52, 61, 63, 75, 87, 103, 117, 119–120, 123, 125, 132, 134, 144, 146, 148, 165, 208, 225, 229–232, 235, 259–260, 281–283, 316, 321–323, 326, 343, 352, 369, 371, 373–374, 398, 408, 421, 432, 436, 443, 462–463, 466, 476, 607, 637, 647, 663, 672–673, 704, 730, 770, 836, 847, 880, 889, 896, 908–909
- , Gundram fia, budai esküdt polgár 875
- , Györk fia, magasi 4, 115
- , Gyula fia, salamoni 908
- , Hank fia 813
- , Henrik fia, pécsi kanonok, Wroclaw-i 178
- , Henning fia, péterfalvi 327
- , Hermann fia 476
- , Hermann fia, mühlbacher polgár 409
- , Heum fia, Simon, Tamás és János apja, szentmihályi 131
- , Him fia 347
- , Imre fia, Halagus-i 59
- mester, István fia, Darov-i 734
- , István fia, egri kanonok 543
- , István fia, Marias-i 39
- , István fia, pókai 135
- , István fia, tejedi 920
- , István fia, Zapud-i 326
- , Iván fia, András macsóí várnagy apja, Lekche-i 647
- , Ivánka fia 154
- , Ivánka fia, sári 575
- mester, Ivánka fia, ugali 132, 225, 916
- , Jakab fia, baracskai 271
- , Jakab fia, Fodor Miklós apja, Kulked-i 132
- , Jakab fia, maróti 292
- , Jakab fia, padányi 393
- , Jakab fia, pozsonyi polgár 623
- , János fia 305
- , János fia 657
- , János fia 693
- , János fia 878
- , János fia, beszercei 348
- mester, János fia, budai rector 453
- , János fia, csajági 344
- , János fia, csalánosvada 71–73, 126, 158, 161
- , János fia, hosszúmezei 56, 65, 212, 772, 817
- , János fia, jobbágy 316
- , János fia, zágrábi kanonok, kaproncai 747
- , János fia, mátyóci 821
- , János fia, ungi szolgabíró, palágyi 162
- , János fia, esztergomi, pozsonyi, fehérvári és váci kanonok, selylyei 528, 531–533
- mester, János fia, tamási 283
- , János fia, vajai 273
- , János fia, váradi kanonok 683, 688
- , János fia, Wechk-i 265
- , János fia, zseteki 96
- , Jób fia 821

- , Kardos Miklós fia, buzitai 244, 293, 353–354
- , Kelemen fia, peresztegi officialis, kéri 215
- , Kelemen fia, fehérvári és vespéremi kanonok, varbói 555, 565
- , Kemény fia 317
- , Kemény fia, zágrábi éneklőkanonok 69, 635
- , Konrád fia, modori officialis 276
- , Konrád fia, Erzsébet apja, szelstei 101
- , Konrád fia, szepesi szolgabíró 425
- , Konrád fia, Werus-i 241
- , Kupe István fia, dobokai 64
- , Kürschner fia, mühlbacher polgár 409
- , Lack fia 785
- , László fia, csetneki 220, 323, 691
- mester, László fia, királyi alétekfogó 508, 576, 856
- , László fia, rédei 456
- mester, László fia, semjéni, nagysemjéni 40, 49–51, 322, 369, 470, 661, 719
- , Leó fia 652
- , Lőrinc fia 393
- , Lőrinc vajda fia 649
- , Lőrinc fia, Miklós apja, banai 289, 637, 828
- , Lőrinc fia, brogyáni 324
- , Lőrinc fia, Semler-i 250, 269
- , Lőrinc fia, tibai 3
- mester, Lőrinc fia, Vigman nb. 340–341
- mester, Lörinte fia, Lörinte nb. 63
- , Marcell fia, Radna-i 842
- , Markalf fia, hosszúmezei, tusai 56, 65, 212, 772, 817
- , Markalf fia, korpádi 568
- , Mátyás fia, elefánti 324
- , Mátyás fia, vecsési 769
- , Mihály fia 472, 786
- , Mihály fia, cegői 862
- , Mikcs szlavón bán fia 229–232
- , Miklós fia 184, 288, 307
- mester, Miklós bán fia 305
- , Miklós fia 637
- , Miklós fia 741
- , Miklós fia 828
- , Miklós fia, banai 289
- , Miklós fia, butkai, varsányi 6, 730
- , Miklós fia, famulus 96
- , Miklós fia, fejéregyházi 188, 221
- , Miklós fia, gerendi 760, 785
- , Miklós fia, jáki 101
- , Miklós fia, kelneki 327
- , Miklós fia, perényi 29, 620
- , Miklós fia, salgói 217
- , Miklós fia, szkárosi 471
- , Miklós fia, Vezekény nb. 308
- , Miklós fia, zágrábi és pécsi kanonok, káplán, zágrábi 616, 621
- , Móric fia 442
- , Móric fia, János apja, predialis 659
- , Móric fia, győrödi 324
- , Nagy Barnabás fia, pataki esküdt 33
- , Olivér fia, budaváraljai 847
- , Pál fia, János apja, baracskai 271
- , Pál fia, Bethe-i 317
- , Pál fia, budai polgár, szűcs 875
- , Pál fia, famulus 114
- mester, Pál fia, Geche-i 506
- , Pál fia, kereskenyi 206
- , Pál fia, szalóki 63
- , Pál fia, szentgyörgyi 361
- , Pál fia, szolgál 92, 732
- , Pál fia, váradi 205
- , Péter fia 242
- , Péter fia 393
- , Péter fia, István, Gergely és Katalin apja 723
- (N.), Péter fia, apori 313

- , Péter fia, császártelki 657
- , Péter fia, Miklós és Jakab apja, gerendi 760, 785
- , Péter fia, Gyunda-i 329, 388
- , Péter fia, Halagus-i 59
- , Péter fia, hubói 263
- mester, Péter fia, ludbregi 1, 587
- , Péter fia, magasi 4, 115
- , Péter fia, siklósi 285
- , Péter fia, királyi étékfogómester, sárosi, szepesi és nógrádi comes, sárosi és szepesvári várnagy, szécsi 61, 217, 229–232, 247, 373–375, 425, 526, 647, 836
- , Petenye fia, Tereche-i 64
- mester, Petőcs fia, erdélyi vajda, borsodi comes 58, 152, 165, 402
- , Pósa krassói comes fia 485
- , Razlou fia 282
- mester, Rikalf fia, tarkói 190, 536, 902
- , Roland fia, Lökös apja, zsembéri 172
- , Salamon fia, István, Salamon, András, Mihály és Miklós apja, kelneki 327, 812
- comes, Samud fia, Tomaj nb. 607
- comes, Sándor fia, bereti 641, 717
- , Sándor fia, csöllei 820
- mester, Sándor fia, Gerech-i 734
- , Sándor fia, Vezekény nb. 308
- , Sándor fia, Vezekény nb. 308
- , Saul fia, Karcha-i 393, 403
- , Sebestyén fia, Haraszt nb. 359
- , Simon fia 889
- , Simon fia, dévai 402
- mester, Simon fia, jamniki 91
- , Simon fia, Miklós apja, salgói 217
- , Tamás fia, essegvári 340
- , Tamás fia, kozmadamjáni 317
- mester, Tamás fia, Lörinte nb. 63, 649
- , Tamás fia, szomolyai 94
- , Tivadar fia, szepesi kápt. al-olvasókanonoka, notarius, mikelhotai 509, 511, 775, 781
- , Tót Lőrinc királyi tárnokmester fia, királyi pohárnokmester 61, 373–375, 461, 508, 647, 836
- , Ugrin fia, andornaki 97, 278
- mester, Ugrin fia, János apja, Csák nb., Gresencha-i 131, 141–142
- , Vak Dezső fia, Rátót nb., kaplai 194, 300, 827
- , Waguth Beke fia, korpádi 568
- , Wylan fia, szepesi szolgabíró 425
- , Wythk fia, Miklós és János apja, fejéregyházi 188, 221
- , Zench fia, Miklós, István és László apja 184, 288, 307
- , Zooch fia, Lőrinc apja, Ilbeu-i 216
- , Zunga Péter fia, vetési 261, 333
- , Móric apja, erdélyi vajda 54
- , István szatmári vicecomes apja, dománhidai 158, 268
- , Miklós és Pál apja, butkai, var-sányi 6, 120, 212, 281, 398, 730
- fia András 55
- fia András 153
- fia András 244
- fia András, dománhidai 259
- fia András, kürti 467, 493
- fia András, lesznai 3, 212
- fia András, macsói várnagy 52, 647
- fia Atha, Hontpázmány nb. 31
- fia Balázs 7
- fia Gergely 15, 261, 333
- fia Illés 476
- fia István 886
- fia István, hédervári 468
- fia István, keleméri 304
- fia Jakab, Machala-i 828
- fia János 221

- fia János, boldogasszonyfalvi 243, 317
- fia János, Kata-i 743
- fia János, ollári 114
- fia János, szepesi kápt. éneklő-kanonoka, marchiai főesperes 156–157
- fia Kayul 905
- fia Keled 879
- fia Kis Domokos 449
- fia László, egri kanonok, kánon-jogi bacallarius 618
- fia László, torvaji 377
- fia László, váci 529
- fia Lőrinc, jánosfalvi 425
- fia Lukács 484–485
- fia Mihály, cegői 862
- fia Mihály, leszteméri 10
- bán fia Miklós 305
- fia Miklós 741
- fia Miklós, famulus 96
- fia Miklós, szkárosi 471
- fia Miklós, zágrábi és pécsi kano-nok, káplán, zágrábi 616, 621
- fia Pál, bacskai 9
- fia Pál, gávai 53
- fia Pál, kereskenyi 206
- fia Pál, Tebercuk-i 646
- fia Péter 326
- fia Péter, szilbácsi 131
- fia Simon, mátyóci 821
- fia Tamás 135
- fia Tamás, szomolyai 97, 278
- fia Tivadar 436
- fiai: László és Szőke 821
- fiai: János és Mikó, bárcai 95
- fiai: Mihály, Benedek és György, kereskenyi 206
- fiai: István, Pál és Miklós, perényi 620
- fiai: György és Gergely, resz-neki 243, 317
- fiai: Ősz Péter, Pál és Miklós, Vezekény nb. 308
- Mikó (Mykow)** 828
- (Mykow), hetényi villicus 828
- (Myko), Detric fia, rakolupi 889
- (Mykow, Mykou), Gyula fia 390
- (Mykow), Miklós fia, bárcai 95
- (Myko) fia Lukács, budai esküdt polgár 875
- (Mykou) fia Márton 263
- (Myko) fia Péter, szolgagyőri 376
- (Myko) fia Tamás 32
- Mikófalva (Mykofalua, Myko-folua)** 508 (Somogy m.)
- Mikola (Mykola)**, ma Bogda-novci, Ho. 547 (Valkó m.)
- (Micola, Mikula) fia János 878
- Mikószilvás l. Szilvás
- Mikótelke (Mykotelke)** 76 (Kolozs m.)
- Mikuch, gréci polgár 412
- Mikula l. Mikola
- Mikus (Mykus) fia Dénes, gégenyi 70
- Milánó (Mediolanum)**, ma Mila-no, Olaszo. 617, 855
- Milano l. Milánó
- milánói érsekség* 668
- Milata l. Milota
- Milatha l. Milota
- Milee (Mylee, Myle)** 374 (Po-zsony m.)
- Milej (Miley, Myley)**, ma Milej-szeg 256, 599 (Zala m.)
- (Miley) fia Sydou, mileji 599
- Milejszeg l. Milej
- Miley l. Milej
- Milota (Milata, Milatha, Myla-tha)** 505 (Szatmár m.)
- (Mylatha), kerlési officialis 786
- Miluani l. Milvány
- Milunbak l. Mühlbach
- Milvány (Myluan, Mylwan)**, ma Miluani, Ro. 288 (Doboka m.)

minorita (ferences) 112–113, 190, 425, 731

Mirin Mátyás, jasztrebarszkai bíró 858

Mirkovci l. Szentszalvátor

mise (emlék-) 93, 368

– (*istentisztelet*) 112–113, 411, 704–705, 711, 713, 811, 883, 927

Mise 839, 877 (Heves m.)

Miske fiai: Pál és Jakab, örsi 422

Miskolc (Myskolch) 283 (Borsod m.)

Mislensis l. mislyei prépost

mislyei (Mislensis; ma Alsómislye, Nižná Mišl'a, Sz., Abaújszabolcs m.)
prépost 157

Misnensis l. meissenen püspök

Miszla (Myzla) 453 (Tolna m.)

Mlaka (Malaka), tó 360

Mliečno l. Tejfalva

Moch, Lukács fia, nádasi 292

– fia Lukács, nádasi 7, 292

Mochnik 486 (Kőrös m.)

Močidl'any l. Mocsolya

mocsár 65, 360, 883

Mocsolya (Machala), ma Erdő-
mocsolya (Močidl'any, Sz.) 534
(Sáros m.)

Moder (dict.) Dytel 652

Modor (Modur), ma Modra, Sz.
276 (Pozsony m.)

Modra l. Modor

Modrus (Modrusina), ma Mod-
ruš, Ho. 18, 20

modrusi comes l. Bertalan, Dujm

Modruš l. Modrus

Modrusina l. Modrus

Modur l. Modor

Moftinu Mare l. Majtény

Mogasmorth l. Magasmart

Moglochpataka (Moglouchpataka), folyó 787–788

Moglouchpataka l. Moglochpataka

mogyoró 171

Mohten l. Majtény

Moius l. Mojs

Mojs (Moius, Moyus) 243

– (Moius, Moyus), kaposi jobbágy
168–169, 240

– (Moys), Ecelin fia, krassói szol-
gabíró 418

– (Moys), István fia, szeretvai 3

– (Moyos), Márk fia, szentkirályi 899

– (Moyus) mester, Sándor fia,
Gerech-i 734

Mok, Koch fia 65

Moldava nad Bodvou l. Szepsi

molnár 238, 291

Molunsuk l. Malomsok

Monkus, Beke fia, Geche-i 216

Mónosbél l. Bél

monostor l. almádi, bátai, dömölkői,
felsőadorjáni, garamszentbenedeki,
garicsi, heiligenkreuzi, jászói, jenői,
kalodvai, kapornaki, kolozsmo-
nostori, leleszi, lullahegyi, mene-
dékkői, nürnbergi, pannonhalmi,
pécsváradi, sági, somogy(vár)i,
szekszárdi, szentgotthárdi, toplicai,
turóci, váradelőhegyi, visegrádi,
zágrábi, zala(vár)i, zabori

Mons Regis l. Újbánya

mons S. Angeli l. Szentangyalhegy

– S. Martini l. pannonhalmi monostor

– supra Pannoniam l. pannonhalmi
monostor

Monuhwduor l. Alsómonóhudvar

Morauia l. Morvaország

Móric, torontáli főesperes, váradi
kanonok 600–602

– mester, Herrand fia, mesteri 468, 506

– mester, Miklós erdélyi vajda fia 54

– fia András, cséfalvi 674

– fia János 374

– fia Lukács 646

– fia Mihály, priboji 598

– fia Miklós 442

– fia Miklós, predialis 659

– fia Miklós, győródi 324
 Moris l. Maros
 Morocha l. Marócsa
 Moroncha l. Marócsa
 Moroth l. Marót
 Morouchuk l. Marochuk
 Morouth l. Marót
 Morović l. Marót
 Mortun l. Nagymarton
 Mortund l. Martond
Moruchy 484–485 (Csongrád m.)
 Morus l. Maros
Morvaország (Morauia) 159, 881; l.
   még Károly morva őrgóf
morva őrgóf l. Károly
 Mos fia János, Lekche-i 359
Moson (Muson, Musun) megye 41, 476
 – *megye hatósága* 41
 Mosonmagyaróvár l. Óvár
 Most pri Bratislave l. Hideghét
 Motesic l. Majtény
 Motešice l. Majtény
 Mourocha l. Marócsa
Moyev 572
Moyev-i Szt. Miklós-egyház 572
 Moyos l. Mojs
 Moys l. Mojs
 Moythel l. Majtény
 Moyus l. Mojs
 Mönchhof l. Alsómonóhudvar
Mungerspatak, víz 813
 Murarátká l. Rátk
 Muson l. Moson
 Musun l. Moson
Muttna (Mytna) 514, 765 (Turóc m.)
**Mühlbach (Milunbak, Mylun-
 bak, Sebus), város, ma Szász-
 sebes (Sebeș, Ro.)** 327, 409
 (Szászföld)
mühlbachi villicus l. Henczmann,
 Miklós
Mychelethfolua 425 (Szepes m.)
 Myhal l. Mihály
Myhluk 121 (Abaújvár m.)

Myhohalma, hegy 279
 Myk, Staan fia, kenéz 894
 Mykch l. Mikcs
 Myke l. Mike
 Mykech l. Mikcs
 Mykelehota l. Mikelehota
Mykete (Mykethe) 8, 11, 65, 212
 (Zemplén m.)
 Mykethe l. Mykete
 Myko l. Mikó
 Mykofalua l. Mikófalva
 Mykofolua l. Mikófalva
 Mykola l. Mikola
 Mykotelke l. Mikótelke
 Mykou l. Makó, Mikó
 Mykow l. Mikó
 Mykuch, gréci villicus 57
 Mykus l. Mikus
 Mylaath l. Mylath
 Mylath (Mylaath), Márk és Mihály
   apja 459, 912
 Mylatha l. Milota
 Mylay l. Melay
 Myle l. Milee
 Mylee l. Milee
 Myley l. Milej
 Mylpatak l. Mélypatak
 Myluan l. Milvány
 Mylunbak l. Mühlbach
 Mylwan l. Milvány
Myrh, halászhely 877
 Myskolch l. Miskolc
 Mytna l. Muttna
 Myzla l. Miszla

N

N. l. Miklós
Nábrád (Nabrad) 793 (Szatmár m.)
 Nabrad l. Nábrád
 Nad fia András, Mykete-i 11
Nádas (Nadas), ma Hontnádas
 (Hontianske Trst'any, Sz.) 292
 (Hont m.)
 Nadas l. Nádas

Nadfew l. Nádfő

Nádfő (Nadfew, Nadfu), ma Šarišská Trstená, Sz. 226, 787–788 (Sáros m.)

Nadfu l. Nádfő

Nádlány (Nadlyan), ma Nadlice, Sz. 54, 551–552, 559–560 (Nyitra m.)
nádlányi Szűz Mária-plébánia 551–552, 559–560

Nadlice l. Nádlány

Nadlyan l. Nádlány

nádor 272, 649; l. még Dénes, Dezső, Drugeth János, Drugeth Vilmos; Miklós, Gilét fia; Roland
nádori bírótársak (főpapok, bárók, nemesek) 63, 75, 117, 316, 436, 476

– *ember* 6, 63, 75, 119–120, 260, 281, 317, 343, 421, 436, 443, 466, 476, 743

Nagfalu l. Nagyfalvi Domokos

Naghmihal l. Nagymihály, Nagymihályvára

Nagmichal l. Nagymihály, Nagymihályvára

Nagysemyen l. Nagysemyén

Nagy (Magnus) Balázs 886

– (Magnus) Balázs, Márton fia, Pethlend-i 882

– (Magnus) Barnabás fia Miklós, pataki esküdt 33

– (Magnus) Dénes, Margit és Erzsébet apja, vezekényi 308

– (Magnus) István, Tamás fia 675

– (Nog dict.) János comes 624

– (Magnus) Leusták (Leustach), verpeléti 839, 877

– (Magnus) Péter fiai: János, Mihály és László 821

– Tamás, szolga 418

Nagyazar l. Azar

Nagybaracska l. Baracska

Nagybárkány l. Bárkány

Nagycseb l. Cseb

Nagydobos l. Dobos

Nagydomása (Damasa, Nogdamasa), ma Vel'ká Domasa, Sz. 229 (Zemplén m.)

Nagyéger (NogEgur), erdő 505

Nagyenyed l. Enyed

Nagyfalu (Nogfolu), ma Szilágy-nagyfalu (Nușfalau, Ro.) 170 (Kraszna m.)

– **(Noghfalu)** 227–228 (Sáros m.)

– **(Nogfolw)**, ma Tiszanagyfalu 53 (Szabolcs m.)

Nagyfalvi (Nogfolu-i, Nagfalu-i dict.) Domokos, jobbágy 793

Nagygéc l. Géc

Nagyida l. Ida

Nagykálló l. Kálló, Tótkálló, Vásároskálló

Nagykapornak l. kapornaki konvent

Nagykapos l. Kapos

Nagykapus l. Kapus

Nagykároly l. Károly

Nagykinizs l. Kinizs

Nagylászfő (Nogylazfeu), hn. 29 (Sáros m.)

Nagylickó (Noglizko), ma Lickó-vadamos 191 (Zala m.)

Nagymagyar l. Magyar

Nagymajtény l. Majtény

Nagymaros l. Maros

Nagymarton (Marton, Merteinsdorff, Mertinsdorf, Mortun), ma Mattersburg, Au. 1, 667–669, 679, 880 (Sopron m.)

Nagymihály (Nagmichal, Naghmihal, Nogmihal, Nogmichal, Noghmihal, Noghmyhal, Nogmychal, Nogmyhal), ma Michalovce, Sz. 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185, 212, 756 (Zemplén m.)

nagymihályi Boldogságos Szűz-egyház 112–113

Nagymihályvára (Naghmihal, Nagmichal, Noghmihal, Nogmichal, Nogmihalwara, Nogmichalvara, Nogmichaluara, Nogmihaluara, Nogmyhaluara, Nogmyhalvara, Noghmihaluara, Noghmihalwara, Nogmychaluara), vár 8–12, 15, 83, 98, 106, 112–113, 151, 162, 185, 756 (Ung m.)

Nagyoláhfalu (Nogolahfolu), ma Szászcsór (Săsciori, Ro.) 327 (Fehér m.)

Nagyolasz (Nogolaz), város, ma Mandjelo, Sze. 203 (Szerém m.)

Nagypadány l. Padány

Nagypirit l. Pirit

Nagyréde l. Réde

Nagyrozvágy l. Rozvágy

Nagysalló l. Salló

Nagysáros l. Sáros

Nagysemjén (Nagsemyen, Nogsemyan, Nog Semien, Noghemien, Nogsemyen, Nogsemyen, Nogsymyan, Semyan), ma Kállósemjén 33, 37, 214, 239, 302, 325, 336, 338–339, 379, 487, 719, 730, 793, 806 (Szabolcs m.); l. még Semjén

nagysemjéni Szt. Miklós-egyház 793

– *Szűz Mária-egyház* 793

Nagyszeretva l. Szeretva

Nagyszombat (Tyrnauia), ma Trnava, Sz. 213 (Pozsony m.)

nagyszombati bíró 213

Nagytevel l. Tevel

Nagytótfalu l. Tótfalu

Nagyudvarnok l. Udvarnok

Nagyvárad (Noghwarad), hegy 442

– l. Várad, váradelőhegyi konvent

Nagyvarsány l. Varsány

Nagyvég (Noguegh) 263 (Gömör m.)

Nakas l. Nyakas

nándorfehérvári (*Albensis de Nandur*; ma Beograd, Sze.)
püspökség 61

Napkor (Nopcor, Nopkor) 793, 806 (Szabolcs m.)

napkori Szt. Király-egyház 793

Napoli l. Nápoly

Nápoly (Neapolis), ma Napoli, Olasz. 907, 925

nápolyi király l. András, Károly, Róbert

– *királynő* l. Johanna

Nápolyi Királyság (*partes regni Sicilie, regnum Sicilie, Si*) 86, 318, 577, 580, 585–586, 660, 667, 716, 834, 855; l. még András, Johanna, Károly, Róbert

Natk fia Bertalan 514, 765

Neapolis l. Nápoly

Necpál, ma Necpaly, Sz. 390 (Turóc m.)

Necpaly l. Necpál

Nekyje na Ostrove l. Nyék

Nelepchius l. Nelipcius

Nelepcius l. Nelipcius

Nelepech l. Nelipcius

Nelipcius (Nelepchius, Nelepech, Nelepcius, Nelypcius), János apja, knini comes 105, 193, 197, 404–405, 836

Nelypcius l. Nelipcius

nem nemes 8–12, 15, 83, 106, 112–113, 115, 126, 130, 151, 158, 161–162, 185, 209–210, 240, 243, 257, 268, 281, 283, 317, 349, 359, 363, 378–379, 456, 526, 587, 591, 757, 816, 822, 825, 842

Nemes (Nobilis dict.) Jakab, budai és váradi kanonok 866

*nemes jobbág*y 373, 423, 479, 488, 890

Nemesboldogasszonyfa l. Boldog-
asszonyfalva

Nemesdobron 314 (Zala m.)

Nemesgomba l. Gomba

Nemeshany l. Hany

Nemeshodos l. Hodos

Nemeskér l. Kér

Nemesvita l. Vita

Nemesszalók l. Szalók

Német Királyság 740

– (Nemet) János 787

– (Theotonicus) Péter 659

német király l. Bajor Lajos

– *lovagrend* 510

Nemet l. Német

Németbél (Beel Teutunicalis), ma

Malý Biel, Sz. 433 (Pozsony m.)

németek (teutonok) 510, 639, 846

népek 61, 301, 315, 477, 876; l.

még jobbág

Nesta, Olasz András felesége 764

– l. Nyésta

Neuberg (Neuperg), Au. 880

Neugrad l. Nógrád

Neumburga l. nürnbergi monostor

Neuperg l. Neuberg

Nevicke (Nyuichka), vár 906

(Ung m.)

Nicolaus Galletto, zarái 853

– Sanuto, velencei biztos 380, 538

Nikul (Nykyl, Nykel), Jakab fia,

edelényi polgár 347

Nin l. Nona

Nireszegh l. Nyíresszeg

Nitra l. Nyitra

Nitrianska Blatnica l. Szentpál

Nižná Mišl'a l. mislyei prépost

Nižné Raslavice l. Magyarasszlavica

Nobilis l. Nemes

Nog l. Nagy

– Semien l. Nagysemjén

Nogdamasa l. Nagydomása

NogEgur l. Nagyéger

Nogfolu l. Nagyfalu, Nagyfalvi Domokos

Nogfolw l. Nagyfalu

Noghfalu l. Nagyfalu

Noghmihal l. Nagymihály, Nagy-
mihályvára

Noghmihaluara l. Nagymihályvára

Noghmihalwara l. Nagymihályvára

Noghmyhal l. Nagymihály

Noghmyhaluara l. Nagymihályvára

Noghsemien l. Nagysemjén

Noghwarad l. Nagyvárad

Noglizko l. Nagylickó

Noglonya l. Lónya

Nogmichal l. Nagymihály, Nagy-
mihályvára

Nogmichaluara l. Nagymihályvára

Nogmichalvara l. Nagymihályvára

Nogmihal l. Nagymihály

Nogmihaluara l. Nagymihályvára

Nogmihalwara l. Nagymihályvára

Nogmychal l. Nagymihály

Nogmychaluara l. Nagymihályvára

Nogmyhal l. Nagymihály

Nogmyhaluara l. Nagymihályvára

Nogmyhalvara l. Nagymihályvára

Nogolahfolu l. Nagyoláhfalu

Nogolaz l. Nagyolasz

Nógrád (Neugrad) megye 241, 592

– *megye hatósága* 217

nógrádi comes l. Miklós, Péter fia

– *szolgabíró* l. Demeter

– *vicecomes* l. János

Nogsemyan l. Nagysemjén

Nogsemyen l. Nagysemjén

Nogsymyan l. Nagysemjén

Noguarkon l. Várkony

Noguegh l. Nagyvég

Noguyz l. Duna

Nogwyz l. Duna

Nogylazfeu l. Nagylászfő

Nona, város, ma Nin, Ho. 414,

428, 503, 569, 639, 789, 853

nonai comes 417, 428, 569

Nopcor l. Napkor

Nopkor l. Napkor

notarius 21, 102, 188, 203, 243,
247, 353–354, 425, 509, 511,
527, 637, 682, 714, 787, 877

Nou Săsesc l. Újfalu

Noua curia l. újudvari konvent

nova montana Schennych l. Újbánya

Nová Baňa l. Újbánya

– Vieska l. Ösztövér

Novum Castrum l. Újvár

Novus Mons Pestiensis l. Buda

Nowy Sacz l. Sandecz

Nuşfălau l. Nagyfalu

Nuzlin fia Péter 30, 116, 122

nürnbergi (*Neumburga*; Németo.)

ágostonos monostor 686

Nyadan fia Mihály 55

Nyakas (Nakas dict.) Pál 3, 50–51, 369

Nyárád (Nyarad), ma Felső-
nyárád 226 (Borsod m.)

Nyarad l. Nyárád

Nyék (Nyek), ma Csallóköznyék
(Nekyje na Ostrove, Sz.) 674
(Pozsony m.)

Nyek l. Nyék

nyelvváltság 471

nyereg 168–169, 240, 467, 493

Nyésta (Nesta) 244 (Abaújvár m.)

nyíl 61, 475, 825

nyílkészítő 875

Nyír (Nyr) 7, 918 (Esztergom m.)

Nyírbéltek l. Béltek

Nyírbogdány l. Bogdány

Nyírcsaholy l. Csaholy

Nyíresszeg (Nireszegh, Nyreszeg),
hn. 239, 325 (Szatmár m.)

Nyírkákó l. Jákó

Nyírkércs l. Kiskércs

Nyírlövő l. Lövő

Nyitra, vár, ma Nitra, Sz. 324
(Nyitra m.)

– megye 54

nyitrai comes l. Tót Lőrinc

– *egyházmegye (püspökség)* 551,
557–560, 707, 712

– *káptalan* 54, 66, 75, 128–129,
150, 271, 324, 476, 492, 634,
707, 712–713

– *olvasókanonok* l. János

– *örkanonok* 54

– *püspök* l. Vid

Nyitrakoros l. Koros

Nyitrasárfő l. Szentpál

Nykel l. Nikul

Nykyll l. Nikul

Nyr l. Nyír

Nyreszeg l. Nyíresszeg

Nyuichka l. Nevicke

Nyulak szigeti (ma Margitsziget,
Budapest része) *Boldogságos*
Szűz-egyház és apácái 355, 423,
847 (Pilis m.)

O

Obonin, patak 360

Óbuda (Vetus Buda), ma Budapest
része 77, 489, 764 (Pilis m.)

óbudai l. budai

Ocna Mureş l. Újvár

Ocrisel, szőlő 60

Od l. Ad

Odola fia Iván 13, 60

Odorin (Edelen, Edelyn), ma
Szepesedeleny (Odorin, Sz.)
347, 813 (Szepes m.)

odorini bíró l. Cristian

Odorin l. Odorin

Odun fia Ivánka 154

officialis 21, 53, 90, 97, 129, 150,
168–169, 203, 209–210, 213,
215, 240, 253, 268, 272, 276,
278, 423, 430, 437, 466, 488,
581, 592, 637, 650–651, 654,
744, 786, 788, 828, 846–847, 872

Ohaj (Ohay, Ohey), ma Dolný

Ohaj, Sz. 129, 150, 357 (Bars m.)

Ohay l. Ohaj

Ohey l. Ohaj

Ohrady l. Kürt

Okamar 647 (Valkó m.)

oklevél (hamis) 1, 476

– (*papír-*) 3, 6, 24–25, 33, 37, 40, 49–51, 58, 63, 65, 98, 99, 107, 110, 117, 123, 125–127, 130, 136, 158, 161, 164, 167, 172, 208, 212–214, 217, 219–220, 222, 232, 243, 260, 264, 269, 274, 276, 278, 284, 291, 302–305, 309, 313, 317, 322–323, 327, 331–333, 343, 349, 353, 359, 363, 369, 377–379, 387–388, 390, 395–396, 426, 429, 432, 435, 437, 456, 461, 465–466, 468, 470–471, 473, 475, 486, 517, 593, 655, 661, 678, 691, 713–715, 719, 731, 755, 782, 807, 816, 842, 845, 847–848, 850, 877, 914

– *érvénytelenítése* 21, 54, 60, 70, 91, 128, 198, 233, 242, 258, 271, 292, 378, 537, 730, 734, 819, 828, 843

oláhok 61, 731, 836, 838

Oláhgorbó l. Birnbaum

Olasz (Gallicus) András, János fia 764

Olaszi (villa Latina), ma Szepes-olaszi (Spišské Vlasy, Sz.) 121 (Szepes m.)

olaszi ispotályos-egyház 121

Ol'dza l. Olgya

Olfalu l. Alfalu

Olgya (Ouga, Ougia, Owgya), ma Ol'dza, Sz. 92, 376, 460 (Pozsony m.)

Olhuzzyumezeu l. Hosszúmező

Olidech l. Alidecs

Olivér, bárkányi 217

– mester, királynéi udvarbíró, zólyomi comes 61, 303, 462–463, 726, 836

–, Zolicz-i 665

–, Demeter fia, patai 498, 473

– fia Demeter 64

– fia István, reszneki 243, 317

– fia Miklós, budaváraljai 847

– fia Péter, ságodi 102

– fiai: Pál és Lőrinc, csajági 344

Olkemey l. Alkemej

Ollár (Ollar), ma Kemendollár 114 (Zala m.)

Ollar l. Ollár

Olmatra l. Almátra

Olmocensis l. olmützi egyházmegye

olmützi (Olmocensis; ma Olomouc, Cseho.) egyházmegye (püspökség) 509, 511, 710

Olnok (Onuk), ma Bârlea, Ro. 267, 309 (Doboka m.)

Ol'savka l. Olsva

Olsoumunuhuduor l. Alsómonóhudvar

Olsowa l. Olsva

Olsva (Olsowa), ma Kisolsva (Ol'savka, Sz.) 509, 511 (Szepes m.)

oltár 53, 127, 195, 221, 244, 460, 553, 563–564, 695, 704, 713

Ólubló l. Lubló

Olug 851 (Pest m.)

Oluz 152 (Heves m.)

olvasókanonok l. Aradi Péter, Benedek, Demeter, Gylfred; István, Lőrinc fia; János; János, Gebech fia; János, Henrik fia; Konrád, László, Mátyás, Miklós, Sebestyén, Sixtus

olvasókanonokság 489, 590, 630, 634–635, 642, 644, 712, 746, 778

Omis l. Almissa

Omode l. Amadé

Ompod l. Ampod

Ompud l. Ampod
 Ondurnuk l. Andornak
 Onuk l. Olnok
 Opog l. Apagy
 Opon l. Appony
 Oponice l. Appony
 Opor l. Apor
 Opour l. Apor
oppidum 185, 705, 711, 736, 858
 Opur l. Apor
 Oradea l. Várad, váradelőhegyi kon-
 vent
 Orbán, kőí őrkanonok 131, 211
 –, zágrábi Szt. Erzsébet-ispotály
 mestere, pap 60
Orbánd (Vrband) 505 (Szatmár m.)
 Orboa l. Orbova
Orbova (Orboa), ma Vrbova, Ho.
 829 (Pozsega m.)
 Ordou l. Ardó
Orehouacz, víz 858
 Orman l. Ormány
Ormány (Vrman), ma Orman,
 Ro. 450 (Belső-Szolnok m.)
 Ornold l. Arnold
 Orod l. Arad megye
 Orodensis l. Aradi
Orom (Orwm, Elhegh), hegy 862
Oros (Hurus, Orrus, Vrus, Wrus)
 71–73, 126, 303, 793, 806 (Sza-
 bolcs m.)
orosi Szt. Péter-egyház 793
Oroszi (Vruzy), ma Vámosoroszi
 505 (Szatmár m.)
 Orros (Wrrus dict.) Miklós, job-
 bágý 719
 – (Orrus, Orrws dict.) Péter mester,
 pozsonyi alvárnagy 373
 – (dict.) Pető (Peteu) 171
 Orrus l. Oros, Orros
 Orrws l. Orros
országbíró l. 272, 649; l. még Pál,
 Simon fia

*országbírói bírótársak (bárók,
 nemesek)* 53, 234, 317, 325,
 607, 637, 713, 741, 754, 828
 – *ember* 487
Ortona, Olaszo. 573
 Orwm l. Orom
 Osiuach l. aszuági főesperesség
 Osl, Domokos macsóí bán és Já-
 nos varasdi comes apja 352,
 404, 913
 Oşorheiu l. Vásárhely
ostiai (Portuensis; Olaszo.) püspök
 l. János
ostrom 416, 503, 538, 835, 853,
 885, 891
**Ostrovica (Ostrovicium, Ostro-
 viza, Ostrovizia)**, vár, Ho. 504,
 527, 538
 Ostrovicium l. Ostrovica
 Ostroviza l. Ostrovica
 Ostrovizia l. Ostrovica
osztrák herceg l. Albert II.
 – *hercegnő* l. Johanna
 Otročok l. Otrokocs
Otrokocs (Ottrochuk), ma Otro-
 čok, Sz. 471 (Gömör m.)
 Otthogar l. Ottokár
 Ottó, herceg 881
 –, lovag, Grandison-i 330
 –, lichtensteini 880
 –, zurzachi prépost, konstanzi kano-
 nok, káplán, remeggei 419
 Ottokár (Hothokar, Otthogar), II.,
 cseh király 83, 151, 185, 324
 Ottrochuk l. Otrokocs
 Ouga l. Olgya
 Ougia l. Olgya
Óvár (Owar, Owaar), ma Moson-
 magyaróvár 41 (Moson m.)
 Owaar l. Óvár
 Owar l. Óvár
 Owaton l. Swaton
 Owgya l. Olgya

Ozias fia György 482
 Ozinage l. aszuági főesperesség
 Ozinagh l. aszuági főesperesség
 Ozlár l. Eszlár
 Oznage l. aszuági főesperesség
Ozora (Azara) 283 (Tolna m.)
 – (**Vsura, Vzura**) l. István boszniai bán
Ozou 31 (Gömör m.)
Oztogh (Oztoogh), vár, Ho. 836
 Oztoogh l. Oztoogh
Ozud 242 (Kőrös m.)
Ozzyupatak, patak 29
Öcs (Echy) 63 (Veszprém m.)
ökor 43, 129, 168–169, 150, 240, 250, 253, 418, 475, 499, 822, 842
Ökörítő (Alsóökörítő, Felső-ökörítő, Vkurytow, Vkuryto, Vkurytow Superior, Wkurytow Inferior), ma Ökörítő-fülpös 505 (Szatmár m.)
 Ökörítőfülpös l. Ökörítő
öl 350
Ör (Ewr) 239, 273, 325 (Szabolcs m.)
 – (**Ewr**) 65 (Zemplén m.)
 Ördög (Vrdeg dict.) András fia Simon, károlyi 757
 – (Vrdung dict.) Iván (Iwan), hindi 129
örgróf l. Károly
 Őri (Eury, Ewry-i dict.) János, őri 36, 56, 65
örkanonok l. Bálint, Gál, Gergely, György, Jakab, János, Mihály, Orbán, Péter, Roland
Őrmező (Ewrmezew, Ewrmezeu), ma Szamosőrmező (Var, Ro.) 288 (Doboka m.)
örökbefogadás 453, 486, 638
örökös nélkül elhunyt személy 30, 103, 132, 234, 283, 348, 368,

373, 391, 449, 458, 513, 516, 587, 904
Örs (Vrs) 422 (Zala m.)
őrszerzetes l. Fülöp, László, Miklós, Péter, Walter
Ős (Ws, Wsy), ma Újős (Fântânele, Ro.) 76, 472 (Doboka m.)
 Ősz (Ewz dict.) Péter, Miklós fia, Vezekény nb. 308
Ösztövér (Eztuerfalu, Vztuerfalw, Vztuerfalu), ma Kisújfalu (Nová Vieska, Sz.) 713 (Esztergom m.)
ötvös 470

P

P l. Lengyelország
 Pača l. Pacsapataka
 Pacalazenpatur l. Bátaljaszentpéter
 Pachchapataka l. Pacsapataka
 Pachitel l. Pocsitelj
Pacsapataka (Pachchapataka), ma Andrási (Pača, Sz.) 123 (Gömör m.)
 Padan l. Padány
 Padán l. Padány
Padány (Padan, Padany Magna, Nagypadány), ma Padán, Sz. 393, 674 (Pozsony m.)
 Padany Magna l. Padány
Padova (Padua), Olaszo. 428, 668, 861
 Padua l. Padova
Pago, Ho. 417, 503, 569, 639, 791, 854, 860
pagoi bíró 860
 – *comes* 639, 860
 Paharnoch l. Poháros
 Paharus l. Poháros
 Päingeni l. Póka
 Pakachatelke l. Pakocsa
Pakocsa (Pakachatelke), ma Mezőpagocsa (Pogăceaua, Ro.) 714 (Torda m.)

Pakony (Pokon), ma Felső-
pakony 187 (Pest m.)

Pál I. Chuna Pál

- I. Latur Pál
- I. Magyar Pál
- I. Paulus
- I. Nyakas Pál
- I. Szűcs Pál
- I. Ugali Pál
- I. Zalai Pál
- 117
- , balkányi rector, szabolcsi ales-
peres, pap 127
- , besenyői plébános, pap 129, 150
- , bihácsi plébános 455
- , famulus 71–73, 126
- , hajszentlőrinci dékán, kanonok 857
- , hatvani prépost 249
- , jászói prépost 26, 59, 90, 121, 130,
151, 278, 457, 717, 743
- , jászói konvent papja 130
- , jobbágy 499
- , kéri 283
- , királyi aula ifja 173, 180–181
- , körösi comes 404
- , krassói főesperes 382
- , leleszi konvent familiárisa 349
- , pécsi éneklőkanonok 196
- , pécsváradi dékán 415, 420
- , szentpéteri plébános, vikárius 883
- , turóci prépost 390
- , váradi karpap 166
- , Ábrahám fia 60
- , Ada fia, István és Péter apja,
Atha-i 63
- , Albert fia 64
- , Albert fia, damonyai 1
- , Alyuanth fia, patyi 342
- , András fia, jékei 443, 466, 517,
603–604, 715, 782
- , András fia, tósoki 311, 479, 593
- , András fia, Zyuth-i 343

- , Balázs fia, balsai 53
- , Barnabás fia 829
- , Demeter fia 398
- , Domokos fia, puksai 411
- mester, Dózsa nádor fia, szabol-
csi comes 371, 378
- , Gál fia, csoltói 123
- , Gurka fia 264
- , Him fia, János és László apja
117, 134, 418, 655, 909
- , Hog fia, jobbágy 793, 806
- , István fia, baracska 271
- , István fia, Kasa-i 277
- , István fia, Starchy-i 44
- , Iván fia, szelestei 816
- , Jakab fia, egri kanonok 776,
780, 799, 802
- , Jakab fia, jáki 328
- mester, Jakab fia, szepesi kápt.
notarius-a, klerikus, mikelohotai
219, 247, 347, 353–354, 509, 511
- , Jakab fia, Péter és Katalin apja,
péceli 439
- , János fia 242
- , János fia, mátyóci 821
- , János fia, palágyi 55
- , János fia, Sara-i 404
- , Kelemen fia 484
- , Kelemen fia, hadakozó nemes
jobbágy 423
- , Kemény fia, Kerekto-i 243
- mester, Kozma fia, Balázs apja,
ácsi 147
- , László fia, szentkirályi 899
- , Ledegerus fia, patyi 342
- , Lőrinc fia, János és Miklós apja,
Bethe-i 243, 317
- mester, Lőrinc fia, pekeri 262, 404
- , Lőrinc fia, veleméri 842
- , Mahal fia 347
- , Márk fia 514, 765
- , Mazzag Péter fia 370

- , Mihály fia 661
- , Mihály fia, Jakab és Pál apja, királyi ácsok mestere, Lyppua-i 275
- , Mihály fia, patonyi 350
- , Miklós fia, bacskai 9
- , Miklós fia, butkai 6, 120, 212, 281
- , Miklós fia, gávai 53
- , Miklós fia, Miklós és Egyed apja, kereskenyi 206
- , Miklós fia, perényi 620
- , Miklós fia, Tebercuk-i 646
- , Miklós fia, Vezekény nb. 308
- , Miklós fia, varsányi 398, 730
- , Miske fia, örsi 422
- , Olivér fia, László apja, csajági 344
- , Pál királynéi tárnokmester fia 486
- , Pál fia, Lyppua-i 275
- , Pál bán fia, ostrovicai comes 504, 527, 538, 594
- , Péter fia, jáki 101
- , Péter fia, iurisperitus, krnovi 509, 511
- , Péter fia, jobbágy 191
- , Renold fia, újvári 44
- , Roland fia, damonyai 1
- comes, Simon fia, országbíró, nagymartoni 1, 21, 26, 35–37, 42–43, 52–53, 55–56, 61, 64–65, 75, 88, 103–104, 107, 132, 140, 160, 180–181, 183, 187, 190, 212–213, 225, 227–232, 234–236, 239, 243–245, 259, 271, 273, 276, 283–284, 287, 290, 302–306, 313, 317, 324–326, 326–327 között, 342–343, 357, 373–375, 403, 467, 479, 487, 489, 493, 536–537, 571–572, 593, 606–607, 618, 637, 642, 667–669, 679–686, 693–698, 702, 708, 713, 730, 733, 741–742, 748–749, 754, 778, 815, 828, 836, 848, 871, 880, 896, 910, 915
- , Suchma fia, Mihály és Miklós apja, szolga 92, 732
- , Tamás fia, baranyai 171
- , Tyuan fia, diszeli 535
- , Zunga Péter fia, vetési 261, 333
- , János aszuági főesperes apja 553, 563–564, 671–672
- , királynéi tárnokmester, János pécsi prépost, István zalai comes és Pál apja 52, 61, 229–232, 373–375, 486, 678, 836
- , Márton és Miklós apja, váradi szekérfészítő 205
- , Maladinus fr.-e 538
- fia András, tejedi 674
- fia Balázs, budai polgár 875
- fia Demeter 123
- fia Donk, officialis 828
- fia György, győri kanonok, kaproncai 727
- fia István 175
- fia János 912
- fia János, becsi várnagy 253, 268
- fia János, idai 235
- fia János, szentesi 65, 212
- fia László, Beney-i 237
- fia Mihály, bajai 755
- fia Mihály, sári 839
- fia Miklós, budai polgár, szűcs 875
- fia Miklós, famulus 114
- fia Miklós, Geche-i 506
- fia Miklós, szalóki 63
- fia Péter, inakházi 267
- fia Péter, majtényi 889
- fia Szőke János 321
- bán fia Vid 730
- fiai: Jakab, András, Péter és György 96, 136
- fiai: István és Miklós, baracscai 271
- fiai: Péter és István, Leel-i 389
- fiai: Miklós és János, szentgyörgyi 361

Palad l. Palágy
Palag l. Palágy
Palágy (Palad, Palag), ma Palagy,
Sz. 55, 162 (Ung m.)

Palagy l. Palágy
Palana l. Panyola

Palást (Palast, Palasth), ma Pláš-
tovce, Sz. 172, 189 (Hont m.)

palást 127

Palast l. Palást

Palasth l. Palást

Pälatca l. Palatka

Palathka l. Palatka

**Palatka (Felsőpalatka, Palath-
ka, Superior Palathka)**, ma
Magyarpalatka (Pälatca, Ro.)
76, 622 (Kolozs m.)

pallium 926

**Pälmonostora (Palmunustura, Paul-
munustura)** 484–485 (Csong-
rád m.)

Palmunustura l. Pälmonostora

Palocsa (Plauch, Plaucha), vár,
ma Plaveč, Sz. 207 (Sáros m.)

palocsai alvárnagy l. Bathei Lőrinc
– (*Plaucz, Plauchcensis*) *districtus*,
provincia 207, 509, 511

– *várnagy* l. Berzéte Miklós

*pálos (remete) testvérek (rendje,
perjele, káptalanja)* 234, 541,
544, 617, 686, 705, 708, 711,
923–924, 926

palota (palacium) 197, 399, 416,
434, 440, 444, 452, 474, 481,
625, 844

Palus fia Mihály 124

Pamlin fia Mihály 350

Pan l. Pány

Panala l. Panyola

Panaz 280 (Bihar m.)

Păncea l. Pócstelke

Păniceni l. Pányik

Panit l. Panyit

Pankata l. pankotai főesperes

Pankatha l. pankotai főesperes

pankotai (Pankata, Pankatha)
főesperes l. András, Miklós

*pannonhalmi (mons supra Pannoni-
am, mons S. Martini, Sacer Mons
Pannonie, Sacermons Pannonie)*
Szt. Márton-monostor és konventje
75, 202, 250, 269, 320, 363, 516,
524, 541, 544 (Győr m.)

pannonhalmi apát l. Vilmos

Paňovce l. Pány

Panth fia Balasey, gosztolai 243, 317

Pány (Pan), ma Paňovce, Sz. 354
(Abaújvár m.)

– (**Pan**), erdő 354

Panyala l. Panyola

Pányik (Banid, Banud), ma
Gyerőfalva (Păniceni, Ro.) 878
(Kolozs m.)

Panyit (Panit), ma Gömörpanyit
(Gemerská Panica, Sz.) 665
(Gömör m.)

**Panyola (Palana, Panala, Panyala,
Poluna)** 40, 49, 322, 336, 395,
470, 793, 806 (Szabolcs m.)

pap 3, 37, 47, 53, 60, 86, 110,
112–113, 116, 127, 129–130,
150, 164, 183, 240, 243–244,
278, 288, 302, 311, 313, 317–
318, 326, 337, 363, 392, 396,
477, 507, 529, 542, 575, 643,
678, 681, 686, 704, 708, 713,
754, 765, 778, 786, 792, 805,
810, 863, 867–868, 870

Pápa 250, 269 (Veszprém m.)

pápa l. Benedek VIII., Benedek
XII., Bonifác VIII., János
XXII., Kelemen VI.

– *általi habilitacio* 494–496

– *általi kinevezés (érseki, püspöki)*
137–140, 146, 441, 445–446, 746

- *javadalmat, tisztséget biztosít, rezervál* 23, 28, 144–146, 155–157, 173, 182, 195, 200–202, 295–298, 419, 489, 494–496, 500–502, 519–525, 530–531, 533, 540, 543, 545, 548, 554–556, 565–567, 571, 590, 596, 600–602, 616, 618, 621, 626–631, 635–636, 640, 642–644, 666, 671, 677, 679, 681–690, 694–699, 709–710, 727–728, 742, 746–747, 749–752, 774–776, 778–781, 799, 802–803, 863–864, 866, 869–870
- pápai (apostoli) szék* 17–18, 23, 28, 86, 146, 157, 179–180, 186, 200–202, 295–298, 318, 356, 392, 447, 496–497, 507, 510, 524–525, 533, 543, 545–546, 548, 565, 566–567, 590, 601–602, 621, 634–636, 640, 667, 687, 689, 705, 707, 709–712, 735, 752, 779–781, 802–803, 846, 867–868, 898, 928
- *census (Szt. Péter-dénár)* 356, 447, 510, 570, 753, 849, 928
- *consistorium* 384, 580, 600, 740
- *curia* 67, 199, 276, 578, 585, 617, 637, 668–669, 710, 790, 828, 865
- *engedély bencés rendbe lépésre* 541, 544
- *engedély javadalmi bevételekre tanulmány esetén* 199, 532, 664, 672–673
- *engedély részleges bűnbocsánatra* 82, 549–553, 557–564, 572, 608, 663, 670, 700–701, 706, 724–725, 729, 811
- *engedély teljes bűnbocsánatra* 67–69, 80, 174–178, 528, 539, 609–615, 620, 632, 665, 680, 693, 702–703, 726, 748, 761–763, 777, 783, 801
- *engedély zárandoklatra* 619
- *felmentés törvénytelen születés alól* 173, 628
- *jogfenntartás javadalmazásokra, kinevezésekre* 137–139, 157, 201, 297–298, 441, 445–446, 671, 689, 709
- *kamara* 17–20, 34, 179–181, 356, 384, 447, 570, 753, 849, 867, 876, 928
- *legátus* 23, 28, 146, 157, 200–202, 295–298, 496, 524–525, 533, 545–546, 565–567, 601–602, 621, 634–636, 640, 687, 689, 709–710, 712, 752, 779–781, 802–803; 1. még Aymericus, Gentilis
- *nuncius* 1. Arnaldus, Ferenc, Galhardus, Guillelmus; Péter, Gervasius fia; Vilmos
- *tizedszedő* 1. Arnaldus
- Pápasalamon 1. Salamon
- Parhida 1. Pelbárthida
- Paris 1. Párizs
- Párizs**, ma Paris, Fro. 617
- partes Appulie 1. Apulia
- marittime 1. Dalmácia
- regni Sicilie 1. Nápolyi Királyság
- Romanie 1. Bizánci Birodalom
- Sirmie 1. Szerém
- Transalpine 1. Havasalföld
- Transilvanice 1. Erdély
- Transsilvane 1. Erdély
- Ultralpine 1. Havasalföld
- Ungarie 1. Magyarország
- Vngarie 1. Magyarország
- Parvus 1. Kis
- Pasaar (dict.) János, István fia, keresztúri 53
- Paska fiai: László és Jakab, lovagok, zicsi 458, 516, 871

passaui (*Pataviensis, Pathauiensis*; Németo.) *egyházmegye* 28, 41, 47, 679, 686, 710

passus 350

Pastuh l. pásztói apát

pásztói (Pastuh; Heves m.) *apát* 217

Pata (Patha), ma Kolozspata (Pata, Ro.) 108 (Kolozs m.)

– **(Patha)**, ma Patapoklosi 194, 300 (Somogy m.)

– (Patha) fia Demeter, rédei 498

Patach, jobbágy 806

patai (*Patha*; ma Gyöngyöspata, Heves m.) *főesperes* l. János

Patak (Potak, Potok, Pothok), város, ma Sárospatak 33, 537, 606 (Zemplén m.)

– **(Pothok)** 199

patak 29, 60, 65, 121, 171, 192, 207, 212, 244, 256, 279, 360, 423, 436, 477, 505, 575, 581, 624, 652, 717, 786–788, 796, 813, 858, 882, 919

pataki (Zemplén m.) *bíró* l. István, Kelemen fia; Pető, Jakab fia

Păţăluşu l. Kispacal

Patapoklosi l. Pata

Pataviensis l. passaui egyházmegye

Pátfalu (Potesdorf), ma Podersdorf am See, Au. 41 (Moson m.)

Patha l. Pata, patai főesperes

Pathauiensis l. passaui egyházmegye

Pathon l. Patony

Patony (Pathon) 350 (Pozsony m.)

pátriárka 625, 897

patvarkodás 79, 438, 734, 908

Paty (Pogh), ma Rábapaty 342, 427 (Vas m.)

Paulmunustura l. Pálmonostora

Paulus de Grubogna, zárai 901

– Vgol l. Ugali Pál

Paurl fia 124

Pazdics (Pazdych, Pozdych), ma Pozdišovce, Sz. 232 (Zemplén m.)

– **(Pazdych, Pozdych)**, vár 168–169, 209–210, 240 (Zemplén m.)

pazdicsi várnagy l. László, Kozma fia

Pazdych l. Pazdics

Paznan 553, 563–564 (Baranya m.)

– 325 (Szabolcs m.)

– mester, Gergely fia, Panaz-i 280

Paznan-i Szűz Mária-egyház 553, 564–564 (Baranya m.)

Péc (Pech), ma Felpéc 75 (Győr m.)

– (Pech) fia Lőrinc 654

Pécel (Pechul) 183, 439 (Pest m.)

Pech l. Péc

Pechul l. Pécel

Pečovská Nová Ves l. Újfalu

Pécs (Peech), város 32, 203, 682, 689, 709 (Baranya m.)

pécs-előhegyi l. pécsi

pecsét (hamis) 425

– *elveszése* 14, 229–232, 251–252, 373, 412, 455, 905

– *összetörése* 378

pecséttel idézés 429

– *tilalmazás* 465

pécsi dékán l. István

– *egyházmegye (püspökség)* 156–157, 176, 297, 550, 553, 561–564, 663, 665, 672–673, 682, 685, 689, 694, 709

– *éneklőkanonok* l. Pál

– *kamaraispán(ság)* l. Szatmári Miklós

– *káptalan* 32, 132, 144, 146, 196, 234, 283, 285, 297, 316, 326, 360, 616, 621, 645, 658, 666, 682, 689, 696

– (*pécselőhegyi, promontorium Quinqueecclesiense*) *Keresztelő Szt. János-egyház és prépostja* 486, 752

– *olvasókanonok* l. János, Gebech fia
 – *őrkanonok* l. György
 – *püspök* l. László
 – *székesegyház* 663, 670
Pécsújfalú l. Újfalú
pécsváradi apát l. Miklós
 – *dékán* l. Pál
 – *éneklőszerzetes* l. András
 – (*váradi, Varadinumpech*) *monostor és konventje* 297, 326, 361, 415, 420 (Baranya m.)
 – *őrszerzetes* l. Miklós
Péder (Peder), ma Peder, Sz. 90 (Abaújvár m.)
Peder l. Péder, Péter
Pedoch l. Pondoch
Peech l. Pécs
Peerch l. Pércs
Peker (Pekru, Pukur), ma Pekerszerdahely (Sredjani, Ho.) 60, 262 (Kőrös m.)
Pekerszerdahely l. Peker
Pekru l. Peker
Pelbárthida (Plebarthyda), ma Parhida, Ro. 43 (Bihar m.)
Peliz l. pilisi apát
Pelseuch l. Pelsőc
Pelsőc (Pelseuch), ma Plešivec, Sz. 792 (Gömör m.)
Pelys l. Pilis
pensa 1, 32, 54, 114, 128, 163, 196, 203, 274, 313, 344, 361, 373, 433, 492, 658, 718, 872
pensio (servicium) 392, 867–869, 872
Pentukteluk 334–335 (Zaránd m.)
pénz (készpénz) 3, 6, 17–21, 34, 94, 101, 109, 111, 179–181, 203, 216, 256, 259, 266, 308, 338–339, 356, 361, 398, 438, 655, 723, 730, 772, 819, 829–831, 841, 873, 928
pénzhamisítás 203
pénzváltás 203

pénzverés 203
Pércs (Peerch), ma Mikepércs 371 (Bihar m.)
 – (Prynych), Mike fia, pércsi 371
Perdvey 909 (Krassó m.)
Pere (Perey) 95 (Abaújvár m.)
Perechke l. Perecske
Perecske (Perechke), ma Bakony-pölöske 320, 363 (Veszprém m.)
Pered l. Pirit
Peren l. Perény
Perény (Peren, Peryn), ma Perín, Sz. 29, 367, 620 (Abaújvár m.)
Perényes l. Priboj
Peresztég (Perezteg) 215 (Sopron m.)
Perey l. Pere
Perezteg l. Peresztég
per átküldése 117, 848
perhalasztás királyi parancsból 87, 282, 302–304, 306, 321–323, 357, 369
 – *királynéi parancsból* 37, 50, 432
Perín l. Perény
perjel l. Bertalan, domonkos, István, János, Lewes-i, menedékkői, pálos, Péter, Petrus Cornutus, sárosi, velencei, vránai, zágrábi
Perked (Perkud) 73, 161 (Szabolcs m.)
Perkud l. Perked
Pernhauser Sedulin, budai esküdt polgár 875
Pertold l. Berthold
perugiai (Perusium; Olaszo.) Szt. Sír-rendi konvent 708
Perusium l. perugiai konvent
Peryn l. Perény
Pescara (Piscaria), Olaszo. 573
Pest, város, ma Budapest része 464, 769 (Pest m.)
 – *megye* 187, 236, 265, 421, 439, 836, 851

pesti bíró 464

– *főesperes* I. Miklós

Peta I. Pete

Pete (Pethetelke), ma Magyarpete
(Petea, Ro.) 76 (Kolozs m.)

– fia Lukács, császári 698, 709

– I. Pető

Petenye (Pethenye) fia Miklós,
Tereche-i 64

– (Pethene) fia Péter 229

– (Pethenye) fia Péter, jobbagy 793

Péter I. Bok Péter

– I. Cseh Péter

– I. Herceg Péter

– I. Himes Péter

– I. Kastellan Péter

– I. Kupe Péter

– I. Lengyel Péter

– I. Mazzag Péter

– I. Petrus

– I. Nagy Péter

– I. Német Péter

– I. Orros Péter

– I. Ősz Péter

– I. Pető

– I. Poháros Péter

– I. Sánta Péter

– I. Schondorf-i Péter

– I. Sós Péter

– I. Szőke Péter

– I. Vámos Péter

– I. Weyz Péter

– I. Zor Péter

– I. Zunga Péter

– 748

–, bácsi örkanonok 21

–, Achounia-i 404

–, bodai 188, 221

–, budai esküdt polgár, győri 875

– mester, budai kanonok 77, 107,
187, 236, 764, 851

–, csanádi kanonok 382

–, csongrádi főesperes 16

–, dályai 188, 221

– mester, erdélyi alvajda 108, 184,
188, 221, 267, 279, 288, 307,
309, 402, 450, 657, 675, 838,
862, 878, 911

–, esztergomi karpap 754

–, famulus 236

– mester, fehérvári dékán 486

–, géci 879

– mester, győri örkanonok 47–48

–, hevesi főesperes 94, 100, 760

–, káplán, pap 686

–, kőrösi 188, 221

–, kézdi 188, 221

–, királynéi szekeres 848

–, királynéi szekeres 848

–, kovács 654

–, kőri prépost 131, 211

–, litteratus, officialis 581

–, marosi plébános 251–252

–, mezősomlyói tímár 418

– comes, mühlbach-i polgár 409

– mester, notarius 425

–, pálos generális perjel 923

–, Reg-i 79

–, roffi 120, 398

–, somogyi konvent celerarius-a 163

–, somogyi konvent őrszerzetese 163

–, szentgotthárdi szerzetes 14

–, szerémi püspök 61, 165, 229–232,
373–375, 836

–, szolga 274

– mester, tárnokmesteri protho-
notarius 286

–, tenyői prépost 16

–, túri 184, 472, 714

– mester, tolnai szolgabíró, dadai 264

–, váci kanonok, pap 792

–, váradi karpap 260

–, vieszkai 66

–, villicus 793

–, zsiberki 188, 221

- , Ábrahám fia, András apja, újfalvi 772, 817
- , Adorján fia, gáldi 279
- , András fia, jánoki 293
- , András fia, nyéki 674
- , András fia, patai 108
- , András fia, ispánlakai 358
- , Antal fia 607
- , Apor fia 637, 733, 741, 828
- , Arthalf fia, porpáci 329
- , Bede fia, Halagus-i 59
- , Bego fia, Wroclaw-i kanonok, kánonjogi licenciatus, bacalarius, káplán 633, 750–751
- , Benedek fia 123
- , Benedek fia, lovag 608–610
- , Bod fia 821
- , Chana fia 534
- , Chyte fia, bölzsei 97, 130, 278
- mester, Crisius fia 421
- , Demes fia, hideghéti 403
- , Demeter fia, aradi éneklőkanonok, egri kanonok 296, 699
- mester, Derzs fia 316
- , Detric fia, csetneki 123
- , Dezső fia, Gede-i 300
- , Dezső fia, kisfaludi 53
- mester, Dezső fia, Rátót nb. 194
- , Domk fia, klerikus 749, 752
- , Domokos fia, krassói szolgabíró 418
- , Dorog fia, Joachim apja 154
- , Fábián fia 244
- , Farkas fia 675
- mester, Ferenc fia, Baksa nb. 36, 212, 253, 268
- , Füle fia, István apja, mikolai 547
- , Gál fia, esztergomi kanonok 567
- , Gervasius fia, Le Puy-i kanonok, pápai nuncius 510
- , György fia 282
- , György fia 460
- , György fia, csesztregi 243, 317
- , György fia, kaproncai 726
- , Henning fia, János és Péter apja, besztercei 348
- comes, Herman fia, palásti 172, 189
- , Him fia 132
- , Holech fia, jobbágy 168–169, 240
- , Inus fia, Ilwagh-i 317
- , István fia 243, 317
- , István fia 292
- , István fia 367
- , István fia, baracsikai 271
- mester, István fia, Darov-i 734
- , István fia, fehérvári és trencsényi főesperes, veszprémi, esztergomi és nyitrai kanonok 634, 707, 712
- , István fia, Kasa-i 277
- , István fia, mérei 274
- , István fia, padányi 674
- , István fia, pap, nagysejéni 37, 302, 337, 396
- , István fia, tejedi 920
- , István fia, trencsényi főesperes 707, 712
- , Jakab fia 49
- , Jakab fia, Péter és Miklós apja 242
- , Jakab fia, gerendi 760, 785
- , Jakab fia, jobbágy 806
- , Jakab fia, ohaji 129, 150, 357
- , Jakab fia, szelestei 816
- , Jákó fia, István apja 1
- , János fia 106
- , János fia 657
- , János fia, albertyi 265
- , János fia, anarcsi 119, 260
- , János fia, bogdányi 850
- , János fia, fehérvári és veszprémi kanonok 556, 567
- mester, János fia, panyolai 40, 49, 332, 336, 395, 470
- , János fia, pataki polgár 33

- mester, János fia, tamási 283
- , János fia, egri kanonok, tolnai 543
- , Kelemen fia 484
- , Kemény fia 473
- , Kenéz fia 373
- , Lacho fia 871
- , László fia, János és Mihály apja, besenyő, Kerch-i 646
- , László fia, köbölkúti 713
- , László fia, pap 708
- , László fia, rozgonyi 42
- mester, László fia, semjéni, nagysemjéni 40, 49–51, 322, 369, 470, 661, 719
- , Lökös fia 87
- , Machala fia, Halagus-i 59
- , Márton fia 4
- , Metheuka fia, Kurthmym-i 131
- , Mihály fia, János, Mihály, Pócs és Rof apja 714
- , Mihály fia 772
- mester, Mihály fia, battányi 280
- , Miklós fia 326
- , Miklós fia, Baksa nb. 100
- , Miklós fia, jáki 101
- , Miklós fia, szilbácsi 131
- , Mikó fia, szolgagyőri 376
- comes, Nuzlin fia 30, 116, 122
- , Olivér fia, ságodi 102
- , Pál fia 96, 136
- (Perde), Pál fia, István apja, Athya-i 63
- , Pál fia, inakházi 267
- , Pál fia, Leel-i 389
- , Pál fia, majtényi 889
- , Pál fia, péceli 439
- , Petenye fia 229
- , Petenye fia, jobbágy 793
- , Péter fia 50
- , Péter fia 242
- , Péter fia, besztercei 348
- comes, Peterke fia, officialis 654
- , Pető fia 369
- comes, Póka fia, Katalin, Miklós és György apja, hubói 263
- , Pósa fia 675
- , Rembolt fia 347, 813
- , Roland fia, Nemesdobron-i 314
- , Salamon fia, laki 326
- , Sebestyén fia, bezerédi 198
- , Simon fia 40, 49, 322, 793
- , Sydow fia, kéri jobbágy 29
- , Tiborc fia 271
- , Tymodyu fia 191
- , Vak Mihály fia, Jazurmegy-i 91
- , Waguth Beke fia, korpádi 568
- , Wythk fia, fejéregyházi 188, 221
- , Zakalus István fia, Karan-i 316
- , Zunga Péter fia, vetési 261, 333
- vajda, Anna apja 486
- , Tamás hajszentlőrinci prépost apja 23
- , Tamás lipthói comes apja 619
- , Miklós apja, gerendi 785
- , Miklós apja, Gyunda-i 329
- , István apja, Hazug-i 191
- mester, István és Miklós apja, siklósi 32, 285, 361
- comes, mester, Miklós királyi étékfogómester és Domokos erdélyi prépost apja, szécsi 217, 229–232, 494–496
- , Margit és Ilondia apja, szentiváni 911
- fia András, fehervári kanonok 155
- fia András, krassói szolgabíró 418
- fia Beke 459
- fia Benedek 903
- fia Egyed, Bokoucha-i 486
- fia Guth 283
- fia György, hermáni 718
- fia Jakab, szabolcsi vicecomes 517, 661, 719, 806–807, 850
- fia János 6

- fia János 185
- fia János, borfői 754
- fia János, csaholyi 120, 281, 321, 398, 730
- fia János, görgetegi 623
- fia János, izbugyai 212
- fia János, jobbágy 793
- fia János, keceli 170
- fia János, ungi szolgabíró, mátyóci 162
- fia János, Mehes-i 442
- fia János, nagyfalvi 53
- fia János, pataki polgár 33
- fia János, tokaji 58
- fia János, Zubud-i 11
- fia Lack 425
- fia László 153, 476
- fia László, váradi és győri kano-
nok, győri 202, 571
- fia Lökös, orbovai 829
- fia Lukács 96
- fia Mihály 124
- fia Mihály 303
- fia Mike, keceli 430
- fia Miklós, apori 313
- fia Miklós, ludbregi 1, 587
- fia Miklós, magasi 4, 115
- fia Pál, jáki 101
- fia Pál, jogtudó, kmovi 509, 511
- fia Péter 50
- fia Pető, Crumpah-i 143, 347, 813
- fia Pető, lövői 64
- fiai: Miklós és János 393
- fiai: Miklós és János 723
- fiai: Simon, János és Miklós,
császártelki 657
- fiai: Miklós, László, György és
Márton, Halagus-i 59
- fiai: Márton és Károly, Hont-
pázmány nb. 31
- fiai: László és Pál, jobbágyok 191
- fiai: György és Jakab, Kasa-i 277

– fiai: Andich és Fako, olgyai 92,
376, 460

– fiai: Tamás, Máté, Mátyás és
István, szerdahelyi 920

Péterfalva (Peturfalua, Peterfalwa),
ma Petrești, Ro. 327 (Fehér m.)

Peterfalwa l. Péterfalva

Peterke fia Péter, officialis 654

Pétermonostora (Peturmunustura)
484–485 (Csongrád m.)

Peteu l. Pető

Petev l. Pető

Petew l. Pető

Pethan (Pethon), János fia, Kwmur-i
30, 116

Pethe l. Pető

Pethene l. Petenye

Pethenye l. Petenye

Pethetelke l. Pete

Petheu l. Pető

Petheuch l. Petőcs

Pethev l. Pető

Pethew l. Pető

Pethk fiai: Roman és György,
nyitrai várjobbágyok 324

Pethlend 505 (Szatmár m.)

– 882 (Torda m.)

Pethoch l. Petőcs

Pethon l. Pethan

Pethry l. Petri

Pethus fia Ropha, székel 675

Pethw l. Pető

Pethy (dict.) Márk (Mark) 255

Petke, Bab-i 359

Pető l. Orros Pető

– l. Thuz Pető

– (Pethew) mester 30

– (Petew), Bachanagh-i 163

– (Peteu), Chelthe-i 63

– (Petheu, Péter), horhi 754

– (Petheu, Petew), petri 603–604

– (Peteu), Wolkouch-i 678

– (Petheu, Pethew), Derzs fia 324

– (Pethew), Jakab fia, pataki bíró 33
 – (Pethe, Peteu, Pete), Lőrinc fia, Haraszt nb., tárnoki 21, 88
 – (Peteu, Pethev, Pethew, Petheu, Pethw) comes, Péter fia, Crum-pah-i 143, 347, 813
 – (Petheu), Péter fia, lövői 64
 – (Peteu), Pós fia, pesti szolgabíró, pilisi 265
 – (Peteu), Sebe fia 316
 – (Petheu, Peteu) fia Péter 369
 – (Pethew, Pethev) fiai: István és Ágoston, szigeti 58
 Petőcs (Pethoch), Miklós erdélyi vajda apja 152
 – (Petheuch) fia Gergely, hadakozó nemes jobbágy 423
 Petrești l. Péterfalva
 Petreuchsygreie l. Zsigra
Petri, ma Lövőpetri 603–604 (Szabolcs m.)
 – (**Pethry, Petry**), ma Pócspetri 73, 325 (Szabolcs m.)
 – l. Garadna
 Petrich l. Petryk
 Petrouichsgra l. Zsigra
 Petrus Civranus, velencei tengeri kapitány 853–854, 860, 885
 – Cornutus, magyarországi és szlavóniai johannita perjel 262
 – de Canali, velencei tengeri kapitány 503, 569, 573, 720, 832–833, 854, 859, 873, 884
 – Gradonico, velencei biztos 380, 481, 538
 Petry l. Garadna, Petri
 Petryk (Petrich), Benedek apja, jobbágy 793, 806
 Peturfolua l. Péterfalva
 Peturmann fia Jakab, pesti polgár 769
 Peturmunustura l. Pétermonostora
Peze, halászhely 415

Pezinok l. Bazin
Pezye 133 (Somogy m.)
Pfannberg (Phannberg), Au. 880
 Phannberg l. Pfannberg
Philestupulnukkuzy, hn. 505 (Szatmár m.)
Philipouch (Phylipouch) 360 (Zágráb m.)
 Philippi l. Fülöp
phiscus 628, 640
 Phyle l. Füle
 Phylesd l. Fülesd
 Phylpus l. Fülpös
Pilis (Pelys) 265 (Pest m.)
pilisi (Peliz; ma Pilisszentkereszt; Pilis m.) *apát* 601–602
 Pilisszentkereszt l. pilisi apát
 Pilzna l. Plzen
Pireneusi-félsziget (Ispania) 876
Pirit (Pered), ma Nagypirit 908 (Veszprém m.)
 Piscaria l. Pescara
Pisky 904
 Pispuky l. Püspöki
 Plaga l. Prága
 Plášťovce l. Palást
 Plauch l. Palocsa
 Plaucha l. Palocsa
 Plauchensis l. palocsa districtus
 Plaucz l. palocsa districtus
 Plaveč l. Palocsa
plébánia 21, 191, 198, 411, 559–560, 562, 608, 679, 704–705, 710–711, 888, 927
plébános 26, 83, 89, 150–151, 185, 199, 221, 251–252, 326, 411, 426, 455, 509, 511, 677, 713, 797, 805, 883
 Plebarthyda l. Pelbárthida
Ples, hegy 116
 Plešivec l. Pelsőc
plezaria 315
Plzen (Pilzna), Cseho. 27–28

Plyska l. Pölöske
 Plyske l. Pölöske
 Poch l. Pócs
 Pochitel l. Pocsitelj
 Pochteluky l. Pócsstelke
 Pócs (Pouch), Benedek fia, raka-
 mazi 53
 – (Pouch), István fia 425
 – (Pooch, Poch, Poolch), István fia
 459, 912
 – (Pouch), Péter fia 714
 – (Pouch, Ponch) János, pécsi, egri
 és szepesi kanonok, országbírói
 notarius 682, 689
**Pocsitelj (Pachitel, Pochitel, Pot-
 citel)**, vár, Ho. 404–405, 836
 Pócspetri l. Petri
Pócsstelke (Pochteluky) 857 (Bod-
 rog m.)
 – (**Postelke**), ma Păncea, Ro. 370
 (Küküllő m.)
 Podersdorf am See l. Pátfalú
Podgoria 858 (Zágráb m.)
 Podhorany l. Ásgút
 Podhorod' l. Tibavára
 Podhradík l. Sebes
Podolin (Podolyn), ma Podolinec,
 Sz. 301, 837 (Szepes m.)
podolini bíró l. Hank, Gyula fia;
 Leusunger Hermann
 Podolinec l. Podolin
 Podolyn l. Podolin
 Podturňa l. Tornyalja
 Pogăceaua l. Pakocsa
pogány (hitetlen, szakadár) 617, 705,
 711, 731, 876
 Pogh l. Paty
Pogle, mező 836
 Poháros (Paharus, Paharnoch, Poharus
 dict.) Péter mester, comes, Sinka
 fia, lovag, sárosi 226, 465, 611–
 612, 787–788
 Poharus l. Poháros

Pok (Puk, Pwk) 52, 75, 148, 303
 (Győr m.)
Póka (Pokatelke), ma Păingeni,
 Ro. 135 (Torda m.)
 – (Pouka) 168–169, 240
 – (Pouka) fia János 132
 – (Pouka) fia Péter, hubói 263
 Pokafolde l. Pókafölde
Pókafölde (Pokafolde) 236 (Pest m.)
 Pokatelke l. Póka
 Pokon l. Pakony
 Pol'any l. Polyán
polgár (civis, hospes) 32–33, 38, 41,
 57, 77–78, 83, 107, 112–113, 151,
 185, 187, 213, 218, 251–252, 286,
 293, 301, 310, 312, 347, 354, 364,
 409, 412, 447, 455, 464, 480, 491,
 503, 515, 570, 574, 623–624, 678,
 745, 753, 764, 769–770, 830–831,
 837, 849, 860, 872, 874–875, 901,
 910–911 között, 919
Poligrad 858 (Zágráb m.)
 Polonia l. Lengyelország
 – Interior l. Lengyelország
 Polonya l. Lengyelország
 Poluna l. Panyola
Polyán (Polyan), ma Bodrogme-
 ző (Pol'any, Sz.) 168–169, 240,
 825 (Zemplén m.)
 Polyan l. Polyán
 Ponch l. Pócs
 Pondoch (Pedoch dict.) Jakab fia
 Máté, zágrábi javadalmas pap
 542, 545
pondus 14, 203, 480
 Pongrác 650
 –, Domokos és Anna apja, cseleji
 212, 237
 – fia János 87
 – fiai: Bertalan, István és Demeter,
 Alpar-i 131

Pónik (Ponyk), ma Poniky, Sz.
903 (Zólyom m.)

Pooch l. Pócs

Poolch l. Pócs

Pooul fia Beke, hangonyi 304

poroszló 482, 637, 828

Porpác (Purpach) 329 (Vas m.)

Porpach l. Porpác

Portuensis l. ostiai püspök

Porug comes, Porug fia 768

– fia Porug 768

Pós (Pous), Jakab fia, Kerekto-i 243

– (Pous) fia Pető, pesti szolgabíró,
pilisi 265

– (Pows) fia Ugrin, Csák nb. 131

Pósa (Posa, Pousa) mester, Izsép
fia, László, János, Balázs, István
és Miklós apja, krassói comes
132, 485

– (Pousa) fia Bálint, bélai 889

– (Pousa) fia János, famulus 224

– (Pousa) fiai: Péter és Tamás 675

Posa l. Pósa

Posaga l. pozsegai káptalan

Posega l. pozsegai káptalan

Posoga l. Pozsega, pozsegai káptalan

Poson l. Pozsony

Posonium l. Pozsony

Posonius mester, budai kanonok
77, 764, 851

posta 794

Postelke l. Pócselke

posztó 124, 235, 266

Potak l. Patak

Potcitel l. Pocsitelj

Potesdorf l. Pátfalu

Poth 420 (Bodrog m.)

Pothok l. Patak

Potok l. Patak

Pottornya l. Tornyalja

Pouch l. Pócs

Pouka l. Póka

Pous l. Pós

Pousa l. Pósa

Pows l. Pós

Pozdišovce l. Pazdics

Pozdych l. Pazdics

poznani (Lo.) *egyházmegye* (püspökség) 356

Pozon l. Pozsony

Pozsega (*Posoga*) *megye* 320, 363

pozsegai olvasókanonok l. Aradi
Péter

– *prépost* 672–673

– (*Posaga*, *Posega*, *Posoga*; ma
Pozsegaszentpéter, Kaptol, Ho.)
Szt. Péter-egyház káptalanja 360,
406, 829

Pozsegaszentpéter l. pozsegai káptalan

Pozsony (Posonium, Poson, Pozon),
vár, város, ma Bratislava, Sz.
38, 373, 476, 507, 623, 650–
651, 830–831, 856, 872 (Po-
zsony m.)

– *megye* 128, 213, 373–374, 476

pozsonyi alvárnagy l. Orros Péter

– *comes* l. Treutul Miklós

– *bíró* l. Jakab, Depreht fia

– *káptalan* (*Szt. Üdvöztető- v. Szt.
Márton-egyház*) 27–28, 38, 92,
373–374, 376, 393, 403, 433,
460, 467, 493, 521, 525, 533,
623, 674, 679, 687–688, 710,
732, 766–767, 820, 830–831, 920

– *klarisszák* 650–651

– *prépost* l. Guillelmus de Pusterla

Pozsonycsákány l. Csákány

Pozsonysárfő l. Sárfő

Pölöske (Plyske, Plyska), vár 230
(Zala m.)

Prága (Plaga), ma Praha, Cseho.
626, 636

prágai egyházmegye (püspökség) 27

Praha l. Prága

Prasnicha (Prasnycha) 324
(Nyitra m.)

Prasnycha l. Prasnicha

Prebel l. Priboj

prebenda 22, 27–28, 144, 146, 155,
182, 200, 202, 295–298, 489,
500–501, 519–525, 530–531,
533, 540, 543, 545–546, 554–
556, 566–567, 571, 600, 602,
616, 618, 621, 626–627, 629–
631, 634–636, 640, 642–644,
666, 671, 677, 679, 681–685,
687–690, 694–696, 699, 707,
710, 712, 727, 742, 747, 750–
751, 774, 776, 778–780, 799–
800, 802–803, 863–864, 866

prebendarius 23, 116, 151, 185,
298, 324, 621, 624, 663, 754,
787–788, 810, 813

Prebul l. Priboj

Precouersia 141–142 (Zágráb m.)

Precupa, folyó 39

**Predescench (Predysynch, Pre-
disynch)** 829 (Pozsega m.)

Predysynch l. Predescench

predium 48

Predysynch l. Predescench

Prelaka 360, 406 (Zágráb m.)

premontrei rend l. sági konvent

prepositura 23, 144–146, 298,
419, 489, 494–496, 541, 642,
746, 830, 863, 870

prépost l. Ábrahám, Ambrus, And-
rás, aradi, Balázs, Bereck,
Bertrand, budai, Demeter; Do-
mokos, János fia; Domokos, Pé-
ter fia; esztergomi, Galhardus;
Gergely, György fia; Guillelmus
de Pusterla, István, Jakab, János;
János, Pál fia; László, Miklós fia;
Márton, Máté, Mihály, Miklós,
mislyei, Ottó, Pál, pécsi, Péter,

pozsegai, Sánta Péter, Simon,
Tamás; Tamás, Péter fia;
Tatamer, zágrábi

Prepostfalva (Prepostfolua), ma
Stejărișu, Ro. 211 (Szászföld)

Prepostfolua l. Prépostfalva

préposti curia 509, 511

préshely 77

Prešov l. Eperjes

Priboj (Pribul, Prebul, Prebel),
ma Perényes (Príboj, Sz.) 598
(Nógrád m.)

Príboj l. Priboj

Pribul l. Priboj

promontorium Quinqueecclesiense l. pécsi
– Strigoniense l. esztergomi

Proscenik (Prossenik) 116
(Varasd m.)

–, víz 116

Prossenik l. Proscenik

prothonotarius l. Demeter, István,
Péter, Ugali Pál

provincia 207, 509, 511, 846

– Polonie l. Lengyelország

Prynch l. Pércs

Ptrukša l. Puksa

Puglia l. Apulia

Puk l. Pok

Pukanec l. Bakabánya

Puksa (Puxa), ma Szirénfalva
(Ptrukša, Sz.) 411 (Ung m.)

Pukur l. Peker

Pulcrum pratum l. Széprét

Pulhus (dict.) István, erdőtelki 43

Pulyan (dict.) Tamás, gréci polgár 57

Purbuzlo 505 (Szatmár m.)

Purbyssafolua 647 (Valkó m.)

Pusté Čemerné l. Csemernye

Pusztaradvány l. Radvány

Puxa l. Puksa

PuztaScemmhál l. Szentmihály

püspök 384, 497, 704–705, 808,
895; l. még András, Bertalan,

Csanád, Demeter, electus, Ferenc,
Galhardus; Gergely, György fia;
István, Jakab, János, Kálmán,
konstanzi, krakkói, László, Lő-
rinc, lublini, meissen, Mesko,
Mihály, Miklós, Péter, Vid, Vil-
mos, Wroclaw-i

püspöki ember 3, 659

Püspöki (Pispuky), ma Püspök-
molnári 62 (Vas m.)

Püspökmolnári l. Püspöki

püspökség l. avignoni, boszniai,
csanádi, egri, erdélyi, győri,
Kamien-i, konstanzi, krakkói,
lublini, nándorfehérvári, nyit-
rai, olmützi, pécsi, poznani,
prágai, szerémi, váci, váradi,
veszprémi, Wroclaw-i, würz-
burgi, zágrábi

Pwk l. Pok

Pyslen (dict.) Miklós 236

Q

Quarnero-öböl 270

R

Ra l. Ráma

Rab l. Arbe

Rába (Raba), folyó 75

Raba l. Rába

Rábabogyoszló l. Bogyoszló

Rábakövesd l. Kövesd

Rábapaty l. Paty

Rábatöttös l. Töttös

rablás (fosztogatás) 43, 71–73, 79,
126, 117, 134, 164, 168–169,
213, 215, 240, 253, 270, 272,
331–332, 338–339, 349, 379,
418, 503, 574, 713, 770, 842,
854, 871

Rabunstainer Miklós, budai esküdt
polgár 875

Rača l. Récse

Racăș l. Rákos

Rachanchauelge l. Rakoncavölgye

Racolch l. Rákóc

Racolup l. Rakolup

Radach l. Radich

Radasna, folyó 54

Radauanzeg l. Radványszeg

Raden l. Udvarnok Raden

– fia Gergely 482

Radich (Radach) 821 (Ung m.)

Radizlaus, Udvarnok Raden fia 482

Radna 842 (Zala m.)

Rados fia Dragan, Podgoria-i 858

Radouanzeg l. Radványszeg

Radozlaus, Boboneg fia, Dujm
apja 254, 258

Raduan l. Radvány

Raduanzeg l. Radványszeg

Radvaň nad Laborcom l. Radványszeg

Radvány (Raduan), ma Pusztá-
radvány 244 (Abaújszár m.)

**Radványszeg (Radauanzeg, Rada-
uanzeg, Raduanzeg, Radouan-
zeg, Rodouanzegh, Rodouan-
zgh)**, ma Izbugyaradvány (Radvaň
nad Laborcom, Sz.) 65, 212
(Zemplén m.)

Raguxium l. Raguza

Raguza (Raguxium), ma Dub-
rovník, Ho. 416, 841

Rajna (Renus), folyó 159

Rakamaz 53 (Szabolcs m.)

Rakitoua, mlaka 858

Rákóc (Racolch), ma Rakovce nad
Ondavou, Sz. 212 (Zemplén m.)

Rakol'uby l. Rakolup

Rakolup (Racolup), ma Vágrákó
(Rakol'uby, Sz.) 889 (Trencsén m.)

Rakoncás (Rakuncha), ma Reke-
nyeújfalu (Rakovnica, Sz.) 123
(Gömör m.)

Rakoncavölgye (Rachanchauege),
völgy 244

Rakonok (Rakonuk), ma Rakovec,
Ho. 463 (Kőrös m.)

Rakonuk l. Rakonok

Rákos (Rakus), ma Almásrákos
(Racăș, Ro.) (Doboka m.)

– **(Rakus, Rakusch),** vár, ma Fer-
tőrákos 78 (Sopron m.)

– **(Rakus),** patak 882

Rakovce nad Ondavou l. Rákóc

Rakovec l. Rakonok

Rakovnica l. Rakoncás

Rakša l. Raksa

Raksa, ma Kisraksa (Rakša, Sz.)
614 (Turóc m.)

Rakuncha l. Rakoncás

Rakus l. Rákos

Rakusch l. Rákos

Ráma (Ra, Rama) 61, 229–232,
373–375, 647, 836; l. még István
boszniai bán

Rama l. Ráma

Ramacha, Fülöp fia 8

–, Roman fia 324

Rapcha l. Répce

Rascya l. Szerbia

Rasscia l. Szerbia

Rathk l. Rátk

Rátk (Rathk), ma Murarátka 102
(Zala m.)

Ratkovo l. Ács

Ratold l. Rátót

Ratolt l. Rátót

Rátót (Ratolt, Ratold) nemzetség 194

Rauaz l. Ravasz

Rauen l. Raven

Ravasz (Rawaz, Rauaz, Rouaz,
Roaz dict.) Miklós comes,
officialis 21

– (Rouoz, Rouaz) mester, Bitó fia,
lovag 462–463

Ravaszd (Rowazd) 250 (Győr m.)

Raven (Rauen), Ho. 768 (Kőrös m.)

Rawaz l. Ravasz

Raynold l. Renold

Razin 154 (Szabolcs m.)

Razlaycha l. Magyarraszlavica, Tót-
raszlavica

Razlou fiai: István és Miklós 282

Razya l. Szerbia

Rebeka, szentiváni Péter felesége
911

Reche l. Récse

rector [egyházé] 3, 99, 110, 121,
127, 164, 219, 797, 810, 883

– [települése] 272, 435, 453, 588,
594, 851, 875, 901

Récse (Reche), ma Rača, Sz. 820
(Pozsony m.)

Réde (Rede), ma Nagyréde 152,
456, 473, 498, 592 (Heves m.)

Rede l. Réde

Rediu l. Rőd

Reeth l. Rét

Reg 79 (Bodrog m.)

Régen (Regun), ma Szászrégen
(Reghin, Ro.) 108 (Torda m.)

Regenreueu, bozótos 149

Reghin l. Régen

regnum Hungarie l. Magyarország

– partis Transsilvane l. Erdély

– Polonie l. Lengyelország

– Sicilie l. Nápolyi Királyság

– Vngarie l. Magyarország

Regun l. Régen

Regurkerh l. Renghelkyrh

Rekche, folyó 743

Rekenyeújfalu l. Rakoncás

Rembolt (Reynbold) fia Péter 347,
813

Remecha l. Remete

Remegge (Rinegge), Svájc 419

Remete (Remecha), ma Magyar-remete (Remetea, Ro.) 731 (Bihar m.)

– **(Borsker, Borskery)** 283 (Somogy m.)

– **(Remethe)** 3 (Ung m.)

Remetea l. Remete

Remethe l. Remete

Renghelkyrh (Regurkerh, Rengurkerch) 93, 368 (Fehér m.)

Rengurkerch l. Renghelkyrh

Renold, korosi 324

– (Raynold) fia Imre 404

– fia Pál, újvári 44

Renus l. Rajna

Répce (Rapcha), folyó 1

Resznek (Reznuk) 243, 317 (Zala m.)

Rét (Reeth, Reyth) 436 (Sáros m.)

rét (kaszáló) 7, 29, 41, 59, 65, 75, 93, 143, 160, 163, 212, 217, 242, 261, 265, 279, 283, 288, 299, 324, 327, 355, 370, 407, 420, 423, 476–477, 499, 505, 516–517, 575, 606, 658, 786–788, 793, 822, 828–829, 836, 838

Rétközberencs l. Berencs

Reud l. Röd

rév 38, 60, 360, 464, 787–788, 836

révmester 38

Rewd l. Röd

Reyhard, Fábián fia, pozsonyi
révmester 38

Reynbold l. Rembolt

Reyth l. Rét

Reze fia Domokos, puksai 411

Reznuk l. Resznek

Rijeka l. Fiume

Rikalf (Rycolph, Rykalph, Rykolph) comes, Rikalf fia, László lovag, Kelemen lovag, Lőrinc, János és Miklós apja,

tarkői 96, 136, 190, 224, 272, 364, 436, 536, 827, 902, 905

– (Rycolph), Rikalf apja, tarkői 436, 536

Rima (Ryma) 170 (Gömör m.)

Rimaszécs l. Szécs

Rimavská Seč l. Szécs

Rinegge l. Remegge

Roandola l. Rudály

Roaz l. Ravasz

Róbert, nápolyi (Si) király 86, 580

–, tarantoi princeps 584

Robodpatak, patak 813

Rodnok l. Rudnok

Rodouanzegh l. Radványszeg

Rodouanzgh l. Radványszeg

Rof (Roff) 714

–, Péter fia 714

Roff (Rofy, Rophy), ma Tiszaroff 120, 398 (Heves m.)

– l. Rof

Rofy l. Roff

Rogh, vár, Ho. 246

Rohundoph l. Vincenc

Rohundorph l. Vincenc

Roland (Lorand) mester, budai esküdt polgár, országos, budai és esztergomi királyi kamaraispán 203, 875

– (Lorand), erdélyi kápt. örkanonoka 348, 358, 366, 370, 449, 796, 812, 882

– (Lorand), Dénes fia 30

– (Lorand), Lepes Miklós fia 819

– (Lorand), Mikcs szlavón bán fia 229–232

– (Lorand), Vid fia, börvelyi 9

– (Lorand) fia András, szalóki 877

– (Lorand) fia István 309

– (Lorand) fia János, ácsi 147

– (Lorand) nádor fia Dezső, Rátót nb. 194

– (Lorand) fia László, csajági 344

– (Lorand, Lourand) fia Miklós, zsemeri 172, 189
 – (Lorand) fia Pál, damonyai 1
 – (Lorand) fia Péter, Nemesdobron-i 314
 Roma fia János 311, 479, 593
Római Birodalom (Imperium Romanum) 740
római egyház 318, 356, 384, 510, 740, 834, 855
 – *S. Maria in Cosmedin-egyház* 1.
 Vilmos
 Roman, Pethk fia, János és Ramacha apja, nyitrai várjobbágy 324
Romand (Romad) 879 (Szatmár m.)
rombolás (pusztítás) 272, 239, 244, 325, 470, 476, 713, 720, 791, 833, 853–854, 859, 884
 Ropha, Pethus fia, székel 675
 Rophy 1. Roff
 Roşia de Secaş 1. Veresegyház
 Roskouan 1. Roskovány
Roskovány (Roskouan), ma Rožkovany, Sz. 227–228 (Sáros m.)
 Rostagnus, domonkos 887
 Rouaz 1. Ravasz
 Rouoz 1. Ravasz
 Rovinka 1. Csölle
 Rowazd 1. Ravaszd
Rozgony (Rozgun), ma Rozhanovce, Sz. 42
 Rozgun 1. Rozgony
 Rozhanovce 1. Rozgony
 Rožkovany 1. Roskovány
 Rozuagh 1. Rozvagy
Rozvagy (Rozuagh), ma Nagy- és Kisrozvagy 55 (Zemplén m.)
 Rozsnyórudna 1. Rudna
Rőcse (Ruche, Banahaza), ma Felső- és Alsőrőcse (Vel'ké és Blatné Revištia, Sz.) 3 (Ung m.)

Rőd (Reud, Rewd), ma Rediu, Ro. 714, 838 (Kolozs m.)
rubetum 65, 212
Ruch 297 (Valkó m.)
 Ruche 1. Rőcse
 Rudal 1. Rudály
Rudály (Rudal), ma Roandola, Ro. 188, 221 (Fehér m.)
 Rudná 1. Rudna
Rudna, ma Rozsnyórudna (Rudná, Sz.) 123 (Gömör m.)
 Rudník 1. Rudnok
Rudnok (Rodnok), ma Rudník, Sz. 121 (Abaújvár m.)
 – **(Rodnok)**, patak 121
 Rudolf 1. Cilie Rudolf
 –, Albert osztrák herceg fia 881
 Rudulin, budai esküdt polgár 875
 Rufus 1. Vörös
ruha (öltözet, mente, öv, süveg, tunica, kendő) 127, 168–169, 188, 221, 240, 253, 655
 Ruhy Miklós, szabolcsi vicecomes 378
 Ruphus 1. Vörös
Rusateleke 283 (Tolna m.)
Ruztica 505 (Szatmár m.)
Ruzticapotaka (Ruztikapothaka), patak 505
 Ruztikapothaka 1. Ruzticapotaka
Rwsas, szőlő 924
 Rycolph 1. Rikalf
 Rykalph 1. Rikalf
 Rykolph 1. Rikalf
 Ryma 1. Rima

S

S. Agatha 1. Szentágota
 – Colonia 1. Köln
 – Crux 1. Szentkereszt
 – Emericus 1. Szentimre
 – Georgius 1. Szentgyörgy
 – Guthardus 1. szentgotthárdi monostor
 – Jacobus 1. zselicszentjakabi egyház

– Johannes I. Szentiván
 – Laurencius de Hay I. hajszentlőrinci káptalan
 – Martinus I. Szentmárton
 – Mychael I. Szentmihály
 – Petrus I. Szentpéter
 Saag I. Ság, sági konvent
 Saagh I. sági konvent
 Saar I. Sár
 Saary I. Sári
 Saaskw I. Saskő
 Sacer Mons Pannonie I. pannonthalmi monostor
 Sacermons Pannonie I. pannonthalmi monostor
 Sado, polyáni jobbágy 168–169, 240
 Saffar (dict.) István mester, visegrádi várnagy, Tharaniani-i 131
Ság (Saag, Sagy) 46 (Fejér m.)
 Sag I. sági konvent
 Sagh I. sági konvent
sági (Sag, Saag, Sagh, Saagh; ma Ipolyság, Šahy, Sz.) Boldogságos Szűz Mária-monostor premonstreii rendi testvéreinek konventje 7, 172, 189, 206, 238 (Hont m.)
 – *prépost* I. István
Ságod (Sagud) 102 (Zala m.)
 Sagud I. Ságod
 Sagy I. Ság
 Sahteluke I. Bencenc
 Sahtonteluk I. Bencenc
 Sahtouteluk I. Bencenc
 Šahy I. sági konvent
Sajó (Sayo, Sayou), folyó 743, 918
 – (**Sayo, Sayow**), folyó 786
 Sajógömmör I. Gömmör
 Sajósárvár I. Sárvár
 Sajószentandrás I. Szentandrás
 Sajószentkirály I. Szentkirály
 Sajóudvarhely I. Dénesudvarhely
 Sajóvárkony I. Abafalva, Várkony
 Sajóvelezd I. Velezd

Sal I. Só
 Sal. I. Salerno
 Sala I. Sellye
 Šala I. Sellye
Salamon 460 (Pozsony m.)
 – (**Salomon**), ma Tiszasalamon (Szolomonovo, Ukr.) 411 (Ung m.)
 –, ma Pápasalamon 908 (Veszprém m.)
 – I. Vörös Salamon
 –, hindi 477
 – mester, tordai főesperes 67–68, 786
 – fia Imre, báni kamaraispán 768
 – fia István, pókai 135
 – fia János, gúti 160
 – fia Kelemen, reszneki 243, 317
 – fia Miklós, kelneki 327, 812
 – fiai: János és Péter, laki 326
 –, Miklós fia, kelneki 327
Salerno (Sal.), Olaszo. 61, 229–232, 373–375, 647, 836
Salgó (Zolgou) 217 (Nógrád m.)
Salló (Sorlow), ma Nagysalló (Tekovské Lužany, Sz.) 754 (Bars m.)
 Salomon I. Salamon
 Salus fia János, padányi 674
Samobor, vár, Ho. 744 (Zágráb m.)
samobori várnagy I. János
 Sámson, zaboki 30
 –, Dávid fia, Haraszt nb. 359
 Samud fia Miklós, Tomaj nb. 607
 Samusfalua I. Szamosfalva
 Sâncraiu Almaşului I. Szentkirály
Sandecz, város, ma Nowy Sacz, Lo. 312
 Sándor mester 883
 – mester, egri dékán 278
 – mester, ozorai 283
 –, petri 73
 – mester, András fia 167

–, Almus fia, Haraszt nb. 359
 –, Bazarab fia, havasalföldi feje-
 delem 731
 –, Celen fia, János gömöri comes
 apja 471, 792
 – (Sandur), Gergely fia, jáki 101
 – (Sandur), Gergely fia, sándor-
 falvi 328
 –, Hench fia, szepesi szolgabíró 425
 –, Welk fia, Hontpázmány nb. 31
 –, Imre apja 191
 – fia Bálint, barbacsi 487
 – fia Gergely, tákosi 325
 – fia György 40, 49, 322
 – fia János 241
 – fia Miklós, Bereth-i 641, 717
 – (Sandur) fia Miklós, csöllei 820
 – fiai: Mojs, György és Miklós,
 Gerech-i 734
 – fiai: András, János, Miklós, Miklós
 és Benedek, Vezekény nb. 308
Sándorfalva (Sandurfalua) 328
 (Vas m.)
 Sandur l. Sándor
 Sandurfalua l. Sándorfalva
 Sâniacob l. Szentjakab
 Sanislaus l. Szaniszló
 Sánta Domokos fia Becs, litteratus,
 mezősomlyói 418
 – (Claudus) Péter, prépost 124
 Sântimbru l. Szentimre
Saphfalua 624 (Sáros m.)
Sár (Sar), ma Abasár 839 (He-
 ves m.)
 – (**Saar, Zarathka**), folyó 326
 Sar l. Sár
Sara 404
 Sarasău l. Szarvaszó
Sárd (Sard), folyó 29
 Sard l. Sárd
 Sarfew l. Sárffő

Sárffő (Sarfew), ma Pozsonysárffő
 (Blatné, Sz.) 213 (Pozsony m.)
Sári (Saary), ma Tajnasári (Tajná,
 Sz.) 575 (Bars m.)
 Šarišská Trstená l. Nádffő
 Sarkan l. Sárkány
Sárkány (Sarkan), ma Szilsárkány
 352 (Sopron m.)
 Saros l. Sáros
Sáros (Sarus), vár, város, ma
 Nagysáros (Vel'ký Šariš, Sz.)
 29, 436, 465, 526, 624, 905 (Sá-
 ros m.)
 – (*Saros, Sarus*) megye 83, 94, 96,
 136, 151, 185, 226, 526, 534,
 787–788, 827
 – *megye hatósága* 465, 526
sárosi comes l. Mikcs; Miklós,
 Péter fia
 – *főesperesség* 797
 – *szolgabíró* l. Tamás
 – *vicecomes* l. János
 – *Szt. Szaniszló vértanú villermita*
kolostor, konventje, perjele 436
 Sárospatak l. Patak
Sarrazpataka, patak 624
 Sárszentágota l. Szentágota
 Sarus l. Sáros
Sárvár (Sarwar), ma Sajósárvár
 (Šinioara, Ro.) 786 (Doboka m.)
 Sarwar l. Sárvár
 Saschiz l. Kézd
 Săsciori l. Nagyláhfalu
Saskő (Saaskw, Saskuu, Saskw),
 vár, ma Šášov, Sz. 172, 843
 (Bars m.)
saskői várnagy l. Vesszős
 Saskuu l. Saskő
 Saskw l. Saskő
 Šášov l. Saskő
 Satu Mare l. Szatmár
 Săuca l. Szödemeter
 Saul 283

– comes, Aba fia 283
 –, Miklós és János apja, Karcha-i 393, 403
 – fia Benedek 244
 – comes, mester fia Lőrinte, Lőrinte nb. 63
 Saxard l. szekszárdi konvent
 Saycias (dict.) Gergely 784
 Sayo l. Sajó
 Sayou l. Sajó
 Sayow l. Sajó
Scardona, ma Skradin, Ho. 538
 Scarus l. Szkáros
 Scebes l. Zsebes
 Sceech l. Szécs
 Scempmarthun l. Szentmárton
 Scenegetew l. Szénégető
 Scengurg l. Szentgyörgy
 Scentalbert l. Szentlbert
 Scentgyurg l. Szentgyörgy
 Scenthandreas l. Szentandrás
Scenthe 305 (Győr m.)
 Scenthendre l. Szentendre
 Scenthgotharth l. Szentgotthárd
 Scenthgothharth l. Szentgotthárd
 Scenthgyurg l. Szentgyörgy
 Scenthmartun l. Szentmárton
 Scenthpaul l. Szentpál
 Scenthyuan l. Szentiván
 Scentpal l. Szentpál
 Scepes l. szepesi káptalan
Sceph, út 360
 Scepis l. szepesi káptalan
 Scepsi l. Szepes, szepesi káptalan
 Scepsy l. Szepes, szepesi káptalan, Szepsi
 Scepus l. Szepes, Szepesség, Szepesvár, szepesi káptalan
 Scepws l. szepesi káptalan
 Scerb l. Szereb
Scerche nemzetség 482
Schaumberg, Au. 880
 Schewniche l. Újbánya
 Schewnycze l. Újbánya
 Schondorf-i (dict.) Péter 820

Schreyner (dict.) Miklós, pozsonyi révmester 38
Scilag (Scillaga) 264 (Tolna m.)
 Scillaga l. Scilag
 Sclaunia l. Dalmácia, Horvát-Szlavón Bácság, Szlavón Bácság
 Sclauus l. Tót
scotum 109
 Scuteri l. Shkodra
 Scygaan l. Cigánd
 Scygethfew l. szigetfői főesperesség
 Scynkata l. Cinkota
Scyudas (Scyudaz), víz 391
 Scyudaz l. Syudas
 Se l. Szerbia
 Šebastovce l. Zsebes
 Sebe fia Pető 316
 Sebech (dict.) János 453
 Sebechk fia György, vitai 535
 Sebechke l. Zebecke
 Sebehodnog fia Egyed, bezerédi 198
Sebenico (Sibenicum, Sibinicum), város, ma Šibenik, Ho. 105, 193, 197, 503, 538, 574, 860
sebenicoi bíró l. 538, 860
 – comes l. Johannes Mauroceno
Sebes (Sebws) 75 (Győr m.)
 – **(Sebus)**, ma Podhradík, Sz. 226, 787–788 (Sáros m.)
 – **(Sebus)**, folyó 327
 – (Sebus) mester, comes, bazini, szentgyörgyi 400, 451, 805
 Sebeş l. Mühlbach
Sebesér (Sebusher), patak 192
sebesi (ma Karánsebes; Caransebeş, Ro.) *főesperes(ség)* l. Bon Johannes
sebesítés (sebesülés) 61, 71–73, 126, 150, 213, 215, 253, 462–463, 476, 661, 692, 719, 770, 792
 Sebestyén 233
 – 917
 –, Balath-i 234

–, trencséni és zalai főesperes,
veszprémi olvasókanonok 422,
634, 712
–, veszprémi kápt. káplánja, ajkai
pap 311
–, Bak fia 191
–, Kozma fia, jobbbágy 316
– fia Jakab, Chuur-i 53
– fia Lőrinc 53
– fia Péter, bezerédi 198
– fiai: Miklós és Jakab, Haraszt
nb. 359
Sebethke l. Zebecke
Sebetke l. Zebecke
Sebezlouch l. Sebezlou
Sebezlouc l. Sebezlou
Sebezlou (Sebezlouch, Sebezlouc)
514, 765 (Turóc m.)
Sebus l. Mühlbach, Sebes
Sebusher l. Sebesér
Sebutke l. Zebecke
Sebws l. Sebes
Sečovce l. Szécs
Seda, dávodi 359
Sedulin l. Pernhauser Sedulin
Seegh l. Essegvár
Seffrid l. Szigfrid
Segasd l. Segesd
Segchev l. Szekcső
Segesd (Segasd, Segusd), város 180,
181, 203, 391 (Somogy m.)
segeddi comes l. Tamás
Segna l. Zengg
Segnia l. Zengg
Segusd l. Segesd
Segwar l. Essegvár
sekretye 227–228
Selephke l. Szelepke
Selepke l. Szelepke
Seliber mester, pécsi polgár 32
Sellye (Sala), ma Vágsellye (Šala,
Sz.) 528, 531, 533 (Nyitra m.)
Sember l. Zember

Semjén (Semyan, Semyen, Symyan),
ma Kállósemjén 33, 397–398,
395, 470, 661 (Szabolcs m.); l.
még Nagysemjén
– **(Semyen),** ma Kérsemjén 793, 806
(Szabolcs m.)
– (Semyen) fia Mihály, tusoni 714
Šemlacu Mare l. Mezősomlyó
Semler 240, 269 (Veszprém m.)
Sempte, ma Šintava, Sz. 159
(Nyitra m.)
Semyan l. Nagysemjén, Semjén
Semyen l. Semjén
Šena l. Szina
Senegethew l. Szénégető
Senge fiai: Machala és Imre, Hala-
gus-i 59
Senj l. Zengg
Senkyral l. Szentkirály
Sentygyrh l. Szentgyörgy
Sentkyral l. Szentkirály
Sentspeterfalva l. Szentpéterfalva
Sepus l. szepesi káptalan
Serb l. Szereb
Serefelhida, patak 423
Serephel fia Ákos 314
Serke l. Kapla
serleg 188, 221
Sero 721
Serphus fiai: Dénes és László 856
servicium commune 345, 351, 430,
512, 790
Setethpatak l. Setethpatak
Setethpatak (Setethpatak), pa-
tak 787–788
Sethkfalva l. Zsetek
Seth l. Zsetek
Seunych l. Újbánya
Sewnich l. Újbánya
Sewnysz l. Széprét
Shkodër l. Shkodra
Shkodra (Scuteri), ma Shkodër,
Albánia 887–888

Si l. Nápolyi Királyság
 Sibenicum l. Sebenico
 Šibenik l. Sebenico
 Sibinicum l. Sebenico
 Sidou l. Sydo
 Šieu-Odorhei l. Dénesudvarhely
 Šieu-Sfântu l. Szentandrás
 Siffrid l. Szigfrid
Siklós (Soclos, Soklous) 32, 285,
 361, 694 (Baranya m.)
 Silbaš l. Szilbács
 Silivaš l. Szilvás
 Simeon mester, István fia 914
 Simig l. Somogy
 Simon l. Horvát Simon
 –, acsai 359
 –, esztergomi karpap 828
 –, hajszentlőrinci prépost 359
 –, lipthói alesperes és plébános 883
 –, tyukuodi jobbágy 253
 –, András fia 607
 –, Demeter fia, tivadari 821–822
 –, Domokos fia, kökényesfői 658
 –, Egyed fia, Imre és Péter apja 32,
 40, 49, 793
 –, Guda fia 370
 –, István fia, tejedi 920
 –, János fia, bagosi 757
 –, János fia, perényi 367
 –, Márton fia, Miklós és Márton
 apja, dévai 402
 –, Mihály fia, Tolman-i 692
 –, Mihály fia, tusoni 622
 –, Miklós fia, mátyóci 821
 –, Miklós fia, szentmihályi 131
 –, Ördög András fia, károlyi 757
 –, Péter fia, császártelki 657
 –, Pál országbíró apja, nagymartoni
 667–669
 – 373
 – fia Balázs, jobbágy 806
 – fia Beke, Bood-i 889
 – fia Demeter 436

– fia Demeter, nagyfalvi 227–228
 – fia Illés 484–485
 – fia Imre, orosi 303
 – fia Jakab 772
 – fia János, becsi jobbágy 253
 – fia János, sztankóci 889
 – fia László, leszeméri 11
 – fia Miklós, jamniki 91
 – fia Miklós, salgói 217
 – fia Tamás, szécsi 65, 212
 – fiai: János és Miklós 889

Simonföldre (terra Symonis) 460
 (Pozsony m.)

Simontornya (Symontornya), vár
 453 (Tolna m.)

Sinca l. Sinka
 Šinioara l. Sárvár
 Sinka (Sinca, Synka), Poháros Péter,
 Chala és Ilona apja, sárosi 226,
 465, 611–614, 788

Sip...s, Tiborc fia, veleméri 842

Sirim l. Szerém
 Širkovce l. Kapla

Sitke (Sytké, Sytkée) 216, 284,
 506 (Vas m.)

Sixtus (Syxtus, Sykxtus) mester,
 komáromi főesperes, esztergomi
 olvasókanonok 637, 733, 741, 828

Skerešovo l. Szkáros

Slavec l. Szalóc

Sliepkovce l. Szelepke

Smižany l. Somogy

Só (Sal) l. István boszniai bán
 só 464

sobasium 262

Sobowch l. Szabolcs

Soclos l. Siklós

Sohteluke l. Bencenc

Soklous l. Siklós

Sol fiai: Lőrinc, András és Turrul 284

Solivar l. Sóvár

Solta, Borcor fia 858

soltész(ság) 39, 207, 346

Solymos (Sulumus) 886 (Csanád m.)

– **(Solyumus)** 53 (Szabolcs m.)

Solyumus l. Solymos

Someşeni l. Szamosfalva

Somlóvásárhely l. Apácavásárhely

Sommusffalwa l. Szamosfalva

Somogy, város, ma Szepessümeg
(Smizany, Sz.) 353 (Szepes m.)

– *(Simig, Symig, Symyg) megye*
132–133, 163, 194, 203, 283,
300, 391, 408, 458, 508, 516,
576, 638, 856, 871

– *megye hatósága* 283

somogyi villicus l. Márk

Somogyvár (Sumuguar) 283
(Somogy m.)

somogy(vár)i (Symig, Symigium)
*Szt. Egyed-monostor és konvent-
je* 147, 163, 274, 283, 299, 316,
423, 516, 734

– *apát* l. Jakab

– *cellelarius* l. Gergely, Péter

– *dékán* l. Berthold, István

– *éneklőszerzetes* l. Lőrinc

– *őrszerzetes* l. Walter

Somogyacsa l. Acsa

Somos (Sumus), ma Drienov, Sz.
218 (Sáros m.)

– **(Sumus)** 52 (Valkó m.)

Somosuelgye l. Somosvölgy

**Somosvölgye (Somuswelge, Somos-
uelgye)** 194 (Gömör m.)

Somuswelge l. Somosvölgy

Soos l. Sós

**Sopron (Sopronium, Soprun,
Supron, Suprun)**, vár, város 78,
215, 286, 308, 352, 435, 539

– *megye hatósága* 286

soproni bíró l. István

– *comes* l. Ákos, Mikcs fia; István,
Lack fia; István, Mikcs fia

– *főesperes* l. Miklós

– *vicecomes* l. László, András fia

Sopronium l. Sopron

Sopronkövesd l. Kövesd

Soprun l. Sopron

Sorlow l. Salló

Sós (Soos dict.) Jakab, Sós Péter
fia, póniki 903

– *(Sos, Sous, Sows dict.)* László mes-
ter, sóvári 207, 235, 346, 465

– *(Soos dict.)* Péter, Sós Jakab és
Banych apja, póniki 903

Sos l. Sós

Sosburger Fedric, pozsonyi 872

Soslorun 872

Sóspatak (Sospathak), patak 786

Sospathak l. Sóspatak

Souar l. Sóvár

Sous l. Sós

Sóvár (Sowar, Souar), ma Tót-
sóvár (Solivar), Sz. 465 (Sáros m.)

Sowar l. Sóvár

Sows l. Sós

sörfőzde 39

Spalato (Spalatum), ma Split, Ho.
315, 416, 503, 574, 860

spalatoí bíró 860

– *comes* 315, 574, 860

– *érsek* l. Domokos

Spalatum l. Spalato

Şpálnaca l. Ispánlaka

Spanlaka l. Ispánlaka

spigardum 428

Spišské Kapitula l. Szentmárton

– Podhradie l. Szepesváralja

– Vlachy l. Olaszi

Spišský Hrad l. Szepesvár

– Hrhov l. Görgő

– Hrušov l. Körtvélyes

Split l. Spalato

Spreng l. Spring

Spring (Spreng), ma Şpring, Ro.
93 (Fehér m.)

Şpring l. Spring

Sredjani l. Peker

Sremska Mitrovica l. szenternyei káptalan
Staan, Erdeu fia, Myk apja, kenéz 894
Stájerország (Stiria, Styria) l.

Albert osztrák herceg
stallum 146, 182, 200, 202, 295–297,
525, 533, 566, 602, 621, 635–636,
640, 677, 710, 779–780, 802

Stanech, gréci villicus 57

Stanuk l. Sztankóc

Stará L'ubovňa l. Lubló

Starchy 44

Stari Slankamen l. Szalánkemén

Stark comes fia Bertalan, kolozs-
vári polgár 310

statutum 23, 28, 146, 157, 199–202,
295–298, 496, 524–525, 533, 544,
546, 566–567, 601–602, 621,
634–636, 640, 672–673, 687, 689,
710, 712, 752, 779, 780–781,
802–803

Steheler l. Steheser

Steheser (Stheheser, Stehher, Stehe-
ler) Miklós, marosi polgár 251

Stehher l. Steheser

Stejáršu l. Prépostfalva

Stepan l. István

Stepk fia Derzs 324

Stheheser l. Steheser

Stilbach l. Stillbach

Stillbach (Stilbah), ma Lassúpa-
tak (Tichá Voda, Sz.) 39 (Sze-
pes m.)

Stiria l. Stájerország

Štíttnik l. Csetnek

Stog (Stok), vár, Ho. 404–405

Stok l. Stog

Strathyna l. Stratina

Strathynna l. Stratina

Stratína (Strathyna, Strathynna)
229 (Zemplén m.)

Straz, hegy 624

Strelicz l. Strzeleccki

Strelitz l. Strzeleccki

Stretava l. Szeretva

Stretavka l. Szeretva

Strigonium l. Esztergom

Strosak, gréci polgár 57

Struga birtok 231 (Zágráb m.)

–, patak 360

Strzeleccki (Strelicz, Strelitz), Lo.
522, 524

Stupna (Stwpna), ma Stupovača,
Ho. 233, 917 (Körös m.)

Stupovača l. Stupna

Stwlbicza l. Sztubica

Stwpna l. Stupna

Styria l. Stájerország

subdiaconus 313

subnotarius 606, 715

Suburbium l. Budaváralja

– Castri Scepus l. Szepesváralja

suburbium castri Scepusiensis l. Szepes-
váralja

subwrbium castri Budensis l. Budaváralja

Suchma fia Pál, szolga 92, 732

Sucutard l. Szentgotthárd

suffraganeus 137–138, 590, 811, 876

Sulumus l. Solymos

Sumberg 400, 451 (Pozsony m.)

Sumbur l. Zsombor

Sumuguar l. Somogyvár

Sumus l. Somos

Superior Palathka l. Palatka

– Vkurytow l. Ökörítő

Suplacu de Tinca l. Széplak

Supron l. Sopron

Suprun l. Sopron

Súr (Swr), ma Hegysúr (Hrubý
Šúr, Sz.) 476 (Pozsony m.)

Suran l. Surány

Surány (Suran, Swran), ma
Beregsurány 119, 125, 260, 343,
432 (Bereg m.)

Svātuše l. Szentés

Svatý Jur l. Szentgyörgy

Svinia l. Szinye

Szaniszló 192

– (Sanislaus), oláh, széplaki 731

–, András fia, soltész, Melay-i 39

–, Cassan János fia 39

– l. Sztankóc

szántás 244, 336, 353, 395, 845

szántóföld 7, 21, 29, 39, 75, 93,

129, 143, 150, 160, 239, 242,

256, 261, 279, 288, 292, 299,

325, 327, 355, 360, 393, 407,

420, 450, 476, 499, 505, 517,

575, 606, 624, 658, 723, 769,

786–788, 796, 822, 828–829,

838, 845, 884, 918

szarvas 168–169, 240

Szarvaszó (Zorwazou), ma Sarasău,
Ro. 894 (Máramaros m.)

Szász (Zaz dict.) Miklós, Ilus apja 152

Szászbongárd l. Bongárd

Szászbuda l. Boda

Szászcserő l. Nagylátfalu

Szászdálya l. Dálya

Szászfehéregyháza l. Fejéregyház

Szászkézd l. Kézd

Szászrégen l. Régen

Szászsebes l. Mühlbach

Szászsztjakab l. Szentjakab

Szászsombor l. Zsombor

Szatmár (Zothmar), város, ma
Szatmárnémeti (Satu Mare, Sz.)
112–113 (Szatmár m.)

– (*Zathmar, Zotmar, Zothmar*) *me-*
gye 6, 72, 112–113, 160–161,
239, 281, 325, 505, 793, 806, 879

– *megye hatósága* 72, 158, 253, 268

szatmári comes l. János, Bereck fia

– *minoriták* 112–113

– *vicecomes* l. István, Miklós fia

Szatmári (Zathmar-i dict.) Miklós
mester, budai polgár, szerémi és
pécsi kamaraispán 203

Szatmárcseke l. Cseke

Szatmárnémeti l. Szatmár

Száva (Zaua, Zawa), folyó 360,
412, 462–463

Szávaszentdemeter l. szenternyei káptalan
szavatolás (szavatosság) 21, 32,
36, 55, 63, 77, 123, 128, 135,
194, 205, 237, 263, 279–280,
283, 306, 344, 404–405, 606–
607, 723, 730, 764, 796, 820,
836, 875, 878, 882, 899, 903

Szécs (Sceech, Zech, Zeech, Zeche),
ma Rimaszécs (Rimavská Seč,
Sz.) 61, 217, 373–375, 494–496,
836 (Gömör m.)

– (**Zech, Zeech**), ma Gálszécs
(Sečovce, Sz.) 56, 65, 212
(Zemplén m.)

szegedi (Zeged; Csongrád m.) főes-
peres l. István

szegénység (szükség) 7, 54, 76,
111, 133, 163, 248, 283, 289,
317, 371, 430, 433, 646, 679,
723, 741, 819, 829

Szék (Zeek), ma Bátaszék 326
(Tolna m.)

Székásveresegyháza l. Veresegyház

Szekcső (Zekchu), ma Dunaszekcső
415 (Baranya m.)

– (**Segchev, Zeckchew, Zekchu,**
Zeekchu), folyó 29, 624, 787–788

Székely (Zekel), ma Kisszékely
453 (Tolna m.)

székely 24–25, 108, 365, 675

székér 32, 168–169, 203, 240, 332,
464, 825

Szekeres (Zekeres) 121 (Abaújjvár m.)

– (**Kapulnaszekeres**), ma Kissze-
keres 505 (Szatmár m.)

– (**Zecheres, Zecheris, Zekeres**)
500–503, 530

Szekeresvölgy (Zekereswelg),
völgy 121

székérfészítő 205

székesegyház 62, 82, 138–139, 663
Székesfehérvár l. Fehérvár
szekszárdi apát l. Benedek

– (*Saxard*) *monostor és konventje*
222, 645 (Tolna m.)

Székvize (Zeekvize), víz 326

Szelepke (Selepke, Selephke, Zelepke), ma Dénesújfalú (Sliepkovce, Sz.) 6 (Zemplén m.)

Szeleste (Zeleste, Zelezte) 101, 816 (Vas m.)

Szemere (Zemere) 244 (Abaújvár m.)

– (**Zemere**), ma Győrszemere 75 (Győr m.)

széna 134, 168–169, 203, 240

szénégetés 212

Szénégető (Scenetetew, Senegethew) 787–788 (Sáros m.)

Szent Gál l. *Szentgál*

– *Iván* l. *Szentiván*

Szent Korona 41, 83, 151, 185, 246, 283, 404–405, 828, 836, 901

Szentágota (S. Agatha), ma Sárszentágota 89 (Fejér m.)

Szentalbert (Scentalbert) 918 (Borsod m.)

Szentandrás (Zenthanduryas), ma Sajószentandrás (Șieu-Sfântu, Ro.) 786 (Doboka m.)

– (**Scenthandreas**), ma Torna-szentandrás 59 (Torna m.)

Szentangyalhegy (mons S. Angeli), *Olaszo.* 61, 229–232, 373–375, 647, 836

Szentendre (Scenthendre) 117, 134 (Pilis m.)

szenternyei (szerémi; ma Száva-szentdemeter, Sremska Mitrovica, Sze.) Szt. Irineus-egyház és káptalanja 52, 298, 692 (Szerém m.)

Szentes (Zenthus), ma Bodrog-szentes (Svātuše, Sz.) 65, 212 (Zemplén m.)

Szentgál (Szent Gál) 341 (Veszprém m.)

Szentgotthárd (Scenthgothharth, Scenthgotharth), ma Vasaszentgotthárd (Sucutard, Ro.) 675 (Doboka m.)

szentgotthárdi (locus S. Guthardi, S. Guthardus) Boldogságos Szűzmonostor és konventje, apátja 14 (Vas m.)

Szentgyörgy (S. Georgius), ma Svatý Jur, Sz. 805 (Pozsony m.)

– (**S. Georgius, Zenthgurg, Zenthgyurgh**), ma Gombosszentgyörgy (Hubošovce, Sz.) 226, 788, 797 (Sáros m.)

– (**Sentgyrgh**) 143 (Szepes m.)

– (**Zengiurg**) 412 (Zágráb m.)

– (**Scengurg, Scentgyurg, Scenthyurg, Zenthgyurgh, Zentgyurg**), ma Szentgyörgyvölgy 243, 317 (Zala m.)

– (**S. Georgius**) 361

Szentgyörgyvölgy l. *Szentgyörgy*

Szentimre (S. Emericus), ma Marosszentimre (Sântimbru, Ro.) 184, 188, 267, 307, 309, 402, 838, 862 (Fehér m.)

Szentiván (Zentywan, Zentyvan) 450 (Doboka m.)

– (**Scenthyuan, Zent Iuan**) 355 (Fejér m.)

– (**Szent Iván**), ma Vajdaszentivány (Voivodeni, Ro.) 911 (Torda m.)

– (**S. Johannes, Zentyuan**) 816 (Vas m.)

Szentjakab (ZenthJacob), ma Szászszenťjakab (Sâniacob, Ro.) 862 (Doboka m.)

– l. zselicszenťjakabi egyház

Szentkereszt (S. Crux) 317 (Zala m.)

Szentkirály (Senkyral, Sentkyral, Zenthkyral), ma Topaszzenťkirály (Sâncraiu Almaşului, Ro.) 878 (Kolozs m.)

– **(Zenthkyral),** ma Sajószenťkirály (Král', Sz.) 899 (Gömör m.)

Szentkozmadamján l. Kozmadamján

Szentmárton (S. Martinus, Scempmarthun, Scenthmartun, Zenthmartun, Zempmarthon), ma Tiszaszenťmárton 443, 466, 517, 603–605, 715, 782, 807 (Szabolcs m.)

– **(S. Martinus),** ma Szepeshely (Spišské Kapitula, Sz.) 248 (Szepes m.); l. még szepesi káptalan

– **(S. Martinus)** 200

Szentmihály (PuztaScemmihal) 131 (Bács m.)

– **(S. Mychael),** ma Márkusfalva (Markušovce, Sz.) 347 (Szepes m.)

Szentmiklós (Zenthmiklous) 486 (Kőrös m.)

Szentpál (Ivand, Scenthpaul) 75 (Győr m.)

– **(Scentpal),** ma Nyitrasárfő (Nitrianska Blatnica, Sz.) 54 (Nyitra m.)

Szentpéter (S. Petrus), ma Liptovský Peter, Sz. 883 (Liptó m.)

Szentpéterfalva (Sentpeterfalua, Zenthpeterfalwa) 39 (Szepes m.)

Szenszalvátor (Zentsaluator, Zenthsalvator), ma Mirkovci, Ho. 475 (Valkó m.)

Szenyér (Zynier, Zynyer) 508, 576, 638, 856 (Somogy m.)

szenyéri Szt. Péter-apostol egyház 638
Szepes (Zepus) 371 (Bihar m.)

– *(Scepsi, Scepsy, Scepus)* megye 39, 83, 151, 185, 247, 347, 425, 436, 537, 606

– *megye hatósága* 248, 425–426, 837

Szepesárki l. Jamnik

Szepesedelény l. Odorin

Szepeshely l. Szentmárton

Szepeshely l. Szentmárton, szepesi káptalan
szepesi 10 lándzsa alatt hadakozók 247

– *comes* l. Miklós, Péter fia

– *comes terrestris* l. András

– *éneklőkanonok* l. István, András fia; János, Miklós fia

– *olvasókanonok* l. János, Henrik fia

– *őrkanonok* l. Jakab, János

– *prépost* 157, 781, 802; l. még János

– *szolgabíró* l. János, Benedek fia; Miklós, Konrád fia; Miklós, Wylan fia; Sándor, HENCH fia

– *(Cips, Scepes, Scepis, Scepsi, Scepsy, Scepus, Scepws, Sepus, Zepes)* Szt. Márton-egyház és káptalanja 11, 26, 29, 36, 39, 65, 83, 90–96, 104, 121, 136, 143, 151, 156–157, 185, 190, 204, 226, 219, 226–228, 240, 247, 266, 282, 293, 297, 346–347, 353–354, 425, 436, 457, 509, 511, 534, 536–537, 606, 624, 682, 689, 770, 772, 774–775, 778–779, 781, 783, 787–788, 797, 799, 802, 813, 817, 905, 910, 921, 927 (Szepes m.); l. még Szentmárton

– *vicecomes* l. Bogus

Szepeskörtvélyes l. Körtvélyes

Szepesolaszi l. Olaszi

Szepesség (Scepus, terra Scepusii, terra Scepsiesis) 247, 347, 537, 770

szepességi 24 száz város 347

Szepessümeg l. Somogy

Szepesvár (Scepus), ma Spišský Hrad, Sz. 425 (Szepes m.)

szepes(vár)i várnagy l. Bogus

Szepesváralja (suburbium castris Scepusiensis, Suburbium Castris Scepus, Waralya), város, ma Spišské Podhradie, Sz. 247, 425–426, 436 (Szepes m.)

Széplak (Sypprach), ma Tenkeszéplak (Suplacu de Tinca, Ro.) 731 (Bihar m.)

Széprét (Pulcrum pratum, Sewn-wyz), ma Krásna Lúka, Sz. 207, 346 (Sáros m.)

Szepesi (Scepsy, Zepsey), város, ma Moldova nad Bodvou, Sz. 244, 293, 353–354 (Abaújvár m.)

szepesi bíró l. Miklós

szerb király l. István IV.

Szerbia (Rascya, Rasscia, Razya, Se) 61, 229–232, 353, 373–375, 647, 836, 850, 887–888

Szerdahely (Zeredahel), ma Dunaszerdahely (Dunajská Streda, Sz.) 920 (Pozsony m.)

Szereb (Scerb, Serb, Zerb), vár, Ho. 404–405, 836

Szerém (Syrim, Sirim) megye 203, 320, 363

szerémi comes l. Domokos macsói bán

– *főesperes* l. Vilmos

– *kamaraispán(ság)* l. Szatmári Miklós

– *püspök* l. Péter

– *káptalan* l. szenternyei káptalan

Szerémség (partes Sirmie) 731

Szeretva (Zyrtua), ma Nagy- és Kisszeretva (Stretava és Stretavka, Sz.) 3 (Ung m.)

szerviens 63, 79, 170, 172, 203, 253, 272, 324, 397–398, 437, 470, 476, 822, 828, 914

Sziget (Zigeth) 58 (Borsod m.)

– **(Insula)** 617, 926

szigetfői (Scygethfew, Sygedfeu) főesperes(ség) l. Domokos, István Szigfrid (Seffrid, Siffrid, Syffrid, Syfrid), garamszentbenedeki apát 129, 150, 357, 477, 480, 515, 575, 581, 601–602, 652

– (Seffrid) fia János 289

– (Syfrid) fia Machal, zsigrai 143

Szil (Zil) nemzetség 267

Szilágynagyfalu l. Nagyfalu

Szilbács (Zylbachy), ma Silbaš, Sze. 131 (Bács m.)

Szilsárkány l. Sárkány

Szilvaegyház (Zyluaeghaz, Zylvaeghas) 839, 877 (Heves m.)

Szilvás (Zazsciluas), ma Vízszilvás (Silivaș, Ro.) 675 (Doboka m.)

– **(Zyluas)**, ma Mikószilvás (Silivaș, Ro.) 327 (Fehér m.)

Szina (Zyna), ma Abaújszina (Šena, Sz.) 218 (Abaújvár m.)

Szinye (Zwyne), ma Svinia, Sz. 227–228 (Sáros m.)

Szirénfalva l. Puksa

Szkáros (Scarus), ma Skerešovo, Sz. 471 (Gömör m.)

szlavón bán l. Mikcs

– *báni ember* 13

Szлавон (Sclauonia) Bánság 488, 597, 744–745; l. még Mikcs

szokás(jog) 6, 13, 23, 28, 30–31, 41, 53, 60, 63–65, 75, 90, 93, 96–97, 101–102, 115, 136, 140–142, 146, 157, 165–166, 184, 187, 191, 196,

- 203, 212, 225, 229–232, 234–235, 237, 243–245, 251–252, 261, 267, 272, 278, 283, 292, 295–298, 313, 317, 324–325, 342–343, 347, 354, 368, 374–375, 406, 412, 425, 429, 436, 455, 465, 476–477, 496, 516, 524–525, 533, 536, 544, 546, 567, 592, 601–602, 607, 621, 635–636, 638, 640, 648, 650, 672–673, 687, 689, 710, 712–714, 723, 741, 752, 754, 770, 779–781, 802–803, 813, 819, 826, 828–829, 836–837, 846, 862, 872, 875, 886, 899, 905, 912, 919
- szolga* 89, 418, 449, 876
- *felszabadítása* 92, 449, 732
- szolgabíró* 12, 14, 41, 58, 70–72, 83, 94, 98, 106, 126, 151, 158, 161, 168–170, 185, 192, 203, 209–210, 215, 217, 247–248, 253, 264, 268, 272, 283, 292, 336–337, 339, 377–379, 387, 425–426, 429, 437, 456, 459, 465, 472–473, 475, 499, 517, 591, 605, 653, 756–757, 772, 792, 807, 816–817, 837, 842, 845, 850, 889, 914; l. még András, Péter fia; Bok Péter, Demeter, Domokos, Ernye, István; János, Gelard fia; János, Péter fia; Lőrinc, Lukács; Lukács, Györk fia; Makó, Mihály; Miklós, János fia; Mojs, Ecelin fia; Péter, Domokos fia; Pető, Pós fia; Tamás; Tiba, Tivadar fia
- Szolgagyőr (Zolgageur)** 376 (Pozsony m.)
- szolgálat (érdem)* 30, 61, 83, 138–139, 148, 151, 185, 229–232, 234, 243, 246, 275, 283, 320, 324, 352, 363–364, 368, 373–376, 390–391, 404–405, 430, 442, 458, 462–463, 508, 513, 544, 587, 637–638, 655, 664, 672, 675, 733, 819, 826, 828, 844, 851, 861, 871, 905
- Szolnok (Zolnuch, Zolnuk)** 850 (Szabolcs m.)
- (*Külső-Szolnok, Zolnuk Exterior, Zonuk, Zonuk Exterior*) megye 112–113, 288, 757
- *megye hatósága* 757
- szolnoki comes* l. Dénes; István, Lack fia
- *főesperes* l. László
- *vicecomes* l. András, Endre fia
- Szolomonovo l. Salamon
- Szolovka l. Szalóka
- Szomolya (Zomulia, Zumula, Zumulya)** 94, 97, 278 (Borsod m.)
- szomszédsági jog* 1, 5, 198, 387, 646, 810, 818, 917–918 között
- Szomszédvár (Zumzed)**, vár 462–463 (Zágráb m.)
- Sződemeter (Zouudemeter)**, ma Săuca, Ro. 757 (Közép-Szolnok m.)
- Szőke (Zeuke), kézdi 188, 221
- (Zeuke), Miklós fia 821
- (Zeuke dict.) János, Pál fia 321
- (Zeuke dict.) Péter 125, 343, 432
- szőkés* 168–169, 208, 240, 475, 827
- szőlő* 33, 60, 77–78, 114, 116, 124, 163, 242, 274, 327, 408, 542, 545, 589, 650, 655, 756, 791, 810, 829–831, 836, 854, 872, 880, 924
- Szőlőhegy (Zewlewhegh)**, hegy 862
- Szőlős (Zeuleus, Zewleus)**, ma Tiszaszőlős 227–228 (Heves m.)
- (**Zeus, Zeleus, Zeuleus**) 741, 828 (Komárom m.)
- (**Zeuleus**), ma Mátraszőlős 217 (Nógrád m.)
- (**Zeuleus**), ma Szőlőssérsek 132 (Somogy m.)

Szölössérsek l. Szőlős

Szörcsök (Zurcuk, Zurchuk), ma

Karakószörcsök 589 (Zala m.)

Szt. Imre-plébánia 198 (Zala m.)

– Irineus-egyház l. szenternyei káptalan

– *István-egyház* 883 (Liptó m.)

– *Katalin-egyház* 883 (Liptó m.)

– *Márton-egyház* 360 (Zágráb m.)

– *Mihály-egyház* 883 (Liptó m.)

– *Mihály-egyház* 813 (Szepes m.)

– *Miklós-egyház* 883 (Liptó m.)

– *Sír-rend* 708

Sztankóc (Stanuk), ma Szaniszló

(Trenčianske Stankovce, Sz.) 889

(Trencsén m.)

Sztubica (Stwlbicza), ma Donja

Stubica, Ho. 30 (Zágráb m.)

Szuha (Zwha, Markrethe), ma

Szuhafő 899 (Gömör m.)

Szuhafő l. Szuha

Szücs (Zeuch dict.) Pál, Cherne-i

jobbágy 168–169, 240

szűcs 875

szüret 830–831

Szűz Mária-colendinum 77 (Pilis m.)

Szythua l. Zsitva

T

Tabor (Thabor, Tabur) fiai: Dá-

vid, Imre és András, magyarai

128, 476

Tabur l. Tabor

Taga l. Cege

Taga, baracscai 359

Tajná l. Sári

Tajnasári l. Sári

Takacuta, kút 787–788

takács 418

Takácsi (Thakaach) 63 (Vesz-

prém m.)

Tákos (Thakus) 325 (Szabolcs m.)

talentum 38, 820

támadás 167, 188, 191, 215, 353, 418,

538, 770, 822, 828, 836, 859, 891

Tamás l. Foyus Tamás

– l. Nagy Tamás

– l. Pulyan Tamás

– l. Tyuk Tamás

– l. Vörös Tamás

– l. Zakalus Tamás

–, Badby-i 330

– mester, budai kanonok 77, 764, 851

–, cikádori apát 326

–, Czvetkouich nb. 858

–, egri karpap 212

–, erdélyi vajda 30, 165, 217, 513, 518,

528–530, 543, 548, 703, 896

–, esztergomi érsek 830–831

– mester, esztergomi érseki nádor 350

–, gyulafehérvári főesperes, püspöki vikárius 370

– comes, valkói vicecomes, hanyi 475, 914

–, jobbágy 475

–, kajándi 359

–, keresztúri rector, pap 3

– comes, kolozsvári polgár 310

–, litteratus, mezősomlyói 418

– mester, pécsi al-éneklőkanonok 234

–, radványi 244

–, sági konvent tagja 291

–, sárosi szolgabíró 465

–, segesdi comes 180–181

– mester, szepesi kápt. kanonoka 219, 536, 606

–, szolnoki 64

– mester, újbírói káplán 75

–, vasvári prépost 438

–, zobori apát 54

–, Ábrahám fia, vajkai 350

–, András fia 324

–, Bakó fia 26

–, Csirke István fia, idai 104, 290

–, Dénes fia, járai 714

- mester, Dénes fia, losonci, szentmártoni 149, 443, 466, 517, 603–605, 715, 782, 807
- mester, Dénes fia, régeni 108
- , Derzs fia, Hontpázmány nb. 31
- , Dezső fia, Pok-i 75
- , Domokos fia, cigándi 607
- , Folkus fia, hideghéti 403
- mester, Gebech fia, Hatus-i 163
- , Guda fia 370
- , Illés fia 131
- , István fia, borfői 754
- , István fia, szepesi és zágrábi kano-nok, zágrábi 774, 777, 779, 783
- , István fia, szeretvai 3
- , Ivánka fia, baracska 271
- , János fia 657
- mester, János fia, biri 40, 49, 208, 259, 322, 332, 371, 387, 397, 487
- , János fia, surányi 119, 125, 260, 343, 432
- , Konrád fia, Vezekény nb. 308
- , Konrád fia, Werus-i 241
- , László fia 829
- , László fia, eszenyi, szécsi 36, 65, 166, 212, 282, 499, 591, 822–823
- , Lőrinc fia 886
- mester, Lőrinte fia, Miklós és János apja, Lőrinte nb. 63, 649
- , Márton fia, dévai 402
- , Máté fia 534, 624
- , Miklós fia 135
- , Miklós fia, szentmihályi 131
- , Miklós fia, szomolyai 97, 278
- , Mikó fia 32
- , Péter fia, hajszentlőrinci prépost, bácsi kanonok 22–23, 755
- , Péter fia, liptói comes 618–619
- , Péter fia, szerdahelyi 920
- , Pósa fia, Nagy István apja 675
- , Simon fia, Baksa nb., szécsi 65, 212
- , Tiba fia, kéri 42
- , Tiba fia, tótraszlavica 29
- , Wlch fia, gréci polgár 57
- , Guda és Katha apja, balázstelki 370
- fia András 222
- fia Benedek, magasi 4, 115
- fia István 239, 325
- fia János, lozsádi 796
- fia János, surányi 119, 125, 260, 343, 432
- fia László, budai kanonok 677, 685, 690
- fia László, eszenyi 499, 591
- fia László, perkedi 73, 161, 343
- fia Lőrinc, lukácsházi 55, 166
- fia Miklós, kozmadanjáni 317
- fia Miklós, szomolyai 94
- fia Pál, baranyai 171
- fiai: János és István 244
- fiai: István, János és Gergely, dalmadi 292
- fiai: Miklós és János, essegvári 340
- Tamási (Thamasy)**, vár 283 (Tol-na m.)
- tanítás* 173, 617
- tanúállítás* 56, 117, 248, 592, 713
- tanuló (scolaris)* 87, 99, 164, 864
- Tapolca (Topolcha)** 171 (Körös m.)
- (**Thopolcha**) 535 (Zala m.)
- Tapolcafő (Thapolchafeu)** 442 (Torna m.)
- Tapolcakeszi (Thapolczakesy)**, ma Gyulakeszi 535 (Zala m.)
- Tapolcaszentgyörgy (Thoplica S. Georgii)** 13 (Körös m.)
- Tar (Thaar dict.) Mihály 222
- Taranto (Tarentinum)**, Olasz. 584
- tarantoi princeps* I. Róbert
- tárcai (Tarcha, Tharcza; ma Torysa, Sz., Sáros m.) főespe-resség* 509, 511

*tarcali (Tarsalh) Szt. András-
egyház* 700 (Zemplén m.)

Tarcha l. tárcai főesperesség

Tarentinum l. Taranto

Tarkan l. Tárkány

Tárkány (Tarkan) 863, 870

Tarkew l. Tarkő

**Tarkő (Tarku, Tarkew, Thor-
keu, Thorkw, Torkou, Torku,
Torkw)**, ma Kamenica, Sz. 190,
224, 272, 364, 436, 536, 827,
902 (Sáros m.)

Tarku l. Tarkő

Tárnok (Tarnuk, Tharnuk), ma
Csátalja 21, 88, 359 (Bodrog m.)

– **(Tarnuk)** 815

– (Tarnuk dict.) Mihály, váradi 810

tárnok 334

Tarnuk l. Tárnok

Tarov (Tarow dict.) István, Farystar-i
403

Tarow l. Tarov

Tarsalh l. tarcali egyház

Tatamer (Thatamer), fehérvári
prépost, királyi alkancellár 30, 61,
132, 174, 229–232, 373–375,
486, 699, 814, 836

Tatár (Thatar dict.) Mihály comes,
famulus 457

– (Tatar) fia György 482

Tatar l. Tatár

tatárok 82, 112–113, 826

Tathsere l. Tatsere

Tatsere (Tathsere, Thathsere)
476 (Pozsony m.)

Teber fia László 55

**Tebercuk (Tobercuk, Thober-
cuk)** 646 (Fejér m.)

Teech fia István, tapolcsányi 492

tégla(égetés) 168–169, 240

Tegue, szolga 89

Tegzesborfő l. Borfő

tehén 250, 418

Tehenestelke (Thehenustelke) 76
(Kolozs m.)

Tejed (Teyed), ma Lidértejed
(Lidér Tejed, Sz.) 674, 920 (Po-
zsony m.)

Tejfalva (villa Lactis), ma Mliečno,
Sz. 623 (Pozsony m.)

Tekeregweulg, völgy 476

Tekeregzech 476 (Pozsony m.)

Tekovské Lužany l. Salló

Telegd (Thylegd), ma Tileagd,
Ro. 108 (Bihar m.)

telek 6, 29, 32, 39, 150, 154, 168–
169, 188, 192, 205, 221, 240,
242, 265, 327, 334, 342, 348,
350, 360, 370, 389, 391, 409,
430, 473, 498, 505, 581, 637,
652, 654, 718, 764, 770, 793,
806, 820, 828, 875, 883, 889,
916, 919

telekhely 6, 32, 160, 163, 192, 236,
279, 389, 407, 505, 658, 806, 882

Telyky 9

temető (temetés, sír) 283, 505, 510,
553, 563–564, 883, 888, 927

**Tenefolua (Fogundorf, TheneFol-
ua, Tenesfolua)** 41 (Moson m.)

Tenesfolua l. Tenefolua

Tenin l. Knin

Tenkeszéplak l. Széplak

Tenyn (dict.) László comes 576, 638

Teodor l. Tivadar

teológiai doktor (mester) 617, 926

Tepke 217 (Nógrád m.)

Terany l. Terjén

Terebes (Therebes), ma Tőke-
terebes (Trebišov, Sz.) 817
(Zemplén m.)

Tereche 64 (Szabolcs m.)

Teremonda 541, 544

Tergestinum l. Trieszt

Terien l. Terjén

Terjén (Terien), ma Terany, Sz.
238 (Hont m.)

természetbeni fizetés 3, 21, 31, 50,
52–54, 63, 256, 316, 369

természetjog 93, 899, 903

terra Scepusii l. Szepesség

– Scepsiesis l. Szepesség

– Symonis l. Simonföldre

– Transalpina l. Havasalföld

Tervisium l. Treviso

testamentarius-jog 830–831

Teued l. Tevel

Teutheus l. Töttös

Teutus l. Töttös

Tevel (Teued), ma Nagy- és Adász-
tevel 320, 363 (Veszprém m.)

Tewtus l. Töttös

Teyed l. Tejed

Thaar l. Tar

Thabor l. Tabor

Thaduk 882 (Torda m.)

Thakaach l. Takácsi

Thakus l. Tákos

Thamasechkeye l. Echke

Thamasy l. Tamási

Thamasyechkeye l. Echke

Thapalia 756 (Ung m.)

Thaplacha 804 (Turóc m.)

Thapolchafeu l. Tapolcafő

Thapolczakesy l. Tapolcakeszi

Tharaniani 131 (Bács m.)

Tharcza l. tárcai főesperesség

Tharnuk l. Tárnok

Thatamer l. Tatamer

Thatar l. Tatár

Thathsere l. Tatsere

Thatun 408 (Somogy m.)

Thech András, dályai 188, 221

Thehenustelke l. Tehenestelke

Theme, víz 116

TheneFolua l. Tenefolua

Thenew l. tenyői prépost

Theodor l. Tivadar

Theotonicus l. Német

Therebes l. Terebes

Therlina, hegy 294

Theteus l. Töttös

Theuteus l. Töttös

Theuteus l. Töttös

Thibala l. Tiba

Thicia l. Tisza

Thobercuk l. Tebercuk

Thobyas l. Tóbiás

Thokay l. Tokaj

Tholchua l. Tolcsva

Tholchwa l. Tolcsva

Tholkey 163 (Somogy m.)

Tholna l. Tolna

Tholosa l. Toulouse

Thomay l. Tomaj

Thona (dict.) Lőrinc 168–169, 240

Thoplica l. Batizfalva, Toplica

– S. Georgii l. Tapolcaszentgyörgy

Thopolcha l. Tapolca

Thorda l. Torda

Thorkeu l. Tarkő

Thorkw l. Tarkő

Thornalia l. Tornyalja

Thornalya l. Tornyalja

Thosuk l. Tósok

Thoth l. Tót

Thoti l. Tóti

Thotkallo l. Tótkálló

Thoty l. Tóti

Thowthkallow l. Tótkálló

Thur l. Túr

Thurny (dict.) István 58

Thuruch l. turóci konvent

Thury l. Túr

Thusk fia Wik 13

Thutews l. Töttös

Thuz (dict.) Pető (Petew, Petheu)
mester, keletcsényi 821

Thuzal l. Tusa

Thwr l. Túr

Thwruch l. Turóc

Thws Makra, hegy 924

Thwssun l. Tuson

Thyddo fia Domokos 764

Thylegd l. Telegd

Thyuoch l. Tyuoch

Thyuodor l. Tivadar

Thyuodorkenize l. Kenéz

Thyur l. Túr

Tiba (Thiba, Tyba), ma Tibava, Sz. 3, 756 (Ung m.)

– (Tyba) mester, Tivadar fia, beregi szolgabíró, gulácsi 209, 591

– (Tyba) fia Imre 123

– (Tyba) fia Tamás, kéri 42

– (Tyba) fia Tamás, tótraszlavicai 29

Tibava l. Tiba

Tibavára (Tybawara), vár, ma Podhorod', Sz. 3 (Ung m.)

Tiborc (Tyburch), Tiborc fia 271

– (Tyborc) fia Sip....s, veleméri 842

– (Tyburch) fiai: Péter, Farkas és Tiborc 271

Tichá Voda l. Stillbach

Ticya l. Tisza

Țigău l. Cegő

Tign l. Knin

Tigninum l. Knin

tihanyi (Tykon) konvent 63, 479, 593 (Zala m.)

tilalmazás (tiltakozás, ellentmondás)

6, 26, 40, 53, 64–66, 75, 90, 95, 97, 102, 107–108, 111, 121, 133, 149, 166–167, 184, 187, 189, 198, 206, 212, 217, 234, 236, 245, 264, 272–273, 278, 285, 288, 300, 305, 309, 333, 347, 353, 362, 367, 387–388, 390, 397, 402, 435–437, 456, 465–466, 473, 475–477, 487, 499, 506, 507, 517, 568, 603–605, 622, 637, 661, 719, 743, 770, 782, 756, 818, 821–823, 828, 856, 862, 877, 886

tilalmazó oklevél 65, 70, 172, 271, 300, 537, 607, 730

Tileagd l. Telegd

tímár 418

Tinin l. Knin

Tininium l. Knin

Tiscia l. Tisza

Tisscia l. Tisza

Tisza (Thicia, Ticya, Tisscia, Tiscia, Tysscia, Tycia), folyó 21, 53, 88, 192, 505, 793

Tiszabездéd l. Bezdéd

Tiszabura l. Bura

Tiszacsécse l. Csécse

Tiszadada l. Dada

Tiszaeszlár l. Eszlár

Tiszaigar l. Igar

Tiszakóród l. Kóród

Tiszalök l. Lök

Tiszanagyfalu l. Nagyfalu

Tiszaroff l. Roff

Tiszasalamon l. Salamon

Tiszaszentmárton l. Szentmárton

Tiszaszőlös l. Szőlös

Tiszatenyő l. tenyői prépost

titeli prépost l. Galhardus

titeli (Titul, Tytul; ma Titel, Sze.) Szt. Sapiaentia-egyház 27–28, 79, 701 (Bács m.)

Titul l. titeli egyház

Tivadar (Thyuodor) 821–822 (Bereg m.)

– (Theodor), trocsányi 96, 136

– (Theodor), Bosou fia, Gyoad nb., Gyoad-i 438

– (Teodor), Miklós fia 436

– (Teodor), Tiba beregi szolgabíró apja 591

– (Theodor) bán fia Bosou, Gyoad nb., Gyoad-i 438

– (Teodor) fia István, genyétei 407

– (Theodor) fia János 244

– (Theodor) fia Miklós, szepesi kápt. al-olvasókanonoka, notarius-a, mikelehotai 509, 511, 775, 781

– (Theodor) fia Tyuoch, Gyoad nb. 329

tized 62, 78, 130, 203, 426, 488,
509, 511, 523, 597, 744–745,
830–831, 846, 872, 876

tizedbérlet 94

tizedszedő 78, 426, 488

Tobercuk l. Tebercuk

Tóbiás (Thobyas) mester, Erzsébet
apja 425

Tokaj (Thokay), ma Kistokaj 58
(Borsod m.)

Tolchua l. Tolcsva

**Tolcsva (Tholchua, Tholchwa,
Tolchua)** 53, 165 (Zemplén m.)

Tolman 692 (Valkó m.)

Tolna (Tholna) megye 203, 283,
326, 408, 453, 543

– *megye hatósága* 264, 283

tolnai szolgabíró l. Péter

– *vicecomes* l. Márton

tolvaj rejtegetése 52

tolvajlás (lopás) 168–169, 240,
272, 499, 822

Tomaj (Thomay) nemzetség 607

Topaszentkirály l. Szentkirály

Topla, ma Liptótelepa (Liptovská
Teplá, Sz.) 459 (Liptó m.)

Toplica (Toplicha, Thoplica), víz
60, 171

*toplicai (Thoplica, Toplicha, Top-
lika; ma Topusko, Ho.) Szűz
Mária-monostor és apátja* 182,
545–546, 846 (Zágráb m.)

Toplicha l. Toplica

Toplika l. Toplica

Topolcha l. Tapolca

Topolchan l. Kistapolcsány

Topolčianky l. Kistapolcsány

Topusko l. Toplica

Torda (Thorda), ma Turda, Ro. 402,
657, 675, 714, 882 (Torda m.)

– (*Thorda*) *megye* 714

– (*Thorda*) *fia* György 184

tordai főesperes l. Salamon

Tordatúr l. Túr

Torkou l. Tarkő

Torku l. Tarkő

Torkw l. Tarkő

Tormetalh l. torontáli főesperesség

Tormetall l. torontáli főesperesség

Torna megye 442

Tornagörgő l. Görgő

Tornalya l. Tornyalja

Tornaszentandrás l. Szentandrás

**Tornyalja (Tornalya, Thornalia,
Thornalya)**, ma Pottornya
(Podturňa, Sz.) 883 (Liptó m.)

Tornyosnémeti l. Középnémeti

Torontalh l. torontáli főesperesség

*torontáli (Torontalh, Tormetall, Torme-
talh) főesperes(ség)* l. Móric, Vilmos

torony 504, 826

Toruay l. Torvaj

Torue l. Torvaj

Torvaj (Torue) 132 (Somogy m.)

– (**Toruay**) 377 (Vas m.)

Torysa l. tárcai főesperesség

Toscana (Tuscia), Olaszo. 855

Tósok (Tosuk, Thosuk) 479
(Veszprém m.)

Tosuk l. Tósok

Tót (Tot dict.) János fia Lukács
168–169, 240

– (Sclauus, Tot, Toth) Lőrinc mester,
királyi tárnokmester, királyi zász-
lótartók mestere, nyitrai comes,
Miklós királyi pohárnokmester ap-
ja 14, 57, 61, 159, 213, 229–232,
286, 347, 373–375, 461–463, 491,
508, 647, 813, 836, 848

– (Touth, Toth dict.) Miklós mes-
ter, Gergely fia, lovag, Arnalth
nb. 462–463

– (Thoth dict.) Miklós, bálványosi
alvárnagy 786

Tot l. Tót

– Kallo l. Tótkálló
Tótfalu (Toutfolu), ma Nagy-
 tótfalu 361 (Baranya m.)
 Toth l. Tót
 Tothkallo l. Tótkálló
Tóti (Thoti, Thoty) 359, 723
 (Bodrog m.)
Tótkálló (Thotkallo, Tothkallo, Thowthkallow, Tot Kallo), ma
 Nagykálló 661, 793, 806 (Sza-
 bolcs m.); l. még Kálló, Vása-
 roskálló
**Tótraszlavica (Razlaycha, Touth-
 razlaycha, Touthrazlauycha)**, ma
 Vyšné Raslavice, Sz. 29 (Sáros m.)
tótraszlavicai Szt. Miklós-egyház 29
 Tótsóvár l. Sóvár
Toulouse (Tholosa), Fro. 617
 Toutfolu l. Tótfalu
 Touth l. Tót
 Touthrazlauycha l. Tótraszlavica
 Touthrazlaycha l. Tótraszlavica
 Töketerebes l. Terebes
tömény 168–169, 240
törökök 494–496, 876
törvényes kor 494–496, 568, 634,
 707, 712
törvénytelen születés 173, 529, 628
Töttös (Tuteus) 163 (Somogy m.)
 – (**Tuteus**), ma Rábatöttös 74 (Vas m.)
 – (Teutheus, Teutus, Tewtus, The-
 teus, Theuteus, Theutus, Theu-
 tews, Thutews, Tuteus, Tutheus,
 Tutos dict.) István, Imre fia, ki-
 rályi ajtónállómester, pilisi
 comes, visegrádi várnagy, be-
 csei 14, 124, 196, 222, 234, 313,
 415, 420, 645, 705–706, 711,
 723, 755, 826, 857
 Traur l. Trau
 Tragurium l. Trau
trágyázott föld 163, 355, 723

Trau (Tragur, Tragurium), ma
 Trogir, Ho. 315, 416, 503, 720, 860
traui bíró 860
 – *comes* 574, 860
 Trebišov l. Terebes
 Trenčianske Stankovce l. Sztankóc
 Trenčín l. Trencsén
Trencsén (Trinchynium), ma
 Trenčín, Sz. 889
 – (*Trinchyn*) *megye hatósága* 889
trencséni comes l. Miklós, Gilét fia
 – *főesperes(ség)* l. János, István fia;
 Péter, István fia; Sebestyén
 – *vicecomes* l. Miklós
 Treutul (Trewtel, Troutul) Miklós
 mester, pozsonyi comes 61, 176,
 213, 229–232, 373–375, 462–463,
 647, 836
Treviso (Tervisium), Olaszo. 414
 Trieste l. Trieszt
Trieszt (Tergestinum), ma Trieste,
 Olaszo. 852, 855, 895–898
trieszti püspök l. Ferenc
 Trinchyn l. Trencsén
 Trinchynium l. Trencsén
 Trnava l. Nagyszombat
 Trnkov l. Kőkény
 Tročany l. Trocsány
Trocsány (Troychan), ma Tročany,
 Sz. 29, 96 (Sáros m.)
 Trogir l. Trau
trón 352, 454, 462–463, 740
 Troychan l. Trocsány
 Truduch (dict.) Márton fia Balázs,
 zsembéri 238, 291
tudományvétel 41, 83, 90, 97–98,
 112, 115, 126, 130, 150–151, 158,
 161–162, 166, 185, 209–210, 212,
 221, 240, 243, 247, 257, 278, 281,
 283, 291, 317, 331, 342, 349, 363,
 379, 418, 470, 526, 536, 575, 591,
 593, 713, 715, 719, 765, 782, 807,
 821–822, 825, 842

tudományvevő oklevél 56, 70, 91,
271, 283, 317, 425, 537, 607,
692, 712–713, 754

Tul 147 (Tolna m.)

Tulceser (dict.) Henrik (Herric),
marosi polgár 251–252

Tulge 46 (Fejér m.)

Túr (Thwr, Thyur), ma Tordatúr
(Tureni, Ro.) 184, 472, 714, 882
(Torna m.)

– **(Thur)**, folyó 505

Turcz l. Turóc

Turda l. Torda

Tureni l. Túr

Túri (Thury) 505 (Szatmár m.)

Túristvándi l. Istvándi

Turóc (Thwruch, Turuch, Turucz,
Turcz) megye 514, 765, 804, 903

Turoch l. turóci konvent

turóci (Thuruch, Turoch, Turuch)
Boldogságos Szűz Mária-monostor
és konventje 294, 390, 653, 804

– *comes* l. János, Gilét fia

– *prépost* l. Pál

Turopolje (Campus) 2 (Zágráb m.)

Turrul, Sol fia 284

Turuch l. Turóc, turóci konvent

Turucz l. Turóc

Turustheluk 505 (Szatmár m.)

Tusa (Thuza), ma Tušice, Sz. 65,
212 (Zemplén m.)

Tusajfalu l. Újfalu

Tuscia l. Toscana

Tušice l. Tusa

Tušická Nová Ves l. Újfalu

Tușinu l. Tuson

Tuson (Thwssun, Tusun), ma Tușinu,
Ro. 622, 714 (Kolozs m.)

Tusun l. Tuson

Tuteus l. Töttös

Tutheus l. Töttös

Tutos l. Töttös

Tuzsér (Geustusera, Geustusira,
Gewsthusera, Gewstusera) 443,
466, 517, 603–605, 715, 782, 807
(Szabolcs m.)

Tyak l. Ják

Tyba l. Tiba

Tybawara l. Tibavára

Tyborc l. Tiborc

Tyburch l. Tiborc

Tycia l. Tisza

Tykon l. tihanyi konvent

Tykod l. Tyukod

Tyl, batizfalvi rector 219

Tymodyu fia Péter 191

Tyrnauia l. Nagyszombat

Tysscia l. Tisza

Tytul l. titeli egyház

Tyuach l. Tyuoch

Tyuan fiai: Pál és János, Dyzl-i 535

Tyuk (dict.) Tamás mester 107,
187, 236

Tyukod (Tykod, Tyukud) 120, 253,
268, 281, 338 (Szatmár m.)

– *(Tykod) nemzetség* 760, 785

Tyukud l. Tyukod

Tyuoch (Tyuach, Thyuoch), Tivadar
fia, Gyoad nb. 329, 438

U

U l. Magyarország

Ubul (Vbul, Wbul, Wbol, Wbwl),
László fia, nagysejéni, sem-
jéni 40, 49–51, 322, 369, 719

Udvári (Wduory, Vduory) 222
(Tolna m.)

Udvarnok (Vduarnok), ma Kis- és
Nagyudvarnok (Malé és Vel'ké
Dvorníky, Sz.) 376 (Pozsony m.)

– *(Vduornuck dict.)* Raden fia
Radizlaus 482

Ug 4 (Vas m.)

Ugal (Vgal, Wgal) 1, 52, 132–133, 140, 225, 916 (Somogy m.)

Ugali Pál (Hugolinus Paulus, Paulus Vgol) mester, Ivánka fia, országbírói prothonotarius, ugali 1, 52, 132–133, 225, 606, 732, 916

Ugocsa (Vgacha, Wgacha) megye 112–113

– *megye hatósága* 210

ugocsai comes l. Jakab, Dózsa fia

Ugod (Vgal, Vgud, Wgod, Wgol) 741, 880 (Veszprém m.)

Ugra (Vgra), ma Halmajugra 877 (Heves m.)

– **(Vgra)**, vár, ma Vugrovec, Ho. 659 (Zágráb m.)

ugrai comitatus 659

Ugrin mester, Pós fia, Miklós apja, Csák nb., Gresencha-i 131, 141–142

– fia Budiszló, bribiri 246

– **(Wgrin, Wgra)** fia Miklós, andornaki 97, 278

Ugróc (Wgroch), ma Ugruțiu, Ro. 288 (Doboka m.)

Ugruțiu l. Ugróc

Újbánya (Kwnigisparg, Mons Regis, nova montana Schennych, Schewnycze, Schewniche, Seunyché, Sewniche), bányaváros, ma Nová Baňa, Sz. 477, 480, 515, 919 (Bars m.)

újbányai bíró 515

Újbécs (Wybech) 847 (Pest m.)

Újfalu (Vyfalu, Wyfalw, Wyfalu), ma Apaújfalu (Nou Săsesc, Ro.) 188, 221 (Fehér m.)

– **(Wuyfalu)** 408 (Tolna m.)

– **(Wyfalu, Wyfalv)** 190 (Sáros m.)

– **(Vyfalu)**, ma Pécsújfalu (Pečovská Nová Ves, Sz.) 905 (Sáros m.)

– **(Wyfalu)**, ma Tusaújfalu (Tušická Nová Ves, Sz.) 772, 817 (Zemplén m.)

– **(Voyfalu)** 608

újfalvi Szt. Katalin szűz-kápolna 188, 221

– *Szt. Péter apostol-plébánia* 608

Újkenéz l. Kenéz

Újlak (Wylak) 280 (Bihar m.)

– **(Wylak)** 163 (Somogy m.)

– **(Wylak)**, város, ma Ilok, Ho. 131 (Valkó m.)

újlaki (Valkó m.) *bíró* l. István, Mihály fia

Újös l. Ős

újudvari (Nova curia) keresztesek konventje 163 (Zala m.)

Újvár, ma Marosújvár (Ocna Mureș, Ro.) 372 (Fehér m.)

– **(Novum Castrum, Vyuar, Wyvar)**, ma Holič, Sz. 54, 75, 549, 557–562, 585, 667–669, 880 (Nyitra m.)

– **(Wyuar, Wywar)**, vár 44

újvári (Nyitra m.) *várnagy* l. Vörös Tamás

Újvásár (Vyusar, Wyusar) 128, 460 (Pozsony m.)

Ulric l. Ulrik

Ulrik (Vlric), kapornaki konvent papja 243

– (Ulric), pfannbergi comes 880

– (Vrric), pozsonyi 872

– (Vrric), pozsonyi, Soslorun-i 872

– (Vlric), Wallsee-i 880

Unac (Vnaz, Vnach, Vnch), vár, Ho. 404–405, 836

Ung (Vng), folyó 821

– *(Hung, Hungh, Vng, Vngh, Wngh) megye* 8–12, 83, 98, 106, 112–113, 151, 185, 240, 821

– *megye hatósága* 83, 106, 151, 162, 185, 756

ungi comes l. Miklós, Drugeth János fia
 – *szolgabíró* l. János, Péter fia; Miklós, János fia
 – *vicecomes* l. György, Gergely fia
Unguraș l. Bálványos
Ungurei l. Gergelyfája
Unirea l. Felvinc
Ura (Vra, Wra) 120, 338 (Szabolcs m.)
Urziceni l. Csalánosvada
Usz (Wz), Lukács fia, nádasi 292
 – (Vz, Wz) fia János, Herdunga-i 36, 436, 526
Usza (Wza) fia Imre, tolcsvai 165
 – (Wza) fia István 227–228
út 29, 39, 53, 59–60, 65, 77, 116, 160, 171, 212, 223, 239, 244, 279, 283, 310, 315, 324–325, 360, 382, 418, 423, 436, 450, 476, 535, 578, 606, 648, 661, 786–788, 813 (via Hungaricalis), 858, 876, 882–883
utca 29, 192, 505, 589, 764, 793, 806, 814
üggyvédvalló levél 7, 21, 26, 33, 36, 40, 49–50, 52–53, 55–57, 63–65, 70, 75, 87, 104, 123, 132, 152, 163, 170, 172, 189, 225, 234, 239, 271, 279, 282–283, 316–317, 322–326, 343, 347, 369, 397–398, 423, 432, 436, 473, 476, 505, 536–537, 606–607, 637, 641, 646, 654, 730, 754, 804, 828, 871
üldöz(tet)és 541, 544, 663, 670, 699, 828

V

V l. Magyarország
Vác (Vacia) 529 (Nógrád m.)
váci Boldogságos Szűz-egyház káptalanja 6, 16, 96, 136, 224,

298, 439, 521, 525, 531, 533, 548, 566, 792
 – *egyházmegye (püspökség)* 136, 224, 298, 548
 – *főesperes* l. Miklós
 – *olvasókanonok* l. Miklós
 – *örkanonok* l. János
 – *prépost* l. Domokos, János fia
 – *püspök* l. Mihály
Vacia l. Vác
Vágrákó l. Rakolup
Vágsellye l. Sellye
Vágvecse l. Vecse
Vaja (Voya, Woya) 245, 239, 273, 325 (Szatmár m.)
Vajasvata l. Vata
vajda l. Lőrinc, Péter
Vajda (Woyuda, Woyuada), Haraszt nb. 359
Vajdaszentivány l. Szentiván
Vajka (Wayka), ma Vojka nad Dunajom, Sz. 350 (Pozsony m.)
Vajna l. Vajnatina
Vajnatina (Voynathyna), ma Vajna (Vojnatina, Sz.) 3
Vajszló (Vyzlou, Vizlou) 285 (Baranya m.)
Vak (Cecus) Dezső (Deseu, Desew), Miklós és László apja, Rátót nb., kaplai 194, 300, 827
 – (Cecus) Mihály fia Péter, Jazurmegy-i 91
vakság 592
Vakuman (Walkuman) fia Mihály 661
Valchid l. Váldhid
Váldhid (Waldhyd), ma Valchid, Ro. 221 (Szászföld)
Valea Largă l. Ceked
Valkó (Walkou, Wolko, Wolkou, Wolkow) megye 52, 203, 547, 647, 692, 718
 – *megye hatósága* 475, 914

valkói comes l. Domokos, Osl fia
– *vicecomes* l. Tamás

Valkóvár (Wolkowar), ma Vukovar, Ho. 718 (Valkó m.)

Valth l. Vát

vám 6, 21, 35, 105, 118, 120, 149, 193, 197, 203, 218, 223, 229, 252, 281, 312, 462–464, 648, 836, 874;
l. még hegyvám

vámmentesség 874

Vámos (Wamus dict.) János, zsembéri 238, 291

– (Vamus dict.) Péter, somogyi 353

Vámosoroszi l. Oroszi

vámszedő 159, 203, 218, 281, 741, 874

Vaniškovce l. Jánosfalva

vár 254, 258, 317, 404–405, 453, 462–463, 503, 538, 587, 711, 722, 736, 826, 836, 853, 918; l. még Bálványos, Bánya, Bazin, Becs, Belec, Berzéte, Brecsevo, Buda, Cetina, Clissa, Csejte, Csicsó, Gimes, Kamicsác, Kapu, Knin, Komárom, Köpcsény, Krasznahorka, Ludbreg, Macsó, Medvevár, Nyitra, Ostrovica, Oztogh, Palocsa, Pocsitelj, Pozsony, Rákos, Rogh, Samobor, Sáros, Saskő, Sopron, Stog, Szereb, Tibavára, Ugra, Újvár, Unac, Visegád, Zágráb, Zyn

Var l. Örmező

Várad, város, ma Nagyvárad (Oradea, Ro.) 441, 554, 810 (Bihar m.)

– (**Warad**) 117, 134 (Pilis m.)

Varada l. Várda

váradelőhegyi őrszerzetes l. László

– *prépost* l. János

– (ma Nagyvárad [Oradea, Ro.] része)
Szt. István első vértanú-monostor és konventje 15, 50, 113, 120, 123,

280–281, 325, 434, 505, 819, 870 (Bihar m.)

várad *Boldogságos Szűz Mária-kisebbik egyház* 683, 821–822 (Bihar m.)

– *egyházmegye (püspökség)* 392, 441, 496, 554, 736, 801, 867–868

– *éneklőkanonok* l. Fülöp, Boda fia; László, György fia

– *káptalan* 6, 9, 50, 55, 73, 87, 93, 111–112, 119, 149, 154, 161, 166, 195, 200, 205, 260, 279, 306, 310, 343, 369, 371–372, 392, 397–398, 407, 441, 489, 500, 505, 530, 554, 571, 596, 600, 602, 626, 629, 631, 636, 640, 642–643, 654, 681, 742, 800, 803, 810, 821–822, 863–864, 866, 868–869, 879 (Bihar m.)

– monostor l. pécsvárad

– *olvasókanonok* l. László

– *őrkánonok* l. Gergely

– *prépost* l. Bertrand

– *püspök* 200–201, 525, 602, 640, 731, 868, 896; l. még András, Demeter

– *Szt. András-kápolna* 810 (Bihar m.)

– *Szt. Anna-kolostor, apátnője és apácai* 205 (Bihar m.)

– *Szt. Kozma és Damján-oltár* 195 (Bihar m.)

– *Szt. Miklós-magistratus* 810 (Bihar m.)

– *Szt. Tamás vértanú-oltár* 800, 803 (Bihar m.)

Varadinumpech l. pécsvárad

Varalia l. Váralja

Váralja (Varalia, Varalya, Warallya) 793, 806 (Szabolcs m.)

Váralja l. Budaváralja

Varalya l. Váralja

Varasd (Varosd, Worosd) megye 913

varasdi comes l. Ákos, Mikcs fia;
István, Mikcs fia; János, Osl fia
– (*Waras, Warasd*; ma *Varaždin*,
Ho.) *főesperes(ség)* l. István,
Kelemen fia

Váraskeszi (Woraskezw) 819
(*Varasd m.*)

Varatacha l. *Vartacha*

Varaždin l. *varasdi főesperesség*

Varbó (Worbou) 555, 565 (*Bor-*
sod m.)

Várda (Varada, Warada, War-
da), ma *Kisvárd* 119, 125, 260,
343, 432, 437, 443, 461, 466,
517, 603–605, 715, 782, 807
(*Szabolcs m.*)

Varda fia *György*, váti 771, 845

Várfölde (Warfeulde) 743
(*Gömör m.*)

varga 134

Várhosszúrét l. *Hosszúrét*

várjobbágy 2, 373, 482, 526, 587

Varkon l. *Várkony*

Várkony (Noguarkon, Varkon,
Varkun, Warkun), ma *Sajóvár-*
kony 278 (*Borsod m.*); l. még
Abafalva

– (**Warkun**), ma *Vrakúň*, Sz. 403
(*Pozsony m.*)

Varkun l. *Várkony*

várnagy 78, 247, 253, 268, 435,
488, 650–651, 837, 874; l. még
András, *Miklós* fia; *Berzété*
Miklós, *Bogus*, *Cikó*; *Jakab*,
Depreht fia; *János*; *János*, *Pál*
fia; *László*, *Kozma* fia; *Magyar*
Pál, *Márton*; *Márton*, *János* fia;
Miklós, *Péter* fia; *Saffar István*,
Töttös, *Vas Miklós*, *Vesszős*,
Vörös Tamás, *Wosk*

várnépek 342, 526, 587, 637, 741,
828

város 272, 347, 356, 380, 399, 401,
435, 481, 503, 711, 837, 865,
876, 880, 887–888; l. még *Arbe*,
Avignon, *Bakabánya*, *Bihács*,
Buda, *Csanád*, *Csehi*, *Eperjes*, *Fi-*
renze, *Gölnicbánya*, *Jasztrebar-*
szka, *Knin*, *Kolozsvár*, *Lőcse*,
Marseille, *Mühlbach*, *Nagyolasz*,
Nona, *Patak*, *Pest*, *Pozsony*,
Sandecz, *Sáros*, *Sebenico*, *So-*
mogy, *Szalánkemén*, *Szatmár*,
Szepesváralja, *Szepsi*, *Újbánya*,
Újlak, *Várad*, *Velence*, *Zágráb*,
Zára, *Zengg*
– *hatósága (testülete, tanácsa;*
bíró, esküdt, villicus, rector,
senator) 33, 57, 83, 151, 185,
203, 213, 399, 347, 409, 440,
464, 480, 490, 503, 515, 538,
588, 678, 770, 830–831, 837,
858, 860, 875, 901

városi jog 538, 830–831

Varosd l. *Varasd*

Varsád (Vorsad) 313 (*Tolna m.*)

Varsány (Vossan, Vosyan), ma
Nagy- és Kisvarsány 398, 730
(*Szatmár m.*)

– (**Wossyan**) 198 (*Zala m.*)

Vartacha (Varatacha, War-
tacha, Waratacha), hn. 360
(*Zágráb m.*)

Vas (Wos senior) Miklós comes,
Eymech fia, *János és László* apja,
csicsói várnagy 675

vasa 805

vasallus 441, 736

vásár 61, 203, 214, 223, 266, 335,
343, 435, 437, 461, 547, 648,
754, 836, 880

Vasarhel l. *Vásárhely*

Vásárhely (Vasarhel, Wasarhel),
ma Gyerővásárhely (Oşorheiu,
Ro.) 878 (Kolozs m.)

vásáron kikiáltás 52, 343, 754

Vásároskálló (Vasaruskallo, Wasaruskallo, Wasarus Kallo), ma
Nagykálló 793, 806 (Szabolcs m.);
l. még Kálló, Tótkálló

Vasaruskallo l. Vásároskálló

Vasasszentgotthárd l. Szentgotthárd

Vasvár (ferreum Castrum, Wosuar) 816, 845 (Vas m.)

– *megye* 14, 352, 438, 506, 655,
816, 842

– *megye hatósága* 14, 377, 816, 845

vasvári comes l. Ákos, Mikcs fia;
István, Lack fia; István, Mikcs fia

– *dékán* l. János

– *éneklőkánonok* l. Mihály

– *őrkanonok* l. Gergely

– *prépost* l. András, Miklós, Tamás

– *Szt. Mihály arkangyal-egyház és*
káptalanja 4, 62, 74, 101, 114–
115, 191, 216, 257, 317, 328–
329, 342, 377, 388, 427, 429,
438, 468, 506, 771

– *vicecomes* l. János

Vát (Valth, Walth) 771, 845 (Vas m.)

Vata (Vatha), ma Vajasvata (Maslovce, Sz.) 460 (Pozsony m.)

Vatha l. Vata

Vauriso l. Vavrisó

Vavrisó (Vauriso, Vavriso), ma
Vavrišovo, Sz. 883 (Liptó m.)

Vavriso l. Vavrisó

Vavrišovo l. Vavrisó

Vayad 914 (Valkó m.)

Vbul l. Ubul

Vche l. Ewche

Vduarnok l. Udvarnok

Vduornuck l. Udvarnok

Vduory l. Udvari

Veča l. Vecse

Veche l. Vecse

Vecherch l. Vecsés

Vechez l. Vecsés

Vechye l. Vécse

Vécs (Weych) 839 (Heves m.)

Vecse (Veche), ma Vágvecse (Veča,
Sz.) 549, 557–558 (Nyitra m.)

– **(Vechye)** 505 (Szatmár m.)

vecsei Keresztelő Szt. János-
egyház 549, 557–558

Vecsés (Vecherch, Vechez) 769
(Pest m.)

vecsési Mindenszentek-egyház 769
vég 235

Véged (Vegud), ma Zalavég 216
(Zala m.)

Vegla, ma Krk, Ho. 45, 270, 401, 504

veglai comes l. Bertalan, Dujm

végrendelet (végrendelkezés) 77,
219, 248, 368, 400, 430, 449, 741,
828, 927

Vegud l. Véged

Veguldorf l. Vogelndorf

Véke (Weyche), ma Vojka, Sz. 90
(Zemplén m.)

Vel'aty l. Velejte

Vel'ké Dvorníky l. Udvarnok

– Ozorovce l. Azar

Vel'ký Biel l. Bél

Velchene 244 (Abaújszabolcs m.)

Velčice l. Velcsőc

Velcsőc (Welchych), ma Velčice,
Sz. 889 (Trencsén m.)

Velejte (Velete), ma Vel'aty, Sz.
367 (Zemplén m.)

Velemér (Velemer, Velemyr, Velmer, Velmyr, Welemer, Velemyr) 243, 317, 842 (Zala m.)

– **(Velemer, Velemyr),** folyó 243,
317, 842

Velemer l. Velemér

Velemyr l. Velemér

Velence (Commune Venetiarum, Venetia), város, ma Venezia, Olaszo. 17–18, 45, 105, 179–181, 193, 197, 270, 380–381, 394, 399, 410, 416–417, 424, 428, 431, 434, 440, 444, 452, 474, 481, 503–504, 527, 538, 569, 573–574, 594–595, 625, 668, 720, 721–722, 789, 791, 794–795, 798, 808–809, 833, 835, 840–841, 844, 853, 860–861, 868, 873, 884, 891, 893

velencei biztos (provisor, gubernator) 5, 115, 380, 394, 399, 413, 416–417, 424, 428, 431, 434, 440, 444, 481, 503–504, 527, 538, 720, 789, 794, 835, 844, 853–854; 1. még Johannes Sanuto, Marcus Celsi, Nicolaus Sanuto, Petrus Gradonico

– *dukát* 440, 873

– *domonkosok konventje, perjele* 34, 180–181

– *kapitány* 452, 503, 569, 573, 594–595, 625, 639, 720, 789, 791, 835, 844, 853–854, 859, 873, 884–885, 891, 900; 1. még Marcus Justinianus, Petrus de Canali, Petrus Civrano

– *tanács* 5, 45, 105, 270, 315, 380–381, 383, 394, 410, 413–414, 416–417, 424, 428, 431, 481, 503–504, 527, 538, 569, 573–574, 594–595, 639, 656, 720, 789, 791, 794–795, 798, 808–809, 832–833, 835, 840–841, 853–854, 859–861, 873, 884–885, 891–893, 900

Velete l. Velejte

Velezd (Welez), ma Sajóvelezd 31 (Borsod m.)

Velislava l. Velislava

Velislaua l. Velislava

Velislava (Velislava, Velislaua, Velizlaua) comitissa, Nelipcius knini comes özvegye 193, 197, 404–405

Velizlaua l. Velislava

Velk (Welk) fia Sándor, Hontpázmány nb. 31

Vel'ká Domasa l. Nagydomása

– Ida l. Ida

– Lomnica l. Lomnic

Vel'ké Kapušany l. Kapos

– Revištia l. Rőcse

Vel'ký Šariš l. Sáros

Velmer l. Velemér

Velmyr l. Velemér

Velnat fia Antal, zágrábi kanonok 728

Velprud fia István 674

Venceleu l. Vencsellő

Vencsellő (Venceleu, Wenchelleu), ma Gávavencsellő 53 (Szabolcs m.)

Venetia l. Velence

Venezia l. Velence

Vengarth l. Vingárd

Vengarthkerch l. Vingárd

Vengherskyrh l. Vingárd

Veperd l. Vezekény

vérdíj 63, 482

Verebel l. Verebély

Verebély (Verebel), ma Mátraverebély 298 (Nógrád m.)

verés 129, 130, 150, 168–169, 240, 278, 353, 661, 792, 825

Veresalma l. Vörösalma

Veresdub 886 (Csanád m.)

Vereseghaz l. Verese gyház

Verese gyház (Verese ghaz, Werese ghaz), ma Székásverese gyháza (Roşia de Secaş, Ro.) 93, 368 (Fehér m.)

Veresvessző (Vereswesew) 133 (Somogy m.)

Vereswesew l. Veresvessző

Verona, Olaszo. 668, 855

Veroncha l. Verőce

Verőce (Veroncha), ma Virovitica, Ho. 697 (Verőce m.)

Verpelét (Welpret) 839, 877 (Héves m.)

Veszprém (Visprim), város 138 (Veszprém m.)

– (*Wesprim*) megye 63, 344, 363, 655, 871, 922

Veszprémfajszi l. Fajszi

veszprémi comes l. Lőrinc

– *dékán* l. Kozma

– *egyházmegye (püspökség)* 137–139, 155, 174–177, 298, 441, 445–446, 489, 522, 524, 531, 533, 566–567, 601–602, 636, 640, 642–643, 677, 685, 688, 690, 700, 707, 712, 726, 748, 761

– *főesperes* 567

– *káptalan* 63, 138, 311, 340–341, 422, 516, 522, 524, 535, 555–556, 567, 634, 655, 684, 687, 707, 712, 871, 922

– *olvasókanonok* l. Sebestyén

– *püspök* 157, 295–298, 522, 524, 556, 567, 634, 687, 712, 779, 781, 803; l. még Bertalan, Galhardus, István, Mesko

Vesszős (Weszeus, Vezzeus, Wezzeus, Wezzews, Wezsceus) mester, Imre fia, saskői várnagy, lovag, becsei 172, 189, 238, 291, 408, 843

Vetés (Wetes), ma Vetis, Ro. 261 (Szatmár m.)

vetés 244, 353

Vetis l. Vetés

Vetus Buda l. Óbuda

Veytih fia János 641

Vezeken l. Vezekény

Vezekény (Vezeken), ma Veperd (Weppersdorf, Au.) 308 (Sopron m.)

– (*Vezeken*) *nemzetség* 308

Vezzeus l. Vesszős

Vgacha l. Ugocsa

Vgal l. Ugal, Ugod

Vgra l. Ugra

Vgud l. Ugod

via Hungaricalis l. út

Vica fiai: Vitemer és Benedek, halastói 243

vicecomes 14, 71–72, 83, 98, 106, 151, 168–169, 185, 253, 286, 336–337, 339, 499, 605; l. még András, Endre fia; Bekus, Bogus, Dávid, Fejes Gergely; György, Gergely fia; István, Miklós fia; Jakab; Jakab, Péter fia; János; János, Bathand fia; László, András fia; Lökös, Márton, Mihály, Miklós, Ruhy Miklós, Tamás, Vilmos, Zuard

vicenotarius 388

victualia 364

Vid (Vyd, Wyd) 232 (Zemplén m.)

–, nyitrai püspök 61, 186, 229–232, 373–375, 634, 647, 707, 712, 836

– (Wyd), Csépán fia, András apja, gyirmóti 75

– (Vyd), Ernye fia, pataki polgár 33

–, Pál bán fia 730

– fia György 326

– fia Roland, bőrvelyi 9

Vida (Wyda), esztergomi konvent klerikusa 828

Viennes, Fro. 584, 676

Viennes-i dauphin l. Humbert

Vieska l. Vieszka

Vieszka (Wyschen, Vyschen), ma Vieska, Sz. 66 (Trencsén m.)

Vigman nemzetség 340

vikárius 184, 348, 855, 887–888; l.
még János, Jakab, Márton, Má-
tyás, Pál, Tamás

villa Batiz l. Batizfalva

– Bauari l. Bajorvágás

– Calidarum aquarum l. Hévíz

– Cantha l. Csantafalva

– de Brugis l. Bruges

– Farkasii l. Farkasfalva

– Lactis l. Tejfalva

– Latina l. Olaszi

Villa compositi l. menedékkői monostor

Villanova, ma Villeneuve-les Avig-
non, Fro. 137–139, 144–146, 156–
157, 173–182, 295–298, 318, 356,
384–386, 392, 419, 577–580, 582–
585, 590, 596, 600–602, 610–621,
630, 632–636, 640, 642–644

Villeneuve-les Avignon l. Villanova
villermíták 436

villicus 26, 57, 168, 240, 272, 353,
409, 430, 435, 455, 488, 741,
784, 787–788, 793, 828

Vilmos l. Drugeth Vilmos, Guillelmus

– (Guillelmus), Belforte-i vice-
comes 539–542

– (Guillelmus), Chartres-i püspök,
pápai nuncius 84–86, 578–580,
582, 660, 667

– (Vyllermus), pannonhalmi apát
202, 250, 269, 516, 524

– (G., Guillelmus), S. Maria in
Cosmedin-egyház kardinális di-
akónusa, szerémi, torontáli és
gyulafehérvári főesperes, váradi
és pécsi kanonok 22–23, 590,
600–602, 633, 642, 663, 700–
704, 746, 750–751, 778, 864,
866

Vince (Vynchenchys) mester,
krasznai főesperes, püspöki
képviselő 111

**Vincenc (Rohundorph, Rohun-
dorph, Vinchench, Wyn-
chench)** 93, 368 (Fehér m.)

Vinchench l. Vincenc

**Vingárd (Chybar, Guga, Gvga,
Kerech, Vengarth, Vengarth-
kerch, Vengherskyrh, Win-
gart, Wyngarth)**, ma Vingard,
Ro. 93, 368, 382 (Fehér m.)

Vingard l. Vingárd

Vinzlou (Vynzlou) fia Kelemen,
patyi 427

Virovitica l. Verőce

Viscri l. Fejéregyház

**Visegrád (Altum castrum,
Wisegrad, Visegrad, Visse-
grad, Vysegrad, Vyssegrad,
Wissegrad, Wyssegrad)**, vár, vá-
ros 4, 8, 10, 14–15, 24–25, 30, 35–
37, 40–43, 49–53, 55–57, 63–65,
71–73, 75, 87–88, 90, 96–97, 103,
106, 117, 119–120, 123–125, 129,
131, 140, 148, 153, 159–160, 165,
168–169, 183, 187, 191, 203, 208,
213–214, 220, 224–225, 234–236,
238, 241, 246, 250–253, 259, 261,
271–273, 275–276, 283, 286–287,
292–293, 298, 301–306, 316–317,
319–327, 329, 334–339, 342–344,
347, 352, 357, 362, 364–365, 369,
403, 432, 435–436, 443, 472, 476,
479, 487, 490–491, 493, 499, 508,
513–515, 524, 606–607, 637, 641,
648–651, 674, 713, 723, 730,
732–733, 754–755, 784–785, 804,
814–815, 818–819, 826–828, 837,
839, 843, 848, 874, 894, 901, 916
(Pilis m.)

Visegrad l. Visegrád

visegrádi várnagy I. Saffar István,
Töttös

– *Szt. András-monostor és apátja*
298, 524

Visprim I. Veszprém

Vissegrad I. Visegrád

Vita (Vytha), ma Nemesvita 535
(Zala m.)

Vitemer (Vytemer), Vica fia, ha-
lastói 243

Vizlou I. Vajszló

Vizouloteluk 675 (Doboka m.)

Vizsoly (Wysl) 218 (Abaújvár m.)

Vízszilvás I. Szilvás

Vkuryto I. Ökörítő

Vkurytow I. Ökörítő

– Superior I. Ökörítő

Vlčkovce I. Farkashida

Vlková I. Farkasfalva

Vlric I. Ulrik

VltraMarosiensis I. Maroson túl főesperes

Vltramoriensis I. Maroson túl főesperes

Vnach I. Unac

Vnaz I. Unac

Vnch I. Unac

Vndi 63 (Veszprém m.)

Vng I. Ung

Vngh I. Ung

Vogelndorf (Veguldorf, Weguldorf,
Wogelndorf) 41 (Moson m.)

Voivodeni I. Szentiván

Vojka I. Véke

– nad Dunajom I. Vajka

Vojňany I. Krig

Vojnatina I. Vajnatina

Vorsad I. Varsád

Vossan I. Varsány

Vosyan I. Varsány

Voya I. Vaja

Voyfalu I. Újfalú

Voyk 29

Voynathyna I. Vajnatina

Vörös (Rufus) István fiai: László
és Dénes, vajszlói 285

– (Rufus) János, erdőtelki 839

– (Rufus) Miklós 183

– (Rufus) Salamon comes 317

– (Rufus, Ruphus) Tamás mester,
comes, Aladár fia, csejte és új-
vári várnagy 54, 549–562, 585,
667–669, 694–698, 708, 741,
828, 880

**Vörösalma (Veresalma, Weres-
alma, Werusalma)**, ma Červe-
nice pri Sabinove, Sz. 436 (Sá-
ros m.)

Vra I. Ura

Vrakúň I. Várkony

Vrana I. Vrána

Vrána (Laurana, Vrana), ma Vrana,
Ho. 424, 832, 884, 891

vránai perjel 424

Vrband I. Orbánd

Vrbova I. Orbova

Vrdeg I. Ördög

Vrdung I. Ördög

Vrman I. Ormány

Vrnepch I. Vurnovec

Vros fia Dénes, bélai 718

Vrric I. Ulrik

Vrs I. Örs

Vrthova, halászhely 517

Vrus I. Oros

Vruzy I. Oroszi

Vsura I. Ozora

Vugrovec I. Ugra

Vukovar I. Valkó

Vurnovec (Vrnepch), Ho. 659
(Zágráb m.)

Vyd I. Vid

Vydrany I. Hodos

Vyfalú I. Újfalú

Vyllermus I. Drugeth Vilmos, Vilmos

Vynchenchyus I. Vince

Vynzlou I. Vinzlou

Vyschen I. Vieszka

Vysegrad I. Visegrád

Vyšné Raslavice I. Tótraszlavica

Vyšný Kubín l. Felsőkubin
 Vyssegrad l. Visegrád
 Vytemer l. Vitemer
 Vytha l. Vita
Vythma, folyó 324
 Vyuar l. Újvár
 Vyusar l. Újvásár
 Vyzlou l. Vajszló
 Vz l. Usz
 Vzlar l. Eszlár
 Vzmus fia János, szolnoki 850
 Vztuerfalu l. Ösztövér
 Vztuerfalw l. Ösztövér
 Vzura l. Ozora

W

Wadas fia Demeter, Dedy-i 842
 Waguth (dict.) Beke fiai: Miklós,
 Albert és Péter, korpádi 568
Walch, hegy 294
 Waldhyd l. Váldhid
 Walkou l. Valkó
 Walkuman l. Wakuman
 Wallern l. Bala
Wallsee (Wallsse), Au. 880
 Wallsse l. Wallsee
 Walter, somogyi konvent őrszerze-
 tese 734
 Walth l. Vát
 Wamos l. Vámos
 Wamus l. Vámos
 Warad l. Várad
 Warada l. Várda
 Waralya l. Szepesváralja
 Warallya l. Váralja
 Waras l. varasdi főesperesség
 Warasd l. varasdi főesperesség
 Waratacha l. Vartacha
 Warda l. Várda
 Warfeulde l. Várfölde
 Warkun l. Várkony
 Wartacha l. Vartacha
 Wasarhel l. Vásárhely
 Wasarus Kallo l. Vásároskálló

Wasaruskallo l. Vásároskálló
 Wasungem l. Wasungen
Wasungen (Wasungem), Németo.
 523
 Wayka l. Vajka
 Wbol l. Ubul
 Wbul l. Ubul
 Wbwl l. Ubul
 Wduory l. Udvari
Wechk 265 (Pest m.)
 Weguldorf l. Vogelndorf
 Welchych l. Velcsőc
 Welemer l. Velemér
 Welemyr l. Velemér
 Welez l. Velezd
 Welk l. Velk
 Wellin fia Márton, zágrábi kano-
 nok 726
 Welpret l. Verpelét
 Wenchelleu l. Vencsellő
 Weppersdorf l. Vezekény
Werencze, patak 652
 Weresalma l. Vörösalma
 Weresegehaz l. Veresegyház
 Wernard, manigai bíró 678
 Wernel (Werner), kézdi 188, 221
Wernelwagasa 96, 136 (Sáros m.)
Werus 241
 Werusalma l. Vörösalma
 Wesprim l. Veszprém
Westminster (Westmonasterium),
 ma London része, Anglia 330
 Westmonasterium l. Westminster
 Weszeus l. Vesszős
 Wetes l. Vetés
 Weych l. Vécs
 Weyche l. Véke
 Weyz (dict.) Péter, pozsonyi pol-
 gár 38
 Wezzeus l. Vesszős
 Wezzews l. Vesszős
 Wezsceus l. Vesszős
 Wgacha l. Ugocsa
 Wgal l. Ugal

Wgod l. Ugod
 Wgol l. Ugod
 Wgra l. Ugrin
 Wgrin l. Ugrin
 Wgroch l. Ugróc
 Wien l. Bécs
 Wienna l. Bécs
 Wigand fia János, pozsonyi kano-
 nok 679, 710
Wilków (Wilkow, Wylkow), Lo.
 521, 525
 Wilkow l. Wilków
 Wingart l. Vingárd
 Wisagrad l. Visegrád
 Wissegrad l. Visegrád
 Wkuritow Inferior l. Ökörítő
 Wlch fia Tamás, gréci polgár 57
 Wlk, Thusk fia, Kozma apja 13
 Wlkoy fia Desen, Scerche nb. 482
 Wngh l. Ung
 Wogelndorf l. Vogelndorf
 Wolko l. Valkó
 Wolkou l. Valkó
Wolkouch 678
 Wolkow l. Valkó
 Wolkowar l. Valkóvár
 Woraskezw l. Váraskeszi
 Worbou l. Varbó
 Worosd l. Varasd
 Wos l. Vas
 Wosk mester, bálványosi várnagy 786
 Wossa, El-i 359
 Wossyan l. Varsány
 Wosuar l. Vasvár
Wosunzowpotaka, patak 717
Woya 220
 – l. Vaja
Woyankerezthpataka, patak 796
 Woytha, Demeter és Dénes apja,
 zsigrai 143, 536–537, 606
 Woyuada l. Vajda
 Woyuda l. Vajda
 Wra l. Ura
 Wratislaui l. Wroclaw

Wrbna, folyó 116
Wroclaw (Wratislaui), Lo. 178
*Wroclaw-i egyházmegye (püspök-
 ség) és püspök* 109, 356, 510,
 521–522
 – *káptalan* 750–751
 Wrrus l. Orros
Wrus 647 (Valkó m.)
 – l. Oros
Wruus 326 (Tolna m.)
 Ws l. Ős
 Wskeleu l. Wskuleu
Wskuleu (Wskeleu) 288 (Doboka m.)
 Wsy l. Ős
 Wuyfalu l. Újfalú
*würzburgi (Herbipolensis; Németo.)
 egyházmegye (püspökség)* 523
 Wybech l. Újbécs
 Wyd l. Vid
 Wyda l. Vida
 Wyfalu l. Újfalú
 Wyfalv l. Újfalú
 Wyfalw l. Újfalú
 Wylak l. Újlak
 Wylan fia Miklós, szepesi szolgál-
 bíró 425
 Wylkow l. Wilków
 Wyllermus Drugeth l. Drugeth Vilmos
 Wylok l. Újlak
 Wynchench l. Vincenc
 Wyngarth l. Vingárd
 Wyschen l. Vieszka
 Wysl l. Vizsoly
 Wyssegrad l. Visegrád
 Wyth l. Wythk
 Wythk (Wyth) fiai: Miklós, István
 és Péter, fejéregyházi 188, 221
 Wyuar l. Abaújvár, Újvár
 Wyuasar l. Újvásár
 Wyvar l. Újvár
 Wywar l. Újvár
 Wz l. Usz
 Wza l. Usza

Y

Yaco l. Jákó
Yda l. Ida
Yekel l. Jekel
Yekelfalua l. Jekelfalva
Yemnik l. Jamnik
Ygkew l. Hegykő
Ylus l. Ilus
Ynokhaza l. Inakháza
Yuan l. Iván
Yvan l. Iván
Ywan l. Iván
Ywanka l. Ivánka
Ywke, László apja 402

Z

Zaadelei l. Szádelő
Zaah l. Záh
zabla 467, 493
Zabok, Ho. 30, 116 (Varasd m.)
Zabolch l. Szabolcs
Zabouch l. Szabolcs
Zaboucz l. Szabolcs
Zabulch l. Szabolcs
Zacol l. Szakoly
Zadar l. Zára
Zádiel l. Szádelő
Zadur fia Imre 10, 50
Zagorya 30 (Varasd m.)
Zágráb (Zagrabia), vár, város,
ma Zagreb, Ho. 2, 406, 461–
463, 482, 488, 545, 587, 616,
621, 659, 709, 744, 752, 774,
779, 874 (Zágráb m.)
zágrábi Boldogságos Szűz Mária-
oltár 695
– comes l. János
– dékán l. János
– domonkosok perjele 846
– egyházmegye (püspökség) 17–20,
34, 139, 144, 146, 182, 542, 545–
546, 630, 634–635, 672–673,

695–698, 707, 712, 725–727,
744–745, 747, 749, 752, 846
– éneklőkanonok l. Miklós, Ke-
mény fia
– káptalan 2, 13, 30, 44, 57, 60,
116, 122, 144, 146, 182, 254,
258, 360, 406, 408, 463, 489,
540, 545–546, 587, 616, 621,
627, 631, 695, 728, 747, 749,
752, 774, 779, 846
– prépost 621, 709
– püspök 146, 540, 542, 545–546,
634, 709, 712, 749, 752, 779,
896; l. még Jakab
– Szt. Erzsébet-ispotály 60
– Szt. Imre-egyház 116
– Szűz Mária-monostor és apátja 182
Zagrabia l. Zágráb
Zagreb l. Zágráb
Záh (Zaah) nemzetség 375
– (Zaah) fia Felicián, Záh nb. 375
Zakal 239, 325 (Szatmár m.)
Zakalus (dict.) István fiai: András
és Péter, Karan-i 316
– (dict.) Tamás 29
zaklatás 21, 62, 105, 133, 159,
165, 172, 271, 286, 344, 486,
568, 592, 646, 692, 858
Zakol l. Szakoly
Zala 408 (Somogy m.)
– megye 14, 198, 203, 230, 257,
317, 535, 842
– megye hatósága 14, 842
– fiai: Ádám és János, Zelench-i 815
– l. Zalai Pál, zalai konvent
Zalaba 39 (Szepes m.)
Zalabér l. Bér
zalai comes l. István, Pál fia
– főesperes l. Sebestyén
– vicecomes l. Lökös

– (*Zala*; ma *Zalavár*) *Szt. Adorján vértanú-monostor és konventje* 102, 317, 589 (Zala m.)

Zalai (Zala-i dict.) Pál 646

Zalankemen l. Szalánkemén

Zaläu l. Zilah

Zalavár l. zalai konvent

Zalavég l. Véged

Zaloch l. Szalók

Zalocha l. Szalóka

Zalochsamsun l. Szalóksámson

Zaloka l. Szalóka

Zalook l. Szalók

Zaloucha l. Szalóka

Zalouka l. Szalóka

Zalowchaza l. Szalóc

Zalunkament l. Szalánkemén

Zamard l. Zamárdi

Zamárdi (Zamard) 422 (Somogy m.)

Zamus l. Szamos

Zapud 326 (Tolna m.)

Zára (Jadra), város, ma Zadar, Ho. 399, 416, 424, 434, 444, 452, 454, 474, 490, 503–504, 538, 569, 573, 625, 662, 720–722, 789, 791, 794–795, 798, 833, 835, 840–841, 844, 853–854, 859–860, 873, 884–885, 891, 893, 900–901

zarái bíró 490, 901

– *comes* l. Marcus Cornarius

– *érsek* l. Miklós

Zaránd (Zarand) megye 334–335, 819

Zarand l. Zaránd

zarándoklat 619, 927

Zarathka l. Sár

Záskalie l. Zászkal

Zászkal (Zazkalicha), ma Zás-kalie, Sz. 294 (Árva m.)

– (**Zazkalicha**), szikla 294

Zathmar l. Szatmár

Žatkovce l. Zsetek

Zaua l. Száva

Zauicha l. Mertuicha

Zauorsia 60 (Kőrös m.)

Zawa l. Száva

Zaz l. Szász

Zazkalicha l. Zászkal

Zazsciluas l. Szilvás

Žbince l. Cseb

Zbudza l. Izbugya

Zbugyia l. Izbugya

Zebecke (Sebechke, Sebethke, Sebetke, Sebutke) 243, 256, 317, 599 (Zala m.)

Zebes l. Zsebes

Zech l. Szécs

Zeche l. Szécs

Zecheres l. Szekeres

Zecheris l. Szekeres

Zeckchew l. Szekcső

Zeech l. Szécs

Zeek l. Szék

Zeekchu l. Szekcső

Zeekvize l. Székvize

Zeged l. szegedi főesperes

Zegew l. Cegő

Zegez fia Lőrinc 674

Žehra l. Zsigra

Zekchu l. Szekcső

Zekel l. Székely

Zekeres l. Szekeres

Zekereswelg l. Szekeresvölgy

Zekrakathia (Zekrakathya), hn. 505 (Szatmár m.)

Zekrakathya l. Zekrakathia

Zelemér 87 (Szabolcs m.)

Zelench 815

Zelenzad (Zelebenzaad) 52, 647 (Valkó m.)

Zelepke l. Szelepke

Zeles (Zelus) 476 (Pozsony m.)

Zelete l. Szelete

Zeus l. Szőlős

Zeuls l. Szőlős

Zelebenzaad l. Zelenzad

Zelete l. Szelete

Zeliz l. zselicszentjakabi egyház

Zellech 244 (Abaújtör m.)

Zelnycha 913 (Varasd m.)
Zelnycha-i Szt. Domokos-egyház 913
 Zelus l. Zeles
 Zelyz l. zselicszentjakabi egyház
 Zember l. Zsember
 Žemberovce l. Zsember
 Zemere l. Szemere
 Zemlen l. Zemplén
 Zemleyn l. Zemplén
 Zemlin l. Zemplén
 Zemlyn l. Zemplén
 Zemplen l. Zemplén
Zemplén (Zemplyn, Zemlyn, Zemplen, Zemleyn, Zemlen, Zemlin) megye 6, 8–12, 36, 83, 98, 106, 112–113, 151, 185, 229, 232, 240, 607, 822, 824–825
 – *megye hatósága* 772, 817
zempléni comes l. Mikcs
 – *főesperes* l. András, János
 – *szolgabíró* l. Lőrinc, Lukács, Makó, Mihály
 Zemplyn l. Zemplén
 Zempmarthon l. Szentmárton
 Zench fia Miklós 184, 288, 307
Zenche 453 (Pilis m.)
Zengg (Segna, Segnia), város, ma Senj, Ho. 401, 431, 892
zenggi potestas l. Bertalan, Dujm
 Zengiurg l. Szentgyörgy
 Zent Iuan l. Szentiván
 Zentgyurg l. Szentgyörgy
 Zenthanduryas l. Szentandrás
 Zenthgurg l. Szentgyörgy
 Zenthgyurgh l. Szentgyörgy
 ZenthJacab l. Szentjakab
 Zenthkyral l. Szentkirály
 Zenthmartun l. Szentmárton
 Zenthmiklous l. Szentmiklós
 Zenthpeterfalwa l. Szentpéterfalva
 Zenthsalvator l. Szentszalvátor
 Zenthus l. Szentes
 Zentyhuan l. Szentiván
 Zentyhvan l. Szentiván

Zentyhwan l. Szentiván
 Zentsaluator l. Szentszalvátor
 Zentus, dávodi 359
 Zepes l. szepesi káptalan
 Zepsy l. Szepsi
 Zepus l. Szepes
 Zerb l. Szereb
 Zeredahel l. Szerdahely
Zerench, folyó 29
 Zeuch l. Szücs
 Zeuke l. Szöke
Zeuleuol 326 (Tolna m.)
 Zeuleus l. Szőlős
 Zeurus (dict.) Miklós fia Beke, korontáli 311
 Zewleus l. Szőlős
 Zewlewhegh l. Szőlőhegy
Zics (Zych) 516 (Somogy m.)
 Zigeth l. Sziget
 Zil l. Szil
Zilah (Ziloh, Zylah, Zyloh), ma Zaláu, Ro. 430, 654 (Közép-Szolnok m.)
 Ziloh l. Zilah
 Zimbor l. Zsombor
 Žitavce l. Gyarmat
 Zlaté Klasy l. Magyar
 Znynichadraxin, tolvaj 52
 Znynichaobrad, tolvaj 52
 Zoboch l. Szabolcs
 Zobolch l. Szabolcs
zobori apát l. Gergely, Tamás
 – (*Zobur, Zubur*) *Szt. Ipolit-vértanú monostor és konventje* 54, 324, 477, 514, 575, 765 (Nyitra m.)
 Zobouch l. Szabolcs
 Zobulch l. Szabolcs
 Zobur l. zobori konvent
 Zokol l. Szakoly
 Zolgageur l. Szolgagyőr
 Zolgou l. Salgó
Zolicz 665
 Zolnuch l. Szolnok

Zolnuk l. Szolnok
 – Exterior l. Szolnok
 Zoloka l. Szalóka
 Zolouk l. Szalók
 Zolouka l. Szalóka
 Zolyensis l. Zólyom
Zólyom (Zolyensis) megye 514,
 765, 903
zólyomi comes l. Miklós, Olivér
Zombor, ma Mezőzombor 772
 (Zemplén m.)
 Zomos l. Szamos
 Zomulia l. Szomolya
 Zomur (dict.) István, Lukács fia
 96, 136
 Zomus l. Szamos
 Zonuk l. Szolnok
 – Exterior l. Szolnok
 Zooch fia Miklós, Ilbeu-i 216
Zopus 731 (Bihar m.)
 Zor (Zowr dict.) Péter, bényei 90, 244
 Zorwazou l. Szarvaszó
 Zothmar l. Szatmár
 Zotmar l. Szatmár
 Zouudemeter l. Sződemeter
 Zoward l. Zuard
 Zowr l. Zor
 Zoym fia Jakab 242
Zozan, hegy 450
 Zuard (Zoward, Zward) mester,
 szabolcsi vicecomes 378, 395–
 396, 437, 470
Zubud 11 (Zemplén m.)
 Zubur l. zobori konvent
 Zul (Zwl) fia Domokos, besenyő,
 Tebercuk-i 89
 Zumbat (dict.) Mihály 806
 Zumula l. Szomolya
 Zumulya l. Szomolya
 Zumzed l. Szomszédvár
Zun 217 (Nógrád m.)
 Zunga (dict.) Péter fiai: Péter, Pál és
 Miklós, vetési 261, 333
 Zurchuk l. Szörcsök

Zurcuk l. Szörcsök
Zurzach (Zurciacensis), Svájc 419
 Zurziacensis l. Zurzach
 Zward l. Zuard
 Zwha l. Szuha
 Zwl l. Zul
 Zwty l. Zyuth
 Zwyne l. Szinye
 Zych l. Zics
 Zyan l. Cigánd
 Zygra l. Zsigra
 Zylah l. Zilah
 Zylbachy l. Szilbács
 Zyloh l. Zilah
 Zyluaeghaz l. Szilvaegyház
 Zyluas l. Szilvás
 Zylvaeghas l. Szilvaegyház
Zyman 754 (Bars m.)
Zyn, vár, Ho. 836
 Zyna l. Szina
 Zynier l. Szinyér
 Zynyer l. Szinyér
Zyrnyeuorman, erdő 505
 Zyrtua l. Szeretva
 Zythua l. Zsitva
Zyuth (Zwty) 119, 343 (Szabolcs m.)
Zsebes (Scebes, Zebes), ma Šebas-
 tovice, Sz. 104, 290 (Abaújtörvényi m.)
zselicszentjakabi (S. Jacobus,
Szentjakab, Zeliz, Zelyz) Szt. Ja-
 kab apostol-egyház és apátja
 316 (Somogy m.)
Zseber (Sember, Zember), ma
 Žemberovce, Sz. 172, 189, 206,
 238, 291 (Hont m.)
Zsetek (Sethkfalu, Setht), ma
 Žatkovce, Sz. 29, 96 (Sáros m.)
Zsiberk (Sybeerck, Syberk), ma
 Jibert, Ro. 188, 221 (Szászföld)
**Zsigra (Petrouichsigra, Petreuch-
 sygreie, Sygra, Zygra)**, ma Žehra, Sz.
 96, 143, 537 (Szepes m.)
zsinat 507, 634, 707, 712

Zsitva (Sytua, Sythua, Szythua, Zythua), folyó 637, 741, 828

Zsitvabesenő I. Besenő

Zsitvagyarmat I. Gyarmat

zsold 417, 424, 428, 503, 794, 844, 854, 900

zsoldos 504, 794, 798, 853, 861

Zsombor (Sumbur), ma Magyarzsombor (Zimbor, Ro.) 288 (Doboka m.)

– **(Sumbur)**, ma Szászzsombor (Jimbor, Ro.) 288 (Kolozs m.)

zsupán(ság) 405, 836

....., Baly-i 326

....., nyitrai örkanonok 54

....., Bereck fia 882

....., Imre fia, Halagus-i 59

..... mester, Pál fia 655

....., Paurl fia 124

..... fia Beta 912

..... fia István 322

..... fia István 912

..... fia Jakab 124

[nő], ácsi László leánytestvére 890

–, Bajor Lajos leánya 740

–, Balázs budai polgár felesége 875

–, Bálint felesége 714

–, batizfalvi Miklós felesége 219

–, biri Tamás felesége 208

–, butkai Pál anyja 6

–, butkai Pál leánya 6

–, butkai Pál leánytestvére 6

–, csajági László özvegye 344

–, Domokos leánya 241

–, Egri János felesége 761

–, Frychk özvegye 124

–, Gegus anyja 188, 221

–, Gegus nagynénje 188

–, genyétei Tivadar leánya 407

–, Gerew felesége 878

–, István felesége 459

–, István jobbágys felesége 168–169, 240

–, István prothonotarius felesége 762

–, János Cherne-i jobbágys felesége 168–169, 240

–, János felesége 188, 221

–, János jobbágys özvegye 316

–, János leánya 311

–, Kanizka-i Kis Jakab felesége 913

–, kaproncai János felesége 726

–, Kenéz felesége 373

–, körtvélyesi Márton felesége 248

–, László jobbágys felesége 168–169, 240

–, Laymer-i Gyula leánya 234

–, lozsádi Lőrinc leánya 796

–, Lőrinc leánya 288, 307

–, Lyppua-i Pál özvegye 275

–, Mihály özvegye 124

–, Miklós felesége 665

–, Miklós felesége, szolgál 92

–, Miklós jobbágys felesége 168–169, 240

–, Miklós leánya, Tomaj nb. 607

–, Miklós özvegye 723

–, Miklós váradi szekérszító felesége 205

–, németbéli Glinchz Haynczlin felesége 433

–, nyíri János anyja 7

–, olgyai Péter leánya 460

–, Pál országbíró felesége 702

–, panyiti Miklós felesége 665

–, péceli Jakab özvegye 183

–, Péter anyja 637

–, Péter szekeres özvegye 848

–, Pethlend-i Márton felesége 882

–, póniki Sós Péter felesége 903

–, pozsonyi Amulric özvegye 872

–, pozsonyi Henrik özvegye 872

–, sági Farkas Jakab felesége 46

- , Sándor felesége 883
- , szentkirályi László felesége 899
- , szentkirályi László leánya 899
- , szeretvai Tamás és Moys anyja 3
- , tibai Jákó leánya 3
- , tolcsvai János özvegye 165
- , Tolman-i Mihály felesége 692
- , váradi Imre leánya 205
- , váradi István kovács felesége 205
- , váti Jakab özvegye 845
- , Zench felesége 184
- , Zolicz-i Olivér felesége 665
- , zsemeri Lökös felesége 189
- , zsemeri Miklós felesége 172

CONCEPTUS RERUM TARTALOMJEGYZÉK

INDEX ABBREVIATIONUM	
Rövidítések jegyzéke	5
DOCUMENTA	41
INDEX NOMINUM ET RERUM	
Név- és tárgymutató	501

Felelős kiadó: Szegedi Középkorász Műhely
Technikai szerkesztés: Révész Éva
Nyomdai kivitelezés: E-press Nyomda Kft., Szeged

